

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי מסכת גיטין

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
לכבוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר שמות כרך ד' וספר ויקרא כרך ה'
לפי ספר הזוהר 10 כרכים (70-79 כרכים) עמודים ח"ד חקנו עד ח"ה י
[מפרשת פקודי דף רלה. עד פרשת ויקרא דף ה.ד.]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד
דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי חז"ל
הקדושים הם סודות נוראים (הקדמות המהרה"י לעני תיים), ובזה יזכה להבנת
לגו עדן העליון (זוהר החדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול [זוהר, תרמ"ק,
והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס
בעוץ הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר
הסוד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר
ובזה יבטחו בתבנת נח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום. וזוהי חובה על
כל מגידי השיעורים בדף היומי, לצרף את הלמוד הקדוש הזה דף היומי
זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעוץ
ועד (תפיני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ר ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם, כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, פי הם מארזים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה.

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

מִקְדָּשָׁא וְלֹאֲעֲבָרָא זֹה־מָא: (עד כאן מההשממות).
 אֲמִיאוּ וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן. בְּגִין דְּהָא בְּהֵי־א
 שְׁעָתָא, הָהּ זְוִיגָא דְמֹשֶׁה לְאַזְדִּיזְוּגָא,
 וְעַל דָּא וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה, כְּמָה
 דְּאִי־תִי כְלָה לְבֵי חֲתָן. בְּגִין דְּהָא בְּקִדְמִיתָא
 אֲצִטְרִיף לְאַעְלָא לְכְלָה לְגַבֵּי חֲתָן, כְּמָה דְאַתָּ
 אָמַר (דברים כב) אֶת בְּתִי נִתְתִּי לְאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה.
 וּלְבָתֵּר אִיהוּ יִיתִי לְגַבְיָהּ, דְכִתְיֵב וַיְבִיא אֶלֶּיהָ.
 וְכִתְיֵב (במדבר יז) וַיְבִיא מֹשֶׁה אֶל אֱהֱלֵ הָעֵדוּת.

וְהָבָא מַה כְּתִיב, וְלֹא יִכַּל מֹשֶׁה לְבִיא אֶל אֱהֱלֵ
 מוֹעֵד פִּי שְׁכֵן עָלָיו הָעֵנָן וְגו' . מֵאִי
 טַעְמָא. בְּגִין דְּהוֹת אִיהִי מִתְתַּקְנָא, כְּהִיא
 אֲתַתָּא דְאַתְתַּקְנַת וְאַתְקַשְׁטַת לְגַבֵּי בַעֲלָהּ,
 וּבְהֵי־א שְׁעָתָא דְאִיהִי קָא מִתְקַשְׁטַת, לֹא
 אֲתַחְזִי לְבַעֲלָהּ לְאַעְלָא לְגַבְיָהּ. וְעַל דָּא וְלֹא
 יִכַּל מֹשֶׁה לְבִיא אֶל אֱהֱלֵ מוֹעֵד פִּי שְׁכֵן עָלָיו
 הָעֵנָן בְּגִין כְּפִי וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה.
 עוֹד מַה כְּתִיב וַיִּרְא מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמְּלֹאכָה
 וְגו' . (דף רל"ה ע"ב).

הָא חֲזִי, בְּכָל עֲבִידָן דְּמִשְׁכַּנָּא, בְּכִלְהוּ הָהּ
 גְּוֹנָא דְתַכְלָא. בְּגִין דְּתַכְלָא אִיהוּ גְּוֹנָא
 לְאַתְעֲטָרָא בְּרִזָּא דְכָל גְּוֹנִין. מַה כְּתִיב וַיַּעֲשׂוּ
 אֶת צִיץ נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ וְגו', וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל
 תְּכֵלֶת וְגו', וְהָא אוּקְמוּהּ, בְּרִזָּא דְכְּתִיב, (שמות
 כח) וַעֲשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתִיחָהּ עָלָיו פְּתוּחֵי
 חוֹתָם קֹדֶשׁ לַה'. וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פְּתוּחֵי
 חוֹתָם קֹדֶשׁ לַה'.

תוספתא

בְּרִזִין עֵילָאִין. טַסְקוּרִי קְמִיטִין שְׂכִיחִין אֵלִין
 סְלָקִין וְנַחְתִּין וְאֵלִין קְיִימִין בְּקִיּוּמֵיהוּ
 גְּלַגְלִין דְּסַחְרָאן הוּוּ קְיִימָן מַהֵהוּא זְמַנָּא
 דְּעַפְרָא אֲתַכְפִּישׁ. אֵינוּן גְּלַגְלִין סַחְרִין עַלְמָא
 בְּסַחְרֵנוּתָא.

הַמִּקְדָּשׁ וְלֹהֲעֲבִיר הַזֶּה־מָא:
 לְמָה וַיְבִיאוּ אֶל הַמִּשְׁכָּן? מִשּׁוּם
 שְׁהֵרִי בְּאוֹתָהּ שְׁעָה הִיָּה הַזְּוִיג שֶׁל
 מֹשֶׁה לְהַזְדוּג, וְעַל זֶה וַיְבִיאוּ אֶת
 הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה, כְּמוֹ שְׂמִכִּיאִים
 כְּלָה לְבֵית הַחֲתָן. מִשּׁוּם
 שְׂפִרְאִשׁוּנָה צְרִיף לְהַכְנִיס אֶת
 הַכְּלָה לְחֲתָן, כְּמוֹ שְׂנֵאֲמַר (דברים
 כב) אֶת בְּתִי נִתְתִּי לְאִישׁ הַזֶּה
 לְאִשָּׁה. וְאַחַר כֵּן הוּא יִבֵּא אֵלֶיהָ,
 שְׂכִתּוּב (בראשית ל) וַיְבִיא אֶלֶּיהָ.
 וְכִתּוּב (במדבר יז) וַיְבִיא מֹשֶׁה אֶל
 אֱהֱלֵ הָעֵדוּת.

וְכֵאֵן מַה כְּתוּב? וְלֹא יִכַּל מֹשֶׁה
 לְבִיא אֶל אֱהֱלֵ מוֹעֵד פִּי שְׁכֵן עָלָיו
 הָעֵנָן וְגו'. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
 שְׁהִיא הִיָּתָה מִתְתַּקְנָת, כְּאִשָּׁה הַזֹּה
 שְׂמִתְתַּקְנַת וּמִתְקַשְׁטַת לְבַעֲלָהּ,
 וּבְאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁהִיא מִתְקַשְׁטַת,
 לֹא רְאוּי לְבַעֲלָהּ לְהַכְנִיס אֵלֶיהָ.
 וְעַל כֵּן, וְלֹא יִכַּל מֹשֶׁה לְבִיא אֶל
 אֱהֱלֵ מוֹעֵד פִּי שְׁכֵן עָלָיו הָעֵנָן.
 מִשּׁוּם כֵּן, וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל
 מֹשֶׁה. עוֹד מַה כְּתוּב? וַיִּרְא מֹשֶׁה
 אֶת כָּל הַמְּלֹאכָה וְגו'.

בֵּא וַיִּרְאָה, בְּכָל הַמַּעֲשִׂים שֶׁל
 הַמִּשְׁכָּן, בְּכֻלָּם הִיָּה גְּוֹן שֶׁל תְּכֵלֶת,
 מִשּׁוּם שְׂתַכְלַת הוּא גְּוֹן לְהַתְעַטֵּר
 בְּסוּד כָּל הַגְּוִיִּם. מַה כְּתוּב?
 וַיַּעֲשׂוּ אֶת צִיץ נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ וְגו',
 וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת וְגו', וְהֵרִי
 פְּרִשׁוּהָ בְּסוּד הַכְּתוּב, (שמות כח)
 וַעֲשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתִיחָתָהּ
 עָלָיו פְּתוּחֵי חוֹתָם קֹדֶשׁ לַה'.
 וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פְּתוּחֵי חוֹתָם
 קֹדֶשׁ לַה'.

תוספתא

בְּסוּדוֹת הָעֵלְיוֹנִים. צוּרוֹת
 קְמוּטוֹת נִמְצְאוּת, אֵלוּ עוֹלוֹת
 וַיִּזְרְדוֹת וְאֵלוּ עוֹמְדוֹת עַל קִיּוּמָן.
 גְּלַגְלִים הַסּוֹכְבִּים הִיוּ קְיָמִים
 מֵאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַעֶפֶר הִתְפַּנֵּס. אֵלוּ
 הַגְּלַגְלִים סוֹכְבִּים הָעוֹלָם בְּסוֹבּוֹב.

בסבוב שסובבים המדבריות, שליטת הקליטה בתוכם. גלגל אחד יש בתוכם. הגלגל הזה סובב ולא סובב, עומד בשנים עשר אלף עולמות ונמצא ביניהם, עולה ויורד בתוכם.

תחת אותו גלגל עומד עמוד אחד שנעוץ עד לתהום הגדולה, ובו מתגלגלים אבנים בתוף התהומות, הם עולים ויורדים. ואותו עמוד עומד עליהם, נוסע ולא נוסע, נעוץ מלמעלה למטה, סובבים מאתים ועשרים גלגלים אחרים סביב אותו העמוד.

אותו גלגל אחר שעליו שעומד בשנים עשר אלף עולמות, הוא סובב לתוף המשפן, סובב ולא סובב. אותו משפן עומד על שנים עשר אלף עולמות, ובו עומד אותו פרוז שקורא: השמרו מהגלגל שסובב.

מי שהוא בעל עינים בהשכל, ידע ויתבונן בחכמת רבונו, וידע שאותם דברים עליונים שמפתחות רבונו עומדים שם, שהם טמונים בתוף המשפן הקדוש. אשריהם בעולם הזה ואשריהם בעולם הבא. עליהם כתוב, (תהלים פד) אשרי אדם עוז לו בך מסלות בלבכם. (שם סח) אשרי תבחר ותקרב ישפן חצריך נשבעה בטוב ביתך קדש היכלך.

(ע"כ תוספתא)

בסוד המשפן עומדים סודות עליונים בסוד השם הקדוש (העליון) אדנ"י, זהו סוד המשפן, כמו הסוד העליון, סוד הארון, בכתוב (יהושע א) הנה ארון הברית אדון כל הארץ. אדון כל הארץ - זהו הסוד הקדוש של השם של אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד. וזהו כמו שהסוד של השם הקדוש העליון ידנ"ד. והאותיות הללו כמו הללו.

סחרנותא דסחרין מדברין, טיפסרא דקולטא בגווייהו. חד גלגלא אית בגווייהו, האי גלגלא סחרא ולא סחרא. קיימא בתריסר אלפי עלמין. בינייהו שכיה, סליק ונטיל בגווייהו.

תחות ההוא גלגלא, קיימא חד עמודא דנעיץ עד תהומא רפא. ביה, מתגלגלאן אבנין גו תהומי, אינון סלקין ונחתין. ההוא עמודא קאים עלייהו, נטיל ולא נטיל, נעיץ מעילא לתתא, סחראן מאתן ועשרין גלגלין אחרנין, סחרניה דההוא עמודא.

ההוא גלגלא אחרא דעליה, דקאים בתריסר אלפי עלמא, איהו סחרא גו משפנא, סחרא ולא סחרא. ההוא משפנא קאים על תריסר אלפי עלמין, ביה קיימא ההוא כרוזא, דקרי אסתמרו מגלגלא דסחרא.

מאן דאיהו מארי דעיינין בסכלתנו, ינדע ויסתפל בחכמתא דמאריה, וינדע דאינון מלין עלאין, דמפתחן דמאריה קיימן תמן, די אינון טמיראן גו משפנא קדישא. זפאין אינון בהאי עלמא, וזפאין אינון בעלמא דאתי, עלייהו כתיב (תהלים פד) אשרי אדם עוז לו בך מסלות בלבכם. (תהלים סח) אשרי תבחר ותקרב ישפון חצריך נשבעה בטוב ביתך קדוש היכלך. (ע"כ תוספתא).

ברזא דמשפנא קיימן רזין עלאין, ברזא דשמא קדישא (עלאה) אדנ"י, האי איהו רזא דמשפנא, בגוונא רזא עלאה, רזא דארונא, כמה דכתיב, (יהושע א) הנה ארון הברית אדון כל הארץ. אדון כל הארץ, דא הוא רזא קדישא דשמא דאל"ף דל"ת נו"ן יו"ד. ודא הוא בגוונא דרזא דשמא קדישא עלאה יהו"ה. ואתון אלין בגוונא דאלין.

א' אִיהִי י', רָזָא דִּיּוֹד (נ"א דא) פְּגוּוֹנָא דָא א',
 וְהָא אוּקְמוּהָ. ד', אִיהוּ רָזָא ה', וְדָא
 כְּגוּוֹנָא דָדָא, וְכֻלָּא פְּגוּוֹנָא וְרָזָא חָדָא. ג',
 אִיהִי רָזָא דָאָת ו', וְאַף עַל גַּב דְּדָא דְכַר, וְדָא
 נוּקְבָא. אָבֵל דָּא אֲתַפְּלִיל בְּדָא, וְהָא אוּקְמוּהָ
 ו' ר' אִיהוּ בְּאַמְצַעִיתָא, בְּגִין דְּאִיהוּ כְּלָלָא
 חָדָא. ה' אִיהוּ רָזָא דָאָת י' (נ"א א' אִיהִי רָזָא דָאָת ה'),
 בְּגִין דְּהִכָּא (נ"א דה'), דָּא אִיהִי חֲכֻמָּה זְעִירָא,
 דְּאֶקְרִי חֲכֻמַּת שְׁלֹמֹה.

וְהָאוֹתִיּוֹת נִכְלְלוּ אֵלֶּה בְּאֵלֶּה,
 וְהַכֹּל הוּא סוּד אֶחָד, כְּלוּלִים
 אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, וְהַכֹּל אֶחָד, וְהַכֹּל
 הוּא סוּד אֶחָד בְּאוֹתִיּוֹת
 קְדוּשׁוֹת. וְלִכְּן הִמְשַׁכְּן שְׁלֹמֹה
 בְּאַרְצָן עוֹמֵד בְּסוּד הַמְּשַׁכְּן
 הָעֲלִיּוֹן, וְאוֹתוֹ מִשְׁכַּן עֲלִיּוֹן
 עוֹמֵד בְּסוּד שֶׁל מִשְׁכַּן אַחֵר
 עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל. וְהַכֹּל כְּלוּל זֶה
 בְּזֶה לְהִיּוֹת אֶחָד, וְלִכְּן כְּתוּב
 (שְׁמוֹת כו) וְהִיָּה הַמְּשַׁכְּן אֶחָד.

כְּתוּב, (במדבר כד) רֵאשִׁית גֹּזִים
 עֲמַלְק וְאַחֲרֵיתוֹ עֲדֵי אַבְד. בֹּא
 וּרְאֵה, בְּיוֹם שֶׁהוּקַם הַמְּשַׁכְּן
 שֶׁהָקִים אוֹתוֹ מֹשֶׁה, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר, שִׁפְתוֹב וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת
 הַמְּשַׁכְּן, שְׁלֹא הָיָה יָכוֹל לְקוּם
 עַד שֶׁהוּא הָקִים אוֹתוֹ. לְגַבִּיּוּהָ
 שְׂאִין רְשׁוֹת לְאִישׁ אַחֵר לְהַקְיָמָה
 אֵלֶּה בְּעֵלֶּה. אֶף כָּאֵן, כֹּל אוֹתָם
 הָאֲמִנִּים, כֹּלֶם בָּאוּ לְהַקִּים אֶת
 הַמְּשַׁכְּן, וְלֹא יָכֹל לְעַמֵּד עַל
 יְדֵיהֶם, עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה וְהָקִים
 אוֹתוֹ, מִשׁוּם שֶׁהוּא הָיָה בְּעַל
 הַבַּיִת.

בֵּינן שֶׁהָקִים מֹשֶׁה אֶת הַמְּשַׁכְּן
 לְמַטֵּה, הוּקַם מִשְׁכַּן אַחֵר
 לְמַעְלָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּרָה, שִׁפְתוֹב
 הוּקַם, וְלֹא פָּרַשׁ עַל יְדֵי מִי. (אֵלֶּה)
 שְׁלֹא הוּקַם אֵלֶּה מִסוּד הָעוֹלָם
 הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא נִסְתָּר וְגִנוּז, עַל
 יְדֵי הַסוּד שֶׁל מֹשֶׁה, כְּדִי לְהַתְּפַקֵּן
 עִמּוֹ.

דְּאֶקְרִי חֲכֻמַּת שְׁלֹמֹה.
 וְאֲתַבְּרִינָּהוּ אֲתוּוֹן אֲלִין בְּאֲלִין, וְכֻלָּא אִיהִי רָזָא
 חָדָא, כְּלִילָן אֲלִין בְּאֲלִין, וְכֻלָּא
 חַד, וְכֻלָּא אִיהוּ רָזָא חָדָא, בְּאֲתוּוֹן קְדִישִׁין.
 וְעַל דָּא מִשְׁפָּנָא דְּלִתְתָּא בְּאַרְעָא, קִיַּימָא בְּרָזָא
 דְּמִשְׁפָּנָא עֲלָאָה, וְהָהוּא מִשְׁפָּנָא עֲלָאָה,
 קִיַּימָא בְּרָזָא דְּמִשְׁפָּנָא אַחֲרָא עֲלָאָה עַל כֻּלָּא.
 וְכֻלָּא אִיהוּ כְּלִיל דָּא בְּדָא לְמַהוּי חַד, וְעַל דָּא
 כְּתִיב, וְהִיָּה הַמְּשַׁכְּן אֶחָד.

כְּתִיב (במדבר כד) רֵאשִׁית גֹּזִים עֲמַלְק וְאַחֲרֵיתוֹ
 עֲדֵי אוּבְד. תָּא חֲזִי, בְּיוֹמָא דְּאַתְקַם
 מִשְׁפָּנָא, דְּאַקִּים לִיהּ מֹשֶׁה, כְּמָה דְּאַתְמַר,
 דְּכְתִיב וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמְּשַׁכְּן, דְּלֹא הָוָה יָכִיל
 לְמִיקַם, עַד דְּאוּקִים לִיהּ אִיהוּ. לְמַטְרוּנִיתָא,
 דְּלִית רְשׁוֹ לְבַר נֶשׁ אַחֲרָא לְמִיקַם לָהּ אֵלֶּה
 בְּעֵלֶּה. אוּף הָכִי, כֹּל אִינוּן אֲמִנִּין, כְּלָהוּ אֲתִי
 לְאַקְמָא מִשְׁפָּנָא, וְלֹא יָכִיל לְמִיקַם עַל יְדֵיהוּ,
 עַד דְּאַתָּא מֹשֶׁה, וְאוּקִים לִיהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ
 מְאַרְיָה דְּבֵיתָא.

בֵּינן דְּאַקִּים מֹשֶׁה יֵת מִשְׁפָּנָא לְתַתָּא, אֲתַקַם
 מִשְׁפָּנָא אַחֲרָא לְעִילָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ,
 דְּכְתִיב הוּקַם, וְלֹא פָּרִישׁ עַל יְדָא דְּמֵאֵן, (אֵלֶּה)
 דְּלֹא אֲתַקַם אֵלֶּה מְרָזָא דְּעֵלְמָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ
 סְתִים וְגִנְזוּ, עַל יְדָא דְּרָזָא דְּמֹשֶׁה, בְּגִין
 לְאַתְתַּקְנָא בְּהַדִּיָּה.

בֵּינן דְּאַקִּים מֹשֶׁה יֵת מִשְׁפָּנָא לְתַתָּא, אֲתַקַם
 מִשְׁפָּנָא אַחֲרָא לְעִילָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ,
 דְּכְתִיב הוּקַם, וְלֹא פָּרִישׁ עַל יְדָא דְּמֵאֵן, (אֵלֶּה)
 דְּלֹא אֲתַקַם אֵלֶּה מְרָזָא דְּעֵלְמָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ
 סְתִים וְגִנְזוּ, עַל יְדָא דְּרָזָא דְּמֹשֶׁה, בְּגִין
 לְאַתְתַּקְנָא בְּהַדִּיָּה.

מה כתוב למעלה? (שמות לו) ויבאו כל החכמים העשׂים את כל מלאכת הקדש וגו'. מי הם החכמים העשׂים? אלו הם ימין ושמאל וכל שאר הצדדים, שהם דרכים ושבילים להפגס לתוף היס ולמלא אותו, והם עשו את המשפן למעלה והתקינו אותו.

כמו כן למטה, (שם) ועשה בצלאל ואהליאב. זה בצד ימין, וזה בצד שמאל. בצלאל לימין, ואהליאב לשמאל. זה מיהודה, וזה מדין. ואחר כך - וכל איש חכם לב, ויבאו כל החכמים העשׂים. והרי בארנו, והכל כמו שלמעלה.

באותו יום שהוקם המשפן התבטל המות מהעולם. אל תאמר התבטל, אלא הסתלק מן העולם, שלא יכל לשלט, כמו שבארנו. משום שלא יתבטל יצר הרע מהעולם עד שיבא מלך המשיח, והקדוש ברוך הוא ישמח במעשיו, ואז - (ישעיה כה) בלע המות לנצח. כשהוקם המשפן על ידי משה, אז נפרד כח היצר הרע ונכנע ולא יכל לשלט. באותה שעה נפרד סמא"ל, כח הרגז של השמאל, מעל תקף הנחש הרע, ולא יכל לשלט על העולם ולא יכל להתחבר באדם ולהסוות אותו.

רבי יהודה אמר, כשעשו ישראל את העגל, מה כתוב? (שמות לב) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה. מה הטעם? משום שראה יצר הרע שהיה הולך ביניהם. אמר משה: צד הקדשה לא ישרה בתוף צד הטמאה. רבי אלעזר אומר, כל זמן שצד הקדשה שולט, צד הטמאה לא יכול לשלט ונכנע לפניו. ועל פן שנינו, כל זמן

מה פתיב לעילא, ויבאו כל החכמים העושים (דף רל"ו ע"א) את כל מלאכת הקדש וגו', מאן אינון חכמים העושים. אלין אינון ימינא ושמאלא, וכל שאר סטרין, דאינון אורחין ושבילין לאעלא גו ימא, ולמליא ליה, ואינון עבדו משכנא לעילא, ואתקינו ליה.

בגוונא דא לתתא, ועשה בצלאל ואהליאב, דא בסטר ימינא, ודא בסטר שמאלא, בצלאל לימינא, ואהליאב לשמאלא, דא מיהודה, ודא מדין, ולבתר וכל איש חכם לב, ויבאו כל החכמים העושים, והא אוקימנא, וכלא כגוונא דלעילא.

בהווא יומא דאתקם משכנא, אתבטל מותא מעלמא. אתבטל לא תימא, אלא אסתלק מעלמא, דלא יכיל לשלטאה. כמה דאוקימנא. בגין דלא יתבטל יצר הרע מעלמא, עד דיייתי מלכא משיחא, וקודשא בריך הוא יחדי בעובדוי וכדין (ישעיה כה) בלע המות לנצח. פד אתקם משכנא על ידא דמשה, פדין אתפרשת חילא דיצר הרע, ואתכפיא, ולא הוה יכיל לשלטאה. בההיא שעתא, אתפרש סמא"ל, תקיפא רוגזא דשמאלא, מעל תוקפא דחויא בישא, ולא יכיל לשלטא על עלמא, ולא יכיל לאתחברא ביה בבר נש, ולמסטי ליה.

רבי יהודה אמר, פד עבדו ישראל ית

עגלא, מה כתוב (שמות לב) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה. מאי טעמא. בגין דחמא יצר הרע דהוה אזיל בינייהו. אמר משה, סטרא דקדושה לא תשרי בגו סטרא דמסאבא. רבי אלעזר אמר, כל זמנא דסטרא דקדושה שלטא, סטרא מסאבא לא יכיל לשלטאה, ואתכפיא

שְׁפִירוּשְׁלִים תְּהִיָּה מְלֵאָה - צוֹר
הַרְשָׁעָה תְּהִיָּה חֲרֻבָּה.

פָּתַח וְאָמַר, (בראשית כד) וַתֹּאמֶר אֶל
הָעֶבֶד מִי הָאִישׁ הַלְזָה הַהוּלֵף
בְּשָׂדֶה לְקִרְאתָנִי וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד
וְגו'. מַה כְּתוּב לְמַעְלָה? וַתִּשָּׂא
רַבְקָה אֶת עֵינֶיהָ וַתִּרְא אֶת יִצְחָק
וַתִּפֹּל מֵעַל הַגָּמֶל. מִדּוּעַ הִצְרִיף
לְכַתֵּב אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה בַּתּוֹרָה?
וְעוֹד, וְכִי מִשׁוּם שֶׁרָאָתָה אֶת יָפְיוֹ
שֶׁל יִצְחָק (מִהַ הַטַּעַם) נִשְׁמָטָה מִן
הַגָּמֶל?

אֲלֵא, פְּסוּק זֶה הוּא סוּד. בֵּא רְאֵה,
(וַתִּרְא אֶת יִצְחָק. מִנֵּן יָדְעָה שְׂהוּא יִצְחָק? אֲלֵא
וַתִּרְא אֶת יִצְחָק, רָאָתָה בְּאוֹתָהּ שֶׁעָה מִה שְׂלֵא
יָדְעָה) (בֵּא וְרֵאָה, בְּשָׁעָה שֶׁהִגִּיעָה רַבְקָה אֶל
יִצְחָק, שֶׁעַת תִּפְלַת הַמִּנְחָה הִיָּתָה, וְכֹאוֹתוֹ וְמֵן
מִתְעוֹרֵר דִּין בְּעוֹלָם), וְרָאָתָה אוֹתוֹ בְּרִגְזוֹ
הַדִּין הַקָּשָׁה, וְרָאָתָה שֶׁהָרִי סִיּוּם
הַרְגֵזוֹ הַקָּשָׁה הוּא גָּמֶל לְמַטָּה,
וְזֶהוּ סוּד הַמְּוֹת. וּמִשׁוּם כֶּף נִרְכָּנָה
וְהַשְׂמִיטָה עֲצָמָה מֵאוֹתוֹ הַגָּמֶל.
שֶׁהָרִי כְּשֶׁמִּסְתַּכֵּל הַדִּין הַקָּשָׁה,
אוֹתוֹ גָּמֶל מִתְחַזֵּק. וּמִשׁוּם כֶּף
הַשְׂמִיטָה אֶת עֲצָמָה מִמֶּנּוּ (סוּד שֶׁל
הַמְּוֹת. וְכֹאשֶׁר הַדִּין הַקָּשָׁה הִנֵּה הַתְּעוֹרֵר, אוֹתוֹ
גָּמֶל הַתְּחִזֵּק, וּמִשׁוּם כֶּף הַרְכִּיבָה וְהַשְׂמִיטָה עֲצָמָה
מֵאוֹתוֹ גָּמֶל) וְלֹא יִשְׁבֶּה שֵׁם.

בֵּא וְרֵאָה, הַגָּמֶל הַזֶּה הִינּוּ סוּד
הַכְּתוּב (מִשְׁלֵי יט) וְגָמְלוּ יִשְׁלָם לוֹ.
זֶהוּ גָּמוּל אוֹתָם הַרְשָׁעִים, שֶׁכְּתוּב
(ישעיה ג) אוֹי לְרָשָׁע רַע כִּי גָּמוּל יִדְּיוֹ
יַעֲשֶׂה לוֹ. וְזֶהוּ הַגָּמֶל שֶׁעוֹמֵד
לְאֵכָל הַכֹּל וְלֹהֵשֶׁמִּיד הַכֹּל, וְזֶהוּ
שֶׁמְזַמֵּן תְּמִיד כְּנֶגֶד (לְהַרְגֵי נֵיא לְהוֹיֵק)
כְּנִי הָאָדָם. וּמִשׁוּם כֶּף, מִי שְׂרוּאָה
בְּחִלּוּמוֹ גָּמֶל, הִרְאוּ לוֹ מוֹת שְׁנֵגְזוּר
עָלָיו וְנִצַּל מִמֶּנּוּ.

בֵּא וְרֵאָה, צַד הַטְּמָאָה הַזֶּה נִקְרָא
כֶּף - שְׁגָרָם מוֹת לְכֹל הָעוֹלָם, וְזֶה
הִיָּה שֶׁהִסְטָה אֶת אָדָם וְאֶת אֲשֵׁתוֹ,
וְאוֹתוֹ שָׂרַכְבַּ עָלָיו הוּא סְמָא"ל,
וְהוּא כֹּא לְהַטְעוֹת אֶת הָעוֹלָם
וְגָרָם מוֹת לְכֹל, וּמִשׁוּם כֶּף כֹּא

קָמִיָּה. וְעַל דָּא תְּנִינָן, כֹּל זְמַנָּא דִּירוּשְׁלָם
תְּהִיָּה מְלֵאָה, צוֹר חֲיִיבָא יְהֵא חֲרֻבָּה.

פָּתַח וְאָמַר, (בראשית כד) וַתֹּאמֶר אֶל הָעֶבֶד מִי
הָאִישׁ הַלְזָה הַהוּלֵף בְּשָׂדֶה לְקִרְאתָנִי
וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד וְגו'. מַה כְּתוּב לְמַעְלָה, וַתִּשָּׂא
רַבְקָה אֶת עֵינֶיהָ וַתִּרְא אֶת יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל
הַגָּמֶל. הַאי קָרָא אֲמָאִי אֲצִטְרִיף לְמַכְתָּב
בְּאוֹרֵייתָא. וְתוּ, וְכִי בְּגִין דְּחִמָּאת שְׁפִירו
דִּיִּצְחָק (מֵיא טַעַמָא) אֲתִרְכִּיבַת מִגָּמֶלֵא.

אֲלֵא, הַאי קָרָא רְזָא אִיהוּ. תָּא חֲזִי, (וַתִּרְא אֶת יִצְחָק
מִנָּא יָדְעַת דִּאִיהוּ יִצְחָק, אֲלֵא וַתִּרְא אֶת יִצְחָק חִמָּאת כִּהִיָּא
שְׁעָתָה מַה רָלָא יָדְעַת) (ס"א תָּא חֲזִי כְּשֶׁעָתָה דְּמִמָּאת רַבְקָה לְנִפְיִ דִּיִּצְחָק,
שְׁעָתָה דְּצִלוּתָא דְּמִנְחָה הוּת, וְכִהִיָּא זְמַנָּא דִּינָא אֲתַעֵר בְּעֵלְמָא),
וְחִמָּאת לִיָּה בְּרוּגְזָא דְּדִינָא קְשִׁיא, וְחִמָּאת
דְּהָא סִיּוּם דְּרוּגְזָא קְשִׁיא אִיהוּ גָּמֶל לְתַתָּא,
וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּמוֹתָא, וּבְגִין כֶּף אֲתִרְכִּיבַת
וְאַשְׂמִיטַת גְּרָמָה מִהֵהוּא גָּמֶל. דְּהָא כֹּד
אֲסַתְּפַל דִּינָא קְשִׁיא, הֵהוּא גָּמֶל אֲתַתְּקַף. וּבְגִין
כֶּף אֲשְׂמִיטַת גְּרָמָה מִינָּה, (ס"א רְזָא דְּמוֹתָא וְכֹד הַאי דִּינָא
קְשִׁיא אֲתַעֵר הֵהוּא גָּמֶל אֲתַתְּקַף וּבְגִין כֶּף אֲתִרְכִּיבַת וְאַשְׂמִיטַת גְּרָמָה מִהֵהוּא
גָּמֶל) וְלֹא יִתְבַּת תַּמָּן.

תָּא חֲזִי, הַאי גָּמֶל, הִינּוּ רְזָא דְכְּתִיב,
וּגָמְלוּ יִשְׁלָם לוֹ, דָּא גָּמוּל דְּאִינוּן
חֲיִיבֵיא, דְכְּתִיב, (ישעיה ג) אוֹי לְרָשָׁע רַע כִּי גָּמוּל
יִדְּיוֹ יַעֲשֶׂה לוֹ. וְהַאי אִיהוּ גָּמֶל, דְּקִיִּימָא
לְאַכְלָא כֹּלָא, וְלִשְׂיָצָאָה כֹּלָא. וְהַאי אִיהוּ זְמִין
תְּדִיר לְקָבֵל (נ"א לְקַמְלָא נ"א לְחַקְלָא) כְּנִי נָשָׂא. וּבְגִין
כֶּף הַאי מָאן דְּחִמִּי בְּחִלְמִיָּה גָּמֶל, אֲחִמִּיּו לִיָּה
מוֹתָא דְּאֲתַגְזוֹרַת עָלֵיהּ, וְאַשְׁתְּזִיב מִינָּה.

תָּא חֲזִי, הַאי סְטָרָא דְּמִסְאָבָא אֲקָרִי הָכִי,
דְּגָרִים מִיָּתָא לְכֹל עֵלְמָא, וְהַאי הוּא
דְּאַסְטִי לְאָדָם וְלֹאֲתַתִּיָּה, וְהֵהוּא דְּרַכִּיב עָלֵיהּ
אִיהוּ סְמָא"ל, וְאִיהוּ אֲתָא לְמַטְעִי עֵלְמָא,

וְשׁוֹלֵט עַל הַכֹּל. אָדָם הוּא שְׁהַמְשִׁיךְ אוֹתוֹ אֵלָיו, וְכִיּוֹן שְׁהַמְשִׁיךְ אוֹתוֹ אֵלָיו, אִזּוּ הוּא נִמְשָׁךְ אַחֲרֵיהֶם עַד שֶׁהִסְטָה אוֹתָם. וּמִשׁוּם כֵּן אָמַר שְׁלֵמָה, (משלי ה) וְאֵל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָה. שְׁפַל מִי שֶׁמִּתְקַרֵּב לְבֵיתָה, אִזּוּ הִיא יוֹצֵאת וְנִקְשֶׁרֶת וְנִמְשַׁכֶּת אַחֲרָיו. וְעַד זֶה רִבְקָה, כִּשְׂרָאֲתָה שְׁהִיא לֹא לְדַבֵּק בְּצַד הַדִּין הַקָּשָׁה, כִּיּוֹן שְׂרָאֲתָה אֶת יִצְחָק בְּסוּד הַדִּין הַקָּשָׁה וְרָאֲתָה שְׂמֵאוֹתוֹ צַד יוֹצֵא דִין אַחַר פִּקּוּף מִזְהַמַּת הַזֶּהָב, כִּשְׂרָאֲתָה אֶת זֶה, מִיָּד - וְתַפֵּל מֵעַל הַגָּמֶל, כְּדִי לְהִתְרַפּוֹת מִן הַדִּין מֵאוֹתָהּ זֶהָמָה. כְּתוּב (ישעיה טו) קוֹל ה' מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאִיבֵיו, מֵאוֹתָהּ זֶהָמָה.

בֵּא וְרָאָה, כִּשְׂעֵשׂוֹ יִשְׂרָאֵל אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה וְגִרְמוֹ אֶת אוֹתוֹ הַחֲטָא, מֵהַ טַעַם עֵגֶל וְלֹא צַד אַחֵר? וְאִם תֵּאֲמָרוּ שֶׁהֵם בְּחֵרוֹ עֵגֶל - לֹא כֵּן! אֲלֵא הֵם אָמְרוּ, (שמות לב) קוֹם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ, וְיִצְוֵנוּ שֶׁל אַהֲרֹן הִיָּה לְעֶבֶב אוֹתָם.

אֲלֵא וְדָאֵי הַמַּעֲשֵׂה נַעֲשֵׂה כְּרֵאֵוִי, שְׁהָרִי מִצַּד הַזֶּהָב יוֹצֵאת פְּסֻלַּת כִּשְׁנִבְרֵר הַזֶּהָב, וּמִשָּׁם מִתְפַּשְׁטִים כָּל אוֹתָם צְדָדֵי הַשְּׂמֵאל, שֶׁהֵם הַתּוֹכּוֹ שֶׁל אוֹתָהּ פְּסֻלַּת שֶׁל הַזֶּהָב, וְנִפְרָדִים לְכַמָּה צְדָדִים. וְכָל אוֹתָם שִׁישׁ לָהֶם מְרָאָה אָדָם, גְּזוּן שֶׁל זָהָב עוֹמֵד בְּהָרִים, כִּשְׁהַשְּׂמֵשׁ בְּתַקְפּוֹ, מִשׁוּם שֶׁתַּקְףֵהּ הַשְּׂמֵשׁ מְרָאָה זָהָב, וּמוֹלִיד אוֹתוֹ בְּאַרְץ. וְאוֹתוֹ שְׂמֵמָנָה בְּאוֹתוֹ הַתַּקְףֵהּ שֶׁל הַשְּׂמֵשׁ, הַמְרָאָה שֶׁלוֹ כְּעֵגֶל, וְנִקְרָא (תהלים צא) קֶטֶב יִשׁוּד צְהָרִים, וְזֶה יוֹצֵא מִתּוֹךְ עֵגֶל הַתּוֹךְ הָאָדָם שֶׁל הַזֶּהָב, וְכָל אֵלֶּה בְּאִים מֵאוֹתוֹ הַצַּד הָאָדָם, רוּחַ הַשְּׂמֵאָה,

וְגַרְם מוֹתָא לְכָלֵא. וּבְגִין כֵּן אָתָּא וְשְׁלִיט עַל כָּלֵא. אָדָם אִיהוּ אֲמַשִּׁיךְ לִיָּה לְגַבִּיָּה, וְכִיּוֹן דְּאִיהוּ אֲמַשִּׁיךְ לִיָּה לְגַבִּיָּה, כְּדִין אִיהוּ אֲתַמְשִׁיךְ אֲבַתְרִיָּהּ, עַד דְּאֶסְטִי לֹון. וּבְגִין כֵּן אָמַר שְׁלֵמָה, (משלי ה) וְאֵל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָה, דְּכָל מָאן דְּאֲתַקְרִיב לְבֵיתָה, כְּדִין אִיהִי נִפְקַת וּמִתְקַשְׁרֶת וְאֲתַמְשַׁכֶּת אֲבַתְרִיָּהּ.

וְעַד דָּא רִבְקָה, כִּד חֲמָאֵת דְּהוּה לִיָּה לְאֲתַדְבָּקָא בְּסִטְרָא דְּדִינָא קְשִׁיא. כִּיּוֹן דְּחֲמָאֵת לִיָּה לְיִצְחָק בְּרִזָּא דְּדִינָא קְשִׁיא, וְחֲמָאֵת דְּמַהְוֵא סִטְרָא נִפְקַ דִּינָא אַחֲרָא תַקִּיפָא, מִזְהַמָּא דְּדַהָבָא, כִּד חֲמָאֵת הָאֵי, מִיָּד וְתַפּוּל מֵעַל הַגָּמֶל, בְּגִין לְאֲתַרְפוּי מִן דִּינָא מַהְוֵא זֶהָמָה. כְּתוּב (ישעיה טו) קוֹל יי' מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאִיבֵיו, מַהְוֵא זֶהָמָה.

תָּא חֲזִי (דף רל"ו ע"ב) כִּד עָבְדוּ יִשְׂרָאֵל הֵהוּא עוֹבְדָא, וְגִרְמוֹ לְהֵהוּא חוֹבָא, מָאֵי טַעַמָא עֵגֶל, וְלֹא סִטְרָא אַחֲרָא. וְאִי תִימָא, דְּאִינּוֹן בְּרִירוֹ עֵגֶלָא, לֹאוּ הָכִי. אֲלֵא אִינּוֹן אָמְרוּ, (שמות לב) קוֹם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ, וְאַהֲרֹן רַעוּתִיָּה הָוָה לְאַעֲפָבָא לֹון.

אֲלֵא וְדָאֵי עֲבִידְתָּא אֲתַעֲבִיד כְּדָקָא חֲזִי, דְּהָא מְסִטְרָא דְּדַהָבָא, נִפְקָא סוּסְפִיתָא, כִּד אֲתַבְרִיר דְּהָבָא, וּמִתְמָן מִתְפַּשְׁטִי כָּל אִינּוֹן סִטְרֵי שְׂמֵאלָא, דְּאִינּוֹן הַתּוֹכָא דְּהֵהוּא סוּסְפִיתָא דְּדַהָבָא, וּמִתְפַּרְשָׁאן לְכַמָּה סִטְרִין. וְכָל אִינּוֹן דְּאִית לֹון חִיזוֹ סוּמְקָא, גְּזוּן דְּדַהָבָא קִימָא בְּטוּרֵי, כִּד שְׂמֵשׂא בְּתוֹקְפִיָּה, בְּגִין דְּתוֹקְפָא דְּשְׂמֵשׂא אַחֲזִי דְּהָבָא, וְאוֹלִיד לִיָּה בְּאַרְעָא. וְהֵהוּא דְּמִמְנָא בְּהֵהוּא תוֹקְפָא דְּשְׂמֵשׂא, חִיזוֹ דִּילִיָּה כְּעֵגֶלָא, וְאִקְרִי (תהלים צא) קֶטֶב יִשׁוּד צְהָרִים, וְדָא נִפְקָא מִגּוֹ עֵגֶלָא

הַתּוֹכָא סוּמְקָא דְּדַהָבָא, וְכָל הַנִּי אֲתִיָּן מַהְוֵא סִטְרָא סוּמְקָא, רוּחַ

מִסְאָבָא, דְּכָל אֵינּוֹן דְּמִתְפָּרְשֵׁי מֵרוּחַ מְסָאָבָא
מִתְפָּשְׁטֵי בְּעֵלְמָא.

וְהָאֵי רוּחַ מְסָאָבָא, אִיהוּ חוּזָא בִישָׂא. וְאִית
מָאן דְּרָכִיב עָלֶיהָ, וְאֵינּוֹן דְּכַר וְנוֹקְבָא.
וְאֶקְרוּן אֵלָה, דְּאֵינּוֹן מְזַדְמַנִּין בְּעֵלְמָא, בְּכָל
אֵינּוֹן סְטָרִין דְּלֵהוּזַן. וְרוּחַ קִדְשָׁא אֶקְרִי זֹאת,
דְּאִיהִי רְזָא דְּבְרִית, רְשִׁמָּא קִדְשָׁא דְּאִשְׁתַּכַּח
תְּדִיר עֲמִיּה דְּבַר נֶשׁ. וְכֵן (ישעיה כח) זֶה יְיָ, (שמות
טו) זֶה אֱלֹהִי, אֲבָל אֵלִין אֶקְרוּן אֵלָה, וְעַל דָּא
כְּתִיב, אֵלָה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל. וּבִגִּין כֶּף כְּתִיב,
(ישעיה מט) גַּם אֵלָה תִשְׁכַּחְנָה. וְאַנְכִי רְזָא דְּזֹאת,
לֹא אֲשַׁכַּחְךָ. וְכְתִיב (איכה א) עַל אֵלָה אֲנִי בּוֹכֶיָה,
דְּהָהוּא חוּבָה גְרִים לְמַכְפֵּי לוֹן כְּמָה בְּכִיָּן.

דְּכַר אַחַר עַל אֵלָה אֲנִי בּוֹכֶיָה. מָאֵי טַעְמָא.
בְּגִין דְּאִתִּייהִיב רְשׁוֹ לְאַתֵּר דָּא לְשִׁלְטָאָה
עַל יִשְׂרָאֵל, וְלַחֲרַבָּא בֵּי מַקְדְּשָׁא. וּבִגִּין
דְּאִתִּייהִיב לוֹן רְשׁוֹ לְשִׁלְטָאָה, כְּתִיב עַל אֵלָה
אֲנִי בּוֹכֶיָה, רְזָא דְּמַלְּהָ עַל אֵלָה דָּא סְטָרָא
דְּמְסָאָבָא דְּאִתִּייהִיב לוֹן רְשׁוֹ לְשִׁלְטָאָה. אֲנִי
בּוֹכֶיָה דָּא רוּחַ קִדְשָׁא דְּאֶקְרִי אֲנִי.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב (דברים כח) אֵלָה דְּבָרֵי הַבְּרִית.
הֲכִי הוּא וְדָאֵי, דְּכָל אֵינּוֹן לָא מִתְקַיְימִין,
אֵלָא מְגוֹ אֵלָה, דְּתַמְּן כָּל לְוֹטִין כְּמָה
דְּאוּקִימָנָא דְּאִיהוּ אַרוּר, דְּכְתִיב (בראשית ג) אַרוּר
אֲתָה מִכָּל הַבְּהֵמָה. וּבִגִּין כֶּף, אֶקְדִּים וְאָמַר
אֵלָה, דְּקִימָא לְמָאן דְּעֵבַר דְּבָרֵי הַבְּרִית. (ויקרא
כז) אֵלָה הַמְצוֹת אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֶת מֹשֶׁה, בְּגִין
דְּפִקוּדֵיָא דְּאוּרִייתָא לְאַתְדַּכְּאָה בַּר נֶשׁ, וְלֹא
יִסְטִי לְאוּרְחָא דָּא, וְיִסְתַּמַּר מִתַּמְּן, וְיִתְפָּרֵשׁ
מִבְּנִייהוּ.

וְאִי תִימָא (בראשית ו) אֵלָה תּוֹלְדוֹת נִחַ נִחַ. הֲכִי
הוּא וְדָאֵי, דְּהָא נִפְקַח חָם, דְּאִיהוּ אָבִי
כְּנַעַן, (בראשית ט) וְכְתִיב אַרוּר כְּנַעַן, וְאִיהוּ רְזָא

שְׁכַל אוֹתָם שְׁנַפְרִידִים מֵרוּחַ
הַטְּמֵאָה מִתְפָּשְׁטִים בְּעוֹלָם.

וְרוּחַ הַטְּמֵאָה הַזֶּה הוּא הַנְּחַשׁ
הַרַע, וְיֵשׁ מִי שְׂרוּכְב עָלָיו, וְהֵם
זְכָר וְנִקְבָה, וְנִקְרָאִים אֵלָה, שְׁהֵם
מְזַדְמַנִּים בְּעוֹלָם בְּכָל אוֹתָם
הַצְּדִידִים שְׁלֵהֶם, וְרוּחַ הַקִּדְשׁ
נִקְרָאת זֹאת, שְׁהִיא סוּד הַבְּרִית,
הַרְשֵׁם הַקְּדוֹשׁ שְׁנִמְצָא תָמִיד עִם
הָאָדָם. וְכֵן (ישעיה כח) זֶה ה', (שמות
טו) זֶה אֱלֹהִי. אֲבָל אֵלֹוֹ נִקְרָאִים אֵלָה,
וְעַל זֶה כְּתוּב אֵלָה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל.
וּמִשׁוּם כֶּף כְּתוּב (ישעיה מט) גַּם אֵלָה
תִשְׁכַּחְנָה, וְאַנְכִי - סוּד שֶׁל זֹאת -
לֹא אֲשַׁכַּחְךָ. וְכְתוּב (איכה א) עַל
אֵלָה אֲנִי בּוֹכֶיָה. שְׁאוֹתוֹ חֲטָא גְרַם
לָהֶם לְכַפּוֹת כְּמָה בְּכִיּוֹת.

דְּכַר אַחַר עַל אֵלָה אֲנִי בּוֹכֶיָה,
מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׁנַתְּנָה רְשׁוֹת
לְמַקּוּם הַזֶּה לְשִׁלְטַת עַל יִשְׂרָאֵל
וְלַחֲרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
וּמִשׁוּם שְׁנַתְּנָה לָהֶם רְשׁוֹת לְשִׁלְטַת,
כְּתוּב עַל אֵלָה אֲנִי בּוֹכֶיָה. סוּד
הַדְּבָר עַל אֵלָה - זֶהוּ צַד הַטְּמֵאָה
שְׁנַתְּנָה לָהֶם רְשׁוֹת לְשִׁלְטַת. אֲנִי
בּוֹכֶיָה - זוֹ רוּחַ הַקִּדְשׁ שְׁנִקְרָאת
אֲנִי.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי כְּתוּב (דברים כח)
אֵלָה דְּבָרֵי הַבְּרִית - כֶּף הוּא וְדָאֵי.
שְׁכַל אוֹתָם שְׁלֹא מִתְקַיְימִים אֵלָא
מִתּוּף אֵלָה, שְׁשֵׁם כָּל הַקְּלָלוֹת,
כְּמוֹ שְׁבִאֲרָנוּ שֶׁהוּא אַרוּר, שְׁכְּתוּב
(בראשית ג) אַרוּר אֲתָה מִכָּל הַבְּהֵמָה.
וּמִשׁוּם כֶּף הַקְּדִים וְאָמַר אֵלָה,
שְׁעוּמַד לְמִי שְׁעֵבַר דְּבָרֵי הַבְּרִית.
(ויקרא כז) אֵלָה הַמְצוֹת אֲשֶׁר צִוָּה ה'
אֶת מֹשֶׁה, מִשׁוּם שְׁמַצּוֹת הַתּוֹרָה
לְטַהַר אֶת הָאָדָם, וְלֹא יִסְטֵה
מִהַדְרֵף הַזֶּה, וְיִשְׁמַר מִשֵּׁם וְיִפְרֹד
מֵהֶם.

וְאִם תֹּאמַר, (בראשית ו) אֵלָה תּוֹלְדַת
נִחַ נִחַ - כֶּף הוּא וְדָאֵי. שְׁהֲרִי יֵצֵא
חָם, שֶׁהוּא אָבִי כְּנַעַן, וְכְתוּב (שם
ט) אַרוּר כְּנַעַן, וְהוּא סוּד זֶה שֶׁל

אלה. ועל זה כל אלה התנוד פסלת
הזהב, ואהרן הקריב זהב, שהוא
הצד (האחר) שלו, שהוא כלול
בתקף האש, והכל אחד, וצד זה
זהב ואש.

ורוח הטמאה שתמיד נמצאת
במדבר, מצאה מקום באותו זמן
להתחזק בו. ומה שהיו ישראל
טהורים מאותה זממה ראשונה
שהטיל בעולם וגרם מות לכל -
כשעמדו על הר סיני גרם להם
כמו מקדם לטמא אותם ולהתגבר
עליהם, וגרם מות להם ולכל
העולם ולדורותיהם אחריהם.
זהו שכתוב (תהלים פב) אני אמרתי
אלהים אתם וגו'. אכן כאדם
תמותו וגו'. ומשום כך אהרן
חזר אחר כך להטהר בסוד
האמונה העליונה באותם שבועה
ימים קדושים, ואחר כך להטהר
בעגל.

ובא ראה, בכל רצה אהרן
להטהר, שאלו הוא לא היה, לא
היה יוצא עגל. מה הטעם? משום
שאהרן הוא ימין, והוא חזק
השמש, והזהב מהשמש. רוח
טמאה ירדה ונכללה שם, וישראל
נטמאו, והוא נטמא, עד שנטהרו.
מה הטעם נטמא? משום שיצא
עגל, שהוא מצד השמאל, שהוא
שור, ומימינו עגל. והוא שמאל
כמו שנאמר, שכתוב ופני שור
מהשמאל לארבעתן. ואהרן
שהוא ימין, נכלל בו שמאל ויצא
על ידו. ועל כן נתן לו עגל, כמו
שהוא גרם.

ומשום כך, כשרוח הטמאה הזו
מתגברת ושולטת במקדם על
העולם, שהרי בזמן שחטאו
ישראל, המשיכו עליהם אותו
יצר הרע כמקדם. כשנטהרו
ישראל ורצו להטהר, הצטרכו

דא דאלה. ועל דא כל הני התוכא סוספיתא
דדהבא. ואהרן קריב דהבא, דאיהו סטרא
(אחר) דיליה, דכליל איהו בתוקפא דאשא,
וכלא חד, וסטרא דא דהבא ואשא.

ורוח מסאבא דאשתכח תדיר במדברא,
אשפח אתר בההוא זמנא לאתתקפא
ביה. ומה דהו? ישראל דכיינ, מההוא זממא
קדמאה, דאטיל בעלמא, וגרים מותא לכלא,
פד קיימו על טורא דסיני, גרם לון
כמלקדמין, לסאבא לון, ולאשתתקפא עליהו,
וגרים לון מותא, ולכל עלמא, ולדריהון
בתריהון, הדא הוא דכתיב, (תהלים פב) אני
אמרתי אלהים אתם וגו'. אכן כאדם תמותו
וגו'. ובגין כך, אהרן אהדר לבתר לאתדפאה,
ברזא דמהימנותא עלאה, באינון שבועה יומין
קדישין, ולבתר לאתדפאה בעגלא.

ותא חזי, בכלא בעא אהרן לאתדפאה, דאלו
איהו לא הוה, לא נפק עגלא. מאי
טעמא. בגין דאהרן איהו ימינא. ואיהו
תוקפא דשמשא, ודהבא משמשא. רוח
מסאבא נחת, ואתכליל תמן, ואסתאבו
ישראל, ואסתאב איהו, עד דאתדכו.

מאי טעמא אסתאב. בגין דנפק עגל, דאיהו
מסטרא דשמאלא, דאיהו שור,
ומימיניה עגל. ואיהו שמאלא, כמה דאתמר,
דכתיב (דף רל"ז ע"א) (יחזקאל א) ופני שור מהשמאל
לארבעתן. ואהרן דאיהו ימינא, אתכליל ביה
שמאלא, ונפק על ידיה. ועל דא, אתייהיב
ליה עגל, כמה דאיהו גרים.

ובגין כך, פד האי רוחא מסאבא אתתקף,
ושליט כמלקדמין על עלמא, דהא
בזמנא דחאבו ישראל, אמשיכו עליהו ההוא
יצר הרע כמלקדמין. פד אתדכו ישראל, ובעו לאתדפאה, אצטריכו

יצר הרע כמלקדמין. פד אתדכו ישראל, ובעו לאתדפאה, אצטריכו

לְקַרְבָּא שְׁעִיר, בְּגִין דְּשְׁעִיר אִיהוּ חוּלְקָא דֵּהוּוּא יֶצֶר הָרַע, הָהוּא רֹוח מְסֻאָבָא

לְקַרְבָּא שְׁעִיר, בְּגִין דְּשְׁעִיר אִיהוּ חוּלְקָא דֵּהוּוּא יֶצֶר הָרַע, הָהוּא רֹוח מְסֻאָבָא כְּדַקְאֻמְרִין.

כְּתוּב (תהלים קו) וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב. מַה זֶה תַּבְנִית שׁוֹר? זֶה עֵגֶל. שׁוֹר מֵצַד הַשְּׂמָאל, אַהֲרֹן יָמִין, וְנִכְלָל בּוֹ שְׂמָאל וְהַתְּגַבֵּר בּוֹ וַיֵּצֵא עַל יָדוֹ. בֹּא וּרְאֵה, וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם - זוֹ שְׂכִינָה שֶׁהִלְכָה לְפָנֵיהֶם, וְהַחֲלִיפוּ אוֹתָהּ בְּמָקוֹם טָמֵא, אֶל אַחֵר. וּמִשּׁוּם כֵּן לֹא עִבְרָה הַזֶּהֱמָה הַזֹּאת מִהָעוֹלָם עַד אוֹתוֹ זְמַן שִׁיעֲבִירוּנָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִהָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (זכריה יג) וְאֵת רֹוח הַטָּמֵא אֲעֲבִיר מִן הָאָרֶץ, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

בְּתִיב (תהלים קו) וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אוֹכֵל עֵשֶׂב. מָאי תַבְנִית שׁוֹר. דָּא עֵגֶל. שׁוֹר מְסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא, אַהֲרֹן יָמִינָא, אַתְּכִלִּיל שְׂמָאלָא בֵּיה, וְאַתְתַּקַּף בֵּיה, וְנִפְקַע עַל יָדֵיהּ. תָּא חֲזִי, וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם, דָּא שְׂכִינְתָא, דְּאִזְלַת קְמִייהוּ, וְאַחֲלִפוּ לָהּ בְּדוּכְתָא מְסֻאָבָא, אֶל אַחֲרָא. וּבְגִין כֵּן לֹא אַתְעֵבֵר זֹהֱמָא דָּא מִעֲלָמָא, עַד הָהוּא זְמַנָּא דִיעֵבֵר לִיה קִדְשָא בְּרִיךְ הוּא מִעֲלָמָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (זכריה יג) וְאֵת רֹוח הַטָּמֵא אֲעֲבִיר מִן הָאָרֶץ, וְהָא אוֹקִימְנָא.

כְּתוּב (שמות לב) וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסַּכָּה, וְכַתוּב וְאַשְׁלִיכְהוּ בְּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל שְׂלֵא עָשָׂה אוֹתוֹ. אִם כֵּן, מַה זֶה וַיַּעֲשֶׂהוּ? אֵלָא וְדָאי כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, שְׂאֵלְמָלָא אַהֲרֹן לֹא הִתְגַּבְּרָה רֹוח הַטָּמֵא לְהַכְלִיל בְּזֵהָב, אָבֵל כָּל תַּקּוּן שְׁצָרִיף, יֵשׁ לְבָנוֹת אוֹתוֹ (להתירוות).

בְּתִיב (שמות לב) וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסַּכָּה, וְכַתִּיב וְאַשְׁלִיכְהוּ בְּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה, מִשְׁמַע דְּלֹא עֵבֵד לִיה, אִי הָכִי מָאי וַיַּעֲשֶׂהוּ. אֵלָא וְדָאי כְּמָה דְאוֹקִימְנָא, דְּאֵלְמָלָא אַהֲרֹן, לֹא אַתְתַּקַּף רֹוחָא מְסֻאָבָא לְאַתְכִּלְלָא בְּדֵהָבָא, אָבֵל כָּל תַּקּוּנָא דְאַצְטְרִיף, אֲשַׁכַּח לְאַתְבְּנָאָה. (כ"א לאתרוואה).

בֹּא וּרְאֵה, יֵשׁ מִי שְׁעוּשָׂה כְּשָׁפִים וּמִצְלִיחַ בִּידוֹ. וַיֵּשׁ מִי שְׁעוּשָׂה אוֹתָם בְּאוֹתוֹ גְּוֹן מִמֶּשׁ וְלֹא מִצְלִיחַ בִּידוֹ, שְׁהָרִי לְמַעֲשִׂים הִלְלוּ צָרִיף אָדָם מְכָשֵׁר.

תָּא חֲזִי, אִית מָאן דְּעֵבִיד חֲרָשִׁין וְאַצְלַח בִּידוּי. וְאִית מָאן דְּעֵבִיד לוֹן כְּהוּוּא גְּוֹנָא מִמֶּשׁ, וְלֹא אֲצַלַח בִּידוּי, דְּהָא לְעוֹבְדִין אֵלִין גְּבָרָא מְתַקְנָא אֲצְטְרִיף.

בֹּא וּרְאֵה מִבְּלָעָם, שְׁהוּוּא הִיָּה מְכָשֵׁר לְאוֹתָם הַכְּשָׁפִים שְׁלוֹ לְהַצְלָחָה בִּידוֹ, מִשּׁוּם שֶׁכְּתוּב (במדבר כד) וַיִּנָּאֵם הַגִּבֹּר שְׁתֵּם הָעֵינַן. שְׁתֵּם הָעֵינַן וְסִתוּם הָעֵינַן הִפְלִי אַחֲד. שְׁעִינַן אַחַת סִתוּמָה תְּמִיד, וּמִרְאָה עֵינָיו לֹא הִיָּה בְּדַרְךָ יִשְׂרָאֵל. מוּם הִיָּה לוֹ בְּעֵינָיו. כְּתוּב (ויקרא טז) וְשִׁלַּח בֶּיַד אִישׁ עֵתִי, מִזְמָן בְּפֶלֶל, הַמְרָאָה שֶׁל עֵינָיו שְׁלֵא כְּשׁוּרָה. אָבֵל רֹוח הַקְּדוּשׁ, מִי שִׁישְׁתַּמֵּשׁ עִמָּה מִה כְּתוּב? (שם כא) כָּל אִישׁ

תָּא חֲזִי מִבְּלָעָם, דְּאִיהוּ הָוָה מְתַקְנָא, לְאִינוּן חֲרָשִׁין דִּילִיָּה, לְאַצְלַחָא בִּידוּי, בְּגִין דְּכַתִּיב, (במדבר כד) וַיִּנָּאֵם הַגִּבֹּר שְׁתֵּם הָעֵינַן. שְׁתוּם הָעֵינַן, סִתוּם הָעֵינַן כְּלָא חֵד. דְּחֵד עֵינָא סִתִּים תְּדִיר, וְחִיזוּ דְעֵינָיו לֹא הָוָה בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל, מוּמָא הָוָה בֵּיה בְּעֵינָיו. כְּתִיב (ויקרא טז) וְשִׁלַּח בֶּיַד אִישׁ עֵתִי, זְמַיִן בְּכֹלָא, חֲזוּ דְעֵינָיו דְּלֹא יִתְפָּשֵׁר. אָבֵל רֹוח קְדוּשָׁא, מָאן דִּישְׁתַּמֵּשׁ בְּהִדְיָה

מִה כְּתִיב, (ויקרא כא) כָּל אִישׁ

אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב אִישׁ עִוֵּר אוֹ פֶּסֶחַ.

וְהָבֵא, כֹּלֵא אֶתְקַן לְרוּחָא מְסַאָבֵא, לְמִיָּהֵב לִיָּה דּוּכְתָא לְשִׁלְטָאָה. אֲשַׁכַּח מְדַבְּרָא דְאִיהוּ חָרוּב מְפֵלֵא, כְּמָה דְכְּתִיב, (דברים ח) נַחֲשׁ שָׂרָף וְעַקְרֵב וְגו', דְּמִתְמָן אִיהוּ שׁוּלְטָנוּתָא דִּילִיָּה. אֲשַׁכַּח דְּהָבֵא סְפוּקָא כְּדָקָא יָאוּת. אֲשַׁכַּח אֶהְרֹן, לְאַתְתְּקָפֵא בִּימִינָא, וְלְאַתְפַּלְלָא בֵּיה. כְּדִין אֲשָׁלִים דּוּכְתִיָּה כְּדָקָא יָאוּת, וְנִפְיָק וְאֲשַׁתְּלִים עוּבְדָא.

וּמְנַלְן דְּרוּחַ מְסַאָבֵא הָוָה. דְּכְּתִיב, (שמות לב) אָנָּה חֲטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדוֹלָה, זֶה רִיחַ הַטְּמָאָה, נַחֲשׁ הַקְּדָמוֹנִי, כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ בְכִמָּה מְקוּמוֹת. וּבְזָמַן שְׂרָפָה אֶהְרֹן לְהַטְהֵר, הַקְּרִיב עֵגֶל מֵאוֹתוֹ הַצֵּד לְעִשׂוֹת בּוֹ דִּין. כְּרֵאשׁוֹנָה עָשָׂה אוֹתוֹ לְשִׁלְטַן, וְעַכְשָׁו שְׁעָשָׂה בּוֹ דִּין לְהַכְנִיעוֹ, שְׁהָרִי כְּשֹׁנְעָשָׂה דִּין בְּצַד הָהָה, נִכְנָעִים כָּל אוֹתָם שְׁשׁוּלְטִים מְצַדוֹ.

בֵּא וְרֵאָה, בְּמַצְרַיִם, בְּאוֹתוֹ הַצֵּד שְׁלֵהֶם כְּתוּב (שם יב) אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וְגו'. צְלִי אֵשׁ, כְּדִי שְׁיַעֲלֶה רִיחוֹ נוֹדֵף. רֵאשׁוּ עַל כְּרַעְיֵי, לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ וְלְהַכְנִיעוֹ, וְאֵז כָּל אֵלוֹ שְׁבָאִים מְצַדוֹ לֹא שׁוּלְטִים. כְּמוֹ כֵן (במדבר יט) פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה וְגו', כְּדִי לְהַכְנִיעַ כָּל אוֹתָם הַצֵּדָדִים הַטְּמָאִים שְׁלֹא יִשְׁלְטוּ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אַבָּא, וְהָרִי הַפָּרָה הִיא קְדוּשָׁה, הִיא טְהוֹרָה, וְלָמָּה? אָמַר לוֹ, כִּף הוּא, וְהָרִי פְּרִשׁוּיָה, כָּלֵל שֶׁל אַרְבַּע מַלְכוּתוֹת הֵיחָד פָּרָה, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (הושע ד) כִּי כָפְרָה סִרְרָה סִרְרָה יִשְׂרָאֵל. אֲדָמָה - זֶה מַלְכוּת בְּבַל, שְׁכְּתוּב (דניאל ב) אֶתָּה הוּא רֵאשׁ הַזְּהָב. תְּמִימָה - זֶה מַלְכוּת מִדִּי. אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם - זֶה מַלְכוּת יוֹן (שֵׁם קְרוּבוֹם לְדַרְכֵי הַמַּוְנָה). אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל -

אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב אִישׁ עִוֵּר אוֹ פֶּסֶחַ. וְהָבֵא, כֹּלֵא אֶתְקַן לְרוּחָא מְסַאָבֵא, לְמִיָּהֵב לִיָּה דּוּכְתָא לְשִׁלְטָאָה. אֲשַׁכַּח מְדַבְּרָא דְאִיהוּ חָרוּב מְפֵלֵא, כְּמָה דְכְּתִיב, (דברים ח) נַחֲשׁ שָׂרָף וְעַקְרֵב וְגו', דְּמִתְמָן אִיהוּ שׁוּלְטָנוּתָא דִּילִיָּה. אֲשַׁכַּח דְּהָבֵא סְפוּקָא כְּדָקָא יָאוּת. אֲשַׁכַּח אֶהְרֹן, לְאַתְתְּקָפֵא בִּימִינָא, וְלְאַתְפַּלְלָא בֵּיה. כְּדִין אֲשָׁלִים דּוּכְתִיָּה כְּדָקָא יָאוּת, וְנִפְיָק וְאֲשַׁתְּלִים עוּבְדָא.

וּמְנַלְן דְּרוּחַ מְסַאָבֵא הָוָה. דְּכְּתִיב, (שמות לב) אָנָּה חֲטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדוֹלָה, זֶה רִיחַ מְסַאָבֵא, נַחֲשׁ קְדָמוֹנָה, כְּדָקָא מְרִין בְּכִמָּה דּוּכְתִיָּן. וּבְזָמַן דְּבַעַא אֶהְרֹן לְאַתְדַּכְּאָה, אֶקְרִיב עֵגֶל, מֵהָהוּא סְטָרָא, לְמַעַבְדַּ בֵּיה דִּינָא. בְּקְדָמִיתָא עֵבֵד לִיָּה לְשִׁלְטָאָה, וְהַשְׁתָּא דִּיעֵבִיד בֵּיה דִּינָא, לְאַכְפִּיָּא לִיָּה, דְּהָא כֵד אֶתְעֵבִיד דִּינָא בְּסְטָרָא דָא, אֶתְכַפִּיָּין כָּל אֵינוֹן דְּשִׁלְטִין מְסְטָרִיָּה.

תָּא חֲזִי, בְּמַצְרַיִם, בְּהָהוּא סְטָרָא דְלֵהוֹן כְּתִיב, (שמות יב) אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וְגו'. צְלִי אֵשׁ, בְּגִין דִּיִּסְלַק רִיחוֹ נוֹדֵף. רֵאשׁוּ עַל כְּרַעְיֵי, לְתַבְרָא לִיָּה וְלְאַכְפִּיָּא לִיָּה, וּכְדִין כָּל אֵינוֹן דְּאֶתְיִין מְסְטָרִיָּה לֹא שְׁלִטִי. כְּגוּוֹנָא דָא (במדבר יט) פָּרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה וְגו', בְּגִין לְאַכְפִּיָּא כָּל אֵינוֹן סְטָרִי מְסַאָבֵא, דְּלֹא יִשְׁלְטוּן.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אַבָּא, וְהָא פָּרָה קְדִישָׁא אִיָּהִי, דְּכִנָּא אִיָּהִי, וְאַמְאִי. אָמַר לִיָּה הִכִּי הוּא, וְהָא אוּקְמוּהָ, כָּלֵלֵא דְאַרְבַּע מַלְפוּוֹן הוּת. פָּרָה, כְּמָה דְאַתָּ אָמַר (הושע ד) כִּי כָפְרָה סִרְרָה סִרְרָה יִשְׂרָאֵל. אֲדוּמָה, דָּא מַלְכוּת בְּבַל, דְּכְּתִיב, (דניאל ב) אֶתָּה הוּא רֵישָׁא דִּי דְהָבֵא. תְּמִימָה, דָּא מַלְכוּת מִדִּי. אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם, דָּא מַלְכוּת יוֹן. (דְּאֵינוֹן קְרִיבִין לְאַרְחֵי מִיָּהֵמְנִיתָא) אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל,

זו מלכות אָדום, שלא עלה עליה על. והסוד של הדבר הזה, אף על גב שפמה דברים נתנו לדרש בכתובים - כלם אחד.

הרי נאמר, שפתיב (איוב יד) מי יתן טהור מטמא לא אחד. מי יתן טהור מטמא - סוד זה כף הוא, שזהו טהור שיוצא מטמא. שהרי בהתחלה טמא, ועכשו שנעשה בו דין ונתן לשרפת אש באש בוערת ונעשה עפר, עכשו הוא טהור מטמא, טהור שיוצא מטמא. ומשום כף, כל אלו שמתעסקים בה, כלם נטמאים, שהרי כף הוא ודאי. וכיון שנעשית אפר, אז עד שיתכנס ויסתלק משם, מטמא את כלם, כמו שנאמר וכבס האסף וגו' וטמא. אפר, מה הטעם? כמו שנאמר (מלאכי ג) ועסותם רשעים פי יהיו אפר תחת כפות רגליכם. וכיון שנתן על אותו אפר מים, אז הוא טהור מטמא.

וכוד הדבר - שפתיב (במדבר ח) מי חטאת, כמו שנאמר (בראשית ד) לפתח חטאת רבץ. ומשום שהיא פתח חטאת רבץ ודאי, בהתחלה פתיב, והוציא אותה אל מחוץ למחנה. ומשום כף נתנה לסגן ולא לכהן גדול. וזהו טהור מטמא. בהתחלה טמא, ועכשו טהור. וכל צד רוח הטמאה, כיון שרואה את זה בורח, ולא יושב באותו מקום.

מי חטאת ודאי, מי נדה, הכל טמא. ועל פן שולטת רוח הקדש, ורוח הטמאה נכנעת, שלא שולטת כלל. וזהו דין של רוח הטמאה - מחוץ למחנה, משום שהיא רוח טמאה, שפתיב (דברים ג) והיה מחניף קדוש. בא רבי אבא ונשקו.

דא מלכות אָדום, דלא סליק עליה עול. ורזא דמלה דא, אף על גב דכמה מלין אתייהיבו למדרש בקראי, בלהו חד.

הא אתמר, דכתיב, (איוב יד) מי יתן טהור מטמא לא אחד. מי יתן טהור (דף רל"ז ע"ב) מטמא, רזא דא, הכי הוא, דדא איהו טהור דנפק מטמא. דהא בקדמיתא טמא, והשתא דאתעביד ביה דינא, ואתייהיב ליקידת אשא בנורא דדליק, ואתעביד עפר, השתא איהו טהור מטמא, טהור דנפיק מטמא.

ובגין כף, כל אינון דמשפתדלי בה, בלהו מסתאבי, דהא הכי הוא ודאי, וכיון דאתעביד אפר, כדין עד דיתפניש ויסתליק מתמן, מסאיב לכלהו, כמה דאת אמר וכבס האוסף וגו' וטמא. אפר, מאי טעמא. כמה דאת אמר (מלאכי ג) ועסותם רשעים פי יהיו אפר תחת כפות רגליכם. וכיון דאתייהיב על ההוא אפר מים, כדין איהו טהור מטמא.

ורזא דמלה, דכתיב, (במדבר ח) מי חטאת, כמה דאת אמר (בראשית ד) לפתח חטאת רובץ. ובגין דאיהי פתח חטאת רובץ ודאי, בקדמיתא כתיב, והוציא אותה אל מחוץ למחנה. ובגין כף אתייהיבת לסגן, ולא לכהנא רבא, ודא הוא טהור מטמא, בקדמיתא טמא, והשתא טהור. וכל סטר רוח מסאבא, כיון דחמא דא, ערק, ולא יתיב בההוא דוכתא.

מי חטאת ודאי, מי נדה, כלא מסאבא. ועל דא שלטא רוח קדשא, ורוח מסאבא אתכפיא, דלא שלטא כלל. ודא הוא דינא דרוח מסאבא, מחוץ למחנה. בגין דאיהי רוח מסאבא, דכתיב, (דברים כג) והיה מחניף קדוש. אתא רבי אבא ונשקיה.

אמר רבי שמעון, אף על גב שכל הדברים כפי שאמרנו, הקדוש ברוך הוא נתן לו שלטון. ורוח הטמאה צריך להכניעה בכל הצדדים. בא ואמר לך סוד אחד, ושלא נתן לגלות פרט לאותם קדושים עליונים.

בא וראה, למקום הזה שהוא רוח טמאה, נתן לו הקדוש ברוך הוא שלטון לשלט בעולם בכמה צדדים, ויכול להזיק, ואין לו (לנו) רשות לנהג בו קלון, שצריכים להשמר ממנו שלא יקטרג עלינו בתוך הקדשה שלנו. ועל כן סוד אחד יש לנו שצריכים לתת לו מקום קטן בתוך הקדשה שלנו, (שלא ימצא מקטרג בתוך הקדשה שלנו) שהרי מתוך הקדשה יוצאת שליטתו.

שצריכים תוך סוד התפלין להצניע (סוד שער שבתפלין) שצרה אחת של עגל שתצא החוצה ותראה, שהרי חוט שער זה אינו מטמא, פרט לאם מתחברת שצרה זו ונעשית כשעורה, אבל פחות מזה לא מטמא. ואת אותה שצרה צריך להכניס אותה בתוך הקדשה העליונה שלנו ולתת לה מקום, כדי שלא תקטרג עלינו בקדשות שלנו.

ויצא מאותה שצרה החוצה שתראה. שכשרואה את אותו אדם בקדשה עליונה וחלקו משתתף לשם, אז לא יקטרג לו, ולא יוכל להזיק לו למעלה ולמטה, שהרי נתן לו מקום. ואם לא נותנים לו אותו חלק (מקום) בקדשה הזו, יכול להזיק לו למטה, ועולה לקטרג עליו למעלה, ואומר: פלוני שעכשו מקדש, כך וכך עשה ביום פלוני וכך הם חטאיו. עד שיגיע דין על אותו אדם ויענש על דו. (וכו שער המשתלח).

המשתלח.

אמר רבי שמעון, אף על גב דכל הני מלין פדקאמרן, קדשא בריך הוא יהיב ליה שולטנו. ורוח מסאבא בעי לאכפיא ליה בכל סטרין. תא ואימא לך רזא חדא, ולא אתייהיב לגלאה בר לאינון קדישי עליונין.

תא חזי, להאי אתר דאיהו רוח מסאבא. קדשא בריך הוא יהיב ליה שולטנו, למשלט בעלמא, בכמה סטרין, ויכיל לנזקא, ולית ליה (כ"א לו) רשו, לאנהגא ביה קלנא, דבעינן לאסתמרא מניה, דלא יקטרג עלן בגו קדשה דילן. ועל דא רזא חדא אית לן, דבעינן למיהיב ליה דוכתא זעיר, בגו קדשה דילן (דלא אשתבח מקטרגא בגו קדושא דילן) דהא מגו קדשה נפיק שולטנו דיליה.

דבעינן גו רזא דתפלין, לאצנעא חד (סוד שער שבתפלין) שערא דעגלא, דיפויק לבר ויתחזי. דהא חוטא דשערא דא לא מסאיב, בר דאי אתחבר האי שערא, ואתעביד כשעורה, אבל פחות מן דא לא מסאיב. וההוא שערא בעי לאעלא ליה בגו קדשה עלאה דילן, ולמיהיב ליה דוכתא, בגין דלא יקטרג לן בקדושן.

ויפויק מן ההוא שערא לבר, דיתחזי, דכד חמי ליההוא בר נש בקדושה עלאה, וחולקא דיליה משתתף לתמן, פדין לא יקטרג ליה, ולא יכיל לאבאשא ליה לעילא ותתא, דהא דוכתא יהיב ליה. ואי ההוא חולקא לא יהיב ליה (דוכתא) בהאי קדשה, יכיל לאבאשא ליה לתתא, וסליק מקטרגא ליה לעילא, ואמר פלוני דקא מקדש השתא, כך וכך עבד יומא פלוני, וכך אינון חובוי, עד דימטי דינא על ההוא בר נש, ויתענש על ידוי. (וכו שער המשתלח).

ובשְׁהוּ יִשְׂרָאֵל עוֹשִׁים, שְׁהוּ יוֹדְעִים סוּד זֶה, כְּשִׁמְתַחֲלִים לְהִתְקַדֵּשׁ בַּקֹּדֶשׁ עֲלֵיוֹנָה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, הִיוּ מְסַתְּפִים מִיַּד לְתַת אֶת חֲלָקוֹ לְאוֹתוֹ מִקּוֹם וְלַתַּת לוֹ חֶלֶק בְּיַנְיָהֶם, כְּדִי שְׁלֹא יִמָּצֵא מִקְטָרֵג עֲלֵיהֶם וְלֹא יבֹא אוֹ לְהִזְכִּיר חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁכַמָּה קְבוּצוֹת וְכַמָּה מִחֲנוֹת הֵם שְׁמֹזְדֻמְנִים לְטַל דְּבַר מִמֶּנּוּ כְּשִׁבָּא לְקַטְרֵג. אֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ שֶׁל מִי שֵׁיכוֹל לְהִשְׁמַר שְׁלֹא יִזְכְּרוּ חֲטָאֵיו לְמַעַלָּה, וְלֹא יִשְׁגִּיחוּ כּוֹ לְרַע.

בִּין כֶּף זָלְגוּ עֵינָיו שֶׁל רַבִּי אַבָּא. אָמַר לוֹ: אַבָּא אַבָּא, לֶךְ וְהִתֵּר קִשְׁרֵי צַעֲרֶךָ וְתִקְפִיד בְּהַשְׁגָּתְךָ, שְׁהָרִי סוּדוֹת הַתּוֹרָה נִתְּנוּ לְצַדִּיקִים, שְׁכַתוּב (תהלים כח) סוּד ה' לִירְאָיו.

בֹּא וְרָאָה, בְּיוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הָעוֹלָם נִדוֹן, וּבֵית הַדִּין הַקְּדוֹשׁ (הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) יוֹשֵׁב וְדָן אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְאוֹתוֹ הֵצֵד הָאֲחֵר עוֹמֵד מִצַּד זֶה, וְכָל אוֹתָם שְׁנִדּוֹנוֹ לְמוֹת הוּא מְשַׁגֵּחַ עֲלֵיהֶם, וְנִרְשָׁמִים לְפָנָיו. וּבַשָּׁעָה שֶׁיִּשְׂרָאֵל מְעוֹרְרִים רַחֲמִים בְּאוֹתוֹ קוֹל שׁוֹפֵר, אִזּוֹ מִתְעַרְבֵב לוֹ הַכֵּל, שְׁלֹא יוֹדַע וְלֹא מְשַׁגֵּחַ בְּאוֹתָם שְׁנִדּוֹנוֹ, עַד שְׁאֲחֵר כֶּף כָּל אֵלוֹ שְׁלֹא חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה וְנִגְזַר עֲלֵיהֶם מוֹת, וְדָא יוֹצֵאִים עִם פְּתָקִים מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וְנִמְסָרִים לוֹ. כִּיּוֹן שְׁנִמְסָרוּ לוֹ, לֹא חוֹזְרִים הַפְּתָקִים, עַד שְׁנַעֲשֶׂה הַדִּין.

וְכֹר יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְהִשְׁמַר מִמֶּנּוּ, כָּל שֶׁכֵּן אָדָם לְבַדּוֹ. (וְכָל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן) שְׁהָרִי בְּסוּד עֲלִיּוֹן שְׁלִמְעֵלָה צְרִיכִים לְהִשְׁמַר וְלַתַּת לוֹ בְּכָל חֲדָשׁ וְחֲדָשׁ, כְּשֶׁהִלְבְּנָה רוּצָה לְהִתְחַדֵּשׁ, שְׁעִיר אֲחֵד, כְּדִי שְׁלֹא יִקְטָרֵג עַל הַהִתְחַדְּשׁוֹת (הַשְּׁמִחָה) וְיִטַּל אֶת חֲלָקוֹ כְּרָאוּי, וְהִלְבְּנָה הַקְּדוּשָׁה תִּינַק בַּקֹּדֶשׁ לְהִתְחַדֵּשׁ כְּרָאוּי.

וְכֹר הוּוּ יִשְׂרָאֵל עֲבָדִי, דַּהּוּוּ יוֹדְעֵי רִזָּא דָּא, כְּדִי שְׂרָאן לְאַתְקַדֵּשׁא בַּקְּדוּשָׁה עֲלָאָה בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרִי, הוּוּ מְסַתְּפִי מִיַּד לְמִיָּהֵב חוּלְקִיָּה לְהֵאִי אַתֵּר, וְלְמִיָּהֵב לִיָּה חוּלְקָא בְּיַנְיָהוּ, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּפַּח מִקְטָרֵגָא עֲלֵיָּהוּ, וְלֹא יִיתוּן לְאַדְפָּרָא חוּבִיָּהוּן דִּישְׂרָאֵל. דְּכַמָּה חֲבִילִין, וְכַמָּה מִשְׁרִיין, אֵינּוּן דְּאִזְדַּמְּנֵן לְנִטְלָא מְלָה מְנִיָּה, כְּדִי אֲתִי לְקַטְרֵגָא. זַפְּאָה חוּלְקִיָּה, מֵאֵן דִּיכִיל לְאַסְתַּמְרָא, דְּלֹא יִדְכְּרוּן חוּבִי לְעֵילָא, וְלֹא יִשְׁגִּיחוּן עֲלֵיָּה לְבִישׁ.

אֲדַהְבִי הוּוּ זְלָגִין עֵינָיו דְּרַבִּי אַבָּא. אָמַר לִיָּה, אַבָּא אַבָּא, זִיל טַנְפִיר קְטוּרָךְ, וְאַקְפִיד בְּקוּלְטָךְ, דְּהָא רִזִּין דְּאוּרִיָּתָא לְזַפְּאֵי אַתִּיָּהֵיבוּ דְכַתִּיב, (תהלים כח) סוּד יי' לִירְאָיו.

תָּא חֲזִי, בְּיוֹמָא דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, עֲלָמָא אַתְדָּן, וְכִי דִינָא קְדִישָׁא (קְדִישָׁא בְּרוּךְ הוּא) יְתִיב, וְדָן כָּל עֲלָמָא. וְהָהוּא סְטָרָא אַחְרָא קְאִים מִסְטָרָא דָּא, וְכָל אֵינּוּן דְּאַתְדָּנוּ לְמוֹתָא אֲשַׁגַּח עֲלֵיָּהוּ, וְאַתְרִשִּׁימוּ קְמִיָּה. וּבַשָּׁעָתָא (דף רל"ח ע"א) דִּישְׂרָאֵל מִתְעַרְי רַחֲמֵי, בְּהָהוּא קוֹל שׁוֹפֵר, כְּדִין אַתְעַרְבָּבָא לִיָּה כְּלָא, דְּלֹא יוֹדַע וְלֹא מְשַׁגַּח, בְּאֵינּוּן דְּאַתְדָּנוּ. עַד דְּלִבְתֵּר כָּל אֵינּוּן דְּלֹא מְהִדְרִי בְּתִיּוּבָתָא, וְאַגְזַר עֲלֵיָּהוּ מוֹתָא, וְדָאִי נְפָקִין פְּתָקִין מִבֵּי מִלְּפָא, וְאַתְמָסְרוּ לִיָּה, כִּיּוֹן דְּאַתְמָסְרוּ לִיָּה, לֹא אֶהְדְּרוּ פְּתָקִין, עַד דְּאַתְעַבִּיד דִּינָא.

וְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ, בְּעֵינִין לְאַסְתַּמְרָא מְנִיָּה, כָּל שֶׁכֵּן בַּר נֶשׁ בְּלַחֲדוּדִי. (וְכָל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן) דְּהָא בְּרִזָּא עֲלָאָה דְּלְעֵילָא, בְּעֵינִין לְאַסְתַּמְרָא, וְלְמִיָּהֵב לִיָּה בְּכָל יַרְחָא וְיַרְחָא, כְּדִי סִיְהִירָא בְּעֵי לְאַתְחַדֵּתָא, חֲדָ שְׁעִיר, בְּגִין דְּלֹא יִקְטָרֵג חֲדַתּוּתָא (נ"א חֲדַתּוּתָא) וְיִטוּל חוּלְקִיָּה כְּדָקָא חֲזִי לִיָּה. וְסִיְהִירָא קְדִישָׁא לְיִנְקָא בַּקְּדוּשָׁה לְחֲדַתּוּתֵי כְּדָקָא יְאוּת.

וְכַד מִתְחַדְשָׁא בְּכָל יַרְחָא וְיַרְחָא, בְּגִין כְּדָא
 אֶקְרִי נַעַר, וְהָא אוֹקִימְנָא. וְהָא אֶחְרָא
 דָּא, דְּאִיהוּ תְדִיר בְּמִסְאָבוּ, וְלֹא נָפִיק מִנִּיהּ,
 אֶקְרִי מְלֹךְ זְקֵן וְכֹסִיל. וּבְגִין כְּדָא, יִשְׂרָאֵל
 קִדְיִשִׁין דְּאִינוּן עֲמָא חַד, בְּיַחְוָדָא קִדְיִשָׁא,
 קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לֹון עֵיטָא, לְאַשְׁתְּזָבָא
 מִכְּפָלָא. זְכָאִין אִינוּן בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא
 דְּאִתִּי, דְּכְתִיב, (ישעיה ס) וְעַמְךָ כָּלֵם צְדִיקִים
 לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי
 לְהַתְּפָאָר.

השלמה מהחשממות (סימן ה, ע"י עליו לעיל דף רל"ה ע"ב)

וּבְשִׁמְתֵּי חֲדָשָׁת כָּל חֲדָשׁ וְחֲדָשׁ,
 מִשׁוּם כְּדָא נִקְרָאת נַעַר, וְהָרִי
 בְּאַרְנוּ. וְהָא חֲדָשׁ הַזֶּה, שְׁהוּא תְּמִיד
 בְּטַמְאָה וְלֹא יוֹצֵא מִמֶּנָּה, נִקְרָא
 מְלֹךְ זְקֵן וְכֹסִיל. וּמִשׁוּם כְּדָא,
 יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשִׁים, שְׁהֵם עִם אֶחָד
 בְּיַחְוָד קְדוּשׁ, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 נִתֵן לָהֶם עֲצָה לְהַנְצִיל מִן הַכֹּל.
 אֲשֵׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
 הַבָּא, שְׁכָתוּב (ישעיה ס) וְעַמְךָ כָּלֵם
 צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר
 מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאָר.

השלמה מהחשממות (סימן ה, ע"י

עליו לעיל דף רל"ה ע"ב)

וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה וְגו' .
 כְּתוּב (יחזקאל א) וּמִמְעַל לְרִקְיעַ, זְהוּ
 הַרְקִיעַ שְׁעוּמַד עַל אַרְבַּע חִיּוֹת,
 שְׁכַשְׁמַתְעֵלוֹת בְּתוֹךְ אַוִיר אֶחָד
 שְׁמִכָּה בְהֵן, אִינֵן זֹקְפוֹת רֹאשׁ
 לְהַסְתַּכַּל לְמַעְלָה.

מִשׁוּם שְׁאוּתָהּ רוּחַ חַיָּה מִכָּה
 בְּכָלֵן, וּבְאוּתָהּ רוּחַ כְּלֵן מִתְעֵלוֹת,
 שְׁכָתוּב וּבַהֲנִשָּׂא חִיּוֹת מֵעַל
 הָאָרֶץ יִנְשְׂאוּ הָאוֹפָנִים לְעַמְתָּם.

וְכָתוּב כִּי רוּחַ חַיָּה בְּאוֹפָנִים.
 לָמָּה מִתְעֵלוֹת? אֲלֵא כְּשִׁמְכָה
 אוֹתוֹ אַוִיר עֲלֵיהֶן, הוּא מַעְלָה אֶת
 אוֹתָן אַרְבַּע שְׁתַּחַת חַיָּה הַזֹּו, וְהֵן
 מַעְלוֹת אוֹתָהּ לְמַעְלָה, עַד
 שְׁמִבִּיאֹת אוֹתָהּ לְזַהַר הָעֲלִיוֹן,

וְהִינוּ סוּד הַכְּתוּב, (תהלים מה)
 בְּתוֹלוֹת אַחֲרֵיהּ רַעוּתֶיהָ מוּבָאוֹת
 לָךְ. מִשׁוּם שְׁאַרְבַּע הִלְלוּ נִקְרָאוֹת
 כְּדָא, וְלֹא זָזוּ מִחַיָּה הַזֹּו, שְׁהִיא
 כְּסָא, לְעוֹלָמִים. וּמַעְלוֹת אוֹתָהּ
 מִמַּטָּה לְמַעְלָה לְהַתְּקִין כְּסָא כְּלָפִי
 מַעְלָה. וְסוּד זֶה - (בראשית ז) וַיִּשְׂאוּ
 אֶת הַתְּבָה וַתָּרֵם מֵעַל הָאָרֶץ.

וּכְשִׁמְתַּעֲלָה לְמַעְלָה וְאֵלֶּה
 מַעְלוֹת אוֹתָהּ, אִזְ כְּתוּב, וַיְבִיאוּ
 אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה.

וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
 מוּבָאוֹת לָךְ, וְכָתוּב וַיִּשְׂאוּ אֶת
 הַתְּבָה. אֶל מֹשֶׁה, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר

וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה וְגו' .
 (יחזקאל א) וּמִמְעַל לְרִקְיעַ, דָּא אִיהוּ
 רְקִיעָא, דְּקִיִּמָא עֲלֵיהּ דְּאַרְבַּע חִיּוֹן, דְּכַד
 מִסְתַּלְקִי בְּגוֹ חַד אַוִירָא דְּבִטְשׁ בְּהוּ, לֹא זְקָפִין
 רִישָׁא לְאַסְתַּכְּלָא לְעֵילָא.

בְּגִין דְּהָהוּא רוּחַ חַיָּה, בְּטִשׁ בְּכֵלְהוּ, וּבַהֲהוּא
 רוּחַ מִסְתַּלְקִי כְלָהוּ, דְּכְתִיב, וּבַהֲנִשָּׂא
 חִיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנְשְׂאוּ הָאוֹפָנִים לְעַמְתָּם.
 וְכָתוּב כִּי רוּחַ חַיָּה בְּאוֹפָנִים.

אַמַּאי מִסְתַּלְקִי. אֲלֵא כַד בְּטִשׁ הָהוּא אַוִירָא
 עֲלֵיהּ, סְלִיק לְאַלִין אַרְבַּע דְּתַחוֹת
 הָאִי חַיָּה, וְאִינוּן סְלִקִי לָהּ לְעֵילָא, עַד דְּמַתִּיין
 לָהּ לְגַבֵּי זְהָרָא עֲלָאָה, וְהִינוּ רִזָּא דְּכְתִיב, (תהלים
 מה) בְּתוֹלוֹת אַחֲרֵיהּ רַעוּתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ, בְּגִין
 דְּהִנֵּי אַרְבַּע אַקְרוּן הַכִּי, וְלֹא זָזוּ מִן חַיָּה דָּא,
 דְּאִיהִי כּוּרְסֵיָא, לְעֵלְמִין. וְסְלִקִין לָהּ מִתְּפָא
 לְעֵילָא, לְאַתְקֵנָא כּוּרְסֵיָא לְגַבֵּי עֵילָא, וְרִזָּא
 דָּא (בראשית ז) וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתְּבָה וַתָּרֵם מֵעַל הָאָרֶץ.
 וְכַד אֶסְתַּלְקַת לְעֵילָא, וְאַלִין סְלִקִין לָהּ, כְּדִין
 כְּתִיב, וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה.

וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן, כְּמוֹ דְּאֵת אֲמַר מוּבָאוֹת
 לָךְ, וְכָתוּב וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתְּבָה. אֶל מֹשֶׁה,

דְמוֹת דְאֵת אֲמַר דְמוֹת כְּמֵרְאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה, וְהֵינּוּ רְזָא דְאָדָם. וּמִנְלָן דְאֶקְרִי אָדָם, דְכְתִיב, (בראשית ו) לֹא יִדּוֹן רוּחִי בְאָדָם לְעוֹלָם בְּשִׁגְם הוּא בָשָׂר, וְהֵינּוּ מִשָּׁה. וּבְגִין כֵּן, עַל הָאֵי פוֹרְסֵייא, דִּיּוֹקְנָא דְאָדָם קִיִּימָא עֲלֵיהּ, וְהֵינּוּ מִשָּׁה. וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן, אֲלִין אַרְבַּע חִוּוֹן, פַּד סִלְקִין בְּדִקְאֻמְרָן.

וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן, אֲלִין כָּל שְׂיִיפִין דְגוּפָא, דְכְלָהוּ בְתִיאוּבְתָא קְדִישָׁא, (אמר רבי אבהו) כְּלָהוּ אַחְדִין בֵּיהּ, לְאֶתְדַבְּקָא דְכַר וְנוֹקְבָא כְחָדָא. וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן, לְמִיעַל כְּלָה לְחוּפָה בְקַדְמִיתָא, אֵינוֹן צְרִיכִין לְסִלְקָא לָהּ, וְלֹאֵיִתָּא לָהּ לְגַבֵּיהּ, וּלְבַתָּר אִיהוּ יִיתֵי לְגַבֵּיהּ תְּדִיר, וְהָא אוֹקִימָנָא.

וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן - אֲלוֹ כָּל אַבְרֵי הַגּוֹרָף, שְׁפָלָם בְּתִשׁוּקָה קְדוּשָׁה, (אמר רבי אבהו) כְּלָם אוֹחוּזִים בּוֹ לְהַדְבִּיק זָכָר וְנִקְבָּה כְּאָחֵד. וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן, לְהַכְנִיס כְּלָה לְחֻפָּה. בְּרֵאשׁוֹנָה הֵם צְרִיכִים לְהַעֲלוֹתָהּ וּלְהַבִּיאָהּ אֵלָיו, וְאַחַר כֵּן הוּא יָבֵא אֵלֶיהָ תְּמִיד, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן - סוּד כָּל אוֹתָם הַקְּשָׁרִים, קְשָׁרֵי הַיַּחֲוֹד, וּמִיַּחְדָּים יַחֲוֹד שֶׁל סוּדוֹת הָאֻמוֹנָה בְּכָל יוֹם, (אלו ארבע החיות) הֵם מְעַלִּים אוֹתָהּ לְכַפֵּסָה הַזֶּה, עַד שֶׁמְבִיאִים אוֹתָהּ לְמִשָּׁה. וְכִיּוֹן שֶׁמְדַבְּקִים אוֹתָהּ לְמִשָּׁה, אִזּוּ הֵם הֵיוּ שְׁמֵרוּיָחִים בְּרִכּוֹת מִמְּקוֹר הַחַיִּים עַל סוּד זֶה, בְּקִשְׁרָה שֶׁל הַיַּחֲוֹד שֶׁל אוֹתָם הַקְּשָׁרִים. וְסוּד זֶה, כְּשֶׁמְקַשְׂרִים הַיַּחֲוֹד שֶׁל הַכָּל כְּרֵאוּי. וְסוּד זֶה כְּתוּב, וַיִּרָא מִשָּׁה אֶת כָּל הַמְּלֹאכָה וְגו', וַיִּכְרַף אֹתָם מִשָּׁה. הַרְוִיחוּ בְּרִכּוֹת מִמְּקוֹם הַדְּרָגָה שֶׁמִּשָּׁה שְׂרוּי בֵּיהּ, וְזֶהוּ (שמות לו) הַחֲכָמִים הַעֲשִׂים אֶת כָּל מְלֹאכֶת הַקֹּדֶשׁ, מִשׁוּם שֶׁהֵם יוֹדְעִים לְסַדֵּר אֶת עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ כְּרֵאוּי.

וְעַל כֵּן, כָּל מִי שֶׁמְתַפְּלֵל תְּפִלָּה (קשור) וְקוֹשֵׁר יַחֲוֹד, מְסַתְּפְלִים בּוֹ אִם הִיא תְּפִלָּה וְקִשְׁרָה כְּרֵאוּי. וְאִם אוֹתָהּ תְּפִלָּה וְאוֹתוֹ הַקְּשָׁר הֵם כְּרֵאוּי, אִזּוּ הוּא מְתַבְּרָף בְּרֵאשׁוֹנָה מִהַמְּקוֹם שֶׁכָּל הַבְּרִכּוֹת יוֹצְאוֹת.

כְּמָה דְאֵת אֲמַר דְמוֹת כְּמֵרְאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה, וְהֵינּוּ רְזָא דְאָדָם. וּמִנְלָן דְאֶקְרִי אָדָם, דְכְתִיב, (בראשית ו) לֹא יִדּוֹן רוּחִי בְאָדָם לְעוֹלָם בְּשִׁגְם הוּא בָשָׂר, וְהֵינּוּ מִשָּׁה. וּבְגִין כֵּן, עַל הָאֵי פוֹרְסֵייא, דִּיּוֹקְנָא דְאָדָם קִיִּימָא עֲלֵיהּ, וְהֵינּוּ מִשָּׁה. וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן, אֲלִין אַרְבַּע חִוּוֹן, פַּד סִלְקִין בְּדִקְאֻמְרָן.

וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן, אֲלִין כָּל שְׂיִיפִין דְגוּפָא, דְכְלָהוּ בְתִיאוּבְתָא קְדִישָׁא, (אמר רבי אבהו) כְּלָהוּ אַחְדִין בֵּיהּ, לְאֶתְדַבְּקָא דְכַר וְנוֹקְבָא כְחָדָא. וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן, לְמִיעַל כְּלָה לְחוּפָה בְקַדְמִיתָא, אֵינוֹן צְרִיכִין לְסִלְקָא לָהּ, וְלֹאֵיִתָּא לָהּ לְגַבֵּיהּ, וּלְבַתָּר אִיהוּ יִיתֵי לְגַבֵּיהּ תְּדִיר, וְהָא אוֹקִימָנָא.

וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן, רְזָא דְכָל אֵינוֹן דְקְשָׁרֵי קְשָׁרִין דִּיחֻדָּא, וַיַּחְדִּי יַחֲוֹדָא דְרֵזִי דְמֵהֵימְנוּתָא כָּל יוֹמָא, (אלו ארבע חיות) אֵינוֹן סִלְקִין לָהּ לְכוּרְסֵייא דָא, עַד דְאֶתְיִין לָהּ לְגַבֵּי מִשָּׁה, וְכִיּוֹן דְדַבְּקֵי לָהּ לְגַבֵּי מִשָּׁה, כְּדִין אֵינוֹן הָווּ דְרוּוְחֵי בְרַכָּאן מִמְּקוֹרָא דְחַיִּי, עַל רְזָא דָא, בְּקִשְׁוֹרָא דִּיחֻדָּא דֵאֵינוֹן קְשָׁרִין. וְרְזָא דָא, פַּד מְתַקְשָׁרִין יַחֲוֹדָא דְכָלָא כְּדִקְא יֵאוֹת, וְרְזָא דָא כְתִיב, וַיִּרָא מִשָּׁה אֶת כָּל הַמְּלֹאכָה וְגו', וַיִּכְרַף אוֹתָם מִשָּׁה, רוּוְחֵי בְרַכָּאן מֵאַתָּר דְרְזָא דְמִשָּׁה שְׂרִיא בֵּיהּ, וְדָא אִיהוּ הַחֲכָמִים הַעֲוֹשִׂים אֶת כָּל מְלֹאכֶת הַקֹּדֶשׁ, בְּגִין דֵאֵינוֹן יוֹדְעֵי לְסַדֵּרָא עֲבִידָתָא דְקוּדְשָׁא כְּדִקְא חַזִּי.

וְעַל דָּא, כָּל מֵאֵן דְצִלִּי צְלוֹתָא, (קשור) וְקִשְׁרֵי יַחֲוֹדָא, מְסַתְּפְלִין בֵּיהּ אִי אִיהִי צְלוֹתָא וְקִשְׁוֹרָא כְּדִקְא יֵאוֹת, וְאִי הִיא צְלוֹתָא (דף רל"ח ע"ב) וְהֵהוּא קִשְׁוֹרָא כְּדִקְא יֵאוֹת, כְּדִין אֶתְבְּרָף אִיהוּ בְקַדְמִיתָא, מֵאַתָּר דְכָל בְּרַכָּאן נְפָקִין.

זֶהוּ שְׁפָתוֹב, וְהִנֵּה עֲשׂוּ אֹתָהּ וְגו', מִיד - וַיְבַרְךְ אֹתָם מֹשֶׁה.

וּמִשׁוּם כִּף וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה, שֶׁהוּא בַעַל הַבַּיִת, לְהִרְאוֹת בַּתְּקוּן שֶׁל הַבַּיִת שְׁלוֹ, וְלוֹ צָרִיף לְהִרְאוֹת אֶת תְּקוּנָהּ וְסוּדוּתֶיהָ, שֶׁלֹא נִתְּנָה לְאַחַר לְהַתְּבוּנָה וְלִרְאוֹת אֹתָהּ בְּאוֹתָם סְתָרִים וּבְאוֹתָם הַסּוּדוֹת שְׁלֶה, פָּרָט לְמֹשֶׁה לְכַדוֹ.

וְעַל כֵּן וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה אֶת הָאֱהֶל וְאֶת כָּל פְּלִי. וְכִשֶׁבִיאוּ אוֹתוֹ לְמֹשֶׁה, אֶת הַכֹּל הִבִּיאוּ לוֹ בְּאִיבָרִים יְדוּעִים, לְתַקֵּן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אִיבָר בְּאִיבָר, לְהַכְנִיס זֶה בְּזֶה. וְכִשֶׁהִיוּ רוֹצִים לְתַקֵּן זֶה בְּזֶה וְלְהַכְנִיס זֶה בְּזֶה, לֹא הָיָה עוֹלָה בִּידֵיהֶם. כִּינֵּן שֶׁהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְמֹשֶׁה, מִיד הַכֹּל עָלָה בִּידוֹ, וְכָל אִיבָר וְאִיבָר הָיָה עוֹלָה וְנִכְנָס לְמִקוּמוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב, וַיְקַם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן, וְכָתוּב הוּקַם הַמִּשְׁכָּן, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

בֵּא וְרָאָה, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה כְּשֶׁהִתְחִיל מֹשֶׁה לְהַקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן וְהִתְחִיל לְתַקֵּן אֶת תְּקוּנָם שֶׁל הָאִיבָרִים לְהַכְנִיסָם זֶה בְּזֶה, אֲזַרְפוּ כָּל הָאִיבָרִים וְכָל הַתְּקוּנִים שֶׁל הַצַּד הָאַחֵר הַטָּמֵא. כְּשֶׁהִתְחִיל לְהַתְּחַזֵּק צַד הַקִּדְשָׁה הַזֶּה - מִתְּרַפֵּה הַצַּד הָאַחֵר הַטָּמֵא. זֶה מִתְּחַזֵּק - וְזֶה מִתְּרַפֵּה. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהָיָה בְּחֻזְקוֹ, מִתְּרַפֵּים כָּל אֲבָרֵי הַצַּד הָאַחֵר. זֶה מִתְּמַלֵּא וְזֶה נִחְרָב. וְסוּד זֶה - יְרוּשָׁלַיִם וְצוּר הַרְשָׁעָה, כְּשֶׁזוּ מְלֹאָה - זוֹ חֲרָבָה. וְעַל כֵּן, כְּשֶׁזֶה מִתְּחַזֵּק - זֶה נִרְפָּה.

וּמִשׁוּם כִּף, וַיְקַם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן, לְהַתְּחַזֵּק מִסּוּד שֶׁל מַעְלָה, וְלֹא יִתְחַזֵּק מִסּוּד שְׁלֵמָטָה. וְעַל כֵּן מֹשֶׁה, שֶׁהָיָה

הָדָא הוּא דְכָתִיב וְהִנֵּה עֲשׂוּ אֹתָהּ וְגו', מִיד וַיְבַרְךְ אֹתָם מֹשֶׁה.

וּבְגִין כִּף, וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה, דְּאִיהוּ מְאָרִי דְּבֵיתָא, לְאַחְזָא בְּתַקוּנָא דְּבֵיתָהּ, וְלִיה אֲצִטְרִיף לְמַחְזִי תַקוּנָהּ וְרִזִּין דִּילָהּ, דְּלֹא אֲתִייהִיבוּ לְאַחְרָא, לְאַסְתַּפְּלָא וְלְמַחְזִי בַּהּ, בְּאִינוּן סְתָרִין וּבְאִינוּן רִזִּין דִּילָהּ, בְּר מֹשֶׁה בְּלַחֲדוּי.

וְעַל דָּא וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה אֶת הָאֱהֶל וְאֶת כָּל פְּלִי. וְכַד אֵייתִיאוּ לִיה לְמֹשֶׁה, כֹּלֵּא אֵייתִיאוּ לִיה בְּשִׁיפִין יְדוּעָאן, כָּל חַד וְחַד לְאַתְקָנָא, שִׁיפָא בְּשִׁיפָא, לְאַעְלָא דָּא בְּדָא, וְכַד הוּוּ בְּעָאן לְתַקָּנָא דָּא בְּדָא, וְלְאַעְלָא דָּא בְּדָא, לֹא הָוּה סָלִיק בִּידֵיהוּן. כִּינֵּן דְּאֵייתִיאוּ לִיה לְמֹשֶׁה, מִיד כֹּלֵּא אֲסַתְּלִיק בִּידֵיהּ, וְכָל שִׁיפָא וְשִׁיפָא הָוּה אֲסַתְּלִיק וְעָאֵל בְּדוּכְתִיָּהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב, וַיְקַם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן וְכָתִיב הוּקַם הַמִּשְׁכָּן, וְהָא אוּקִימָנָא.

הָא חֲזִי, בְּהֵיחָא שְׁעָתָא כַּד שְׂאָרֵי מֹשֶׁה לְאַקְמָא מִשְׁכָּנָא, וְשְׂאָרֵי לְאַתְקָנָא תַקוּנָא דְּשִׁיפִין, לְאַעְלָא דָּא בְּדָא. כְּדִין, אֲתַרְפִּי כָּל שִׁיפִין וְכָל תַקוּנִין דְּסִטְרָא אַחְרָא מְסַאָבָא, כַּד שְׂרִי לְאַתְקָפָא הָאֵי סִטְרָא דְּאִיהִי קַדִּישָׁא, אֲתַרְפִּי סִטְרָא אַחְרָא מְסַאָבָא, אֲתַקֵּף דָּא וְאַתְרַפִּי דָּא. וְהָא אוּקִימָנָא, דְּכָל זְמַנָּא דְּהִיא בְּתַקִּיפּוּ, סִטְרָא אַחְרָא אֲתַרְפֵּן כָּל שִׁיפּוּי, דָּא מְלֵאָ, וְדָא חֲרוּב, וְרִזָּא דָּא יְרוּשָׁלַיִם וְצוּר חֲזִיבָא, כַּד מְלֵיא דָּא, חֲרוּב דָּא. וְעַל דָּא, כַּד אֲתַקֵּף דָּא אֲתַרְפִּי דָּא.

וּבְגִין כִּף, וַיְקַם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן, לְאַתְתַּקְפָּא מְרָזָא דִּלְעִילָא, וְלֹא יִתְקֵף מְרָזָא

דְּלַתְתָּא. וְעַל דָּא מֹשֶׁה דְּהָוָה מְרָזָא דְּגוֹ אֲסַפְּקָלְרִיא דְּנַהֲרָא, אֲצִטְרִיף אִיהוּ

מסוד של תוף האספקלריה המאירה, צריך הוא להקים את המשכן להאיר ממנו, ולא מאחר. (ועל זה) הלכנה צריכה להאיר מן השמש, ולא מאחר. בא וראה, כנסת ישראל צריכה להתעלות למעלה ולהתדבק בתוף השמש. פתח ואמר, (ויקרא ו) זאת תורת העולה היא העולה. אמר רבי שמעון, פתח (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע ה'. עולה עליה וקשר של כנסת למעלה, ודבוק שלה בתוף העולם הבא, להיות הפל אחד. נקראת עולה קדש קדשים, ומשום כך נקרא עולה, שעולה ומתעטרת להיות הכל

אחד בקשר אחד בשמחה. ומשום שעולה למעלה למעלה, פתוח זאת תורת העולה. סוד של זכר ונקבה כאחד, תורה שבכתב ותורה שבעל פה. העלה, שעולה לתוף העולם הבא להתקשר בתוכו, שנקרא ודאי קדש הקדשים, וגם העולה היא קדש הקדשים.

ומשום כך הסדור של שחיטתה לצד צפון, שהוא צד שמאל, שהרי תורה שבעל פה לא עולה בחיבות, אלא רק כשמתעורר צד הצפון, שפתוח (שיר ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבנגני. ואז היא עולה בחיבות ומתעטרת ב'מין, ומתחברת באמצע, והכל מאיר מהסוד של קדש הקדשים, וזה מתוף סוד האדם, ברצון הכהן ובשירת הלויים ובתפלת ישראל.

והרי בארנו, שעולה קדש הקדשים בסוד הרוח העליונה, משום ששלוש רוחות קשורות כאחת. רוח תחתונה שנקראת רוח הקדש, רוח שלפנים באמצע שנקראת רוח חכמה ובינה. וכן נקראת הרוח הפתוחה. אבל זו

לאקמא משכנא, לאנהרא מניה, ולא מאחרא. (ועל דא) סיהרא אצטריד לאנהרא מן שמשא, ולא מאחרא. תא חזי, כנסת ישראל אצטריכת לאסתלקא לעילא, ולא תדבקא גו שמשא.

פתח ואמר, (ויקרא ו) זאת תורת העולה היא העולה, אמר רבי שמעון, פתיב, (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי'. עולה סליקו וקשירו דכנסת ישראל לעילא, ודבוקא דילה בגו עלמא דאתי, למהוי כלא חד. אקרי עולה קדש קדשים. ובגין כך אקרי עולה, דסלקא ואתעטרא למהוי כלא חד. בקשורא חדא בחדו.

ובגין דסלקא לעילא לעילא, פתיב זאת תורת העולה. רזא דכר ונוקבא כחדא, תורה שבכתב ותורה שבעל פה. העולה: דסלקא גו עלמא דאתי, לאתקשרא בגויה, דאקרי קדש הקדשים ודאי, ועולה נמי קדש הקדשים היא.

ובגין כך, סדורא דנכיסו דילה לסטר צפון, דאיהו סטר שמאלא. דהאי תורה שבעל פה לא סלקא בחביבותא, אלא כד אתער סטרא דצפון, דכתיב, (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבנגני, וכדין איהי סלקא בחביבותא, ואתעטרא בימינא, ואתחברת באמצעיתא, ואתנהיר פלא, מרזא דקדש הקדשים, ודא מגו רזא דאדם, ברעו דכהנא, ובשירתא דליואי, ובצלוחתא דישראל.

והא אוקימנא, דעולה קדש הקדשים, ברזא דרוח עלאה, בגין דתלת רוחין קשירין פחדא, רוח תפאה, דאקרי רוח הקדש רוח דלגו באמצעיתא דאקרי רוח חכמה ובינה. וכן אקרי רוח תפאה, אבל האי אקרי רוח דנפיק מגו שופר, פלול באשא ובמאיא. רוח

נקראת רוח שיוצאת מתוך השופר, פלולה באש ובמים. הרוח העליונה, שהיא נסתרת בחשאי, שבה עומדות כל הרוחות הקדושות וכל הפנים מאירות. ומשום כך חוזרת העולה לרוח ממש.

ואחר כך, מסוד הבהמה מקבלים ונזונים, לקשר רוח אחרת שהיא תוף השמאה, מאותם חלבים ושמנים, כמו שנתבאר. משום כך עולה קדש הקדשים. שאר הקרבנות, לעשות שלום בעולם, כלם מפמה צדדים, ובעלי הדינים (להתעבר) להתעבר (להתעטר) ולהיות נאורים מתוף רצון להתבשם נקראים קדשים קלים, משום שלא מתעטרים למעלה למעלה בקדש הקדשים, ולכן הם קדשים קלים ושחיטתם בכל מקום, כמו שאמרנו. אבל עולה, שהיא סוד של קדש הקדשים, אינה פשאר הקרבנות, שכל מעשיה קדש.

בא וראה מה פתוב, (ויקרא) ולבש הפהן מדו בד. אלו לבושים מיחדים לקדשה. בד - יחיד, מיחד לקדשה. וכתוב (שם טו) בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם. מה הטעם (זה קדש)? אלא סוד הדבר כמו שאמרנו, שהיא קדש הקדשים, שפלה עולה ומתעטרת בקדש הקדשים בקשר אחד, ואחר כך מפנה ומעבירה רוח השמאה שמטמאת הכל, שלא תשלט ולא תתקרב לתוף המקדש, ותעבר מכל צדדי הקדשה, והכל ישאר קדש בקדשה יחידה.

ואמר רבי שמעון, הרי נאמר, שכתוב אדם ובהמה תושיע ה'. וכך עולה סוד האדם, מצד של אדם ודאי. בהמה - מצד הבהמה.

ומשום כך פתוב אדם כי יקריב מפם. אדם ודאי, שזה קרבנו למעלה, לקשר קשר בסוד של אדם. ואחר כך מן הבהמה, והכל הוא בסוד של אדם ובהמה. וזהו הסוד שצריך לקרבן, אדם ובהמה

עלאה, דאיהו סתים בחשאי, דביה קיימן כל רוחין קדישין, וכל אנפין נהירין. ובגין כך, אהדרת עולה רוח ממש.

ולבותר, מרזא דבהמה, מסתפקי ואתזנו, לאתקשרא רוח אחרא דאיהו גו מסאבו, מאינון תרבין ושמנונין כמה דאתמר. בגין כך, עולה קדש הקדשים, שאר קרבנין למעבד שלמא בעלמא, פלהו מפמה סטרין, ומארי דינין (נ"א לאתעברא) לאתערבא (נ"א לאתעברא) ולאתנהרא מגו רעותא לאתבסמא, אקרון קדשים קלים, בגין דלא מתעטרא לעילא (ד) קדשים קלים, לעילא בקדש הקדשים, ועל דא אינון קדשים קלים, ונכיסו דילהון בכל אתר כמה דאוקימנא. אבל עולה דאיהו רזא דקדש הקדשים, לאו איהו כשאר קרבנין, דכל עובדהא קדש.

תא חזי, מה כתיב (ויקרא) ולבש הפהן מדו בד, אלין לבושין מייחדין לקדושה. בד: יחידאי, מיחדא לקדושה. וכתוב בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם. מאי טעמא. (דא קדש) אלא רזא דמלה כדקאמרן, דאיהו קדש הקדשים, דסלקא כלא ואתעטרא בקדש הקדשים, בקשורא חדא. ולבותר מפני ואעבר רוח מסאבא דסאיב כלא, דלא שלטא, ולא יתקריב גו מקדשא, ואתעבר מפל סטרי קדשא, ואשתאר כלא קדש בקדושה יחידאי.

ואמר רבי שמעון, הא אתמר דכתיב, (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי'. והכי סלקא רזא דאדם, מסטרא דאדם ודאי. בהמה, מסטרא דבהמה. ובגין כך פתיב, (ויקרא א) אדם כי יקריב מפם, אדם ודאי, דדא קרבניה

ומשום כך פתוב אדם כי יקריב מפם. אדם ודאי, שזה קרבנו למעלה, לקשר קשר בסוד של אדם. ואחר כך מן הבהמה, והכל הוא בסוד של אדם ובהמה. וזהו הסוד שצריך לקרבן, אדם ובהמה

כמו שאמרנו. בא וראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, כף עשה - אדם ובהמה.

ואם תאמר, והרי כתוב (בראשית א) ועוף יעופף על הארץ, שהרי מהם מקריבים קרבנות, ואפילו עולה, כמו שכתוב (ויקרא א) ואם מן העוף עלה קרבנו. בא וראה, מכל אותם העופות לא מקריב אלא תורים ובני יונה. (אלא סוד זה) מה שהכשר בזה - נפסל בזה. זה ימין, וזה שמאל.

אבל הסוד הזה הרי בארנו, כתוב ועוף יעופף על הארץ, שהוא סוד המרפבה, ובהם מתעלה רוח הקדש לעלות למעלה, שהם שנים, אחד לימין ואחד לשמאל. עוף - לימין, וזה מיכאל. יעופף - לשמאל, וזה גבריאל. זה לימין וזה לשמאל. ומשום כף מקריבים שני אלה, להעלות את רוח הקדש, והשמאל מעטר וזן למטה לאותו צד שמאל, וימין לימין, ונקשרת אשה עם בעלה להיות אחד, והכל מתעלה ונקשר כאחד למעלה ולמטה, והקדוש ברוך הוא מתעלה לבדו ומתגבר.

ובספרי הקדמונים, העני לא נותן חלק להזין, אלא למעלה להתקשר, אבל הכל נקשר למעלה ולמטה, וכל אחד ואחד לצדו פראוי, והרי בארנו.

רבי אלעזר שאל את רבי שמעון. אמר, הרי קשר של הכל (העולה) נקשר בקדש הקדשים להאיר. ההתדבקות של רצון הפהן והלויים וישראל למעלה, עד היכן היא עולה?

אמר לו, הרי בארנו, עד אין סוף.

הקדשים, לאתנהרא. אתדבקותא דרעותא דכהנא וליואי וישראל לעילא, עד היכן איהו סלקא.

אמר ליה, הא אוקימנא, עד אין סוף, דכל קשורא ויחודא ושלימו,

לעילא, לקשרא קשרא ברזא דאדם. ולבתר מן הבהמה, וכלא איהו ברזא דאדם ובהמה. ודא הוא רזא דאצטרין לקרבנא, אדם ובהמה כדקאמרן. תא חזי, פד ברא קדשא ברין הוא עלמא, הכי עבד אדם ובהמה.

ואי תימא, והא כתיב (בראשית א) ועוף יעופף על הארץ, דהא מנייהו מקרבין קרבנין, ואפילו עולה, פמה דכתיב, (ויקרא א) ואם מן העוף עולה קרבנו. תא חזי, מכל אינון עופי, לא מקרבין אלא תורים ובני יונה, (אלא רוא דא) מה דאתפשר ברא, פסיל ברא דא ימינא, ודא שמאלא.

אבל רזא דא הא אוקימנא, פתיב ועוף יעופף על הארץ, דאינון רזא דרתיכא, ובהו אסתלק רוח הקדש, לסלקא לעילא, דאינון תרי, חד לימינא, וחד לשמאלא, עוף לימינא, ודא מיכאל. יעופף, לשמאלא, ודא גבריאל. דא לימינא ודא לשמאלא. ובגין כן, מקרבין תרין אלין, לסלקא רוח קדשא, ושמאלא מעטר וזיין לתתא, להווא סטר שמאלא. וימינא לימינא ואתקשרא אתתא בבעלה, למהוי חד, וכלא אסתלק ואתקשר פחדא לעילא ותתא, וקודשא בריך הוא אסתלק בלחודוי ואתקף.

ובספרי קדמאי, מסכנא, לא יהיב חולקא לאתזנא, אלא לעילא לאתקשרא, אבל כלא לעילא ותתא מתקשר, פל חד וחד לסטריה פדקא יאות, והא אוקימנא.

רבי אלעזר שאיל לרבי שמעון, אמר, הא קשורא דכלא (נ"א דעולה), אתקשר בקדש

הקדשים, לאתנהרא. אתדבקותא דרעותא דכהנא וליואי וישראל לעילא, עד היכן איהו סלקא.

אמר ליה, הא אוקימנא, עד אין סוף, דכל קשורא ויחודא ושלימו,

שְׁכַל הַקָּשֶׁר וְהַיְחוד וְהַשְּׁלֵמוֹת, לְהַצְנִיעַ בְּאוֹתָהּ צְנִיעוֹת שְׁלֵא מִשְׁגָּת וְלֹא יְדוּעָה, שְׁבָה רְצוֹן כָּל הַרְצוֹנוֹת, הָאֵין סוֹף אֵינוֹ עוֹמֵד לְהִדְעַ וְלֹא לַעֲשׂוֹת סוֹף וְלֹא לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ, כְּמוֹ שֶׁהָאֵי"ן הִרְאִישׁוֹן מוֹצִיא רֹאשׁ וְסוֹף. מִי הִרְאִישׁ? זֶה הַנְּקֻדָּה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא רֹאשׁ כָּל הַנְּסֻתָּה שְׁעוֹמֵדֵת בְּתוֹךְ הַמַּחְשָׁבָה. וְעוֹשֶׂה סוֹף, שְׁנֻקְרָא (קהלת יב) סוֹף דְּבַר. אֲבָל לְשֵׁם, אֵין סוֹף.

אֵין רְצוֹנוֹת, אֵין אֹרוֹת, אֵין מְאֹרוֹת בְּאוֹתוֹ הָאֵין סוֹף. כָּל הַמְּאֹרוֹת וְהָאֹרוֹת הִלְלוּ תְלוּיִים לְהַתְקִים בְּהֵם וְלֹא נִתֵּן לְהַשְׁגָּה מִשְׁיָדוּעַ וְלֹא יְדוּעַ, אֵינוֹ אֶלָּא רְצוֹן עֲלִיּוֹן, נְסֻתָּה כָּל הַנְּסֻתָּרִים, אֵין. וְכִשְׁהַנְּקֻדָּה הַעֲלִיּוֹנָה וְהַעוֹלָם הַבָּא מִתְעַלֵּים, אֵין יוֹדְעִים פְּרֻט לְרִיחַ, כְּמִי שֶׁמְרִיחַ אֶת הַרִיחַ וּמִתְבַּשֵּׂם, וְאֵין זֶה נִחַת הַנִּיחֻחַ, שֶׁהָרִי כְּתוּב (ויקרא כו) וְלֹא אֲרִיחַ בְּרִיחַ נִיחֻחֶכֶם, שֶׁהָרִי רִיחַ נִיחֻחַ, הַרִיחַ שֶׁל הַרְצוֹן שְׁכַל הַרְצוֹנוֹת הִלְלוּ שֶׁל תְּפִלָּה, וְהַרְצוֹן שֶׁל שִׁירָה, וְרְצוֹנוֹ שֶׁל הַכֶּהֵן, שְׁכַלֵּם סוֹד שֶׁל אָדָם, וְאֵז כָּלֵם נַעֲשִׂים רְצוֹן אֶחָד. וְאוֹתוֹ נֻקְרָא נִיחֻחַ, רְצוֹן, כְּתַרְגוּמוֹ. וְאֵז הַכָּל נֻקְשָׁר וּמְאִיר כְּאֶחָד כְּרֹאוּי, כְּמוֹ שְׁנֻתְבָּאָר.

וְעַל זֶה נִתֵּן הַצַּד הָאֶחָד הַזֶּה בִּיד הַכֶּהֵן, שְׁפָתוֹב (שם) צוֹ אֶת אֶהֲרֹן וְאֶת בְּנָיו לְאֹמֵר. הַסּוֹד פֶּאֵן, שֶׁהָרִי בְּאֶרְנוֹ אֵין צוֹ אֶלָּא עֲבוּדָה זְרָה, וְכֵאֵן נִתְּנָה לוֹ לְשִׁרְף הַמַּחְשָׁבָה הַרְעָה וְלְהַעֲבִירָה מִתּוֹךְ הַקִּדְשׁ בְּרְצוֹן הַזֶּה שְׁעוֹלָה לְמַעְלָה, כְּעֵשֶׂן הַזֶּה וּבְחֻלְבִּים שְׁנֻשְׁרָפִים, כְּדִי שִׁיעֲבִרוּ מִן הַקִּדְשׁ. וְהַצַּד הַזֶּה עוֹמֵד בְּרִשׁוֹתֵם לְהַפְרִידָה מִן הַקִּדְשׁ מִתּוֹךְ הַקְּרָבָן הַזֶּה. וְאִם עוֹמֵד (לְהַפְרִיד אוֹתָהּ מִן הַקִּדְשׁ) כָּל זְמַן

לְאַצְנִיעַא בְּהֵהוּא צְנִיעוֹ, דְּלֹא אֶתְדַבֵּק, וְלֹא אֶתִּידַע, דְּרַעְוֹא דְּכָל רַעְוִין בִּיה, אֵין סוֹף לֹא קִיִּמָּא לְאוֹדְעָא, וְלֹא לְמַעַבְד סוֹף, וְלֹא לְמַעַבְד רֹאשׁ, כְּמָה דְּאֵין קְדַמָּא אֶפִּיק רֹאשׁ וְסוֹף. מָאן רֹאשׁ. דָּא נְקוּדָה עֲלָאָה, דְּאִיהוּ רִישָׁא דְּכָלֵא סְתִימָאָה, דְּקִיִּמָּא גוֹ מַחְשָׁבָה. וְעַבִּיד סוֹף, דְּאֶקְרִי (קהלת יב) סוֹף דְּבַר. אֲבָל לְהַתֵּם, אֵין סוֹף.

לֹא רַעוֹתִין, לֹא נְהוֹרִין, לֹא בּוֹצִינִין, בְּהֵהוּא אֵין סוֹף, כָּל אֵלִין בּוֹצִינִין וְנְהוֹרִין, תְּלִינִין לְאַתְקִיִּמָּא בְּהוּ, וְלֹא קִיִּמָּא לְאַתְדַבֵּקֵא מָאן יְדִידַע וְלֹא יְדַע, לֹא אִיהוּ אֶלָּא רַעוּ עֲלָאָה, סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין, אֵין.

וְכַד נְקוּדָה עֲלָאָה, וְעֲלָמָא דְּאַתִּי, אֶסְתַּלְקוּ, לֹא יְדַעֵי בַר רִיחָא, כְּמָאן דְּאַרְחַ בְּרִיחָא וְאַתְבַּסֵּם. וְלֹא דָא נִיִּיחָא נְחוּחַ, דְּהָא כְּתִיב (ויקרא כו) וְלֹא אֲרִיחַ בְּרִיחַ נִיחֻחֶכֶם, דְּהָא רִיחַ נִיחֻחַ, רִיחָא דְּרַעוֹתָא דְּכָל הַנִּי רַעוֹתָא דְּצִלוֹתָא, וְרַעוֹתָא דְּשִׁירָתָא, וְרַעוֹתָא דְּכַהֲנָא, דְּכַלְהוּ רְזָא דְּאָדָם. כְּדִין כְּלְהוּ אֶתְעַבְדוּ רַעוֹתָא חָדָא, וְהֵהוּא אֶקְרִי נִיחֻחַ, רַעְוֹא, כְּתַרְגוּמוֹ. כְּדִין כְּלֵא אֶתְקָשֶׁר וְאַתְנַהִיר כְּחָדָא, כְּדַקָּא יְאוֹת, כְּמָה דְּאַתְמַר.

וְעַל דָּא אֶתִּיְהִיבַת הַאי סְטְרָא אֶתְרָא, בִּידָא דְּכַהֲנָא, דְּכְתִיב, (ויקרא ו) צוֹ אֶת אֶהֲרֹן (דף רל"ט ע"ב) וְאֶת בְּנָיו לְאֹמֵר, רְזָא הַכָּא, דְּהָא אוֹקִימָנָא לִית צוֹ אֶלָּא עֲבוּדָת פּוֹכְכִים וּמְזוֹלוֹת, וְהַכָּא אֶתִּיְהִיבַת לִיה, לְאַתְוֻקְדָּא הֵהִיא מַחְשָׁבָה רַעָה, וְלְאַעֲבָרָא לָהּ מְגוֹ קְדָשָׁא, בְּהַאי רַעוֹתָא דְּסֻלְקָא לְעִילָא, וּבְהָא תְנַנָּא, וְתַרְבִּין דְּאַתְוֻקְדָּן. כְּגִין לְאַתְעַבְרָא מִן קְדָשָׁא. וְהַאי צוֹ, בְּרִשׁוֹתִיְהוּ קִיִּמָּא, לְאַפְרָשָׁא לָהּ מִן

תְּאֹמֵר, (במדבר כח) צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - גַּם כֹּהֵן, שֶׁהָרִי בְּרִשׁוֹתֵם

שְׁעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבּוֹנָם שְׁלֹא
יִוָּכַל לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם.

וְהַמְקַרָּא הַזֶּה כְּלוּ בֹא לְהִרְאוֹת
אֶת סוּד הַדְּבָר, לְעֵטֵר אֶת אוֹתָהּ
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה,
וּלְהַפְרִיד אֶת רוּחַ הַטְּמֵאָה הַזֶּה
לְהוֹרִידָה לְמַטָּה לְמַטָּה, וְזֶה
בְּרִצּוֹן וּבְתַפְלָה כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ, וְזֶה
בְּמַעֲשֵׂה, הַכֹּל כְּרְאוּי לֹא.

וּפְסוּק זֶה מוֹכִיחַ עֲלֵיהֶם, שְׁכַתּוּב
צוֹ אֶת אֶהֱרֹן וְאֶת בְּנָיו לֵאמֹר. צוֹ
זוֹ עֲבוּדָה זָרָה, רוּחַ הַטְּמֵאָה.
לֵאמֹר - זוֹ אִשָּׁה, שְׁנִקְרָאת יִרְאֵת
ה'. כְּתוּב כֵּן לֵאמֹר, וְכַתּוּב שֵׁם
(יִרְמִיָּה א) לֵאמֹר הֵן יִשְׁלַח אִישׁ אֶת
אִשְׁתּוֹ, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ. וּמִשׁוּם כֵּן
הַכֹּל נֶאֱמַר, וְהִפְחֵן עוֹמֵד לְהִתְקִין
אֶת הַכֹּל, בְּסוּד שֶׁל אָדָם וּבְהִמָּה.
אֲשֵׁרֵי חִלְקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא לְאוֹתָם
הַיּוֹדְעִים אֶת דְּרָכֵי הַתּוֹרָה
וְהוֹלְכִים בָּהּ בְּדֶרֶךְ אֱמֶת, עֲלֵיהֶם
כְּתוּב (יִשְׁעִיָּה לח) ה' עֲלֵיהֶם יַחֲיוּ.
מֵה זֶה עֲלֵיהֶם? אֵלּוּ דְרָכֵי הַתּוֹרָה.
יַחֲיוּ - יִתְקַיְּמוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בֹּא וּרְאֵה, כְּתוּב זֹאת תּוֹרַת
הָעֵלָה. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, פְּסוּק זֶה
בְּאִרְנוֹ אוֹתוֹ בְּגוֹן הַזֶּה: זֹאת תּוֹרַת
- זוֹ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הָעֵלָה - שְׁהִיא
עוֹלָה וּמִתְעַטֶּרֶת לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה
לְהַתְקַשֵּׁר כְּרְאוּי עַד הַמְקוֹם
שְׁנִקְרָא קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים.

דְּבַר אַחֵר, זֹאת תּוֹרַת - זוֹ כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל. הָעֵלָה - זוֹ מַחְשְׁבָה רְעָה
שְׁעוֹלָה עַל רְצוֹן הָאָדָם לְהִסְטוֹתוֹ
מִדֶּרֶךְ הָאֱמֶת. הִיא הָעֵלָה - הִיא
הִיא שְׁעוֹלָה וּמַסְטָה אֶת הָאָדָם,

קֹדֶשׁא, מִגּוֹ הָאִי קֹרְבָנָא. וְאִי תִימָא (בְּמִדְבַר כח) צוֹ
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. הֵכִי נָמִי, דְּהָא בְּרִשׁוּתֵייהוּ
קִימָא, (ר"א לְאַפְרָשָׁא לָהּ מִן קְרוּשָׁתָּה) כָּל זְמָנָא דְעַבְדֵי
רְעוּתָא דְמֵאֲרִיהוֹן, דְלֹא יִכְלָא לְשַׁלְטָאָה
עֲלֵיהוּ.

וְהָאִי קָרָא כְלָא, אֲתִיָּא לְאַחְזָאָה רְזָא דְמִלָּה,
לְאַעְטָרָא לְהֵהוּא רוּחַ קֹדֶשׁא, לְעִילָא
לְעִילָא, וּלְאַפְרָשָׁא לָהּ לְדָא רוּחַ טוֹמֵאָה,
לְנַחְתָּא לָהּ לְתַתָּא לְתַתָּא, דָּא בְּרֵעוּתָא
וּבְצִלוּתָא כְּדִקְאֲמָרֵן, וְדָא בְּעוּבָדָא, כְּלָא
בְּדִקְחֵזִי לִיהִ.

וְהָאִי קָרָא מוֹכַח עֲלֵיהוּ, דְכְּתִיב, צוֹ אֶת אֶהֱרֹן
וְאֶת בְּנָיו לֵאמֹר. צוֹ: דָּא עֲבוּדַת פּוֹכְכִים
וּמְזִלוֹת רוּחַ מְסֻאָבָא. לֵאמֹר: דָּא אֲתַתָּא,
דְּאֶקְרִי (מְשִׁלִּי לא) יִרְאֵת יִי'. כְּתִיב הֵכָא לֵאמֹר,
וְכַתִּיב הֵתָם לֵאמֹר (יִרְמִיָּה א) הֵן יִשְׁלַח אִישׁ אֶת
אִשְׁתּוֹ, וְהָאִי אוּקְמוּהָ. וּבְגִיֵן כֵּן, כְּלָא אֲתַמַּר,
וּכְהִנָּא קִימָא לְאַתְקִנָּא כְלָא, בְּרִזָּא דְאָדָם
וּבְהִמָּה. זַפְאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצְדִיקֵיָא, בְּעֵלְמָא
דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי, לְאִינוּן יְדַעֵי אֲרַחֲי
דְּאוּרִייתָא, וְאֲזִלִּי בָּהּ בְּאַרְחַ קְשׁוּט, עֲלֵיהוּ
כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה לח) יִי' עֲלֵיהֶם יַחֲיוּ. מָאִי עֲלֵיהֶם.
אֵלִין אֲרַחוּי דְּאוּרִייתָא. יַחֲיוּ, יִתְקַיְּמוּ בְּהָאִי
עֵלְמָא, וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, אָמַר רַבִּי
חֲזִיָּא, הָאִי קָרָא אוּקִימָנָא לִיהִ בְּהָאִי
גְּוּוֹנָא, זֹאת תּוֹרַת: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הָעוֹלָה:
דְּאִיהִי סְלִקַת וְאַתְעַטֶּרֶת לְעִילָא לְעִילָא,
לְאַתְקִשְׂרָא כְּדִקְא יְאוּת, עַד אֲתַר דְּאֶקְרִי קֹדֶשׁ
הַקְּדוּשִׁים.

דְּבַר אַחֵר, זֹאת תּוֹרַת: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הָעוֹלָה: דָּא מַחְשְׁבָה רְעָה,
דְּאִיהִי סְלִקַת עַל רְעוּתָא דְּבַר נֶשׁ, לְאַסְטָאָה לִיהִ מְאוּרְחָא דְּקְשׁוּט.
הִיא הָעוֹלָה, הִיא הִיא דְּסִלְקָא, וְאַסְטִיאת לִיהִ לְבַר נֶשׁ, בְּעֵי לְאוּקְדָא לִיהִ

וְצָרִיף לְשָׂרְפָה בְּאֵשׁ כְּדֵי לֹא לָתֵת
לָהּ מְקוֹם (לַהֲסוּתוֹ) לְרִבּוֹת.

וּמִשּׁוּם כֵּן, עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ
כָּל הַלֵּילָה. מִי הוּא הַלֵּילָה? זֶה
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, (שְׁהִיא זֹאת מִשּׁוּם)
שֶׁבָּאָה לְטַהֵר אֶת הָאָדָם מֵאוֹתוֹ
הַרְצוֹן. עַל מוֹקְדָה, מִשּׁוּם שֶׁנֶּהַר
דֵּינֹוֹר הוּא מְקוֹם לְשָׂרְף כָּל אוֹתָם
שֶׁלֹּא עוֹמְדִים עַל מְקוֹמָם, שֶׁהָרִי
מְכַנְּסִים אוֹתָם בְּאוֹתָהּ אֵשׁ
שֶׁהוֹלֶקֶת, וּמַעֲבִירִים אֶת שְׁלֹטוֹנָם
מִן הָעוֹלָם. וּבְכַדִּי שֶׁלֹּא יִשְׁלוּט,
צָרִיף עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל
הַלֵּילָה, וּנְכַנְעֵת וְלֹא שׁוֹלֶטֶת.

וְעַל כֵּן, כְּשֶׁזָּה נְכַנְעֵ, עוֹלָה כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
שֶׁעוֹלָה וּמִתְעַטֶּרֶת לְמַעְלָה, שֶׁהָרִי
עֲלִיתָהּ כְּשֶׁנְּכַנְעֵ הַכַּח הָאֲחֵר הַזֶּה
וְנִפְרָד מִמֶּנָּה. וּמִשּׁוּם כֵּן צָרִיכִים
בְּסוּד הַקְּרָבָן לְהַפְרִיד אֶת הַצַּד
הַזֶּה מֵרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְלָתֵת לוֹ חֵלֶק,
כְּדֵי שֶׁרוּחַ הַקֹּדֶשׁ תִּתְעַלֶּה
לְמַעְלָה.

וּבֹא רָאָה, בְּזִמְן שֶׁנִּכְנָה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וְנִעְשָׂה, נְכַנְעֵ הַצַּד הָאֲחֵר
וְהַסְתַּלַּק מִהָעוֹלָם. וּכְשֶׁהַסְתַּלַּק
מִהָעוֹלָם וְהוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן עַל יְדֵי
מִשָּׁה, אִזּוֹ הוֹקֵם לְמַעְלָה וְלִמְטָה.
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַיָּקָם מִשָּׁה אֶת
הַמִּשְׁכָּן. מִה זֶה וַיָּקָם? אֵלֹא
שֶׁהָקָם אוֹתָהּ לְהַתְעַלּוֹת לְמַעְלָה
לְמַעְלָה. וְלִכְּךָ וַיָּקָם מִשָּׁה. מִה
שֶׁהָיָה נְמוּדָ - הוּא הִקְיָמוֹ, כְּמִי
שֶׁמְקִים אֶת מִי שֶׁנִּפְלָ. כְּמוֹ כֵן
לְעֵתִיד לְבֹא כְּתוּב, (עֲמוּס ט) אָקִים
אֶת סֶכֶת דָּוִד הַנוֹפֶלֶת.

כְּתוּב (שִׁם ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם
בְּתוֹלֵת יִשְׂרָאֵל. מִה זֶה לֹא תוֹסִיף
קוּם? (מִשְׁמַע שְׁבוּמָן אַחַר קָמָה) אֵלֹא
שֶׁבְּזִמְן אַחַר הִיא קָמָה. הִיא קָמָה
מִעֲצָמָה, וְלֹא הִקְיָמָה הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהָרִי בְּגִלוֹת מְצָרִים

בְּנוֹרָא, בְּגִין דְּלֹא יִתְיַהֵיב לָהּ דְּוֹכְתָא (נ"א)
לְאַסְגָּאָה.

וּבְגִין כֵּן, עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה,
מָאן לֵילָה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. (דֵּאִיהִי זֹאת בְּגִין)
דְּאִתְיָא לְדַכָּאָה לֵיהּ לִבְר נָשׁ, מַהֲהוּא רַעוּתָא.
עַל מוֹקְדָה. בְּגִין דִּי נֶהַר דֵּינֹוֹר, אִיהוּ אֲתֵר
לְאוּקְדָא לְכָל אֵינוֹן, דְּלֹא קִיִּימִי בְּקִיּוּמֵיהוּ,
דְּהָא עָאֲלִין לוֹן בְּהֵהוּא נוֹרָא דְדִלִיק, וּמַעֲבִרִי
שׁוֹלְטָנְהוֹן מַעֲלָמָא. וּבְגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט,
אַצְטְרִיף עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה,
וְאִתְכַפְּיָא וְלֹא שְׁלֹטָא.

וְעַל דָּא, פִּד אִתְכַפְּיָא הָאִי, סְלָקָא כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי רוּחַ קְדָשָׁא, דְּסְלָקָא
וְאִתְעַטֶּרָא לְעֵילָא, דְּהָא סְלִיקוּ דִילָהּ, פִּד
אִתְכַפְּיָא הָאִי חֵילָא אַחְרָא, וְאִתְפָּרְשָׁא מִינָהּ.
וּבְגִין כֵּן, בְּעֵינָן בְּרָזָא דְקָרְבָנָא, לְאַפְרָשָׁא
לְהָאִי סְטָרָא מֵרוּחַ קְדָשָׁא, וְלִמְיָהֵב לָהּ
חוּלְקָא, בְּגִין דְּרוּחַ קְדָשָׁא אִסְתַּלַּק לְעֵילָא.

וְהָא חֲזִי, בְּזִמְנָא דְאִתְבְּנִי בֵי מִקְדָּשָׁא,
וְאִתְעַבִּיד. אִתְכַפְּיָא סְטָרָא אַחְרָא,
וְאִסְתַּלַּק מַעֲלָמָא. וְכֵד אִסְתַּלַּק מַעֲלָמָא,
וְאִתְקַם מִשְׁפָּנָא עַל יְדָא דְמִשָּׁה, כְּדִין אִתְקַם
לְעֵילָא וְתַתָּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיָּקָם מִשָּׁה
אֶת הַמִּשְׁכָּן. מָאִי וַיָּקָם. אֵלֹא דְאוּקִים לָהּ,
לְאַסְתַּלַּקָא לְעֵילָא לְעֵילָא. וְעַל דָּא, וַיָּקָם
מִשָּׁה, מָאן דְּהוּא מָאִיף אוּקְמִיהּ, כְּמָאן
דְּאוּקִים לְמָאן דְנִפְלִי. בְּגוּוֹנָא דָּא, לְזִמְנָא
דְּאִתִּי כְּתִיב (עֲמוּס ט) אָקִים אֶת סֶכֶת דָּוִד
הַנוֹפֶלֶת.

כְּתִיב, (עֲמוּס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלֵת
יִשְׂרָאֵל, מָאִי לֹא תוֹסִיף קוּם. (מִשְׁמַע דְּהָא
וּמָאן אַחְרָא קָמָת) אֵלֹא בְּזִמְנָא אַחְרָא קָמָת. הִיא קָמָת

מִגְרָמָה, וְלֹא אוּקִים לָהּ קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא. דְּהָא

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַקִּים אוֹתָהּ וַעֲשֵׂה כַּמָּה נְסִים כְּדִי לְהַקִּימָהּ, וּבְגִלוֹת כָּבֵל הוּא לֹא הַקִּים אוֹתָהּ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא עָשָׂה לָהֶם נְסִים, שְׁגָרָם הַחֲטָא, אֲלֹא הִיא קָמָה. וְעַל בְּנֵי הַגּוֹלָה כְּאוֹתָם שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם פְּדוּת, וְלֹא הֵיחָדָה תְּשׁוּקָתוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם שְׁגָרָם אוֹתוֹ הַחֲטָא, שֶׁהֵם נְשִׁים נְכָרִיּוֹת.

וְכֵן לֹא הַקִּים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָשָׂה לָהֶם נְסִים וּגְבוּרוֹת בְּאוֹתוֹ זְמַן כְּרֵאשִׁי. אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא, לֹא תוֹסִיף קוּם כְּתוּב. לֹא תוֹסִיף קוּם מִעַצְמָה, אֲלֹא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִקִּים אוֹתָהּ, שֶׁכְּתוּב אֲקִים אֶת סִכַּת דְּוִיד הַנּוֹפֵלֶת. וְכְתוּב (ירמיה ל) וְאֶת דְּוִיד מִלְכָּם אֲשֶׁר אֲקִים לָהֶם. וּמִשּׁוּם כֶּף כְּתוּב כָּאן, וַיִּקֶּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן. וַיִּקֶּם מֹשֶׁה וְגו'.

בֹּא וּרְאֵה, כִּשְׁמֹשֶׁה הַקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן, הוֹקֵם מִשְׁכָּן אַחֵר עִמּוֹ, וְהַמִּשְׁכָּן הָעֲלִיּוֹן הַקִּים (כַּבֵּד) וְסֻעֵד הַכֹּל, מִשּׁוּם שֶׁהַמִּשְׁכָּן הָעֲלִיּוֹן נִסְתָּר וְגִנּוּזוֹ הוּא לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, וּמִשְׁכָּן אַחֵר הוֹקֵם עַל הַמִּשְׁכָּן לְמַטָּה וְעוֹמֵד עָלָיו (עִמּוֹ, וְהַמִּשְׁכָּן הָעֲלִיּוֹן הַהוּא שְׁנִסְתָּר וְגִנּוּזוֹ לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, הַקִּים וְסֻעֵד הַכֹּל. וְהַמִּשְׁכָּן הַאֲחֵר הַהוּא הוֹקֵם עַל יְדֵי הַמִּשְׁכָּן שֶׁלְמַטָּה עוֹמֵד עָלָיו) כְּכֹחוֹ שֶׁל אוֹתוֹ מִשְׁכָּן הָעֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל. וְכִמּוֹ שֶׁהוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן שֶׁלְמַטָּה עַל יְדֵי מֹשֶׁה, אֵיךְ כֶּף לְמַעַלָּה עַל יְדֵי אוֹתוֹ שְׁפָנָה מֹשֶׁה (דְּרָגָה שֶׁל מֹשֶׁה). מִנִּין לָנוּ? שֶׁכְּתוּב וַיִּקֶּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן. אֶת דְּוִקָא, לְהִרְאוֹת שְׁשֻׁנֵי הַמִּשְׁכָּנוֹת נִתְקַנּוּ (דְּוִקָמוּ) כְּסוּד שֶׁל מֹשֶׁה.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְכִי וַיִּקֶּם מֹשֶׁה? הָרִי הַכֹּל טָרַם הַתְּתַקֵּן, וְקִימָה אֵינָה אֲלֹא כְּשֶׁהַכֹּל נִשְׁלַם וְנִכְנָס

בְּרִיךְ הוּא אוֹקִים לָהּ, וְעַבְד כַּמָּה נְסִין, בְּגִין לְאַקְמָא לָהּ, וּבְגִלוֹתָא דְכָבֵל הוּא לֹא אוֹקִים לָהּ, בְּגִין דְלֹא עַבְד לִוְן נְסִים, דְגָרִים חוּבָה, אֲלֹא הִיא קָמָת. וְסִלְיָהּ בְּנֵי גוֹלָה, כְּאֵינּוֹן דְלֹא הָיָה לִוְן פְּרוּקָא, וְלֹא הָיָה תִיאוּבְתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲלֵיהֶוּ, בְּגִין דְגָרָם הַהוּא חוּבָא, (דף ר"ט ע"א) דְאֵינּוֹן נְשִׁים נְכָרִיּוֹת.

וְעַל דָּא, קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא אוֹקִים לָהּ לְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עַבְד לָהּ נְסִין וּגְבוּרָאן בְּהַהוּא זְמַנָּא פְדָקָא יְאוֹת. אֲבָל לְזְמַנָּא דְאַתִּי, לֹא תוֹסִיף קוּם כְּתוּב, לֹא תוֹסִיף, קוּם מִגְרָמָה, אֲלֹא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא יוֹקִים לָהּ, דְכְתוּב אֲקִים אֶת סִכַּת דְּוִיד הַנּוֹפֵלֶת. וְכְתוּב (ירמיה ל) וְאֶת דְּוִיד מִלְכָּם אֲשֶׁר אֲקִים לָהֶם. וּבְגִין כֶּף כְּתוּב הַכָּא, וַיִּקֶּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן. וַיִּקֶּם מֹשֶׁה וְגו'.

תָּא חֲזִי, כַּד אוֹקִים לִיה מֹשֶׁה לְמִשְׁכָּנָא, אֲתַקֵּם מִשְׁכָּנָא אַחְרָא עִמִּיה. וּמִשְׁכָּנָא עֲלָאָה, אוֹקִים (נ"א אוֹקִיר) וְסֻעֵד כְּלָא, בְּגִין דְמִשְׁכָּנָא עֲלָאָה, סְתִים וְגִנּוּזֵי אִיהוּ לְעִילָא לְעִילָא. וּמִשְׁכָּנָא אַחְרָא אֲתַקֵּם עַל מִשְׁכָּנָא דְלִתְתָּא וְקִימָא עֲלֵיהּ, (ס"א עִמִּיה. וּמִשְׁכָּנָא עֲלָאָה הַהוּא דְסְתִים וְגִנּוּזֵי לְעִילָא לְעִילָא אוֹקִים וְסֻעֵד כְּלָא. וּמִשְׁכָּנָא אַחְרָא הַהוּא אֲתַקֵּם עַל יְדָא דְמִשְׁכָּנָא דְלִתְתָּא קִימָא עֲלֵיהּ) בְּחִילָא דְהַהוּא מִשְׁכָּנָא עֲלָאָה עַל כְּלָא. וּכְמָה דְאֲתַקֵּם מִשְׁכָּנָא דְלִתְתָּא עַל יְדָא דְמֹשֶׁה, אוֹף הָכִי לְעִילָא, עַל יְדֵי דְהַהוּא דְכְּנֵי דְמֹשֶׁה (נ"א דְרָנָא דְמֹשֶׁה). מְנַלְן. דְכְתוּב, וַיִּקֶּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן. אֶת דְּיִיקָא, לְאֲתַחְזָאָה דְתָרִי מִשְׁכָּנִין בְּרִזָּא דְמֹשֶׁה אֲתַקְנוּ (נ"א אֲתַקְמוּ).

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְכִי וַיִּקֶּם מֹשֶׁה, וְהָא כְּלָא עַד לָא אֲתַתְּקֵן, וְקִימָה לָאו אִיהוּ אֲלֹא כַּד

אֲשַׁתְּלִים כְּלָא, וְעַל שְׁיִיפָא כְּשִׁיפִיה, מָאי וַיִּקֶּם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּתַלְתַּ

איכר באיברו. מה זה ויקם? אמר רבי יצחק, בשלשה צדדים הקים משה את המשכן. מה כתוב? ויקם משה את המשכן, ויתן את אדניו, וישם את קרשיו. בשלשת הצדדים הללו הקים משה את המשכן, ובשלשת הצדדים הללו התעלה המשכן ונכנע הצד האחר. ולכך, כשמשה הקים את הצד הזה, נכנע הצד האחר. משום כך משה הקימו ולא אחר. בא וראה, כתוב ויתן את אדניו. באותה שעה הזדעזע סמא"ל ממקומו, וארבעים מרכבות שעמו, וכרח ארבע מאות פרסאות לתוף סתר נקב העפר. הכניס משה אותם העמודים, והתחזק הצד הזה, ואז אותם העמודים של הצד האחר נפלו והתרפו.

פתח ואמר, ביום ההוא אקים את ספת דויד הנופלת וגו'. מה זה ביום ההוא? ביום שהקדוש ברוך הוא יעשה דין בעולם ויפקד על רשעי העולם כמעשיהם. שהרי אין קימה לכנסת ישראל מן העפר בעוד שאותם רשעי ישראל יעמדו בעולם. מה כתוב למעלה? (עמוס ט) בחרב ימותו כל חטאי עמי האמרים לא תגיש ותקדים בעדנו הרעה. מה כתוב אחריו? ביום ההוא אקים את ספת דויד הנופלת וגו'.

בפסוק הזה יש להתבונן. את פרציהן?! את פרצה הנה צריך להיות. והרסתיו?! והריסתיה הנה צריך להיות. אלא וגדרתי את פרציהן, ממי? מאותם הרשעים, שכתוב בחרב ימותו כל חטאי עמי, שהרי אז יעשו פרצות בישראל. ועל זה, וגדרתי את פרציהן והרסתיו אקים. והרסתיו, של מי? הריסתיו של ספת דויד.

משום ששמתחזקת מלכות הרשעה בעולם, אז נרפית המלכות הקדושה הזו, וסכת

סטרין אוקים משה ית משפנא, מה כתיב ויקם משה את המשכן, ויתן את אדניו, וישם את קרשיו. בהני תלת סטרי, אוקים משה ית משפנא. ובהני תלת סטרי, אסתלק משפנא. ואתפפייא סטרא אחרא. ועל דא, פד אוקים משה להאי סטרא, אתפפייא סטרא אחרא. בגין כך משה אוקים ליה ולא אחרא.

תא חזי, פתיב ויתן את אדניו, בההיא שענתא אזדעזע סמא"ל מאתריה, וארבעין רתיכין דעמיה, וערק ארבע מאה פרסי, גו טסירו דנוקבא דעפרא. אעיל משה אינון סמכין, ואתקייף סטרא דא, פדין אינון סמכין דסטרא אחרא, נפלו ואתרפו.

פתח ואמר, ביום ההוא אקים את ספת דויד הנופלת וגו', מאי ביום ההוא. ביומא דקודשא בריה הוא יעביד דינא בעלמא, ויפקוד על חייבי עלמא פעובדיהון. דהא לית קימה לכנסת ישראל מעפרא, בעוד דאינון חייבין דישראל יקומו בבעלמא. מה כתיב לעילא, (עמוס ט) בחרב ימותו כל חטאי עמי האמרים לא תגיש ותקדים בעדנו הרעה. מה כתוב בתריה, ביום ההוא אקים את ספת דויד הנופלת וגו'.

האי קרא אית לאסתפלא ביה, (עמוס ט) את פרציהן, את פרצה מיבעי ליה. והריסתיו, והריסתיה מיבעי ליה. אלא וגדרתי את פרציהן ממאן, מאינון חייבין, דכתיב בחרב ימותו כל חטאי עמי, דהא כדין יתעביד פרצן בישראל, ועל דא וגדרתי את פרציהן. והריסתיו אקים, הריסתיו דמאן, הריסתיו דסופת דויד. (מאן פדוד) בגין, דכד אתקף מלכו חייבא בעלמא, פדין האי מלכו

דוד סותרת את הבגין שלה, ועל פן והרסתיו אקים.

שְׁהָרִי שִׁנְנוּ, כָּל זְמַן שֶׁזָּה מִתְחַזֵּק - זֶה מִתְרַפֵּה. זֶה מְלֵא - וְזֶה חֶרֶב. וּמִפְּנֵי כֵן עַד הַיּוֹם הַהוּא מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה מִתְחַזְּקִת. בַּיּוֹם הַהוּא יִתְחַזֵּק וְיִקָּיֵם אוֹתָהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזוֹ הַמְּלָכוֹת הַקְּדוּשָׁה. וְעַל זֶה וְהִרְסִיתִי אֶקָּיֵם, וּבְנִיתִיָּה פִּימִי עוֹלָם, מֵה זֶה וּבְנִיתִיָּה פִּימִי עוֹלָם? הֲיֵנּוּ שְׁכָתוּב (ישעיה ל) וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה וְגו'.

וַיִּקָּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁפָּחָה בְּמַה הַקָּיֵם אוֹתוֹ? שְׁכָתוּב וַיִּתֵּן אֶת אֲדָנָיו, וַיִּתֵּן אוֹתָם הָעַמּוּדִים שֶׁתְּחַתֵּי לְהַקָּיֵם עֲלֵיהֶם וּלְסוּבֵב בָּהֶם אוֹתָם הַצִּירִים שֶׁל פְּתָחִים, מִשּׁוּם שְׁאוֹתָם הָעַמּוּדִים שֶׁתְּחַתֵּיָּהֶם הֵם הָעַמּוּדָה לְהַקָּיֵם. לְמַה וַיִּתֵּן? חֹזֵק וְהִתְקִין אוֹתָם בְּכַחוֹ. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה הוֹסְרוּ אוֹתָם הַתּוֹמְכִים הָאֲחֵרִים שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר.

בֵּא וְרָאָה, כְּתוּב (תהלים קלז) זָכַר ה' לְבִנְי אֲדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד הַיְסוּד בָּהּ. וְעַל כֵּן עֲתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָנוֹת אֶת יְסוּדוֹתֶיהָ שֶׁל יְרוּשָׁלַם מִיְסוּדוֹת אֲחֵרִים שֶׁיִּשְׁלֹטוּ עַל הַכָּל, וּמִי הֵם? סְפִירִים, שְׁכָתוּב (ישעיה נד) וַיִּסְדְּתֶיךָ בַּסְּפִירִים, שְׁאֵלוּ הֵם הַיְסוּדוֹת וְהַתּוֹמְכִים הַחֲזָקִים וְהַעֲלִיזִים שְׁאֵין בָּהֶם חִלְשָׁה בְּרֵאשׁוֹנָה.

מַה הַטַּעַם? כִּי הָאֲבָנִים הַרֵאשׁוֹנוֹת מֵאוֹתָם הַיְסוּדוֹת, יְכַלּוּ שְׁאֵר הָעַמִּים לְשֹׁלֵט עֲלֵיהֶם. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁאֵין בָּהֶם אוֹר עֲלִיּוֹן כְּרָאוּי. אֲבָל אֵלֶּה יֵהוּ מְאִירִים מִתּוֹךְ הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן וּמִשְׁקַעוֹת בְּתוֹךְ הַתְּהוֹמוֹת, שֶׁלֹּא יְכַלִּים לְשֹׁלֵט עֲלֵיהֶם. וְאֵלוּ הֵם הַסְּפִירִים שֶׁיִּאִירוּ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, (ואם תאמר) מִשּׁוּם שְׁבָאוֹתוֹ

קִדְיָשָׁא אֲתֵרְפִי, וְסַפַּת דְּדוּד אֲסֵתִיר בְּנִינָא דִּילֵיהּ, וְעַל דָּא וְהִרְסִיתִי אֶקָּיֵם.

דְּהָא תְּנִינָן, כָּל זְמַנָּא דְּהָא אֲתַקְּףָהּ, הָאִי אֲתֵרְפִי. דָּא מְלֵיא, וְדָא חֶרְבָּהּ. וּבְגִין כָּף, עַד הַהוּא יוֹמָא, מְלָכוֹ חֵיִיבָא יִתְקַף. בְּהַהוּא יוֹמָא, יִתְקַף וְיִוְקִים לָהּ קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא, לְהָאִי מְלָכוֹ קִדְיָשָׁא. וְעַל דָּא וְהִרְסִיתִי אֶקָּיֵם. וּבְנִיתִיָּה פִּימִי עוֹלָם, מְאִי וּבְנִיתִיָּה פִּימִי עוֹלָם. הֲיֵינּוּ דְכְּתִיב, (ישעיה ל) וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה וְגו'.

וַיִּקָּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁפָּחָה, (שמות לט) בְּמֵאֵי אוֹקִים לִיהּ. דְּכְּתִיב וַיִּתֵּן אֶת אֲדָנָיו וַיְהִי אֵינוֹן סַמְכִין דְּתַחֲתֵיהּ, לְקִיּוּמָא עֲלֵיהּ, וּלְאַסְחָרָא בְּהוּ אֵינוֹן צִירִים דְּפִתְחִין. בְּגִין דְּאֵינוֹן סַמְכִין דְּתַחֲתֵיהּ, אֵינוֹן קִיּוּמָא לְאַסְחָרָא. אֲמֵאִי וַיִּתֵּן. אֲתַקִּיף וְאֲתַקִּין לוֹן בְּתוֹקְפוּי. בְּהַהוּא שְׁעֵתָא אַעֲדִיּוֹ אֵינוֹן סַמְכִין אֲחֵרְנִין דְּסֵטְרָא אֲחֵרָא.

הָא חֲזִי, כְּתִיב (תהלים קלז) זָכַר יי' לְבִנְי אֲדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאוֹמְרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד הַיְסוּד בָּהּ. וְעַל דָּא זְמִין קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְמַבְנֵי יְסוּדֵי יְרוּשָׁלַם, מִיְסוּדֵין אֲחֵרְנִין, דִּישְׁלֹטוֹן עַל כָּלָא. וּמֵאֵן אֵינוֹן. סְפִירִין. דְּכְּתִיב, (ישעיה נד) וַיִּסְדְּתֶיךָ בַּסְּפִירִים, דְּאֵלִין אֵינוֹן יְסוּדֵין, וְסַמְכִין תְּקִיפִין וְעֲלֵאִין, דְּלִית לְהוּ חִלְשָׁה כְּקִדְמָאִי.

מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּאֲבָנִין (דף ר"מ ע"ב) קִדְמָאִין מֵאֵינוֹן יְסוּדֵי, יְכַלּוּ שְׁאֵר עַמִּין לְמַשְׁלֵט עֲלֵיהּ. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּלִית בְּהוּ נְהִירוּ עֲלָאָה, כְּדָקָא יְאוּת. אֲבָל אֵלִין, יְהוּן נְהִירִין מְגוּ נְהִירוּ עֲלָאָה, וּמִשְׁקַעָאן גּוּ תְּהוּמֵי, דְּלֹא יְכַלִּין לְשֹׁלֵטָאָה עֲלֵיהּ. וְאֵלִין אֵינוֹן סְפִירִין, דִּינְהִירוּן לְעִילָא וְתַתָּא. (ואי תימא) בְּגִין דְּבְּהַהוּא

זמן יתוסף אור עליון למעלה ולמטה.

ואם תאמר שאותם יסודות ראשונים יתבטלו, הרי כתוב (שם) הנה אנכי מרביץ בפרץ אבניך. מרביץ לתמן השבור. מה זה בפרץ? כמו שנאמר, (מלכים ב ט) ותשם בפרץ עיניה. יש אבנים שנקראות פרץ. מה הטעם של זה? אמר רבי אלעזר, סוד הוא, וסוד זה נתן לדעת לקוצרי השדה.

בא וראה, אותן אבנים של יסודות ציון וירושלים, חס ושלום ששלטו עליהם שאר העמים, ולא שרפו אותם ולא נשרפו, אלא כלם נגנזו, והקדוש ברוך הוא גנז אותם, וכל אותם יסודות הבית הקדוש נגנזו, ולא אבד מהם אפלו אחד. וכשיחזר הקדוש ברוך הוא ויקים את ירושלים על מקומה, אותם היסודות של האבנים הראשונות יחזרו למקומם ולא תשלט בהם עין אחרת (רעה), פרט לזמן שאדם יכחל את עינו באותו הפרץ וימלא את עיניו ממנו, ואז יראה את כל האבנים והיסודות של ירושלים מתקנים על מקומם, שלא שלטו בהם שאר העמים. וכל אותן אבנים יקרות האחרות, וכל אותם בניני האבנים, כלם עומדים על מקומם.

ואז, (ישעיה נב) פי עין בעין יראו בשוב ה' ציון. מה זה בשוב ה'? אלא כששלטו עליה שאר העמים, הקדוש ברוך הוא העלה אותה למעלה, ובאותו הזמן הוא יחזירנה למקומה, שכתוב (שם) בשוב ה' ציון. בשוב ה' ודאי.

ובא ראה, כל מה שנסתר מן העין ולא נתנה לעין רשות לשלט בו, לא תוכל לשלט בו העין, פרט

לאשר בכחילת העין בדברים ידועים. ומשום כך, הנה אנכי מרביץ בפרץ אבניך. ובא ראה, כל

זמנא, יתוסף נהירו עלאה, לעילא ותתא. ואי תימא אינון יסודי קדמאי, יתבטלון. הא כתיב (ישעיה נד) הנה אנכי מרביץ בפרץ אבניך. מרביץ לאתקנא תבירא. מאי בפרץ. כמה דאת אמר (מלכים ב ט) ותשם בפרץ עיניה. אבנים אית דאקרון פרץ. מאי טעמא האי. אמר רבי אלעזר רזא איהו, ורזא דא למחצדי חקלא אתיהיב למנדע.

תא חזי, אינון אבנין דיסודי ציון וירושלם, חס ושלום דשליטו עליהו שאר עמין, ולא אוקדו לון, ולא אתוקדון, אלא כלהו אתגניזו, וגניז לון קדשא בריך הוא, וכל אינון יסודי ביתא קדישא כלהו אתגניזו, ולא אתאבידו מנייהו אפילו חד. וכד יהדר קדשא בריך הוא ויוקים לה לירושלם על אתריה, אינון יסודי אבנין קדמאי, יהדרון לאתרייהו, ולא ישליט בהו עינא אחרא (נ"א בישא), בר בזמנא דיכחול בר נש עינוי בההוא פוכא, וימלי עיניה מניה, וכדין יחמי כל אבנין וכל יסודי ירושלם, מתקנן על אתרייהו, דלא שליטו בהו שאר עמין, וכל אינון אבנין יקרין אחרנין, וכל אינון בניני אבנין, כלהו קיימי על קיומיהו.

וכדין (ישעיה נב) פי עין בעין יראו בשוב יי' ציון. מאי בשוב יי'. אלא כד שליטו עליה שאר עמין, קדשא בריך הוא סליק לה לעילא, ובההוא זמנא איהו יהדר לה לאתרה, דכתיב בשוב יי' ציון. בשוב יי' ודאי.

ותא חזי, כל מאן דאסתים מן עינא, ולא אתיהיב רשו לשלטאה ביה עינא, לא יכלין למשלט ביה עינא, בר בכחלא דעינא,

לאשר בכחילת העין בדברים ידועים. ומשום כך, הנה אנכי מרביץ בפרץ אבניך. ובא ראה, כל

הַאֲבָנִים הַלְלוּ יַעֲמְדוּ בַמִּקְוָם וַיְהִי
 סִדּוֹת כְּבִרְאשׁוֹנָה, וַיִּסּוֹד שֶׁל סְפִירִים
 (אמרינו) יַעֲמְדוּ בַמִּקְוָם אַחַר סְבִיב, לְרַחֵב
 וּלְאַרְבֵּי. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב וַיִּסְדְּתִיךָ בַסְפִירִים.
 בְּזִמְן שִׁיקִים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת
 בֵּיתוֹ, בְּאוֹתוֹ זְמַן מַה כְּתוּב? (שם כה) בַּלַּע
 הַמּוֹת לְנִצַּח. בַּלַּע, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ (איכה ב)
 בַּלַּע ה' וְלֹא חָמַל. אוֹתָהּ כּוֹס שְׁשֵׁתָה
 זֶה, יִשְׁתֶּה זֶה.

וְאִם תֹּאמַר, אוֹתוֹ בַּלַּע הוּא לְזִמְן יְדוּעַ
 וְקָצוֹב כְּמוֹ יִשְׂרָאֵל - לֹא כֵּךְ! כְּתוּב
 לְנִצַּח. מַה זֶה לְנִצַּח? לְדוּרֵי דוֹרוֹת, וְלֹא
 כְּמוֹ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא כְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁהָקִים
 מֹשֶׁה אֵת הַמִּשְׁפָּן. אֲלֵא לְנִצַּח -
 לְעוֹלָמִים.

וְאִי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יָקִים אֵת כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, וְהוּא יָקִים עַמּוּדִים וְסָפִים, וְכָל
 אוֹתָן תְּקוּרוֹת הַבַּיִת בְּתַקְוֹנָיו (בחוק),
 לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. וְכְתוּב (ישעיה
 נד) הִרְחִיבִי מְקוֹם אֶהְלֶךְ וְגו', מִשׁוּם
 שִׁיבַלַּע הַצַּד הָאֲחֵר וְלֹא יָקוּם לְעוֹלָמִים.
 וְאִז, (שם כה) וְחִרְפַת עֲמוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל
 הָאָרֶץ כִּי ה' דָּבַר.

וַיָּקָם מֹשֶׁה אֵת הַמִּשְׁפָּן, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן
 שֶׁהַעֲמוּדִים הַלְלוּ הוֹקְמוּ וְנִתְּנוּ
 בַמִּקְוָם, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן הַתְּרַפּוּ וְהַעֲבְרוּ
 מַמְקוֹמָם הַעֲמוּדִים בַּמִּקְוָמוֹ שֶׁל הַצַּד
 הָאֲחֵר, וְעַל זֶה וַיִּתֵּן אֵת אֲדָנָיו.

מַה זֶה וַיִּתֵּן? אֲלֵא לְמַדְּנוּ שֶׁרָאָה מֹשֶׁה
 לְפָנָיו אֵת סִמְא"ל הַרְשָׁע, שֶׁהִנֵּה הוֹלֵךְ
 אֵלָיו לְקַטְרֵג לוֹ, וְאִז הִחֲזִיק בּוֹ מֹשֶׁה
 וְקָשַׁר אוֹתוֹ לְפָנָיו, וְהָקִים אֵת הַמִּשְׁפָּן
 וַיִּתֵּן אֵת הַתּוֹמְכִים שְׁלוֹ, שְׂכֵתוֹב וַיִּתֵּן
 אֵת אֲדָנָיו. וַיִּתֵּן - בַּכַּח, שְׁלֵא יוּכַל אָדָם
 אַחֵר לְשַׁלֵּט עָלָיו וְלִתֵּת תּוֹמְכִים
 בַּמִּקְוָם כְּמֹשֶׁה, שֶׁהָרִי בַחֲזֵק רַב הָקִים
 אוֹתוֹ מֹשֶׁה.

מֵאִי וַיִּתֵּן. אֲלֵא אוֹלִיפְנָא, דְּחָמָא מֹשֶׁה לְקַמִּיה לְסִמְא"ל חֵיִיבָא, דְּהוּא
 אָזִיל לְגַבְיָה לְקַטְרֵגָא לִיה, וְכַדִּין אֶתְקִיף בֵּיה מֹשֶׁה, וְקָשִׁיר לִיה
 קַמִּיה, וְאוֹקִים לִיה לְמִשְׁפָּנָא, וַיְהִי לְסִמְכוּי. דְּכְתִיב וַיִּתֵּן אֵת אֲדָנָיו. וַיִּתֵּן:
 בְּתַקִּיפוֹ, דְּלֹא יְכִיל בְּרַגְשָׁא לְשַׁלְטָאָה עָלֵיה, וְלִמְיָהּ סִמְכוּי
 בְּאֶתְרֵיהּ, כְּמֹשֶׁה. דְּהָא בְּתַקִּיפוֹ רַב, אוֹקִים לִיה מֹשֶׁה.

בְּמַלְיָן יְדִיעָאן. וּבְגִין כֵּךְ, הִנֵּה אֲנִי מְרַבִּיץ
 בַּפּוּךְ אֲבָנֶיךָ. וְתָא חֲזִי, כָּל אֲלִין אֲבָנִין
 יִתְקַיְיִמוּן בְּאֶתְרֵיהּ, וְלֵהוּוּ יִסּוֹדִין
 כְּקַדְמִיתָא, וַיִּסּוֹדֵי סְפִירִין (אמרינו) יִתְקַיְיִמוּן
 בְּאֶתְרָא אַחְרָא סְחָרְנָא, לְפּוֹתֵיָא וּלְאַרְכָּא,
 הָדָא הוּא דְכְתִיב וַיִּסְדְּתִיךָ בַסְפִירִים.

בְּזִמְנָא דְיוֹקִים קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְבִיתֵיה,
 בְּהָהוּא זְמַנָּא מַה כְּתִיב, (ישעיה כה)
 בַּלַּע הַמּוֹת לְנִצַּח. בַּלַּע, כְּדָא מְרִינָן (איכה ב)
 בַּלַּע יי' וְלֹא חָמַל, הֵהוּא כּוֹס דְשֵׁתָה הָאִי,
 יִשְׁתֶּה הָאִי.

וְאִי תִימָא, הֵהוּא בַּלַּע אִיהוּ לְזִמְן יְדִיעָא
 וְקָצִיב כְּיִשְׂרָאֵל, לְאוּ הָכִי. כְּתִיב
 לְנִצַּח, מֵאִי לְנִצַּח. לְדַרְי דְרִין. וְלֹאוּ
 כְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹאוּ כְּהוּא זְמַנָּא דְאוֹקִים
 מֹשֶׁה ית משפנא. אֲלֵא לְנִצַּח לְעֵלְמִין.

וְכַדִּין קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא יוֹקִים לָהּ לְכְנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, וְאִיהוּ יוֹקִים סְמְכוּי, וְסְכוּי,
 וְכָל אֵינּוֹן תְּקִירֵי בֵיתָא, בְּתַקְוֹנָיו, (ס"א בתקיפו)
 לְעֵלְמִין וְלְעֵלְמֵי עֵלְמִיָּא. וְכְתִיב (ישעיה נד)
 הִרְחִיבִי מְקוֹם אֶהְלֶךְ וְגו', בְּגִין דִּיתְבַּלַּע
 סְטָרָא אַחְרָא, וְלֹא יָקוּם לְעֵלְמִין וְכַדִּין,
 (ישעיה כה) וְחִרְפַת עֲמוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ
 כִּי יי' דָּבַר.

וַיָּקָם מֹשֶׁה אֵת הַמִּשְׁפָּן, (שמות לט) בְּהָהוּא
 זְמַנָּא דְאֲלִין סְמְכוּי אֶתְקַמוּ,
 וְאֶתְיִיְהִיבוּ בְּאֶתְרֵיהּ, הֵהוּא זְמַנָּא אַתְרַפּוּ
 וְאֶתְעַבְרוּ מֵאֶתְרֵיהּ סְמְכוּי בְּאֶתְרָא סְטָרָא
 אַחְרָא, וְעַל דָּא, וַיִּתֵּן אֵת אֲדָנָיו.

באותו יום שהוקם המשפך, כשהתחיל משה להקים אותו, זה היה באחד בניסן, ובאותו זמן החזק של הצד האחר היה בעולם, שהרי בימי ניסן, ראש השור הוא באבוס (עלה לג), שנינו. ובניסן התחיל משה וראה את סמא"ל הולך סביבו לערבב אותו, והתגבר עליו משה, ואז - ויתן את אדניו. הוא התחיל ונתן למטה, והתחיל מי שהתחיל ונתן למעלה זה כנגד זה.

ביום שהוקם המשפך הזה למטה, הוקם משפך אחר קדוש למעלה, והמשפך העליון הטמיר והגנוז הוציא אורות לכל צד והוארו העולמות.

רבי יוסי שאל את רבי שמעון. אמר לו, שלשה משפנות ראינו במקרא, שכתוב (במדבר ט) וכיום הקים את המשפך, כסה הענן את המשפך לאהל העדות, ובערב יהיה על המשפך כמראה אש עד בקר. הרי שלשה משפנות פאן. ולמה משפך ולא בית, שהרי בית צריך ולא משפך?

פתח ואמר, (ישעיה טו) כה אמר ה' השמים כסאי וגו'. בא וראה, הקדוש ברנף הוא התרצה בישראל לנחלתו וגורלו וקרוב אותם אליו, והרי בארנו שעשה מהם דרגות ידועות בעולם הזה כמו שלמעלה, לתקן את כל העולמות כאחד - מעלה ומטה, שכתוב השמים כסאי והארץ הדם רגלי. לתקן מעלה ומטה ולהיות אחד.

בא וראה, השמים כסאי - זה הרקיע שיעקב שרוי בו, שהוא דיוקן עליון לכסא (כסא עליון לדיוקן) העליון הקדוש. והארץ הדם רגלי - זהו הרקיע שדוד המלך שרוי בו להנות מזיו האספקלריה המאירה. ומשום שרוצה

בהוא יומא דאתקם משפנא, כד שארי משה לאקמא ליה, בחד בניסן הוה, ובהוה זמנא, תקיפו דסטרא אחרא הוה בעלמא, דהא ביומי דניסן, ריש תורה בדיקולא (פליק לאגרא). תנינן. ובניסן שארי משה, וקמא ליה לסמא"ל, אזיל סחרניה, לערבבא ליה, ואתגבר עליה משה, וכדין, ויתן את אדניו. שארי הוא ויהב לתתא, ושארי מאן דשארי ויהב (דף רמ"א ע"א) לעילא דא לקבל דא. ביומא דאתקם האי משפנא לתתא, אתקם משפנא אחרא קדישא לעילא, ומשפנא עלאה טמיר וגניז, אפיק נהורין לכל סטר, ואתנהרון עלמין.

רבי יוסי שאיל לרבי שמעון, אמר ליה, תלת משפנין חמינן בקרא, דכתיב, (במדבר ט) וכיום הקים את המשפך, כסה הענן על המשפך לאהל העדות, ובערב יהיה על המשפך כמראה אש עד בקר, הא תלת משפנין הכא. ואמאי משפנא, ולא בית, דהא בית אצטריף ולא משפך.

פתח ואמר, (ישעיה טו) כה אמר יי' השמים כסאי וגו'. תא חזי, קדשא ברנף הוא אתרעי בהו בישראל לאחסנתיה ועדיה, וקריב לון לגביה. והא אוקימנא דעבד מנייהו דרגין ידיעאן בהאי עלמא, כגוונא דלעילא, לשכללא עלמין פלהו כחד, עילא ותתא. דכתיב השמים כסאי והארץ הדום רגלי לשכללא עילא ותתא למהוי חד.

תא חזי, השמים כסאי, דא רקיעא דיעקב שריא ביה, דאיהו דיוקנא עלאה, לכורסניא (כ"א כורסניא עלאה לדיוקנא) עלאה קדישא. והארץ הדום רגלי, דא רקיעא דדוד מלכא שריא ביה, לאתהנאה מזיוא דאספקלריא

להתפשט יותר למטה, אמר הדם רגלי. אי זה בית אשר תבנו לי - זה בנן בית המקדש. ואי זה מקום מנוחתי - זה בית קדש הקדשים שלמטה.

אבל בא וראה, כל זמן שהלכו ישראל במדבר, היה להם משכן, עד שבאו לשילה והיה שם. וזהו סוד להמשיך זה בזה ולהכניס זה בזה, להתקשר זה בזה כדי להאיר, אבל לא למנוחה. שזו לא למנוחה, רק כשיבנה בית המקדש בימי שלמה המלך, שהרי אז היא מנוחה למעלה ולמטה, משום ששם חזק המנוחה, ולא לנסע ממקום למקום.

ומשום כך יש משכן ויש בית. משכן - כמו שנאמר (ויקרא כו) ונתתי משכני בתוכם ולא תגעל נפשי אתכם. מה זה משכני? משכנותיו של הקדוש ברוך הוא שיהיו אצל ישראל. מה הטעם? משום שכתוב ולא תגעל נפשי אתכם.

מה בין זה לזה? אלא משכן, כמו מלך שהולך לאהובו, ולא מביא את כל גדודיו עמו. כדי לא להטריח עליו, הוא בא אליו במצט חילות. בית - שאת כל חילותיו ואוכלוסיו, את כלם מביא עמו לדור באותו הבית. וזהו בין משכן ובין בית. בית המקדש הוא דיור של מנוחה לעולמים בכל אותן המרכבות, ובכל אותם הדיקנאות, ובכל אותם המעשים כמו שלמעלה, לשבר (לחבר) את המעשים שלמטה כמו שלמעלה. משכן, בקטן הדמיות, במעשים קטנים, לנסע ממקום למקום, והכל בסוד שלמעלה.

בא וראה, כשצוה הקדוש ברוך הוא את משה על המשכן, לא

דנהרא. ובגין דבעי לאתפשטא יתיר לתתא אמר הדום רגלי. איזה בית אשר תבנו לי, דא בנן בית מקדשא. ואיזה מקום מנוחתי, דא בית קדש הקדשים דלתתא.

אבל תא חזי, כל זמנא דאזלו ישראל במדברא, הוה להו משכן, עד דאתו לשילה, והוה תמן. ודא איהו רזא, לאמשכא דא בדא, ולאעלא דא בדא, לאתקשרא דא בדא, בגין לאנהרא. אבל לאו לנייחא. דהא לאו נייחא, בר פד אתבגוי בי מקדשא, ביומוי דשלמה מלפא, דהא כדין איהו מנוחה לעילא ותתא. בגין דתמן תקיפו דנייחא, ולא לנטלא מאתר לאתר.

ובגין כך אית משכן, ואית בית. משכן : כמה דאת אמר, (ויקרא כו) ונתתי משכני בתוכם ולא תגעל נפשי אתכם. מאי משכני? משכנותיו דקודשא בריך הוא, דלהוון גבייהו דישראל. מאי טעמא. בגין דכתיב ולא תגעל נפשי אתכם.

מה בין האי להאי. אלא משכן, כמלפא דאתי לגבי רחימיה, ולא מייתי כל אוכלוסין דיליה עמיה, בגין דלא לאטרחא עליה, איהו אתי לגביה בזעיר חילין. בית: דכל חילין וכל אוכלוסין דיליה, פלהו אייתי עמיה, לדיירא בהווא ביתא, ודא איהו בין משכן ובין בית. בית המקדש, איהו דיורא דנייחא לעלמין, בכל אינון רתיכין, בכל אינון דיוקנין, בכל אינון עובדין, כגוונא דלעילא. לתברא (ד"א לחברא) עובדין דלתתא, כגוונא דלעילא. משכן, בזעיר דיוקנין, בזעירין עובדין, לנטלא מאתר לאתר, וכלא ברזא דלעילא.

תא חזי, פד פקיד קדשא בריך הוא למשה על משפנא, לא הוה יכיל למיקם ביה, עד

יכול היה לעמד בו, עד שהקדוש ברוך הוא הראה לו את הכל בדמותו כל דבר ודבר. במה הוא הראה לו? באש לבנה ובאש שחורה ובאש אדמה ובאש ירקנה. מה פתוב? (שמות כה) וראה ועשה בתבניתם ככל אשר מראה ביה. עם כל זה התקשה משה.

בא וראה, אף על גב שהראה לו עין בעין, לא רצה משה לעשות. ואם תאמר שהוא לא ידע לעשות או שחכמה לא היתה עמו - בא וראה, בצלאל ואהליאב וכל שאר אותם האחרים, אף על גב שלא ראו כמו משה, מה פתוב? וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה וגו'. אם הם שלא ראו עשו כך - משה שראה על אחת כמה וכמה. אלא משה, אף על גב שהסתלק מהמשכן מהעבודה שלו, הכל היה בידו ועל ידו, והוא נקרא על שמו, ועל זה פתוב וראה ועשה.

דבר אחר - משה הסתלק מזה ונתן מקומו לאחר, עד שאמר לו הקדוש ברוך הוא, ראה קראתי בשם בצלאל, ואתו אהליאב. וכתוב, ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש חכם לב. אם הכבוד הזה היה של משה, שהוא יעשה אותו - יתקיים בו תמיד (יותר תמיד).

ועם כל זה, כיון שהוא צוה ובמצותו נעשה, הוא עשה הכל. ועוד, כל מעשה אינו עומד אלא בסיוע המעשה, ועל פני ויקם משה את המשכן. רצו להקימו כל אותם חכמי הלב, ולא היה מתקיים, משום כבודו של משה, עד שבא משה והקימו. והרי פרשוהו.

ויקם משה את המשכן. רבי יהודה פתח, (מכילת ז) אל תשמחי

דקודשא בריך הוא אחמי ליה כלא בדיוקניה, כל מלה ומלה. במה אחזי ליה. באשא חוורא, ובאשא אוכמא, ובאשא סומקא, ובאשא ירוקא. מה כתיב, (שמות כה) וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר. עם כל דא אקשי ליה למשה.

תא חזי, אף על גב דאחזי ליה עינא בעינא לא בעא משה למעבד. ואי תימא דאיהו לא ידע למעבד, או חכמתא לא הוה עמיה. תא חזי, בצלאל ואהליאב, וכל אינון שאר אחרנין, אף על גב דלא חמו כמשה, מה כתיב, וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה וגו', אי אינון דלא חמו, עבדו כה. משה דחמא, על אחת כמה וכמה. אלא משה, אף על גב דאסתלק מן משפנא מעבידתא, כלא הוה בידיה, ועל ידיה, ואיהו אקרי על שמיה, ועל דא כתיב וראה ועשה.

דבר אחר, משה אסתלק מן דא, ויהיב דוכתיה לאחרא, עד דאמר ליה קדשא (דף רמ"א ע"ב) בריך הוא (שמות לא) ראה קראתי בשם בצלאל, ואתו אהליאב. וכתיב ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש חכם לב. אי יקרא דא, הוה דמשה, דאיהו יעביד ליה, יתקיים ביה תדיר. (ס"א יתיר תדיר)

ועם כל דא, כיון דאיהו פקיד, ובפקודיה יתעביד, איהו עביד כלא. תו, כל עבידתא לא קיימא, אלא בסיומא דעובדא, ועל דא, ויקם משה את המשכן. בעו לאקמא ליה כל אינון חפיימי לבא, ולא הוה מתקיים, בגין יקריה דמשה, עד דאתא משה, ואוקים ליה. והא אוקמוהו.

ויקם משה את המשכן. (שמות מ) רבי יהודה

פתח, (מכילת ז) אל תשמחי לי כי נפילתי קמתי וגו'. מאן אויבתי

לי. דבבו דמלכו חייבא במלכות קדישא. והאי קרא פנסת ישראל אמר ליה, אל תשמחי אויבתי לי כי נפלת קמתי, מה דלית לך הכי (ג"א ל"ה ה"ב) למלכו אחרא, דכיון דתפול לא תקום לעלמין. אבל פנסת ישראל, אף על גב דנפלת, תקום וקמת שאר זמנין. דכתיב פי נפלת קמתי.

דהא כמה זמנין נפלת פנסת ישראל בגלותא, ויתבא בין אינון מארי דבבו, ושאר עמין קמו עלייהו דישאל לשיצאה לון מעלמא, (ולא גילו) כמה דאת אמר, (תהלים פג) על עמך יערימו סוד, וכתיב פי נועצו לב יחדיו וגו', אמרו לכו ונכחידם מגוי. ועם כל דא, אף על גב דשאר עמין קמו עלייהו, קדשא בריך הוא לא אנה לון בידייהו, ואי נפלו קמו, דכתיב פי נפלת קמתי. דהא קדשא בריך הוא אקים לה תדיר.

וזמינא פנסת ישראל, לומר בההוא זמנא דקודשא בריך הוא יוקים לה מעפרא דגלותא, ותסתלק מניה, אל תשמחי אויבתי לי כי נפלת קמתי. פי נפלת בגלותא, ואשתעבדו בני, קמתי בהאי זמנא. ובגין כך, בההוא זמנא דאפיק משה לון לישאל, בד עבד לון קדשא בריך הוא אינון נסין וגבוראן דעבד לון. כדיון ויקם משה את המשפך פתיב, דהא על ידא דמשה אתקם בכל זמנא.

רבי שמעון פתח ואמר, (יחזקאל א) בלכתם ילכו וגו'. בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו. האי קרא אית לאסתפלא ביה. בלכתם ילכו, וכי לא ידענא דהא בלכתם ילכו, ובעמדם יעמדו. אלא בלכתם דמאן. בלכתם דחיות. דכד אינון אזלין, אינון אופנים ילכו. כמה דאת אמר יעמדו? אלא בלכתם של מי? בלכתם של החיות, כשהן הולכות, אותם האופנים ילכו, כמו

איבתי לי כי נפלתי קמתי וגו'. מי איבתי לי? זו מלכות הרשעה ששונאת את מלכות הקדושה. ופסוק זה אמרה אותו פנסת ישראל, אל תשמחי אויבתי לי כי נפלת קמתי, מה שאין לך כף (לה כף) במלכות אחרת, שפיון שתפל, לא תקום לעולמים. אבל פנסת ישראל - אף על גב שנפלה, תקום וקמה שאר הפעמים, שכתוב פי נפלת קמתי.

שהרי כמה פעמים נפלה פנסת ישראל בגלות וישבה בין אותם שאר בעלי יריבות, ושאר העמים קמו על ישראל להשמידם מהעולם, כמו שנאמר (תהלים פג) על עמך יערימו סוד, וכתוב פי נועצו לב יחדיו וגו', אמרו לכו ונכחידם מגוי. ועם כל זה - אף על גב ששאר העמים קמו עליהם, הקדוש ברוך הוא לא הניח אותם בידיהם, ואם נפלו - קמו, שכתוב פי נפלת קמתי. שהרי הקדוש ברוך הוא מקים אותה תמיד.

ועתידה פנסת ישראל לומר באותו זמן שהקדוש ברוך הוא יקים אותה מן העפר של הגלות ותסתלק ממנה: אל תשמחי אויבתי לי כי נפלת קמתי. פי נפלת - בגלות והשתעבדו בני. קמתי - בזמן הזה. ומשום כך, באותו זמן שמשה הוציא את ישראל, כשעשה להם הקדוש ברוך הוא אותם הנסים והגבורות שעשה להם, אז - ויקם משה את המשפך, שהרי על יד משה הוקם בכל זמן.

רבי שמעון פתח ואמר, (יחזקאל א) בלכתם ילכו וגו'. בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו. בפסוק זה יש להתבונן בו. בלכתם ילכו, וכי לא ידענו שבלכתם ילכו ובעמדם יעמדו? אלא בלכתם של החיות, כשהן הולכות, אותם האופנים ילכו, כמו

שנאמר ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם. ועל כן בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו, משום שכל מסעיהם של אותם האופנים אינם אלא במסעות של החיות, וקיומם אינם עומדים במקומם, אלא הכל תלוי בחיות. וכן פתוב, ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים לעמדם, משום שחיות ואופנים הולכים כאחד. ובא ראה, עשרים וארבעה משקופים של המשמרות העליונות עומדים בתוך משקוף אחד שבצד מזרח. לפתח הזה שומרים עשרים וארבע משמרות טמונות בתוך תקף השל הכת שעוטר וסוכבת לתוך אותו המשקוף מאותו צד מזרח.

וארבעה ועשרים עמודים תחתיהם, ועל אלו העמודים עומדים עשרים וארבעה עמודים, ואלו הם שתמיד עומדים, ולא פורחים לתוך האויר כמו אותם האחרים, ואלו הם שנקראים עומדים, כמו שנאמר (זכריה א) ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה. ואלו העמודים עומדים על אותם תומכים, בהם סוכבים להתקיים במקומם.

בשהעמודים הללו עומדים על מקומם, כל השליטים שעומדים עליהם מעופפים וטסים בכל העולם, והענינים משגיחות, והם מקשיבים לקולות ומעלים דברים למעלה, כמו שנאמר פי עוף השמים יוליך את הקול. ומשום כן אותם התומכים עומדים בקיום תמיד.

בא וראה, בלכתם ילכו, כפי שאמרנו. ובהנשא מעל הארץ ינשאו האופנים לעמדם. שיהי כמו שהחיות האלה נוסעים רוח החיה - רוח הקדש שנושבת

ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם. ועל דא בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו, בגין דכל מטלניהון דאינון אופנים, לאו אינון אלא במטלנין דחיות, וקיומא דילהון לא קיימי באתריהו, אלא כלא תליא בחיות. וכן פתיב ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים לעמדם בגין דחיות ואופנים פחדא אזלין.

ותא חזי, עשרין וארבע משקופין, דמטרנין עלאין קיימין גו משקופא חדא דבסטור מזרח. להאי פתחא, נטרין ארבע ועשרין משמרות, טמירין גו תוקפא דשלהובא, דעטרא וסחרא לגו ההוא משקופא מההוא סטרא דמזרח.

וארבע ועשרין סמכין תחותיהו, ועל אלין סמכין קיימין עשרין וארבע עמודין, ואלין אינון דקיימין תדיר, ולא פרחין גו אוירא כאינון אחרנין, ואלין אינון דאקרוין עומדים, כמה דאת אמר, (זכריה א) ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה. ואלין עמודים, קיימין על אינון סמכין, בהו סחרן לאתקיימא בדוכתיהו.

בד אלין עמודים קיימין על קיומיהו, כלהו שליטין דקיימין עלייהו, מעפפי וטסין כל עלמא, ואשגחן עיינין. ואינון דצייתי קליון, סלקין מלין לעילא, כמה דאת אמר (קהלת) כי עוף השמים יוליך את הקול. ובגין כן, אינון סמכין קיימין בקיומא תדיר.

תא חזי, בלכתם ילכו כדקאמרן. ובהנשאם מעל הארץ ינשאו האופנים (דף רמ"ב ע"א) לעמדם. דהא כמה דאלין חיות נטלין וסלקין, הכי אינון. מאי טעמא. בגין, כי רוח החיה באופנים. רוח החיה, רוח קדשא, ועולים, כן גם הם. מה הטעם? משום כי רוח החיה באופנים.

וּמִכָּה בְּכָל הָאוֹפָנִים לְלַכֵּת. נִמְצָא שְׁכָל מִי שֶׁהוּא בְּדִרְגָה עֲלִיּוֹנָה, הוּא נוֹשֵׂא אֶת מִי שְׁנוֹשֵׂא אוֹתוֹ. בֹּא וּרְאֵה, שֶׁהָאוֹרֹן הִיָּה נוֹשֵׂא אֶת מִי שְׁנוֹשֵׂא אוֹתוֹ. אַף כָּאֵן הַחַיּוֹת נוֹשְׂאוֹת אֶת הָאוֹפָנִים.

וְאִם תֹּאמַר, כְּתוּב כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפָנִים - גַּם כֶּךָ, זֶה חַיָּה שֶׁהִיא לֹצֵד יָמִין, לֹצֵד שְׂמָאל, וְלֹצֵד הַקֶּדְמִי וְלֹצֵד הָאַחֲרִי, וְזוֹהִי חַיָּה, וְאֵלּוּ הֵן חַיּוֹת.

כְּתוּב (יחזקאל י) הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רְאִיתִי תַחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֶהֱרַב כְּבֹר. זוֹהִי חַיָּה שֶׁמְרַבֶּעֶת לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְזוֹהִי שְׁעוֹמֶדֶת בְּכֶסֶף לְדַמּוֹת הָאֲדָם, כְּכַתוּב (שם א) וְעַל דַּמּוֹת הַכֶּסֶף דַּמּוֹת כְּמִרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה. וְהַכֹּל לְאוֹתָהּ דִּרְגָה עֲלִיּוֹנָה קְדוּשָׁה נִסְתַּרְתָּ שְׁנִקְרָאת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

וְזוֹ הַחַיָּה שְׁלֵמֶטָה שְׁעוֹמֶדֶת תַּחַת כָּל הַחַיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, מִשּׁוּם שֶׁשֵּׁי חַיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת אֵלּוּ עַל אֵלּוּ. הַכֶּסֶף שֶׁתַּחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל זֶה הַדַּמּוֹת שֶׁל יַעֲקֹב. וְהַכֶּסֶף שְׁלֵמֶטָה זֶה הַדַּמּוֹת שֶׁל דָּוִד, הִיא הַמְרַבֶּעֶת לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. וּמִשּׁוּם כֶּךָ רוּחַ יוֹצֵאת מִלְמַעְלָה וְשׁוֹפֶעֶת וְנִמְשַׁכֶּת מִדִּרְגָה לְדִרְגָה, עַד שֶׁמֶכָּה בְּכָל הַתַּחְתּוֹנִים שְׁלֵמֶטָה, וְאוֹתָהּ רוּחַ מְנַהֶיגָה אֶת הַכֹּל, וּמִתְקִין אֶת תְּקוּנַת הַכֹּל לְתַקֵּן.

(באונו גון ממש שיש תקון למעלה באותו) וּבְאוֹתוֹ גֵּוֶן מִמֶּשׁ מִתְּתַקֵּן לְמִטָּה. מֵהַ כְּתוּב לְמַעְלָה? כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפָנִים. וְכְּתוּב אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הַרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ. מֵהַ כְּתוּב לְמִטָּה? וַיְקַם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן. בְּמָה? (למח) לְהַיּוֹת הַרוּחַ שֶׁל אוֹתָהּ הַדִּרְגָה שְׁלֵמֶטָה בְּאוֹתָהּ הַדַּמּוֹת שֶׁל הַרוּחַ הָעֲלִיּוֹנָה, הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רְאִיתִי תַחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִהַחַיָּה הַזֹּאת יוֹצֵאת רוּחַ

דְּנֹשִׁיב וּבְטֹשׁ בְּכֻלְהוּ אוֹפָנִים, לְמַהֲדָּ. אֲשֶׁתְּכַח, דְּכָל מָאֵן דְּאִיהוּ בְּדִרְגָא עֲלָאָה, אִיהוּ נְטִיל לְמָאֵן דְּנְטִיל לִיהָ. תָּא חֲזִי, דְּאָרוֹן אִיהוּ הָהּ נְטִיל לְמָאֵן דְּנְטִיל לִיהָ. אוּף הַכָּא, חַיּוֹת, אֵינּוֹן נְטִילִין לְאוֹפָנִים.

וְאִי תִימָא כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפָנִים כְּתִיב. הַכִּי נְמִי, דָּא חַיָּה, דְּאִיהוּ לְסִטְר יְמִינָא, לְסִטְר שְׂמָאלָא, וְלְסִטְר קְמָא, וְלְסִטְר אַחֲרָא, וְדָא אִיהִי חַיָּה, וְאֵלִין אֵינּוֹן חַיּוֹת.

כְּתוּב (יחזקאל י) הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רְאִיתִי תַחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֶהֱרַב כְּבֹר, דָּא הִיא חַיָּה דְּמִרְבַּע לְאַרְבַּע סְטְרִין דְּעֲלָמָא. וְדָא אִיהִי דְּקִימָא כּוּרְסֵיִיא, לְדִיוּקְנָא דְּאָדָם. כְּמָה דְּכְתִיב, וְעַל דַּמּוֹת הַכֶּסֶף דַּמּוֹת כְּמִרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה. וְכֹלָא לְהַהוּא דְּרָגָא עֲלָאָה קְדִישָׁא סְתִימָאָה, דְּאֶקְרִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

וְדָא חַיָּה דְּלִתְתָּא, דְּקִימָא תַּחַת פְּלַהוּ חַיּוֹן עֲלָאִין קְדִישִׁין. בְּגִין דְּאִית חַיּוֹן עֲלָאִין אֵלִין עַל אֵלִין. כּוּרְסֵיִיא דְּתַחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, דָּא דִּיוּקְנָא דִּיעֲקֹב. וְכוּרְסֵיִיא דְּלִתְתָּא, דָּא דִּיוּקְנָא דְּדָוִד. אִיהִי דְּמִרְבַּעָא לְאַרְבַּע סְטְרִין דְּעֲלָמָא. וּבְגִין כֶּךָ רוּחָא נְפִיק מִלְעִילָא, וְנִגִיד וְאֵתְמַשְׁוּ מִדִּרְגָא לְדִרְגָא, עַד דְּבְטֹשׁ בְּכֻלְהוּ תַתָּאי דְּלִתְתָּא, וְהַהוּא רוּחָא אֲנַהֶיג לְכֹלָא, וְאֵתְקִין תְּקוּנָא דְּכֻלְהוּ לְאַתְקִנָּא.

(ס"א בַּהוּא נְוּנָא מִמֶּשׁ דְּאִית תְּקוּנָא לְעִילָא בַּהוּא וְכו') וּבַהוּא גְוּוּנָא מִמֶּשׁ, אֵתְתַקֵּן לְתַתָּא. מֵהַ כְּתִיב לְעִילָא, כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפָנִים. וְכְתִיב אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הַרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ. לְתַתָּא מֵהַ כְּתִיב, וַיְקַם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן. בְּמָה. (ס"א לְמִיא) לְמַהוּי רוּחַ דְּהַהוּא דְּרָגָא דְּלִתְתָּא, בַּהוּא דִּיוּקְנָא דְּהַהוּא רוּחַ עֲלָאָה, הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רְאִיתִי תַחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִהֵאִי חַיָּה נְפִיקָא

רוחא לְאַתְקֵנָא כְּלָא. הָכִי נָמִי מִשָּׁה. הִיא
 הַחֲזִיָּה דִּיהֵב רוּחָא לְתַמָּא, לְאַתְקֵנָא כְּלָא. בְּגִין
 כְּךָ פְּתִיב, וַיָּקָם, וַיִּתֵּן, וַיִּשָּׂם. וּבְכֻלָּא שְׂוִי
 רוּחָא, לְאַתְקֵנָא כְּלָא.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא, בְּמִשְׁפְּנָא דְעֶבֶד מִשָּׁה,
 אִיהוּ אֲתֵקִין לִיה, בְּרִזָּא דֶּהֲהוּא דִרְגָּא
 עֲלָאָה דְאִיהוּ קַיִימָא בִּיה. בְּמִקְדָּשָׁא דְעֶבֶד
 שְׁלָמָה, אִיהוּ תֵקִין לִיה, בְּרִזָּא דֶּהֲהוּא נְהָר
 דְנַפְיָק מֵעֶדְן, דְאִיהוּ שְׁלָמָא דְבֵיתָא, וְאִיהוּ
 נֵיִיחָא דְבֵיתָא. וְעַל דָּא בְּרִזָּא דְמִשְׁפְּנָא, אִיהוּ
 קוּרְפָּא דְחִבִּיבוּתָא, בְּדִרְגָּא (ס"א בְּרָא) דְגוּפָּא,
 הֲהוּא דִרְגָּא דְמִשָּׁה, קַיִימָא בִּיה קוּרְפָּא
 דְחִבִּיבוּתָא, וְלֹאוּ דְנֵיִיחָא. כִּד אַתָּא שְׁלָמָה,
 וְאַתְקִין מִקְדָּשָׁא, הֲהוּא מִקְדָּשָׁא אֲתַתְּקֵן,
 בְּרִזָּא דְחִבִּיבוּ דְנֵיִיחָא. וְעַל דָּא כְּתִיב בְּשְׁלָמָה,
 (דְּבַרֵי הַיָּמִים א' כב) הוּא יְהִיָּה אִישׁ מְנוּחָה.

וּבְגִין כְּךָ, דָּא אֲתֵקִין בְּחַד דִּרְגָּא, וְדָא אֲתֵקִין
 בְּחַד דִּרְגָּא, דִּיּוֹקֵנָא דֶּהֲאִי בְּהֲאִי, וְרִזָּא
 דָּא, (בְּרֵאשִׁית לו) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף.

שִׁירוּתָא דְשָׂאֲרֵי מִשָּׁה, לְאַתְקֵנָא בְּהֲאִי אַתְר,
 דְאִיהוּ סְטָרָא דְקְדוּשָׁה אוּקִים קִימָה
 דְנִקְוְדָה דְקַיִימָא בְּאַמְצָעִיתָא, דֶּהֲוָה חֲשׂוּף
 וְשְׁקוּעַ בְּאַתְרֵיהּ, וְלֹא אֲתַחֲזִי, וְלֹא נִהִיר כְּלָל,
 וְשִׁירוּתָא דְכְּלָא אוּקִים לָהּ לְהֲאִי נִקְוְדָה,
 דְאַשְׁתַּקְעַת בְּאַתְרָהּ. וּלְבַתֵּר לְכָל אַחְרָא,
 דְאִיהוּ בְּנֵינָא דֶּהֲאִי נִקְוְדָה.

וְאִם הֲאִי נִקְוְדָה לֹא אֲתַתְּקֵן (נ"א אֲתֵקֵן)
 בְּקַדְמִיתָא, כָּל מָאן דְאַתְפְּשֵׁט מִנָּה, לֹא
 יְכִיל לְאַתְתַּקְנָא. וְכִיּוֹן דֶּהֲאִי נִקְוְדָה אֲתַקְמַת
 וְאַתְנַהִירַת, כְּדִין, כָּל שְׂאֵר תְּקוּנָא אַחְרָא
 אֲתַתְּקֵן, וְאַתֵּיִשְׁבֵּת בְּדוּכְתָּהּ. וְעַל דָּא, וַיָּקָם
 מִשָּׁה אֶת הַמִּשְׁפָּן. (א) דָּא נִקְוְדָה דֶּהֲוָה
 חֲשׂוּכָא וְשְׁקִיעָא בְּאַתְרֵיהּ. וּלְבַתֵּר, וַיִּתֵּן אֶת

לְהַתְקִין הַכֹּל. גַּם כְּךָ מִשָּׁה. הִיא
 הַחֲזִיָּה, שְׁנַתְנָה רוּחַ לְמִטָּה לְהַתְקִין
 הַכֹּל. מִשׁוּם כְּךָ כְּתוּב, וַיָּקָם, וַיִּתֵּן,
 וַיִּשָּׂם. וּבְכֻלָּא שְׂם רוּחַ לְהַתְקִין
 הַכֹּל.

בָּא וַרְאָה, בְּרֵאשׁוֹנָה, בְּמִשְׁפָּן
 שְׁמִשָּׁה עֲשָׂה, הוּא הַתְקִין אוֹתוֹ
 בְּסוּד אוֹתָהּ דִּרְגָּה עֲלִיּוֹנָה שֶׁהוּא
 עוֹמֵד בָּהּ. בְּמִקְדָּשׁ שְׁשֻׁלְמָה
 עֲשָׂה, הוּא תֵקֵן אוֹתוֹ בְּסוּד אוֹתוֹ
 נְהַר שְׁיִוצָא מֵעֶדְן, שֶׁהוּא שְׁלוֹם
 הַבַּיִת וְהוּא מְנוּחַת הַבַּיִת. וְעַל כֵּן
 בְּסוּד הַמִּשְׁפָּן הוּא קְרִבַת
 הַחִבִּיבוּת בְּדִרְגָּה (בְּסוּד) שֶׁל הַגּוּף,
 אוֹתָהּ הַדִּרְגָּה שֶׁל מִשָּׁה עוֹמֵדֶת
 בָּהּ קְרִבַת הַחִבִּיבוּת, וְלֹא שֶׁל
 מְנוּחָה. כְּשֶׁבֵּא שְׁלָמָה וְהַתְקִין אֶת
 הַמִּקְדָּשׁ, אוֹתוֹ הַמִּקְדָּשׁ הַתַּתְּקֵן
 בְּסוּד שֶׁל חִבִּיבוּת הַמְנוּחָה. וְלִכֵּן
 כְּתוּב בְּשֻׁלְמָה, הוּא יְהִיָּה אִישׁ
 מְנוּחָה.

וּמִשׁוּם כְּךָ, זֶה הַתְקִין בְּדִרְגָּה
 אַחַת, וְזֶה הַתְקִין בְּדִרְגָּה אַחַת,
 דִּיּוֹקֵנּוּ שֶׁל זֶה בְּזֶה. וְסוּד זֶה -
 (בְּרֵאשִׁית לו) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף.
 הַרְאִישִׁית שֶׁהַתְחִיל מִשָּׁה לְהַתְקִין
 בְּמִקּוּם הַזֶּה, שֶׁהוּא צַד הַקְּדוּשָׁה,
 הַקִּים קִימָה שֶׁל נִקְדָּה שְׁעוֹמֵדֶת
 בְּאַמְצָע שֶׁהִיָּתָה חֲשׂוּכָה וְשְׁקוּעָה
 בְּמִקּוּמָה, וְלֹא נִרְאִית וְלֹא מְאִירָה
 כְּלָל. וְרֵאשִׁית הַכֹּל הַקִּים אֶת
 הַנִּקְדָּה הַזֶּה שְׁשֻׁקְעָה בְּמִקּוּמָה,
 וְאַחַר כְּךָ כָּל הַיְתָר, שֶׁהוּא בְּנֵינָה
 שֶׁל הַנִּקְדָּה הַזֶּה.

וְאִם נִקְדָּה זוֹ לֹא הִיָּתָה מִתַּתְּקֵנָת
 (מִקְמַת) בְּרֵאשׁוֹנָה, כָּל מָה
 שֶׁהַתְּפִשֵׁט מִמֶּנָּה לֹא יְכוּל הִיָּה
 לְהַתְתַּקֵּן. וְכִיּוֹן שֶׁנִּקְדָּה זוֹ הוּקְמָה
 וּמְאִירָה, אֲזַי כָּל שְׂאֵר הַתְקִין
 הָאֲחֵר הַתַּתְּקֵן, וְהַתִּישְׁבָּה
 בְּמִקּוּמָהּ. וְעַל כֵּן, וַיָּקָם מִשָּׁה אֶת
 הַמִּשְׁפָּן. (אוֹת) זוֹ נִקְדָּה שֶׁהִיָּתָה
 חֲשׂוּכָה וְשְׁקוּעָה בְּמִקּוּמָהּ. וְאַחַר
 כְּךָ, וַיִּתֵּן אֶת אֲדָנָיו, אוֹתָם

העמודים שֶהם מִכָּאן וּמִכָּאן.
(משום שיש אֲדָנִים וְיֵשׁ אֲדָנִים) וְכֹלֶם הָיוּ
מֵאָה לְחֻשְׁבוֹן, וְכֹלֶם נִחְלְקוּ
לְמִקְוָם, שְׁכֹתוֹב מֵאֵת אֲדָנִים
לְמֵאֵת הַכֹּפֵר כֹּפֵר לְאֶדָן.

וְאֵלֵי הָאֲדָנִים הָרִי בְּאֶרְנו, אָבֵל לֹא
כְּתוֹב בָּהֶם קִימָה, אֶלֶּא וַיִּתֵּן,
נְתִינָה, לְשֵׁים עֲלֵיהֶם מֵה שְׁצִרִיךְ,
מִשׁוּם שֵׁיִשׁ תַּחְתּוֹנִים וְעֵלְיוֹנִים
רוֹכְבִים זֶה עַל זֶה. וְעַל כֵּן כְּתוֹב
בָּהֶם נְתִינָה.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שֶׁהִנְקִדָה הַזֶּה
הַיּוֹקְמָה, נִשְׁקַע הַצַּד הָאֲחֵר וְלֹא
נִמְחָה כִּלְל, שֶׁהָרִי אֵינוֹ נִמְחָה אֶלֶּא
לְאוֹתוֹ הַעֲתִיד לְבֹא שְׁיִמְחָה מִן
הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר, הַיּוֹקֵם זֶה
וְנִשְׁקַע זֶה.

וַיִּתֵּן אֵת אֲדָנָיו, אִז הַתְּחִיל
לְהַתְחַזֵּק הַצַּד (הַרֹחַ) הַזֶּה שֶׁל
קִדְשָׁה, וּכְשֶׁנִּתְּנָנו אֵלָיו הַעֲמוּדִים,
נִשְׁקָעוּ כֹל אֵלָיו שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר
וְנִכְנְסוּ לְנֶקֶב תְּהוֹם רַבָּה, מִשׁוּם
שֶׁעֲלָה הַצַּד הַזֶּה שֶׁל הַקִּדְשָׁה
הָעֲלִיּוֹנָה, וְהוּא חִלְקוּ לְהַתְעַלּוֹת,
וְאִז נִשְׁקַע הַצַּד הָאֲחֵר, וְנִכְנְסוּ
לְאוֹתוֹ נֶקֶב שֶׁל הַתְּהוֹם.

וְאֶלְמֵרָא שִׁישְׁרָאֵל חֲטָאוּ
(בְּרֵאשׁוֹנָה), לֹא יִכּוֹל לְשַׁלֵּט בְּעוֹלָם
יּוֹתֵר. וְאֲחֵר כֶּן אֶף כֶּן חֲטָאוּ,
וְהִמְשִׁיכוּ אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם כְּמוֹ
בְּרֵאשׁוֹנָה, וּמֵאוֹתוֹ יוֹם לֹא הִיָּתָה
עֲצָה, אֶלֶּא לְתַת חֵלֶק לְאוֹתוֹ הַצַּד
הָאֲחֵר כִּלְל - בְּסוּד הַקְּרִבְנוֹת
וְהַנְּסָכִים וְהָעוֹלוֹת. וּבֹא רֵאָה,
מִשׁוּם כֶּן הָעוֹלָה נִשְׁרַפֶּת כִּלְלָה
בְּאֵשׁ, לְהַכְנִיעַ אֵת הַצַּד הַזֶּה
וְלְהַעֲלוֹת אֵת צַד הַקִּדְשָׁה, וּמִשׁוּם
כֶּן, כְּשֶׁמֹּשֶׁה הִקִּים אֵת הַמִּקְוֹם
הַזֶּה, נִשְׁקַע הַמִּקְוֹם הַזֶּה.

בֹּא וְרֵאָה, וַיִּקֶּם מֹשֶׁה - זֶהוּ צַד
הַקִּדְשָׁה, וְנִשְׁקַע הַצַּד הָאֲחֵר
הַטָּמֵא. וַיִּתֵּן - לְצַד הַקִּדְשָׁה הַזֶּה,

לְהֵאֵי סֹטְרָא דְקִדְוִשָׁה,

אֲדָנָיו, אֵינוֹן סִמְכִין דְּאֵינוֹן מִכָּאן וּמִכָּאן. (בְּגִין
דְּאֵיִת אֲדָנִים וְאֵיִת אֲדָנִים) וְכִלְהוּ הָווּ מֵאָה לְחֻשְׁבְּנָא,
וְכִלְהוּ אֲתַפְּלְגוּ לְאַתְרֵיהוּ, דְּכְתִיב, מֵאֵת
אֲדָנִים לְמֵאֵת הַכֹּפֵר כֹּפֵר לְאֶדָן.

וְאֵלֵין אֲדָנִים (דְּרַחֲמֵי ב' ע"ב) הָא אֻקְיָמְנָא, אָבֵל לֹא
כְּתִיב בְּהוּ קִימָה, אֶלֶּא וַיִּתֵּן, נְתִינָה
לְשׁוֹוָאָה עֲלֵיהוּ מֵה דְאַצְטְרִיךְ, בְּגִין דְּאֵיִת
תַּתְּאִין וְעֵלְאִין, רְכִיבִין דָּא עַל דָּא. וְעַל דָּא
כְּתִיב בְּהוּ נְתִינָה.

בְּהֵוִיא שְׁעָתָא דְהֵאֵי נְקוּדָה אֲתַקְמַת,
אֲשַׁתְקַעַת סֹטְרָא אֲחֵרָא. וְלֹא
אֲתַמַּחַת כִּלְל, דְּהָא לֹא אֲתַמַּחִי, אֶלֶּא לְהֵוִיא
זְמַנָּא דְאֵתִי, דְּאֲתַמַּחִי מֵעֵלְמָא, כְּמָה דְאַתְמַר,
אֲתַקֵּם דָּא וְאֲשַׁתְקַעַת דָּא.

וַיִּתֵּן אֵת אֲדָנָיו, (שְׁמוֹת מ') כְּדִין שְׁאָרֵי לְאַתְתַּקְפָּא
הֵאֵי סֹטְרָא (ד' א"א רִיחָא) דְקִדְוִשָׁה וְכֵד
אֲתִיְהִיבוּ אֵלֵין סִמְכִין, אֲשַׁתְקָעוּ כִלְהוּ
דְסֹטְרָא אֲחֵרָא, וְעֵאלוּ בְּנוֹקְבָא דְתְהוֹמָא רַבָּא.
בְּגִין דְאַסְתַּלֵּק הֵאֵי סֹטְרָא דְקִדְוִשָׁה עֲלָאָה,
וְאֵיִהוּ חוּלְקָא לְאַסְתַּלְקָא, וְכֵדִין הֵאֵי סֹטְרָא
אֲחֵרָא אֲשַׁתְקַע, וְעֵאל בְּהֵוִיא נּוֹקְבָא
דְתְהוֹמָא.

וְאֶלְמֵרָא דִישְׁרָאֵל חֲאָבוּ, (בְּקִדְמִיתָא) לֹא יִכִּיל
לְשַׁלְטָאָה בְּעֵלְמָא יִתִיר. וְלִבְתֵּר אוֹף
הַכִּי חֲאָבוּ, וְאִמְשִׁיכוּ לִיהַ עֲלֵיהוּ כְּקִדְמִיתָא.
וּמֵהֵוִיא יוֹמָא, לֹא הָוֵה עֵיטָא, אֶלֶּא לְמִיָּהֵב
חוּלְקָא לְהֵוִיא סֹטְרָא אֲחֵרָא כִּלְלָא, בְּרֹזָא
דְקִרְבְּנִין וְנִסְכִין וְעֵלוֹן. וְתֵא חֲזִי בְּגִין כֶּן
עוֹלָה אֲתוּקְדָא כִלְלָא בְּאֵשָׁא, לְאַכְפִּיָּיא הֵאֵי
סֹטְרָא, וְלְאַסְתַּלְקָא סֹטְרָא דְקִדְוִשָׁה, וּבְגִין כֶּן
כֵּד מֹשֶׁה אוֹקִים לְאַתֵּר דָּא. אֲשַׁתְקַע אֲתֵר דָּא.
תֵּא חֲזִי וַיִּקֶּם מֹשֶׁה, הֵאֵי סֹטְרָא דְקִדְוִשָׁה.
וְאֲשַׁתְקַע סֹטְרָא אֲחֵרָא מְסֻאָבָא. וַיִּתֵּן.

וְנִרְפָּה הַצַּד הָאֲחֵר הַטָּמֵא. וַיֵּשֶׁם,
- לְצַד הַקִּדְוָשָׁה הַזֶּה, וְנִכְנַע הַצַּד
הָאֲחֵר שֶׁל הַטָּמֵא. וְאַחַר כֵּן,
וַיִּתֵּן אֶת בְּרִיחֵיו.

וְאַחַר כֵּן וַיִּקָּם. מָה הַטָּעַם? כִּדִּי
שֶׁתְּהִי רֵאשִׁית רֵאשִׁית וְסִיּוּם בְּקִימָה.
הַתְּחִיל בְּקִימָה וְסִיּוּם בְּקִימָה,
מִשׁוּם שֶׁכָּפַל צְרִיף קִימָה -
רֵאשִׁית וְסִיּוּם. קִימָה בַּהֲתַחֲלָה
שֶׁהִתְרַפָּה הַצַּד הָאֲחֵר, וְזוֹהִי
קִימָה לְצַד הַקִּדְוָשָׁה, כִּדִּי לְהִתְקַיֵּם
וְלַעֲלוֹת לְמַעְלָה, לְהִיּוֹת
הַתְּקַשְׁרוֹת אַחַת כְּרֵאוּי. מִשׁוּם
שֶׁכָּפַל זְמַן שֶׁקִּדְוָשָׁה שׁוֹלֵטֶת וְעוֹלָה,
הַטָּמֵא נִשְׁפָּלֶת וּמְנַמְכֶת לְמַטָּה.
רֵאשִׁית הַנִּקְדָּה שְׁעוֹמֶדֶת תַּחַת
דְּרָגוֹת שֶׁבְּצַד הָאֲחֵר, הִיא רֵאשִׁית
הַדְּרָגָה שֶׁלְּחוּץ, רֵאשִׁית הַזֶּכֶר,
וְעוֹמֵד רוֹכֵב עַל גְּמַל אֶחָד, הוּא
רֵאשִׁית לְחוּץ שֶׁל עַרְבוּב אֶחָד שֶׁל
חֻשָׁף שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט.

שֶׁבְּשַׁעֲשֵׁן יוֹצֵא מִתּוֹךְ רִגְזוֹ הַקִּשָּׁה,
מִתְפַּשֵּׁט אוֹתוֹ עֲשָׂן, וְהוֹלֵךְ רִגְזוֹ
אֲחֵר רִגְזוֹ, זֶה עַל זֶה, וְזֶה רוֹכֵב
וְשׁוֹלֵט עַל זֶה בְּמֵרָאה שֶׁל זָכֵר
וַיִּנְקְבָה לְהִיּוֹת הַכֹּל רִגְזוֹ קִשָּׁה.
וּבְשַׁמְתַּחֲרִי הַעֲשָׂן לְהִתְפַּשֵּׁט,
דוֹחֵק מִתּוֹךְ הַרְגֵז בְּדַחֵק שֶׁל נִקְדָּה
אַחַת לְהִתְפַּשֵּׁט, וְאַחַר כֵּן
מִתְפַּשֵּׁט עֲשָׂן הַרְגֵז בְּעַקְמִימוֹת,
כְּמוֹ נֶחֱשׁ אֶחָד חֹכֵם לְהִרְעֵ.

הֵרֵאשִׁית שֶׁמִּתְחִיל לְהִתְפַּשֵּׁט, הוּא
דְּרָגָה חֲשׂוּכָה, עוֹלָה וַיִּוֹרֵד, הוֹלֵךְ
וְשֵׁט וְנָח בְּמִקוּמוֹ, עַד שְׁעוֹמֶדֶת
הַדְּרָגָה לְהִתְיָשֵׁב מֵאוֹתוֹ הַעֲשָׂן
שִׁיּוֹצֵא מִתּוֹךְ הַרְגֵז, וְהוּא צֶלַע
עַל מְקוֹם אֲחֵר שֶׁנִּקְרָא מוֹת.
וּבְשַׁשְׁנֵיהֶם מִתְחַבְּרִים כְּאֶחָד,
נִקְרָא צֶלְמוֹת, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁתֵּי
דְּרָגוֹת הֵן שֶׁמִּתְחַבְּרוֹת כְּאֶחָד.

תְּרִין דְּרָגִין אֵינֵן
דְּמִתְחַבְּרָן כְּחֵדָא. וְהָא אֻקְיָמְנָא, תְּרִין דְּרָגִין אֵינֵן
דְּמִתְחַבְּרָן כְּחֵדָא.

וְאַתְרַפֵּינָא הָאִי סְטָרָא אַחְרָא מְסֻבָּא. וַיֵּשֶׁם,
לְהָאִי סְטָרָא דְקִדְוָשָׁה, וְאַתְרַפֵּינָא הָאִי סְטָרָא
אַחְרָא דְמְסֻבָּא. וְלִבְתֵּר אַהֲדָר וַיִּתֵּן אֶת
בְּרִיחֵיו.

וְלִבְתֵּר וַיִּקָּם. מָהִי טָעָמָא. בְּגִין דִּיהָא שִׁירוּתָא
וְסִיּוּמָא בְּקִימָה, שְׂאָרֵי בְּקִימָה, וְסִיּוּם
בְּקִימָה. בְּגִין דְּבִכְלָא בְּעֵי קִימָה, שִׁירוּתָא
וְסִיּוּמָא. קִימָה בְּשִׁירוּתָא דְסְטָרָא אַחְרָא
אַתְרַפֵּי. וְדָא, אִיהוּ קִימָה לְסְטָרָא דְקִדְוָשָׁה,
בְּגִין לְאַתְקִימָא וְלֹאסְתַּלְקָא לְעֵילָא, לְמַהוּ
אַתְקִשְׁרוּתָא חֵדָא כְּדָקָא יָאוּת. בְּגִין דְּכָל זְמַנָּא
דְקִדְוָשָׁה שְׁלֵטָא וְסִלְקָא, מְסֻבָּבוּ שְׁפִיל,
וּמְאִיף לְתַתָּא.

רִישָׁא דְנִקְוֶדָה, דְקִימָא תַּחוֹת דְרָגִין דִּי
בְּסְטָרָא אַחְרָא, אִיהוּ רִישׁ דְרָגָא
דְלִבְר, רִישָׁא דְדְכוּרָא, וְקִימָא רֹכֵיב עַל חַד
גְּמַל, אִיהוּ רִישָׁא לְבַר דְחַד עַרְבוּבָא דְחֻשָׁף
דְאַתְפַּשֵּׁט.

דְכַד תְּנַנָּא נְפָקָא מִגּוֹ רוּגְזָא תְקִיף, אַתְפַּשֵּׁט
הֵהוּא תְנַנָּא, וְאַזִּיל רוּגְזָא בְתֵר רוּגְזָא,
דָא עַל דָא, וְדָא רֹכֵיב וְשְׁלִיט עַל דָא, בְּחִיזוֹ
דְדְכַר וְנוֹקְבָא לְמַהוּ כְלָא רוּגְזָא תְקִיף.

וְכַד שְׂאָרֵי תְנַנָּא לְאַתְפַּשֵּׁטָא, דְחִיק מִגּוֹ רוּגְזָא
בְדַחֲרִיקוֹ דְחַד נִקְוֶדָה לְאַתְפַּשֵּׁטָא, וְלִבְתֵּר
אַתְפַּשֵּׁט תְנַנָּא דְרוּגְזָא בְעַקְמִימוֹ, כְּחַד הוּא
חֲפִים לְאַבְאָשָׁא.

רִישָׁא דְנְפָקָא לְאַתְפַּשֵּׁטָא, אִיהוּ דְרָגָא דְאִיהוּ
חֲשׂוּף, סְלִיק וְנַחֲתִית, אָזִיל וְשָׂאט, וְנַח
בְדוּכְתִיָה, וְקִימָא דְרָגָא לְאַתְיָשֵׁבָא, מַהֵהוּא
תְנַנָּא דְנְפִיק מִגּוֹ רוּגְזָא, וְאִיהוּ צֶלַע. צֶלַע, עַל
אַתְר אַחְרָא דְאַקְרִי מוֹת. וְכַד מִתְחַבְּרָן
תְּרוּוִיָהוּ כְחֵדָא, אֻקְרִי צֶלְמוֹת, וְהָא אֻקְיָמְנָא, תְּרִין דְּרָגִין אֵינֵן
דְּמִתְחַבְּרָן כְּחֵדָא.

הַצֵּל הַזֶּה הוּא רֵאשִׁית שֶׁל הַנִּקְדָּה
הַתְּחַתּוּנָה הַחִיצוּנָה, חֲשֻׁכָה
שֶׁמֶרְחֶקֶת מִהַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה
שֶׁעוֹמֶדֶת בְּאֲמֻצָּע. וְזוֹהִי נִקְדָּה
שֶׁלֹּא עוֹמֶדֶת וְלֹא נִרְשָׁמֶת בְּגוֹנָה,
וּמִמֶּנָּה מִתְּפַשְׁטֵת הַתְּפַשְׁטוֹת
הַחוּצָה וּלְמִטָּה, וְהִיא שׁוֹקֵעֶת,
וְלֹא נִרְאִית וְלֹא נִרְשָׁמֶת.

זו הַתְּפַשְׁטָה לְמִטָּה, לְיָמִין
וְלִשְׂמָאל, וְהַתְּפַשְׁטָה לְמִטָּה
לְתוֹךְ הַחֲשֻׁכָה כְּנֶגֶד אֶלֶף וּמֵאָה.
שְׁנֵי עַמּוּדִים נִחְקָקִים לְצַד זֶה
וּלְצַד זֶה, מִתְּפַשְׁטֵת הַחֲשֻׁכָה
לְתוֹךְ גֹּוֹן שָׁחַר וְלֹא שָׁחַר, שֶׁהָרִי
אֵין לוֹ שׁוֹם צָבֵעַ שִׁיתְּקִים בּוֹ.
וּבְאֻתָּה הַתְּפַשְׁטוֹת עוֹמְדוֹת
הַחֲשֻׁכוֹת אוֹתָן שֶׁשָּׁמְשׁוּ בְּמִצְרַיִם,
שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת י) וְלֹא רָאוּ אִישׁ אֶת
אָחִיו וְלֹא קָמוּ אִישׁ מִתְּחַתּוֹ
שֶׁלֶשֶׁת יָמִים. וְכְתוּב וַיִּמַּשׁ חֲשֻׁף.

הַתְּפַשְׁטוֹת הַזֹּאת מִתְּפַשְׁטֵת
בְּכַמָּה מִיָּנִים, מִשְׁנַיִם אֶלּוֹ תוֹךְ
אֶלּוֹ. בְּתוֹךְ אוֹתָהּ הַתְּפַשְׁטוֹת יוֹצֵא
זֶהֱרָ אֶחָד שֶׁצָּבִיעַ בְּזָהָב, וְזוֹהוּ זָהָב
אָדָם. מִתְּפַשְׁט הַזֶּהֱרָ וּמִכֶּסֶה
אֶת הַחֲשֻׁף שֶׁל הָרֵאשׁ, וְהוּא הַזָּהָב
שֶׁנִּכְלַל בּוֹ הַחֲשֻׁף.

הַחֲשֻׁף הַזֶּה מִתְּפַשְׁט לְיָמִין
וְלִשְׂמָאל, וּמִתוֹךְ שְׁנֵי הַצְּדָדִים
הַלְלוּ יוֹצֵא גֹוֹן אֶחָד שֶׁל כֶּסֶף שֶׁלֹּא
זוֹהֵר. מִתְּפַשְׁט הַגֹּוֹן הַזֶּה שֶׁל
הַכֶּסֶף, וּמִכֶּסֶה אֶת הַחֲשֻׁף, וְנִכְלַל
זֶה בְּזֶה וַיּוֹרֵד לְמִטָּה.

מִתְּפַשְׁט הַחֲשֻׁף, וְעוֹמְדוֹת שְׁתֵּי
חֲשֻׁכוֹת, שְׁעוֹמְדוֹת (שְׁיֻצָאוֹת)
בְּרֵאשׁ הַשָּׁחַר, וּמִשָּׁם מִתְּפַשְׁט
וַיּוֹצֵא גֹוֹן אֶחָד שֶׁל נְחֹשֶׁת. וּמִשָּׁם
מִתְּפַשְׁט לְמִטָּה אוֹתוֹ הַחֲשֻׁף,
וְעוֹמֵד עַמּוּד, וַיּוֹצֵא גֹוֹן אֶחָד שָׁחַר
בְּמִרְאָה שֶׁל כְּרֹזֶל, וְהַפֵּל בְּסוּד
הַחֲשֻׁכָה.

מִבֵּין שְׁנֵי הַעַמּוּדִים יוֹצֵא עַמּוּד
אֶחָד חֲשׁוּף בְּחֲשֻׁכָה, וְכֹל הַגְּוֹנִים
הַלְלוּ נִרְאִים בּוֹ, וְזוֹהִי הַעֲרָלָה

הָאֵי צֵל, אִיהוּ שִׁירוֹתָא דְנִקְוָדָה תְּתָאָה דְלִבְר,
חֲשׁוּכָא דְמִרְחֶקָא מִנִּקְוָדָה קְדִישָׁא,
דְקִימָא בְּאֲמֻצְעִיתָא. וְהִיא אִיהוּ נִקְוָדָה, דְלֹא
קִימָא, וְלֹא אֶתְרִשִׁימַת בְּגוֹנָהָא. וּמִיָּנָה
אֶתְפַשְׁטֵת פְּשִׁיטוֹ לְבֵר וּלְתַתָּא. וְאִיהִי
אֶשְׁתִּקְעַת וְלֹא אֶתְחַזִּיאַת, וְלֹא אֶתְרִשִׁימַת.

הָאֵי אֶתְפַשְׁטֵת לְתַתָּא, לְיָמִינָא וְלִשְׂמָאלָא,
וְאֶתְפַשְׁטֵת בְּאֲמֻצְעִיתָא, גּוֹ חֲשׁוּף, קָבֵל
אֶלֶף וּמֵאָה. תְּרִין סְמִכִין מִתְּגַלְפִין לְסִטְרָא דָא,
וּלְסִטְרָא דָא, אֶתְפַשְׁט חֲשׁוּכָא, בְּגוֹ גֹוֹן אוּכְם
וְלֹא אוּכְם, דְהָא לִית לִיה גֹוֹן לְאֶתְקִימָא בֵיה.
וּבַהֲהוּא פְּשִׁיטוֹ, קִימִין חֲשׁוּכִין אֵינוֹן
דְשָׁמְשׁוּ בְּמִצְרַיִם, דְכְּתִיב (שְׁמוֹת י) לֹא רָאוּ אִישׁ
אֶת אָחִיו וְלֹא קָמוּ אִישׁ מִתְּחַתּוֹ שֶׁלֶשֶׁת יָמִים.

וְכְּתִיב וַיִּמַּשׁ חֲשֻׁף. (דף רמ"ג ע"א).

הָאֵי פְּשִׁיטוֹ, אֶתְפַשְׁט בְּכַמָּה זֵינִין, מִשְׁנַיִן
אֶלֶין גּוֹ אֶלֶין. גּוֹ הֵהוּא פְּשִׁיטוֹ, נִפְקָא
חַד זֶהֱרָ דְאֶצְטִבַּע בְּדֶהָבָא, וְדָא אִיהוּ דְהָבָא
סוּמְקָא. אֶתְפַשְׁט הָאֵי זֶהֱרָ, וְחִפִּי חֲשׁוּף
דְרִישָׁא, וְאִיהוּ דְהָבָא, דְאֶתְפַלִּיל בֵּיה חֲשׁוּכָא.
הָאֵי חֲשׁוּכָא אֶתְפַשְׁט לְיָמִינָא וְלִשְׂמָאלָא.
וּמִגּוֹ אֶלֶין תְּרִין סִטְרִין, נִפְקָא חַד גֹוֹנָא
דְכֶסֶף, דְלֹא זֶהֱרָ. אֶתְפַשְׁט הָאֵי גֹוֹן דְכֶסֶף,
וְחִפִּי חֲשׁוּכָא, וְאֶתְפַלִּיל דָּא בְּדָא, וְנַחֲתִית
לְתַתָּא.

אֶתְפַשְׁט חֲשׁוּכָא, וְקִימִין תְּרִין חֲשׁוּכִין, רִישׁ
אוּכְמָא דְקִימִין, (ד"א דְנִפְקִין) וּמִתְּמִן
מִתְּפַשְׁט וְנִפְיָק חַד גֹוֹן דְנַחֲשֶׁת. וּמִתְּמִן
אֶתְפַשְׁט לְתַתָּא, הֵהוּא חֲשׁוּף, וְקִימִין קִימָא,
וְנִפְיָק חַד גֹוֹן אוּכְם חִיזוּ דְפְרֻזְלָא. וְכֹלָא
בְּרֵזָא דְחֲשׁוּכָא.

מִבֵּין תְּרִין קִימִין, נִפְיָק קִימָא חַד, חֲשׁוּף
בְּחֲשׁוּכָא, וְכֹל אֶלֶין גֹוֹנִין אֶתְחַזּוֹן בֵּיה.

שְׁמַנְהִיגָה זָכַר לְנִקְבָה לְהַזְדַּוּג
כְּאֶחָד וְלֵהִיּוֹת אֶחָד.

הַעֲמוּדִים הִלְלוּ יְדוּעִים בְּשִׁבְעַ
דְּרָגוֹת גְּדוּלוֹת (זְכָרִים), הַדְּרָגָה
הָרִאשׁוֹנָה הִיא הַדְּרָגָה שְׁעוֹמֶדֶת
בְּצַד שֶׁל הַחֲשֻׁכָה הַזֶּה. זֶה הַחֲשֻׁכָה
עוֹלָה תוֹף הַסְּתֵרָה שֶׁל הָעֵשֶׂן שֶׁל
הָאֵשׁ, זֶה כְּלוּל בְּגוֹן שֶׁל עֵשֶׂן,
וּבְגוֹן שֶׁל אֵשׁ, וּבְגוֹן שְׁחַר. שְׁלֵשֶׁת
הַגּוֹנִים הִלְלוּ נִפְרָדִים לְכַמָּה
צְדָדִים, לְהַתְעַקֵּם בְּעַקְמֵי הָעוֹלָם.
גּוֹן הָעֵשֶׂן הִזָּה יוֹרֵד לְעוֹלָם וְנִכְנָס
לְכַמָּה צְדָדִים, וְזֶה מִתְפַּשֵּׁט
בְּעוֹלָם, וּמִסִּית אֶת רוּחוֹת
הָאֲנָשִׁים לְרַגְזוֹ, לְהַסְטוֹת אֶת
דְּרֻכֵיהֶם וְלְהַתְחַזֵּק בְּרַגְזָם. וְעַל זֶה
כְּתוּב, (תְּהִלִּים פֵּא) לֹא יִהְיֶה כֶּף אֶל
זֶר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֹכֵר. לֹא
יִהְיֶה כֶּף אֶל זֶר - זֶה הַזְּכָר. וְלֹא
תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֹכֵר - זֶה הַנְּקֵבָה.
זֶהוּ הַרְגֵז שְׁשׁוּלֵט וּמִתְחַזֵּק בְּעוֹלָם
וְנִכְנָס לְתוֹךְ בְּנֵי הָאָדָם וּמִתְחַזֵּק
אוֹתָם לְהִרְעוֹ.

גּוֹן הָאֵשׁ, הַגּוֹן הִזָּה יוֹרֵד לְעוֹלָם,
וְנִכְנָס לְכַמָּה צְדָדִים לְהִרְעוֹ, לְהַרְגוֹ,
וְלִשְׁפֹף דָּמִים וּלְקַפֵּחַ בְּנֵי אָדָם,
וְעַל זֶה כְּתוּב, (מְשָׁלִי א) אִם יֵאמְרוּ
לְכֹה אֲתָנּוּ נִאֲרָבָה לְדָם נִצְפְּנָה
לְנִקְי חֲנָם. מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ שׁוֹפְכֵי
דָּמִים לְחָנָם וְהוֹרְגִים לְחָנָם. וְיֵשׁ
שׁוֹפְכֵי דָמִים וְהוֹרְגִים בְּקִרְבָּה, וְזֶה
מִצַּד הַזְּכָר וְזֶה מִצַּד הַנְּקֵבָה. צַד
הַזְּכָר שׁוֹפֵף דָּמִים לְחָנָם, כְּמוֹ
שְׁאֲמֵרְנוּ. צַד הַנְּקֵבָה, כְּדִי לְעַרְף
קִרְבוֹת וְלְהַרְגוֹ אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, וְכֹל
הַקִּרְבוֹת וְהַהַרְגוֹ שֶׁל אֵלֶּה בְּאֵלֶּה
בְּאִים מֵאוֹתוֹ צַד שֶׁל הַנְּקֵבָה.
גּוֹן שְׁחַר, גּוֹן זֶה יוֹרֵד לְעוֹלָם וְיוֹרֵד
לְהַתְמַנּוֹת עַל כָּל הַפְּצוּעִים
וְהַמְּפֹסִים, וְתַפְסוּסֵי גוֹף, וְצְלוּבִים
וְחִנּוּקִים, לְהִרְעוֹ תְּמִיד לְבְנֵי אָדָם.
שְׁלֵשֶׁת הַגּוֹנִים הִלְלוּ נִפְרָדִים

וְהֵאֵי אִיהוּ עֲרָלָה, דְּאֲנָהִיג דְּכַר לְנִקְבָה,
לְאֲזִדְוּוּגָא כַּחְדָּא, לְמַהוּי חַד.

הַנִּי קְיִימִין, בְּזִי דְרַגִּין רַבְרַבִּין (דְּכִרְיוֹ) יְדִיעָאן.
דְּרַגָּא קְדַמָּאָה, אִיהוּ דְרַגָּא דְקָאִים
בְּסִטְרָא דְהֵאֵי חֲשׁוּכָא. דָּא חֲשׁוּכָא סְלִקָּא, גּוֹ
טְמִירוֹ דְתַנְנָא דְאֲשָׁא, הֵאֵי כְּלִיל בְּגוֹוִן תַּנְנָא,
וּבְגוֹוִן אֲשָׁא, וּבְגוֹוִן אוּכְם. אֵלִין תְּלַת גּוֹוִנִין,
מִתְפָּרְשֵׁן לְכַמָּה סְטְרִין, לְאֲתַעְקַמָּא בְּעַקְמֵי
עֲלָמָא.

גּוֹוִן תַּנְנָא הֵאֵי, נַחְתָּא לְעֲלָמָא, וְאֵעִיל לְכַמָּה
סְטְרִין, וְדָא אֲתַפְּשֵׁט בְּעֲלָמָא, וְאֵסְטִי
לְרוּחֵי בְנֵי נְשָׂא בְּרַגִּיזוֹ, לְאֵסְטָאָה אֲרַחֲיִיהוּ,
וְלֹאֲתַתְקַפָּא בְּרוּגִיזִיהוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְּהִלִּים פֵּא)
לֹא יִהְיֶה כֶּף אֶל זֶר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֹכֵר.
לֹא יִהְיֶה כֶּף אֶל זֶר דָּא דְכוּרָא. וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה
לְאֵל נֹכֵר דָּא נּוּקְבָא. הֵאֵי אִיהוּ רוּגִיזָא דְשִׁלְטָא
וְאֲתַקַּף בְּעֲלָמָא, וְעַל בְּנֵי נְשָׂא, וְאֲתַקִּיף
לוֹן לְאַבְאָשָׁא.

גּוֹוִן אֲשָׁא, הֵאֵי גּוֹוִנָא נַחְתָּא לְעֲלָמָא, וְעַל
לְכַמָּה סְטְרִין, לְאַבְאָשָׁא, לְקַטְלָא,
וְלֹאֲוִשְׁדָּא דְמִין, וּלְקַפְחָא לְבְנֵי נְשָׂא. וְעַל דָּא
כְּתִיב, (מְשָׁלִי א) אִם יֵאמְרוּ לְכֹה אֲתָנּוּ נִאֲרָבָה לְדָם
נִצְפְּנָה לְנִקְי חֲנָם. בְּגִין דְאִית אוּשְׁדֵי דְמִין
לְמַגְנָא, וְקַטְלֵי לְמַגְנָא. וְאִית דְאוּשְׁדֵי דְמִין
וְקַטְלֵי בְקִרְבָּא, וְהֵאֵי מְסִטְרָא דְדְכוּרָא וְהֵאֵי
מְסִטְרָא דְנוּקְבָא. סְטְרָא דְדְכוּרָא אוּשְׁדֵי דְמִין
לְמַגְנָא, פְּדַקְאֲמֵרִין. סְטְרָא דְנוּקְבָא, לְאַגְחָא
קְרַבִּין, וְלֹאֲתַקְטְלָא אֵלִין בְּאֵלִין, וְכֹל קְרַבִּין
וְקַטְלוּ אֵלִין בְּאֵלִין, מֵהֵהוּא סְטְרָא דְנוּקְבָא
קָא אֲתִיִּין.

גּוֹוִן אוּכְם, הֵאֵי גּוֹוִנָא נַחְתָּא לְעֲלָמָא, וְנַחְתָּא
לְאֲתַמְנָאָה עַל כָּל פְּצוּעִין, וּמַחֲזִיִּין,

וְתַפְסוּסוֹ דְגוּפִין, וְצְלוּבוֹ, וְחִנּוּקוֹ, לְאַבְאָשָׁא תְּדִיר לְבְנֵי נְשָׂא. אֵלִין תְּלַת

לכמה צדדים של העולם ומתפשטים בתוך בני העולם. גון העשן יורד לעולם, וזהו הגון הראשון שיוצא מתוך הנקדה השקועה מאותו הצל שאמרנו, שהוא סמ"ל, שרוכב על גמל, כמו שנתבאר, וגון העשן הזה נקרא קצפיא"ל הגדול. וזהו הרגז של בני אדם שמחזקים את הלב ברגז.

תחת זה ממנים אלף ויש מאות קבוצות, שהן רגז הגופים של בני אדם, משום שיש רגז ששולט בעולם לעשות דין. אבל זה (צד) הוא רגז ששולט ונכנס לגוף בני האדם שמתרגזים ברגז הזה. וזהו הרגז הזה הוא יסוד לכל שאר הגונים לעשות בהם בנין להרע, משום שהעשן הזה יוצא מתוך רגז האש העליונה שלוהטת, וזהו הראשון לאותה האש.

ארבעה רגזים נפרדים מאותו הרגז, ורגז הראשון נקרא רגז, וזהו שמרגז את לב בני האדם, וזהו שיורד והולך ומסית את בני האדם שמתרגזים ברגזם, וזהו שמושך את המשחית על העולם. (ועל זה כתוב (חבקוק א) ברגז רחם תזכר).

הרגז השני, זהו שיורד לעולם ומשוטט ומתפשט לכל הצדדים, וזה נקרא שנאה. וזה יורד ונכנס בבני אדם. וזה, פיון שהוא נכנס, נקרא משחית שקט, וזהו רגז ששוקק, וזהו שמשפתף באותו מקום של הנקבה. וזהו רגז של שתיקה שעומד בעקמות זהו הקשה מכלם, משום שהוא כמו הנחש, ששוקק תמיד והורג אחר כך.

הרגז השלישי, זהו רגז הפוף מהראשון - שהולך ומתחזק ולא

גוונין, מתפרשן לכמה סטריין דעלמא, ואתפשטן גו בני עלמא.

גוון תננא נחתא בעלמא, והאי איהו גוון קדמאה, דנפקא מגו נקודה דשקיע מההוא צל דקאמרן, דאיהו סמ"ל, דקא רכיב על גמל, כמה דאתמר, והאי גוון תננא אקרי קצפיא"ל רברבא. והאי איהו רוגזא דבני נשא, דאתקיפו לבא ברוגזא.

תחות האי, ממנן אלף ושית מאה חבילין, דאינון רוגזא דגופייהו דבני נשא. בגין דאית רוגזא דשלטא בעלמא למעבד דינא. אבל האי (סטרא) איהו רוגזא, דשלטא ועאל בגופייהו דבני נשא, דאתרגיזו בהאי רוגזא. והאי רוגזא, איהו יסודא דכל שאר גווני, למעבד בהו, בנינא לאבאשא, בגין דהאי תננא, נפקא מגו רוגזא דאשא עלאה, דמלהטא, והאי איהו קדמאה לההוא אשא.

ארבע רוגזי מתפרשן מההוא רוגזא. רוגזא קדמאה, אקרי רגז ודא איהו דארגיזי לבייהו דבני נשא, ודא איהו דנחתא ואזלא וסטיא לבני נשא, ואתרגיזו ברוגייהו. ודא איהו דאמשיף מחבלא על עלמא. (ועל דא כתיב (חבקוק ג) ברונו רחם תזכור).

רוגזא תנינא, האי איהו נחתא לעלמא, ושאט ואתפשט לכל סטריין, והאי אקרי שנאה. והאי נחתא ועאל בבני נשא, והאי כיון דעאל, אקרי מחבלא שתיקא (דף רמ"ג ע"ב) והאי איהו רגזא דשתיק, והאי איהו דאשפתף בההוא אתר דנוקבא. והאי איהו רוגזא דשתיקה, דקיימא בעקימו. האי קשיא מכלהו, בגין דאיהו כגוונא דחויא, דשתיק תדיר, וקטיל לבתר.

רוגזא תליתאה, האי איהו רוגזא בהפוכא מקדמאה, דאזלא ואתקף ולא

שותק, אלא נגלה אותו רגז, וכל מה שהוא מתגלה - כף נשבר בכל מה שהתגלה, ולא שותק. כף נשבר, וכף נקרא: רגז שבור.

הרגז הרביעי, ראשיתו חזק וסופו שבור, ועל כן זהו רגז שמהפך מן הראשון. משום כף זהו צד השבור מכלם. ועל כן הכל הוא בדרגה ראשונה.

הדרגה שניה, היא דרגה שיוצאת מחשכה, וזהו גזון חשוף שעומד מתוף החשכה הזו, משום שהכל קים מתוף החשכה ועומד בדרגות ידועות. וזה מתפשט מטה בגונים ידועים.

בדרגה הזו קימים שלש מאות צדדים נפרדים זה מזה, וכלם כלולים זה בזה. ואף על גב שמשנים זה מזה ומתגברים (ומאירים) זה מזה, הכל כלול זה בזה. ומשום כף כל הדרגות ידועות בצד הזה להרע.

מבאין יוצאים כל אלו המשחיתים המחבלים שמשוטטים בעולם ועושים דין בגלוי (בעולם) על המעשים הנסתרים שנעשו תוף החשף בסתר, והם משוטטים בעולם ועושים בהם דין בגלוי. ומשום כף, כל אלו שמשוטטים בעולם ועושים דין בגלוי, כלם עומדים כנגד בני אדם להודמן תמיד אל אותם חטאים נסתרים שאמרנו, ואותם שנקראים אף וחמה, מתחברים עמם, ועושים דין על בני אדם. זה נעשה בעולם מבעלי הדין הללו שאמרנו.

הדרגה זו עומדת תוף חשף ואש, שהוא סוד אחד, ומתוף דרגה זו נפרדות כמה דרגות חזקות (גרים) שעומדות פחת הצד של רקיע אחד, שנקרא רקיע שחר. דרגה

שתיק, אלא אתגלי ההוא רוגזא, וכל מה דאתגלי הכי אתבר כל מה דאתגלי ולא שתיק, הכי אתבר, והכי אקרי רוגזא תבירא.

רוגזא רביעאה, שירותא תקיף, סופא תביר. ועל דא האי איהו רוגזא, דמהפכא מן

קדמייתא. בגין כף, האי איהו סטרא תבירא מפלהו. ועל דא, פלא איהו בדרגא קדמאה.

דרגא תננינא, איהו דרגא דנפיק מחשוכא, והאי איהו גזון חשוף, דקיימא מגו

האי חשוכא בגין דכלא קיימא מגו חשוכא. וקיימא בדרגין ידיעאן. והאי אתפשט לתתא

בגזונין ידיעאן.

בדרגא דא, קיימין תלת מאה סטרין, מתפרשין דא מן דא, וכלהו כלילן

דא בדא. ואף על גב דמשניין דא מן דא, ואתגברן (ר"א ואנדרו) דא מן דא, פלא פליל דא

בדא. ובגין כף, כל דרגין ידיעאן בהאי סטרא לאבאשא.

מהבא נפקי כל אלין מחבלין דשטיין בעלמא, ועבדי דינא באתגלייא (ר"א

בעלמא), על עובדין סתימין דאתעבידו גו חשוף בטמירו, ואינון שטיין בעלמא, ועבדי דינא

באתגלייא בהו. ובגין כף, כל אלין דשטיין בעלמא, ועבדי דינא באתגלייא, פלהו קיימין

בקבלייהו דבני נשא, לאתעתדא תדיר, גפי אינון חובין טמירין דקאמרן, ואינון דאקרון

אף וחמה, מתחבראן עמהון ועבדי דינא עלייהו דבני נשא. האי אתעביד בעלמא,

מאלין מארי דדינא כדקאמרן.

דרגא דא קיימא גו חשוכא ואשא, דאיהו רזא חדא, ומגו דרגא דא, מתפרשאן כמה

דרגין תקיפין (גברים) דקיימן תחות סטרא דרקיעא חדא, דאקרי רקיעא אוכמא. דרגא תליתאה, האי איהו רקיעא,

דרקיעא חדא, דאקרי רקיעא אוכמא. דרגא תליתאה, האי איהו רקיעא,

שלישית זהו רקיע שמתפשט על כל אותן דרגות שהן אדמות כשושנה, ואלו נקראות הדרועות של הצד הזה.

תחת אלו מתפשטות למטה דרגות, עד שמגיעות לתוף דרגה שלישית (אותו רקיע שחר), משום שאלו שבדרגה השניה יוצאים מתוף אותו הרקיע השחר ומשוטטות בעולם. אלו מימין, ואלו משמאל. אלו של הימין נפרדות לשלשה צדדים, שהם שלשה קשרים. ואלו של השמאל נפרדות לשלשה צדדים, שהם שלשה קשרים אחרים.

הקשר הראשון עומד למעלה. ועשן חשוף ברגזו נקשר בו. בקשר הזה יש בו שלשה גונים חשוכים ומשנים זה מזה, ונכללים זה בזה. והקשר הזה הוא כפוף ולא מתפשט (בכנט), פרט לזמנים ידועים, וזה הנקרא עבר"ה.

זהו עומד ולא שוכף, משום שלא שוכף, פרט לזמן שישאל מקריבים קרבן למטה, משום שבאותו זמן שוכף הרגזו ונכנע למטה ונחלש רגזו (חוקו), ולא יכול לשלט ולהתחזק. וכשזה נחלש, אז הקשר השני, שהוא באמצע, לא יכול לנסע ולהנהיג.

הקשר השני זהו שנקרא זעם, הקשר הזה הוא שנוסע ממקום למקום ומנהיג את כל שאר הקשרים, וכל שאר הקשרים כלם מתנהגים בו, וכלם מחזקים בקשר הזה. זהו שמנהיג את כל הצער שבעולם, משום ששמתחבר בדרגה אחרת, לחבק את הנקבה, אז יורדים לעולם כל סוגי הצער וכל הדחקים וכל הצרות, שהרי אינם יכולים לשלט זה בלי זה. וכל

דמתפשטא על כל אינון דרגין, דאינון סומקין פוורדא. ואלין אקרון דרועין דהאי סטרא.

תחות אלין, מתפשטין לתתא דרגין, עד דמטו לגו דרגא תליתאה (כ"א ההוא רקיעא איכמא) בגין דאלין די בדרגא תניינא, נפקי מגו ההוא רקיעא אוכמא, ושטיין בעלמא. אלין מימינא, ואלין משמאלא. אלין דימינא, מתפרשן לתלת סטרין, דאינון תלת קשרין. ואלין דשמאלא, מתפרשן לתלת סטרין, דאינון תלת קשרין אחרין.

קשרא קדמאה, קיימא לעילא. ותננא חשוכא ברוגזא, אתקשר ביה. האי קשרא, אית בה תלת גוונין חשוכין, ומשניין דא מן דא, ואתפלילו דא בדא. והאי קשרא, איהו כפוף, ולא אתפשט (כ"א אתכפריא), בר לזמנין ידיעאן, האי אקרי עבר"ה.

ואיהו קיימא בלא שכיכו, בגין דלא שכיך, בר בזמנא דישראל מקרבין קרבנא לתתא, בגין דבההוא זמנא אשתבף ההוא רוגזא, ואתכפייא לתתא, ואתחלש רוגזיה. (ר"א תוקפיה) ולא יכול לשלטאה ולא תקפא. וכד אתחלש האי, פדין קשרא תניינא, דאיהו באמצעיתא לא יכול לנטלא ולאנהגא.

קשרא תניינא, דא הוא דאקרי זעם, האי קשרא איהו דנטיל מאתר לאתר, ואנהיג לכל שאר קשרין, וכל שאר קשרין פלהו, אתנהגן ביה, וכלהו אתקפו בהאי קשרא. האי איהו דמנהיג כל צערין לעלמא, בגין דכד אתחבר בדרגא אחרא, לחבקא לנוקבא, פדין נחתי לעלמא, כל צערין, וכל דחקין, וכל עאקו, דהא לא יכולו לשלטאה דא בלא דא. וכלהו דרגין, אתיהיבו לנוקבא,

לשלטאה, ולמסטי עלמא,

הַדְרָגוֹת נִתְּנוּ לְנִקְבָה לְשֵׁלֵט
וְלִהְסוֹטוֹת אֶת הָעוֹלָם, וְאִם לֹא
שְׂרוּכָב זֶה עַל זֶה וּמִתְחַבְּרִים זֶה
לְזֶה, לֹא יִכּוֹלִים לְשֵׁלֵט.

בֵּא וְרָאָה, כִּשְׁהִיָּה אָדָם בְּגֵן עֵדֶן
לְהִתְעַסֵּק בְּעִבּוּדֵת רַבּוּנוֹ, יֵרֵד
סְמָא"ל הַזֶּה וְכָל אוֹתָן הַדְרָגוֹת
שָׁבוּ, וְהִיָּה רוֹכֵב עַל אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ
הָרַע כְּדִי לְהִסְטוֹת אוֹתָם, מִשׁוּם
שְׂאוֹתוֹ נִחַשׁ שֶׁעֲמֵד תִּחְתְּוֵי הוּא
עָקֵם לְהִסְטוֹת אֶת בְּנֵי הָאָדָם
וּלְפַתּוֹת אוֹתָם, מִשׁוּם שֶׁכְּתוּב
(מְשַׁלִּי ה) כִּי נִפְתַּת טַפְּנָה שְׁפַתִּי וְרָה
וְחָלַק מִשְׁמֵן חֶפְהָ. וְזֶה נוֹתֵן פֶּחַ,
וְזֶה עוֹשֶׂה אֲמָנוֹת בְּעוֹלָם, וְזֶה בְּלִי
זֶה לֹא יִכּוֹלִים לְשֵׁלֵט.

מִשׁוּם כֶּף, כַּאֲשֶׁר אוֹתוֹ הַקָּשָׁר שֶׁל
הָאֲמֻצָּע מִתְחַבֵּר בְּנִקְבָה, אִז
הַדִּינִים יוֹרְדִים וְכָל הַדְּחָקִים
לְעוֹלָם. וּכְשֶׁזֶּה לֹא מִתְחַזֵּק,
שְׂאִינוֹ נוֹסֵעַ, הַפֶּל נִשְׁבֵּר וְנִכְנָע,
שֶׁלֹּא יִכּוֹל לְשֵׁלֵט. וְעַל כֵּן הַפֶּל
נִשְׁבֵּר וְנִכְנָע בְּסוּד הַקְּרַבְנֵי
שֶׁלְמִטָּה. וְעוֹלָה מִי שֶׁעוֹלָה
לְהִתְעַטֵּר לְמַעְלָה וְלְהִתְבַּרֵּךְ מִן
הָעַמֵּק הָעֲלִיּוֹן, שְׂמַאִיר לְכָל
הַפְּנִים.

הַקָּשָׁר הַשְּׁלִישִׁי הוּא קֶשֶׁה בְּחֻזֵּק
יָתֵר, וְזֶה נִקְרָא צָר"ה, מִשׁוּם
שֶׁמִּזֶּה יוֹצְאִים שְׁלִטוֹן לְהַשְׁרוֹת
דְּחָקִים וְלַעֲשׂוֹת צָרוֹת לְאֲנָשִׁים.
וְהַסּוּד שֶׁל שְׁלִשֵׁת הַקָּשָׁרִים הֵלְלוּ,
שֶׁכְּתוּב עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה. אֵלוֹ
שְׁלִשֵׁת קֶשָׁרֵי הַיָּמִין.

שְׂרֵשֶׁה קֶשָׁרִים שֶׁל שְׂמַאל,
כְּשֶׁמִּתְחַזְּקִים כְּאֶחָד, אִז אוֹתוֹ
הַשְּׂמַאל נִקְרָא מְשַׁלַּח"ת מְלֹאכִי
רְעִים, מִשׁוּם שֶׁמִּהַשְּׂמַאל הַזֶּה
נִשְׁלַחִים לְמִטָּה וְנוֹטְלִים חֻזֵּק כָּל
אוֹתָם הַמְּלֹאכִים הָרְעִים, אוֹתָם
שְׂיוֹצְאִים מִהַצֵּד שֶׁלְמִטָּה, כְּמוֹ
שְׂאֲמַרְנוּ, וְכָל זֶה מִתּוֹךְ הַדְרָגָה
הַשְּׂנִיָּה וְהַדְרָגָה הַשְּׁלִישִׁית.

וְאִי לָאו דְרָכִיב דָּא עַל דָּא, וְאִתְחַבֵּר דָּא בְּדָא,
לֹא יִכּוֹלִין לְשֵׁלֵטָאָה.

תָּא חֲזִי, פֶּד הוּה אָדָם בְּגַנְתָּא דְעֵדֶן,
לְאִשְׁתַּדְלָא בְּפוּלְחָנָא דְמֵאֲרִיָּה. נְחַת הָאִי
סְמָא"ל, וְכָל (דף רמ"ד ע"א) אֵינּוּן דְרֵגִין דְבִיָּה,
וְהוּה רְכִיב עַל הַהוּא חוּיָא בִישָׂא, בְּגִין
לְאִסְטָאָה לוֹן. בְּגִין דְהַהוּא חוּיָא דְהוּה קָאִים
תְּחוּתִיָּה, אִיהוּ עֲקִימָא לְאִסְטָאָה, בְּנֵי נְשָׂא,
וּלְפַתּוֹת לוֹן. בְּגִין דְכְּתִיב, (מְשַׁלִּי ה) כִּי נִפְתַּת
טַפְּנָה שְׁפַתִּי זָרָה וְחָלַק מִשְׁמֵן חֶפְהָ. וְדָא
יְהִיב חֵילָא, וְדָא עֲבִיד אוּמְנוּתָא בְּעַלְמָא, וְדָא
בְּלָא דָּא לֹא יִכּוֹלִי לְשֵׁלֵטָאָה.

בְּגִין כֶּף, פֶּד הַהוּא קֶשָׁרָא דְאֲמֻצְעִיתָא,
אִתְחַבֵּר בְּנוֹקְבָא, כְּדִין נְחַתִּי דִינִין, וְכָל
דְּחָקִין לְעַלְמָא וְכַד הָאִי אִתְתַּקַּף דְלָא נְטִיל,
כְּלָא אִתְבֵּר וְאִתְכַּפֵּיָּא, דְלָא יִכּוֹל לְשֵׁלֵטָאָה.
וְעַל דָּא, כְּלָא אִתְבֵּר וְאִתְכַּפֵּיָּא, בְּרִזָּא דְקְרַבְנִין
דְלִתְתָּא. וְסִלְקָא מָאן דְסִלְקָא, לְאִתְעַטְרָא
לְעִילָא, וְלֹאִתְבָּרַכָּא מִעַמְקָא עֲלָאָה, דְנִהִיר
לְכָל אַנְפִּין.

קֶשָׁרָא תְּלִיתָאָה הָאִי אִיהוּ תְּקִיפָא בְּתִקְיָפוֹ
יָתֵר, וְהָאִי אֲקָרִי צָר"ה, בְּגִין דְמֵהָאִי
נְפָקִי שׁוּלְטָנוֹ, לְאִשְׁרָאָה דְחָקִין, וְלְמַעְבַּד
עֲאֲקוֹ לְבִנֵי נְשָׂא. וְרִזָּא דְתִלְת קֶשָׁרִין אֲלִין,
דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים עח) עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה. אֲלִין תְּלִת
קֶשָׁרִין דִּימִינָא.

תְּלִת קֶשָׁרִין דְשְׂמַאלָא, פֶּד מִתְתַּקְפִּי כְּחָדָא,
כְּדִין הֵהִיא שְׂמַאלָא אֲקָרִי, (תְּהִלִּים עח)
מְשַׁלַּח"ת מְלֹאכִי רְעִים. בְּגִין דְמֵהָאִי
שְׂמַאלָא, אִשְׁתַּדְרוּ לְתַתָּא, וְנְטִילֵי תוֹקְפָא, כָּל
אֵינּוּן מְלֹאכִין בִּישִׁין, אֵינּוּן דְנְפָקִי מִסְטְרָא
דְלִתְתָּא, כְּדִקְאֲמַרְן. וְכָל דָּא מִגּוֹ דְרִגָּא תְּנִינָא
וְדִרְגָּא תְּלִיתָאָה.

הַדְרָגָה רַב־יְעָאָה, הַאִי דְרָגָא קַיִימָא, מַגּוּ
 עֲקִימוּ דְרוּגְזָא, גְּוּוֹן אֲשָׁא. וְהַאִי
 אַקְרִי אֲמַצְעִיתָא. דְּאִיהוּ גּוּפָא, דְּקַיִימָא בֵּין
 תְּרִין דְרוּעִין. הֶכָּא אֵית לֵהֲטָא, דְּמַלְהֵטָא
 בְּסוּמְקָא כּוּוּרְדָּא. מַהֲכָא נְפָקִי תְקִיפוּ לְנַחְתָּא
 לְתַתָּא, לְאַתְקַפָּא לְאוּשְׁדָּא דְמִין. בְּגִין דִּיהַא
 אִיהוּ דִּיהֵיב רִשׁוּ וְשׁוּלְטָנָא לְתַתָּא, לְאַתְקַפָּא
 וְלְאוּשְׁדָּא דְמִין. הַאִי נְבִיעַ לְנוּקְבָא, וְדָא
 אֲצִטְרִיף לְדָא, כְּמָה דְאֲצִטְרִיף גּוּפָא לְנַפְשָׁא,
 וְנַפְשָׁא לָא עֲבִיד אוּמְנוּתָא, אֶלָּא בְּגוּפָא.
 וְעַל דָּא, כָּל חֵילָא, וְכָל תְּקִיפוּ, מַהֲכָא
 נְפִיק, לְאַתְקַפָּא, וְלְמַעְבַּד אוּמְנוּתָא בְּעַלְמָא,
 לְאַבְאָשָׁא. כְּנוּקְבָא דְמַקְבְּלָא מִן דְּכוּרָא תְדִיר.
 בְּכָרְ דְרָגָא וְדְרוּגָא, וּבְכָל קִשְׂרָא וְקִשְׂרָא, אֵית
 כְּמָה מְמַנָּן, וּכְמָה טְרִיקִי חֲבִילִין, דְּכֻלְהוּ
 אַתְנַהֲגִן בְּגִינְיֵיהוּ, וְכֻלְהוּ דְאַתְנַהֲגִן בְּגִינְיֵיהוּ,
 כְּלָהוּ לְתַתָּא, דְּאִינוּן חֲיִילִין דִּי כְּנוּקְבָא, וְכֻלְהוּ
 אֵית לוֹן דְרָגָא יְדִיעָא לְעֵילָא לְאַתְנַהֲגָא בֵּיהּ.

כְּמוֹ שֵׁשׁ לְצַד הַעֲלִיּוֹן הַקָּדוֹשׁ
 הֵיכְלוֹת יְדוּעִים לְדְרוּגוֹת עֲלִיוֹנוֹת
 לְהַכְּלִל אֵלֹהֵי בָּאֱלוֹ - כִּף גַּם לְמִטָּה
 (בַּחֲשׂוֹף) בְּהַפֹּף, בְּצַד הָאֲחֵר, יֵשׁ
 דְרוּגוֹת לְאוֹתָם הֵיכְלוֹת הַנְּקֻבָּה
 לְהַכְּלִל אֵלֹהֵי בָּאֱלוֹ.

בַּדְרָגָה הַזֹּאת, שֶׁהִיא רַב־יְעָאָה,
 עוֹמְדִים דִּינִים רַעִים לְרַדְתָּ לְמִטָּה
 וְלְהַמְסֵר לְאוֹתָם שְׁעוֹשִׂים דִּין רַע
 קָשָׁה. מִכָּאֵן יוֹנְקִים אֶת חֲזָקָם
 לְהַתְקִיף וְלְהַשְׁלִים אוֹתוֹ הַדִּין
 שְׁעוֹשִׂים. וּמִשׁוּם כֵּן, כָּל הַדְרָגוֹת
 הַלְלוּ כְּלוּלִים בָּהֶם, בְּכָל אוֹתָם
 הֵיכְלוֹת הַתְּחַתּוֹנִים שֶׁלְצַד
 הַנְּקֻבָּה שְׁלֵמִטָּה. אֲשֶׁרֵי חֲלַקְסָם שֶׁל
 הַצְּדִיקִים שְׁמֵטִים אֶת דְּרָכָם
 מִהַדְרָף הַזֶּה וְהוֹלְכִים אַחֵר יֵרֵאת
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַתְקַדֵּשׁ
 בְּקִדְשֵׁי רַבּוֹנָם. אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם
 הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

לְאַתְקַדְשָׁא בְּקִדְוִשָׁה דְמֵאֲרִיֵּהוּן, זַכָּאִין אִינוּן בְּעַלְמָא דִּין, וּבְעַלְמָא דְאַתִּי.

בְּמָה דְאֵית לְסִטְרָא עֲלָאָה קַדִּישָׁא, הֵיכְלִין
 יְדִיעָאן, לְגַבֵּי דְרוּגִין עֲלָאִין, לְאַתְכַּפְּלָא
 אֵלִין בְּאֵלִין, הַכִּי נָמִי לְתַתָּא (ס"א בַּחֲשׂוֹכָא)
 בְּהַפּוּכָא, בְּסִטְרָא אַחֲרָא, אֵית דְרוּגִין, לְגַבֵּי
 אִינוּן הֵיכְלִין דְנוּקְבָא, לְאַתְכַּפְּלָא אֵלִין בְּאֵלִין.
 בְּהַאִי דְרוּגָא, דְאִיהוּ רַב־יְעָאָה, קַיִימָן דִּינִין
 בִּישִׁין, לְנַחְתָּא לְתַתָּא, וְלְאַתְמַסְרָא
 לְאִינוּן דְעַבְדִּין דִּינָא בִּישָׁא תְקִיפָא. מַהֲכָא
 יְנַקִּי תוּקְפָא דִּילְהוּן, לְאַתְקַפָּא, וְלְאַשְׁלֵמָא
 הַהוּא דִּינָא דְעַבְדִּי. וּבְגִין כֵּן, כָּל הַגִּי
 דְרוּגִין כְּלִילָן בְּהוּ, בְּכָל אִינוּן הֵיכְלִין תַּתָּאִין,
 דְלִסְטֵר נוּקְבָא דְלְתַתָּא. זַכָּאָה חוּלְקִיֵּהוּן
 דְצְדִיקֵינָא, דְסֵטוּ אַרְחִיֵּיהוּ מְאוּרְחָא דָּא,
 וְאַזְלֵי בְּתַר דְחֻלְתָּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 לְאַתְקַדְשָׁא בְּקִדְוִשָׁה דְמֵאֲרִיֵּהוּן, זַכָּאִין אִינוּן בְּעַלְמָא דִּין, וּבְעַלְמָא דְאַתִּי.

דְּרָגָה חֲמִישָׁאָה. הַאי דְּרָגָא אֲתַפְּלִיג לְתַרְיִן
 דְּרָגִין (ס"א סטרין) יְמִינָא, וְשַׁמְאֵלָא. וְאַלְיִן
 אַקְרוּן שׁוֹקִין, מִתְּדַבְּקִין לְאַבְאָשָׁא וְלַמְרִדָּף.
 בְּגִין דְּהָבָא תְּקִיפּוּ דְרִדִּיפּוּ. דְּכָל מְרַעִין, וְכָל
 בִּישׁוּין, דְרִדְפִי בְתַרְיִיהוּ דְחִיבִינָא. וְכַד דִּינָא
 (ס"א דְרָגָא) דָּא אֲתַקְרִיב, כְּדִין הֲרָצִים יֵצְאוּ
 דְחוּפִים. וְאַיְנוּן רָצִים אֵינּוּן לְתַתָּא, לְמַרְהֵט
 לְאַבְאָשָׁא. וְכָל אֵינּוּן אַקְרוּן רוּדְפִים, וְעַל דָּא
 כְּתִיב (איכה ד) קָלִים הָיוּ רוּדְפֵנוּ מִנְּשָׂרֵי שָׁמַיִם.
 הַאי דְּרָגָא אֲתַפְּלִג לְתַרְיִן סְטְרִין, לִימִינָא
 וְלִשְׁמַאלָא. תְּלַת קְשָׁרִין אֵינּוּן לִימִינָא.
 וְתַלְת קְשָׁרִין אֵינּוּן לִשְׁמַאלָא, וְאַלְיִן קְשָׁרִין,
 וְאַיְנוּן קְשָׁרִין דְקָאֲמְרוּן, כְּלֵהוּ מִסְתַּפְּלָן
 לְאַחוּרָא. בְּגִין דְּאַיְנוּן קְשָׁרִין עֲלָאִין (דְּרַמ"ד ע"ב)
 קְדִישִׁין, כְּלֵהוּ מִסְתַּפְּלָן לְגוּ פְּנִימָאֵי לְגוּפָא,
 כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (מלכים א ז) וְכָל אַחוּרִיהֶם בִּיתָה.
 וְאַלְיִן כְּלֵהוּ מִסְתַּפְּלָן לְאַחוּרָא.

מַה בֵּין הַאי לְהַאי. אָלָא אֲלִין קְשָׁרִין, עֲלָאִין
 קְדִישִׁין כְּלֵהוּ בְרָזָא דְאַדָם, וּבְגִין דְכֵלָא
 אִיהוּ בְרָזָא דְאַדָם, כֹּל אַחוּרִיהֶם בִּיתָה כְּתִיב.
 וְאַלְיִן קְשָׁרִין אַחְרָנִין דְקָאֲמְרוּן, אֵינּוּן קְשָׁרִין
 דְאַמְצָעִיתָא, כְּלֵהוּ מִסְתַּפְּלָן לְאַחוּרָא, וְאַלְיִן
 אֵינּוּן בְרָזָא דְבַהֲמָה. וּבְגִין כֹּף כֹּף לְאַחוּרִיהֶם
 לְאַחוּרָא. וְרָזָא דָּא כְּמָה דְאוּקִימָנָא, (תהלים לו)
 אָדָם וּבַהֲמָה תוֹשִׁיעַ יי'. דָּא בְּסִטְרָא דְאַדָם,
 וְדָא בְּסִטְרָא דְבַהֲמָה. וְקַרְבָּנָא הָכִי סִלְקָא,
 אָדָם וּבַהֲמָה.

קְשָׁרָא קְדַמָּאָה, בֵּיה קִימָא גְוֹוּנָא דְחֲשׂוּכָא גו
 עוּרְפָּלָא, (ס"א גו סְהִירָא דְעוּרְפִילָא) דִּצְמַח
 בְּאַתְלֻטְיָא תַּחוּת אַבְנָא דְקִימָא עֲלֵיהּ, דְלָא
 צָמַח. וְהַאי קִימָא עֲלֵייהוּ דְזַכָּאֵי, דְאִית בְּהוּ
 זַכָּיִין, וְלָא אִית בְּהוּ זָכוּ דְאַבְהֵתָא לְאַתְתַּקְפָּא
 בְּהוּ, וְלֹאֲגָנָא עֲלֵייהוּ.

הַקְשָׁר הַרְאוּן, בּו עוֹמֵד גִּוּן שֶׁל
 חֲשֵׁכָה בְּתוֹךְ עֲרֶפֶל (בְּתוֹךְ טַהַר הָעֲרֶפֶל)
 שְׂצוּמַח בְּקִלְלָה תַּחַת הָאֲבֶן
 שְׂעוּמֵדַת עֲלָיו, שְׁלֹא צוּמַח. וְזֶה
 עוֹמֵד עַל הַזִּכָּאִים שֵׁישׁ בָּהֶם
 זְכוּת, וְאֵין לָהֶם זְכוּת אֲבוֹת
 לְהַחֲזִיק בָּהּ וּלְהַגִּין עֲלֵיהֶם.

וְקִשְׁרִים אַחֲרֵיהֶם וְרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם
 הַרְשָׁעִים שֶׁהָטוּ אֶת דְּרָכָם מִקֶּדֶם
 לָכֵן, וְרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם, וְכָל אוֹתָם
 שֶׁרָשָׁע נִרְאָה בָּהֶם לִהְיוֹת מְכָרִים.
 מִשּׁוּם שֶׁכָּל אֶלּוּ שְׂרָאוּיִים
 לְהַעֲנֹשׁ, מִלְּאֹף אֶחָד שֶׁלִּיחַ קְדוֹשׁ,
 שֶׁמִּצַּד הַגְּבוּרָה, יוֹרֵד וְרוֹשֵׁם בָּהֶם
 רָשָׁע, וְאוֹתוֹ הַרְשָׁע מִכֹּר לְמַעַלָּה
 לְכָל אוֹתָם בְּעֲלֵי הַדִּין. וְכִשְׁאוֹתוֹ
 רָשָׁע מִכֹּר לָהֶם - מִי שְׂרָאוּי
 לְחִלָּאִים, מְלָקִים אוֹתוֹ בְּחִלָּאִים.
 מִי שְׂרָאוּי לְמַכְאוּבִים וְלִשְׂאֵר
 הַעֲנָשִׁים, הַכֹּל רוֹאִים בְּאוֹתוֹ
 הַרְשָׁע.

וּמִשּׁוּם כִּף כָּל אוֹתָם הַקְּשָׁרִים
 עוֹמְדִים לְאַחֹר, וּבּוֹעֲטִים בְּאוֹתָם
 שְׁבוּעֲטִים בְּרַבּוֹנָם וּבְכָל אוֹתָם
 הַרְאוּיִים לְכַעֵט בָּהֶם, פָּרֵט
 לְצַדִּיקִים וְחִסִּידִים וְשִׁישׁ לָהֶם
 זְכוּת אַבוֹת שְׂרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם
 חִלָּאִים, שְׁאֵלָה אֵין שׁוֹלְטִים בָּהֶם
 וְלֹא בָאִים לָהֶם חִלָּאִים מִהַצַּד
 הַזֶּה.

וְאִם תֹּאמַר, מֵאַיִן מְקוּם בָּאִים
 לָהֶם חִלָּאִים? בֹּא וְרֵא, כְּתוּב
 (ישעיה נג) וְה' חִפֵּץ דְּכָאוֹ הַחֲלִי. וְה'
 חִפֵּץ דְּכָאוֹ, רוֹצֵה לְהַכּוֹת אוֹתוֹ
 וְלַתֵּת לוֹ חִלָּאִים כְּדִי לְזַכּוֹתָם
 לְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא מִצַּד הָאֲחֵר,
 וְאֵלָה נִקְרָאִים יְסוּרִים שֶׁל אַהֲבָה,
 וְהַכֹּל בְּמִשְׁקַל אֶחָד שֶׁל הַקֶּדֶשׁ
 עוֹלָה.

הַדְּרָגָה הַשְּׁשִׁית, זוֹ נִקְרָאת עֲרֵלָה.
 וְזוֹ וְכָל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת
 לְמַטֵּה, פֶּלֶן נִקְרָאוֹת עֲרֵלָה, כִּי
 יוֹנְקוֹת מִהַצַּד הַזֶּה. וְזֶה תוֹף סוּד
 שֶׁל נַח"ש בְּרַח"ש (ישעיה כב), וְזֶה מִיִּנִיק
 אֶת אוֹתוֹ נַח"ש עֲקֻלְתוֹ"ן (שם). וְכָל
 הַדְּרָגוֹת הָאֲחֵרוֹת שְׁנֵאֲחֻזוֹת בְּצַד
 הַזֶּה נִקְרָאוֹת בְּסוּר שֶׁל עֲרֵלָה,
 וְהַכֹּל בְּסוּד אֶחָד הוֹלְכִים.

וְכֹא רֵא, עַל זֶה כָּל אוֹתָם
 הָאֵילָנוֹת שְׁנֵנְטֵעוּ בְּאַרְץ טָרָם
 הַשְּׂרִישׁוֹ, שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם רוּחַ שֶׁל

וְקִשְׁרִין אַחֲרָיִן, רִדְפֵי בְּתֵר חִיבְיָא דְסָטוּ
 אַרְחִייהוּ מִקְדַּמַּת דְּנָא, וְרִדְפֵי
 אַבְתְּרִייהוּ, וְכָל אֵינוֹן דְּרִשִּׁימוּ אֶתְחִזִּי בְּהוּ
 לְאַשְׁתְּמוּדְעָא. בְּגִין דְּכָל אֵינוֹן דְּאֶתְחִזּוּן
 לְאַתְעַנְשָׂא, חַד מִלְּאַכָּא, שְׁלִיחָא קְדִישָׁא, דִּי
 מְסֻטְרָא דְגְבוּרָה, נַחִית וְרִשִּׁים בְּהוּ רְשִׁימָא,
 וְהַהוּא רְשִׁימָא אֶשְׁתְּמוּדְעָא לְעִילָא, לְגַבֵּי כָּל
 אֵינוֹן מְאָרִיחוֹן דְּדִינָא. וְכֹד הַהוּא רְשִׁימָא
 אֶשְׁתְּמוּדְעָ לְגַבֵּייהוּ, מָאן דְּאֶתְחִזִּי לְמַרְעִין,
 אֶלְקִי לִיהַ בְּמַרְעִין. מָאן דְּאֶתְחִזִּי לְמַכְאוּבִין,
 וְלִשְׂאֵר עוֹנְשִׁין, כִּלָּא חֲמָאן בְּהַהוּא רְשִׁימוּ.

וּבְגִין דָּא, אֵינוֹן קְשָׁרִין כְּלֵהוּ קִיִּימוּ לְאַחֹרָא,
 וּבְעֵטִי בְּאֵינוֹן דְּבְעֵטִי בְּמְאָרִיחוֹן, וּבְכָל
 אֵינוֹן דְּאֶתְחִזּוּן לְבְעֵטָא בְּהוּ. בַּר צַדִּיקִי וְחִסִּידִי
 וְאִית לוֹן זְכוּ וְדַאבְהוֹן, דְּמַרְעִין רִדְפִין
 אַבְתְּרִייהוּ, דְּאֵלִין לָא שְׁלֵטִי בְּהוּ, וְלֹא אֶתִּי לוֹן
 מַרְעִין מְסֻטְרָא דָּא.

וְאִי תִימָא, מָאן אֶתֵר אֶתִּי לוֹן מַרְעִין. תָּא חִזִּי
 כְּתִיב, (ישעיה נג) וְיִי' חִפֵּץ דְּכָאוֹ הַחֲלִי. וְיִי'
 חִפֵּץ, דְּכָאוֹ, אֶתְרַעֵי לְמַחְאָה לִיהַ, וְלְמִיַּהֲב
 לִיהַ מַרְעִין, בְּגִין לְזַכָּאָה לוֹן לְעֵלְמָא דְאֶתִּי,
 וְלֹא מְסֻטְרָא אַחֲרָא, וְאֵלִין אַקְרוּן יְסוּרִין
 דְּאַהֲבָה, וְכִלָּא בְּחַד מִתְקֵלָא דְקוּדְשָׁא סְלֵקָא.
 דְּרָנָא שְׁתִּיתָאָה. הַאי אַקְרִי עֲרֵלָה. וְדָא, וְכָל
 אֵינוֹן דְּרָגִין תַּתְּאִין, לְתַתָּא, כְּלֵהוּ
 אַקְרוּן עֲרֵלָה, בְּגִין דִּינִיקִי מְסֻטְרָא דָּא. וְהַאי
 אִיְהוּ גוֹ רִזָּא דְנַח"ש בְּרַח. וְהַאי יְנִיק, לְהַהוּא
 נַח"ש עֲקֻלְתוֹ"ן. וְכִלֵּהוּ דְרָגִין אַחֲרָיִן,
 דְּאֶתְאַחֲדוּן בְּהַאי סְטְרָא, אַקְרוּן גּוֹיְהַרְקִי
 דְעֲרֵלָה. וְכִלָּא בְּרִזָּא חֲדָא קָא אֲזֵלִי.

וְתָא חִזִּי, עַל דָּא, כָּל אֵינוֹן אֵילָנִין דְּאֶתְנַטְעוּ
 בְּאַרְעָא, עַד לָא אֶשְׁתְּרִשׁוּ, שְׂרִיא עֲלֵייהוּ
 רוּחָא מְסֻטְרָא דְהַאי עֲרֵלָה, וְעַל דָּא כְּתִיב,

הַעֲרָלָה הַזֶּה, וְעַל זֶה כְּתוּב, (ויקרא ט) וְעֲרַלְתֶּם עֲרַלְתּוֹ אֶת פְּרִיֹ שְׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרָלִים לֹא יֵאכַל. מִשּׁוֹם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, חִבִּיבוּתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל תְּמִיד אֵלָיו, וְהַרְחִיק אוֹתָם מִכָּל הַדְּרָכִים הָרְעוּת וְצַדִּיקִים הָרְעִים וְהַטְּמְאִים לְהַדְּבִק בְּצַד הַקְּדוּשָׁה. אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַיְכָלוֹת מַסְטֵרָא דְקְדוּשָׁה
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָרִי שְׁנֵינוּ בְּאוֹתָם הַהֵיכָלוֹת, שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְסִדֵּר אֶת סִדּוֹר שְׁבָחוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בֵּין סִדּוֹר הָעוֹמֵד בְּדָבָר, בֵּין סִדּוֹר הָעוֹמֵד בְּרִצּוֹן. מִשּׁוֹם שֶׁיֵּשׁ סִדּוֹר הָעוֹמֵד בְּדָבָר, וְיֵשׁ סִדּוֹר הָעוֹמֵד בְּרִצּוֹן וְכוּנַת הַלֵּב, לְדַעַת וּלְהַסְתַּפֵּל, כְּדִי לְהַסְתַּפֵּל לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד אֵין סוּף, שֶׁשֵּׁם נִתְקַעִים כָּל הַרְצוֹנוֹת וְהַמְחָשׁוֹת וְלֹא עוֹמְדִים בְּדָבָר כָּלָל. אֵלָּא כְּמוֹ שֶׁהוּא נֹסֵת, כִּי כָּל דְּבָרָיו בְּסֵתֵר.

בֹּא וְרֵא, זֶה שְׁאֲמַרְנוּ בְּכָל אוֹתָם הַהֵיכָלוֹת (תלמוד), כָּל אוֹתָם הַסִּדּוּרִים הֵם בְּכָלֵל אֶחָד, כְּדִי לְהַכְלִיל תַּחְתּוֹנִים בְּעֲלִיוֹנִים.

אָבֵר בֹּא וְרֵא, כְּשֶׁסִּדֵּר מִשֶּׁה תַּפְּלָתוֹ בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל, הוּא הָאָרִיף בְּתַפְּלָה הַזֶּה, מִשּׁוֹם שֶׁזֶה תַּפְּלָה שְׁעוֹמֵדָת לְמַעְלָה. וְכִשְׁסִדֵּר תַּפְּלָתוֹ בְּקִצְרָה עַל אַחֲתוֹ, הוּא לֹא הָאָרִיף בֵּה, מִשּׁוֹם שְׁעוֹמֵדָת לְמַטָּה, שְׁפָתוֹב (במדבר יב) אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ, וְלֹא הָאָרִיף יוֹתֵר, כִּי הוּא בְּעַל הַבַּיִת וְצוּנָה אֶת בֵּיתוֹ כְּרֵאוּי, וּמִשּׁוֹם כִּי לֹא הָאָרִיף יוֹתֵר בְּבִקְשָׁתוֹ. (ועל זה בלם) וְכָל הַסִּדּוּרִים לְהַשְׁרֹת שְׁכִינָה בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁבִאֲרֵנוּ בְּכָל אוֹתָם (שָׂאֵר) הַיְכָלוֹת שְׁאֲמַרְנוּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן קָם וְאָמַר, אֲשֶׁרִי חִלַּקְךָ אָדָם הָרֵאשׁוֹן, נִבְחַר מִכָּל

וְעֲרַלְתֶּם עֲרַלְתּוֹ אֶת פְּרִיֹ שְׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרָלִים לֹא יֵאכַל. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חִבִּיבוּתָא דְיִשְׂרָאֵל תְּדִיר לְגַבִּיָּה, וְרַחֲמֵי לֹוֹן, מִכָּל אוֹרְחֵין בִּישׁוּן, וְסִטְרֵין בִּישׁוּן וּמְסֻאֲבִין, לְאַתְדַּבְּקָא בְּסִטְרָא דְקְדוּשָׁה. זְכָאִין אֵינוֹן בְּהַאי עֲלָמָא וְזְכָאִין אֵינוֹן בְּעֲלָמָא דְאַתִּי.

הַיְכָלוֹת מַסְטֵרָא דְקְדוּשָׁה

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא תְּנִינָן בְּאֵינוֹן הַיְכָלִין, דְּאֵינוֹן קְיִימִין, לְסִדְרָא סִדּוּרָא דְשְׁבָחָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּין סִדּוּרָא דְקְיִימָא בְּמַלְּהָ בֵּין סִדּוּרָא דְקְיִימָא בְּרַעוּתָא. בְּגִין דְּאַתִּי סִדּוּרָא דְקְיִימָא בְּמַלְּהָ, וְאַתִּי סִדּוּרָא דְקְיִימָא בְּרַעוּתָא וְכוּוּנָה דְלָבָא, לְמַנְדַּע וּלְאַסְתַּפְּלָא, בְּגִין לְאַסְתַּפְּלָא לְעֵילָא לְעֵילָא עַד אֵין סוּף, דְתַמָּן תְּקִיעוֹ דְכָל רַעוּתֵין וּמְחָשְׁבֵין, וְלֹא קְיִימִין בְּמַלְּהָ כָּלָל, אֵלָּא כְּמָה דְאַיְהוּ סְתִים, הָכִי כָּל מְלוֹי בְּסֵתִימוֹ.

תָּא חֲזִי הַאי דְאֲמַרְןָ בְּאֵינוֹן הַיְכָלִין כְּלָהוּ (נ"א תלמוד), כָּל אֵינוֹן סִדּוּרֵין אֵינוֹן כְּלָלָא חֲדָא, בְּגִין לְאַתְפְּלָא תַתָּאי בְּעֲלָאי.

אָבֵר תָּא חֲזִי, מִשֶּׁה כַּד סִדֵּר צְלוּתִיה בְּגִינִיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל, אָרִיף בְּהַאי צְלוּתָא, בְּגִין דְאַיְהִי צְלוּתָא דְקְיִימָא לְעֵילָא. וְכַד סִדֵּר צְלוּתִיה בְּקִצְרָה דְאַחְתִּיהָ, לֹא אָרִיף בֵּה, בְּגִין דְקְיִימָא לְתַתָּא. דְכַתִּיב, (במדבר יב) אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ, וְלֹא אָרִיף יוֹתֵר, בְּגִין דְאַיְהוּ מְאִרֵי דְבֵיתָא, וּפְקִיד בֵּיתִיהָ בְּדָקָא חֲזִי, (דף רמ"ה ע"א) וּבְגִין כִּי לֹא אָרִיף יוֹתֵר בְּבַעוּתִיהָ. (נ"א ועל דא בולחו) וְכָלֵהוּ סִדּוּרֵין, לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתָא בְּעֲלָמָא, כְּמָה דְאוּקִימְנָא בְּכָל אֵינוֹן (שָׂאֵר) הַיְכָלִין דְקֶאֱמַרְןָ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן קָם וְאָמַר, זְכָאֵה חוּלְקָא דִילָךְ אָדָם קְדַמָּה, בְּרִירָא דְכָל נִבְרָאִין, דְקְיִימִין בְּעֲלָמָא, דְרַבִּי לָךְ קְדַשָׁא בְּרִיךְ הוּא

הנבָרַאִים שְׁעוֹמְדִים בְּעוֹלָם, שְׁהַגְדִּיל אוֹתָךְ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַכֹּל וְהַכְּנִיס אוֹתָךְ לְגַן עֵדֶן, וְתִקֵּן לָךְ שְׁבַע חֲפוֹת שָׁם לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּעַנְגַּי שֶׁל הַנְּעָם הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (תהלים כו) לַחֲזוֹת בְּנֵעָם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. לַחֲזוֹת בְּנֵעָם ה' - לְמַעַלָּה. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ - לְמַטָּה. לַחֲזוֹת בְּנֵעָם ה', בְּאוֹתָם שְׁבַעַת הַרְקִיעִים לְמַעַלָּה. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ, בְּאוֹתָם שְׁבַעַת הַרְקִיעִים שְׁלֹמֶטָה, וְאַלֶּה עוֹמְדִים אֵלֶּה כְּנֹגַד אֵלֶּה.

וּבְכַלֵּם עֲמַדְתָּ בְּגֵן עֵדֶן. אוֹתָן שְׁבַע הַחֲפוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת הַקְדוֹשׁוֹת עוֹמְדוֹת עֲלֶיךָ לְמַעַלָּה לְהַתְעַטֵּר בָּהֶן, וְאוֹתָן שְׁבַע תַּחְתּוֹנוֹת עֲמַדְתָּ בָּהֶן לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בָּהֶן, וּבְכַלֵּן הַשָּׁלִים אוֹתָךְ אֲדוֹנָךְ לְהִיּוֹת שְׁלֵם בְּכֹל.

עַד שֶׁנִּדְחִי רַגְלֶיךָ אַחַר עֲצַת אוֹתוֹ נִחַשׁ הַרַע, וְגִרְשַׁת מִגֵּן עֵדֶן, וְגִרְמַת לָךְ מוֹת וּלְכֹל הָעוֹלָם, מִשּׁוֹם שֶׁעֲזַבְתָּ אֶת הָעֲדוּנִים הֵלְלוּ שְׁלֹמֶעַלָּה וּלְמַטָּה, וְנִמְשַׁכְתָּ אַחַר אוֹתָן תְּשׁוּקוֹת טְמְאוֹת שְׁנִקְרְאוֹת רֹאשׁ פְּתָנִים, שֶׁהַגּוֹף מוֹשֵׁף בָּהֶן וְלֹא הַרוּחַ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (דברים לב) וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר. וְכַתּוּב עֲנָבֵי רוּשׁ. עַד שֶׁבֵּא אַבְרָהָם הַחֲסִיד וְהַתְּחִיל לְתַקֵּן עוֹלָם, וְנִכְנַס לְתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְדוֹשָׁה וְתִקֵּן לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה בְּאוֹתָם רְקִיעִים עֲלִיּוֹנִים וּבְאוֹתָם רְקִיעִים תַּחְתּוֹנִים.

אוֹתָם הַתַּחְתּוֹנִים הֵם הַיְכָלוֹת לְאוֹתָם רְקִיעִים עֲלִיּוֹנִים לְהַאֲחִיז זֶה בְּזֶה וּלְהַקְשֵׁר זֶה בְּזֶה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּאוֹתָם הַיְכָלוֹת שְׁאַרְנוֹ. וְאַף עַל גַּב שֶׁבְּאַרְנוֹ שָׁם בְּתוֹךְ הַכֵּלָל, כִּי אֵין לָנוּ לְפָרֵט דְּבָרִים וּלְתַקֵּן אֶת הַיְחוד פְּרָאוּי, כְּדִי שְׁלֹא יִטְעוּ הַחֲבָרִים, וְיִלְכוּ כִּי יִשְׁרִים דְּרָכֵי ה' וְצַדִּיקִים וְגו'.

עַל פֶּלֶא, וְאַעִיל לָךְ בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן, וְאַתְקִין לָךְ שְׁבַעַת חוֹפּוֹת בֵּיהּ, לְאַשְׁתַּעֲשֵׂא בְּעוֹנוֹגָא דְּנֵעָם עֲלֵאָה, כְּמָה דְּאַתָּ אָמַר (תהלים כו) לַחֲזוֹת בְּנֵעָם יי' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. לַחֲזוֹת בְּנֵעָם יי' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ לְתַמָּא. לַחֲזוֹת בְּנֵעָם יי', בְּאַיְנוֹן שְׁבַעַת רְקִיעֵין לְעִילָא, וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ בְּאַיְנוֹן שְׁבַעַת רְקִיעֵין דְּלַתַּתָּא, וְאַלִּין קִיַּיְמִין אֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין.

וּבְכַלְהוֹ קָמַת בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן. אֵינּוֹן שְׁבַעַת חוֹפּוֹת עֲלֵאִין קְדִישִׁין, קִיַּיְמוּ עֲלֶיךָ לְעִילָא, לְאַתַּעֲטָרָא בְּהוּ. וְאַיְנוֹן שְׁבַעַת תַּתָּאִין, קָמַת בְּהוּ לְאַשְׁתַּעֲשֵׂא בְּהוּ, וּבְכַלְהוֹ אֲשָׁלִים לָךְ מְאַרְךָ, לְמַהְוֵי שְׁלִים בְּכֹלָא.

עַד דְּאַתְדַּחֵי רַגְלֶךָ, בְּתַר עֵיטָא דְּהַהוּא חוּיָא בִישָׂא, וְאַתְתַּרְכַּת מִגִּנְתָּא דְּעֵדֶן, וְגִרְמַת מוֹתָא לָךְ, וּלְכָל עֲלָמָא, בְּגִין דְּשַׁבְּקַת אֵלִין עַדוּנִין דְּלְעִילָא וְתַתָּא, וְאַתְמַשְׁכַּת בְּתַר אֵינּוֹן פְּסוּפִין מְסֻאָבִין, דְּאַקְרוּן (אייוב כ) רֹאשׁ פְּתָנִים, דְּגוּפָא מְשִׁיף בְּהוּ, וְלֹא רוּחָא. כְּמָה דְּאַתָּ אָמַר, (דברים לב) וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר. וְכַתִּיב עֲנָבֵימוּ עֲנָבֵי רֹאשׁ. עַד דְּאַתָּא אַבְרָהָם חֲסִידָא, וְשָׂרִי לְאַתְקִנָּא עֲלָמָא, וְעָאֵל גּוֹ מְהִימְנוּתָא קְדִישָׂא, וְאַתְקֵן לְעִילָא וְתַתָּא, בְּאַיְנוֹן רְקִיעֵין עֲלֵאִין, וּבְאַיְנוֹן רְקִיעֵין תַּתָּאִין.

אֵינּוֹן תַּתָּאִין, הַיְכָלִין לְאַיְנוֹן רְקִיעֵין עֲלֵאִין, לְאַתְאַחַדָּא דְּאֵ בְדָא, וּלְאַתְקַשְׁרָא דְּאֵ בְדָא, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא בְּאַיְנוֹן הַיְכָלִין דְּקִאֲמָרְן. וְאַף עַל גַּב דְּאוּקִימָנָא הָתָם גּוֹ פֶּלֶא, הָכָא אֵינּוֹן לְזֶן לְפָרְטָא מְלִין, וּלְאַתְקִנָּא לְיַחְוּדָא כְּדָקָא יְאוּת, בְּגִין דְּלֹא יִטְעוּן חֲבַרְיָא, וְיַהֲכוּן בְּאַרְחַ מִישְׁר, כְּמָה דְּכַתִּיב (הושע יד) כִּי יִשְׁרִים דְּרָכֵי יי' וְצַדִּיקִים יִלְכוּ בָּם וְגו'.

בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָה, כְּפַתּוּב (הושע יד)

(היכל לבנת הספיר יסוד ועטרה)

היכל לבנת הספיר יסוד ועטרה)
ההיכל הראשון - ראשית תוף
האמונה, וזוהי ראשית לסוד
האמונה, ובדרגות של מראה
האמונה. נביאי האמת היו רואים
מתוף האספקלריה הזו שאינה
מאירה, ומשום שזוהי ראשית
האמונה, כתוב (שם א) תחלת דבר
ה' בהושע. שראה מתוף דרגה זו,
שהיא ראשית כל הדרגות לעלות
למעלה, וסוף כל הדרגות לדרת
למטה.

ומשום שהושע ראה מתוף
הראשית הזאת, סוף כל הדרגות,
הצטרף לטל את אשת זנונים
הזאת, משום שישאל נאחזו
ונמשכו משם למטה לאותו מקום
שנקרא אשת זנונים, משום
שעזבו ולא נדבקו באשת חיל
הזו, וראה משם כל אותם היכלות
שהם בצד הטמאה (שיש לו).

היכלות הטמאה, כלם טמאים
למי שנדבק בהם, ועל זה כתוב,
קח לך אשת זנונים וגו'. וכי נביא
אמת צריך את זה? אלא משום
שאסור לו לאדם להפנס לאותם
היכלות, כדי שלא ימשך אחריהם
כמו שעשה נח, שכתוב (בראשית ט)
וישפת מן היין וישכר ויתגל.

והושע פחד להסתכל באותם
היכלות שנטמאו בהם ישראל
ונדבקו, שלא ימשך אחריהם,
כמו שכתוב בנח, וישפת מן היין
וישכר ויתגל. עד שאמר לו, קח
לך אשת זנונים וילדי זנונים.
וכתוב וילך ויקח את גמר בת
דבלים. לדעת במה נדבקו
ונטמאו ועזבו את סוד האמונה,
בשביל אל נכר. ועל זה ראה
מתוף ההיכל הזה, ראשית כל
הדרגות.

ההיכל הזה ראשית של הכל

היכל לבנת הספיר יסוד ועטרה).
היכל קדמאה. שירותא גו מהימנותא, והאי
איהו שירותא לרזא דמהימנותא,
ובדרגין דחזו דמהימנותא. נביאי קשוט, הו
חמאן מגו דא אספקלריא דאינה מאירה,
ובגין דהאי איהו שירותא דמהימנותא, כתיב
(הושע א) תחלת דבר יי' בהושע. דחמא מגו
דרגא דא, דאיהו שירותא דכל דרגין לסלקא
לעילא, וסופא דכל דרגין לנחתא לתתא.

ובגין דהושע חמא מגו שירותא דא, סופא
דכל דרגין, אצטריך לנטלא האי אשת
זנונים, בגין דישראל אתאחדון ואתמשכו
מתמן לתתא, לגבי ההוא אתר דאקרי אשת
זנונים, בגין דשבקו, ולא אתדבקו בהאי אשת
חיל. וחמא מתמן כל אינון היכלין דאינון
בסטרא מסאבא. (דאית ליה).

היכלין דמסאבא, פלהו מסאבין למאן
דאתדבק בהון, ועל דא כתיב, קח
לך אשת זנונים וגו'. וכי נביאה דקשוט
אצטריך לדא. אלא, בגין דאסיר ליה לבר נש
לאעלא באינון היכלין, בגין דלא יתמשך
אבתרייהו, כגוונא דעבד נח, דכתיב, (בראשית ט)
וישפת מן היין וישכר ויתגל.

והושע דחיל לאסתכלא באינון היכלין
דאסתאבו בהו ישראל ואתדבקו,
דלא יתמשך אבתרייהו, כמה דכתיב בנח
וישפת מן היין וישכר ויתגל. עד דאמר ליה,
קח לך אשת זנונים וילדי זנונים. וכתיב וילך
ויקח את גמר בת דבלים. למנדע כמה
דאתדבקו ואסתאבו, ושבקו רזא דמהימנותא,
בגין אל נכר. ועל דא, חמא מגו היכלא דא,
שירותא דכל דרגין.

היכלא דא, שירותא דכלא, לסלקא בדרגין. האי היכלא, איהו מדורא

לעלות בדרגות. ההיכל הזה הוא מדור שעומד באור, להתעטר בדרגותיו, להסתפל באותן דרגות עליונות, שכתוב (שמות כד) ויראו את אלהי ישראל.

בהיכל הזה ממנה אחד שמש, טהריא"ל שמו, והוא עומד על פתח אותו ההיכל. וכל הנשמות שעולות, עומד הממנה הזה בפתח הזה, וכמה ממנים אחרים עמו, וכלם אש לזהטת ושרביטי אש בידיהם, וכלם בעלי עינים. הממנה הזה עומד בצד זה. אם זוכה הנשמה הזו להפגס, הממנה הזה פותח פתח והיא נכנסת.

ואם לא זוכה, אותו הממנה האחר שעומד בצד האחר מזמן, וכמה אלף ורכבות שומרי החקים עמו. דוחה אותה אותו הממנה האחר הקדוש, ולקח אותה האחר הזה שפצד הטמאה, ומכניס אותה לתוך אותם ההיכלות הטמאים, וכל אותם שומרי החקים אווזים אותה, עד שמורידים אותה לגיהנם, ונדונית שם שנים עשר חדשים. התקון של אותו הצד האחר, בית דין לדון בהם את הרשעים.

כמו כן אותו הממנה הקדוש שעומד על אותו פתח - כל אותן תפלות שבוקעות אווירם ורקיעים להפגס לפני המלך, אם תפלת רבים הם - הוא פותח פתח ומכניס אותה התפלה, עד שנעשות כל תפלות העולם, עטרה בראש צדיק חי העולמים, כמו שבארוה.

ואם תפלת יחיד היא - עולה עד שמגיעה לפתח ההיכל הזה, שהממנה הזה עומד בו. אם נאה היא התפלה להפגס לפני המלך הקדוש (יפה), מיד פותח פתח ומכניס אותה. ואם לא נאה, הוא דוחה אותה החוצה, ויוודת

דקיימא בנהירו. לאתעטרא בדרגוי, לאסתפלא באינון דרגין עלאין, דכתוב, (שמות כד) ויראו את אלהי ישראל.

בהאי היכלא, חד ממנא שמשא טהריא"ל שמייה. ואיהו קיימא על פתחא דההוא היכלא, וכל נשמתין דסלקין, קיימא האי ממנא בהאי פתחא, וכמה ממנן אחרנין עמיה, פלהו אשא דמלהטא, ושרביטין דאשא בידיהו, וכלהו (דף רמ"ה ע"ב) מארי דעיינין. האי ממנא קיימא בסטרא דא, אי זכאת האי נשמתא למיעל, האי ממנא פתח פתחא ועאלת.

ואי לא זכאת, ההוא ממנא אחרא דקיימא בסטרא אחרא, זמין, וכמה אלף ורכבן גרדיני נימוסין עמיה. דחי לה ההוא ממנא אחרא קדישא, ונקיט לה האי אחרא, די בסטרא דמסאבא, ואעיל לה גו אינון היכלי מסאבי. וכל אינון גרדיני נימוסין אחדי לה, עד דנחתה לה לגיהנם, ואתדנת תמן תריסר ירחי. תקונא דההוא סטרא אחרא, בי דינא לאתדנא בהו חייבא.

בגוונא דא, ההוא ממנא קדישא, דקיימא על ההוא פתחא, פל אינון צלותין, דבקעי אווירין ורקיעין, למיעאל קמי מלכא, אי צלותא דסגיאין אינון, פתח פתחא, ואעיל ההוא צלותא עד דאתעבידו פל צלותין דעלמא, עטרא ברישא דצדיק חי עלמין, פמה דאוקמוה.

ואי צלותא דיחיד, סלקא עד דמטי לפתחא דהיכלא דא, דהאי ממנא קיימא ביה. אי יאה ההיא צלותא, לאעלא קמי מלכא קדישא (יאות), מיד פתח פתחא, ואעיל לה. ואי לא יאה, דחי לה לבר, ונחתא ואתשטיא בעלמא,

לְשׁוּטט בְּעוֹלָם, וְעוֹמְדָת בְּתוֹךְ
הַרְקִיעַ הַפְּתוּחַ מֵאוֹתָם הַרְקִיעִים
שֶׁלְמִטָּה שְׁמֵנְהִיגִים תוֹךְ הָעוֹלָם.
וּבְאוֹתוֹ רְקִיעַ עוֹמֵד מִמֶּנָּה אֶחָד
שֶׁשְׁמוֹ סְהִדְיָא"ל, וּמִמֶּנָּה עַל
הַרְקִיעַ הַזֶּה, וְנוֹטֵל אֶת כָּל אוֹתָן
הַתְּפִלוֹת שְׁנֵדְחוּ, שְׁנִקְרְאוֹת
תְּפִלוֹת פְּסוּלוֹת, וְגוֹנֵי אוֹתָן, עַד
שְׁנֵדוּן (שב) אוֹתוֹ אָדָם.

אִם שָׁב לְרַבּוֹנוּ כְּרֵאוּי וּמִתְפַּלֵּל
תְּפִלָּה וְכֵה אַחֲרֵת - אוֹתָהּ תְּפִלָּה
זְכָה כְּשֶׁעוֹלָה, נוֹטֵל אוֹתוֹ הַמִּמֶּנָּה
סְהִדְיָא"ל אֶת הַתְּפִלָּה הַזֶּה,
וּמַעֲלָה אוֹתָהּ לְמַעְלָה, עַד
שֶׁפּוֹגֶשֶׁת בְּאוֹתָהּ תְּפִלָּה זְכָה,
וְעוֹלוֹת וּמִתְעַרְבוֹת כְּאֶחָד

וְנִכְנָסוֹת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ.
וְלְפָעֲמִים נִדְחִית אוֹתָהּ תְּפִלָּה,
מִשּׁוּם שְׁאוֹתוֹ אָדָם נִמְשָׁךְ אַחֵר
הַצַּד הָאֲחֵר, וְהוּא נִטְמָא בְּאוֹתוֹ
צַד, וְנוֹטֵל אוֹתָהּ אוֹתוֹ מִמֶּנָּה
שֶׁבְאוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר הִטְמֵא. וְאִז
עוֹמֵד אוֹתוֹ צַד הָאֲחֵר הִטְמֵא,
עוֹלָה וּמִזְכִּיר אֶת חֲטָאֵי אוֹתוֹ
הָאָדָם לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּמִסְטִין עֲלָיו לְמַעְלָה. וְלִכְּנֹן כָּל
הַתְּפִלוֹת וְכָל הַנְּשָׁמוֹת,
כְּשֶׁעוֹלוֹת, כֵּלָן עוֹלוֹת וְעוֹמְדוֹת
לְפָנֵי הַיִּכְלָל הַזֶּה, וְהַמִּמֶּנָּה הַזֶּה
עוֹמֵד עַל פֶּתַח הַיִּכְלָל הַזֶּה
לְהַכְנִיס נְשָׁמוֹת וְתְּפִלוֹת, אוֹ
לְדַחֲתָן הַחוּצָה.

מַעֲרֵל לְפֶתַח הַזֶּה יֵשׁ פֶּתַח אַחֵר
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹתֵר לוֹ,
וְנִפְתַּח שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם וְלֹא
נִנְעַל, וְעוֹמֵד לְאוֹתָם בְּעֲלֵי
תְּשׁוּבָה שְׁשׁוּפְכִים דְּמָעָה
בְּתְּפִלָּתָם לְפָנֵי רַבּוֹנָם. וְכָל
הַשְּׁעָרִים וְהַפְּתָחוֹת נִנְעָלִים, עַד
שֶׁנִּכְנָסִים בְּרִשׁוֹת, פָּרַט לְשְׁעָרִים
הַלְלוּ שְׁנִקְרְאִים שְׁעָרֵי דְמָעָה.

וּכְשֶׁהַתְּפִלָּה הַזֶּה שֶׁל הַדְּמָעָה
עוֹלָה לְמַעְלָה לְהַכְנִס בְּאוֹתָם
הַשְּׁעָרִים, מִזְדַּמֵּן אוֹתוֹ אוֹפֵן

וְקִיּוּמָא גוֹ רְקִיעָא תְּתָאָה מְאִינוּן רְקִיעִין
דְּלִתְתָא, דְּמַדְבְּרֵי גוֹ עַלְמָא, וּבִבְהֵהוּא רְקִיעָא,
קִיּוּמָא חַד מְמַנָּא דִּי שְׁמִיָּה סְהִדְיָא"ל, וּמְמַנָּא
עַל הָאֵי רְקִיעָא. וְנָטִיל כָּל הַנִּי צְלוֹתִין
דְּאִתְדַחִיין, דְּאִקְרוּן צְלוֹתֵי פְּסִילָאן וְגוֹנֵי לוּן,
עַד דְּאִיתְדַּן (ג"א דהב) הֵהוּא בַר נֶשׁ.

אִי תָב לְגַבֵּי מְאָרִיָּה פְּדָקָא יְאוֹת, וְצֵלֵי צְלוֹתָא
אַחְרָא זַפְּאָה, הֵהִיא צְלוֹתָא זַפְּאָה כַּד
סְלָקָא, נָטִיל הֵהוּא מְמַנָּא סְהִדְיָא"ל הָאֵי
צְלוֹתָא, וְסָלִיק לָהּ לְעֵילָא, עַד דְּאִעֲרַע בְּהֵהִיא
צְלוֹתָא זַפְּאָה, וְסָלְקִין וְאִתְעַרְבוּן כְּחָדָא,
וְעָאֲלִין קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא.

וְלִזְמַנִּין אִתְדַחִיָּא הֵהִיא צְלוֹתָא, בְּגִין דֵּהֵהוּא
בַר נֶשׁ אִתְמַשְׁךְ בְּתַר סְטָרָא אַחְרָא,
וְאִיהוּ אִסְתָּאב בְּהֵהוּא סְטָרָא, וְנָטִיל לָהּ הֵהוּא
מְמַנָּא דִּי בְּהֵהוּא סְטָרָא אַחְרָא מְסַאָבָא. וּכְדִין
קִיּוּמָא הֵהוּא סְטָרָא אַחְרָא מְסַאָבָא. סָלִיק
וְאִדְכַּר חוּבוֹי דֵּהֵהוּא בַר נֶשׁ קָמִי קְדִישָׁא בְּרִין
הוּא, וְאִסְטֵי עָלִיָּה לְעֵילָא. וְעַל דָּא, כָּל
צְלוֹתִין, וְכָל נְשָׁמְתִין, כֵּד סְלָקִין, כֵּלְהוּן
סְלָקִין וְקִיּוּמִן קָמִי הֵיכְלָא דָּא. וְהָאֵי מְמַנָּא
קִיּוּמָא עַל פֶּתַח דְּהֵיכְלָא דָּא, לְאַעְלָא
נְשָׁמְתִין וְצְלוֹתִין, אוֹ לְדַחִיָּא לוּן לְבַר.

לְעֵילָא מֵהָאֵי פֶתַח, אִית פֶּתַח אַחְרָא,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא חֲתִיר לָהּ
וְאִתְפֶּתַח תְּלַת זְמַנֵּי בְיוֹמָא, וְלֹא אֲנַעִיל,
וְקִיּוּמָא לְאִינוּן מְאָרִיָּהוּן דְּתִיּוּבְתָא, דִּי אוֹשְׁדִין
דְּמָעָה בְּצְלוֹתְהוּן קָמִי מְאָרִיָּהוּן. וְכָל תְּרַעִין
וּפִתְחִין נִנְעָלוּ, עַד דְּעֵיילֵי בְרִשׁוֹתָא, בַּר תְּרַעִין
אֲלִין, דְּאִקְרוּן שְׁעָרֵי דְמָעָה.

וְכַד הָאֵי צְלוֹתָא דְּדְמָעָה סְלָקָא לְעֵילָא,
לְאַעְלָא בְּאִינוּן תְּרַעִין, אֲזַדְמֵן הֵהוּא
אוֹפֵן דְּקִיּוּמָא עַל שֵׁית מְאָה חִיוּן רַבְרָבָן,

שְׁעוֹמֵד עַל שֵׁשׁ מְאוֹת חֵיוֹת
גְּדוּלוֹת, שְׁשֵׁמוֹ רַחֲמִיא"ל, וְלוֹקַח
אוֹתָהּ הַתְּפִלָּה בְּאוֹתָן דְּמַעוֹת,
הַתְּפִלָּה נִכְנָסֶת וְנִקְשָׁרֶת לַמַּעְלָה.

וְאוֹתָן דְּמַעוֹת נִשְׁאָרוֹת כְּאֵן
וְרִשּׁוּמֹת בְּפֶתַח הַזֶּה. וְיֵשׁ דְּמַעוֹת
אַחֲרוֹת, וְרִשּׁוּמֹת תְּמִיד עַל כָּל
אוֹתָן מְרַכְּבוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁלֹּא
נִמְחָחוֹת (נְרִאוֹת). אֲלֵה הֵן דְּמַעוֹת
שֶׁשָּׁפְכוּ לַמַּעְלָה וְלַמַּטֵּה כְּשֶׁנֶּחֱרַב
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁכַתוֹב (יִשְׁעִיָּה ל) הֵן
אַרְאֵלִים צָעֲקוּ חֲצָה מִלְּאֲכִי שְׁלוֹם
מִר יִבְכּוּן. וְאוֹתָן דְּמַעוֹת שֶׁשָּׁפְכוּ
עַל צְדִיקִים וְטַהוֹרִים
כְּשֶׁמִּסְתַּלְקִים מִהָעוֹלָם. אֵת כֵּלָן
נוֹטְלוֹת אוֹתָן הַמְּרַכְּבוֹת וְמַעְרְבוֹת
אוֹתָן בְּאוֹתָן דְּמַעוֹת שֶׁנִּשְׁפְּכוּ עַל
חֲרַבְּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל זֶה כְּתוּב
(יִשְׁעִיָּה כה) וּמַחֲהָ ה' אֱלֹהִים דְּמַעָּה
מֵעַל כָּל פְּנִים. מִי הַפְּנִים? אֵלוֹ
הַמְּרַכְּבוֹת הַעֲלִיוֹנוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת.
וְאַחַר כֵּן - וְחִרְפַת עֲמוֹ יִסִּיר מֵעַל
כָּל הָאָרֶץ כִּי ה' דִּבֶּר.

בְּחִיבֵל הַזֶּה יֵשׁ רוּחַ שְׁנֹקְרַת
סְטוּטְרִי"ה, וְזֶהוּ מְרֵאָה הַסְּפִיר
שֶׁנּוֹצֵץ לְכָל עֵבֶר, וְזֶהוּ שְׁעוֹמֵד
לְשֵׁנֵי צְדִיקִים, וּמֵאלוֹ נִפְרָדִים
נִיצוּצוֹת כֶּהַנּוֹצְצוֹת הַנֵּר, כְּמוֹ
שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּכִמָּה צְדִיקִים. וְכִמָּה
גִּוְנִים לֹהֲטִים מִזֶּה בְּצַד הַיָּמִין.

כְּשֶׁאוֹתוֹ רָקִיעַ עֲלִיוֹן, הַנֶּהָר
שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא מַעַדָּן מוֹצִיא
נִשְׁמוֹת, לְהַכְנִיס לְתוֹךְ הַיִּכְל
הַשְּׂבִיעִי לַמַּעְלָה, אוֹתוֹ הִיכַל
שְׂבִיעִי לֹקַח אוֹתָם. וְכִשְׂיּוֹצְאוֹת
אוֹתָן נִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת מִתּוֹךְ אוֹתוֹ
הִיכַל שְׂבִיעִי, יוֹרְדוֹת עַד שְׁמַגִּיעוֹת
לְהִיכַל הַזֶּה, וְלוֹקַח אוֹתָם הַרוּחַ
הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שְׁשֵׁמוֹ סְטוּטְרִי"ה,
שֶׁהוּא לִימִין. וְכָל אוֹתָן נִשְׁמוֹת שֶׁל
זְכָרִים שְׁעֵתִידִים לַפְּרֵחַ בְּצַדִּיקִים
זְכָרִים, לִימִין כֵּלָן הוּא לֹקַח אוֹתָן,
וּמִתְעַכְּבוֹת שֵׁם עַד שֶׁנִּכְלָלוֹת
בְּנִשְׁמוֹת שֶׁל הַנְּקִבוֹת.

וְרַחֲמִיא"ל שְׁמִיָּה, וְנִטִּיל הֵיחָא צְלוֹתָא,
בְּאִינוּן דְּמַעִין, צְלוֹתָא עֲאֵלֵת וְאַתְקַשְׁרַת
לְעִילָא.

וְאִינוּן דְּמַעִין אֲשַׁתְּאָרוּ הָכָא, וְרִשְׁיָמִין בְּהָאִי
פְתַחָא. וְאִית דְּמַעִין אַחַרְנִין, וְרִשְׁיָמִין
תְּדִיר עַל כָּל אִינוּן רְתִיכִין עֲלָאִין, דְּלֹא
אַתְמַחוּן (ס"א אַתְחַמוּן). אֲלִין אִינוּן דְּמַעִין,
דְּאוּשְׁדוּ לְעִילָא וְתַתָּא, כִּד אַתְחַרְבַּ בִּי
מִקְדָּשָׁא, דְּכַתִּיב (יִשְׁעִיָּה לג) הֵן אַרְאֵלִים צָעֲקוּ
חֲצָה מִלְּאֲכִי שְׁלוֹם מִר יִבְכּוּן. וְאִינוּן דְּמַעִין
דְּאוּשְׁדִין עַל צְדִיקִיא, וְזַפְּאִין, כִּד מִסְתַּלְקִי
מֵעֲלָמָא. כִּלְהוּ נִטְלִי לֹון אִינוּן רְתִיכִין, וְעַרְבִי
לֹון בְּאִינוּן דְּמַעִין, דְּאַתּוּשְׁדוּ עַל חֲרִיבוּ דְּבִי
מִקְדָּשָׁא וְעַל דָּא כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה כה) וּמַחֲהָ יי'
אַלְהִים דְּמַעָּה מֵעַל כָּל פְּנִים. מֵאֵן פְּנִים. אֲלִין
רְתִיכִין עֲלָאִין קְדִישִׁין. וְלִבְתַּר וְחִרְפַת עֲמוֹ
יִסִּיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי יי' דִּבֶּר.

בְּהָאִי הִיכְלָא, אִית רוּחַ דְּאַקְרִי סְטוּטְרִי"ה,
וְהָאִי אִיהוּ חִיזוּ סְפִירָא, דְּנִצִּיץ לְכָל
עֵיבֶר, וְהָאִי אִיהוּ דְּקִימָא לְתַרִין סְטְרִין,
וּמֵאֲלִין מִתְפָּרְשָׁן נְצִיעִין כְּנִצְיוֹ דְּשַׂרְגָּא,
כְּמָה דְּאוֹקִימָנָא בְּכִמָּה סְטְרִין. וְכִמָּה (דף רמ"ו
ו"א) גִּוְנִין מְלַהֲטִין מֵהָאִי בְּסְטְרָא דִּימִינָא.

כִּד הֵוּא רָקִיעָא עֲלָאָה, נָהַר דְּנִגִיד וְנִפִיק
מַעַדָּן, אִפִּיק נִשְׁמַתִין, לְאַעֲלָא גוּ הִיכְלָא
שְׂבִיעָאָה לְעִילָא, הֵוּא הִיכְלָא שְׂבִיעָאָה נְקִיט
לֹון. וְכִד נְפִיקִי אִינוּן נִשְׁמַתִין קְדִישִׁין, מִגּוּ הֵוּא
הִיכְלָא שְׂבִיעָאָה, נַחְתִין עַד דְּמַטוּן לְהָאִי
הִיכְלָא, וְנְקִיט לֹון הָאִי רוּחָא קְדִישָׁא
סְטוּטְרִי"ה (סְטוּטְרִי"ה) שְׁמִיָּה, דְּאִיהוּ לִימִינָא. וְכָל
אִינוּן נִשְׁמַתִין דְּכוּרִין, דְּאִינוּן זְמִינִין לְאַתְפָּרְחָא
בְּזַפְּאִין דְּכוּרִין, לִימִינָא כִּלְהוּ נְקִיט לֹון,
וּמִתְעַכְּבִי תַמָּן, עַד דְּאַתְכְּלִילוּ בְּנִשְׁמַתִין דְּנִיּוּקִי.

מְהַרְחֵם הַזֶּה יוֹצֵאת רוּחַ אַחֲרֵי
לְשִׁמְאֵל, שְׁנֵרְאִית וְנִגְנָזֹת וְנִכְלָלֹת
בְּרוּחַ הָרֵאשׁוּנָה הַזֶּה, וְהֵן אַחַת
כְּלִילֹת זֹכְרוֹ. וְהַרְחֵם הָאֲחֵרֵת הַזֶּה
נִקְרָאת אֲדִירֵי"ה סְנוּגֵי"א סְנוּגֵי"ה
(סְנוּגֵי"א סְנוּגֵי"ה). זֹהֵי רוּחַ לְשִׁמְאֵל. וְזֹה
עוֹמֵדֵת. כְּשֶׁתְּשׁוּקֵת הַהֵיכָל
הַשְּׂבִיעִי לְהִדְבֵּק בְּאוֹתוֹ נִהַר
שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא, אוֹתוֹ רְצוֹן שְׁעוֹלָה
מִמְטָה לְמַעְלָה עוֹשֶׂה נְשׁוֹת
בְּרְצוֹן שְׁלוֹ, וְהֵן נִקְבוֹת.

וְכִשְׁהֲרְצוֹן שֶׁל אוֹתוֹ נִהַר יוֹרֵד
וְנִדְבֵּק מִמַּעְלָה לְמַטָּה, עוֹשִׂים
נְפִשׁוֹת שֶׁל זְכָרִים. הַרְצוֹן
שֶׁלְמַעְלָה עוֹשֶׂה זְכָרִים, וְהַרְצוֹן
שֶׁלְמַטָּה עוֹשֶׂה נִקְבוֹת.

וְכִשְׁהֲנִשְׁמוֹת הַנִּקְבוֹת הִלְלוּ
יוֹצְאוֹת מִתּוֹךְ הֵיכָל שְׂבִיעִי,
יִוֹרְדוֹת (יוֹצְאוֹת) עַד שְׁמִינֵיעוֹת לְרוּחַ
הַשְּׁמַאל הַזֶּה שֶׁנִּקְרָאת אֲדִירֵי"ה,
וְנִקְרָאת (שְׁמוֹת כּוּד) לְבַנֵּי"ת הַסְּפִירָה,
כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרָנוּ בְּצִדֵּי אַחֲרִים.

בֵּינָן שֶׁהִגִּיעוּ לְרוּחַ הַזֶּה אוֹתָן
נְשׁוֹת נִקְבוֹת, לֹקַחֵת אוֹתָן
הַרוּחַ הַזֶּה וְעוֹמְדוֹת בֵּה. וְאַחַר כֵּךְ
נִכְלָלוֹת רוּחַ הַשְּׁמַאל הַזֶּה בְּרוּחַ
הַיָּמִין הַזֶּה, וְאֵז נַעֲשׂוֹת אוֹתָן
הַנְּשׁוֹת כְּלִילֹת זְכָר וְנִקְבָּה
כְּאֵתֵד, (מִזְדוּגָוֹת) וּפְרוֹחֹת מִהֵיכָל
הַזֶּה, וְנִפְרְדוֹת בְּבִגְי אָדָם, כְּשֶׁבֶא
לְהַתְּפַלֵּל כָּל אַחַת כְּפִי דְרָפָה,
וְאַחַר כֵּךְ מִזְדוּגוֹת כְּאֵתֵד.

הַרוּחַ הַזֶּה שֶׁל הַשְּׁמַאל בְּיָמִין,
מִפְּהַ זֹכְרוֹ לְהַפְּלֵל, וְיוֹצְאִים
נִיּוֹצְאוֹת שְׁמַתְּשֻׁטִים לְכָל עֵבֶר,
וְנַעֲשִׂים אוֹתָם הָאוֹפְנִים מֵהֵם,
מֵאוֹתָם הַנִּיּוֹצְאוֹת שִׁיּוֹצְאִים מִתּוֹךְ
רוּחַ הַשְּׁמַאל, שְׁכַתוּב בְּהֵם (יִחְזַקְאֵל
א) מְרָאֵה הָאוֹפְנִים וּמַעֲשִׂיהֶם כְּעֵין
תְּרִשִׁישׁ. וְאֵלוּ הֵם אוֹפְנִים
שְׁלוֹהֵטִים בְּאֵשׁ וְעוֹמְדִים בְּשִׁירָה.

דְּכַתִּיב בְּהוּ, (יִחְזַקְאֵל א) מְרָאֵה הָאוֹפְנִים וּמַעֲשִׂיהֶם כְּעֵין תְּרִשִׁישׁ. וְאֵלִין אֵינּוֹן

אוֹפְנִים דְּמִלְהֵטָן אֲשָׁא, וְקִיִּימִין בְּשִׁירָתָא.

מֵהָאֵי רוּחָא נְפָקָא רוּחָא אַחֲרָא, לְשִׁמְאֵלֵא.
דְּאֲתַחְזִי וְאֲתַגְנִיז וְאֲתַפְּלִיל בְּהָאֵי רוּחָא
קְדָמָאָה, וְאֵינּוֹן חַד, כְּלִילָן דָּא בְּדָא. וְהָאֵי
רוּחָא אַחֲרָא, אֲקָרִי אֲדִירֵי"ה סְנוּגֵי"א.
סְנוּגֵי"ה (נ"א סְנוּגֵי"א סְנוּגֵי"ה) הָאֵי אֵיהוּ רוּחָא
לְשִׁמְאֵלֵא. וְהָאֵי קִיִּימָא, דְּכַד תִּיאוּבְתָא
דְּהֵיכְלָא שְׂבִיעָאָה לְאֲתַדְבֵּקָא בְּהֵהוּא נִהַר
דְּנִגִּיד וְנִפִּיק, הֵהוּא רְעוּתָא דְּסִלְקָא מִתְּתָא
לְעִילָא, עֲבָדָא נְשִׁמְתִין בְּרְעוּתָא דִּילֵיהּ, וְאֵינּוֹן
נוֹקְבִי.

וְכַד רְעוּתָא דְּהֵהוּא נִהַר, נַחֲתָא וְאֲתַדְבֵּקָא
מֵעִילָא לְתַתָּא, עֲבָדִין נְשִׁמְתִין דְּכוּרִין.
רְעוּתָא דְּלְעִילָא עֲבִיד דְּכוּרִין. רְעוּתָא דְּלְתַתָּא
עֲבִיד נוֹקְבִין.

וְכַד אֵלִין נְשִׁמְתִין נוֹקְבִין נְפָקִין מִגּוֹ הֵהוּא
הֵיכְלָא שְׂבִיעָאָה, נַחֲתִין (כ"א נְפָקִין) עַד
דְּמָטוּ לְהָאֵי רוּחָא שְׁמַאלָא, דְּאֲקָרִי אֲדִירֵי"ה.
וְאֲקָרִי לְבַנֵּי"ת הַסְּפִירָה. כְּמָה דְּאוּקִימְנָא
כְּסִטְרִין אַחֲרָנִין.

בֵּינָן דְּמָטוּ לְהָאֵי רוּחָא אֵינּוֹן נְשִׁמְתִין נוֹקְבִין,
נִקְטָא לוֹן הָאֵי רוּחָא, וְקִיִּימָאן בִּיהּ.
וְלְבַתֵּר אֲתַפְּלִילוּ רוּחָא דָּא דְּשְׁמַאלָא, בְּרוּחָא
דָּא דִּימִינָא. וְכַדִּין אֲתַעֲבִידוּ אֵינּוֹן נְשִׁמְתִין,
כְּלִילָן דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּחָדָא (מִזְדוּגָוֹת) וּפְרַחָאן מֵהָאֵי
הֵיכְלָא וְאֲתַפְּרָשָׁן בְּבִגְי נְשָׂא. כַּד אֲתָא
לְאֲתַפְּלֵלָא כָּל חַד כְּפּוּם אֲרַחִיָּה, וְלְבַתֵּר
מִזְדוּגָוִין כְּחָדָא.

רוּחָא דָּא דְּשְׁמַאלָא בִּימִינָא, בְּטַשׁ דָּא בְּדָא
לְאֲתַפְּלֵלָא. וְנִפְקִי נְצִיצִין דְּמַתְּפִשְׁטִי
לְכָל עֵיבֶר, וְאֲתַעֲבִידוּ אֵינּוֹן אוֹפְנִים מְנִיָּהוּ,
מֵאֵינּוֹן נְצִיצִין דְּנִפְקִי מִגּוֹ רוּחָא שְׁמַאלָא,

דְּכַתִּיב בְּהוּ, (יִחְזַקְאֵל א) מְרָאֵה הָאוֹפְנִים וּמַעֲשִׂיהֶם כְּעֵין תְּרִשִׁישׁ. וְאֵלִין אֵינּוֹן

אוֹפְנִים דְּמִלְהֵטָן אֲשָׁא, וְקִיִּימִין בְּשִׁירָתָא.

בין שהתבסמו רוחא ברוחא ונתפללו
 כאחד, אז יוצא אור אחד שעולה
 ויורד, ומתלישב על ארבע שורות
 של אופנים, והיא חיה אחת
 ששולטת עליהם, ונקראת בזק.
 הבזק הזה מאיר באור שנוצץ תוך
 השלהבת, ושולט על כל אותם
 האופנים.

ומתפשט ממנו רקיע אחד
 שעומד על שני עמודים, ואותם
 שני העמודים הם שני כרובים,
 אחד מצד זה ואחד מצד זה,
 והרקיע הזה על ראשם, כמו
 שפיתוב (שם י) ואראה והנה אל
 הרקיע אשר על ראש הכרובים.
 ולא הרקיע הזה שעל ראש
 החיות. והבזק הזה ממנה עליו,
 ורוח עליונה הנכללת על הכל.

כך אותן תפלות שמקדימות טרם
 שסימו ישראל את תפלותיהם,
 מתעפכות ברקיע הזה, והבזק
 הזה ששולט על הרקיע הזה
 מתקן אותן, עד שבא סנדלפון
 הממנה הגדול, רוח עליונה
 ששולטת על הכל, וכשישראל
 מסיימים את כל התפלות, הוא
 נוטל אותם מהרקיע הזה, ועולה
 וקושר להם קשרים (וכתרים)
 לאדונו, כמו שבארוה.

הבזק הזה עומד למנות את כל
 אותן התפלות שעולות, וכל
 אותם דברי תורה שמתעטרם
 בלילה, בשרים צפון מתעוררת
 והלילה נחלק, וכל מי שעומד
 באותה שעה ועוסק בתורה, כל
 אותם הדברים עולים, ונוטל
 אותם הבזק, ומניח אותם
 ברקיע הזה, עד שעולה היום.

ואחר שעולה היום, עולים אותם
 דברים ושורים במקום של הרקיע
 שבו תלויים כוכבים ומזלות,
 שמש ולבנה, וזה נקרא ספר

דאתבסמו רוחא ברוחא, ואתפללו
 כחדא, כדין נפקא חד נהירו דסלקא
 ונחתא, ומתלישבא על ארבע שורין דאופנים,
 ואיהו חד חיותא דשלטא עליהו, ואקרי בזק,
 האי בזק נהיר בנהורא דנציץ גו שלהובא,
 ושלטא על כל אינון אופנים.

ואתפשט מניה חד רקיעא, דקיימא על תרין
 סמכין, ואינון תרין סמכין אינון
 תרין כרובין, חד מסטרא דא, וחד מסטרא
 דא. והאי רקיע על רישיהו, פמה דכתיב,
 (יחזקאל י) ואראה והנה אל הרקיע אשר על
 ראש הכרובים. ולאוי האו האו רקיע דעל ריש
 חיותא. והאי בזק ממנא עליה, ורוחא עלאה
 דאתפליל, על כלא.

כך אינון צלותין, דמקדמי עד לא סיימי
 ישראל פלהו צלותהון, מתעפבי בהאי
 רקיעא, והאי בזק דשלטא על האי רקיעא,
 מתקן לון. עד דאתא סנדל"פון רב ממנא,
 רוח עלאה, דשליט על כלא, וכד סיימי
 ישראל פלהו צלותין, נטיל לון מהאי רקיעא,
 וסלקא וקשיר לון קשרין (וכתרי) למאריה
 פמה דאוקמוה.

האי בזק, קאים לממני כל אינון צלותין
 דסלקון, וכל אינון מלי דאורייתא
 דמתעטרין בליליא, כד רוחא דצפון אתער,
 וליליא אתפלג כל מאן דקאים בהיא שענתא,
 ואתעסק באורייתא, כל אינון מלין סלקין,
 ונטיל לון האי בזק, ואנח לון בהאי רקיעא,
 עד דסלקא יממא.

ולכתר דסליק יממא, סלקון אינון מלין,
 ושארן באתר דרקיעא, דביה
 תליין ככביא ומזלי שמשא וסיהרא.

והאי אקרי ספר הזכרון, דכתיב, (מלאכי) ויפתב ספר זכרון

הזכרון, שכתוב (מלאכי א) ויכתב ספר זכרון לפניו. לפניו, משום שספר וזכרון כתב בקשר אחד. אותם ארבעה גלגלים הם נוסעים על שנים עשר עמודים. אלו הארבעה: אהניא"ל. קדומיא"ל (קדומיא"ל מלביא"ל) יאהדונה"י, יהדונה"ה. שמפתחות השם הקדוש בידיהם.

ואלו הארבעה הם כלולים בסוד האותיות אדנ"י, שסנדלפון"ן בעל המרכבות משתמש בהם. ארבע האותיות הללו פורחות באויר, שאותו אויר כלול באותיות השם הקדוש יהו"ה - יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ואותו האויר כולל אותם, ונכללו אלה באלה, ואלו הארבעה נוסעים אותם בסוד אותו הפזק.

ואלו הארבעה נכנסים בארבעה, אלו באלו, שכתוב (שמות לו) מקבילת הללאת אחת על אחת. והרי בארנו, וסוד הוא להפיל אלה באלה ולשלב אלה באלה בסוד אותו הרוח שכלול בסוד השם הקדוש. שכלול שם זה בשם זה.

והכל מתנהגים בהיכל הזה ונוסעים באותה הרוח בסוד השם הקדוש השולט על הכל. בהיכל הזה הוא יאהדונה"י, כלל של שני שמות, מתוך שהוא רוח ברוח. וכששם זה, שכלול בסוד של רוח ברוח, וכלול זה בזה, מאיר זה בזה, אזי הכל מאיר, ועולה האור ויורד כאור השמש בתוך המים, ובארנו.

ואז (באשר) נוסעת הרוח הזו, הכל נוסעים בשבילה, שכתוב (יחזקאל א) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן. וכשרוח זו מאירה בשם הזה, אזי נכנסים כלם זה בזה ונקשרים כלם כאחד לעלות למעלה בסוד השם הקדוש הזה.

לפניו. לפניו, בגין דספר וזכרון כתב בקשורא חדא.

אינון ארבע גלגלין, אינון נטלין על תריסר סמכין. אלין ד', אהניא"ל. קדומיא"ל (ס"א קדומיא"ל מלביא"ל) יאהדונה"י, יהדונה"ה. די מפתחות דשמא קדישא בידייהו.

ואלין ארבע אינון פליין (דף רמ"ז ע"ב) ברזא דאתון אדנ"י, די סנדלפון"ן מארי רתיכין משתמש בהו. אלין ארבע אתון פרחין באוירא, דההוא אוירא כליל באתון דשמא קדישא, יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. וההוא אוירא כליל לון, ואתפלילו אלין באלין. ואלין ד' נטלין לון, ברזא דההוא בזק.

ואלין ד' עאלין בד', אלין באלין, דכתיב, (שמות לו) מקבילות הלולאות אחת אל אחת.

והא אוקימנא, ורזא איהו לאתפללא אלין באלין, ולשלבא אלין באלין, ברזא דההוא רוחא דכליל ברזא דשמא קדישא. דכליל שמא דא בשמא דא.

ובלא בהאי היכלא מתנהגי, ונטלי בההוא רוחא, ברזא דשמא קדישא דשליט על פלא. בהאי היכלא איהו יאהדונה"י, פלא דתרין שמקין, מגו דאיהו רוחא ברוחא. וכד שמא דא, דכליל ברזא דרוחא ברוחא, וכליל דא בדא. נהיר דא בדא, פדין נהיר פלא, וסלקא נהורא ונחתא, פנהורא דשמשא גו מיא ואוקימנא.

ובדין (פר) האי רוחא נטיל, פלא נטלין בגיניה, דכתיב, (יחזקאל א) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן. וכד רוחא דא נהיר בשמא דא, פדין עאלין פלהו דא בדא, ואתקשרו כלהו כחדא, לסלקא לעילא, ברזא דשמא דא קדישא.

בְּאֲמֻצְעֵיהֶּנּוּ דְהִיכְלָא דָא, קִיִּימָא חַד עֲמוּדָא,
נְעִיץ מֵהִיכְלָא דָא לְהִיכְלָא
תְּנִינָא, בְּהַאי סְלִיק רוּחָא דְלִתְתָא לְגַבֵּי רוּחָא
דְלַעִילָא, לְאַתְאַחְדָא רוּחָא בְרוּחָא, וְכֵן עַד
לַעִילָא מְכַלְהוּ, לְמַהּוּי כְּלָהוּ רוּחָא חַדָא, כְּמָה
דְאַתְ אָמַר וְרוּחַ אֶחָד לְהֶם.

עֲמוּדָא דָא דְקִיִּימָא בְּאֲמֻצְעֵיהֶּנּוּ, אֲדַרְהֵנִי אֵל
שְׁמִיָה, וְרִזִּין דְמִפְתַּחֲחֵן דְשְׁמָא קְדִישָא
בִּידֵיהּ. כַּד צְלוּתִין סְלִקָאן וּמְטָאן לְהַאי
עֲמוּדָא, כְּדִין נְטְלִי כְּלָהוּ דְאִינוּן בְּהִיכְלָא דָא,
לְגוּ הִיכְלָא תְּנִינָא, לְאַתְאַחְדָא דָא בְדָא,
לְמַהּוּי כְּלָא בְרוּזָא חַדָא, לְאַתְיִיחְדָא עִילָא
וְתַתָּא כְּחַדָא לְמַהּוּי שְׁמָא קְדִישָא שְׁלִים כְּדָקָא
יֵאוּת.

(היכל עצם השמים הו"ד)

הִיכְלָא תְּנִינָא הִיכְלָא דָא, קִיִּימָא גּוּ רִזָּא
דְמַהִימְנוּתָא, לְאַתְאַחְדָא בְרוּזָא
דְלַעִילָא. הַאי הִיכְלָא, טְמִיר וְגִנְזוּ יְתִיר מִן
קְדָמָאָה. בְּהִיכְלָא דָא, אֵית תְּלַת פְּתַחֲחִין, וְחַד
שְׁמָשָא מְמַנָּא עַלְיֵיהּ, אֲוֵרְפְּנִי אֵל שְׁמִיָה.
הַאי מְמַנָּא, שְׁלִיט עַל תְּלַת סְטְרֵי עֲלָמָא, דְרוּם
וְצָפוֹן וּמְזֻרְחָה. דְרוּם מְהַאי סְטְרָא, וְצָפוֹן מְהַאי
סְטְרָא, וּמְזֻרְחָה בְּאֲמֻצְעֵיהֶּנּוּ.

אַלְיִן תְּלַת פְּתַחֲחִין, לְתַלַּת סְטְרִין אֲלִינִין. תְּרִין
סְתִימִין, וְחַד בְּאֲמֻצְעֵיהֶּנּוּ פְּתִיחָה, בְרוּזָא
דְכְּתִיב, (שמות כד) וּכְעַצֵּם הַשָּׁמַיִם לְטַהַר. הַאי
מְמַנָּא אֲתַפְקֵד וְקִיִּימָא בְּהֵוּא פְּתַחָא דְאִיהוּ
פְּתִיחָה, וְתַחֲוֹת יְדִיהּ תְּרִין מְמַנָּן אַחְרַנִּין, דְמְמַנָּן
עַל אִינוּן פְּתַחֲחִין אַחְרַנִּין סְתִימִין.

וְכָל אִינוּן נְשַׁמְתִּין, דְאִינוּן קְטוּלֵי בֵית דִּין, אוּ
אִינוּן קְטוּלֵי שְׂאָר עַמִּין, כְּלָהוּ אֲתַמְנָן
תַּחֲוֹת יְדִיהוּן, וְהַאי מְמַנָּא דְעַלְיֵיהּ, חֲקִיק

בְּאֲמֻצְעֵי הִיכְלָא הִנָּה עוֹמֵד עֲמוּד
אֶחָד הַנְּעוּץ מֵהִיכְלָא הִנָּה לְהִיכְלָא
הַשְּׁנִי, בְּזָה עוֹלָה רוּחַ שְׁלִמְטָה אֵל
הַרוּחַ שְׁלִמְעֵלָה, לְהַאֲחִזוּ רוּחַ
בְרוּחַ, וְכֵן עַד מַעַל לְכָלָן, לְהִיּוֹת
כְּלָן רוּחַ אֶחָד, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר וְרוּחַ
אֶחָד לְהֶם.

הָעֲמוּד הִנָּה שְׁעוֹמֵד בְּאֲמֻצְעֵי,
שְׁמוֹ אֲדַרְהֵנִי אֵל, וְסוּדוֹת
הַמְּפַתַּחוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
בְּיָדוֹ. כְּשֶׁתְּפַלְּוֹת עוֹלוֹת וּמְגִיעוֹת
לְעֲמוּד הִנָּה, אֲזִי כָּל אֵלוּ שְׁבִהִיכְלָא
הִנָּה נוֹסְעִים לְתוֹף הִיכְלָא הַשְּׁנִי,
לְהַאֲחִזוּ זֶה בְּזָה, לְהִיּוֹת הַכֹּל בְּסוּד
אֶחָד, לְהַתְיַחַד מַעֲלָה וּמְטָה
כְּאֶחָד, לְהִיּוֹת שֵׁם קְדוֹשׁ שְׁלֵם
כְּרֵאוּי.

היכל עצם השמים הו"ד

הִיכְלָא הַשְּׁנִי, הִיכְלָא הִנָּה עוֹמֵד
תוֹף סוּד הָאֲמוּנָה לְהַאֲחִזוּ בְּסוּד
שְׁלִמְעֵלָה. הִיכְלָא הִנָּה טְמִיר וְגִנְזוּ
יּוֹתֵר מִן הָרֵאשׁוֹן. וּבְהִיכְלָא הִנָּה יֵשׁ
שְׁלֵשָׁה פְּתַחֲחִים, וְשְׁמַשׁ אֶחָד
מְמַנָּה עֲלֵיהֶם, וְשְׁמוֹ אֲוֵרְפְּנִי אֵל.
הַמְמַנָּה הִנָּה שׁוֹלֵט עַל שְׁלֹשֶׁת
צְדָדֵי הָעוֹלָם - דְרוּם צָפוֹן וּמְזֻרְחָה.
דְרוּם מְצַד זֶה, וְצָפוֹן מְצַד זֶה,
וּמְזֻרְחָה בְּאֲמֻצְעֵי.

שְׁלֹשֶׁת הַפְּתַחֲחִים הִלְלוּ לְשֵׁלֶשֶׁה
צְדָדִים אֵלוּ. שְׁנַיִם סְתוּמִים, וְאֶחָד
בְּאֲמֻצְעֵי פְּתוּחָה, בְּסוּד הַפְּתוּב (שמות
כד) וּכְעַצֵּם הַשָּׁמַיִם לְטַהַר. הַמְמַנָּה
הִנָּה נִפְקֵד וְעוֹמֵד בְּאוֹתוֹ הַפְּתַח
הַפְּתוּחָה, וְתַחַת יָדוֹ שְׁנֵי מְמַנָּים
אַחֲרָיִם שְׁמַמְנָיִם עַל אוֹתָם
הַפְּתַחֲחִים הָאַחֲרָיִם הַסְּתוּמִים.

וְכָל אוֹתָן הַנְּשַׁמְוֹת, שְׁהֶם הַרוּגֵי
בֵּית דִּין, אוּ אוֹתָם הַרוּגֵי שְׂאָר
הָעַמִּים, כְּלָם הַתְּמַנּוּ תַּחַת יְדֵיהֶם,
וְהַמְמַנָּה הִנָּה שְׁעֲלֵיהֶם חוֹקֵק
אוֹתָם לְדַמְיּוֹתֵיהֶם בְּלַבּוּשֵׁי,

לוֹן לְדִיּוּקְנֵיהוּן בְּלַבּוּשׁוֹי,

שְׁהֵם אִשׁ דּוֹלָקָת, וּמַעֲלָה אוֹתָם לְמַעֲלָה, וּמִרְאָה אוֹתָם לְרַבּוֹנוֹ, וְאִזּוּ הוּא נוֹטֵל אוֹתָם וְחוֹקֵק אוֹתָם בְּבִגְדֵי הַמַּלְכוּת שֶׁלוֹ אֶת אוֹתָם הַרוּגֵי שְׂאֵר הַעַמִּים.

וְאוֹתָם הַרוּגֵי בֵּית דִּין מוֹרִיד אוֹתָם הַמְּמַנֶּה הֵזָה, וּמְכַנֵּס אוֹתָם אַחֵר אוֹתָם שְׁנֵי הַפְּתָחִים הַסְּתוּמִים שְׂאוֹתָם שְׁנֵי הַמְּמַנִּים הַאֲחֵרִים עוֹמְדִים עֲלֵיהֶם, וְשֵׁם הֵם רוֹאִים אֶת כְּבוֹד כָּל אֱלוֹ שְׁקִימוֹ תוֹרָה וְשִׁמְרוּ אֶת מִצְוֹתֶיהָ, וְהֵם מַתְּבִישִׁים בַּעֲצָמָם וְנִכְוִים מִהַחֲפָה שְׁלָהֶם, עַד שֶׁהַמְּמַנֶּה הֵזָה שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם פּוֹתַח לָהֶם אֶת שַׁעַר הַמְּזֻרָח, וּמֵאִיר לָהֶם וְנוֹתֵן לָהֶם חַיִּים שֶׁנִּפְתָּחוּ בְּאוֹתוֹ שַׁעַר הַמְּזֻרָח. וּבִכֵּד אוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה כּוֹס אַחַת שֶׁל חַיִּים, שֶׁהִיא מְלֵאָה בְּאוֹרוֹת. וְזוֹ נִקְרָאת כּוֹס תְּנַחוּמִים, כּוֹס שֶׁל חַיִּים. (וּמֵאִיר וְנוֹתֵן לָהֶם חַיִּים) שְׁהָרִי מִשׁוּם כּוֹס אַחֲרַת שִׁשְׁתּוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה, זָכוּ לָזֶה.

כִּמוֹ כֵּן יֵשׁ בְּצַד הָאֲחֵר בְּהִיכַל הַטְּמֵאָה מְמַנֶּה אַחֵר, וּבִכֵּדוֹ כּוֹס שֶׁנִּקְרָאת כּוֹס תְּרַעֲלָה, כּוֹס חֲמָתוֹ. כִּמוֹ שֶׁשְׁנֵינּוּ, יֵשׁ יֵינן וְיֵשׁ יֵינן. כִּף גַּם יֵשׁ כּוֹס וְיֵשׁ כּוֹס, וְהַכֵּל - זוֹ לְטוֹב וְזוֹ לְרָע. יֵינן לְטוֹב, שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קד) וְיֵינן יִשְׂמַח לְבַב אֲנוּשׁ. כּוֹס לְטֹב, דְּכִתְיִב, (תְּהִלִּים עה) וְיֵינן חֲמַר מְלֵא מִסֶּךָ וְגו'. כּוֹס לְטֹב, דְּכִתְיִב, (תְּהִלִּים קטז) כּוֹס יִשׁוּעוֹת אִשָּׁא. כּוֹס (דף רמ"ז ע"א) לְבִישׁ, דְּכִתְיִב, (ישעיה נא) כּוֹס חֲמָתוֹ כּוֹס הַתְּרַעֲלָה.

כִּמוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּצַד הַקְּדוּשָׁה הֵיכַלּוֹת וּמְמַנִּים הַכֵּל לְטוֹב, וְרוּחוֹת קְדוּשׁוֹת וְכָל הַצְּדִידִים הַקְּדוּשִׁים - כִּף גַּם יֵשׁ בְּצַד הַטְּמֵאָה הֵיכַלּוֹת וּמְמַנִּים כָּלֵם לְרָע, וְרוּחוֹת טְמֵאוֹת מְמַנּוֹת וְכָל הַצְּדִידִים הַטְּמֵאִים. וְזֶה כְּנֻגָה זֶה, כִּמוֹ יִצְרַר הַטּוֹב וְיִצְרַר הָרָע, וְהַכֵּל בְּסוֹד אֶחָד.

דְּאֵינּוּן נוֹר דְּלִיק, וְסָלִיק לּוֹן לְעִילָא, וְאַחֲמֵי לּוֹן לְמֵאֲרִיָּה, וּבְכֵדִין נָטִיל לּוֹן, וְחִקִּיק לּוֹן בְּפוֹרְפוּרוֹי, לְאֵינּוּן קְטוּלֵי שְׂאֵר עַמִּין.

וְאֵינּוּן קְטוּלֵי בֵּית דִּין, נְחִית לּוֹן הֵאִי מְמַנָּא, וְאַעִיל לּוֹן בְּתַר אֵינּוּן תְּרִין פְּתָחִין סְתִימִין, דְּאֵינּוּן תְּרִין מְמַנָּן אַחֲרֵינִין קִיִּימִין עֲלֵייהוּ, וּמִתְמָן חֲמָאן יִקְרָא דְכָל אֵינּוּן דְּקִיִּימוּ אֲוִרִיִּיתָא, וְנָטְרוּ פְּקוּדוֹי, וְאֵינּוּן כְּסִיפִין בְּגַרְמִיִּיהוּ, וְנִכְוִין מִחוּפָּה דִּילְהוּן. עַד דִּהֵאִי מְמַנָּא דְּקִיִּימָא עֲלֵייהוּ, פְּתַח לּוֹן תְּרַעָא דְּמְזֻרָח, וְנִהִיר לּוֹן, וְיַהִיב לּוֹן חַיִּים דְּאֵתְפָּתְחוּ בְּהֵוֹא תְּרַעָא דְּמְזֻרָח. וּבִכֵּדָא דִּהֵוֹא מְמַנָּא חַד פְּסָא דְּחִיִּין, דְּאֵיְהוּ מְלֵאָה נְהוּרִין, וְהֵאִי אֲקָרִי כּוֹס תְּנַחוּמִין, פְּסָא דְּחִיִּי. (נ"א וְנִהִיר וְיַהִיב לּוֹן חַיִּים) דִּהֵא בְּגִין פְּסָא אַחֲרָא דִּשְׁתּוֹ בְּקַדְמִיתָא, זָכוּ לְהֵאִי.

בְּנֻזְנָא דָּא אֵית בְּסִטְרָא אַחֲרָא, בְּהִיכְלָא דְּמִסְאַבָּא, מְמַנָּא אַחֲרָא, וּבִכֵּדִיהָ כּוֹס דְּאֲקָרִי כּוֹס תְּרַעֲלָה, כּוֹס חֲמָתוֹ. כְּמָה דְּתַנִּינָן, אֵית יֵינן וְאֵית יֵינן, הֵכִי נָמִי אֵית כּוֹס וְאֵית כּוֹס, וְכִלָּא, דָּא לְטֹב, וְדָא לְבִישׁ. יֵינן לְטֹב, דְּכִתְיִב, (תְּהִלִּים קד) וְיֵינן יִשְׂמַח לְבַב אֲנוּשׁ. וְיֵינן לְבִישׁ, דְּכִתְיִב, (תְּהִלִּים עה) וְיֵינן חֲמַר מְלֵא מִסֶּךָ וְגו'. כּוֹס לְטֹב, דְּכִתְיִב, (תְּהִלִּים קטז) כּוֹס יִשׁוּעוֹת אִשָּׁא. כּוֹס (דף רמ"ז ע"א) לְבִישׁ, דְּכִתְיִב, (ישעיה נא) כּוֹס חֲמָתוֹ כּוֹס הַתְּרַעֲלָה.

בְּמָה דְּאֵית בְּסִטְרָא דְּקְדוּשָׁה, הֵיכַלִּין וּמְמַנָּן כִּלָּא לְטֹב, וְרוּחִין קְדִישִׁין וְכָל סְטְרִין קְדִישִׁין. הֵכִי נָמִי אֵית בְּסִטְרָא מִסְאַבָּא, הֵיכַלִּין וּמְמַנָּן כִּלָּהוּ לְבִישׁ, וְרוּחִין מִסְאַבִּין, מְמַנָּן, וְכָל סְטְרִין מִסְאַבִּין. וְדָא לְקַבֵּל דָּא, כְּגוֹן יִצְרַר הַטּוֹב וְיִצְרַר הָרָע, וְכִלָּא בְּרִזָּא חֲדָא.

מְאִירָה. וְסִימָנָךְ - (משלי טז) בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים.

וּבְשִׁנְדוֹן הָעוֹלָם בְּדִין (בְּאוֹתָהּ זְכוּת), אֲזִי אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר הַטָּמֵא שׁוֹלֵט וּמִתְחַזֵּק, (וּבְשִׁהְעוֹלָם נִדוֹן בְּאוֹתָהּ הַזְכוּת, אִז הָרוּחַ הָאֲחֵרֵת שׁוֹלֵט וּמִתְחַזֵּק) וְהָרוּחַ הַזֶּה נִגְנָזוֹת וְנִחְשָׁכֵת, וְאִז כָּל הָעוֹלָם עוֹמֵד בְּדִין וְנִדוֹן. וְהַכֵּל עוֹמֵד בְּרוּחַ הַזֶּה, וְסִימָנָךְ - (דניאל

ה) וְאִרְכָּבוֹתָיו נֹקְשׁוֹת זֹו לְזוֹ. כֵּאֵן עוֹמְדִים כָּל אוֹתָם מְלַבּוּשִׁים שֶׁל נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים שְׁעוֹלוֹת לְהִרְאוֹת לְפָנֵי רַבּוֹנָם וְלַעֲמֵד לְפָנָיו. וּכְשֶׁנִּשְׁמָה עוֹלָה וּמִגִּיעָה לְהִיכָל הַזֶּה, אֲזִי מִזְדַּמֵּן מִמֶּנָּה אֶחָד שֶׁנִּפְקֵד עַל אוֹתָם לְבוּשִׁים, וְשֵׁמוֹ צְדָקִיא"ל. שְׁהָרִי בְּזִמְן שֶׁאֵדָם עוֹשֶׂה אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה - כְּמוֹ שֶׁהוּא מִשְׁתַּדֵּל עַל עֲצָמוֹ, כִּף נַעֲשֶׂה לוֹ בְּהִיכָל הַזֶּה לְמַעַלָּה מְלַבּוּשׁ לְהִתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם.

וּכְשֶׁנִּשְׁמָה עוֹלָה, אוֹתוֹ מִמֶּנָּה נוֹטֵל אוֹתוֹ הַלְבוּשׁ שֶׁלָּהּ וְהוֹלֵךְ עִמָּה עַד שֶׁמִּגִּיעָה לְנֶהַר דִּינֹור, שֶׁהִנְשָׂמָה צְרִיכָה לְרַחֵץ וּלְהִתְלַבֵּן שָׁם, וְלִפְעָמִים שֶׁטּוֹבַעַת אוֹתָהּ נִשְׁמָה שָׁם וְנִשְׁרַפֶּת וְלֹא עוֹלָה כָּל הַיּוֹם, עַד הַבֶּקֶר, כְּשֶׁמִּתְעוֹרֶרֶת רוּחַ שֶׁל צַד דְּרוֹם, אֲזִי עוֹמְדוֹת כִּלְוֵן וּמִתְחַדְּשׁוֹת וְאוֹמְרוֹת שִׁירָה, וּמְזַמְרוֹת כְּמוֹ אוֹתָם מְלַאכִים שֶׁעֹבְרִים שֶׁלְטוֹנִים וְנִשְׁרַפִּים, וְעוֹמְדִים וּמִתְחַדְּשִׁים כְּמִקְדָּם וְאוֹמְרִים שִׁירָה, (וְהוֹלְכִים לָהֶם) כִּף גַּם הַנְּשִׁמוֹת הַלְלוּ.

וְאִם זֹכָה הַנְּשָׂמָה הַזֶּה וְעוֹלָה, הַמְּמַנָּה הַזֶּה צְדָקִיא"ל נוֹטֵל אֶת הַנְּשָׂמָה הַזֶּה, וּמְלַבֵּשׁ אוֹתָהּ בְּאוֹתוֹ לְבוּשׁ, וְנִתְפַקְנֵת בּוֹ, וְעוֹלָה לְקַרְבָּן עַל יְדֵי מִיכָאֵל הַכֹּהֵן לַעֲמֵד תָּמִיד כָּל הַיָּמִים לְפָנֵי עֲתִיק

דִּינִין כְּדִין רוּחָא דָא אֲנֵהִיר. וְסִימָנָךְ (משלי טז) בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים.

וְכַד אֲתַדֵּן עַלְמָא בְּדִינָא, (בְּהֵהוּא זְכוּתָא) כְּדִין הֵהוּא סְטָרָא אַחְרָא מְסַאבָא, שְׁלֵטָא וְאַתְקַף, (ס"א) וְכַד אֲתַדֵּן עַלְמָא בְּדִינָא בְּהֵהוּא זְכוּתָא, כְּדִין הֵהוּא רוּחָא אַחְרָא שְׁלֵטָא (וְאַתְקַף) וְהֵאִי רוּחָא אֲגִנִּיז וְאַתְחַשֵּׁף, וְכַדִּין כָּל עַלְמָא קִיִּימָא בְּדִינָא וְאַתְדֵּן. וְכֵלָא קִיִּימָא בְּהֵאִי רוּחָא. וְסִימָנִיךְ (דְּנִיאל ה) וְאַרְכָּבְתִּיהָ דָא לְדָא נְקָשָׁן.

הַכָּא קִיִּימָן, כָּל אֵינּוֹן מְלַבּוּשִׁין דְּנִשְׁמָתְהוֹן דְּצַדִּיקִיָּא, דְּסִלְקִין לְאַתְחַזְזָא קָמִי מְאִירֵהוֹן, וְלְקִיִּימָא קָמִיהָ. וְכַד נִשְׁמָתָא סִלְקָא וּמְטִי לְהֵאִי הֵיכְלָא, כְּדִין אֲזַדְמָן חַד מְמַנָּא, דְּאַתְפִּקֵּד עַל אֵינּוֹן לְבוּשִׁין, וְצַדְקִיא"ל שְׁמִיהָ. דְּהָא בְּזִמְנָא דְּפֵר נֶשׁ עֲבִיד פְּקוּדִין דְּאוּרִיִּיתָא בְּהֵאִי עַלְמָא, כְּגוּוֹנָא דְּאִיהוּ אֲשֶׁתַּדֵּל גְּרַמִּיהָ, הָכִי אֲתַעֲבִיד לִיָּה בְּהֵאִי הֵיכְלָא לְעִילָא, מְלַבּוּשָׂא לְאַתְלַבֵּשָׂא בִּיהָ, בְּהֵהוּא עַלְמָא.

וְכַד נִשְׁמָתָא סִלְקָא, הֵהוּא מְמַנָּא נְטִיל הֵהוּא לְבוּשָׂא דִּילָהּ, וְאֲזִיל עִמָּה עַד דִּי מְטָא לְנֶהַר דִּינֹור, דִּי נִשְׁמָתָא אֲצִטְרִיכָא לְאַתְסַחֲיָא וְלְאַתְלַבֵּנָא תַּמָּן, וְלְזַמְנִין דְּטַבְעָא הֵהוּא נִשְׁמָתָא תַּמָּן וְאַתּוּקְדָא, וְלֹא סִלְקָא כְּלָא יוּמָא, עַד בְּצַפְרָא, כַּד אֲתַעֵר רוּחָא דְּסְטָרָא דְּדְרוֹם, כְּדִין קִיִּימִי כְּלֵהוּ וּמִתְחַדְּשָׁן, וְאַמְרֵי שִׁירָתָא, וּמְזַמְרֵן כְּגוּוֹנָא דְּאֵינּוֹן מְלַאכִין דְּאַתְעֵבֵר שְׁלִטְנֵהוֹן וְאַתּוּקְדוֹן, וְקִיִּימָן וּמִתְחַדְּשָׁן כְּמִלְקָדְמִין, וְאַמְרֵי שִׁירָתָא, (וְאֲזִיל לִו) הָכִי נְמִי אֲלִין נִשְׁמָתִין.

וְאִי זַפְאָת הֵאִי נִשְׁמָתָא וְסִלְקָתָא. הֵאִי מְמַנָּא צְדָקִיא"ל, נְטִיל לָהּ לְהֵאִי נִשְׁמָתָא, וְאַלְבִּישׁ לָהּ בְּהֵהוּא לְבוּשָׂא, וְאַתְקַנְתָּ בִּיהָ, וְסִלְקָא לְקַרְבָּנָא עַל יְדֵי דְּמִיכָאֵל כְּהֵנָּא, לְקִיִּימָא תְּדִיר כָּל יוֹמִין קָמִי עֲתִיק

כָּל יוֹמִין קָמִי עֲתִיק

הַיָּמִים. אֲשֶׁר־יִחַלְקֶהָ שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה
הַזֹּאת שְׁעוֹמֶדֶת וְזוֹכֶה לָזֶה.

וּבְכָל־מִתְמַנֶּה הַרוּחַ הַזֶּה
אוֹרְפְּנִיא"ל שְׁאֲמַרְנוּ, וְהוּא שׁוֹלֵט
עַל הַיִּכְלָל הַזֶּה. מִכְּלָל זֶה,
כְּשֶׁנִּכְלָלֶת רוּחַ בְּרוּחַ וּמִכָּה זֶה בְּזוֹ
לְהַכְלִיל כְּאַחַד, נִבְרָאִים אוֹתָם
שְׁלִיטִים אַחֲרֵים שֶׁהִתְמַנּוּ עַל
הָעוֹלָם, וְאֵלוּ הֵם שְׂרָפִים שֶׁל שֵׁשׁ
כְּנָפִים שֶׁמְקַדְּשִׁים אֶת רַבּוֹנָם
שֶׁל שְׁפָעִים בְּיוֹם, וְאֵלוּ הֵם
שְׁמִדְקָדְקִים עִם הַצְּדִיקִים, וְאֵפְלוּ
כְּמוֹ גִּימָה אַחַת שֶׁל שְׁעָרָה. וְאֵלֶּה
הֵם שְׁעוֹמְדִים לְהַעֲנִשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹאֹתָם שְׁמִזְזִילִים
בְּכֵן אָדָם שֶׁלְּמַדּוֹ מִמֶּנּוּ אֵפְלוּ דְבַר
תּוֹרָה אֶחָד וְלֹא נִוְהָגִים בּוֹ כְּבוֹד,
וְלִכְלֹ אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּמְשִׁים בְּמִי
שְׁקוֹרְאִים שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה,
לִיְחַד אֶת יְחִיד רַבּוֹנָם.

כְּשֶׁמִּתְשַׁבּוֹת רוּחַ בְּרוּחַ
וּמֵאִירוֹת כְּאַחַת, מֵאוֹתוֹ הָאֹר
יוֹצֵאת חִיָּה אַחַת שְׁשׁוֹלֵטֶת עַל
אוֹתָם שְׂרָפִים, וְאַרְבַּע תַּחֲתֶיהָ,
שְׁפָנִיָּהֶם פְּנֵי נֶשֶׁר, הַחִיָּה הַזֹּאת שְׁמָה
יוֹפִיא"ל, וְהִיא עוֹמֶדֶת בְּכָל
סוּדוֹת הַחֲכֵמָה, לְכָל אוֹתָם
מִפְתַּחֲתוֹת שֶׁל הַחֲכֵמָה עוֹמְדִים
בָּהּ.

הַחִיָּה הַזֹּאת עוֹמֶדֶת לְתַבַּע שְׂכָר
מֵעַם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּחַ הוּא, לְתַת לְכָל
אוֹתָם שְׂרוּדְפִים אַחַר בְּעֲלֵי
הַחֲכֵמָה, וְאֵפְלוּ מִכָּל אָדָם וְלוֹמְדֵי
חֲכֵמָה לְדַעַת אֶת רַבּוֹנָם, וְאוֹתוֹ
שְׂכָר שְׁנוֹתָן לְבָנֵי אָדָם שְׂרוּדְפִים
אַחַר הַחֲכֵמָה לְהַפִּיר אֶת רַבּוֹנָם.

שְׁבִשְׁיוֹצֵא אָדָם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה,
הַחִיָּה הַזֹּאת יוֹצֵאת עַל אַרְבָּעָה
שְׂרָפִים מְעוֹפְפִים וְטָסָה לְפָנָיו,
וְלֹא נִוְתַנֶּת לְכָל אוֹתָם שׁוֹמְרֵי
הַחֲקִים שֶׁבְּצַד הָאֲחֵר לְקַרֵּב אֵלָיו,
וְכֵמָה הֵם שְׁלִיחִים שֶׁל שְׁלוֹם
סְבִיבוֹ. וְהַשְׂרָפִים הֵלְלוּ
כְּשֶׁנִּסְעִים וְנִרְאִים, נִכְנָעִים אוֹתָם

יּוֹמִין, וְזָפָה חוֹלְקָא דְהָאֵי נִשְׁמָתָא, דְקִיִּימָא
וְזָכָאת לְהָאֵי.

וּבְכָל־אֵל, אֲתַמָּנָא הָאֵי רוּחָא אוֹרְפְּנִיא"ל
דְקִאֲמַרְן, וְאִיהוּ שְׁלִיט עַל הָאֵי
הַיִּכְלָא. מִכְּלָלָא דָּא, כַּד אֲתַכְלִיל רוּחָא
בְּרוּחָא, וּבְטַש דָּא בְּדָא לְאֲתַכְלִילָא כַּחֲדָא,
אֲתַבְרִיאֵי אוֹיְנוֹן שְׁלִיטִין אַחֲרֵינִין דְאֲתַמָּנִן עַל
עֲלָמָא, וְאֵלִין אוֹיְנוֹן שְׂרָפִים דְשִׁית גְּדַפִּין.
דְמְקַדְּשֵׁי לְמַרְיָהוֹן תַּלְת (דף רמ"ז ע"ב) זְמַנִּין
בְּיוֹמָא. וְאֵלִין אוֹיְנוֹן דְמְדַקְדְּקֵי עִם צְדִיקֵיִיא,
אֵפְלוּ כַּחַד גִּימָא דְשְׁעָרָא. וְאֵלִין אוֹיְנוֹן דְקִיִּימֵי
לְאֵעֲנִשָּׂא, בְּהָאֵי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאֲתִי.
וְלֹאֵינּוֹן דְמִזְזִילֵי לְפָר נֶשׁ דְאֹלִיפּוֹ מְגִיָּה
אֵפְלוּ מְלָה חֲדָא בְּאוֹרֵיִיתָא, וְלֹא מְנַהֲגֵי בֵּיה
יָקָר. וְלְכָל אוֹיְנוֹן דְמִשְׁתַּמְשִׁי, בְּמֵאן דְקִאֲרֵי
שִׁית סְדְרֵי מִשְׁנָה, לִיְחַדָּא יְחִידָא דְמַאֲרִיָּהוֹן.

כַּד מִתְיַשְׁבֵּן רוּחָא בְּרוּחָא, וְאֲתַנְהַרְן כַּחֲדָא.
מִהֵהוּא נְהִירוֹ נִפְקָא חִיּוֹתָא חֲדָא, דְשִׁלְטָא
עַל אוֹיְנוֹן שְׂרָפִים, וְאַרְבַּע תַּחֲתֶיהָ, דְאֲנַפִּיָּהוּ
אֲנַפִּין דְנֶשֶׁר, הָאֵי חִיּוֹתָא יוֹפִיא"ל שְׁמִיָּה,
וְאִיהִי קִיִּימָא בְּכָל רְזִי דְחֲכֵמָתָא, לְכָל אוֹיְנוֹן
מִפְתַּחֲתָאן דְחֲכֵמָתָא קִיִּימִין בֵּיהּ.

הָאֵי חִיּוֹתָא, קִיִּימָא לְמַתְבַּע אַגְרָא מֵעַם קְדֻשָּׁא
בְּרוּחַ הוּא, לְמִיָּהֵב לְכָל אוֹיְנוֹן דְרַדְפֵי בְתֵר
כָּל מַאֲרִיָּהוֹן דְחֲכֵמָה, וְאֵפְלוּ מִכָּל בַּר נֶשׁ,
וְאוֹלְפֵי חֲכֵמָה לְמַנְדַּע לְמַאֲרִיָּהוֹן, וְהֵהוּא
אַגְרָא דְיָהִיב לְבָנֵי נֶשׂא דְרַדְפֵי בְתֵר חֲכֵמָה
לְמַנְדַּע לְמַאֲרִיָּהוֹן.

כַּד נִפְקַ בַּר נֶשׁ מֵהָאֵי עֲלָמָא, הָאֵי חִיּוֹתָא
נִפְקָא עַל ד' שְׂרָפִים מְעוֹפְפִין, וְטָאֲסַת
קְמִיָּה, וְלֹא שְׁבִיק כָּל אוֹיְנוֹן גְּרִדְנֵי נִימוּסִין דִּי
בְּסִטְרָא אַחֲרָא, לְמַקְרַב בְּהַדְיָה, וְכֵמָה אוֹיְנוֹן
שְׁלִיחֵן דְשְׁלָם, סַחְרֵיָּהּ. וְאֵלִין שְׂרָפִים כַּד

שָׂרְפִים נֶחֱשִׁים שְׂוִיצָאִים מֵאוֹתוֹ
נֶחֱשׁ שְׂגָרַם מוֹת לְכָל הָעוֹלָם.

הַחֲתִיָּה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה עוֹמְדָת
כְּשֶׁנֶּשְׂמָה עוֹלָה וּמְגִיעָה אֵלֶיהָ,
וְאִז שׂוֹאֵלֶת אוֹתָהּ בְּסוּד הַחֲכָמָה
שֶׁל אֲדוֹנָהּ, וּכְפִי אוֹתָהּ הַחֲכָמָה
שֶׁרָדַף אַחֲרֶיהָ וְהִשִּׁיג (ב) - כִּף
נֹתְנִים לוֹ שְׂכָרוֹ. וְאִם יֵכֵל לְהִשִּׁיג
וְלֹא הִשִּׁיג - דוֹחִים אוֹתוֹ הַחוּצָה,
וְלֹא נִכְנָסֶת, וְעוֹמְדָת תַּחַת אוֹתוֹ
הַהֵיכָל בְּבוֹשָׁה. וּכְשֶׁמְרִימִים
כְּנִפְיָהֶם הַשְּׂרָפִים הַלְלוּ שְׂתַחֲתִיָּה,
אִז כָּלֵם מְכִים בְּכַנְפֵיהֶם וְשׂוֹרְפִים
אוֹתָהּ, וְנִשְׂרָפֶת וְלֹא נִשְׂרָפֶת,
וְעוֹמְדָת וְלֹא עוֹמְדָת, וְכִף נִדְוִיָּת
בְּכָל יוֹם, מֵאִירָה וְלֹא מֵאִירָה.

וְאִף עַל גַּב שֵׁישׁ לָהּ מַעֲשִׂים
טוֹבִים, מִשּׁוּם שְׂאִין שְׂכָר בְּאוֹתוֹ
הָעוֹלָם כְּמוֹ אוֹתָם שֶׁמִּשְׂתַּדְּלִים
בַּחֲכָמָה לְהִסְתַּפֵּל בְּכַבוֹד רְבוֹנָם,
וְאִין שְׁעוֹר לְשְׂכָר שֶׁל אוֹתָם
שִׂיּוּדְעִים הַחֲכָמָה לְהִסְתַּפֵּל
בְּכַבוֹד רְבוֹנָם. אֲשֶׁרִי חֵלְקָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׂכַתּוֹב
(משלי א) אֲשֶׁרִי אָדָם מִצָּא חֲכָמָה
וְאָדָם יִפְיֵק תְּבוּנָה.

הַרוּחַ הַזֶּה שׂוֹלְטָת עַל הַכֹּל. הַכֹּל
כְּלוּלִים בָּהּ, וְכָלֵם מְסַתְּפִלִים
אֵלֶיהָ. הַחֲתִיָּה הַזֶּה שׂוֹלְטָת עַל
אַרְבַּע אַחְרוֹת, וְאַרְבַּעַה גִּלְגָּלִים
לְכָל אַחַת וְאַחַת. גִּלְגָּל אֶחָד
מְסַתְּפֵל לְצַד מְזֻרָח, וְגִלְגָּל אֶחָד
מְסַתְּפֵל לְצַד צְפוֹן, וְגִלְגָּל אֶחָד
מְסַתְּפֵל לְצַד דְּרוֹם, וְגִלְגָּל אֶחָד
מְסַתְּפֵל לְצַד מְעָרָב, וְכָל אֶחָד
וְאֶחָד בְּשִׁלְשָׁה עֲמוּדִים.

הַגִּלְגָּל שֶׁלְצַד מְזֻרָח שְׁמוֹ חֲנִיא"ל.
הַגִּלְגָּל שֶׁלְצַד צְפוֹן שְׁמוֹ
קְרִשִׁיא"ל. הַגִּלְגָּל שֶׁלְצַד דְּרוֹם
שְׁמוֹ עֲזַרְיָא"ל. הַגִּלְגָּל שֶׁלְצַד
מְעָרָב שְׁמוֹ עֲנִיא"ל. וְכָל אוֹתָם
שְׁלֶשֶׁת הַעֲמוּדִים שֶׁהֵם לְכָל אֶחָד

נְטָלִין וְאֶתְחַזְּיִין, אֶתְכַפְּיִין אֵינּוֹן שְׂרָפִים
נֶחֱשִׁים, דְּנִפְקָן מֵהָהוּא נֶחֱשׁ דְּגָרִים מוֹתָא לְכָל
עֲלָמָא.

הָאִי חִיּוֹתָא קְדִישָׁא קִיִּימָא כַּד נִשְׂמַתָּא סְלִקָּא
וּמְטָאֵת לְגַבִּיָּה, כְּדִין שְׂאֵל לָהּ בְּרִזָּא
דְּחֲכָמָתָא דְּמֵאִרְיָה, וּכְפּוּם הֵיא חֲכָמָתָא
דְּרַדִּיף אַבְתָּרָה וְאַדְבֵּק (ס"א ב), הָכִי יַהֲבִי לִיָּה
אַגְרִיָּה. וְאִי יִכִּיל לְאַדְבֵּקָא וְלֹא אַדְבֵּק, דְּחִי
לִיָּה לְבַר, וְלֹא עֵיילָה, וְקִיִּימָא תַּחוֹת הֵהוּא
הֵיכְלָא בְּכַסִּיפוֹ, וְכַד נְטָלִי גְדַפִּיָּהוּ, אֵלִין
שְׂרָפִים דְּתַחוֹתָהּ, כְּדִין כְּלָהוּ בְּטָשִׁי בְּגַדַפִּיָּהוּ,
וְאוֹקְדוֹן לָהּ וְאוֹתוֹקְדָת וְלֹא אֶתוֹקְדָת, וְקִיִּימָא
וְלֹא קִיִּימָא, וְהָכִי אֶתְדַנָּת בְּכָל יוֹמָא, נְהִירָת
וְלֹא נְהִירָת.

וְאִף עַל גַּב דְּעוֹבְדִין טְבִין אֵית לָהּ, בְּגִין דְּלִית
אַגְרָא בְּהָהוּא עֲלָמָא, כְּאֵינּוֹן דְּמִשְׂתַּדְּלִי
בַּחֲכָמָתָא, לְאַסְתַּפְּלָא בִּיקְרָא דְּמֵאִרְיָהוֹן, וְלִית
שִׁיעוֹרָא לְאַגְרָא, דְּאֵינּוֹן דִּידְעִי חֲכָמָתָא,
לְאַסְתַּפְּלָא בִּיקְרָא דְּמֵאִרְיָהוֹן. זַכָּאָה חוֹלְקִיָּהוֹן
בְּעֲלָמָא דִּין, וּבְעֲלָמָא דְּאַתִּי, דְּכַתִּיב, (משלי א)

אֲשֶׁרִי אָדָם מִצָּא חֲכָמָה וְאָדָם יִפְיֵק תְּבוּנָה.
רוּחָא דָּא, שְׁלֵטָא עַל כָּלֵא. כָּלֵא כְּלִילָן בָּהּ,
כָּלֵא אֶסְתַּכִּיִין לְגַבָּהּ. הָאִי חִיּוֹתָא,
שְׁלֵטָא עַל אַרְבַּע אַחְרֵינִין, וְאַרְבַּע גִּלְגָּלִין לְכָל
חַד וְחַד. גִּלְגָּלָא חָדָא אֶסְתַּכִּי לְסִטְר מְזֻרָח.
וְגִלְגָּלָא חָדָא אֶסְתַּכִּי לְסִטְר צְפוֹן. וְגִלְגָּלָא
חָדָא אֶסְתַּכִּי לְסִטְר דְּרוֹם. וְגִלְגָּלָא חָדָא
אֶסְתַּכִּי לְסִטְר מְעָרָב. וְכָל חַד וְחַד בְּתַלְתָּ
סְמִכִין.

גְּלִגְלָא דְּלְסִטְר מְזֻרָח. חֲנִיא"ל שְׁמִיָּה. גִּלְגָּלָא
דְּלְסִטְר צְפוֹן, קְרִשִׁיא"ל שְׁמִיָּה.
גִּלְגָּלָא דְּלְסִטְר דְּרוֹם, עֲזַרְיָא"ל שְׁמִיָּה. גִּלְגָּלָא
דְּלְסִטְר מְעָרָב, עֲנִיא"ל שְׁמִיָּה. וְאֵינּוֹן תַּלְתָּ סְמִכִין דְּאֵינּוֹן לְכָל חַד וְחַד,

ואחד, כלם מסתפלים לאמצע, משום שהאמצע נוטל אותם, וכלם נוסעים בשביל האמצע.

אלו שעומדים באמצע, כלם ממנים בשירה. ואלו של הימין אומרים שירה, שעולה הרצון למעלה ואומרים קדוש. ואלו של השמאל אומרים שירה, ועולה הרצון למעלה ואומרים ברוך. קדוש למעלה, וברוך למטה.

אלו שעומדים למעלה לצד ימין, לוקחים קדשה ומתחברים בקדשה בכל אותם שיודעים לקדש את רבונם ביחוד של סוד החכמה. ואלו שעומדים בשמאל, נוטלים קדשה, ומתחברים בכל אותם שלא יודעים לקדש את רבונם פראוי. וכלם פלולים אלה באלה ביחוד אחד ונקשרים זה עם זה, עד שכלם נעשים קשר אחד וריח אחת, ומתקשרים עם אותם שלמעלה להיות הכל אחד ולהפיל זה עם זה.

מהמקום הזה יונקים כל אותם בעלי החכמה שעומדים לדעת במראה או בסוד החלום, משום שנביאים יונקים מלמעלה, ובעלי החלום או המראה יונקים מכאן. וכשמתחבר מקום זה במקום שלמעלה בקשר אחד, אזי הנביאים יונקים ממעלה וממטה בקשר אחד.

ומשום כך יש משל בדכריהם, שאין נבואתם מצחצחת פראוי כמו שהיה במשה, שנבואתו היתה מצחצחת בכל. משום שאור יוצא מלמעלה במקום שכל האורות יוצאים ממנו, ומגיע לדגנתו, ומשם הוא יונק את נבואתו ומאיר מה שלא היה אז לכלם, לכל שאר הנביאים.

פלהו אסתכנין לאמצעיתא. בגין דאמצעיתא איהו נטיל לון, וכלהו נטלו בגיניה דאמצעיתא.

אלין דקיימי באמצעיתא, פלהו ממנן בשירתא. ואלין דימינא אמרי שירתא, דסלקא רעותא לעילא, ואמרי קדוש. ואלין דשמאלא אמרי שירתא, וסלקי רעותא לעילא, ואמרי ברוך. קדוש לעילא, וברוך לתתא.

אלין דקיימי לעילא לסטר ימינא, נטלי קדשה, ומתחבראן בקדושה, בכל אינון דידעי לקדשא למאריהון, ביחודא ברזא דחכמתא. ואלין דקיימי בשמאלא, נטלי קדשה, ומתחבראן בכל אינון דלא ידעי לקדשא למאריהון בדקא יאות. וכלהו כלין אלין באלין ביחודא חדא, ומתקשראן דא בדא, עד דכלהו אתעבידו קשורא חדא, ורוחא חדא, ומתקשרן באינון דלעילא, למהוי כלא חד, לאתפללא דא בדא.

מאתר דא, ינקי כל אינון מאריהון דחכמתא, דקיימן למנדע במראה, או ברזא דחלמא, בגין דנביאים ינקי מלעילא. ואלין מארי דחלמא, או דמראה, ינקי מהכא. וכד מתחברא אתרא דא באתרא דלעילא בקשורא חדא, כדין נביאים, ינקי מעילא ומתתא, בקשורא חדא. (דף רמ"ז ע"א).

ובגין כך, אית משל במלייהו, דלא צחצחא נבואתהון בדקא יאות, כמה דהוה ביה במשה, דהוה צחצוחא בנבואתיה בכלא. בגין דנהירו נפיק מעילא, מאתר דכל נהורין נפקין מניה, ומטא לדרגיה, ומתמן יניק נבואתיה, ונהיר, מה דלא הוה כדין לכלא, לכל שאר נביאין. אינון מאריהון דחלמא, מאריהון דמראה, פלהו ינקי מאתר דא

נביאין. אינון מאריהון דחלמא, מאריהון דמראה, פלהו ינקי מאתר דא

אותם בעלי החלום, בעלי המראה, כלם יונקים ממקום זה למטה בלי חבור של מעלה על ידי דרגה אחרת תחתונה ממנה, שהיא בחוץ.

כמו שדרגה של הנביאים שלמעלה, לא היו רואים אותה הנביאים, רק על ידי דרגה אחרת למטה. כך גם אלו, דרגת היניקה שלהם היא למעלה בדרגה התחתונה הזו, אבל לא נגלתה להם אלא על ידי דרגה חיצונית אחרת, שהיא תחתונה ממנה, משום שיוצאת מהיכל הזה, ומגיע הדבר עד אותו ממנה שעומד על שער ההיכל הזה, ומשם לאותו ממנה שתחת ידו, וכן עד (בס), שפמה הם שנוטלים את אותו הדבר ומתערכים עמו. ולכן, כשמגיע הדבר לאדם, פמה הם שמתערכים עמו, ולכן הדבר לא מצחצח פראוי.

בשמתחברים ארבעת הגלגלים הללו באותם הארבעה שבאמצע, אזי כלם נקראים חמודות. והם בעלי המראה. ומשום כך החיה הזו שאמרנו שולטת עליהם, ומשום כך נקרא דניאל איש חמודות, שכתוב (דניאל ט) פי חמודות אתה. והכל סוד פראוי. אשרי אותם היודעים את סודות רבונם ללכת בדרך האמת בעולם הזה ובעולם הבא.

חיבר נונה נצח

החיבר השלישי, ההיכל הזה הוא היכל שעומד באור עליון יותר על כל הקודמים הללו. בהיכל הזה קיימים ארבעה פתחים; אחד לצד דרום, ואחד לצד מזרח, ואחד לצד צפון, ואחד לצד מערב. בכל פתח ופתח יש ממנה אחד, שעומד ממנה על כל פתח ופתח.

הפתח הראשון, זה פתח שעומד בו ממנה אחד ששמו מלביאל, והוא שולט על כל אותם

לתתא, בלא חבורא דלעילא, על ידא דדרגא אחרא תתאה מיניה דאיהו לבר.

במה דדרגא דנביאים דלעילא, לא הוה חמאן ליה נביאים, בר על ידא דדרגא אחרא תתאה. הכי נמי אלין, דרגא דיניקו דילהון איהו לעילא, בהאי דרגא תתאה, אבל לא אתגליא לון, אלא על ידא דדרגא אחרא לבר, דאיהו תתאה מניה, בגין דנפקא מהאי היכלא, ומטא מלה עד ההוא ממנא דקיימא על תרעא דהיכלא דא, ומתמן לההוא ממנא דתחות ידיה, וכן עד (כ"א בלהו) דכמה אינון דנטלי ההיא מלה, ואתערבו בהדה. ועל דא כד מטא לגביה דבר נש, כמה אינון דאתערבו בהדה, ועל דא לא צחצחא מלה כדקא יאות. בר מתחברין אלין ארבע גלגלין, בארבע אינון די באמצעיתא, פדין פלהו אקרוין חמודות. ואינון מאריהון, דמראה. ובגין כך, האי חיותא דקאמרן, שלטא עלייהו. ובגין כך, אקרי דניאל, איש חמודות. דכתיב, (דניאל ט) פי חמודות אתה. וכלא רזא כדקא יאות. זפאין אינון דיזעין רזי דמאריהון, למיהף בארז קשוט, בעלמא דין ובעלמא דאתי.

(חיכל נונה נצ"ח)

חיברא תליתאה. היכלא דא, היכלא דקיימא בנהירו עלאה, יתיר על כל אלין קדמאי. בהיכלא דא קיימין ארבע פתחין, חד לסטר דרום, וחד לסטר מזרח, וחד לסטר צפון, וחד לסטר מערב. בכל פתחא ופתחא אית ממנא חדא, דקיימא ממנא על כל פתחא ופתחא.

פתחא קדמאה, דא פתחא דקיימא ביה חד ממנא, מלביאל שמיה. ואיהו

הפתח הראשון, זה פתח שעומד בו ממנה אחד ששמו מלביאל, והוא שולט על כל אותם

פְּתָקִים שְׂיוּצָאִים מִבֵּית דִּינּוֹ שֶׁל
הַמֶּלֶךְ לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם. (באורו פתק)
משום שְׁזֶה הוּא הַמְּמָנָה לְהַשְׁגִּיחַ
בְּאוֹתָם הַפְּתָקִים, וְשְׁנֵי סוֹפְרִים
תַּחַת יָדוֹ, אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד
מִשְׂמָאל.

לְזֶה נִתְּנוּ תְּקוּנֵי הַפְּתָקִים לְהַתְּקִין
טָרֵם שְׂיוּצָאוֹ מִהַשְׁעָר הַזֶּה הַחוּצָה
וַיִּמְסְרוּ לְיַדֵּי אוֹתוֹ הַמְּמָנָה
שֶׁבְּהִיכַל הָרֵאשׁוֹן. שְׁהָרִי מִזְּמַן
שֶׁנִּמְסְרוּ בְּיַד אוֹתוֹ הַמְּמָנָה
שֶׁבְּהִיכַל הָרֵאשׁוֹן, הָרִי יֵצְאוּ
מִשָּׁם, וְאִין רְשׁוּת לְהַשִּׁיבֵם.

שְׁהָרִי מִיַּד מִזְּמַן מְמָנָה שֶׁל הַצַּד
הָאֲחֵר הַטָּמֵא בְּעַל הַדִּין הַקָּשָׁה
הַפְּקִיף, שֶׁלֹּא מֵרַחֵם, וְשָׁמוֹ
סִנְגֵּדִיא"ל (וסהדיאל), וְהוּא מְמָנָה
עַל שְׁעַר הַהִיכָל הָרֵאשׁוֹן (הָאֲחֵר)
שֶׁבְּצַד הָאֲחֵר, שֶׁהוּא גִּיהֶנֶם,
וְכַמָּה הֵם שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים מְמָנִים
לְשׁוֹטֵט בְּעוֹלָם וּמְמָנִים לַעֲשׂוֹת
דִּין.

וּמִשׁוּם כֵּן עוֹמֵד אוֹתוֹ הַמְּמָנָה
לְעִין בְּפְתָקִים, וְאוֹתָם שְׁנֵי
הַסּוֹפְרִים שְׁעוֹמְדִים תַּחַת הַמְּמָנָה
הַזֶּה, שְׂמִשְׂיֵא"ל וְקִמּוּא"ל, אֵלוֹ
הַסּוֹפְרִים לְתַקֵּן הַפְּתָקִים, וְאוֹתוֹ
הַמְּמָנָה עֲלֵיהֶם שֶׁהוּא מִלְּפִיֵּא"ל.
מִשׁוּם שֶׁבְּאוֹתָם הַהִיכָלוֹת שֶׁבְּצַד
הָאֲחֵר הַטָּמֵא נִפְקְדוּ מְמָנִים
יְרוּעִים, בְּהַפֵּךְ מֵהַמְּמָנִים הַלְלוּ
שֶׁבְּהִיכָלוֹת הַלְלוּ, וְכֹל אוֹתָן
רוּחֹת וְכֹל אוֹתָם הַמְּמָנִים שֶׁשָּׁם,
כָּלֵם לְהַרְעֵם.

בֹּא וּרְאֵה, הַסִּנְגֵּדִיא"ל (סעדיאל)
הַזֶּה, כְּשֶׁנוֹטֵל פְּתָק, מִצַּד שֶׁל
אוֹתוֹ הַמְּמָנָה שְׁעוֹמֵד לְפִתַּח
הָרֵאשׁוֹן, פּוֹתַח פֶּתַח אֶחָד לְצַד
הַחֲשֻׁכָה, שֶׁנִּקְרָא בְּאֵר שַׁחַת, וְשֵׁם
מְמָנִים אֶלְף וּרְבֻבּוֹת מְמָנִים לְטַל
אוֹתָם הַפְּתָקִים, וְהַמְּמָנָה הַזֶּה
עֲלֵיהֶם. וְאֵז יוּצָאִים הַפְּרוּזִים,

שְׁלִיטָא עַל כָּל אֵינוֹן פְּתָקִין, דְּנִפְקִי מִבֵּי דִינָא
דְּמִלְפָא, לְאַתְדִּנָּא עֲלִמָא. (בַּהוּא פְּתָקָא) בְּגִין דִּהָאִי
אִיהוּ מְמָנָא לְאַשְׁגַּחא בְּהוּ בְּאֵינוֹן פְּתָקִין,
וְתָרִין סוֹפְרִין תַּחֲתוֹת יְדֵיהּ, חַד מִימִנָּא וְחַד
מִשְׂמָאלָא.

לְהָאִי, אֲתֵיִיְהִיבוּ תְּקוּנֵי פְּתָקִין לְאַתְקַנָּא, עַד
לָא יִפְקוֹן מִהָאִי תְּרַעָא לְבַר, וְיִתְמַסְרוּ
בִּידָא דִּהוּא מְמָנָא, דִּי בְּהִיכְלָא קְדָמָאָה.
דִּהָא מְמָנָא דְאַתְמַסְרוּ בִּידָא דִּהוּא מְמָנָא
דְּבְּהִיכְלָא קְדָמָאָה, הָא נִפְקִי מִתַּמָּן, וְלִית רְשׁוֹ
לְאַתְבָּא לוֹן.

דִּהָא מִיַּד אֲזַדְמָן מְמָנָא דְסִטְרָא אַחְרָא
מְסַאבָּא, מְאָרִיָּה דִּדִּינָא קְשִׁיָּא תְּקִיפָא,
דְּלֹא מְרַחֵם, וְסִנְגֵּדִיא"ל (ס"א וסהדיאל) שְׂמִיָּה,
וְאִיהוּ מְמָנָא עַל תְּרַעָא דִּהִיכְלָא קְדָמָאָה (ס"א
גִּרִים אַחְרָא, וְלֹא גִרִים קְדָמָאָה) דִּי בְּסִטְרָא אַחְרָא, דִּהָאִיהוּ
גִּיהֶנֶם, וְכַמָּה אֵינוֹן גְּרִדִּינֵי נִימוּסִין מְמָנִין
לְשִׁטְיָא בְּעֲלִמָא, וְזַמִּינִין לְמַעַבַּד דִּינָא.

וּבְגִין כֵּן, קִיִּימָא הוּא מְמָנָא לְעֵינָא בְּפְתָקִין,
וְאֵינוֹן תְּרִין סוֹפְרִין דְּקִיִּימֵי תַּחֲתוֹת מְמָנָא
דָּא, שְׂמִשְׂיֵא"ל וְקִמּוּא"ל, אֵלִין סוֹפְרִין
לְאַתְקַנָּא פְּתָקִין, וְהוּא מְמָנָא עֲלֵיָּהוּ דִּהוּ
מִלְּפִיֵּא"ל. בְּגִין דְּבְּאֵינוֹן הִיכְלִין דִּי בְּסִטְרָ
אַחְרָא מְסַאבָּא, אֲתַפְקִידוּ מְמָנִין יְדִיעָאן,
בְּהַפּוּכָא מְאֵלִין מְמָנִין דִּי בְּהִיכְלִין אֵלִין, וְכֹל
אֵינוֹן רוּחִין וְכֹל אֵינוֹן מְמָנִין, דִּתַּמָּן, כְּלָהוּ
לְאַבְאָשָׂא.

הָא חֲזִי, הָאִי סִנְגֵּדִיא"ל (ס"א סעדיאל) כַּד נָטִיל
פְּתָקָא, מְסִטְרָא דִּהוּא מְמָנָא דְקִיִּימָא
לְפִתְחָא קְדָמָאָה, פֶּתַח חַד פֶּתַחָא, לְסִטְרָא
דְּחֲשׁוּכָא, דְּאִקְרִי בְּאֵר שַׁחַת, וְתַמָּן מְמָנִין אֶלְף
וּרְבֻבּוֹת זַמִּינִין לְנִטְלָא אֵינוֹן פְּתָקִין, וְהָאִי מְמָנָא
עֲלֵיָּהוּ. וְכַדִּין כְּרוּזִין נִפְקִין, וְכַמָּה גְּרִדִּינֵי שְׂטִיִין (דף רמ"ח ע"ב) בְּעֲלִמָא,

וְהָיָה דִּינָא אֲשֶׁתְּלִים, וְעַל דָּא, מְמַנָּא
 דָּא קִיַּמָּא לְעֵינָא בְּפִתְקִין, וְלֹא תִקְנָא
 נִימוּסֵי פִתְקִין, עַד לֹא נִפְקוּ מֵהַאי פִתְחָא,
 וְהַאי פִתְחָא אִיהוּ פִתְחָא דְדָרוּם.

פִתְחָא תְנַיֵנָא, דָּא פִתְחָא דְחֵיין וּמוֹתִין
 תְלֵיין בֵּיה, בְּגִין דְהַאי פִתְחָא,
 חֲתָמִין חֲתִימִין דְכָל פִתְקִין, דְכִיּוֹן
 דְפִתְקִין אֲתִקְנוּ כְדָקָא יְאוּת, חַד שְׁמַשָּׁא
 זְמִין, גְזָרְיָא לְ שָׁמִיָּה, וְנָטִיל פִתְקִין
 בְּהַאי פִתְחָא תְנַיֵנָא, וְתַמֵּן חֲתָמִין לְהוּ.
 מְמַנָּא חֲדָא קִיַּמָּא עַל הַהוּא פִתְחָא,
 וְעִזְרִיָּא לְ שָׁמִיָּה, וְכָל פִתְחָא
 וּפִתְחָא אֲתִקְרִי עַל שְׁמָא דְהַהוּא מְמַנָּא
 דְאֲתִפְקֵדָא עָלֵיה. הַאי מְמַנָּא תַּחוֹת
 שׁוֹלְטָנְיָה, וְתַחוֹת יְדִיָּה, תְרִין שְׁמַשִּׁין דִּי
 שְׁמַהוּן (ס"א פטרי"ח) סְנוּרִיָּא, עִדְיָא לְ. חַד
 מִימִינָא וְחַד מִשְׁמַאלָא. הַהוּא מִימִינָא,
 בֵּיה תְלֵיין חֵיין. וְהַהוּא דְשְׁמַאלָא, בֵּיה
 תְלֵיָא מוֹתָא. וְתִרִין חוֹתְמִין בִּידֵיָּהוּ,
 חוֹתֵם חֵיִים וְחוֹתֵם מוֹת. דָּא קָאִים
 לְסִטְרָא דָּא, וְדָא קָאִים לְסִטְרָא דָּא.

הַאי פִתְחָא סְתִים כָּל יוֹמֵי שְׁתָּא, וּבִיּוֹמָא
 דְשַׁבְּתָא, וּבִיּוֹמָא דְחֲדָשָׁא אֲתִפְתַּח,
 לֹא חֲזָאָה חֵיִים בְּהַהוּא חוֹתְמָא, דְתְלֵיין
 בֵּיה חֵיִים, בְּגִין דְשַׁבְּתָא וְחֲדָשׁ חוֹתְמָא
 דְחֵיִים אֲתִקְיִים בְּהוּ.

בִּיּוֹמָא דְכַפּוּרִי, דִּישְׁרָאֵל כְּלָהוּ קִיַּמֵּי
 בְּצִלוֹתִין וּבְעוֹתִין, וּמִשְׁתַּדְּלִי
 בְּפוֹלְחָנָא דְמֵאֲרִיהוּן, סְתִים הַהוּא

פִתְחָא, עַד שְׁעֵתָא דְצִלוֹתָא דְמִנְחָה. כִּיּוֹן דְאֵעֲבֵר הַאי צִלוֹתָא דְמִנְחָה,
 מֵאַתֵּר בִּי דִינָא דְהֵיכְלָא דְזְכוּתָא, חַד אֲוִירָא נִפְקָא, וּפִתְחָא דָּא אֲתִפְתַּח,
 וְהַאי מְמַנָּא דְהֵיכְלָא דָּא קִיַּמָּא, וְאִינּוֹן תְרִין שְׁמַשִּׁין חַד מִימִינָא וְחַד
 מִשְׁמַאלָא, וְחוֹתְמֵי דְחֵיִים וּמוֹתָא בִידֵיָּהוּ, וְכָל פִתְקִין דְעֵלְמָא קִמְיָהוּ,
 וְכַדִּין אֲחֲתִימוּ הֵן לְחֵיִים הֵן לְמוֹת. וְדָא הוּא פִתְחָא דְמִזְרָח.

וְכַמְּה שׁוֹטְרִים מְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם, וְאוֹתוּ
 הַדִּין נִשְׁלָם. וְעַל כֵּן הַמְמַנָּה הִזָּה עוֹמֵד
 לְעֵין בְּפִתְקִים וְלִהְתַּקֵּין הַנְּהַגוֹת הַפִתְקִים
 טָרָם שְׂצִאוּ מֵהַפִתַּח הַזֶּה, וְהַפִתַּח הַזֶּה
 הוּא פִתַּח הַדָּרוֹם.

הַפִתַּח הַשְּׁנִי, זֶהוּ פִתַּח שְׁחִיִים וּמוֹת
 תְלוּיִים בּוּ, מִשׁוּם שֶׁהַפִתַּח הַזֶּה חוֹתְמִים
 חֲתִימוֹת שֶׁל כָּל הַפִתְקִים. שְׁכִיּוֹן
 שֶׁהַפִתְקִים נִתְקְנוּ כְרֵאוּי, שְׁמַשׁ אֶחָד
 מִזְּמַן, שְׁשָׂמוּ גְזָרְיָא לְ, וְנָטִיל פִתְקִים
 בְּפִתַּח הַשְּׁנִי הַזֶּה, וְשֵׁם חוֹתְמִים אוֹתוּ.
 כְּמִנְחָה אֶחָד עוֹמֵד עַל אוֹתוֹ הַפִתַּח, וְשָׂמוּ
 עִזְרִיָּא לְ, וְכָל פִתַּח וּפִתַּח נִקְרָא עַל שֵׁם
 אוֹתוֹ הַמְמַנָּה שֶׁנִּפְקֵד עָלָיו. תַּחַת שְׁלִטוֹנוֹ
 וְתַחַת יָדוֹ שֶׁל הַמְמַנָּה הִזָּה שְׁנֵי שְׁמַשִּׁים,
 שְׁשָׂמָם (סטר"ח) סְנוּרִיָּא עִדְיָא לְ. אֶחָד
 מִימִין וְאֶחָד מִשְׁמַאל. אוֹתוֹ שְׁמַיִמִין, בּוּ
 תְלוּיִים חֵיִים. וְאוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׁמַאל, בּוּ
 תְלוּיִ הַמוֹת. וְשְׁנֵי חוֹתְמוֹת בִּידֵיָּהֶם -
 חוֹתֵם חֵיִים וְחוֹתֵם מוֹת. זֶה עוֹמֵד לְצַד
 זֶה, וְזֶה עוֹמֵד לְצַד זֶה.

הַפִתַּח הַזֶּה סְתוּם כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה, וּבִימֵי
 שַׁבַּת וּבִימֵי הַחֲדָשׁ נִפְתַּח, לְהֵרָאוֹת חֵיִים
 בְּאוֹתוֹ הַחוֹתֵם שְׁתְלוּיִים בּוּ חֵיִים, מִשׁוּם
 שֶׁשַׁבְּתָא וְחֲדָשׁ מִתְקִים בְּהֵם חוֹתֵם חֵיִים.
 וּבְיוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁכָל יִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים
 בְּתַפְלוֹת וּבִקְשׁוֹת וּמִשְׁתַּדְּלִים בְּעַבּוֹדַת
 רְבוּנָם, אוֹתוֹ הַפִתַּח סְתוּם, עַד שְׁעַת
 הַמִּנְחָה. כִּיּוֹן שֶׁעוֹבְרַת תַּפְלַת הַמִּנְחָה הִזָּה,
 מִמְּקוֹם בֵּית הַדִּין שֶׁל הֵיכַל הַזֶּה יוֹצֵא
 אֲוִיר אֶחָד, וְהַפִתַּח הַזֶּה נִפְתַּח, וְהַמְמַנָּה
 הַזֶּה שֶׁל הֵיכַל הַזֶּה עוֹמֵד, וְאוֹתֵם שְׁנֵי
 שְׁמַשִּׁים, אֶחָד מִימִין וְאֶחָד מִשְׁמַאל,
 וְחוֹתְמוֹת חֵיִים וְהַמוֹת בִּידֵיָּהֶם וְכָל
 פִתְקֵי הָעוֹלָם לְפָנֵיהֶם, וְאֵז חוֹתְמִים - הֵן
 לְחֵיִים הֵן לְמוֹת. וְזֶהוּ פִתַּח הַמְזֻרָח.

הַפְתַּח הַשְּׁלִישִׁי, וְזוֹ הַפְתַּח שְׁעוֹמֵד
בְּקִיּוֹם לְדַעַת כָּל אוֹתָם שִׁיעֵבֵר
עֲלֵיהֶם דִּין, בֵּין לְמַחְלוֹת, בֵּין
לְמַכְאוּבִים, בֵּין לְעֵנִי. דִּין שְׁלֹא
עוֹבֵר לְמוֹת. כְּשֶׁשָּׁעַר הַפְתַּח הַזֶּה
סָגוּר, אִזּוּ הַדִּין נִרְשָׁם עַל הָאָדָם,
שְׁלֹא מְשִׁיבִים אוֹתוֹ, רַק בְּכַח שֶׁל
תְּפִלָּה חֲזָקָה וְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב יב) יִסְגֹּר עַל אִישׁ וְלֹא
יִפְתַּח.

מִמְנָה אֶחָד עוֹמֵד עַל הַפְתַּח הַזֶּה,
וְשִׁמוֹ קִפְצִיא"ל, וְזוֹ מִמְנָה עַל
הַפְתַּח הַזֶּה כְּדִי לְסַגֵּר אֶת הַפְתַּח
הַזֶּה עַל אוֹתוֹ הָאָדָם שְׂרָאוֹי
לְהַעֲנֹשׁ, כְּדִי שְׁלֹא יִתְקַבֵּל בְּתִפְלָה
עַד שִׁישׁוּב לְפָנָי רְבוּנוֹ.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׁנֹגְזֵר דִּין בְּכַנּוּי שְׁלֹא
חָטָאוּ, בְּאוֹתָם הַתִּינּוּקוֹת
הַקְּטַנִּים, מִמְנָה אֶחָד שֶׁמֶשׁ תַּחַת
יָדוֹ, שְׁמוֹ עִירִיא"ל, וְיוֹצֵא וּמְכַרִּיז
לְצַד שְׁמָאל, עַד שֶׁמִּתְעוֹרְרַת רוּחַ
אֶחַת שֶׁהִיא רוּחַ שֶׁל פָּגָם שֶׁנִּבְרָא
בְּפָגָם הַלְבָנָה וְנִקְרָא אֶסְכָּר"א,
וְזוֹהִי הַרוּחַ שְׁעוֹמֵדֶת עַל דְּרָגָה
(פַּתַח) רְבִיעִית בְּהִיכַל הַשְּׁלִישִׁי
שְׁבָצַד הַטְּמֵאָה, וְזוֹ עוֹמֵד עַל
הַהַרְג שְׁלֵהֶם, וְנִרְאָה לְתִינּוּקוֹת
כְּמוֹ אִשָּׁה שֶׁמְגַדֶּלֶת יְלָדִים
וְאוֹחֲזַת אוֹתָם וְהוֹרֶגֶת אוֹתָם.

וְאִזּוֹ אוֹתָהּ נִשְׁמָה עוֹלָה, וְאוֹחֲזַת
אוֹתָהּ הַמְּמַנָּה הַזֶּה, וּמַעֲלָה אוֹתָהּ
לְמִמְנָה שְׁעוֹמֵד עַל הַהִיכַל
הַרְבִּיעִי, וְאוֹתוֹ מִמְנָה מְגַדֵּל אוֹתָם
וּמְשַׁתְּעֵשֶׁע בָּהֶם וּמַעֲלָה אוֹתָם
לְהַרְאוֹת לְפָנָי הַמְּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ בְּכָל
שַׁבַּת וְשַׁבַּת, וּבְכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ
וְרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְנִרְאִים לְפָנָי
וּמִתְפָּרְכִים מִמֶּנּוּ. וּבְשַׁעַה שְׂרֹגֵז
שׁוֹלֵט, מְסַתְּפֵל בָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְחָס עַל הָעוֹלָם.

וְכֵן אוֹתָם הַתִּינּוּקוֹת שְׁלֹא

הַפְתַּח תְּלִיתָא, דָּא פְתַחַא דְקִיּוּמָא בְּקִיּוּמָא,
לְמַנְדַּע כָּל אֵינוֹן דִּי דִינָא יַעֲבֵר עֲלֵיהוּ,
בֵּין לְמַרְעִין, בֵּין לְמַכְאוּבִין, בֵּין לְמַסְכְּנֵוּ.
דִינָא דְלֹא קִיּוּמָא לְמוֹתָא. כַּד תְּרַעָא דְפְתַחַא
דָּא סָגִיר, כְּדִין דִינָא אֶתְרָשִׁים עַל בַּר נָשׁ,
דְּלֹא תִיַּיבִין לֵיהּ, בַּר בְּחִילָא דְצְלוֹתָא תְּקִיפָא,
וְתִיּוֹבְתָא שְׁלִים. דְכְתִיב (אִיּוֹב יב) יִסְגֹּר עַל אִישׁ
וְלֹא יִפְתַּח.

חַד מְמַנָּא קִיּוּמָא עַל פְתַחַא דָּא, וְקִפְצִיא"ל
שְׁמִיָה, וְהֵאֵי מְמַנָּא עַל פְתַחַא דָּא, בְּגִין
לְסַגְרָא הֵאֵי פְתַחַא, עַל הַהוּא בַר נָשׁ, דְאֶתְחַזִּי
לְאֶתְעַנְשָׂא, בְּגִין דְלֹא יִתְקַבֵּל בְּצְלוֹתָא, עַד
דִּיתוֹב לְקָמִי מְאָרִיָה.

וּבְהַהוּא זְמַנָּא דְאֶתְגַּזֵּר דִינָא בְכַנּוּי דְלֹא
חָאבוּ, בְּאֵינוֹן רַבִּיין זְעִירִין, חַד
מְמַנָּא שְׁמֵשׂא תַּחוֹת יָדֵיהּ, עִירִיא"ל שְׁמִיָה,
וְנַפְק וְכַרִּיז לְסִטֵּר שְׁמָאֲלָא, עַד דְאֶתְעַר חַד
רוּחָא, דְאִיהוּ רוּחָא דְפָגִימוּ, אֶתְבְּרִי בְּפָגִימוּ
דְסִיְהֵרָא, וְאֶקְרִי אֶסְכָּר"א, וְהֵאֵי אִיהוּ רוּחָא
דְקִיּוּמָא עַל דְרָגָא (ס"א פְתַחַא) רְבִיעֵאָה, בְּהִיכְלָא
תְּלִיתָאָה, דִּי בְסִטֵּר מְסַאֲבָא, וְדָא קִיּוּמָא עַל
קְטוּלָא דְלַהוֹן, וְיִתְחַזִּי לוֹן לְרַבִּי, פְּאֶתְתָּא
דְרַבִּיאַת לְרַבִּי, וְאֶחִידַת לוֹן, וְקִטְלַת לוֹן.

וּבְדִין הֵהִיא נִשְׁמָתָא, סְלֶקָא, וְאֶחִיד לָהּ הֵאֵי
מְמַנָּא, וְסְלֶקָא לָהּ לְמִמְנָא דְקִיּוּמָא
עַל הִיכְלָא רְבִיעֵאָה, וְהֵהוּא מְמַנָּא מְגַדֵּלָא
לוֹן, וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּהוּ, וְסְלִיק לוֹן לְאֶתְחַזָּאָה
קָמִי מְלֶפָא קְדִישָׁא, בְּכָל שַׁבַּת וְשַׁבַּת, וּבְכָל
רִישׁ יְרֵחָא וְרִישׁ יְרֵחָא, וְאֶתְחַזִּין קָמִיָה,
וְאֶתְפָּרְכוּן מִנִּיָה. וּבְשַׁעַתָּא דְרוּגְזָא שְׁלֵטָא,
אֶסְתְּפֵל בְּהוּ קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְחַיִּים עַל
עֲלָמָא.

וְכֵן אֵינוֹן רַבִּיין, דְלֹא אֶשְׁלִימוּ שְׁנִין, עַד תְּלִיסֵר שְׁנִין וְיוּמָא חַד, כְּלַהוּ

השלימו שנים, עד שלש עשרה שנים ויום אחד, כלם נמסרים בידו של זה. משלש עשרה שנים עד עשרים, כלם נמסרים על ידי רוח אחרת שנקראת אגיריסו"ן, שיוצאת מהנחש (העקם) העמק הזה שגורם מות לכל העולם, והוא יצר הרע. מעשרים שנים ומעלה, נדון העולם מבית דין, המקום שנקרא זכות, הוא בעצמו בא, ובחטאיו נדון, ונמסר ביד הנחש הזה שהוא מלאך המות.

(משום שהרי מעשרים שנה ומטה עד שלש עשרה שנים), הרוח הזו שעומדת בו כנחש הולכת אחריו, זה אגיריסו"ן שאמרנו, פי לא נשמר כשהיה ילד קטן כראוי, וראה בו סימן שיפגם אחר כך. וזה נלקח בלי רשות, ועל זה כתוב (משלי יג) ויש נספה בלא משפט. וזה כתוב, והנה טוב מאד. ושנינו, (בראשית א) והנה טוב מאד - זה מלאך המות, שמקדים אותו טרם שיפגם לאחר מכן. והממנה הזה שעומד על הפתח הזה מכניס נשמתו ומעלה אותה למעלה.

משלש עשרה שנים ומטה נדון על חטאי אביו, ונמסר ביד האספרא הזה שאמרנו. וכל אחד ואחד, היכל זה כנגד היכל זה. זה בהפך מזה, כפי שאמרנו, והפתח הזה הוא לצד צפון.

הפתח הרביעי, הפתח הזה עומד לרפואה, ונקרא פתח הרפואה. בפתח הזה עומד ממנה אחד ששמו פדיאל, וזה עומד על כל אותן הרפואות של העולם, ולהכניס תפלות של כל אותם בעלי מכאובים ומחלות וצער. וזהו עולה עם כל (לכל) אותן התפלות, ומכניס אותן לפני הקדוש ברוך הוא.

וזהו (איוב לג) מלאך מליץ אחד מני אלה. משום שאותם האלה

אתמסרו בידא דהאי, מתליסר שנין עד עשרין, כלהו אתמסרו על ידא דרוחא אחרא, דאקרי אגיריסו"ן, דנפקא מהאי נחש (כ"א עקומא) עמיקא, דגרים מותא לכל עלמא, ואיהו יצר הרע. מעשרין שנין ולעילא, אתדן בר נש מבי דינא, אתר דאקרי זכותא, איהו בגרמיה אתא, ובחובוי אתדן, ואתמסר בידא דהאי חויא דאיהו מלאך המות.

(בגין דהא מעשרין שנין ולתתא, עד תליסר שנין), האי רוחא דקיימא (דף רמ"ט ע"א) ביה כנחש, אזיל אבתריה, דא אגיריסו"ן דקאמרן. בגין דלא אתנטיר פד הוה רביא דקיק פדקא יאות. וחקמי ביה סימן דיתפגים לבתר. והאי אתנטיל בלא רשו, ועל דא כתיב, (משלי יג) ויש נספה בלא משפט. ורזא דא כתיב (בראשית א) והנה טוב מאד, ותנינן, והנה טוב מאד, דא מלאך המות, דאקדים ליה עד לא יתפגים לבתר. והאי ממנא דקאים על האי פתחא, אעיל נשמתיה וסלקא לה לעילא.

מתליסר שנין ולתתא, אתדן על חובוי דאבוי, ואתמסר בידא דהאי אספרא דקאמרן. וכל חד וחד, היכלא דא לקבל היכלא דא. דא בהפוכא מן דא, כדקאמרן, והאי פתחא איהו לסטר צפון.

פתחא רביעאה, פתחא דא קיימא לאסוותא, ואקרי פתחא דאסוותא, בהאי פתחא קיימא חד ממנא, פדיאל שמיה. והאי קיימא על כל אינון אסוותין דעלמא, ולאעלא צלותין דכל אינון מארי דמכאובין ומרעין וצערין, והאי איהו סליק בכל (נ"א לכל) אינון צלותין, ואעיל לון קמי קדשא בריך הוא.

והאי איהו (איוב לג) מלאך מליץ אחד מני אלה, בגין דאינון אלה קיימין בההוא פתחא,

עומדים באותו הפתח, וזה אחד מהם. וכתוב ויחננו ויאמר פדעהו מרדת שחת מצאתי כפר. משום שעולה (זו) עם התפלה הזו ועומד מליץ טוב על האדם, ומזכיר זכותו שעשה לפני המלך הקדוש, משום שזהו שעומד תמיד לטוב, ועל פן, כל רפואה עומדת בפתח שפדיא"ל ממנה בו. הפתח הזה הוא לצד מערב. ומשום זה ארבעת הפתחים הללו עומדים בהיכל הזה.

בהיכל הזה עומדת רוח אחת שנקראת נגה. זוהי רוח השולטת בהיכל הזה. כל זיו וכל תשוקה עומדים בו. הרוח הזו עומדת לכל אותם שיש להם חלק בעולם הבא. זה מעטר את אותן הנשמות בזיו של כבוד, כדי להודיע לכל אותן רוחות שבהיכלות האחרים שזהו פן העולם הבא, ויעבר בכלם, ואין מי שמוחה בידו.

הרוח הזו היא רוח טהורה ברוחה מהפתחונים הללו, ושמה זהירא"ל, מאותו שמן משחת קדש ששופע מן העולם הבא שופע בו, ומאותו שמן נברא (גדל) וצומח. וזהו נר, כמו שנאמר (תהלים קלד) ערכתני נר למשיחי. משום שזהו הסדור להדליק הנרות מלמטה למעלה, כששורה עליו אור ששופע מלמעלה, משום שזה מסדר כשנכללו בו כל אותם הפתחונים שלמטה.

וכשמתדרת הרוח הזו בכל אותם הפתחונים ומאירה, אז מוציאה ממנה אור אחד, ששמו אקריא"ל (אקריא"ל), וזה כלול ברוח הזו. זה עומד פחת הרוח (הזו) למשך (למשח) את כל אותן נשמות שעולות, שיש להן חלק לעולם הבא וראויות לעלות למעלה.

ואתחזון לסלקא לעילא.

והאי חד מנייהו, וכתוב ויחננו ויאמר פדעהו מרדת שחת מצאתי כפר. בגין דסליק בהאי (נ"א להאי) צלותא, וקיימא מליץ טוב עליה דבר נש, ואדפר זכותיה דעבד קמי מלכא קדישא, בגין דהאי איהו דקיימא תדיר לטב, ועל דא, כל אסוותא קיימא בהאי פתחא די פדיא"ל ממנא ביה. פתחא דא איהו לסטר מערב. ובגין דא, אלין ארבע פתחין קיימין בהיכלא דא.

בהיכלא דא קיימא רוחא חדא דאקרי נגה, האי איהו רוחא שליטא בהאי היכלא, כל זיוא וכל תיאובתא קיימאן ביה. האי רוחא איהו קיימא לכל אינון דאית לון חולקא בעלמא דאתי, דא אעטר לאינון נשמתין בזיוא דיקרא, בגין למנדע כל אינון רוחין די בהיכלין אחרנין, דדא איהו בר עלמא דאתי, ויעבר בכלהו, ולית מאן דימחי בידיה.

האי רוחא, איהו רוחא דכיא, בריר מאלין תתאין, זהירא"ל שמייה, מההוא משחא דרבות קדשא דנגיד מעלמא דאתי, נגיד ביה, ומההוא משחא אתברי (נ"א אתרבי) ואצמח. והאי איהו נר, פמה דאת אמר (תהלים קלב) ערכתני נר למשיחי. בגין דהאי איהו סדורא לאדלקא בוצינין מתתא לעילא, בד שרא עליה נהירו דנגיד מלעילא, בגין דהאי אתסדר, בד אתפלילו ביה כל אינון תתאין לתתא.

וכד אתסדר האי רוחא בכל אינון תתאין, ונהיר, פדין אפיק מניה נהורא חד, די שמייה אקריא"ל (ס"א אקריא"ל) והאי כליל ברוחא דא, האי קיימא תחות (ס"א האי) רוחא, לאמשכא (ס"א לאמשחא) לכל אינון נשמתין דסלקין, דאית לון חולקא בעלמא דאתי,

משום שפשוטמה עולה ונכנסת לאותם ההיכלות הפחתונים, רשומה היא בעשרים ושנים אותיות התורה שרשומות בפשמה הזו. וכשנשמה זוכה ועומדת לפני אותה הרוח, הממנה הזה אהדיא"ל מושח אותם, ועולים ונכנסים לאותו נהר דינור, ועולים ונקרבים לקרבן.

האור הזה כלול בשלשה אורות, משום שאותו שמן משחה נכלל בשלשה גונים. וכשנוצץ האור הזה, נוצצים ממנו עשרים ושנים (אותיות) אורות כנגד עשרים ושנים אותיות התורה שרשומים בפשמה הזו. ועשרים ושנים האורות הללו, כלם ממנים שמשים שעומדים עמו, וכלם נקראים על שם האור הזה שעליהם, וכלם נכללו בו. האור הזה עם כל אותם האורות נכלל ברוח הזו, והרוח הזו כלולה בו, ומסתכל להתישב בתוך ההיכל הרביעי.

בשהרוח הזו נכללת מהאור הזה ומכל האורות, כשדוחים (דוחקים) להתנוצץ, יוצאת מהם חיה אחת קדושה כלולה בשני גונים, אריה ונשר, והיא דיוקן אחד, וזה נקרא אהדיא"ל (אחיאל).

והחיה הקדושה הזו, יוצאים מההתנוצצות שלה, כשמגיע בה האור של הרוח העליונה, ארבעה אופנים כלולים בכל הגונים, והם: הדריא"ל, יהדריא"ל, אהדורי"א, אסימו"ן (אסימו"ן). כל אלה בשמנה כנפים, ואלה הם ממנים על כל חילות השמים, עורכי הקרבות. משום שלא תמצא מלחמה אחת בעולם או עקירת מלכות ממקומה, עד שצבא השמים והפוכבים של שאר הרקיעים, כלם מראים

בגין דכד נשמתא סלקא, ועאלת באינון היכלין תפאין, רשימא איהי בעשרין ותריין אתוון דאורייתא, דרשימין בהאי נשמתא. וכד נשמתא זכאת וקמת קמיה דההוא רוחא, דא ממנא אהדיא"ל משה לון. וסלקין ועאלין בההוא נהר דינור וסלקין ואתקריבו לקרבנא.

האי נהורא כליל בתלת נהורין, בגין דההוא רבות משחא, אתפליל בתלת גוונין. וכד נציץ האי נהורא, נציץ מניה עשרין ותריין (אתוון) נהורין, לקבל כ"ב אתוון דאורייתא, דרשימין בהאי נשמתא. ואלין עשרין ותריין נהורין, פלהו ממנן שמשין דקיימי עמיה, וכלהו אתקרון על שמא דהאי נהורא דעלייהו, וכלהו אתפלילו ביה. האי נהורא בכל אינון נהורין, אתפליל בהאי רוחא, והאי רוחא כליל ביה, ואסתכי לאתישבא גו היכלא רביעאה.

רוחא דא, פד אתפליל מנהורא דא, ומכלהו נהורין, פד דחייין (נ"א דחייין) לאתנצצא (ד) רמ"ט ע"ב) נפקא מנייהו חד חיותא קדישא, פלילא בתרי גווני, אריא ונשרא, ואיהי חד דיוקנא, והאי אקרי אהדיא"ל. (ס"א אתיא"ל).

והאי חיותא קדישא, נפקי מנציצו דילה, פד מטי נהירו דהאי רוחא עלאה בה, ארבע אופנים, פלילן בכל גוונין, ואינון הדריא"ל, יהדריא"ל, אהדורי"א, אסימו"ן (נ"א אסימו"ן). פל אלין בתמנוא גדפין, ואלין אינון ממנן, על פל חילי שמיא, מגיחי קרבא. בגין דלא אשתכח קרבא בעלמא, או עקירו דמלכותא מאתרייהו, עד דחילי שמיא, וככביא דשאר רקיעין, פלהו אחזיו קרבין וסכסוכין אלין באלין. ואלין ארבע

קרבנות וסכסוכים אלה עם אלה. וארבעת האופנים הללו עומדים עליהם לארבעת צדדי העולם. אלו הארבעה, כשנסועים לערף מלקמות, מסוד ההיכל שלמעלה נוסעים, שהוא בית הדין, ונקרא זכות. מהנזעה שלהם הוציאו כמה צבאות ומחנות שאין להם חשבון, וכלם עומדים תחת האופנים הללו.

מהם עומדים על שירה, ומהם שלוחים על העולם, כנגד אותם השלוחים שלצד הטמאה שיוצאים מתוך ההיכל השלישי שלה, והם מקטרגים על העולם להרע. ואלו נמצאים כנגדם שלא ישלטו על אותם שעוסקים בתורה, כמו שנאמר (תהלים צא) כי מלאכיו יצוה לך וגו'. וכתוב על פפים ישאוינה פן תגף באבן וגו'. זה (ישעיה ח) אבן נגף צור מכשול. וזה נקרא אבן נגף צור מכשול. וזה נקרא (שם כח) אבן בחן פנת יקרת, (שם ל) צור ישראל. והכל עומד זה כנגד זה.

מסוד ההיכל השלישי שבצד האחר יוצאים שתי רוחות שנקראות א"ף וחמ"ה, ומשתי אלה יוצאים כל אותם שלוחים שהולכים להסטות בני אדם מדרך האמת, ואלו אותם שעומדים ומקדימים על אדם שהולך לדרך מצוה, ועל זה אלו האופנים עומדים כנגדם, כדי להגן על האדם שלא ינזקו. משתי הרוחות הללו פחד משה כשהיה יורד מן הקר, שכתוב (דברים ט) כי יגרת מפני האף והחמה.

באמצע ההיכל הזה יש מקום אחר שעומד למעלה למעלה, בארבעה פתחים לארבעת צדדי העולם, עשרה ממנים לכל פתח ופתח, וממנה אחד עליהם. וזה כלול באור שנקרא אהדיא"ל,

אופנים, קיימי עליהו לארבע סטרין דעלמא. אליו ארבע, פד נטלין לאגחא קרבין, מרזא דהיכלא דלעילא נטלין, דאיהו בי דינא, ואקרי זכותא. מזיעא דלהון אפיקו כמה חילין ומשריין דלית לון חשבנא. וכלהו קיימי תחות אליו אופנים.

מנהון קיימי על שירתא, ומנהון שליחן על עלמא. לקבל אינון שליחן דלסטור מסאבא, דנפקי מגו ההוא היכלא תליתאה דילה, ואינון מקטרגי עלמא לאבאשא. ואליון אשתכחו לקבליהו, דלא ישלטון לגבי אינון דמשתדלי באורייתא, כמה דאת אמר (תהלים צא) פי מלאכיו יצוה לך וגו'. וכתוב על פפים ישאוינה פן תגוף באבן וגו'. דא (ישעיה ח) אבן נגף צור מכשול. האי אקרי אבן נגף צור מכשול. והאי אקרי (ישעיה כח) אבן בחן פנת יקרת, (ישעיה כח) צור ישראל. וכלא קיימא דא לקבל דא.

מרזא דהיכלא תליתאה די בסטרא אחרא, נפקי תריין רוחין, דאקרוין א"ף וחמ"ה, ומתריין אליון, נפקין כל אינון שליחן דאזלין לאסטאה בני נשא מארחא דקשוט, ואליון אינון דקיימאן, ואקדימו על בר נש, דקא אזיל לאורחא דמצוה. ועל דא אליון אופנים קיימן לקבליהו, בגין לאגנא עליה דבר נש דלא יתנזקון. מאליון תריין רוחין דחיל משה, פד הוה נחית מן טורא, דכתוב, (דברים ט) פי יגרת מפני האף והחמה.

באמצעיתא דהיכלא דא, אית אתרא אחרא, דקיימא לעילא לעילא, בארבע פתחין, לארבע סטרי עלמא, עשר ממנן לכל פתחא ופתחא, וחד ממנא עליהו. והאי כליל בנהורא דאקרי אהדיא"ל, והאי איהו

וזהו אופן בתוך האופן, משלבים זה בזה.

אלו הארבעים נוטלים דין מבית הזכות להלקות את הנשמה הזו שחטאה (וצריכה) לקבל מלקות, ואלו עומדים בשלהבת אש לאותן הנשמות, וטסים מחוץ להיכל הזה, ומלקים את הנשמה הזו, ועומדת נזופה בחוץ כל אותם הימים שנגזרו עליה, ולא נכנסת לפרגוד.

והארבעים הללו הם שעומדים ונוזפים ומנדים את כל אלו שהוציאו מפיהם דבר שלא צריך, ואחר זה הוציאו מפיהם דבר קדוש, דבר תורה, ומטנפים את פיהם בה. ואלו עומדים ומנדים אותם, ועומדים בנדיי הזה ארבעים יום, שלא נשמעת תפלתם.

וכן את כל אלו שחטאו אותם חטאים שצריכים את הנזיפה, עשרה פרזים יוצאים בכל יום ומכריזים בכל אותם הרקיעים ובכל אותם חילות ומחנות: הזהרו בפלוני שהיא נזופה! הוא נזופה על חטא פלוני שעשה, עד ששב לפני רבונו, הרחמן יצילנו. בששב מאותו החטא, מתפנסים כל הארבעים הללו ומתירים אותו, ואז מכריזים עליו: מפלוני התרה הנזיפה! מכאן והלאה התפלה נכנסת. וטרם ששב, הוא נזופה למעלה ולמטה, ושמירת רבונו מוסרת ממנו. ואפלו בלילה נשמתו נזופה, שסותמים לה את כל שערי השמים ולא עולה, ודוחים אותה החוצה.

האופן הזה שעומד על הארבעים הללו, כשנוסע, מגיע לאותו מקום שנקרא תא הרצי"ם. וכשנכנס, נכנסים עמו אותם

הארבעים שממנים בארבעה פתחים, ועולים כל אותם המגנים של זהב, ואלו הם מלאכים שנקראים חשמלי"ם. ואותם המגנים והחרבות והרמחים שרצים להגן על ישראל משאר העמים,

אופן בתוך האופן, משלכן דא בדא. אליו ארבעין, נטלי דינא מבי זכותא, לאלקאה להאי נשמתא דחבאת (ס"א) לאלקאה. ואלין קיימי בשלהובי נורא לגבי אינון נשמתין, וטאסין לבר מהיכלא דא, ואלקאן לנשמתא דא, וקיימא נזיפא לבר, כל אינון יומין דאתגזרת עלה, ולא עאלת לפרגודא.

ואליו ארבעים, אינון דקיימין ואנזיפו ומנדין, לכל אינון דאפיקו מפומייהו מלה דלא אצטריכא, ובתר דא אפיקו מפומייהו מלה קדישא, מלה דאורייתא, ומטנפי פומייהו בה. ואלין קיימי, ומנדין לון, וקיימי בהאי נדוייא ארבעין יומין, דלא אשתמע צלותהון. וכן לכל אינון דחאבו אינון חובין, דבעין לנזפא, עשרה כרוזין נפקי בכל יומא, ומכריזי בכל אינון רקיעין, ובכל אינון חילין ומשריין, אזדהרו בפלניא דאיהו נזיפא. נזיפא איהו על חובא פלוני דעבד, עד דתב קמי מאריה, רחמנא לישזבן.

כד תב מההוא חובא, מתכנפי אליו ארבעין, ושראן ליה. וכדין אכריזו עליה, פלניא שרא נזיפא. מכאן ולהלאה צלותא עאלת. ועד לא תב, נזיף איהו לעילא ותתא, ונטירו דמאריה אתעדי מניה. ואפילו בליליא נשמתיה נזיפא, דסתמין לה כל תרעי שמיא ולא סלקא, ודחיין לה לבר.

האי אופן דקיימא על אליו ארבעין, כד נטיל מטא לההוא אתר דאקרי (מלכים א יד) תא הרצי"ם. וכד עאל, עאלו עמיה אינון ארבעין, די ממנן בארבע פתחין, וסלקין כל

הארבעים שממנים בארבעה פתחים, ועולים כל אותם המגנים של זהב, ואלו הם מלאכים שנקראים חשמלי"ם. ואותם המגנים והחרבות והרמחים שרצים להגן על ישראל משאר העמים,

וְלַעֲרֹף בָּהֶם קָרַב וּלְנֶקֶם מֵהֶם
לְפִי שְׁעָה בְּלִי אֲרָף.

וּמִשׁוּם כִּף נִקְרָא תָא הַרְצִים,
מְקוֹם שְׂאוֹתָם הַרְצִים רְצִים
וּמִמְהִירִים לְהִלָּחֵם וּלְנֶקֶם
נִקְמוֹת כְּנִגְדַּת רְצִים אַחֲרֵים
שְׂרָצִים לְהִרְעוּ וּלְהַחֲלִישׁ מְזֻלוֹת
כְּדִי לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם. וְסוּד זֶה -
(אסתר א) הַרְצִים יִצְאוּ דְחוּפִים.

רְצִים מִצַּד זֶה וְרְצִים מִצַּד זֶה,
וּבְגִלְלָם (שם ח) וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן
צִהְלָה וְשִׁמְחָה, אוּ (אסתר א) נְבוּכָה.
אִם מְקַדְמִים אֵלֶּה שְׁכָפָן -
הָעִיר שׁוֹשֵׁן שִׁמְחָה. וְאִם
מְקַדְמִים אֵלֶּה שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר
- הָעִיר שׁוֹשֵׁן נְבוּכָה.

וְהָרִי בְּאֵרְנוּ שֶׁכָּפַל עוֹמְדִים
אֵלֶּה כְּנִגְדַּת אֵלֶּה, צַד זֶה כְּנִגְדַּת
צַד זֶה, וּמִשׁוּם כִּף אֵלֶּה הֵם
מְגַנִּים לְכָל. כְּשֶׁעוֹלִים אֵלֶּה
בְּאֵלֶּה, יוֹצֵא אֲוִיר אֶחָד
שֶׁלְמַעְלָה, וְכֹלָם נִעְשִׂים מְגֻן
אֶחָד, וְסִמְנָף - (בראשית טו) אֲנָכִי
מְגֻן לָךְ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר גִּלְגָּלִים הֵם
שְׁסוּבָבִים לְתוֹף הַחֵיכַל הַזֶּה,
וְהֵם נִקְרָאִים שְׂרָפִים בְּשֵׁנֵי
גִּוְנִים - לְכֹף וְאָדָם, רַחֲמִים וְדִין.
אֵלֶּה הֵם עוֹמְדִים לְהַשְׁגִּיחַ
תְּמִיד עַל כָּל אוֹתָם בְּעַלֵּי הַצַּעַר
שֶׁמְצַעְרִים אוֹתָם שְׂאֵר הָעַמִּים
וְדוֹחֲקִים אוֹתָם, וְנִקְרָאִים
חֲלוֹנוֹת. וְהֵינּוּ מֵה שְׁכַתוּב (שיר
א) מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלוֹנוֹת.

וְאֵלֵּי עוֹמְדִים לְהַסְתַּפֵּל עַל כָּל
אוֹתָם שֶׁמִּתְפַּלְלִים תְּפִלוֹתֵיהֶם,
שֶׁמְקַדְמִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת,
וְנִמְנִים מֵאוֹתָם הַעֲשָׂרָה
הָרְאשׁוֹנִים, וְאֵז עוֹלִים
וְכוֹתְבִים אוֹתָם לְמַעְלָה, מִשׁוּם
שְׂאֵלוֹ נִקְרָאִים חֲבָרִים שְׁלֵהֶם.
וְזֶהוּ שְׁכַתוּב (שם ח) חֲבָרִים
מְקַשְׁבִּים לְקוֹלָךְ הַשְּׁמִיעֵנִי.

אֲשֶׁרֵיהֶם הַצַּדִּיקִים שִׁיּוּדָעִים

אֵינּוֹן מְגִינִין דִּי דִּהְבָּא. וְאֵלִין אֵינּוֹן מְלֹאכִין
דְּאִקְרוּן חֲשַׁמְלִי"ם. וְאֵינּוֹן מְגִינִין וְסִיפִין
וְרוּמְחִין, דְּרַהֲטִי לְאַגָּנָא עֲלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל מִשְׂאֵר
(דף ר"נ ע"א) עֲמִין, וְלֹא אֲגָחָא קָרְבָּא בְּהוּ, וְלִנְקָמָא לֹון
כְּפֹהֶם שְׁעָתָא, בְּלֹא אָרִיכוּ.

וּבְגִין כִּף אִקְרִי תָא הַרְצִים, אֲתֵר דְּאֵינּוֹן רְצִים
רַהֲטִי, וְאוּחוּ לְאַגָּחָא, וְלִנְקָמָא נִוְקָמִין
לְקַבֵּל רְצִים אֲחֲרֵנִין, דְּרַהֲטִי לְאַבְאָשָׂא וְלֹא תִרְעָא
מְזֻלִין, לְשִׁלְטָאָה עֲלֵייהוּ. וְרִזָּא דָא, (אסתר ג) הַרְצִים
יִצְאוּ דְחוּפִים. רְצִים מְסֻטְרָא דָא, וְרְצִים מְסֻטְרָא
דָא, וּבְגִינְהוֹן, (אסתר ח) וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן צִהְלָה
וְשִׁמְחָה, אוּ (אסתר ג) נְבוּכָה. אִי מְקַדְמִי אֵלִין דִּהְבָּא,
הָעִיר שׁוֹשֵׁן שִׁמְחָה. וְאִי מְקַדְמִי אֵלִין דְּסֻטְרָא
אֲחֲרָא, הָעִיר שׁוֹשֵׁן נְבוּכָה.

וְהָא אוּקִימְנָא, דְּבִכְלָא קִיִּימִין אֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין,
סֻטְרָא דָא לְקַבֵּל סֻטְרָא דָא. וּבְגִין כִּף, אֵלִין
אֵינּוֹן מְגִינִין לְכָלָא. כַּד סִלְקִין אֵלִין בְּאֵלִין, נִפְקַ
חַד אֲוִירָא דְלַעֲיִלָּא, וְאֲתַעְבִּידוּ כְּלָהוּ מְגֻן חַד.
וְסִימְנָף, (בראשית טו) אֲנָכִי מְגֻן לָךְ.

תְּרִיסַר גִּלְגָּלִין, אֵינּוֹן דְּסִחְרָאן גּוּ הֵיכְלָא דָא,
וְאֵינּוֹן אִקְרוּן שְׂרָפִים, דְּתָרִין גְּוּוֹנִין,
חָזוּר וְסוּמָק, רַחֲמִי וְדִינָא, אֵלִין אֵינּוֹן קִיִּימִי
לְאַשְׁגָּחָא תְּדִיר, עַל כָּל אֵינּוֹן מְאָרִי דְצַעְרָא,
דְצַעְרִין לֹון שְׂאֵר עֲמִין, וְדַחֲקִין לֹון, וְאִקְרוּן
חֲלוֹנוֹת. וְהֵינּוּ דְכַתִּיב, (שיר השירים ב) מִשְׁגִּיחַ מִן
הַחֲלוֹנוֹת.

וְאֵלִין קִיִּימִי לְאַסְתַּפְּלָא, כָּל אֵינּוֹן דְּמִצְלָאן
צְלוֹתֵיהוּ, דְּמְקַדְמִי לְבִי כְּנִישְׁתָּא,
וְאֲתַמְנוֹן מֵאֵינּוֹן עֲשָׂרָה קְדָמָי. כְּדִין סִלְקִין
וְכַתְבִּין לֹון לַעֲיִלָּא, בְּגִין דְּאֵלִין אִקְרוּן חֲבָרִים
לְגַבְיֵיהוּ. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שיר השירים ח) חֲבָרִים
מְקַשְׁבִּים לְקוֹלָךְ הַשְּׁמִיעֵנִי.

זְבָאִין אֵינּוֹן צַדִּיקָיָא, דִּידְעִי לְסִדְרָא צְלוֹתְהוֹן

לסדר תפלתם כראוי, משום שפאשר התפלה מתחילה לעלות, אלו עולים עם התפלה הזאת ונכנסים לכל אותם הרקיעים ולכל אותם ההיכלות, עד שער הפתח העליון. ואתה תפלה נכנסת לפני המלך להתעטר, כמו שנתבאר.

בא וראה, כל אלו שמתפללים תפלות ומקדשים את רבונם ברצון שלם, התפלה הזו צריך להוציא אותה מתוך מחשבה, וברצון של דבור ורוח, ואז מתקדש שמו של הקדוש ברוך הוא. וכשמגיעה לחברים הללו, כלם לוקחים את אותה תפלה, והולכים עמה עד ההיכל הרביעי באותו הפתח. ואלו משבחים באותו זמן שמתפללים תפלות ומקדשים באותו זמן, אלו הם שממנים ביום על ישראל להיות עמהם חברים. (ולא בליה באותם) ובלילה באותם האחרים שאומרים שירה בלילה.

ובא ראה, כתוב (משלי כח) גוזל אביו ואמו ואמר אין פשע חבר הוא לאיש משחית. והרי פרשוה, משום שמונע ברכותיו של הקדוש ברוך הוא, שהוא אביו, כפתיב (דברים לב) שאל אביך ויגדך. וכתוב (משלי כג) ישמח אביך. ופרשוה.

חבר הוא לאיש משחית, מי האיש משחית? זהו אותו איש שפוגם את הלבנה, ונקרא (שם טו) איש תהפוכות. (תהלים קמ) איש לשון. (בראשית כה) איש יודע ציד איש שדה. וזהו איש משחית, שזהו שמונע ברכות מן העולם. אף כף, מי שמונע ברכות מהעולם, חבר הוא לאיש משחית הזה שאמרנו. וזהו סוד, משום שצריך לאדם לברך את הקדוש ברוך הוא ולהתפלל תפלה כראוי

כדקא יאות, בגין דכד האי צלותא שראת לאסתלקא, אלין סלקין בהאי צלותא, ועאלין בכל אינון רקיעין, ובכל אינון היכלין, עד תרעא דפתחא עלאה, ועאלת ההיא צלותא קמי מלכא, לאתעטרא. כמה דאתמר.

תא חזי, כל אינון דמצלאן צלותין, ומקדשי למריהון ברעותא שלים, האי צלותא בעיא לאפקא לה מגו מחשבה, וברעותא דמלולא ורוחא, וכדין אתקדש שמייה דקודשא בריך הוא. וכד מטאת לגבי אלין חברים, פלהו נטלי לההיא צלותא, ואזלן בהדה עד היכלא רביעאה, בההוא פתחא. ואלין משבחין בההוא זמנא דמצלאן צלותין, ומקדשי בההוא זמנא, אלין אינון די ממנן ביממא בהו בישראל, למהוי עמהון חברים. (ס"א ולא בליה באינון) ובלייליא, באינון אתרנין, דאמרי שירתא בלייליא.

ותא חזי כתיב, (משלי כח) גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית. והא אוקמוה, בגין דמונע ברכאן דקודשא בריך הוא, דאיהו אביו. כמה דכתיב, (דברים לב) שאל אביך ויגדך. וכתיב (משלי כג) ישמח אביך. ואוקמוה.

חבר הוא לאיש משחית, מאן איש משחית. דא איהו ההוא איש, דפגים לסיהרא. ואקרי (משלי טז) איש תהפוכות. (תהלים קמ) איש לשון. (בראשית כה) איש יודע ציד איש שדה. והאי איהו איש משחית, דהאי איהו מונע ברכאן מעלמא. אוף הכי, מאן דמונע ברכאן מעלמא, חבר הוא להאי איש משחית כדקאמרן. ודא הוא רזא, בגין דאצטריך ליה לבר נש לברכא לקודשא בריך הוא, ולצלאה צלותא כדקא יאות. בגין דיתברך שמייה קדישא, ויתחבר

כדי שיתברך שמו הקדוש, ויתחבר עם החברים הקדושים הללו ולא יבגם את תפלתו, משום שימנע ברכות מהעולם ויתחבר עם אותו איש משחית, שהוא מונע ברכות מן העולם וגרם מות לכלם.

כתוב (דברים יח) וחבר חבר. מה זה וחבר חבר? זה אותו מי שהוא הולך אחר הצד האחר ומכשף כשפים, הוא מושך עליו רוח אחרת טמאה, ומתחבר באותה חברות של אותו חבר רע, ושורה בחברות עם אותו חבר איש משחית. ולמה נקרא חבר? משום שבשעה שנולד אדם הוא מתחבר עמו, ותמיד עמו כחבר. אחר כך נהפך לו חבר איש משחית.

וכך יש בצד הקדשה, בצד הימין, חבר טוב, שעושה טוב עם האדם בעולם הזה ובעולם הבא, והחברים הללו עומדים תמיד על האדם בחברות אחת להצילו ולהגן עליו ולהיות עמו חברים, לקדש את שם רבונו ולזמר ולשבח לפניו תמיד.

מאלו יוצאים ארבעה תומכים אחרים לאותם השנים עשר שאמרנו, החברים הללו. ואלו הם עומדים לאותם שיועצים עצה להזיק לצדיקים. אף על גב שלא עושים, ועולים ומודיעים הדבר למעלה, ומבטלים את אותה העצה. ואלו נקראים ארואלים. ואף על גב שכלם התמנו לזה, כל אחד התמנה ונפקד על דברים ידועים, ותחת אלו אין להם חשבון.

אלו הארבעה עומדים לארבעת צדדי העולם, וכל אחד עומד להשגיח על ישראל, ואלו נקראים חרפים, כמו שנאמר (שיר השירים ב) מציץ מן החרפים. שמות אלו הארבעה שנקראים חרפים:

באלין חברין קדישין, ולא יפגום צלותיה. בגין דימנע ברכאן מעלמא, ויתחבר בההוא חבר איש משחית דאיהו מנע ברכאן מעלמא, וגרים מותא לכלהו.

בתיב (דברים יח) וחבר חבר, מאי וחבר חבר. ההוא מאן דאזיל בתר סטרא אחרא, וחרש חרשין, איהו מושך עליה רוחא אחרא מסאבא, ואתחבר בההוא חברותא דההוא חבר רע, ושארין בחברותא בהדיה, ההוא חבר איש משחית. אמאי אקרי חבר. בגין דבשעתא דאתייליד בר נש אתחבר עמיה. ותדיר קיימא בהדיה חבר. לבתר, אתהפך ליה חבר, איש משחית.

והכי אית בסטרא דקדושה, בסטרא דימינא, חבר טוב, דעביד טיבו עמיה דבר נש בעלמא דין ובעלמא דאתי. ואלין חברים קיימי תדיר עליה דבר נש, בחברותא חדא, לשיזבא ליה, ולאגנא עליה, ולמהוי עמיה חברים, לקדשא שמא דמאריהון, ולזמרא ולשבחא קמיה תדיר.

מאלין נפקי (דף ר"נ ע"ב) ארבע סמכין אתרנין, לאינון תריסר דקאמרן, הני חברים. ואלין אינון קיימי לגבי אינון דיעטין עיטא לאבאשא לצדיקייא. אף על גב דלא עבדי, וסלקי ואודעי מלה לעילא, ובטלי לההוא עיטא, ואלין אקרון ארואלי"ם ואף על גב דכלהו אתמנון לדא, כל חד וחד אתמנא ואתפקד על מלין ידיעאן. ותחות אלין לית לון חשבנא.

אלין ארבע, קיימי לארבע סטרי עלמא, וכל חד קאים לאשגחא עליהו דישראל. ואלין אקרון חרפים, כמה דאת אמר (שיר השירים ב) מציץ מן החרפים. שמא דאלין ארבע

דאקרונ חרפים, עיגא"ל. עירי"ה (נ"א עורי"ה).
עריא"ל. יהירא"ל.

עיגא"ל. עירי"ה. (עורי"ה). עריא"ל.
יהירא"ל.

עריא"ל הוא עומד לצד מזרח, וזה עומד להשגיח על כל אותם שעושים מעשים טובים, ועל כל אלו שחושבים מחשבה של מצוה, אף על גב שלא יכולים לעשות.

עיגא"ל, איהו קאים לסטר מזרח, ודא קיימא לאשגחא על כל אינון דעבדין עובדין טבין, ועל כל אינון דמחשבי מחשבה דמצוה, אף על גב דלא יכלי למעבד.

עירי"ה, קיימא לסטר דרום. ודא קיימא לאשגחא, לכל אינון דמנחמי למספנא, או דצערי לפייהו עליה, אף על גב דלא יכלי למיהב ליה. ולאינון דאזלי לאורחא דמצוה. ולאינון דעבדי חסד עם מתים. ואיהו קיימא קיומא דאמת. והאי אתמנא לאדפרא ליה לעילא, ולאחקא דיוקניה לעילא, לאעלא ליה לעלמא דאתי.

עירי"ה עומד לצד דרום, וזה עומד להשגיח על כל אותם שמנחמים את העני או שיש בלבם צער עליו, אף על גב שאינם יכולים לתת לו. ולאותם שהולכים לדרך מצוה, ולאותם שעושים חסד עם מתים. והוא מעמיד קיום של אמת. וזה התמנה להזכיר אותו למעלה ולחקק דיוקנו למעלה, להכניסו לעולם הבא.

עריא"ל, קיימא לסטר צפון. ודא קיימא לאשגחא לכל אינון דחשיבו למעבד בישין, ולא עבדי. או בעאן למחטי, ואתו למעבד, ואתקף ביצריה ולא עביד.

עריא"ל עומד לצד צפון. וזה עומד להשגיח על כל אותם שחשבו לעשות רעות ולא עשו, או רוצים לחטא ובאו לעשות, והתחזק ביצרו ולא עשה.

יהירא"ל, קיימא לסטר מערב. והאי קיימא לאשגחא לכל אינון דלעאן באורייתא. ועיילי בנייהו למלעי באורייתא לבי רב. ולכל אינון דמסתפלי על מרע, פד איהו בבי מרעיה. ואשגחו עליה, ואודעו ליה דיסתפל בחובוי ובעובדוי, ויתוב מנייהו למאריה. בגין דכל מאן דישתדל בההוא מרע, דיסתפל בעובדוי, ויתוב בתיובתא קמי קדשא בריה הוא, איהו גרים ליה לאשתזבא, ולאתבא ליה רוחיה.

יהירא"ל עומד לצד מערב, וזה עומד להשגיח על כל אותם שעוסקים בתורה ומכניסים בניהם ללמד תורה לבית הרב, ולכל אותם שמסתכלים על חולה כשהוא בבית חליו, ומשגיחים עליו ומודיעים לו שיתבונן בחטאיו ובמעשיו וישוב מהם לרבונו. משום שכל מי שמשתדל עם אותו חולה, שישתפל במעשיו וישוב בתשובה לפני הקדוש ברוך הוא, הוא גורם לו להנצל ולהשיב לו את רוחו.

ועל דא כתיב (תהלים מא) אשרי משפיל אל דל ביום רעה ימלטהו יי. מאי ביום רעה, ביום רע מיבעי ליה. אלא ביום רעה, ביומא דשלטא ההוא רעה למיסב נשמתייה. אשרי משפיל אל דל, דא הוא מרע. כמה דאת אמר,

ועל זה כתוב, (תהלים מא) אשרי משפיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה. מה זה ביום רעה? ביום רע היה צריך להיות! אלא ביום רעה - ביום ששולטת אותה הרעה לקחת את נשמתו. אשרי משפיל אל דל - זהו חולה, כמו שנאמר,

(שמואל ב יג) מדוע אתה ככה דל בן המלך. ומשום כך, ביום רעה ימלטהו ה'.

ואלו (אותם שמסתכלים) שהם מסתכלים באותו חולה להשיבו מחטאיו אצל הקדוש ברוך הוא, כמו שבארנו. בהיכל הזה עומד עליו להשגיח. וביום ששורה הדין על העולם, ינצל ממנו, כמו שנאמר ביום רעה ימלטהו ה'. היום שנמסר הדין לאותה רעה לשלט בו (על העולם), וכל אלו עומדים להשגיח, ולכן נקראו חרפים.

ביום של ראש השנה, כשהקדוש ברוך הוא עומד בדין על העולם ואותו צד הרע בא להשטין, אז מתכנסים כל אלה ועומדים לפני הקדוש ברוך הוא. ואז מתעטרים כלם ועומדים לפני הקדוש ברוך הוא. באותו זמן מה כתוב? (שיר השירים) משגיח מן החלונות מציץ מן החרפים. מציץ, כמי שמשגיח ממקום דק, שרואה ולא רואה כל מה שצריך. ואחר כך, משגיח מן החלונות, מקום של השגחה ותר, שפותח פתחים לרחם על הכל. וכשהקדוש ברוך הוא משגיח על העולם, מסתכל בחלונות הללו ובחרפים הללו, וחס על הכל.

ואז, כשישראל תוקעים באותו שופר ומתעורר למעלה אותו הקול שיוצא מן השופר, כלול מאש ומים ורוח, ונעשה מהכל אותו הקול, כדי לעורר קול עליון, שיוצא מתוך אותו השופר, שהוא כמו זה, כלול באש ומים ורוח, אז יוצא כרוז ומכריז בכל הרקיעים ואומר: קול דודי הגה זה בא וגו' משגיח מן החלונות מציץ מן החרפים. ואז כלם יודעים שהרי הקדוש ברוך הוא חס על ישראל,

מדוע אתה ככה דל בן המלך. ובגין כך, ביום רעה ימלטהו יי'.

ואלו (כ"א אינון המסתכלי) דאינון מסתכלי בההוא מרע, לאתבא ליה מחובוי גבי קדשא בריך הוא, כמה דאוקימנא. בהיכלא דא קיימא עליה, לאשגחא. וביומא דשריא דינא על עלמא, ישתיזב מניה, כמה דאת אמר ביום רעה ימלטהו יי'. יומא דאתמסר דינא לההיא רעה לשלטאה ביה (על עלמא) וכלהו אליון קיימי לאשגחא. ועל דא אקרוו חרפים.

ביומא דראש השנה, כד קדשא בריך הוא קאים בדינא על עלמא, וההוא סטרא בישא אתי לאסטאה, בדין מתפנפי כל הני, וקיימן קמי קדשא בריך הוא. וכדין מתעטרן בלהו, וקיימן קמי קדשא בריך הוא. בההוא זמנא מה כתיב, משגיח מן החלונות מציץ מן החרפים. מציץ: כמאן דאשגח מאתר דקיק, דחמי ולא חמי כל מה דאצטריך. ולבתר, משגיח מן החלונות, אתר אשגחותא יתיר, דפתח פתחין לרחמא על פלא, וכד קדשא בריך הוא אשגח על עלמא, אסתכל באליון חלונות, ובאליון חרפים, וחייס על פלא.

וכדין כד ישראל תקעין בההוא שופר ואתער מתתא ההוא קול דנפיק משופר, כליל מאשא ומיא ורוחא, ואתעביד מפלא ההוא קול, בגין לאתערא קול עלאה, דנפקא מגו ההוא שופר, דאיהו כגוונא דא, כליל באשא ובמיא ורוחא. בדין כרוזא נפקא, ואכריז בכלהו רקיעין, ואמר קול דודי הגה זה בא וגו', משגיח מן החלונות מציץ מן החרפים. וכדין ידעי בלהו, דהא קדשא בריך הוא חייס עליהו דישראל, ואמרי זכאין אינון ישראל, דאית לון עיטא בארעא, בגין

לְאַתְעָרָא רַחֲמֵי מְלַעֲיָלָא, כְּדִין כְּתִיב (תהלים ט) אֲשָׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, יוֹדְעֵי תְרוּעָה וְדָאֵי, (דף ת"א ע"א) יוֹדְעֵי תְרוּעָה: מְתַבְרֵי הַאֵי תְרוּעָה, דְּאִיהוּ דִּינָא קְשִׁיא, דְּכֻלָּא אַתְדַּנּוּ בֵּהּ. זְכָאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל בְּעֻלְמָא דִּין, וּבְעֻלְמָא דְּאֵתִי, בְּגִין דְּאֵינּוּן יְדְעֵי אַרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיְדְעֵי לְמַהֲךָ בְּאַרְחוּי, וְלִיַּחְדָּא יַחְוּדָא כְּדָקָא יֵאוּת.

אַלִּין חֲלוֹנוֹת, וְאַלִּין חֲרָפִים, קִיִּימֵי כְּלֵהוּ לְאַחְדָּא כָּל צְלוֹתִין, דְּסֻלְקִין מִתְתַּא לְעֵילָא, וְלֹאֲשַׁנְחָא בְּהוּ, לְאַעְלָא לִזְוֵן קָמֵי קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא כָּל בֵּית הַכְּנֻסַּת דְּלָאוּ בֵּיהּ חֲלוֹנוֹת, לָאוּ אַתְרַּ לְצֻלְאָה בֵּיהּ כְּדָקָא יֵאוּת.

דְּהָא בֵּית הַכְּנֻסַּת לְתַתָּא, לְקַבֵּל בֵּית הַכְּנֻסַּת דְּלְעֵילָא. בֵּית הַכְּנֻסַּת דְּלְעֵילָא דְּאִית בֵּיהּ חֲלוֹנוֹת כְּמָה דְּאַמְרֵן, הֲכִי נְמֵי לְתַתָּא. לְעֵילָא כְּנֻסַּת הַגְּדוּלָּה, אִית בֵּיהּ תְּרִיסַּר חֲלוֹנוֹת עֲלָאִין, הֲכִי נְמֵי לְהָאֵי בֵּית הַכְּנֻסַּת תַּתָּא. וְכֻלָּא קִיִּימָאן דָּא לְקַבֵּל דָּא, בְּגִין דְּעֻלְמִין קִיִּימִין אֵלִין בְּגוּוֹנָא דְּאַלִּין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְלִיק יְקָרִיָּהּ בְּכֻלָּא. וְעַל דָּא בְּיוֹם רַעָה יִמְלֻטְהוּ יִי, כַּד שְׁלֻטָּא הָהִיא סְטָרָא בִישָׂא, יִמְלֻטְהוּ יִי.

בְּגוּוֹנָא דָּא, הָאֵי מְמַנָּא יְהִירָא"ל, קִיִּימָא עַל כָּל אֵינּוּן דְּחִיִּימֵי עַל מְסַפְנֵי, כְּמָה דְּאַתְ אַמְרַ אֲשָׁרֵי מְשָׁפִיל אֶל דָּל. וּבְגִין דָּא כֻלָּא קִיִּימָא בְּהִיכְלָא דָּא, וְהִיכְלָא דָּא אַתְּכֻלִּיל בְּהִיכְלָא אַחְרָא רְבִיעָא, דְּתַמָּן הוּא גְזָרִין וְדִינִין לְכֻלָּא. זְכָאֵה חוּלְקִיָּה מָאן דְּיַדְעַ גְּנֻזֵי דְּמְאַרִיָּה, לִיַּחְדָּא לִיָּה, וְלִקְדֻשָׁא שְׁמִיָּה דְּמְאַרִיָּה תְּדִירָא, לְמִזְכֵּי לִיָּה בְּעֻלְמָא דִּין וּבְעֻלְמָא דְּאֵתִי.

וְאוּמְרִים: אֲשָׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֵׁישׁ לְהֶם עֲצָה בְּאַרְץ כְּדֵי לְעוֹרֵר רַחֲמִים מְלַמְעָלָה. וְאִזְ כְּתוּב, (תהלים ט) אֲשָׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה. יוֹדְעֵי תְרוּעָה וְדָאֵי. יוֹדְעֵי תְרוּעָה, שְׁמֵשְׁבָרִים אֶת הַתְּרוּעָה הַזֶּה, שְׁהִיא דִּין הַקְּשָׁה שֶׁהַכֹּל נִדְוָנִים בּוֹ. אֲשָׁרֵי יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, מִשּׁוּם שֶׁהֵם יוֹדְעִים אֶת דְּרָכֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיְדְעֵים לְלַכֵּת בְּדְרָכָיו וְלִיַּחְדָּא יַחְוּדָא כְּדָקָא יֵאוּת.

חֲחֻלּוֹנוֹת הִלְלוּ וְהַחֲרָפִים הִלְלוּ, כְּלָם עוֹמְדִים לְאַחֲזוּ אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת שְׁעוֹלוֹת מְלַמְטָה לְמַעְלָה וְלְהַשְׁגִּיחַ בְּהוּ, לְהַכְנִיסֵן לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעַל כֵּן, כָּל בֵּית כְּנֻסַּת שְׁאִין בּוֹ חֲלוֹנוֹת, אֵינּוּ מְקוּם לְהַתְּפַלֵּל בּוֹ כְּרָאוּי.

שְׁחַרֵּי בֵּית הַכְּנֻסַּת לְמַטָּה כְּנֻסַּת בֵּית הַכְּנֻסַּת שְׁלַמְעֵלָה. בֵּית הַכְּנֻסַּת שְׁלַמְעֵלָה שֵׁישׁ בּוֹ חֲלוֹנוֹת, כְּמוֹ שְׁאַמְרֵנוּ - כִּף גַּם לְמַטָּה. לְמַעְלָה כְּנֻסַּת הַגְּדוּלָּה יֵשׁ בָּהּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲלוֹנוֹת - כִּף גַּם לְבֵית הַכְּנֻסַּת הַתְּחַתּוֹן. וְהַכֹּל עוֹמְדִים זֶה כְּנֻסַּת זֶה, מִשּׁוּם שֶׁהַעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים אֵלּוּ בְּגוּוֹן שֶׁל אֵלּוּ, וּכְבוֹד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹלָה בְּכָל. וְעַל כֵּן, בְּיוֹם רַעָה יִמְלֻטְהוּ ה'. כְּשִׁשְׁלוּט אֹתוֹ הַצַּדִּיק הָרַע - יִמְלֻטְהוּ ה'.

כְּמוֹ כֵּן, הַמְּמַנָּה הַזֶּה יְהִירָא"ל עוֹמֵד עַל כָּל אוֹתָם שְׁחָסִים עַל עֲנִיִּים, כְּמוֹ שְׁאַמְרַ אֲשָׁרֵי מְשָׁפִיל אֶל דָּל, וּבְשָׁבִיל זֶה הַכֹּל עוֹמֵד בְּהִיכְלָ הַזֶּה, וְהִיכְלָ הַזֶּה נְכֻלָּל בְּהִיכְלָ אַחַר רְבִיעֵי, שְׁשֵׁם הֵם הַגְּזָרוֹת וְהַדִּינִים לְכָל. אֲשָׁרֵי חֻלְקוּ שֶׁל מִי שִׁיּוּדַע אֶת גְּנֻזֵי רְבוּנוּ, לִיַּחְדָּו וְלִקְדֻשָׁא אֶת שֵׁם רְבוּנוּ תְּמִיד, לְזַכּוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

(היכל הזכות גבור"ה)

היכל הזכות גבורה

ההיכל הרביעי. ההיכל הזה, שתקדוש ברוך הוא נודע שלטונו בארץ בגללו. וזהו ההיכל שעומד לשמר את דרכי התורה. זה נקרא היכל הזכות, שבו נדונים כל דיני העולם וכל הזכיות וכל החטאים וכל הענשים, וכל שכר טוב לאותם שעומרים את מצוות התורה.

היכל הזכות הזה משנה מכל שאר ההיכלות, וההיכל הזה כלולים בו ארבעה היכלות משנים זה מזה, וכלם היכל אחד. בהיכל הזה יש רוח אחת שנקראת זכות אל. וההיכל הזה נקרא על שמו זכות, וזהו אל. וכאן נדונים כל דיני העולם. וזהו סוד הפתוב, (תהלים ז) ואל זעם בכל יום.

ארבעה היכלות, ארבעה אלו שהם בהיכל הזה, זה לפני מזה, כלם כלולים זה בזה, וכלם היכל אחד, ונקרא זכות. ארבעה ההיכלות הללו יש להם פתחים. ממנה אחד עליון שעומד מחוץ לפתח הראשון של ההיכל הזה, סנסני"ה שמו, ועל השם הזה יש ממנה אחד לצד האחר של השמאל, שנוטל דינים באותו ההיכל שלו לעורר ולעשות בעולם. ומשום שנוטל ממנו נקרא על שמו - סנסני"ה. והוא שולט על אותו אספר"א של תינוקות.

והממנה העליון הזה סנסני"ה, כשנוטל דין, מכריז לאותם הממנים שעומדים על שנים עשר הפתחים, ואותם הפרושים שמכריזים על כל אותם הדינים שנדונו מהיכל הזכות הזה.

רוח זו שנוטלת הכל, שנקראת זכות אל" ששמרנו, הפל כלול בה. ממנה יוצאים שבעים אורות נוצצים, וכלם עומדים בעגול כדי

היכלא רביעאה. היכלא דא, די קדשא ברין הוא אשתמודע שולטניה בארעא בגיניה. ודא איהו היכלא, דקיימא למטר ארחוי דאורייתא. דא היכלא אקרי דזכות, דביה אתדנו כל דיני דעלמא, וכל זכין, וכל חובין, וכל עונשין, וכל אגר טב, לאינן דנטרי פקודי אורייתא.

היכל דא דזכות, משנייא מכל שאר היכלין, והאי היכלא, כלילן ביה ארבע היכלין, משניין דא מן דא, וכלהו חד היכלא. בהיכלא דא אית רוחא חדא, דאקרי זכ"ת אל. והיכלא דא אקרי על שמייה זכות, והאי איהו אל. והכא אתדנו כל דיני דעלמא, והאי איהו רזא דכתיב, (תהלים ז) ואל זעם בכל יום.

ארבע היכלין, ארבע אלין דאינן בהיכלא דא, דא לגו מן דא, פלהו כלילן דא בדא, וכלהו חד היכלא, ואקרי זכותא. ארבע היכלין אלין, אית להו פתחין. חד ממנא עלאה דקיימא לבר לפתחא קדמאה דהיכלא דא, סנסני"ה שמייה, ועל שמא דא, אית ממנא אחרא לסטרא אחרא דשמאלא, דנטל דינין בההוא היכלא דיליה, לאתערא למעבד בעלמא. ובגין דנטיל מניה, אקרי על שמייה, סנסני"ה. ואיהו שליט על ההוא אספר"א דרביי.

והאי ממנא עלאה סנסני"ה, פד נטיל דינא, אכריז לאינן ממנן דקיימין על תריסר פתחין, ואינן פרוזין דמכריזי כל אינן דינין, דאתדנו מהיכלא דזכותא דא.

רוחא דא דנטיל פלא, דאקרי זכות אל" דקאמרן, פלא כליל ביה. מניה נפקו שבועין נהורין נציצין, וכלהו בעגולא קיימי,

להראות זה בזה שלא מכסים זה מזה. כל הזכיות וכל הענשים וכל הדינים, לפני כל האורות האלו עומדים.

מהם יוצאים שני אורות שעומדים לפניהם תמיד. ושבעים האורות הללו ושני אורות שעומדים לפניהם, הם לתוך אמצע ההיכל. ועל סוד ההיכל הזה כתוב, (שיר השירים ז) שררף אגן הסהר אל יחסר המזג. כנגד אלו יוצאים שבעים ושנים אורות אחרים מצד הימין, ושבעים ושנים אורות אחרים מצד השמאל. ואלו הראשונים הם פנימיים לפנים באמצע ההיכל. לפני האורות הללו נכנסים כל הזכיות והחובות להטהר. כל המעשים של העולם יוצאים מהפנימיים הללו. נמצאו שכל האורות שיוצאים מהרוח העליונה הזו - מאתים וששה עשר אורות, וכלם פלולים ברוח הזו.

אותם שני האורות שעומדים לפני אותם השבעים, הם מעידים עדות תמיד, וכותבים פתקי דין של זכות או של חובה. אלו השבעים הם גוזרים גזרות ודנים דינים. וכל דיני העולם, הן לטוב הן לרע, הם כאן.

הרוח הזו, שהיא זכות א"ל כמו שאמרנו, בה רשומות שלש אותיות שנדבקות בה מלמעלה, שהן יה"ו והרי בארנו, שפאשר האותיות הללו נדבקות במקום הזה של התדבקות הזכר בנקבה, אז נרשמות ברוח הזו אותן האותיות. וכאן אמר דוד, (תהלים צ) ואלהי לצור מחסי. סוד הרוח הזו שנקראת א"ל, וסוד אותן האותיות שרשומות בה, שנקראות יה"ו, אלו שלשת הצדדים של האורות שאמרנו.

בגין לאחזאה דא בדא דלא אתפסי דא מן דא. כל זכין, וכל עונשין, וכל דינין, קמי כלהו נהורין אלין קיימין.

מנייהו נפקי תרין נהורין, דקיימי קמייהו תדיר. ואלין שבעין נהורין, ותרין נהורין דקיימי קמייהו, אינון לגו באמצעיתא דהיכלא. ועל רזא דהיכלא דא פתיב, (שיר השירים ט) שררף אגן הסהר אל יחסר המזג.

לקבר אינון נפקי שבעין ותרין נהורין אחרנין, מסטרא דימינא. ושבעין ותרין נהורין אחרנין, מסטרא דשמאלא. ואלין קדמאי אינון פנימאי לגו, באמצעיתא דהיכלא. לקמי נהורין אלין, עאלין כל זכוון וכל חובין לאתדפאה. כל עובדין דעלמא, מאלין פנימאי נפקי. אשתכחו כל נהורין דנפקי מרוחא דא עלאה, מאתן ושית סרי נהורין, וכלהו כלילן ברוחא דא.

אינון תרי נהורין, דקיימי קמי אינון שבעין, אינון סהדי סהדותא תדיר, וכתיבי פתקי דינא דזכו או דחובה. אלין שבעין אינון גזרין גזרי ודיינין דינין. וכל דינין דעלמא הן לטב הן לביש הקא איהו.

רוחא דא, דאיהו זכות א"ל פדקאמרן, ביה רשימין תלת אתוון, דמתדבקן ביה מלעילא, דאינון יה"ו. והא אוקימנא דכד אלין אתוון מתדבקאן בהאי אתר, (דף ט"א ע"ב) דאתדבקותא דדכורא בנוקבא. פדין אתרשימו בהאי רוחא, אינון אתוון. והקא אמר דוד, (תהלים צד) ואלהי לצור מחסי. רזא דרוחא דא דאקרי א"ל ורזא דאינון אתוון דרשימין ביה, דאקרון יה"ו, אלין תלת סטרין דנהורין דקאמרן.

אוֹתָם שְׁלֹשֶׁת בְּתֵי הַדִּין שְׁנַחֲלָקִים בְּדִינֵי אֲחֵרִים בְּדַבְרֵי הָעוֹלָם; בְּעֹשֶׁר, בְּעֵנִי, בְּמַחְלוֹת בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁהֵם אַרְבַּעַת הַיְכָלוֹת שֶׁמִּתְקַנְנִים לְכָל אוֹתָם הָאֲחֵרִים, שְׁנֵי הַיְכָלוֹת לְאֵלֶּה שְׁנֵי הַצְּדָדִים שֶׁל אוֹרוֹת אֲחֵרִים, וְהֵיכַל אֶחָד לְכָל אוֹתָם בְּעֵלֵי הָעֵינִים שְׁעוֹשִׂים חֲשׁבוֹן מִכָּל הַמַּעֲשִׂים שֶׁל הָעוֹלָם. וְהֵיכַל אֶחָד לְסוֹפְרִים אֲחֵרִים שֶׁפָּתַח אֵלֶּה הָרֵאשׁוֹנִים הַפְּנִימִיִּם. אַרְבַּעַת הַהַיְכָלוֹת הֵלְלוּ כְּלוּלִים בְּהֵיכַל הַזֶּה, שְׁנִקְרָא עַל שֵׁם אוֹתָהּ הַרוּחַ שֶׁל זְכוּת, כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ.

בְּכָרְךָ פָּתַח וּפָתַח שֶׁל הַהַיְכָלוֹת הֵלְלוּ יֵשׁ מִמֶּנָּה אֶחָד. בְּפָתַח הָרֵאשׁוֹן יֵשׁ מִמֶּנָּה אֶחָד שֶׁשְּׁמוֹ גִּזְרִיא גִּזְרִיא"ל. (לְפָתַח הָרֵאשׁוֹן שֵׁם הַכֹּל סַסְנִי"ה שְׁמִמְנוּ לֹקַח) אוֹתוֹ הַמִּמְנָה הָאֲחֵר, אוֹתוֹ מִמֶּנָּה לְגַלוֹת דִּינֵים שֶׁנִּדְּוָנוּ וְנִגְזְרוּ לְאוֹתוֹ הַמִּמְנָה הָרֵאשׁוֹן שֶׁשְּׁמוֹ סַסְנִי"ה, שְׁמִמְנוּ נוֹטֵל הַמִּמְנָה הָאֲחֵר הַזֶּה שְׁעוֹמֵד עַל הַהֵיכַל שֶׁל הַצֵּד הָאֲחֵר, וְעוֹמֵד עַל הָאֶסְפֶּרָה שֶׁל תִּינוּקוֹת, כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ.

וְהַמִּמְנָה הַזֶּה גִּזְרִיא"ל נוֹטֵל דְּבַר בֵּית הַדִּין הַפְּנִימִי, שֶׁהֵכַל נִגְזֵר שֵׁם, וְאֵז מוֹדִיעַ אֶת הַדְּבַר לְמִמְנָה הַזֶּה שֶׁבְּחוּץ, וְכָל אוֹתָם הַפְּרוֹזִים מְכַרְזִים וְאוֹמְרִים בְּכָל הַרְקִיעִים: כֹּף וְכֹף נִגְזֵר מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. עַד שְׁנוֹטְלִים אֶת אוֹתוֹ הַדְּבַר בְּהֵיכַל שְׁלִמְטָה, וּמִשֵּׁם יוֹצְאִים וּמְכַרְזִים עַל הַדְּבַר, עַד שְׁזָה נִשְׁמַע בְּכָל הַרְקִיעִים הַתְּחַתּוֹנִים, וְיוֹרְדִים וּמוֹדִיעִים אֶת הַדְּבַר לְכָלֶם לְמִטָּה.

וְנוֹטְלִים הַדְּבַר כָּל הַתְּחַתּוֹנִים, מִדְּרָגָה לְדְרָגָה. אֶפְלוּ צְפָרֵי הַשָּׁמַיִם וְעוֹפוֹת הָאָרֶץ, כָּלֶם לֹקְחִים אֶת הַדְּבַר וּמוֹדִיעִים אוֹתוֹ בְּעוֹלָם, עַד שְׁנוֹטְלִים הַדְּבַר כָּל אוֹתָם שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים וּמְרַאֲיִם אֶת זֶה בְּחִלּוֹם לְאֲנָשִׁים, וְכֹא אוֹתוֹ הַדְּבַר לְזִמְן קְרוֹב.

דְּלַבֵּר, וְכָל אֵינּוֹן פְּרוֹזֵי מְכַרְזֵי וְאוֹמְרֵי בְּכָל רְקִיעֵין, כֹּף וְכֹף אֲתַגְזֹר מִפִּי מִלֶּפָּא, עַד דְּנִטְלֵי הֵיא מְלָה בְּהֵיכְלָא דְלִתְתָּא, וּמִתְמַן נִפְקֵי וּמְכַרְזֵי מְלָה, עַד דְּאִשְׁתַּמַּע בְּכִלְהוּ רְקִיעֵין תְּתַאֲיִן, וְנִחְתִּי וְאוֹדְעֵי מְלָה, לְכִלְהוּ דְלִתְתָּא. וְנִטְלֵי מְלָה כִלְהוּ תְתַאֲיִן, מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, אֶפִּילוּ צְפָרֵי שְׁמַיָּא, וְעוֹפֵי דְאַרְעָא, כִלְהוּ נִטְלֵי מְלָה, וְאוֹדְעֵי לָהּ בְּעֵלְמָא. עַד דְּנִטְלֵי מְלָה כָּל אֵינּוֹן גִּרְדִּינֵי נִימוּסִין, וְאַחֲזִיִּין בְּחֵלְמָא לְבַנֵּי נִשְׂא, וְאַתְיָא הֵיא מְלָה לְזִמְן קְרִיב.

אֵינּוֹן תֵּלֵת בְּתֵי דִינִין, דְּמִתְפַּלְגֵי בְּדִינִין אֲחֵרְנִין, בְּמִילֵי דְעֵלְמָא, בְּעוֹתְרָא, בְּמַסְפְּנוּ, בְּמַרְעִין, בְּשִׁלְמוּ, דְּאֵינּוֹן אַרְבַּע הַיְכָלִין דְּאֵינּוֹן מִתְקַנְנִין לְכָל אֵינּוֹן אֲחֵרְנִין, תְּרִין הַיְכָלִין לְאֵלִין תְּרֵי סְטְרֵי נְהוּרִין אֲחֵרְנִין, וְחַד הַיְכָלָא לְכָל אֵינּוֹן מְאֵרֵי דְעֵינִין, דְּעַבְדֵי חוֹשְׁבְנָא מְכָל עוֹבְדֵין דְעֵלְמָא. וְחַד הַיְכָלָא, לְסוֹפְרִין אֲחֵרְנִין, דֵּי תַחוֹת אֵלִין קְדָמָאֵי פְּנִימָאֵי. אֵלִין אַרְבַּע הַיְכָלִין, כְּלִילִין בְּהֵיכְלָא דָּא, דְּאֶקְרִי עַל שְׁמָא דְהַאי רוּחָא זְכוּתָא, בְּדַקְאֲמָרְן.

בְּכָרְךָ פָּתַח וּפָתַח דְּאֵלִין הַיְכָלִין, אֵית מִמְנָא חַד, בְּפָתַחֲךָ קְדָמָאֵה אֵית מִמְנָא חַדָּא, דְּשָׁמִיָּה אֶקְרִי גִזְרִיא"ל. (לְפָתַחֲךָ קְדָמָאֵה דְשָׁמִיָּה דְכִלְמָא סַסְנִי"ה דְמִימְנָה נְטִיל) הַאי מִמְנָא אֲחֵרָא, הֵהוּא מִמְנָא אֵיְהוּ לְגַלְגָּאֵה דִינִין, דְּאַתְדָּנּוּ וְאַתְגְּזְרוּ לְהֵהוּא מִמְנָא קְדָמָאֵה, דְּשָׁמִיָּה סַסְנִי"ה דְמִנִּיָּה נְטִיל הַאי מִמְנָא אֲחֵרָא, דְּקִימָא עַל הַיְכָלָא דְסְטְרָא אֲחֵרָא, וְקִימָא עַל אֶסְפֶּרָה דְרַבִּי, בְּדַקְאֲמָרְן.

וְהַאי מִמְנָא גִזְרִיא"ל, נְטִיל מְלָה דְבֵי דִינָא פְּנִימָאֵה. דְכִלְגָּא, אֲתַגְזֹר תְּמַן, וְכַדִּין אוֹדִיעַ מְלָה לְהַאי מִמְנָא

דְּלַבֵּר, וְכָל אֵינּוֹן פְּרוֹזֵי מְכַרְזֵי וְאוֹמְרֵי בְּכָל רְקִיעֵין, כֹּף וְכֹף אֲתַגְזֹר מִפִּי מִלֶּפָּא, עַד דְּנִטְלֵי הֵיא מְלָה בְּהֵיכְלָא דְלִתְתָּא, וּמִתְמַן נִפְקֵי וּמְכַרְזֵי מְלָה, עַד דְּאִשְׁתַּמַּע בְּכִלְהוּ רְקִיעֵין תְּתַאֲיִן, וְנִחְתִּי וְאוֹדְעֵי מְלָה, לְכִלְהוּ דְלִתְתָּא. וְנִטְלֵי מְלָה כִלְהוּ תְתַאֲיִן, מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, אֶפִּילוּ צְפָרֵי שְׁמַיָּא, וְעוֹפֵי דְאַרְעָא, כִלְהוּ נִטְלֵי מְלָה, וְאוֹדְעֵי לָהּ בְּעֵלְמָא. עַד דְּנִטְלֵי מְלָה כָּל אֵינּוֹן גִּרְדִּינֵי נִימוּסִין, וְאַחֲזִיִּין בְּחֵלְמָא לְבַנֵּי נִשְׂא, וְאַתְיָא הֵיא מְלָה לְזִמְן קְרִיב.

וְלִזְמַנֵּי דִּהְיָא מְלָה דְאַצְטְרִיכָא לְמַלְכֵי אַרְעָא, דְּאִינוּן מְמַנְן לְאַתְזָנָא, וְלִדְבָרָא עֵמִין. דְּאוּדְעִין הֵהִיא מְלָה עַד רְקִיעָא דְשִׁמְשָׁא דְלַתְתָּא, וְקִימָא תַּמָּן. עַד דְּאִינוּן מְמַנְן שִׁמְשָׁא, דְּאַתְמַנּוּן עַל שִׁמְשָׁא, נְטִילֵי הֵהִיא מְלָה, וְאוּדְעֵי לָהּ לְאִינוּן מְמַנְן עַלְאִין דִּי בְּסִטְרָא אַחְרָא, וְאִינוּן מוּדְעִין הֵהִיא מְלָה לְמַלְכֵי אַרְעָא, דְּאִינוּן בְּסִטְרָא דְלַהוּן.

וְכַד הוּוּ נְבִיאִים בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, הוּוּ נְטִילֵין נְבוּאָה דְלַהוּן, מְתִירִין עֵמּוּדִין עַלְאִין דְּאוּרִייתָא סְמִיךְ עַלְיֵיהּ. לְבַתֵּר דְּאַסְתְּלִקוּ נְבִיאִים מְעַלְמָא, וְאַתּוּ מְאָרִי דְמִרְאָה, וּמְאָרִי דְחִלְמָא, נְטִילֵי מְלָה מְאַתְרִיהּ כְּדַקְאֻמְרֵן. וְכַד מְלַכֵי הוּוּ בִּינִייהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְנְבִיאִים אִסְתְּלִקוּ, וּמְאָרִי דְחִלְמָא וּמִרְאָה לָא אֲשַׁתְּכַחוּ, אוּדְעִין מְלָה לְאִינוּן מְלַכִּין, מְהֵאִי פְתַחַא כְּדַקְאֻמְרֵן. וְאִי תִימָא הִיךְ נְטִיל מְלָה מְהֵאִי אַתֵּר. תָּא חֲזִי, כָּל דְּרָגָא וְדְרָגָא, וְכָל פְּתַחַא וּפְתַחַא, כְּלָהוּ אֵית לוּן לְבַר, מְמַנְן יְדִיעֵן, דְּאַתְמַנּוּן (בְּסִטְרָא דְלַהוּן) בְּכָל אִינוּן רְקִיעִין, עַד דְּנַחְתִּי לְתַתָּא בְּרְקִיעִין תַּתְּאִין וְאוּדְעִין מְלָה לְאִינוּן דְּאַצְטְרִיךְ בְּגִין דְּהָא מְאֵלִין הִיכְלִין דְּאִינוּן סִטְרָא דְקְדוּשָׁה וְרָזָא דְמְהִימְנוּתָא, אַתְפָּרְשׁוּ דְרָגִין לְתַתָּא, כְּלָהוּ בְּרָזָא דְמְהִימְנוּתָא, וְנַחְתּוּ דְרָגִין עַל דְּרָגִין, עַד דְּפִרְחִין מְהֵאִי עַלְמָא, וְאַתְמַנּוּן בֵּיהּ.

מְנַהוּן, לְנִטְרָא בְּנֵי נְשָׂא מְסִטְרָא אַחְרָא, וּמְנַזִּיקֵי עַלְמָא, וּבְאִינוּן אֶרְחֵי דְקָא אֲזִלִי. וּמְנַהוּן, לְסִייעָא לְבְנֵי נְשָׂא, כְּדֵ אַתְאֵן לְאַתְדַּכְּאָה. וּמְנַהוּן, לְמַעַבְד אֶתִין וְנִסִּין בְּעַלְמָא. וּמְנַהוּן דְקִימֵי לְאַשְׁגַּחַא בְּעוּבְדִין דְבְנֵי נְשָׂא, לְמַסְהַד סְהִדוּתָא. וְכֵן (בְּגוּנָא דֵא)

שְׁעוּמְדִים כְּדִי לְהַשְׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם לְהַעֲדֵי עֲדוּת.

וְלַפְעָמַיִם אוֹתוֹ דְבַר שְׁצִרִיךְ לְמַלְכֵי הָאָרֶץ, שְׁהֵם מְמַנִּים לְזוּן וּלְהַנְהִיג עִמֵּים, שְׁמוּדִיעִים אֶת אוֹתוֹ הַדְּבַר עַד הַרְקִיעַ שֶׁל הַשָּׁמַשׁ שְׁלֹמֶטָה, וְעוֹמֵד שָׁם. עַד שְׁאוֹתָם מְמַנִּים שֶׁל הַשָּׁמַשׁ, שְׁנַתְּמוּ עַל הַשָּׁמַשׁ, לִזְכָּרִים אֶת אוֹתוֹ הַדְּבַר, וּמוּדִיעִים אוֹתוֹ לְאוֹתָם הַמְּמַנִּים הָעֲלִיוֹנִים שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, וְהֵם מוּדִיעִים אֶת הַדְּבַר לְמַלְכֵי הָאָרֶץ, שְׁהֵם בְּצַד שְׁלֵהֶם.

וּבְשָׂהוּוּ נְבִיאִים בְּהֵם בִּישְׂרָאֵל, הִיוּ נוֹטְלִים נְבוּאָתָם מִשְׁנֵי עֵמּוּדִים עֲלִיוֹנִים שֶׁהוֹרָה סְמוּכָה עֲלֵיהֶם. אַחַר שֶׁהִסְתַּלְּקוּ נְבִיאִים מִהָעוֹלָם וּבָאוּ בְּעַלֵי הַמִּרְאָה וּבְעַלֵי הַחִלּוּם, הֵם נוֹטְלִים הַדְּבַר מִמְּקוֹמוֹ, כְּפִי שְׁאַמְרָנוּ. וּבְשָׂהוּוּ בֵּין יִשְׂרָאֵל מְלַכִּים, וְהִסְתַּלְּקוּ הַנְּבִיאִים, וְלֹא נִמְצְאוּ בְּעַלֵי מִרְאָה וּבְעַלֵי חִלּוּם, מוּדִיעִים אֶת הַדְּבַר לְאוֹתָם מְלַכִּים מִהַפְּתַח הַזֶּה שְׁאַמְרָנוּ.

וְאֵם תֵּאמַר, אִיךְ נוֹטֵל הַדְּבַר מִהַמְּקוֹם הַזֶּה? בֵּא וּרְאֵה, כָּל דְּרָגָה וְדְרָגָה וְכָל פְּתַח וּפְתַח, לְכֻלָּם יֵשׁ בַּחוּץ מְמַנִּים יְדוּעִים שֶׁהִתְמַנּוּ (בְּצַד שְׁלֵהֶם) בְּכָל אוֹתָם הַרְקִיעִים, עַד שִׁיּוּרִידִים לְמִטָּה לְרַקִּיעִים הַתַּחְתּוֹנִים וּמוּדִיעִים אֶת הַדְּבַר לְאוֹתָם שְׁצִרִיךְ, מִשּׁוּם שֶׁהֵרִי מִהֵהִיכְלוֹת הַלְלוּ, שְׁהֵם צַד הַקְּדוּשָׁה וְסוּד הָאֱמוּנָה, נִפְרְדוֹת דְּרָגוֹת לְמִטָּה, כֵּלָן בְּסוּד הָאֱמוּנָה, וְיוֹרְדוֹת מְדַרְגוֹת עַל מְדַרְגוֹת עַד שְׁפוּרְחוֹת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהִתְמַנּוּ בוּ.

מֵהֵם לְשֹׁמֵר בְּנֵי אָדָם מִן הַצַּד הָאֲחֵר וּמְנַזִּיקֵי הָעוֹלָם, וּבְאוֹתָם הַדְּרָכִים שֶׁבָּהֶם הֵם הוֹלְכִים. וּמֵהֵם כְּדִי לְסִיעַ לְבְנֵי אָדָם כְּשֶׁבָּאִים לְהַטְהֵר. וּמֵהֵם לְעֲשׂוֹת אוֹתוֹת וְנִסִּים בְּעוֹלָם, וּמֵהֵם וְכֵן (בְּצִדָּהּ ז'ז) נִפְרְדוֹת כְּמָה דְּרָגוֹת

לצדיהם, וכלם בסוד האמונה העליונה בקדושה עליונה.

כמו כן בצד האחר, צד הטמאה, נפרדות דרגות מאותם ההיכלות למטה, כלם דרגות להרע ולהסתות את העולם. מהם עומדים להסית בני אדם מדרך טובה לדרך רעה, ומהם קימים לטמא בני אדם לאותם שבאו להטמא. כמו ששנינו, בא אדם להטמא - מטמאים אותו בעולם הזה ומטמאים אותו באותו עולם, והם נקראו צואה רותחת, כמו שנאמר (ישעיה ל) צא תאמר לו. ואותן דרגות שעומדות לטמא יותר, ומשום כך אלה תמיד פנגד אלה, והכל הוא בדרגות ידועות כראוי.

הפתיח השני בפתח הזה יש ממנה ששמו דהריא"ל, והוא לצד ימין, וזהו ממנה להכניס את כל הזכיות שזכו בהם בני אדם, כדי שידון אדם עליהם לטוב כשנודון לטוב, ואותן זכיות קימות רבות על חטאי בני אדם, ואז הממנה הזה מצוה על שכר והחלק של אותן הזכיות והשכר לטוב.

ובנוציא את אותו הדין, וממנה את אותו ממנה שנקרא פדיא"ל שבהיכל השלישי. ואז אומר לו, (איוב לב) פדעוהו מרדת שחת. משום ששש אדם עומד בבית חליו ונתפס בתפיסת המלך, אז נדון האדם. וכל זכות וכל חטא שעשה אדם בעולם הזה, הכל נכנס בהיכל הזה להיות נדון.

וכשנודון לטוב, בפתח הזה יוצא דינו לטוב, לימין הממנה הזה דהריא"ל שעומד בו, ומודיעים את דינו לטוב, עד שנצול. ויורד אותו הדין לכל אותם הממנים. הדרגות שנודעות לטוב למטה, כלן דרגות על דרגות, והכל - בין

מתפרשין כמה דרגין לסטרייהו, וכלהו ברזא דמהימנותא עלאה, בקדושה עלאה.

בגוונא דא בסטרא אחרא, סטרא מסאבא, מתפרשין דרגין מאינון היכלין לתתא, פלהו דרגין לאבאשא, ולאסטאה עלמא: מנהון, קיימי לאסטאה בני נשא, מארח טב לארח בישא. ומנהון קיימי לסאבא בני (דף ת"ב ע"א) נשא, לאינון דאתו לאסתאבא, כמה דתנינן, אתא בר נש לאסתאבא, מסאבין ליה בהאי עלמא, ומסאבין ליה ביהוה עלמא, ואינון אקרו צואה רותחת. כמה דאת אמר (ישעיה ל) צא תאמר לו. ואינון דרגין דקיימן לסאבא יתיר, ובגין כך, אלין תדיר לקבל אלין, וכלא איהו בדרגין ידיעאן פדקא חזי.

פתחא תניינא. בהאי פתחא אית ממנא, דהריא"ל שמייה. ואיהו לסטר ימינא, והאי איהו ממנא, לאעלא כל זכותין דזכו בהו בני נשא, בגין דיתדן בר נש לטב עלייהו כד אתדן לטב, ואינון זכין קיימן סגיאן על חובי בני נשא, פדין האי ממנא, פקיד על אגרא וחולקא דאינון זכין ואגרן לטב.

ואפיק ההוא דינא, ומני ליה לההוא ממנא, דאקרי פדיא"ל, די בהיכלא תליתאה. וכדין אמר ליה, (איוב לב) פדעוהו מרדת שחת. בגין דכד בר נש קאים בבי מרעיה, ואתפס בתפיסו דמלפא, פדין אתדן בר נש. וכל זכו וכל חובה דעבד בהאי עלמא, פלא עאל בהאי היכלא לאתדנא.

וכד אתדן לטב, בהאי פתחא נפק דיניה לטב, לימינא דהאי ממנא דהריא"ל, דקיימא ביה, ואודעין דיניה לטב, עד דאשתזיב. ונחתא ההוא דינא, בכל אינון ממנן, דרגין דאשתמודעו לטב לתתא, פלהו דרגין על

דְּרָגִין, וְכֹלָא, בֵּין לְטַב בֵּין לְבִישׁ, מִבֵּי מִלְכָּא
אֲתַדְן הֵהוּא בַר נֶשׁ.

פְּתַחַא תְּלִיתָאָה. בְּהַאי פְּתַחַא אֵית מְמַנָּא חַד,
גְּדִיאָ"ל שְׁמִיה. וְאִיהוּ לְסִטְר שְׁמַאֲלָא,
וְהַאי אִיהוּ מְמַנָּא, לְאַעְלָא (ס"א לְאַתְקֵלָא) כָּל חוֹבִין
וְכָל בִּישִׁין, דְּבַר נֶשׁ אֶסְטִי אֲבַתְרִייהוּ בְּהַאי
עֲלֻמָּא. וְנַחֲתִית לֹוֹן גּוּ מִתְקֵלָא לְאַתְקֵלָא, בְּאִינוֹן
זְכִיין דְּעָאלוּ בִידָא דְּהֵהוּא מְמַנָּא אַחְרָא
דְּקֶאָמְרִן.

וְהֵהוּא מִתְקֵלָא קִיִּימָא גּוּ פְּתַחַא רְבִיעָאָה,
וְתַמְן אֲתַקְלוּ זְכִיין וְחוֹבִין בְּחֻדָּא. מָאן
דְּנִצַּח מְנִייהוּ, הֲכִי אֵית לִיה מְמַנָּן בְּהֵהוּא
סְטָרָא. אִי נִצַּחֵן זְכִיין, כְּמָה מְמַנָּן אֵית בְּסִטְר
דִּימִינָא, וְנִטְלִי הֵהוּא דִּינָא, וּמַעְבְּרִין בִּישִׁין
וּמְרַעִין מֵהֵהוּא בַר נֶשׁ, עַד דְּאַשְׁתַּזִּיב. אִי נִצַּחֵן
חוֹבִין, כְּמָה מְמַנָּן אֵית לִיה בְּהֵהוּא סְטָרָא
דְּשְׁמַאֲלָא, עַד דְּנִטְלִי מְלָה הֵהוּא סְטָרָא
אַחְרָא, וְכָל אִינוֹן גְּרִדִּינִי נְמוּסִין, עַד דְּאַתְרַע
מְזֻלִּיה. וְכִדִּין נַחְתָּא הֵהוּא סְטָרָא אַחְרָא,
וְנִטְלִי נִשְׁמַתָּא. זַפְּאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקֵינָא
בְּעֲלֻמָּא דִּין וּבְעֲלֻמָּא דְּאֵתִי.

פְּתַחַא רְבִיעָאָה. בְּהַאי פְּתַחַא, קִיִּימָא חַד
מְמַנָּא, וְאִזְנִי"ה (ס"א מְאֻזְנִי"ה) שְׁמִיה.
וְהַאי אִיהוּ מִתְקֵלָא, דְּנִטְלָא (ס"א דְּתַקִּיל) זְכִיין
וְחוֹבִין, וּבִיָּה אֲתַקְלוּ כְּלָהוּ כְּחֻדָּא. וְדָא אֶקְרִי
מְאֻזְנִי צְדָק. כְּדַכְתִּיב (ויקרא ט) מְאֻזְנִי צְדָק. בְּהַאי
אֲתַקְלוּ כְּלָהוּ לְאַתְדַּנָּא.

תַּחֲתוּת הַאי מְמַנָּא, אֵית תְּרִין מְמַנָּן, חַד לִימִינָא
וְחַד לְשְׁמַאֲלָא. חַד לִימִינָא, הֲרִיאָ"ל
שְׁמִיה. חַד לְשְׁמַאֲלָא, גְּדוּדִיאָ"ל שְׁמִיה. וְכַד
אֲתַקְלוּ זְכִיין וְחוֹבִין, דָּא אַכְרַע לְסִטְר יְמִינָא,
וְדָא אַכְרַע לְסִטְר שְׁמַאֲלָא. וְכְלָהוּ אֲתַפְּלִילוּ
בְּהַאי רוּחָא דְּאֶקְרִי זְכוּ"ת אֵל.

לְטוֹב בֵּין לְרַע - מִבֵּית הַמֶּלֶךְ נִדּוּן
אוֹתוֹ אָדָם.

הַפְּתַח הַשְּׁלִישִׁי. בְּפִתְחַ הַזֶּה יֵשׁ
מְמַנָּה אֶחָד שְׁשֵׁמוֹ גְּדִיאָ"ל, וְהוּא
לְצַד שְׁמַאֲל, וְזֵהוּ הַמְּמַנָּה לְהַכְנִיס
(לְשַׁקֵּל) אֶת כָּל הַחֲטָאִים וְכָל הַרְעוֹת
שְׂאֵדָם סָטָה אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וּמוֹרִיד אוֹתָם לְתוֹךְ מִשְׁקֵל
לְהַשְׁקֵל עִם אוֹתָן זְכוּת שְׁנוֹכְנְסוּ
בִּיד אוֹתוֹ הַמְּמַנָּה הַאֲחֵר שְׂאֵמְרָנוּ.
וְאוֹתוֹ הַמִּשְׁקֵל עוֹמֵד בְּתוֹךְ הַפְּתַח
הַרְבִּיעִי, וְשֵׁם נִשְׁקָלִים זְכוּת
וְחוֹבוֹת כְּאֶחָד. מִי שְׁנִצַּח מֵהֶם -
כִּף יֵשׁ לוֹ מְמַנִּים בְּאוֹתוֹ הַצַּד. אִם
הַזְכוּתוֹ נִצַּחוּ - כְּמָה מְמַנִּים יֵשׁ
בְּצַד יְמִין שְׁנוּטְלִים אוֹתוֹ הַדִּין,
וּמַעְבְּרִים אֶת הַרְעוֹת וְהַמַּחְלוֹת
מֵאוֹתוֹ אָדָם עַד שְׁנִצּוֹל. אִם
הַחֲטָאִים נִצַּחוּ - כְּמָה מְמַנִּים יֵשׁ
לוֹ בְּאוֹתוֹ צַד שְׁמַאֲל, עַד
שְׁלוֹקָחִים הַדְּבַר אוֹתוֹ הַצַּד הַאֲחֵר
וְכָל אוֹתָם שׁוֹמְרֵי הַחֲקִים, עַד
שְׁהוֹרַע מְזוֹלוֹ. וְאִזּוֹ יוֹרֵד אוֹתוֹ הַצַּד
הַאֲחֵר וְנוֹטֵל אֶת הַנְּשֻׁמָּה. אֲשֶׁרִי
חֲלָקָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַפְּתַח הַרְבִּיעִי. בְּפִתְחַ הַזֶּה עוֹמֵד
מְמַנָּה אֶחָד שְׁשֵׁמוֹ וְאִזְנִי"ה
(מְאֻזְנִי"ה). וְזֵהוּ מִשְׁקֵל שְׁנוּטֵל
(שְׁשׁוֹקֵל) זְכוּת וְחוֹבוֹת, וְכוּ
נִשְׁקָלִים כָּלָם כְּאֶחָד. וְזֵה נִקְרָא
מְאֻזְנִי צְדָק, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (ויקרא ט)
מְאֻזְנִי צְדָק. בְּזֵה נִשְׁקָלִים כָּלָם
לְהַדוּן.

תַּחַת הַמְּמַנָּה הַזֶּה יֵשׁ שְׁנֵי מְמַנִּים,
אֶחָד לְיְמִין וְאֶחָד לְשְׁמַאֲל. אֶחָד
לְיְמִין, הֲרִיאָ"ל שְׁמוֹ. אֶחָד
לְשְׁמַאֲל, גְּדוּדִיאָ"ל שְׁמוֹ.
וְכַשְׁנִשְׁקָלִים זְכוּת וְחוֹבוֹת - זֶה
מְכַרֵּעַ לְצַד יְמִין, וְזֶה מְכַרֵּעַ לְצַד
שְׁמַאֲל. וְכָלָם נִכְלָלוּ בְּרוּחַ הַזֶּה
שְׁנִקְרָאת זְכוּ"ת אֵל.

וּבְשִׁבְעָם נִכְלָלִים בָּהּ, מוֹצִיָּא חֲזִיה (אחח) קְדוּשָׁה, וְהַחֲזִיה הַזֹּאת לְוַהֲטָה, וְשָׁמָּה נִקְרָא תוֹמִיא"ל. הַחֲזִיה הַזֹּאת הִיא חֲזִיה שְׁעוֹמְדַת לְהַשְׁגִּיחַ בְּעוֹלָם בְּאוֹתָם עֵינֵי ה' שְׁהוֹלְכִים וּמְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם. וְאוֹתָם עֵינֵי ה', כָּלֵם נוֹטְלִים הַשְׁגָּחָה מֵאוֹתָם מְעֻשִׂים טוֹבִים שְׁנַעֲשׂוּ בַסֶּתֶר, וְלֹהַשְׁגִּיחַ בְּאוֹתָם מְעֻשִׂים שֶׁהֵם בְּשִׁלְמוֹת הַלֵּב, וְאַף עַל גַּב שְׁלֵא נַעֲשׂוּ כְּרָאוּי.

הַחֲזִיה הַזֹּאת עוֹמְדַת בְּהַשְׁגָּחַת הַתְּפִלוֹת, מִשׁוּם שְׁאוֹתָן בְּקִשׁוֹת שְׁמִבְקָשִׁים אֲנָשִׁים בַּתְּפִלוֹתֵיהֶן, כְּלָן עוֹמְדוֹת בְּיַד הַחֲזִיה הַזֹּאת, וּמְנִיחָה אוֹתָן בְּהִיכַל הַזֶּה. וְאוֹתָן הַבְּקָשׁוֹת עוֹמְדוֹת בְּהִיכַל הַזֶּה עַד אַרְבָּעִים יוֹם לְהַשְׁגִּיחַ בָּהֶן.

שְׁהָרִי (בסוף ארבעים יום) בְּכָל אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעִים יוֹצֵאת הַחֲזִיה הַזֹּאת וְלוֹקַחַת אֶת כָּל אוֹתָן הַבְּקָשׁוֹת, וּמְנִיחָה אוֹתָן לְפָנֵי אוֹתָם שְׁבָעִים וְשָׁנִים אֲוֵרוֹת, וְדָנִים אוֹתָן. וְאֵז הַרוּחַ הַזֶּה שֶׁנִּקְרָאת זְכוּרֵת אֵל, מְעִינַת בָּהֶן אִם זוֹכָה וְאִם לֹא זוֹכָה. אִם זוֹכָה - יוֹצֵאת הַתְּפִלָּה הַזֹּאת, וּמְתַגַּלְגֵּלַת הַבְּקָשָׁה הַזֹּאת, וְיוֹצֵאִים עִמָּה שְׁנַיִם עֶשֶׂר מְמַנִּים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד תּוֹבְעִים מֵעַם אוֹתָהּ הַרוּחַ קִיּוֹם בַּבְּקָשָׁה הַזֹּאת, וּמְתַקְנֶמֶת בָּהֶם.

תַּחַת הַחֲזִיה הַזֹּאת אַרְבָּעָה שְׁרָפִים לְוַהֲטִים: שְׁרָפָא"ל, בְּרָקִיא"ל, קְרִישִׁיא"ל, קְדוּמִיא"ה. וְאַרְבָּעָה הִלְלוּ שְׂתַחַת הַחֲזִיה הַזֹּאת עוֹמְדִים לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. אֵלּוּ הָאַרְבָּעָה עוֹמְדִים לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְהֵם מְמַנִּים לְהַשְׁגִּיחַ בְּכָל אוֹתָם שְׁשׁוּמְרִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיבָת וּמְעַנְגִים אֶת הַשְּׁבִיבָת כְּרָאוּי.

מֵהָאַרְבָּעָה הִלְלוּ, כְּשֶׁנוֹסְעִים, יוֹצֵאִים שְׁבִיבֵי אֵשׁ, וּמֵהַשְּׁבִיבִים

וְכֹר אֶתְפִּלְלִין כְּלֵהוּ בִיּה, אֲפִיק (ס"א חד) חִיּוֹתָא, קְדִישָׁא, וְהֵאֵי חִיּוֹתָא מְלֵהֲטָא, וְאַקְרִי שְׁמִיּה, תוֹמִיא"ל. הֵאֵי חִיּוֹתָא, אֵיּהִי חִיּוֹתָא דְקִיּוּמָא לְאַשְׁגָּחָא בְּעֵלְמָא, בְּאִינוּן עֵינֵי יי', דְּאֵזְלִין וְשִׁטְאֵן בְּעֵלְמָא. וְאִינוּן עֵינֵי יי', כְּלֵהוּ נְטִלוּ אֶשְׁגָּחוֹתָא, מֵאִינוּן עוֹבְדִין טְבִין דְּאֶתְעֵבִידוּ בְּטַמִּירוּ, וְלֹאֶשְׁגָּחָא בְּאִינוּן עוֹבְדִין דְּאִינוּן בְּשִׁלְמוֹ דְּלִבָּא, וְאַף עַל גַּב דְּלֹא אֶתְעֵבִידוּ כְּדָקָא יְאוֹת.

הֵאֵי חִיּוֹתָא אֵיּהִי קִיּוּמָא בְּאַשְׁגָּחוֹתָא דְּעִלוֹתִין. בְּגִין דְּאִינוּן שְׁאֵלְתִין דְּשְׁאֵלִי בְּנֵי נְשָׂא בְּעִלוֹתֵיהוֹן, כְּלֵהוּ קִיּוּמֵי בִידָא דְּהֵאֵי חִיּוֹתָא, וְאַנַּח לֵהוּ בְּהֵאֵי הִיכְלָא, וְקִיּוּמִין אִינוּן שְׁאֵלְתִין בְּהֵאֵי הִיכְלָא עַד אַרְבָּעִין יוֹמִין, לְאַשְׁגָּחָא בְּהוּ.

דְּהָא (בסוף ארבעין יומין) בְּכָל אַרְבָּעִין וְאַרְבָּעִין, נִפְקָא הֵאֵי חִיּוֹתָא, וְנָטִיל לְכָל אִינוּן שְׁאֵלְתִין, וְאַנַּח לוֹן קְמִיּהוּ דְּאִינוּן שְׁבָעִין וְתָרִין נְהוּרִין, וְדִיּוּנִין לוֹן. וְכִדִּין הֵאֵי רוּחָא דְּאַקְרִי זְכוּרֵת אֵל, (דף ת"ב ע"ב) מְעִינַת בְּהוּ, אֵי זְכִי אֵי לֹא זְכִי. אֵי זְכִי, נִפְקָא הֵאֵי צְלוֹתָא, וּמְתַגַּלְגֵּלַת הֵאֵי שְׁאֵלְתָא, וְנִפְקֵן עִמָּה תְּרִיסָר מְמַנִּין, וְכָל חַד וְחַד תְּבָעִין מֵעַם הַהוּא רוּחָא, קִיּוּמָא בְּהֵאֵי שְׁאֵלְתָא, וְאַתְקִיּוּמָא בְּהוּ.

תַּחֲוֹת הֵאֵי חִיּוֹתָא, אַרְבָּעָה שְׁרָפִין מְלֵהֲטִין, שְׁרָפָא"ל, בְּרָקִיא"ל, קְרִישִׁיא"ל קְדוּמִיא"ה. וְאַלִּין אַרְבַּע תַּחֲוֹת הֵאֵי חִיּוֹתָא קִיּוּמִין לְאַרְבַּע סְטִרֵי עֵלְמָא, אֵלִין אַרְבַּע קִיּוּמֵי לְאַרְבַּע סְטִרֵי עֵלְמָא, וְאִינוּן מְמַנִּין לְאַשְׁגָּחָא בְּכָל אִינוּן דְּנְטִרֵי יוּמָא דְּשִׁבְתָּא, וּמְעַנְגֵי שְׁבִיבָתָא כְּדָקָא יְאוֹת.

מֵאֵלִין אַרְבַּע כַּד נְטִלֵי, נִפְקֵי שְׁבִיבִין דְּאַשָׁא, וּמֵאֵלִין שְׁבִיבִין אֶתְעֵבִידוּ שְׁבָעִין וְתָרִין גְּלַגְלִין, מְלֵהֲטִין בְּאַשָׁא.

מֵהָכָא אֲתַעְבִּיד נְהָר דִּינּוּר. אֶלְף אֶלְפִין
 יִשְׁמְשׁוּנִיה לְהֵהוּא נְהָרָא. כָּל אֵינּוֹן
 דְּמַעְנַגִּי שְׁבֵתָא, אֵלִין אַרְבַּע מְמַנָּן
 מִשְׁגָּחַן בְּכָל אֵינּוֹן דְּמַעְנַגִּי שְׁבֵתָא,
 וְהָאֵי חֵיזְתָּא קִיַּימָא עֲלֵייהוּ, וְנִטְלִי
 בְּגִינָה תַּחֲוֹתָהּ.

בְּכָר יוּמָא וְיוּמָא, נָגִיד הֵהוּא נְהָר
 דִּינּוּר, וְאוּקִיד לְכַמָּה רוּחִין,
 וּלְכַמָּה שְׁלִיטִין. וְכַד עֵייל שְׁבֵתָא,
 פְּרוּזָא נִפְקָא, וְשָׂכִיף הֵהוּא נְהָר דִּינּוּר,
 וְזַעֲפִין וְזִיקִין וְשִׁבִיבִין אֲשַׁתְּכֻכוּ. וְהָאֵי
 חֵיזְתָּא אֲזֵלָא וְסִלְקָא עַל אַרְבַּעָה אֵלִין
 שְׂרָפִים דְּקֶאֱמָרָן. וְעָאל גּוֹ אֲמַצְעִיתָא
 דְּהֵיכְלָא דָא, בְּהֵהוּא אֲתֵר דְּאֶקְרִי עֲנָג.
 בְּגִין דְּבֵהָאֵי אֲתֵר, פַּד עֵייל שְׁבֵתָא,
 מִתְּסַדְרָאן תַּמָּן כָּל פְּתוּרֵי דְּבָנֵי
 עֲלֵמָא, דְּאֶקְרוּ בְּנֵי הֵיכְלָא דְּמִלְפָא,
 וְאֶלְף אֶלְפִין, וְרַבּוּ רַבּוּוֹן מְמַנָּן, קִיַּימֵי
 עַל אֵינּוֹן פְּתוּרֵי. וְהָאֵי חֵיזְתָּא עֲלָאָה עַל
 אֵלִין אַרְבַּעָה שְׂרָפִים, וְעָאל בְּהֵהוּא
 אֲתֵר, וְחֵמָא כָּל אֵינּוֹן פְּתוּרֵי, (וְכָל אֵינּוֹן
 דְּקִיַּימָא עֲלֵיהוּ) וְאֲשַׁגַּח בְּכָל פְּתוּרָא וּפְתוּרָא,
 וְהֵיךְ מַעְנַגִּי לִיָּה לְכָל פְּתוּרָא וּפְתוּרָא,
 וְקִיַּימָא וּבְרִיף לִיָּה לְהֵהוּא פְּתוּרָא. וְכָל
 אֵינּוֹן אֶלְף אֶלְפִין, וְרַבּוּא רַבְּבָן, כְּלָהוּ
 פְּתַחֵי וְאֶמְרֵי אָמֵן.

וְמָה בְּרָכָה הִיא דְּבְרִיף עַל הָאֵי פְּתוּרָא
 דְּמִתְּסַדְרֵי וְאֲתַעְנַגָּא כְּדָקָא יָאוּת.
 (ישעיה נח) אַז תַּתְעַנַּג עַל יְיָ וְגו' כִּי פִי יֵי'

הִלְלוּ נַעֲשִׂים שְׂבָעִים וּשְׁנַיִם גְּלִילִים לוֹהֲטִים
 בְּאֵשׁ. מִכָּאן נַעֲשֶׂה נְהָר דִּינּוּר. אֶלְף אֶלְפִים
 יִשְׁמְשׁוּ אֶת אוֹתוֹ הַנְּהָר. כָּל אוֹתָם שְׁמַעְנַגִּים
 שֶׁבֶת, אַרְבַּעַת הַמְּמַנִּים הִלְלוּ מִשְׁגִּיחִים בְּכָל
 אוֹתָם שְׁמַעְנַגִּים אֶת הַשֶּׁבֶת, וְהַחֲזִיה הַזֹּאת
 עוֹמֶדֶת עֲלֵיהֶם, וְנוֹסְעִים בְּשִׁבְלֵהָ תַּחֲתֶיהָ.
 בְּכָר יוֹם יוֹם זֶרֶם אוֹתוֹ נְהָר דִּינּוּר וְשׁוֹרְף
 כַּמָּה רוּחוֹת וְכַמָּה שְׁלִיטִים. וְכַשְׁנִכְנֶסֶת
 שֶׁבֶת, יוֹצֵא כְרוֹז, וְשׁוֹכֵף אוֹתוֹ נְהָר דִּינּוּר,
 וְהַסְעָרוֹת וְהַזִּיקִים וְהַשִּׁבִיבִים שׁוֹכְכִים.
 וְהַחֲזִיה הַזֹּאת הוֹלֶכֶת וְעוֹלָה עַל אַרְבַּעַת
 הַשְּׂרָפִים הִלְלוּ שְׁאֲמַרְנוּ, וְנִכְנָסֶת לְתוֹךְ
 אֲמַצְעַת הַהֵיכָל הַזֶּה לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא
 עֲנָג.

מִשׁוּם שֶׁבְּמְקוֹם הַזֶּה, כְּשֶׁנִּכְנָסֶת שֶׁבֶת,
 מִסְתַּדְרִים שָׁם כָּל הַשְּׁלַחְנוֹת בְּנֵי הָעוֹלָם,
 שְׁנִקְרָאִים בְּנֵי הַיִּכָּל הַמְּלָךְ. וְאֶלְף אֶלְפִים
 וְרַבּוּא רַבּוּבוֹת עוֹמְדִים עַל אוֹתָם הַשְּׁלַחְנוֹת.
 וְהַחֲזִיה הַעֲלִיּוֹנָה הַזֹּאת עַל אַרְבַּעַת הַשְּׂרָפִים
 הִלְלוּ, וְנִכְנָסֶת לְאוֹתוֹ מְקוֹם, וְרוֹאֶה שָׁם אֶת
 כָּל אוֹתָם הַשְּׁלַחְנוֹת (וְכָל אוֹתָם שְׁעוּמִדִּים עֲלֵיהֶם),
 וּמִשְׁגִּיחָהּ בְּכָל שְׁלַחַן וְשְׁלַחַן, וְאֵיךְ מַעְנַגִּים
 אֶת כָּל שְׁלַחַן וְשְׁלַחַן, וְעוֹמְדֵת וּמְבַרְכֶת אֶת
 אוֹתוֹ הַשְּׁלַחַן. וְכָל אוֹתָם אֶלְף אֶלְפִים וְרַבּוּא
 רַבּוּבוֹת, כָּלֵם פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים אָמֵן.

וְמָה הַבְּרָכָה שֶׁמְבַרֵךְ עַל הַשְּׁלַחַן הַזֶּה
 שְׁנִעְרַף וְנַעֲנַג כְּרָאוּי? (ישעיה נח) אַז תַּתְעַנַּג עַל
 ה' וְגו' כִּי פִי ה' דְּבַר. וְכָלֵם אוֹמְרִים: אַז
 תִּקְרָא וְה' יַעֲנֶה וְגו'. רוּחַ הַעֲלִיּוֹנָה שְׁנִקְרָאת
 זְכוּ"ת אֵל, כְּשִׁאוֹתוֹ הַשְּׁלַחַן מִתְעַנַּג בְּכָל
 הַסְעוּדוֹת, בְּסְעוּדָה הָאֲחֵרוֹנָה הַשְּׁלִישִׁית
 מְסִיִּם וְאוֹמֵר עַל כָּל אוֹתָם הָרֵאשׁוֹנִים,
 וְאוֹמֵר: אַז יִבְקַע כְּשִׁחַר אוּרְךָ וְגו', כְּבוֹד ה'
 יֵאֲסַפֶּךָ. כָּל אוֹתָם שְׂבָעִים אֲזוֹרוֹת אַחֲרִים
 בְּכָל הַצְּדִדִּים פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: (תהלים קכח)
 הִנֵּה פִי כֵן יְבֹרֵךְ גְּבֹר יְרֵא ה'.

דְּבַר. וְכְלָהוּ אֶמְרֵי, (ישעיה נח) אַז תִּקְרָא וְיֵי' יַעֲנֶה וְגו'. רוּחָא עֲלָאָה דְּאֶקְרִי
 זְכוּ"ת אֵל, פַּד הֵהוּא פְּתוּרָא אֲתַעְנַג בְּכְלָהוּ סְעוּדָתִי, בְּסְעוּדָתָא בְּתַרְאָה
 תְּלִיתָאָה מְסִיִּים וְאָמֵר, עַל כָּל אֵינּוֹן קְדָמָי, וְאָמֵר (ישעיה נח) אַז יִבְקַע כְּשִׁחַר
 אוּרְךָ וְגו', כְּבוֹד יְיָ יֵאֲסַפֶּךָ. כָּל אֵינּוֹן שְׂבָעִין נְהוּרִין אֲתַרְנִין בְּכָל סְטָרִין,
 פְּתַחֵי וְאֶמְרֵי, (תהלים קכח) הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרֵךְ גְּבֹר יְרֵא יְיָ.

וּכְשֶׁשָׁלַח הָאָדָם אִינוֹ עוֹמֵד בְּאוֹתוֹ מְקוֹם בְּעִרְיַת הַעֲנַג כְּרֹאֵי, אִזְ הַחִיָּה הַזֹּה, וְאוֹתָן אַרְבַּע שְׂפַחְתִּיהָ, וְכָל אוֹתָם אֶלֶף אֲלָפִים וְרִבּוֹא רַבּוֹת, כְּלָם דּוֹחִים אוֹתוֹ הַחוּצָה לְאוֹתוֹ צַד הָאֲחֵר, וְכִמָּה שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים, כְּלָם נוֹטְלִים אוֹתוֹ וּמְכַנְּסִים אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ מְקוֹם, שֶׁהוּא בַּהֶפֶךְ מִזֶּה, וְנִקְרָא נִגְע. וְכִשְׂמֻכְנִיסִים אוֹתוֹ לְשֵׁם, (פּוֹתִיחִים וְאוֹמְרִים) (שֵׁם קֵט) וַיֵּאָהֵב קָלְלָה וְתִבּוֹאָהּ וְלֹא חֶפֶץ בְּבִרְכָה וְתִרְחַק מִמֶּנּוּ. יִנְקֹשׁ נוֹשָׂה לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְגו', אֵל יְהִי לוֹ מוֹשֵׁף חֹסֵד וְגו'. הַרְחֵמֵן יִצְּלֵנוּ.

מִשּׁוֹם שֶׁעֲנַג שֶׁבַת, וְאִמּוֹנַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (זֶה אֵלּוֹ אוֹתָם שְׁלַחְנוֹת שֶׁל עֲנַג שֶׁבַת וּמוֹעֲדִים וְחַגִּים, כְּלָם שִׂמְחָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשּׁוֹם כִּי) הוּא. וּמִשּׁוֹם זֶה, כָּל אוֹתָם שְׂמֻעֲנָגִים עֲנַג הַשֶּׁבַת וְזִמְנִים וּמוֹעֲדִים, אַרְבַּעַת הִלּוּ שְׁעוֹמְדִים תַּחַת הַחִיָּה הַזֹּה עוֹמְדִים כְּנֶגֶד אוֹתוֹ נֶהַר דִּינּוֹר, וְלֹא נוֹתְנִים לְהַשְׂרֵף שֵׁם אֵת כָּל אֵלּוֹ שְׂמֻעֲנָגִים עֲנוּגִיָּהֶם כְּרֹאֵי.

תַּחַת הָאֲרַבְעָה הִלּוּ יֵשׁ מִמֶּנִּים אֲחֵרִים שְׁעוֹמְדִים בַּחוּץ, שְׂנוֹדְעִים מִצַּד הַהֵיכַל הַזֶּה, (וְכָל הַכְּרוֹזִים בַּחוּץ) וּמְכַרְזִים עַל כָּל אוֹתָם הַדִּינִים וְעַל כָּל אוֹתָן הַגְּזוֹרוֹת שְׂנִגְזְרוּ בַּהֵיכַל הַזֶּה.

הַבַּר נִדּוֹן כְּאֵן, פָּרַט לְשִׁלְשָׁה דְבָרִים שֶׁלֹּא נִתְּנָת רְשׁוּת כְּאֵן בַּהֵיכַל הַזֶּה שְׂנִקְרָא זְכוּת, וְאֵלּוֹ הֵם: בְּנֵי חַיִּי וּמוֹזֵנִי. שְׁהַרִי שְׁלֶשֶׁת אֵלֶּה לֹא עוֹמְדִים כְּאֵן, מִשּׁוֹם שְׁהַרִי הֵם תְּלוּיִים בְּמִזְל. שְׁהַרִי אוֹתוֹ נֶהַר שְׂשׁוּכְע וְיוֹצֵא, שֵׁם תְּלוּיִים חַיִּים שְׂלֻמְעָלָה, וְשֵׁם תְּלוּיִים הַמְּזוֹנוֹת, וְשֵׁם תְּלוּיִים הַבְּנִים. שְׁהַרִי שְׁלֶשֶׁת אֵלֶּה יוֹצְאִים מִשֵּׁם וְשׁוּפְעִים וְנִמְשָׁכִים לְמִטָּה.

וּמִשּׁוֹם כִּי הַכָּל עוֹמֵד בַּהֵיכַל הַזֶּה, פָּרַט לְשִׁלְשָׁת אֵלּוֹ.

וְכִּי פְתוּרָא דְבַר נֶשׁ לָא קִיִּמָּא בְּהֵוּא אֲתָר בְּסִדּוּרָא דְעִנוּגָא כְּדָקָא יֵאוּת, כְּדִין הָאִי חִיּוּתָא, וְאִינוּן אַרְבַּע דְתַחוּתָהּ, וְכָל אִינוּן אֶלֶף אֲלָפִין וְרִבּוֹ רַבְבָּן, כְּלָהּוּ דְחִיּוּן לִיה לְבַר, לְהֵוּא סְטָרָא אֲחֵרָא, וְכִמָּה גְרִדִּינִי נִימוּסִין, כְּלָהּוּ נְטִילִי לִיה וְעִיילִי לִיה לְהֵוּא אֲתָר, דְאִיהוּ בְּהַפּוּכָא מִן דָּא, וְאֶקְרִי נִגְע. וְכִד עִיילִי לָה תַמָּן, (ס"א פְתַחִי וְאִמְרִי) (תַּהֲלִים קֵט) וַיֵּאָהֵב קָלְלָה וְתִבּוֹאָהּ וְלֹא חֶפֶץ בְּבִרְכָה וְתִרְחַק מִמֶּנּוּ. (תַּהֲלִים קֵט) יִנְקֹשׁ נוֹשָׂה לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְגו', אֵל יְהִי לוֹ מוֹשֵׁף חֹסֵד וְגו'. רַחֲמָנָא לְשַׁבְּן.

בְּגִין דְעִנוּגָא דְשֶׁבַתָּא, וּמִהִימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ס"א הָאִי אִיהוּ אֵלּוֹן פְתוּרִי דְעִנוּגָא דְשֶׁבַתָּא וּמִנִּין

וּמִנִּין כְּלָהּוּ חֲרוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְגִין דָּא) אִיהוּ. וּבְגִין דָּא, כָּל אִינוּן דְמַעֲנָגִי עִנוּגָא דְשֶׁבַתָּא וְזִמְנֵי וּמוֹעֲדֵי, אֵלּוֹן אַרְבַּע דְקִיִּמֵי תַחוּת הָאִי חִיּוּתָא, קִיִּמָּא לְקַבַּל הֵוּא נֶהַר דִּינּוֹר, וְלֹא שְׂבָקִי לְאֲתוּקְדָא בֵּיה, לְכָל אִינוּן דְמַתְעַנְגִי עֲנוּגִיָּהּ כְּדָקָא יֵאוּת.

תַּחוּת אֵלּוֹן אַרְבַּע, אִית מִמֶּנּוּן אֲחֵרִינִין, דְקִיִּמֵי לְבַר, דְאֲשַׁתְמוּדְעָאן מִסְטָרָא דְהֵיכְלָא דָּא (וְכָל כְּרוּזִין לְבַר) וּמְכַרְזִי לְכָלֵּא אִינוּן דִּינִין, וְכָל אִינוּן גְזָרִין דְאֲתַגְזְרוּ בְּהָאִי הֵיכְלָא.

בְּלָא אֲתַדֵּן הָכָא, בַּר תְּלַת מְלִין, דְלָא אֲתִיָּהִיב רְשׁוּ הָכָא בְּהֵיכְלָא דָּא דְאֶקְרִי זְכוּתָא.

וְאֵלּוֹן אִינוּן: בְּנֵי חַיִּי, וּמוֹזֵנִי. דְהָא אֵלּוֹן תְּלַתָּא, לָא קִיִּמֵי הָכָא, בְּגִין דְהָא בְּמִזְלָא תְלִיָּאן. דְהָא הֵוּא נֶהַר דְנִגִּיד וְנִפְיָק, תַמָּן תְלִיָּין חַיִּין דְלַעֲיִלָּא, וְתַמָּן תְלִיָּין מְזוּנֵי, וְתַמָּן תְלִיָּין בְּנֵי, דְהָא אֵלּוֹן תְּלַתָּא מִתַּמָּן נִפְיָקִי, וְנִגְדֵי וְאֲתַמְשָׁכָאן לְתַתָּא. וּבְגִין כֵּן, כְּלָא קִיִּמָּא בְּהֵיכְלָא דָּא, בַּר הַנִּי תְלַתָּא.

בר נש פד איהו בבי מרעיה, הכא אתדן, וכל שאר דינני דעלמא. ואי תימא, בר נש בבי (דף ת"ג ע"א) מרעיה, אי אתדן לחיים יהבין ליה. לאו דחייז תליין הכא, אלא כד אתדן הכא לחיים, פדין נגדין חיים מלעילא, ויהבי ליה. (ואי לא לא תבין) זפאה חולקיהון דצדיקייא דידיעי ארחוי דאורייתא, וזפאן בה לחיי עלמא, עלייהו כתיב (ישעיה ס) ועמך פולם צדיקים לעולם ירשו ארץ וגו'.

(היכל אהבה חס"ד)

היכלא חמישאה, היכלא דא קיימא לאנהרא לאלין תתאי. והאי איהו היכלא דקיימא לאנהרא ברזא דמהימנותא. פתחא חדא קיימא בהאי היכלא, וחד ממנא עליה, והוא ממנא אקרי סניגוריה. האי ממנא קיימא על פתחא דא, בגין למילף (ס"א סניגוריה עליהו דישאל ובגין דא אקרי שמיח כד דתא איהו ממנא על כל אינון מבין דישאל למיעל סניגורא וכו') סניגורא דלהון, קמיה דמאריהון. ולא ישלוט עלייהו סטרא אחרא. בהיכלא דא, קיימא חד רוחא, דכליל בארבע, דהא רוחא דא כליל בארבע גוונים, חנור ואוכם ירוק וסומק. והאי איהו רוחא דקיימא כליל בכלא, ואקרי סוריה, רב על כל אינון חילין תתאין. וכלהו קיימין תחותיה, וממנן תחות ידיה. האי רוחא, דסגיר ופתח. כל מפתחאן עלאין פלהו אתמסרן בידיה. (תלת זמנין ביוקא) כל חילין תתאין, פלהו אתכלילין וקיימן תחותיה, ומניה אתזנו. האי קיימא בכל רזין דמאריה, כל גנזין עלאין פלהו אתמסרן בידיה.

האי רוחא אקרי אהבה. ובגין דא, אקרי היכל דא, היכל אהבה. בגין דהכא אתגניזו כל

בשאדם הוא בבית חליו, כאן הוא נדון, וכן כל שאר הדינים שבעולם. ואם תאמר, אם אדם בבית חליו נדון לחיים - נותנים לו. לא שהחיים תלויים כאן, אלא כשנדון כאן לחיים, אזי שופעים החיים מלמעלה ונותנים לו (ואם לא - לא נותנים). אשרי חלקם של הצדיקים שיוצעים דרכי התורה וזוכים בה לחיי עולם, עליהם כתוב (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ.

היכל אהבת חסד

ההיכל החמישי. ההיכל הזה עומד להאיר לתחתונים הללו. וזהו ההיכל שעומד להאיר בסוד האמונה. פתח אחד עומד בהיכל הזה וממנה אחד עליו, ואותו ממנה נקרא סניגוריה. הממנה הזה עומד על הפתח הזה כדי ללמד (סניגוריה על ישראל, ובגלל זה נקרא שמו כך, שהרי הוא ממנה על כל אותן טובות של ישראל להכניס סניגוריה וכו') סניגוריה שלהם לפני רבונם, ולא ישלט עליהם הצד האחר.

בהיכל הזה עומדת רוח אחת שפלולה בארבע, שהרי רוח זו פלולה בארבעה גונים: לבן, שחר, ירק ואדם. וזוהי רוח שעומדת פלולה בכל, ונקראת סוריה. גדולה על כל אותם חילות תחתונים. וכלם עומדים תחתיה וממנים תחת ידה.

הרוח הזו שסוגרת ופותחת. כל המפתחות העליונים כלם מסורים בידה. (שלוש פעמים ביום) כל החילות התחתונים כלם נכללו ועומדים תחתיה וממנה גוונים. זה עומד בכל סודות רבוננו, כל הגוונים העליונים כלם נמסרו בידה.

הרוח הזו נקראת אהבה, ומשום כך נקרא ההיכל הזה היכל אהבה. משום שפאן נגנזו כל סוד

רָזָא דְרָזִין, לְמֵאן דְאַצְטְרִיךְ לְאַתְדַבְקָא בֵיהּ. וְהָכָא הוּא רָזָא דְכְתִיב, (שיר השירים ז) שָׁם אֶתֵּן אֶת דְיָדִי לָךְ.

הסודות למי שצריך להדבק בו, וכאן הוא סוד הכתוב, (שיר השירים ז) שם אתן את ידי לך.

הרוח הזו היא השומרת את כל השמירה שלמעלה, וזו נקראת (תהלים קכא) שומר ישראל, (דברים ז) שומר הברית. משום שכאן היא שמירת כל הגזים העליונים, ועל כן גנזי רבנו גנוזים בה. מזה יוצאים שבילים ודרכים לאותם שלמטה כדי לעורר בהם רוח של אהבה.

רוחא דא, איהו נטיר כל נטירו דלעילא, ודא אקרי (תהלים קכא) שומר ישראל. (דברים ז)

שומר הברית. בגין דהכא איהו נטירו דכל גנזין עלאין, ועל דא גנזין דמאריה גנזין ביה. מהאי נפקי שבילין וארחין לאינון דלתתא, בגין לאתערא בהו רוחא דרחימותא. אלן ארבעה גוונין דביה, אתכלילן דא בדא. וכד בעאן לאכללא, בטש דא בדא, ונפק מכלהו חד חיותא קדישא, דאקרי זהר. והאי חיותא על דא כתיב, (יחזקאל י) היא החיה אשר ראיתי על נהר כבר.

ארבעת הגונים הללו שבה נכללו זה בזה. וכשרוצים להכלל, מפה זה בזה, ויוצאת מכלם חיה קדושה אחת שנקראת זהר. והחיה הזו עליה כתוב, (יחזקאל א) היא החיה אשר ראיתי על נהר כבר.

מהיכלא דא, נפקין כל רוחין קדישין דקיימין בקיומא דנשיקין (עלאין). דהא מאינון נשיקין, נפקא אורא דרוחא, לקיומא דנפשא לכל אינון נשמתין עלאין, דאתייהיבו בבני נשא. ורזא ההוא דכתיב, (דברים ח) פי על כל מוצא פי יי' יחיה האדם. בגין דבהאי היכלא קיימין כל נשמתין, וכל רוחין, דזמינן לנחתא בבני נשא, מיומא דאתברי עלמא. ועל דא, היכלא דא נקטא, כל אינון נשמתין דנפקין מההוא נהר דנגיד ונפיק. ובגין דא, היכלא דא לא קיימא לעלמא בריקניא.

מהיכל דההוא נהר יוצאות כל הרוחות הקדושות שעומדות בקיום של הנשיקות (העליונות), שהרי מאותן הנשיקות יוצא אור של רוח לקיים הנפש לכל אותן הנשמות העליונות שנתנו בבני אדם, וסוד אותו הכתוב (דברים ח) פי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם. משום שבהיכל הזה עומדות כל הנשמות וכל הרוחות שעמידות לרדת בבני האדם מיום שנברא העולם, ועל כן ההיכל הזה לוקח כל אותן נשמות שיוצאות מאותו נהר ששופע ויוצא. ומשום כך ההיכל הזה לא עומד לעולם בריקנות.

ומיומא דאתחרב פי מקדשא, לא עאלו הכא נשמתין אחרנין. וכד יסתימון אלן, היכלא קיימא בריקניא, ויתפקד מלעילא, וכדין ייתי מלפא משיחא. ואתער היכלא דא לעילא, ויתער היכלא לתתא.

ומיום שנחרב בית המקדש, לא נכנסו לכאן נשמות אחרות. וכשיסתימו אלה, ההיכל עומד בריקנות ויפקד מלמעלה, ואז יבא מלך המשיח, ויתעורר ההיכל הזה למעלה, ויתעורר ההיכל למטה.

וברזא דהיכלא דא כתיב, (שיר השירים ד) שני שדיך פשני עפרים וגו'. בגין דבהיכלא דא

ובסוד ההיכל הזה כתוב, (שיר ד) שני שדיך פשני עפרים וגו'. משום שבהיכל הזה אותה הרוח שאמרנו. ואותה החיה מוציאה

שְׁנֵי אֲרוֹת פְּלוּלִים זֶה עִם זֶה, שְׁקֻשּׁוּרִים זֶה בְּזֶה, וְנִקְרָאִים א"ל שְׁד"י. אֵלּוּ נִקְרָאִים שְׁד"י, וְא"ל שְׁלֻמְטָה, מִתְחַבְּרִים זֶה בְּזֶה וְנִכְנָסִים זֶה לְזֶה. וְנִקְרָא א"ל שְׁד"י, מִשּׁוּם שִׁיּוּצָא מִפְּלֻלוֹת הַשְּׂדִים הַלְלוּ.

וְהָא"ל הִנֵּה, שֶׁהוּא מִצַּד הַיָּמִין, נוֹטֵל מִמְּקוֹם זֶה כָּל אוֹתָם הַרְחֻמִּים שְׁעוֹמְדִים לְהִזִּין אֶת אוֹתוֹ הַהֵיכָל שְׁלֻמְטָה שְׁנִקְרָא זְכוּרִית, עַל שֵׁם הַרוּחַ הַזֶּה שְׁבוּ שְׁאֵמְרָנוּ. הַשְּׂדֵי הַזֶּה מִיִּנֵּיק אֶת כָּל אוֹתָם הַתְּחַתּוֹנִים וְכָל אוֹתָם הַהֵיכָלוֹת וְכָל אוֹתָם שְׁבַחוּץ שְׁעוֹמְדִים בְּצַד הַזֶּה, שְׁנִקְרָאִים יְתוֹדוֹת הַמְּשָׁפָן, כְּמוֹ שְׁבַאֲרָנוּ. וְלָכֵן נִקְרָא שְׂדֵי, מִשּׁוּם שֶׁמִּסְפֵּק מְזוֹן לְכָל הַתְּחַתּוֹנִים, כְּמוֹ שֶׁהוּא מִקְבֵּל מִצַּד הַיָּמִין.

מִכָּאן יוֹצְאִים אוֹתָם הָאֲרוֹת שְׁנִקְרָאִים (בְּרֵאשִׁית א) לֵהֵט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, מִשּׁוּם שֶׁמִּתְהַפֶּכֶת לְכַמָּה גּוֹנִים, וְהָרִי בְּאֲרָנוּ, שְׁאֵלָה מְעוֹרְרִים דִּין בְּשִׁלְיחוֹת שְׁלֻמְעֵלָה, וְהֵם בְּעוֹלָם מִצַּד הַשְּׂמָאל, כְּשֶׁנִּפְרְדָת (כְּשִׁמְתַפְּשֻׁת) הַרוּחַ הַזֶּה וּמִכָּה לְהוֹצִיא אֲרוֹת לְכָל הַצְּדִדִּים, כְּמוֹ אוֹתָם הַשְּׂדִים שְׁשׁוּפְכוֹת חֶלֶב לְכָל צַד, כִּף גַּם מִהַרוּחַ הַזֶּה יוֹצְאִים לְכָל צַד, וּמוֹצִיאִים חִיָּה אַחַת אַחֶרֶת שְׁמִמְנָה עַל אֵלָה, שְׁנִקְרָא לֵהֵט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, וְזֶה נִקְרָא.

וְאוֹתוֹ וְזֶה שְׁמִמְנָה עַל הָעוֹלָם, בְּזִמְן שְׁמִמְנָה הָרָעֵב עַל הָעוֹלָם וְנִדוּן בּוֹ, אֲזִי הַחִיָּה הַזֶּה מִפְּקֻדָת עַל הָעוֹלָם, וּמוֹצִיאָה רוּחַ שֶׁל מְזוֹן לְכָל אוֹתָם בְּנֵי הָאֱמוּנָה שֶׁלֹּא יָמוּתוּ בְּרָעֵב וְסוֹעֵדֶת לָבֶם. מִשּׁוּם שֶׁהָרִי מִהַצַּד הָאֲחֵר, כְּשִׁשׁוּלֵט הָרָעֵב בְּעוֹלָם, יוֹצְאוֹת מִהַצַּד הַזֶּה

הַהוּא רוּחָא דְקֶאֱמָרָן, וְהַהוּא חִיּוּתָא, אִפִּיק תְּרִין נְהוּרִין פְּלִילָן דָּא בְּדָא, מִתְקַשְׁרָן דָּא בְּדָא, וְאִקְרוּן א"ל שְׁד"י. אֵלִין אִקְרוּן שְׁד"י, וְא"ל דְּלִתְתָא, מִתְחַבְּרָן דָּא בְּדָא, וְאֵעִיל דָּא בְּדָא, וְאִקְרִי א"ל שְׁד"י. בְּגִין דְּנִפְק מִכְּלָלָא דְאֵלִין שְׂדִים.

וְהָא"ל דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דִימִינָא, נָטִיל מֵאֲתָר דָּא, פֶּל אֵינוֹן רַחֲמִין, דְּקִימִי לְאִתְזָנָא הַהוּא הֵיכְלָא דְלִתְתָא, דְּאִקְרִי זְכוּרִית א, עַל שְׁמָא דְהָאִי רוּחָא דְבִיָּה דְקֶאֱמָרָן. הָאִי שְׂדֵי, יִנִּיק לְכָל אֵינוֹן תְּתָאִין, וְלְכָל אֵינוֹן הֵיכְלִין, וְלְכָל אֵינוֹן דְּלִבְר, דְּקִימִי מִסְטָרָא דָּא, דְּאִקְרוּן יְתוֹדוֹת הַמְּשָׁפָן, כְּמָה דְאִוְקִימְנָא. וְעַל דָּא אִקְרִי שְׂדֵי, בְּגִין דְּמִסְפֵּקָא מְזוֹנָא לְכָלֵהוּ תְּתָאִי, כְּמָה דְאִיהוּ מִקְבֵּלָא, מִסְטָרָא דִימִינָא.

מִהֲבָא, נִפְקוּ אֵינוֹן נְהוּרִין, דְּאִקְרוּן (בְּרֵאשִׁית א) לֵהֵט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת. בְּגִין

דְּמִתְהַפֶּכָא לְכַמָּה גּוֹוִנִין, וְהָא אוֹקִימְנָא, דְּאֵלִין מִתְעַרִי דִינָא בְּשִׁלְיחוֹתָא דְלֵעִילָא, וְאֵינוֹן בְּעֵלְמָא (דף ת"ג ע"ב) מִסְטָר שְׁמָאלָא, כַּד אֲתַפְּרֵשׁ (ס"א אֲתַפְּשֵׁם) רוּחָא דָּא, וּבִטְשׁ לְאַפְקָא נְהוּרִין לְכָל סְטָרִין, כְּאֵינוֹן שְׂדִים דְרָמָאן חֶלְבָא לְכָל סְטָר, הַכִּי נָמִי מִהָאִי רוּחָא, נִפְקִי לְכָל סְטָר, וְאִפִּיקוּ חַד חִיּוּתָא אַחְרָא, דִּי מְמַנָּא עַל אֵלִין, דְּאִקְרִי לֵהֵט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת. וְדָא

אִקְרִי. (חסר) (ס"א שְׁבַע וְדָא אִיהוּ דְמִמְנָא)

וְהַהוּא וְהָאִי דְמִמְנָא עַל עֵלְמָא. בְּזִמְנָא דִי מְמַנָּא כְּפִנָּא עַל עֵלְמָא וְאִתְדָן בִּיָּה, כְּדִין הָאִי חִיּוּתָא אֲתַפְּקָדָא עַל עֵלְמָא, וְאִפִּיק רוּחָא דְמְזוֹנָא, לְכָל אֵינוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, דְלֹא יָמוּתוּן בְּכְפִנָּא, וְסָעִיד לְבִיָּהוּ. בְּגִין דְהָא מִסְטָרָא אַחְרָא, כַּד שְׁלֻטָא כְּפִנָּא בְּעֵלְמָא,

נִפְקִי מִהָאִי סְטָרָא תְרִין רוּחִין מִסְאָבִין, וְאִקְרוּן שוֹד וְכַפֵּן. וְדָא אִיהוּ רָזָא,

שְׁתֵּי רִחוֹת טְמֵאוֹת שֶׁנִּקְרְאוֹת
שׁוֹד וְכַפֵּן. וְזֶהוּ סוּד - (איוב ה) לְשׁוֹד
וְלְכַפֵּן תִּשְׁחַק. מְשׁוּם שֶׁאֵלוֹ
עוֹמְדִים בְּעוֹלָם וְעוֹשִׂים קְטְרוּג
לְאֲנָשִׁים. אַחַד - אוֹתוֹ שֶׁשׁוֹלַח
לָהֶם רָעַב וּמְתִים. וְאֶחָד -
שֶׁאֲנָשִׁים אוֹכְלִים וְלֹא שְׂבָעִים,
מְשׁוּם שֶׁהָרִי רִיחַ רָעָה שׁוֹלֵטֵת
בְּעוֹלָם.

הַחֵיָה הַזֶּה מוֹצִיָּאָה נִיצוּץ אַחַד
שִׁיּוּצָא מֵהַתְּנוּצָצוֹת שֶׁל שְׁנֵי
נִיצוּצוֹת שֶׁאֲמַרְנוּ, שֶׁהֵם
מִתְהַפְּכִים לְכַמָּה גּוֹנִים. וְהַנִּיצוּץ
הַזֶּה נִקְרָא שְׂרָפִים, וְזֶה אוֹחֵז בָּהֶם
וּמְלֵהִיט אוֹתָם.

בְּהִיבָרָה הַזֶּה יֵשׁ שְׁנֵי מַמְנִים,
אוֹרוֹת שְׁעוֹמְדִים עַל אֶלְף וְרַבּוּא
רְבּוּבוֹת שֶׁנִּקְרְאִים גְּפָנִים, וְאֶלְף
וְרַבּוּא רְבּוּבוֹת שֶׁנִּקְרְאִים רְמוּנִים,
וְכֻלָּם עוֹמְדִים בְּחִבּוּבוֹת, וְאֵלוֹ הֵם
שֶׁמְכַנְיָסִים אֶהְבָּה בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְמִטָּה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ-הוּא
לְמַעְלָה. וְכֻלָּם מְעוֹרְרִים אֶהְבָּה
וְעוֹמְדִים בְּאֶהְבָּה. וְכִשְׁמַתְעוֹרְרֵת
אֶהְבָּה מִמִּטָּה לְמַעְלָה וּמִמַּעְלָה
לְמִטָּה, אִזּוֹ מִתְמַלֵּא הַהִיכָל הַזֶּה
מִכַּמְּה טוֹבוֹת, מִכַּמְּה חֲסָדִים,
מִכַּמְּה רַחֲמִים, וְאִזּוֹ הָאֶהְבָּה
שֶׁלְמִטָּה תוֹף הָאֶהְבָּה הַעֲלִיּוֹנָה
נִדְבָקוֹת זֹו בְּזוֹ.

מִכַּאֵן יוֹצְאִים שְׁנֵי מַמְנִים
שֶׁנִּקְרְאִים אֶהְבָּה, עַל שֵׁם הַהִיכָל.
וְאֵלוֹ עוֹמְדִים לְהַשְׁגִּיחַ עַל כָּל
אוֹתָם שֶׁמִּיחְדִּים אֶת יַחַד רַבּוּנָם
בְּאֶהְבָּה, וּמוֹסְרִים נַפְשָׁם עָלָיו
בְּאֶהְבָּה, וְעוֹלִים וּמַעֲיָדִים
לְמַעְלָה. וְכֻלָּם אוֹתָם שְׁעוֹשִׂים חֲסֵד
בְּעוֹלָם, אוֹתָם הַחֲסָדִים עוֹלִים
וְנִכְנָסִים לְתוֹף הַהִיכָל הַזֶּה
וּמִתְעַטְרִים שָׁם, וְעוֹלִים לְהַתְעַטֵּר
בְּתוֹף אֶהְבָּה עֲלִיּוֹנָה. וְעַל זֶה
כְּתוּב, (תהלים קח) כִּי גָדַל מַעַל

שְׁמַיִם חֲסֵדְךָ. בְּהִיכָל הַזֶּה כְּתוּב, (שיר השירים ח) מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֶהְבָּה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ וְגו'.

לְשׁוֹד וְלְכַפֵּן תִּשְׁחַק. בְּגִין דְּאֵלִין קִיִּימִין
בְּעֵלְמָא, וְעַבְדִּין לוֹן לְבַנֵּי נִשְׂאָ קְטְרוּגָא. חַד,
הַהוּא דְקָא מְשַׁדֵּר לְהוּ כַּפְּנָא, וּמִיִּיתִי. וְחַד,
דְקָא אַכְּלִי בְנֵי נִשְׂאָ וְלֹא שְׂבָעִין, בְּגִין דְּהָא
רוּחָא בִישָׂא שְׁלֵטָא בְּעֵלְמָא.

חִיּוּתָא דָא, אֲפִיק חַד נִיצוּצָא, דְקָא נְפִיק
מִנְצִיצוֹ דְתָרִין נִיצוּצִין דְאֲמַרְן, דְאִינּוֹן
מִתְהַפְּכָאן לְכַמָּה גּוֹנִין. וְהֵאִי נִיצוּצָא אֲקָרִי
שְׂרָפִים, וְהֵאִי אַחִיד בְּהוֹן, וְלֵהִיט לוֹן.

בְּהִיבָרָא דָא אִית תָּרִין מַמְנָן, נְהוֹרִין דְקִיִּימִין
עַל אֶלְף וְרַבּוּא רַבְּבֵן דְאֶקְרוּן גְּפָנִים,
וְאֶלְף וְרַבּוּא רַבְּבֵן דְאֶקְרוּן רְמוּנִים, וְכֻלְהוּ
קִיִּימִין בְּחִבּוּבוֹתָא, וְאֵלִין אִינּוֹן דְאֵעֲלִי
רְחִימוֹתָא בֵּין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְעֵילָא. וְכֻלְהוּ מִתְעַרֵּי רְחִימוֹתָא, וְקִיִּימִין
בְּרְחִימוֹ. וְכַד אֲתַעַר רְחִימוֹ מִתַּתָּא לְעֵילָא,
וּמַעֲלָא לְתַתָּא, כְּדִין אֲתַמְלֵא הִיכְלָא, דָא,
מִכַּמְּה טְבִין, מִכַּמְּה חֲסָדִין, מִכַּמְּה רַחֲמִין
וְכַדִּין רְחִימוֹ דְלְתַתָּא, גּוֹ רְחִימוֹ עֲלָאָה,
אֲתַדְבֵּק דָא בְּדָא.

מִהֲבָא נְפִיקֵי תָרִין מַמְנָן, וְאֶקְרוּן אֶהְבָּה, עַל
שְׁמָא דְהִיכְלָא. וְאֵלִין קִיִּימִין
לְאֲשַׁגְחָא עַל כָּל אִינּוֹן דְמִיחְדִּי יַחּוּדָא
דְמֵאֲרִיהוֹן בְּרְחִימוֹ, וּמְסַרֵּי נַפְשֵׁיהוּ עֲלֵיהּ
בְּרְחִימוֹ, וְסִלְקֵי וְאֶסְהִידוּ לְעֵילָא וְכֻלָּם אִינּוֹן
דְעַבְדֵּי חֲסֵד בְּעֵלְמָא, אִינּוֹן חֲסָדִין סִלְקִין
וְעֵאֵלִין גּוֹ הֵאִי הִיכְלָא, וּמִתְעַטְרֵי תַמָּן, וְסִלְקֵי
לְאֲתַעַטְרָא גּוֹ אֶהְבָּה עֲלָאָה. וְעַל דָּא כְּתִיב,
(תהלים קח) כִּי גָדוֹל מַעַל שְׁמַיִם חֲסֵדְךָ. בְּהִיכְלָא
דָּא כְּתִיב, (שיר השירים ח) מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ
לְכַבּוֹת אֶת הָאֶהְבָּה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ וְגו'.

שְׁמַיִם חֲסֵדְךָ. בְּהִיכָל הַזֶּה כְּתוּב, (שיר השירים ח) מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֶהְבָּה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ וְגו'.

(היכל הרצון תפאר"ת)

היכל הרצון תפאר

בהיכל הששי. זהו ההיכל שנקרא היכל הרצון, שהוא רצון שנקרא (דברים ח) מוצא פי ה', שמחה של הדבקות של הכל. וכאן הוא רצון הרצונות, בסוד הכתוב (שיר השירים ד) פחוט השני שפתותיה. רצון כל הנשמות שיוצאות מאותו מוצא פי ה'.

בהיכל הזה היכל הרצון, ששם עומדות כל הבקשות וכל השאלות שבעולם, משום שרצון כל הרצונות כשנשקיות נמצאות, בסוד הכתוב (בראשית כט) וישק יעקב לרחל. ואז, כשנושק זה לזה, אז נקראת עת רצון, משום שהרי אז נמצאת שלמות וכל הפנים מאירות. וכשתפלות עולות, אז הוא עת רצון להמצא. ועל כן כתוב, (תהלים ט) ואני תפלתי לך ה' עת רצון. שהוא חבור זה עם זה.

בהיכל הזה עומדים ששה פתחים. ארבעה פתחים לארבעה צדדים של העולם, ואחד למעלה ואחד למטה. בפתחים הללו התמנה רוח אחד שהוא גדול על כל הממנים בכל אותם הפתחים, ושמו רזיא"ל. וזה התמנה ונפקד על כל אותם הסודות העליונים, שמדברים פה לפה, שנושקים זה לזה באהבת האהבה.

הסודות הללו אינם עומדים לגלוי, אבל כשנפתחים השערים, אז יודעים כל ההיכלות וכל אותן רוחות וכל אותם מחנות, שהרי נפתחו שערי רצון, ולא נכנסים לשערים הללו אלא רצונות של תפלות, רצונות של שבה, רצונות של נשמות קדושות עליונות.

זהו היכלו של משה. בהיכל הזה התפנס משה באהבה, ונשק נשקות. בהיכל הזה, (שמות יט) משה ידבר והאלהים יעננו בקול.

היכלא שתיתאה. דא הוא היכלא דאקרי היכלא דרצון, דאיהו רעוא, דאקרי (דברים ח) מוצא פי יי', חדרה דאתדבקותא דכלא. והכא איהו רעוא דרעוין, ברזא דכתיב, (שיר השירים ד) פחוט השני שפתותיה. רעוא דכל נשמתינן, דנפקי מההוא מוצא פי יי'.

האי היכלא, היכלא דרעוא. דקיימן הכא כל שאלתין, וכל בעותין דעלמא. בגין דרעוא דכל רעוין, פד נשיקין אשתכחו, ברזא דכתיב, (בראשית כט) וישק יעקב לרחל. וכדין פד נשיק דא לדא, פדין אקרי עת רצון. בגין דהא כדין שלימו אשתכח, וכל אנפין נהירין. וכד צלותין סלקין, פדין איהו עת רצון לאשתכחא, ועל דא כתיב (תהלים ט) ואני תפלתי לך יי' עת רצון. דאיהו חבורא דא עם דא.

בהיכלא דא קיימן שית פתחין, ארבע פתחין לארבע סטרין דעלמא, וחד לעילא, וחד לתתא. באלין פתחין אתמנא חד רוחא, דאיהו רב על פלהו די ממנן בכל אלין פתחין, ורזיא"ל שמיה. והאי אתמנא ואתפקד בכל אינון רזין עלאין, דפומא לפומא ממללן, דנשקין דא לדא ברחימו דרחימותא.

רזין אלין לא קיימן לגלאה, אבל פד תרעין אתפתחו, פדין ידעין פלהו היכלין, וכל אינון רוחין, וכל אינון משריין, דהא תרעי דרצון אתפתחו. ולא עאלין באלין תרעין, אלא רעוי דצלותין, רעוי דשבחא, רעוי דנשמתינן קדישין עלאין.

האי איהו היכלא דמשה, בהאי היכלא אתפניש משה ברחימו, ונשיק נשיקין. בהאי היכלא, (שמות יט) משה ידבר והאלהים יעננו בקול.

בְּשִׁנְדָּבְקוֹת נְשִׁיקוֹת נְשִׁיקוֹת בְּנִשְׁקוֹת זֶה
עִם זֶה, וְעַל כֵּן פְּתוּב, (שיר השירים א)
יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ וְגו'. אֵין
נְשִׁיקוֹת שֶׁל שְׂמֵחָה וְאֵהְבָה אֶלֶּא
כְּשִׁנְדָּבְקִים זֶה בְּזֶה פֶה בְּפֶה, רוּחַ
בְּרוּחַ, שְׂאֵז רוּחִים זֶה עִם זֶה
בְּתַפְנוּקֵי הַכֹּל, וּבְשִׂמְחָה, מִהָאֹר
הָעֲלִיּוֹן.

בֹּא וּרְאֵה, מִשֶּׁה יַדְבֵּר - שְׂפָתוֹב
(שם ד) הִנֵּךְ יִפֶּה רַעֲיָתִי, וְכָתוֹב
כַּחוּט הַשְּׁנִי שְׂפָתוֹתֶיךָ. וְהֶאֱלֵהִים
יַעֲנֵנּוּ בְּקוֹל - שְׂפָתוֹב (שם א) הִנֵּךְ
יִפֶּה דוֹדֵי אֶף נְעִים, וְכָתוֹב (שם ה)
שְׂפָתוֹתֶי שׁוֹשְׁנִים נוֹטְפֹת מִזֶּה
עֵבֶר.

הַרוּחַ הַזֶּה, נִמְסְרוּ בְיָדָה כָּל
הַסּוּדוֹת שֶׁל אוֹתָן הַנְּשִׁמוֹת
הָעֲלִיּוֹנוֹת שְׂמֵעוֹרְרִים תְּשׁוּקָה שֶׁל
אֵהְבָה שְׂלִמְעֵלָה וּמִטָּה כְּאָחֵד.
אוֹתָן נְשִׁמוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, כְּמוֹ רַבִּי
עֲקִיבָא וְחִבְרִי, שְׂאֵלָה לֹא נִקְרְבוּ
לְרַחֵץ בְּנֶהַר דִּינֹר כְּמוֹ שְׂשֹׂאֵר
הַנְּשִׁמוֹת רוּחְצוֹת שֵׁם וְעוֹבְרוֹת
בו, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

(בא וּרְאֵה) הַרוּחַ הַזֶּה מוֹצִיָּאָה
שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֹרוֹת, וְכֻלָּם עוֹמְדִים
בְּסוּד תַּחַת הַרוּחַ הַזֶּה. בְּאַרְבַּעַת
צְדָדֵי הָעוֹלָם עוֹמְדִים אַרְבָּעָה
אֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים שְׂשׁוּלְטִים
לְאַרְבָּעָה צְדָדִים. בְּצַד הַדְּרוֹם
עוֹמֵד אֹר עֲלִיּוֹן אָחֵד, הַיְמִין שֶׁל
כָּל הָעוֹלָם, שְׁהָרִי מִמֶּנּוּ מִתְחִילִים
יִשְׂרָאֵל לְהֶאֱחָז בְּסוּד הָאֱמוּנָה,
וְהוּא מִיכָאֵל, רַב פֶּח שֶׁל הָאֹר
הָעֲלִיּוֹן, שְׂיֹרֵד מִצַּד הַדְּרוֹם,
שְׂשֵׁם הָאֹר עוֹמֵד בְּחֻזְקוֹ.

הַמִּיכָאֵל הַזֶּה, אֹר הַיְמִין,
הַאֲפוֹטְרוֹפּוֹס הַגְּדוֹל שֶׁל יִשְׂרָאֵל.
מִשׁוֹם שְׂכַאֲשׁוּר עוֹמֵד הַצַּד הָאֲחֵר
לְהַשְׁטִין עַל יִשְׂרָאֵל, אֵז מִיכָאֵל
טוֹעֵן כְּנִגְדּוֹ, וְנִעֲשֶׂה סְנַגּוֹר עַל
יִשְׂרָאֵל, וְהֵם נִצְלִים מֵאוֹתוֹ
הַקְּטַגּוֹר שֶׁל בְּעֲלֵי שְׂנֵאת יִשְׂרָאֵל.

כִּד אֲתַדְּבִקוּ נְשִׁיקִין בְּנְשִׁיקִין, (דף רנ"ד ע"א) דָּא
עִם דָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב, (שיר השירים א) יִשְׁקֵנִי
מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ וְגו'. לִית נְשִׁיקִין דְּחֻדָּה
וְרַחֲמִימוֹתָא אֶלֶּא כִּד מִתְּדַבְּקִין דָּא בְּדָא, פּוּמָא
בְּפּוּמָא, רוּחָא בְּרוּחָא, דְּכִדִּין רוּוּאֵן דָּא עִם
דָּא, בְּתַפְנוּקִין דְּכֻלָּא, וּבְחֻדָּה, מִנְּהִירוֹ עֲלֵאָה.

תָּא חֲזִי, מִשֶּׁה יַדְבֵּר, דְּכְתִיב, (שיר השירים א) הִנֵּךְ
יִפֶּה רַעֲיָתִי, וְכְתִיב (שיר השירים ד) כַּחוּט הַשְּׁנִי
שְׂפָתוֹתֶיךָ. וְהֶאֱלֵהִים יַעֲנֵנּוּ בְּקוֹל, דְּכְתִיב, (שיר
השירים א) הִנֵּךְ יִפֶּה דוֹדֵי אֶף נְעִים, וְכְתִיב (שיר השירים
ה) שְׂפָתוֹתֶי שׁוֹשְׁנִים נוֹטְפֹת מִזֶּה עוֹבֵר.

הָאִי רוּחָא, אֲתַמְסְרוּ בְיָדֵיהּ, כָּל רְזִין דְּאִינוּן
נְשִׁמְתִין עֲלֵאִין, דְּמִתְעָרִי תִיאוּבְתָא
דְּרַחֲמִימוֹ דְּלְעִילָא וְתַתָּא בְּחָדָא. אִינוּן נְשִׁמְתִין
עֲלֵאִין, כְּגוֹן רַבִּי עֲקִיבָא וְחִבְרִי, דְּאֵלִין לֹא
אֲתַקְרִיבוּ לְאַסְתַּחֲאָה בְּנֶהַר דִּינֹר, כְּמָה דְּשֹׂאֵר
נְשִׁמְתִין אֲסַתְחִיין תַּמָּן וְעֵבְרוּ בֵּיהּ, וְהָא
אוּקִימָנָא.

(תָּא חֲזִי), רוּחָא דָּא, אֲפִיק תְּרִיסַר נְהוּרִין, וְכֻלָּהוּ
קִיִּימֵי בְרֻזָּא דְּתַחֲוֹת הָאִי רוּחָא. בְּאַרְבַּע
סְטְרִין דְּעֲלָמָא, קִיִּימִין אַרְבַּע נְהוּרִין עֲלֵאִין,
דְּשִׁלְטִין לְאַרְבַּע סְטְרִין. בְּסְטְרָא דְּדְרוֹם,
קִיִּימָא חֵד נְהוּרָא עֲלֵאָה יְמִינָא דְּכָל עֲלָמָא,
דְּהָא מְנִיָּה שְׂרָאן יִשְׂרָאֵל לְאַתְאַחְדָּא בְּרֻזָּא
דְּמִהִימְנוֹתָא, וְאִיהוּ מִיכָאֵל, רַב חֵילָא דְּנְהוּרָא
עֲלֵאָה, דְּנִחְתָּא מִסְטְרָא דְּדְרוֹם, דְּתַמָּן נְהוּרָא
קִיִּימָא בְּתוּקְפֵיהּ.

הָאִי מִיכָאֵל, נְהוּרָא יְמִינָא, אֲפִטְרוֹפּוֹסָא רַבָּא
דְּיִשְׂרָאֵל. בְּגִין, דְּכִד סְטְרָא אַחְרָא קִיִּימָא
לְאַסְטָאָה עֲלֵיָהּוּ דְּיִשְׂרָאֵל, כְּדִין מִיכָאֵל טַעֵן
עַמִּיָּה, וְאַתְעֵבִיד סְנַיְגוּרָא עֲלֵיָהּוּ דְּיִשְׂרָאֵל,
וְאַשְׁתַּזְכֵּן מִהֵוּא קְטִיגוּרָא דְּמֵאֲרֵי בְּעֲלֵי
דְּכֵבוּ דְּיִשְׂרָאֵל.

פָּרַט לְזֶמֶן שְׁחֻרְבָה יְרוּשָׁלַם, שְׁהָרִי אֲזוּ הַתְּגַבְרוּ הַחֻטָּאִים, וּמִיכָאֵל לֹא יָכַל עִמּוֹ שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, שְׁטַעֲנָתוֹ שֶׁל מִיכָאֵל עַל יִשְׂרָאֵל נִשְׁבְּרָה, וְאָז - (איכה ב) הַשִּׁיב אַחֲרֵי יְמֵינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב.

בְּצַד הַצָּפוֹן עוֹמֵד אֹר אַחֵר, שְׁהָרִי הוּא עוֹמֵד (לט) לְבַטֵּל דִּין מִבֵּית הַהֵיכָל הַרְבִּיעִי. וְנוֹתֵן לְמַמְנָה שֶׁל אוֹתוֹ הַפֶּתַח, שְׁבָאוֹתוֹ הַפֶּתַח עוֹמְדִים מִמְּנִים אַחֲרֵים שֶׁהֵם בְּצַד הַטְּמֵאָה, מַחֲפִים לְאוֹתוֹ הַמְּמָנָה וְנוֹטְלִים דִּין. וְלִפְעָמִים שְׁהָאֹר הַזֶּה שְׁבַצַּד הַצָּפוֹן הוּא עוֹשֶׂה דִין, וְלֹא נִמְסַר בְּיַד הַצַּד הָאֲחֵר, מִשּׁוּם שֶׁכָּל הַדִּינִים שְׁנַעֲשׂוּ בּוֹ יֵשׁ לָהֶם רְפוּאוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה חֶסֶד בְּאוֹתָם מְקוּמוֹת.

גְּבֻרִיא"ר הוּא הָאֹר הַזֶּה שְׁבַצַּד הַצָּפוֹן, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא מְפָה, שְׁרוּי בּוֹ חֶסֶד, מִשּׁוּם שֶׁגְּבֻרִיא"ל בְּשָׁנֵי צַדִּדִים, כְּלוּל בְּשָׁנֵיהֶם, וְלִכְּן מְפָה, וְכוּ רְפוּאוֹת. בְּצַד הַזֶּה עוֹמֵד סוּד, שְׁכַתוֹב, (דברים ח) כִּי כֹאשֶׁר יִיסַר אִישׁ אִישׁ אֶת בְּנוֹ ה' אֱלֹהֶיךָ מִיִּסְרֶךָ. וְאֵלּוּ הֵם יִסּוּרִים שֶׁל אֲהַבָה, שְׁכֻלוֹלִים בְּצַד זֶה וּבְצַד זֶה.

בְּצַד הַמְּזֻרָח עוֹמֵד אֹר אַחֵר, שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּכָל דְּבָרֵי הַרְפוּאוֹת, לְהַכְנִיס לְפָנָיו רְבוּנוֹ כָּל אוֹתָם שְׁנִשְׁכַּחוּ בְּבֵית חָלָם, וּלְקַרֵּב זְמַנִּים וְקָצִים לְאוֹתָן מַחְלוֹת שֶׁהַשְּׁלִימוֹ אֶת גְּאֻמְנוֹתָן. וְסוּבֵב אֶת הָעוֹלָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּדִי לְהַשְׁלִים רְפוּאוֹת בְּמַצּוֹת רְבוּנוֹ, וְהָאֹר הַזֶּה (הוא) שְׁמוֹ רְפָא"ל. וְאֵף עַל גַּב שְׁהָרִי בְּאַרְנוֹ אוֹתוֹ לְצַד אַחֵר. וְזֶה אַחֲרָיו לְצַד זֶה וּלְצַד זֶה, לְצַד שֶׁל מִיכָאֵל, וְלְצַד שֶׁל גְּבֻרִיא"ל.

בַּר בְּזִמְנָא דְאִתְרַב יְרוּשָׁלַם, דְּהָא כְּדִין אֲתַגְבְּרוּ חוּבִין וּמִיכָאֵל לֹא יָכִיל בְּהִדְיָה דְסִטְרָא אַחְרָא, דְּטַעֲנָתִיהָ דְּמִיכָאֵל תְּבִירָא עַלֵייהוּ דִישְׂרָאֵל, וּכְדִין (איכה ב) הַשִּׁיב אַחֲרֵי יְמֵינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב.

בְּסִטְרָא דְצָפוֹן, קְיִימָא נְהוּרָא אַחְרָא, דְּהָא אִיהוּ קְיִימָא (כ"א לנמלא) לְבַטֵּלָא דִינָא מִבֵּי הַיְכָלָא רְבִיעָאָה. וְיֵהֵב לְמַמְנָא דְפִתְחָא דְבַהּ הוּא פִתְחָא קְיִימָא מְמַנֵּן אַתְרֵן דְּאִינוּן דְּבִסְטֵר מְסַאבָּא, מַחֲפֵאן לְהַהוּא מְמַנָּא וְנוֹטְלִי דִינָא. וְלְזִמְנִין דְּהָאִי נְהוּרָא דְבִסְטֵרָא דְצָפוֹן, אִיהוּ עֶבֶד דִינָא, וְלֹא יִתְמַסַּר בְּיַד דְסִטְרָא אַחְרָא. בְּגִין דְּכָל דִּינִין דְּאֲתַעְבְּדוּ בֵיהּ, אִית לֹן אֲסוּוֹתָא. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֶבֶד חֶסֶד בְּאִינוּן אַתְרֵי.

גְּבֻרִיא"ר אִיהוּ הָאִי נְהוּרָא דְבִסְטֵרָא דְצָפוֹן, וּבְכָל אַתְרֵי דְאִיהוּ מְחִי, שְׁרִי בֵיה חֶסֶד. בְּגִין דְּגְבֻרִיא"ל בְּתַרִּין סְטֵרִין, כְּלִיל בְּתַרוּוִייהוּ, וְעַל דָּא, מְחִיא וְאֲסוּוֹתָא בֵיה. בְּסִטְרָא דָּא קְיִימָא רְזָא דְכַתִּיב, (דברים ח) כִּי כֹאשֶׁר יִיסַר אִישׁ אֶת בְּנוֹ יִי אֱלֹהֶיךָ מִיִּסְרֶךָ. וְאֵלּוּן יִסּוּרִין דְּרַחֲמֵימוֹתָא, דְּכְלִילֵן בְּסִטְרָא דָּא וּבְסִטְרָא דָּא.

בְּסִטְרָא דְמְזֻרָח, קְיִימָא נְהוּרָא אַחְרָא, דְאִיהוּ קְיִימָא בְּכָל מְלִי דְאֲסוּוֹתָא, לְמִיעַל קַמִּי מְאָרִיָּה, כָּל אִינוּן דְּאֲתַנְשִׁין בְּבֵי מְרַעֲיָהוּ, וּלְקַרְבָּא זְמַנִּין וְקָצִין לְאִינוּן מְרַעֲיָן דְאֲשַׁתְּלִימוּ מְהִימְנוּתֵיהוּ. וְאֲסַחַר עֲלָמָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, בְּגִין לְאֲשַׁלְמָא אֲסוּוֹתָא בְּפִקּוּדָא דְמְאָרִיָּה, וְהָאִי (איהו) נְהוּרָא רְפָא"ל שְׁמִיָּה. וְאֵף עַל גַּב דְּהָא אוֹקִימָנָא לִיָּה לְסִטְרָא אַחְרָא. וְדָא אַחֲרֵי לְסִטְרָא דָּא, וּלְסִטְרָא דָּא, לְסִטְרָא דְמִיכָאֵל, וּלְסִטְרָא דְגְבֻרִיא"ל.

וְהָיוּ הַמִּמְנָה, שְׁבַשְׁעָה שְׁנֵדוֹן אָדָם
בְּהִיכָל רְבִיעֵי לַחַיִּים, אָזִי הוּא
מְקַדֵּם בְּרַפּוּאוֹת. וְהַרְפּוּאוֹת
הַלְלוּ יוֹצְאוֹת מִתּוֹךְ דַּחַק, מִשּׁוּם
שְׁמֹשְׁנֵי צְדָדִים יוֹצְאוֹת, וְהַדַּחַק
הַזֶּה בָּא מִתּוֹךְ צַד שְׁמָאל,
וְהַרְפּוּאָה מִתּוֹךְ צַד יְמִין. וְלִכְּן,
כְּשֶׁבָּאָה רְפּוּאָה לְאוֹתוֹ הַחוּלָה,
הִיא בָּאָה לוֹ מִתּוֹךְ דַּחַק רַב.

וְכִּי הוּא מִצַּד הַמַּעֲרָב. וְאִף עַל
גַּב שְׁאֲמַרְנוּ שֶׁרַפְּאֵל הוּא בְּצַד
הַמְּזֻרָח, וּפְרָשׁוּהָ בְּצַד הַזֶּה שֶׁל
הַמַּעֲרָב - הַרְפּוּאוֹת וְהַחַיִּים אֵינָם
אֵלָּא בְּצַד הַמְּזֻרָח, שֶׁהָרִי מִשֵּׁם
נִמְשָׁכִים הַחַיִּים לַמָּטָה.

(ובצד המערב הזה) אור אחד ששמו
נוריא"ל, והוא אוריא"ל. וזהו
כלול מכלם ועומד שליח בכל.
יש לו שלשה צדדים, אבל הם
שנים, כי כל אחד מאלו כלול
בחברו, שאותם ארבעה יסודות
התחתונים, מאותם ארבעה
יסודות העולם, עליונים על הכל.
ומשום שכלם קשורים זה בזה,
רמז הכתוב ואמר, (שיר השירים) אל
גנת אגוז ירדתי לראות.

אוֹתָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר הָאוֹרוֹת
עוֹמְדִים בְּאוֹתָהּ הַרוּחַ שְׁאֲמַרְנוּ,
וְאוֹתָהּ רוּחַ עֲלֵיהֶם בְּשִׁלְמוֹת.
תַּחַת אַרְבַּעַת הָאוֹרוֹת הַלְלוּ יֵשׁ
שְׁמוּנָה אַחֲרֵיהֶם, כְּדִי לְהִיּוֹת
בְּשִׁלְמוֹת, וּבְכֻלָּם יֵשׁ שְׁלֵמוֹת
אַחַת, (ירדתי לראות, אלו ארבעה אורות
עליונים שיש תחתיהם שמונה אחרים, והם שנים
עשר אורות שעומדים תחת אותה רוח שאמרנו
ואותה רוח עליהם בשלמות, להיות בכלם שלמות
אחת) וּבְשִׁכְלָם נִפְרָדִים, הֵם שְׁלֹשָׁה
לְכָל צַד.

אַרְבַּעַת הַעֲמוּדִים הַלְלוּ עוֹמְדִים
לְעֻלוֹת וּלְהֶאֱחָזוּ אֶת הַהִיכָל הַזֶּה
לְמַעַלָּה בְּמָקוֹם שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם,
לְחַבֵּר אֶת הַנְּשִׁיקוֹת אֵלָּו בְּאֵלָּו
כְּאֶחָד. תַּחַת אֵלָּו כְּמָה דְרָגוֹת
לְדָרְגוֹת, כֻּלָּם יוֹצְאִים מֵהֶם,

וְהָיוּ אֵינָם מְמַנָּא, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְדִּין בַּר נֶשׁ
בְּהִיכָלָא רְבִיעָא לַחַיִּים, כְּדִין אֵינָהוּ
אַקְדָּים בְּאַסּוּתָא. וְהָיוּ אַסּוּתָא מְגוּ דְחִיקוּ
נִפְקָא, בְּגִין דְמִתְרִין סְטְרִין נִפְקָא, וְהָיוּ דְחִיקוּ
אַתְיָא מְגוּ סְטְרִין שְׁמָאלָא, וְאַסּוּתָא מְגוּ סְטְרִין
יְמִינָא. וְעַל דָּא, הַהוּא מְרַע כַּד אַתְיָא לִיהַ
אַסּוּתָא, מְגוּ דְחִיקוּ סְגִיָא אַתְיָא לִיהַ.

וְהָיוּ הוּא מְסְטְרָא דְמַעֲרָב, וְאִף עַל גַּב דְאַמְרִין
דְרַפְּאֵל בְּסְטְרִין מְזֻרָח, וְאוֹקְמוּהָ בְּסְטְרִין דָּא
דְמַעֲרָב, אַסּוּתָא וְחִיִּין לָאו אֵינָהוּ אֵלָּא מְסְטְרִין
מְזֻרָח, דְהָא מִתְמַן אַתְמַשְׁכָּאן חִיִּין לְתַתָּא.

(ובהאי סמרא דמערב), נהורא חד ונוריא"ל שמייה,
ואייהו אוריא"ל. ודא אייהו כליל מכלהו,
וקיימא שליחא בכלא. ואית ליה תלת סטרין,
אבל תרין אינון, בגין דכל חד מאלין כליל
בחבריה, (דף רנ"ד ע"ב) דאינון ארבע יסודין
תתאין, מאינון ארבע יסודי עלמא, עלאין על
כלא. ובגין דכלהו מתקשרן דא בדא, רמז
קרא ואמר, (שיר השירים) אל גנת אגוז ירדתי
לראות.

אינון תריסר נהורין, קיימין בההוא רוחא
דקאמרן, וההוא רוחא עלייהו
בשלימו, אלין ארבע נהורין עלאין, אית
תחותיהו תמניא אחרנין, למהוי בשלימו,
ובכלהו שלימו חד (ס"א ירדתי לראות אלין ארבע נהורין עלאין
אית תחותיהו תמניא אחרנין ואינון תריסר נהורין דקיימין תחות ההוא רוחא
דקאמרן וההוא רוחא עלייהו בשלימו למתין בכלהו שלימו חד), וכד
מתפרשין פלהו, אינון תלת לכל סטר.

אלין ארבע סמכין, קיימין לסלקא
ולאתאחדא האי היכלא לעילא,
באתר דאקרי שמים, לאתחברא נשיקין אלין
באלין פחדא. תחות אלין, כמה דרגין לדרגין,
פלהו נפקי מנייהו, מאלין יסודין תתאין,

מַזְנִייהוּ מִסְטָרָא דְמִיָּא, וּמַזְנִייהוּ מִסְטָרָא דְאִשָּׁא, וּמַזְנִייהוּ מִסְטָרָא דְרוּחָא, וּמַזְנִייהוּ מִסְטָרָא דְעִפְרָא.

מִהִסְדוֹת הַתַּחְתּוֹנִים הַלְלוּ, מֵהֶם מִצַּד הַמַּיִם, וּמֵהֶם מִצַּד הָאֵשׁ, וּמֵהֶם מִצַּד הָרוּחַ, וּמֵהֶם מִצַּד הָעֶפֶר.

בַּגּוֹזָא דָּא תְּנִינָן, אַרְבַּעָה נִכְנְסוּ לְפַרְדֵּס, וְכֻלְהוּ אֶתְבְּרִירוּ לְדוּכְתָא דָּא, לְאַלִּין אַרְבַּע יְסוּדֵי. וְכָל חַד וְחַד אֶתְקַשֵּׁר בְּדוּכְתֵיהּ, דָּא בְּסְטָרָא דְאִשָּׁא, וְדָא בְּסְטָרָא דְמִיָּא, וְדָא בְּסְטָרָא דְרוּחָא, וְדָא בְּסְטָרָא דְעִפְרָא. וְכֻלְהוּ אֶטְבְּעוּ בִּיסוּדָא דִּילֵיהּ, כְּמָה דְאֶעְלוּ. בַּר הַהוּא שְׁלִימָא חֲסִידָא, דְּאֶתֵּיא בְּסְטָרָא דִּימִינָא, וְאֶתְדַבֵּק בִּימִינָא, וְסָלִיק לְעֵילָא.

כְּמוֹ כֵּן שְׁנִינּוּ, אַרְבַּעָה נִכְנְסוּ לְפַרְדֵּס, וְכֻלְהוּ נִבְחָרוּ לְמָקוֹם הַזֶּה, לְאֵלוּ אַרְבַּעָה הִיסוּדוֹת. וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נִקְשֵׁר בְּמָקוֹמוֹ; זֶה בְּצַד הָאֵשׁ, וְזֶה בְּצַד הַמַּיִם, וְזֶה בְּצַד הָרוּחַ, וְזֶה בְּצַד הָעֶפֶר. וְכֻלְהוּ טְבוּעִים בִּיסוּד שְׁלֵהֶם כְּמוֹ שְׁנִכְנְסוּ, פָּרַט לְאוֹתוֹ הַשְּׁלֵם הַחֲסִיד שָׁבָא מִצַּד הַיָּמִין, וְנִדְבַק בַּיָּמִין וְעָלָה לְמַעְלָה.

וְכַשְׁהֲגִיעַ לְמָקוֹם הַזֶּה שְׁנִקְרָא הַיֵּכָל אֲהֵבָה, נִדְבַק בּוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב. אָמַר, הַהֵיכָל הַזֶּה צְרִיף הוּא לְהַדְבִּיקוֹ בְּהֵיכָל שְׁלֹמֹעַלָה בְּאַהֲבָה רַבָּה, וְאִזּוֹ הַשְּׁתַלֵּם בְּסוּד הָאֵמוּנָה, וְהוּא עָלָה וְהַשְּׁלִים אֲהֵבָה קְטָנָה בְּאַהֲבָה גְדוּלָה כְּרִיאוּי, וְלִכֵּן מֵת בְּאַהֲבָה, וְיִצְאָה נִשְׁמָתוֹ בְּפִסּוּק הַזֶּה (דְּבָרִים ו')

וְכַשְׁהֲגִיעַ לְמָקוֹם הַזֶּה שְׁנִקְרָא הַיֵּכָל אֲהֵבָה, נִדְבַק בּוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב. אָמַר, הַהֵיכָל הַזֶּה צְרִיף הוּא לְהַדְבִּיקוֹ בְּהֵיכָל שְׁלֹמֹעַלָה בְּאַהֲבָה רַבָּה, וְאִזּוֹ הַשְּׁתַלֵּם בְּסוּד הָאֵמוּנָה, וְהוּא עָלָה וְהַשְּׁלִים אֲהֵבָה קְטָנָה בְּאַהֲבָה גְדוּלָה כְּרִיאוּי, וְלִכֵּן מֵת בְּאַהֲבָה, וְיִצְאָה נִשְׁמָתוֹ בְּפִסּוּק הַזֶּה (דְּבָרִים ו')

וְאֶתְדַבֵּק בִּימִינָא, וְסָלִיק לְעֵילָא. וְכַר מְטָא לְהַאי אֶתֶר דְּאֶקְרִי הַיֵּכָל אֲהֵבָה, אֶתְדַבֵּק בֵּיהּ בְּרַעוּ דְלִבָּא. אָמַר, הַאי הַיֵּכָלָא, צְרִיכָא אִיהוּ לְדַבְּקָא לֵיהּ, בְּהֵיכָלָא דְלְעֵילָא, בְּאַהֲבָה רַבָּה. כְּדִין אֶשְׁתַּלֵּם בְּרִזָּא דְמַהִימְנוּתָא, וְאִיהוּ סָלִיק וְאֶשְׁלִים אֲהֵבָה זוּטָא בְּאַהֲבָה רַבָּא, כְּדָקָא חֲזִי. וְעַל דָּא מִית בְּאַהֲבָה, וְנִפְקַּי נִשְׁמָתֵיהּ בְּהַאי קָרָא, (דְּבָרִים ו')

וְכַשְׁהֲגִיעַ לְמָקוֹם הַזֶּה שְׁנִקְרָא הַיֵּכָל אֲהֵבָה, נִדְבַק בּוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב. אָמַר, הַהֵיכָל הַזֶּה צְרִיף הוּא לְהַדְבִּיקוֹ בְּהֵיכָל שְׁלֹמֹעַלָה בְּאַהֲבָה רַבָּה, וְאִזּוֹ הַשְּׁתַלֵּם בְּסוּד הָאֵמוּנָה, וְהוּא עָלָה וְהַשְּׁלִים אֲהֵבָה קְטָנָה בְּאַהֲבָה גְדוּלָה כְּרִיאוּי, וְלִכֵּן מֵת בְּאַהֲבָה, וְיִצְאָה נִשְׁמָתוֹ בְּפִסּוּק הַזֶּה (דְּבָרִים ו')

וְאֶתְדַבֵּק בִּימִינָא, וְסָלִיק לְעֵילָא. וְכַר מְטָא לְהַאי אֶתֶר דְּאֶקְרִי הַיֵּכָל אֲהֵבָה, אֶתְדַבֵּק בֵּיהּ בְּרַעוּ דְלִבָּא. אָמַר, הַאי הַיֵּכָלָא, צְרִיכָא אִיהוּ לְדַבְּקָא לֵיהּ, בְּהֵיכָלָא דְלְעֵילָא, בְּאַהֲבָה רַבָּה. כְּדִין אֶשְׁתַּלֵּם בְּרִזָּא דְמַהִימְנוּתָא, וְאִיהוּ סָלִיק וְאֶשְׁלִים אֲהֵבָה זוּטָא בְּאַהֲבָה רַבָּא, כְּדָקָא חֲזִי. וְעַל דָּא מִית בְּאַהֲבָה, וְנִפְקַּי נִשְׁמָתֵיהּ בְּהַאי קָרָא, (דְּבָרִים ו')

וְכַשְׁהֲגִיעַ לְמָקוֹם הַזֶּה שְׁנִקְרָא הַיֵּכָל אֲהֵבָה, נִדְבַק בּוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב. אָמַר, הַהֵיכָל הַזֶּה צְרִיף הוּא לְהַדְבִּיקוֹ בְּהֵיכָל שְׁלֹמֹעַלָה בְּאַהֲבָה רַבָּה, וְאִזּוֹ הַשְּׁתַלֵּם בְּסוּד הָאֵמוּנָה, וְהוּא עָלָה וְהַשְּׁלִים אֲהֵבָה קְטָנָה בְּאַהֲבָה גְדוּלָה כְּרִיאוּי, וְלִכֵּן מֵת בְּאַהֲבָה, וְיִצְאָה נִשְׁמָתוֹ בְּפִסּוּק הַזֶּה (דְּבָרִים ו')

הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים. משום שאלה ירדו בדרגות הללו ונענשו.

בא וראה, משום שרבי עקיבא עלה למעלה כראוי, נכנס בשלום ויצא בשלום. דוד שאל שאלה, ולא התפרש, שכתוב (תהלים יז) ממתים ידך ה' ממתים מחלד חלקם בחיים. (תהלים) על מה זה אלה שנהרגו בהרוגי העולם צדיקים, זכאים, שלא חטאו חטא כדי שיענשו.

בא וראה, ממתים ידך ה' ממתים מחלד חלקם בחיים. כאן הוא שני צדדים - ידך ה', וחלד. ידך ה' - זה הקדוש ברוך הוא, שהנשמה מתפנסת אליו. ממתים מחלד - זה הצד האחר, שהגוף הוא שולט עליו, שכתוב (ישעיה לח) לא אביט אדם עוד עם יושבי חדל.

בא וראה, הנשמות של אלו, להשלמת רוח הקדש, שלהם עשר רוחות מלמטה כראוי, וגופם נמסר למלכות הרשעה, כל אחד נוטל חלקו בסוד הקרבנות. ובא ראה, ראש ראשית האמונה תוף המחשבה, מפה הניצוץ החזק, ועולה תוף המחשבה (במוציא) ניצוצות, וזרק ניצוצות לשלש מאות ועשרים עברים, ובורר פסלת מתוף המחשבה, ונברר.

אף כף כמו כן עולה במחשבה, כמו שנברר בה פסלת, (והתברר אף כף. אלו שבהם השתלם מה שצריך, ודאי כף עלה במחשבה והכל) ונבררו אלה, שבהם השתלם מה שצריך. ודאי כשעלה, עלה במחשבה, והכל כמו שצריך. שמחה מצד זה, ועצב מצד זה.

כד סליק, במחשבה סליק וכלא (דף רנ"ה ע"א) כמה דאצטריף. חידו מסטרא דא, ועציבו מסטרא דא.

וכלהו לא אשתזבן מעונשא. ועל דא אמר שלמה, (קהלת ח) יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים. בגין דאלין נחתו בדרגין אלין, ואתענשו.

תא חזי, בגין דרבי עקיבא סליק לעילא כדקא יאות, עאל בשלם ונפק בשלם. דוד שאיל שאלתא, ולא אתפרש, דכתיב (תהלים יז) ממתים ידך יי' ממתים מחלד חלקם בחיים. (ס"א תהא) על מה דא אלין דאתקטלו בקטולי עלמא צדיקייא, זכאין דלא חאבו חוכה בגין דיתענשו.

תא חזי, ממתים ידך יי', ממתים מחלד חלקם בחיים, הכא איהו תרי סטרי, ידך יי'. וחלד. ידך יי', דא קדשא ברין הוא, דנשמתא אתפניש לגביה. ממתים מחלד, דא סטרא אחרא, דגופא איהו שלטא עלוי, דכתיב (ישעיה לח) לא אביט אדם עוד עם יושבי חדל.

תא חזי, נשמתא דאלין, לאשלמותא דרוחא קדישא, דלהון עשרה רוחין מתתא כדקא יאות, וגופא דלהון יתמסר למלכו חייבא. כל חד נטיל חולקיה, ברזא דקרבינין.

ותא חזי, רישא שירותא דמהימנותא, גו מחשבה, בטש בוצינא דקרדינותא, וסליק גו מחשבה, (ס"א ואפיק) נצוצין, נציצין זריק לתלת מאה ועשרין עיבר, ובריר פסולת מגו מחשבה, ואתבריר.

אוף הכי, פגוונא דא סליק במחשבה, כמה דאתברר ביה פסולת, (ס"א ואתברר אוף הכי אלין

בהו אשתלים מאן דאצטריף, ודאי כף סליק במחשבה וכלא) ויתבריר אליו, די בהו אשתלים מאן דאצטריף, ודאי

בְּתוֹב (קהלת ח) וּשְׂבַחְתִּי אֲנִי אֶת הַשְּׂמִיחָה אֲשֶׁר אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי אִם לְאָכֹל וּלְשִׂתוֹת וּלְשִׂמוּחַ וְהוּא יִלְוֵנוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּו אֲשֶׁר נִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ. וּשְׂבַחְתִּי אֲנִי אֶת הַשְּׂמִיחָה, וְכִי שְׁלֵמָה מְלֻכָּא מְשַׁבַּח דָּא. אֲלֵא וּשְׂבַחְתִּי אֲנִי אֶת הַשְּׂמִיחָה, דָּא חֲדוּתָא דְּמְלֻכָּא קְדִישָׁא, בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ שְׁלֵטָא, בְּשַׁבְתָּא וּבְיוֹמֵי טַבִּין, דְּמִכָּל עוֹבְדֵין טַבִּין דְּבַר נָשׁ עָבִיד, אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ, כִּי אִם לְאָכֹל וּלְשִׂתוֹת, וּלְאַחְזָא חֲדוּתָא בְּהוּא, (ג'א זמנא) סְטָרָא בְּגִין דִּיהָא לִיהָ חוֹלְקָא לְעֵלְמָא דְּאִתִּי.

וְהוּא יִלְוֵנוּ בַעֲמָלוֹ. מָאן. דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הוּא יִלְוֵנוּ, וְיִהְיֶה עִמָּיהָ לְאַעְלָא לִיהָ לְעֵלְמָא דְּאִתִּי.

דְּבַר אַחַר וְהוּא יִלְוֵנוּ, מָאן הוּא. הוּא בַר נָשׁ דְּאָכִיל וְשָׂתִי וְחַדִּי, כָּל מָאִי דְּאִפִּיק לְמִיכָל וּלְמִשְׁתֵּי, הוּא יִלְוֵנוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַלְוָאָה, וְאִיהוּ יְהִיב לִיהָ כְּפָלֵי כְּפָלִים, מְכָל מַה דְּאִפִּיק בְּהָאִי. בְּתַרִּין אֲלִין, אוֹזִיף בַר נָשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כַּד חַיִּים לִיהָ לְמִסְפָּנָא. וְכַד אִפִּיק בְּשַׁבְתֵּי וְזִמְנֵי. דְּהָא כְּלָא אוֹזִיף לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמַה דְּאִתְּ אָמַר (משלי יט) מְלוֹה יִי' חוֹנֵן דָּל וּגְמָלוֹ יִשְׁלֵם לוֹ.

וּבְגִין כְּךָ, דָּא שְׂמִיחָה, וְדָא עֲצִיבוּ. דָּא חַיִּים וְדָא מוֹת. דָּא טוֹב, וְדָא רָע, דָּא גֵן עֵדֵן, וְדָא גֵיהֶנֶם. וְכְלָא, דָּא בְּהַפּוּכָא דְּדָא, וְעַל דָּא גּוּפָא דְּלֵהוֹן הָוֵה בַּעֲצִיבוּ, וְנִשְׁמַתָּא בְּחֲדוּהָ. וְכַד הוּוּ אֲלִין עֲשָׂרָה דְּאִקְרוּן הַרוּגֵי מְלָכוּת, הַרוּגֵים הוּוּ מִסְטָרָא אַחְרָא, וְאַשְׁלִימוּ אֶתְרָא אַחְרָא דְּקְדוּשָׁה. וּבְגִין כְּךָ, כְּלָא גְלִי קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְעָבִיד כְּדָקָא יְאוּת. בְּהִיבְרָא דָּא קְיִימִין אֵינוּן תְּרִיסָר. אַרְבַּע אֲלִין

בְּתוֹב, (קהלת ח) וּשְׂבַחְתִּי אֲנִי אֶת הַשְּׂמִיחָה אֲשֶׁר אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי אִם לְאָכֹל וּלְשִׂתוֹת וּלְשִׂמוּחַ וְהוּא יִלְוֵנוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּו אֲשֶׁר נִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ. וּשְׂבַחְתִּי אֲנִי אֶת הַשְּׂמִיחָה, וְכִי שְׁלֵמָה מְלֻכָּא מְשַׁבַּח דָּא? אֲלֵא וּשְׂבַחְתִּי אֲנִי אֶת הַשְּׂמִיחָה - זו שְׂמִיחַת הַמְּלָךְ הַקְּדוּשׁ בְּזִמְנָן שְׂמִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, בְּשַׁבְתָּא וּבְיוֹמֵי טוֹבִים, שְׂמִיכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׂאָדָם עוֹשֶׂה, אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי אִם לְאָכֹל וּלְשִׂתוֹת וּלְהִרְאוֹת שְׂמִיחָה בְּאוֹתוֹ (מקו) הַצֵּד, כְּדִי שִׂיחֵיהָ לוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא. וְהוּא יִלְוֵנוּ בַעֲמָלוֹ, מִי? זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא יִלְוֵנוּ וְיִלְכֵךְ עִמּוֹ לְהַכְנִיסוֹ לְעוֹלָם הַבָּא.

דְּבַר אַחַר וְהוּא יִלְוֵנוּ - מִי הוּא? אוֹתוֹ הָאָדָם שְׂאוּכָל וְשׂוֹתָה וְשִׁמְחָה - כָּל מַה שְׂמוּצִיא לְאָכֹל וּלְשִׂתוֹת, הוּא יִלְוֵנוּ לְקְדוּשָׁא בְּרוּךְ-הוּא בְּהַלְוָאָה, וְהוּא יִתֵּן לוֹ כְּפָלֵי כְּפָלִים מְכָל מַה שְׂהוּצִיא בְּזָה. בְּשִׁנֵּי אֵלֶּה מְלוּהָ אָדָם לְקְדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא כְּשִׁחַס עַל הָעֵנִי, וּכְשִׂמוּצִיא בְּשַׁבְתוֹת וְזִמְנֵים, שְׁהָרִי הַכָּל הַלְוָה לְקְדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (משלי יט) מְלוּהָ ה' חוֹנֵן דָּל וּגְמָלוֹ יִשְׁלֵם לוֹ. וּמִשׁוּם כְּךָ, זו שְׂמִיחָה וְזֶה עֲצִב. זֶה חַיִּים וְזֶה מוֹת. זֶה טוֹב וְזֶה רָע. זֶה גֵן עֵדֵן וְזֶה גֵיהֶנֶם. וְהַכָּל זֶה הַכְּפָר שֶׁל זֶה. וְלִכֵּן גּוּפָם הִיָּה בַּעֲצִב, וְהַנְּשִׁמָּה בְּשִׂמְחָה. וּכְשִׁהִי עֲשָׂרָה הָאֵלוּ, שְׂנַקְרָאִים הַרוּגֵי מְלָכוּת, הַרוּגֵים הִיוּ מִצַּד אַחַר, וְהַשְׁלִימוּ מְקוֹם אַחַר שֶׁל קְדוּשָׁה. וּמִשׁוּם כְּךָ הַכָּל גְּלוּי לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנַעֲשֶׂה כְּרָאוּי. בְּהִיבְרָא הַזֶּה עוֹמְדִים אוֹתָם שְׁנַיִם עֲשָׂר. אַרְבַּעָה אֵלוּ לְמַעְלָה, וְשְׂמוֹנָה עֲמָהֶם, מִשׁוּם שְׂכָל אַחַד

נוטל עמו שנים, כמו שפסדור (של שני) הדגלים וכן בפסדור שלמטה, עד סוף כל הדרגות.

בהיכל הזה נכנסות כל אותן תפלות, וכל אותן רצונות של שבחים שנעשו באהבה, וכשנכנסים להיכל הזה, כלם נדבקים בו (פקודי-ברוך-הוא). ובכל יום ובכל זמן כשמתחברות הנשיקות, אזי הוא זמן שהקדוש ברוך הוא משתעשע בנשמות הצדיקים. ומהו השעשוע? שמעוררים הנשיקות הללו, והן קודמות לאותו הענג, ולכן כתוב (ישעיה נח) אז תתענג על ה', ובארנו. והיכל הזה כלל של כל ההיכלות התחתונים, כלם כלולים בהיכל הזה. ההיכל הראשון, ששם עומדת אותה הרוח שאמרנו, וכל אותן החיות שבה, נסמכת בשני עמודים לצד מזרח, ובשני עמודים לצד דרום, ובשני עמודים לצד מערב, ובשני עמודים לצד צפון, והם שמונה. ואלו נקראים יתדות המשכן, ועומדים בחוץ.

כשבא המלך העליון, נוסעות אותן היתדות, ונעקרים ממקומם אותם המיתרים, שהם שמונה אחרים פרט לאותן היתדות שאמרנו, ואותה הרוח הראשונה שבתוף ההיכל הזה קודמת ונכנסת ונכללת בתוף אותה (שניה ברוח אחרת שבו) רוח שניה שבו.

אותם שני העמודים שלצד מזרח הם קרעיא"ל, שהתמנה בחוץ על שנים עשר אלף ממנים, שכלם נקראים יתדות המשכן. זה לימין. ולשמאל - שמעיא"ל, והתמנה על שנים עשר אלפים ממנים אחרים, וכלם יתדות כמו שאמרנו. (אותם ממנים אחרים)

לעילא, ותמניא עמהון. בגין דכל חד, נטיל עמיה תרין, כמה דאיהו סדורא (דתרין) דדגלים וכן בסדורא דלתתא, עד סוף דכל דרגין.

בהיכלא דא, עאלין כל אינון צלותין, וכל אינון רעוין דשבחין דאתעבידו ברחימו, וכד עאלין בהאי היכלא, פלהו מתדבקן ביה. (פקודשא ברוך הוא) ובכל יומא, ובכל זמנא דנשיקין אתחברו, פדין איהו זמנא, דקודשא ברוך הוא אשתעשע בנשמתין דצדיקייא, ומהו השעשוע דמתערין אינון נשיקין, ואינון אקדימו לההוא ענוגא, ועל דא כתיב (ישעיה נח) אז תתענג על יי', ואוקימנא.

היכלא דא, פללא דכל אינון היכלין תתאין, פלהו פלילן בהאי היכלא. היכלא

קדמאה, דתמן קיימא ההוא רוחא דקאמרן, וכל אינון חיוון דביה, אסתמיה בתרין סמכין לסטר מזרח, ובתרין סמכין לסטר דרום, ובתרין סמכין לסטר מערב, ובתרין סמכין לסטר צפון, ואינון תמניא. ואלין אקרין יתדות המשכן, וקיימי לבר.

בר מלפא עלאה אתי, נטלי אינון יתדות, ואתעקן מאתרייהו אינון מיתרים, דאינון תמניא אתרנין, בר מאינון יתדות דקא אמרן. וההוא רוחא קדמאה די בגו היכלא דא, קדים ועאל, ואתפליל בגו ההוא (ס"א תנינא ברוחא אחרא דביה) רוחא תנינא דביה.

אינון תרין סמכין דלסטר מזרח, אינון קרעיא"ל, דאתמנא לבר על תריסר אלפי ממנן, דכלהו אקרין יתדות המשכן, דא לימינא. לשמאלא שמעיא"ל, ואתמנא על תריסר אלפי ממנן אתרנין, וכלהו יתדות פדקאמרן. (אינון ממנן אתרנין) סמכין דאתמנון

לסטר דרום, חד סעדיא"ל, וחד סטריא"ל, (ג"א סעדיא"ל) כל חד וחד, על

תריסר אלפי ממן אחרנין. אלין לא אתעדון משולטנהון לעלמין.

אלין בלהו, ממן על קיומא דעלמא, אלין מאינון דקיימן בקיומא דאינון דאתנסיבו דשקלי במתקלא דוכרין ונוקבין דא עם דא (כ"א אינון דתקלי במתקלא דכורין ונוקבין, לאתנסבא דא עם דא). ואלין אקרון מאזנים, על דא כתיב, (תהלים סב) במאזנים לעלות, ולא אינון דכתיב בהו (ויקרא ט) מאזני צדק, דקאמרן. כל אינון דשקילין דא עם דא, ולא שקיל דא יתיר מן דא, סלקין ואתחברן כחדא, ואינון חבורא (ד' ונ"ה ע"ב) דדכר ונוקבא כחדא, ועל דא במאזנים לעלות. ואף על גב דלומנין מסתייעא מלתא, ושקיל דא יתיר מן דא, סלקין ומתחברן כחדא, והא אוקימנא.

אינון תרין סמכין דלסטר צפון, פתחיא"ל, עטריא"ל. וממן כל חד וחד, על תריסר אלפין ממן אחרנין, ואינון יתדות המשפן, ובאלין אחרנין דקאמרן. אינון ממן תרין סמכין אחרנין דלסטר מערב, אינון פדתיא"ל תומיהא"ל, ואתמנון כל חד על תריסר אלפי ממן אחרנין, וכלהו יתדות המשפן כדקאמרן.

אלין אינון דאושדי דמעין, על כל אינון דמתרכי נשיהון קמייטא. בגין דאינון שבע ברכאן דאתמסרו לה, אתעדן, ולא אתקיימו, בגין דאתתרכא, ולא אתדבקו בעלה ואתתא כחדא. ועל דא כלהו אושדי דמעין, דאחזי תירוכין, דאינון שבע ברכאן כמה דאתעדן מאתר אחרא. כדין בההיא שעתא קלא נפק ואמר, (ישעיה ג) אי זה ספר כריתות אמכם אשר שלחתי.

התומכים שהתמנו לצד דרום, אחד סעדיא"ל ואחד סטריא"ל (סעדיהא"ל), כל אחד ואחד על שנים עשר אלף ממנים אחרים. אלו לא מעברים משלטונם לעולמים. אלו כלם ממנים על קיום העולם. אלו מאותם שעומדים בקיום, שאותם שנשארו ששוקלים במשקל זכרים ונקבות זה עם זו (אלו הם ששוקלים במשקל זכרים ונקבות להנשא זה עם זו), ואלו נקראים מאזנים. על זה כתוב, (תהלים סב) במאזנים לעלות, ולא אותם שכתוב בהם, (ויקרא ט) מאזני צדק, שאמרנו. כל אותם ששוקלים זה עם זה, ולא שוקל זה יותר מזה, עולים ומתחברים כאחד, והם חבור של זכר ונקבה כאחד, ועל זה - במאזנים לעלות. ואף על גב שלפעמים מסתייע הדכר ושוקל זה יותר מזה, עולים ומתחברים כאחד, והרי בארנו.

אותם שני עומדים שלצד צפון - פתחיא"ל, עטריא"ל. וממנים כל אחד ואחד על שנים עשר אלפים ממנים אחרים, והם יתדות המשפן, ובאלו האחרונים שאמרנו. אותם שני ממנים תומכים אחרים שלצד מערב הם פדתיא"ל ותומיהא"ל, והתמנו כל אחד על שנים עשר אלפי ממנים אחרים, וכלם יתדות המשפן כפי שאמרנו.

אלו הם ששופכים דמעות על כל אותם שמגרשים את נשותיהם הראשונות, משום שאותן שבע הברכות שנמסרו לה, הוסרו ולא התקיימו, משום שהתגרשה, ולא נדבקו הבעל והאשה כאחד, ולכן כלם שופכים דמעות. שהגרשים מראים שאותן שבע ברכות כאלו שהעברו מקום אחר. אז באותה שעה יוצא קול ואומר: (ישעיה ג) אי זה ספר כריתות אמכם אשר שלחתי.

הַיִּכָּלָה תִּנְיִינָא, דְקָא אַמְרֵן דְכָלִּיל לְהִיכָלָה
 קַדְמָאָה, לְאַתְיִיחְדָּא בֵּיהּ. וְכָל אֵינּוֹן
 חִיּוּן, הָכִי נָמִי אֵית לֵיה תְמַנְיָא סְמְכִין
 פְּקַדְמָאִי. וְכוּלְהוּ מְמַנְן, פֶּל חַד וְחַד, עַל
 תְּרִיסָר אַלְפֵי מְמַנְן אַחְרַנִּין, פְּאַלִּין קַדְמָאִי
 כְּדַקְאֻמְרֵן. תְּרִין סְמְכִין אֵינּוֹן לְסֹטֵר מְזָרְחָה,
 תְּרִין סְמְכִין לְסֹטֵר דְרוּם, וְתְרִין סְמְכִין לְסֹטֵר
 צְפוּן, וְתְרִין סְמְכִין לְסֹטֵר מְעָרְבָה.

אַלִּין תְּרִין סְמְכִין דְלְסֹטֵר מְזָרְחָה, יְהֻדְנִיא"ל,
 גְּזוּרִי"ה. תְּרִיסָר אַלְפֵי מְמַנְן דְכָל חַד,
 וְכָלְהוּ יְתֻדוּת. אֵינּוֹן תְּרִין סְמְכִין דְלְסֹטֵר
 דְרוּם, אֶהְרִיא"ל, בְּרַהִיא"ל. פֶּל חַד וְחַד,
 אֵינּוֹן עַל תְּרִיסָר אַלְפִין פְּקַדְמָאִי.

אַלִּין מְמַנְן עַל מִשְׁבֵּר, וְנִטְלֵי אֵינּוֹן קְלֵי דְנִשְׁיִן,
 וּמִנְחָן לֹון קָמִי הֵהוּא הִיכָלָה. וְכַד הֵהוּא
 סְטָרָא אַחְרָא אָתִי לְקַטְרָגָא בְּהַאי שְׁעָתָא,
 דְאִיהוּ שְׁעָתָא דְסַכְנָה, קִימִי אַלִּין, וְעַאֲלִין הַנִּי
 קְלֵי לְמְמַנָּא דְעַל פִּתְחָא, וְלֹא יְכִיל הֵהוּא
 סְטָרָא אַחְרָא לְקַטְרָגָא. וְלִזְמַנִּין דְקָדִים הֵהוּא
 סְטָר אַחְרָא וְעַאֲל וְקַטְרִיג, וְיְכִיל לְנַזְקָאָה.

אַלִּין תְּרִין סְמְכִין דְלְסֹטֵר צְפוּן, חֲלַחְלִיא"ל
 (ס"א סלסליא"ל), קַרְסְפִּיהָא"ל, אֵינּוֹן מְמַנְן
 פֶּל חַד עַל תְּרִיסָר אַלְפִין אַחְרַנִּין. דְלְסֹטֵר
 מְעָרְבָה אֵינּוֹן, סוּגְדִי"ה (ס"א סוּגְדִי"א). גְּדַרְי"ה.
 וְאַלִּין עַל תְּרִיסָר אַלְפֵי אַחְרַנִּין.
 וְאַלִּין מְמַנְן עַל הֵהוּא דְמָא דְבְרִית, פֶּד אַתְגְּזֵר
 הֵהוּא וְלֹדָא לְתַמְנְיָא יוּמִין וְאַלִּין נִטְלֵי
 הֵהוּא דְמָא, וּמִנְחָן לֵיה קָמִי הַאי הִיכָלָה. וְכַד
 רוּגְזָא אַתְעַר בְּעַלְמָא, אֲשַׁגַּח קַדְשָׁא בְרוּךְ הוּא
 עַל הֵהוּא דְמָא, וְלֹא אַתְיִיחֵיב לְהֵהוּא סְטָרָא
 אַחְרָא רְשׁוּ לְאַעְלָא תַמָּן.

שְׁנֵי הַעֲמוּדִים הִלְלוּ שְׁלֹצַד צְפוּן
 - חֲלַחְלִיא"ל, (סלסליא"ל)
 קַרְסְפִּיהָא"ל. הֵם מְמַנִּים כָּל אֶחָד
 עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר אַלְפִים אַחֲרִים.
 שְׁלֹצַד מְעָרְבָה הֵם סוּגְדִי"ה, (סוּגְדִי"א)
 גְּדַרְי"ה. וְאֵלוּ עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר
 אַלְפִים אַחֲרִים.

וְאַלִּין מְמַנִּים עַל אוֹתוֹ דִּם בְּרִית,
 כְּשֶׁנִּמּוּל אוֹתוֹ וְלָד לְשִׁמְנָה יָמִים,
 וְאֵלוּ נוֹטְלִים אוֹתוֹ הַדָּם וּמִנְיָחִים
 אוֹתוֹ לִפְנֵי הַיִּכָּל הַזֶּה.
 וּכְשֶׁמִּתְעוֹרֵר רִגְזוֹ בְּעוֹלָם, מִשְׁגִּיחַ
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל אוֹתוֹ הַדָּם,
 וְלֹא נִתְּנָת רְשׁוּת לְאוֹתוֹ צַד הָאֲחֵר לְהַכְּנֵס לְשָׁם.

תָּא חֲזִי, בְּזִמְנָא דְאַתְגַּזֵּר הֵהוּא בַר נֶשׁ לְתַמְנִיָּא יוֹמִין, וְשָׂרְאֵת עָלֶיהָ שַׁבַּת, מַלְכוּת קַדִּישָׁא, הֵהִיא עָרְלָה דְגִזְרִין וְשָׂדָאן לִיהַ לְבַר, כְּדִין קַיִימָא הֵהוּא סְטָרָא אַחְרָא, וְחָמָא דְהָאִי אִיהוּ חוּלְקִיָּה מְקַרְבָּנָא דָא, כְּדִין אַתְבַּר, וְלֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה וּלְקַטְרָגָא עֲלוּי, וְסָלִיק וְאַתְעַבַּד סְנִיגוּרִיאַ עַל יִשְׂרָאֵל, קָמִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

הֵיבְלָא תְּלִיתָאָה. הֵיבְלָא דָא דְקַיִימָא לְאַכְלָלָא, וְלִיַּחְדָּא בֵּיהַ הֵהוּא

הֵיבְלָא תַנְיִינָא, וְהֵהוּא רוּחָא, וְכָל אֵינּוֹן חִיוּוֹן דְּבֵיהַ, כְּלָהוּ כְּלִילָן וְאַתְנִיחְדוּן דָּא בְּדָא. וְאֵינּוֹן חַד רוּחָא דְכְּלִיל דָּא בְּדָא, הַכִּי נָמִי אִית לִיהַ תְּמַנְיָא סְמְכִין, לְאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֵלְמָא, וְכִלְהוּ אַקְרוּן יַתְדוֹת הַמְשָׁפָן. תְּרִין סְמְכִין דְּלִסְטֵר דְרוּם, אֵינּוֹן שְׁכַנְיָא"ל, עֲזוּזִי"ה. (ס"א וְאֵינּוֹן מְמַנּוּ עַל תְּרִיסַר אֲלָפֵי מְמַנּוּ אַחְרֵינּוּן כֹּל חַד בְּאֵינּוֹן אַחְרֵינּוּן) תְּרִין סְמְכִין דְּלִסְטֵר מְזַרְחָ, יְהוּדִי"ה עֲזַרְיָא"ל. וְאַלִּין קַיִימֵי כָּל חַד וְחַד, עַל תְּרִיסַר אֲלָפֵי מְמַנּוּ אַחְרֵינּוּן, וְכִלְהוּ אַקְרוּן יַתְדוֹת הַמְשָׁפָן.

וְאַלִּין אַתְמַנּוּן עַל הֵהוּא הֵבַל דְּתִינּוּקוֹת דְּלַעָאן בְּאוּרִייתָא, לְקַיִימָא עֵלְמָא. וְאַלִּין נְטִלֵי הֵהוּא הֵבַל, וְסָלְקֵי לִיהַ לְעֵילָא. וְכָל הֵבַל וְהֵבַל דְּאֵינּוֹן תִּינּוּקוֹת דְּלַעָאן בְּאוּרִייתָא לְקַיִימָא עֵלְמָא, אַתְעַבִּיד מְנִיָּה רוּחָא חָדָא, וְסָלְקָא הֵהוּא רוּחָא לְעֵילָא, וְאַתְעַטֵּר בְּעַטְרָא קַדִּישָׁא, וְאַתְמַנָּא נְטוּרָא דְּעֵלְמָא, וְכֵן כְּלָהוּ.

תְּרִין סְמְכִין דְּאֵינּוֹן לִסְטֵר צְפוּן, עֲזַפְיָא"ל (ס"א קטציריהא"ל), קטציריהא"ל. וְאֵינּוֹן מְמַנּוּ (דף רנ"ד) עַל תְּרִיסַר אֲלָפֵי מְמַנּוּן אַחְרֵינּוּן כֹּל חַד וְחַד כְּדַקְאֵמְרָן. תְּרִין סְמְכִין דְּלִסְטֵר מְעַרְב, אֵינּוֹן עֲסַסְנִי"ה, אֲדִירִירִי"ה (נ"א אֲדִירִירִי"ה). וְאַלִּין

בֵּא וּרְאָה, בְּזִמְן שְׁנַמּוּל אוֹתוּ אָדָם לְשִׁמְנָה יָמִים וְשָׂרְתָה עָלָיו שַׁבַּת, הַמְלָכוּת הַקְּדוּשָׁה, אוֹתָהּ הַעֲרְלָה שְׁגוּזָרִים וְזוּרְקִים אוֹתָהּ הַחוּצָה, אִז עוֹמֵד אוֹתוּ צַד הָאֲחֵר וְרוּאָה שְׂזָהוּ חִלְקוּ מִהַקְּרָבָן הַזֶּה, וְאִז נִשְׁבַּר וְלֹא יָכוֹל לְשַׁלֵּט וּלְקַטְרָג עָלָיו, וְעוֹלָה וְנַעֲשֶׂה סְגוּר עַל יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַחֵיבֵר הַשְּׁלִישִׁי. הֵיכַל זֶה שְׁעוֹמֵד לְהַכְלִיל וְלִיַּחַד בּוּ אוֹתוּ הֵיכַל שְׁנִי, וְאוֹתָהּ רוּחַ, וְכָל אוֹתָן חִיּוֹת שְׁפָה, כְּלָם כְּלוּלִים וּמְתִיחָדִים זֶה עִם זֶה, וְהֵם רוּחַ אַחַת שְׁפָלוּלָה זוּ בְּזוּ, כִּף גַּם יֵשׁ לוֹ שְׁמָנָה עֶמּוּדִים לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְכֹלם נִקְרָאִים יַתְדוֹת הַמְשָׁפָן. שְׁנֵי הָעֶמּוּדִים שְׁלֹצֵד דְרוּם הֵם שְׁכַנְיָא"ל, עֲזוּזִי"ה. (וְהֵם מְמַנִּים עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲלָפֵי מְמַנִּים אַחֲרֵיכֶם, כֹּל אַחַד בְּאוֹתָם הָאֲחֵרִים) שְׁנֵי הָעֶמּוּדִים שְׁלֹצֵד מְזַרְחָ - יְהוּדִי"ה, עֲזַרְיָא"ל. וְאַלּוּ עוֹמְדִים כֹּל אַחַד וְאַחַד עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲלָפֵי מְמַנִּים אַחֲרֵיכֶם, וְכֹלם נִקְרָאִים יַתְדוֹת הַמְשָׁפָן.

וְאַלּוּ הַתְּמַנּוּ עַל אוֹתוּ הֵבַל הַתִּינּוּקוֹת שְׁלוּמִדִּים תּוֹרָה לְקַיִם אֵת הָעוֹלָם, וְאַלּוּ נוֹטִלִים אוֹתוּ הַהֵבַל וּמַעֲלִים אוֹתוּ לְמַעְלָה. וְכָל הֵבַל וְהֵבַל שֶׁל אוֹתָם תִּינּוּקוֹת שְׁלוּמִדִּים בְּתוֹרָה לְקַיִם אֵת הָעוֹלָם, נַעֲשֶׂה מְמַנּוּ רוּחַ אַחַת, וְעוֹלָה אוֹתָהּ רוּחַ לְמַעְלָה וּמְתַעַטֶּרֶת בְּעַטְרָה קְדוּשָׁה, וּמְתַמְנָה שׁוֹמֵר הָעוֹלָם, וְכֵן כְּלָם. שְׁנֵי הָעֶמּוּדִים שְׁהֵם לְצַד צְפוּן -

עֲזַפְיָא"ל, (קטציריהא"ל) קטציריהא"ל. וְהֵם מְמַנִּים עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲלָפֵי מְמַנִּים אַחֲרֵיכֶם, כֹּל אַחַד וְאַחַד כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ. שְׁנֵי הָעֶמּוּדִים שְׁלֹצֵד מְעַרְב הֵם עֲסַסְנִי"ה, אֲדִירִירִי"ה (אֲדִירִירִי"ה). וְאַלּוּ מְמַנִּים עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר

מִמֶּנּוּ עַל תְּרִיסָר אֲלָפִין מִמֶּנּוּ אַחֲרָנִין, כָּל חַד
וְחַד כְּדַקְאֲמָרָן.

אֲלֵין אַתְמָנוּן לְאַכְרִזָּא בְּכָל רְקִיעִין, לְכָל אִינוּן
דְּמַעְבְּרִין בְּנִייהוּ מְאֹרֵייתָא, וְסִלְקִין לֹון
דְּלֹא יִלְעוּן בָּהּ, כְּדִין נִפְקִי כָּל הַנִּי מִמֶּנּוּ
וּמְכַרְזֵי וְאַמְרִי, וְוִי לְפִלְגְנִיא דְּאַעְבַּר בְּרִיהַ
מְאֹרֵייתָא, וְוִי לִיהַ דְּקָא אַתְאַבִּיד מְעֵלְמָא דִּין,
וּמְעֵלְמָא דְאַתִּי.

הִיבְלָא רְבִיעָאָה. הִיבְלָא דָּא הִיבְלָא דְקִימָא
בְּנִהִירוּ יְתִיר. הִיבְלָא דָּא, סְחָרִין לִיהַ
תְּלַתִּין וְתַרִּין יְתִדוֹת עֲלָאִין, וְחֻמְשׁ מְאָה אֶלְף
אַחֲרָנִין דְּמִמֶּנּוּ תַחֲוֹת אֲלֵין. וְאַרְבַּע אַחֲרָנִין,
עֲלָאִין עַל פְּלֵהוּ, וְכִלְהוּ יְתִדוֹת דְּהִיבְלָא דָּא.
אֲלֵין אַרְבַּע אִינוּן: חֲסִדְיָהָא"ל. קְסִירָיָה"ה (נ"א
קְסִירָיָה"ה). קְדוּמִיָּה"ה. דְּהִרִיא"ל. אֲלֵין אַרְבַּע מִמֶּנּוּ
עַל פְּלֵהוּ, וְכִלְהוּ אַחֲרָנִין, כִּלְהוּ מִמֶּנּוּ
תַחֲוֹתֵיהוּ.

וְעַל יְדָא דְאַלִּין, אַתְּדַע דִּינָא לְמַעְבַּד בְּעֵלְמָא,
וְעַל אֲלֵין כְּתִיב (דְּנִיאַל ד) וּמְאַמַּר קְדִישִׁין
שְׂאֵלְתָא. לְהַנִּי אַרְבַּע, אַתְּיִין כָּל אִינוּן חִיילִין,
דִּי מִמֶּנּוּ עַל דִּינָא, לְשְׂאֵלָא הִיף אַתְגָּזַר דִּינָא
בְּעֵלְמָא. כָּל אִינוּן דִּינִין דְּלֹא אַתְיִיהִיבוּ
בְּפַתְקִין, לְקִיוּמָא דְעֵלְמָא, וְעַל דָּא כִלְהוּ
אַתְיִין לְשְׂאֵלָא. וּבְגִין כִּף כִּלְהוּ מִמֶּנּוּ עַל דָּא.
אִינוּן תְּלַתִּין וְתַרִּין אַחֲרָנִין, אִינוּן מִמֶּנּוּ עַל כָּל
אִינוּן דְּלַעָאן בְּאֹרֵייתָא תְּדִיר, וְלֹא פִסְקִי
בִימָמָא וּבְלִילִיא, וְאַלִּין אַחֲרָנִין כִּלְהוּ
דְּתַחֲוֹתֵיהוּ, אִינוּן מִמֶּנּוּ עַל כָּל אִינוּן דְּקַבְעִין
זְמַנִּין יְדִיעָאן לְאֹרֵייתָא. וְעַל דָּא אִינוּן מִמֶּנּוּ
כִּלְהוּ, וְלַאֲעַנְשָׂא כִלְהוּ, לְכָל אִינוּן דִּיכִלִּי
לְאַשְׁתְּדָּלָא בְּאֹרֵייתָא, וְלֹא מִשְׁתְּדָּלִי.

הִיבְלָא חֲמִישָׁאָה. הִיבְלָא דָּא, קִימִין בִּיהַ
תְּלַת מְאָה וְשִׁתִּין וְחֻמְשׁ מִמֶּנּוּ,

אַלְפִים מִמֶּנּוּ אַחֲרִים, כָּל אַחַד
וְאַחַד כְּפִי שְׂאֲמָרָנוּ.

אֲלֵוּ הַתְּמַנּוּ לְהַכְרִיז בְּכָל הַרְקִיעִים
לְכָל אוֹתָם שְׂמַעְבִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם
מִהַתּוֹרָה וּמַעְבִּירִים אוֹתָם שְׂלֹא
יִלְמְדוּ אוֹתָהּ. אִזּוּ יוֹצְאִים כָּל
הַמִּמְנִים הַלְלוּ, וּמְכַרְזִים
וְאוֹמְרִים: אוֹי לְפִלּוּנֵי שְׂהַעְבִּיר
אֶת בְּנֵי מִהַתּוֹרָה! אוֹי לוֹ שְׂאֵבֵד
מִהַעוֹלָם הַזֶּה וּמִהַעוֹלָם הַבָּא!
הַחִיכֵל הַרְבִּיעִי. הַחִיכֵל הַזֶּה הוּא
הִיכֵל שְׂעוּמֵד בְּאוֹר יוֹתֵר. הַחִיכֵל
הַזֶּה סוֹכְבִים אוֹתוֹ שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם
יְתִדוֹת עֲלִיוֹנוֹת, וְחֻמְשׁ מְאוֹת
אֶלְף אַחֲרוֹת שְׂמִמְנוֹת תַּחַת אֵלֶּה,
וְאַרְבַּע אַחֲרוֹת עֲלִיוֹנוֹת עַל כָּלָן,
וְכִלְן הֵן יְתִדוֹת שֶׁל הַחִיכֵל הַזֶּה.
אֲלוֹ הָאַרְבַּעָה הֵם: חֲסִדְיָהָא"ל,
קְסִירָיָה"ה (קְסִירָיָה), קְדוּמִיָּה"ה,
דְּהִרִיא"ל. אֲלוֹ הָאַרְבַּעָה מִמְנִים
עַל כָּלָם, וְכָל הָאַחֲרִים, כָּלָם
מִמְנִים תַּחֲתֵיהֶם.

וְעַל יְדֵי אֵלֶּה נּוֹדַע הַדִּין לַעֲשׂוֹת
בְּעוֹלָם, וְעַל אֲלוֹ כְּתוּב, (דְּנִיאַל ד)
וּמְאַמַּר קְדוּשִׁים שְׂאֵלָה. לְאַרְבַּעָה
הַלְלוּ בְּאִים כָּל אוֹתָם הַחִילּוֹת
שְׂמִמְנִים עַל הַדִּין לְשֹׂאֵל אִיף נִגְזַר
הַדִּין בְּעוֹלָם. כָּל אוֹתָם הַדִּינִים
שְׂלֹא נִתְּנוּ בְּפַתְקִים לְקִיּוּם
הַעוֹלָם, וְעַל כֵּן כָּלָם בְּאִים לְשֹׂאֵל,
וּמִשׁוּם כִּף כָּלָם מִמְנִים עַל זֶה.
אוֹתָם שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם הָאַחֲרִים הֵם
מִמְנִים עַל כָּל אוֹתָם שְׂעוּסְקִים
בְּתוֹרָה תְּמִיד, וְלֹא פּוֹסְקִים בַּיּוֹם
וּבְלַיְלָה. וְאַלוֹ הָאַחֲרִים כָּלָם
שְׂפַתְחִתֵיהֶם, הֵם מִמְנִים עַל כָּל
אוֹתָם שְׂקוּבְעִים זְמַנִּים יְדוּעִים
לְתוֹרָה. וְעַל זֶה הֵם כָּלָם מִמְנִים,
וְלַהַעֲנִישׁ אֶת כָּלָם, אֶת כָּל אוֹתָם
שְׂיִכְלוּ לְהַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה וְלֹא
מִשְׁתַּדְּלִים.

הַחִיכֵל הַחֲמִישִׁי. בַּחִיכֵל הַזֶּה
עוֹמְדִים שְׁלֹשׁ מְאוֹת וּשְׁשִׁים
וְחֻמְשָׁה מִמְנִים, כְּחֻשְׁבוֹן יְמוֹת

פחושבן ימי שתא. ועילא מנייהו ארבע סמכין עלאין על פלהו. ואלין אינון: קרשיהא"ל. סרטיהא"ל. עסירי"ה. קדמיא"ל. ואלין אקרון יתדות דהיכלא דא. אלין אתמנון לבדחא עלמא (אלין). פד נשמתא אתוספת מערב שבת לערב שבת. ואיהי נפקת, פד איהי נפקת, נפקין אלין עמה, ומעברי מישראל פל עציבו, וכל יגיעא, וכל מרירו דנפשא, וכל רוגזא דעלמא, ואלין אינון בדיחי עלמא.

בר אינון דלתתא מאלין ארבעה, פלהו אתמנון לאעפרא דינא, מאינון מארי דינא, ומאינון דטרדי לון בגיהנם, דיסלקון דינא מנייהו. ועל דא, פל אלין יתדות פלהו קיימי בחדוה, ומחדוה נפקי, וכלהו היכלין קיימי לאתעטרא לעילא. כמה דאתמר.

היכלא שתיתאה. היכלא דא, היכלא דקיימא על פל היכלין תתאין. בהאי מאה אחרנין דקיימאן לבר, דאקרון יתדות פאינון אחרנין. ואינון מאה לסטר ימינא, ומאה אחרנין לסטר שמאלא.

תרין ממנון עלאין לסטר ימינא, ותרין ממנון אחרנין עלאין לסטר שמאלא. אלין דימינא אינון: מלפיא"ל. שמעיהא"ל. ואלין דשמאלא, אקרון מסרסני"ה. צפצפי"ה. אלין אינון יתדות עלאין, מימינא ומשמאלא. ואלין אינון קיימי וזמינין בעלמא. בההוא זמנא, דצדיקא מטא זמניה לאסתלקא מעלמא, ואתייהיב רשו לסטרא אחרא. אלין ארבע קיימי לאתעתדא תמן, בגין דתפוק נשמתיה בנשיקה, ולא תצטער בשולטנו דסטרא אחרא. זכאין אינון צדיקייא בעלמא דין, ובעלמא דאתי. דמאריהון אקדים עלייהו

השנה. ומעליהם ארבעה עמודים עליונים על כלם. ואלה הם: קרשיהא"ל, סרטיהא"ל, עסירי"ה, קדמיא"ל. ואלו נקראים יתדות של ההיכל הזה. אלו התמנון לבדח את העולם (אלין), פשנשמה נוספת מערב שבת לערב שבת. והיא יוצאת. כשהיא יוצאת, יוצאים אלה עמה, ומעברים מישראל פל עציבות וכל יגיעה וכל מרירות הנפש וכל הרגז של העולם, ואלה הם משמחי העולם.

בר אותם שלמטה מהארבעה הללו, כלם התמנון להעביר דין מאותם בעלי הדין ומאותם שטורדים אותם בגיהנם שייעלו מהם את הדין. ועל פן כל היתדות הללו, פלן עומדות בשמחה ויוצאות משמחה, וכל ההיכלות עומדים להתעטר למעלה, כמו שנתבאר.

ההיכל הששי. ההיכל הזה היכל שעומד על פל ההיכלות הפחתונים. בזה מאה אחרים שעומדים בחוץ, שנקראים יתדות פאותם האחרים. והם מאה לצד ימין, ומאה אחרים לצד שמאל.

שני ממנים עליונים לצד ימין, ושני ממנים אחרים עליונים לצד שמאל. אלו של הזמין הם מלפיא"ל, שמעיהא"ל. ואלו של השמאל נקראים מסרסני"ה, צפצפי"ה. אלה הם יתדות עליונות, מזמין ומשמאל.

ואלה הם שעומדים ומזמנים בעולם. באותו זמן שמגיע זמנו של צדיק להסתלק מהעולם ונתנה רשות לצד האחר, אלו הארבעה עומדים להזדמן לשם כדי שתצא נשמתו בנשיקה, ולא תצטער בשליטתו של הצד האחר. אשריהם הצדיקים בעולם

הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׂרָבוֹנִם מִקִּדְּמִים עֲלֵיהֶם אֶת שְׁלִיטָתָם, לְהִיּוֹת שְׂמוּרִים בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

מִמֵּהִיבֵר הָזֶה מִתְחִילִים כָּל הַסּוּדוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת וְהַתְּחַתּוֹנוֹת לְהַתְּחַבֵּר, כְּדִי שְׂיִמְצָא הַכֹּל, מַעֲלָה וּמִטָּה בְּשִׁלְמוֹת, לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד וְחִבּוּר אֶחָד, לִיְחַד אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּרֵאוּי, וְלִהְיוֹת שְׂיֵאִיר הַשֹּׁפֵעַ הָעֲלִיּוֹן בַּתְּחִתּוֹן (לְהַשְׁפִּיעַ אוֹרוֹת עֲלִיוֹן בַּתְּחִתּוֹן) וְאוֹר הַמְּאֹרוֹת כְּאֶחָד, (וּמֵאִירִים הַמְּאֹרוֹת בְּלִם כְּאֶחָד) שְׁלֵא יִזְוֹז זֶה מִזֶּה, וְאִז שׁוֹפֵעַ וְנִמְשָׁךְ מֵהַ שְׂנַמְשָׁךְ, שְׁלֵא נוֹדֵעַ וְלֹא הַתְּגַלָּה, כְּדִי שְׂיִתְקַרֵּב (שְׂיִתְקַדֵּשׁ) וְיִתְיַחַד זֶה עִם זֶה לְהִיּוֹת הַכֹּל בְּיַחְוֹד שְׁלֵם כְּרֵאוּי.

אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ שֶׁל מִי שְׂיִוְדַע בְּסוּדוֹת רְבוּנוּ לְהַפְּיֵרוּ כְּרֵאוּי, שְׂהֵרֵי הֵם אוֹכְלִים חֲלָקִים בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל זֶה כְּתוּב, (ישעיה סה) הִנֵּה עֲבָדֵי יֹאכְלוּ. אֲשֶׁרֵי הַצְּדִיקִים שְׂמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה יָמִים וְלַיְלֹת, מִשׁוּם שֶׁהֵם יוֹדְעִים אֶת דְּרָכֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְיוֹדְעִים לִיְחַד הַיְּחֻוֹד הַקְּדוֹשׁ כְּרֵאוּי. שְׁכָל מִי שְׂיִוְדַע לִיְחַד אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּשִׁלְמוֹת כְּרֵאוּי, אֲשֶׁרֵי בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַקָּשֶׁר שֶׁל כָּל הַהִיכָלוֹת הִלְלוּ כְּאֵן נִקְשְׂרִים, (עֵקֶב קָשֶׁר שֶׁל כָּל הָאֲמוּנוֹת, רוּחַ שְׁעוּמַדַּת כְּנֶגֶד רוּחַ שְׂהִיא לְמַטָּה, וְזוֹ הַרוּחַ שְׂהִיא לְמַעֲלָה עוֹמֶדֶת כְּנֶגֶד רוּחַ עֲלִיוֹנָה שְׁכָל הַרוּחוֹת עוֹמְדוֹת בָּהּ. וְזוֹ עֵקֶב שְׂהוּא רוּחַ אֲמִצְעִית שֶׁל כָּל הַרוּחוֹת, וְהוּא לֹקַח הַהִיכָל הַשְּׂשִׁי בְּאוֹתוֹן נְשִׁיקוֹת שֶׁל דְּבֻקוֹת רוּחַ בְּרוּחַ, כְּמוֹ שְׂנֶאֱמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. וְכָל נְשִׁיקָה הִיא) (כְּאֵן הַקָּשֶׁר שֶׁל כָּל הָאֲמוּנוֹת. עֵקֶב הוּא רוּחַ אֲמִצְעִית שֶׁל כָּל הַרוּחוֹת, הוּא נוֹטֵל אֶת הַהִיכָל הַשְּׂשִׁי הַזֶּה בְּאוֹתוֹן הַנְּשִׁיקוֹת) לְהַדְּבִק רוּחַ בְּרוּחַ, הַתְּחַתּוֹן

שׁוֹלְטָנִיהוֹן, לְמַהוּי נְטִירָן בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

מִמֵּהִיבֵר דָּא, שְׂרָאן כָּל רְזִין, וְכָל דְּרָגִין עֲלֵאִין וְתַתְּאִין, לְאַתְחַבְּרָא. בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח כְּלָא עֵילָא וְתַתָּא בְּשִׁלְמוֹ, לְמַהוּי כְּלָא חַד, וְחַבּוּרָא חַד, לְאַתְיַיְחַדָּא שְׂמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת, וְלֹא שְׂתַלְמָא, לְאַנְהָרָא נְגִידוֹ עֲלֵאָה בְּתַתְּאָה, (נ"א לְנֶגְדָא נְהִירֵי עֲלֵאָה לְתַתָּא) וְנְהִירוֹ דְּבוּצִינִין כְּחַד, (נ"א וְנַחְרֵי בּוּצִינִין כּוֹלְהוּ כְּחַד) דְּלֹא תַעֲדֵי דָא מִן דָּא. וְכַדִּין נְגִיד וְאַתְמִשְׁךְ מֵאֵן דְּאַתְמִשְׁךְ, דְּלֹא אַתְיַדַע וְלֹא אַתְגְּלִיָּא, בְּגִין דִּיתְקַרֵּב (נ"א דִּיתְקַדֵּשׁ) (דף רנ"ו ע"ב) וְיִתְיַחַד דָּא עִם דָּא, לְמַהוּי כְּלָא בְּיַחְוֹדָא שְׁלִים כְּדָקָא יְאוּת.

וּכְפָאָה חוּלְקִיָּה, מֵאֵן דִּידַע בְּרִזִין דְּמֵאֲרִיָּה, לְאַשְׁתַּמוּדַעָא לִיָּה כְּדָקָא יְאוּת. דְּהָא אֵינּוֹן אֲכַלִּין חוּלְקִיָּהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. עַל דָּא כְּתִיב (ישעיה סה) הִנֵּה עֲבָדֵי יֹאכְלוּ. זְכָאִין אֵינּוֹן צְדִיקֵיָּא דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיָּתָא יִמְמָא וְלִילִי. בְּגִין דְּאֵינּוֹן יְדַעֵי אוּרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, וְיְדַעֵי לִיְחַדָּא יַחְוֹדָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת, דְּכָל דִּידַע לִיְחַדָּא שְׂמָא קְדִישָׁא בְּשִׁלְמוֹ כְּדָקָא חֲזִי, זְכָאָה אֵיָּהוּ בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

כְּשׁוּרָא דְּכָל הַגִּי הַיְּכַלִּין, הֵכָא מִתְקַשְׂרִין. (עֵקֶב קָשֶׁר דְּכָל מְהִימְנוּתָא רוּחַ דְּקוּיָּא לְקַבְּלָא רוּחַ דְּאִיהוּ לְתַתָּא וְהִיא רוּחָא דְּאִיהוּ לְעֵילָא כְּנִימָא לְקַבְּלָא רוּחַ עֲלֵאָה דְּכָל רוּחִין כְּנִימִין בֵּיהּ דָּא אִיהוּ עֵקֶב דְּאִיהוּ רוּחַ אֲמִצְעִיתָא דְּכָל רוּחִין וְאִיהוּ נְטִיל הָאֵי הִיכְלָא שְׂתִיתַּחֲאָה כְּאֵינּוֹן נְשִׁיקִין לְאַתְדַּבְּקָא רוּחָא בְּרוּחָא כְּמָה דְּאַתְ אֲמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ, וְכָל נְשִׁיקָה אִיהוּ (ס"א הָא קָשֶׁר דְּכָל מְהִימְנוּתָא עֵקֶב דְּאִיהוּ רוּחַ אֲמִצְעִיתָא דְּכָל רוּחִין אִיהוּ נְטִיל הָאֵי הִיכְלָא שְׂתִיתַּחֲאָה כְּאֵינּוֹן נְשִׁיקִין) לְאַתְדַּבְּקָא רוּחָא בְּרוּחָא, תַּתְּאָה בְּעֵלְאָה. וּבְאֵלִין נְשִׁיקִין אֲסַתְּלַק רוּחָא דְּלְתַתָּא לְאַתְדַּבְּקָא בְּרוּחָא דְּלְעֵילָא. וְכַד מִתְדַּבְּקוֹן

בְּעֵלְיוֹן. וּבְנִשְׁקוֹת הִלְלוּ מִתְעַלָּה הַרוּחַ שְׁלֹמֶטָה לְהַדְבֵּק בְּרוּחַ שְׁלֹמֶעֱלָה. וּכְשֶׁנִּדְבְּקוֹת רוּחַ בְּרוּחַ, אִזְ הַרוּחַ הָעֵלְיוֹנָה הַנִּסְתָּרָת שׁוֹרָה עַל הַרוּחַ הַזֶּה שֶׁל הָאֲמֻצָּע. וְטָרַם שְׁמִתְעוֹרְרָת לְהַדְבֵּק רוּחַ בְּרוּחַ, הַרוּחַ הָעֵלְיוֹנָה אֵינָה שׁוֹרָה עַל (מ) הַרוּחַ שֶׁל הָאֲמֻצָּע.

וְסוּד זֶה, כְּשֶׁנִּסְתָּרָת רוּחַ בְּרוּחַ, אִזְ שׁוֹרָת הַנִּשְׁקוֹת לְהַתְחַבֵּר, וּמִתְעוֹרְרִים שְׁאֵר הָאֵיבָרִים בַּתְּשׁוּקָה, וְרוּחַ זֶה מִתְדַבֵּק בְּזוֹ. וְאִזְ הָאֵיבָרִים כֻּלָּם מִתְעוֹרְרִים אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, לְהַקְשֵׁר אֵיבָר בְּאֵיבָר.

וְאִם תֹּאמַר, מִי מְעוֹרֵר? הָאֵיבָרִים הַתְּחַתּוּנִים אוֹ הָאֵיבָרִים הָעֵלְיוֹנִים? הָאֵיבָרִים הַתְּחַתּוּנִים מִתְעוֹרְרִים תָּמִיד לְעֵלְיוֹנִים. מִי שֶׁהוּא בְּחֹשֶׁכָה, תֹּאב תָּמִיד לְהִיּוֹת בְּאוֹר. שְׁלֵהֶבֶת שְׁחָרָה שְׁלֹמֶטָה מִתְעוֹרְרָת תָּמִיד לְשֵׁלֵהֶבֶת לְבָנָה שְׁלֹמֶעֱלָה כְּדִי לְהַדְבֵּק בָּהּ וּלְשׁוֹרָת תְּחַתּוּתָהּ, וְסוּד זֶה - (תהלים פא) אֵלֶּהִים אֵל דְּמִי לָךְ אֵל תִּחְרַשׁ וְאֵל תִּשְׁקֹט אֵל.

כְּשֶׁנִּסְטַר יַעֲקֹב אֶת הַהֵיכָל הַשְּׁשִׁי הַזֶּה, אִזְ נִקְרָא בְּשֵׁם קְדוֹשׁ עֵלְיוֹן שְׁלָם - וְהוּא. וְאִם תֹּאמַר, שְׁלָמוֹת הַכֹּל? לֹא כֵן, אֵלֶּה כְּשֶׁנִּשְׁלָמוֹ כָּל הַהֵיכָלוֹת אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, אִזְ הַכֹּל נִקְרָא בְּשֵׁם שְׁלָם, יְהוָה אֵלֶּהִים. וְזֶהוּ שֵׁם שְׁלָם מִהַכֹּל. וְטָרַם שֶׁהַתְּחַבְּרוֹת זֶה עִם זֶה, הַהֵיכָלוֹת בְּהֵיכָלוֹת, לֹא נִקְרָא בְּשֵׁם הַשְּׁלָם הַזֶּה. וּכְשֶׁמִּתְחַבְּרִים כְּאֶחָד אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, אִזְ מִשְׁתַּלֵּם הַכֹּל מִמְעַלָּה וּמִטָּה, וְאוֹר שְׁלֹמֶעֱלָה לְמַעַלָּה יוֹרֵד וְשׁוֹרָה עַל הַכֹּל, וְנִקְשֵׁר הַכֹּל כְּאֶחָד (לְהִיּוֹת הַכֹּל כְּאֶחָד) לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד.

וְסוּד הַדְּבָר - יַעֲקֹב נִטַּל אַרְבַּע נָשִׁים, וְכֻלָּל אוֹתָן בְּתוֹכוֹ. וְאֵף עַל גַּב שְׁבָאֲרָנוּ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה בְּסוּד אַחֵר, שֶׁהוּא עוֹמֵד בֵּין שְׁנֵי עוֹלָמוֹת. וְסוּד הַכֹּל - כְּשֶׁיַּעֲקֹב נִטַּל אֶת הַהֵיכָל הַזֶּה, שֶׁהוּא שְׁשִׁי, נִטַּל

רוּחָא בְּרוּחָא, כְּדִין רוּחָא עֲלָאָה סְתִימָאָה שְׁאֲרֵי עַל הָאֵי רוּחָא דְאֲמֻצְעִיתָא. וְעַד לָא אֲתַעֵר לְאֲתַדְבֵּקָא רוּחָא בְּרוּחָא, רוּחָא עֲלָאָה. לָא שְׂרִיא עַל (תמ) רוּחָא דְאֲמֻצְעִיתָא.

וְרוּזָא דָא, כְּדִין אֲתַאֲחִיד רוּחָא בְּרוּחָא, כְּדִין שְׂרָאן נְשִׁיקִין לְאֲתַחְבְּרָא וּמִתְעַרִין שְׂאֵר שְׁיִיפִין בְּתִיאֻבְתָא, וְרוּחָא דָא מִתְדַבֵּקָא בְּדָא. וְכְדִין, שְׁיִיפִין כְּלָהוּ מִתְעַרִי אֵלִין בְּאֵלִין, לְאֲתַקְשְׂרָא שְׁיִיפָא בְּשְׁיִיפִיה.

וְאִי תִימָא, מָאן אֲתַעֵר שְׁיִיפִי תַתָּאי, אוֹ שְׁיִיפִי עֲלָאי. שְׁיִיפִי תַתָּאי מִתְעַרִי תְדִיר לְגַבִּי עֲלָאי, מָאן דְאִיהוּ בְּחֹשֶׁכָא, תְּאִיב תְּדִיר לְמַהוּי בְּנֵהוּרָא. שְׁלֵהוּבָא אוּכְמָא דְלִתְתָא, אֲתַעֵר תְּדִיר לְגַבִּי שְׁלֵהוּבָא הוּוּרָא דְלְעִילָא, כְּגִין לְאֲתַדְבֵּקָא בֵּיהּ, וּלְמִשְׁרֵי תַחֻתִּיהּ, וְרוּזָא דָא, (תהלים פג א) אֵלֶּהִים אֵל דְּמִי לָךְ אֵל תִּחְרַשׁ וְאֵל תִּשְׁקוֹט אֵל.

כְּדִין נְטִיל יַעֲקֹב הָאֵי הֵיכָלָא שְׁתִּיתָאָה, כְּדִין אֶקְרִי בְּשֵׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה שְׁלִימָא, וְיִי. וְאִי תִימָא שְׁלִימָא דְכֻלָּא. לָאוּ הָכִי, אֵלֶּה כְּדִין אֲשֶׁתְּלִימוֹ כְּלָהוּ הֵיכָלִין אֵלִין בְּאֵלִין, כְּדִין אֶקְרִי כֻלָּא בְּשֵׁמָא שְׁלִים, יְהוָה אֵלֶּהִים. וְדָא הוּא שְׁמָא שְׁלִים מְכֻלָּא. וְעַד לָא אֲתַחְבְּרוּ דָא עִם דָּא, הֵיכָלִין בְּהֵיכָלִין, לָא אֶקְרִי בְּשֵׁמָא שְׁלִימָא דָּא. וְכֵד מִתְחַבְּרִין כְּחָדָא אֵלִין בְּאֵלִין, כְּדִין אֲשֶׁתְּלִים כֻלָּא מְעִילָא וְתַתָּא. וְנִהִירוּ דְעִילָא לְעִילָא, נַחְתָּא וְשְׂרִיא עַל כֻלָּא, וְאֲתַקְשְׂרָא כֻלָּא כְּחָדָא, (לְמַהוּי כֻלָּא כְּחָדָא) לְמַהוּי כֻלָּא חָד.

וְרוּזָא דְמַלְהָ, יַעֲקֹב נִטַּל אַרְבַּע נָשִׁין, וְכֻלָּל לֹון בְּגוּיָהּ. וְאֵף עַל גַּב דְאֻקְיָמָנָא לְהָאֵי

וְכָל בְּתוּכוֹ כָּל אוֹתָן אַרְבַּע נְשִׁים, אַרְבַּע מְלֹאכִים, וְכָל מְדוּבָקִים בְּהִיכָל הַזֶּה. אֵלוּ הֵם אַרְבַּע רְאשֵׁי הַנְּהָרוֹת, שְׁכָתוּב (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרָד וְהָיָה לְאַרְבַּע רְאשִׁים. אֵלוּ אַרְבַּע רְאשִׁים, אוֹתָן אַרְבַּע נְשִׁים שְׁנֹטל יַעֲקֹב, (כמו שאמרנו, ולו צרי"ה וְהוּא) נֹטַל הַהִיכָל הַזֶּה.

וְאִי נִקְרָא הַהִיכָל הַזֶּה וְה', כִּשְׁהוּא לְטוֹב, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (שמות יג) וְה' הִלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם. (בראשית יח) וְה' אָמַר הַמְּכַסֶּה אֹנִי מֵאֲבָרָהּ. וְכִשְׁהַתְּחַבֵּר יִצְחָק בְּהִיכָל בֵּית הַדִּין שְׁנֹקְרָא זְכוּ"ת, אֲזַנְקְרָא הַכֹּל וְה', לְהַעֲנִישׁ אֶת הַרְשָׁעִים, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר, (שם ט) וְה' הִמְטִיר עַל סֵדֶם וְגו'. וְהַכֹּל בְּסוּד אֶחָד פְּרָאוּי. וְכִשְׁעֲקֹב נֹטַל אֶת הַהִיכָל הַזֶּה, אֲזַנְקְרָא רְצוֹן שְׁלוֹם, (וְסִימְנָה - אַסְתֵּר ב) וְכַהֲגִיעַ תוֹר אַסְתֵּר) וְזוֹהִי עֵת רְצוֹן. וּמִכָּאן וְהַלְאָה מִתְחִילִים הַהִיכָלוֹת לְהִתְחַבֵּר וּלְהִקְשֵׁר אֵלוּ בְּאֵלוּ. וְאֵף עַל גֵּב שְׁשֻׁנֵינוּ דְרוּמִית מְזַרְחִית. וְהַכֹּל הוּא כְּפִאָחַד. כָּאֵן הוּא רוּחַ בְּרוּחַ, דְּבִקּוֹת אַחַת.

מִכָּאן הַתְּחִיל אֲבָרָהּ שְׁהוּא יְמִין, שְׁנֹקְרָא אֶהְבָּה (רְבֵה, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ. וְהוּא נֹטַל הַהִיכָל שְׁנֹקְרָא אֶהְבָּה). אֲזַ, (יחזקאל טז) שְׂדִים נִכְנּוּ וְהַתְּמָלוֹת מִכֹּל טוֹב, לְסַפֵּק וּלְהַזִּין הַכֹּל מִכָּאן. וְכִשְׁאֶלָה הַשְּׂדִים נִכְנּוּ וְהַתְּמָלוֹת מִתּוֹף אֶהְבָּה עֲלֵיוֹנָה, אֲזַנְקְרָא הִיכָל זֶה אֶל שְׂדֵי"י כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ. וּבְזֶה קִבֵּל כָּל הָעוֹלָם סְפוּק כְּשֹׁנְבָרָא.

שְׁחָרִי כְּשֹׁנְבָרָא הָעוֹלָם, לֹא יִכַּל לְעַמֵּד בְּקִיּוּם, וְלֹא הָיָה עוֹמֵד עַד שֶׁהַתְּגַלָּה הַהִיכָל הַזֶּה שְׁנֹטַל

מִלָּה בְּרָזָא אַחְרָא, דְּאִיהוּ קִיּוּמָא בֵּין תְּרִין עֲלָמִין. וְרָזָא דְכֹלָא, כִּד יַעֲקֹב נָטִיל הָאִי הִיכְלָא, דְּאִיהוּ שְׁתִּיתָאָה, נָטִיל וְכִלִּיל בְּגוּיָה כָּל אֵינוֹן אַרְבַּע נְשִׁין, אַרְבַּע מְלֹאכִין, וְכִלְהוּ דְבִקְי בְּהִיכְלָא דָא. אֵלִין אֵינוֹן אַרְבַּע רִישֵׁי נְהָרִין, דְּכְתִיב, (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרָד וְהָיָה לְאַרְבַּע רְאשִׁים. אֵלִין אַרְבַּע רִישֵׁין, אֵינוֹן אַרְבַּע נְשִׁין נָטִיל לוֹן יַעֲקֹב, (כְּדִקְאֲמַרְנוּ וְלִיה אַצְטְרִיף וְאִיהוּ) נָטִיל הִיכְלָא דָא.

וְכִדִּין אֲקָרִי הָאִי הִיכְלָא וַיְי, כִּד אִיהוּ לְטֹב כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (שמות יג) וַיִּי הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם. (בראשית יח) וַיְי אָמַר הַמְּכַסֶּה אֹנִי מֵאֲבָרָהּ. וְכִד אַתְחַבֵּר יִצְחָק, בְּהִיכְלָא דְבִי דִינָא, דְּאֲקָרִי זְכוּ"ת א, כְּדִין אֲקָרִי כֹלָא וַיְי, לְאַעֲנִישָׁא לְחַיִּיבָא, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (בראשית ט) וַיְי הִמְטִיר עַל סֵדֶם וְגו', וְכֹלָא בְּרָזָא חֲדָא כְּדִקְא יְאוּת.

וְכִד יַעֲקֹב נָטִיל הִיכְלָא דָא, כְּדִין אֲקָרִי כֹלָא רְצוֹן שְׁלוֹם. (וְסִימְנָה אַסְתֵּר ב) וְכַהֲגִיעַ תוֹר אַסְתֵּר) וְדָא הוּא עֵת רְצוֹן. וּמִכָּאן וְהַלְאָה, שְׁרָאן הִיכְלִין לְאַתְחַבֵּרָא וּלְאַתְקַשְׂרָא אֵלִין בְּאֵלִין. וְאֵף עַל גֵּב דְתַגִּינָן דְרוּמִית מְזַרְחִית. וְכֹלָא אִיהוּ כְּחֲדָא, הָכָא אִיהוּ רוּחָא בְּרוּחָא, דְּבִקּוֹתָא חֲדָא.

מִכָּאן שְׂרֵי אֲבָרָהּ, דְּאִיהוּ יְמִינָא, דְּאֲקָרִי אֶהְבָּה (רְבֵה דְקִאֲמַרְנוּ. וְאִיהוּ נָטִיל הִיכְלָא דְאֲקָרִי אֶהְבָּה). כְּדִין, (יחזקאל טז) שְׂדִים נִכְנּוּ, וְאַתְמַלְיִין מִכֹּל טוֹב, לְסַפֵּקָא וּלְאַתְזָנָא כֹּלָא מִהָכָא. וְכִד אֵלִין שְׂדִים נִכְנּוּ וְאַתְמַלְיִין מִגּוֹ רַחֲמֵינוּ עֲלָאָה, כְּדִין אֲקָרִי הִיכְלָא דָא אֶל שְׂדֵי"י כְּדִקְאֲמַרְנוּ. וּבְהָאִי אַסְתְּפֵק כָּל (דף רנ"ז ע"א) עֲלָמָא כִּד אַתְבְּרִי.

דְּהָא כִּד אַתְבְּרִי עֲלָמָא, לֹא יִכִּיל לְמִיקָם בְּקִיּוּמָא, וְלֹא הָוָה קָאִים, עַד דְּאַתְגַּלִּי הִיכְלָא דָא דְנָטִיל אֲבָרָהּ, וְכִד אַתְגַּלִּי אֲבָרָהּ בְּהָאִי

אברהם. וכשנתגלה אברהם בהיכל הגדה (כדי שלעולם יהיה ספק) אז אמר לעולם די, הרי ספוק להזין ממנו העולם ולהתקנים. ומשום כך נקרא אל שדי, אל שדי לכל בו. (ולחזון ממנו. בא וראה, היכל זה עתיד וכו').

ועתיד הקדוש ברוך הוא למלא אותו (בו) ולהתקינו לעתיד לבא, שפתיב (ישעיה 10) למען תינקו ושבעתם משד תנחמיה למען תמצו והתענגתם מזיו כבודה. שד תנחמיה וזיו כבודה, הכל הוא בהיכל הגדה. ואז באותו זמן פתיב, (בראשית כא) מי מלל לאברהם הניקה בנים שרה, ששרי הניקה תלויה בו באברהם. יצחק, שהוא השמאל של הקדוש ברוך הוא, המקום שממנו מתעוררים כל הדינים של העולם, והוא זרוע שמאל, ראשית כל הדינים, וכל הדינים מתעוררים משם, זהו שנוטל ואוחז באותו היכל שנקרא זכות, להתחבר דין בדין ולהיות הכל קשר אחד, משום שזהו דין שלמעלה, ורשימות הדין תלויים בו.

וכאן נרשם השם הקדוש שנקרא אלהים. משום שיש אלהים חיים שהוא למעלה למעלה נסתר מהכל. ויש אלהים שהוא בית דין שלמעלה, ואלהים שהוא בית דין שלמטה. זהו שפתיב, (תהלים נח) אף יש אלהים שפטים בארץ. אלהים עליון, סוד של אלהים חיים, כולל את אלה שלמטה, והכל הוא אחד.

בהיכל הגדה מתעורר יצחק, וכל שבעים ושנים האורות שכוללים בו שמהם נגזרים כל הדינים (של העולם שלמטה) של מטה של העולם, שפתיב (דניאל ד) בגזרת מלאכים הדבר. ולמה נקראו עירין? אלא

היכלא, (נ"א כדי לעלמא דהא ספוקא וכו') כדין אמר לעלמא די, הא ספוקא לאתזנא מניה עלמא ולא תקיימא. ובגין כך, אל שדי אקרי, א"ל שדי לכלא ביה. (נ"א ולא תזנא מניה תא חזי היכלא דא זמין וכו').

וזמין קדשא ברין הוא למליא ליה, (נ"א ביה) ולא תקנא ליה לזמנא דאתי דכתיב (ישעיה 10) למען תינקו ושבעתם משד תנחמיה למען תמצו והתענגתם מזיו כבודה. שד תנחמיה וזיו כבודה, כלא איהו בהאי היכלא. וכדין ביהו זמנא כתיב, (בראשית כא) מי מלל לאברהם הניקה בנים שרה, דהא יניקא תליא ביה באברהם.

יצחק דאיהו שמאלא דקודשא ברין הוא, אתר דמניה מתערין כל דינין דעלמא, ואיהו זרועא דשמאלא, שירותא דכל דינין, וכל דינין מתערי מתמן, האי איהו נטיל ואחיד ההוא היכלא דאקרי זכותא, לאתחברא דינא בדינא, ולמהוי כלא קשורא חדא, בגין דהאי איהו דינא דלעילא, ורשימין דדינין קיימין ביה.

והבא אתרשים שמא קדישא, דאקרי אלהים. בגין דאית אלהים חיים, דאיהו לעילא לעילא, סתים מפלא. ואית אלהים, דאיהו בי דינא דלעילא. ואלהים, דאיהו בי דינא דלתתא. דהא הוא דכתיב, (תהלים נח) אף יש אלהים שופטים בארץ. אלהים עלאה, רזא דאלהים חיים, כליל לאלין דלתתא, וכלא איהו חד.

בהאי היכלא, אתער יצחק, וכלהו שבעין ותריין נהורין דכלילין ביה, דמנייהו אתגזרו כל דינין (ס"א דעלמא דלתתא) דלתתא דעלמא, דכתיב, (דניאל ד) בגזרת עירין פתגמא.

וְאָמַי אַקְרוּן עִירִין. אֶלָּא בְּגִין דְּכִלְהוּ קִיִּימִין
 בְּהַאי עִיר. (תהלים מח) עִיר יִי' צָבָאוֹת. עִיר
 אֶלְהִינוּ. כֹּל אֵינוֹן הֵיכְלִין לְעֵילָא, כֹּל חַד וְחַד
 אַקְרִי עִיר, כִּמָּה דָּאֵת אָמַר (דניאל ד) עִיר וְקִדִּישׁ.
 וְאֵלִין אֵינוֹן עִירִין, דְּקִיִּימִין לָגוּ בְּגוּ דְהֵיכְלָא,
 דְּקִיִּימִין בְּעִיר, בְּגִין כִּן אַקְרוּן עִירִין.

הַאי הֵיכְלָא, אֲתַפְּלִיל בְּיַצְחָק, וְכִלָּא אִיהוּ
 בְּהֵיכְלָא דְאַבְרָהָם, בְּגִין דִּימִינָא אַכְּלִיל
 לְשִׁמְאֵלָא. וְתָא חֲזִי, כֹּל חַד וְחַד כְּלִיל
 לְחַבְרִיה. וְהָא אוֹקִימִנָא, דְּבְּגִין דָּא אַבְרָהָם
 עֶקֶד לְיַצְחָק, בְּגִין לְאַכְּלִילָא בִּיהַ דִּינָא, (ג"א
 בִּימִינָא) וְלֹא־שִׁתְּכַחַּא שִׁמְאֵלָא כְּלִיל בִּימִינָא (ס"א
 וְלֹא־שִׁתְּכַחַּא יְמִינָא עַל שִׁמְאֵלָא וְלֹא־שִׁלְטָא וְכוּ') וְלֹא־שִׁלְטָא יְמִינָא
 עַל שִׁמְאֵלָא.

וְעַד דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּקִיד לִיהַ לְאַבְרָהָם,
 לְקַרְבָּא בְּרִיהַ לְדִינָא, וְלֹא־תִקְפָּא עֲלוּי,
 וְלֹא פְּקִיד לְיַצְחָק, אֶלָּא לְאַבְרָהָם. וְעַל דָּא
 אֲשִׁתְּכַח, דָּא בְּדִינָא, וְדָא בְּחֶסֶד, וְכִלָּא חַד,
 וְאֲתַפְּלִיל דָּא בְּדָא. וְהַכִּי, אֲתַפְּלִילוּ הֵיכְלִין
 תַּתְּאִין בְּעֵלְאִין.

כַּד נָטִיל יַצְחָק הֵיכְלָא דָּא, כְּדִין כִּלָּא אִיהוּ
 לְטַב. דִּינָא בְּזִכּוּתָא. וְעַל דָּא, בְּעֵי בַר נָשׁ
 דְּדָאִין דִּינָא, לְמִידִן דִּינָא בְּזִכּוּתָא. בְּגִין דְּאִיהוּ
 רְזָא עֲלָאָה, שְׁלִימוּ דְּדִינָא. בְּגִין דְּלִית שְׁלִימוּ
 דְּדִינָא, אֶלָּא בְּזִכּוּתָא, דָּא כִּלָּא דָּא לָאוּ אִיהוּ
 שְׁלִימוּ. דִּינָא בְּזִכּוּתָא, דָּא אִיהוּ שְׁלִימוּ
 דְּמַהִימְנוּתָא, כְּגוּוֹנָא דְלְעֵילָא.

בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כַּד דִּינָא אֲתַעַר בְּעֵלְמָא,
 בְּעָאן יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְאַתְעָרָא רַחְמִי
 מְגוּ שׁוֹפֵר, כְּגוּוֹנָא דְרְזָא עֲלָאָה. וְהָא
 אוֹקִימִנָא. וּבְעֵינָא לְחַבְרָא דִּינָא לְקַבֵּל זְכוּתָא,
 בְּגִין דְּכַד קִיִּימָא דִּינָא בְּזִכּוּתָא, כִּלָּא אִיהוּ
 בְּחַבְרָא חָדָא. וְעֵילָא וְתַתָּא בְּשְׁלִימוּ. וּכְדִין,

מְשׁוּם שְׁפִלְס עוֹמְדִים בְּעִיר הַזֶּה,
 (תהלים מח) עִיר ה' צָבָאוֹת. עִיר
 אֶלְהִינוּ. כֹּל אוֹתָם הֵהִיכְלוֹת
 לְמַעְלָה, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד נִקְרָא עִיר,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דניאל ד) מִלְּאָף וְקִדּוּשׁ.
 וְאֵלוּ הֵם עִירִין שְׁעוֹמְדִים לְפָנֵי
 וְלַפְּנִים שֶׁל הֵהִיכָל, שְׁעוֹמְדִים
 בְּעִיר. מְשׁוּם כִּן נִקְרָאִים עִירִין.
 הֵהִיכָל הַזֶּה נִכְלָל בְּיַצְחָק, וְהַכֹּל
 הוּא בְּהֵיכָל שֶׁל אַבְרָהָם, מְשׁוּם
 שֶׁהֵימִין מְכַלִּיל אֶת הַשָּׁמַיִל. וְכַא
 רְאָה, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כּוֹלֵל אֶת
 חֲבֵרוֹ, וְהָרִי בְּאֵרְנוּ שֶׁבְּגַלֵּל זֶה
 אַבְרָהָם עֶקֶד אֶת יַצְחָק, כְּדִי
 לְהַכְּלִיל בּוֹ דִּין (בְּיָמִין) וְלְהַמְצִיא
 שִׁמְאֵל כְּלוּל בְּיָמִין, (וְלְהַמְצִיא הֵימִין עַל
 הַשָּׁמַיִל וְלְהַשְׁלִיט וְכוּ') וְלְהַשְׁלִיט אֶת
 הֵימִין עַל הַשָּׁמַיִל.

וְעַד כִּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צִוָּה
 אֶת אַבְרָהָם לְהַקְרִיב אֶת בְּנוֹ לְדִין
 וְלְהַתְּחַזֵּק עָלָיו, וְלֹא צִוָּה אֶת
 יַצְחָק אֶלָּא אֶת אַבְרָהָם, וְעַל כֵּן
 נִמְצָא זֶה בְּדִין זֶה בְּחֶסֶד, וְהַכֹּל
 אֶחָד, וְנִכְלָלוּ זֶה בְּזֶה, וְכִן נִכְלָלוּ
 הֵהִיכְלוֹת הַתַּחְתּוֹנִים בְּעֵלְיוֹנִים.
 כְּשֶׁנֶּאֱמַר יַצְחָק אֶת הֵיכָל הַזֶּה,
 אֲזִי הַכֹּל הוּא לְטוֹב. דִּין בְּזִכּוּת.
 וְעַל כֵּן צִרִיף אָדָם שֶׁדִּין דִּין לְדִין
 דִּין בְּזִכּוּת, מְשׁוּם שֶׁהוּא סוּד
 עֲלוּן שְׁלֵמוֹת הַדִּין. מְשׁוּם שֶׁאֵין
 שְׁלֵמוֹת שֶׁל דִּין אֶלָּא בְּזִכּוּת, זֶה
 כִּלִּי זֶה אֵינוֹ שְׁלֵמוֹת. דִּין בְּזִכּוּת
 זֹהִי שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה כְּמוֹ
 שְׁלֵמְעֵלָה.

בְּיוֹם שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כְּשֶׁדִּין
 מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם, צִרִיכִים יִשְׂרָאֵל
 לְמַטָּה לְעוֹרֵר רַחֲמִים מִתּוֹךְ שׁוֹפֵר
 כְּמוֹ הַסּוּד הָעֲלִיּוֹן, וְהָרִי בְּאֵרְנוּ.
 וְצִרִיכִים לְחַבֵּר דִּין כְּנֶגֶד זְכוּת,
 מְשׁוּם שֶׁכְּשֶׁעוֹמֵד דִּין בְּזִכּוּת, הַכֹּל
 הוּא בְּחַבְרָא אֶחָד, וּמַעְלָה וּמַטָּה
 בְּשְׁלֵמוֹת, וְאֵז - (אִיּוֹב א)

וְעוֹלָתָה קִפְצָה פִּיהַ,

קפצה פיה, שאין לה רשות להסטיין ולקטרג בעולם. ואז הכל ביחוד אחד פראוי, ודין בלי זכות אינו דין.

וזהו שישראל, שיש להם דין בזכות. אבל לשאר העמים אין להם דין בזכות, ועל פן אסור לנו לסדר דינים שלנו בערפאות של עמים עובדי עבודה זרה, שהרי אין להם חלק בצד האמונה שלנו, שפתיב (תהלים קמז) לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום. ומצד של ישראל, כל מי שדן דין ולא הכליל בו זכות - זהו חוטא, שגורע סוד האמונה, ומסטה עצמו לאותו צד שאין בו דין בלי זכות.

ובא ראה, פשעמדי סנהדרין למטה לדון דיני נפשות, הצטרכו לפתח בזכות כדי להכליל זכות בדין. ועוד, שהרי נקראו מבית הזכות. ועל פן השתדלותם לפתח בזכות, ומתחילים בזכות מן הקטן, ואחר כך נשלם הדין מן העליון, להיות זכות כלולה בדין. זה למעלה וזה למטה. דין בזכות - שלמות הדין. זה ללא זה אינו שלמות. ומשום זה יצחק ורבקה הם פאחד, זה דין וזה זכות, להיות שלמות כאחד. אשרי חלקם של ישראל שהקדוש ברוך הוא נתן להם תורה שלמה ללכת בדרך אמת, כמו שלמעלה.

בא וראה שהם לא דנים דין אלא בזכות, ולעין זכות בראשונה להיות כלול זה בזה. וסנהדרין מהפכים בזכות בדין, להכליל הכל כאחד, כדי שלא ישלט הצד האחר. שהרי פשזכות לא נמצאת, הצד האחר נמצא, שנקרא חובה, ומתחברת בדין ומתחזקת, וזהו דין בחובה.

חובה, ואתחברת בדין, ואתתקפת ודא היא דינא בחובה.

דלית לה רשו לאסטאה ולקטרגא בעלמא. וכדין בלא ביחודא חדא כדקא יאות. ודינא בלא זכו לאו איהו דינא.

ודא איהו דישראל, דאית לון דינא בזכותא. אבל שאר עמין, לא אית לון דינא בזכותא, ועל דא אסיר לן, לסדרא דינין דילן בערפאי דעמין עובדי עבודה זרה, דהא לית לון חולקא בסטר מהימנותא דילן. דכתיב, (תהלים קמז) לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום. ומסטרא דישראל כל מאן דדאין דינא, ולא אכליל ביה זכות, דא איהו חטי, דקא גרע רזא דמהימנותא, ואסטי גרמיה לההוא סטרא, דאית ביה דינא בלא זכות.

ותא חזי, פד קיימי סנהדרין לתתא, למידן דיני נפשות, אצטריכו למפתח בזכותא. בגין לאכללא זכותא בדינא. ותו, דהא אקרו מבי זכותא. ועל דא, אשתדלותא דילהון, למפתח בזכותא, ושראן בזכותא מזעירא, ולבתר אשתלים דינא מעלאה. למהוי זכותא כליל בדינא. דא לעילא, ודא לתתא. דינא בזכותא, שלימו דדינא. דא בלא דא, לאו איהו שלימו. ובגין כך, יצחק (דף רנ"ז ע"ב) ורבקה כחדא אינון, דא דינא, ודא זכותא, למהוי שלימו כחדא. זפאה חולקיהון דישראל, דקודשא ברוך הוא יתב לון אורייתא שלימתא, למיהף בארח קשוט, פגוונא דלעילא.

תא חזי, דאינון לא דינין דינא, אלא בזכו, ולעינא זכותא בקדמיתא, למהוי כליל דא בדא. וסנהדרין קא מהפכי בזכותא בדינא, לאכללא כלא כחדא, בגין דלא ישלוט סטרא אחרא. דהא כד זכותא לא אשתכח, סטרא אחרא אשתכח, דאקרי

וְעַל דָּא, בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, בְּעֵינָא לְחַבְרָא זְכוּתָא בְּדִינָא, וְלֹא יִתְגַבֵּר חוֹבָה. וּבְגִין כֹּהֵן, בְּעֵינָא זְכוּתָא וְדִינָא לְמַהוּי כַּחֲדָא, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁלִים. דְּכַד סִטְרָא אַחְרָא שְׁלֵטָא, לָאוּ אִיהוּ שְׁלִים, אֶלָּא קִטְרוּגָא, כְּמָה דְּאִיהוּ קִטְרוּגָא, וְאִינוּן אַרְבַּע מִיתוּת, וְכַד סִטְרָא דְּאִיהוּ זְכוּת שְׁלֵטָא, כְּלֹא אִיהוּ שְׁלִים, (מלכים ב' כ) שְׁלוֹם וְאַמֶּת, (תהלים קג) חֶסֶד וְרַחֲמִים.

וּבְשִׁמְתַחְבֵּר הַצַּד הָאֲחֵר בְּדִין, שׁוֹלֵט בְּקִטְרוּג בְּאוֹתָן אַרְבַּע מִיתוּת בֵּית דִּין: סְקִילָה, שְׂרִפָּה, הֶרֶג וְחֶנֶק. כְּלָן שְׁלִטוֹן הַקִּטְרוּג הָרַע. סְקִילָה, מְשׁוּם שְׂהוּא (ישעיה ח) אֶבֶן נֶגֶף. שְׂרִפָּה, מְשׁוּם שְׂהוּא (שם) צוּר מְכַשׁוּל, אֲשֶׁר חִזְקָה. הֶרֶג, זֶה חֶרֶב (דברים לב) תֹּאכַל בֶּשֶׂר. תֹּאכַל בֶּשֶׂר וְדָא, שְׁשׁוֹלֵט בְּבֶשֶׂר, וְזֵהוּ (בראשיתו) קֶץ כָּל בֶּשֶׂר. חֶנֶק, מְשׁוּם שְׂהוּא (שם כא) קָלַת אֱלֹהִים. אוֹתוֹ שְׁשׁוֹלֵט עַל חֶנֶק, עַל צְלִיכָה. וּבְאֲרֹנוּ, מְשׁוּם שְׂלֹא נִשְׂאֵר אֶלָּא בֶּשֶׂר לְבָדוּ, וְאוֹתוֹ קָלַת אֱלֹהִים שׁוֹלֵט בְּבֶשֶׂר, מְרָה שְׁחַרָה. וּמְשׁוּם כֹּהֵן זֶה לְטוֹב וְזֵה לְרַע.

וְהַצְטַרְכוּ יִשְׂרָאֵל, שְׂבָהֶם סוּד הָאֲמוּנָה, לְהַשְׁמֵר כְּדִי שִׁישְׁלֵט צַד הָאֲמוּנָה, וְלֹא יִתְנוּ מְקוֹם לְצַד הָאֲחֵר לְשִׁלֵּט. אֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, עֲלִיָּהֶם כְּתוּב (ישעיה ס) וְעַמָּךְ כָּלֵם צַדִּיקִים וְגו'.

הַנְּבִיאִים, שְׁהֵם צַדִּיקִים עֲלִיוֹנִים, שְׁתֵּי יָרֵכִים שְׁתּוּמְכוֹת בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵם נוֹטְלִים אֶת הַהִיכָל שְׂבִין שְׁתֵּי רוּחוֹת, שְׁהֵן נִגְה וְזֵהר, וְאוֹתָן שְׁתֵּי יָרֵכִים לְמִטָּה לְתַמָּךְ אוֹתָם הַהִיכָלוֹת שְׁלַמְעֵלָה, שְׁנַקְרָאוּ תוֹרָה שְׂבַעֲל פֶּה. כְּמוֹ שִׁישׁ תּוּמְכִים לְתוֹרָה, שְׁהִיא

וְעַל דָּא, בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, בְּעֵינָא לְחַבְרָא זְכוּתָא בְּדִינָא, וְלֹא יִתְגַבֵּר חוֹבָה. וּבְגִין כֹּהֵן, בְּעֵינָא זְכוּתָא וְדִינָא לְמַהוּי כַּחֲדָא, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁלִים. דְּכַד סִטְרָא אַחְרָא שְׁלֵטָא, לָאוּ אִיהוּ שְׁלִים, אֶלָּא קִטְרוּגָא, כְּמָה דְּאִיהוּ קִטְרוּגָא, וְאִינוּן אַרְבַּע מִיתוּת, וְכַד סִטְרָא דְּאִיהוּ זְכוּת שְׁלֵטָא, כְּלֹא אִיהוּ שְׁלִים, (מלכים ב' כ) שְׁלוֹם וְאַמֶּת (תהלים קג) חֶסֶד וְרַחֲמִים.

וְכַד אֶתְחַבְרַת סִטְרָא אַחְרָא בְּדִינָא, שְׁלֵטָא בְּקִטְרוּגָא, בְּאִינוּן אַרְבַּע מִיתוּת בֵּית דִּין: סְקִילָה, שְׂרִיפָּה, הֶרֶג, וְחֶנֶק. כְּלֵהוּ שׁוֹלֵטְנוּתָא דְּקִטְרוּגָא בִישָׂא. סְקִילָה, בְּגִין דְּאִיהוּ (ישעיה ח) אֶבֶן נֶגֶף. שְׂרִיפָּה, בְּגִין דְּאִיהוּ (ישעיה ח) צוּר מְכַשׁוּל, אֲשֶׁר תְּקִיפָא. הֶרֶג, דָּא חֶרֶב (דברים לב) תֹּאכַל בֶּשֶׂר. תֹּאכַל בֶּשֶׂר וְדָא, דְּשְׁלֵטָא בְּבֶשֶׂר, וְדָא הוּא (בראשיתו) קֶץ כָּל בֶּשֶׂר. חֶנֶק, בְּגִין דְּאִיהוּ (דברים כא) קָלַת אֱלֹהִים, הַהוּא דְּשְׁלֵטָא עַל חֶנֶק, עַל צְלִיבוּ. וְאוֹקִימָנָא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּאֲר אֶלָּא בְּשָׂרָא בְּלַחֲדוּי, וְהַהוּא קָלַת אֱלֹהִים, שְׁלֵטָא בְּבֶשֶׂר, מְרָה חֲשׂוּכָא. וּבְגִין כֹּהֵן, דָּא לְטַב וְדָא לְבִישׁ.

וְאֲצַטְרִיבוּ יִשְׂרָאֵל דְּרִזָּא דְּמַהִימְנוּתָא בְּהוּ, לְאַסְתְּמָרָא, בְּגִין דִּישְׁלוּט סִטְרָא דְּמַהִימְנוּתָא, וְלֹא יִהְיוּ דּוּכְתָא לְסִטְרָא אַחְרָא לְשְׁלֵטָא זַכָּאִין אִינוּן בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְּאִתִּי, עֲלִיָּהוּ כְּתִיב (ישעיה ס) וְעַמָּךְ כָּלֵם צַדִּיקִים וְגו'.

נְבִיאִין, דְּאִינוּן סִטְרִין עֲלָאִין, תְּרִין יָרֵכִין דְּסַמְכִין לְאוֹרֵייתָא קְדִישָׂא, אִינוּן נְטִלִין לְהִיכְלָא דְּתְרִין רוּחִין בִּיה, דְּאִינוּן נִגְה וְזֵהר. וְאִינוּן תְּרִין יָרֵכִין לְתַתָּא, לְסַמְכָא לְאִינוּן הִיכְלִין דְּלַעִילָא, דְּאִקְרוּן תוֹרָה שְׂבַעֲל פֶּה. כְּמָה דְּאִתְּ סַמְכִין לְאוֹרֵייתָא דְּאִיהִי תוֹרָה שְׂבַעֲל פֶּה.

שְׂבַעֲל פֶּה אִתְּ סַמְכִין

תורה שבכתב, כף יש תומכים עומדים לתורה, שהיא תורה שבעל פה. ונכללו זה בזה. אז שני התומכים הללו שלמטה, כשמתחברים בעליונים הללו, נרשם בהם צד הנבואה. ומיהו? (רמ"ו) מראה, שהוא כמו הנבואה. וכך אותם בעלי המראה יונקים מכאן. למעלה נבואה, וכאן מראה. ועל כן זהו כמו זה, וזה כמו זה. וכשמתחברים זה בזה, אז שולט על המקום הזה (נרשם) השם הקדוש שנקרא צבאות. משום שכל אותם חילות קדושים, כלם עומדים כאן, וכלם נקראו מצד הנבואה. מראה וחלוס מצד הנבואה היו.

ואף על גב שאנחנו אומרים שבתוף אותה ברית הקדש שורה השם הזה משום שכל החילות יוצאים מהאות הזו, עם כל זה, הירכים, שהן עומדות בחוץ, קרויות על השם הזה, ואלו הם שנקראים בריתות. שהרי בריתא מחוץ למשנה. משניות עומדות לתוף הבריתות, ונקראות ירכים בתים חיצוניים, כמו שלמעלה. משנה היא סוד שעומד לפנים, שעקר הכל לומדים משם, וכן התנאים. וסוד (ח) של זה - (שירח) אנהגך אביאך אל בית אמי תלמדני. אל בית אמי - זה קדש הקדשים. תלמדני - זהו סוד המשנה. שפשוט הנזהר הזה ששופע ויוצא לאותו בית קדש הקדשים, כתוב תלמדני. וזהו הסוד שנקרא משנה, כמו שנאמר (דברים יז) את משנה התורה הזאת. בשנמשכה החוצה, נקראת בריתא. שתי הירכים הן בריתות, סוד הסודות שלא נתנה רשות לגלות, משום שלא נמסר סוד זה, רק לחכמים עליונים. אוי אם יתגלה - ואוי אם לא יתגלה,

קיימין לאורייתא דאיהי תורה שבעל פה. ואתכלילו דא בדא. כדין אלין תרין סמכין דלתתא, כד מתחברין באלין עלאין, אתרשים בהו סטרא דנבואה, ומאן איהו. (רמ"ו) מראה, דאיהו כגוונא דנבואה.

וכך אינון מאריהון דמראה, מהכא ינקין. לעילא נבואה, הכא מראה. ועל דא, איהו דא כגוונא דא, ודא כגוונא דא. וכד מתחברין דא בדא, כדין שליט על האי אתר, (אתרשים) שמא קדישא, דאקרי צבאות. בגין דכל אינון חיילין קדישין, פלהו קיימי הכא, וכלהו אקרון מסטרא דנבואה, מראה וחלמא מסטרא דנבואה הוו.

ואף על גב דקא אמרינן, די כגו ההוא אות קיימא קדישא, שריא שמא דא. בגין דפלהו חיילין נפקי מהאי אות. עם פל דא, ירכין דאינון קיימין לבר, קרינן על שמא דא, ואלין אינון דאקרון בריתי, דהא בריתא לבר ממשנה. מתניתין קיימא לגו בריתי, ואקרון ירכין בתי בראי, כגוונא די לעילא.

מתניתין איהו רזא דקיימא לגו, דאולפי תמן עקרא דכלא, ועל תנאי, ורזא (דא) דהך, (שיר השירים ח) אנהגך אביאך אל בית אמי תלמדני. אל בית אמי: דא קדש הקדשים. תלמדני: דא הוא רזא דמתניתין. דכד עאל דא נהר דנגיד ונפיק, בההוא בית קדש הקדשים, פתיב תלמדני. ודא הוא רזא, דאקרי משנה. כמה דאת אמר (דברים יז) את משנה התורה הזאת.

כד אתמשכא לבר, אקרי בריתא. תרין ירכין אינון בריתי, רזא דרזין דלא אתייהיב לאתגלאה. בגין דלא אתמסר רזא בר לחכימי עליונין. ווי אי אתגלי, ווי אי לא אתגלי, בגין

משום שהוא סוד מהסודות
העליונים שהקדוש ברוך הוא
מנהיג בו את העולם.

בית ראשון עמד בימי שלמה
כנגד העולם העליון, והוא נקרא
בית ראשון, והכל השתמש בבית
קדש הקדשים, המקום שבו
השתמש השמש בלבונה. וסודות
עליונים כלם בשלמות, והעולם
עומד בשלמות.

ואחר כך החטאים גרמו, ונמשכו
הסודות ונדרחו מבית קדש
הקדשים החוצה. כשנדרחו
לירכים, אז עמדו בחוץ, שנקראו
בתי חיצוניים, והצטרפו
לברייתות.

בית שני עמדו בפתים החיצוניים
בירכים, ומהם חזרו, ושרויים (היה)
בבית קדש הקדשים, והוא בית
שני. ואותם אחרים נשארו בחוץ
בברייתא, בין הירכים. (ואלו עקרו
משנה, שהיא בית שני, וברייתא אלו ששרו בבית
הירכים והיו וכו') והיו לומדים
מהמשנה, והנהגו ממנה, והיו
סוד הכתוב, (ישעיה ב) פי מציון
תצא תורה.

ואחר כך גרמו החטאים, העבר
שלטון הבית השני, (ואף על גב)
ששלטונו לא היה כמו בית
ראשון שהיה בו שלום תמיד,
משום שהמלך שהשלום שלו
תמיד היה בתוכו, ולכן היה
בשלום. בבית שני לא היה בו
שלום כף, משום שבערלה יש
תמיד קטרג. ולכן היו כהנים
מזמנים בתוכו לקטרג בערלה
הזו, ולהם הצטרף דבור לקטרג
כנגדה ולהגן על בית שני, והכל
בסוד פראוי.

אחר כך גרמו החטאים ושלטה
אותה ערלה, ונדרחו מבית שני
החוצה, ונדרו משם לחמוקי
הירכים למטה (ואחר כך נדרו משם ונדרחו
מאותם החמוקי של מטה) עד שהיו

דאיהו רזא מרזין עלאין דקודשא בריה הוא
אנהיג ביה עלמא.

בית ראשון קיימא בימי שלמה, לקבל עלמא
עלאה, ואיהו אקרי בית ראשון, ואשתמש
כלא בבית קדש הקדשים, אתר דאשתמש ביה
שמשא (דף רנ"ז ע"א) בסיהרא. ורזין עלאין פלהו
בשלימו, וקיימא עלמא באשלמותא.

ולבתר גרמו חובין, ואתמשכו רזין,
ואתדחיין מבית קדש הקדשים
לבר. פד אתדחו לירכין, פדין קיימו לבר,
דאקרון פתי בראי, ואצטריכו לברייתא.

בית שני קיימו בבתי בראי בירפין, ומנייהו
אחדו ושאריו (תא) בבית קדש הקדשים
ואיהו בית שני. ואינון אתרנין אשתארו
בברייתא לבר, ביני ירכין. (ס"א והני עקרא דלחון מתניתין
דאיהו בית שני וברייתא אינון דשרו כבי ירכין וכו') והו
אולפין
ממתניתין, ואתנהיגו מינה, והיינו רזא
דכתיב, (ישעיה ב) פי מציון תצא תורה.

ולבתר פד גרמו חובין, אתעדי שולטנותא
דהאי בית שני, (ואף על גב) דשולטנא
דיליה לא הוה כבית ראשון, דהוה ביה שלמא
תדיר, בגין דמלפא דשלמא דיליה תדיר הוה
בגוויה, ועל דא הוה בשלם. בית שני לא הוה
ביה שלם הכי, בגין דערלה קטרוגא ביה
תדיר, ועל דא הוה פהגי זמינין בגוויה,
לקטרוגא בהאי ערלה, ולהו אצטריף מלה,
לקטרוגא בהדה, ולאגנא על בית שני. וכלא
ברזא בדקא חזי.

לבתר גרמו חובין, ושלטא ההיא ערלה,
ואתדחיין מבית שני לבר, ונחתו
מתמן לחמוקי ירכין, לתפא, (נ"א ולבתר נחתי מתמן
ואתדחו מאינון חמוקי דלתפא) עד די שרון לתפא ברגלין.
וכד יתבון ברגלין, פדין, (זכריה יד) ועמדו רגלי

שרויים למטה ברגלים, וכשילשבו ברגלים, אז - (וכריהי) ועמדו ורגליו ביום ההוא, והעולם יתנהג בכל בסוד עליון פראוי. ואף על גב שגדחו ולא געזבו ממונו, ולעולמים נאחזו בו.

ומי שידע ומודד בשעור של קו המדה ארף ההמשך של הירכים עד הרגלים, יכול לדעת את מדת הגלות שנמשכת. וזהו סוד בין קוצרי השדה, והכל בסוד עליון. ומשום כך כל הבריות וכל התנאים וכל האמוראים עומדים במקום פראוי, אלו לפניו ואלו לחוץ. באותם חמוקי הירכים (ואלו לחוץ) ולמטה מהפרכים. ובכלם נקרא תורה שבכל פה, ובכלם ירדו ישראל ורגלו.

ואו, כשתספיקם הגלות בהמשכת הרגלים, אז - ועמדו ורגליו ביום ההוא, ותעבר אותה רוח טמאה ערלה מן העולם, ויחזרו ישראל לבדם לשלט פראוי, משום שאותה ערלה הורידה אותם למטה עד עכשו. ומכאן והלאה, שהערלה הזו תתקצץ ותעבר מתוך העולם, אז - (דברים ל) וישפך ישראל בטח בך עין יעקב. באותה עין יעקב, ולא ימצא מקטרג עליהם. אשרי חלקם של ישראל בעולם הזה ובעולם הבא. יוסף הצדיק עמוד העולם, הוא נטל ברשות היכל טמיר וגנוז, וברשותו עומד ההיכל השביעי. ואף על גב שאמרנו שההיכל של לבנת הספיר עומד ברשותו - כך הוא, שבו מתקן. אבל בא וראה, הנביאים שאמרנו, כשמתחברים למטה, שתי דרגות נפרדות מהם, מראה וחלום, ועומדים בירכים. באותם חמוקים עומדים מראה, ואותו שנקרא נבואה קטנה. מהירכים ולמטה (למטה) עומד חלום, עד שיגיעו רגלים ברגלים,

ביום ההוא, ועלמא בכלא יתנהיג ברזא עלא פדקא חזי. ואף על גב דאתדחו ולא אשתבקו מניה, ולעלמין אתאחידו ביה.

ומאן דינדע ומדיד בשיעורא דקו המדה, ארפא דמשיכו דירפין עד רגלין, יכיל למנדע משיחא דגלותא דאתמשך. ורזא איהו בין מחצדי חקלא, וכלא ברזא עלאה. ובגין דא, פלהו ברייתי, וכלהו תנאי, וכלהו אמוראי, קיימי בדוכתייהו כדקא חזי, אלין לגו, ואלין לבר, באינון חמוקי ירכין (ואלן לבר) ולתפא מברכין. ובכלהו אקרי תורה שבכל פה. ובכלהו נחתי ישראל ואתגלו.

וברין פד יסתיים גלותא, במשיכו דרגלין, פדין ועמדו ורגליו ביום ההוא, ויתעבר ההוא רוחא מסאבא ערלה מן עלמא, ויתהדרון ישראל בלחודייהו לשלטאה פדקא יאות, בגין דההוא ערלה, נחית לון לתפא, עד השתא. ומכאן ולהלאה, דהאי ערלה אתקצץ ואתעבר מגו עלמא, פדין (דברים ל) וישפוך ישראל בטח בך עין יעקב. בההוא עין יעקב, ולא אשתכח מקטרגא עלייהו. זכאה חולקיהון דישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי.

יוסף הצדיק, עמודא דעלמא, איהו נטיל ברשותא היכלא טמיר וגניז, וברשותיה קיימא היכלא שביעאה. ואף על גב דקא אמרן דהיכלא דלבנת הספיר ברשותיה קיימא, הכי הוא דביה מתקן. אבל תא חזי, נביאים דקא אמרן. פד מתחברי לתפא, תרין דרגין מתפרשין מניהו, מראה וחלום, וקיימי בירכין. באינון חמוקין קיימי מראה, וההוא דאקרי נבואה קטנה. מירכין ולתפא (ס"א לתפא) קאים חלום, עד דמאטו רגלין

וּשְׁם עוֹמֵד הַיֵּכַל תַּחֲתוֹן שְׁנֶקְרָא
לְבַנַּת הַסְּפִיר.

הַבַּיִת יָרֻכִים בִּירְכִים, לְהַשְׁתַּלֵּם
אֶחָד עִם אֶחָד, וְכֹלֶם הַדְּרָגוֹת שֶׁל
הַנְּבוּאָה, שֶׁהָרִי מִשֵּׁם יוֹצְאִים
וְשׁוֹרִים, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם מְרֹאָה,
וְשׁוֹרִים עַל הַמָּקוֹם הַזֶּה וְנַעֲשֶׂה
מֵהֶם חִלּוּם. יוֹסֵף הַצַּדִּיק הוּא
שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, הוּא נָטַל הַכֹּל.
מִשׁוּם שֶׁהַכֹּל הִתְתַּקֵּן בְּגִלְלוֹ, הַכֹּל
מִשְׁתַּוְּקָק בְּתִשׁוּבָה בְּגִלְלוֹ.

בֵּא וְרֵא, בְּשַׁעַת שְׁיוֹסֵף הַצַּדִּיק
עָמַד לְתַקֵּן הַכֹּל, אִזּוּ הוּא נָטַל הַכֹּל.
וּכְשֶׁהִתְחַבֵּר בְּהִיכְלוֹ, אִזּוּ כָּלֶם
מִתְעוֹרְרִים לְטַל תִּשׁוּבָה וְרִצּוֹן,
עֲלִיוֹנִים וְתַחֲתוֹנִים, וְהַכֹּל הֵם
בְּרִצּוֹן אֶחָד וְשְׁלֵמוֹת אַחַת, לְשַׁמֵּחַ
(לְהַיִּית) עֲלִיוֹנִים וְתַחֲתוֹנִים בְּרִצּוֹן
אֶחָד כְּרֵאוֹי. וְכֹל הַתַּחֲתוֹנִים
עוֹמְדִים בְּקִיּוּם בְּשִׁבְלוֹ, וְלִכְן
כְּתוּב (מִשְׁלִי י) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם.
וְעַל הַיִּסּוֹד הַזֶּה עוֹמֵד הָעוֹלָם
הַזֶּה.

לְבַנַּת הַסְּפִיר הַזֶּה לֹא עוֹמֵדֵת
בְּקִיּוּם, עַד שְׁיוֹסֵף הַצַּדִּיק הַזֶּה
מִתְתַּקֵּן. וּכְשֶׁהוּא מִתְתַּקֵּן, אִזּוּ כָּלֶם
מִתְתַּקְּנִים. זֶהוּ הַיִּסּוֹד שֶׁל כָּל
הַבְּנוּיִן. וְעַל זֶה כְּתוּב, (בְּרֵאשִׁית ב)
וַיִּבֶן ה' אֱלֹהִים אֶת הַצִּלְעַ, וְלֹא
כְּתוּב וַיִּיצֵר, וְלֹא כְּתוּב וַיִּבְרָא.
מִשׁוּם שֶׁזֶה עוֹמֵד עַל יִסּוֹד,
וְלֹא אַחַר שֶׁהַיִּסּוֹד נִתְקַן, הַכֹּל נִבְנָה
עֲלָיו. וּמִשׁוּם זֶה הַכֹּל עוֹמֵד בְּזֶה,
וְהָרִי בְּאֶרְנו.

בֵּא וְרֵא, כְּתוּב (שם) וַיִּבֶן ה'
אֱלֹהִים אֶת הַצִּלְע, שֶׁהִיָּתָה מִהַצִּד
הָאֲחֻרִי וְהִתְקַיְּנָה לְחֹזֵר פְּנִים
בְּפְנִים. כִּן בְּאֶרְנו. אָבֵל וַיִּבֶן,
הַסְּתַפֵּל לְהַעֲלוֹתָהּ לְאוֹתָהּ דְרָגָה
שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן שְׁרוּי בָּהּ,
לְהִיּוֹת זו כְּמוֹ זו.

עוֹד וַיִּבֶן - הַסְּתַפֵּל בְּצַדוֹ וְהִתְקַן
וְכִנּוּן אֶת כָּל רוּחֹתֶיהָ לְזֹרַע
וּלְהַשְׁקוֹת וְלְהוֹלִיד, וְלַעֲשׂוֹת לָהּ

בְּרִגְלֵיו. וְתַמָּן קָאִים הַיֵּכַלָּא תַתָּא וְאֶקְרִי
לְבַנַּת הַסְּפִיר.

בְּרֵא יָרֻכִין בִּירְכִין, לְאַשְׁתַּלְמָא חַד בְּחַד,
וְכֻלְהוּ דְרִגִין דְנְבוּאָה, דְהָא מִתְתַּמָּן נַפְקִי
וְשָׂרְאן, וְאַתְעֵבִידוּ מִנִּייהוּ מְרֹאָה, וְשָׂרְאן עַל
הָאִי אַתְרַ, וְאַתְעֵבִיד מִנִּייהוּ חִלּוּם. יוֹסֵף
הַצַּדִּיק, אִיהוּ שְׁלִימָא דְכֻלָּא, אִיהוּ נָטִיל כֻּלָּא.
בְּגִין דְכֻלָּא אַתְקֵן בְּגִינְיָה, כֻּלָּא תְּאִיב
בְּתִיאובְתָא בְּגִינְיָה.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעַת דְיוֹסֵף הַצַּדִּיק קִימָא
לְאַתְקֵנָא כֻּלָּא, כְּדִין אִיהוּ נָטִיל כֻּלָּא.
וְכַד אַתְחַבֵּר בְּהִיכְלֵיהּ, כְּדִין מִתְעַרֵי כְלָהוּ,
לְנִטְלָא תִיאובְתָא וְרַעוּתָא, עֲלָאִי וְתַתָּאִי, וְכֻלָּא
אִינוּן בְּרַעוּתָא חֲדָא וְשְׁלִימוּ חַד, לְמַחְדֵי (לְפַחְדֵי)
עֲלָאִי וְתַתָּאִי, רַעוּתָא חֲדָא כְּדָקָא יְאוּת. וְכֻלְהוּ
תַתָּאִי קִימִי בְּקִיּוּמָא בְּגִינְיָה, וְעַל דָּא כְּתִיב,
(מִשְׁלִי י) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם. וְעַל הָאִי יִסּוֹדָא קָאִים
הָאִי עֲלֻמָּא.

הָאִי לְבַנַּת הַסְּפִיר, לֹא קָאִים בְּקִיּוּמֵיהּ, עַד
דְהָאִי יוֹסֵף הַצַּדִּיק אַתְתַּקֵּן. וְכַד אִיהוּ
אַתְתַּקֵּן, כֻּלָּא מִתְתַּקְּנִי דָא הוּא יִסּוֹדָא דְכֻלְהוּ
בְּנִינָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית ב) וַיִּבֶן יי' אֱלֹהִים
אֶת הַצִּלְע, וְלֹא כְּתִיב וַיִּיצֵר, וְלֹא כְּתִיב וַיִּבְרָא.
בְּגִין דְהָאִי קִימָא עַל יִסּוֹדָא, וְלִבְתֵּר דְיִסּוֹדָא
אַתְקֵן, כֻּלָּא אַתְבְּנִי (דף רנ"ח ע"ב) עֲלֵיהּ. וּבְגִין דָּא,
כֻּלְהוּ קִימִין בְּהָאִי, וְהָאִי אֻקְיָמָנָא.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ב) וַיִּבֶן יי' אֱלֹהִים אֶת
הַצִּלְע, דְהָיוּ מִסְטָרָא דְאַחֻרָא, וְאַתְקִין
לָהּ לְאַהֲדָרָא אֲנַפִּין בְּאַנַפִּין. הָכִי אֻקְיָמָנָא.
אָבֵל וַיִּבֶן, אַסְתַּפֵּל לְסַלְקָא לָהּ בְּהָהוּא דְרִגָא
דְעֲלֻמָּא עֲלָאָה שְׁרִיא בִיָּה, לְמַהוּי דָּא כְּגוֹוָנָא
דְדָא.

תּוּ וַיִּבֶן, אַסְתַּפֵּל בְּסִטְרוּי, וְאַתְקִין וְכוּיִן כָּל

כָּל צָרְכֶיהָ כְּמוֹ שְׁצָרֶיהָ. וְאַחַר כֵּן
וְיִבְיָאָהּ, בְּמָה? בְּצַדִּיק הַזֶּה,
שְׁפָתוֹב (אסתר ב) וְכֹזֶה הַנְּעִרָה בָּאָה
אֶל הַמֶּלֶךְ. שָׁזָה הַמֶּשִׁיב אֶת הַכֹּל
לְעֹלוֹת וּלְהַתְעַטֵּר בְּשִׁלְמוֹת. כָּאֵן
מְנִיעַת כָּל הַחֲטָאִים, וְכֵאֵן מְנִיעַת
כָּל הַתְּשׁוּקוֹת הַרְעוֹת.

מִה שְׂאִינוּ בְּאוֹתוֹ הַהִיכֹל הַשָּׁשִׁי,
בְּצַד הָאֲחֵר, שְׁשֵׁם כָּל הַעֲנוּגִים
הַרְעִים וְכֹל הַצְּדִידִים שֶׁל הַעֲנֹג שֶׁל
הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכֹשֶׁהֲעוֹלָם הַזֶּה
מִתְנַהֵג בָּהֶם, אֲנָשִׁים נִכְשָׁלִים
בָּהֶם (וּמְשׁוֹם שְׁבִנֵי אָדָם טוֹעִים בָּהֶם, נִכְשָׁלִים
בָּהֶם) לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, שְׁרוֹאִים כְּמָה
עֲנוּגִים וְתְשׁוּקוֹת שֶׁהַגּוֹף נִהְנֶה
וּמִתְעַנֵּג מֵהֶם, וְטוֹעִים אַחֲרֵיהֶם.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב, (בראשית א) וְתִרְא
הָאֲשֶׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְגו'.
שְׁהָרִי כָּל הַתְּשׁוּקוֹת וְכֹל הַעֲנוּגִים
שֶׁל הָעוֹלָם תְּלוּיִים בּוֹ.

וְעַל כֵּן כְּמוֹ זֶה יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהַגּוֹף
נִהְנֶה מֵהֶם, וְנִכְנָסִים לְגוֹף וְלֹא
לְנִשְׁמָה. וְיֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהַנְּשָׁמָה
נִהְנֶת מֵהֶם וְלֹא הַגּוֹף, וְעַל כֵּן
הַדְּרָגוֹת נִפְרָדוֹת זוֹ מִזֹּו. אֲשֶׁרֵיהֶם
הַצְּדִיקִים שְׁלוֹקְחִים דְּרָף יִשְׂרָהּ,
וּמְנַעִים עֲצָמָם מֵאוֹתוֹ הַצֵּד,
וְנִכְבְּקִים בְּצַד הַקִּדְשָׁה.

בְּהִיכָר הַזֶּה כְּלוּלִים כָּל שְׂאֵר
הַשְּׁמוֹת שֶׁל כָּל אֵלוֹ הַהִיכֹלוֹת
(חַיִּלוֹת) שְׁלֵמֻטָּה. שְׁנֵי שְׁמוֹת הֵם
שְׁפָלּוֹ אֶת שְׂאֵר הַשְּׁמוֹת
הָאֲחֵרִים. אַחַד זָכַר מִתְחַבֵּר מֵעֵלָה
בְּמִטָּה, וְיַעֲקֹב נָטַל אֶת הַיִּכְלוֹ
בְּאוֹתָן נְשִׁיקוֹת בְּסוּד עֲלִיּוֹן, וְאֵז
כּוֹלֵל אֶת כָּל שְׂאֵר הַשְּׁמוֹת, וְנִקְרָא
יְהוָה אֱלֹהֵיִם, וְזֶה נִקְרָא שֵׁם
מְלֵא, כְּמוֹ שְׁבִאֲרָנוּ. וְאַחַד
כְּשֵׁם מִתְחַבֵּר יְסוּד הָעוֹלָם בְּהִיכָלוֹ,
וְכֹלָם מִתְעוֹרְרִים בְּחִיבּוֹת
וּבִתְשׁוּקָה אֵלָיו, וְכֹלָם כְּלוּלִים בּוֹ,
אֵז כּוֹלֵל שְׂאֵר הַשְּׁמוֹת וְנִקְרָא

רוֹחוֹתֶיהָ, לְמִזְרַע וּלְאֲשֶׁקָּה וּלְאוֹלָדָא,
לְמַעַבְד לָהּ כָּל צָרְכוּי, כְּמָה דְּאֲצֻטְרִיהָ. וְלִבְתֵּר
וְיִבְיָאָהּ, בְּמָה. בְּהֵאֵי צְדִיק. דְּכִתִּיב, (אסתר ב)
וְכֹזֶה הַנְּעִרָה בָּאָה אֶל הַמֶּלֶךְ, דְּהֵאֵי אֲמִשִּׁיף
לְכֹלָא, לְסִלְקָא לְאַתְעֻטְרָא בְּשִׁלְמוֹ. הָכָא
מְנִיעַו דְּכָל חוֹבִין, הָכָא מְנִיעַו דְּכָל תִּיאוּבְתִין
בִּישִׁין.

מִה דְּלֹא אִיהוּ בְּהֵהוּא הִיכְלָא שְׁתִּיתָאָה,
בְּסֻטְרָא אַחְרָא, דְּתַמְן כָּל עֲנוּגִין בִּישִׁין,
וְכֹל סֻטְרִין דְּתִיאוּבְתִין דְּעֲנוּגָא דְּהֵאֵי עֲלֵמָא,
וְכֹד הֵאֵי עֲלֵמָא אֲתַנְהִיג בְּהוּ, בְּנֵי נֶשָׂא כְּשִׁלִּי
בְּהוּ (נ"א וְכֵן דְּכֵן נֶשָׂא מְעִין בְּהוּ כְּשִׁלִּין בְּהוּ) לְהֵהוּא עֲלֵמָא.
דְּחֵמָאן כְּמָה עֲנוּגִין וְתִיאוּבְתִין, דְּגוּפָא אֲתַנְהִי
וְאַתְעֻנִיג מְנִייהוּ, וְטַעֲיִין אֲבִתְרִייהוּ. הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב, (בראשית א) וְתִרְא הָאֲשֶׁה כִּי טוֹב הָעֵץ
לְמֵאֲכָל וְגו'. דְּהָא כָּל תִּיאוּבְתִין וְכָל עֲנוּגִין
דְּעֲלֵמָא בִּיהַ תְּלִיין.

וְעַל דָּא, כְּגוֹוֹנָא דָּא, אִית מְלִין דְּגוּפָא אֲתַנְהִי
בְּהוּ, וְעֵיילִי לְגוּפָא, וְלֹא לְנִשְׁמָתָא. וְאִית
מְלִין דְּנִשְׁמָתָא אֲתַנְהִי מְנִייהוּ, וְלֹא גוּפָא. וְעַל
דָּא, דְּרִגִין פְּרִישִׁין דָּא מִן דָּא. זְכָאִין אֵינּוֹן
צְדִיקֵיִיא, דְּנִטְלִי אוֹרַח מִישָׁר, וּמְנַעִי גְרַמִּייהוּ
מִהֵהוּא סֻטְרָא, וּמִתְדַבְּקֵן בְּסֻטְרָא דְּקוּדוּשָׁה.

בְּהִיכָלָא דָּא, כְּלִילֵן כָּל שְׂאֵר שְׁמָהֵן, דְּכָל
אֵלִין הִיכְלִין (נ"א וְתִלִּין) דְּלִתְתָּא. תְּרִי
שְׁמָהֵן אֵינּוֹן דְּכִלִּילוֹ שְׂאֵר שְׁמָהֵן אַחְרָנִין. חַד
דְּכַד אֲתַחְבֵּר עֵילָא בְּתַתָּא, וְיַעֲקֹב נָטַל
הִיכְלִיָּה, בְּאֵינּוֹן נְשִׁיקִין, בְּרִזָּא עֲלָאָה. כְּדִין
כְּלִיל כָּל שְׂאֵר שְׁמָהֵן, וְאַקְרִי יְהוָה אֱלֹהֵיִם,
וְדָא אֲקָרִי שֵׁם מְלֵא, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא. וְחַד, כְּד
אֲתַחְבֵּר יְסוּדָא דְּעֲלֵמָא בְּהִיכְלִיָּה, וְכִלְהוּ
מִתְעֵרִי בְּחִיבּוֹתָא וּבְתִיאוּבְתָא לְגַבִּיָּה, וְכִלְהוּ
כְּלִילֵן בִּיהַ, כְּדִין כְּלִיל שְׂאֵר שְׁמָהֵן, וְאַקְרִי יְהוָה צְבָאוֹת. וְדָא אֲקָרִי שְׁמָא

יְהוָה צְבָאוֹת. וְזֶה נִקְרָא שֵׁם קָדוֹשׁ שְׁלֹם, וְלֹא שְׁלֹם כְּמוֹ הָאֲחֵר הַזֶּה.

מַה בֵּין זֶה לָזֶה? זֶה שׁוֹלֵט עֲלֵיוֹן בַּתְּחִתּוֹן, גּוֹף בְּגוֹף, (וְזֶה הוּא שׁוֹלֵט בְּכָל) כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ. וְזֶה שׁוֹלֵט מִמָּקוֹם סִיּוֹם הַגּוֹף וּלְמַטָּה, בְּאוֹתָם הַיְכָלוֹת וּבְכָל שְׁלֻמָּטָה, וְסוּד זֶה - בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי. וּמִשׁוֹם כָּךְ, הַהֵיכָל הַזֶּה כּוֹלֵל אֶת כָּל שְׁאֵר הַשְּׁמוֹת שְׁלֻמָּטָה, (וְכָל הַשְּׁמוֹת אֲנִי כּוֹלְלִים בְּשֵׁם הַזֶּה, כָּל הַשְּׁמוֹת שְׁלֻמָּטָה) כְּמוֹ שְׁבִאֲרֹנוּ. וְעַל כָּךְ הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ - זֶה עוֹלָה וְזֶה יוֹרֵד. אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים שִׁיּוֹדְעִים דְּרָכֵי הַתּוֹרָה.

הַיְסוּד הַזֶּה הַתְּתַקֵּן לְשְׁנֵי צְדִיקִים. אֶחָד לְתַקֵּן אֶת כָּל הַשְּׁאֵר שְׁלֻמָּטָה, וְאֶחָד לְתַקֵּן אֶת הַהֵיכָל הַשְּׁבִיעִי וּלְתַקֵּן זֶה בְּזֶה שִׁיְהִיָּה הַכֹּל בְּרִצּוֹן אֶחָד כְּרֵאוּי. עַד כָּאֵן הַיַּחֲדוּד שֶׁל שְׁנֵי צְדִיקִים, שְׁלֻמָּעֲלָה וּלְמַטָּה, לְהַתְיַחַד כְּאֶחָד בְּשְׁלֻמוֹת, לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ שֶׁל מִי שִׁיּוֹדֵעַ לַיַּחֲדוּד אֶת הַיַּחֲדוּד וּלְסַדֵּר אֶת סִדּוּר הַאֲמוּנָה לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁרֵי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל כָּךְ כְּתוּב, (תְּהִלִּים פ"ה) חֶסֶד וְאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ צְדָק וְשְׁלוֹם נִשְׁקוּ. וְאֵז - אֱמֶת מֵאַרְץ תִּצְמַח וְצְדָק מִשְׁמַיִם נִשְׁקָף. גַּם ה' יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִתֵּן יְבוּלָהּ.

הַיְסוּד ק"ק דוּעִיר דְּבִרְיָא הַהֵיכָל הַשְּׁבִיעִי. הַהֵיכָל הַזֶּה הוּא הַהֵיכָל הַפְּנִימִי מִכָּל הַהֵיכָלוֹת הַלְלוּ. הַהֵיכָל הַזֶּה הוּא נִסְתָּר, וְאֵין בוֹ דִּיקוּן מִמֶּשׁ וְלֹא גּוֹף כָּלֵל. כְּאֵן הַנִּסְתָּר שְׁתוּף סוּד הַסּוּדוֹת. זֶהוּ סוּד שֶׁהוּא מְקוֹם לְהַפְגִּס לְשֵׁם בְּתוּף אוֹתָם הַצְּנוּרוֹת שְׁלֻמָּעֲלָה. הַרוּחַ שֶׁל כָּל הַרוּחוֹת, רִצּוֹן שֶׁל כָּל הַרְצוּנוֹת, לְהִתְחַבֵּר הַכֹּל כְּאֶחָד. רוּחַ הַחַיִּים (שֶׁל זֶה) בְּזֶה, וְלִהְיוֹת הַכֹּל תְּתַקֵּן אֶחָד.

קָדִישָׁא שְׁלִים, וְלֹא אִיהוּ שְׁלִים כְּהַאי אַחְרָא. מַה בֵּין הַאי לְהַאי. דָּא שְׁלִיט עַלְמָא בְּתַתְּמָא, גּוּפָא בְּגוּפָא (וְדָא אִיהוּ שְׁלִים בְּכָלָא) כְּדִקְא מְרַן.

וְדָא שְׁלִיט מֵאַתָּר דְּסִיּוּמָא דְּגוּפָא וּלְתַתְּמָא, בְּאִינוּן הַיְכָלִין וּבְכָלָא דְּלְתַתְּמָא, וְרָזָא דָּא, בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי. וּבְגִין דָּא, הַיְכָלָא דָּא כָּלִיל כָּל שְׁאֵר שְׁמֵהֶן דְּלְתַתְּמָא, (וְכִלְהוּ שְׁמֵהֶן כָּלִילִין כְּהַאי שְׁמָא כּוֹלְהוּ שְׁמֵהֶן דְּלְתַתְּמָא) כְּמָה דְּאוּקִימְנָא. וְעַל דָּא, שְׁמֵהֶן אֲלִין, דָּא סְלִקָא וְדָא נְחִית. זְפִאִין אִינוּן צְדִיקֵינָא, דִּידְעִין אַרְחוּי דְּאוּרִייתָא.

יְסוּדָא דָּא, אַתְתַּקֵּן לְתַרִין סְטָרִין. חַד, לְאַתְקֵנָא כָּל שְׁאֵר דְּלְתַתְּמָא. וְחַד, לְאַתְקֵנָא הַיְכָלָא שְׁבִיעֲמָא, וּלְאַתְקֵנָא דָּא כְּדָא, לְמַהוּי כָּלָא רְעוּ חַדָּא כְּדָקָא יְאוּת. עַד הַכָּא יַחֲוּדָא דְּתַרִין סְטָרִין, דְּלְעִילָא וְתַתְּמָא, לְאַתְיַחַדָּא כְּחַדָּא בְּשְׁלִימוּ, לְמִיְהֵךְ בְּאַרְחַ מִישָׁר.

זְבָאָה חוּלְקִיָּה, מָאן דִּידְעַ לַיַּחַדָּא יַחֲוּדָא, וּלְסִדּוּרֵי סִדּוּרָא דְּמַהִימְנוּתָא, לְמִיְהֵךְ בְּאַרְחַ מִישָׁר. זְבָאָה אִיהוּ בְּהַאי עֲלֵמָא, וּבְעֵלְמָא דְּאֲתִי. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְּהִלִּים פ"ה) חֶסֶד וְאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ צְדָק וְשְׁלוֹם נִשְׁקוּ. וּכְדִין (תְּהִלִּים פ"ה) אֱמֶת מֵאַרְץ תִּצְמַח וְצְדָק מִשְׁמַיִם נִשְׁקָף. גַּם יי' יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִתֵּן יְבוּלָהּ.

הַיְסוּד קודש הקדשים דוּעִיר דְּבִרְיָא הַיְכָלָא שְׁבִיעֲמָא. הַיְכָלָא דָּא, הַיְכָלָא פְּנִימָאָה מִכָּל הַגִּי הַיְכָלִין. הַאי הַיְכָלָא אִיהוּ סְתִימוּ, דְּלֹא בִיה דִּיוּקְנָא מִמֶּשׁ, וְלִית גּוּפָא כָּלֵל. הַכָּא סְתִימוּ דְּגוּ רָזָא דְּרִזִין, הַאי אִיהוּ רָזָא, דְּאִיהוּ אַתָּר, לְאַעֲלָא תְּמָן בְּגוּ אִינוּן צְנוּרִין דְּלְעִילָא. רוּחָא דְּכָל רוּחִין, רְעוּוֹן דְּכָל רְעוּוִין, לְאַתְחַבְּרָא כָּלָא כְּחַדָּא. רוּחָא דְּחַיִּי (דְּהָא) בְּהַאי, לְמַהוּי כָּלָא תְּקוּנָא חַדָּא.

היבֵּלָה דָּא, אַקְרִי בֵּית קַדְשׁ הַקְּדָשִׁים. אֲתֵּר
 לְקַבְּלָא הָאֵי (ס"א נִשְׁמַתָּה עֲלָאָה) נִשְׁמַתִּין
 עֵילְאִין, דְּאֲקָרִי הָכִי, לְאַתְעָרָא עֲלֵמָא דְאַתִּי
 לְגַבִּיָּה.

הָאֵי עֲלֵמָא עוֹלָם אַקְרִי. עוֹלָם: סְלִיקָא,
 דְּסְלִיק עֲלֵמָא תַתְּאָה לְגַבִּי עֲלֵמָא עֲלָאָה,
 וְאַסְתַּתֵּר בְּגוּוּהַ, וְאַתְעֵלֵם בֵּיהַ, אֲתַגְלִיָּא
 בְּסַתִּירָה. עוֹלָם: דְּסְלִיק אִיהוּ, בְּכָל אֵינּוֹן (דף
 רנ"ט ע"א) דְּקָרְבִין בֵּיהַ, וְאַסְתַּתֵּרֵן גּוֹ סַתִּירוֹ
 עֲלָאָה. עוֹלָם עֲלָאָה: סְלִיק וְאַסְתַּתֵּר בְּרַעוּתָא
 עֲלָאָה, גּוֹ טְמִירוֹ דְכָל טְמִירִין דְלֹא אֲתִיידַע
 כְּלָל (כָּלֵל), וְלֹא אֲתַגְלִי, וְלִית מָאן דְיִדַע לִיהַ.

פְּרוּכְתָא דְפְרוּסָא פְּרִיסָא, חֲפִיָּא גּוֹ טְמִירוֹ
 סְתִים. כְּפּוֹרְתָא פְּרִיסָא גּוֹ טְמִירִין
 עֲלָאִין, לְאַסְתַּמָּא סְתִימִין דְהָא טְמִירִין
 וְסְתִימִין. (כ"א פְּרוּכְתָא פְּרִיסָא גּוֹ טְמִירִין עֵילְאִין לְאַסְתַּמָּא סְתִימָא
 דְהָא טְמִיר וְסְתִים) לְגוֹ מִן כְּפּוֹרְתָא, אִית אֲתֵר סְתִים
 וְטְמִיר וְגַנִּיז, לְאַכְנָשָׁא לִיהַ בְּגוּיָהַ. מִשַּׁח רַבּוּת
 עֲלָאָה, רוּחָא דְחַיִּי, עַל יְדָא דְהָהוּא נְהָר דְנַגִּיד
 וְנַפְיָק, וְהָהוּא נְהָר אַקְרִי מְבוּעָא דְבִירָא, דְלֹא
 פְּסָקִין מִימּוּי לְעֵלְמִין. וְכַד הָאֵי עֵייל וְנַגִּיד כָּל
 הָהוּא רַבּוּת קַדְשָׁא מְלַעֲלֵלָא, מֵאַתֵּר דְקַדְשׁ
 הַקְּדָשִׁים. נְהִירוֹ נְגִידוֹ נְחִית וְאַתִּי, גּוֹ אֵינּוֹן
 צְנוּרִין. הָאֵי אֲתַמְלִיָּא מִתְמָן, כְּנוּקְבָא
 דְמַתְעַבְרָא וְאַתְמְלִיָּא מִן דְכוּרָא.
 אוּף הָכִי נְמִי הָאֵי הֵיבֵלָה, מִתְתַקְנָא תְדִיר
 לְקַבְּלָא, כְּנוּקְבָא דְמְקַבְּלָא מִן דְכוּרָא.
 קַבִּילוֹ דְקַבִּילוֹ, כָּל אֵינּוֹן רוּחִין וְנִשְׁמַתִּין
 קְדִישִׁין דְנַחְתִּין לְעֵלְמָא, וְאַתְעַבְרוֹ (ס"א וְאַתְעַבְבוֹ)
 תְּמָן. כָּל הָהוּא זְמַנָּא דְאַצְטְרִיף.

וְיַתְעַבְבוֹן עַד דִּייתִי מְלַכָּא מְשִׁיחָא, וְיַסְתַּפְקוּן
 כָּל אֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין, וְיִיתוּן וְיַחְדִּי
 עֲלֵמָא כְּמִלְקַדְמִין. וְכַדִּין, יַחְדִּי קַדְשָׁא בְרִיף

הַהֵוֹלָם הֵזֶה נִקְרָא עוֹלָם. עוֹלָם -
 עֲלִיָּה, שְׁעוּלָה הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן
 לְעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, וּמִסְתַּתֵּר בְּתוֹכוֹ
 וְנִעְלָם בּוֹ, וְנִגְלָה בְּסַתֵּר. עוֹלָם -
 שְׁהוּא עוֹלָה עִם כָּל אוֹתָם
 שְׁקָרְבִים לוֹ וְנִסְתָּרִים תּוֹף סַתֵּר
 עֲלִיוֹן. עוֹלָם עֲלִיוֹן - עוֹלָה
 וּמִסְתַּתֵּר בְּרַצוֹן עֲלִיוֹן תּוֹף סַתֵּר
 כָּל הַנִּסְתָּרִים, שְׁלֹא נוֹדַע כְּלָל (כָּלֵל)
 וְלֹא הַתְּגַלָּה, וְאֵין מִי שְׁמַפִּיר
 אוֹתוֹ.

הַפְּרֻכְתָּ, שְׁהִיא מְסַף פְּרוּס, מְכַסֶּה
 אֶת תּוֹף סַתֵּר הַנִּסְתָּר. הַכְּפֻרְתָּ
 פְּרוּסָה תּוֹף הַסְתָּרִים הָעֲלִיוֹנִים
 לְהַסְתִּיר הַנִּסְתָּרִים, שְׁהֵרִי הֵם
 טְמִירִים וְנִסְתָּרִים. (הַפְּרֻכְתָּ פְּרוּסָה בְּתוֹף
 סַתֵּרִים עֲלִיוֹנִים לְשַׁמֵּר הַסְתָּרִים, שְׁהֵר
 נִסְתָּרִים) לְפָנִים מִן הַכְּפֻרְתָּ יֵשׁ מְקוֹם
 נִסְתָּר וְטְמוּן וְגַנּוּז לְהַכְנִיסוֹ
 לְתוֹכוֹ. שְׁמֵן מִשַּׁח עֲלִיוֹן, רוּחַ
 הַחַיִּים, עַל יַד אוֹתוֹ הַנְּהָר שְׁשׁוּפֵעַ
 וְיוֹצֵא, וְאוֹתוֹ נְהָר נִקְרָא מְבוּעַ
 הַבָּאָר, שְׁלֹא פּוֹסְקִים מִימּוֹ
 לְעוֹלָמִים. וְכַשְׁזֶּה נִכְנַס וְשׁוּפֵעַ כָּל
 אוֹתוֹ מִשַּׁח קַדְשׁ מְלַמְעֵלָה
 מְקוֹם שֶׁל קַדְשׁ הַקְּדָשִׁים, אוֹר
 שֶׁל שְׁפַע יוֹרֵד וְכַא לְתוֹף אוֹתָם
 הַצְּנוּרוֹת, וְזֶה מִתְמַלֵּא מִשֵּׁם
 כְּנוּקְבָה שְׁמַתְעַבְרָת וּמִתְמַלֵּאת מִן
 הַזְּכוּר.

אַף כֵּן גַּם הַהֵיבֵל הֵזֶה מִתְתַקֵּן
 תְּמִיד לְקַבֵּל כְּנוּקְבָה שְׁמַקְבֵּלֶת מִן
 הַזְּכוּר. הַקְּבֵלָה שְׁמַקְבֵּלֶת אֶת כָּל
 הַרוּחֹת וְהַנְּשֻׁמוֹת הַקְּדוּשׁוֹת
 שִׁיּוֹרְדוֹת לְעוֹלָם, וְהַתְעַבְרוֹ
 (וְהַתְעַבְבוֹ) שֵׁם כָּל אוֹתוֹ זְמַן שְׁצִרִיף.
 וְהַתְעַבְבוֹ עַד שְׂיָבֵא מִלֵּךְ הַמְּשִׁיחַ,
 וְיַקְבְּלוּ כָּל אוֹתָן הַנְּשֻׁמוֹת, וְיָבֵאוּ
 וְיִשְׁמַח הָעוֹלָם כְּמִקְדָּם, וְאֵז

דְּמַתְעַבְרָא וְאַתְמְלִיָּא מִן דְכוּרָא.
 אוּף הָכִי נְמִי הָאֵי הֵיבֵלָה, מִתְתַקְנָא תְדִיר
 לְקַבְּלָא, כְּנוּקְבָא דְמְקַבְּלָא מִן דְכוּרָא.
 קַבִּילוֹ דְקַבִּילוֹ, כָּל אֵינּוֹן רוּחִין וְנִשְׁמַתִּין
 קְדִישִׁין דְנַחְתִּין לְעֵלְמָא, וְאַתְעַבְרוֹ (ס"א וְאַתְעַבְבוֹ)
 תְּמָן. כָּל הָהוּא זְמַנָּא דְאַצְטְרִיף.
 וְיַתְעַבְבוֹן עַד דִּייתִי מְלַכָּא מְשִׁיחָא, וְיַסְתַּפְקוּן
 כָּל אֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין, וְיִיתוּן וְיַחְדִּי
 עֲלֵמָא כְּמִלְקַדְמִין. וְכַדִּין, יַחְדִּי קַדְשָׁא בְרִיף

יִשְׁמַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמִקְדָּם,
כְּמוֹ שְׂנֵאמַר (תהלים קד) יִשְׁמַח ה'
בְּמַעֲשָׂיו.

בְּהִיבָר הַזֶּה קְיָמִים הַעֲנוּגִים
וְהַתְּפִנּוּקִים שֶׁל הַרוּחוֹת,
וְהַשְּׁעִשׂוּעַ שְׂמִשְׁתַּעֲשַׁע הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּגֵן עֵדֶן. כִּאֵן הִיא
תְּשׁוּקַת הַכֹּל וְעִנְיָ הַכֹּל לְהַתְּחַבֵּר
הַכֹּל בְּאַחַד וְלִהְיוֹת הַכֹּל בְּאַחַד,
הַקָּשֶׁר שֶׁל הַכֹּל בְּיַחְדָּו אֶחָד כִּאֵן
עוֹמֵד.

שְׁבִשְׁבַר הָאִיבָרִים מִתְּחַבְּרִים
בְּאִיבָרִים הַעֲלִיוֹנִים, כֹּל אֶחָד
וְאֶחָד פְּרָאוּי לוֹ, אֵין לָהֶם תְּשׁוּקָה
וְאֵין לָהֶם עִנְיָ. רַק בְּיַחְדָּו שֶׁל
הַהִיכָל הַזֶּה, וְהַכֹּל כִּאֵן תְּלוּי.
כְּשֶׁהִתְּחַבְּרוּת שֶׁל כִּאֵן מִתְּיַחַד
בְּיַחְדָּו אֶחָד, אֲזִי כֹל אֹרֵר הָאִיבָרִים
וְכֹל הָאֵרֶת הַפְּנִינִים וְכֹל הַשְּׂמִחוֹת,
כֹּל מְאִירִים וְשִׂמְחִים.

אֲשֶׁרֵי חִלְקוֹ שֶׁל מִי שִׂידַע לְסִדֵּר
סִדּוּרִים וְלִתְקַן אֶת תְּקוּנֵי
הַהִשְׁתַּלְּמוֹת פְּרָאוּי, אֶהְבְּתוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְאִז כֹּל הַדִּינִים וְכֹל
הַגְּזֵרוֹת הַרְעוֹת עוֹבְרוֹת
וּמִתְּבַטְּלוֹת מִן הַעוֹלָם.

הִיבָר זֶה הִיכָל שֶׁל תְּשׁוּקָה, הִיכָל
שֶׁל עִנְיָ, הִיכָל שֶׁל שְׁעִשׂוּעַ עֲלִיוֹן
וְתַחְתּוֹן בְּאַחַד. וּמְקַבְּלִים כֹּלֵם
הָאוֹר שֶׁל הַגֵּר הַעֲלִיוֹן שְׂמִאִיר לְכֹל
וְלִהְתְּיַחַד הַכֹּל כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ בְּיַחְדָּו
שָׁלֵם. וְעַל זֶה הִיכָל זֶה עוֹמֵד
בְּסִתְרָ הַכֹּל, גְּנוּז מִהַכֹּל. אֵף עַל
גַּב שְׁפָלִם מְסִתְרִים, זֶה מְסִתֵּר
וְגִנּוּז יוֹתֵר, לְהִיּוֹת בְּרִית קַיָּוִם הַכֹּל
בְּאַחַד, זְכָר וּנְקֵבָה, לְהִיּוֹת
שְׁלֵמִים.

הַהִיבָר הַזֶּה נִקְרָא אֲרוֹן הַבְּרִית,
שֶׁהוּא אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ. מִשׁוּם
שֶׁזֶהוּ מְקוֹם שְׂיוּצָאוֹת מִמֶּנּוּ כֹּל
הַנְּשִׂמוֹת שֶׁל הַעוֹלָם לְיַחַד יַחְדָּו
לְמִטָּה, וְלִהְיֵשֶׁבֶת אֶת הַיַּחְדָּו שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמְעַלָּה לְמִטָּה

הוּא כְּמִלְקָדְמִין, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (תהלים קד)
יִשְׁמַח יי' בְּמַעֲשָׂיו.

בְּהִיא הִיכָלָא, קְיָיִמִין עֲנוּגִין וְתְּפִנּוּקִין דְּרוּחֵי,
וְאִשְׁתַּעֲשַׁעוּתָא דְּאִשְׁתַּעֲשַׁע קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן. הֵכָא אִיהוּ תִּיאוּבְתָא דְּכָלָא,
וְעֲנוּגָא דְּכָלָא, לְאֵתְחַבְּרָא כָלָא בְּחָדָא, וְלִמְהוּי
כָלָא חַד, קְשׁוּרָא דְּכָלָא בְּיַחְדָּא חָדָא הֵכָא
קְיָיִמָא.

דְּכַד שְׂיִיפֵי כְּלָהוּ מִתְּחַבְּרָאן בְּשְׂיִיפִין עֲלָאִין,
כֹּל חַד וְחַד פְּדָקָא חָזִי לִיה, לִית לֹון
תִּיאוּבְתָא, וְלִית לֹון עֲנוּגָא, בְּרִ בְּיַחְדָּא דְּהִיא
הִיכָלָא, כֹּלָא הֵכָא תְּלִיא. כֹּד אֵתְחַבְּרוּתָא
דְּהֵכָא אֵתְיַחַד בְּיַחְדָּא חָדָא, כְּדִין כֹּל נְהִירוֹ
דְּשְׂיִיפִין, וְכֹל נְהִירוֹ דְּאִנְפִין, וְכֹל חֲדוּון, כְּלָהוּ
נְהִירִין וְחָדָאן.

זְבָאָה חוּלְקִיָה, מָאן דִּידַע לְסִדְרָא סִדּוּרִין,
וְלֵאֲתַקְנָא תְּקוּנֵי אִשְׁתַּלְּמוּתָא כְּדָקָא
יְאוּת, רְחִימוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהִיא עֲלֵמָא,
וּבְעֲלֵמָא דְּאֵתִי. וְכְדִין, כֹּל דִּינִין, וְכֹל גְּזָרִין
בִּישִׁין, מִתְּעַבְּרִין וּמִתְּבַטְּלִין מִעֲלֵמָא.

הִיכָלָא דָא, הִיכָלָא דְּתִיאוּבְתָא, הִיכָלָא
דְּעֲנוּגָא, הִיכָלָא לְאִשְׁתַּעֲשַׁע עֵילָא
וְתַתָּא כְּחָדָא. וּמְקַבְּלָא כָלָא נְהִירוֹ דְּבוּצִינָא
עֲלָאָה דְּנְהִיר לְכָלָא, וְלֵאֲתִיַּחַדָּא כָלָא כְּדָקָא
יְאוּת בְּיַחְדָּא שְׁלִים. וְעַל דָּא, הִיכָלָא דָא
קָאִים בְּטְמִירוֹ דְּכָלָא, גְּנִיז מְכָלָא. אֵף עַל גַּב
דְּכְלָהוּ טְמִירִין. דָּא טְמִיר וְגְנִיז יְתִיר. לְמְהוּי
בְּרִית קְיָיִמָא כֹּלָא כְּחָדָא, דְּכַר וְנוּקְבָא לְמְהוּי
שְׁלִים.

הִיבָר דָּא אִקְרִי אֲרוֹן הַבְּרִית, דְּאִיהוּ אֲדוֹן כֹּל
הָאָרֶץ. בְּגִין דְּהִיא אִיהוּ אֲתֵר, דְּנִפְקוּ
מִנֶּיהָ כֹּל נְשִׂמֵתִין דְּעֲלֵמָא, לְיַחְדָּא יַחְדָּא
לְתַתָּא, וְלֵאֲמִשְׁכָּא יַחְדָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

לתת לצדיק, משום שיצאו מצדיק ונכנסות לצדיק, ואחר כך יצאו מצדיק ונכנסות למקום שיצאו משם.

ארוץ הברית הנה לוקח הכל מצדיק, ואחר כך יוצאות ממנו ונכנסות לצדיק שלמטה. אחר כך יוצאות מהצדיק שלמטה ונכנסות לארוץ הברית הנה, שיהיו כל הנשמות כלולות ממעלה וממטה להיות שלמות מכל הצדדים. וארוץ הברית הנה לוקח מהצדיק אותן נשמות משני צדדים.

בא וראה, מבוטע הבאר אינו נפרד מהבאר לעולמים, ולכן המקום הנה הוא תקון של הכל, הקיום של כל הגוף, להיות שלם בכל פראוי. פאן הוא היחוד והקשר כאחד להיות מעלה ומטה אחד בקשר אחד, שאין נפרדים כל האיברים זה מזה, ולהמצא הכל פנים בפנים.

ועל זה שנינו, מי שקשמש מטו מאחור, מכחיש את תקון ההסתכלות פנים בפנים, להאיר הכל כאחד ולהמצא הכל פנים בפנים בדבקות פראוי, כמו שגאמר (בראשית ב) ודבק באשתו. באשתו דוקא, ולא אחורי אשתו. שנים הם. יעקב הוא למעלה, ויוסף הוא למטה. שתי תשוקות הן, אחד ההיכל הששי, ואחד ההיכל השביעי הנה. התשוקה שלמעלה באותן נשיות שנוטל יעקב. התשוקה שלמטה בשמוש הנה שנוטל יוסף. משני הצדדים הללו נוטל (וה) ארוץ הברית את רוח החיים. מהצד של יעקב נוטל את רוח החיים שלמעלה שנדבק בו באותן נשיות, ומכניס (באותן נשיות) (ונכנס) את רוח החיים

מעילא לתתא, ליהבא לצדיק, בגין דנפקו מצדיק, ועיילי בצדיק. ולבתר נפקי מצדיק, ועיילי באתר דנפקי מתמן.

האי ארוץ הברית, נקיט פלא מצדיק. ולבתר, נפקי מניה, ועיילי בצדיק לתתא. לבתר נפקי מצדיק דלתתא, ועיילי בהאי ארוץ הברית. למהוי כל נשמתין פלילין מעילא ומתתא. למהוי שלים מפל סטריין. והאי ארוץ הברית, נקיט מצדיק אינון נשמתין, מתריין סטריין.

תא חזי, מבוטע דבירא לא מתפרשא מבירא לעלמין, ועל דא, האי אתר, שכלולא דכלא, קיומא דכל גופא, למהוי שלים בכלא דדקא יאות. הקא, הוא יחודא וקשורא כחדא, למהוי עילא ותתא חד, בקשורא חדא, דלא מתפרשן כל שייפין דא מן דא, ולאשתכחא כלא אנפין באנפין.

ועל דא תנינו, מאן דשמיש ערסיה מאחורא, אכחיש תקוונא דאסתכלותא אנפין באנפין, לאנהרא כלא כחדא, ולאשתכחא כלא אנפין באנפין, בדבקותא דדקא יאות, כמה דאת אמר (בראשית ב) ודבק באשתו, באשתו דייקא, ולא אחורי אשתו.

תריין אינון, יעקב איהו לעילא, יוסף לתתא. תריין תיאובתין אינון. חד היכלא שתיתאה. וחד האי היכלא שביעאה. תיאובתא לעילא, באינון נשיקין דנטיל יעקב. תיאובתא לתתא, בהאי שמושא דנטיל יוסף. מתריין סטריין אלין, נטיל (האי) (דף רנ"ט ע"ב) ארוץ הברית רוחא דחיי. מסטרא דיעקב, נטיל רוחא דחיי דלעילא, דאתדבק ביה באינון נשיקין, ואעיל (באינון נשיקין) (נ"א ועיל) רוחא דחיי דלעילא ביה, לאתזנא מניה. מסטרא דיוסף, דאיהו לתתא, בסיומא

שְׁלֹמֶעֱלָה בּוֹ לְהִזּוֹן מִמֶּנּוּ. מֵהֶצֶד
שֶׁל יוֹסֵף שֶׁהוּא לְמִטָּה, בְּסִיּוּם
הַגּוֹף, בְּהִכָּל הַזֶּה נוֹטֵל רוּחוֹת
וְנִשְׁמוֹת לְהִרְיֵק לְמִטָּה לְעוֹלָם
הַזֶּה.

שְׁנֵי הַצְּדָדִים הִלְלוּ נִפְרָדִים לְשָׁנֵי
צְדָדִים. הֶצֶד שֶׁל יַעֲקֹב מִתְּפַשֵּׁט
וְנוֹתֵן כַּח לְנִבְעָה בְּאוֹתָם שְׂדֵים
שְׁמֵתִמְלָאִים מֵאוֹתָהּ רוּחַ הַחַיִּים,
וּמִיַּיֵּק בָּהֶם אֵת אוֹתָם מִלְּאֲכִים
קְדוּשִׁים, שֶׁהֵם חַיִּים וְקִיָּמִים
לְעוֹלָמִים, וְקִיָּמִים בְּקִיּוּם בּוֹ. הֶצֶד
שֶׁל יוֹסֵף נִכְנָס בְּתִשְׁוֹקָה וְנוֹתֵן כַּח
לְפָנִים, וְעוֹשֶׂה נִשְׁמוֹת וְרוּחוֹת
לְרֹדֵת לְמִטָּה וּלְהִזּוֹן בָּהֶם בְּגִי
הָעוֹלָם.

וְעַל כֵּן קִיָּמִים שְׁנֵי הַצְּדָדִים הִלְלוּ,
זֶה לְמַעַלָּה וְזֶה לְמִטָּה. זֶה לְהִזּוֹן
לְמַעַלָּה, וְזֶה לְזוֹן לְמִטָּה. כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ. (וּלְכוּ) וְהַכֵּל הוּא
אֶחָד וְסוּד אֶחָד הוּא. וְעַם כָּל זֶה,
יוֹסֵף זָן אֵת כָּל הַגּוֹף וּמִשְׁקָה
אוֹתוֹ. שְׁמֵרוֹחַ הַחַיִּים הַזֶּה שֶׁל
הַהֶדְבְּקוֹת שֶׁל יַעֲקֹב יוֹרֵד לְמִטָּה,
וּבּוֹ נִדְבַק אֲרוֹן הַבְּרִית הַזֶּה בְּרִצּוֹן
לְמַעַלָּה, וְיוֹרֵדֵת אוֹתָהּ רוּחַ חַיִּים
לְמִטָּה בְּאוֹתָהּ הַתְּדַבְּקוֹת שֶׁל
יוֹסֵף, וּכְשֶׁהִכֵּל מִתְּחַבֵּר כְּאֶחָד,
מִתְּמַלְּאִים אוֹתָם הַשְּׂדֵים לְהִנִּיק
לְכָל, וּמִשּׁוּם כֵּן הִכֵּל הוּא אֶחָד.
אֲשֶׁרֵי חִלְקוֹ שֶׁל מִי שִׁידַע לְקֶשֶׁר
קְשָׁרִים וּלְיִחָד יִחָד בְּתַפְלָתוֹ
בְּרִצּוֹן הַלֵּב כְּרָאוּי כְּדֵי לְהֶדְבִּיק
אִיבָר בְּאִיבָר, רוּחַ בְּרוּחַ, הַכֵּל
בְּכֵל אֶחָד, לְהִיּוֹת הַכֵּל אֶחָד
כְּרָאוּי.

בֵּא וְרָאָה, הַהִיכָל הַזֶּה,
כְּשֶׁהֲרוּחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת הִלְלוּ וְכָל
אוֹתָם הִיכָלוֹת וּמְרַכְּבוֹת כָּלֵם
מִתְיַחֲדִים כְּאֶחָד וְנִמְצָאִים בְּקֶשֶׁר
אֶחָד, אֲזִי הָרוּחַ הַעֲלִיּוֹנָה הַזֶּה שֶׁל
כָּלֵם, שֶׁהִיא נִקְדָּה אַחַת נִסְתַּרְתָּ
בָּהֶם, וְלֹא מִתְּגַלָּה, וְנַעֲשִׂית רוּחַ נִסְתַּרְתָּ כְּמוֹ הַעֲלִיּוֹנָה. וְסִימָנָךְ - יִחָד בְּקֶשֶׁר שֶׁל הַכֵּל כְּפִי

דְּגוּפָא, בְּהֵאֵי הִיכְלָא. נְטִיל רוּחִין וְנִשְׁמָתִין
לְאַרְקָא לְתַתָּא, לְהֵאֵי עֲלָמָא.

אַלִּין תְּרִין סְטָרִין, מִתְּפַרְשֵׁן לְתִרִין סְטָרִין.
סְטָרָא דִיעֻקֵּב, אֲתַפְּשֵׁט וְיִהִיב תּוּקְפָא,
לְנִבְעָא בְּאִינוֹן שְׂדִים, דְּאֲתַמְלִיין מֵהָהוּא
רוּחָא דְחַיִּי, וְיִנִּיק בְּהוּ לְאִינוֹן מִלְּאֲכִין
קְדִישִׁין, דְּאִינוֹן חַיִּין וְקִיָּמִין לְעֲלָמִין, וְקִיָּמִין
בְּקִיּוּמָא בִּיהַ, סְטָרָא דְיוֹסֵף, עֵייל בְּתִיאֻבְתָּא
וְיִהִב תּוּקְפָא לְגוּ, וְעֵבִיד נִשְׁמָתִין וְרוּחִין,
לְנַחְתָּא לְתַתָּא, וְלֹאֲתַזְנָא בְּהוּ בְּגִי עֲלָמָא.

וְעַל דָּא, קִיָּמִין תְּרִין סְטָרִין אֲלִין, דָּא לְעִילָא,
וְדָא לְתַתָּא. דָּא לְאֲתַזְנָא לְעִילָא, וְדָא
לְמִיזָן לְתַתָּא. כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לִיהַ, (וְעַל
דָּא) וְכֹלָא אִיהוּ חַד, וְחַד רְזָא אִיהוּ. וְעַם כָּל
דָּא, יוֹסֵף זָן לְכָל גּוּפָא, וְאַשְׁקִי לִיהַ. דְּמֵהֵאֵי
רוּחָא דְחַיִּי דְּאֲתַדְּבִקוּתָא דִיעֻקֵּב, נַחֲתִית לְתַתָּא,
וּבִיהַ אֲתַדְּבַק הֵאֵי אֲרוֹן הַבְּרִית, בְּרַעוּתָא
לְעִילָא, וְנַחֲתִית הֵהוּא רוּחָא דְחַיִּי לְתַתָּא,
בְּהָהוּא אֲתַדְּבִקוּתָא דְיוֹסֵף, וְכַד אֲתַחְבֵּר כֹּלָא
כְּחֻדָא, אֲתַמְלִיין אִינוֹן שְׂדִים לְיִנְקָא לְכֹלָא,
וּבְגִין כֵּן כֹּלָא אִיהוּ חַד, זַפְּאָה חוּלְקִיָּה, מֵאֵן
דִּידַע לְקֶשֶׁרָא קְשָׁרִין, וּלְיִחָדָא יִחָדָא
בְּצִלוּתִיהַ בְּרַעוּתָא דְלְבָא כְּדָקָא יֵאוּת, בְּגִין
לְדְבָקָא שְׁיִיפָא בְּשְׁיִיפָא, רוּחָא בְּרוּחָא, כֹּלָא
בְּכֹלָלָא חֻדָא, לְמֵהוּי כֹּלָא חַד כְּדָקָא חֲזִי.

תָּא חֲזִי, הֵאֵי הִיכְלָא, כְּדֵי אֲלִין רוּחִין קְדִישִׁין,
וְכָל אִינוֹן הִיכְלִין וְרִתִּיכִין, כְּלָהוּ מִתְיַחֲדִי
כְּחֻדָא, וְאַשְׁתַּכְּחוּ בְּקֶשֶׁרָא חֻדָא, כְּדִין הֵאֵי
רוּחָא עֲלָאָה דְכֹלָהוּ, דְּאִיהוּ נִקְוֵדָה חֻדָא,
אַסְתִּים בְּהוּ, וְלֹא אֲתַגְלִיָּא, וְאַתְעֵבִיד רוּחָא
סְתִים כְּגוֹוֹנָא עֲלָאָה. וְסִימָנֶיךָ אַגּוּזָא, יִחָדָא

בָּהֶם, וְלֹא מִתְּגַלָּה, וְנַעֲשִׂית רוּחַ נִסְתַּרְתָּ כְּמוֹ הַעֲלִיּוֹנָה. וְסִימָנָךְ - יִחָד בְּקֶשֶׁר שֶׁל הַכֵּל כְּפִי

שְׁאֲמַרְנוּ, לְהַקְשֵׁר זֶה בְּזֶה, לְהִיזוּת
הַכֹּל שְׁלֵם בְּשִׁלְמוֹת (זְכָר וּנְקֵבָה)
כְּאֶחָד.

וְהָרִי בְּאֲרָנוּ כְּמוֹ כֵּן, הַקְּרָבָן עוֹלָה
לְיָחִיד (יָחִיד) קְרָבָן וְלְיָחִיד (וּלְסַפֵּק) אֶת
כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרֵאוֹי לוֹ מֵאוֹתוֹ
הָעֶשְׂרֵן שְׁעוֹלָה - הַכֹּהֵן שֶׁהוּא
לְיָמִין בְּקֶשֶׁר שֶׁל הַיָּחִיד בְּרִצּוֹן,
וְהַלּוּיִם בְּשִׁירָה. כְּלוּלִים זֶה בְּזֶה,
הֵיכַל בְּהֵיכַל, רוּחַ בְּרוּחַ, עַד
שְׁמַתְחָבְרִים בְּמִקּוֹמָם אֵיבָר
בְּאֵיבָר, לְהִיזוּת הַכֹּל כְּלוּל כְּאֶחָד
כְּרֵאוֹי.

וְהָרִי בְּאֲרָנוּ, שֶׁכְּשֶׁנֶּשְׁלֵם הַכֹּל
כְּאֶחָד, הָאֵיבָרִים הָעֲלִיּוֹנִים
בַּתְּחִילוֹתָם, אֲזִי הַנְּשִׂמָה הָעֲלִיּוֹנָה
שֶׁל הַכֹּל מִתְעוֹרְרָת וְנִכְנָסֶת בְּכֹלָם
וּמְאִירָה לְכֹל, וְכֹל הָעֲלִיּוֹנִים
וְהַתְּחִילוֹתָם מִתְבָּרְכִים, וְאוֹתוֹ
שֶׁלֹא נוֹדַע וְלֹא נִכְנַס בְּחֻשְׁבוֹן,
הַרְצוֹן שֶׁאֵינוֹ נִתְפָּס לְעוֹלָמִים, אֲזִי
הַכֹּל עוֹלָה עַד אֵין סוּף, וְנִקְשֵׁר
הַכֹּל בְּקֶשֶׁר אֶחָד, וּמִתְבַּשֵּׂם אוֹתוֹ
הַרְצוֹן לְתוֹךְ וּבִפְנֵים בְּסֵתֵר.

אוֹר הַנְּשִׂמָה הָעֲלִיּוֹנָה עוֹלָה לְפָנָי
וְלְפָנָיִם וּמְאִיר לְכֹל. בְּתוֹךְ הָאוֹר
הַזֶּה נִכְנַס סֵתֵר הַמְּחַשְׁבָה שְׁכוּלָל
אֶת הַכֹּל, וְלְפָנָי וְלְפָנָיִם בְּאוֹתוֹ
רִצּוֹן הַמְּחַשְׁבָה מְאִיר וּמִתְבַּשֵּׂם,
וְתוֹפֵס וְלֹא תוֹפֵס, וְעוֹלָה (הַרְצוֹן הַזֶּה)
מִתּוֹךְ רִצּוֹן הַמְּחַשְׁבָה לְתוֹפֵס בּוֹ.
וּכְשֶׁזֶה עוֹלָה, הָאוֹר שֶׁלְמֻטָּה
תוֹפֵס בּוֹ.

וְכֵן הַכֹּל, לְהַתְקַשֵּׁר וּלְהַתְמַלֵּא
וּלְהַתְבָּרֵךְ הַכֹּל כְּאֶחָד כְּרֵאוֹי. וְאֲזִי
נִקְשֵׁרִים זֶה עִם זֶה כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ,
הֵיכָלוֹת בְּהֵיכָלוֹת, תְּחִילוֹתָם
בְּעֲלִיּוֹנִים, סוּד שֶׁל זְכָר וּנְקֵבָה
כְּאֶחָד, הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן בְּאוֹר
שֶׁנֶּסְתֵּר וְגִנּוּז בּוֹ יוֹתֵר, וְאוֹתוֹ
הַגִּנּוּז כְּלוּל בְּמָה שֶׁגִּנּוּז יוֹתֵר, עַד
שֶׁהַכֹּל נִמְצָא כְּרֵאוֹי בְּיָחִיד אֶחָד.

בְּקִשּׁוֹרָא דְכֻלָּא כְּדִקְאֵמְרִין, לְאַתְקֻשְׁרָא דָּא
בְּדָא, לְמַהוּי כְּלָא שְׁלִים, בְּשְׁלִימוֹ (דְּכֵר וּנְקֵבָה)
כְּחֵדָּא.

וְהָא אוּקִימְנָא כְּגוּוֹנָא דָּא, קְרַבְנָא סְלִקָּא
לְיָחִידָא (נ"א יָחִידָא) קְרַבְנָא וְלְיָחִידָא (ד"א
וּלְאִסְתַּתְפָּקָא) כָּל חֵד וְחֵד בְּדִקְא חֲזִי לִיה מַהֵהוּא
תְּנַנָּא דְסָלִיק, כְּהֵנָּא דְאִיהוּ יְמִינָא, בְּקִשּׁוֹרָא
דְיָחִידָא בְּרַעוּתָא, וְלִיּוֹאֵי בְּשִׁירָתָא. כְּלִיל דָּא
בְּדָא. הֵיכָלָא בְּהֵיכָלָא, רוּחָא בְּרוּחָא, עַד
דְּמִתְחַבְרִין בְּאַתְרֵיהוּ, שְׁיִיפָּא בְּשְׁיִיפָּא, לְמַהוּי
כְּלָא כְּלִיל כְּחֵדָּא כְּדִקְא יְאוּת.

וְהָא אוּקִימְנָא דְכַד אֲשַׁתְּלִים כְּלָא כְּחֵדָּא,
שְׁיִיפִין עֲלָאִין בְּתַתְּאִין, כְּדִין, נִשְׁמַתָּא
עֲלָאָה דְכֻלָּא, אֲתַעֲרַת, וְעֲלַת בְּכֻלָּהוּ, וְנַהִיר
לְכֻלָּא, וְכֻלָּהוּ מִתְבָּרְכָאן עֲלָאִין וְתַתְּאִין.
וְהֵהוּא דָּלָא אֲתִידַע, וְלֹא עֲאֵל בְּחוּשְׁבְנָא,
רַעוּתָא דָּלָא אֲתַפֵּס לְעֲלָמִין, כְּדִין כְּלָא סָלִיק
עַד אֵין סוּף, וְאַתְקֻשֵׁר כְּלָא בְּקִשּׁוֹרָא חֵדָּא,
וּבְסִים, הֵהוּא רַעוּתָא לְגוּ בְּגוּ בְּסִתִּימוֹ.

נְהִירוֹ דְנִשְׁמַתָּא עֲלָאָה, סְלִקָּא לְגוּ בְּגוּ, וְנַהִיר
לְכֻלָּא. בְּגוּ דְהָאֵי נְהִירוֹ, אֲעִיל סִתִּימוֹ
דְּמַחְשְׁבָה, דְאִיהוּ כְּלִיל כְּלָא, וּבְגוּ לְגוּ,
בְּהֵהוּא רַעוּ דְמַחְשְׁבָה, אֲנַהִיר וְאַתְבָּסָם וְתַפִּיס
וְלֹא תַפִּיס, וְסְלִקָּא (ס"א הָאֵי רַעוּ) מְגוּ רַעוּ
דְּמַחְשְׁבָה לְתַפְּשָׂא בֵיה, וְכַד הָאֵי סָלִיק, נְהִירוֹ
דְלַתְתָּא תַפִּיס בֵיה.

וְכֵן כְּלָא, לְאַתְקֻשְׁרָא וְלְאַתְמַלְיָא וְלְאַתְבָּרְכָא
כְּלָא כְּחֵדָּא, כְּדִקְא יְאוּת. וְכְדִין אֲתַקְשֵׁר
דָּא בְּדָא כְּדִקְא אֲמְרִין, הֵיכָלִין בְּהֵיכָלִין, תַּתְּאִין
בְּעֲלָאִין, רְזָא דְכֵר וּנְקֵבָה כְּחֵדָּא, נְהִירוֹ
עֲלָאָה, בְּנַהִירוֹ דְסִתִּים וְגִנּוּז יְתִיר בֵיה. וְהֵהוּא
דְגִנּוּז, כְּלִיל בְּמָה דְגִנּוּז יְתִיר, עַד דְאֲשַׁתְּכַח
כְּלָא כְּדִקְא יְאוּת, בְּיָחִידָא חֵדָּא.

וְעַל דָּא, מִשֶּׁה הָוּה יָדַע לְסִדְרָא סְדוּרָא
דְּמֵאֲרִיָּה מִכָּל בְּנֵי עַלְמָא, כַּד אֶצְטְרִיף
לְאַרְכָּא, אֲרִיף. לְקֶצְרָא, קֶצֶר. כְּמָה
דְּאוּקִימְנָא, (במדבר יב) אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ. תְּגִינֵן,
מָאן דְּאֲרִיף בְּצִלּוֹתֶיהָ וְיִסְתַּפֵּל בֵּיהּ, לְסוּף אֶתָּא
לְיַדֵּי כָּאב לֵב. וְתְגִינֵן, מָאן דְּאֲרִיף בְּצִלּוֹתֶיהָ,
יִרְכּוּן יוֹמוֹי.

וְרָזָא דְּמִלָּהּ, מָאן דְּאֲרִיף בְּאַתֵּר דְּבַעֵי לְקֶצְרָא,
אֶתִּי לְיַדֵּי כָּאב לֵב, מָאן לֵב. דָּא הוּא
דְּכַתִּיב, (משלי טו) וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד. בְּגִין
דְּאִיהוּ אֶתֵּר דְּבַעֵי לְקֶצְרָא, וְלֹא לְאַרְכָּא בֵּיהּ,
דְּהָא כָּלָא קָאִים לְעֵילָא, וּבַעֵי דְּלֹא לְאַמְשָׁכָא
לִיהּ, לְקֶשְׂרָא לִיהּ בְּקֶשְׂרָא דְּלְעֵילָא, כְּלָא
אֲרִיכוּ לְמַהוּי כָּלָא (דף ר"ט ע"א) חַד בְּיַחְוּדָא חַד.
וּכְיִן דְּאֶתְקֶשֶׁר כְּחַדָּא, כְּדִין לֹא בַעֵי לְאַרְכָּא
בְּאֲרִיכוּ, וְלֹא תַחְנוּנָא בְּתַחְנוּנֵי. וְכַד אֲרִיף
בְּאֲרִיכוּ, בְּאַתֵּר דְּאֶצְטְרִיף, קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא
קְבִיל צִלּוֹתֶיהָ, וְדָא הוּא יְקָרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף
הוּא, בְּגִין דְּיַחְוּדָא דְּצִלּוֹתָא קָא מְקֶשֶׁר קֶשְׂרִין,
וְאַסְגֵי בְּרַכָּאן לְעֵילָא וְתַתָּא.

גוּ הֵיכְלָא דָּא, קִיִּמָּא נְקוּדָה חַדָּא טְמִירָתָא,
וְהָאִי נְקוּדָה אִיהִי רוּחָא, לְקַבְּלָא רוּחָא
אַחְרָא עֲלָאָה. וְכַד שְׂרִיא רוּחָא בְּרוּחָא, כְּדִין
עָאֵל דָּא בְּדָא וְאִיהוּ חַד, וְדַבְּקוּתָא חַדָּא.
וְאַתְרַכִּיב דָּא בְּדָא לְמַהוּי חַד, כְּהָאִי אִילְנָא
דְּאַרְפִּיב דָּא בְּדָא וְאִיהוּ חַד, זִינָא בְּזִינִיָּה. וּוִי
מָאן דְּאַרְפִּיב זִינָא בְּלֹא זִינִיָּה, כְּפִינּוֹן בְּנֵי
אַהֲרֹן, דְּבַעוּ לְאַרְפָּכָא אִילְנָא בְּאַחְרָא דְּלֹאוּ
אִיהוּ זִינִיָּה.

וּמָאן דְּאַרְפִּיב זִינָא בְּזִינִיָּה, וְיָדַע לְקֶשְׂרָא
קֶשְׂרָא בְּקֶשְׂרִיָּה, הֵיכְלָא בְּהֵיכְלִיָּה,
דְּרָגָא בְּדְרָגִיָּה, דָּא אִית לִיהּ חוּלְקָא בְּעַלְמָא
דְּאֶתִּי, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא. וְעַל דָּא, הָאִי אִיהוּ שְׁלִימוּ דְּכָלָא. וְכַד אֶשְׁתְּלִים

וְכַד הַדְּבָר - מִי שְׁמַאֲרִיף בְּמִקּוּם
שְׁצִרִיף לְקֶצֶר בָּא לְיַדֵּי פָּאב לֵב,
אִינָה לֵב? זֶהוּ שְׁכַתּוּב, (משלי טו)
וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד. מִשׁוּם
שֶׁהוּא מִקּוּם שְׁצִרִיף לְקֶצֶר וְלֹא
לְהֶאֱרִיף בוּ, שֶׁהֲרִי הִפֵּל עוֹמֵד
לְמַעַלָּה, וְצִרִיף שְׁלֹא לְהַמְשִׁיכוּ,
לְקֶשֶׁר אוֹתוֹ בְּקֶשֶׁר שְׁלִמְעֵלָה לְלֹא
אֲרִיכוּת, שִׁיְהִיָּה הִפֵּל אֶחָד בְּיַחְוּד
אֶחָד. וְכִינּוֹן שְׁנַקְשֶׁר כְּאֶחָד, אַז אֵין
צִרְף לְהֶאֱרִיף בְּאַרְף וְלִהַתְחַנֵּן
בְּתַחְנוּנֵים. וּכְשֶׁמַּאֲרִיף בְּאַרְף
בְּמִקּוּם שְׁצִרִיף, הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא
מְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ, וְזֶהוּ כְּבוֹדוֹ שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא, מִשׁוּם שִׁיַּחְוּד
הַתְּפִלָּה קוֹשֶׁר קֶשְׂרִים וּמְרַבֵּה
בְּרַכּוֹת לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

בְּתוֹךְ הֵיכְלָא הָוּה קִימַת נְקוּדָה
אַחַת נְסֻתָּרָת, וְהַנְּקוּדָה הַזֹּאת הִיא
רוּחַ לְקַבֵּל רוּחַ אַחֲרֵת עֲלִינָה.
וּכְשֶׁשׁוּרָה רוּחַ בְּרוּחַ, אַז נִכְנְסוֹת
זוּ בְּזוּ וְהֵן אַחַת וְדַבְּקוֹת אַחַת.
וְנִרְפְּבוֹת זוּ בְּזוּ לְהִיּוֹת אַחַת, כְּמוֹ
הַעֵץ הַזֶּה שְׁמֵרְפִיבִים זֶה בְּזֶה וְהֵם
אֶחָד, מִיֵּן בְּמִינוֹ. אוּי לְמִי
שְׁמֵרְפִיב מִיֵּן בְּשְׂאִינוּ מִינוּ, כְּמוֹ
אוֹתָם בְּנֵי אַהֲרֹן שְׂרַצּוּ לְהִרְפִּיב עֵץ
בְּאַחַר שְׂאִינוּ מִינוּ.

וְכִי שְׁמֵרְפִיב מִיֵּן בְּמִינוּ, וְיָדַע
לְקֶשֶׁר קֶשֶׁר בְּקֶשְׂרוֹ, הֵיכְל
בְּהֵיכְלוֹ, דְּרָגָה בְּדְרָגְתָּהּ - לְזֶה יֵשׁ
חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שְׁבַאֲרָנוּ,
וְלָכֵן זֹהוּי שְׁלִמּוֹת הִפֵּל.

דְּאֶתִּי, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא. וְעַל דָּא, הָאִי אִיהוּ שְׁלִימוּ דְּכָלָא. וְכַד אֶשְׁתְּלִים

דא בדא, ואיהו כלא חד עובדא זינא בזיניה
 דנפיק מהאי שלימו ההוא אקרי מעשה
 מרפכה.

וכשנשלם זה בזה והוא הפל
 מעשה אחד, מין במינו שיוצא
 מהשלמות הזו, הוא נקרא מעשה
 מרפכה.

ורזא דא (בראשית ב) וייצר יי' אלהים את האדם,
 שם מלא. ואדם איהו עובדא דהאי
 מרפכה, דארפיב דא בדא, עובדא דשלימו
 דכלא, וכד אשתלים דא בדא, כדין יי'
 אלהים, שם מלא. זפאה איהו מאן דינע
 לקשרא קשרי מהימנותא. וליחדא יחודא
 כדקא חזי.

וסוד זה - (בראשית ב) וייצר ה'
 אלהים את האדם. שם מלא.
 ואדם הוא מעשה של המרפכה
 הזו, שמרכיב זה בזה, מעשה של
 שלמות הכל. וכשנשלמים זה
 בזה, אז ה' אלהים, שם מלא.
 אשרי מי שיודע לקשר את קשרי
 האמונה וליחד את היחוד פראוי.
 בא וראה, כמו שישנם שמות
 קדושים עליונים מתחברים אלו
 באלו, כפך הוא השם הקדוש,
 התפרש למעלה והתפרש למטה.
 השם הזה הוא למעלה, והשם
 הזה הוא באמצע, והשם הזה הוא
 למטה. יהו"ה שהוא סוד השם
 הקדוש הוא אחד, הסוד של הכל.
 העולם העליון בסתר הנסתר
 שעליו, שהשתתף עמו, והוא
 אחד. העולם התחתון בסתר
 האמצע, סוד המרפכה הקדושה
 העליונה שעליה, ובארנו. (בא וראה,
 סוד שם הקדוש יי' אלהים. שם זה הוא למעלה,
 שם זה הוא באמצע, שם זה הוא למטה. למעלה
 סוד עולם הבא כסתום של הסתימות שעליו והוא
 אחד. למטה סוד עולם התחתון ועולם העליון
 שעליו משתתף עמו והוא אחד. באמצע בסוד
 המרפכה הקדושה העליונה, ומבאר.)

תא חזי, כמה דאיתנהו שמהן קדישין עלאין,
 מתחברין אלין באלין, הכי איהו שמה
 קדישא. אתפרש לעילא, ואתפרש לתתא.
 שמה דא איהו לעילא, שמה דא איהו
 באמצעיתא, שמה דא איהו לתתא. יהו"ה
 דאיהו רזא דשמה קדישא, איהו חד. רזא
 דכלא. עלמא עלאה, בסתימו דסתימותא
 דעליה, דאשתתף בהדיה, ואיהו חד. עלמא
 תתאה, בסתימו דאמצעיתא, רזא רתיכא
 קדישא עלאה דעליה, ואוקימנא. (ס"א תא חזי רזא
 דשמה קדישא דא יי' אלהים שמה דא איהו לעילא שמה דא איהו באמצעיתא
 שמה דא איהו לתתא. לעילא רזא דעלמא דאתי בסתימו דסתימותא דעליה
 ואיהו חד. לתתא רזא דעלמא תתאה ועלמא עלאה דעליה אשתתף בהדיה
 ואיהו חד. באמצעיתא רזא דרתיכא קדישא עלאה ואוקימנא.)

מהצד הזה יוצאות ארבע
 מרפכות, ומהצד הזה ארבע
 מרפכות יוצאות, משום שכל
 אחת ואחת נפרדת לארבעה, כל
 מרפכה הן ארבע, כשמשתפלים
 בדרגות. וכן כלם הארבע
 בארבע, בסוד השם הקדוש
 שהוא אדנ"י, באותן מרפכות
 שעומדות ונוסעות בשם הזה, והן
 נקראות (זכריהו) הרי נחשת, משום
 שיש הרים ויש הרים. יש הרים
 עליונים ויש הרים תחתונים. והם

מהאי גיטא, ארבע רתיכין נפקין, ומהאי גיטא
 ארבע רתיכין נפקין, בגין דכל חד וחד
 מתפרש לארבע, כל רתיכא ארבע אינון, כד
 מסתפלין דרגין. וכן פלהו ארבע בארבע,
 ברזא דשמה קדישא דאיהו אדנ"י, באינון
 רתיכין דקיימי ונטלי בשמה דא, ואינון
 אקרון (זכריהו) הרי נחשת, בגין דאית הרים
 ואית הרים. אית הרים עלאין, והרים תתאין.

עומדים בשלשה צדדים, ויוצאים מתוך זהב וכסף ונחשת.

הנחשת למטה, משום שאותן מרכבות שיוצאות מתוך אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד שבתוך ההיכל הראשון, שהן ארבע מרכבות שיוצאות מתוך אותן שתי רוחות זמין ושמאל, מתוך לבנת הספיר, כמו שאמרנו. אלו שתי הרוחות שאמרנו שם, הן נקראות שני הרים, והם הרי נחשת.

מאותן שתי רוחות שנקראות הרי נחשת, יוצאות אותן ארבע מרכבות שמשמשות באותו השם של אל"ף דל"ת שגשקע בסנדלפון, בעל הפנים. וכלם שליחים על אלה בעולם בסוד סוסים ומרכבות, משום שיש מרכבה על סוסים שמסיעים אותה.

והשם הקדוש הזה נכלל ביו"ד ה"א, כמו שבארנו, שנקלל אל"ף דל"ת ביו"ד ה"א, והוא יאהדונה"י. והרי נתבאר, אלהים לא נכלל בשם אחר, משום שיש אלהים חיים, ומזה מתפשט לכמה צדדים, ולא מתפנס, אלא מתפשט.

השם שכולל את כל השמות - יו"ד ה"א וא"ו ה"א, בסוד האותיות הצרוף של השם הקדוש, שבו היה יודע הכהן לצרף בכל צדדיו, עד שעולים השמות בכמה צדדים בארבעים ושנים גונים בהשתטחות המנורה של הניצוץ החזק, שזהו שכולל את כל השמות.

והשם הזה כולל את כל השמות. אאלדהני"ם סימן. באותיות הללו פלולות אחרות מחברות, ואלו יוצאות ואלו נכנסות. אחר כך כשנוטה ומתפשטת המנורה של הניצוץ החזק, מצטרפות האותיות בתוכה, ונכנסות

ואינן בתלת סטריין קיימי, ונפקי מגו זהב וכסף ונחשת.

נחשת לתתא, בגין דאינן רתיכין דנפקי מגו אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד די בגו היכלא קדמאה, דאינן ארבע רתיכין דנפקין מגו אינן תריין רוחין ימינא ושמאלא, מגו לבנת הספיר, כדקאמרן. אלין תריין רוחין דקאמרינן התם, אינן אקרון תרי טורים, ואינן הרי נחשת.

מאינן תרי רוחין דאקרון הרי נחשת, נפקי אינן ד' רתיכין, דמשתמשי בההוא שמא דאל"ף דל"ת, דאשתקע בסנדלפון, מאריה דאפיא. וכלהו שליחן על אלין בעלמא, ברזא דסוסון ורתיכין, בגין דאית רתיכא על סוסון, דנטלי לה.

ודא שמא קדישא, אתפליל ביו"ד ה"א, כמה דאוקימנא, דאתפליל אל"ף דל"ת ביו"ד ה"א, ואיהו יאהדונה"י. והא אתמר, אלהים לא אתפליל בשמא אחרא, בגין דאית אלהים חיים, ומהאי, אתפשט לכמה סטריין, ולא אתפניש, אלא אתפשט.

שמא דכליל כל שמהן, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ברזא דאתון צרופא דשמא קדישא, דביה הוה ידע פהנא, לצרפא בכל סטרוי, עד דסלקי שמהן בכמה סטריין, בארבעין ותריין גוונין, באשתטחו דבוצינא דקרדינותא, דהאי איהו כליל כל שמהן.

ושמא דא, כליל כל שמהן. אאלדהני"ם סימן. באלין אתון כלילן אתרנין מתחברן. ונפקי אלין, ועיילי אלין. לבתר פד אתנטי ואתפשט בוצינא דקרדינותא, מצטרפי אתון בגווה, ואעלי אתון, ונפקי אתון, ברזא דאלין תשע אתון. ואלין אתמסרו

אותיות ויוצאות אותיות בסוד
תשע האותיות הללו. ואלו נמסרו
לקדושים עליונים ללכת בדרך
של סוד האותיות, לצרף יחד של
שמות האותיות כמו שהיה יודע
הפהן לצרף שמות באותיות
רשומות.

ידי אדם מתחת פנייהם (יחזקאל
א). כלן ידי אדם. הרי בארנו,
שאותם (שרפים) רוחות וחיות
ואופנים, (ברובים וחיות ואופנים) כלם
עם כנפים, וידיים תחת הפנפים
שלהם לקבל תפלות ולקבל בעלי
תשובה. ידי אדם, אתרים
ומקומות לקבל כני אדם
בתפלותיהם ובקשותיהם,
ולפתח פתחים לקבל אותם,
ליחד ולקשר קשרים ולעשות
רצונם.

והאתרים והמקומות הללו
שנקראים ידי אדם, שעומדים
לכני אדם, אלו הם שמות
קדושים ששולטים בכל דרגה
והדרגה, (משום) שבהם נכנסים בני
אדם בתפלותיהם ובבקשותיהם
בכל השערים העליונים, ובזה
שולטים התחתונים למעלה.
וסוד זה - (תהלים קיט) ידיך עשונני
ויכוננני, ואלו שמות קדושים.
ויאמר ה' אל משה נטה את ידך
על השמים (שמות ט). וכי איך יכל
להרים ידו על השמים? אלא נטה
- הרפן, כמו שנאמר (תהלים יח) ויט
שמים וירד. המשכה מלמעלה
למטה. ידך - מקומך, מקום
ההדרגה שלך שאתה שרוי בתוכה,
וזה בסוד השם הקדוש. וכל
העליונים והתחתונים בסוד
השמות נוסעים ועומדים, ובהם
נכנסים בני אדם להיכלות
העליונים, ואין מי שימחה
בידיהם. אשרי אותם שיודעים

לסדר את יחוד רבונם כראוי וללכת בדרך אמת, כדי שלא יטעו בסוד האמונה.

בא וראה, בהיכלות הללו יש סוד עליון בתוך האמונה, וכלם חיות ומרפבות, כלם משנים זה

לקדישי עליונים, (דף ר"ס ע"ב) למהך באורחא
דרזא דאתון. לצרפא יחודא דשמהך דאתון,
כמה דהוה ידע כהנא לצרפא שמהך, באתון
רשימן.

ידי אדם מתחת פנייהם. (יחזקאל א) כלהו ידי
אדם, הא אוקימנא, דאינון (ג"א שרפים)
רוחין וחיוון ואופנים. (ברובים וחיות ואופנים) כלהו
בגדפין, וידין תחות גדפייהו, לקבלא צלותין,
ולקבלא מארי דתיובתא. ידי אדם אתרין
ודוכתין, לקבלא בני נשא, בצלותהון
ובעותהון, ולאפתחא פתחין לקבלא לון,
ליחדא ולקשרא קשרין, ולמעבד רעותהון.
ואלין אתרין ודוכתין דאקרון ידי אדם,
דקיימי לבני נשא, אלין אינון שמהך
קדישין, דשליטין בכל דרגא ודרגא, (גניז)
דבהון עאלין בני נשא, בצלותהון ובעותהון,
בכל תרעין עלאין. ובדא שלטין תתאין
לעילא. ורזא דא, (תהלים קיט) ידיך עשונני
ויכוננני, ואלין שמהך קדישין.

ויאמר יי' אל משה נטה את ידך על השמים.
(שמות ט) וכי היך יכיל לארמא ידיה על
שמאי. אלא נטה: ארכין. כמה דאת אמר,
(תהלים יח) ויט שמים וירד, משיכו מלעילא
לתתא. ידך: אתרך. אתרא דדרגא דילך, דאת
שארי בגויה, ודא ברזא דשמא קדישא. וכלא
עלאי ותתאי, ברזא דשמהך נטלי וקיימי. ובהו
עאלין בני נשא להיכלין עלאין, ולית מאן
דימחי בידייהו. זכאין אינון הידעין לסדרא
יחודא דמאריהון כדקא יאות, ולמיהך בארח
קשוט, בגין דלא יטעון ברזא דמהימנותא.

תא חזי, בהיכלין אלין, אית רזא עלאה גו

לסדר את יחוד רבונם כראוי וללכת בדרך אמת, כדי שלא יטעו בסוד האמונה. בא וראה, בהיכלות הללו יש סוד עליון בתוך האמונה, וכלם חיות ומרפבות, כלם משנים זה

מזה להפיל אלה באלה לטוב
להתפקד, וסימנך - (אסתר ב) וישנה
ואת נערותיה לטוב. בשבעת
ההיכלות הללו השלמות
שלמעלה, כשנשתלם זה בזה
ונכנסות תפלות ובקשות של מי
שירדע לסדר אותן, להתקין
למעלה, כמו שנאמר ואת שבע
הנערות הראיות לתת לה מבית
המלך.

ההיכל הראשון - (ישעיה מה) יוצר
אור ובזרא חשף. האור של האבן
הטובה ספיר, שאבן טובה נוצצת
לשני צדדים, כמו שבארנו, לימין
ולשמאל, אור וחשף. (תהלים קד)
מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה
עשית, כלם אופנים וגלגלים,
מלאה הארץ קנניך וגו'. המלך
המרום לבדו מאז, השם הקדוש
יאהדונה"י, הפלל של השם
הקדוש, שלם בשני שמות, וזהו
שעולה באור ומתנשא מימות
עולם.

ההיכל השני - אל ברוך גדול
דעה, אורפניא"ל, (הסוד שכולל אותיות
קטנות) שכולל הסודות של אותיות
קטנות של אלפא ביתא. כאן הם
שאומרים קדוש וברוך. וכאן היא
הקדושה וברוך כבוד ה'. ההיכל
השלישי - לאל ברוך נעימות
יתנו.

ההיכל הרביעי - המתחדש בטובו
בכל יום תמיד מעשה בראשית.
משום שפאן מתגלגלים האורות
והדינים של העולם. מי שהוא
לחיים, מתחדש כמקדם להתקיים
בעולם באור הזמן שנקרא אל,
כמו שאמרנו.

ההיכל החמישי - ההיכל הזה
נקרא אהבת עולם, וזהו משיכה
של אהבה של ההיכל שנקרא
אהבה, וזהו אהבת עולם

אהבתנו יי' אלהינו, ברוך

מהימנותא. וכלהו חיוון רתיכין, פלהו
משניין דא מן דא, לאתפללא אלין באלין
לטב, לאתקנא. וסימניך (אסתר ב) וישנה ואת
נערותיה לטוב. בשבעה היכלין אלין, שלימו
דעילא. פד אשתלים דא בדא, ועאלו צלותין
ובעותין. דמאן דידע לסדרא לון, לאתקנא
לון לעילא. כמה דאת אמר (אסתר ב) ואת שבע
הנערות הראויות לתת לה מבית המלך.

היכלא קדמאה. (ישעיה מה) יוצר אור ובזרא
חשף. נהירו דאבן טבא ספירו, דאבן
טבא נציץ לתרין סטרין, כמה דאוקימנא
לימינא ולשמאלא, אור וחשף. (תהלים קד) מה
רבו מעשיך יי' כלם בחכמה עשית, פלהו
אופנים וגלגלים, מלאה הארץ קנניך וגו'.
המלך המרום לבדו מאז שמא קדישא
יאהדונה"י, פללא דשמא קדישא, שלים
בתרי שמעון, ודא הוא סליק באזרא, ומתנשא
מימות עולם.

היכלא תננינא, אל ברוך גדול דעה,
אורפניא"ל, (נ"א דא דכליל אתון ועירין)
דכליל רזין דאתון זעירין דאלפא ביתא. הכא
אינון דקאמרי קדוש וברוך. והכא איהו
קדושה, וברוך כבוד יי'. היכלא תליתאה, לאל
ברוך נעימות יתנו.

היכלא רביעאה המתחדש בטובו בכל יום
תמיד מעשה בראשית. בגין דהכא
מתגלגלין נהורין, ודינין דעלמא. מאן דאיהו
לחיים, מתחדש כמלקדמין, לאתקיימא
בעלמא, בנהורא דימינא, דאקרי אל
כדקאמרן.

היכלא חמישאה. היכלא דא אקרי אהבת
עולם. ודא איהו משיכו דרחימותא

דהיכלא דאקרי אהבה, ודא היא אהבת עולם

אֶתְּהָ יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה, בְּרֹזָא
דְּאִ"ל שְׂדִי"י.

הַיִּבְרָא שְׂתִיתָא, אַמְת וַיְצִיב וַנְּכוּן וְקָיִים.
וּבְעֵינָן דְּלָא לְאַפְסָקָא בֵּין הַיִּכְלִין
אֵלִין. (לאליו) דְּהָא בְּמִשְׁכּוֹ דְּעֻלּוֹתָא וְרַעוּתָא
מִתְחַבְּרָאן כְּחָדָא, וְאַתְקַשְׁרָאן אֵלִין בְּאֵלִין,
בְּרֹזָא דְשִׁמְהֵן קְדִישֵׁין דְּשְׁלִיטִין בְּכָל חַד וְחַד.
הַיִּבְרָא שְׂבִיעָאָה, אַדְנִי שְׁפַתִּי תִפְתַּח, רֹזָא
דְּרִזִּין בְּלַחֲשׁוֹ, וְלָא אֲשַׁתְּמַע קָלָא.

הַכָּא אִיהוּ רַעוּתָא דְּלַבָּא, לְאַתְפּוּוֹנָא וּלְסִלְקָא
רַעוּתָא מִתְתָּא לְעֵילָא, עַד אֵין סוּף, וְלִקְשָׁרָא
שְׂבִיעָאָה בְּשְׂבִיעָאָה, (ובלא חד גְּחַד) דָּא בְּדָא (נ"א
מִתְתָּא לְעֵילָא) וּלְבַתֵּר, מְעֵילָא לְתַתָּא, לְאַמְשַׁכָּא
בְּרַכָּאן בְּכִלְהוּ עֲלִמִין, מִמְּקוֹרָא דְּחַיִּי, (נ"א דִּאִיהוּ
שְׂבִיעָאָה לְעֵילָא) דְּאִיהוּ הַיִּכְלָא שְׂבִיעָאָה עֲלָאָה (וְדָא
שְׂבִיעָאָה) בְּרַעוּתָא דְּלַבָּא, וּבְסִתִּימוֹ דְּעֵינִין, דְּרֹזָא
דְּאַתְוּוֹן דְּשִׁבְעָה שְׁמָהֵן עֲלָאִין קְדִישֵׁין. (דף רס"א

(R"V)

עֲלִינִים קְדוּשִׁים.
הַיִּבְרָא שְׂבִיעָאָה עֲלָאָה דָּא, דְּאִיהוּ מְקוֹרָא
דְּחַיִּי, דָּא אִיהוּ בְּרַכְתָּא קְמִייתָא. וְדָא
אִיהוּ הַיִּכְלָא קְדָמָאָה, שְׂרִירוּתָא דְּכָלָא מְעֵילָא
לְתַתָּא, וּלְנִטְלָא שְׂבִיעָאָה מִתְתָּא, לְאַתְחַבְּרָא
דָּא בְּדָא, שְׂבִיעָאָה בְּשְׂבִיעָאָה. דְּהָא מְהֵאֵי
דְּלַתְתָּא, עֵייל מָאן דְּעֵייל, לְהַיִּכְלָא עֲלָאָה.

וְדָא הוּא רֹזָא, בְּרוּף, רְבוּיָא דְּכִלְהוּ תַתָּאי,
כְּלִילָא בְּחִיּוּן וּשְׂרָפִים וְאוּפְנִים, וְכִלְהוּ
הַיִּכְלִין רְבוּיָא דְּרֹזָא דְּקָדֵשׁ הַקְּדוּשִׁים, דְּשְׂרִיא
בְּגוּיָה בְּגִיזוֹ, וְכַדִּין אֶקְרִי בְּרוּיָא, בְּכָל אֵלִין
רְבוּיָין וּבְרַכָּאן, וְרִזִּין דְּאַשְׁתְּלִימוּ בָּהּ.

אַתְ"הּ, עֲטוּרָא דְּסִתִּימוֹ דְּאַתְוּוֹן, כְּלָלָא דְּכִלְהוּ
כ"ב אַתְוּוֹן. וְדָא הוּא אַ"ת. ה' דְּכִלְלִיל
לוֹן מְעֵילָא, בְּהֵאֵי ה', וְכִנִּישׁ לוֹן בְּגוּיָה, וְדָא
אִיהוּ אַ"ת ה'. וְכַד אִיהֵי בְּשְׁלִימוֹ בְּהֵוָה נָהָר

אֶתְּהָ יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה, בְּרֹזָא
דְּאִ"ל שְׂדִי"י.

הַיִּבְרָא שְׂתִיתָא, אַמְת וַיְצִיב וַנְּכוּן וְקָיִים.
וּבְעֵינָן דְּלָא לְאַפְסָקָא בֵּין הַיִּכְלִין
אֵלִין. (לאליו) דְּהָא בְּמִשְׁכּוֹ דְּעֻלּוֹתָא וְרַעוּתָא
מִתְחַבְּרָאן כְּחָדָא, וְאַתְקַשְׁרָאן אֵלִין בְּאֵלִין,
בְּרֹזָא דְשִׁמְהֵן קְדִישֵׁין דְּשְׁלִיטִין בְּכָל חַד וְחַד.
הַיִּבְרָא שְׂבִיעָאָה, אַדְנִי שְׁפַתִּי תִפְתַּח, רֹזָא
דְּרִזִּין בְּלַחֲשׁוֹ, וְלָא אֲשַׁתְּמַע קָלָא.

הַכָּא אִיהוּ רַעוּתָא דְּלַבָּא, לְאַתְפּוּוֹנָא וּלְסִלְקָא
רַעוּתָא מִתְתָּא לְעֵילָא, עַד אֵין סוּף, וְלִקְשָׁרָא
שְׂבִיעָאָה בְּשְׂבִיעָאָה, (ובלא חד גְּחַד) דָּא בְּדָא (נ"א
מִתְתָּא לְעֵילָא) וּלְבַתֵּר, מְעֵילָא לְתַתָּא, לְאַמְשַׁכָּא
בְּרַכָּאן בְּכִלְהוּ עֲלִמִין, מִמְּקוֹרָא דְּחַיִּי, (נ"א דִּאִיהוּ
שְׂבִיעָאָה לְעֵילָא) דְּאִיהוּ הַיִּכְלָא שְׂבִיעָאָה עֲלָאָה (וְדָא
שְׂבִיעָאָה) בְּרַעוּתָא דְּלַבָּא, וּבְסִתִּימוֹ דְּעֵינִין, דְּרֹזָא
דְּאַתְוּוֹן דְּשִׁבְעָה שְׁמָהֵן עֲלָאִין קְדִישֵׁין. (דף רס"א

(R"V)

עֲלִינִים קְדוּשִׁים.
הַיִּבְרָא שְׂבִיעָאָה עֲלָאָה דָּא, דְּאִיהוּ מְקוֹרָא
דְּחַיִּי, דָּא אִיהוּ בְּרַכְתָּא קְמִייתָא. וְדָא
אִיהוּ הַיִּכְלָא קְדָמָאָה, שְׂרִירוּתָא דְּכָלָא מְעֵילָא
לְתַתָּא, וּלְנִטְלָא שְׂבִיעָאָה מִתְתָּא, לְאַתְחַבְּרָא
דָּא בְּדָא, שְׂבִיעָאָה בְּשְׂבִיעָאָה. דְּהָא מְהֵאֵי
דְּלַתְתָּא, עֵייל מָאן דְּעֵייל, לְהַיִּכְלָא עֲלָאָה.

וְדָא הוּא רֹזָא, בְּרוּף, רְבוּיָא דְּכִלְהוּ תַתָּאי,
כְּלִילָא בְּחִיּוּן וּשְׂרָפִים וְאוּפְנִים, וְכִלְהוּ
הַיִּכְלִין רְבוּיָא דְּרֹזָא דְּקָדֵשׁ הַקְּדוּשִׁים, דְּשְׂרִיא
בְּגוּיָה בְּגִיזוֹ, וְכַדִּין אֶקְרִי בְּרוּיָא, בְּכָל אֵלִין
רְבוּיָין וּבְרַכָּאן, וְרִזִּין דְּאַשְׁתְּלִימוּ בָּהּ.

אַתְ"הּ, עֲטוּרָא דְּסִתִּימוֹ דְּאַתְוּוֹן, כְּלָלָא דְּכִלְהוּ
כ"ב אַתְוּוֹן. וְדָא הוּא אַ"ת. ה' דְּכִלְלִיל
לוֹן מְעֵילָא, בְּהֵאֵי ה', וְכִנִּישׁ לוֹן בְּגוּיָה, וְדָא
אִיהוּ אַ"ת ה'. וְכַד אִיהֵי בְּשְׁלִימוֹ בְּהֵוָה נָהָר

וכשהיא בשלמות באותו נהר שאוחזו בה, היא עולה להתעטר למעלה, ונהו סוד הפתוב (אסתר ב) ונהו הנערה באה אל המלך, ואז את כל אשר תאמר ינתן לה. ונהו סוד ברוך אתה, וצריך להתפונן בסוד הזה ולקשר את הרצון בסוד הזה.

י' אלהינו - זהו קשר ויחוד של המלך העליון למעלה. בזה, כשהנערה באה אל המלך, את כל אשר תאמר ינתן לה.

ואלהי אבותינו - זהו סוד האבות לברוך אותה. וזהו סוד אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. כמו שהנערה הזו לא נעזבת מהפתחונים, כך גם לא נעזבת מהאבות לעולמים. היא אחוזה בהם (לשמר אותם ולעטר אותה) לעטר אותה.

ומשום שהתברכה מכל אחד מהם, צריך להזכירה על כל אחד ואחד. ואחר כך יתפנסו כלם בחבור אחד (לחוף מעי אמא) ומתעטרים עמה. האל הגדול הגבור והנורא - הרי כלם כאחד לעלות למעלה בראשונה ממעלה למטה, ועכשו ממטה למעלה, להכליל אותם עמה. שכינן שאמר האל הגדול הגבור והנורא, כלם כלולים בה. ואז - אל עליון גומל חסדים טובים קונה הכל. ונהו כלל הכל.

וזכר חסדי אבות - שהשתהו עמה (שנמצאו כאחד) ונכנסו למעיה והתברכו שם. ואחר כך שורה אותם ומוציא אותם פשעם מתברכים מתוכה. ובאותה השתחויה שאומר ברוך אתה ה' מגן אברהם, כאן יוצאים כלם בכלל, שהרי בימין כלם מתברכים פראוי.

בא וראה, ההיכל השביעי הזה סוד המלך העליון, ומתעטרים בו

דאחיד בה, סלקא לאתעטרא לעילא, ודא איהו רזא דכתיב, (אסתר ב) ובזה הנערה באה אל המלך, וכדין את כל אשר תאמר ינתן לה. ודא איהו רזא ברוך אתה, ובעי לאתכוונא בהאי רזא, ולקשרא רעותא בהאי רזא.

י' אלהינו: דא איהו קשורא ויחודא דמלכא עלאה לעילא, בהאי, פד הנערה באה אל המלך את כל אשר תאמר ינתן לה.

ואלהי אבותינו: דא רזא דאבהן, לברכא לה. ודא איהו רזא, אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. כמה דהאי נערה לא אשתבכת מתפאי, הכי נמי לא אשתבכת מאבהן לעלמין. איהו אחידת בהון (נ"א לנטרא לון ולעטרא לה) לעטרא לה.

ובגין דאתברכא מפל חד מנהון, בעי לאדכרא לה על כל חד וחד. ולבתר יתפנשוין פלהו בחבורא חדא, (ס"א לנו מעי דאמא) ומתעטרי בהדה, האל הגדול הגבור והנורא, הא כלהו כחדא, לסלקא לעילא בקדמיתא מעילא לתתא והשתא מתתא לעילא. לאכללא לון בהדיה דכיין דאמר האל הגדול הגבור והנורא כלהו כלילן בה. וכדין, אל עליון גומל חסדים טובים קונה הכל. ודא כללא דכלא.

וזכר חסדי אבות, דאשתהו בהדה (דאשתבחון פחדא) ועאלו במעיה, ואתברכון תמן. ולבתר שארי לון ואפיק לון פד אינון אתברכאן מגוה. ובהיא השתחוואה דאמר ברוך אתה י' מגן אברהם, הקא נפקי כלהו בכללא, דהא בימינא כלהו מתברכאן פדקא חזי.

תא חזי, היכלא שביעאה דא, רזא דמלכא עלאה, אתעטר ביה ומתעטרן ביה אבהן

האבות, כמו שאמרנו, ונכללו בו. ועד עכשו נכללו, וצריך להוציא אותם הוא ההיכל הזה, וכשמוציא אותם מברכים (מתברכים) משום הנערה הזו, אז היא אוהזת בהם בכל אותן הברכות. ואף על גב שהרי נכללו היכלות בהיכלות, עכשו נאחזו באותן ברכות פאחד, וכשואמר מלך עוזר ומושיע ומגן, אז מוציאה אותם מברכים.

וזהו היכל אחד השביעי בסוד השם הקדוש העליון בוכ"ו, 'ברכה וחסד' כח 'ומשפט, הפלל הסוד (של סוד), והסוד הזה הוא הסוד (שהיא) של אהי"ה, הפלל של הכל. משום שהאותיות הללו הן כלל של הכל, משום שהאותיות הללו הוציאו את אלה (אותם) שיצאו מהן, הפלל של האבות, וזהו שמתחברת עמן, שנקראת ברכה.

בין שאמר ברוך אתה ה' מגן אברהם, הרי היא אוהזת ברכות מהם בסוד ההיכל החמישי אהבה, שהוא ימין, והוא חמישי, להתקשר באהבה של הברכות של הימין. וכך צריך, ממעלה למטה להתברך. בראשונה נכללו היכל בהיכל כפי שאמרנו, ועכשו נוטלים ברכות שימצאו אלה לפני אלה. ואף על גב שיש מי שנוטל (שנוטל) בראשונה, בין שנמצאו מצד הימין ברכות, בהיכל החמישי מתחיל להאחזו. ואחר כך בצד השמאל, בסוד זה אתה גבור. וזהו חבור של אתה וגבור, שני דינים. וכיון שנמשכות הברכות, נכלל ברחמים, ונמצא באותו הצד הכל פאחד, וזהו מתייה מתיים, סומך נוטלים ורופא חולים וכו'.

פדקאמרן, ואתפלילו ביה. ועד השתא אתפלילו, ובעי לאפקא לון, איהו היכלא דא, וכד אפיק לון מברכאן, (נ"א מתברכאן) בגין האי נערה, פדין איהי אחידת בהו, בכל אינון ברכאן. ואף על גב דהא אתפלילו היכלין בהיכלין, השתא אתאחידו באינון ברכאן פחדא, וכד אמר מלך עוזר ומושיע ומגן, פדין אפיק לון מברכאן.

והאי, איהו חד היכלא שביעאה, ברזא דשמא קדישא עלאה, בוכ"ו. 'ברכה וחסד' כח 'ומשפט, פללא רזא (נ"א רזא) ורזא דא, הוא רזא (ס"א דאיהי) דאהי"ה פללא דכלא. בגין דאלין אתוון פללא דכלא. בגין דאלין אתוון, אפיקו אלין (ס"א לון) דנפקו מנייהו, פללא דאבהן, ודא איהו דמתחברא בהדייהו, דאקרי ברכה.

בין דאמר ברוך אתה יי' מגן אברהם, הא אחידת ברכאן מנייהו, ברזא דהיכלא חמישאה אהבה, דאיהו ימינא, ואיהו חמישאה, לאתקשרא ברחימו דברכאן דימינא. והכי אצטריך, מעילא לתתא לאתברכא. בקדמיתא אתפללו היכלא בהיכלא פדקאמרן, והשתא נטלי ברכאן לאשתפחא אלין מקדמת אלין. ואף על גב דאית דנטיל (ס"א דאתנטיל) בקדמיתא. בין דאשתכחו מסטרא דימינא ברכאן, בהיכלא חמישאה שארי לאחדא.

ולבתר בסטר שמאלא, ברזא דא אתה גבור. והאי איהו חבורא אתה וגבור, תרין דינין. וכיון דאתמשכאן ברכאן, אתפליל ברחמי, ואשתכח בההוא סטרא כלא כחדא, ודא הוא מחיה מתים סומך נוטלים ורופא חולים וכו'.

וְהוּוּ בְסוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא
אֲכַדְט"ם, סוּד הוּא בְּאוֹתוֹת
הַשֵּׁם שֶׁנִּקְרָא אֱלֹהִי"ם. מִשׁוּם
שֶׁהַאוֹתוֹת הַלְלוּ עוֹלוֹת לְהַתְעַטֵּר
לְמַעַלָּה, וּמוֹצִיאוֹת אוֹתָן אֵלּוּ
לְהִקְרָא בָהֶם, וְעוֹלוֹת לְהַתְעַטֵּר
לְמַעַלָּה אֱלֹהִים חַיִּים, וְגוֹרֵעַ
בְּאוֹתוֹת. לְאַחַד בְּגָרִיעוֹת. וּמִכָּאן
לְהַתְפַּשֵּׁט לְמַטָּה, לְטַל מִתּוֹךְ
הַאוֹתוֹת הָאֲחֵרוֹת הָאֵלּוּ וְלַעֲלוֹת
מִהַאוֹתוֹת הַלְלוּ לַשֵּׁם שֶׁל
אֱלֹהִים.

בֵּינוֹן שֶׁנִּמְשָׁכוֹת הַאוֹתוֹת בְּחַמִּישֵׁי
וּבְרִבְעֵי מַמְעָלָה כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ,
מִתְחִיל וְאוֹחֵז מִהֶאֱמָצַע
שֶׁל הַפֶּל, מִהֵיכַל הַשָּׁשִׁי, וְאוֹחֵז
בְּרִכּוֹת בְּזָה וּבְכָא. וּמִשׁוּם כֶּף (בְּכַל
אִתָּה קְדוֹשׁ, וּנְכַל) אִתָּה קְדוֹשׁ, נְכַל
אִתָּה בְּקְדוֹשׁ.

וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ. בֵּינוֹן שְׁאֲמַר אִתָּה
קְדוֹשׁ, לְמָה וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ? הֲיֵנּוּ
שֵׁם, הֲיֵנּוּ אִתָּה. אֲלֵא הֲרֵי שְׁנֵינוּ,
בְּכַל מְקוֹם שֶׁנִּמְצָא יְחוּד וְקָשׁוּר,
צְרִיכִים קְדָשָׁה וְתוֹסֶפֶת קְדָשָׁה,
וְאוֹתָהּ תוֹסֶפֶת הַעֶקֶר הִיא יוֹתֵר
מִהַפֶּל, וּמִשׁוּם כֶּף בְּכֻלָּם כְּתוּב
אִתָּה, וְלֹא יוֹתֵר, וְכָאן בְּמְקוֹם הַזֶּה
אוֹמֵר קְדָשָׁה וְתוֹסֶפֶת קְדָשָׁה.
אִתָּה קְדוֹשׁ - קְדָשָׁה. וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ
- תוֹסֶפֶת קְדָשָׁה. וְקְדוֹשִׁים בְּכֻלָּ
יוֹם - אֵלּוּ שְׁאֵר הַקְּדוֹשִׁים
הַעֲלִיּוֹנִים שֶׁבְּכֻלָּ הֵיכַל וְהֵיכַל
שֶׁמִּתְקַדְּשִׁים מִהַתּוֹסֶפֶת הַזֶּה.
מִשׁוּם שֶׁקְדָשָׁה הִרְאִישׁוֹנָה הִיא
לָהּ, וְתוֹסֶפֶת קְדָשָׁה - לְקָדֵשׁ כָּל
אֵלּוּ הַשְּׂאֵר שְׁאֲמַרְנוּ.

וְאַחֲרַי כֶּף הַכֹּל מִתְקַדֵּשׁ מִלְּמַעַלָּה,
וּמִכָּל הָאֲבוֹת, נִקְשָׁר בְּקָשָׁר אֶחָד,
וְהֵינּוּ בְרוּךְ אִתָּה ה' הָאֵל הַקְּדוֹשׁ.
כָּאן הַפֶּל קָשָׁר אֶחָד, מִשׁוּם
שְׁאוֹמֵר בְּרוּךְ אִתָּה ה' הָאֵל
הַקְּדוֹשׁ. וְעַל כֵּן נִקְרָא צְרוּר וְקָשָׁר
שֶׁל הַכֹּל בְּיַחְדָּא אֶחָד. אֲשֶׁרֵי חִלְקוּ
שֶׁל מִי שִׁיֹּדֵעַ לְסִדֵּר אֵת שְׁבָחוֹ

וְדָא אִיהוּ בְרוּזָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא דְאֶקְרִי
אֲכַדְט"ם, רְזָא אִיהוּ בְּאַתְוּוֹן דְשָׁמָא
דְאֶקְרִי אֱלֹהִי"ם. בְּגִין דְאֵלִין אַתְוּוֹן סְלָקִין
לְאַתְעַטְרָא לְעִילָא, וְאַפִּיקוּ לְהוּ אֵלִין לְאַתְקְרִי
בְּהוּן, וְסְלָקִין לְאַתְעַטְרָא לְעִילָא אֱלֹהִים חַיִּים,
וְגָרַע בְּאַתְוּוֹן, לְאַחַדָּא בְּגָרִיעוּ. וּמִהֶכָּא (דף רס"א
ע"ב) אַתְפֶּשֶׁט לְתַתָּא, לְנַטְלָא מִגּוֹ אֵלִין אַתְוּוֹן
אַחֲרֵינוּן, וְלְסַלְקָא מֵאֵלִין אַתְוּוֹן, לְשָׁמָא
דְאֱלֹהִים.

בֵּינוֹן דְאַתְמַשְׁכָּאן אַתְוּוֹן בְּחַמִּישָׁה וּרְבִיעָה
מֵעִילָא כְּדִקְאֲמַרְן, שְׁאֲרֵי וְאַחִיד בְּרִכָּאן
מֵאֲמָצְעִיתָא דְכָלָא, מִהֵיכַלָּא שְׁתִּיתָּהּ, וְאַחִיד
בְּרִכָּאן בְּהֵאֵי וּבְהֵאֵי. וּבְגִין כֶּף (בְּכָלָא אִתָּה קְדוֹשׁ
וְאַתְכָּלִּיל) אִתָּה קְדוֹשׁ, אַתְכָּלִּיל אִתָּה בְּקְדוֹשׁ.

וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, בֵּינוֹן דְאֲמַר אִתָּה קְדוֹשׁ, אֲמֵאֵי
וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, הֲיֵנּוּ שֵׁם, הֲיֵנּוּ אִתָּה.
אֲלֵא הָא תְּגִינָן, בְּכָל אֲתֵר דְאַשְׁתַּכַּח יְחוּדָא
וְקָשׁוּרָא, בְּעֵינָן קְדָשָׁה, וְתוֹסֶפֶת קְדָשָׁה,
וְהִיא תוֹסֶפֶת עֶקְרָא הִיא יְתִיר מִכָּלָא. וּבְגִין
כֶּף, בְּכָלְהוּ כְּתִיב אִתָּה, וְלֹא יְתִיר, וְהֶכָּא בְּהֵאֵי
אֲתֵר, אֲמַר קְדָשָׁה, וְתוֹסֶפֶת קְדָשָׁה. אִתָּה
קְדוֹשׁ קְדָשָׁה, וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ תוֹסֶפֶת קְדָשָׁה.
וְקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם: אֵלּוּ שְׁאֵר קְדוֹשִׁין עֲלֵאִין,
דִּי בְּכָל הֵיכַלָּא וְהֵיכַלָּא, דְּמִתְקַדְּשֵׁי מִהֵאֵי
תוֹסֶפֶת. בְּגִין דְּקְדוֹשָׁה קְמִיתָּא אִיהִי לָהּ,
וְתוֹסֶפֶת קְדָשָׁה, לְאַתְקַדְּשָׁא כָּל אֵינוֹן שְׁאֵר
דְּקְאֲמַרְן.

וְלִבְתֵּר אַתְקַדְּשָׁא כָּלָא מֵעִילָא, וּמִכָּלְהוּ
אַבְהוֹן, אַתְקָשָׁר בְּקָשׁוּרָא חָדָא,
וְהֵינּוּ בְרוּךְ אִתָּה יְיָ הָאֵל הַקְּדוֹשׁ. הֶכָּא כָּלָא
קָשׁוּרָא חָדָא, בְּגִין דְאֲמַר בְּרוּךְ אִתָּה יְיָ הָאֵל
הַקְּדוֹשׁ. וְעַל דָּא אֶקְרִי צְרוּרָא וְקָשׁוּרָא דְכָלָא
בְּיַחְדָּא חַד. זְכָאָה חוּלְקִיָּהּ, מֵאֵן דִּידַע

לְסִדְרָא שְׁבַחֵי דְמַאֲרִיָּה בְּאַתְרֵי דְאַצְטְרִיָּה. עַד
הָכָא, דְּבִקּוּתָא וּבְרַכָּאן וּקְדוּשָׁה כַּחֲדָא
בְּאַבְהֵן.

מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, קִיִּימִין שְׂאֲלֵתִין וּבְעוּתִין.
שִׁירוּתָא דְבַעֵי בַר נָשׁ לְמִשְׁאֵל, לְמַנְדַּע
בְּמַלִּין דְּמַאֲרִיָּה, בְּגִין לְמַחְזִי תִּיאוּבְתִיָּה
לְגַבִּיָּה, וְלֹא אֲתַפְרֵשׁ מִנִּיה. בְּגִין דְּבַעֵי בַר נָשׁ
לְאַשְׁתַּתְּפָא בְּקְדוּשָׁה דְּשָׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
לְאַתְעֵטְרָא בֵּיה, וְאִיהוּ שְׁמָא דְּבְרַכָּאן
וּקְדוּשִׁין, כְּפוּז"ו. רְזָא דְּשָׁמָא קְדִישָׁא יְהוּ"ה
דְּאִיהוּ קְדִישׁ בְּקְדוּשָׁה. וְאַלִּין אֲתוּוּן (אֲחֵרִין)
אֲפִיקוּ מִנִּיה הִנֵּי אֲתוּוּן אַחֲרִינִין, חֲבוּרָא דְּהִנֵּי,
כְּחֲבוּרָא דְּדָכֵר בְּנוּקְבָא. וְהִנֵּי קְדִישִׁין עֲלֵאִין,
רְזָא דְּקְדוּשָׁה.

אַלִּין אֲתוּוּן אַחֲרִינִין אֲקֵרוּן ט"ל. טַל הַשָּׁמַיִם.
רְזָא דְּחוּשְׁבְּנָא דְּאַתוּוּן דִּילֵיה, בְּגִין
דְּהָכָא לְתַתָּא, קִיִּימָן כָּל מַלִּין בְּחוּשְׁבְּנָא, וְלֹא
חֲשְׁבְּנָא, אֶלָּא לְסִיְהָרָא. וּבְגִין כֶּךָ בְּעִי
לְאַתְקַשְׂרָא בְּקְדוּשָׁה דְּמַאֲרִיָּה, וְלֹא יִתְפָּרֵשׁ בַּר
נָשׁ מִנִּיה. וְכַד שְׂאִיל, שִׁירוּתָא דְּשְׂאֲלֵתִין
לְמַנְדַּע לְמַאֲרִיָּה, לְאַחְזָאָה דְּתִיאוּבְתִיָּה
לְגַבִּיָּה. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, יִתְפָּרֵשׁ זְעִיר זְעִיר,
וַיִּשְׁאֵל שְׂאֲלֵתוּי מַה דְּאַצְטְרִיָּה לְשְׂאֲלָא.

וְכֹרֵ שְׂאֲלֵתוּי יְהוּן, לְבַתֵּר דִּיִּסְדֵּר סְדוּרָא דָּא
דְּקַאמְרִין. כְּגוּוּנָא דָּא, כָּל שְׂאֲלֵתוּי יְהוּן
בְּתַחְנוּנִים וּבְעוּתִין לְקַמֵּי מַאֲרִיָּה, וְלֹא יִצְדִּיק
(ס"א ירחיק) גְּרַמִּיָּה מִנִּיה. זַכָּאָה חוּלְקִיָּה, מָאן
דִּידַע לְסִדְרָא סְדוּרָא דָּא, לְמַהֲךָ בְּאַרְחַ מִישֵׁר,
כְּדָקָא חֲזִי.

כְּגוּוּנָא דְּאַתְאַחְדָּא אֲשָׁא בְּמִיָּא, וּמִיָּא בְּאַשָׁא.
דְּרוּם בְּצַפּוֹן, וְצַפּוֹן בְּדְרוּם. מְזַרְחָ
בְּמַעְרָב, וּמַעְרָב בְּמְזַרְחָ. הֵכִי נִמֵּי אֲתַקְשֵׁר כִּלְאָ
כַּחֲדָא, וַיַּחֲוּדָא אֲשֵׁתִילִים דָּא כְּדָא.

שֶׁל רְבוּנוּ בְּמִקּוּם שְׂצָרִיָּה. עַד כָּאן
הַדְּבָקוּת וּבְרָכוֹת וּקְדוּשָׁה כַּחֲדָא
בְּאַבּוֹת.

מִכָּאן וְהֵלְאָה עוֹמְדוֹת שְׂאֵלוֹת
וּבְקִשׁוֹת. הַרְאֵשִׁית שְׂצָרִיָּה אָדָם
לְשָׂאֵל, לְדַעַת בְּדַבְּרֵי רְבוּנוּ, כְּדִי
לְהִרְאוֹת תְּשׁוּקָתוֹ אֵלָיו וְלֹא נִפְרָד
מִמֶּנּוּ. מִשׁוּם שְׂצָרִיָּה אָדָם
לְהִשְׁתַּתֵּף בְּקְדוּשַׁת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
הַעֲלִיּוֹן לְהִתְעַטֵּר בּוֹ, וְהוּא הַשֵּׁם
שֶׁל הַבְּרָכוֹת וְהַקְּדוּשִׁים, כְּפוּז"ו.
סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ יְהוָה שֶׁהוּא
קְדוֹשׁ בְּקְדוּשָׁה. וְהַאוֹתִיּוֹת הֵלְלוּ
(הֶאֱחָרוֹת) הוֹצִיאֻוּ מִמֶּנּוּ אֶת
הַאוֹתִיּוֹת הֶאֱחָרוֹת הֵלְלוּ, הַחֲבוּר
שֶׁל אֱלוֹ, כְּמוֹ חֲבוּר שֶׁל זָכֵר
בְּנֻקְבָּה. וְהַקְּדוּשִׁים הַעֲלִיּוֹנִים
הֵלְלוּ סוּד הַקְּדוּשָׁה.

הַאוֹתִיּוֹת הֶאֱחָרוֹת הֵלְלוּ נִקְרְאוֹת
ט"ל. טַל הַשָּׁמַיִם. סוּד הַחֲשְׁבוֹן
שֶׁל הַאוֹתִיּוֹת שְׁלוֹ, מִשׁוּם שְׂכָאן
לְמַטָּה עוֹמְדִים כָּל הַדְּבָרִים
בְּחֲשְׁבוֹן, וְלֹא חֲשְׁבוֹן, אֶלָּא
לְלַבְּנָה. וּמִשׁוּם כֶּךָ צָרִיָּה
לְהִתְקַשֵּׁר בְּקְדוּשַׁת רְבוּנוּ, וְלֹא
יִפְרָד אָדָם מִמֶּנּוּ. וּכְשִׁשׂוֹאֵל,
רְאֵשִׁית הַשְּׂאֵלוֹת לְהַפִּיר אֶת
רְבוּנוּ, לְהִרְאוֹת שְׂתִישׁוּקָתוֹ אֵלָיו.
מִכָּאן וְהֵלְאָה יִפְרָד מְעַט מְעַט,
וַיִּשְׁאֵל שְׂאֲלֵתוֹ מַה שְׂצָרִיָּה לְשָׂאֵל.
וְכֹרֵ שְׂאֲלוֹתוּי יְהוּן אַחֵר שִׁיִּסְדֵּר
אֶת הַסְּדוּר הַזֶּה שְׂאֲמַרְנוּ. כְּמוֹ כֵּן
כָּל שְׂאֲלוֹתוּי יְהוּן בְּתַחְנוּנִים
וּבְקִשׁוֹת לְפָנָי רְבוּנוּ, וְלֹא יִצְדִּיק
(יִרְחִיק) עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ. אֲשֶׁרִי חֲלַקּוּ
שֶׁל מִי שִׁיִּדְעֵ לְסִדְרֵ סְדוּרָא זֶה,
לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל כְּרִאוּי.

כְּמוֹ שֶׁהָאֵשׁ נֶאֱחָזֵת בְּמִים, וּמִים
בְּאֵשׁ. דְּרוּם בְּצַפּוֹן, וְצַפּוֹן בְּדְרוּם.
מְזַרְחָ בְּמַעְרָב, וּמַעְרָב בְּמְזַרְחָ. כֶּךָ
גַּם מִתְקַשֵּׁר הַכֹּל כַּחֲדָא, וְהַיַּחְוּד
נִשְׁלָם זֶה עִם זֶה.

וְכַרְּ אֹתָם שִׁיּוּדְעִים לְסִדָּר
תְּפַלְתֶּם כְּרֹאוֹי, לְכָלֵּל אֶת
הַהִיכָלוֹת אֵלּוּ בְּאֵלּוּ וּלְקַשֵּׁר זֶה
בְּזֶה, הָאָדָם הַזֶּה נִקְשֵׁר בָּהֶם
וּמְקַרְבוֹ לְהַפְלֵל בָּהֶם. שְׂאֵלָה הוּא
שׂוֹאֵל, וְנוֹתְנִים לוֹ. אֲשֶׁרֵי חָלְקוּ
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אֲחֵר שְׁסִים הַבְּקָשׁוֹת וְהַגּוֹף שֶׁלֹּם
בְּכָל הַצְּדָדִים בְּשִׂמְחַת הַלֵּב וְהוּא
שְׂאֵל וְסִים אֶת הַבְּקָשׁוֹת, יַחֲזֹר
לְהַמְשִׁיךְ לְמִטָּה בְּרָכוֹת וּשְׂמֻחוֹת
בְּסוּד הַהִיכָל הַשְּׁלִישִׁי, לְהַמְשִׁיךְ
לְמִטָּה, וְזֶה הוּא רְצָה ה' אֱלֹהֵינוּ
בְּעַמְ"ךָ יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ (מִשׁוּם)
שִׂמְעָמְדוֹת הֵם הַתּוֹמְכִים שֶׁל
הַגּוֹף. הַרְאֵשִׁית לְמִטָּה מִן הַגּוֹף
שְׁתֵּי יָרְכִים, עַד שְׂמֻגִיעִים
לְבַרְכִים.

וְאֵלּוּ הֵם סוּד הַמְּעַמְדוֹת
שְׂעוּמְדִים עַל הַקְּרָבָן. וְכַאֵן הוּא
סוּד שֶׁל רֵאשִׁיתָם שֶׁל שְׁתֵּי
הַיָּרְכִים מְלַמְעֵלָה עַד לְבַרְכִים,
חֲבוּר הַנְּבִיאִים. וְהַמְרָאוֹת בְּסוּד
הָאוֹתִיוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
שֶׁנִּקְרָא (צְבָאוֹת בְּאֵת ב"ש) הַשְּׁתַּפְ"א.
שֶׁהוּא סוּד הַשֵּׁם שֶׁנִּקְרָא צְבָאוֹת.
זֶה עוֹלָה וְזֶה יוֹרֵד. זֶה נְבִיאִים וְזֶה
מְרָאוֹת.

וְכַאֵן הוּא סוּד עֲלִיּוֹן שֶׁל הַפְּרִיָּתוֹת
שְׂאֲמָרְנוּ, וּכְשִׂמְגִיעַ אָדָם לְבַרְכִים,
לְכַרַע בְּרוּךְ אַתָּה ה' הַמְּחַזֵּיר
שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן, וְהָרִי כַּאֵן חֲזָרוּ
הַפְּרִיָּתוֹת לְמִשְׁנֵה וְהַתְּפָרְכוּ
כַּאֲחֵד.

בְּהִיכָרְ הַשְּׁנֵי לְמִטָּה, שֶׁנִּפְקְדוּ בוֹ
הַנְּשֻׁמוֹת לְעֵלוֹת, לְהַרְאוֹת
בְּמִרְאֵה הַחֲלוּם. מוֹדִים - לְכַרַע
בְּרַפְסִים, לְהוֹדוֹת עַל הַנְּשֻׁמוֹת, כְּמוֹ
שְׂאוּמְרִים עַל נְשֻׁמוֹתֵינוּ
הַפְּקוּדוֹת, (כִּיּוֹן שֶׁנִּשְׂאֵל מֵאֲדוּנו) ס"א הִיכָל
שְׁנֵי הַמְּשִׁיךְ בְּרָכוֹת לְמִטָּה מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ.
וְהִיכָל זֶה הוּא שֶׁנִּפְקְדוֹת בוֹ הַנְּשֻׁמוֹת לְעֵלוֹת
לְהַרְאוֹת בְּמִרְאֵה הַחֲלוּם. כַּאֵן צְרִיךְ בּוֹ אָדָם לְכַרַע
בְּרַפְסִי לְהוֹדוֹת עַל הַנְּשֻׁמוֹת, וְזֶהוּ עַל נְשֻׁמוֹתֵינוּ

וְכַרְּ אֵינּוֹן דִּינְדְעִין לְסִדָּרָא צְלוֹתְהוֹן כְּדָקָא
יֵאוֹת, לְאַתְּפַלְלָא הָנִי הִיכְלִין אֵלִין
בְּאֵלִין, וְלֹאֲתַקְשָׁרָא דָּא בְּדָא. הָאִי בַר נִשׁ
אַתְּקַשֵּׁר בְּהוּ, וְקָרִיב לִיָּה לְאַתְּפַלְלָא בְּהוּ.
שְׂאֵלְתָּא שְׂאִיל וְיָהִיב לִיָּה. זַפְּאָה חוּלְקִיָּה
בְּהָאִי עֲלֵמָא, וּבְעֲלֵמָא דְאַתִּי.

בְּתַר דְּסִיִּים שְׂאֵלְתִין וְגוֹפָא שְׁלִים בְּכָל סְטָרִין
בְּחֻדְוָה דְּלָבָא וְאִיהוּ שְׂאִיל וְסִיִּים
שְׂאֵלְתִין. יְהֵדֵר לְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאן וְחֻדְוֹאן
לְתַתָּא, בְּרָזָא דְהִיכְלָא תְּלִיתָאָה, לְאַמְשָׁכָא
לְתַתָּא, וְדָא הוּא רְצָה יי' אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְ"ךָ
יִשְׂרָאֵל. הָאִי אִיהוּ (נ"א בְּיָו) דְּמַעְמְדוֹת אֵינּוֹן
סְמִכִין דְּגוֹפָא. שִׁירוּתָא לְתַתָּא מִן גּוֹפָא תְּרִין
יָרְכִין, עַד דְּמִטִּי לְבַרְכִין.

וְאֵלִין אֵינּוֹן רְזָא דְּמַעְמְדוֹת, דְּקִיִּמִי עַל
קְרַבְנָא. וְהָכָא אִיהוּ רְזָא שִׁירוּתָא
דְּתְרִין יָרְכִין מְלַעֲיָלָא, עַד בְּרַכִּין, חֲבוּרָא
דְּנְבִיאִים. וּמְרָאוֹת, בְּרָזָא דְאַתְוּוֹן דְּשִׂמָּא
קְדִישָׁא, דְּאַקְרִי (צְבָאוֹת בְּאֵת ב"ש) הַשְּׁתַּפְ"א.
דְּאִיהוּ רְזָא דְשִׂמָּא דְאַקְרִי צְבָאוֹת. דָּא סְלִיק,
וְדָא נְחִית. דָּא נְבִיאִים, וְדָא מְרָאוֹת.

וְהָכָא אִיהוּ רְזָא עֲלָאָה דְּבְרִיָּתִי דְּקַאמְרָן, וְכַד
מִטִּי אֵינִישׁ לְבַרְכִין, יְכַרַע בְּרוּךְ אַתָּה יי'
הַמְּחַזֵּיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן, וְהָא הָכָא אֶהְדְּרוּ
בְּרִיָּתִי לְמִתְנִיתִין וְאַתְּבְּרַכָּאן כְּחֵדָּא.

הִיכְלָא (דף רס"ב ע"א) תְּנִינָא לְתַתָּא, דְּאַתְּפַקְדוּ
בִּיהַ נְשֻׁמְתִין לְסִלְקָא, לְאַתְחַזְזָאָה
בְּחִיזוֹ דְּחֵלְמָא. מוֹדִים, לְאַכְנַעָא בְּרַכִּין,
לְאוּדְאָה עַל נְשֻׁמְתִין, כְּדָקָאמְרָן עַל נְשֻׁמוֹתֵינוּ
הַפְּקוּדוֹת, (כִּיּוֹן דְּאַשְׁתֵּאִיל מִמְּאִרְיָה) ס"א הִיכְלָא תְּנִינָא לְאַמְשָׁכָא
בְּרַכָּאן לְתַתָּא מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וְהָאִי הִיכְלָא אִיהוּ דְּאַתְּפַקְדוּ בִּיהַ
נְשֻׁמְתִין לְסִלְקָא לְאַתְחַזְזָאָה בְּחִיזוֹ דְּחֵלְמָא. הָכָא בְּעֵי בַר נִשׁ לְאַכְרַעָא
בְּרַכִּין לְאוּדְעָא עַל נְשֻׁמְתִין וְדָא הוּא עַל נְשֻׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת) עַד

הפקודות) עד שמגיע להטוב שמך
ולך נאה להודות.

וזהו תוף סוד השם הקדוש
שנקרא ב"ם במוכ"ן. זה נקרא אל
אלהים, שהוא בסוד עליון. (יהושע
בב) אל אלהים יהו"ה הוא ידע.
הפלל של האותיות האחרות
הללו שיוצאות מהם, (וכאן הוא סוד
אחד שכל הירכים מברכות) ולמטה סוד
החלום. הסוד לאותו מקום
להכניס בהם נשמות. וצריכים
להמשיך בברכות הללו כדי
למצא מנוחה בעולם הזה
ובעולם הבא.

התיכף התחתון למטה - שים
שלום טובה וברכה. כאן הוא פלל
השלום. שלום למעלה, שלום
למטה, שלום לכל הצדדים,
שלום בפמליא של מעלה, שלום
בפמליא של מטה, וההיכל הזה
הוא פמליא של מטה. (שהוא היכל
שלמטה, וזה בחבור וכו') בחבור אחד
בפמליא (פהיכל) של מעלה. ומכאן
שופע לכל אותם התחתונים
שבחורין.

וכאן נכלל ונרשם הפל באחד,
מעלה ומטה, באור אחד,
להשתלם שם מלא, ה' אלהים.
השם הזה שהוא שלם בכל אותם
ההיכלות, בכל אותם האורות
העליונים שיהיו כלם אחד. (שים
שלום טובה וברכה)

האדם הזה, כשנשאל מההיכל
הזה לצאת החוצה, ישים עצמו
כמי שיוצא מחברת המלך ומתוף
היכלו, וינמיך את עצמו לפניו.
אבל ישמח את עצמו, שהרי הוא
ראשון לטל עטרה של משיכת
הברכות ששופעות מיחוד של
רבנו. זהו הבן שהוא מהיכל
המלך, שהרי בשעה הזאת שיוצא
מלפני המלך, והפל קשור בכל
הצדדים הללו בקשר של יחוד
וברכות וקדשה ותוספת קדשה.

דמטי להטוב שמך ולך נאה להודות.
ודא הוא גו רזא דשמא קדישא, דאקרי ב"ם
במוכ"ן. דא אקרי אל אלהים, דאיהו
ברזא עלאה. (יהושע כב) א"ל אלהים יהו"ה הוא
יודע. פללא דאלין אתוון אחרנין דנפקי
מנייהו, (ד"א והכא איהו רזא דכולהו נרכין מברכין) ולתתא,
רזא דחלמא. רזא לההוא אתר לאעלא בהו
נשמתיין. ובעינן לאמשכא בהני ברקאן, בגין
לאשפחא נייחא בהאי עלמא, ובבעלמא דאתי.
היכלא תתאה לתתא, שים שלום טובה
וברכה. הכא איהו כללא דשלום.

שלום לעילא, שלום לתתא, שלום לכל
סטריין, שלום בפמליא דלעילא, שלום
בפמליא דלתתא, והיכלא דא איהו פמליא
דלתתא. (ס"א דאיהו היכלא דלתתא ודא בחבורא וכו')
חדא בפמליא (נ"א בהיכלה) דלעילא. ומחכא נגיד
לכל אינון תתאי דלבר.

והכא אתפליל ואשתלים פלא כחדא, עילא
ותתא, בנהירו חדא, לאשתלמא שם
מלא, יי' אלהים. שם דא דאיהו שלם, בכל
אינון היכלין, בכל אינון נהורין עלאין,
למהוי כלהו חד. (שים שלום טובה וברכה).

האי בר נש, פד אשתאיל מהיכלא דא לנפקא
לבר. ישוי גרמיה, פמאן דנפיק
מחברותא דמלפא, ומגו היכליה, וימאיך
גרמיה קמיה. אבל יחדי גרמיה, דהא קדמאה
איהו, לנטלא עטרא דמשיכו דברפאן דנגדין
מיחודא דמאריה. דא איהו בר, דאיהו
מהיכלא דמלפא. דהא בהאי שעתא דקא
נפיק מקמי מלפא, וכלא קשיר בכל הגני
סטריין, בקשורא דיחודא, וברפאן, וקדושה,
ותוספת קדושה. קדשא בריך הוא קרי
לפמליא דלעילא, ואמר לון, פתובו להאי בר

הקדוש ברוך הוא קורא לפמליא של מעלה, ואומר להם: כתבו על אדם פלוני הנה, מאותם שנקראים חושבי שמו.

מי הם חושבי שמו? אותם שחושבים ומכונים בסוד של שמו, ליחד היכלות בהיכלות, לקשר קשרים וליחד את כלם ביחוד אחד. ואלו הם חושבי שמו, כמו שנאמר (מלאכי א) ולחשבי שמו. אז כותבים אותו, ונרשם ונודע למעלה, והוא (נרשם) נשלם למעלה ולמטה.

ומי שקרב לפני רבונו ומתפלל תפלתו, ולא השלים את היחוד, ולא חושש לכבוד רבונו לקשר קשרים כמו שאמרנו, טוב לו שלא נברא, והקדוש ברוך הוא אומר: (ירמיה כב) כתבו את האיש הזה ערירי גבר לא יצלח בימיו. וזהו (משלי כח) גזול אביו ואמו.

כאן נשלם הכל, למעלה ולמטה, סוד השם הקדוש שולט למעלה, מצפ"ץ מצפ"ץ. (שמות לד) ה' אל רחום וחנון. כאן הוא סוד השם הקדוש הנה להתקדש באותיותיו בבית עשרה, ואותיות אחרות בקדשת היחידי בתפלה. אחר שנים, עומד על רגליו (לכפר) להודות על חטאיו, כדי שלא יהיה פתחון פה לצד האחר להסטיין עליו, ונכנע לפניו. ועמד בקיומו להתברך מבית המלך.

ואשרי חלקו של מי שהתקדש בכגון זה בתפלה כמו שאמרנו, וקושר קשרים, ומיחד יחודים, ומתפנן בכל כראוי, ולא יסטה ימינה ושמאלה. תפלתו אינה חוזרת ריקם. הקדוש ברוך הוא גוזר - והוא מבטל. על זה כתוב, (משלי כג) ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך. יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא. (אסתר ב) בערב היא באה, הינו

נש פלגיא, מאינן דאקרון חושבי שמו. מאן חושבי שמו. אינן דמחשבי ומכוונין ברזא דשמייה, ליחדא היכלין בהיכלין, לקשרא קשרין, וליחדא פלהו ביחודא חדא. ואלין אינן חושבי שמו, כמה דאת אמר (מלאכי א) ולחושבי שמו. פדין אכתיבו ליה, ואתרשים ואתמודע לעילא, (ואתרשים) ואתלים איהו לעילא ותתא.

ומאן דקריב קמי מאריה, וצלי צלותיה, ולא אשלים יחודא, ולא חייש על יקרא דמאריה, לקשרא קשרין כדקאמרן, טב ליה דלא אברי. וקודשא בריך הוא אמר (ירמיה כב) פתבו את האיש הזה ערירי גבר לא יצלח בימיו. ודא איהו (משלי כח) גזול אביו ואמו.

הכא אשתלים כלא לעילא ותתא, רזא דשמא קדישא שליטא לעילא. מצפ"ץ מצפ"ץ. (שמות לד) יי' אל רחום וחנון. הכא איהו רזא דשמא קדישא דא, לאתקדשא באתווי כבי עשרה, ואתוון אתרנין בקדושה דיחידאי בצלותא. בתר דסיים, קאים על רגלוי, (נ"א לכפרא) לאודאה על חובוי, בגין דלא יהא פטרא דפומא לסטרא אחרא, לאסטאה ליה, ואתכפיא קמיה. ויקום בקיומיה לאתברכא מבי מלכא.

וזבאה חולקיה מאן דאתקדש בהאי גוונא בצלותא כדקאמרן, וקשר קשרין, ויחד יחודין, ויתכוון בכלא כדקא יאות, ולא יסטי לימינא ולשמאלא. צלותיה לא אהדר בריקניא. קדשא בריך הוא גזיר ואיהו מבטל. על דא כתיב (משלי כג) ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך. אית ליה חולקא בעלמא דין, ובעלמא דאתי. (אסתר ב) בערב היא באה היינו.

בְּתוֹב, (משלי לא) וּתְקַם בְּעוֹד לִלְלָה וּתְתֵן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְגו' מֵהָיָה רַבּוּי שֶׁל בְּרָכוֹת וּקְדוּשָׁה וְתוֹסֶפֶת קְדוּשָׁה שְׁנוּטֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית מט) וְלַעֲרַב יַחֲלַק שְׁלָל, שְׁמַחֲלֶקֶת חֶלֶק לְכֻלָּם, וְאֶפְלוּ לַצַּד הָאֲחֵר חֶלֶק לְבָדוּ.

וְסוּד זֶה סוּד לְבַנֵּי הָאֱמוּנָה. הַחֶלֶק שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר כֹּל אוֹתוֹן עֲבֹרוֹת וְכָל אוֹתָם חֲטָאִים שֶׁל אוֹתוֹ אֲדָם שֶׁקָּשַׁר אֶת קֶשֶׁר הַיְחִוּד, שֶׁהַתְּוֹדָה עֲלֵיהֶם, כֹּלָם שׁוֹרִים עַל הַצַּד הָאֲחֵר, וְהֵם חֶלֶק וְנַחֲלָה שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר הַטָּמֵא. וְאִם לֹא מוֹדָה עֲלֵיהֶם, נִמְצָא מְקַטְרֵג וְיִכּוֹל לוֹ. וְאִם מוֹדָה עַל כָּל חֲטָאָיו בְּאוֹתָהּ תִּפְלָה, שֶׁקוֹשֶׁר קֶשֶׁרֵי הַיְחִוּד וְהַתְּבָרָכוֹ עֲלֵיוֹנִים וְתַחֲתוֹנִים. וּמֵאוֹתוֹ הַחֶלֶק שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, כֹּל אוֹתָם עֲבֹרוֹת וְחֲטָאִים שֶׁהוֹדָה עֲלֵיהֶם, נוֹטֵל אוֹתָם לְחֶלְקוֹ. וְסוּד זֶה הַשְּׁעִיר, שֶׁכְּתוּב (ויקרא טז) וְהַתְּוֹדָה עֲלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת וְגו', וְכְתוּב וְנִשָּׂא הַשְּׁעִיר וְגו'. זֶה חֶלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ וְנַחֲלָתוֹ.

וְאִם אוֹתוֹ אֲדָם שֶׁב לְסִרְחוֹן חֲטָאָיו - אוֹי לוֹ! שְׂאֵת כָּלָם נוֹטֵל מֵאוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר בְּעַל כְּרָחוּ שֶׁל אוֹתוֹ הַצַּד. וּמִתּוֹךְ שְׁנוּטֵל אוֹתָם מֵהַצַּד הַזֶּה בְּעַל כְּרָחוּ שֶׁל אוֹתוֹ הַצַּד, אִזּוֹ הוּא מֵרַע לוֹ, וְהוֹפֵךְ אֵלָיו לְמִקְטָרֵג וּמְקַטְרֵג לוֹ. וְכִשְׁמוּדָה עֲלֵיהֶם, נוֹטֵל אוֹתָם אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר, וְהוּא חֶלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ.

וְהַסוּד הַזֶּה, כִּף גַּם הַקְּרָבָן - שֶׁצָּרִיף לְהוֹדוֹת עַל אוֹתוֹ הַקְּרָבָן כֹּל עֲוֹנוֹתָיו וְחֲטָאָיו, לְתַת חֶלֶק לְמֵי שֶׁצָּרִיף. כֹּל הַקְּרָבָן לְזֶה הַצַּד חֶלֶק הַקְּדוּשָׁה וּרְצוֹן הַקְּדוּשָׁה. וְלַצַּד הַזֶּה אוֹתוֹ חֶלֶק שֶׁל אוֹתָם עֲוֹנוֹת וְחֲטָאִים שֶׁנִּתְּנוּ בְּהוֹדָאָה עַל אוֹתוֹ בְּשֵׁר הַקְּרָבָן, כִּכְתוּב

בְּתוֹב (משלי לא) וּתְקַם בְּעוֹד לִלְלָה וּתְתֵן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְגו' מֵהָיָה רַבּוּי דְּכַרְפָּאן, וּקְדוּשָׁה, וְתוֹסֶפֶת קְדוּשָׁה דְּקָא נְטִילָא. כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (בראשית מט) וְלַעֲרַב יַחֲלַק שְׁלָל, דְּפְלִיגַת חוּלְקָא לְכֻלָּא, וְאֶפְלוּ לְסִטְרָא אֲחֵרָא חוּלְקָא בְּלַחֲוֹדָהָ.

וְרָזָא דָא, רָזָא לְבַנֵּי מְהִימְנוּתָא. חוּלְקָא דְּסִטְרָא אֲחֵרָא מְסַאָבָא, כֹּל אֵינּוֹן חוּבִין, וְכֹל אֵינּוֹן חֲטָאִין, דִּיהוּא בַר נֶשׁ דְּקָשֶׁר קֶשֶׁרֵין דִּיחֻוּדָא, דְּאֲתוּדָה עֲלֵיהוּ, כְּלֵהוּ שְׂרִיין עֲלֵיהּ דְּסִטְרָא אֲחֵרָא. וְאֵינּוֹן חוּלְקָא וְאֲחֻסְנָתָא דְּסִטְרָא אֲחֵרָא מְסַאָבָא. (דף רס"ב ע"ב) וְאִי לֹא אוֹדֵי עֲלֵיהּ, אֲשַׁתְּכַח מְקַטְרָגָא וְיִכּוֹל לֵיהּ.

וְאִי אוֹדֵי עַל כָּל חוּבִין, בְּהֵינָא צְלוּתָא, דְּקָשֶׁר קֶשֶׁרֵין דִּיחֻוּדָא, וְאֲתַבְּרָכָאן עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי. וּמֵהָיָה חוּלְקָא דְּסִטְרָא אֲחֵרָא, כֹּל אֵינּוֹן חוּבִין וְחֲטָאִין דְּאוֹדֵי עֲלֵיהוּ, נְטִילָא לוֹן לְחוּלְקֵיהּ. וְרָזָא דָא שְׁעִיר. דְּכְתוּב, (ויקרא טז) וְהַתְּוֹדָה עֲלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת וְגו', וְכְתוּב וְנִשָּׂא הַשְּׁעִיר וְגו', דָּא הוּא חוּלְקֵיהּ וְעַדְבֵּיהּ וְאֲחֻסְנָתֵיהּ.

וְאִי הוּא בַר נֶשׁ תָּב לְסִרְחָנֵי דְּחוּבִין, וְוִי לֵיהּ, דְּכִלְהוּ נְטִיל לוֹן מֵהָיָה סִטְרָא, בְּעַל כְּרָחִיָה דִּיהוּא סִטְרָא. וּמַגּוּ דְּנְטִיל לוֹן מֵהָיָה סִטְרָא בְּעַל כְּרָחִיָה דִּיהוּא סִטְרָא, כְּדִין אֲבָאִישׁ לֵיהּ, וְאֲתַהֲפֵף עֲלֵיהּ מְקַטְרָגָא, וְקַטְרִיג לֵיהּ. וְכַד אוֹדֵי עֲלוּי, נְטִיל לוֹן הוּא סִטְרָא אֲחֵרָא, וְאֵיהוּ עַדְבֵּיהּ וְחוּלְקֵיהּ.

וְרָזָא דָא, הֵכִי נְמִי קְרַבְנָא, דְּבַעֵי לְאוּדָאָה עַל הוּא קְרַבְנָא, כֹּל חוּבִין וְחֲטָאֵי, לְמִיָּהֵב חוּלְקָא לְמֵאן דְּאֶצְטְרִיף. קְרַבְנָא כֻּלָּא לְסִטְרָא

דָּא חוּלְקָא דְּקוּדְשָׁא, וְרַעוּתָא דְּקוּדְשָׁא. וְלְסִטְרָא דָּא, הוּא חוּלְקָא

דאינזן חובין, וְחֲטָאִין דְּאִתְיִיְהִיבוּ בְּהוֹדָאָה עַל הַהוּא
 בְּשָׂרָא דְקָרְבַּנָּא. כְּמָה דְכִתְיִב, (משלי כה) אִם רָעַב שׁוֹנְאָךְ
 הָאֲכִילָהּ לְחֵם וְגו' . פִּי גִחְלִים אֶתְּה חוֹתָה וְגו' ,
 וְסִימְנִיךְ (אסתר ה) יבֹא הַמֶּלֶךְ וְהִמְן אֶל הַמִּשְׁתָּה. זְכָאָה
 אִיהוּ מָאן דִּידַע אֲרַחֲיָה לְמַהֵךְ בְּאַרְחָ קְשׁוּט .

וְכָרְ מָאן דְּלֹא יָדַע לְסַדְרָא שְׂבַחָא דְמֵאֲרִיָּה, טַב לִיָּה
 דְּלֹא אֲבָרִי. בְּגִין דְּאֲצִטְרִיךְ צְלוֹתָא דְאִיהוּ שְׁלָמָא
 לְעִילָא. (בגין דאצטריך צלותא) מְגוּ מַחְשְׁבָה, וְרַעוּתָא דְלְבָא,
 וְקָלָא, וּמְלָה דְשִׁפּוּן. לְמַעַבְד שְׁלִימוּ וְקִשּׁוּרָא
 וְיַחְוּדָא לְעִילָא, כְּגוּוֹנָא דְאִיהוּ לְעִילָא. כְּגוּוֹנָא
 דְנִפְקָא שְׁלִימוּ מְעִילָא לְתַתָּא, הֲכִי אֲצִטְרִיךְ מִתְתָּא
 לְעִילָא, לְקִשְׁרָא קִשְׁרָא כְּדָקָא יְאוּת .

רְוֵא לְחִבְרִיָּא דִּיהֲכוּן בְּאַרְחָ מִיִּשְׂרָא, מַחְשְׁבָה.
 וְרַעוּתָא. וְקָלָא. וּמְלָה. אֵלִין אַרְבַּע מְקִשְׁרִין
 קִשְׁרִין. לְבַתֵּר קִשְׁרֵי קִשְׁרִין כְּלֵהוּ כְּחָדָא, אֲתַעְבִּידוּ
 כְּלֵהוּ וְרִתִּיכָא חָדָא, לְאַשְׁרָאָה עַלְיִיָּהוּ שְׂכִינְתָּא,
 וְאֲתַעְבִּידוּ כְּלֵהוּ לְבַתֵּר אַרְבַּעָה סְמִכִין לְאַתַּעְטְרָא
 בְּהוּ, וְשְׂכִינְתָּא אֲסַתְמִיךְ עַלְיִיָּהוּ, בְּכָל אֵינזן קִשְׁרִין
 עֲלָאִין .

מַחְשְׁבָה אֲפִיק רַעוּתָא, (רַעוּתָא אֲפִיק כְּלָא) רַעוּתָא דְנִפְיָק
 מְגוּ מַחְשְׁבָה, אֲפִיק קָלָא דְאַשְׁתַּמַּע, וְהַהוּא
 קָלָא דְאַשְׁתַּמַּע, סְלִיק לְקִשְׁרָא קִשְׁרִין מִתְתָּא לְעִילָא,
 הֵיכְלִין תְּתָאִין בְּעֲלָאִין. קָלָא דְאִיהוּ קִשְׁרִין
 וּמִשִּׁיךְ בְּרַכָּאן מְעִילָא לְתַתָּא בְּלַחֲיִשׁוּ, סְמִיךְ אֵלִין
 אַרְבַּעָה סְמִכִין: מַחְשְׁבָה. וְרַעוּתָא. קָלָא. וּמְלָה.
 סְמִיכוּ בְּסִיּוּמָא דְקִשּׁוּרָא, אֲתֵר דְכְּלָא אֲתַקְשֵׁר בִּיָּה
 כְּחָדָא, וְאֲתַעְבִּידוּ כְּלֵהוּ חַד .

זְכָאָה אִיהוּ בַר נֶשׁ דְּקִשְׁרָא קִשְׁרִין דְמֵאֲרִיָּה, וְסְמִיךְ
 סְמִיכִין כְּדָקָא יְאוּת, וְאַתְכּוּוֹן בְּכָל הַנִּי מְלִין
 דְקִאֲמְרִין. זְכָאָה אִיהוּ בְּהֵאִי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי .

בְּרַכוּת מִמְעֵלָה לְמַטָּה בְּלַחֲשׁ, תּוּמָךְ אֶת אַרְבַּעַת הַתּוּמָכִים הַלְלוּ: מַחְשְׁבָה וְרַצוֹן, קוֹל וְדַבּוּר.
 סְמִיךְ בְּסִיּוּם הַקִּשְׁרָא, הַמְקוּם שֶׁהַכֹּל נִקְשֵׁר בּוֹ כְּאַחַד, וְכֹלָם נַעֲשִׂים אַחַד.
 אֲשֶׁרִי הָאִישׁ שֶׁקוֹשֵׁר קִשְׁרֵי רַבּוּנִי, וְסוּמָךְ סְמִיכוּת כְּרֵאוּי, וּמִתְכּוּן בְּכָל הַדְּבָרִים הַלְלוּ שְׂאֲמַרְנּוּ.

(משלי כה) אִם רָעַב שׁוֹנְאָךְ
 הָאֲכִילָהּ לְחֵם וְגו' , פִּי
 גִחְלִים אֶתְּה חוֹתָה וְגו' .
 וְסִימְנִיךְ - (אסתר ה) יבֹא
 הַמֶּלֶךְ וְהִמְן אֶל הַמִּשְׁתָּה.
 אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׂוִידַע דְּרַכּוּ
 לְלַכְתּ בְּדַרְךְ אַמְת .

וְכָרְ מִי שְׁלֹא יוֹדַע לְסַדְרָא
 אֶת שְׂבַח רַבּוּנִי, טוֹב לוֹ
 שְׁלֹא נִבְרָא, מִשׁוּם שְׁצַרִיךְ
 תְּפִלָּה שְׁהִיא שְׁלָמָה
 לְמַעֲלָה, (מִשׁוּם שְׁצַרִיךְ תְּפִלָּה)
 מִתּוֹךְ מַחְשְׁבָה וְרַצוֹן הַלֵּב
 וְקוֹל וְדַבְרֵי הַשְּׁפָתִים,
 לַעֲשׂוֹת שְׁלָמוֹת וְקִשְׁרָא
 וְיַחְוּד לְמַעֲלָה, כְּמוֹ שֶׁהוּא
 לְמַעֲלָה. כְּמוֹ שְׂוִיָּצָא
 שְׁלָמוֹת מִמְעֵלָה לְמַטָּה,
 כְּךָ דְרַךְ מִמַּטָּה לְמַעֲלָה
 לְקִשְׁרָא קִשְׁרָא כְּרֵאוּי .

הַסּוּד לְחִבְרִים שְׁיִלְכוּ
 בְּדַרְךְ יִשְׂרָא - מַחְשְׁבָה
 וְרַצוֹן וְקוֹל וְדַבּוּר. אֵלוּ
 הָאַרְבַּעָה קוֹשְׁרִים קִשְׁרִים.
 אַחַר קִשְׁרָא הַקִּשְׁרִים שֶׁל
 כָּלם כְּאַחַד, נַעֲשׂוּ כָלם
 מְרַכְּבָה אַחַת לְהַשְׁרוֹת
 עֲלֵיהֶם שְׂכִינָה, וְנַעֲשׂוּ כָלם
 לְאַחַר אַרְבַּעָה תּוּמָכִים
 לְהַתְעַטֵּר בָּהֶם, וְהַשְׂכִּינָה
 נִסְמָכֶת עֲלֵיהֶם בְּכָל אוֹתָם
 הַקִּשְׁרִים הַעֲלִיּוֹנִים .

מַחְשְׁבָה מוֹצִיאָה רַצוֹן,
 (רַצוֹן מוֹצִיאָה הַלֵּב) רַצוֹן שְׂוִיָּצָא
 מִתּוֹךְ מַחְשְׁבָה, מוֹצִיאָה
 קוֹל שְׁנַשְׁמָע, וְאוֹתוֹ קוֹל
 שְׁנַשְׁמָע עוֹלָה לְקִשְׁרָא
 קִשְׁרִים מִמַּטָּה לְמַעֲלָה,
 הֵיכְלוֹת תְּחַתּוֹנִים
 בְּעֲלִיּוֹנִים. הַקוֹל שֶׁהוּא
 קוֹשֵׁר קִשְׁרִים וּמוֹשֵׁף

בְּרַכוּת מִמְעֵלָה לְמַטָּה בְּלַחֲשׁ, תּוּמָךְ אֶת אַרְבַּעַת הַתּוּמָכִים הַלְלוּ: מַחְשְׁבָה וְרַצוֹן, קוֹל וְדַבּוּר.
 סְמִיךְ בְּסִיּוּם הַקִּשְׁרָא, הַמְקוּם שֶׁהַכֹּל נִקְשֵׁר בּוֹ כְּאַחַד, וְכֹלָם נַעֲשִׂים אַחַד.
 אֲשֶׁרִי הָאִישׁ שֶׁקוֹשֵׁר קִשְׁרֵי רַבּוּנִי, וְסוּמָךְ סְמִיכוּת כְּרֵאוּי, וּמִתְכּוּן בְּכָל הַדְּבָרִים הַלְלוּ שְׂאֲמַרְנּוּ.

עד הָכָא אֲשֶׁתְּכֻלְלוּ הֵיכְלִין בְּסִטְרָא דְקְדוּשָׁה.
 רבי שמעון פתח ואמר, (הושע ו) וְהָמָּה כְּאָדָם
 עָבְרוּ בְרִית שָׁם בְּגֵדוֹ בִּי. מֵאֵן יִגְלֶה עֶפְרַיִם
 מֵעֵינֵיךָ אָדָם קְדָמָא, דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 פְּקִיד לָךְ פְּקוּדָא חֲדָא, וְלֹא יִכְלִית לְקִיּוּמָא
 בָּהּ. בְּגִין דְּאִתְפְּתִית עַל מַלְיִן בִּישׁוּן, דְּאִסְטִי
 לָךְ הֵהוּא חוּיָא בִישָׂא, דְכְתִיב, (בראשית א) וְהִנְחֵשׁ
 הָיָה עָרוֹם. וּבְגִין כֶּף, אִתְפְּתִית אֲבַתְרִיָּה,
 וְגֵרְמַת מִיתָה לְגֵרְמָךְ, וְלְכָל אֵינּוֹן תּוֹלְדִין
 דְּנִפְקוּ מִינָךְ. תָּא חוּזִי, דְכָל מָאן דְּאִתְפְּתָא
 אֲבַתְרִיָּה וְנַחֲת לְגַבִּיָּה בְּרַגְעָא חֲדָא, יִתְאַבִּיד
 לְגַבִּיָּה.

תָּא חוּזִי, דְיוד הוּה קִיּוּמָא נְעִיץ בְּמִקּוּרָא דְמִיִּין
 נְבָעִין, וְכֵד אִתְדַחֲיָא לְאַרְעָא אַחְרָא,
 וְצַעְרִין לִיה, וְלִפּוּם צַעְרִיָּה אִתְדַחֲיָא מְאַרְעָא
 קְדִישָׁא. אַף עַל גַּב דְּנַחֲת מְדַרְגּוּי לְדַרְגָּא
 תַּתָּא, קָם בְּקִיּוּמִיָּה, וְלֹא עָאל לְסִטְרָא
 אַחְרָא, וְאִסְתְּמַר מִנִּיָּה. מַה כְּתִיב (שמואל א כ)
 וְאוֹלָם חִי יְיָ וְחִי נִפְשֶׁךָ פִּי כִפְשָׁע בִּינִי וּבִין
 הַמּוֹת. דְּהָא נַחֲת בְּדַרְגּוּי, עַד דְּהוּה בִּיה הָאִי
 שְׁעוּרָא. וְזַפָּאָה חוּלְקִיָּה, מָאן דְּאִסְתְּמַר
 מַהֵהוּא סִטְרָא בִישָׂא, וּמְכָל דְּרַגִּין דְּהֵהוּא
 סִטְרָא, דְּמִשְׁתַּכְּחִי בְּעַלְמָא.

דְּכַמְּה סְטְרִין וְדַרְגִּין אִית לְיִצְר הָרַע: נַחֲשׁ
 עַקְלָתוֹן. שְׁטָן. מְלֵאךְ (דף רס"ג ע"א)
 הַמּוֹת. יִצְר הָרַע. וְהָא אוּקְמוּהּ. דְּאִף עַל גַּב
 דְּבִשְׁמֵהֶן אֵלִין אַקְרִי, שְׂבַע שְׂמֵהֶן אֵינּוֹן לִיה:
 שְׁטָן. טְמָא. שׁוּנָא. אֶבֶן מְכֻשׁוּל. עַרְל. רַע.
 צְפוּנִי. אֵלִין אֵינּוֹן שְׂבַע שְׂמֵהֶן, לְקַבֵּל שְׂבַע
 דְּרַגִּין דְּהֵיכְלִין דִּילִיָּה, דְּכֻלְהוּ מִסִּטְרָא
 מְסֻבָּא כְּדַקְאֲמָרֵן. לְקַבֵּל אֵלִין שְׂבַעָה שְׂמֵהֶן,
 אֵינּוֹן דְּאַקְרִי בְּהוּ גִיְהֵנָם, אֲתֵר דְּאִתְדַּנּוּ בִּיה
 חִיבָּיָא דְּעַלְמָא. וְאֵלִין אֵינּוֹן: בּוֹר. שַׁחַת.

אֲשֶׁרִיו בְּעוֹלָם הָיָה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
 עַד כָּאֵן נִתְקַנּוּ הֵיכְלֹת שְׂבַעָה
 הַקְדָּשָׁה.

רבי שמעון פתח ואמר, (הושע ו)
 וְהָמָּה כְּאָדָם עָבְרוּ בְרִית שָׁם בְּגֵדוֹ
 בִּי. מִי יִגְלֶה עֶפְרַיִם מֵעֵינֵיךָ, אָדָם
 הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צִוָּה
 אוֹתָךְ מְצוּה אַחַת וְלֹא יִכְלֶת לְעַמֵּד
 בָּהּ, מִשּׁוּם שֶׁהִתְפַּתִּית עַל דְּבָרִים
 רְעִים, שֶׁהִסִּית אוֹתָךְ אוֹתוֹ הִנְחֵשׁ
 הָרַע, שְׂכַתוּב (בראשית א) וְהִנְחֵשׁ
 הָיָה עָרוֹם. וּמִשּׁוּם כֶּף הִתְפַּתִּית
 אַחֲרָיו וְגֵרְמַת מִיתָה לְעַצְמָךְ וְלְכָל
 אוֹתָם תּוֹלְדוֹת שִׁיְצֵאוּ מִמֶּךָ. בֹּא
 וּרְאֵה, שְׁכַל מִי שֶׁמִּתְפַּתֵּה אַחֲרָיו
 וְיִוֹרֵד אֵלָיו לְרַגַע אֶחָד, יֵאבֵד
 אֶצְלוֹ.

בֹּא וּרְאֵה, דְיוד הוּה קִיּוּמוֹ נְעוּץ
 בְּמִקּוּרָא שְׁל מִים נּוֹכְעִים,
 וּכְשֶׁנִּדְחָה לְאַרְץ אַחֲרָת וְצַעְרוּ
 אוֹתוֹ, וְלִפִּי צַעְרוּ נִדְחָה מִהָאָרֶץ
 הַקְדוּשָׁה - אַף עַל גַּב שְׂיִרְד
 מְדַרְגָּתוֹ לְדַרְגָּה תַּחְתּוֹנָה עִמָּד
 בְּקִיּוּמוֹ, וְלֹא נִכְנַס לְצַד הָאֲחֵר
 וְנִשְׁמַר מִמֶּנּוּ. מַה כְּתוּב? (שמואל א-כ)
 וְאוֹלָם חִי ה' וְחִי נִפְשֶׁךָ פִּי
 כִפְשָׁע בִּינִי וּבִין הַמּוֹת. שְׁהִרִי יִרְד
 בְּדַרְגָּתוֹ עַד שֶׁהָיָה בּוֹ הַשְׁעוּר הָהוּא.
 וְאֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ שְׁל מִי שֶׁנִּשְׁמַר
 מֵאוֹתוֹ הַצַּד הָרַע, וּמְכָל דְּרַגּוֹתָיו
 שְׁל אוֹתוֹ הַצַּד שְׁנַמְצָאִים בְּעוֹלָם.
 שְׂכַמְּה צְדָדִים וְדַרְגוֹת יֵש לְיִצְר
 הָרַע: נַחֲשׁ עַקְלָתוֹן, שְׁטָן, מְלֵאךְ
 הַמּוֹת, יִצְר הָרַע. וְהִרִי פְּרִשׁוּהָ.
 שְׂאָף עַל גַּב שְׁנַקְרָא בְּשִׁמוֹת
 הַלְלוּ, יֵש לוֹ שְׂבַעָה שְׁמוֹת: שְׁטָן,
 טְמָא, שׁוּנָא, אֶבֶן מְכֻשׁוּל, עַרְל,
 רַע, צְפוּנִי. אֵלוֹ הֵם שְׂבַעָה שְׁמוֹת
 כְּנִגְדָּ שְׂבַע דְּרַגּוֹת שְׁל הֵיכְלֹת
 שְׁלוֹ, שְׂכַלָם מְצַד הַטְּמָאָה כְּפִי
 שְׂאֲמָרְנוּ. כְּנִגְדָּ שְׂבַעָה הַשְׁמוֹת
 הַלְלוּ, אוֹתָם שְׁנַקְרָא בְּהֵם גִּיְהֵנָם,
 הַמְקוּם שְׂבוּ נְדוּנִים הַרְשָׁעִים שְׁל
 הָעוֹלָם, וְאֵלוֹ הֵם: בּוֹר, שַׁחַת,

חדשים שְהַרְשָׁעִים נְדוּנִים בָּהֶם וְנִשְׁמָתָם נְדוּנִית בָּהֶם. אֲשֶׁרִי חִלְקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים שְׁמוֹנָעִים רְגֵלֵיהֶם מֵהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא מִתְקַרְבִּים לְשַׁעְרֵיהֶם, כְּדִי לְהַנְצִיל מֵהֶם בְּאוֹתוֹ הַעוֹלָם.

הַהִיכָר הָרֵאשׁוֹן - רֵאשִׁית הַצֵּד שֶׁל הַיֵּצֵר הָרָע. הַהִיכָל הָרֵאשׁוֹן הַזֶּה נִקְרָא בּוֹר רֵיק מֵהַכֵּל. מִי שֶׁבָּא לְהַפְנֵס בּוֹ, אֵין מִי שְׁאוּחֵז בּוֹ. כֻּלָּם דוֹחִים אוֹתוֹ לִפְלִי שְׁלֹא יָקוּם. אֵין בּוֹ תְּמִיכָה לְטוֹב.

בְּהִיכָר הַזֶּה עוֹמֵד מִמְּנָה אֶחָד שְׁשָׁמוֹ דוּמָה, וְזֶהוּ שְׁעוֹמֵד לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. זֶהוּ שְׁאוּחֵז בְּנִשְׁמָה, כְּשֶׁנִּדְחִית מִן הַהִיכָל הַקְּדוּשׁ, עַל יְדֵי אוֹתוֹ מִמְּנָה טְהוּרֵי"ל, וְזֶהוּ שְׁעוֹמֵד עַל אוֹתוֹ הַשֹּׁעַר שֶׁל אוֹתוֹ צֵד הַקְּדוּשָׁה, וּמְשוּם כֶּף עוֹמֵד הַדוּמָה הַזֶּה לְאַחֲזוֹ אֶת הַנִּשְׁמָה, וְכַמָּה שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים עִמוֹ.

וְתַחַת הַמְּמָנָה הַזֶּה עוֹמֵד מִמְּנָה אֶחָד, שְׁאֵלָף וּרְכִבּוֹת תַּחְתָּיו, וְהַמְּמָנָה הַזֶּה נִקְרָא פְתוּ"ת. זֶהוּ שְׁעוֹמֵד לְפִתּוֹת בְּנֵי אָדָם, וְזֶהוּ שְׁשׂוּרָה עֲלָיו וּמִסִּית אוֹתוֹ לְהַסְתַּפֵּל וּלְעֵין בְּמָה שְׁלֹא צָרִיךְ, בְּכַמָּה זְנוּנִים וּבְכַמָּה נְאוּפִים. וְכֵן אוֹתָם שְׁעִמוֹ, כֻּלָּם עוֹמְדִים אֶצְלוֹ וְהוֹלְכִים לְפָנָיו, וּמְכַרְיָחִים אוֹתוֹ לְהַסִּית עֵינָיו, לְהַסְתַּפֵּל בְּמָה שְׁלֹא צָרִיךְ.

וְזֶהוּ (סְרָרִים שְׁהוּא) סְרָסוֹר רַע לְכָל אוֹתוֹן רָעוֹת, זֶהוּ שְׁעוֹמֵד עַל הַקְּבֵר בְּזִמְן שְׁנֵדוֹן אוֹתוֹ הַגּוֹף וְשׁוֹבֵר לוֹ אֶת עֵינָיו, מְשׁוּם שְׁהוּא פִתַּח אוֹתָם כְּשֶׁהוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהֵם שְׁלוֹ.

וּבְכַמָּה הַזֶּה נְדוּנִית הַנִּשְׁמָה, עַד שְׁנִכְנַסְתָּ לְמִקוֹם הַזֶּה שְׁנִקְרָא בּוֹר, וְכַמָּה נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ

אֲתַדְנּוּ בָהוּ, וְנִשְׁמָתָא דְלָהוֹן אֲתַדְנַת בָּהוּ. זַכָּאָה חוֹלְקֵיהוֹן דְּצִדִּיקָיָא, דְּאֲתַמְנָעֵן רְגֵלֵיהוּ מִנִּייהוּ בְּהַאי עֲלָמָא, וְלֹא מִתְקַרְבִּי לְתַרְעֵייהוּ, בְּגִין לְאַשְׁתַּזְבָּא מִנִּייהוּ בְּהַהוּא עֲלָמָא.

הַיֵּכְלָא קַדְמָאָה. שִׁירוּתָא דְסִטְרָא דִּיֵּצֵר הָרָע. הַאי הַיֵּכְלָא קַדְמָאָה, אַקְרִי בּוֹר רֵיקָא מְפֻלָּא. מָאן דְּאֲתִי לְאַעְלָא בֵּיהּ, לִית מָאן דְּאֲחִיד בֵּיהּ. כְּלָהוּ דְחִיִּין לִיהּ לְמַנְפֵּל דְלֹא יָקוּם, לִית בֵּיהּ סְמָךְ לְטוֹב.

בְּהַאי הַיֵּכְלָא, קִיִּימָא חַד מִמְּנָא, וְדוּמָה שְׁמִיָּה. וְהַאי אִיהוּ קִיִּימָא לְעִילָא וְתַתָּא. דָּא אִיהוּ אֶחָד בְּנִשְׁמָתָא, כַּד אֲתַדְחִיָּא מִהַיֵּכְלָא קַדִּישָׁא, עַל יְדָא דְהַהוּא מִמְּנָא טְהוּרֵי"ל, וְהַאי אִיהוּ קָאִים לְגַבִּי הַהוּא תַרְעָא דְהַהוּא סִטְרָא קַדִּישָׁא, וּבְגִין כֶּף קִיִּימָא הַאי דוּמָה, לְאַחְדָּא לָהּ לְנִשְׁמָתָא, וְכַמָּה גְרִדִּינֵי נִימוּסִין בְּהִדִּיָּה.

וְתַחֲזוֹת הַאי מִמְּנָא, קִיִּימָא חַד מִמְּנָא אֲתַרָּא, דִּי אֵלָף וּרְבָבָן תַּחֲזוֹתֵיהּ. וְהַאי מִמְּנָא אַקְרִי פְתוּ"ת. דָּא הוּא דְאִיהוּ קִיִּימָא לְפִתְתָּא בְּנֵי נָשָׂא. וְהַאי אִיהוּ דְשָׂרֵי לְגַבִּיָּהּ, וְאַסְטִי לִיהּ, לְאַסְתַּפְלָא וּלְעֵינָא בְּמָה דְלֹא אֲצִטְרִיף בְּכַמָּה זְנוּנִין וּבְכַמָּה נְאוּפִין. וְכֵן אֵינּוֹן דְעַמִּיָּה, כְּלָהוּ קִיִּימָן לְגַבִּיָּהּ, וְאַזְלִין קַמִּיָּה, וְאַכְרִיחֵן לִיהּ לְאַסְטָאָה עֵינּוּי, לְאַסְתַּפְלָא בְּמָה דְלֹא אֲצִטְרִיף.

וְהַאי אִיהוּ (סְרָרִים דְאִיהוּ) סְרָסוֹרָא בִישָׁא, לְכָל אֵינּוֹן בִּישׁוּן, הַאי קָאִים עַל קְבֵרָא בְּזִמְנָא דְאֲתַדְנֵן הַהוּא גּוּפָא, וְתַבַּר לִיהּ עֵינּוּי. בְּגִין דְאִיהוּ רְוּחַ לּוֹן, כַּד אִיהוּ בְּהַאי עֲלָמָא, וְדִלִּיָּה אֵינּוֹן.

וּבְהַאי אֲתַר אֲתַדְנַת נִשְׁמָתָא, עַד דְעֲאֲלַת לְהַאי אֲתַר דְאִקְרִי בּוֹר, וְכַמָּה נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים אִית בֵּיהּ, דְכְּלָהוּ עַקְצֵי

שְׁפֹלֶם עוֹקְצִים אוֹתָהּ אֶת הַנְּשֻׁמָּה
 הַזֶּה, וְאוֹחֲזִים בָּהּ וְדָנִים אוֹתָהּ.
 לְפָנִים מִזֶּה יֵשׁ רוּחַ אַחַת אַחֶרֶת
 טַמְאָה, שֶׁהִיא עֲלִיזָה עַל הַכֹּל.
 וְזוֹ עוֹמֶדֶת עַל כָּל הַהִיכָל הַזֶּה,
 וְכֹלם נוֹסְעִים בְּשִׁבְלֹהּ, וְזֶה נִקְרָא
 גַּמְגִּימָ"א. זֶהוּ אָדָם כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה,
 וְהוּא עוֹמֵד לְהִרְעֵ תַמִּיד, שֶׁהָרִי
 כְּשֶׁנִּדְחִית תְּפִלַּת הָאָדָם וְלֹא זוֹכָה
 בָּהּ אוֹתוֹ אָדָם, הַרוּחַ הַזֶּה עוֹמֶדֶת
 וְעוֹלָה וּמִשְׁתַּתְּפֶת עִם רוּחַ טַמְאָה
 עֲלִיזָה עַל הַכֹּל, וּמִשְׁטִינָה
 לְמַעְלָה, וּמִזְכִּירָה חֲטָאֵי הָאָדָם
 לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְסִימְנָד
 - (איוב א) וַיְבֹא ג"ם הַשְּׁטָן
 בְּתוֹכָם, וְלֹא כְתוּב וַיְבֹא הַשְּׁטָן,
 אֲלֵא גַם.

וּמִהָרִיחַ הַרְעָה הַזֶּה תְּלוּיִים כְּמָה
 שׁוֹמְרִים אַחֲרֵים שְׁמִמָּנִים לְאַחַז
 בְּדָבוּר רַע, אוֹ דָבוּר מְטָנָף
 שְׁמוּצִיא אָדָם מִפִּי, וְאַחַר כֶּף
 מוּצִיא דְבוּרִים קְדוּשִׁים. אוֹי לָהֶם
 וְאוֹי לְחַיֵּיהֶם! אֵלּוּ הֵם בְּנֵי אָדָם
 שְׁגוּרָמִים לְשׁוֹמְרִים הֶלְלוּ
 הָאֲחֵרִים לְשֵׁלֵט וְלִפְגֵם אֶת
 הַמְּקוֹם הַקְּדוֹשׁ. אוֹי לָהֶם בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, וְאוֹי לָהֶם לְעוֹלָם הַבָּא.
 מִשׁוּם שְׁאֵלוֹ הַרוּחֹת הַטְּמָאוֹת
 נוֹטְלוֹת אֶת הַדְּבוּר הַטְּמָא,
 וּכְשֶׁמוּצִיא אָדָם אַחַר כֶּף דְּבוּר
 קְדוּשׁ, אֵלּוּ הַרוּחֹת הַטְּמָאוֹת
 מִקְדִּימוֹת, וְנוֹטְלוֹת אוֹתוֹ הַדְּבוּר
 הַטְּמָא, וּמִטְמָאוֹת אֶת אוֹתוֹ
 הַדְּבוּר הַקְּדוֹשׁ, וְהָאָדָם לֹא זוֹכָה
 בּוֹ, וְכַבֵּיכּוֹל תִּשָּׁשׁ כַּח הַקְּדוּשָׁה.
 וּמַעַל לְאֵלֶּה יֵשׁ מִמְּנָה אֶחָד
 שְׁשֵׁמוֹ סַפְסִירִיטָ"א. וְכַמָּה שׁוֹמְרֵי
 חֻק, וְזֶה מִמְּנָה עֲלֵיהֶם, הֵם
 נוֹטְלִים אוֹתָם דְּבוּרִים רָעִים, וְכֶף
 גַּם נוֹטְלִים כָּל אוֹתָם דְּבָרִים
 שְׁזוּרָק אָדָם בִּידוֹ כְּשֶׁרָגַז שׁוֹרָה
 עָלָיו. שֶׁהָרִי אֵז, הַמְּמָנָה הַזֶּה
 סַפְסִירִיטָ"א לּוֹקֵחַ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה
 שְׁזָרַק אָדָם בְּרָגֶזוֹ, וְעוֹלָה וְאוֹמֵר:

לֵה לְהֵאִי (דף רס"ג ע"ב) נִשְׁמַתָּא, וְאַחֲרֵי בָּהּ,
 וְדִינִין לָהּ.

לָּגוּ מִן דָּא, אֵית חַד רוּחָא אַחֲרָא מְסַאָבָא,
 דְּאִיהוּ עֲלָאָה עַל כְּלָא. וְדָא קִיִּמָּא עַל כָּל
 הִיכְלָא דָּא, וְכִלְהוּ נְטְלֵי בְּגִינָה, וְהֵאִי אַקְרִי
 גַּמְגִּימָ"א. הֵאִי הוּא סוּמְקָא כְּוּרְדָּא, אִיהוּ
 קָאִים לְאַבְאָשָׁא תְדִיר, דְּהָא כַּד צְלוֹתָא דְּבַר
 נִשׁ אַתְדַּחֲיָא, וְלֹא זְכִי בָּהּ הֵהוּא בַר נִשׁ, הֵאִי
 רוּחָא קִיִּמָּא, וְסִלְקָא וְאַשְׁתַּתַּף בְּרוּחָא
 מְסַאָבָא עֲלָאָה עַל כְּלָא, וְאַסְטִי לְעִילָא,
 וְאַדְפִּיר חוּבוּי דְּבַר נִשׁ קָמִי קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְסִימְנִדְּ (איוב א) וַיְבֹא ג"ם הַשְּׁטָן בְּתוֹכָם, וְלֹא
 כְּתִיב וַיְבֹא הַשְּׁטָן אֲלֵא גַם.

וּמִהָרִי רוּחָא בִישָׂא, תְּלִיין כְּמָה גְרִדִּינִין
 אַחֲרָנִין, דְּאִינּוֹן מְמַנָּן לְאַחֲדָא מְלָה
 בִישָׂא, אוֹ מְלָה טְנוּפָא דְאַפִּיק בַּר נִשׁ מְפוּמִּיָּה,
 וְלְבַתֵּר אַפִּיק מְלִין קְדִישִׁין. וְוִי לּוֹן, וְוִי
 לְחַיֵּיהוֹן, אֵלִין אִינּוֹן בְּנֵי נִשָׂא דְגַרְמִי לְאַלִּין
 גְרִדִּינִין אַחֲרָנִין לְשֵׁלְטָאָה, לְמַפְגֵם אֶתֵּר
 קְדִישָׁא. וְוִי לּוֹן בְּהֵאִי עֲלֵמָא, וְוִי לּוֹן לְעֵלְמָא
 דְּאַתִּי. בְּגִין, דְּאַלִּין רוּחִין מְסַאָבִין, נְטְלִין הֵאִי
 מְלָה מְסַאָבָא, וְכַד אַפִּיק בַּר נִשׁ לְבַתֵּר מְלָה
 קְדִישָׁא, אַקְדִּימוּ אֵלִין רוּחֵי מְסַאָבִי, וְנְטְלֵי
 הֵהִיא מְלָה מְסַאָבָא, וּמְסַאָבִי לְהֵהִיא מְלָה
 קְדִישָׁא, וְלֹא זְכִי בִיהּ בַּר נִשׁ, וְכַבֵּיכּוֹל תִּשָּׁשׁ
 חִילָא קְדִישָׁא.

וְעִילָא מְאַלִּין אֵית חַד מְמַנָּא סַפְסִירִיטָ"א
 שְׁמִיָּה. וְכַמָּה גְרִדִּינֵי גִימוּסִין, וְהֵאִי
 מְמַנָּא דְעֲלִיָּיהוּ, נְטְלֵי אִינּוֹן מְלִין בִישִׁין,
 וְהֵכִי נְמִי נְטְלֵי כָּל אֵלִין מְלִין דְּזָרִיק בַּר
 נִשׁ בִּידוּי, כַּד רוּגְזָא שְׂרָיָא עֲלוּי, דְּהָא כְּדִין
 הֵאִי מְמַנָּא סַפְסִירִיטָ"א נְקִיט הֵאִי מְלָה,
 דְּזָרִיק בַּר נִשׁ בְּרוּגְזִיָּה, וְסִלְיק וְאַמֵּר, דָּא

הוא קרבנא דפלגנא, דקריב לסטרא דילן. בגין דכל סטרא דנייחא, איהו מסטרא דימינא, ומסטרא דמהימנותא. וכל סטרא דרוגזא, איהו מסטרא אחרא בישא, סטרא מסאבא. ועל דא מאן דאשדי מן ידוי מדי ברוגזא, כל אלין נטלין לה להאי מלה דאזדריק, וסלקי לה לעילא, ואתקריב לההוא סטרא, ואמרי דא (ס"א פולחנא דקרבנא) קרבנא דפלגנא.

והפרוזא קארי בכל אינון רקיעין ואמרי, ווי לפלגנא דאסטי בתר אל זר, ופלה לאל אחר. ופרוזא קארי זמנא תנניא ואמר, (הושע ז) אוי להם פי נדדו ממני וגו'. זכאה איהו בר נש, דאסתמר מארחוי, ולא יסטי לימינא ולשמאלא. ולא ינפול בגו בירא עמיקא, דלא יכיל לסלקא מניה.

היכלא תנניא, היכלא דא, איהו חשוף יתיר על היכלא קדמאה, האי אקרי שחת, לקבל שמא דאקרי טמא. בגין דהיכלא קדמאה אקרי בור, לקבל שמא דאקרי שטן. והאי אקרי שחת, לקבל שמא דאקרי טמא. בהיכלא דא קיימין תלת פתחין, לתלת סטריין. פתחא קדמאה. ביה קיימא חד ממנא, עסטירי"א שמיה. וכמה אלה ורבבן ממנן תחותיה, והאי איהו קיימא על כל אינון דמתבלי ארתייהו, לאושדא זרעא על ארעא. או דמפקי זרעא, דלא כארחא. או לכל אינון דמזנו בידייהו. אלין אינון דלא חמאן אנפי שכינתא כלל. אלא האי ממנא דבסטור מסאבא דקאמרן, נפיק בההוא זמנא, וכמה אינון אלה ורבבן, פלהו מתפנפי על ההוא בר נש, ומסאבי ליה בהאי עלמא. ולבתר פד נפק נשמתיה מניה מהאי עלמא, האי ממנא וכל

זה קרבנו של פלוני שהקריב לצד שלנו. משום שכל צד של נחת הוא מצד הימין ומצד האמונה, וכל צד הרגז הוא מהצד האחר הרע, צד הטמאה. ולכן מי שזורק מידו דבר ברגז, כל אלו נוטלים את אותו דבר שזורק ומעלים אותו למעלה, ונקרב לאותו הצד, ואומרים: זה (עבודת הקרבן) קרבנו של פלוני.

והפרוזא קורא בכל אותם רקיעים ואומרים: אוי לפלוני שסטה אחר אל זר ועבד לאל אחר. והפרוזא קורא פעם שניה ואומר: (הושע ז) אוי להם פי נדדו ממנו וגו'. אשרי האיש שנשמר מדרךיו ולא יסטה ימינה ושמאלה, ולא יפל בתוף באר עמקה שלא יוכל לעלות ממנה.

ההיכל השני, ההיכל הזה הוא חשוף יותר מההיכל הראשון. זה נקרא שחת, כנגד השם שנקרא טמא. משום שההיכל הראשון נקרא בור, כנגד השם שנקרא שטן. וזה נקרא שחת, כנגד השם שנקרא טמא. בהיכל הזה קיימים שלשה פתחים לשלשה צדדים. הפתח הראשון, בו עומד ממנה אחד ששמו עסטירי"א. וכמה אלפים ורובבות ממנים תחתיו, וזהו שעומד על כל אלו שמשחיתים דרכם לשפף זרע על הארץ, או שמוציאים זרע שלא כדרך, או לכל אלו שפוזנים בידיהם. אלו הם שלא רואים פני שכינה כלל. אלא הממנה הזה שפצד הטמאה שאמרנו, יוצא באותו זמן, וכמה הם אלפים ורובבות, כלם מתפנסים על אותו אדם, ומטמאים אותו בעולם הזה. ואחר כך כשיוצאת נשמתו מהעולם הזה, הממנה הזה וכל אלה שעמו, מטמאים את נשמתו,

ואוחזים בה, (ונטמאת בהם) ומכניסים אותה להדון בהם. וא"ל נקראים שכבת זרע רותחת. שכל הפעמים הטמאים כלם עומדים על זה, משום שכלם עומדים ושורים על האדם בזמן שהרתיח את עצמו וחמם אותו בתשוקה הזו. ואז הם נוטלים את אותה הפאה ואת אותו הזרע שנושף בארץ, ומחזיקים בו ונוטלים אותו, ומעלים אותו למעלה, וגורמים שהברית הזו תשתעבד לצד הטמאה.

הפתח השני, בו עומד ממנה אחר ששמו טסקיפ"ה, וזהו ממנה על כל אותם שמשחיתים דרכם, שלא שופכים זרע על הארץ, אלא ששופכים זרע בבהמות או באסורי תורה חמורים, באותן עריות - הממנה הנה וכמה אלפים ורובבות שעמו, כלם עומדים עליו (לטמא אותו ולדון אותו) לדון אותו כמו שנתבאר באותם האחרים.

בא וראה, לממנה הנה יש כוס אחת בידו, ונקראת (ישעיה נא) כוס התרעלה כוס חמתו. וכל אותם הרוגי בית דין שנהרגו או נעשו על החטאים הללו, כלם נעקרים מהצדדים הטמאים הללו, ואין להם חלק בהם, ובכוס הזאת שנקראת כוס התרעלה, משום כוס אחרת ששתו בראשונה. וכל אותם שלא שתו אותה כוס של בית דין כדי להעקר מכוס התרעלה הזו, אחר כך כשיצאת נשמתו מן העולם הנה, הממנה הנה וכל אלו שעמו או חזים בו, וזהו (עמוס ח) יום המר, ומרוה את הנשמה הזו מפמה דינים משנים אלה מאלה.

בהיבך הנה עומדת רוח אחת, שאלו ממנים תחתיה, וזהו ניאציריא"ל. מהרות החזקה הזו

אינון דעמיה, מסאבין ליה לנשמתיה, ואחדין בה, (ואסתאבת בה) ואעילו לה לאתדנא בהו.

וא"ל אקרון שכבת זרע רותחת. דכלהו רוגזין מסאבין קיימין פלהו על דא, בגין דכלהו קיימין ושראן עליה דבר נש, בההוא זמנא דארפתח גרמיה, וחמים ליה לתיאובתא דא. וכדין נטלין ליה לההוא תיאובתא. וההוא זרעא דאתושד בארעא. ואתתקפו ביה, ונטלי ליה. וסלקי ליה לעילא, וגרמו דברית דא דישתעבד בסטר מסאבא. (דף רס"ד ע"א)

פתחא תננינא, ביה קיימא ממנא אחרא, טסקיפ"ה שמייה, והאי איהו ממנא, על כל אינון דמחבלי ארתייהו, דלא אושדי זרעא על ארעא, אלא דאושדי זרעא בבעירי, או באיסורין חמורין דאורייתא, באינון עריות, האי ממנא וכמה אלה ורובבן דעמיה, פלהו קיימי עליה, (ס"א לסאבא ליה ולמיה ליה) לאתדנא ליה כמה דאתמר באינון אחרנין.

תא חזי, האי ממנא בידיה פסא חדא, ואקרי (ישעיה נא) כוס התרעלה כוס חמתו, וכל אינון קטולי בית דין, דאתקטלו, או אתענשו על חובין אלין, פלהו אתעקרו מאלין סטרין מסאבין, ולא אית לון חולקא בהון, ובהאי פסא דאקרי כוס התרעלה, בגין פסא אחרא דשתו בקדמיתא. וכל אינון דלא שתו ההוא כסא דבית דין, לאתעקרא מהאי כוס התרעלה, לבתר פד נפיק נשמתיה מהאי עלמא, האי ממנא וכל אינון דעמיה, אחידן ביה ודא הוא (עמוס ח) יום המר, ורני לה להאי נשמתא, מפמה דינין משניין אלין מאלין.

בהיבך דא, קיימא חד רוחא, דאלין ממנן תחתיה, ודא הוא ניאציריא"ל. מהאי רוחא תקיפא, נפקי תלת טיפין, מרירן,

דְּנַפְלֵי בְּהַאי פּוּס הַתְּרַעְלָה. חַד אַקְרִי חֶצֶץ. וְחַד, אַקְרִי מֵר הַמּוֹת וְחַד אַקְרִי קוֹבַע"ת, (ר"א וְכִלְהוּ מִתְּבַנְשֵׁי לְהַאי כּוּס לְבִתְר) וְאַלִּין תְּלַת טִיפִין נַפְלוּ לְבִתְר מֵהַאי כּוּס, (נַפְקֵי תְּלַת טִיפִין) (ס"א בְּהַיָּא) דְּהַיָּא חֲרַבָּא דְקַטְלָא בְּנֵי נָשָׂא, כְּמָה דְאִוּקְמוּהָ.

פְּתַחַא תְּלִיתָאָה, בֵּיה קַיִמָּא מְמַנָּא חַד סְנַגְדִּיא"ל שְׁמִיָּה, וְהַאי אִיהוּ מְמַנָּא, עַל כֹּל אֵינוֹן דְּעֵיילִי הַאי בְּרִית קְדִישָׁא, בְּאֵינוֹתוֹ אַחְרָא, דְּאִיהוּ מֵהַהוּא סְטָרָא דְאֵל נִכְר. וְכֹל אֵינוֹן דְּמַחְבְּלֵי אַרְחִייהוּ בְּדָא, וּמְשַׁקְרֵי בְּאֵת קַיִמָּא קְדִישָׁא, הַאי מְמַנָּא, וְכֹל אֵינוֹן מְמַנֵּן דְּעַמִּיָּה, כְּלָהוּ מְצִיירֵי בְּגוּוִיָּהוּ, צִיּוּרִין דְּאֵינוֹן נְשִׁין מְסַאָבִין, דְּאִסְתָּאָב בְּהוּ הַהוּא קַיִמָּא קְדִישָׁא, וְכִלְהוּ אַתְרֵשִׁימוֹ קַמִּיָּה, פֶּד נְפִיק בְּר נֶשׁ מֵהַאי עַלְמָא, וּמְסַאָבִי לִיָּה לְבִתְר לְהַהוּא רוּחָא.

וּבְהִיבְרָא דָא, תְּלִיזִין כֹּל רְזִי דְחַרְשִׁין, לְקַטְלָא בְּנֵי נָשָׂא עַד לָא יִמְטִי זְמַנִּיָּהוּ, וְכִלְהוּ חַרְשִׁין דְּאַצְטְרִיכוּ בְּנֵי נָשָׂא. אֵינוֹן דְּחַרְשֵׁי חַרְשִׁיָּהוּ לְאַסְתָּאָבָא בְּהוּ, כְּגוֹן דְּהַוָּה בְּלַעַם, חַרְשׁ בְּחַרְשׁוֹ, וְאַסְתָּאָב בְּקַדְמִיתָא בְּמְסַאָבוֹ דְזִרְעָא רוּתַחַת דְּאַשְׁדִּי כְּבַעֲיָרִי, וּבְגִין דָּא, בֵּיה אַתְדֵּן, בְּהַהוּא שְׁכַבַת זֶרַע רוּתַחַת דְקַאמְרָן. וְעַל דָּא, הַאי הִיכְלָא אַקְרִי, שְׁחַת טְמָא.

וּבְהַאי הִיכְלָא, אִית רוּחָא אַחְרָא, דִּי מְמַנָּא תַּחוּת הַהוּא רוּחָא דְלַעִילָא, וְהַאי אַקְרִי סְרִטְי"א, וְכַמָּה אֶלְף וּרְבָבֵן תַּחוּתִיה. וְכִלְהוּ קַיִמִי עַל הַהִיא מְלָה, דְנַפִּיק בְּהַדִּי רוּחָא דְבַר נֶשׁ בְּחַלְמָא, מִגּוֹ סְטָרָא קְדִישָׁא. הַאי רוּחָא מְסַאָבָא, וְכֹל אֵינוֹן גְּרִדִּינִין דְּעַמִּיָּה, כְּלָהוּ נַפְקֵי וּמִתַּחְבְּרָאן בְּהַהִיא מְלָה, וְנַחְתִּי בְּהַ, וּמִתְעַרְבֵי בְּהַדָּה, בְּגִין לְאַכְחָשָׁא לָהּ

יּוֹצֵאוֹת שְׁלֹשׁ טְפוֹת מְרוֹת שְׁנוּפְלוֹת לְתוֹךְ כּוּס הַתְּרַעְלָה הַזֶּה. אַחַת נִקְרָאת חֶצֶץ, וְאַחַת נִקְרָאת מֵר הַמּוֹת, וְאַחַת נִקְרָאת קוֹבַע"ת. (וְכֹלֵם מִתְּבַנְשִׁים לְכּוּס הַזֶּה אַחַר כֶּר) וּשְׁלֹשׁ הַטְפוֹת הַלְלוּ נּוֹפְלוֹת אַחַר כֶּר מֵהַכּוּס הַזֶּה (יּוֹצֵאוֹת שְׁלֹשׁ טְפוֹת) (בְּאוֹתָהּ) שְׁאוֹתָהּ חֲרַב שֶׁהוֹרְגַת בְּנֵי אָדָם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּהָ.

הַפְּתַח הַשְּׁלִישִׁי, בּו עוֹמֵד מְמַנָּה אֶחָד שֶׁשְּׁמוֹ סְנַגְדִּיא"ל, וְזֶה מְמַנָּה עַל כֹּל אוֹתָם שֶׁמְכַנְיָסִים אֶת בְּרִית הַקֹּדֶשׁ הַזֶּה בְּאִשָּׁה אַחְרַת, שֶׁהִיא מְאוֹתוֹ הַצֵּד שֶׁל אֶל נִכְר. וְכֹל אֵלוֹ שֶׁמְשַׁחֲיָתִים דְרָכָם בְּזָה וּמְשַׁקְרִים בְּאוֹת בְּרִית קְדֹשׁ, הֵמְמַנָּה הַזֶּה וְכֹל אוֹתָם הֵמְמַנִּים שְׁעִמוֹ, כֹּלֵם מְצִיָּרִים בְּתוֹכָם צִיּוּרִים שֶׁל אוֹתָם נְשִׁים טְמָאוֹת שֶׁנִּטְמָא בְּהֵן אוֹתוֹ בְּרִית קְדֹשׁ, וְכֹלֵם רְשׁוּמִים לְפָנָיו כְּשִׁיּוֹצֵא אָדָם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמְטַמְּאִים אוֹתוֹ אַחַר כֶּר לְאוֹתָהּ רוּחַ.

וּבְהִיבְרָא הַזֶּה תְּלוּיִים כֹּל סוּדוֹת הַכְּשָׁפִים לְהַרְג בְּנֵי אָדָם טְרַם יִגִיעַ זְמַנָּם, וְכֹל הַכְּשָׁפִים שֶׁצְרִיכִים בְּנֵי אָדָם, אוֹתָם שֶׁמְכַשְׁפִּים בְּכַשְׁפֵיהֶם לְהַטְמָא בְּהֵם, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בְּלַעַם מְכַשֵּׁף בְּכַשְׁפֵּי, וְנִטְמָא בְּהַתְחַלָּה בְּטַמְאָת זֶרַע רוּתַחַת שֶׁשֶׁפָּךְ בְּבַהּמוֹת, וּמִשׁוּם כֶּר נִדוּן בְּזָה, בְּאוֹתָהּ שְׁכַבַת זֶרַע רוּתַחַת שֶׁאִמְרָנוּ. וְעַל כֵּן הִיכְלָא הַזֶּה נִקְרָא שְׁחַת טְמָא.

וּבְהִיבְרָא הַזֶּה יֵשׁ רוּחַ אַחְרַת שֶׁמְמַנָּה תַּחַת אוֹתָהּ רוּחַ שֶׁלְמַעְלָה, וְזוֹ נִקְרָאת סְרִטְי"א, וְכַמָּה אֶלְפִים וּרְבָבוֹת תַּחְתִּיָּה. וְכֹלֵם עוֹמְדִים עַל אוֹתוֹ הַדְּבָר שִׁיּוֹצֵא עִם הָרוּחַ שֶׁל הָאָדָם בְּחִלוּם מִתּוֹךְ הַצֵּד הַקֹּדֶשׁ. הָרוּחַ הַטְמָאָה וְכֹל אוֹתָם הַשׁוֹמְרִים שְׁעִמָּה, כֹּלֵם יּוֹצֵאִים וּמִתַּחְבְּרִים עִם הַדְּבָר הַזֶּה, וְיּוֹרְדִים בּוֹ

ומתעַרְבִים עִמּוֹ כְּדִי לְהַכְחִישׁ
אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ, וּמוֹדִיעִים לוֹ לְאָדָם
דְּבָרִים אַחֲרַיִם, דְּבָרִים כּוֹזְבִים,
עִם דְּבַר אֱמֶת.

שְׂכָךְ דָּרָךְ הַכּוֹז - שְׂאֵלְמָלָא לֹא
לוֹקֵחַ דְּבַר אֱמֶת, לֹא יִכּוֹל לְסַדֵּר
אֶת כּוֹזוֹ. אִף כֹּאן אֱלוֹ, כִּיּוֹן
שְׂמַעוֹרְרִים בְּדְבָרֵי אֱמֶת
וּמְכַחֲשִׁים אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ, מוֹדִיעִים
לוֹ דְּבַר אֱמֶת כְּדִי לְהַעֲמִיד אֶת
כּוֹזוֹ. אַחַר כֵּךְ מִתְפַּשְׁטִים כָּל
אוֹתָם (אוֹתוֹ הַדְּבַר מִתְפַּשֵּׁט בְּאוֹתָם)
הַתַּחֲתוֹנִים שְׁלֵמֶטָה שְׂאִין לָהֶם
קִיּוֹם, וְלֹא מִתְקַיְמִים, וּמוֹדִיעִים
דְּבָרִים בְּעוֹלָם לְכַמָּה צְדָדִים (וְכָל
אֱלוֹ שְׁלֵמֶטָה בְּדַרְגוֹת שְׂמַתְפָּרוֹת לַחֲזוֹן לְכַמָּה
צְדָדִים) וְלְכַמָּה מִיָּנִים.

מִהַיְבָרָה הַזֶּה יוֹצְאוֹת שְׁתֵּי רוּחוֹת
שְׂמַתְהַפְכוֹת לַפְעָמִים לְגַבְרִים
וְלַפְעָמִים לְנָשִׁים, וְאֱלוֹ הוֹלְכִים
וּמְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם בְּאֹרֶר,
וְצוֹחֲקִים עִם אֲנָשִׁים בְּתוֹךְ
הַחֲלוּם, וְנִרְאִים לְגַבְרִים כְּמוֹ
נָשִׁים יְפוֹת בְּמִרְאֵה הַחֲלוּם,
וְנוֹטְלִים אֶת תְּשׁוּקַת הָאָדָם. אִף
כֵּן לְנָשִׁים הֵם נִרְאִים כְּגַבְרִים,
וְאֱלוֹ נִקְרְאוֹת רְעָה וְנִגְעָה, כְּמוֹ
שְׂנַאֲמֶר (תַּהֲלִים צא) לֹא תֵאָנֶה אֵלֶיךָ
רְעָה וְנִגְעָה לֹא יִקְרַב בְּאֵהָלֶךָ.

וְאֵלֶּיךָ נִקְרְאוֹת רוּחוֹת פְּתוּחוֹת
לְמִטָּה, שְׂיוֹצְאוֹת מִתּוֹךְ שְׁלֵהֶבֶת
הָאֵשׁ. שְׂכַשְׁנוֹסְעוֹת הַרוּחוֹת הֵלְלוּ
שְׁלֵמֶעֱלָה שְׂבִתוֹךְ הַהִיכָל הַזֶּה,
יוֹצְאוֹת שְׁתֵּי שְׁלֵהֶבוֹת אֵשׁ, וְאֱלוֹ
טְסוֹת בְּעוֹלָם, וְאֱלוֹ נַעֲשׂוּ שְׁתֵּי
רוּחוֹת כְּפִי שְׂאֵמְרָנוּ, וְהַכֵּל בְּצַד
הַטְּמֵאָה הַזֶּה. אֲשֶׁרִי הַצְדִּיקִים
שְׂנַמְנָעִים מִהַצְדָּדִים הֵלְלוּ
וְנִשְׁמְרִים מֵהֶם, וְעַל זֶה כְּתוּב,
(משלי ז) לְשִׁמְרֶךָ מֵאֲשֶׁה זָרָה וְגו'.

הַהִיכָל הַשְּׁלִישִׁי. הַהִיכָל הַזֶּה הוּא
הִיכָל אֶפֶל וְחִשׁוּף, וְאִין בוֹ אוֹר
כָּלל, וְהוּא אֶפֶל יוֹתֵר
בְּהִיכָל הַזֶּה קִיָּמִים אַרְבָּעָה פְּתָחִים.

מַנִּיהַ, וְאוֹדְעִין לִיהַ לְפָר נֶשׁ מְלִין אַחֲרָיִן,
מִלִּין כְּדִיבִין, בְּמִלָּה דְקָשׁוּט.

דְּכַךְ אַרְחוּי דְכְדִיבָא, דְאֵלְמָלָא לֹא נְטִיל מְלָה
דְקָשׁוּט, לֹא יִכִּיל לְתַקְנָא כְדִיבוּי. אוּף
הָכָא אֱלִין, כִּיּוֹן דְמִתְעַרְבִי בְּמִלֵי קָשׁוּט,
וּמְכַחֲשִׁי לוֹן מַנִּיהַ, מוֹדְעִי לִיהַ מְלָה דְקָשׁוּט,
בְּגִין לְקַיְימָא כְדִיבוּי. לְבַתֵּר מִתְפַּשְׁטִי כָל
אִינוֹן (ס"א מִתְפַּשֵּׁט הַחַיָּא מְלָה, בְּאִינוֹן) תַּתְּאִי לְתַתָּא,
דְּלִית לוֹן קִיּוּמָא. וְלֹא מִתְקַיְימִי, וְאוֹדְעִי מִלִּין
בְּעֵלְמָא, לְכַמָּה סְטָרִין (ד"א וְכָל הַנִּי אִינוֹן לְתַתָּא בְּדַרְגוֹת
דְּמִתְפַּרְשָׁאן לְכַר לְכַמָּה סְטָרִין) לְכַמָּה זַיְינִין.

מִהַיְבָרָה דָא, נְפַקִין תְּרִין רוּחִין, דְמִתְהַפְכָאן,
לְזַמְנִין גּוּבְרִין, לְזַמְנִין נְשִׁין, וְאֱלִין
אֲזִלִין וְשִׁטְאן בְּעֵלְמָא בְּאֹרֶרָא, וְחִיִּיכָאן בְּכַנִּי
נְשָׂא כְּגוֹ חֲלָמָא, וְאַתְחַזוֹן לוֹן לְגוּבְרִין, כְּנְשִׁין
שְׂפִירָן בְּחִיזוֹ דְחֲלָמָא, וְנְטִילִי תִיאוּבְתָא דְבַר
נֶשׁ. אוּף הָכִי לְנְשִׁין, אַתְחַזוֹן כְּגוּבְרִין, וְאֱלִין
אֲקָרוּן רְעָה וְנִגְעָה, כְּמָה דְאַתְּ אֲמַר (תַּהֲלִים צא) לֹא
תֵאָוּנֶה אֵלֶיךָ רְעָה וְנִגְעָה לֹא יִקְרַב בְּאֵהָלֶךָ.

וְאֵלִין אֲקָרוּן רוּחֵי תַתְּאִי לְתַתָּא. דְנִפְקִי מְגוֹ
שְׁלֵהוּבָא דְאֲשָׂא. דְכַד נְטִלִין אֱלִין
רוּחִין דְלַעֲלִילָא, דִּי כְּגוֹ הִיכְלָא דָא, נְפַקוּ תְרִי
שְׁלֵהוּבֵי דְאֲשָׂא, וְאֱלִין טְסָאן בְּעֵלְמָא,
וְאַתְעַבִּידוּ אֱלִין תְּרִין רוּחִין בְּדָקָא אֲמָרָן,
וְכָלָא בְּסְטָרָא דָא מְסַאָבָא. זְפִאִין אִינוֹן
צְדִיקֵיִיא דְאַתְמַנְעִין מִסְטָרִין אֱלִין וְאַסְתְּמָרוּ
מַנִּיהַו. וְעַל (דף רס"ד ע"ב) דָא כְּתִיב, (משלי ז)
לְשִׁמְרֶךָ מֵאֲשֶׁה זָרָה וְגו'.

הִיכְלָא תְּלִיתָאָה. הִיכְלָא דָא, אִיהוּ הִיכְלָא
דְאֶפֶל וְחִשִּׁיף, וְלִית בֵּיהַ נְהוּרָא כָּלל,
וְאִיהוּ אֶפֶל יַתִּיר מִן קְדָמָי. וְהֵאֵי אִיהוּ
דְאֶקְרִי דוּמָ"ה, לְקַבֵּל שְׂמָא דְאֶקְרִי שׁוּנָ"א.

מִהַרְאֵשׁוֹנִים. וְזֵהוּ שְׂנַקְרָא דוּמָ"ה, כְּנִגְדַּד הַשֵּׁם שְׂנַקְרָא שׁוּנָ"א.

בְּהִיכְלָא דָא קַיימִי אַרְבַּע פְּתַחִין, חַד קַיימָא לְסִטְרָא דָא, וְחַד לְסִטְרָא דָא, וְכֵן לְאַרְבַּע סְטֻרִין.

חַד מְמַנָּא קַיימָא עַל הַאי פְּתַחַא קַדְמָאָה, וְהַאי מְמַנָּא קַיימָא בְּהַהוּא תְּקִיפּוּ דְרוּגְזָא דְעַלְמָא. פַּד דִּינָא שְׂרִיא בְּעַלְמָא, הַאי מְמַנָּא דְשְׂרִי בְּהַאי פְּתַחַא, נְטִיל זַיינִין, וְאַנַּח לֹוֹן לְאַיְנוֹן תְּרַעִין דְּבִי כְּנִישְׁתָּא (דְּכַנֵּי נִשְׂא), וְהַאי אַקְרִי סְקַפּוּרְטִי"א וְדָא הוּא כְּשִׁלּוּנָא דְעַלְמָא, וְעַל דָּא כְּתִיב (מְשַׁלֵּי ד) דְּרָף רְשָׁעִים כְּאַפְלָה לֹא יִדְעוּ בְּמָה יִפְשְׁלוּ, (הַאי מְמַנָּא קַיימָא עַל פְּרִשְׁת אַרְחִין לְמַחְמִי) בְּהַהוּא זְמַנָּא דְּאִיהוּ שְׁלִיט, וְשְׂרִיא דִּינָא בְּעַלְמָא, אִיהוּ קַיימָא לְמַחְמִי בְּמֵאן דְּאַזִּיל יַחֲדָאִי בְּשׁוּקָא, וְאִי הוּא אַעֲרַע בְּהַדִּיה, יְכִיל לְנַזְקָא לִיה, וְלֹא תִרַע מִזְלִיה.

פְּתַחַא תְּנַיִנָּא, בִּיה קַיימָא חַד מְמַנָּא אַחֲרִינָא, וְדָא אִיהוּ קַיימָא לְנִטְלָא פְּתַקִּין דְּדִינָא, וְדָא אִיהוּ סְנַגְדִּיא"ל. וְתַחֲוֹת יְדִיה, כְּמָה גְרִדִּינִי נְמוּסִין, דְּשִׁלְטָאן, דְּקַיימִין לְקַבְּלָא אִינּוֹן פְּתַקִּין דְּדִינָא, וְהַאי קַיימָא עַל פְּתַחַא דָּא.

וְכַד נְטִיל פְּתַקָא דְּדִינָא, הַאי קַיימָא עַל פְּתַחַא דָּא, וְנַחֲתִית לְתַתָּא, לְאַיְנוֹן פְּתַחִין חֲשׁוּכָאן דְּלְתַתָּא. חַד לְהַהוּא דְּאַקְרִי שְׁחַת. וְחַד לְהַהוּא דְּאַקְרִי בּוֹר, דְּאַיְנוֹן לְתַתָּא. וְתַמָּן, כְּמָה אֶלְף, וְכְמָה רַבָּן, מְמַנָּן דְּשִׁלְטִי בְּעַלְמָא לְמַעַבְדִּי דִּינָא, וְאַשְׁתַּלִּים דִּינָא בְּהַהוּא פְּתַקָא.

פְּתַחַא תְּלִיתָאָה. בְּהַאי פְּתַחַא, אִית מְמַנָּא אַחֲרָא, אַנְגְרִיו"ן שְׁמִיה וְדָא אִיהוּ קַיימָא, עַל כָּל אִינּוֹן מְרַעִין וּמְכַאוּבִין, וְחַלְחוּלִין וְאַשָּׁא דְּגֵרְמִי. דְּהָא מַנִּיה נְפְקִי כְּמָה וְכְמָה אֶלְף וְרַבָּן דְּמְמַנָּן עֲמִיה, עַל כָּל אִינּוֹן מְרַעִין וּמְכַאוּבִין כְּמָה דְּאַתְמַר.

אַחַד קַיִם בְּצַד זֶה, וְאַחַד בְּצַד זֶה, וְכֵן בְּאַרְבַּעַת הַצְּדָדִים.

מְמַנָּה אַחַד עוֹמֵד עַל הַפְּתַח הַרְאִשׁוֹן הַזֶּה, וְהַמְמַנָּה הַזֶּה עוֹמֵד בְּאוֹתוֹ הַתְּקַף שֶׁל הַרְגִזוֹ שֶׁל הָעוֹלָם. כְּשֶׁדִּין שׁוֹרֵה בְּעוֹלָם, הַמְמַנָּה הַזֶּה שְׁשׁוֹרֵה בְּפְתַח הַזֶּה נוֹטֵל כְּלֵי זִיָּן וּמַנִּיחַ אוֹתָם בְּאוֹתָם שְׁעָרֵי בֵּית הַכְּנֶסֶת (שֶׁל בְּנֵי אֲדָם), וְזֶה נִקְרָא סְקַפּוּרְטִי"א, וְזֶהוּ הַכְּשִׁלּוֹן שֶׁל הָעוֹלָם, וְעַל זֶה כְּתוּב, (שֵׁם ד) דְּרָף רְשָׁעִים כְּאַפְלָה לֹא יִדְעוּ בְּמָה יִפְשְׁלוּ.

(הַמְמַנָּה הַזֶּה עוֹמֵד עַל פְּרִשְׁת דְּרָכִים לְרֵאוֹת) בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא שׁוֹלֵט וְהֵדִין שְׂרוּי בְּעוֹלָם, הוּא עוֹמֵד לְרֵאוֹת כְּמִי שֶׁהוֹלֵךְ יַחֲדָי בְּשׁוּק, וְאִם הוּא פּוֹגֵשׁ אוֹתוֹ, יְכוּל לְהִזְדַּק לוֹ וּלְהִרַע אֶת מְזִלוֹ.

הַפְּתַח הַשְּׁנַי, בּוֹ עוֹמֵד מְמַנָּה אַחֵר אַחַד, וְזֶהוּ שְׁעוֹמֵד לְטַל פְּתַקִּי דִּין, וְזֶהוּ סְנַגְדִּיא"ל. וְתַחַת יְדוֹ כְּמוֹ שׁוֹמְרֵי חֵק שְׁשׁוֹלְטִים, שְׁעוֹמְדִים לְקַבֵּל אוֹתָם פְּתַקִּי הַדִּין, וְזֶה עוֹמֵד בְּפְתַח הַזֶּה.

וְכַשְׁנוֹטֵר פְּתַקִּי שֶׁל דִּין, זֶה עוֹמֵד בְּפְתַח הַזֶּה, וְיוֹרֵד לְמַטָּה לְאוֹתָם הַפְּתַחִים הַחֲשׁוּכִים שֶׁלְמַטָּה. אַחַד לְאוֹתוֹ שְׁנַקְרָא שְׁחַת, וְאַחַד לְאוֹתוֹ שְׁנַקְרָא בּוֹר, שֶׁהֵם לְמַטָּה, וְשֵׁם כְּמָה אֶלְף וּרְבֻבוֹת מְמַנִּים שְׁשׁוֹלְטִים בְּעוֹלָם לְעִשׂוֹת דִּין, וְנִשְׁלַם הַדִּין בְּאוֹתוֹ הַפְּתַקִּי.

הַפְּתַח הַשְּׁלִישִׁי. בְּפְתַח הַזֶּה יֵשׁ מְמַנָּה אַחֵר שְׁשֵׁמוֹ אַנְגְרִיו"ן, וְזֶהוּ שְׁעוֹמֵד עַל כָּל אוֹתָם מַחְלוֹת וּמְכַאוּבִים וְחַלְחוּלִים וְאַשׁ הַעֲצָמוֹת, שֶׁהֲרִי מְמַנּוּ יוֹצְאִים כְּמָה וְכְמָה אֶלְף וּרְבֻבוֹת שְׁמַמְנִים עִמּוֹ עַל כָּל אוֹתָם מַחְלוֹת וּמְכַאוּבִים, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר.

הַפְּתַח הַרְבִּיעִי. כָּאֵן הִיא רוּחַ אַחַת שְׁנֹבְרָאָה בְּמַעוֹט הַלְּבָנָה, וְנִקְרָאת אֶסְפָּרָה. וְזֶה עוֹמֵד עַל הַרְיֵגַת הַתִּינוּקוֹת, וְזוֹ נִרְאִית לָהֶם וְצוֹחֶקֶת עִמָּהֶם עַד שֶׁהוֹרְגַת אוֹתָם, וְנִדְמִית לָהֶם כְּאִשָּׁה אִם הַתִּינוּק, וּמִיָּנִיקָה אוֹתָם וְצוֹחֶקֶת עִמָּהֶם, וְאוֹחֶזֶת אוֹתָם וְהוֹרְגַת אוֹתָם.

בְּאֻמְצֵעַ הַהִיכָל הַזֶּה עוֹמֶדֶת רוּחַ אַחַת שְׁנֹבְרָאָה אֶגִּירִיסוּ"ן. זֶה הַתְּמַנְתָּה עַל כָּל אוֹתָם שְׁמַתִּים מִבֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים עַד עֶשְׂרִים שָׁנִים. זֶהוּ הַהוֹרֵג שְׁלֵהֶם, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ, וְזֶהוּ בְּחִבְרוֹת (בְּחִכְמָה) עִם אוֹתוֹ הַנְּחַשׁ שְׂאֲמָרְנוּ, וְעוֹמֵד עִמוֹ וְהוֹלֵךְ עִמוֹ. וְעַל כֵּן נִקְרָא מְלֶאכֶּה הַמְּוֹת טוֹב מְאֹד, שְׁכַתוֹב (בְּרֵאשִׁית א) וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, וּבִבְרָנוּ.

מִכָּאֵן מִתְּפַשְׁטוֹת וְיוֹצְאוֹת שְׁתֵּי רוּחוֹת, א"ף וְחִמ"ה. וְאֵלֶּה הַתְּמַנּוֹ עַל כָּל אוֹתָם שְׁשׁוּמְעִים נְזִיפָה מִמֵּי שְׁלוּמֵד תּוֹרָה, וְהֵם בּוֹטְחִים בּוֹ וְלֹא חוֹשְׁשִׁים מִמֶּנּוּ. וְכֵן עַל כָּל אוֹתָם שְׁצוֹחֶקִים מִדְּבַרֵי תּוֹרָה אוֹ מִדְּבַרֵי חֻמְמִים. מִהֶאֱפָה וְהַחֲמָה הִלְלוּ יוֹצְאִים כְּמָה אֲלֵפִים וְכְמָה רְבֻבוֹת, וְכֻלָּם יוֹצְאִים וְשׁוֹרִים עַל בְּנֵי אָדָם, אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה אוֹ מִשְׁתַּדְּלִים בְּדְבַרֵי מִצְוָה וְהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ שֶׁל מִצְוָה, כְּדִי שִׁיתְעַצְבוּ וְלֹא יִשְׁמְחוּ בָּהּ. וּמִשְׁנֵי אֵלֶּה פָּחַד מִלְּשָׁה כְּשִׁחְטָאוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּרְדּוּ מִהָרָה, שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים ט) כִּי יִגְרַתִּי מִפְּנֵי הָאֵף וְהַחֲמָה.

תַּחַת אֵלוֹ יֵשׁ רוּחַ אַחַת שְׁעוֹמֶדֶת עַל כָּל אוֹתָם בְּעֵלֵי לְשׁוֹן הָרַע, שְׁכַתוֹב מִתְּעוֹרְרִים אֲנָשִׁים בְּלִשׁוֹן הָרַע, אוֹ שְׂאוֹתוֹ אָדָם שְׁמִתְעוֹרֵר בְּלִשׁוֹן הָרַע, אֲזַי מִתְּעוֹרֶרֶת הָרוּחַ הָרַעָה הַזֶּה הַטְּמָאָה שְׁלִמְעֵלָה

פְּתַחַ רְבִיעֵאָה, הִכָּא אִיהוּ חַד רוּחָא, דְּאֶתְבְּרִי בְּפָגִימוֹ דְּסִיְהָרָא, וְאֶקְרִי אֶסְפָּרָא. וְהֵאֵי קִיִּימָא עַל קְטוּלֵי דְרַבִּי, וְדָא אֶתְחַזִּי לוֹן, וְחִיִּיךְ בְּהוֹן, עַד דְּקָטִיל לוֹן, וְאֶדְמִי לוֹן כְּאֶתְתָא אִמִּיה דְרַבִּיא, וּמִנִּיקָא לוֹן, וְחִיִּיכָא בְּהוּ, וְאֶחִידַת לוֹן, וְקָטִילַת לוֹן.

בְּאֻמְצֵעֵיהָ דְהֵאֵי הִיכְלָא, קִיִּימָא חַד רוּחָא, דְּאֶקְרִי אֶגִּירִיסוּ"ן. הֵאֵי אֶתְמַנָּא, עַל כָּל אִינוּן דְּמַתִּין מִבְּרַתְלִיסָר שְׁנִין, עַד עֶשְׂרִין שְׁנִין. הֵאֵי אִיהוּ קְטוּלָא דְלֵהוֹן, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא, וְדָא אִיהוּ בְּחִבְרוֹתָא (ר"א בְּחִכְמָה) דְּהֵוּא נְחַשׁ פְּדִקְאֲמָרְן וְקִיִּימָא בְּהַדִּיָּה, וְאֶזִּיל אֶבְתְּרִיהּ. וְעַל דָּא אֶקְרִי מְלֶאכֶּה הַמְּוֹת טוֹב מְאֹד, דְּכַתִּיב, (בְּרֵאשִׁית א) וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, וְאוּקִימָנָא.

מִהֶכָּא מִתְּפַשְׁטִין וְנִפְקִין תְּרִין רוּחִין, א"ף וְחִמ"ה. וְאֵלִין אֶתְמַנּוּן, עַל כָּל אִינוּן דְּשְׁמַעִי נְזִיפָא מִמָּאן דְּלַעִי בְּאוּרִיִּיתָא, וְאֶתְרַחֲצֵן בֵּיהּ, וְלֹא חִיִּישֵׁי עֲלֵיהּ. וְכֵן עַל כָּל אִינוּן דְּחִיִּיכָאן מִמְּלֵי דְּאוּרִיִּיתָא, אוֹ מִמְּלֵי דְרַבְּנָן.

מִמָּאן וְחֲמָה אֵלִין, נִפְקִין כְּמָה אֲלָף, וְכְמָה רְבָבָן, וְכֻלְהוּ נִפְקִי וְשֶׁאֲרָן עֲלֵיהּ דְּבְנֵי נְשָׂא, אִינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִיִּיתָא, אוֹ דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּמִלֵּי דְּמִצְוָה, וְאֶזִּיל בְּאַרְחָא דְּמִצְוָה. בְּגִין דִּיתְעַצְבוּן, וְלֹא יִחַדוּן בָּהּ. וּמִתְרִין אֵלִין דְּחִיל מִשָּׂה, כְּדִי חֲאָבוּ יִשְׂרָאֵל, וְנַחֲתִית מִן טוֹרָא דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים ט) כִּי יִגְרַתִּי מִפְּנֵי הָאֵף וְהַחֲמָה.

תַּחַת אֵלִין, אִית רוּחָא חַדָּא, דְּקִיִּימָא עַל כָּל אִינוּן מְאִרֵי דְּלִישְׁנָא בִישָׂא, דְּכַד מִתְּעִרֵי בְּנֵי נְשָׂא בְּלִישְׁנָא בִישָׂא, אוֹ הֵוּא בְּרַשׁ דְּאֶתְעִרֵי בְּלִישְׁנָא בִישָׂא, כְּדִין אֶתְעֵר הֵאֵי רוּחָא בִישָׂא מְסֻאָבָא

שנקראת סכסיכ"א. והיא שורה על אותה התעוררות של לשון הרע שהתחילו בה בני אדם, והוא נכנס למעלה, וגורם באותה התעוררות של לשון הרע מות וחרב והרג בעולם. או לאותם שמעוררים את הצד הרע הזה ואין שומרים פיהם ולשונם, ולא חוששים על כף, ולא יודעים שהרי בהתעוררות שלמטה תלויה ההתעוררות שלמעלה, בין לטוב בין לרע.

בא וראה, כשהתעוררות לשון הרע הזו מתעוררת למטה, אזי הנחש העקלתון הזה מעלה את קשקשיו ומצמיד אותם בעליה, ומתעורר מראשו עד רגליו. וכשקשקשיו עולים ומתעוררים, אזי כל הגוף מתעורר. קשקשיו, אלו הם כל אותם שומרי החקים שבחוצץ.

וכ"ם מתעוררים ואוחזים באותו דבר רע, ומעוררים אצל אותו נחש בריח (ישעיה כו). אזי כל הגוף הרע מתעורר מראשו ועד רגליו בכל ההיכלות הללו שאמרנו, וכל אותם קשקשים שבאותו עור יורדים למטה, ואותו עור מתפשט ממנו ויורד למטה. והגוף עולה, ומתעורר להיות מלשין למעלה. בא וראה, אף על גב שזמן קבוע הוא לכל הנחשים של העולם לפשט את עורם, אינם מתפשטים אלא בזמן שמתעוררים בלשון הרע למטה, ואז מתעורר אותו הריח (הנחש) הרע למעלה, ופושט את עורו ואת קשקשיו ממנו. זה עולה וזה יורד. וקשה עליו אותה הפשטת הקשקשים מעורו מהכל. מה הטעם? משום שנפרד מזווגו. שאלמלא היה הכל בחבור אחד, לא יכלו העולמות לסבל אותם, והכל משום ההתעוררות של לשון הרע שלמטה.

דלעילא, דאקרי סכסיכ"א. ואיהו שארי על ההוא אתערותא דלישנא בישא, דשארו ביה בני נשא, ואיהו עאל לעילא, וגרים בההוא אתערו דלישנא בישא, מותא וחרבא וקטולא בעלמא. (דף רס"ה ע"א) ווי לאינון דמתערי להאי סטרא בישא, ולא נטרי פומייהו ולישנהון, ולא חששי על דא, ולא ידעי דהא באתערו דלתתא, תליא אתערו דלעילא, בין לטב בין לביש.

תא חזי, פד האי אתערו דלישנא בישא אתער לתתא, פדין האי נחש עקלתון, סליק קשקשוי, ואוקים לון בסליקו, ואתער מרישא עד רגלוי. וכד קשקשוי סליקו ומתערי, פדין כל גופא אתער. קשקשוי, אלין אינון כל גרדיני נימוסין דלבר.

וברהו מתערי ואחדין בההוא מלה בישא, ומתערי לגבי ההוא (ישעיה כו) נחש בריח, פדין כל גופא בישא, אתער מרישיה ועד רגלוי, בכל הגי היכלין דקאמרן. וכל אינון קשקשין בההוא גלדא, נחתין לתתא, וההוא גלדא אתפשט מניה ונחית לתתא. וגופא סליק, ואתער למיהוי דלטורא לעילא.

תא חזי, אף על גב דזמנא קביעא איהו, לכל חויין דעלמא, לאתפשטא משכא דלהון, לא מתפשטי, אלא בזמנא דמתערי בלישנא בישא לתתא, וכדין אתער ההוא רוחא (נ"א חו"א) בישא לעילא, ופשט משפיה וקשקשוי מניה. דא סליק, ודא נחית, וקשאי עליה ההוא אתפשטותא דקשקשוי במשפיה מכלא. מאי טעמא. בגין דאתפרש מזווגיה. דאלמלא הנה כלא בחבורא חדא, לא יכלין עלמין למסבל לון, וכלא בגין אתערותא דלישנא בישא דלתתא.

וּבְשֵׁנֵינָחֳשִׁים שְׁלֹמֶטָה מִתְּפֹשֶׁטוֹת
מֵאוֹתוֹ הָעוֹר, אֲזִי כָּל
אֶחָת וְאַחַת נֹחֶנֶת קוֹל, וּמְעוֹרֶרֶת
כַּמָּה נְחָשִׁים שְׁעוֹמְדוֹת בְּאוֹתוֹ
מִקּוֹם, שְׁנֹקְרָא בּוֹר, שְׁשָׁם קִימִים
כַּמָּה נְחָשִׁים. וְכֻלָּם מִלְּשִׁינִים
לְעוֹרֵר אֶת הַנְּחָשׁ הַגָּדוֹל הַזֶּה
לְהִיּוֹת מִלְּשִׁין עַל הָעוֹלָם, וְהַכֹּל
מִשׁוֹם הַהֲתַעֲוֹרְרוֹת הַזֹּה שֶׁל לְשׁוֹן
הָרֶע, כְּשֶׁקָּמַת הַתַּעֲוֹרְרוֹת שְׁלוֹ
לְמֶטָה.

כְּמוֹ כֵּן מִי שְׁלוּמֵד תּוֹרָה, כַּמָּה
הֵם שְׁנֹקְרָאִים לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ,
שְׁמֵת־חֲבָרִים וּמְעִירִים הַתַּעֲוֹרְרוֹת
לְאוֹתוֹ מִקּוֹם שְׁנֹקְרָא לְשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ. לְשׁוֹן מֵאוֹתוֹ קֹדֶשׁ
שְׁלֹמֶעֱלָה. וְכַמָּה קִדְשׁוֹת
וְקִדּוּשִׁים מִתַּעֲוֹרְרִים מִכָּל
הַצְּדִיקִים. אֲשֶׁרֵי חֵלְקָם שֶׁל
הַצְּדִיקִים, אוֹתָם שְׁגוֹרְמִים לְעוֹרֵר
קִדְשׁוֹת לְמַעֲלָה וְלִמְטָה, קִדְשָׁה
שְׁלֹמֶעֱלָה וְקִדְשָׁה שְׁלֹמֶטָה.

וְעַל זֶה כְּתוּב, (ויקרא יא)
וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים.
וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם - אֱלֹהֵי מִיָּם רֵאשׁוֹנִים.
וְהֵם נִקְרָאִים מִיָּם עֲלִיוֹנִים.
וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים - אֱלֹהֵי הַמַּיִם
הַתַּחְתּוֹנִים, וְנִקְרָאוּ מִיָּם
אֲחֵרוֹנִים. וּמְזוֹן בְּאֻמְצַע, בֵּין מִיָּם
רֵאשׁוֹנִים לְמִיָּם אֲחֵרוֹנִים. וְעַל זֶה
מְזוֹן אֵינוֹ בְּמִיָּם אֲחֵרוֹנִים, אֲלָא
בְּמִיָּם רֵאשׁוֹנִים. מִיָּם הָרֵאשׁוֹנִים
מִמַּעֲלָה, שֶׁהַמְּזוֹן תְּלוּי בּוֹ, וְלֹא
בְּמִיָּם אֲחֵרוֹנִים. וְהַסּוּד נִתָּן
לְקִדּוּשִׁים עֲלִיוֹנִים. אֲשֶׁרֵי חֵלְקָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַחֵיבֵל הַרְבִּיעִי. הַחֵיבֵל הַזֶּה הוּא
נִקְרָא חוֹב"ה. וְזֶהוּ (תהלים מ) טִיט
הַיִּין, כְּנִגְדֵי שֵׁם אַחַר שְׁנֹקְרָא אֲבָן
מִכְשׁוֹל, וְהַכֹּל אֶחָד. הוּא חוֹב"ה,
מִשׁוֹם שְׁשָׁם קִימִים כָּל חֲטָאֵי
הָעוֹלָם, הַכְּרַעַת הַחֲטָאִים.

מִשׁוֹם שֶׁכָּאֲשֶׁר חוֹטָאִים בְּנֵי אָדָם,
כָּל אֱלֹהֵי שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים לֹקְחִים אוֹתָם וּמְנִיחִים אוֹתָם בְּהִיכַל הַזֶּה שְׁנֹקְרָא חוֹבָה. וְכֹל

וְכֹר חוֹיִין דְּלִתְתָּא מִתְּפֹשֶׁטִי מֵהָהוּא מְשָׁכָא,
פְּדִין כָּל חַד וְחַד יְהִיב קָלָא, וְאַתְעָר
לְכַמָּה חוֹיִין דְּקִימֵי בַּהֵהוּא אַתָּר, דְּאַקְרִי בּוֹר,
דְּתַמָּן כַּמָּה נְחָשִׁין קִימִין. וְכֻלְהוּ דְּלִטּוֹרִין,
לְאַתְעָרָא לְהֵאי חוֹיָא רַבָּא, לְמַהוּי דְּלִטּוֹרָא עַל
עֲלָמָא. וְכֻלָּא בְּגִין הָאֵי אַתְעָרוּ דְּלִישְׁנָא בִּישָׂא,
כִּד קִימָא אַתְעָרוּתָא דִּילִיה לְתַתָּא.

בְּגוֹזְנָא דָּא, מָאן דְּלַעֵי בְּאוֹרֵייתָא, כַּמָּה אֵינוֹן
דְּאַקְרוּן לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, דְּמִתְחַבְּרִין
וְאַתְעָרִי אַתְעָרוּתָא, לְהָהוּא אַתָּר דְּאַקְרִי לְשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ. לְשׁוֹן מֵהָהוּא קֹדֶשׁ דְּלַעֲיִלָּא. וְכַמָּה
קִדּוּשׁוֹת וְקִדּוּשִׁין מִתְעָרִין מִכָּל סְטֵרִין. זְכָאָה
חוּלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא, אֵינוֹן דְּגַרְמֵי לְאַתְעָרָא
קִדּוּשִׁין לַעֲיִלָּא וְלִתְתָּא, קִדּוּשָׁה דְּלַעֲיִלָּא
וְקִדּוּשָׁה דְּלִתְתָּא.

וְעַל דָּא כְּתוּב, (ויקרא יא) וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְהִיִּיתֶם
קְדוֹשִׁים. וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם: אֱלֹהֵי מִיָּם
רֵאשׁוֹנִים. וְאֵינוֹן אַתְקָרוּן מִיִּין עֲלָאִין. וְהִיִּיתֶם
קְדוֹשִׁים: אֱלִין מִיִּין תַּתָּאִין, וְאַקְרוּן מִיָּם
אֲחֵרוֹנִים. וּמְזוֹן בְּאֻמְצַע, בֵּין מִיָּם רֵאשׁוֹנִים
לְמִיָּם אֲחֵרוֹנִים. וְעַל דָּא מְזוֹן, לָאוּ אִיהוּ בְּמִיָּם
אֲחֵרוֹנִים, אֲלָא בְּמִיָּם רֵאשׁוֹנִים. מִיָּם רֵאשׁוֹנִים
מַעֲיִלָּא דְּמְזוֹנָא תְּלִיא בֵּיה. וְלֹא בְּמִיָּם
אֲחֵרוֹנִים. וְרָזָא לְקִדְשֵׁי עֲלִיוֹנִין אַתְיִיהִיב.
זְכָאָה חוּלְקִיהוֹן בְּעֲלָמָא דִּין, וּבְעֲלָמָא דְּאַתִּי.
הֵיבְלָא רַבִּיעָאָה. הֵיבְלָא דָּא, אִיהוּ דְּאַקְרִי
חוֹב"ה. וְדָא אִיהוּ (תהלים מ) טִיט הַיִּין,
לְקַבֵּל שְׁמָא אַתְרָא דְּאַקְרִי אֲבָן מִכְשׁוֹל, וְכֻלָּא
חַד. אִיהוּ חוֹב"ה, בְּגִין דְּתַמָּן קִימֵי כָּל חוֹבֵי
דְּעֲלָמָא, אַכְרַעוּתָא דְּחוֹבִין.

בְּגִין דְּכִד חֲבָאן בְּנֵי נָשָׂא, כָּל אֵינוֹן גְּרִדִּינֵי
נִימוּסִין, נְטִלִין אֵינוֹן חוֹבִין, וּמְנַחֵי לוֹן

כָּל אֱלֹהֵי שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים לֹקְחִים אוֹתָם וּמְנִיחִים אוֹתָם בְּהִיכַל הַזֶּה שְׁנֹקְרָא חוֹבָה. וְכֹל

זכיות העולם, כל המלאכים הקדושים שממנים על זכיות העולם, כלם נוטלים את אותן הזכיות, ומעמידים אותן בהיכל הרביעי שנקרא זכות, ושם עומדות זכיות בני אדם, והחטאים עומדים בהיכל אחר שנקרא חובה. ונשקלים כאחד ביום של ראש השנה, פי (קהלת ז) גם את זה לעמת זה עשה האלהים. ואחר שהכריעו הזכיות או החובות לצד זה או לצד זה, כך מנצח.

ועל זה, ביום של ראש השנה, כשמתעוררים שני הצדדים הללו, זכות וחובה, ובהם תלויים חיים ומות - אם הזכיות הכריעו לצד הזה שנקרא זכות, נכתב האדם באותו צד שנקרא חיים. משום ששני הצדדים הללו עומדים באותו יום, זה בצד זה וזה בצד זה. אם זוכה אותו אדם ונצחו אותן זכיות, הרי נכתב אותו אדם לחיים, משום שאחז בו הצד הקדוש הזה שנקרא זכות, והחיים אחזו בו, ואומר: זה שלי הוא, ושלי היה. ואז נכתב אותו אדם לחיים (ונכתב שהוא של).

ואם נצחו החטאים - הצד האחר הטמא הזה, שנקרא חובה ומות, אחז בו ואומר: זה שלי הוא, ושלי היה. ואז נכתב שהוא שלו. וזהו ששינוי, שהרי ביום הזה של ראש השנה נכתב אדם או לחיים או למיתה. אם נכתב בצד הקדשה - נכתב לחיים ומתקיים שם ונדבק בו. ואם נכתב בצד האחר - מתקיים בצד הטמאה ודבק בו, וזהו הן לחיים הן למות. ונמשך בצד הזה או בצד הזה. כל זמן שהוא עומד בצד הזה של הקדשה, כל הקדושים וכל

בהאי היכלא דאקרי חובה. וכל זכין דעלמא, כלהו מלאכין קדישין דממנן על זכוון דעלמא, כלהו נטלי לאינון זכוון, ואוקמי לון בהיכלא רביעאה דאקרי זכות, ותמן קיימי זכוון דבני נשא. וחובין קיימי בהיכלא אחרא, דאקרי חובה. ואתקלו כחדא ביומא דראש השנה כי (קהלת ז) גם את זה לעמת זה עשה האלהים. ולבתר דאכרעו זכין, או חובין, לסטרא דא, או לסטרא דא, הכי נצח. ועל דא, ביומא דראש השנה, כד מתערין אלין תרין סטרין, זכות וחובה. ובהו תליין חיים ומות. אי זכין אכרעו, לסטרא דא דאקרי זכות, אכתוב בר נש בהווא סטרא דאקרי חיים. (דף רס"ה ע"ב).

בגין, דהני תרין סטרין קיימי בהווא יומא, דא בסטרא דא, ודא בסטרא דא. אי זכי ההוא בר נש, ונצחין אינון זכין, הא אכתוב ההוא בר נש לחיים. בגין דאחיד ביה האי סטרא קדישא, דאקרי זכות, וחיים אחיד ביה, ואמר דא דילי הוא, ודידי הוה, וכדין אכתוב ההוא בר נש לחיים. (ס"א ואכתוב דאיהו דיליה).

ואי נצחן חובין, האי סטרא אחרא מסאבא, דאקרי חובה ומות, אחיד ביה, אמר האי דידי הוא, ודידי הוי, וכדין אכתוב דאיהו דיליה. ודא הוא דתנינן, דהא ביומא דא דראש השנה, אכתוב בר נש, או לחיים או למיתה. אי אכתוב בסטרא דקדושה, אכתוב לחיים, ואתקיים תמן, ואתדבק ביה. ואי אכתוב בסטרא אחרא, אתקיים בסטרא דמסאבותא, ודביק ביה, ודא הוא הן לחיים הן למות. ואתמשך בהאי סטרא או בהאי סטרא.

כל זמנא דאיהו קיימא בסטרא דא דקדושה, כל קדושים וכל זכין

הטְהִירוֹת נִדְבָקִים בּוֹ. יִקְרָא -
וְהִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵשׁוּב וְיִשְׁמַע
לוֹ. עָלָיו כְּתוּב (תהלים צא) יִקְרָאֵנִי
וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ אֲנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְצֶהוּ
וְאֶכְבְּדֶהוּ אַרְךָ יָמִים אֲשַׁבֵּיעֵהוּ
וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי. וְכָל זְמַן שֶׁהוּא
עוֹמֵד בְּצַד הָאֲחֵר שֶׁל הַטְּמֵאָה,
כָּל טְמֵאָה וְכָל חֲטָא וְכָל הַרְעוֹת
נִדְבָקוֹת בּוֹ. יִקְרָא - וְאִין מִי
שִׁישְׁמַע אוֹתוֹ, מְרַחֵק הוּא
מֵהִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. עָלָיו כְּתוּב,
(שם קיט) רְחוֹק מְרַשְׁעִים יִשׁוּעָה,
וְכָתוּב (ישעיה א) גַּם כִּי תִרְבוּ תִפְלָה
אֵינֶנִּי שׁוֹמֵעַ.

הַחֵיכֶל הַזֶּה הוּא הַמְּקוֹם שֶׁל כָּל
אוֹתָם שֶׁנִּקְרָאִים אֱלֹהִים אֲחֵרִים,
מִשׁוּם שֶׁמִּתְגַּלֵּים כָּאֵן. וְכָל אוֹתָם
שֶׁמִּפְתִּים אֵת בְּנֵי הָאָדָם
בְּתַעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, לְזִנוּת
וְלִהְתַּעֲנוֹג בְּתַעֲנוּגוֹת שֶׁל נְאוּפִים
שֶׁל הָעוֹלָם, וּמוֹשָׁכִים אוֹתָם אַחַר
תַּעֲנוּגֵי וְנְאוּפֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ
שֶׁאֲמַרְנוּ.

בַּחֵיכֶל הַזֶּה נִרְאִית רוּחַ אַחַת
שׁוֹלְטַת חֹזֶק, שֶׁהִיא עַל כָּלֵם, וְאִף
זֶה נִקְרָא כֶּף אֵל, כְּמוֹ הָאֲחֵר שֶׁבְּצַד
הַקְּדוּשָׁה. זֶהוּ א"ל נִכְרִי, וְזֶהוּ
שֶׁמִּפְתָּה אֵת הָאָדָם שֶׁלּוֹמֵד תּוֹרָה
אוֹ שְׁעוֹמֵד בְּבֵית הַמְּדֻרָשׁ. הַרוּחַ
הַחֹזֶק הַזֶּה מִפְתָּה אוֹתוֹ, וְחוֹשֵׁב
כְּמֵה הַרְהוּרִים, וְאוֹמְרַת: מֵה
אַתָּה עוֹמֵד כָּאֵן? טוֹב לָךְ לִלְכֹת
בְּחִבְרַת אוֹתָם שְׂגֹאִים עַל בְּנֵי
אָדָם, וְהֵם הוֹלְכִים אַחַר נְשִׁים
יְפוֹת וּמִתְעַנְּגִים בְּתַעֲנוּגוֹת
הָעוֹלָם. כִּיּוֹן שֶׁאָדָם מִתְפַּתֵּה
אַחֲרֶיהָ, אִזּוּ כֵּלֵן מְשׁוֹטְטוֹת
וְהוֹלְכוֹת וְנִמְשָׁכוֹת אַחֲרָיו.

וְכַמֵּה הֵם אַחֲרִים שְׁעוֹמְדִים
תַּחְתּוֹ, וְכָלֵם מְטַמְּאִים אוֹתוֹ
בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמְטַמְּאִים אוֹתוֹ
בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. וְהֵם נִקְרָאִים צוֹאֵה
רוֹתַחַת, שֶׁכְּתוּב (ישעיה ל) צֵא תֹאמַר
לוֹ. אוֹתָן הַדְּרָגוֹת שֶׁקִּימּוֹת לְטַמְּא תְּמִיד, וְהָרִי נִתְבָּר.

מִתְדַבְּקִין בֵּיהּ. יִקְרָא וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב
וְיִשְׁמַע לֵיהּ, עָלֵיהּ כְּתִיב (תהלים צא) יִקְרָאֵנִי
וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ אֲנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְבְּדֶהוּ
אַרְךָ יָמִים אֲשַׁבֵּיעֵהוּ וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי. וְכָל
זְמַנָּא דְאִיהוּ קִיִּימָא בְּסִטְרָא אֲחֵרָא דְמִסְאַבָּא,
כָּל מִסְאַבּוֹ, וְכָל חוֹבָה, וְכָל בִּישׁוּן מִתְדַבְּקוֹן
בֵּיהּ. יִקְרָא, וְלִית מָאן דִּישְׁמַע לֵיהּ. מְרַחֵקָא
אִיהוּ מִקּוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עָלֵיהּ כְּתִיב (תהלים קיט)
רְחוֹק מְרַשְׁעִים יִשׁוּעָה וְכְתִיב (ישעיה א) גַּם כִּי
תִרְבוּ תִפְלָה אֵינֶנִּי שׁוֹמֵעַ.

חֵיכְלָא דָא, אִיהוּ אֲתֵר דְכָל אֵינּוֹן דְאֶקְרוּן
אֱלֹהִים אֲחֵרִים, בְּגִין דְאֵתְגַלִּיין הֵכָא.
וְכָל אֵינּוֹן דְמִפְתּוֹ לְהוּ לְבִנֵי נְשָׂא כְּעַנּוּגִין
דְהֵאִי עַלְמָא, לְאִזְנָאָה לְאֵתְעַנְגָא כְּעַנּוּגִי
נְאוּפִין דְעַלְמָא, וּמִשְׁכֵּי לְהוּ בְתֵר עַנּוּגִין
וְנְאוּפִין דְהֵאִי עַלְמָא, כְּדִקְאֲמַרְן.

בְּהֵאִי הֵיכְלָא, אֵתְחַזִּי חַד רוּחָא שְׁלִיטַת תְּקִיפָא,
דְאִיהוּ עַל כָּלָהוּ, וְדָא אֶקְרִי אוּף הַכִּי
אַל, כְּגוֹנוֹנָא דְאֲחֵרָא דְבְּסִטְרָא קְדוּשָׁה. הֵאִי אִיהוּ
(דברים לב) א"ל נִכְרִי. וְדָא אִיהוּ דְמִפְתִּי לְבֵר נֶשׁ
דְלַעִי בְאוּרִייתָא, אוֹ דְקָאִים בְּבֵי מְדַרְשָׁא. הֵאִי
רוּחָא תְּקִיפָא מִפְתִּי לֵיהּ, וְחֹשֵׁיב כְּמֵה
הַרְהוּרִין, וְאֲמַר מֵה אֵת קָאִים הֵכָא, טַב לָךְ
לְמִיּהוּ בְחַבְּוֹרַת אֵינּוֹן דְגָאוּ עַל בְּנֵי נְשָׂא,
וְאֵינּוֹן דְאִזְלִין בְּתֵר נְשִׁין שְׁפִירָאן, וּמִתְעַנְגִי
כְּעַנּוּגֵי עַלְמָא. כִּיּוֹן דְבֵר נֶשׁ אֵתְפְתִי אֲבַתְרִיהּ,
כְּדִין כְּלָהוּ שְׁטִיין וְאִזְלֵי וְאֵתְמַשְׁכָּאן אֲבַתְרִיהּ.
וְכַמֵּה אֵינּוֹן אַחֲרֵנִין דְקִיִּימִין תַּחְוֹתִיהּ, וְכָלָהוּ
מִסְאַבֵּי לֵיהּ בְּהֵאִי עַלְמָא, וּמִסְאַבֵּי לֵיהּ
כְּהוּא עַלְמָא. וְאֵינּוֹן אֶקְרוּן צוֹאֵה רוֹתַחַת
דְכְּתִיב, (ישעיה ל) צֵא תֹאמַר לוֹ. אֵינּוֹן דְרַגִּין
דְקִיִּימִין לְסְאַבָּא תְּדִיר, וְהֵאִי אֵתְמַר.

בְּאִמְצַעֵיהֶּנּוּ דְהָאֵי הֵיכְלָא, אֵית רִיחָא אַחְרָא, דְאֶקְרִי נְגַע. וְיִמְהָאֵי נִפְקָא רִיחָא אַחְרָא דְאֶקְרִי נְגַע צְרַעַת. וְאִיהוּ קִיּוּמָא תְדִיר, לְסַאבָא לְכָל אֵינּוּן מְאָרִיְהוּן דְלִישְנָא בִישָׂא, יְתִיר עַל כָּל מַה דְמְסַאבִּין לִיהּ. וְהָאֵי נְגַע עֲלָאָה, אִיהוּ מְמַנָּא עַל כָּל אֵינּוּן פְּתוּרֵי דְשִׁבְתָּא, דְכַד עֵייל שִׁבְתָּא, וְלֹא אֶתְסַדְרוּ בְּעֵנוּגָא דְשִׁבְתָּא כְּדָקָא יְאוּת, וְאֵינּוּן קָא מְבַזֵּי עֵנוּגָא דְשִׁבְתָּא, הָאֵי נְגַע נְטִיל לְאֵינּוּן פְּתוּרֵי דְלֹאוּ אֵינּוּן בְּעֵנוּגָא דְשִׁבְתָּא כְּדָקָא מְרָן.

וְכַד הָאֵי נְטִיל לְאֵינּוּן פְּתוּרֵי, כָּל אֵינּוּן גְּרִדִּינֵי נִימוּסִין דְקִיּוּמֵי בֵיה, כְּלֵהוּ פְתַחֵי וְאָמְרֵי, (תהלים קט) וַיֵּאֱהָב קָלְלָהּ וְתִבּוּאָהּ וְלֹא חִפֵּץ בְּבִרְכָּהּ וְתִרְחַק מִמֶּנּוּ. וַיִּלְבַּשׁ קָלְלָהּ כְּמֵדוּ וְגו'. יִנְקֵשׁ נוֹשָׂה לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְגו'. אֵל יְהִי לוֹ מוֹשֵׁף חֶסֶד וְגו'.

וְהָא אֻקְיָמָנָא, בְּהֵהוּא לִילֵיא דְשִׁבְתָּא, כַּד פְּתוּרֵי אֶתִּיְהִיבוּ לְהֵהוּא סְטָרָא בִישָׂא, כַּדִּין אֶתְתַקַּף הֵהוּא סְטָרָא בִישָׂא, מְסַאבָּא, וְהֵהוּא בַר נָשׁ אֶתְמַסֵּר לְהֵהוּא סְטָרָא. וְוִי לִיהּ דְאֶתְגַרַע מֵהֵהוּא סְטָרָא קְדִישָׂא, סְטָרָא דְמֵהִימְנוּתָא. וְאֶתְפַקֵּד בְּסְטָרָא אַחְרָא מְסַאבָּא. כַּגְוּוּנָא דָא בְּכָל אֵינּוּן סְעוּדַתֵי דְיוֹם טוֹב.

הָבָא בְּהָאֵי הֵיכְלָא, (דף רס"ו ע"א) בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי בְּהַפּוּכָא אִיהוּ. וּבְהֵהוּא הֵיכְלָא אַחְרָא קְדִישָׂא, לֹא קִיּוּמֵי תְלַת אֲלִין, וְתַלְיִין לְעֵילָא, וְהָבָא קִיּוּמִין לְבִישׁ. דְכַד (ס"א קט"ו כנוי דבר נש) מְטִי בַר נָשׁ לְהָאֵי הֵיכְלָא, הָא תַפְּזֵן קִיּוּמִין חִיוּוֹן לְשִׁיצָאָה לּוֹן. וְהָא תַפְּזֵן בְּנִין כַּד אֵינּוּן זְעִירִין, מֵהָבָא נִפְקָא, בְּגִין לְאֶתְמַנְאָה קְטִיגוּרָא עֲלֵייהוּ. וְהָא תַפְּזֵן קִיּוּמִין מְזוּנֵי, לְאֶעְפְּרָא לּוֹן מְנִיָּה. וְכִלָּא תַלְיָא בְּחוּבָה. וְעַל דָּא אֶקְרִי הָאֵי הֵיכְלָא חוּבָה. כְּמָה דְאֶתְמַר.

בְּאִמְצַע הֵיכְלָא הִזָּה יֵשׁ רִיחָא אַחְרָת שְׁנִקְרָאת נְגַע. וּמְזוּ יוֹצֵאת רִיחָא אַחְרָת שְׁנִקְרָאת נְגַע צְרַעַת, וְהִיא עוֹמֶדֶת תְּמִיד לְטַמָּא אֶת כָּל אוֹתָם בְּעַלֵּי לְשׁוֹן הָרַע יוֹתֵר עַל כָּל מַה שְׁמַטְמָאִים אוֹתוֹ. וְהַנְּגַע הָעֲלִיּוֹן הִזָּה מְמַנָּה עַל כָּל אוֹתָם שְׁלַחְנוֹת שֶׁל שַׁבָּת, שְׁכַשְׁנוּכְנוּסֵת שַׁבָּת וְלֹא עֲרֻכוּ אֶת עֲנַג הַשַּׁבָּת כְּרָאוּי וְהֵם מְבַזִּים אֶת עֲנַג הַשַּׁבָּת, הַנְּגַע הִזָּה נוֹטֵל אוֹתָם שְׁלַחְנוֹת שְׂאִינִים בְּעֲנַג שַׁבָּת כְּפִי שְׂאֵמְרָנוּ. וּכְשֶׁזָּחָה נוֹטֵל אֶת אוֹתָם הַשְּׁלַחְנוֹת, כָּל אוֹתָם שׁוֹחֲרֵי הַחֻקִּים שְׁעוֹמְדִים בּוֹ, כְּלָם פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: (תהלים קט) וַיֵּאֱהָב קָלְלָהּ וְתִבּוּאָהּ וְלֹא חִפֵּץ בְּבִרְכָּהּ וְתִרְחַק מִמֶּנּוּ. וַיִּלְבַּשׁ וְגו'. יִנְקֵשׁ נוֹשָׂה לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְגו'. אֵל יְהִי לוֹ מוֹשֵׁף חֶסֶד וְגו'.

וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁבֵאוֹתוֹ לֵיל שַׁבָּת, כְּשֶׁהַשְּׁלַחְנוֹת נִתְּנוּ לְאוֹתוֹ הַצַּד הָרַע, אֲזִי מִתְחַזֵּק אוֹתוֹ הַצַּד הָרַע הַטָּמֵא, וְאוֹתוֹ אָדָם נִמְסֵר לְאוֹתוֹ הַצַּד. אוֹי לוֹ שְׁנִחְסֵר מְאוֹתוֹ הַצַּד הַקְּדוֹשׁ, צַד הָאֵמוּנָה, וְנִפְקֵד בְּצַד הָאֲחֵר הַטָּמֵא. כְּמוֹ כֵּן בְּכָל אוֹתָן סְעוּדוֹת שֶׁל יוֹם טוֹב.

כָּאֵן בְּהֵיכַל הִזָּה - בְּנִים חַיִּים וּמְזוּנוֹת הֵם בְּהַפֵּךְ. וּבְאוֹתוֹ הֵיכַל הָאֲחֵר הַקְּדוֹשׁ לֹא עוֹמְדִים שְׁלֵשֶׁת אֱלֹהִים, וְהֵם תְּלוּיִים לְמַעְלָה, וְכָאֵן הֵם עוֹמְדִים לְרַע. שְׁכַאֲשֶׁר (מגעים בניו של אדם) מְגִיעַ אָדָם לְהֵיכַל הִזָּה, הָרִי שֵׁם עוֹמְדוֹת הַחַיּוֹת לְכֻלּוֹת אוֹתָם. וְהָרִי שֵׁם בְּנִים כְּשֶׁהֵם קְטִינִים, מְכָאֵן יוֹצֵא, כְּדִי לְהִתְמַנּוֹת הַקְּטִיגוּר עֲלֵיהֶם. וְהָרִי שֵׁם עוֹמְדִים הַמְזוּנוֹת לְהַעֲבִירָם מִמֶּנּוּ, וְהַכֵּל תְּלוּי בַחֲטָא. וְלִכְּן נִקְרָא הֵיכְלָא הִזָּה חוּבָה, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר.

וּמִכָּאן יוצאת רוח טמאה אחת שנקראת ארירי"א, וכמה אלף ורובבות עמה, וכלם נקראים אוררי יום, כמו שגאמר (איוב א) יקבהו אררי יום. והרוח הזו וכל אלה שעמה, כלם קיימים לטל אותו דבור שקלל אדם את עצמו ברגזו, ואלו מעירים את הנחש הזה שנקרא (ישעיה כז) לויתן נחש עקלתון, כדי להביא ולעורר קללות על העולם. זהו שכתוב יקבהו אררי יום וגו'.

ואלו אוררי היום שולטים על רגעי ושעות היום, ונוטלים אותם דבורים שקלל אדם על עצמו, בין ברגז בין בשבועה, ובאותו דבור מעירים את אותו נחש עקלתון שנקרא לויתן, כדי להעמידו להשחית את העולם. ולכן קלל איוב את יומו בצערו, ולא את גופו, שכתוב (איוב א) ויקלל את יומו - בתחלה, ואחר כך - יקבהו אררי יום. הרחמן יצילנו מהצד הרע ומתקפו ומפל דבר רע.

ההיכל החמישי. ההיכל הזה הוא היכל שנקרא שאו"ל, פנגד אותו השם שנקרא ערל, והרי בארנו שזהו סוד הערלה. בהיכל הזה יש פתח אחד וממנה אחד עליו, וזהו הממנה להעיר תמיד קטרוג על העולם, והרוח הזו נקראת איב"ה, משום ששמו של הפתח הזה נקרא איב"ה, וסימנה - (בראשית א) ואיבה אשית בינה ובין האשה וגו'.

בהיכל הזה עומדת רוח אחת ששולטת על הכל, וזה נקרא שוד"ד, והוא (ישעיה נט) שוד ושבר. וזהו שודד בהרים הרמים, בתוף סלעים והרים. מההיכל הזה יונקים כל אותם שודדים ומשמידים במקומות חרפן. ומכאן יוצאים כל אותם שהורגים בתרבות ובקמחים, והולכים אחר

ומהכא נפקא חד רוחא מסאבא, דאקרי ארירי"א. וכמה אלף ורובבן עמיה, וכלהו אקרון אוררי יום, כמה דאת אמר (איוב א) יקבהו אוררי יום. והאי רוחא וכל אינון דעמיה, כלהו קיימי לנטלא ההיא מלה דלייט בר נש גרמיה ברוגזיה, ואלין מתערי להאי חויא, דאקרי (ישעיה כז) לויתן נחש עקלתון, בגין לאייתאה ולאנתערא לווטין על עלמא, הדא הוא דכתיב יקבהו אוררי יום וגו'.

ואלין אוררי יום, שלטין על רגעי ושעתי דיומא, ונטלי אינון מילין דלייט בר נש גרמיה, בין ברוגזא, בין באומאה, ובההיא מלה, מתערי להאי נחש עקלתון, דאקרי לויתן, בגין לקיימא ליה לחבלא לעלמא. ועל דא לייט איוב יומיה בצעריה, ולא גופיה. דכתיב (איוב א) ויקלל את יומו בתחלה, ולבתר יקבהו אוררי יום. רחמנא לישזבן מסטרא בישא, ומתוקפוי. ומפל מלה בישא.

היכלא חמישאה. היכלא דא, איהו היכלא דאקרי שאו"ל, לקבל ההוא שמא דאקרי ערל, והא אוקימנא דדא איהו רזא דערלה. בהאי היכלא, אית חד פתחא, וחד ממנא עליה. ודא איהו ממנא לאתערא תדיר קטרוגא על עלמא, והאי רוחא אקרי איב"ה, בגין דשמא דהאי פתחא איב"ה שמייה, וסימנה (בראשית א) ואיבה אשית בינה ובין האשה וגו'.

בהאי היכלא קיימא חד רוחא דשליט על פלא, והאי אקרי שוד"ד. ואיהו (שוד) (ישעיה נט) שוד ושבר. ודא הוא שודד בטורי רמאי, גו טנרין וטורין. מההיכלא דא ינקי כל אינון משדדי ומשצי בתרבינין. ומהכא נפקין, כל אינון דקטלי בסייפין ורומחין, ואזלין

בְּתֵר לֵהֵט הַחֵרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשִׁיצָאָה כֻּלָּא.
 מֵהָאֵי נָפִיק רוּחָא אַחְרָא, וְאַקְרִי שׁוּד. וְכַד
 שְׁלִיט כְּפָנָא עַל עֲלָמָא, הָאֵי רוּחָא
 דְּאַקְרִי שׁוּ"ד, אִיהוּ אֲשֶׁתְּכַח. וְרוּחָא אַחְרָא
 אֲשֶׁתְּתַף עֲמִיה, דְּאַקְרִי כְּפָ"ן. וְאַלִין אֲזִיל
 בְּעֲלָמָא, וּמִשְׁתַּכְחִי לְקַבֵּל בְּנֵי נָשָׂא, וְהֵינּוּ
 דְכֹתִיב, (איוב ה) לְשׁוֹד וּלְכַפֵּן תִּשְׁחַק. וְאַלִין
 עֲבָדִין קְטְרוּגָא לְבְנֵי נָשָׂא, וּמִשְׁדֵּדֵי לְכֻלָּא. חַד
 דְּאַקְרִי שׁוּד, דְּבִתֵּר דְּאֲזִיל בְּגוּ טוּרִין רְמָאִין,
 וְשִׁדִּיד וְחָרִיב וְשִׁצֵי כֻלָּא. פְּדִין תָּב וְשִׁדֵּד לְבְנֵי
 נָשָׂא, וּמִתִּין בְּחוּלְשָׂא דִילֵיה. וְכַד אֲכַלִי בְּנֵי
 נָשָׂא, לָא שְׁבַעִין, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁלֹטָא בְּעֲלָמָא.
 וּבְהִהוּא זְמַנָּא, מָאן דְּעֵבִיד חֶסֶד עִם בְּנֵי נָשָׂא,
 וְיַהִיב לֹוֹן לְמִיכַל וּלְמִשְׁתִּי, פְּדָאֵי
 אִיהוּ לְדַחֲיָא לֹוֹן לְאַלִין תְּרִין רוּחִין לְבַר, דְּלֹא
 שְׁלִטֵי בְּעֲלָמָא. וְכַד יִשְׂרָאֵל לָא עֲבָדֵי חֶסֶד עִם
 בְּנֵי נָשָׂא, וְשָׂאֵר עַמִּין עֲבָדֵי חֶסֶד בְּעֲלָמָא.
 פְּדִין אֲלִין תְּרִין רוּחִין מִתְּבַסְמִין (ס"א לְשָׂאֵר עַמִּין
 וּמִתְּקַפִּי וְכו') מְלִיֵיהוּ, וּמִתְּקַפִּי עֲלֵיֵיהוּ דִישְׂרָאֵל.
 בְּגִין דְּהָא כְּדִין אֲתַקֵּף הֵהוּא סְטְרָא אַחְרָא,
 וְיִשְׂרָאֵל אֲתַכְפִּיין.

וְכַד יִשְׂרָאֵל עֲבָדֵי חֶסֶד, אֲתַכְפִּיא הֵהוּא סְטְרָא
 אַחְרָא וְאֲתַחְלֵשׁ, וְסְטְרָא דְקְדוּשָׁה אֲתַקֵּף.
 וְכַד יִשְׂרָאֵל לָא מִתְעַרֵי בְּחֶסֶד, אֵינּוֹן תְּרִין
 רוּחִין. (ד"א מִתְּבַסְמִי, חַד אֲתַבְּסֵם לְהוּ לְשָׂאֵר עַמִּין) וּמִתְהַפְּכֵי
 לְאַכְפִּיָא לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל, וּכְדִין אֵינּוֹן פְּרָכָאן
 דְּנַחְתֵי מְלַעֲיָלָא, מִסְטֵר יְמִינָא, יְנַקֵי לֹוֹן שָׂאֵר
 עַמִּין. (ד"א וְכִינְמָא לְהֵהוּא סְטְרָא) וְהֵדָא הוּא דְכֹתִיב, (שיר
 הַשִּׁירִים א) שְׂמוּנֵי נוֹטְרָה אֶת הַפְּרָמִים, אֲלִין שָׂאֵר
 עַמִּין. פְּרָמֵי שְׁלִי לָא נְטַרְתִּי, אֲלִין יִשְׂרָאֵל.
 בְּגִין דְּשָׂאֵר עַמִּין מִשְׁכִּי לִיה בְּגוּוִיֵיהוּ, בְּאֵינּוֹן
 חֶסְדִים דְּעֲבָדִין עִם בְּנֵי נָשָׂא. וְיִשְׂרָאֵל מְרַחֵקוֹן
 שְׂאֵר הָעַמִּים מוֹשְׁכִים אוֹתָם לְתוֹכָם בְּאוֹתָם חֶסְדִים שְׁעוֹשִׂים

(בראשית א) לֵהֵט הַחֵרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת,
 לְהַשְׁמִיד הַכֹּל.

מִזֶּה יוֹצֵאת רוּחַ אַחְרַת שְׁנִקְרַאת
 שׁוּד. וּכְשִׁשׁוּלֵט הָרָעֵב עַל הָעֵלֶם,
 הָרוּחַ הַזֶּה שְׁנִקְרַאת שׁוּ"ד נִמְצָאת,
 וְרוּחַ אַחְרַת מִשְׁתַּתְּפַת עִמָּה,
 שְׁנִקְרַאת כְּפָ"ן. וְאַלוּ הוֹלְכִים
 בְּעוֹלָם, וְנִמְצָאִים פְּגָנָד בְּנֵי אָדָם.
 וְהֵינּוּ שְׁכָתוּב (איוב ה) לְשׁוֹד וּלְכַפֵּן
 תִּשְׁחַק. וְאַלוּ עוֹשִׂים קְטְרוּג לְבְנֵי
 אָדָם וְשׁוֹדִדִים אֶת הַכֹּל. הָאֲחַד
 שְׁנִקְרַאת שׁוּד. שְׂאֲחַר שְׁהוּלְף לְתוֹף
 הָרִים רָמִים וְשׁוֹדֵד וּמְחָרִיב
 וּמִשְׁמִיד הַכֹּל, אֲזִי שָׁב וְשׁוֹדֵד בְּנֵי
 אָדָם, וּמִתִּים בְּחֻלְשָׁתוּ.
 וּכְשִׁאֲוֹכְלִים בְּנֵי אָדָם, לָא
 שְׁבַעִים, מִשׁוּם שְׁהוּא שׁוּלֵט
 בְּעוֹלָם.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן, מִי שְׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם
 בְּנֵי אָדָם וְנוֹתֵן לָהֶם לְאֲכַל
 וְלִשְׁתּוֹת, פְּדָאֵי הוּא לְדַחוֹת אֶת
 שְׁתֵי הָרוּחֹת הַחוּצָה שְׁלֹא יִשְׁלֹטוּ
 בְּעוֹלָם. וּכְשִׁיִּשְׂרָאֵל לָא עוֹשִׂים
 חֶסֶד עִם בְּנֵי אָדָם, וְשָׂאֵר הָעַמִּים
 עוֹשִׂים חֶסֶד בְּעוֹלָם, אֲזִי שְׁתֵי
 הָרוּחֹת הַלְלוּ, מִתְּבַשְׂמִים (לְשָׂאֵר
 עַמִּים, וּמִתְּחַזְּקִים וְכו') דְּבִרְיָהֶם
 וּמִתְּחַזְּקִים עַל יִשְׂרָאֵל. מִשׁוּם
 שְׁהָרִי אֲזִי תַחְזֹק אוֹתוֹ הַצַּד
 הָאֲחַר, וְיִשְׂרָאֵל נִכְנָעִים.

וּכְשִׁיִּשְׂרָאֵל עוֹשִׂים חֶסֶד, נִכְנָע
 אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחַר וְנַחְלֵשׁ, וְצַד
 הַקְּדוּשָׁה מִתְּחַזֵּק. וּכְשִׁיִּשְׂרָאֵל לָא
 מְעוֹרְרִים חֶסֶד, אוֹתָן שְׁתֵי רוּחֹת

(מִתְּבַשְׂמוֹת. אַחַת הַתְּבַשְׂמָה לָהֶם לְשָׂאֵר הָעַמִּים)
 וּמִתְהַפְּכוֹת כְּדִי לְהַכְרִיעַ אוֹתָם
 אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאֲזִי אוֹתָן הַבְּרָכוֹת
 שִׁיּוֹרְדוֹת מִלְּמַעְלָה מִצַּד הַיָּמִין,
 יוֹנְקִים אוֹתָם שָׂאֵר הָעַמִּים (עוֹמֵד
 לְאוֹתוֹ הַצַּד). וְהוּוּ שְׁכָתוּב, (שיר א)
 שְׂמוּנֵי נְטַרְהָ אֶת הַפְּרָמִים. אֲלוּ
 שָׂאֵר הָעַמִּים. פְּרָמֵי שְׁלִי לָא
 נְטַרְתִּי - אֲלוּ יִשְׂרָאֵל. מִשׁוּם
 עִם בְּנֵי אָדָם, וְיִשְׂרָאֵל מְרַחֵקִים

אוֹתָם מִתּוֹכְכֶם, מִשּׁוּם שְׁלֹא
מִשְׁתַּדְּלִים בְּאוֹתָם חֲסָדִים כְּמוֹ
שָׂר הַעֲמִים.

וְתַחַת הַרוּחוֹת הַלְלוּ עוֹמְדִים כֹּל
אוֹתָם שֶׁנִּקְרְאוּ עֲרָלָה. זְמוּרֵי
עֲרָלָה, עֲנָפֵי עֲרָלָה. וּמַעֲלֵיהֶם
מִמְנָה אֶחָד שֶׁנִּקְרָא גִזְרֵי דִינֵי"א.
וְזֶהוּ שְׁעוֹמֵד עַל כָּל אוֹתָם שְׁלֹא
שׁוֹמְרִים שְׁנוֹת עֲרַלְת הָאֵילָן, וְעַל
כָּל אוֹתָם שֶׁמַּעֲכִיבִים אֶת הַבְּרִית
לְבִנְיָהֶם. וְלִכְּן הִנָּחַשׁ רָצָה לְהִרְג
אֶת בְּנוֹ שֶׁל מֹשֶׁה עַד שֶׁמָּלָה אוֹתוֹ
צְפוּרָה, שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ד) וַתִּקַּח
צְפוּרָה צֵר וַתִּכְרַת אֶת עֲרַלְת בְּנֵה
וְגו'.

וְהָרוּחַ הַזֶּה מִמְנָה עַל אֲנָשִׁים
שֶׁמַּשְׁחִיתִים בְּדַרְכֵיהֶם וְלֹא
חוֹשְׁשִׁים לְכַבּוֹד רְבוּנָם, לְשֹׁמֵר
אֶת אוֹת בְּרִית הַקֶּדֶשׁ, וְזֶה מְכַנִּיֶּסָה
אוֹתָם לְגִיּוּהֶם לְאוֹתוֹ מְקוֹם
שֶׁנִּקְרָא שְׁאוּל וְאֶבְדוֹן, וְנִדוּן שֵׁם
כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ פֶּאֶן.

לְתוֹךְ אֲמַצַּע הַהֵיכָל הַזֶּה עוֹמְדֵת
רוּחַ אַחַת, שְׁעוֹמְדֵת וְאוֹרְכֵת עַל
דְּרָכִים וּשְׁבִילִים, לְרֹאוֹת אֶת כָּל
אֲתָם שְׁעוֹבְרִים עַל דְּבַרֵי הַתּוֹרָה,
כְּדֵי לְהַכְנִיֵס שְׁנֵאָה בֵּין מַעֲלָה
וּמַטָּה, מִשּׁוּם שֶׁכָּל הַהֵיכָל הַזֶּה
הוּא אֵיבָה.

זֶה וְכָל אוֹתָם הָאֲחֵרִים, כָּלֵם
עוֹמְדִים לְהִרְאוֹת פְּנִים מְאִירוֹת
לְבִנְי אָדָם וּלְפַתּוֹת אוֹתָם, כְּדֵי
שִׁיֶּסְטוּ מִדְּרָךְ הָאֲמַת וּלְמַשֵּׁךְ
אוֹתָם אַחֲרֵיהֶם, וְאַחַר כֵּן הֵם
הוֹרְגִים אוֹתָם, וְיָמוּתוּ בְּשֵׁנֵי
עוֹלָמוֹת, שְׁכָתוּב (מִשְׁלֵי ה)
וְאַחֲרֵי־כֵן מָרָה כְּלַעֲנָה מִדֶּה כְּחָרָב
פִּיּוֹת.

הַרוּחַ הַזֶּה נִקְרָאת אֶפְרִי־ר"א. עֶפְרַיִם
שֶׁל אֶפְרַיִם. שְׁלֹא עוֹשֶׂה תוֹלְדוֹת
וּפְרוֹת לְעוֹלָמִים, מִשּׁוּם שֶׁזֶהוּ
עֶפְרַיִם שֶׁל אֶפְרַיִם. וְאֶפְרַיִם עַל גִּבּ שֶׁנִּקְרָא
עֶפְרַיִם, אֵינוֹ עֶפְרַיִם קְדוֹשׁ שְׁעוֹשֶׂה
מַעֲפָר שְׁרֵפֶת הַחֲטָאִת. וְזֶהוּ עֶפְרַיִם

לִי מִגְּוִיָּהוּ, בְּגִין דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִי בְּאֵינוֹן
חֲסָדִים כְּשָׂר עַמִּין.

וְתַחַת אֵילָן רוּחִין, קִיִּימִין כָּל אֵינוֹן דְּאֶקְרוֹן
עֲרָלָה. זְמוּרֵי (דף רס"ו ע"ב) עֲרָלָה, עֲנָפֵי
עֲרָלָה. וְעֵילָא מִנְהוֹן חַד מְמַנָּא, דְּאֶקְרִי גִזְרֵי
דִינֵי"א. וְהָאֵי אֵיהוּ קִיִּימָא עַל כָּל אֵינוֹן דְּלֹא
נְטְרֵי שְׁנֵי עֲרָלָה דְּאֵילָנָא. וְעַל כָּל אֵינוֹן,
דְּמַעֲפְבִי אֶת קִיִּימָא לְבְרִיָּהוּ. וְעַל דָּא, בְּעָא
חֻיָּא לְקַטְלָא לְבְרִיָּה דְּמֹשֶׁה. עַד דְּגִזְרַת לִיָּה
צְפוּרָה, דְּכָתִיב, (שְׁמוֹת ד) וַתִּקַּח צְפוּרָה צֵר וַתִּכְרַת
אֶת עֲרַלְת בְּנֵה וְגו'.

וְהָאֵי רוּחָא, מְמַנָּא עַל בְּנֵי נְשָׂא דְּמַחְבְּלֵי
אֶרְחֵיָּהוּ, וְלֹא חִיִּישֵׁי לִיקְרָא
דְּמְאִרִיָּהוֹן, לְמִיטְר אֶת קִיִּימָא קְדִישָׁא. וְהָאֵי
אֵעִיל לֹוֹן לְגִיּוּהֶם, לְהֵהוּא אֶתְר דְּאֶקְרִי שְׁאוּל
וְאֶבְדוֹן, וְאֶתְדִן תְּמָן, כְּמָה דְּאוֹקִימָנָא הָכָא.

בְּהָאֵי הֵיכְלָא לְגוּ בְּאֲמַצְעִיתָא, קִיִּימָא חַד
רוּחָא, דְּאֵיהוּ קִיִּימָא וְכִמִּין עַל אוֹרְחִין
וּשְׁבִילִין, לְמַחְמֵי לְכָל אֵינוֹן דְּעֶבְרִין עַל
פְּתַגְמֵי אוֹרִיָּיתָא. כְּדֵי לְמִיעַל דְּבָבוּ, בֵּין תְּתָא
לְעֵילָא. בְּגִין דְּכָל הָאֵי הֵיכְלָא אֵיבָה אֵיהוּ.

הָאֵי וְכָל אֵינוֹן אַחֲרֵיָּהוּ, כְּלָהוּ קִיִּימִין לְאַחֲזָאָה
אֲנָפִין נְהִירִין לְבִנְי נְשָׂא, וּלְמַפְתִּי לְהוּ,
בְּגִין דִּיֶּסְטוֹן מְאִרְח קְשׁוּט, וּלְאַמְשַׁכָּא לֹוֹן
אַבְתְּרִיָּהוּ, וּלְכַתֵּר אֵינוֹן קְטְלֵי לֹוֹן, וְיָמוּתוֹן
בְּתַרִּין עֲלָמִין. דְּכָתִיב, (מִשְׁלֵי ה) וְאַחֲרֵי־כֵן מָרָה
כְּלַעֲנָה מִדֶּה כְּחָרָב פִּיּוֹת.

הָאֵי רוּחָא, אֵיהוּ אֶקְרִי אֶפְרִי־ר"א. עֶפְרַיִם
דְּקִיִּיטְמָא. דְּלֹא עֶבֶיד תּוֹלְדִין וְאֵיבִין
לְעֲלָמִין, בְּגִין דְּהָאֵי אֵיהוּ עֶפְרַיִם דְּקִיִּיטְמָא.
וְאֶפְרַיִם עַל גִּבּ דְּאֶקְרִי עֶפְרַיִם, לְאוּ אֵיהוּ עֶפְרַיִם
קְדִישָׁא, דְּעֶבֶיד אֵיבִין, וְאֶקְרִי (אֵיבִיב כח) עֶפְרוֹת

פְרוֹת, וְנִקְרָא (אֵיבִיב כח) עֶפְרוֹת זְהָב. אֵלָא כְּמוֹ שֶׁנִּמְאָר, (בְּמִדְרַב ט)

שֶׁרַפַּת הַחֲטָאִת. וְסִימָן זֶה בָּא
בְּשְׁנֵי צְדָדִים. אֶחָד, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
כְּלוּל בַּחֲטָאִת הַזֶּה, הַסּוּד שֶׁל אוֹתוֹ
נִחַשׁ הַקָּשָׁה. וְאֶחָד, שֶׁכִּשְׂאֵדָם
עוֹשֶׂה חֲטָאִת, הוּא מְחֻזָּק אֵת
הַעֲפָר הַזֶּה וְשׁוֹלֵט בְּעוֹלָם.

וְזוֹהוּ הַכְּלוּל (במדבר ה) בְּמֵי הַמָּרִים
הַמְּאָרְרִים. וְלִכֵּן צָרִיף אוֹתוֹ
לְאִשָּׁה שֶׁסִּטְתָּה תַּחַת בַּעֲלָהּ
וְעָשְׂתָה מַעֲשֵׂה שֶׁל אִשָּׁת זְנוּנִים,
לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ מִמֵּי שֶׁכְּלוּלִים
בַּעֲפָר, שֶׁהוּא מְקַרְקַע הַמִּשְׁפָּן,
וְהַעֲפָר הַזֶּה הוּא מְאוּתוֹ מְקוּם
שֶׁנִּקְרָא קַרְקַע, וְאוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא
קַרְקַע שֶׁל אוֹתוֹ מִשְׁפָּן. וְהַעֲפָר
הַזֶּה הוּא מְאוּתוֹ קַרְקַע. וּמִשּׁוּם
כִּף צָרִיף הַכֹּהֵן לְהַשְׁקוֹת אֵת
הָאִשָּׁה הַזֹּאת כְּמוֹ כֵּן. וְהַכֵּל הוּא
בְּרִמְזוֹ עֲלִיּוֹן.

אֲשֶׁרִי חֲלַקְתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא מְטַהֵר אוֹתָם
בְּמֵי טְהוּרִים עֲלִיּוֹנִים, שֶׁכְּתוּב
(יחזקאל לו) וְזִרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִמֵּי
טְהוּרִים וְטְהַרְתֶּם. מִמֵּי טְהוּרִים
הָרִי אֲמַרְנוּ, בֵּין מֵימֵי רְאוּשׁוֹנִים
לְמֵימֵי אַחֲרוֹנִים. וְאֵף עַל גֵּב שֶׁהָרִי
בְּאֲרָנוּ, מִמֵּי רְאוּשׁוֹנִים מְצוּה - כִּף
נִקְרָאוּ, וּמֵימֵי אַחֲרוֹנִים חוֹבָה - גַּם
כִּף נִקְרָאוּ. וְהָרִי בְּאֲרָנוּ עַל שְׁנֵי
הַצְּדָדִים הַלְלוּ, הַצֵּד הַזֶּה שֶׁל
קִדְשָׁה נִקְרָא מְצוּה, וְהַצֵּד הַשֶּׁנִּי
הַזֶּה נִקְרָא חוֹבָה. וּמִשּׁוּם כִּף נִטַּל
חֲלָקוֹ בְּאוֹתָם הַמֵּימֵי, וְעַל זֶה
כְּתוּב, וְזִרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִמֵּי
טְהוּרִים וְטְהַרְתֶּם.

הַחֵיכֶל הַשְּׂשִׁי. הַחֵיכֶל הַזֶּה עוֹמֵד
לְמַעַלָּה עַל כָּל אוֹתָם שְׂאֵר
הַחֵיכֶלוֹת הַתַּחְתּוֹנִים. אַרְבַּעַת
פְּתָחִים יֵשׁ לְחֵיכֶל הַזֶּה. הָאֶחָד
נִקְרָא מוֹת, וְאֶחָד נִקְרָא רַע, וְאֶחָד
נִקְרָא צְלָמוֹת, וְאֶחָד נִקְרָא
אֶפְ"ל. אֵלּוּ אַרְבַּעַת הַפְּתָחִים
עוֹמְדִים תָּמִיד לְהַרְע, וְאֵלּוּ הֵם
הַכְּלָל שֶׁל הַכֵּל.

זֶהוּ. אֶלָּא כְּמָה דְאַתָּה אָמַר, (במדבר יט) מַעֲפָר
שֶׁרַפַּת הַחֲטָאִת. וְדָא הוּא עֲפָר שֶׁרַפַּת
הַחֲטָאִת, וְסִימָנָא דָּא אֲתִיָּא בְּתַרִּין סְטְרִין. חַד,
בְּגִין דְּאִיהוּ כְּלִיל בְּהַאי חֲטָאִת, רְזָא דְּהַהוּא
חֻזָּא תְּקִיפָא. וְחַד, דְּכִד בַּר נֶשׁ עֲבִיד חֲטָאִת,
אִיהוּ אֲתִקִּיף לְהַאי עֲפָר, וְשֶׁלֵּטָא בְּעֵלְמָא.

וְהַאי אִיהוּ כְּלִיל (במדבר ה) בְּמֵי הַמָּרִים הַמְּאָרְרִים,
וְעַל דָּא, אֲצִטְרִיף לְאַנְתוֹ דְּאֲסִטְיַאת תַּחַת
בַּעֲלָהּ, וְעַבְדַּת עוֹבְדָא דְּאִשָּׁת זְנוּנִים,
לְאֲשַׁקְּאָה לָּהּ מִיָּא כְּלִילָן בַּעֲפָרָא, דְּאִיהוּ
מְקַרְקַע הַמִּשְׁפָּן. וְהַאי עֲפָר אִיהוּ מִהַהוּא אֲתֵר
דְּאֲקָרִי קַרְקַע וְהַהוּא אֲקָרִי קַרְקַע דְּהַהוּא
מִשְׁפָּן. וְהַאי עֲפָר מִהַהוּא קַרְקַע אִיהוּ. וּבְגִין
כִּף, אֲצִטְרִיף פְּהִנָּא לְאֲשַׁקְּאָה לְהַאי אֲתִתָּא,
כְּגוֹוֹנָא דָּא. וְכֵלָא אִיהוּ בְּרִמְיָא עֲלָאָה.

וּבְכָאָה חוֹלְקִיהוּן דִּישְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
מְדַפֵּי לוֹן בְּמִיָּין דְּכִיָּין עֲלָאִין דְּכְתִיב
(יחזקאל לו) וְזִרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִמֵּי טְהוּרִים וְטְהַרְתֶּם.
מִמֵּי טְהוּרִים הָא אֲמַרְן, בֵּין מֵימֵי רְאוּשׁוֹנִים
לְמֵימֵי אַחֲרוֹנִים. וְאֵף עַל גֵּב דְּהָא אוֹקִימָנָא,
מִמֵּי רְאוּשׁוֹנִים מְצוּה, הֵכִי אֲתִקְרוּן. וּמִמֵּי
אַחֲרוֹנִים חוֹבָה הֵכִי נְמִי אֲתִקְרוּן, וְהָא
אוֹקִימָנָא עַל תְּרִין סְטְרִין אֲלִין, דָּא סְטְרָא
דְּקוּדְשָׁה אֲתִקְרִי מְצוּה. וְדָא סְטְרָא אֲתִרָא,
אֲתִקְרִי חוֹבָה. וּבְגִין כִּף חוֹלְקִיהּ נִטַּל בְּהַהוּא
מִיָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב, וְזִרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִמֵּי
טְהוּרִים וְטְהַרְתֶּם.

הַיִּבְכָּא שְׁתִּיתָאָה. הַיִּבְכָּא דָּא, קִיִּימָא עֲלָאָה,
עַל כָּל אֵינּוֹן שְׂאֵר הַיִּבְכָּלִין תַּתְּאִין.
אַרְבַּע פְּתָחִין, אִית לְהַיִּבְכָּא דָּא. חַד, אֲקָרִי
מוֹת. וְחַד, אֲקָרִי רַע. וְחַד, אֲקָרִי צְלָמוֹת.
וְחַד, אֲקָרִי אֶפְ"ל. אֲלִין אַרְבַּע פְּתָחִין, קִיִּימִין
תְּדִיר לְאַבְאָשָׁא. אֲלִין אֵינּוֹן כְּלָלָא דְּכֵלָא.

כְּמוֹ שֵׁשׁ בְּצַד הַקְדוּשָׁה בְּסוּד
הָאֹמֶנָה אַרְבַּעַת פְּתָחִים לְאַרְבַּעַת
צְדָדִים שְׁמַתְקָשִׁים זֶה בְּזֶה,
וְכָל־מִטָּה כָּאֵן. וְכִשְׁאַלְהָ
נְקֻשִׁים וּמִתְחַבְּרִים זֶה
עִם זֶה כְּאֶחָד בְּהִיכַל הַזֶּה,
אֲזִי נִקְרָא בֵּית חֶבֶר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר,
(משלי כא) מֵאֲשֶׁת מַדְיָנִים
וּבֵית חֶבֶר. וְהִיכַל הַזֶּה עוֹמֵד
תָּמִיד לְהִרְעוֹ.

עַל הַהִיכָל הַזֶּה כְּתוּב, (שם כז)
וְנִבְנְתוּ נְשִׁיקוֹת שׁוֹנָא,
מִשׁוֹם שְׂכָאן עוֹמְדִים כָּל
אוֹתָן נְשִׁיקוֹת רַעוּת
וְתַאֲוֹת רַעוּת, וְכָל
עֲדוּנֵי הַגּוֹף שֶׁל הָעוֹלָם
הַזֶּה, שְׂבָאוֹתָם הַעֲדוּנִים
מִתְגַּרְשׁ אָדָם מִהָעוֹלָם
הַזֶּה וּמִהָעוֹלָם הַבָּא. וְעַל
הַהִיכָל הַזֶּה כְּתוּב, (שם ה)
כִּי נִפְתָּ תִּטְפְּנָה שְׂפָתַי
זָרָה וְגו'.

בְּהִיכָל הַזֶּה עוֹמְדַת רוּחַ
אֶחָת שְׂמִמְנָה עַל כָּל
אֱלוֹ שְׁלִמְטָה, וְהִיא
כָּל־עַל כָּל שְׂאֵר הַרוּחוֹת.
הַהִיכָל הַזֶּה מִתְקַשֵּׁט
בְּקִשׁוּטֵי יָפִי עַל כָּל
אוֹתָם הַהִיכָלוֹת. בְּהִיכָל
הַזֶּה נִלְפָדִים רַגְלֵי הַטְּפָשִׁים.
עַל הַהִיכָל הַזֶּה כְּתוּב,
(משלי ו) אֵל תַּחֲמוּד
יִפְיָה בְּלִבְכֶם וְאֵל תִּקְחֶם
בְּעַפְעָפִיָּה.

בְּהִיכָל הַזֶּה תְּלוּיִים
כָּל תַּאֲוֹת הָעוֹלָם
וְכָל אוֹתָם עֲנוּגִים
שֶׁל הַטְּפָשִׁים חֲסָרֵי
הַלֵּב, חֲסָרֵי הַדַּעַת,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, (שם ז)
וְאֵרָא בַּפְתָּאִים אֲבִינָה
בְּכַנִּים נַעַר חֲסָר לֵב
עֹבֵר בְּשׂוּק אֲצֵל
פְּנֵי וְגו'. בְּנִשְׁף
בְּעָרֵב יוֹם וְגו'. וְאֵז
קְרֹבוֹת רַגְלָיו
לְהִיכָל הַזֶּה, שֶׁהוּא
כָּל־עַל כָּל הַתַּחֲתוֹנִים.
וְאֵז, (שם) וְהִנֵּה אִשָּׁה
לִקְרָאתוֹ שִׁית זֹנָה
וּנְצַרְתָּ לָב. שִׁית - זֶה
הוּא הַהִיכָל הַזֶּה שֶׁהוּא
שְׂשִׁי לְכָל שְׂאֵר הַהִיכָלוֹת,
וְכֵאֵן עוֹמְדַת זֹנָה
לְפָתוֹת אֵת הַטְּפָשִׁים.

בְּמָה דְאִית בְּסִטְרָא
דְּקְדוּשָׁה, בְּרִזָּא דְמַהִימְנוּתָא,
אַרְבַּע פְּתָחִין לְאַרְבַּע
סְטְרִין, דְּמִתְקַשְׁרִין
דָּא בְּדָא, וְכִלְהוּ
קְדִישִׁין. הֵכִי נָמִי
לְתַתָּא, הֵכָא. וְכַד
אֵלִין מִתְקַשְׁרִין וּמִתְחַבְּרִין
דָּא עִם דָּא כְּחֻדָּא,
בְּהִיכָלָא דָּא, כְּדִין
אֲקָרִי בֵּית חֶבֶר. כְּמָה
דָּאֵת אֲמַר, (משלי כא)
מֵאֲשֶׁת מַדְיָנִים וּבֵית
חֶבֶר. וְהִיא הִיכָלָא,
קִיִּמָּא לְאַבְאָשָׁא
תְּדִיר.

עַל הַאִי הִיכָלָא
כְּתִיב, (משלי כז) וְנִבְנְתוּ
נְשִׁיקוֹת שׁוֹנָא,
בְּגִין דְּהֵכָא קִיִּמְזוּ,
כָּל אִינוּן נְשִׁיקִין בִּישִׁין,
וְתִיאוּבְתִין בִּישִׁין,
וְכָל עֲדוּנֵין דְּגוּפָא
דְּהִיא עֲלִמָּא, דִּי
בְּאִינוּן עֲדוּנֵין אֶתְתַּרְךָ
בְּרַגְלֵי מַהִיא עֲלִמָּא,
וּמִעֲלִמָּא דָּאֵתִי. וְעַל
הַאִי הִיכָלָא כְּתִיב,
(משלי ה) כִּי נִפְתָּ
(דף רס"ז ע"א) תִּטְפְּנָה
שְׂפָתַי זָרָה וְגו'.

בְּהִיא הִיכָלָא, קִיִּמָּא
חַד רוּחָא, דְּאִיהוּ מְמָנָא
עַל כָּל אֵלִין דְּלְתַתָּא,
וְאִיהוּ כָּל־עַל כָּל שְׂאֵר
רוּחִין. הַאִי הִיכָלָא,
מִתְקַשֵּׁטָא בְּקִשׁוּטֵי
דְּשְׂפִירוֹ, עַל כָּל אִינוּן
הִיכָלִין. בְּהִיכָלָא דָּא,
מִתְלַכְּדִי רַגְלֵיהוּ
דְּטְפָשָׁאִי. עַל הַאִי
הִיכָלָא כְּתִיב, (משלי ו)
אֵל תַּחֲמוּד יִפְיָה בְּלִבְכֶם
וְאֵל תִּקְחֶם בְּעַפְעָפִיָּה.

בְּהִיא הִיכָלָא, תְּלוּיִין
כָּל תִּיאוּבְתִין דְּעֲלִמָּא.
וְכָל אִינוּן עֲנוּגִין
דְּטְפָשָׁאִי, חֲסָרֵי לְבָא,
חֲסָרֵי דַעְתָּא. כְּמָה
דָּאֵת אֲמַר, (משלי ז)
וְאֵרָא בַּפְתָּאִים אֲבִינָה
בְּכַנִּים נַעַר. חֲסָר לֵב.
עוֹבֵר בְּשׂוּק אֲצֵל
פְּנֵי וְגו'. בְּנִשְׁף
בְּעָרֵב יוֹם וְגו'. וְכֵדִין
אֶתְקַרְיָבוּ רַגְלָיו
לְהִיא הִיכָלָא, דְּאִיהוּ
כָּל־עַל כָּל דְּכִלְהוּ
תַּתָּאִין. כְּדִין, (משלי ז)
וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ
שִׁית זֹנָה וּנְצַרְתָּ לָב.
שִׁית, דָּא אִיהוּ הַאִי
הִיכָלָא, דְּאִיהוּ שְׂתִיתָאִי
לְכָל שְׂאֵר הִיכָלִין.
וְהֵכָא קִיִּמָּא זֹנָה,
לְאַפְתָּאָה לְטְפָשָׁאִין.

בְּהוֹכֵר הַזֶּה עוֹמֶדֶת וְאִינָה עוֹמֶדֶת. יוֹרֶדֶת וּמַפְתָּה, עוֹלָה וּמִשְׁטִינָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם) בְּבֵיתָהּ לֹא יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ. פֶּעַם בַּחוּץ פֶּעַם בְּרַחוּבוֹת - כְּשֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה. וְאֶצֶל כָּל פֶּנֶה תֶּאֱרַב - כְּשֶׁנוֹטְטֶלֶת אֶת הַנְּשָׂמָה.

מָה כְּתוּב? וְהַחֲזִיקָה בּוֹ וְנִשְׁקָה לוֹ. אֵלּוּ אוֹתָן נִשְׁיָקוֹת לְטָמֵא וְלַהֲטָעוֹת בְּנֵי אָדָם אַחֲרֶיהָ, מִשּׁוּם שֶׁכָּאֵן הוּא מְקוּמָם שֶׁל כָּל אוֹתָן הַנְּשִׁיָּקוֹת הֶרְעוֹת, וּמִכָּל הַזְּנוּנִים הַזָּרִים שֶׁהֵם מְתוּקִים לְפִי שְׂעָה, אוֹי לְסוּפָם! כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם ה) וְחָלַק מִשְׁמֵן חֶפְהָ.

וְכַתוּב, וְאַחֲרֵיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה. מָה זֶה מָרָה כְּלַעֲנָה? אֵלֶּא כְּשֶׁאָדָם מִתְּפַתָּה אַחֲרֶיהָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמַגִּיעַ זְמַנּוֹ לְהַסְתַּלֵּק מִהָעוֹלָם הַזֶּה, הִיא עוֹמֶדֶת עַל הָאָדָם וּמַתְּלַבֶּשֶׁת לְפָנָיו בְּגָלִימָה שֶׁל גּוֹף שֶׁל אֵשׁ וְחֶרֶב שְׁנוֹנָה בְּיָדָהּ, וְשֶׁלֶשׁ טָפוֹת בָּהּ.

וּבַפְּרִשּׁוּהָ, וְכֵה טָפָה חֲדָא, מֵאִינוֹן טִיפִין טָפוֹת שֶׁהִיא מָרָה, וּבְשַׁעָה שֶׁמִּטִּילָה אוֹתָהּ לְפָנָיו שֶׁל אָדָם, הִיא נִכְנָסֶת לְמַעְיָו, וְאִזּוֹ הַנְּשָׂמָה מִתְּבַלְבֶּלֶת, וְאוֹתָהּ טָפָה מִשׁוֹטְטֶת וְהוֹלֶכֶת בְּתוֹךְ הַגּוֹף וְעוֹקֶרֶת אֶת הַנְּשָׂמָה מִמְּקוֹמָהּ, וְלֹא מִשְׁאִירָה לְנִשְׂמָה מְקוּם לְשִׁבְתָּהּ, וְהִיא מָרָה כְּלַעֲנָה, וְטוֹעֵם אוֹתָהּ הָאָדָם בְּמִרְרוֹת תְּמוּרַת אוֹתָהּ מְתִיקוֹת שֶׁטַּעְמוֹ בָּהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּשֶׁנִּמְשְׁכוּ אַחֲרֶיהָ. אַחַר כֵּן זוֹרֶקֶת טָפָה אַחֲרָת, וְהַנְּשָׂמָה יוֹצֵאת וּמֵת הָאָדָם. וְאַחַר כֵּן זוֹרֶקֶת טָפָה אַחֲרָת, וּפְנִיּוֹ מוֹרִיקוֹת, וּמְסַרִיחַ. מִשּׁוּם שֶׁהַנְּשָׂמָה קְדוּשָׁה, וְכִשְׁשׁוֹלֵט עָלֶיהָ הַצַּד הָאֲחֵר הַזֶּה, עוֹקֶרֶת מִלְּפָנָיו, וְלֹא מִתְּיָשְׁבִים בִּיחַד. מִשּׁוּם כֵּן, כְּמוֹ שֶׁנֶּדְבַק בְּאוֹתָן נִשְׁיָקוֹת רַעוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵף כֵּן

בְּהֵאֵי הֵיכָלָא קִיַּימָא וְלֹא קִיַּימָא. נַחְתָּא וּמַפְתָּא, סִלְקָא וְאַסְטִיַּיַת. כְּמָה דְאַתָּ אָמַר (משלי ז) בְּבֵיתָהּ לֹא יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ. פֶּעַם בַּחוּץ פֶּעַם בְּרַחוּבוֹת, כַּד סִלְקָא לְעֵילָא. (משלי ז) וְאֶצֶל כָּל פֶּנֶה תֶּאֱרַב. כַּד נָטִיל נִשְׂמָתָא.

מָה כְּתִיב, (משלי ז) וְהַחֲזִיקָה בּוֹ וְנִשְׁקָה לוֹ. אֵלִין אִינוֹן נִשְׁיָקִין, לְסֵאֲבָא, וְלֵאֲטָעָה בְּנֵי נִשְׂאָא אַבְתָּרָה. בְּגִין דְהֵכָא, אִיהוּ אֲתֵר דְכָל אִינוֹן נִשְׁיָקִין בִּישִׁין, וּמִכָּל זְנוּנִים נוֹכְרָאִין, דְאִינוֹן מְתִיקִין לְפּוּם שְׂעָתָא. וְוִי לְסוּפִיַּיהוּ, כְּמָה דְכְּתִיב (משלי ה) וְחָלַק מִשְׁמֵן חֶפְהָ.

וְכַתִּיב וְאַחֲרֵיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה. מָאי מָרָה כְּלַעֲנָה. אֵלֶּא, כַּד בַּר נִשְׂאָא אַבְתָּרָה בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וּמִטָּא זְמַנָּיה לְאַסְתַּלְקָא מִהֵאֵי עֲלָמָא, אִיהִי קִיַּימָא עָלֶיהָ דְבַר נִשְׂאָא וְאַתְגְּלִימַת קַמִּיהָ בְּגָלִימָא דְגּוּפָא דְאַשְׂא וְחֶרֶבָא שִׁינָנָא בְּיָדָהּ, וְתַלַּת טִיפִין בָּהּ.

וְאוֹקְמוּהָ, וְכֵה טָפָה חֲדָא, מֵאִינוֹן טִיפִין דְאִיהִי מְרִירָא, וּבְשַׁעָתָא דְאֵטִיל לָהּ לְפּוּמִיהָ דְבַר נִשְׂאָא, עָאֵל בְּמַעְוִי. וְכַדִּין נִשְׂמָתָא אַתְבַּלְבֶּלָא, וְהִיא טִיפָה שְׂטִיָּא וְאִזְלַת בְּגוֹ גּוּפָא, וְאַעְקֶרֶת לָהּ לְנִשְׂמָתָא מֵאַתָּרָה, וְלֹא שְׂבִיק לָהּ לְנִשְׂמָתָא אֲתֵר לְמִיתְבּ, וְאִיהִי מָרָה כְּלַעֲנָה, וְאַטְעִים לָהּ בַּר נִשְׂאָא בְּמִרְרוֹ, חֲלָף הֵהוּא מְתִיקָא, דְטַעְמוֹ בָּהּ בְּהֵאֵי עֲלָמָא, כַּד אַתְמַשְׁכוּ בְתָרָה, לְבַתֵּר אֲשֵׁי טָפָה אַחֲרָא, וְנִשְׂמָתָא נִפְקָאֵת, וּמִית בַּר נִשְׂאָא. וְלְבַתֵּר אֲשֵׁי טִיפָה אַחֲרָא, וִירוֹקִין אֲנַפּוּי, וְאַבְאִישׁ. בְּגִין דְנִשְׂמָתָא הִיא קְדִישָׁא, וְכַד שְׁלֻטָא עָלֶיהָ דְאֵ סְטָרָא אַחֲרָא מְסֵאֲבָא, עֶקֶרֶת מִקַּמִּיהָ, וְלֹא אֲתִישְׁבָא כְּחֲדָא.

בְּגִין כֵּן, כְּמָה דְאַתְדַּבֵּק בְּאִינוֹן נִשְׁיָקִין בִּישִׁין בְּהֵאֵי עֲלָמָא, אוֹף הֵכִי נָמִי בְּהֵאֵי שְׂעָתָא.

גם בשעה הזו. שאם אדם נמשך אחריה בעולם הזה ועוזב את הצד הקדוש, אז הנשמה אינה חוזרת לאותו מקום קדוש. וכמו שנמשך אחריה בעולם הזה, כך גם שולטת על נשמתו, ואז הנשמה יוצאת כמו בחבלים, ופרשה. וכל זה משום שאותן נשיות שנושקות אותה בעולם הזה, שהן מתוקות, ואחר כך מרירות בשעה הזו. ועל כן, והחזיקה בו ונשקה לו, בעולם הזה, כמו שבארנו.

העוה פניה ותאמר לו. משום שבהיכל הזה עומדים כל הקטגורים, וכל השליחים הרעים שנמצאים אצל האדם וגורמים לו שיתפקן בתקונו ויסלסל בשערו ויתרחץ ויתפקן כדי שיסתכלו בו. כאן עומדת רוח אחת שנקראת סקטופ"ה, וזהו הממנה על כל תקון וסלסול של בני אדם.

לפנים ההיכל הזה עומד ממנה אחר, שהממנה האחר הזה מעורר את האדם אחר כך לעוררם, שהרי הוא מתקין גופו ומסלסל בשערו, שיטל בידו מראה אחת להסתכל בה, ומחזיקה בידו ומסתכל בה, ורואה את דמותו באותו מראה. וכזה מעורר את אותה הרוח לכח אחר, שנקרא עסירט"א, ומכאן יוצאים כל אותם שמראים לאנשים פזבים בחלומותיהם, וכל אותם שמראים דברים ולא מתקיימים בהם, אלא לבלבל אותם.

ואחר כך, כשאותם אנשים נמשכים באותו מראה שנקרא מראה, אז כלם בגנות הרוח שלהם, והרוח הזו שנקראת עסירט"א, היא מעוררת לרוח אחת הממנה שהיא תחת ידיה, ונכנסת לנקב שלמטה של כל

דאי בר נש אתמשך אבתרה בהאי עלמא, ושבק סטרא קדישא, כדין נשמתא לא אהדרת לההוא אתר קדישא. וכמה דאתמשך אבתרה בהאי עלמא, הכי נמי שלטא על נשמתיה, וכדין נשמתיה נפקת בפטורי, ואוקמוה. וכל דא, בגין אינון נשיקין דנשקא ליה בהאי עלמא, דאינון מתיקין. ולבתר, מרירן ליה בהאי שעטא. ועל דא, והחזיקה בו ונשקה לו, בהאי עלמא, כמה דאוקימנא. העוה פניה ותאמר לו, (משלי ז) בגין דבהאי היכלא קיימין כל קטיגורין, וכל שליחאן בישינ דמשפכחי לגבי דבר נש, ועבדי ליה דיתקן בתקונו, ויסלסל בשעריה, ויתסחי, ויתפקן בגין דיסתכלון ביה. הכא קיימא רוחא חדא, דאקרי סקטופ"ה. ודא הוא ממנא על כל תקונא וסלסולא דבני נשא. לכו דהאי היכלא, קיימא חד ממנא אחרא, דהאי ממנא אחרא, איהו אתער ליה לבר נש לבתר, לאתערא לון, דהא איהו מתקן גרמיה, ומסלסל בשעריה, דיטול בידיה חד מראה לאסתכלא ביה, ושוי ליה בידיה, ואסתכל ביה, וחקמי דיוקניה בההוא חיזו. ובהאי אתער לההוא רוחא חילא אחרא. דאקרי עסירט"א, ומחכא נפקי, כל אינון דאחזיו כדיבין לבני נשא בחלמיהו. וכל אינון דאחזיין מלין ולא מתקיימי בהו, אלא לערפבא לון. (דף רס"ז ע"ב).

ולבתר, כד אינון בני נשא אתמשכאן בההוא חיזו, דאקרי מראה. כדין פלהו בגסותא דרוחא דילהון, והאי רוחא דאקרי עסירט"א, איהו אתער לחד רוחא ממנא דאיהו תחות ידיה, ועאל בנוקבא דלתתא דכל נוקבין, וסליק מתמן חד רוחא אחרא, דאיהו

הַנְּקִיבִים, וּמַעֲלָה מִשֵּׁם רוּחַ אַחַת
אַחֲרַת שְׁמֻמָּנָה עִם אוֹתָהּ רוּחַ
שְׁנִיקְרַאת אֶסְכֶּרָ"ה, כְּפִי שְׁאִמְרָנוּ.
וְזוּהֵי לִילִי"ת, אִם הַשְּׂדִים.

וּכְשִׁאוֹתוֹ אָדָם מַעֲוֹרֵר אֶת הַרוּחַ
הָאֲחֵרֶת שְׁנִיקְרַאת עֶסֶרֶט"א, אֲזִי
מִתְחַפֵּרֶת עִם אוֹתוֹ אָדָם, וְנִקְשֵׁר
עִמָּה תְּמִיד. וְאִזּוּ בְּכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ
וְחֹדֶשׁ מִתְעוֹרֶרֶת אוֹתָהּ הַרוּחַ שֶׁל
מִרְאָה רַע עִם לִילִי"ת, וְלִפְעָמִים
נִזְוֶק מֵהֶם אוֹתוֹ אָדָם וְיִפֹּל לְאָרֶץ
וְלֹא יוּכַל לְקוּם, אוֹ שְׂיָמוּת. וְכָל
זֶה גֹרֵם אוֹתוֹ מִרְאֵה הַמִּרְאָה
שֶׁהוּא מִסְתַּכֵּל בָּהּ. שְׁכָמוֹ שְׁמִרְאָה
גִּסוּת שֶׁל רוּחַ בְּלִבּוֹ, כִּי גַם מְרַבֵּה
רוּחַ רָעָה אֵלָיו. וְלִכֵּן הִכַּל עוֹמֵד
בְּאוֹתָהּ הַתְּעוֹרֵרוֹת שֶׁלֹּמֶטָה.

וּבְחֵי שְׁלָמִים עָלַי (משלי ז). בֹּא
וּרְאֵה, שְׁלָמִים לֹא בְּאֵים עַל חוֹב,
וְלֹא עַל חֲטָאת, אֲלֵא עַל שְׁלוֹם.
מַה זֶה שְׁלָמִים? אֲלֵא שְׁלָמִים
מִשְׁנֵי צְדָדִים, שְׁלֹא נִמְצָא מְקַטְרָג
עָלָיו. לֹא לְמַעֲלָה וְלֹא לְמִטָּה. מִי
הוּא הַמְּקַטְרָג? אֲלֵא אוֹתוֹ צַד
הַשְּׂמָאל שֶׁל יֵצֵר הָרַע, שִׁימְצָא
בְּשְׁלוֹם שֶׁל הַיָּמִין. וְעַל כֵּן, זְבַחֵי
שְׁלָמִים עָלַי. (עלי דוקא, אוֹתָם זְבַחֵי שְׁלָמִים
עָלַי הֵם, כְּדִי שְׁלֹא יִמְצָא מְקַטְרָג עַל הָעוֹלָם).

דְּבַר אַחֵר זְבַחֵי שְׁלָמִים עָלַי - הַרִי
אֲנִי בְּשִׁלּוֹה לְגַבְיָהּ, לְהִרְאוֹת לְךָ
שְׁלוֹם. וּמִשׁוּם כֵּן, הַיּוֹם שְׁלָמֵי
גְּדָרִי, לְפִתּוֹת אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם
תְּמִיד. עַל כֵּן יִצְאֲתִי לְקִרְאוֹתֶךָ וְגוֹ'
שְׂיִדְעָתִי שְׂאִתָּה חֶסֶר לֵב, חֶסֶר
טוֹבָה. לְשַׁחַר פְּנִיךָ, לְהִתְחַבֵּר
עִמָּךְ בְּכָל הַרְעוֹת שֶׁל הָעוֹלָם.
וְנִאֲהָ לְךָ לְהַנּוֹת וְלִטְעוֹת אַחַת
הַתְּשׁוּקוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה.
וּמִדְּרָגְתֹת אוֹתוֹ מְדַבֵּר לְדַבֵּר,
וּמַרְעֵה לְרַעְיָה. וְחִזְרָתִי בֵּין
הַטְּפָשִׁים וְשַׁחֲרָתִי פְּנִיךָ,
וְאִמְצָאֲךָ, וְכִבֵּר מִצְּאֵתִי אוֹתְךָ כְּדִי
לְהִתְדַבֵּק בְּךָ.

לְכָה נְרוּה דוּדִים עַד הַבְּקָר, זְהוּ

מְמַנָּא עִם הַהוּא רוּחָא דְאִקְרִי אֶסְכֶּרָא
כְּדִקְאִמְרָן. וְדָא אִיהוּ לִילִית אִימָא דְשְׂדִין.

וְכִדְ הַהוּא בְּר נֶשׁ אֲתַעֵר לְהֵאִי רוּחָא אַחֲרָא
דְאִקְרִי עֶסֶרֶט"א, כְּדִין אֲתַחֲבֵר עִמָּיה
דְהַהוּא בְּר נֶשׁ, וְאֲתַקְשֵׁר עִמָּיה תְּדִיר. וְכְדִין
בְּכָל רִישׁ יְרֻחָא וְיְרֻחָא, אֲתַעֵר הַהוּא רוּחָא,
דְחִיזוּ בִישָׂא בְהִדָּה דִלִילִית, וְלִזְמִינִן דְאֲתַזְוֶק
מִנִּייהוּ הַהוּא בְּר נֶשׁ, וְיִפּוּל לְאָרְעָא, וְלֹא יְכִיל
לְמִיקָם, אוֹ יָמוּת. וְכָל דָּא גְרִים, הַהוּא חִיזוּ
דְמִרְאָה, דְאִיהוּ מִסְתַּכֵּל בִּיה. דְהָא כְּמָה
דְאֲחִזִי גִסוּתָא דְרוּחָא בְּלִבִּיה, הֲכִי נְמִי אֶסְגִי
רוּחָא בִישָׂא לְגַבִּיה. וְעַל דָּא כְּלָא קִיִּימָא
בְּהַהוּא אֲתַעֵרוּ דְלִתְתָא.

וּבְחֵי שְׁלָמִים עָלַי. (משלי ז) תָּא חִזִי, שְׁלָמִים לֹא
אֲתִינִן עַל חוֹבָה, וְלֹא עַל חֲטָאת, אֲלֵא
עַל שְׁלוֹם. מְאִי שְׁלָמִים. אֲלֵא שְׁלָמִים מִתְרִין
סְטְרִין, דְלֹא אֲשַׁתְּכַח מְקַטְרָגָא עָלֵיה, לֹא
לְעִילָא, וְלֹא לְתַתָּא. מְאֵן אִיהוּ מְקַטְרָגָא. אֲלֵא
הַהוּא סְטְרָא דְשְׂמָאלָא דְיֵצֵר הָרַע, דְיִשְׁתְּכַח
בְּשְׁלָמָא דִימִינָא. וְעַל דָּא, זְבַחֵי שְׁלָמִים עָלַי.

(ד"א עלי דייקא, הַהוּא זְבַחֵי שְׁלָמִים עָלַי אִיהוּ בְּנִין לְלֹא אֲשַׁתְּכַח מְקַטְרָגָא עַל
עֲלָמָא).

דְּבַר אַחֵר זְבַחֵי שְׁלָמִים עָלַי. הָא אֲנָא בְּשִׁלּוֹה
לְגַבְיָהּ, לְאֲחֻזָּא לְךָ שְׁלוֹם. וּבְגִין כֵּן,
הַיּוֹם שְׁלָמֵי גְּדָרִי, לְאֲפִתָּא בְּנֵי עֲלָמָא תְּדִיר.
עַל כֵּן יִצְאֲתִי לְקִרְאוֹתֶךָ וְגוֹ', דְיִדְעֵנָא דְאֲנִתְּ
חֶסֶר לְבָא, חֶסֶר טוֹבָה. לְשַׁחַר פְּנִיךָ,
לְאֲתַחֲבֵרָא בְּהִדָּךְ בְּכָל בִּישִׁין דְעֲלָמָא. וְיִאוֹת
לְךָ לְאֵהֲנָא, וְלִמְטַעֵי בְּתַר תִּיאוּבְתִין דְהֵאִי
עֲלָמָא. וְדַחֵי לִיָּה מְמַלְהָ לְמַלְהָ, וּמִבִּישׁ לְבִישׁ.
אֲהַדְרִנָּא בְּאִינוּן טְפָשָׁאִין, וְשַׁחֲרִינָא פְּנִיךָ,
וְאִמְצָאֲךָ, כְּבֵר אֲשַׁפְחָנָא לְךָ לְאֲתַדְבַקָא בְּךָ.
לְכָה נְרוּה דוּדִים עַד הַבְּקָר, הָדָא הוּא דְכַתִּיב,

וְעֵינַי נֹאֲפָ שְׁמֵרָה נֶשֶׁף. דְּהָא כְּדִין אִיהוּ זְמַנָּא לְשַׁלְטָאָה. לְכָה נִרְוּה דוּדִים, נִהַף בְּחָדָא, הָא אָנָּא עֲמֹד, דְּהָא עַד פְּעֵן אַתְּ רַבִּינָא אַנְתָּ בְּחִילָךְ, אִי הַשְׁתָּא לָא תַתְּעַנְג גְּרַמְךָ, אִימְתִי, פִּד תְּהָא סִיב, הַשְׁתָּא הוּא זְמַנָּא. מָאִי טַעְמָא. פִּי אֵינן הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ, דָּא יֶצֶר טוֹב, דְּלָא שְׂרִיָּא הֶכָּא בְּגוּוּף, וְלָאוּ אִיהוּ זְמַנָּא, הֵלֶךְ בְּדֶרֶךְ מִרְחוּק, דְּלָא שְׂרִיָּא בְּבֵר נֶשׁ, אֶלָּא בְּדֶרֶךְ מִרְחוּק, פִּד אִיהוּ מִתְּלִיסֵר שְׁנִין וְלִהְלָאָה. וְלָאוּ בְּכָל בֵּר נֶשׁ, וְאָנָּא קָאִים עֲמֹד מִיּוּמָא דְאַתְּלִידַת, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ד) לְפִתַּח חֲטָאת רֹבֵץ. וְהַשְׁתָּא דְאַנְתָּ רְוּוּק, הַשְׁתָּא זְמַנָּא לָךְ לְאַתְּעַנְגָּא גְּרַמְךָ.

צְרוּר הַפְסֵף לְקַח בְּיָדוֹ, (משלי ז) לְסַלְקָא לְעִילָא, וְלְאַתְּעַכְבָּא תַּמָּן (ס"א וְלֹא תִעֲנֵנָּא). לְיוֹם הַפְסָא יְבוּא בֵיתוֹ, אִימְתַּת יְבָא לְקַבְלִיָּה, לְיוֹם הַפְסָא דְאִיהוּ יוּמָא דְדִינָא, לְאַשְׁגַּחָא בְּדִינָא, דְכְּתִיב (תהלים פא) בְּפֶסֶה לְיוֹם חֲגִנּוּ. בְּזְמַנָּא דְאַצְטְרִיף בֵּר נֶשׁ לְאַתְּעַנְגָּא בְּעֵלְמָא, וְלֹא תִהְיֶינָּה בֵּיהּ, אַתְּרַחֲקָא מְנִיָּה. וּבְזְמַנָּא דְשְׂרִיָּא דִינָא בְּעֵלְמָא, פְּדִין אַתִּי לְגַבִּיָּה לְמַעַבְד עֲמִיָּה דִינָא, וְעַל דָּא הִטְתּוּ בְּרַב לְקַחָהּ וְגו'. עַד יִפְלַח חֵץ פְּכִדּוֹ. זַפְּאִין אֵינּוּן צְדִיקָיָא, דִּידְעִין אַרְחִין קְדִישִׁין, לְמַהֲדָּ בְּהוּ, וְלָא יִסְטוּן לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא, זַפְּאִין אֵינּוּן בְּעֵלְמָא דִין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

הַיִּבְכָּלָא שְׂבִיעָאָה. הֵדָּא הוּא הַיִּבְכָּלָא דְשְׂמֵרִי דְחַמְרָא, לְאַתְרֵרוּאָה בֵּיהּ. פְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בראשית ט) וַיִּשֶׁת מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל. סְחִיטָא דְכָל אֵינּוּן עֲנַבִּין, פְּלָהוּ עֲנַבִּין בִּישִׁין, הֶכָּא אִיהוּ סְחִיטָא דְלֵהוּזֵן. וְדָא אִיהוּ (תהלים עה) יַיִן חָמֵר. שְׂמֵרִים דְחָמֵר דְלִית מָאן דְשְׂתִי מְנִיָּה, דְלָא גְרִים מוּתָא לְגַרְמִיָּה. מִיַּינָא דָּא, אֲטַעֲמִית חוּהָ לְבַעֲלָהּ, וְעָאלַת לִיָּה בְּהַיִּבְכָּלָא

שְׂכַתוּב (איוב כד) וְעֵינַי נֹאֲפָ שְׁמֵרָה נֶשֶׁף. שְׂהֵרִי אַז הוּא הַזְמַן לְשַׁלְטָא. לְכָה נִרְוּה דוּדִים, נִלְךָ פְּאַחַד, הַרְיִנִי עֲמֹד. שְׂהֵרִי עַד עַכְשׁוֹ אַתְּהָ עֲלִים אַתְּהָ בְּכַחֲךָ, אִם לָא תַעֲנַג אַתְּ עֲצַמְךָ עַכְשׁוֹ, אַז מְתִי? כְּשִׁתְּהִיָּה זְמַן?! עַכְשׁוֹ זֶה הַזְמַן! מָה הַטַּעַם? פִּי אֵינן הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ. זֶה יֶצֶר הַטוֹב, שְׁלָא שׁוּרְהָ פְּאֵן בְּחוּכְךָ, וְאֵינּוּן הַזְמַן. הֵלֶךְ בְּדֶרֶךְ מִרְחוּק - שְׁלָא שְׂרוּי בְּאַדָּם אֶלָּא בְּדֶרֶךְ מִרְחוּק, כְּשִׁהוּא מְשַׁלֵּש עֲשָׂרָה שָׁנִים וְמַעְלָה, וְלָא בְּכָל אָדָם, וְאֵנִי עוֹמֵד עֲמֹד מִיּוֹם שְׁנוּלְדַת, זֶהוּ שְׂכַתוּב (בראשית ד) לְפִתַּח חֲטָאת רֹבֵץ. וְעַכְשׁוֹ שְׂאַתְּהָ רְוּוּק, עַכְשׁוֹ הַזְמַן לְעַנְג אַתְּ עֲצַמְךָ. צְרוּר הַפְסֵף לְקַח בְּיָדוֹ (משלי ז), לְעֵלוֹת לְמַעְלָה וְלִהְתַּעַכְבַּ שָׁם (ולִהְתַּעַנְג). לְיוֹם הַפְסָא יְבוּא בֵיתוֹ. מְתִי יְבָא פְּנַגְדּוֹ? לְיוֹם הַפְסָא, שְׁהוּא יוֹם הַדִּין לְהַשְׁגִּיחַ בְּדִין, שְׂכַתוּב (תהלים פא) בְּפֶסֶה לְיוֹם חֲגִנּוּ. בְּזְמַן שְׂצָרִיף אָדָם לְהַתְּעַנְג בְּעוֹלָם וְלִהְנוֹת בּוֹ - מִתְּרַחֲק מִמֶּנּוּ. וּבְזְמַן שְׁשׁוּרְהָ הַדִּין בְּעוֹלָם, אַזִּי בָּא אֵלָיו לְעֵשׂוֹת עֲמוֹ דִין. וְעַל כֵּן, הִטְתּוּ בְּרַב לְקַחָהּ וְגו'. עַד יִפְלַח חֵץ פְּכִדּוֹ. אֲשֶׁרִיָּהֶם הַצְּדִיקִים שְׂיֹדְעִים דְרַכִּים קְדוּשִׁים לְלַכְתּ בְּהֶם, וְלָא יִסְטוּן יַמִּין וּשְׂמָאל. אֲשֶׁרִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַיִּבְכָּלָא הַשְּׂבִיעִי. זֶהוּ הַיִּבְכָּלָא שְׂמֵרִי הַיַּיִן לְרוּוֹת בּוֹ, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (בראשית ט) וַיִּשֶׁת מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל. וַיִּתְגַּל. סְחִיטַת כָּל אוֹתָם הַעֲנַבִּים, כָּלָם עֲנַבִּים רְעִים. פְּאֵן הִיא הַסְּחִיטָה שְׁלֵהֶם, וְזֶהוּ (תהלים עה) יַיִן חָמֵר. שְׂמֵרִים שְׁלַ יַיִן שְׂאִין מִי שְׂשׁוּתָהּ מִמֶּנּוּ, שְׁלָא גוֹרָם מוֹת לְעַצְמוֹ. מִן הַיַּיִן הַזֶּה הַטַּעֲמִיָּה חוּהָ אַתְּ בְּעֵלָהּ וְהַכְּנִיסָה אוֹתוֹ לְהַיִּבְכָּלָא הַזֶּה. שְׂשִׁנּוּ, סְחִטָה

עֲנָבִים וְנִתְנָה לוֹ, וְגֵרְמָה מֵוֹת לוֹ
וּלְכָל הָעוֹלָם אַחֲרָיו.

בְּהִיבָרְהָ הִזָּה עוֹמְדוֹת כָּל אוֹתָן
הַנְּשֻׁמוֹת הַטְּמָאוֹת שְׂיִוְרוֹדוֹת לְכָל
אוֹתָם שְׂנֵדְבָקִים בְּצַד הִזָּה, וְאוֹתָהּ
רוּחַ שְׂיִוְרָדָת לְכָל אוֹתָם שְׂמַצְדָּה,
מִכָּאן יוֹצְאִים. כְּמוֹ שֶׁהֵם סְטוּ
דְרָכָם בְּעוֹלָם הִזָּה וְהַשְׂתַּדְּלוּ
בְּזִנּוּת בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא צָרִיף
לְהִתְרַחֵק מִדְּרָף הָאֵמֶת. וְאִזּוֹ, כְּמוֹ
שֶׁהוּא נִדְבַק בְּאוֹתוֹ צַד שֶׁל יֵצֵר
הָרַע בְּזִנּוּת, כִּף גַּם יוֹצֵאת
מִהֵיכַל הִזָּה רוּחַ טְמָאָה לְטַמֵּא
אוֹתוֹ, וְלִבְנֵי שְׂיִוְצָא מִשָּׁם.

וְאוֹתוֹ הֵבֵן נִקְרָא מְזוֹר, שֶׁבֹא מִצַּד
שֶׁל אֵל זָר. כְּמוֹ שֶׁהוּא נִמְצָא
בְּאוֹתָהּ תְּאֵנָה וּבְאוֹתָהּ זְנוּת
בְּאוֹתוֹ צַד שֶׁל יֵצֵר הָרַע, כִּף גַּם
מוֹשֵׁף לְאוֹתוֹ בֵּן רוּחַ טְמָאָה
אַחֲרָת, שְׂמַטְמָאת, וְכֻלָּם מַעֲיָדִים
עֲלָיו שֶׁהוּא מְזוֹר, וְכִף כָּל מַעֲשֵׂיו
וְצַדְדָיו בְּאוֹתוֹ גֵּוֹן מִשָּׁם.

מִהֵיבָרְהָ הִזָּה יוֹצֵאת רוּחַ אַחַת
שְׂמַמְנָה עַל אוֹתָן רוּחוֹת
שְׂנִקְרָאוֹת צְפוּנִי. וְסִימְנָף - (מִשְׁלִי
כז) צְפוּנִיָּה צְפוֹן רוּחַ. וְזֵהוּ הַמְּמַנָּה
עַל זֵה. וְהֵיכַל הַשְּׂבִיעִי הִזָּה כְּנֻגַד
אוֹתוֹ שֵׁם שְׂנִקְרָא (יחזקאל לא) אֶרֶץ
תְּחִתִּית. וְעַל זֵה כְּתוּב, (יואל ב) וְאֵת
הַצְּפוּנִי אֶרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם.

כָּאן הִיא נִקְדָּה אַחַת שְׂעוֹמְדָת
לְפָנַי וְלְפָנֶיךָ, וּמִכָּאן יוֹצֵאת כָּל
רוּחוֹת אַחֲרוֹת שְׂמַשׁוּטוֹת
בְּעוֹלָם וְשׁוֹלְטוֹת בְּעוֹלָם הִזָּה בְּכָל
אוֹתָם דְּבָרִים וּמַעֲשִׂים שְׂנִמְסְרוּ
לְצַד הַשְּׂמָאל. וּמִכָּאן יוֹצְאִים כָּל
אוֹתָם זִיקִים וְנִיּוֹצְאוֹת שְׂדוּעֵכִים
מִיָּד, לוֹהֵטִים וְדוּעֵכִים, וּמֵאֵלָה
יוֹצֵאת רוּחוֹת אַחֲרוֹת שְׂשֻׁטוֹת
בְּעוֹלָם וּמִשְׂתַּתְּפוֹת עִם אוֹתָן
שְׂיִצְאוּ מִתּוֹף תְּהוּם רַבָּה. וְהוּא זֵה
הֵיכַל, כְּמוֹ שְׂנִאָמַר (תהלים לו)

דָּא, דְּתַנְיָנָן, סַחֲטָה עֲנָבִין, וְיִהִיבַת לִיה, וְגֵרִימַת מוֹתָא לִיה, וּלְכָל עֲלָמָא אַבְתָּרִיה.

בְּהִיבָרְהָ דָּא, קִימָן כָּל אֵינּוֹן נִשְׂמַתִּין
מִסְאַבִּין, דְּנַחְתִּי לְכָל אֵינּוֹן דִּי
בְּסִטְרָא דָּא מִתְּדַבְּקִי, וְהֵהוּא רוּחָא דְּנַחְתָּא
לְכָל אֵינּוֹן דִּי מִסְטְרָהָ, מִהֲכָא נַפְקִי. כְּגוֹוֹנָא
דְּאֵינּוֹן סְטוּ אֶרְחִייהוּ בְּהַאי עֲלָמָא, וְאַשְׂתַּדְּלוּ
בְּזִנּוּתָא, בְּאַתְרֵי דְלָא אֶצְטְרִיף, לְאַתְרַחֲקָא
מֵאַרְחַ קְשׁוּט. כְּדִין, כְּמָה דְּאִיהוּ אַתְּדַבְּק (דף
רס"ח ע"א) בְּהֵהוּא סִטְרָא דִּיֵּצֵר הָרַע בְּזִנּוּתָא, הֲכִי
נְמִי נְפִיק מִהֵיכְלָא דָּא רוּחָא מִסְאַבָּא, לְסְאַבָּא
לִיה, וְלִבְרָא דְנַפְיק מִתְּמָן.

וְהֵהוּא בְּרָא אֶקְרִי מְזוֹר, דְּאֵתִי מִסְטְרָא דְאֵל
זָר. כְּמָה דְּאִיהוּ אֶשְׂתַּכַּח בְּהֵהוּא
תִּיאוּבְתָא, וּבְהֵהוּא זְנוּתָא בְּהֵהוּא סִטְרָא דִּיֵּצֵר
הָרַע, הֲכִי נְמִי מְשִׁיף לְגַבִּיָּה דְּהֵהוּא בְּרָא רוּחָא
אַחְרָא מִסְאַבָּא, דְּסְאִיב, וְכֻלָּא סְהַדִּין עֲלֵיה
דְּאִיהוּ מְזוֹר, וְהֲכִי כָּל עוֹבְדוּי וְסִטְרוּי בְּהֵהוּא
גְּוֹנָא מִשָּׁם.

מִהֵיבָרְהָ דָּא נְפִיק חַד רוּחָא, דִּי מְמַנָּא עַל
אֵינּוֹן רוּחִין דְּאֶקְרִי צְפוּנִי. וְסִמְנִיף,
(מִשְׁלִי כז) צְפוּנִיָּה צְפוֹן רוּחַ. וְהַאי אִיהוּ מְמַנָּא עַל
דָּא. וְהַאי הֵיכְלָא שְׂבִיעֵאָה, לְקַבֵּל הֵהוּא שְׂמָא
דְּאֶקְרִי (יחזקאל לא) אֶרֶץ תְּחִתִּית. וְעַל דָּא כְּתוּב,
(יואל ב) וְאֵת הַצְּפוּנִי אֶרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם.

הֲכָא אִיהוּ נִקְוֵדָה חֲדָא, דְּקִימָא לְגוּ כְּגוּ,
וּמִהֲכָא נַפְקִי כָּל אֵינּוֹן רוּחִין אַחְרָנִין
דְּשֻׁטָּאן בְּעֲלָמָא, וְשֻׁלְטִין בְּהַאי עֲלָמָא, בְּכָל
אֵינּוֹן מְלִין וְעוֹבְדִין, דְּאַתְמְסְרוּ בְּסִטְרָא
דְּשְׂמָאֵלָא. וּמִהֲכָא נַפְקִי כָּל אֵינּוֹן זִיקִין
נְצִיִצִין, דְּמִתְּדַעֲכִי לְאַלְתֵּר, לְהֵטִי וּמִתְּדַעֲכִי.
וּמֵאֵלִין נַפְקִין רוּחִין אַחְרָנִין, דְּשֻׁטִין בְּעֲלָמָא,

וּמִשְׂתַּתְּפִי לְאֵינּוֹן דְּנַפְקוּ מִגּוּ תְּהוּמָא רַבָּא. וְאִיהוּ הַאי הֵיכְלָא, כְּמָה דְּאֵת

משפטיך תהום רבה. ואתן רוחות שלא נמסרו להתגשם בעולם, ונראות ואינן נראות, נראות כמו שנתבאר.

ואחר כך אותן רוחות שמשוטטות בעולם, ואלה עומדות להרחיש נסים לבני אדם, משום שאלה לא עומדים בטנפת של טמאה כל כך כמו האחרים, ורוח אחת ממנה עליהן, ונקראת נסיר"א, שהתנסרה מאותם צדדים שטמאים יותר, ואלו פורחים באויר ומרעים לצד שלהם, כדי לעשות נסים לאותם שבצד הקדשה.

ומהרוח הזו שנסרה, שנקראת נסיר"א, ממנה יוצאים כמה צדדים אחרים נפרדים למיניהם, וכלם עומדים שליחים בעולם, כל אחד כראוי לו, עד שהתמנו למטה מלכים ושרים, ואין להם קיום תמידי פאותם האחרים שלמעלה.

בהיכל הזה הדבקות של צד הטמאה וכל אותן התשוקות הטמאות, ומטמאות את העולם. זהו שעתיד להוציא אש בכל רגע ושעה, ואין מי שעומד לפניו. מכאן יוצאת אש של רוח חזקה למטה לדון בה את רשעי העולם, ומכאן יוצאת רוח לוחטת שהיא אש ושלג, שנקראת צלמון, כמו שנאמר (תהלים סח) תשלג בצלמון. בהיכל הזה קיימים ארבעה פתחים שנפרדים לארבעה צדדים לחוץ, ואלו אוחזים ולא אוחזים בצד הקדשה. לא נאחז, אלא שנראה באתם הפתחים אור שמאיר, והוא מקום שמתקן בכל פתח ופתח לאותם חסידי שאר העמים, אותם שלא הרעו לישראל והשתדלו עמהם באמת. אלו עומדים בפתחים ונחים שם

(מהצד הזה, ונחים מהצד הזה).

אמר (תהלים לו) משפטיך תהום רבה. ואינן רוחין דלא אתמסרו למגלם בעלמין, ואתחזון ולא אתחזון אתחזון כמה דאתמר.

ולביתר אינן רוחין דשטיין בעלמא, ואלין קיימי למרחש נסין לבני נשא. בגין דאלין לא קיימין בטנופא דמסאבא כל כך כאחרנין. וחד רוחא ממנא עלייהו, ואקרי נסיר"א, דאיהו אתנסר מאינן סטרין דמסאבו יתיר, ואלין פרחי באוירא, ואבאישו לסטרא דלהון, בגין למעבד נסין לאינן די בסטרא דקדושה.

ומרוחא דא דאתנסר, דאקרי נסיר"א, מניה נפקי כמה סטרין אחרנין, מתפרשן לזנייהו, וכלהו קיימאן שליחאן בעלמא, כל חד כדקא חזי ליה, עד דאתמנון לתתא מלכין וסרכין. ולית לון קיומא תדיר, כאינן אחרנין דלעילא. בהיכלא דא אתדבקותא דסטר מסאבא, וכל תיאובתין מסאבין, ומסאבי לעלמא. האי איהו זמין לאפקא בכל רגעא ושעתא אשא, ולית מאן דקאים קמיה. מהכא נפיק אשא דרוחא תקיפא לתתא, לאתדנא ביה חייבי עלמא. ומהכא נפקא רוחא מלהטא, דאיהו אשא ותלגא, דאקרי צלמון. כמה דאת אמר (תהלים סח) תשלג בצלמון.

בהיכלא דא, קיימאן ארבעה פתחין, דמתפרשן לארבע סטרין לבר. ואלין אחדין ולא אחדין בסטרא דקדושה. לא אתאחד, אלא דאתחזי באינן פתחין נהורא דנהיר, ואיהו אתר דמתתקן בכל פתחא ופתחא, לאינן חסידי דשאר עמין, אינן דלא אבאישו לון לישראל, ואשתדלו עמהון בקשוט. אלין קיימי באלין פתחין, ונניחי

תמן. (נ"א מהאי סטרא ונניחי מהאי סטרא).

בפתח הדיכל הזה באמצע, לחוץ, ששה פתחים שנאחזים בהיכל הזה, וכלם אחוזים בו. כאן יש חלונות פתוחים לצד של האור הקדוש, ואותם מקומות מתקנים למלכי שאר העמים, אותם שלא הציקו לישראל, והגנו עליהם תמיד. לאלה יש כבוד משום ישראל, ונהנים באותה האפלה שבה יושבים מתוך אור שמאיר מצד הקדשה, כמו שנאמר, (ישעיה יד) כל מלכי גוים כלם שכבו בכבוד.

ואם עשו צרות לישראל או שדחקו אותם, כמה הם שאחזים בהם, ודנים אותם למטה שלש פעמים ביום בכמה דינים משנים אלה מאלה, את אותם מלכים שהציקו להם, שנדונו באותו העולם בכמה דינים, וכל יום ויום מעידים עדות על ישראל ועל אמונתם, ויורדים למטה ונדונים שם. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

עד כאן שבעה היכלות, מדורי צד הטמאה מצד הנחש. אשרי חלקו של מי שנצל ממנו ומלחישתו שלא יתנשף ממנו ולא יטיל בו ארס, שימות בו. יש להשמר ממנו מכל הצדדים, מלמעלה ומלמטה. מי שנצל מהראש, לא ינצל מן הזנב, כשמוכופף ראש, זקוף את הזנב, מכה והורג.

ועם כל זה, (קהלת י) אם ישוף הנחש בלא לחש. כמו ששנינו, נוטל רשות ומוציא נשמה. משום כך צריך אדם להשמר שלא יחטא לפני הקדוש ברוך הוא, כדי שלא ילחשו לו לאותו נחש שינשף ויחרג. (אשריהם אותם צדיקים שיודעים דרכים קדושות ללכת בהן, שלא ללכת אחר

בפתח דהאי היכלא באמצעיתא, לבר, שית פתחין דמתאחדי בהאי היכלא, וכלהו אחדין ביה. הכא אית פוין פתיחין, לסטרא דנהורא קדישא, ואינון דוכתיין מתתקני למלכי שאר עמין, אינון דלא עאקו לון לישראל, ואגיננו עליהו תדיר. אלין אית לון יקר בגיניהון דישראל, ואתהנו בההוא אפלה דאינון יתבין, מגו נהורא דנהיר מסטרא דקדושה. כמה דאת אמר, (ישעיה יד) כל מלכי גוים כלם שכבו בכבוד.

ואי עבדו עאקו לישראל, או דחיקו לון. כמה אינון דאחדין בהו, ודיינין להו לתתא תלת זמנין פיומא, מפמה דינין משניין אלין מאלין, לאינון מלכין דעאקו להו, דאתדנו בההוא עלמא בכמה דינין. וכל יומא ויומא סהדין סהדותא עליהו דישראל, ועל מהימנותא דלהון, ונחתי לתתא ואתדנו תמן. זכאין אינון ישראל בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

עד הכא שבע היכלין, מדורי דסטרא מסאבא, מסטרא דנחש. זכאה חולקיה מאן דאשתזיב מניה, ומלחישותיה, דלא יתנשף מניה, ולא יטיל ביה ארסא, דימות ביה. (דף רס"ח ע"ב) מכל סטרין אית לאסתמרא מניה, מעילא ומתתא. מאן דישתזיב מרישא, לא ישתזיב מזנבא. פד אכיה רישא, זקיף זנבא, מחי וקטיל.

ועם כל דא, (קהלת י) אם ישוף הנחש בלא לחש. כמה דתנינו, נוטל רשו ואפיק נשמתא. בגין כך אצטריך ליה לבר נש לאסתמרא, דלא יחוב קמי קדשא בריה הוא, בגין דלא ילחישו ליה לההוא חוץ דינשוף ויקטל. (ס"א

זכאין אינון צדיקניא דנרעין ארמין קדישין למיסה בהו ולא למיסה בחר ההוא חוץא בישא סטרא אחרא מסאבא ומתפרשי

אותו נחש רע, הצד האחר הטמא, ונפרדים ממנו ולא מתפתים אחריו. אשריהם בעולם הזה, אשריהם בעולם הבא.

וַיִּיצֶר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם אֶת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאֲדָמָה (בראשית ב), עֶפְרָ הוּא, וְלֹא חֹמֶר. עֶפְרָ הוּא, וַיָּשׁוּב לְעֶפְרָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (שם א) כִּי עֶפְרָ אֶתָּה וְאֵל עֶפְרָ תִּשָּׁב, (לאחר שחטא נעשה מזון לנחש ולפיכך וכו') אַחַר שְׁחָטָא. וּמִשׁוֹם כֶּךָ פְּתוּב עַל הַנְּחֹשׁ, (שם) וְעֶפְרָ תֹאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. עֶפְרָ זֶה הוּא אָדָם, שְׁכַתוּב כִּי עֶפְרָ אֶתָּה וְגו'. וּמִשׁוֹם כֶּךָ פְּתוּב עֶפְרָ וְלֹא כְּתוּב אֲדָמָה וְלֹא חֹמֶר, וְכַתוּב (ישעיה סה) וְנָחַשׁ עֶפְרָ לְחֹמוֹ.

עַד שִׁיתְעוּרֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיִּבְעַר אֶת אוֹתָהּ רוּחַ טְמֵאָה מִן הָעוֹלָם, שְׁכַתוּב (שם כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֹצֵחַ וְגו'. וַיִּקִּים אֶת אוֹתוֹ עֶפְרָ וַיַּעֲרֵר אוֹתוֹ לְשִׁמּוֹחַ בְּעוֹלָם, שְׁכַתוּב (שם כו) הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ וְרַנְּנוּ שְׁכַנֵּי עֶפְרָ וְגו'.

כְּתוּב (בראשית א) וַהֲנַחֵשׁ הָיָה עָרוֹם, וְהָרִי בְּאָרְנוֹ. אֲבָל הַצַּד שְׂרוּכָב עָלָיו נוֹתֵן לוֹ כַּח לְשִׁלְטָה וּלְפִתּוֹת וּלְהַשְׁטִין. וְזֶהוּ סוּד הַזִּכָּר, שְׁהָרִי הַזִּכָּר שׁוֹלֵט עַל הַנְּקֵבָה וְנוֹתֵן בָּהּ כַּח. הַשְּׂמֵשׁ וְהַלְבָּנָה מְשֻׁמְשִׁים כְּאָחָד, וְלֹא נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים. הוּא חֹשֶׁךְ וְאֶפְלָה מְשֻׁמְשִׁים כְּאָחָד. הוּא חֹשֶׁךְ וְהִיא אֶפְלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר, (שמות ט) וַיְהִי חֹשֶׁךְ אֶפְלָה. חֹשֶׁךְ וְעַרְפֶּל. מִשׁוֹם שֵׁישׁ חֹשֶׁךְ וַיֵּשׁ חֹשֶׁךְ.

שְׁנֵינּוּ, מִי שְׂרוּאָה גָּמַל בְּחִלּוּמוֹ, מִיתָה נִגְזְרָה עָלָיו וְנֹצֵל מִמֶּנָּה, מִשׁוֹם שֶׁהוּא צַד הַטְּמֵאָה, וְזֶהוּ (בראשית א) קֶץ כָּל בְּשָׂר.

יוֹם אֶחָד הָיָה יוֹשֵׁב רַבִּי אֶלְעָזָר לְפָנָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, קֶץ כָּל בְּשָׂר הִזָּה, הָאֵם נִהְיָה מֵאוֹתָם קְרִבְנוֹת שְׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מִקְרִיבִים עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ אוֹ לֹא? אָמַר לוֹ, כָּלָם הָיוּ נִהְיָנִים כְּאָחָד, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

מִנִּיה וְלֹא אֶתְפֹּתוֹ אֶבְתְּרִיה וְכַאֲשֶׁר אֵינּוּ בְּעֵלְמָא רִין וְכַאֲשֶׁר אֵינּוּ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. וַיִּיצֶר יי' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאֲדָמָה. (בראשית ב) עֶפְרָ אִיהוּ, וְלֹא חוֹמֶר. עֶפְרָ

אִיהוּ, וַיִּתּוּב לְעֶפְרָא. כְּמָה דְאַתָּה אָמַר, (בראשית ג) כִּי עֶפְרָ אֶתָּה וְאֵל עֶפְרָ תִּשָּׁב. (נ"א לְכַתֵּר דְחֻטָּא אֶתְעֵבִיד מִזוּנָא לְנַחֵשׁ וּבְנִין כֶּךָ וכו') לְכַתֵּר דְחֻטָּא, וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב בֵּיהּ בְּנַחֵשׁ, וְעֶפְרָ תֹאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. עֶפְרָ דָּא הוּא אָדָם, דְכְּתִיב כִּי עֶפְרָ אֶתָּה וְגו'. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב עֶפְרָ, וְלֹא כְּתִיב אֲדָמָה, וְלֹא חוֹמֶר, וְכַתִּיב (ישעיה סה) וְנָחַשׁ עֶפְרָ לְחֹמוֹ.

עַד דִּיתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיִּבְעַר לְהַהוּא רוּחָא מְסֻאָבָא מְעֵלְמָא, דְכְּתִיב, (ישעיה כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֹצֵחַ וְגו', וַיִּקִּים לְהַהוּא עֶפְרָ, וַיַּעֲרֵר לִיהּ לְמַחְדֵּי בְּעֵלְמָא, דְכְּתִיב (ישעיה כו) הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שְׁכַנֵּי עֶפְרָ וְגו'.

כְּתִיב (בראשית ג) וַהֲנַחֵשׁ הָיָה עָרוֹם, וְהָאֵ אֹקִימָנָא. אֲבָל סִטְרָא דְרָכִיב עָלֶיהָ, יְהִיב לִיהּ חִילָא לְשִׁלְטָאָה, וּלְמַפְתִּי, וְלֹא־סִטְאָה. וְדָא הוּא רִזָּא דְדַכּוּרָא, דְהָא דְכּוּרָא שְׁלִיט עַל נוֹקְבָא, וַיְהִיב בָּהּ חִילָא. שְׁמֵשָׁא וְסִיְהָרָא מְשֻׁמְשִׁין פְּחָדָא, וְלֹא מְתַפְרָשִׁין לְעֵלְמִין, חֹשֶׁךְ וְאֶפְלָה מְשֻׁמְשִׁין פְּחָדָא. אִיהוּ חֹשֶׁךְ, וְאִיהוּ אֶפְלָה. כְּמָה דְאַתָּה אָמַר (שמות י) וַיְהִי חֹשֶׁךְ אֶפְלָה. חֹשֶׁךְ וְעַרְפֶּל. בְּגִין דְאִית חֹשֶׁךְ, וְאִית חֹשֶׁךְ.

תַּנּוּ, מָאן דְחָמָא גָּמַל בְּחַלְמִיָה, מִיתָה אֶתְגַּזְרָת עָלֶיהָ, וְאֶשְׁתַּזִּיב מִינָהּ. בְּגִין דְאִיהוּ סִטְרָא מְסֻאָבָא, וְהָאֵ אִיהוּ (בראשית ו) קֶץ כָּל בְּשָׂר.

יּוֹמָא חַד הָהוּ יְתִיב רַבִּי אֶלְעָזָר קָמִיָה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאֵ קֶץ כָּל בְּשָׂר אֶתְהַנִּי מֵאֵינּוֹן קְרִבְנִין דִּהוּוּ יִשְׂרָאֵל מִקְרִבִין עַל גְּבֵי מִדְבָּחָא, אוֹ לֹא. אָמַר לִיהּ, כָּלָא הוּוּ מְסַתְּפָקִי כְּחָדָא, לְעֵילָא וּלְתַתָּא.

ובא ראה, פהנים ולוים וישראלים, הם נקראים אדם עם חבור לאותם רצונות קדושים שעולים מתוכם, ואותו שה או כבש או אותה בהמה שמקריבים, צריך שטרם תקרב על המזבח, לפרש עליה את כל החטאים וכל העונות וכל ההרהורים הרעים שעשה, ואז היא נקראת בהמה בכל, בתוך אותם חטאים ורעות והרהורים.

כמו שהקרבן לעזאזל, שכתוב (ויקרא טו) והתודה עליו את כל עונת בני ישראל וגו' - כך גם פאן. וכשעולה על גבי המזבח, מגיע לו על כל אחד מפלים. ומשום כך זה עולה למקומו, וזה עולה למקומו. זה בסוד אדם, וזה בסוד בהמה. כמו שנאמר, (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע ה'.

חביתים וכל שאר המנחות, לעורר רוח הקדש ברוח הפהן, ושירת הלויים, ותפלת ישראל. ובאותו הענין והשמן והקמח שעולים, נרוים ונהנים כל שאר בעלי הדין שלא יוכלו לשלט באותו דין שנמסר להם, והכל בפעם אחת. בא וראה, הכל נעשה בסוד האמונה, להנות זה בזה, ולעלות למעלה מי שצריך עד אין סוף.

אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות למעלה, שכשצריך עומד אותו רצון שלא נודע ולא נתפס לעולמים, הראש הנסתר יותר למעלה, ואותו ראש מוציא מה שמוציא, ולא ידוע. ומאיר מה שמואיר, הכל בסתר.

רצון המחשבה העליונה, לרדף אחריו ולהיות נאור ממנו. מסך אחד נפרס, ומתוך אותו מסך ברדיפת אותה המחשבה העליונה, מגיע ולא מגיע, עד

ותא חזי, פהני וליואי וישראל, אינון אקרוין אדם, בחבורא דאינון רעותין קדישין, דסלקא מגווייהו. והוא אמרא, או כבשא, או ההוא בהמה, האי דקרבין, אצטריך עד לא אתקריב על מדבחה, לפרשא עלה כל חטאין, וכל חובין, וכל הרהורין בישין דעבד. וכדין ההיא, אתקרי בהמה בכלא, בגו אינון חטאין ובישין והרהורין.

בגוונא דקרבנא דעזאזל, דכתיב, (ויקרא טו) והתודה עליו את כל עונות בני ישראל וגו', הכי נמי הכא. וכד סלקא על גבי מדבחה, מטו לה על חד תרין. ובגין כך, דא סלקא לאתריה, ודא סלקא לאתריה, דא ברזא דאדם, ודא ברזא דבהמה, כמה דאת אמר (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי'.

חביתין וכל שאר מנחות, לאתערא רוחא דקודשא, ברעותא דכהנא, ושירתא דליואי, וצלותא דישראל. ובההוא תנא, ושמןא וקמחא דסליק, מתרוון ומסתפקי כל שאר מארי דדינין, דלא יכלי לשלטאה בההוא דינא דאתמסר לון, וכלא בזמנא חדא. תא חזי, פלא אתעביד ברזא דמהימנותא, לאסתפקא דא בדא, ולאסתלקא לעילא מאן דאצטריך, עד אין סוף.

אמר רבי שמעון, ארימית ידי בצלותין לעילא, דכד רעותא עלאה, לעילא לעילא, קיימא על ההוא רעותא דלא אתידיע, ולא אתפס לעלמין, רישא דסתים יתיר לעילא, וההוא רישא אפיק מה דאפיק, ולא ידיע. ונהיר מה דנהיר, פלא בסתימו.

רעו דמחשבה עלאה, למרדף אבתריה, ולאתנהרא מניה, חד פריסו אתפרס, ומגו ההוא פריסא ברדיפו דההיא מחשבה

לאותו מסך מאיר מה שמאיר. ואז
אותה מחשבה עליונה מאירה
באור נסתר שלא ידוע,
והמחשבה הזו לא יודעת.

אז מפה אור המחשבה הזה שלא
נודע בהארת (המסך) הפרישה
הפריסה שעומד שמאיר ממה
שלא ידוע ולא נודע ולא התגלה.
ואז הארת המחשבה הזו שלא
נודעת מפה בהארת המסך,
ומאירים פאחד.

ונעשים תשעה היכלות,
וההיכלות אינם אורות, ואינם
רוחות, ואינם נשמות, ואין מי
שיעמד בהם. רצונם של כל
תשעה האורות, כלם עומדים
במחשבה, שהיא אחת מהן
בחשבון, כלם לרדף אחריהם.
בשעה שעומדים במחשבה, ולא
משגים ולא נודעים, ואלו לא
עומדים, לא ברצון ולא במחשבה
עליונה, תופסים בה ולא תופסים
בה. באלו עומדים כל סודות
האמונה, וכל אותם אורות מסוד
המחשבה העליונה ומטה, כלם
נקראים אין סוף. עד כא מגיעים
האורות ולא מגיעים, ולא נודעים
כאן לא רצון ולא מחשבה.

בשמאירה המחשבה ולא נודע
ממה מאירה, אז מתלבשת
ונסתרת בתוך הבינה, ומאיר מי
שמאיר, ונכנסים זה בזה, עד
שכלם נכללים פאחד. ובסוד
הקרוב כשהוא עולה, הכל נקשר
זה בזה ומאיר זה בזה. אזי כלם
עומדים בעליה, והמחשבה
מתעטרת באין סוף. אותו האור
שמאירה ממנו המחשבה
העליונה (שאינו ידע בה כלל), נקרא
אין סוף, שממנו (וממנו)
ועומדת ומאירה למי שמאירה,
ועל זה הכל עומד. אשרי חלקם
של הצדיקים בעולם הזה ובעולם
הבא.

עלאה, מטי ולא מטי, עד ההוא פריסא נהיר
מה דנהיר. וכדין ההוא מחשבה עלאה, נהיר
בנהירו סתים דלא ידיע. והאי מחשבה לא ידע.

בדין בטש האי נהירו דמחשבה דלא אתיידע,
בנהירו (נ"א דפריסא) דפריסא, דקיימא דנהיר
ממה, (דף רס"ט ע"א) דלא ידיע, ולא אתיידע, ולא
אתגליא. וכדין, (נ"א הא) דא נהירו דמחשבה דלא
אתיידע, בטש בנהירו דפריסא, ונהרין פחדא.

ואתעבירו תשעה היכלין, והיכלין לאו אינון
נהורין, ולא אינון רוחין, ולא
אינון נשמתין, ולא אית מאן דקיימא בהו.
רעותא דכל תשע נהורין, קיימי פלהו
במחשבה, דאיהי חד מנייהו בחושבנא, פלהו
למרדף אבתרייהו. בשעתא דקיימי
במחשבה, ולא מתדבקן ולא אתיידעו. ואלין
לא קיימי, לאו ברעותא, ולא במחשבה
עלאה, תפסין בה ולא תפסין. באלין קיימין
כל רזין דמהימנותא, וכל אינון נהורין, מרזא
דמחשבה עלאה ולתתא, פלהו אקרונ אין
סוף. עד הכא מטון נהורין, ולא מטון, ולא
אתיידעו לאו הכא רעותא, ולא מחשבה.

בר נהיר מחשבה, ולא אתידע ממאן דנהיר,
כדין אתלבש ואסתים גו בינה, ונהיר מאן
דנהיר, ואעיל דא בדא, עד דאתפלילו כלהו
כחדא. וברזא דקרבנא כד סליק, פלא אתקשר
דא בדא, ונהיר דא בדא, כדין קיימי כלהו
בסליקו, ומחשבה אתעטר באין סוף. ההוא
נהירו דנהיר מניה מחשבה עלאה, (נ"א ולא ידע

איהו בה כלל), אקרי אין סוף, דמניה (נ"א ומניה)
אשתכח וקיימא ונהיר למאן דנהיר, ועל דא
כלא קאים. זפאה חולקיהון דצדיקיא
בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

תא חזי, האי סטרא אחרא, דאקרי קץ כל
בשר, כמה דקשורא אשתכח לעילא בחדו,
אוף הכי נמי לתתא, בחדוותא, ורעותא
לאסתפקא כלא לעילא ותתא, ואימא קיימא
עלייהו דישראל, כדקא יאות.

תא חזי, בכל ריש ירחא וירחא, כד סיהרא
אתחדשא, יהבין ליה להאי קץ כל בשר,
חולקא חדא יתיר על קרבנין, לאתעסקא ביה,
ואשתמש בחולקיה, ויהא סטרא דישראל
בלחודייהו, בגין דיתאחדון במלכיהון.

ודא איהו שעיר, בגין דאיהו חולקא דעשו,
דכתיב ביה שעיר. (בראשית כז) הן עשו אחי
איש שעיר. ועל דא איהו אשתמש בחולקיה,
וישראל אינון משתמשי בחולקיהון. בגין כף
כתיב, (תהלים קלה) פי יעקב בחר לו יה ישראל
לסגלתו.

ותא חזי, האי קץ כל בשר, כל רעותיה לאו
איהו אלא בבשרא תדיר. ובגין כף,
תקוונא דבשרא תדיר לגביה, ועל דא אקרי קץ
כל בשר. וכד איהו שליט, שליט על גופא,
ולאו על נשמתא, נשמתא סלקא לאתרה,
ובשרא אתייהיב לאתר דא, כגוונא דקרבנא,
דרעותא סלקא לאתר חד, ובשרא לאתר חד.
ובר נש דאיהו זפאה, איהו קרבנא ממש
לכפרא, ואחרא דלאו איהו זפאה, לא.

בגין דביה מומא, דכתיב (ויקרא כב) פי לא לרצון
יהיה לכם. ועל דא צדיקא כפרה איהו
בעלמא, וקרבנא ממש. זפאין אינון צדיקיא
בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

ויבם הענן את אהל מועד, דהא כד חפא עננא
ית משכנא, שראת שכנינתא בארעא,
ואתעבר ריחא מסאבא, דאיהו קץ כל בשר

בא וראה, הצד האחר הזה
שנקרא (בראשית) קץ כל בשר, כמו
שהקשר נמצא למעלה בשמחה,
אף כף גם למטה בשמחה ורצון,
לספק את הכל למעלה ולמטה,
והאם עומדת על ישראל פראוי.
בא וראה, בכל ראש חודש וחדש
כשהלכנה מתחדשת, נותנים
לקץ כל בשר הזה חלק אחד יתר
על הקרבנות להתעסק בו
ומשתמש בחלקו, ויהיה הצד של
ישראל לבדם, כדי שייתאחדו עם
מלכם.

וזהו השעיר, משום שהוא חלקו
של עשו שכתוב בו שעיר. (בראשית
כז) הן עשו אחי איש שעיר. ועל
כן הוא משתמש בחלקו, וישראל
משתמשים בחלקם. משום כף
כתוב, (תהלים קלה) פי יעקב בחר לו
יה ישראל לסגלתו.

ובא ראה, קץ כל בשר הזה, כל
רצונו אינו אלא בבשר תמיד.
ומשום כף תקוון הבשר תמיד
אליו, ועל כף נקרא קץ כל בשר.
וכשהוא שולט, הוא שולט על
הגוף, ולא על הנשמה. הנשמה
עולה למקומה, והבשר נתן
למקום הזה, כמו הקרבן -
שהרצון עולה למקום אחד,
והבשר למקום אחד.

ואדם שהוא צדיק, הוא קרבן
ממש לכפרה, ואחר שאינו צדיק
- לא, משום שיש בו מום, שכתוב
(ויקרא כב) פי לא לרצון יהיה לכם.
ועל כן הצדיק הוא כפרה בעולם
וקרבן ממש. אשריהם הצדיקים
בעולם הזה ובעולם הבא.

ויבם הענן את אהל מועד. שהרי
כשכסה הענן את המשכן, שרתה
שכינה בארץ, והעברה ריח
הטמאה, שהוא (בראשית) קץ כל
בשר, מהעולם, והסתלק ונכנס
לגב תהום רבה, וריח קדשה

שְׁרֵתָה עַל הָעוֹלָם, שְׁפֹתוֹב וַיִּכַּס
הָעֵנָן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד.

וְכִתוֹב וְלֹא יִכַּל מֹשֶׁה לְבוֹא אֶל
אֹהֶל מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו הָעֵנָן.
מִשּׁוּם שְׂרוּחַ קִדְשָׁה שְׁרֵתָה עַל
הָעוֹלָם, וְרוּחַ הַטְּמֵאָה הַסְּתַלְקָה,
פָּרַט לְשִׁהְמָשִׁיכוֹ אוֹתוֹ אוֹתָם
רְשָׁעִים כְּמִקְדָּם עַל הָעוֹלָם. שָׂאֵם
הֵם לֹא הָיוּ מוֹשְׁכִים אוֹתוֹ עַל
הָעוֹלָם, לֹא הָיָה נִמְצָא. וְלַעֲתִיד
לָבֹא עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהַעֲבִירוֹ מִהָעוֹלָם, שְׁפֹתוֹב ^{(ישעיה}
כח) בְּלַע הַמָּוֹת לְנִצָּח וּמָחָה ה'
אֱלֹהִים דְּמָעָה מֵעַל כָּל פְּנִים
וְחִרְפַת עֲמוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ
כִּי ה' דִּבֶּר. וְכִתוֹב ^(זכריה יג) וְאֵת
רוּחַ הַטְּמֵאָה אֲעִבִיר מִן הָאָרֶץ.

בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

יְמִלֵךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

מֵעֲלָמָא, וְאֶסְתַּלַּק וְעָאֵל בְּנוֹקְבָא דְתַהוֹמָא
רְבָא, וְרוּחָא קְדִישָׁא שְׂרָא עַל עֲלָמָא, דְכִתִּיב
וַיִּכַּס הָעֵנָן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד.

וְכִתוֹב וְלֹא יִכּוֹל מֹשֶׁה לָבֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד כִּי
שָׁכַן עָלָיו הָעֵנָן, בְּגִין דְּרוּחָא קְדִישָׁא
שְׂרָא עַל עֲלָמָא, וְרוּחָא מְסַאָבָא אֶסְתַּלַּק, בְּר
דְּאִמְשִׁיכוֹ לִיה אֵינוֹן חִיבִיבָא כְּמִלְקָדְמִין עַל
עֲלָמָא, דְּאִי אֵינוֹן לֹא אִמְשִׁיכוֹ לִיה עַל עֲלָמָא,
לֹא אֲשַׁתְּכַח. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי, זְמִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְאַעֲבִירָא לִיה מֵעֲלָמָא, דְכִתִּיב, ^(ישעיה כח)
בְּלַע הַמָּוֹת לְנִצָּח וּמָחָה יִי אֱלֹהִים דְּמָעָה מֵעַל
כָּל פְּנִים וְחִרְפַת עֲמוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי
יִי דִבֶּר. וְכִתִּיב ^(זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה
אֲעִבִיר מִן הָאָרֶץ.

בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

יְמִלֵךְ יִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

הַדְרָן לְסִיּוּם סֵפֶר שְׁמוֹת מִסְפֵּר הַזֹּהַר

הַדְרָן עֲלֵךְ סֵפֶר שְׁמוֹת מִסְפֵּר הַזֹּהַר. וְהַדְרָךְ עֲלֵן. דַּעְתָּן עֲלֵךְ סֵפֶר שְׁמוֹת מִסְפֵּר הַזֹּהַר. וְדַעְתָּךְ עֲלֵן. לֹא נִתְגַּשֵּׁי מִנְךָ סֵפֶר שְׁמוֹת מִסְפֵּר הַזֹּהַר. וְלֹא תִתְגַּשֵּׁי מִנִּי. לֹא בְעֵלְמָא הַדְרִין וְלֹא בְעֵלְמָא דְאַתִּי: (ב"ב)

הַעֲרַב נָא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצָאֵינוּ וְצִאֲצָאֵי צִאֲצָאֵינוּ, וְצִאֲצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כָּלְנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה. מֵאוֹיְבֵי תַחֲכֻמְנִי מִצֹּתְךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי. יְהִי לְבִי תָמִיד בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוּשׁ. לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיֵּיתִנִּי. בְּרוּךְ אַתָּה יי לְמַדְנֵי חֻקֶּיךָ. אֲמֵן אֲמֵן אֲמֵן סֵלָה וְעַד. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשָּׁמַתְּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שָׁמַתְּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קְרֻנוֹת. שְׂאֵנוּ מְשֻׁכְּמִים וְהֵם מְשֻׁכְּמִים. אֲנֵנוּ מְשֻׁכְּמִים לְדְבָרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשֻׁכְּמִים לְדְבָרִים בְּטָלִים. אֲנֵנוּ עֲמָלִים וְהֵם עֲמָלִים, אֲנֵנוּ עֲמָלִים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֲמָלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנֵנוּ רְצִים וְהֵם רְצִים, הֵם רְצִים לְבָאֵר שַׁחַת, וְאֲנֵנוּ רְצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִידֵם לְבָאֵר שַׁחַת. אֲנִשֵּׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחַצּוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֲבִטָּח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּשֵׁם שֶׁעֲזַרְתָּנִי לְסִיּוּם סֵפֶר שְׁמוֹת. כִּךְ תַּעֲזֹרְנִי לְהִתְחַיֵּל סְפָרִים אֲחֵרִים וּלְסִיּוּמָם. לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד מִתּוֹךְ הֶרְחָבָה. לְשַׁמֵּר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וְזִכּוֹת כָּל הַתְּנָאִים (וְהַנְּבִיאִים) וְתַלְמוּדֵי חֻכְמִים הַנּוֹכְרִים בְּסֵפֶר תְּקוּנֵי הַזֹּהַר, יַעֲמֵד לִי וְלִזְרַעִי וְלִזְרַע זְרַעִי, שְׁלֹא תִמוּשׁ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִפִּי וּמִפִּי זְרַעִי וְזַרְעֵי זְרַעִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וַיְקַיֵּם בְּנֵי מִקְרָא שְׂכֵתוֹב, בְּהִתְחַלְּכֶךָ תִּנְחַה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחֶךָ. כִּי כִי יִרְבּוּ יְמֶיךָ וַיּוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים. אֲרֵךְ יָמִים בְּיַמֵּינֶךָ, עוֹשֵׁר וְכַבּוֹד בְּשִׂמְחָתֶךָ. יי עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן יי יִכְרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

וַתִּגְדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (א"א) בְּעֵלְמָא דְהוּא עֲתִיד לְאַתְחִדְתָּא. וְלֹא חִתִּיאָה מִתִּיא. וְלֹא אִסְקָא יִתְהוֹן לְחַיֵּי עֲלְמָא, וְלִמְבַנֵּי קִרְתָּא דִּירוּשָׁלַם. וְלִשְׁכַּלְלָא הַכְּלִיָּה בְּנוּה. וְלִמְעַקֵּר פּוֹלְחָנָא נוֹכְרָאָה מֵאַרְעָה. וְלֹא תִבָּא פּוֹלְחָנָא דְשִׁמְיָא לְאַתְרֵיהּ. וַיְמַלִּיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתֵיהּ וַיִּקְרִיָּה. וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנִיָּה וַיִּקְרַב מְשִׁיחִיהּ. (א"א) בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְנָא קְרִיב. וְאִמְרוּ אֲמֵן: (א"א) יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עֲלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלָּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (א"א) לְעֵילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אֲמֵן: (א"א) לְעֵילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא. שִׁירָתָא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמָתָא. דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן וְעַל תַּלְמוּדֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמוּדֵי תַלְמוּדֵיהוֹן. דְעַסְקִין בְּאוֹרֵיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי בְּאַתְרָא הַדְרִין וְדִי בְּכָל אֶתְרָא וְאַתְרָא. יְהִי לְנָא וּלְכוֹן וּלְהוֹן חֲנָא וְחֶסֶדָא וְרַחֲמֵי. מִן קֳדָם מְאֹרֵי שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א) יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא. תִּיִם וְשִׁבְעָה וַיִּשׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׁוְבָא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיָחָה וְכַפְּרָה וְרוּחַ וְהַצְּלָה. לְנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ. וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א)

פְּרֻשֵׁת וַיִּקְרָא

(דף ב' ע"א)

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח, (ישעיה ז) שְׂאֵל לָךְ אוֹת מִעַם יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַעֲמֵק שְׂאֵלָה אוֹ הַגְּבִיָּה לְמַעַלָּה. אֶסְתַּפְּלֵנָא בְּדַרְיִין קְדָמָאִין וְדַרְיִין בְּתַרְאִין, מַה בֵּין דַּרְיִין קְדָמָאִין לְדַרְיִין בְּתַרְאִין. דַּרְיִין קְדָמָאִין הוּוּ יַדְעִין וּמְסַתְּפְלִין בְּחַכְמַתָּא עֲלָאָה, וַיַּדְעִין לְצַרְפָּא אֲתוּוֹן דְּאֲתִיְהִיבוּ לֵיהּ לְמִשָּׁה בְּסִינִי, וְאֶפִּילוּ חֵיבִין דְּבַהוּן בִּישְׂרָאֵל, הוּוּ יַדְעִין גּוֹ אֲתוּוֹן חַכְמַתָּא עֲלָאָה. וַיַּדְעִין גּוֹ אֲתוּוֹן עֲלָאִין, וְגוֹ אֲתוּוֹן תַּתְּאִין, חַכְמַתָּא לְאַנְהֵגָא עוֹבְדִין בְּהַאי עֲלָמָא.

בְּגִין דְּכָל אֶת וְאֶת דְּאֲתַמְסֵר לֵיהּ לְמִשָּׁה, הוּוּ מִתְעַטְרִין וְסִלְקִין עַל רִישֵׁיהוּ דְּחִינוּן עֲלָאִין קְדִישִׁין. וְכִלְהוּ חִינוּן הוּוּ מִתְעַטְרִי בְּהוּ, וּפְרַחִין גּוֹ אַוִּירָא, דְּנַחְתָּא מִגּוֹ אַוִּירָא עֲלָאָה, דְּקִיק דִּלָּא יַדִּיעַ.

וְסִלְקִין וְנַחְתִּין אֲתוּוֹן רַבְרַבִּין וְאֲתוּוֹן דְּקִיקִין. אֲתוּוֹן רַבְרַבִּין נַחְתִּין מִגּוֹ הֵיכְלָא עֲלָאָה טְמִירָא דְּכִלָּא, וְאֲתוּוֹן דְּקִיקִין הוּוּ נַחְתִּין מִגּוֹ הֵיכְלָא אַחְרָא תַתְּאָה, וְאֶלִּין וְאֶלִּין אֲתַמְסְרוּ לֵיהּ לְמִשָּׁה בְּסִינִי.

וְחַבְרָא דְּאֲתוּוֹן דְּאִינוּן מִתְחַבְּרָאן בְּטְמִירוּ בְּכָל אֶת וְאֶת, כְּגוֹן א, אֶת יַחֲדָא, מִתְחַבְּרָאן עִמָּה בְּטְמִירוּ תְרִין אַחְרַנִּין לָךְ. וְכֵן כְּלָהוּ אֲתַמְסְרוּ לֵיהּ לְמִשָּׁה בְּסִינִי, וְכִלְהוּ טְמִירִין גּוֹ חַבְרֵיא, זַכָּאִין אִינוּן.

שְׂאֵל לָךְ אוֹת, אוֹת מִמֶּשׁ. דְּכִלְהוּ הוּוּ נְטֻלִין בְּרִזָּא דְּאֲתוּוֹן. וְכֵן בְּרַחֲב מַה כְּתִיב, (יהושע ו) וְנִתְתָּם לִי אוֹת אֲמַת, דָּא אֶת ו', דָּדָא אַקְרִי אוֹת אֲמַת. וְאִי תִימָא שְׂאֵר אֲתוּוֹן לָאוּ אִינוּן אֲמַת. אִין, אֶלָּא אוֹת דָּא אוֹת אֲמַת אַקְרִי.

שְׂאֵר הַאוֹתוֹת אִינוּן אֲמַת - כֵּן,

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח, (ישעיה ז) שְׂאֵל לָךְ אוֹת מִעַם ה' אֱלֹהֶיךָ הַעֲמֵק שְׂאֵלָה אוֹ הַגְּבִיָּה לְמַעַלָּה. הַסְתַּפְּלִיתִי בְּדוֹרוֹת רֵאשׁוֹנִים וְדוֹרוֹת אַחְרוֹנִים, מַה בֵּין דוֹרוֹת רֵאשׁוֹנִים לְדוֹרוֹת אַחְרוֹנִים? הַדוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים הָיוּ יוֹדְעִים וּמְתַבּוֹנְנִים בְּחַכְמָה הָעֲלִיוֹנָה וַיּוֹדְעִים לְצַרְפָּא הָאוֹתִיּוֹת שְׁנַתְּנוּ לְמִשָּׁה בְּסִינִי, וְאֶפִּילוּ הַרְשָׁעִים שְׂבִישְׂרָאֵל הָיוּ יוֹדְעִים בְּתוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת אֶת הַחַכְמָה הָעֲלִיוֹנָה, וַיּוֹדְעִים בְּתוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת וְתוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת חַכְמָה לְהַנְהִיג אֶת הַמַּעֲשִׂים בְּעוֹלָם הַזֶּה.

מִשׁוּם שֶׁכָּל אוֹת וְאוֹת שְׁנַמְסְרָה לְמִשָּׁה, הָיוּ מִתְעַטְרוֹת וְעוֹלוֹת עַל רֵאשֵׁי הַחַיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, וְכָל הַחַיּוֹת הָיוּ מִתְעַטְרוֹת בְּהֵן, וּפְרַחְוֹת לְתוֹךְ הָאִוִּיר שִׁיּוֹרֵד מִתּוֹךְ הָאִוִּיר הָעֲלִיּוֹן, דְּקִיק וְלֹא יָדוּעַ.

וְעוֹלוֹת וַיּוֹרְדוֹת אוֹתוֹת גְּדוֹלוֹת וְאוֹתוֹת דְּקוֹת. הָאוֹתִיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת יּוֹרְדוֹת מִתּוֹךְ הַהֵיכָל הָעֲלִיּוֹן הַטְּמִיר שֶׁל הַכֵּל, וְהָאוֹתִיּוֹת הַדְּקוֹת הָיוּ יּוֹרְדוֹת מִתּוֹךְ הֵיכָל אַחַר תַּחְתּוֹן, וְאֵלָּה וְאֵלָּה נִמְסְרוּ לְמִשָּׁה בְּסִינִי.

וְחַבּוּר הָאוֹתִיּוֹת שְׁמַתְחַבְּרוֹת בְּסַתֵּר כָּכָל אוֹת וְאוֹת, כְּמוֹ א, אוֹת יַחֲדָה, מִתְחַבְּרוֹת עִמָּה בְּסַתֵּר שְׁתֵּי אַחְרוֹת לָךְ. וְכֵן כֵּלְן נִמְסְרוּ לְמִשָּׁה בְּסִינִי, וְכֵלְן נִסְתְּרוֹת בְּתוֹךְ הַחַבְרִים. אֲשַׁרְיָהּ.

שְׂאֵל לָךְ אוֹת - אוֹת מִמֶּשׁ. שְׁכֻלָּם הָיוּ נוֹסְעִים בְּסוּד הָאוֹתִיּוֹת. וְכֵן בְּרַחֲב מַה כְּתוּב, (יהושע ב) וְנִתְתָּם לִי אוֹת אֲמַת, זוֹ אוֹת ו', שְׁזוֹ נִקְרְאוֹת אוֹת אֲמַת. וְאִם תֹּאמַר, אֶלָּא הָאוֹת הַזֶּה נִקְרְאוֹת אוֹת אֲמַת.

העמק שאלה - זו אות ה' אחרונה שבשם הקדוש. או הגבה למעלה - זו אות יו"ד הראש שבשם הקדוש. וזהו סוד הפתוב, שאל נא אות מעם ה' אליהיך, אות מן השם הקדוש, משמע שפתוב מעם ה', שזהו שמו של הקדוש-ברוך-הוא, אות אחת שבו, והמשפן עומד על זה.

בא ראה, כשעלה הענן על המשפן ושרה עליו, כל אותן המרפבות וכל אותם כלי המשפן שלמעלה, כלם היו בתוך הענן. מזה כתוב? (שמות מ) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד פי שכן עליו הענן. וכתוב, ויבא משה בתוך הענן, (שם כד) ויהי משה בחר ארבעים יום וארבעים לילה. אם משה לא היה יכול להפגס למשפן, למה היה יושב בחר כל אותם ארבעים הימים?

אָרְיָא (כדי לקבל התורה בפעם אחרת, שהרי שני לוחות נשברו בראשונה, ועתה היה בחר בכראשונה. אמר רבי יוסי, אם כן, והרי כתוב (שמות מ) ויקם משה את המשפן וכו', וכתוב ולא יכל משה לבא אל אהל מועד, וכתוב ויהי משה בחר ארבעים יום וגו'. וכתוב ויקרא אל משה וגו'. משמע שמשך היה בחר באותו זמן שקרא לו, וכתוב מאהל מועד, ואהל מועד לא היה בחר סיני, שהרי ביניהם של ישראל היה? אמר לו, באותו זמן נשלמו ארבעים ימים, וארבעים ימים היה משה בחר, וענן אחר עליון היה מתקן המשפן ומתקן השלחנות מכל אותן רוחות קדושות להתקין מקום, שהרי) שני עננים היו (ס"א ענן המאיר וענן המחשיף), אחד שנכנס בו משה, ואחד ששרוי היה על המשפן. בא וראה מה כתוב, (שמות מ) וכבוד ה' מלא את המשפן. מלא לא כתוב, אלא מלא, שהיה שלם למעלה ולמטה, עם המשפן שלמטה. תקון טמיר שירד למטה ונתקנה השכינה.

ארבעה צדדים של מחנות נגנזו. תקון ראשון של משמרה אחת מאותן ארבע מחנות, הכל עד

העמק שאלה, דא אות ה' בתראה דבשמא קדישא. או הגבה למעלה, דא את יו"ד רישא דבשמא קדישא. ודא איהו רזא דכתיב, שאל לך אות מעם יי' אליהיך, אות משמא קדישא, משמע דכתיב מעם יי', דדא איהו שמא דקודשא בריך הוא, את חד דביה, ומשפנא קאים על דא.

תא חזי, פד סליק עננא על משפנא ושרא עלוי, כל אינון רתיכין, וכל (דף ב' ע"ב) אינון מאני משפנא דלעיל, פלהו הוו גו עננא. מה כתיב, (שמות מ) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד פי שכן עליו הענן. וכתוב, ויבא משה בתוך הענן, (שמות כד) ויהי משה בחר ארבעים יום וארבעים לילה אי משה לא היה יכול לאעלא למשפנא, אמאי היה יתיב בטורא כל אינון ארבעין יומין.

אָרְיָא (ס"א אינו) בגין לקבלא אורייתא זמנא אחרת דהא תרין לוחין אחרבון בקרמיתא והשתא הנה בטורא כמלקמין. אמר רבי יוסי אי הכי והא כתיב (שמות מ) ויקם משה את המשפן וכו', וכתוב ולא יכול משה לבא אל אהל מועד. וכתוב ויהי משה בחר ארבעים יום וגו'. וכתוב ויקרא אל משה וגו'. משמע דמשה בטורא הנה כההוא זמנא דקרא ליה. וכתוב מאהל מועד. ואהל מועד לא הנה בטורא דסיני דהא ביניהו דישאל הנה. אמר ליה כההוא זמנא אשתלימו ארבעין יומין. וארבעין יומין הנה משה בטורא. ועננא אחרא עלאה הנה מתקן משפנא ותקון פתורי מכל אינון רוחין קדישין לאתתקנא אתר דהא) תרי ענני הוו, (ס"א ענן דנהיר וענן דחשיף) חד דעאל ביה משה. וחד דשארי על משפנא. תא חזי, מה כתיב (שמות מ) וכבוד יי' מלא את המשפן, מלא לא כתיב, אלא מלא, דהוה שלים לעילא ותתא, עם משפנא דלתתא. תקונא טמירא דנחת לתתא ואתתקנת שכינתא.

ארבע סטרין דמשריין אתגנזו. תקונא קדמאה דחד משמרה, מאינון ארבע

שֶׁהַתִּתְקַנּוּ. הַרְאֵנוּ לְצַד יְמִין צְדָקִיא"ל, הַמְּמַנֶּה הַגְּדוֹל, גְּדוֹל הַמְּחַנּוֹת, שֶׁהוּא תַחַת שְׁלֹטוֹנוֹ שֶׁל מִיכָא"ל, וְעַמּוֹ הָיוּ מִתְתַקְּנִים כָּל אוֹתָם הַמְּחַנּוֹת תַּחַת יָדוֹ.

וּמִמְנַה אֶחָד הוֹקֵם עַל אַרְבַּע שָׁלֹשׁ, אַרְבַּע לְמִטָּה, לְפִי שֶׁכָּל אוֹתָם הַמְּחַנּוֹת הָעֲלִיוֹנִים, כְּשִׁירְדִים לְמִטָּה, מְשַׁנִּים אֶת הַשֵּׁם שֶׁלָּהֶם בְּשֵׁמוֹת אֲחֵרִים. כְּשֶׁהֵם עֲלִיוֹנִים, לֹא מְשַׁתְּנִים לְעוֹלָמִים. וְהַמְּמַנֶּה הָעֲלִיוֹן הַזֶּה צְדָקִיא"ל עוֹמֵד עֲלֵיהֶם לְפָנִים. אוֹת אַחַת נּוֹצֵצַת עַל רֵאשִׁיָּהֶם, וְהִיא אֶ קְטָנָה. כְּשֶׁהָאוֹת הַזֹּאת נּוֹצֵצַת, כָּלָם נּוֹסְעִים לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנוֹצֵצַת הַהֲתוֹצֵצוֹת הַזֹּאת.

לְפָנִים מֵהֶם - רְזִיא"ל הַמְּמַנֶּה הַגְּדוֹל, גְּדוֹל הַמְּחַנּוֹת, שְׁעוֹמֵד לְפָנִים תַּחַת שְׁלֹטוֹנוֹ שֶׁל מִיכָא"ל, וְעַמּוֹ כָּל אוֹתָם מְחַנּוֹת שֶׁתַּחַת יָדוֹ, וּמִמְנַה אֶחָד עוֹמֵד עֲלֵיהֶם בְּשַׁעַר, שְׁנִקְרָא רּוּמִיא"ל. וְסוֹכְבִים אוֹתוֹ י"ב מְמַנִּים, שְׁלֹשׁ אַרְבַּע פְּעָמִים. וְרְזִיא"ל הַמְּמַנֶּה הַגְּדוֹל עוֹמֵד עַל כָּלָם, שְׁלֹא הַשְׁתַּנָּה שְׁמוֹ. אוֹת אַחַת נּוֹצֵצַת עַל רֵאשֵׁם שֶׁל כָּל אוֹתָם הַמְּחַנּוֹת, וְהִיא אוֹת ר'. כְּשִׁזָּז נּוֹצֵצַת, כָּלָם נּוֹסְעִים לְאוֹתוֹ הַצַּד שֶׁל אוֹתָהּ הַתְּנוֹצֵצוֹת. הָאוֹת הַזֹּאת עוֹמֵדָת עַל הַעֲנַשׁ שֶׁל מְגִלָּה הַסּוּדוֹת, וְסִימְנָךְ - רִישׁ וְקִלּוֹן.

לְפָנִים מֵהֶם יוֹפִיא"ל הַמְּמַנֶּה הַגְּדוֹל, גְּדוֹל הַמְּחַנּוֹת, תַּחַת שְׁלֹטוֹנוֹ שֶׁל מִיכָא"ל וְעַמּוֹ הָיוּ מִתְתַקְּנִים כָּל אוֹתָם הַמְּחַנּוֹת שֶׁתַּחַת יָדוֹ, וְלֹא הַתְּגַלּוֹ כְּאֵן בְּחֻשְׁבוֹן, מִשּׁוּם שֶׁלֹא נִשְׁלְמוּ כְּאֵן עַד שֶׁכָּבְאוּ לְבֵית עוֹלָמִים, שֵׁשׁ כָּלָם נִשְׁלְמוּ, וְהַתְּרַבּוּ הַמְּחַנּוֹת בְּשִׁלְמוֹת. וְיֵמָּה שְׁאֲמַרְנוּ כְּאֵן, כָּל אוֹתָם הַמְּחַנּוֹת שֶׁתַּחַת יָדוֹ, וְשִׁמּוֹ חֲכִמִיא"ל, וְי"ב מְמַנִּים

מְשִׁרְיִין, כָּלֵא עַד דְּאֶתְתַקְּנוּ. רִישָׁא לְסִטְר יְמִינָא צְדָקִיא"ל, רַב מְמַנָּא, רַב מְשִׁרְיִין, דְּאִיהוּ תַחַת שׁוֹלְטָנָא דְּמִיכָא"ל, וְעַמִּיהוּ הוּוּ מִתְתַקְּנִין כָּל אֵינוֹן מְשִׁרְיִין תַּחַת יָדֵיהּ.

וְחַד מְמַנָּא אֶתְקַם עַל אַרְבַּע תְּלַת, אַרְבַּע לְתַתָּא, בְּגִין דְּכָל אֵינוֹן מְשִׁרְיִין עֲלָאִין, כַּד נַחְתִּין לְתַתָּא, מְשַׁנְיִין שְׁמָא דְלַהוֹן, בְּשִׁמְהֵן אֶתְרַנְיִין, כַּד אֵינוֹן עֲלָאִין לֹא מְשַׁתְּנִין לְעֲלָמִין. וְהִיא מְמַנָּא עֲלָאָה צְדָקִיא"ל קָאִים עֲלֵיהוּ לְגוֹ. אֶת חַד נְצִיץ עַל רִישִׁיָּהוּ, וְאִיהִי א' זְעִירָא, כַּד הִיא אֶת נְצִיץ, כְּלַהוּ נְטִלִין לְהַהוּא אֶתְר דְּנְצִיץ הִיא נְצִיצוֹ.

לְגוֹ מְנַיָּיהוּ, רְזִיא"ל רַב מְמַנָּא, רַב מְשִׁרְיִין, דְּקִימָא לְגוֹ תַחַת שׁוֹלְטָנוּתָא דְּמִיכָא"ל.

וְעַמִּיהוּ כָּל אֵינוֹן מְשִׁרְיִין דְּתַחַת יָדֵיהּ. וְחַד מְמַנָּא קָאִים עֲלֵיהוּ בְּתַרְעָא, דְּאֶתְקַרִי רּוּמִיא"ל. וְסַחְרִין לִיהִי י"ב מְמַנִּין, תְּלַת תְּלַת ד' זְמַנִּין. וְרְזִיא"ל רַב מְמַנָּא קִימָא עַל כְּלַהוּ, דְּלֹא אֶשְׁתַּנְיִ שְׁמִיהּ. אֶת חַד נְצִיץ עַל רִישִׁיָּהוּ דְּכָל אֵינוֹן מְשִׁרְיִין, וְאִיהִי אֶת ר'. כַּד הִיא נְצִיץ, נְטִלִין כְּלַהוּ לְהַהוּא סְטְרָא דְּהַהוּא נְצִיצוֹ, הִיא אֶת קִימָא עַל עוֹנָשָׁא דְּמַגְלָה רְזִין וְסִימְנָךְ (מְשִׁלִי יג) רִישׁ וְקִלּוֹן.

לְגוֹ מְנַיָּיהוּ, יוֹפִיא"ל רַב מְמַנָּא, רַב מְשִׁרְיִין, תַּחַת שׁוֹלְטָנוּתָא דְּמִיכָא"ל, וְעַמִּיהוּ הוּוּ מִתְתַקְּנִין כָּל אֵינוֹן מְשִׁרְיִין דְּתַחַת יָדֵיהּ. וְלֹא אֶתְגְּלִיִין הִכָּא בְּחֻשְׁבָּנָא, בְּגִין דְּלֹא אֶשְׁתַּלִּימוּ הִכָּא עַד דְּאֶתוּ לְבֵית עוֹלָמִים. דְּתַמֵּן אֶשְׁתַּלִּימוּ כְּלַהוּ, וְאֶסְגּוּ מְשִׁרְיִין בְּשִׁלְמוֹ. וְיֵמָּה דְּאֶמְרִין הִכָּא, כָּל אֵינוֹן מְשִׁרְיִין דְּתַחַת יָדֵיהּ, דְּאֶתְמָסְרוּ בְּהַהוּא שְׁעֵתָא לְאַעֲלָא עַמִּיהוּ וְחַד מְמַנָּא קִימָא עֲלֵיהוּ, וְחֲכִמִיא"ל שְׁמִיהּ, וְי"ב שְׁמָסְרוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה לְהַכְּנֵס עַמּוֹ וּמִמְנַה אֶחָד עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, וְשִׁמּוֹ חֲכִמִיא"ל, וְי"ב מְמַנִּים

סובבים אותו לכל עבר שלש שלש, כמו שאמרנו. ויפיא"ל הממנה הגדול עומד על כלם, שלא משתנה שמו.

אות אחת נוצצת על ראשיהם של כל המחנות הללו, והיא האות ק'. כשזו נוצצת, כלם נוסעים לאותו הצד של אותה התנוצצות. האות הזו ק' תלויה באויר, וכנעת שלש פעמים ביום, ועולה ויורדת. שתי האותיות הללו קר, הן אותיות שעומדות באמצע. אחת המכסה על אות א', ואחת שמכסה על אות י', שיהא אחר כך.

לפנים מהם קדומיא"ל הממנה הגדול, גדול המחנות, תחת שלטונו של מיכא"ל, עמו היו מתפקנים כל אותם המחנות שפתח ידו. וממנה אחד עומד עליהם בשער, שנקרא אריא"ל. וי"ב ממנים סובבים אותו שלש שלש לכל צד, והממנה הזו קדומיא"ל עומד עליהם, שלא משתנה שמו לעולמים. אות אחת עומדת ונוצצת על ראשיהם, והיא האות י'. כשזו נוצצת, כלם נוסעים לאותה התנוצצות שנוצצת. האות ק' כפי שאמרנו, מכסה על האות הזו י', ר' מכסה על א'.

לפני ולפנים, במקום שנקרא קדש, נוצצת אות אחת בסתר ובגניזה, והיא האות ו'. והאות ו' הזו נוצצת בהתנוצצות על כל האותיות, וקול יוצא מביניהן של האותיות הללו, ואז מכה ההתנוצצות של האות ו' להתנוצצות של האות י', ויוצאת אותה התנוצצות מתוך מקום (שנקרא קדש) הקדש, ומכה לתוך ההתנוצצות של האות י'.

ואז התנוצצות האות י' מכה לפנים התנוצצות האות ק', ויוצאת התנוצצות האות ק' ומכה לתוך התנוצצות האות ר', ויוצאים כל הניצוצות ומתחברים לתוך התנוצצות האות א' שעומדת.

ממנן סחרין ליה לכל עיבר תלת תלת, כמה דאמרן. ויפיא"ל רב ממנא קיימא על פלהו, דלא אשתני שמייה.

את חד נציץ על רישיהו דכל אלין משריין, ואיהי את ק'. כד נציץ דא, נטלין פלהו לההוא סטרא דההוא נציצו. האי את ק' תלייא באוירא, ואכפיא תלת זמנין ביומא. וסלקא ונתתא, תרין אתוון אלין קר, אינון אתוון דקיימין באמצעיתא, חד דחפי לאת א', וחד דחפיא על י', דאיהי לבתר.

לגו מנייהו, קדומיא"ל רב ממנא, רב משריין, תחות שולטנותא דמיכא"ל, עמיה הוה מתפקנן כל אינון משריין דתחות ידיה. וחד ממנא קיימא עלייהו בתרעא, דאתקרי אריא"ל. וי"ב ממנן סחרין ליה, תלת תלת לכל סטר. והאי ממנא קדומיא"ל קיימא עלייהו, דלא אשתני שמייה לעלמין. חד את קיימא נציץ על רישיהו, והוא את י', (דף ג' ו"ב) כד האי נציץ, נטלין פלהו לההוא נציצו דנציץ. אות ק' דקאמרן חפיא על האי את י', ר' חפיא על א'.

לגו לגו, באתר דאקרי קדש, נציץ חד את בטמירו ובגניזו, ואיהי את ו'. והאי את ו' נציץ בנציצו על פלהו אתוון. וקלא נפיק מביניהו דאלין אתוון, פדין בטש נציצו דאת ו', לנציצו דאת י', ונפק ההוא נציצו מגו אתר (ס' דאקרי קדש) דקדש ובטש לגו נציצו דאת י'.

וכדין נציצו דאת י', בטש לגו נציצו דאת ק' (וקלא הוא נפיק) ונפקא נציצו דאת ק', ובטש לגו נציצו דאת ר', ונפקי נצוצין פלהו,

ואז התנוצצות האות י' מכה לפנים התנוצצות האות ק', ויוצאת התנוצצות האות ק' ומכה לתוך התנוצצות האות ר', ויוצאים כל הניצוצות ומתחברים לתוך התנוצצות האות א' שעומדת.

והקול היה יוצא ומפה בכל אותם הניצוצות של האותיות כפאחד, התנוצצות האות ו' ביו"ד, התנוצצות של יו"ד בק', התנוצצות של ק' בר', והתנוצצות של ר' בא'. ומתחברים חקוקי הניצוצות ויוצאים אחר כך. ואחר שמתחברים בניצוצותיהם, יוצא קול מביניהם, ומתחברים בסוד זה ויקרא אל משה. ומשה היה מסתפל כל אותם הימים שלא נכנס.

אחר כך חזרו האותיות והיו מתגלגלות במקלו, בצרופי האותיות שנמסרו לאדם בגן עדן. האות א' להכנס לתוך הסתר, למקום שנקרא קדש, ויוצאת ו', ונותנת מקום לאות א', ומתחברת א' לתוך ו' שאחריה קר, וי' נכנסת בין ק' ור', ונמצא קיר. ונתקקת ומתנוצצות כמו מקדם, וקול יוצא מביניהן, ומתחברים הניצוצות של האותיות, ויוצאות החוצה ומתגלות לכל אותם המחנות, שהיו נוסעים עם האותיות הללו. וכשמתחברים הניצוצות של האותיות, מפה קול ביניהם, הם נראים בחקיקותיהם לכל אותן המרפבות אוקיר. וקול חוזר מביניהם וקורא בין אותן המרפבות: (ישעיה יג) אוקיר אנוש מפז ואדם מפתם מפז ואדם מפתם אופיר.

אשרי חלקו של משה שראה את כל זה, אבל הצרוף הזה לא נראה לעיני משה, אלא הצרוף הראשון שהוא ויקרא, את זה היה רואה משה. זהו שפתוב ויקרא אל משה. וצרוף זה אחר לא מגלים לו, משום ששכחו של אדם לא מודיעים לפניו, וסימנך - (במדבר

יב) צאו שלשתכם, וכתוב ויקרא אהרן ומרים, וכתוב פה אל משה, משום שלא מודיעים שכחו של

ומתחברין לגו נציצו דאת א', דקיימא. וקלא הוא נפיק, ובטש בכל אינון נציצין דאתוון פחדא, נציצו דאת ו' בי', נציצו די' בק', נציצו דק' בר', נציצו דר' בא'. ומתחברין גליפין דנציצין, ונפקי לבתר. ובתר דמתחברין בניצוציהון, נפיק קלא מביניהון, ומתחברין ברזא דא ויקרא אל משה. ומשה היה מסתפל כל אינון יומין דלא עאל.

לבתר אתהדרו אתוון, והו מתגלגלין בקולפוי, בצרופין דאתוון דאתמסרו לאדם בגנתא דעדן. את א לאעלא בגו טמירא, לאתר דאקרי קדש, ונפק ו', ויהיב דוכתא לאת א', ואתחבר א' לגו ו', דבתריה קר, וי' עאל בין ק' ור' ואשתכח קיר. ואתגליפו ואתנציצו כמלקדמין, וקלא נפק מביניהו, ומתחברין נציצין דאתוון, ונפיק לבר ואתגליין לגבי כל אינון משריין, דהו נטליין אינון אתוון. וכד מתחברין נציצין דאתוון, קלא בטש ביניהו, אתחזון בגלופייהו לכל אינון רתיכין אוקיר. וקלא אהדר מביניהו וקרי בין אינון רתיכין (ישעיה יג) אוקיר אנוש מפז ואדם מפתם אופיר.

זבאה חולקיה דמשה דחמי כל דא, אבל צרופא דא לא אתחמי לעינוי דמשה, אלא צרופא קדמאה דאיהו ויקרא, דא הוה חמי משה, הדא הוא דכתיב ויקרא אל משה. וצרופא דא אחרא לא גליין ליה. בגין דשבחא דבר נש לא מודעין לקמיה. וסימנך, (במדבר יב) צאו שלשתכם, וכתוב ויקרא אהרן ומרים, וכתוב פה אל משה, בגין דלא מודעין שבחיה דבר נש לקמיה.

יב) צאו שלשתכם, וכתוב ויקרא אהרן ומרים, וכתוב פה אל משה, משום שלא מודיעים שכחו של

עלו האותיות, וחקרו בכל אותם המחנות כמו זה, בצרוף הזה: אוקיר. וקול יצא והקריז ואמר: אוקיר אנוש מפז וגו'. אחר כך נמשכו האותיות והיו נוצצות על ראשי כל אותן המרכבות, ושככו עד שהתקנו למקומותיהן.

הראש לצד שמאל חזקיא"ל, הממנה הגדול, גדול המחנות לכל אותם שעומדים לשער המשכן, תחת שלטונו של גבריא"ל. ועמו מתפקנים באותו השער כל אותם המחנות שפחת ידו, וממנה אחד העמד על השער בחוץ, ושמו גזריא"ל. ועמו י"ב ממנים שסובבים אותו שלש שלש לכל צד לארבעה צדדים. ואלו שנינות של להט החרב המתהפכת בידיהם. והממנה הזה חזקיא"ל עומד עליהם למעלה למעלה בפנים. אות אחת נוצצת על ראשם, והיא האות א'. שהרי אלה לא עומדים ולא שואלים (נוסעים) אלא בסוד של א', שהיא ימין, משום ששמאל אין נוסעת אלא בימין. הימין תמיד נוסעת לשמאל, שא' אות נוצצת ויוצאת מימין. ואז נוסעים לאותו מקום שנוצצת אותה התנוצצות. לפנים ממנו רהטיא"ל, גדול המחנות, שעומד בפנים תחת שלטונו של גבריא"ל, ועמו כל אותם מחנות תחת ידו, וממנה אחד עומד עליהם בשער, שנקרא קדשיא"ל, וסובבים אותו י"ב ממנים שלש שלש ארבע פעמים. ואותו הממנה רהטיא"ל עומד על כלם, שלא משתנה שמו. אות אחת נוצצת על ראשיהם של כל המחנות הללו, והאות הזו היא ז', והיא מתחלפת בתוך תקון המשכן באות ל'. זו מתחלפת בסוד של (במדבר כד) זל מים מדליו. ומתחלפת בחקיקות של

סלקון אתוון, ואתהדרו בכל אינון משריין כגוונא דא, בצרופא דא אוקיר. וקלא נפק ואכריז ואמר, אוקיר אנוש מפז וגו'. לבתר אתמשכו אתוון, והו נציצין על רישייהו דכל אינון רתיכין, ואשתככו עד דאתתקנו לדוכתייהו.

רישא לסטר שמאלא חזקיא"ל רב ממנא, רב משריין לכל אינון דקיימי לתרעא דמשפנא, תחות שולטנותא דגבריא"ל. ועמיה מתתקנן בהוא תרעא, כל אינון משריין דתחות ידיה. וחד ממנא אתקם על תרעא לבר, וגזריא"ל שמיה. ועמיה י"ב ממנן דסחרין ליה תלת תלת לכל סטר, לד' סטריין. ואלין שננא דלהטא דחרפא דמתהפכא בידייהו. והאי ממנא חזקיא"ל, קאים עלייהו לעילא לעילא לגו. את חד נציץ על רישייהו, ואיהי את א'. דהא לא קיימי אלין, ולא שיילי (ס"א נטל), אלא ברזא דא', דאיהי ימינא. בגין דשמאלא לא נטיל אלא בימינא. ימינא נטיל תדיר לשמאלא, דא' את נציץ ונפיק מן ימינא. פדין נטלין להווא אתר דנציץ ההוא נציצו.

לגו מניה רהטיא"ל רב משריין, דקיימא לגו תחות שולטנותא דגבריא"ל. ועמיה כל אינון משריין תחות ידיה. וחד ממנא קאים עלייהו בתרעא, דאתקרי קדשיא"ל, וסחרין ליה י"ב ממנן, תלת תלת ד' זמנין. והווא ממנא רהטיא"ל קיימא על כלהו, דלא אשתני שמיה. את חד נציץ על רישייהו דכל אלין משריין, ואת דא איהו ז', ואיהו אתחלף גו תקונא דמשפנא באת ל. האי אתחלף ברזא (במדבר כד) דיזל מים מדליו. ואתחלף (ד) בגלופי אתוון, ואקרי חלופא ל'. כד האי

האותיות, ונקרא חלוף ל'. כשזו נוצצת על ראשם של כל המחנות הללו, אז כלם נוסעים לאותו צד של אותה התנוצצות.

לפנים מזה קפציא"ל הממנה הגדול, גדול המחנות, תחת שלטונו של גבריאל"ל, ועמו היו מתקנים כל אותם המחנות שפחת ידו, הם נמסרו לו באותה שעה, וממנה אחד עומד עליהם ששמו עזא"ל, וי"ב ממנים סובבים אותו בכל עבר שלש שלש כפי שהקמנו, וקפציא"ל הממנה הגדול עומד על כלם. אות אחת נוצצת על ראשם של כל המחנות הללו, והיא האות ד', וכלם נוסעים לאותה התנוצצות של אותה האות. האות הזו תלויה בתוף האויר, על שתי אותיות אחרות.

לפנים מזה שמעיא"ל הממנה הגדול, זה מתחלף לארבעה שמות, בגלל שלא עומד בחקיקותיו. לפעמים לצד ימין ולפעמים לצד שמאל, ועמו י"ב ממנים שסובבים אותו לכל עבר שלש שלש, כמו שבארנו, ורגשיא"ל הממנה הגדול על אלה הי"ב, פחת אותו הממנה האחר. ואות אחת נוצצת על ראשיהם למעלה, והאות הזו היא האות ה', וזו תלויה באויר על כל שאר האותיות באותה האות ד' שאמרנו. ארבע אלו עולות מעל כל שאר האחרות, וכלם נוסעים לאותה התנוצצות שתלויה מאותה האות.

לפני ולפנים, במקום שנקרא קדש, נוצצת אות אחת בתוף סתר הקדש, והיא האות ם הסתומה. זו נוצצת בהתנוצצות על כל האותיות, ויוצא קול מבין אותיות אחרות נוצצות שתלויות באויר, והן ד' ה' ונשאר אל, ומתחברות באחרות הללו של

נציץ על רישייהו דכל אלין משריין, כדין כלהו נטלין לההוא סטרא דההוא נציצו.

לגו מן דא, קפציא"ל רב ממנא, רב משריין, תחות שלטניה דגבריאל, ועמיה הוון מתתקנן כל אינון משריין דתחות ידיה, אינון דאתמסרו ליה בההיא שעתא, וחד ממנא קאים עלייהו עזא"ל שמיה. וי"ב ממנן סחרין ליה לכל עיבר, תלת תלת כמה דאוקימנא, וקפציא"ל רב ממנא קיימא על כלהו. את חד נציץ על רישייהו דכל אלין משריין, ואיהי את ד', וכלהו נטלי לההוא נציצו דההוא את. האי את תלייא גו אוירא, על תרין אתוון אחרנין.

לגו מן דא שמעיא"ל רב ממנא, האי אתחלף לד' שמהן, בגין דלא קיימא בגלפוי. זמנין לסטר ימינא, וזמנין לסטר שמאלא, ועמיה י"ב ממנן דסחרין ליה לכל עיבר תלת תלת, כמה דאוקימנא, ורגשיא"ל רב ממנא על אלין י"ב, תחותיה דההוא ממנא אחרא. ואת חד נציץ על רישייהו לעילא, ואת דא איהי את ה', ודא תליא באוירא על כל שאר אתוון, בההוא את ד' דקאמרן. ד' אלין תרין סליקו לעיל על כל שאר אחרנין, וכלהו נטלין לההוא נציצו דתליא מההוא את.

לגו לגו, באתר דאקרי קדש, נציץ את חד גו טמירו דקדש, ואיהי את ם סתימא. האי נציץ בנציצו על כלהו אתוון, וקלא הוא נפיק מביניהו דאלין אתוון. כדין בטש נציצו דהאי את, ונטיל תרין אתוון אחרנין נציצין דתליין באוירא, ואינון ד' ה' ואשתאר אל, ואתחברן באלין אחרנין דסטר ימינא, ובטשו אלין

האותיות הללו. אז מכה התנוצצות האות הזו, ונוטלת שתי באויר, והן ד' ה' ונשאר אל, ומתחברות באחרות הללו של

נוסעות וחזרות הראשונות
כבראשונה ויוצאות החוצה, ואז
נקראות ויקרא אל משה.

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו
מאהל מועד לאמר. רבי חייא
פתיח ואמר, (שיר ה) באתי לגני
אחתי כלה אריתי מורי עם דבשי
אחתי ייני עם דבשי שתיתי ייני
עם חלבי וגו'. הפסוק הזה אין
ראשו סופו ואין סופו ראשו.
כתוב אכלתי יערי עם דבשי
שתיתי ייני עם חלבי, אחר כך -
אכלו רעים. מי שמזמין את
האחר, כשמזון מתקן לפניו. אחר
שאכל, איך זמין את האחר?
אלא אשריהם ישראל, שהקדוש
ברוך הוא רצה לטהר אותם
והתרצה בהם מפל שאר העמים
עובדי עבודה זרה, ומשהתרצה
בהם, רצה להעלותם מפל
המקטרגים של העולם. בא
ראה, (אחר שנעשה המשכן) ביום
שהוקם המשכן למטה, באותו
יום הוקם משכן אחר למעלה
עמו, שכתוב (שמות מ) הוקם
המשכן, סתם. ואותו יום היה
שמחתו של הקדוש-ברוך-הוא.
בין שהוקם המשכן, מה
כתוב? (שם) ולא יכול משה לבא
אל אהל מועד. כשראה הקדוש-
ברוך-הוא כך, אמר, ומה על ידי
משה הוקם, והוא בחוץ?! מיד
- ויקרא אל משה. אמר לו, משה,
חנפת הבית במה היא? בסעודה,
אדם פי יקריב מכם קרבן לה'.
זהו שכתוב באתי לגני אחתי כלה

לגו'. (והרי בארנו הפסוק הזה. אבל באתי)

דבר אחר באתי לגני - זה גן עדן
שלמעלה. אחתי כלה - זו כנסת
ישראל, שבאותו יום הוזדווגו
זווגים בכל, הוזדווגו זווגים באותו
גן עדן, משום שפלים התברכו

באלין, ונטלי כלהו, ואתהדרן קדמאי
כמלקדמין ונפקי לבר, וכדין אקרוין ויקרא
אל משה.

ויקרא אל משה וידבר יי' אליו מאהל מועד
לאמר. (ויקרא א) רבי חייא פתיח
ואמר, (שיר השירים ה) באתי לגני אחתי כלה אריתי
מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי
ייני עם חלבי וגו', האי קרא לאו רישיה
סיפיה, ולא סיפיה רישיה. פתיב אכלתי יערי
עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי, לבתר אכלו
רעים. מאן דמזמין לאחרא, פד מזונא מתתקן
קמיה. בטר דאיהו אכל, היאך זמין לאחרא.
אלא זכאין אינון ישראל, דקודשא בריה הוא
בעא לדכאה להון, ואתרעי בהון מפל
שאר עמין עובדי עבודה זרה, ומדאתרעי בהון
בעא לסלקא להון מפל מקטרגי עלמא. תא
חזי, (ס"א בטר דאתעבר משכנא) ביומא דאתקם משכנא
לתתא, בההוא יומא אתתקם משכנא אחרא
לעילא עמיה, דכתיב, (שמות מ) הוקם המשכן
סתם, וההוא יומא חדוותא דקודשא בריה
הוא הוה.

בין דאתקם משכנא מה כתיב, (שמות מ) ולא
יכול משה לבא אל אהל מועד. פד חמא
קדשא בריה הוא פך אמר, ומה על ידא דמשה
אתקם, ואיהו לבר, מיד ויקרא אל משה. אמר
ליה: משה, חנוכא דביתא במאי הוה,
בסעודתא, אדם פי יקריב מכם קרבן לי'.
הדא הוא דכתיב באתי לגני אחתי כלה
לגו'. (ס"א וקא אוקמוה האי קרא, אבל באתי).

דבר אחר באתי לגני, דא גן עדן דלעילא.
אחתי כלה, דא כנסת ישראל, דבההוא
יומא אזדווגו זווגין בכלא, אזדווגו זווגין
בההוא גן עדן, בגין דאתברכו כלהו משקיו

דנחלא, ואתקשרו כל חד

מהשקאת הנחל ונקשרו כל אחד
בחברו. זהו שכתוב אריתי מורי
עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי
שתיתי ייני עם חלבי. כלם השקו
והתרוו מפעין הנחל.

אכלו רעים שתו ושכרו דודים,
כל אותם שלמטה, וכלם
ענפים, (ועלמות) כלם התברכו
ונזונו כשאלה התברכו למעלה.
ובמה מתברכים ומתבשמים?
כלם בריח הקרבן.

רעיא מהימנא

פּתח ואמר, באתי לגני אחתי
כלה - היא מלכות, אדנ"י. אריתי
מורי - זה חסד, הדרגה של
אברהם, שנאמר עליו אלף לי אל
הר המור. עם בשמי - זה נצח,
הדרגה של אהרן, שכתוב בו
ואתה קח לך בשמים ראש. והם
זרוע ימין בירך ימין, וסוד הדבר
- נעמות בימינך נצח. ואותן שתי
הברכות כנגדו - אחת מגן
אברהם, והשנייה עבודה, שהיא
רצה.

אכלתי יערי - זו גבורה, פחד
יצחק. עם דבשי - הוד, הדרגה
של דוד, והינו זרוע שמאל עם
ירך שמאל. שתיתי ייני עם חלבי
- גוף וברית, יעקב עם שלמה.
אחר כך, אכלו רעים שתו ושכרו
דודים - י"ב שבטים בי"ב
ברכות. תוספת ברפת המינים מי
אוכל אותה? אותו שנאמר בו,
באתי לגני אחתי כלה. ויש מי
שמחלק אותם בסוד אחר. אריתי
מורי עם בשמי - גוף וברית. יערי
עם דבשי - שוק ימין עם שמאל.
ייני עם חלבי - זרוע שמאל עם
ימין, שהם - ייני גבורה, חלבי

חסד. (ע"כ רעיא מהימנא)

בא ראה, בשעה שירדה כנסת
ישראל להשרות דיורה בארץ,
הקדוש ברנף הוא אמר לה את
הפסוק הזה, משום שנמצאו ברכות ושמחה בכל העולמות, והיא התבשמה, לצאת ממנה ברכות

בחבריה, הדא הוא דכתיב אריתי מורי עם
בשמי אכלתי יערי (שיר השירים ה) (דף ד' ע"א) עם
דבשי שתיתי ייני עם חלבי כלהון אתשקנין
ואתרוו ממבוועא דנחלא.

אכלו רעים שתו ושכרו דודים, כל אינון
דלתתא. וכלהו ענפין (נ"א עלמין) כלהו,
אתברכו ואתזנו, כד אלין אתברכו לעילא.
ובמה מתברכאן ומתבשמאן, כלהו בריחא
דקרנא.

רעיא מהימנא

פּתח ואמר באתי לגני אחתי כלה, איהי מלכות, אדנ"י.
אריתי מורי, דא חסד, דרגא דאברהם, דאתמר
עליה אלף לי אל הר המור. עם בשמי, דא נצח, דרגא
דאהרן, דכתיב ביה (שמות ל) ואתה קח לך בשמים ראש.
ואינון דרועא ימינא, בירכא ימינא. ורזא דמלה, (תהלים
טז) נעמות בימינך נצח. ואינון תרין ברנף לקבליה, חד
מגן אברהם, ותננינא עבודה, דהוא רצה.

אכלתי יערי, דא גבורה פחד יצחק. עם דבשי הוד,
דרגא דדוד, והינו דרועא שמאלא, עם ירכא
שמאלא. שתיתי ייני עם חלבי, גוף וברית, יעקב עם
שלמה. לבתר אכלו רעים שתו ושכרו דודים, י"ב
שבטים, בי"ב ברכאן. תוספת ברפת המינין, מאן אכיל
לה, ההוא דאתמר ביה באתי לגני אחתי כלה. ואית
דפליג לזן ברזא אתרא, אריתי מורי עם בשמי, גוף
וברית, יערי עם דבשי, שוקא ימינא עם שמאלא. ייני
עם חלבי, דרועא שמאלא בימינא, דאינון ייני גבורה,
חלבי חסד. (ע"כ רעיא מהימנא)

תא חזי, בשעתא דנחתת כנסת ישראל
לאשרהא דיורהא בארעא, קדשא בריך
הוא אמר לה, להאי קרא, בגין דאשתכחו

הפסוק הזה, משום שנמצאו ברכות ושמחה בכל העולמות, והיא התבשמה, לצאת ממנה ברכות

לכל. כְּשֶׁאֵלוּ הַשְּׂשָׁה מִתְּבָרְכִים, אֲזַי כָּל הַעוֹלָמוֹת מִתְּבָרְכִים כְּאֶחָד לְמִטָּה וּמִתְּבָרְכִים לְמַעְלָה. (וּבְנִסְתּוֹת יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל) וְיִשְׂרָאֵל מִתְּבָרְכִים מִכָּלֶם. דְּבַר אַחַר בְּאֵתִי לְגַנִּי אַחֲתִי כִּלְהָ - רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֵין מִזְדַּנֵּג הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (יִשְׂרָאֵל) עִם כְּנִסְתּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלֹא בְּזִמְנֵן שְׂאֵלוּ הַשְּׂשָׁה מִתְּרוּיִם מִהַשְּׂקָאֵת הַנַּחַל שְׁלֹא פּוֹסֵק.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲכָלוּ רַעִים שְׂתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים. אֵלֹו כָּל בְּעֵלֵי הַיִּבְכָּה וְהַיִּלְלָה, שְׁפָלָם הַתְּבַשְׂמוּ וְהַתְּבָרְכוּ כְּאֶחָד, שְׁהַרִי מִסְּעוּדַת הַמְּלָךְ בְּלָם גְּהִינִים. וּמִתִּי כָּלֶם אוֹכְלִים?

שְׁהַמְּלָךְ (הַשְּׂמִיחַ) בָּא שְׂמִיחַ, וְלִכְּן הַמְּלָךְ הַשְּׂמִיחַ, וּמִשְׂמִיחַ אֵת הַגְּבִירָה בְּרֵאשׁוֹנָה, אַחַר כֵּן כָּלֶם אוֹכְלִים וּשְׂמִיחִים.

רַבִּי אֶבְיָא אָמַר, אֲכָלוּ רַעִים שְׂתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים, אֵלֹו הֵם הַשְּׂשָׁה שְׂאֲמַרְנוּ, וְאֵלֹו הֵם שְׂכַתוּב בְּהֵם, (שִׁיר א) הַבִּיאֲנִי הַמְּלָךְ חֲדָרְיוֹ וְגו'. שְׂתוּ וְשִׁכְרוּ, מֵאוֹתוֹ הַיִּין הַמְּרוּהָ אֵת הַכֵּל. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּל אוֹתָם שְׁלֵמְטָה, שְׂפִינֵן שְׂאוֹתָם הַשְּׂשָׁה הַתְּבָרְכוּ, אֲזַי כָּל אֵלֹו שְׁלֵמְטָה מִתְּבָרְכִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הַכֵּל יָפָה, אֶבְיָל סוּד הַדְּבַר - אֲכָלוּ רַעִים לְמַעְלָה, שְׂתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים לְמַטָּה. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, מִי הֵם לְמַעְלָה וּמִי הֵם לְמַטָּה? אָמַר לוֹ, יָפָה שְׂאֵלְתָּ, זֶה הַמְּקוֹם הַעֲלִינֵן שְׁהֵם בְּאַחְדוֹת וּבְשִׂמְחָה שְׂאֵין נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים, אֵלֹו נִקְרָאִים רַעִים. זֶהוּ שְׂכַתוּב (בְּרֵאשִׁית ב) וְנִהַר יֵצֵא מִעֵדֵן, וְעֵדֵן וְנִהַר אֵין נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים, וְנִמְצָאִים לְעוֹלָמִים בְּרִצּוֹן וּבְאַחְדוֹת וּבְשִׂמְחָה. שְׂתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים, אֵלֹה הֵם לְמַטָּה שְׂנִקְרָאִים דוּדִים לְזִמְנֵין יְדוּעִים, וְהַרִי בְּאֲרָנוּ.

בְּרַכָּאן וְחִדּוּהָ בְּכִלְהוּ עֲלִמִין, וְאַתְּבַסְמַת הַיָּא, לְנַפְקָא מִנְהָ בְּרַכָּאן לְכִלְיָא. דְּכִד אֵלִין שִׂית אַתְּבָרְכָאן, כְּדִין כְּלָהוּ עֲלִמִין אַתְּבָרְכָאן כְּחִדָּא לְתַתָּא, וּמִתְּבָרְכָאן לְעֵילָא. (ס"א וּבְנִסְתּוֹת יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל) אַתְּבָרְכוּ מִכָּלְהוּ. דְּבַר אַחַר בְּאֵתִי לְגַנִּי אַחֲתִי כִּלְהָ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, לֹא אֲזַדְוּוּגָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ס"א יִשְׂרָאֵל) בְּכְנִסְתּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵלֹא בְּזִמְנָא דְּאֵלִין שִׂית אַתְּרוּוֹן, מִשְׁקִיו דְּנַחֲלָא דְּלֹא פִּסְקָ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲכָלוּ רַעִים שְׂתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים, אֵלִין כָּל מְאָרֵי דִּיבְכָא וְיִלְלָה, דְּאַתְּבַסְמוּ כְּלָהוּ וְאַתְּבָרְכוּ כְּחִדָּא. דְּהָא מִסְּעוּדַתָּא דְּמִלְכָּא מִתְּהַנִּינֵן כִּלְיָא. וְאֵימַתִּי אֲכָלִי כְּלָהוּ. בְּשַׁעֲתָא דְּמִלְכָּא (ס"א אַחֲתִירִי) אֲתִי חֲדִי. וְעַל דָּא מִלְכָּא אַתְּחֲדִי, וְחֲדִי לְמִטְרוּנִיתָא בְּקַדְמִיתָא, לְבַתֵּר כְּלָהוּ אֲכָלֵן וְחִדָּאן.

רַבִּי אֶבְיָא אָמַר, אֲכָלוּ רַעִים שְׂתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים, אֵלִין אֵינוֹן שִׂית דְּקַאמְרוֹן, וְאֵלִין אֵינוֹן דְּכַתִּיב בְּהוּ, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) הַבִּיאֲנִי הַמְּלָךְ חֲדָרְיוֹ וְגו'. שְׂתוּ וְשִׁכְרוּ, מִהֵהוּא יִין דְּרֵוֹי לְכִלְיָא. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּל אֵינוֹן דְּלַתְתָּא, דְּכִינֵן דְּאֵינוֹן שִׂית אַתְּבָרְכָאן, כְּלָהוּ דְּלַתְתָּא מִתְּבָרְכָאן.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כִּלְיָא שְׂפִיר, אֶבְיָל רִזָּא דְּמִלְהָ, אֲכָלוּ רַעִים לְעֵילָא, שְׂתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים לְתַתָּא. אָמַר לִיהָ רַבִּי אֶלְעָזָר, מָאן אֵינוֹן לְעֵילָא, וּמָאן אֵינוֹן לְתַתָּא. אָמַר לִיהָ יָאוֹת שְׂאֵילְתָּא, דָּא אַתְּרַ עֲלָאָה דְּאֵינוֹן בְּאַחְדוֹתָא בְּחִדּוּתָא דְּלֹא מִתְּפָרְשֵׁן לְעֲלִמִין, אֵלִין אֶקְרוּן רַעִים. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (בְּרֵאשִׁית ב) וְנִהַר יוֹצֵא מִעֵדֵן, וְעֵדֵן וְהוּא נִהַר לֹא מִתְּפָרְשֵׁן לְעֲלִמִין, וְאַשְׁתַּכְּחוּ לְעֲלִמִין בְּרַעוּתָא בְּאַחְדוֹתָא בְּחִדּוּתָא. שְׂתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים, אֵלִין אֵינוֹן לְתַתָּא, דְּאֶקְרוּן דוּדִים, לְזִמְנֵין יְדִיעֵן וְהָא אוֹקִימְנָא.

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנקד

לש"ס דף היומי מסכת קדושין

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
לכמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר ויקרא כרך ה'
לפי ספר הזוהר 10 כרכים (70-79 כרכים) עמודים יא-קעב
[מפרשת ויקרא דף ד. עד פרשת צו דף לאה:]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי חז"ל הקדושים הם סודות נוראים (הקדמות המהרה"י לעץ חיים), ובזה יזכה להכנס לגן עדן העליון (זוהר החדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול [זוהר, תרמ"ק, והאריז"ל]), וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס בעוץ הבא (פמבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר הקדש, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרומה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום. וזוהי חובה על כל מגידי השיעורים בדף היומי, לצרף את הלמוד הקדוש הזה דף היומי זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעוץ ועד (תפיני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ר ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם, כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מארזים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

בא ראה, באותם עליונים כתוב בהם אכילה בלא שתיה. מה הטעם? מי שיש לו נאדות יין, צריך אכילה. ומשום ששם שרוי היין המשמר, כתוב בהם אכילה. ובאותם התחתונים שצריכים השקיה, בהם כתוב שתיה, שהרי כל הנטיעות צריכות השקיה מהנחל העמק. ולכן, באלו אכילה ובאלו שתיה. אלו רעים ואלו דודים.

אמר לו רבי אלעזר, נראה שהדודים הם חביבות, למה הם תחתונים? אמר לו, אלו שמשתוקקים זה לזה ולא תמיד נמצאים, נקראו דודים. ואלו שנמצאים תמיד ולא מתפסים ולא נפרדים זה מזה, נקראו רעים. ולכן אלו דודים ואלו רעים, אלו ברצון ובאחדות תמיד ואלו בתשוקה לפעמים. וזוהי שלמות הכל, כדי שתתברך כנסת ישראל, ואז שמחה בכל העולמות.

רבי חזקיה באר את הפסוק הזה בקרבנות, משום שהם סעודת המלך להקריב לפניו, ונהנים ממנה בעלי הדינים, וכלם מתבשרים, ונמצאת שמחה בכל. רבי אחא באר את הפסוק הזה בשעה שנכנסה שכינה למשכן, שנמצאו ברכות ושמחות בכל, ונכנסה השכינה כמו פלה לחפה, ואז נשלמו נמצאו ישראל למטה ונאחזו בקדוש-ברוך-הוא בארץ. זהו שכתוב (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, ואז התבשרו עליונים ותחתונים.

ויקרא אל משה. רבי שמעון פתח, (שיר ב) הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. בפסוק זה יש להתבונן,

תא חזי באינון עלאי כתיב בהו אכילה בלא שתיה. מאי טעמא. מאן דאית ליה גרבי דחמרא, אכילה בעיא. ובגין דתמן שריא חמרא דמנטרא, כתיב בהו אכילה. ובאינון תפאי דבעיין שקיו, כתיב בהו שתיה, דהא כל נטיעין שקיו בעיין מנחלא דעמיקא. ועל דא, באלין אכילה, ובאלין שתיה. אלין רעים ואלין דודים.

אמר ליה רבי אלעזר, אתחזי דהא דודים חביבותא אינון, אמאי אינון תפאי. אמר ליה, אינון דתאבין דא לדא, ולא משתפחין תדיר, אקרו דודים. ואינון דמשתפחי תדיר, ולא מתפסיין ולא מתפרשין דא מן דא, אקרו רעים. ועל דא, אלין דודים, ואלין רעים, אלין ברעותא באחדותא תדיר, ואלין בתיאובתא לזמנין. ודא הוא שלימותא דכלא, בגין דתתברך כנסת ישראל, וכדין חדוותא בכלהו עלמין.

רבי חזקיה אוקים האי קרא בקרבנין, בגין דאינון סעודתא דמלכא, לקרבא קמיה, ומתהניין מיניה מאריהון דינין, ומתבסמן פלהו, ואשתכח חדוותא בכלא.

רבי אחא אוקים האי קרא, בשעתא דעאלת שכינתא למשכנא, דאשתכחו ברכאן וחדוון בכלא, ועאלת שכינתא ככלה לחופה, וכדין אשתלימו אשתפחו ישראל לתתא, ואתאחדו ביה (דף ד' ע"ב) בקודשא בריך הוא בארעא. דהא הוא דכתיב, (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, וכדין עלאי ותפאי אתבסמו.

ויקרא אל משה. (ויקרא א) רבי שמעון פתח, (שיר השירים ב) הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. האי קרא

אית ביה לאסתכלא, פיון

כִּינּוּן שְׁכָתוּב נִרְאוּ בְּאֶרֶץ, מֵה זֶה שְׁכָתוּב נִשְׁמַע בְּאֶרְצֵנוּ? שֶׁהָרִי בְּאֶרֶץ אַחַת מִסְפִּיק. אֲלֵא הַנְּצַנִּים - אִלוֹ אוֹתָן הַנְּטִיעוֹת שֶׁעָקַר אוֹתָן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשָׁתַל אוֹתָן בְּמָקוֹם אַחֵר, וּגְדְלוֹ כְּנִטְעָה כְּשֶׁמוֹצִיָּאה פְּרָחִים.

נִרְאוּ בְּאֶרֶץ, שֶׁהָאֶרֶץ הַזֹּאת מִתְּבַרְכֶת מֵהֶם כְּרֵאוּי. וּמֵיְהוּ? הָאֶרֶץ הַקְדוּשָׁה, הָאֶרֶץ הַעֲלִינָה, אֶרֶץ וְדָאִי עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ, הַעַת לְעַקֵר אֶת שְׁלֹטוֹן גְּדוּלֵי הַעֲצָמִים שֶׁלֹא יִשְׁלֹטוּ עַל יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַה שֶׁהוּקָם הַמִּשְׁכָּן.

וְקוּל הַתּוֹרָה נִשְׁמַע בְּאֶרְצֵנוּ - זֶה הָאֶרֶץ שֶׁלְמִטָּה שִׁירְשׁוּ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי יְהוֹשֻׁעַ. מִי הוּא קוֹל הַתּוֹרָה? זֶהוּ הַתִּפְרֵר הַעֲלִיּוֹן שֶׁהַזְדוּג עִמָּה כְּשֶׁבָנָה שְׁלֵמָה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְמִטָּה, וְאִזּוּ הַתְּעַטֵר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעִטְרוֹתָיו כְּמוֹ חֲתָן עִם כְּלָה, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (שם א) צְאִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֵמָה וְגו'.

בְּסֵפֶר הָאֲגָדָה אָמַר, קוֹל הַתּוֹרָה - זֶה תוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, שֶׁתּוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב נִקְרָאת סֵתֶם תּוֹרָה, תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה נִקְרָאת תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר וַיִּקְרָא, וַיִּקְרָא. זֶה שְׁלֵמוֹת. וְזוֹ לֹא כֶּף, וְאִנִּי בְּאַרְתִּי כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר, וְכֶף זֶה.

בֵּא רְאֵה, כְּשִׁירְדָה שְׁכִינָה לְמִשְׁכָּן, כְּתוּב כֶּלֶת מִשָּׁה, חֶסֶר ו', כֶּלֶת מִשָּׁה וְדָאִי, וּפְרָשׁוּהָ. אֲבָל סוּד הַדְּבָר - כֶּלֶת מִשָּׁה זֶה כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל, וְהַכֵּל דְּבָר אֶחָד, וְלִמְלָךְ הַעֲלִיּוֹן זֶה נֶאֱמַר. כִּינּוּן שֶׁהוּקָם הַמִּשְׁכָּן, עָמַד מִשָּׁה בַחוּץ וְאָמַר, לֹא רְאוּי לְהִכְנִס אֲלֵא בְרִשׁוֹת. מִיָּד - וַיִּקְרָא אֶל מִשָּׁה. מִי זֶה וַיִּקְרָא? זֶה אוֹתָהּ שֶׁהִבִּית שְׁלָהּ הִיא, אוֹתָהּ כֶּלֶה שֶׁכֵּל הִבִּית בְּרִשׁוֹתָהּ. וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו, אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא קוֹל, אוֹתוֹ שֶׁאֲחוּז בּוֹ מִשָּׁה.

דְּכָתִיב נִרְאוּ בְּאֶרֶץ, מֵהוּ דְכָתִיב נִשְׁמַע בְּאֶרְצֵנוּ, דִּהָא בְּחַד אֶרֶץ סִגְיָא. אֲלֵא הַנְּצַנִּים, אֵלִין אִינּוּן נְטִיעָן דְּעָקְרוּן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשָׁתִיל לוֹן בְּאַתְרָא אַחְרָא, וְאַתְרֵבִיאוּ, כְּנִטְעָתָא כַּד אִפִּיק פְּרָחִין.

נִרְאוּ בְּאֶרֶץ, דִּהָאִי אֶרֶץ מִתְּבַרְכָא מִנֵּיהּוּ בְּדָקָא חֲזִי. וּמֵאִי אִיהִי. אֶרֶץ קְדִישָׁא, אֶרֶץ עֲלָאָה, אֶרֶץ וְדָאִי. עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ, עֵידָן לְאַעְקָרָא שׁוֹלְטָנוּתָא דְרַבְרָבִי עֲמִין דְלֹא יִשְׁלֹטוֹן בְּהוּ בְיִשְׂרָאֵל, בְּשַׁעַתָּא דְאַתְתָּקֶם מִשְׁכָּנָא.

וְקוּל הַתּוֹרָה נִשְׁמַע בְּאֶרְצֵנוּ, דָּא אֶרֶץ דְלִתְתָא, דְאַחְסָנוּ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵא דִיהוֹשֻׁעַ. מָאן הוּא קוֹל הַתּוֹרָה. דָּא הוּא תִפְרֵר עֲלָאָה, דְאַזְדוּג עִמָּה כְּדִבְרֵי שְׁלֵמָה בִּי מִקְדָּשָׁא לְתַתָּא, וְכִדְיִן אֲתַעְטֵר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִטְרוּי, כְּחֲתָן בְּכֶלֶה. כְּמָה דְאַתָּ אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) צְאִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֵמָה וְגו'.

בְּסֵפֶר דְאַגְדָתָא אָמַר, קוֹל הַתּוֹרָה, דָּא תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, דְתּוֹרָה דְבְּכֶתֶב אֶקְרִי תּוֹרָה סֵתֶם, תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה אֶקְרִי תוֹרָה, כְּמָה דְאַתָּ אָמַר וַיִּקְרָא וַיִּקְרָא, דָּא שְׁלִימוֹ, וְדָא לָאוּ הֶכִי, וְאַנָּא אוֹקִימָנָא כְּמָה דְאַתְמַר, וְהֶכִי הוּא.

תָּא חֲזִי, כְּדִבְרֵי שְׁכִינָתָא לְמִשְׁכָּנָא, כְּתִיב כֶּלֶת מִשָּׁה, חֶסֶר ו', כֶּלֶת מִשָּׁה וְדָאִי, וְאוֹקְמוּהָ. אֲבָל רִזָּא דְמִלָּה, כֶּלֶת מִשָּׁה: דָּא כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל, וְכִלָּא חַד מִלָּה, וְלִמְלָכָא עֲלָאָה אֲתַמַּר. כִּינּוּן דְאַתְתָּקֶם מִשְׁכָּנָא קָאִים מִשָּׁה לְבַר, אָמַר לָא אֲתַחֲזִי לְמִיעַל אֲלֵא בְרִשׁוֹתָא, מִיָּד וַיִּקְרָא אֶל מִשָּׁה. מָאן וַיִּקְרָא. דָּא הִהִיא דְבִיתָא דִּילָהּ הִיא, הִהִיא כֶּלֶה דְכָל בֵּיתָא בְּרִשׁוֹתָא דִּילָהּ. (וַיִּקְרָא א) וַיְדַבֵּר יי' אֵלָיו, הִהוּא דְאַקְרִי קוֹל, הִהוּא דְאַחִיד בֵּיהּ מִשָּׁה.

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (ישעיה) ^א מַדּוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ קָרָאתִי וְאִין עוֹנֵה הַקְצוֹר קָצְרָה יְדֵי מַפְדּוֹת. זָכָאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּבַכַּל אֶתְר דְּאִשְׁתַּכְחוּ, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אִשְׁתַּכַּח עִמָּהוֹן, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אִשְׁתַּכַּח בִּינְיהוֹן, וּמִתְפָּאֵר בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר. וְדָא עוֹד, אֶלָּא דִּישְׂרָאֵל אֲשֶׁלִּימוּ מְהִימְנוּתָא בְּאַרְעָא. וְיִשְׂרָאֵל שְׁלִימוּ דְשָׁמָא קְדִישָׁא אֵינּוֹן. וְכַד יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּלִימוּ בְּעוֹבְדֵיהוּ, כְּבִיכּוֹל, שָׁמָא קְדִישָׁא אֲשֶׁתְּלִים. וְכַד יִשְׂרָאֵל לָא אֲשֶׁתְּלִימוּ לְתַתָּא בְּעוֹבְדֵיהוּ, וְאַתְחִיבוּ גְלוּתָא, כְּבִיכּוֹל שָׁמָא קְדִישָׁא לָא שְׁלִים לְעֵילָא. דְתַנּוּן דָּא סְלִיק וְדָא נְחִית, יִשְׂרָאֵל דְלְעֵילָא סְלִיק לְעֵילָא. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל נְחִיתת לְתַתָּא, אֶתְרַחְקוּ דָּא מִן דָּא, כְּבִיכּוֹל אֲשֶׁתְּאֵר שָׁמָא קְדִישָׁא בְּלֹא שְׁלִימוּ. וְכֹלָא בְּגִין דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא.

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (ישעיה א) מַדּוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ קָרָאתִי וְאִין עוֹנֵה הַקְצוֹר קָצְרָה יְדֵי מַפְדּוֹת. אֲשֶׁרִיָּהֶם יִשְׂרָאֵל, שְׂבַכַּל מְקוֹם שְׁנַמְצָאוּ, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא עִמָּהֶם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בֵּינֵיהֶם וּמִתְפָּאֵר בָּהֶם בִּישְׂרָאֵל, זְהוּ שְׂכַתוּב יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר. וְדָא עוֹד, אֶלָּא שְׂיִשְׂרָאֵל מְשֻׁלְּמִים אֶת הָאֲמוּנָה בְּאַרְץ, וְיִשְׂרָאֵל הֵם שְׁלֵמוֹת הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ. וְכִשְׂיִשְׂרָאֵל נְשֻׁלְּמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם, כְּבִיכּוֹל הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ נְשֻׁלְּמִים. וְכִשְׂיִשְׂרָאֵל לֹא נְשֻׁלְּמִים לְמַטָּה בְּמַעֲשֵׂיהֶם וּמִתְחַיְבִים גְּלוּת, כְּבִיכּוֹל הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ לֹא שְׁלֵם לְמַעְלָה. שְׁשֻׁנִּינוּ, זֶה עוֹלָה וְזֶה יוֹרֵד. יִשְׂרָאֵל שְׁלֵמַעְלָה עוֹלָה לְמַעְלָה - כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל יוֹרֵדת לְמַטָּה. הִתְרַחְקוּ זֶה מִזוּ, כְּבִיכּוֹל נִשְׂאֵר הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ בְּלֵי שְׁלֵמוֹת, וְהַכֹּל מִשׁוּם שְׂכַנְסַת יִשְׂרָאֵל בְּגְלוּת.

וְאַף עַל גַּב שְׂיִשְׂרָאֵל בְּגְלוּת, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בֵּינֵיהֶם, וּבָא וּמְקַדְּדִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְקוּרָא וְאוּמְרָ, (ירמיה א) שׁוּבוּ בָנִים שׁוּבְכִים אֶרְפָּא מְשׁוּבְתִיכֶם. וְאִין מִי שְׂיַעִיר אֶת רִוְחוֹ. וְאִין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוּמְרָ, מַדּוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ קָרָאתִי וְאִין עוֹנֵה. הַקְדַּמְתִּי - וְאִין אִישׁ, וְאִין מִי שְׂיַעִיר אֶת רִוְחוֹ.

בַּא רְאָה, בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁהַשְׁתַּכַּלְל בֵּית הַמִּשְׁכָּן, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַקְדִּים וְשֶׁרָה בּוֹ. מִיֵּד - וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו, וְהוֹדִיעַ לוֹ שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל לְחַטָּא לְפָנָיו וְשִׁיתַּמְשַׁכְּן אֵהָל מוֹעֵד הַזֶּה בְּחַטָּאֵיהֶם וְלֹא יִתְקַיֵּם בִּידְבָרָהּ (ס"א) בִּידְבָרָהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב וַיְדַבֵּר יי' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. מֵאִי אָמַר לִיָּהּ. מֵאֵהָל מוֹעֵד,

וְאַף עַל גַּב דִּישְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אִשְׁתַּכַּח בִּינְיהוּ, וְאַתִּי וְאַקְדִּים לְבִי כְּנִישְׁתָּא, וְקָרִי וְאוּמְרָ, (ירמיה א) שׁוּבוּ בָנִים שׁוּבְכִים אֶרְפָּא מְשׁוּבְתִיכֶם. וְלִית מָאן דְּאֶתְעַר רִוְחִיהָ, כְּדִין קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אָמַר, מַדּוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ קָרָאתִי וְאִין עוֹנֵה. אַקְדַּמְתִּי, וְאִין אִישׁ, וְלִית מָאן דִּיתְעַר רִוְחִיהָ.

תָּא חֲזִי, בְּהֵוָה יוֹמָא דְּאִשְׁתַּכַּלְל בִּי מִשְׁפָּנָא, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַקְדִּים וְשֶׁאֲרִי בִיָּהּ. מִיֵּד, וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יי' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. וַיְדַבֵּר יי' אֵלָיו, וְאוֹדַע לִיָּהּ דְּזַמִּינִין יִשְׂרָאֵל לְמִיחַב קַמִּיהָ, וְלֹא יִתְקַיֵּם בִּידְבָרָהּ (ס"א) מוֹעֵד בְּחֻבְבִּיהוּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב וַיְדַבֵּר יי' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. מֵאִי אָמַר לִיָּהּ. מֵאֵהָל מוֹעֵד,

אמר לו? מאהל מועד, מעסקי אהל מועד שעתידי להתמשכן בחטאי ישראל ולא יעמד בקיומו. אבל הרפואה לזה - אדם פי יקריב מכם קרבן לה. הרי לך הקרבנות שמגנים על הכל.

השלמה מההשמטות סימן א'

רבי יהודה ורפי יצחק הו אולי בארחה, עד דהו אולי פגעו בההוא ינוקא דההו אזיל וההו לאי. אמר לון, לאינא דלא אכילנא יומא דין. אפיקו נהמא ויהבו ליה, אתרחיש לון ניסא ואשפחו חד נביעו דקיק דמאי (ס"א תחות אילנא) תחותהון ושתו מגיה ויתבו.

פתח ההוא ינוקא ואמר, ויקרא אל משה, הכא אלף זעירא, אמאי בגין דהאי קריאה לא הוה בשלימו, מאי טעמא דלא הוה אלא במשכנא ובארעא אחרא. בגין דשלימו לא אשתפח אלא בארעא קדישא. תו, הכא שכינתא, התם שלימו דדכר ונוקבא (דברי הימים א א) אדם שת אנוש, אדם שלימו דדכר ונוקבא, הכא נוקבא. תו סיפא דקרא וידבר יי אליו מאהל מועד לאמר, בגין פך א' זעירא. ותו א' זעירא מתל למלפא דהוה יתיב בכורסייא ופתרא דמלכותא עליה ואיקרי מלך עלאה, פד נחית ואזיל לפי עבדיה, מלך זוטא אקרי. פך קדשא בריך הוא, פל זמנא דאיהו לעילא על פלא, מלך עלאה אקרי. פיון דנחית מדוריה לתתא, מלך איהו, אבל לאו עלאה כדקדמיתא. בגין פך אלף זעירא.

ויקרא, הכי תנינן, זמין ליה להיכליה מאהל מועד. מאן הוא אהל מועד, אהל דביה תליין מועדא וחגא ושבתא לממני. כמה דאת אמר (בראשית א') והיו לאתות ולמועדים שניאמר (בראשית א') והיו לאתות ולמועדים, וכו מתחילים למנות את החשבון, ומיהו? הלכנה, כמו

רבי יהודה ורפי יצחק הו אולי בארחה, עד דהו אולי פגעו בההוא ינוקא דההו אזיל וההו לאי. אמר לון, לאינא דלא אכילנא יומא דין. אפיקו נהמא ויהבו ליה, אתרחיש לון ניסא ואשפחו חד נביעו דקיק דמאי (ס"א תחות אילנא) תחותהון ושתו מגיה ויתבו.

השלמה מההשמטות (סימן א)

פתח ההוא ינוקא ואמר, ויקרא אל משה, הכא אלף זעירא, אמאי בגין דהאי קריאה לא הוה בשלימו, מאי טעמא דלא הוה אלא במשכנא ובארעא אחרא. בגין דשלימו לא אשתפח אלא בארעא קדישא. תו, הכא שכינתא, התם שלימו דדכר ונוקבא (דברי הימים א א) אדם שת אנוש, אדם שלימו דדכר ונוקבא, הכא נוקבא. תו סיפא דקרא וידבר יי אליו מאהל מועד לאמר, בגין פך א' זעירא. ותו א' זעירא מתל למלפא דהוה יתיב בכורסייא ופתרא דמלכותא עליה ואיקרי מלך עלאה, פד נחית ואזיל לפי עבדיה, מלך זוטא אקרי. פך קדשא בריך הוא, פל זמנא דאיהו לעילא על פלא, מלך עלאה אקרי. פיון דנחית מדוריה לתתא, מלך איהו, אבל לאו עלאה כדקדמיתא. בגין פך אלף זעירא.

ויקרא, הכי תנינן, זמין ליה להיכליה מאהל מועד. מאן הוא אהל מועד, אהל דביה תליין מועדא וחגא ושבתא לממני. כמה דאת אמר (בראשית א') והיו לאתות ולמועדים שניאמר (בראשית א') והיו לאתות ולמועדים, וכו מתחילים למנות את החשבון, ומיהו? הלכנה, כמו

ויקרא, כף שנינו, הזמין אותו להיכלו. מאהל מועד, מיהו אהל מועד? אהל שבו תלויים מועד וחג ושבת למנות, כמו שניאמר (בראשית א') והיו לאתות ולמועדים, וכו מתחילים למנות את החשבון, ומיהו? הלכנה, כמו

שָׁנְאָמֵר (ישעיה לט) אֵהָל בַּל יִצְעֵן בַּל יִסַּע יִתְדֹתָיו לְנֹצַח.

רַאמֵר, מָה זֶה לֵאמֹר? כִּדִּי לְגִלוֹת, אֲבָל הַכֹּל אֶחָד וְיָפָה הוּא, מִשּׁוּם שֶׁשְּׁלֵמוֹת הוּא מְקוּם לְגִלוֹת מָה שֶׁהִיָּה נִסְתָּר בְּפָנִים, וּבְכָל מְקוּם לֵאמֹר, כְּמוֹ שֶׁשָּׁנְאָמֵר וַיִּדְבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, וַיִּדְבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. שְׁנִתְּנָה רְשׁוֹת לְגִלוֹת, שֶׁהָרִי הִיָּה צוּרֵי לְלִבְנָה אוֹתוֹ הַדְּבָר מִהַמְּקוּם שֶׁעֲמַד מֹשֶׁה. וַיִּדְבֵּר ה' - לְמַעַלְהָ, אֶל מֹשֶׁה - בְּאֶמְצַע, לֵאמֹר - בַּחוּץ (בְּסוּף), הַמְּקוּם שֶׁיֵּשׁ רְשׁוֹת לְגִלוֹת.

עוֹד וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, מָה פְּתוּב לְמַעַלְהָ? (שְׁמוֹת לט) וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה וְגו'. לְמָה אֶל מֹשֶׁה? כִּף אָמְרוּ, מִשּׁוּם שֶׁמֹּשֶׁה רָאָה אוֹתוֹ בְּהָר, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא הִרְאָה לוֹ בְּמִרְאֵה הָעַיִן, כְּמוֹ שֶׁשָּׁנְאָמֵר (שֵׁם כו) כְּאֲשֶׁר הִרְאָה אֶתְךָ בְּהָר. כְּמִרְאֵה אֲשֶׁר הִרְאָה ה' אֶת מֹשֶׁה וְגו'. וְכַתוּב וַיִּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אֶתָּה מִרְאֵה בְּהָר. עֲכָשׁוּ שֶׁהִבְיֵאוּ לוֹ כִּדִּי שִׁירָאָה אִם הוּא כְּמוֹ אוֹתוֹ הַמִּשְׁכָּן שִׁרָאָה (כִּדִּי שִׁרָאָה הוּא אוֹתוֹ מִשְׁכָּן שִׁרָאָה).

אֲבָרְ לְמָה וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה? אֵלָּא, לְמַלְךְ שִׁרְצָה לְבָנוֹת פְּלִטְרִין לְגַבְרִיהָ, צְנִיָּה לְאֶמְנִים: הַהִיכָל הַזֶּה בְּמְקוּם פְּלוֹנִי, וְהַהִיכָל הַזֶּה בְּמְקוּם פְּלוֹנִי, כִּי אֵין הַמְּקוּם לְמִשְׁתָּה, וְכֵאֵן הַמְּקוּם לְמִנְחָה. כִּיֵּן שֶׁעָשׂוּ אוֹתָם הָאֶמְנִים, הִרְאוּ לְמַלְךְ. כִּף וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה, בְּעַל הַבַּיִת אִישׁ הָאֱלֹהִים. כִּיֵּן שְׁנִתְּקַן הַהִיכָל לְגַבְרִיהָ, הַזְּמִינָה אֶת הַמַּלְךְ לְאֶכֶל, הַזְּמִינָה אֶת בְּעַלְהָ עֲמָה. מִשּׁוּם כִּף וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, וּמִשּׁוּם שֶׁמֹּשֶׁה הוּא בְּעַל הַבַּיִת,

וְבִיָּה שִׁרְיָא חֲשַׁבְנָא לְמַמְנִי, וּמֵאֵן אִיהוּ סִיְהָרָא. כְּמָה דָּאֵת אָמֵר (ישעיה ל"ג) אֵהָל בַּל יִצְעֵן בַּל יִסַּע יִתְדֹתָיו לְנֹצַח.

רַאמֵר, מָאי לֵאמֹר, בְּגִין לְגַלְאָה. אֲבָל כְּלָא חַד וְשִׁפִּיר הוּא, בְּגִין דְּשְׁלִימוֹ הוּא אֶתְר לְגַלְאָה מָה דְּהוּה סְתִים לְגוֹ. וּבְכָל אֶתְר, לֵאמֹר, כְּמָה דָּאֵת אָמֵר, וַיִּדְבֵּר יי אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, וַיִּדְבֵּר יי אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. דָּאֵתִיָּהִיב רְשׁוֹ לְגַלְאָה, דְּהָא אֶתְמַנִּי לְסִיְהָרָא הִהוּא מְלָה מֵאֶתְר דְּמֹשֶׁה קִיָּמָא. וַיִּדְבֵּר יי לְעִילָא. אֶל מֹשֶׁה בְּאֶמְצַעִיתָא. לֵאמֹר בְּבִרְיִיתָא (ס"א בְּבִתְרִייתָא) אֶתְר דָּאִית רְשׁוֹ לְגַלְאָה.

תַּו וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, מָה כְּתִיב לְעִילָא (שְׁמוֹת ל"ט) וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה וְגו'.

אֶמְאי אֶל מֹשֶׁה, הֲכִי אָמְרוּ, בְּגִין דְּמֹשֶׁה חָמָא לִיָּה בְּטוֹרָא וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא אֶחְמִי לִיָּה בְּחִיזוֹ דְּעִינָא כְּמָה דָּאֵת אָמֵר (שְׁמוֹת כ"ז) כְּאֲשֶׁר הִרְאָה אוֹתְךָ בְּהָר. (בְּמִדְבָר ח) כְּמִרְאֵה אֲשֶׁר הִרְאָה יי אֶת מֹשֶׁה וְגו'. וְכַתִּיב (שְׁמוֹת כ"ה) וַיִּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אֶתָּה מִרְאֵה בְּהָר. הַשְּׁתָּא דָּאִיתִיָּאוּ לִיָּה, בְּגִין דְּיַחְמִי אִי אִיהוּ כְּהִהוּא מִשְׁכָּנָא דְּחָמָא (ס"א בְּגִין דְּיַחְמִי אִיהוּ הַהוּא מִשְׁכָּנָא דְּחָמָא).

אֲבָרְ אֶמְאי וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה. אֵלָּא לְמַלְכָּא דְּבַעַא לְמַבְנֵי פְּלִטְרִין לְמִטְרוֹנִיתָא, פְּקִיד לְאוּמְנִין, הִיכְלָא דָּא, בְּדוּף פְּלוֹן. וְהִיכְלָא דָּא בְּדוּף פְּלוֹן. הֲכָא אֶתְר לְעֶרְסִיָּה. הֲכָא אֶתְר לְנִיָּחָא. כִּיֵּן דְּעַבִּידוּ לוֹן אֶמְנִין אֶחְמִי לְמַלְכָּא. כִּף, וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה מֵאִרְיָה דְּבִיתָא, אִישׁ הָאֱלֹהִים. כִּיֵּן דָּאֶשְׁתְּכַלֵּל הִיכְלָא לְמִטְרוֹנִיתָא, זְמִינָת לְמַלְכָּא לְמִיכְלָא. זְמִינָת לְבַעַלְהָ עֲמָה, בְּגִין כִּף וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. וּבְגִין דְּמֹשֶׁה מֵאִרְיָ דְּבִיתָא אִיהוּ,

מָה כְּתִיב (שְׁמוֹת ל"ג) וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת הָאֵהָל וְנָטָה לוֹ מַחוּץ לְמַחְנֶה. מֹשֶׁה

דאיהו מאריה דביתא עבד הכי (מ) דלית רשו
לבר נש אחרא למעבד הכי.

וידבר יי אליו דרגא אחרא עלאה, וכדין
בשעתא דאזדמן משה למיעאל כדין
פתח ואמר אדם כי יקריב מכם. מאי אדם
הכא, אלא כד אתחברן שמשא וסיהרא כחדא.
פתח ואמר אדם, כדכתיב (חבקוק ג) שמש ירח
עמד זבולה. עמד ולא עמדו.

כי יקריב מכם, הכא אתרמיז מאן דינעביד
פולחנא דקרנא שלימ דישתכח דכר
ונוקבא, משמע מכם דישתכח כחזו דילכון.
קרנ ליי, דיקריב פלא לאתאחדא כחדא עילא
ותתא. מן הבהמה, לאחזאה אדם ובהמה
וכלא כחדא. מן הבקר ומן הצאן, אליו רתיכין
דאינון דכנין. כיון דאמר מן הבהמה, יכול
מפלא בין דכנין בין מסאבן, הדר ואמר מן
הבקר ומן הצאן וגו'.

קרנבכם, קרנני מפעי ליה. מאי קרנבכם אלא
בדמיתא קרנ ליי, השתא קרנבכם
קרנ ליי אדם קרנבכם מן הבקר ומן הצאן
לאחזאה יחודא מעילא לתתא. ומתתא לעילא
היינו קרנ ליי, מעילא לתתא היינו קרנבכם.
מתל למלפא דאיהו יתיב בטורסקא עלאה
לעילא וכרסייא דיליה אתתקן על ההוא
טורסקא ומלפא עלאה על פלא. בר נש דקריב
קרנא (ס"א דורונא) למלפא, בעא לסלקא מדרגא
לדרגא עד דסליק מתתא לעילא לאתר דמלפא
יתיב, עלאה על פל פלא. וכדין ידעין דהא
סלקין דורונא למלפא וההוא דורונא (ס"א
דמלפא) מן מלפא איהו. נחית דורונא מעילא
לתתא, הא ידיען דההוא דורונא (ס"א
דמלפא) נחית מעילא לרחימא דמלפא דאיהו
למטה, הרי יודעים שאותו דורון יורד מלמעלה לאהוב המלך

מה כתוב? (שם לג) ומשה יקח את
האהל ונטה לו מחוץ למחנה.
משה שהוא בעל הבית עשה כך,
(מה) שאין רשות לאדם אחר
לעשות כך.

וידבר ה' אליו, דרגא אחרת
עליונה. ואז, בשעה שהזמן
משה להכנס, אז פתח ואמר, אדם
כי יקריב מכם. מה אדם כאן?
אלא פשמתחברים השמש
והלכנה כאחד, פתח ואמר אדם,
כמו שכתוב שמש ירח עמד
זבלה. עמד ולא עמדו.

כי יקריב מכם, כאן נרמז, מי
שיעשה את הקרבן שלם,
שימצאו זכר ונקבה, משמע
מכם, שנמצא כמו הנראה
שלכם. קרנ לה, שיקריב הכל
להתאחד כאחד מעלה ומטה. מן
הבהמה, להראות אדם ובהמה,
והכל כאחד. מן הבקר ומן הצאן,
אלו המרכבות שהן טהורות. כיון
שאמר מן הבהמה, יכול מהכל,
בין טהורים בין טמאים? חזר
ואמר, מן הבקר ומן הצאן וגו'.
קרנבכם?! קרנני הנה צריף
להיות! מה זה קרנבכם? אלא
בראשונה קרנ לה, ועכשו
קרנבכם, קרנ לה אדם, קרנבכם
מן הבקר ומן הצאן, להראות
יחוד ממעלה למטה. ממטה
למעלה הינו קרנ לה. ממעלה
למטה הינו קרנבכם. משל למלך
שהוא יושב בגג עליון למעלה,
וכסאו מתקן על אותו הגג,
והמלך העליון על הכל. אדם
שמקריב קרנ (דורון) למלך, צריף
לעלות מדרגה לדרגה, עד
שעולה ממטה למעלה, למקום
שהמלך יושב עליון על הכל, ואז
יודעים שהרי מעלים דורון
למלך, ואותו דורון (של המלך) מן
המלך הוא. יורד דורון ממעלה
שהוא למטה. כך בתחלה אדם,

עולה בדרגותיו ממטה למעלה, וזה קרבן לה' מן הבהמה מן הפקר. יורד בדרגותיו ממעלה למטה, ואז קרבנכם.

משום כף, (שיר השירים ה) אכלתי יערי עם דבשי וגו'. הינו אדם קרבן לה', אכלו רעים, הינו מן הבהמה ומן הצאן, ואז תקריבו את קרבנכם. באו רבי יהודה ורבי יצחק ונשקוהו. אמרו, אפרו ברוך הרחמן שזכינו לשמע את זה.

אמר רבי יהודה, נאה הוא לאותו תינוק שלא ידע את כל זה, ואני פוחד עליו אם יתקיים בעולם בגלל זה. אמר רבי יצחק, ולמה? אמר לו, שהרי יכול להסתפל במקום שאין רשות לאדם להסתפל בו, ואני פוחד עליו, שטרם גיע לפרקו יתבונן וישגיח ויענישו אותו. שמע אותו התינוק, אמר, איני פוחד מענש לעולמים, שהרי בשעה שהסתלק אבי מן העולם, ברך אותי והתפלל עלי, ויודע אני שזכות אבי תגן עלי. אמרו לו, מי הוא אביך? אמר, בנו של רב המנונא סבא. לקחו אותו והרפיבו אותו על פתפיהם שלשה מילין. הלכו וסדרו את הדברים לפני רבי שמעון. אמר להם, ודאי ירשת התורה הוא רש, ואלמלא זכות אביו, היה נענש מלמעלה, אבל הקדוש ברוך הוא, לאותם שהולכים אחר התורה, מוריש אותה להם ולבניהם לעולמים. (ע"כ מההשמות).

רבי חזקיה היה מצוי לפני רבי שמעון. אמר לו, זה שנקרא קרבן, קרוב היה צריך להיות, או קריבות. מה זה קרבן? אמר לו, הרי זה ידוע לחברים, קרבן הוא מאותם הפתרים הקדושים שנקרבים כלם פאחד ונקשרים זה עם זה עד שכלם נעשים אחד,

לתתא. כן בקדמיתא אדם סליק בדרגוי מתתא לעילא, וכדין קרבן ליי מן הבהמה מן הפקר, נחית בדרגוי מעילא לתתא וכדין קרבנכם.

בגין כף (שיר השירים ה) אכלתי יערי עם דבשי וגו' היינו אדם קרבן ליי. אכלו רעים היינו מן הבהמה מן הפקר ומן הצאן. וכדין תקריבו את קרבנכם. אתו רבי יהודה ור' יצחק ונשקוהו. אמרו בריך רחמנא, דזכינא למשמע דא.

אמר רבי יהודה יאות הוה להווא ינוקא דלא ינדע פולי האי, ואנא מסתפינא עליה אי יתקיים בעלמא בגיני האי, אמר רבי יצחק ולמה. אמר ליה, דהא יכיל לאסתפל באתר דלית רשו לבר נש לאסתפל ביה ומסתפינא עלוי דעד לא ימטי לפרקוי יסתפל וישגח ויענשין ליה, שמע ההוא ינוקא. אמר, לא מסתפינא מעונשא לעלמין דהא בשעתא דאסתלק אבא מעלמא, בריך לי וצלי עלי וידענא דזכותא דאבא יגין עלי. אמרו ליה מאן הוא אבוי. אמר בריה דרב המנונא סבא. נטלו ליה וארכבו ליה על פתפיהו תלת מילין. אזלו וסדרו מילין קמיה דרבי שמעון. אמר לון, ודאי ירושת אורייתא אחסין, ואלמלא זכותא דאבוי אתענש מלעילא, אבל קדשא בריך הוא, לאינון דאזילו בתרא דאורייתא אחסינו לה אינון ובנייהו לעלמין. (עד כאן

מההשמות).

רבי חזקיה, הוה שכית קמיה דרבי שמעון, אמר ליה, (דף ה' ע"א) האי דאקרי קרבן, קירוב מיבעי ליה, או קריבות, מאי קרבן. אמר ליה הא ידיע הוא לגבי חבריאי, קרבן מאינון פתרין קדישין, דמתקרבי כלהו פחדא, ומתקשרין דא בדא, עד דאתעבידו כלהו חד,

בַּיְחוד שְׁלֹם, לְתַקַּן אֶת הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ כְּרְאוּי. וְהוּא שְׁפָתוֹב קָרְבָן לַה'. קָרְבָן שֶׁל אוֹתָם כְּתוּבִים קְדוּשִׁים לַה' הוּא, לְהַתְּתַקַּן הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ וּלְיַחַדוֹ כְּרְאוּי כְּדִי שְׁיִמְצְאוּ רַחֲמִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְהַשֵּׁם הַקְדוּשׁ שֶׁהַתַּעֲטָר בְּעֵטְרוֹתָיו לְבִשָּׁם אֶת הַכֹּל.

וְכֵן זֶה כְּדִי לְעוֹרֵר רַחֲמִים וְלֹא לְעוֹרֵר דִּין. וּמִשּׁוּם כֵּן לַה' הוּא, וְלֹא לֵאלֹהִים. לַה' - אָנוּ צְרִיכִים לְעוֹרֵר רַחֲמִים, וְלֹא לֵאלֹהִים. אָנוּ רוֹצִים רַחֲמִים וְלֹא דִין. אָמַר, אֲשֶׁרִי חֲלָקִי שֶׁשְּׂאֵלְתִי וְהִרוּחַתִּי אֶת הַדְּבָרִים הַלְלוּ, וְזֶהוּ בְּרוּר הַדְּבָר. אָבָל הָרִי כְּתוּב, (תהלים נא) זְבַחִי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה לִב נִשְׁבַּר וְנִדְפָה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. זְבַחִי אֱלֹהִים כְּתוּב, וְלֹא זְבַחִי ה'. אָמַר לוֹ, וְדַאי כֵּן זֶה, קָרְבָן אֱלֹהִים לֹא כְּתוּב, אֲלֵא זְבַחִי אֱלֹהִים. וְלִכֵּן שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן, שְׁתֵּרִי זְבִיחָה הִיא בְּשִׁבְלֵי אֱלֹהִים, אוֹתוֹ הַצֵּד שֶׁל הַגְּבוּרָה שְׁיִתְּבַשֵּׁם וְיִשְׁבַּר אֶת רוּחַ הַדִּין, וְיִחַלֵּשׁ הַדִּין, וְיִתְּגַבְּרוּ רַחֲמִים עַל דִּין. וְעַל כֵּן זְבַחִי אֱלֹהִים, לְשֹׁבֵר אֶת הַכֹּחַ וְהַתְּקַף שֶׁל הַדִּין הַקָּשֶׁה, שְׁפָתוֹב רוּחַ נִשְׁבְּרָה, שְׁתַּהֲיֶה אוֹתָהּ רוּחַ הַתְּקִיפָה נִשְׁבְּרָה, וְלֹא יִתְּגַבֵּר רוּחָהּ וְכֹחָהּ וְתִקְפָּה. וְאִז אָדָם צָרִיף לְעַמּוּד עַל הַמִּזְבֵּחַ בְּרוּחַ נִשְׁבְּרָה, וְיִתְּבַשֵּׁם בְּמַעֲשָׂיו, כְּדִי שְׁתַּהֲיֶה אוֹתָהּ רוּחַ תְּקִיפָה שְׁבוּרָה, וְהַפֵּל כְּדִי שֶׁהַדִּין יִתְּבַשֵּׁם, וְיִתְּגַבְּרוּ הַרַחֲמִים עַל הַדִּין.

אָדָם פִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַה'. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַאִי קָרָא הֵכִי הוּא לִי לְמַכְתָּב, אָדָם פִּי יִקְרִיב קָרְבָן לַיְי'. מֵהוּ מִכֶּם. אֲלֵא לְאֶפּוּקֵי אָדָם הָרֵאשׁוֹן, דְּהוּא אֶקְרִיב קָרְבָנָא כַּד בְּרָא קֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא עֲלֵמָא, וְהָא אוּקְמוּהָ, וְהֵכָא מִכֶּם פְּתִיב, הַאִי אָדָם, לְאֶפּוּקֵי

בַּיְחודָא שְׁלִים, לְאַתְקַנָּא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא חֲזִי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב קָרְבָן לַיְי'. קָרְבָן דְּאִינוּן כְּתוּבִין קְדִישִׁין לַיְי' הוּא, לְאַתְתַּקַּנָּא שְׁמָא קְדִישָׁא, וְלִיַּחַדָּא לִיָּה כְּדָקָא יְאוּת, בְּגִין דִּישְׁתַּכְּחוּ רַחֲמִין בְּכֻלְהוּ עֲלַמִּין. וּשְׁמָא קְדִישָׁא דְאַתְעֲטָר בְּעֵטְרוֹי לְאַתְבְּסָמָא כֻּלָּא.

וְכֵן דָּא בְּגִין לְאַתְעֲרָא רַחֲמִי, וְלֹא לְאַתְעֲרָא דִּינָא. וּבְגִין כֵּן לַיְי' הוּא, וְלֹא לֵאלֹהִים. לַיְי': אָנֹן צְרִיכִים לְאַתְעֲרָא רַחֲמִי, וְלֹא לֵאלֹהִים, רַחֲמִי בְּעֵינֵן וְלֹא דִינָא. אָמַר, זְכָאָה חוּלְקִי דְשְׂאִילָנָא וְרוּוּחָנָא מְלִין אֵלִין, וְדָא בְּרִירוֹ דְמַלְאָה. אָבָל הָא כְּתִיב (תהלים נא) זְבַחִי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה, לִב נִשְׁבַּר וְנִדְפָה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. זְבַחִי אֱלֹהִים פְּתִיב, וְלֹא זְבַחִי יְי'. אָמַר לִיָּה, וְדַאי הֵכִי הוּא, קָרְבָן אֱלֹהִים לֹא כְּתִיב, אֲלֵא זְבַחִי אֱלֹהִים. וְעַל דָּא שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן, דְּהָא זְבִיחָה הוּא בְּגִין אֱלֹהִים, הֵהוּא סֵטֵר גְּבוּרָה, דִּיתְבְּסֵם וְיִתְּבַר רוּחָא דְדִינָא, וְיִתְחַלֵּשׁ דִּינָא, וְיִתְּגַבְּרוּן רַחֲמִי עַל דִּינָא. וְעַל דָּא זְבַחִי אֱלֹהִים, לְתַבְרָא חִילָא וְתוּקְפָא דְדִינָא קְשִׁיא, דְכְּתִיב רוּחַ נִשְׁבְּרָה, לְמַהוּי הֵהוּא רוּחָא תְּקִיפָא נִשְׁבְּרָה, וְלֹא יִתְּגַבֵּר רוּחָהּ וְחִילִיָּה וְתוּקְפִיָּה. וּבַר נֶשׁ בְּעֵי כְּדִין, לְמִיָּקָם עַל מַדְבַּחָא, בְּרוּחַ נִשְׁבְּרָה, וְיִכְסִיף מְעוּבְדוּי, בְּגִין דִּיהוּי הֵהוּא רוּחָא תְּקִיפָא תְּבִירָא, וְכֻלָּא בְּגִין דְדִינָא יִתְבְּסֵם, וְיִתְּגַבְּרוּן רַחֲמִי עַל דִּינָא.

אָדָם פִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַיְי'. (ויקרא א) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַאִי קָרָא הֵכִי הוּא לִי לְמַכְתָּב, אָדָם פִּי יִקְרִיב קָרְבָן לַיְי'. מֵהוּ מִכֶּם. אֲלֵא לְאֶפּוּקֵי אָדָם הָרֵאשׁוֹן, דְּהוּא אֶקְרִיב קָרְבָנָא כַּד בְּרָא קֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא עֲלֵמָא, וְהָא אוּקְמוּהָ, וְהֵכָא מִכֶּם פְּתִיב, הַאִי אָדָם, לְאֶפּוּקֵי

מִכֶּם, הָאָדָם הַזֶּה, לְהוֹצִיא אֶדָם
אֲחֵר שְׁלֹא הָיָה מִכֶּם. אָמַר לוֹ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, יָפָה אֲמַרְתָּ, וְכָךְ זֶה.
רַבִּי אֲבָא פְתַח, (שם מח) שִׁיר מְזֻמֹּר
לְבַנֵּי קִרְחָ. הַשִּׁיר הַזֶּה הִיא
תְּשֻׁבַת מַעְלָה עַל כָּל שְׂאֵר
הַתְּשֻׁבּוֹת שְׂזָכְרוּ לְשִׁבְחָ אוֹתוֹ בְּנֵי
קִרְחָ. שִׁיר מְזֻמֹּר - תְּשֻׁבַת עַל
תְּשֻׁבַת, תְּשֻׁבַת שְׁמַתְחֵלֶקֶת
לְשֵׁנֵי תְּשֻׁבּוֹת.

וְזָכוּ בְּנֵי קִרְחָ לְשִׁבְחָ אֶת כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל. וְהִשְׁבַּח שָׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
הֵם אוֹמְרִים. וּמָה הוּא?
שְׁכָתוֹב (שם) גְּדוּל ה' וּמְהַלֵּל מְאֹד
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ. מִתִּי
נִקְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גְּדוּל?
בְּזִמְן שְׁכָתוֹב יִשְׂרָאֵל נִמְצְאָת
עִמּוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ,
הוּא גְּדוּל בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ, עִם עִיר
אֱלֹהֵינוּ.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, מָה עוֹשֶׂה
כָּאֵן אֱלֹהֵינוּ? אָמַר לוֹ, כִּף זֶה
וְדָאֵי, הָעִיר הַזֹּאת הִיא יְרֵאת
אֱלֹהֵינוּ, (בחה) וְתְשֻׁבַתָּהּ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל הִיא. מָה מְשַׁמְעָ? נִשְׁמַע
שְׁמִלְךָ בְּלִי גְבִירָה אֵינִי מְלִיךָ,
וְאֵינִי גְּדוּל וְאֵינִי מְהַלֵּל. וְלִכֵּן כָּל
מִי שְׁלֹא נִמְצָא זָכָר וְנִקְבָּה, אֶת
כָּל הַשִּׁבְחָ מְסִירִים מִמֶּנּוּ וְאֵינִי
בְּכֻלָּל שֶׁל אָדָם. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא
שְׁאֵינִי כְּדָאֵי לְהַתְּבַרְךָ.

כְּתוּב (איוב א) וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא
גְּדוּל מִכָּל בְּנֵי קָדָם. שְׁנֵינוּ בְּסִפְרוֹ
שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, שְׁבַת זִגְוֹ
הֵיטָה כְּמוֹהוּ בִּירְאָת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וּמְהַצֵּד שֶׁל אֲשֵׁתוֹ נִקְרָא
גְּדוּל. אַף כָּאֵן, גְּדוּל ה' וּמְהַלֵּל
מְאֹד. וּבְמָה הוּא גְּדוּל? חִזֹּר
וְאָמַר, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ.
וּמְשׁוּם כִּף הַתְּשֻׁבַת הַזֹּאת בְּשָׁנֵי.
וְאִם תֹּאמְרוּ, לְמָה לֹא כְּתוּב כִּי
טוֹב בְּשָׁנֵי? מְשׁוּם שְׁעִתִּידִים

אָדָם אֲחֵרָא, דִּלְא הָוָה מִכֶּם. אָמַר לִיה רַבִּי
שְׁמַעוֹן, שְׁפִיר קְאָמַרְתָּ, וְהָכִי הוּא.

רַבִּי אֲבָא פְתַח, (תהלים מח) שִׁיר מְזֻמֹּר לְבַנֵּי
קִרְחָ. הִיא שִׁיר תְּוִשְׁבַּחְתָּא מְעַלְיָא הוּא,
עַל כָּל שְׂאֵר תְּוִשְׁבַּחִין, דְּזָכוּ לְשִׁבְחָ לִיה בְּנֵי
קִרְחָ. שִׁיר מְזֻמֹּר: תְּוִשְׁבַּחְתָּא עַל תְּוִשְׁבַּחְתָּא.
תְּוִשְׁבַּחְתָּא דְּאֲתַפְּלַג לְתַרִּין תְּשֻׁבַּחִין.

וְזָכוּ בְּנֵי קִרְחָ לְשִׁבְחָ לָהּ לְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
וְשִׁבְחָא דְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָא אֲמַרִי. וּמָאֵי
הוּא. דְּכְתִיב, (תהלים מח) גְּדוּל יְי' וּמְהַלֵּל מְאֹד
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ. אֵימְתִי אֲקַרִי קָדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא גְּדוּל, בְּזִמְנָא דְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
אֲשִׁתְּכַחַת עַמִּיָּה, הָדָא הוּא דְכְתִיב בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ, הוּא גְּדוּל בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ, עִם עִיר
אֱלֹהֵינוּ.

אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, אֱלֹהֵינוּ מָאֵי בְּעִי הָכָא.
אָמַר לִיה הָכִי הוּא וְדָאֵי, הִיא עִיר דְּחָלָא
אֱלֹהֵינוּ, (ס"א חילא) וְתְוִשְׁבַּחְתָּא דִּישְׂרָאֵל הוּא.
מָאֵי מְשַׁמְעָ. אֲשִׁתְּמַע, דְּמַלְכָּא בְּלָא
מְטְרוּנִיתָא, לָאו הוּא מַלְכָּא, וְלָאו הוּא גְּדוּל,
וְלָא מְהוּלֵּל. וּבְגִין כִּף, כָּל מָאן דִּלְא אֲשִׁתְּכַח
דְּכָר וְנוֹקְבָא, כָּל שְׁבַחָא אַעְדוּי מַנְיָה, וְלָאו
הוּא בְּכֻלָּל דְּאָדָם. וְלֹא עוֹד אֲלֹא דִלְאו אִיהוּ
כְּדָאֵי לְאֲתַבְּרָכָא.

כְּתוּב (איוב א) וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גְּדוּל מִכָּל בְּנֵי
קָדָם, תְּגִינֵן בְּסִפְרָא דְרַב הַמְּנוּנָא סְבָא,
דְּבַת זִגְוֹ בְּדַחִילוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא הוּא
כְּוֹתִיָּה, וּמְסִטְרָא דְאַתְתִּיָּה אֲקַרִי גְּדוּל. אוּף
הָכָא, גְּדוּל יְי' וּמְהַלֵּל מְאֹד, וּבְמָה הוּא גְּדוּל.
הָדָר וְאָמַר, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ.

וּבְגִין כִּף, תְּוִשְׁבַּחְתָּא דָּא בְּשָׁנֵי. וְאִי תִימָא
אֲמָאֵי לֹא כְּתִיב כִּי טוֹב בְּשָׁנֵי. בְּגִין

דְּזִמְיִנִין לְאֲתַפְּרָשָׁא. וְרִזָּא דְמַלְאָה (בראשית ב) לֹא טוֹב הֵיטָה הָאָדָם לְבַדּוֹ, בְּזִמְנָא

להפָּרֵד, וְסוּד הַדָּבָר - (בראשית ב) לֹא טוֹב הִיּוֹת הָאָדָם לְבֶדוּ. בְּזִמְנָן שֶׁהוּא לְבֶדוּ, כְּתוּב לֹא טוֹב. וְלִכְּנָן לֹא כְּתוּב כִּי טוֹב בְּשָׁנֵי.

גְּדוּרָה ה' וּמְהַלֵּל, כְּפִי שְׁאִמְרָנּוּ. יָפָה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ, הַתְּשַׁבַּחַת שֶׁל הַזְּוִיג שְׁלֵהֶם. יָפָה נוֹף - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה צְדִיק, מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ, אִזּוּ הִיא שְׂמַחַת הַכֹּל, וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל מִתְּבָרָכָה.

אַלֵּהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׁגָּב וְגו' - אֵלּוּ הֵם נְצִ"ח וְהו"ד, שְׁשֵׁם הַתְּכַנְסוֹת שֶׁל כָּל הַבְּרָכוֹת, הַתְּכַנְסוֹת שֶׁל שְׂמַחָה. מִשֵּׁם יוֹצֵאת עַל יְדֵי הַדְּרָגָה הַזֹּאת שְׂנִקְרָאת צְדִיק, וְשֵׁם הַתְּכַנְסוֹת הַבְּרָכוֹת לְבִשְׁם אֶת הָעִיר הַקְּדוּשָׁה וְלִהְיֶיהָ מִשֵּׁם. כִּי הִנֵּה הַמַּלְאָכִים נוֹעְדוּ - אֵלּוּ כָּל כְּתָרֵי הַמַּלְאָךְ בְּכֹל אֶחָד, וְלִמְקוֹם אֶחָד הַדְּבָרִים הַלְלוּ עוֹלָמִים.

בֹּא רְאֵה, בְּשַׁעַת שְׁאָדָם מִתְּקַן אֶת מַעֲשָׂיו עַל יְדֵי קְרָבָן, הַכֹּל מִתְּבַשֵּׁם וְנִקְרָב וְנִקְשָׁר זֶה בְּזֶה בְּיַחְדוּת שְׁלֵם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב אָדָם כִּי יִקְרִיב מִמֶּם. כִּי יִקְרִיב לְקִשֹׁר אֶת הַדְּבָרִים כְּרֹאוּי.

בֹּא רְאֵה, אָדָם כִּי יִקְרִיב, לְהוֹצִיא אֶת מִי שֶׁלֹּא נִשָּׂא, שְׁהָרֵי קְרָבָנוּ אֵינוּ קְרָבָן, וּבְרָכוֹת לֹא נִמְצְאוֹת אֲצִלּוֹ (על ידו), לֹא לְמַעַלָּה וְלֹא לְמַטָּה. מִמִּשְׁמַע שְׂכָתוֹב אָדָם כִּי יִקְרִיב, שׁוֹנֵה כָּאֵן, שְׁאֵינוּ אָדָם, וְאֵינוּ בְּכֹל שֶׁל אָדָם, וּשְׂכִינָה אֵינָה שׁוֹרָה עָלָיו מִשׁוּם שֶׁהוּא פְּגוּם, וְנִקְרָא בְּעַל מוּם, וּבְעַל מוּם מְרַחֵק מִן הַכֹּל, כָּל שֶׁכֵּן לְמִזְבֵּחַ לְהַקְרִיב קְרָבָן.

וְנָרַב וְאַבִּיהוּא מוֹכִיחִים, שְׂכָתוֹב (ויקרא ט) וַתֵּצֵא אִשׁ מִלִּפְנֵי ה'. וּמִשׁוּם כֶּף כְּתוּב, אָדָם כִּי יִקְרִיב מִמֶּם קְרָבָן לַה'. אָדָם שְׂנִמְצָאוּ זָכָר וְנִקְבָּה, זֶה רְאוּי

דְּאִיהוּ לְבֶדוּ לֹא טוֹב כְּתוּב. וְעַל דָּא לֹא כְּתוּב כִּי טוֹב בְּשָׁנֵי.

גְּדוּרָה ה' וּמְהַלֵּל כְּדִקְאִמְרָן. יָפָה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ, תוֹשַׁבְּחָתָא דְזוּיגָא דְלִהוּן. יָפָה נוֹף, דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדָא צְדִיק, מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ, כְּדִין הוּא חֲדוּוֹתָא דְכָלָא, וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל מִתְּבָרָכָה.

אַלֵּהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׁגָּב וְגו', אֵלּוּן אֵינּוּן נְצִ"ח וְהו"ד, (דף ה' ע"ב) דְּתִמְן כְּנִישׁוֹתָא דְכָל בְּרָכָאן, כְּנִישׁוֹתָא דְחֲדוּוֹתָא. מִתְּמָן נִפְקָא עַל יְדֵי דְהָאֵי דְרִגָא דְאִקְרִי צְדִיק, וְתִמְן אֲתִפְנִישׁוּ בְּרָכָאן, לְבִסְמָא לְהָאֵי עִיר קְדִישָׁא, וְלֹאֲתִבְרָכָא מִתְּמָן. כִּי הִנֵּה הַמַּלְאָכִים נוֹעְדוּ. אֵלּוּן כָּל כְּתָרֵי מִלְּכָא בְּכָלְלָא חֲדָא, וְלֹאֲתִר אֲחִרָא מִלִּין אֵלּוּן סִלְקִין.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעַתָּא דְבַר נָשׁ מִתְּקַן עוֹבְדוּי עַל יְדֵי דְקְרָבָנָא, כֹּלָא אֲתִבְסֵם וְאֲתִקְרַב, וְאֲתִקְשָׁר דָּא בְּדָא, בְּיַחְדוּתָא שְׁלֵים. הָדָא הוּא דְכְּתוּב אָדָם כִּי יִקְרִיב מִמֶּם. כִּי יִקְרִיב לְקִשְׁרָא מִלִּין כְּדִקְא חֲזִי.

תָּא חֲזִי, אָדָם כִּי יִקְרִיב, לְאַפּוּקֵי מֵאֵן דְּלֹא אֲתִנְסִיב, דְּהָא קְרָבְנִיה לְאוּ קְרָבָן, וּבְרָפְאֵן לֹא מִשְׁתַּכְּחֵן לְגַבִּיָּה, (ס"א על ד"ה) לֹא לְעִילָא, וְלֹא לְתַתָּא. מִמִּשְׁמַע דְּכְּתוּב אָדָם כִּי יִקְרִיב, שְׁאֵנִי הָכָא, דְּלֹאֵו אִיהוּ אָדָם, וְלֹא בְּכָלְלָא דְּאָדָם הוּא, וּשְׂכִינְתָּא לֹא שְׂרִיָּא עֲלוּהִי, כְּגִין דְּאִיהוּ פְּגוּם, וְאִקְרִי בְּעַל מוּם, וּמְאִרֵי דְמוּמָא אֲתִרְחַקָא מִכָּלָא, כָּל שֶׁכֵּן לְמִדְּבַחָא לְקְרָבָא קְרָבָנָא.

וְנָרַב וְאַבִּיהוּא אוֹכְחֵן, דְּכְּתוּב, (ויקרא ט) וַתֵּצֵא אִשׁ מִלִּפְנֵי יי'. וּבְגִינֵי כֶּף כְּתוּב, אָדָם כִּי יִקְרִיב מִמֶּם קְרָבָן לַיי', אָדָם דְּאֲשַׁתְּכַחוּ דְּבַר

לְהַקְרִיב אֶת הַקֶּרֶבֶן הַזֶּה וְלֹא אַחֵר.

וְאָמַר רַבִּי אֲבָא, אִף עַל גַּב שְׂבָאוֹהָ אֶת נֶדֶב וְאִבְיָהוּא בְּדַבְּרֵי אַחֵר, כִּי הוּא וְדָאֵי. אָבֵל קִטְרַת הִיא עֲלִיּוֹנָה מִכָּל הַקֶּרֶבָנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, שְׁעָלֶיהָ מִתְּפָרְכִים עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְהַקֶּרֶבֶן הַזֶּה שֶׁהוּא מֵעַל לְכָל הַקֶּרֶבָנוֹת לֹא רְאוּיִים הֵם לְקָרְבוֹ, שֶׁהָרִי לֹא נִשְׂאוֹ, לְקָרְבוֹ לֹא הָיוּ רְאוּיִים, כֹּל שֶׁכֵּן לְדַבְרִים עֲלִיּוֹנִים שִׁיתְּפָרְכוּ עַל יָדָם.

וְאִם תֹּאמַר, וַתֵּצֵא אֶשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם, לְמָה? לְאָדָם שֶׁבָא לִפְנֵי הַגְּבִירָה לְבַשֵּׁר לָהּ שֶׁהָרִי הַמְּלַךְ בָּא לְבִיתָהּ, וְיִשְׂרָה עִם הַגְּבִירָה לְשִׂמְחַ עִמָּה. בָּא לִפְנֵי הַמְּלַךְ, רָצָה הַמְּלַךְ שְׂאוֹתוֹ אָדָם הוּא בְּעַל מוּמִים. אָמַר הַמְּלַךְ: אֵין זֶה כְּבוֹדִי שְׁעַל יָדִי הַפְּגוּם הַזֶּה אֶכְנֶס אֶל הַגְּבִירָה. בֵּין כִּי הַתְּקִינָה הַגְּבִירָה אֶת הַבֵּית לְמַלְךְ. בֵּין שֶׁרָאָתָהּ שֶׁהַמְּלַךְ הִנֵּה מְזַמֵּן לְבֹא אֵלֶיהָ, וְאוֹתוֹ אָדָם גֵּרָם שֶׁהַמְּלַךְ יִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה, אִזְ צִוְּתָהּ הַגְּבִירָה לְהַרְגֵּ אֶת אוֹתוֹ אָדָם.

כִּי בְזַמְנָא שֶׁנִּכְנְסוּ נֶדֶב וְאִבְיָהוּא וְקִטְרַת בִּידֵיהֶם, שִׂמְחָה הַגְּבִירָה, וְהַתְּפַקְנָה לְקַבֵּל אֶת הַמְּלַךְ. בֵּין שֶׁרָאָה הַמְּלַךְ אוֹתָם אֲנִשִּׁים פְּגוּמִים, בְּעַלֵי מוּמִים, לֹא רָצָה הַמְּלַךְ שְׁעַל יָדָם יָבֹא לְשִׂרְוֹת עִמָּה, וְהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה הַמְּלַךְ. כִּשְׂרָאָתָהּ הַגְּבִירָה שֶׁבִּגְלָלָם הִסְתַּלַּק הַמְּלַךְ מִמֶּנָּה, מִיָּד - וַתֵּצֵא אֶשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם.

וְכִי זֶה מְשׁוּם שְׁמִי שְׂלֹא נִשְׂאוֹ הוּא פְּגוּם. בְּעַלֵי מוּמִים לִפְנֵי הַמְּלַךְ, קִדְשָׁת הַמְּלַךְ מִסְתַּלַּקֵת מִמֶּנּוּ וְלֹא שׁוֹרָה בְּפָגָם. וְלִכֵּן כְּתוּב אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבֶן. מִי שֶׁנִּקְרָא אָדָם - יִקְרִיב. וְמִי שְׂלֹא נִקְרָא אָדָם - לֹא יִקְרִיב.

וְנוֹקְבָא, הָאִי חֲזִי לְקָרְבָא קֶרֶבְנָא דָא, וְלֹא אַחֵרָא. וְאָמַר רַבִּי אֲבָא, אִף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ לְנֶדֶב וְאִבְיָהוּא בְּמִלָּה אַחֵרָא, הִכִּי הוּא וְדָאֵי.

אָבֵל קִטְרַת, עֲלָאָה הוּא מִכָּל קֶרֶבְנִין דְּעֲלָמָא, דְּעָלֶיהָ אַתְּפָרְכִין עֲלָאֵי וְתַתְּאֵי. וְקֶרֶבְנָא דָא דְּאִיהוּ לְעִילָא מִכָּל קֶרֶבְנִין לֹא אַתְחַזוֹן אִינוּן לְקָרְבָא, דְּהָא לֹא אַתְנַסִּיבוּ, לְקָרְבָנָא לֹא אַתְחַזוֹן, כֹּל שֶׁכֵּן לְמַלִּין עֲלָאִין, דִּיתְפָּרְכוּן עַל יְדֵיהוּ.

וְאִי תִימָא וַתֵּצֵא אֶשׁ מִלִּפְנֵי יי' וַתֹּאכַל אוֹתָם, אָמַאי. לְפָר נֶשׁ דְּאַתָּא קָמִי מְטְרוֹנִיתָא, לְבַשְׂרָא לָהּ דְּהָא מִלְּפָא אֶתִּי לְבִיתָהּ, וְיִשְׂרִי בַּהּ בְּמְטְרוֹנִיתָא, לְמַחְדֵי עִמָּה. אַתָּא לְקָמִי מִלְּפָא, חָמָא מִלְּפָא הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּאִיהוּ מְאָרִי דְּמוּמִין. אָמַר מִלְּפָא, לָאו הוּא יִקְרָא דִּילִי, דְּעַל יְדוּי דְּהָאֵי פְּגִים, אִיעוּל לְמְטְרוֹנִיתָא. אִדְהִכִּי אַתְקַנַּת מְטְרוֹנִיתָא בֵּיתָא לְמִלְּפָא, בֵּינון דְּחָמָאֵת דְּמִלְּפָא הָוָה זְמִין לְמִיתִי לְגַבְהָ, וְהֵהוּא בַר נֶשׁ גָּרִים לְאַסְתַּלְקָא מִלְּפָא מִינָּה, כְּדִין פְּקִידַת מְטְרוֹנִיתָא לְקִטְלָא לְהֵהוּא בַר נֶשׁ.

כִּי בְזַמְנָא דְּעָאלוּ נֶדֶב וְאִבְיָהוּא, וְקִטְרַת בִּידֵיהוּ, חֲדַת מְטְרוֹנִיתָא, וְאַתְתַּקַּנַּת לְקַבֵּלָא לְמִלְּפָא. בֵּינון דְּחָמָא מִלְּפָא אִינוּן גְּבָרִין פְּגִימִין, מְאָרִי דְּמוּמִין, לֹא בְּעָא מִלְּפָא דְּעַל יְדֵיהוּ יִיתִי לְמִשְׂרֵי עִמָּה, וְאַסְתַּלַּק מִלְּפָא מִנָּה. כִּד חֲמַת מְטְרוֹנִיתָא דְּבְגִינִיהוּן אִסְתַּלַּק מִלְּפָא מִנָּה, מִיָּד וַתֵּצֵא אֶשׁ מִלִּפְנֵי יי' וַתֹּאכַל אוֹתָם.

וְכִי דָא בְּגִין דְּמָאן דְּלֹא אַתְנַסִּיב הוּא פְּגִים. מְאָרִיָּה דְּמוּמִין קָדָם מִלְּפָא, קִדְשָׁה דְּמִלְּפָא אִסְתַּלַּק מִנָּה, וְלֹא שְׂרִיא בְּפְגִימוֹ. וְעַל דָּא כְּתוּב אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבֶן, מָאן דְּאִקְרִי אָדָם יִקְרִיב, וּמָאן דְּלֹא אִקְרִי אָדָם לֹא יִקְרִיב.

מִן הַבְּהֵמָה כָּלָל. מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן פָּרֹט, לְבָתֵּר אֵלֶיךָ דְּבִשְׂרִין לְמִיכָל, וְדֹלָא כְּשֶׁרִין לְמִיכָל אָסִיר לְקִרְבָּא. וְלֹאֲתֵר אֲחֵרָא אִסְתְּלִיקוּ אֵינֻון דְּכִשְׂרִין וְאֵינֻון דְּלֹא כְּשֶׁרִין.

אם עולה קרבנו, (ויקרא א) רבי חייא פתח, (ישעיה נה) כי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי. כי לא מחשבתי מחשבותיכם, ומחשבתי כתיב חסר בלא ו', תא חזי, מחשבה דקודשא בריך הוא, היא עלאה ורישא דכלא, ומההיא מחשבה אתפשטו ארחין ושבילין, לאשתפחא שמא קדישא, ולא תקנא ליה בתקונוי כדקא יאות. ומההיא מחשבה אתנגיד ונפיק שקיו דגנתא דעדן, לאשקאה כלא. ומההיא מחשבה, קיימין עלאין ותתאין. ומההיא מחשבה, משתכח תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

מחשבה דפר נש, היא רישא דכלא, ומההיא מחשבה, אתפשטו ארחין ושבילין, לאסטאה אורחוי, בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. ומההיא מחשבה, אתנגיד ונפיק זוהמא דיצר הרע, לאבאשא ליה ולכלא. ומההיא מחשבה, אשתכחו עבירות חטאות וזדונות, עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים. ועל דא, כי (דברים ע"א) לא מחשבתי מחשבותיכם. ובגין כך, רישא דכלא כתיב, אם עולה קרבנו. מן הבקר, ולא בקר, ומאן איהו. פר בן בקר איהו, דאיהו דכר.

רבי יצחק אמר, מן הבקר סתם, וחזר ופירש זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה, דהא דכר אשתמודע לעילא, ונוקבא אשתמודעא לתתא. וכן מן הצאן מן הכבשים ומן העזים. מאן דאתי לעולה, פלהו דכר, ולא נוקבא, בגין דעולה לעולה, על הלב, על הלב

מִן הַבְּהֵמָה - כָּלָל. מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן פָּרֹט. אַחֵר כֹּף אֵלוֹ שְׂפָשְׂרִים לְאָכֵל, וְשֹׁלֵא כְּשָׂרִים לְאָכִילָה אֲסוּר לְהַקְרִיב. וּלְמִקּוּם אַחֵר הִסְתַּלְּקוּ אוֹתָם שְׂפָשְׂרִים וְאוֹתָם שֹׁלֵא כְּשָׂרִים.

אם עלה קרבנו. רבי חייא פתח, (ישעיה נה) כי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי. כי לא מחשבתי מחשבותיכם, ומחשבתי כתיב חסר בלא ו'. בא ראה, מחשבת הקדוש ברוך הוא היא עליונה וראש של הכל, ומאותה מחשבה התפשטו דרכים ושבילים להמצא השם הקדוש ולתקנו בתקונוי פראוי. ומאותה מחשבה נשפעת ויצאת השקאת גן העדן להשקות את הכל. ומאותה מחשבה קיימים עליונים ותחתונים. ומאותה מחשבה נמצאת תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

מחשבת האדם היא הראש של הכל, ומאותה מחשבה מתפשטים דרכים ושבילים להסיט את דרכיו בעולם הזה ובעולם הבא. ומאותה מחשבה שופעת ויצאת זהמת היצר הרע להרע לו ולכל. ומאותה מחשבה נמצאות עבירות, חטאות וזדונות, עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים. ועל זה, כי לא מחשבתי מחשבותיכם.

ומשום כך בראש הכל כתיב, אם עלה קרבנו. מן הבקר, ולא בקר, ומי הוא? הוא פר בן בקר, שהוא זכר.

רבי יצחק אמר, מן הבקר סתם, וחזר ופרש - זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה, שהרי זכר נודע למעלה ונקבה נודעת למטה. וכן מן הצאן ומן הכבשים ומן העזים.

מי שבאים לעולה - כלם זכר,

ולא נקבה, משום שעולה עולה על הלב, על הלב ודאי, ונדע מי שעומד על הלב. ומשום כך עולה למעלה, וכלם זכרים. ולכן פתח הפתוח בראש בעולה יותר מפל שאר הקרבנות, שהרי המחשבה היא הראש של הכל.

אמר רבי יהודה, אם כך, במקום של מחשבה של מעלה צריך להקריב. למה למטה יותר? לא היה בידו. בא לפני רבי שמעון. אמר לו, הראש של הכל הוא מחשבה, וסיום של אותה מחשבה מקום שנקרא בקר, ומיהו? אותו סיום הגוף שמכשם את הנקבה. כך מחשבה של אדם ראש של הכל. הסיום של אותה מחשבה, כשנעשה מעשה, מתי? בבקר. זהו שכתוב (מייכה ב) הוי חשבי און ופעלי רע. אימתי? על משפכותם באור הבקר יעשוה. ועל כן לאותו מקום של מחשבה, המחשבה עולה, והמעשה מתקרב לסיום המחשבה ודאי.

רבי אחא היה הולך בדרך, והיו עמו רבי יהודה. עד שהיו הולכים, אמר רבי יהודה, זה ששינוי בתולת ישראל, בתולה שהתברכה מן שבע (מישראל), שנקראת בת שבע, ופרשוה בכמה מקומות. ובתולה למטה ירשה שבע ברכות בגללה. והרי פתוח, ואתה בן אדם שא קינה על בתולת ישראל, ודאי עליה נאמר, על פנסת ישראל. וזה קשה מהכל, שכתוב (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. וזה שאמרו כל החברים בדבר זה הוא יפה. אבל אם הפרשה נאמרה בדרך של נחמה, היינו אומרים כך, אבל בקינה הזו נאמר, והרי הפתוח מוכיח כך. אמר לו, ודאי כך זה, והרי היה

ודאי, ואשתמודע מאן דקאים על הלב. ובגין כך סלקא לעילא, וכלהו דכרין. ועל דא פתח קרא ברישא בעולה יתיר מפל שאר קרבנין, דהא מחשבה רישא דכלא.

אמר רבי יהודה, אי הכי באתר דמחשבה דלעילא בעיא לקרבא, אמאי לתתא יתיר. לא הוה בידיה. אתא לקמיה דרבי שמעון, אמר ליה, רישא דכלא מחשבה הוא, וסיומא דהיא מחשבה אתר דאקרי בקר, ומאי איהו. ההוא סיומא דגופא, דמבסם לנוקבא. כך מחשבה דבר נש, רישא דכלא. סיומא דהיא מחשבה, פד אתעביד עובדא. אימתי. בבקר. הך הוא דכתיב, (מייכה ב) הוי חושבי און ופעלי רע, אימתי, על משפכותם באור הבקר יעשוה. ועל דא להווא אתר דמחשבה, מחשבה אסתליק. ועובדא מתקרבא לסיומא דמחשבה ודאי.

רבי אחא היה אזיל בארחה, והיה עמיה רבי יהודה, עד דהוו אזלי, אמר רבי יהודה, הא דתנינן בתולת ישראל, בתולה דאתברכה מן שבע (ס"א מישראל), דאקרי בת שבע, ואוקמוה בכמה אתר. ובתולה לתתא, ירתא ז' ברכות בגינה. והא כתיב ואתה בן אדם שא קינה על בתולת ישראל, ודאי עלה אתמר, על פנסת ישראל. ודא קשיא מפלא, דכתיב (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. והאי דקא אמרי כלהו חבריאי במלה דא שפיר הוא. אבל אי פרשתא אתמר בארחה נחמה הוינן אמרי הכי. אבל בהאי קינה אתמר, והא קרא אוכח הכי.

אמר ליה ודאי הכי הוא, והא הוה קשיא לי ההוא מלה יתיר מפלא, ואתינן לגבי קשה לי אותו דבר יותר מהכל, ובאנו אל רבי שמעון בחשכות פנים. אמר לי, ממראה פניך

נודע מה שבלבך. אמרתי לו, ודאי שפני ולבי שוים. אמר לי, אמר לי דברך. אמרתי לו, כתוב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. מי שיש לו רגז באשתו ויצאה ממנו, לא תחזר לעולמים. אם כן, אוי לבנים שגרשו עמה. אמר לי, ולא מספיק לך מה שאמרו כל החברים? אמרתי, הרי שמעתי דבריהם, שהיו מאהבה, ולא מתישבים בלבי. אמר, כל מה שאמרו החברים יפה ונאה, אבל אוי לדור כשהרועים אין נמצאים, והצאן סוטים והולכים, ולא יודעים לאיזה מקום הולכים, לא ימינה ולא שמאלה. ודאי שפסוק זה צריך להפיר, וכלם גלויים לאותם שרואים בדרך התורה בדרך אמת.

בא ראה, בכל הגליות שגלו ישראל, לכלן שם זמן וקץ, ובכלן היו ישראל שבים לקדוש-ברוך הוא, ובתולת ישראל היתה שבה למקומה, באותו זמן שגזר עליה. ועכשו בגלות האחרונה הזו אינו כן, שהרי לא לא תשוב כן כמו בפעמים האחרות. והפסוק הזה מוכיח, שכתוב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. נפלה ולא אוסיף להקימה לא כתוב.

משל למלך שרגז על הגבירה ונרק אותה מהיכלו לזמן ירוע. כשהיה מגיע אותו זמן, מיד הגבירה היתה נכנסת ושבה לפני המלך, וכן פעם אחת ושתיים ושלש פעמים. לפעם האחרונה התרחקה מהיכל המלך, והשליך אותה מהיכלו לזמן רחוק. אמר המלך, הפעם הזו אינה כשאר הפעמים שהיא תחזר לפני כן, אלא אני אלך עם כל בני היכלי ואבקש אותה.

דרבי שמעון, בחדשוכן דאנפין. אמר לי, מחיזו דאנפך, אשתמודע מה דבלבך. אמינא ליה ודאי, דאנפי ולבי שוין. אמר לי אימא לי מלך. אמינא ליה, כתיב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, מאן דאית ליה רוגזא בדביתהו, ונפקא מניה, לא תהדר לעלמין, אי הכי ווי לבנין דאתתרכו עמה. אמר לי, ולא סגי לך מה דאמרו כלהו חבריאי. אמינא, הא שמענא מלייהו, דהוה מרחמי, ולא מתישבון בלבאי.

אמר, כל מה דאמרו חבריאי כלא שפיר ונאות, אבל ווי לדרא כד רעיין לא משתפחין, וענא סאטן ואזלין, ולא ידעין לאן אתר אזלי, לא לימינא ולא לשמאלא. ודאי האי קרא בעיא למנדע, וכלהו גליין לאינון דחמאן בארחה דאורייתא בארחה קשוט.

תא חזי, בכלהו גלוותא דגלו ישראל, לכלהו שוי זמנא וקצא, ובכלהו הוו ישראל תייבין לקודשא בריך הוא, ובתולת ישראל הוה תבת לאתרהא, בההוא זמנא דגזר עליה. והשתא בגלוותא דא בתראה לאו הכי, דהא היא לא תיתוב הכי כזמנין אחרנין, והאי קרא אוכח, דכתיב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, נפלה ולא אוסיף להקימה לא כתיב. מתר למלפא דרגז על מטרוניתא, ואשדי לה מהיכליה, לזמנא ידיעא. פד הוה מטי ההוא זמנא, מיד מטרוניתא הות עאלת ותבת קמי מלפא. וכן זמנא חד, ותרין, ותלת זמנין. לזמנא בתרייתא, אתרחקת מהיכלא דמלפא, ואשדי לה מלפא מהיכליה לזמנא רחיקא. אמר מלפא, האי זמנא לאו הוא כשאר זמנין דהיא תיתי קמאי הכי, אלא אנא איזיל עם כל בני היכלי ואתבע עליה.

בְּשֶׁהִנִּיעַ אֵלֶיָּהּ, רָאָה אוֹתָהּ שְׁהִיְתָה שׁוֹכֶכֶת בְּעַפְרָה. מִי רָאָה אֶת כְּבוֹד הַגְּבוּרָה בְּאוֹתוֹ זְמַן וְאֶת בְּקָשׁוֹת הַמֶּלֶךְ כְּנִגְדָּה, עַד שֶׁהִמְלִיךְ אוֹחֲזוֹ אוֹתָהּ בְּיָדוֹ וּמְקִיִּים אוֹתָהּ, וּמְבִיא אוֹתָהּ לְהִיכְלוֹ, וְנֹשֶׁבַע לָהּ שְׁלֹא יִפְרֹד מִמֶּנָּה לְעוֹלָמִים וְלֹא יִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ.

כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - כָּל זְמַן שֶׁפְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, כְּשֶׁהִיָּה מְגִיעַ הַזְּמַן, הִיא בָּאָה וְחוֹדֶרֶת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. וְעַכְשָׁו בְּגָלוֹת הַזֶּה לֹא כָּף, אֲלֹא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵאָחֵז בְּיַדֶּיהָ וְיִקְּיֵם אוֹתָהּ וְיִתְפַּיֵּס עִמָּהּ וְיִשִּׁיב אוֹתָהּ לְהִיכְלוֹ. וְבֹא תִרְאֶה שֶׁכָּף זֶה, שֶׁהָרִי כְּתוּב נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם, וְעַל זֶה כְּתוּב, (עֲמוּס ט) בַּיּוֹם הַהוּא אֶקְּיֵם אֶת סִפְת דְּוִיד הַנִּפְלֵת. הִיא לֹא תוֹסִיף קוּם כִּמוֹ בַּפְּעֻמִּים הַאֲחֵרוֹת, אֲבָל אֲנִי אֶקְּיֵם אוֹתָהּ. וְעַל זֶה כְּתוּב, בַּיּוֹם הַהוּא אֶקְּיֵם אֶת סִפְת דְּוִיד הַנִּפְלֵת, אֲנִי אֶקְּיֵם אֶת סִפְת דְּוִיד. מִי זֶה סִפְת דְּוִיד? זֶה כְּתוּב נִפְלָה. הַנִּפְלֵת, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב נִפְלָה. וְזֶהוּ כְּבוֹדָה שֶׁל כְּתוּבֵי יִשְׂרָאֵל וְתִשְׁבַּחְתָּהּ, וְזֶה לְמַדְּנָה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְדַאי דְּבִרְתָּ עַל לְבִי וְהִתְיַשְׁב, וְזֶהוּ בְּרוּר הַדְּבַר. וְזֶה הוֹלֵךְ כִּמוֹ דְּכַר אֶחָד שֶׁשִּׁמְעָתִי וְשִׁכַּחְתִּי, וְעַכְשָׁו הַרְוַחְתִּי אוֹתוֹ. שֶׁשִּׁנִּינוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכְרִיז עַל כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר, (ישעיה נב) הַתְּנַעֲרִי מֵעַפְרֵי קוּמִי שְׁבִי יְרוּשָׁלַם, כִּמוֹ שֶׁבִי יְרוּשָׁלַם. כִּמוֹ שֶׁאוֹחֲזוּ בְּיַדֵּי חֲבָרִי וַיֹּאמֶר: הַתְּנַעֲר, קוּם! כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵאָחֵז בָּהּ וַיֹּאמֶר: הַתְּנַעֲרִי, קוּמִי!

אָמַר לֹו רַבִּי אַחָא, וְכָף כָּל אוֹתָם בְּגִי הֵיכַל הַמֶּלֶךְ פּוֹתְחִים בְּלִשׁוֹן זֶה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שם ט) קוּמִי אוּרִי

כִּי בֹא אוּרִי, וְדַאי שְׂאֵז הוּא הַכְּבוֹד שְׁלֵה, וְשִׁמְחַת הַכָּל כְּשֶׁהִמְלִיךְ מִתְפַּיֵּס עִמָּהּ.

בְּרַמָּטָה לְגַבְהָ, חָמָא לָהּ דְּהוּה שְׁכִיבַת לְעַפְרָא. מָאן חָמָא יְקָרָא דְּמִטְרוּנִיתָא בְּהֵיא (דף ו' ע"ב) זְמַנָּא, וּבְעוֹתִין דְּמִלְכָּא לְקַבְּלָהּ עַד דְּאֶחִיד לָהּ מִלְכָּא בִּידוּי, וְאוּקִיִּים לָהּ, וְאֵייתִי לָהּ לְהִיכְלִיָּהּ, וְאוּמִי לָהּ דְּלֹא יִתְפַּרֵּשׁ מִיָּנָה לְעַלְמִין, וְלֹא יִתְרַחֵק מִיָּנָה.

כִּי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל זְמַנִּין דְּכְנֹסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹתָא, כַּד הוּה מְטִי זְמַנָּא, הִיא אֶתִּיאַת וְהִדְרַת קָמִי מִלְכָּא. וְהִשְׁתָּא בְּגָלוֹתָא דָּא לֹאוּ הָכִי, אֲלֹא קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹחִיד בִּידְהָא, וְיוֹקִיִּים לָהּ, וְיִתְפַּיֵּס בְּהִדָּה וְיִתִּיב לָהּ לְהִיכְלִיָּהּ. וְתֵא חֲזִי דְּהָכִי הוּא, דְּהָא כְּתִיב נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם, וְעַל דָּא כְּתִיב, (עֲמוּס ט) בַּיּוֹם הַהוּא אֶקְּיֵם אֶת סִפְת דְּוִיד הַנִּפְלֵת, הִיא לֹא תוֹסִיף קוּם כִּמוֹ בְּזְמַנִּין אַחֲרֵנִין, אֲבָל אֲנִי אֶקְּיֵם לָהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב בַּיּוֹם הַהוּא אֶקְּיֵם אֶת סִפְת דְּוִיד הַנִּפְלֵת, אֲנִי אֶקְּיֵם אֶת סִפְת דְּוִיד. מָאן סִפְת דְּוִיד. דָּא כְּתוּב יִשְׂרָאֵל. הַנִּפְלֵת: כִּמָּה דְּכְתִיב נִפְלָה. וְדָא הִיא יְקָרָא דְּכְתוּבֵי יִשְׂרָאֵל, וְתוֹשְׁבַחְתָּא דִּילָהּ. וְדָא אוּלִיפְנָא בְּהֵיא שְׁעָתָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְדַאי מְלִילְתָּא עַל לְבָאִי, וְאֶתִּישְׁבָּא, וְדָא בְּרִירוֹ דְּמָלָה. וְאֶזְלָא הָאִי, כְּמָלָה חֲדָא דְּשִׁמְעָנָא וְשִׁכַּחְנָא, וְהִשְׁתָּא רְוַחְנָא לָהּ, דְּתַנִּינָן, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זְמַנִּין קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַכְרִזָּא עַל כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר, (ישעיה נב) הַתְּנַעֲרִי מֵעַפְרֵי קוּמִי שְׁבִי יְרוּשָׁלַם, כִּמוֹ שֶׁמָּאן דְּאֶחִיד בִּידָא דְּחֲבָרִיָּה וַיֹּאמֶר הַתְּנַעֲר, קוּם, כִּי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹחִיד בָּהּ וַיֹּאמֶר הַתְּנַעֲרִי, קוּמִי.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אַחָא, וְכֵן כָּל אֵינּוֹן בְּגִי הֵיכְלָא דְּמִלְכָּא בְּלִישְׁנָא דָּא פִּתְחִין, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה ט) קוּמִי אוּרִי כִי בֹא אוּרִי, הָא

כִּי בֹא אוּרִי, הָרִי הַמֶּלֶךְ פֹּאן, וְדַאי שְׂאֵז הוּא הַכְּבוֹד שְׁלֵה, וְשִׁמְחַת הַכָּל כְּשֶׁהִמְלִיךְ מִתְפַּיֵּס עִמָּהּ.

מִלְפָּא הָכָא, וְדָאֵי כְדִין הוּא יִקְרָא דִּילָהּ, וְחֲדוּתָא דְכָלָא, פִּד מִלְפָּא אֲתַפְיִיס בְּהָדָה. (בתוב מלכים א א) וְתַבּא בְּתִשְׁבַּע אֶל־הַמֶּלֶךְ הַסּוֹדֶרָה כְּגוֹנוּא (דא) בְּכָל אֵינּוֹן זְמַנִּין אִיהִי אֲתַת לְגַבֵּי דְמִלְפָּא, וְקַמַּת קַמִּיהִ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (מלכים א א) וְתַבּא לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְתַעֲמוּד לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. אַבְל בְּזַמְנָא דָּא לָאו הָכִי, אֶלָּא מִלְפָּא יִיתִי לְגַבְהָ, וְיִתְפְּיִיס בְּהָדָה, וְיִתִּיב לָהּ לְהִיכְלִיָּהּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (זכריה ט) הִנֵּה מִלְפָּךְ יָבֵא לָךְ וְדָאֵי, וְלֹא אֲנִתְ לְגַבְיָהּ, יָבֵא לָךְ, לְפִיִּיסָא לָךְ. יָבֵא לָךְ, לְאַקְמָא לָךְ. יָבֵא לָךְ, לְאַעְלָאָה לָךְ לְהִיכְלִיָּהּ, וְלֹאֲזִדְוּוּגָא עַמְךָ זְוּוּגָא דְעֵלְמִין, פְּמָה דְאַתְ דְּאִמְר (הושע ב) וְאַרְשְׁתִּיךָ לִי בְּאַמוּנָה.

(פתוב מלכים-א א) וְתַבּא בְּתִשְׁבַּע אֶל הַמֶּלֶךְ הַסּוֹדֶרָה, כְּמוֹ זֶה בְּכָל אוֹתָן הַפְּעָמִים הִיא בָּאָה אֶל הַמֶּלֶךְ וְעוֹמְדָת לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁכַתוּב (מלכים-א א) וְתַבּא לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְתַעֲמֵד לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. אַבְל בַּפֶּעַם הַזֶּה לֹא כָף, אֶלָּא הַמֶּלֶךְ יֵלֵךְ אֵלֶיהָ וְיִתְפְּיִיס עִמָּה וְיִשִּׁיב אוֹתָהּ לְהִיכְלוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוּב הִנֵּה מִלְפָּךְ יָבֵא לָךְ, וְדָאֵי, וְלֹא אֲתָ אֵלָיו. יָבֵא לָךְ, לְפִיִּיס אוֹתָךְ. יָבֵא לָךְ, לְהִקִּים אוֹתָךְ. יָבֵא לָךְ, לְהַשְׁלִים אוֹתָךְ כִּכֵּל. יָבֵא לָךְ, לְהַכְנִיס אוֹתָךְ לְהִיכְלוֹ וְלִהְיוֹדוּג עִמָּךְ זְוּוּג עוֹלָמִים, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר וְאַרְשְׁתִּיךָ לִי בְּאַמוּנָה.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פִּגְשׁ בְּהֵם רַבִּי אַבָּא. אָמְרוּ, הָרִי בְּעַל הַחֲכָמָה בָּא, נִקְבֵּל פְּנֵי הַשְּׂכִינָה. כְּשֶׁקָּרְבוּ אֵלָיו, הִשְׁתַּמֵּט מֵהֶאֱכָף שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עֲלָיו, וְיָרַד אֵלֵיהֶם.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות ט) וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד וְגוֹ'. וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר, כָּאֵן נִחְלָקוּ סִפְרֵי הָרַאשׁוֹנִים, וְכֹלָם בְּדָבָר אֶחָד נִתְקַעוּ. יֵשׁ מִי שְׂאוֹמַר, קוֹל הַשֹּׁפָר - שְׁנַיִם. קוֹל - אֶחָד. הַשֹּׁפָר - שְׁנַיִם. וְדִיֵּק זֶה מִשְׁלָא כְּתוּב וַיְהִי הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק, אֶלָּא קוֹל הַשֹּׁפָר, קוֹל שְׂיוּצָא מֵהַשֹּׁפָר, שְׂוֹדָאֵי נִקְרָא שׁוֹפָר, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (ישעיה כז) יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל, וְזֶהוּ שׁוֹפָר גְּדוֹל שְׁבוּ יוֹצְאִים הַעֲבָדִים לְחֵרוֹת עוֹלָמִים, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

וַיֵּשׁ מִי שְׂשׁוּנָה וּמְדִיֵּק שֶׁהִכֵּל אֶחָד, מִשׁוּם שְׁכַתוּב קוֹל הַשֹּׁפָר, הַקוֹל שְׁנִקְרָא שׁוֹפָר. וּמַנִּין לָנוּ שְׁנִקְרָא קוֹל? מִמָּה שְׁכַתוּב (דברים ה) קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יָסָף, וְהַקוֹל הַגְּדוֹל הַזֶּה נִקְרָא שׁוֹפָר. וְעַל כֵּן, קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ כְּתוּב. לֹאֵן הוֹלֵךְ? אִם תֹּאמַר לְהַר סִינַי אוֹ

עַד דִּהוּוּ אֲזִלִּי פִּגְעַה בְּהוּ רַבִּי אַבָּא. אָמְרוּ, הָא מְאָרִיָּה דְּחֲכָמְתָא אֲתִי, נִקְבֵּל אֲנִפִּי שְׂכִינְתָא. פִּד קָרִיבוּ בְּהַדִּיָּה, אֲשַׁתְּמִיט מַקְסָטוּרָא דְּקוּפְטָרָא, וְנַחַת גְּבוּן.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות ט) וַיְהִי קוֹל הַשׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד וְגוֹ'. וַיְהִי קוֹל הַשׁוֹפָר, הָכָא אֶפְלִיגוּ סִפְרֵי קְדָמָאֵי, וְכֹלְהוּ בְּחַד מְלָה אֲתַתְקַעוּ. אִית מָאֵן דְּאָמַר, קוֹל הַשׁוֹפָר תְּרִי, קוֹל חַד, הַשׁוֹפָר תְּרִי. וְדִיֵּיק לָהּ, מְדִלָּא כְּתִיב וַיְהִי הַשׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק, אֶלָּא קוֹל הַשׁוֹפָר, קוֹל דְּנִפְיֵיק מִשׁוֹפָר, דְּוִדָּאֵי שׁוֹפָר אֶקְרִי, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר (ישעיה כז) יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל, וְהָאֵי אִיהוּ שׁוֹפָר גְּדוֹל, דְּבִיָּה נִפְקִין עֲבָדִין לְחֵירוֹת עֲלָמִין. וְהָא אוּקְמוּהָ.

וְאִית מָאֵן דְּתַנִּי וְדִיֵּיק דְּכָלָא חַד, בְּגִין דְּכְּתִיב קוֹל הַשׁוֹפָר, קוֹל דְּאֶקְרִי שׁוֹפָר. וּמַנָּא לָן דְּאֶקְרִי קוֹל. מִמָּה דְּכְּתִיב, (דברים ה) קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יָסָף, וְהָאֵי קוֹל גְּדוֹל אֶקְרִי שׁוֹפָר. וְעַל דָּא קוֹל הַשׁוֹפָר הוֹלֵךְ כְּתִיב. לֹאֵן הוֹלֵךְ. אִי תִימָא לְהַר סִינַי, אוֹ לְיִשְׂרָאֵל.

לְיִשְׂרָאֵל, אִזּוּ יוֹרֵד הִנֵּה צָרִיף לְהִיטֹת! אֵלֶּא הַתּוֹרָה יִצְאָה מִכָּאן. וּמִהַמָּקוֹם הַזֶּה, שֶׁהוּא הַפֶּלֶל שֶׁל כָּל שְׂאֵר הַקּוֹלוֹת, נִתְּנָה, וּכְשִׁיִּסְתַּכְּלוּ בַדְּבָרִים, הַכֹּל אֶחָד. וְלִכְּן הַלּוּחֹת הֵרְאֵנוּ שֶׁהוּא הַפֶּלֶל שֶׁל רְשׁוּמִים מִהַמָּקוֹם הַזֶּה, וְזֶהוּ סוּד הַדְּבָר, שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת לב) חֲרוֹת עַל הַלְחָת. אֵל תִּקְרִי חֲרוֹת אֵלֶּא חֲרוֹת, חֲרוֹת מִמֶּשׁ, מְקוֹם שֶׁכָּל הַחֲרוֹת תְּלוּיָהּ בּוֹ. וּבֵא רְאֵה, אֵינן לָךְ דְּבָר בַּתּוֹרָה שְׂאוּמְרִים כָּל הַחֲבָרִים זֶה כֶּף וְזֶה כֶּף, שְׁלֹא הוֹלֵךְ הַכֹּל לְמָקוֹם אֶחָד וּמִתְכַּנֵּס לְמַעַן אֶחָד.

הוֹרֵךְ, כְּמוֹ שְׂנֹאֲמֵר (קֹהֶלֶת א) כָּל הַנְּחָלִים הַלְּכִים אֶל הַיָּם, וְכַתוּב הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל מְקוֹם אֶחָד. וְחִזֵּק מְאֹד - כְּמוֹ שֶׁשְּׁנִינּוּ, כְּלִי מִחִזֵּק אַרְבַּעִים סֵאֵה. וְחִזֵּק מְאֹד - שְׂאִין לָךְ דְּבָר בַּתּוֹרָה חֲלֵשׁ אוֹ שְׁבוּר, שְׁכַשְׁתִּסְתַּכֵּל וְתִפְכִּיר אוֹתוֹ, שְׁלֹא תִמְצָא אוֹתוֹ חִזֵּק כְּפִטִישׁ שְׁשׁוּבֵר סְלַעִים. וְאִם זֶה חֲלֵשׁ - זֶה מִמֶּךָ, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהָ, שְׁכַתוּב (דְּבָרִים לב) כִּי לֹא דְבָר רַק הוּא, וְאִם רַק הוּא - מִכֶּם הוּא. וְעַל זֶה וְחִזֵּק מְאֹד.

כְּתוּב, (שְׁמוֹת יט) מִשֶּׁה יִדְבֵר וְהֶאֱלֵהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל. בְּמָקוֹם הַזֶּה נִכְלְלוּ דְבָרִים עֲלִיוֹנִים, הָרִי פָּרְשׁוּהָ וְהֶאֱלֵהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, בְּאוֹתוֹ קוֹל שְׂאוּחֹז בּוֹ מֹשֶׁה. כָּאֵן יֵשׁ לְהַתְּבַוֵּן, שֶׁהָרִי הַפּוּף הִנֵּה, שְׁכַתוּב (שִׁם כ) וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים, וְכָאֵן כְּתוּב מִשֶּׁה יִדְבֵר.

אֵלֶּא יֵשׁ אוּמְרִים, מִשׁוּם שְׁכַתוּב וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה דְבַר אֶתְּהָ עֲמָנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאֵל יִדְבֹר עֲמָנוּ אֱלֹהִים. וְעַל זֶה מֹשֶׁה יִדְבֵר, וְהֶאֱלֵהִים יַעֲנֶנּוּ. מִשׁוּם שֶׁלֹּא נִמְצָא דְבָר בַּתּוֹרָה מִפִּי מֹשֶׁה לְבִדּוֹ, וְזֶהוּ שְׁבִאֲרוּהָ - קְלָלוֹת שֶׁבְּמִשְׁנֵה תּוֹרָה, הִלְלוּ מִפִּי הַגְּבוּרָה, וְהִלְלוּ

יִוֹרֵד מִיבְעֵי לִיָּהּ. אֵלֶּא אוּרִייתָא מִהֶכָּא נִפְקָא. וּמֵאַתֵּר דָּא, דְּאִיְהוּ כְּלָלָא דְכָל שְׂאֵר קְלִין אֲתִיְהִיבַת, וְכַד יִסְתַּפְּלוּן מִלִּי כְּלָא חַד.

וְעַל דָּא, לִוְחֵי קְדָמָי רְשִׁימִין מִהֵאִי אֲתֵר הוּוּ, וְדָא הוּא רְזָא דְמִלָּה דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת לב) חֲרוֹת עַל הַלּוּחֹת, אֵל תִּקְרִי חֲרוֹת, אֵלֶּא חֲרוֹת, חֲרוֹת מִמֶּשׁ, אֲתֵר דְכָל חֲרוֹת בֵּיהַ תְּלִיא. וְתָא חֲזִי, לִית לָךְ מִלָּה בְּאוּרִייתָא, דְּאִמְרִין פְּלִהוּ חֲבָרִיא דָּא הֶכִי וְדָא הֶכִי, דְּלֹא אֲזִיל כְּלָא לְאַתֵּר חַד, וְלִמְבוּעָא חַד אֲתַפְּנֵשׁ.

הוֹרֵךְ: כְּמָה דְאַתְּ אֹמֵר, (קֹהֶלֶת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם. וְכַתִּיב (קֹהֶלֶת א) הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל מְקוֹם אֶחָד. וְחִזֵּק מְאֹד, כְּמָה דְתַנִּינָן כְּלִי מִחִזֵּק אַרְבַּעִים סֵאֵה. וְחִזֵּק מְאֹד, דְּלִית לָךְ מִלָּה בְּאוּרִייתָא חֲלֵשָׁא אוֹ תְּבִירָא, דְּכַד תִּסְתַּכֵּל וְתַנְדַּע בָּהּ, דְּלֹא תִשְׁפַּח לָהּ תִּקְיָפָא כְּפִטִישָׁא דְמִתְבַּר טִינָרִין. וְאִי אִיְהִי חֲלֵשָׁא מִינָךְ הוּא. כְּמָה דְאוּקְמוּהָ, דְכְּתִיב, (דְּבָרִים לב) כִּי לֹא דְבָר רַק הוּא, וְאִם רַק הוּא, מִכֶּם אִיְהוּ. וְעַל דָּא וְחִזֵּק מְאֹד. (דף ד' ע"א).

כְּתִיב (שְׁמוֹת יט) מִשֶּׁה יִדְבֵר וְהֶאֱלֵהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, בְּאַתֵּר דָּא אֲתַפְּלִלוּ מִלִּין עֲלֵאִין, הָא אוּקְמוּהָ וְהֶאֱלֵהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, בְּהֵוּא קוֹל דְּאֲחִיד בֵּיהַ מֹשֶׁה. הֶכָּא אִית לְאַסְתַּפְּלָא דְהָא אִפְכָּא הָוָה, דְכְּתִיב (שְׁמוֹת) וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים, וְהֶכָּא כְּתִיב מִשֶּׁה יִדְבֵר.

אֵלֶּא אִית דְּאִמְרִי, בְּגִין דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת כ) וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה דְבַר אֶתְּהָ עֲמָנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאֵל יִדְבֹר עֲמָנוּ אֱלֹהִים. וְעַל דָּא מִשֶּׁה יִדְבֵר, וְהֶאֱלֵהִים יַעֲנֶנּוּ. בְּגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח מִלָּה בְּאוּרִייתָא מִפּוּמָא דְּמִשְׁנֵה בְּלַחֲדוּדִי, וְדָא הוּא דְּאוּקְמוּהָ, קְלָלוֹת שֶׁבְּמִשְׁנֵה תּוֹרָה מִפִּי תּוֹרָה, מִשֶּׁה מִפִּי עֲצָמוּ אִמֵּר אוֹתָן. מִעֲצָמוּ לֹא שְׁנִינּוּ, אֵלֶּא מִפִּי

עצמו אמרן. מעצמו לא תנינן, אלא מפי עצמו, הללו מפי הגבורה. והללו מפי עצמו, מפי ההוא קול דאחיד ביה, דאקרי הכי. ושפיר מלה.

ובספרא דאגדתא דבי רב אמרי, אף על גב דאורייתא מפי הגבורה אתמר כולה, מפי עצמו של משה כמו כן אתמר. ומאי איהו. פגון קללות שבמשנה תורה. ולבתר אתפליגן בגבורה, הדא הוא דכתיב משה ידבר והאלהים יעננו בקול. משה ידבר, דא קולו של משה. והאלהים יעננו בקול, דא גבורה, דאודי ליה לההוא קלא. הדא הוא דכתיב יעננו בקול ביההוא קול דמשה. והשתא מאן דפתח במלי דאורייתא, (אנן אחדי נודן ליה, אמרו נתיב ומאן דפתח) ליפתח ויימא, יתבו.

פתח רבי אבא ואמר, פתיב (ויקרא כב) ובת פהן פי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה וגו'. אשרי חלקם של ישראל מפל העמים עובדי עבודה זרה, שהרי כשבא הקדוש ברוך הוא את העולם, לא ברא אותו אלא בשביל ישראל, כדי שיקבלו תורה בהר סיני ויטהרו בכל, וימצאו צדיקים לפניו. בא ראה, כשהשלם העולם הזה בישראל כמו שלמעלה, ואותו אדם ננעץ בארץ, ורומז מגיע עד קצה השמים, רצה הקדוש ברוך הוא להשלים (להוציא) את הנשמה הקדושה ממעלה למטה, כדי שיתאחו ויתקשר זה בזה. זהו שפתיב (בראשית ב) וייצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה וגו', להיות קשור זה בזה, וימצא שלם כמו שלמעלה, וישלים ויתקן עצמו כף. ומשום כף ברא אותו זכר ונקבה, להיות שלם. ומתי נקרא אדם שלם כמו שלמעלה? בשעה שגמיה הכי.

מפי עצמו, מפי אותו קול שאחז בו שנקרא כף. והדבר יפה. ובספר האגדה של בית רב אומרים, אף על גב שתורה נאמרה כלה מפי הגבורה - מפי עצמו של משה כמו כן נאמרה. ומי הוא? כמו קללות שבמשנה תורה. ואחר כך נכללו בגבורה. זהו שפתיב משה ידבר והאלהים יעננו בקול. משה ידבר - זה קולו של משה. והאלהים יעננו בקול - זו גבורה שמודה לאתו הקול. זהו שפתיב יעננו בקול, באותו קול של משה. ועכשו מי שפתח בדברי תורה, (אנחנו נחזיק תודות לו. אמרו נשב, ומי שפתח) יפתח ויאמר. ישבו.

פתח רבי אבא ואמר, פתיב (ויקרא כב) ובת פהן פי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה וגו'. אשרי חלקם של ישראל מפל העמים עובדי עבודה זרה, שהרי כשבא הקדוש ברוך הוא את העולם, לא ברא אותו אלא בשביל ישראל, כדי שיקבלו תורה בהר סיני ויטהרו בכל, וימצאו צדיקים לפניו.

בא ראה, כשהשלם העולם הזה בישראל כמו שלמעלה, ואותו אדם ננעץ בארץ, ורומז מגיע עד קצה השמים, רצה הקדוש ברוך הוא להשלים (להוציא) את הנשמה הקדושה ממעלה למטה, כדי שיתאחו ויתקשר זה בזה. זהו שפתיב (בראשית ב) וייצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה וגו', להיות קשור זה בזה, וימצא שלם כמו שלמעלה, וישלים ויתקן עצמו כף.

ומשום כף ברא אותו זכר ונקבה, להיות שלם. ומתי נקרא אדם שלם כמו שלמעלה? בשעה שגמיה הכי.

ובגין כף ברא ליה דכר ונוקבא, למהוי שלים. ואימתי אקרי בר נש שלים

שְׂמֹנְדָּג עִם בֵּת זֹגֵגוֹ בְּאֶחָדוֹת
וּבְשִׁמְחָה וּבְרִצּוֹן, וַיֹּצִיא מִמֶּנּוּ
וּמִנְקֻבָּתוֹ בֵּן וּבֵת. וְאֵז הוּא אָדָם
שֶׁלֶם כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, וּמְשָׁלִים
הוּא לְמִטָּה, כְּמוֹ שֶׁהֵשֵׁם הַקְּדוֹשׁ
הַעֲלִיּוֹן, וְאֵז נִקְרָא (תְּקִיָּם) הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ הַעֲלִיּוֹן עָלָיו.

וְאָדָם שֶׁלֹּא רוּצָה לְהִשְׁלִים אֶת
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לְמִטָּה, טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא
נִבְרָא, שֶׁהָרִי אֵין לוֹ כָּלֵל חֵלֶק
בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ. וּכְשִׁיּוֹצֵאת נִשְׁמָתוֹ
מִמֶּנּוּ, לֹא נִאֶחֶזֶת בּוֹ כָּלֵל, שֶׁהָרִי
הַקָּטִין אֶת דְּיוֹקָן רַבּוֹנוֹ עַד
שִׁיתְקַשֵּׁר (שִׁחְוֹר) וַיִּתְקַן בְּכָל.

זֶהוּ שֶׁכְּתוּב, (ויקרא כב) וּבֵת כֹּהֵן פִּי
תִּהְיֶה אֶלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְגו'. וּבֵת
כֹּהֵן - זֶה הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה
שֶׁנִּקְרָאת בֵּת הַמְּלָךְ, שֶׁהָרִי
פְּרוּשָׁה שֶׁהַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה הִיא
מִזְוֵגָה שֶׁל הַמְּלָךְ וְהַגְּבִירָה יוֹצֵאת.
וּמִשׁוּם כֵּן, אֵיךְ שֶׁהַגּוֹף שֶׁלְמִטָּה
הוּא מִזְכָּר וְנִקְבָּה, אַף כֵּן הַנְּשֻׁמָּה
לְמַעְלָה. כִּי תִהְיֶה אֶלְמָנָה, מֵאוֹתוֹ
הַגּוֹף שֶׁהִזְדוּגָה בּוֹ, וּמִתּוֹ. וּגְרוּשָׁה,
שֶׁגְּרוּשָׁה מֵאוֹתוֹ הַחֵלֶק שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ. וְכֵן כֵּן לְמָה? מִשׁוּם
שֶׁזֶרַע אֵין לָהּ לְהַמְצִיא כְּמוֹ
שֶׁלְמַעְלָה וְלִהְתַּקְּשֵׁר בְּשֵׁם
הַקְּדוֹשׁ. וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ, מִי
וְשָׁבָה? וְשָׁבָה סֵתָם, לְהִתְפַּקֵּן
כְּמוֹ מִקְדָּם. וְאֵז וְשָׁבָה אֶל בֵּית
אָבִיהָ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
כְּנַעוּרֶיהָ - כְּבִרְאשׁוֹנָה. מִלְּחָם
אָבִיהָ תֹאכַל - לְהִתְעַנֵּג בְּעַנְג שֶׁל
הַמְּלָךְ.

מִבָּאֵן וְלִהְלֹאָה - (שם) וְכֵן זֶר לֹא
יֹאכַל קֹדֶשׁ. מִי הוּא הַזֶּר? אוֹתוֹ
שֶׁלֹּא (כבד) הַקִּים אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
לְמִטָּה וְאֵין לוֹ בּוֹ חֵלֶק. לֹא יֹאכַל
קֹדֶשׁ, אֵין בּוֹ חֵלֶק מִהֶעֱנַג
שֶׁלְמַעְלָה שִׁישׁ בּוֹ אֲכִילָה,
שֶׁכְּתוּב (שׁר ה) אֲכָלוּ רַעִים, אֲכִילָה
שֶׁלְמַעְלָה הִיא הֶעֱנַג שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְהֶעֱנַג הַזֶּה שְׂרוּי

כְּגוֹוָנָא דְלַעֲיָלָא בְּשַׁעְתָּא דְאַזְדוּגוּג בְּבֵת זֹגֵיָה
בְּאֶחָדוֹתָא בְּחֻדְוֹתָא בְּרַעוּתָא, וַיִּפִּיק מִנִּיהָ
וּמִנְקֻבָּיָהּ בֵּן וּבֵת. וּכְדִין הוּא בְּרַ נֶשׁ שְׁלִים
כְּגוֹוָנָא דְלַעֲיָלָא, וְאַשְׁלִים הוּא לְתַתָּא, כְּגוֹוָנָא
דְשָׂמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, וּכְדִין אֶתְקִרִי (ס"א)
אֶתְקִרִים) שָׂמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה עָלֶיהָ.

וּבְרַ נֶשׁ דְלָא בְּעֵי לְאַשְׁלֵמָא שָׂמָא קְדִישָׁא
לְתַתָּא, טַב לִיהָ דְלָא אֶתְבְּרִי, דְהָא לִית
לִיהָ חוּלְקָא כָּלֵל בְּשָׂמָא קְדִישָׁא. וְכַד נִפִּיק
נִשְׁמָתֶיהָ מִנִּיהָ, לֹא אֶתְאַחַדָּא בֵּיהָ כָּלֵל, דְהָא
אַזְעָרָא דִּיּוֹקָנָא דְמֵאֲרִיָּה עַד דְאַתְקַשְׁרָא (ס"א)
דְאַתְתְּקִנָּתָא) וְאַתְתְּקִנָּתָא בְּכָלָא.

הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא כב) וּבֵת כֹּהֵן פִּי תִהְיֶה
אֶלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְגו'. וּבֵת כֹּהֵן, דָּא
נִשְׁמָתָא קְדִישָׁא, דְאַתְקִרִי בְּרַתָּא דְמִלְכָּא, דְהָא
אוּקְמוּיָהּ דְנִשְׁמָתָא קְדִישָׁא מִזְוֵוּגָא דְמִלְכָּא
וּמִטְרוּנִיתָא נִפְקַת. וּבְגִינֵי כֵן הִיךְ גּוּפָא דְלְתַתָּא
מִדְכָּר וְנוֹקְבָא, אוּף הָכִי נִשְׁמָתָא לַעֲיָלָא. כִּי
תִהְיֶה אֶלְמָנָה מִהֶהוּא גּוּפָא דְאַזְדוּגָתָא בֵּיהָ,
וּמִית. וּגְרוּשָׁה, דְאַתְתְּרַכַּת מִהֶהוּא חוּלְקָא
דְשָׂמָא קְדִישָׁא. וְכֵן כֵּן לְמָה, בְּגִין דְזֶרַע אֵין
לָהּ לְאַשְׁתַּפְּחָא כְּגוֹוָנָא דְלַעֲיָלָא, וְלִאֶתְקַשְׁרָא
בְּשָׂמָא קְדִישָׁא. וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ, מֵאֵן
וְשָׁבָה. וְשָׁבָה סֵתָם, לְאַתְתְּקִנָּא כְּמִלְקַדְמִין.
וּכְדִין וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ, דָּא קֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא. כְּנַעוּרֶיהָ: כְּקִדְמִיתָא. מִלְּחָם אָבִיהָ
תֹאכַל, לְאַתְעַנְגָּא בְּעַנְוָגָא דְמִלְכָּא.

מִבָּאֵן וְלִהְלֹאָה, (ויקרא כב) וְכֵן זֶר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ.
מֵאֵן הוּא זֶר. הֶהוּא דְלָא (ס"א אוּקִיר) אוּקִים
שָׂמָא קְדִישָׁא דְתַתָּא, וְלִית לִיהָ בֵּיהָ חוּלְקָא.
לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ, לִית בֵּיהָ חוּלְקָא מִעַנְוָגָא
דְלַעֲיָלָא דְאִית בֵּיהָ אֲכִילָה, דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים
(ה) אֲכָלוּ רַעִים, אֲכִילָה דְלַעֲיָלָא, עַנְוָגָא (ד' ט' ז

ע"ב) דְקוֹדֶשׁא בְרִיךְ הוּא הָוִי, וְהָאִי עֲנוּגָא שְׂרָא, בְּאַתְר דְשְׂרָא כַד רִיחָא דְקַרְבְּנָא הָוִה סְלִיק.

הָא חֲזִי, בְשַׁעְתָּא דְאַשְׁתַּכַּח מְזוּנָא לְתַתָּא, אֲשַׁתַּכַּח מְזוּנָא לְעִילָא. לְמַלְפָּא דְאַתְקֵן סְעוּדְתָא דִילִיָּה, וְלֹא אֲתֵקֵן לְעֲבֹדוּהִי. כַּד אֲתֵקֵן לְעֲבֹדוּהִי, אֲכִיל הוּא סְעוּדְתָא דִילִיָּה, וְאִינוּן אֲכִילֵי סְעוּדְתֵייהוּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי, דָּא סְעוּדְתָא דְמַלְפָּא. אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוּדִים, דָּא סְעוּדְתָא דִידְהוּ מְרִיחָא דְקַרְבְּנָא, כַּד רִיחָא דְקַרְבְּנָא הָוִה סְלִיק. וּבִגְיֵי כַּף אֲקָרִי רִיחַ נִיחַח לִינִי. רִיחַ לְעֲבֹדוּהִי. נִיחַח לִינִי. (מֵאַתְר דְעֲנוּגָא דַעֲתִיקָא אֲשַׁתַּכַּח) וְעַל דָּא סְעוּדְתָא דְמַלְפָּא אֲתַעֲפֹב, בְּגִין סְעוּדְתָא דְעֲבֹדוּהִי. וּבְגִין כַּף, יִשְׂרָאֵל מִפְּרִנְסֵי לְאַבְיָהֵן שְׁבַשְׁמִים תְּגִינֵן. וּמִסְעוּדְתָא דְמַלְפָּא מָאן אֲכִיל. אֶלָּא אִינוּן נִשְׁמָתִין דְּצַדִּיקֵיָא.

הֲוֵי פִתְח וְאָמַר, (תְּהִלִּים קלג) הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁכַת אַחִים גַּם יַחַד, זַפְּאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּלֹא יָהֵב לֹון קֹדֶשׁא בְרִיךְ הוּא לְרַבְרַבָּא, אוֹ לְשְׁלִיחָא, אֶלָּא יִשְׂרָאֵל אֲחִידֵן בֵּיה, וְהוּא אֲחִיד בְּהוּ, וּמְחַבִּיבוּתָא דְלְהוּן קָרָא לֹון קֹדֶשׁא בְרִיךְ הוּא עֲבָדִין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (וִיקָרָא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדֵי הֵם. לְבַתֵּר קָרָא לֹון בְּנִים, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים יד) בְּנִים אַתֶּם לִינִי אֱלֹהֵיכֶם. לְבַתֵּר קָרָא לֹון אַחִים, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים קכב) לְמַעַן אַחִי וְרַעֲי וְגו'. וּבְגִין דְקָרָא לֹון אַחִים, בְּעָא לְשׁוּוּאָה מְדוּרִיָּה בְּהוּ, וְלֹא יַעֲדֵי מְנִיָּהוּ. כְּדִין פְּתִיב הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁכַת אַחִים גַּם יַחַד.

בְּמָקוּם שְׁשֵׁרוּי פְּאָשֵׁר רִיחַ הַקָּרְבָּן הִנֵּה עוֹלָה.

בֹּא רֵאָה, בְּשַׁעָה שְׁנַמְצָא מְזוּן לְמִטָּה, נִמְצָא מְזוּן לְמַעְלָה. לְמַלְפָּא שְׁתַּקֵּן אֶת סְעוּדְתוֹ וְלֹא תַקֵּן לְעֲבָדִיו. כְּשִׁתַּקֵּן לְעֲבָדִיו, הוּא אֲכַל אֶת סְעוּדְתוֹ, וְהֵם אֲכָלוּ אֶת סְעוּדְתָם. זְהוּ שְׁכָתוּב (ש) אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי - זוֹ סְעוּדַת הַמֶּלֶךְ. אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוּדִים - זוֹ סְעוּדְתָם מְרִיחַ הַקָּרְבָּן, כְּשֵׁרִיחַ הַקָּרְבָּן הִנֵּה עוֹלָה, וּמִשׁוּם כַּף נִקְרָא רִיחַ נִיחַח לְהוּ. רִיחַ לְעֲבָדִיו, נִיחַח לְהוּ. (מִמָּקוּם הַעֲנֵג שֶׁל הַעֲתִיק נִמְצָא) וְלָכֵן סְעוּדַת הַמֶּלֶךְ מִתְעַפְּכַת, בְּגַלְל סְעוּדְתָם שֶׁל עֲבָדָיו. וּמִשׁוּם כַּף יִשְׂרָאֵל מִפְּרִנְסִים אֶת אַבְיָהֵם שְׁבַשְׁמִים שְׁנִינּוּ. וּמִסְעוּדַת הַמֶּלֶךְ מִי אוֹכֵל? אֶלָּא אוֹתָן נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים.

עוֹד פִּתַּח וְאָמַר, (תְּהִלִּים קלג) הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁכַת אַחִים גַּם יַחַד. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא נִתֵּן אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגִדּוּל אוֹ לְשְׁלִיחַ, אֶלָּא יִשְׂרָאֵל אֲחֻזִּים בּוֹ, וְהוּא אֲחֻז בְּהֵם, וּמְחַבִּיבוּתָם קָרָא לְהֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲבָדִים, זְהוּ שְׁכָתוּב (וִיקָרָא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדֵי הֵם. אַחַר כַּף קָרָא לְהֵם בְּנִים, זְהוּ שְׁכָתוּב בְּנִים אַתֶּם לְהוּ אֱלֹהֵיכֶם. אַחַר כַּף קָרָא לְהֵם אַחִים, זְהוּ שְׁכָתוּב לְמַעַן אַחִי וְרַעֲי וְגו'. וּמִשׁוּם שְׁקָרָא לְהֵם אַחִים, רְצָה לְשִׁים אֶת מְדוּרוֹ בְּהֵם וְלֹא יִסּוּר מֵהֶם, וְאִזּוּ פְתוּב הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁכַת אַחִים גַּם יַחַד.

וְהַמְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה כַּף אָמַר, הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים וְגו', כְּמוֹ

וּבוֹצִינָא קְדִישָׁא הָכִי אָמַר, הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים וְגו', כְּמָה דְאַתָּ אָמַר (וִיקָרָא כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֲחֻתּוֹ. וּבִסְפָרָא דְרַב יִיבָא סָבָא,

שְׁנֵאֲמַר (ויקרא ב) וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אָחֹתוֹ. וּבִסְפָרוֹ שֶׁל רֵב יֵיבֵא סָבָא, וְאִישׁ - זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אָחֹתוֹ - זֶה כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. וְכָל כֶּף לְמָה? חֶסֶד הוּא, חֶסֶד הוּא וְדַאי, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ. וְלָכֵן, הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יַחַד - הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל. גַּם - לְרִבּוּת יִשְׂרָאֵל שְׁלֹמֶטָה, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, שְׁהָרִי בְשִׁעָה שְׁכַנְסַת יִשְׂרָאֵל (באברהם באחדות) בְּאַחְדוּת עִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, יִשְׂרָאֵל שְׁלֹמֶטָה שְׁרוּיִם בְּשִׁמְחָה גַם הֵם עִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשׁוּם כֶּף כְּתוּב גַּם יַחַד. וּבִסְפָרוֹ שֶׁל רֵב הַמְנוּנָא סָבָא, גַּם יַחַד - לְרִבּוּת צְדִיק. בְּהַ, בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם זְוִיג אֶחָד, וְהַכֵּל דְּבָר אֶחָד.

וְשִׁנְיָנוּ בְּפִרְשַׁת שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, מִהוּ אֶחָד? זֶה כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל שְׁאַחְזָה בְּקְדוּשׁ - בְּרוּךְ הוּא. שְׁאֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְוִיג שֶׁל זָכַר וְנִקְבָּה נִקְרָא אֶחָד. בְּמָקוֹם שֶׁהִנְקִיבָה שׁוּרָה, אֶחָד נִקְרָא. מָה הַטַּעַם? בְּגִלּוֹל שְׁזָכַר בְּלִי נִקְבָּה נִקְרָא חֲצִי גּוֹף, וְחֲצִי אֵינוֹ אֶחָד. וְכִשְׁמַתְחַבְּרִים כְּאֶחָד שְׁנֵי חֲצָאֵי גּוֹף, נַעֲשִׂים גּוֹף אֶחָד, וְאִזּוֹ נִקְרָא אֶחָד.

וְעַכְשָׁיו הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִקְרָא אֶחָד. וְסוּד הַדְּבָר - כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְהַזְוִיג נִפְרָד, וְהַשֵּׁם הַקְדוּשׁ לֹא נִמְצָא שְׁלֵם וְלֹא נִקְרָא אֶחָד. וּמִתִּי יִקְרָא אֶחָד? בְּשִׁעָה שֶׁהִגְבִּירָה תִּמְצָא עִם הַמְלִיךְ וְיִזְדְּוִיגוּ כְּאֶחָד. זֶהוּ שְׁכַתוּב (עובדיה א) וְהִיתָה לְה' הַמְלוּכָה. מִי הַמְלוּכָה? זֶה כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁהַמְלָכוּת קְשׁוּרָה בְּהַ, אִזּוֹ (זכריה ד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד. וְעַל זֶה, הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יַחַד.

וְאִישׁ: דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אָחֹתוֹ: דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. וְכָל כֶּף לְמָה. חֶסֶד הוּא, חֶסֶד הוּא וְדַאי, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְעַל דָּא הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יַחַד, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל. גַּם, לְרִבּוּת יִשְׂרָאֵל דְּלִתְתָּא. כְּדָא מְרִינָן, דְּהָא בְּשִׁעְתָּא דְּכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל (כ"א בְּאַחְדוּתָא בְּאַחְדוּתָא) בְּאַחְדוּתָא בְּקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יִשְׂרָאֵל דְּלִתְתָּא שְׁרִיין בְּחִדּוּתָא גַם אֵינוֹן בְּקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְגִין כֶּף גַּם יַחַד כְּתִיב. וּבִסְפָרָא דְּרֵב הַמְנוּנָא סָבָא, גַּם יַחַד, לְרִבּוּת צְדִיק. בְּהַ, בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינוֹן זְוִיגָא חַד, וְכֹלָא מְלָה חַד.

וְתַנְיָן בְּפִרְשַׁת דְּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ יי' אֶחָד, מִהוּ אֶחָד. דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל דְּאֶחָד בֵּיהּ בְּקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּאֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְוִיגָא דְּדָבָר וְנוּקְבָא אֶקְרִי אֶחָד. בְּאַתְרֵי דְּנוּקְבָא שְׂרִיא, אֶחָד אֶקְרִי. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּדָבָר בְּלֹא נוּקְבָא פְּלַג גּוּפָא אֶקְרִי, וּפְלַג לָאוּ הוּא חַד. וְכַד מִתְחַבְּרָן כְּחָדָא תְּרֵי פְלַגֵּי גּוּפָא, אֶתְעַבִּידוּ חַד גּוּפָא, וְכַדִּין אֶקְרִי אֶחָד.

וְהִשְׁתָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֶקְרִי אֶחָד. וְרָזָא דְּמְלָה, כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא, וְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְלִיק לְעִילָא לְעִילָא, וְזְוִיגָא אֶתְפָּרַשׁ, וְשְׁמָא קְדִישָׁא לֹא אֶשְׁתַּכַּח שְׁלִים, וְאֶחָד לֹא אֶקְרִי. וְאֵימְתִי יִתְקַרֵּי אֶחָד, בְּשִׁעְתָּא דְּמִטְרוּנִיתָא תְּשַׁתַּכַּח בֵּיהּ בְּמִלְכָּא, וְיִזְדְּוִיגוֹן כְּחָדָא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (עובדיה א) וְהִיתָה לְיְי' הַמְלוּכָה. מֵאֵן מְלוּכָה. דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, דְּמְלָכוּ בְּהַ אֶתְקַשְׁר, כְּדִין (זכריה ד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד. וְעַל זֶה, הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יַחַד.

בְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ. (תהלים קלג) **מֵאֵן שֶׁמֶן הַטּוֹב.** דָּא מְשַׁח רַבּוּת קְדֻשָּׁא, דְּנִגִּיד וְנִפְיָא מֵעֲתִיקָא קְדִישָׁא, דְּאִשְׁתַּכַּח בַּהֵוָה נָהָר עֲלָאָה, דְּיִנְקָא לְבָנִין, לְאֲדַלְקָא בּוֹצִינִין, וְהָהוּא מְשַׁח נָגִיד בְּרִישָׁא דְּמַלְפָּא, וּמְרִישִׁיה לִיקְרוּ דְּדִיקְנָא קְדִישָׁא, וּמִתְמָן נָגִיד לְכָל אֵינוֹן לְבוּשֵׁי יָקָר דְּמַלְפָּא אֲתַלְפֵּשׁ בָּהּ. הָדָא הוּא דְּכֹתִיב, שְׂוֹרֵד עַל פִּי מְדוּתָיו. עַל פִּי מְדוּתָיו מִמֶּשׁ, וְאֵלִין אֵינוֹן כְּתָרֵי מַלְפָּא דְּשָׁמִיָּה קְדִישָׁא אֲשֶׁתַּכַּח בָּהּ.

תָּא חֲזִי, פֶּל נְגִידוֹ, וְכָל חִידוֹ דְּעֲלָמִין, לָא נְחִית לְבִרְכָא, אֲלֵא עַל יְדָא דְּאֵלִין כְּתָרִין קְדִישִׁין, דְּאֵינוֹן שְׁמָא דְּמַלְפָּא קְדִישָׁא, וּבְגִין כְּףֵי שְׂוֹרֵד עַל פִּי מְדוּתָיו. עַל פִּי מְדוּתָיו וְדָאֵי כְּמָה דְּאֵתָּ אָמַר (במדבר ד) עַל פִּי אֶהְרֵן וּבְנֵי תִּהְיֶה. כְּףֵי עַל פִּי מְדוּתָיו, נְחִית וְנִגִּיד לְכֻלְהוֹ עֲלָמִין, לְאֲשֶׁתַּכַּח בְּרַכָּאן לְכֻלָּא. וְתָא חֲזִי, הָאֵי שֶׁמֶן (ד' ט"ו פ' א"ו) טוֹב לָא זְמִין, עַד הָהוּא זְמַנָּא דְּפוּלְחָנָא דְּלִתְמָא הָוֵה סְלִיק, וְאֲתַעְרַעַן דָּא בְּדָא, הָדָא הוּא דְּכֹתִיב, (משלי כו) שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׁמַח לֵב. שֶׁמֶן לְעִילָא, וּקְטֹרֶת לְתַתָּא, כְּדִין הוּא חֲדוּתָא דְּכֻלָּא. רַבִּי אַחָא וְרַבִּי יְהוּדָה זְקִיפוּ יָדִין, וְאוּדוּ לְרַבִּי אַבָּא.

רַבִּי אַחָא פִּתַּח, (בראשית כ) וַיִּבֵּא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה, וּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם גַּם אֲנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בָתֶּם לְבַכְּךָ עֲשִׂיתָ זֹאת. הָאֵי וַיִּבֵּא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ, מָאֵי שְׁנָא בְּאוּמוֹת הָעוֹלָם, וַיִּבֵּא אֱלֹהִים, וְלִישְׂרָאֵל לָא. (אלא דא הוּא רִזָּא דְּאֱלֹהִים אַחֲרִים

ואית לך למנדע דשְׁמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ישעיה נ"ז) רַם וְנִשְׂא שׁוֹבֵן עַד וְקוּדֻשׁ שְׁמוֹ וְהוּא בְּלַחֲדוּי מַלְפָּא עַל כָּל מָה דְּאֲשֶׁתַּכַּח בֵּין לְעִילָא בֵּין לְתַתָּא וְהִיכְלָא קְדִישָׁא דִּילִיָּה בְּאִמְצַעִיתָא אֲתַתְּקוּן וְכַתְרֵינִיה אִית שְׁבַעִין כְּתָרִין וּמְנַהֵן אֲתַמְשְׁבוּ ע' וְכַרְבִּין וְאֲתַמְנֵנו ע' ע' עֵמִין דְּעֲלָמָא לְמַתְּנוּ כָּל חַד וְחַד שְׁלִיט עַל עַמִּיה וְעַל אֲרַעִיה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִי לִישְׂרָאֵל רִזָּא דְּשָׁמִיָּה בְּלַחֲדִיהוֹן

בְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ. מִי שֶׁמֶן הַטּוֹב? זֶה שֶׁמֶן מְשַׁח קְדֻשׁ שְׂשׂוּפֵעַ וְיוֹצֵא מֵהַעֲתִיק הַקְּדוּשׁ שְׁנִמְצָא בְּאוֹתוֹ נָהָר עֲלִיוֹן, שְׁמִינִיק אֶת הַבָּנִים לְהַדְלִיק מְנֹרוֹת, וְאוֹתוֹ שֶׁמֶן שׂוֹפֵעַ עַל רֹאשׁ הַמֶּלֶךְ, וּמְרִישׁוֹ לְכַבֹּד שֶׁל הַזֶּקֶן הַקְּדוּשׁ, וּמִשָּׁם שׂוֹפֵעַ לְכָל אוֹתָם לְבוּשֵׁי כְבוֹד שֶׁהַמֶּלֶךְ מִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב שְׂוֹרֵד עַל פִּי מְדוּתָיו. עַל פִּי מְדוּתָיו מִמֶּשׁ, וְאֵלוֹ הֵם כְּתָרֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁהִשָּׁם הַקְּדוּשׁ נִמְצָא בָּהֶם.

בְּא רְאָה, כָּל הַשְּׂפַע וְכָל שְׂמַחַת הָעוֹלָמוֹת לֹא יוֹרְדִים לְכַרְךָ אֲלֵא עַל יְדֵי הַכְּתָרִים הַקְּדוּשִׁים הַלְלוּ, שֶׁהֵם שְׁמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ, וּמִשׁוֹם כְּףֵי שְׂוֹרֵד עַל פִּי מְדוּתָיו. עַל פִּי מְדוּתָיו וְדָאֵי, כְּמוֹ שְׁנָאֲמַר (במדבר ד) עַל פִּי אֶהְרֵן וּבְנֵי תִּהְיֶה. כְּףֵי עַל פִּי מְדוּתָיו יוֹרֵד וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל הָעוֹלָמוֹת, לְהַמְצִיא בְּרַכּוֹת לְכֻלָּם. וְבֵא רְאָה, הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב הַזֶּה אֵינוֹ זְמִין, עַד אוֹתוֹ זְמַן שֶׁהָעֲבוּדָה שְׁלֵמָטָה הֵיטָה עוֹלָה וְנִפְגְּשִׁים זֶה בְּזֶה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (משלי כו) שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׁמַח לֵב. שֶׁמֶן לְמַעְלָה וּקְטֹרֶת לְמַטָּה, אֲזִי זֹו שְׂמַחַת הַכֹּל. רַבִּי אַחָא וְרַבִּי יְהוּדָה זְקִיפוּ יָדִים, וְהוֹדוּ לְרַבִּי אַבָּא.

רַבִּי אַחָא פִּתַּח, (בראשית כ) וַיִּבֵּא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה, וּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם גַּם אֲנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בָתֶּם לְבַכְּךָ עֲשִׂיתָ זֹאת. וַיִּבֵּא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ הַזֶּה, מָה שְׁנָא בְּאוּמוֹת הָעוֹלָם וַיִּבֵּא אֱלֹהִים, וְלִישְׂרָאֵל לָא? (אֲלֵא וְהוּא סוּד שֶׁל אֱלֹהִים אַחֲרִים. וְיֵשׁ לָךְ לְדַעַת שֶׁהִשָּׁם שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (ישעיה נז) רַם וְנִשְׂא שְׁבֹן עַד וְקוּדֻשׁ שְׁמוֹ, וְהוּא לְבֹדוּ מֶלֶךְ עַל כָּל מָה שְׁנִמְצָא, בֵּין לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה, וְהִיכְלָא הַקְּדוּשׁ שֶׁל בְּאִמְצַע נִתְקַן, וְסִבְיָו יֵשׁ שְׁבַעִים כְּתָרִים, וּמִהֶם

נמשכו שבועים גדולים, והפקדו על שבועים עמי העולם להיות כל אחד ואחד שולט על עמו ועל ארצו. והקדוש ברוך הוא נתן לישראל סוד של שמו להם בלבד והוא שולט על ישראל וירושלים וזה שכתוב (דניאל ט') בי שמך נקרא על עירך ועל עמך. ואין לעם אחר חלק בו בקדוש ברוך הוא שכתוב (דברים כ"ד) וראו כל עמי הארץ כי שם י' נקרא עליך. וכתוב (ממכה ד') כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו וגו'. וכתוב (דברים ל"ב) כי חלק י' עמו וגו' אלא כף שנינו, כל אלהים של פאן, אותו כח גדול שממנה עליהם הנה, כמו כן - ויבא אלהים אל בלעם לילה, אותו כח שמפקד עליו.

ואם תאמר, ויאמר אליו האלהים בחלם - כף זה ודאי. גם אנכי ידעתי, למה פאן גם? אלא שבא לרבות, שאף על גב שלמעלה ממני ידוע, גם אנכי ידעתי. ואחשף גם אנכי - גם לרבות - אותו מחטו לי. מחטו חסר אל"ף פתוב. מה אמר? משום שחטא אינו עומד בכח.

אלא כף למדנו, בחטאי העם שלמטה נפגם למעלה. בחטאי העם שלמטה מעבר הגדול שלהם שלמעלה משלטונו. זהו שכתוב ואחשף גם אנכי אותך, שאף על גב שלמעלה ממני תלוי הדבר - גם אנכי, לרבות לעצמו, מחטו לי, כדי שלא ימצאו אצלי, כמו המחט הזה הנעוצה בפשר, שלא תגרם לי אתה בחטאך להעביר אותי משלטוני ויקוצו בי, שלא תקן אותי במחטך, כמו שנאמר (ויקרא כ) ואקץ בם, כמו הקוצים הללו שנעוצים בפשר. מה משמיע? משמיע שבחטאי בני אדם נעשים פגמים למעלה. מה הוא? כמו שנאמר (ישעיה ג) ובפשעיעכם שלחה אמכם.

ועל כן נקרב קרבן, איזה קרבן? זה שאמרנו שכתוב, ובפשעיעכם שלחה אמכם. שהרי החטא גורם פרוי בחטאו. הקרבן מקרב

והוא שליט על ישראל וירושלים הדא הוא דכתיב (דניאל ט') בי שמך נקרא על עירך ועל עמך. ולית לעמא אחרא חולקא ביה בקודשא ברוך הוא דכתיב (דברים כ"ד) וראו כל עמי הארץ כי שם י' נקרא עליך. וכתוב (מכה ד') כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו וגו'. וכתוב (דברים ל"ב) כי חלק י' עמו וגו' אלא הכי תנינו, כל אלהים דהכא, ההוא חילא רברבא דממנא עלייהו הוה, פגוונא דא ויבא אלהים אל בלעם לילה, ההוא חילא דאתפקד עליה.

ואי תימא ויאמר אליו האלהים בחלום. הכי הוא ודאי, גם אנכי ידעתי, גם אמאי הכא. אלא לרבות קא אתא, דאף על גב דלעילא מנאי ידע, גם אנכי ידעתי. ואחשף גם אנכי, גם לרבות, אותך מחטו לי, מחטו חסר אלף פתיב, מאי קאמר בגין דחטאה לאו בחילא קיימא.

אלא הכי אוליפנא, בחוביהון דעמא דלתתא, אתפגים לעילא. בחובי עמא דלתתא, אתעבר רברבא דלהון דלעילא משולטניה. הדא הוא דכתיב ואחשף גם אנכי אותך, דאף על גב דלעילא מנאי תליא מלתא, גם אנכי לרבות לגרמיה, מחטו לי, בגין דלא ישתכחו גפאי, פהאי מחט דנעוץ בבשרא, דלא תגרם לי את בחובך לאעברא לי משולטני, ויקוצון בי, דלא תקוץ לי במחטך, פמה דאת אמר (ויקרא כ) ואקץ בם, פהגי קוצין דנעיצין בבשרא. מאי משמע. משמע דבחובי בני אנשא, עבדין פגימו לעילא, מאי איהו. פמה דאת אמר (ישעיה ג) ובפשעיעכם שלחה אמכם.

ועל דא קרבן אתקריב, מאי קרבן. האי דקאמרן דכתיב, ובפשעיעכם שלחה אמכם. דהא חטא גרים פרוי בחוביה. קרבן

זה שאמרנו שכתוב, ובפשעיעכם שלחה אמכם. שהרי החטא גורם פרוי בחטאו. הקרבן מקרב

קריב עלמא עלאה בעלמא תתאה ואתעביד
 כלא חד. אתו רבי אבא ורבי יהודה, ואודו
 ליה לרבי אחא.

פתח רבי יהודה ואמר, (תהלים ק) עבדו את יי'
 בשמחה וגו'. עבדו את יי' בשמחה,
 הכי אוליפנא, דכל פולחנא דבעי בר נש
 למפלח לקודשא בריהו הוא, בעי בחדוותא,
 ברעותא דלבא, בגיין דישתכח פולחניה
 בשלימו. ואי תימא פולחנא דקרנא הכי הוא.
 לא אפשר, דהא ההוא בר נש דעבר על פקודא
 דמאריה, על פקודא דאורייתא, ותב לקמי
 דמאריה, במאן אנפין יקום קמיה, הא ודאי
 ברוח תבירא, ברוח עצוב, אן הוא שמחה, אן
 הוא רננה.

אליא תמן תנינן, ההוא בר נש דחטי קמי
 מאריה, ועבר על פקודוי, ואתי לקרבא
 קרבנא, ולתקנא גרמיה, ברוח תבירא, ברוח
 עצובא בעי לאשתפחא, ואי בכי שפיר מפלא.
 הא שמחה הא רננה לא אשתכח. אלא במאי
 אתתקן. בהנהו כהני וליואי, דהא אינון
 אשלימו שמחה ורננה בגיניה. שמחה בכהנא
 אתקיים, בגין דהוא רחיקא מן דינא תדיר,
 וכהנא בעי לאשתפחא תדיר באנפין נהירין,
 חדאן יתיר מפל עמא. דהא כתרא דיליה גרים.
 רננה בליואי, והכי הוא, דהא ליואי משתפחי
 על שיר לעלמין, כמה דאוקמוה.

ואלין קיימין (דף פ"ג ע"ב) עליה, וביה אשתלים
 פולחנא לקודשא בריהו הוא. כהנא
 קאים עליה וכיון מילין, בחדוותא ברעותא,
 ליחדא שמא קדישא כדקא יאות. וליואי
 בשיר. פדין כתיב דעו כי יי' הוא אלהים. דא
 הוא קרבן לקרבא רחמי בדינא, ומתבסם כלא.

את העולם העליון לעולם
 התחתון, והכל נעשה אחד. באו
 רבי אבא ורבי יהודה והודו לו
 לרבי אחא.

פתח רבי יהודה ואמר, (תהלים
 ק) עבדו את ה' בשמחה וגו'. עבדו
 את ה' בשמחה, כף למדנו, שכל
 עבודה שצריך אדם לעבד את
 הקדוש ברוך הוא, צריך בשמחה
 וברצון הלב, כדי שתמצא
 עבודתו בשלמות. ואם תמר
 שעבודת הקרבן כף היא - אי
 אפשר! שהרי אותו אדם שעבר
 על מצות רבונו ועל מצות התורה
 ושב לפני רבונו, באיזה פנים
 יצמד לפניו? הרי ודאי ברוח
 שבורה, ברוח עצובה, איפה
 השמחה? איפה הרננה?

אליא שם שנינו, אותו אדם
 שחוטא לפני רבונו ועבר על
 מצוותיו, וכא להקריב קרבן
 ולתקן את עצמו ברוח שבורה,
 צריך להמצא ברוח עצובה. ואם
 הוא בוכה, זה יפה מהכל. הרי
 שמחה והרי רננה אין נמצאים.
 אלא כמה מתתקן? באותם
 כהנים ולוים, שהרי הם
 משלימים שמחה ורננה בשבילו.
 השמחה מתקנת כהן, משום
 שהוא תמיד רחוק מן הדין,
 והכהנים צריכים תמיד להמצא
 בפנים מאירות, שמחים יותר
 מפל העם, שהרי הכתר שלו גורם
 הרננה בלוים, וכף זה, שהרי
 הלוים נמצאים תמיד על השיר,
 כמו שבארוה.

ואלו עומדים עליו, ובהם נשלמת
 העבודה לקדוש ברוך הוא.
 הכהן עומד עליו ומכון דברים
 בשמחה וברצון, ליחד את השם
 הקדוש כראוי, והלוים בשיר. אז
 כתוב, דעו כי ה' הוא אלהים. זהו
 קרבן לקרב רחמים לדין, והכל
 מתבשם.

השָׁתָא דְלֹא אֶשְׁתַּכַּח קִרְבָּנָא, מֵאֵן דְּחָטִי קָמִי
מֵאֲרִיָּה וְתָב לְגַבְיָהּ, וְדָאִי בְמֵרִירֵי
דְּנַפְשָׁא, בְּעַצְיָבוֹ, בְּבִכְיָהּ, בְּרוּחַ תְּבִירָא, הֵיאֵף
אוּקִיָּם שְׂמֻחָה וְרִנָּה, הָא לָא אֶשְׁתַּכַּחוּ גַבְיָהּ.
אֲלֵא הָכִי אוּקְמוּהָ, דְּתוֹשְׁבֵיחָן דְּמֵאֲרִיָּה,
וְחִדְוֹתָא דְּאוּרִייתָא, וְרִנָּה דְּאוּרִייתָא, דָּא הוּא
שְׂמֻחָה וְרִנָּה. וְהָא תְּנִינָן וְלֹא מֵתוּף עַצְבוֹת
וְכוּ', דְּלֹא יְקוּם בַּר נֶשׁ קָמִיָּה מֵאֲרִיָּה בְּעַצְיָבוֹ
וְהָא לָא יְכִיל וּמֵאִי תְקַנְתִּיָּה.

עֲבָשׁוּ שְׂלֵא נִמְצָא קִרְבָּן, מִי
שְׁחוּטָא לְפָנֵי רַבּוּנֵי וְשָׁב אֵלָיו,
וְדָאִי בְּמֵרִירוֹת הַנֶּפֶשׁ, בְּעַצְב,
בְּבִכְיָהּ, בְּרוּחַ שְׁבוּרָה, אֵיף מְקִיָּם
שְׂמֻחָה וְרִנָּה? הָרִי אֵינן הֵם
נִמְצָאִים אֲצֵלוֹ? אֲלֵא כִּף פְּרֻשׁוּהָ,
שְׁתַּשְׁבָּחוֹת רַבּוּנֵי וְשְׂמֻחַת הַתּוֹרָה
וְרִנָּנוֹת הַתּוֹרָה, זוּהִי שְׂמֻחָה
וְרִנָּה. וְהָרִי שְׁנִינֵי, וְלֹא מֵתוּף
עַצְבוֹת וְכוּ', שְׂלֵא יַעֲמַד אָדָם
לְפָנֵי רַבּוּנֵי בְּעַצְבוֹת, וְהָרִי לֹא
יְכוּל, אֲזַ מַה תְּקַנְתָּו?

אֲלֵא רְזָא דְמַלְהָ, הָא תְּנִינָן לְעוֹלָם יִפְנֹס אָדָם
שְׁעוֹר שְׁנֵי פְתָחִים וְכוּ', וַיִּצְלִי צְלוֹתִיָּה
הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (משלי ח) לְשֹׁמֵר מְזוּזוֹת
פְּתָחַי, שְׁנֵי פְתָחִים סִלְקָא דְעַתְּדָ, אֲלֵא אֵימָא
שְׁעוֹר שְׁנֵי פְתָחִים. כָּאֵן רְמֵז לְמַה שְׁאָמַר
דָּוִד, (תהלים כד) שְׁאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם, אֵינּוֹן
מְעוֹן וּמְכוּן, דְּאֵינּוֹן גּוֹ לְגוֹ, שִׁירוֹתָא דְּדַרְגִּין:
חֶסֶד, וּפְחָד. וְאֵינּוֹן פְּתָחִין דְּעֵלְמָא. עַל דָּא
אֲצִטְרִיף בַּר נֶשׁ דִּיתְפּוּוֹן בְּצְלוֹתִיָּה לְקַבֵּל קִדְשׁ
קוּדְשִׁין, דְּאֵינּוֹן שְׂמָא קְדִישָׁא, וַיִּצְלִי צְלוֹתִיָּה.
וְהִנְהוּ אֵלִין שְׁעוֹר ב' פְּתָחִין, ב' פְּתָרִין.

אֲלֵא סוּר הַדְּבָר, הָרִי שְׁנִינֵי,
לְעוֹלָם יִפְנֹס אָדָם שְׁעוֹר שְׁנֵי
פְתָחִים וְכוּ', וַיִּתְפַּלֵּל תְּפִלְתּוֹ. זְהוּ
שְׁפָתוֹב (משלי ח) לְשֹׁמֵר מְזוּזוֹת
פְּתָחַי. הַחֲשֵׁבֶת שְׁנֵי פְתָחִים?
אֲלֵא אָמַר, שְׁעוֹר שְׁנֵי פְתָחִים.
כָּאֵן רְמֵז לְמַה שְׁאָמַר דָּוִד (תהלים
כד), שְׁאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם. הֵם
מְעוֹן וּמְכוּן, שְׁהֵם לְפָנֵי וּלְפָנִים.
רֵאשִׁית הַדְּרָגוֹת - חֶסֶד וּפְחָד,
וְהֵם הַפְּתָחִים שֶׁל הָעוֹלָם. עַל כֵּן
צִרְיָף אָדָם לְהַתְּפוֹן בְּתַפְלָתוֹ פְּנִי
קִדְשׁ הַקְּדוֹשִׁים, שְׁהֵם הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ, וַיִּתְפַּלֵּל תְּפִלְתּוֹ, וְאֵלָה
הֵם שְׁעוֹר שְׁנֵי פְתָחִים, שְׁנֵי
כְתָרִים.

זֹאת דְּמַתְּנֵי הָכִי, שְׂמֻחָה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
וְשְׂמֻחָה הָא אוּקְמוּהָ, בְּדְכַתִּיב, (ישעיה
נב) כִּי בְשְׂמֻחָה תֵצְאוּ וְגו'. וְזִמְיִין יִשְׂרָאֵל
לְנַפְקָא מִן גְּלוּתָא, בְּהָאִי שְׂמֻחָה. וּמֵאֵן אֵי
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא עֲבָדוּ אֶת יְיָ בְּשְׂמֻחָה,
כְּמָה דְכַתִּיב, (ויקרא טז) בְּזֹאת יִבֹא אֶהְרֵן אֶל
הַקִּדְשׁ, וְכֹלֵא חַד.

וַיֵּשׁ שְׂשׁוּנָה כִּף: שְׂמֻחָה זוּ כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל. וְשְׂמֻחָה הָרִי פְרֻשׁוּהָ,
כְּפָתוֹב (ישעיה נב) כִּי בְשְׂמֻחָה תֵצְאוּ
וְגו'. וְעַתִּידִים יִשְׂרָאֵל לְצֵאת
מֵהַגְּלוּת בְּשְׂמֻחָה הַזֹּה, וּמִי זֹה?
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן עֲבָדוּ אֶת ה'
בְּשְׂמֻחָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (ויקרא
טז) בְּזֹאת יִבֹא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ,
וְהִכַּל אַחַד.

בְּאוּ לְפָנֵי בְרִנָּה, דָּא שְׁלִימוֹ דִּילָהּ. דְּשְׂמֻחָה
בְּלָב, וְרִנָּה בְּפִהּ. וְדָא הוּא שְׁלִימוֹ יְתִיר.
וְשְׁלִימוֹ דְּהָאִי שְׂמֻחָה הָא אֶשְׁתַּמוּדְעָא, וְהָא
יְדִיעָא. וְדָא הוּא תְּקוּנָא דְּבַר נֶשׁ לְקָמִיָּה
מֵאֲרִיָּה. כְּדִין דְּעָוָה כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים. וְכֹלֵא
ה' הוּא הָאֱלֹהִים. וְהִכַּל בָּא בְּדָבָר אַחַד, שְׁצִרְיָף אַחַר כִּף לְיַחַד

בְּאוּ לְפָנֵי בְרִנָּה - זוּ הַשְּׁלָמוֹת
שְׁלָהּ. שֶׁל שְׂמֻחָה בְּלָב, וְרִנָּה
בְּפִהּ. וְזוּהִי שְׁלָמוֹת יְתִירָה.
וְהַשְּׁלָמוֹת שֶׁל הַשְּׂמֻחָה הַזֹּה הָרִי
יְדוּעָה וְנוֹדְעָת, וְזְהוּ הַתְּקוּן שֶׁל
הָאָדָם לְפָנֵי רַבּוּנֵי, וְאֲזַ - דְּעָוָה כִּי

זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת הַכֹּל אַחַד, וְזוֹהִי עֲבוּדַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמְרוּ לוֹ רַבֵּי אָחָא וְרַבֵּי אַבָּא, וְדַאי כִּף הוּא. אֲשֶׁרִי חֲלַקְסֵם שֶׁל הַצְּדִיקִים שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וַיּוֹדְעִים דְּרַבֵּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. קָמוּ וְהִלְכוּ אַחֲרֵי רַבֵּי אַבָּא שְׁלֵשָׁה מִיְלִין.

פְּתַח רַבֵּי אַבָּא וְאָמַר, (תהלים ה) וַאֲנִי בְּרַב חֲסֵדָךְ אָבוּא בֵּיתְךָ. כִּף פְּרִשׁוּהָ, שְׁלֵא צְרִיף אָדָם לְהַכְנִס לְבַיִת הַכְּנֶסֶת אֲלָא אִם נִמְלֵף בְּרַאשׁוֹנָה בְּאַבְרָהָם וַיִּצְחָק וַיִּעַקֵּב, מִשׁוּם שֶׁהֵם תִּקְנְנוּ אֶת הַתַּפְּלָה לַפְּנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַאֲנִי בְּרַב חֲסֵדָךְ אָבוּא בֵּיתְךָ. אָבוּא בֵּיתְךָ - זֶה אַבְרָהָם. אֲשַׁתְּמוּהָ אֶל הַיֵּכָל קִדְשֶׁךָ - זֶה יִצְחָק. בִּירְאָתְךָ - זֶה יַעֲקֹב. (ואני בְּרַב חֲסֵדָךְ - זֶה יַעֲקֹב. אֲשַׁתְּמוּהָ אֶל הַיֵּכָל קִדְשֶׁךָ - זֶה יִצְחָק) וְצְרִיף לְהַכְלִילֵם בַּתְּחִלָּה, וַיִּכְנֶס לְבַיִת הַכְּנֶסֶת וַיִּתְפַּלֵּל תַּפְּלוּתוֹ. אַזְּ פְּתוּב, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

אִם עֲלָה קָרְבְּנוֹ מִן הַבֶּקֶר. אָמַר רַבֵּי יוֹסִי, מַה שׁוֹנָה מִן הַבֶּקֶר לְעוֹלָה וּמִן הַצֹּאן לְעוֹלָה? אִם הַכֹּל אַחַד, מִפְּנֵי מַה שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה, שֶׁהָרִי מֵהַכֹּל נֶעֱשֶׂה דָבָר אַחַד? אֲלָא מִי שֶׁהִשְׁיִגָה יָדוֹ אֶת זֶה - מִקְרִיב מִן הַבֶּקֶר, וְאִם לֹא יָכוֹל - אַזְּ מִן הַצֹּאן, וְאִם לֹא יָכוֹל - אַזְּ מִן הָעוֹף, שֶׁהָרִי פְּתוּב (ויקרא יד) וְאִם דָּל הוּא וְאִין יָדוֹ מִשְׁגָּת, שֶׁהָרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אִין מְטָרִיחַ עַל הָאָדָם יוֹתֵר בְּדָבָר שְׁלֵא יָכוֹל. אָמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר, כְּמוֹ שֶׁהָיָה הַחֲטָא - כִּף הָיָה מִקְרִיב. עֲשִׂיר, שְׁלֹבוֹ גַּם בּוֹ לַפְּעָמִים, הָיָה מִקְרִיב שׁוֹר, מִשׁוּם שְׁלֹבוֹ חוֹשֵׁב יוֹתֵר

בְּחַד מְלָה אֶתְיָא, דְּבַעֲי לְבָתֵּר לְיַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת, וְלִקְשָׁרָא דָּא בְּדָא לְמַהוּי כְּלָא חַד, וְדָא הוּא פּוֹלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. אָמְרוּ לִיהִי רַבֵּי אָחָא וְרַבֵּי אַבָּא, וְדַאי הָכִי הוּא. זַפְּאָה חוֹלְקִיהוּן דְּצַדִּיקָיָא דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא, וַיִּדְעִי אֲרַחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, קָמוּ וַאֲזָלוּ אַבְתָּרִיהָ דְּרַבֵּי אַבָּא, ג' מִיְלִין.

פְּתַח רַבֵּי אַבָּא וְאָמַר, (תהלים ה) וַאֲנִי בְּרוּב חֲסֵדָךְ אָבֵא בֵּיתְךָ, הָכִי אוֹקְמוּהָ, דְּלֹא לְבַעֲי לִיהִי לְבַר נֶשׁ לְמִיעַל לְבִי כְּנִישְׁתָּא, אֲלָא אִי אִימְלֵךְ בְּקִדְמִיתָא, בְּאַבְרָהָם וַיִּצְחָק וַיַּעֲקֹב. בְּגִין דְּאִינוּן תִּקְיִנוּ צְלוֹתָא לְקָמִי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, וַאֲנִי בְּרוּב חֲסֵדָךְ אָבֵא בֵּיתְךָ. אָבֵא בֵּיתְךָ: דָּא אַבְרָהָם. אֲשַׁתְּמוּהָ אֶל הַיֵּכָל קִדְשֶׁךָ: דָּא יִצְחָק. בִּירְאָתְךָ: דָּא יַעֲקֹב, (ס"א וַאֲנִי בְּרוּב חֲסֵדָךְ דָּא אַבְרָהָם. אָבֵא בֵּיתְךָ דָּא יַעֲקֹב, אֲשַׁתְּמוּהָ אֶל הַיֵּכָל קִדְשֶׁךָ בִּירְאָתְךָ, דָּא יִצְחָק) וּבַעֲא לְאֶכְלָלָא לוּן בְּרִישָׁא, וַיַּעוֹל לְבִי כְּנִישְׁתָּא, וַיִּצְלִי צְלוֹתִיהָ. בְּדִין פְּתִיב, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

אִם עוֹלָה קָרְבְּנוֹ מִן הַבֶּקֶר. (ויקרא א) אָמַר רַבֵּי יוֹסִי, מָאִי שְׁנָא מִן הַבֶּקֶר לְעוֹלָה, וּמִן הַצֹּאן לְעוֹלָה, וּמִן הָעוֹף לְעוֹלָה. אִי כְּלָא חַד, בְּגִין מַה שְׁנִיָּא דָּא מִן דָּא, דְּהָא מִן פְּלֵא אֶתְעַבִּיד חַד מְלָה. אֲלָא, מָאֵן דְּאֶדְבֵּק יָדִיהָ לְדָא, מִקְרִיב מִן הַבֶּקֶר. וְאִי לֹא יָכִיל, מִן הַצֹּאן. וְאִי לֹא יָכִיל מִן הָעוֹף. דְּהָא כְּתִיב, (ויקרא יד) וְאִם דָּל הוּא וְאִין יָדוֹ מִשְׁגָּת, דְּהָא קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא אֶטְרַח עָלֶיהָ דְּבַר נֶשׁ יִתִּיר, בְּמְלָה דְּלֹא יָכִיל.

אָמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר, כְּמָה דְּהוּוּ חֲטָאָה הָכִי הוּוּ מִקְרִיב. עֲתִירָא, דְּזַמְנִין דְּלַבִּיָּה גַּם בֵּיהּ,

הוּוּ מִקְרִיב תּוֹרָא. בְּגִין

לחטא לפני רבוננו. הבינוני מקריב מן הצאן, משום שצונו אינו גם בו כל כף לחטא. העני שלבו לא גם בו, רצונו נמוך מהפל, מקריב מאותו הקל מהפל. ונודעו הקרבנות שלהם לכלם, כל אחד ואחד לבדם, והקדוש ברוך הוא דן דינו של כל אחד ואחד במשקל ישר.

רבי אלעזר שאל את רבי שמעון אביו, אמר לו, הרי שנינו שעל שלשה חטאי העולם הרעב בא לעולם, וכל החטאים אינם נמצאים אלא רק בעשירים, משום שלבם גם בהם, ולא נמצאים בעניים. מה הדין? שהקדוש ברוך הוא יהרג את העניים ויעמיד את העשירים! שהרי מעכשו יוסיפו לחטא לפניו! אמר לו, יפה שאלת, והרי פרשוה החברים ואמרו, כשרוצה הקדוש ברוך הוא להפרע מהרשעים ולאבדם מן העולם, אזי נותן להם שלום ומשלים להם בכל.

אבר' בא וראה שכל בני העולם לא נמצאים קרובים למלך העליון, כפלים הללו שהוא משתמש בהם, ומי הם? (תהלים נה) לב נשבר ונדכה. (ישעיה נז) ואת דכא ושפל רוח. אלו הם כלי המלך. וכשנמצאת בצרת בעולם והרעב והדין מתחזקים על העניים, אזי בוכים וגועים לפני המלך, והקדוש ברוך הוא מקרב אותם יותר מהפל. זהו שכתוב (תהלים כב) פי לא בזה ולא שקץ ענות עני. ואז הקדוש ברוך הוא פוקד על מה בא הרעב לעולם. אוי לאותם הרשעים שגרמו לזה.

בשמתעורר המלך להשגיח בעולם על קולות העניים, הרחמן ציילנו מהם ומעלבונם, אז פתוב (שמות כב) שמוע אשמע צעקתו. שמוע אשמע - שתי פעמים,

דלביה חשיב יתיר למחטי קמיה מאריה. בינוני, מקריב מן הצאן, בגין דרעותיה לאו גם ביה כל כף למחטי. מסכנא דלביה לא גם ביה, רעותיה נמוך מפלא, מקריב מההוא קליל מפלא. ואשתמודען קרבניהון לכלהו, כל חד וחד בלחודייהו, וקודשא בריך הוא דאין דינא כל חד וחד במתקלא ישרה.

רבי אלעזר שאיל לרבי שמעון אבוהי, אמר ליה, הא תנינן דעל תלת חובי עלמא רעב בא לעולם, וכלהו חובי לא משתפחי אלא בעתירי, בגין דלבייהו גם בהו, ולא משתפחי במספני, מה דינא (דף ט' ע"א) הוא, דקודשא בריך הוא קטיל למספני, וקאים לעתירי, דהא מהשתא יוספון למחטי קמיה. אמר ליה יאות שאלת והא אוקמוה חבריאי ואמרו, פד בעא קדשא בריך הוא לאתפרעא מן רשיעיא ולאובדא להו מן עלמא, פדין יהיב להו שלום, ואשלים להו בכלא.

אבר' תא חזי, דכל בני עלמא לא משתפחיין קריבין למלכא עלאה, פאלין מאנין דאיהו אשתמש בהו. ומאן אינון. (תהלים נא) לב נשבר ונדכה. (ישעיה נז) ואת דכא ושפל רוח. אלין אינון מאני דמלכא. וכד אשתכח בצורת בעלמא, וכפנא ודינא אתתקף על מספני, פדין בכאן וגעאן קמי מלכא, וקודשא בריך הוא קריב לון יתיר מפלא, הדא הוא דכתיב, (תהלים כב) פי לא בזה ולא שקץ ענות עני. וכדין קדשא בריך הוא פקיד על מה אתיא כפנא לעלמא. ווי לאינון חייביא דגרמי האי.

בר אתער מלכא לאשגחא בעלמא על קלא דמספני, רחמנא לישזבן מנייהו, ומעולבנייהו, פדין פתיב, (שמות כב) שמוע

אז פתוב (שמות כב) שמוע אשמע צעקתו. שמוע אשמע - שתי פעמים,

אחת להשגיח על קולם, ואחת להפדע מאותם שגורמים להם את זה. זהו שכתוב ושמעתי פי חנון אני וחרה אפי וגו'. ולכן בשעה שרעב נמצא בעולם, או לאותם העשירים הרשעים, משום קולם של העניים לפני הקדוש ברוך הוא.

בא וראה שאותו קרבן של העני קל מהפל, משום שלבו שבור, ואף על גב שחושב לחטא, זה עובר ממנו, שהרי די לו בצערו ושל אנשי ביתו. ולכן כל קרבן וקרבן, כל אחד ואחד לבדו, כלם ידועים אצל הכהן.

מעשה באותו עשיר שהקריב לפני הכהן שני יונים. כשראה אותו הכהן, אמר לו, הקרבן הזה אינו שלך. הלך לביתו והיה עצוב. אמרו לו אחיו, למה אתה עצוב? אמר להם, שהכהן לא הקריב את קרבני. אמרו לו, ומה הוא? אמר להם, שני יונים. אמרו לו, והרי זה של עני, ולא שלך! שהרי כתוב, ואם דל הוא ואין ידו משגת וגו', אלא הקרבן קרבנך. אמר להם, ומה הוא? אמרו לו, שור אחד.

אמר להם, ומה כל כך חמורה מחשבת החטא? נדרתי שלא אעלה על לבי מחשבת חטא. משם והלאה מה עשה? כל יום התעסק בסחורה, ובלילה היה ישן. כשהתעורר, היה קורא לאחיו, ולמדו אותו דברי תורה, והיה לומד עד שיעלה היום, ונמצא שלמד תורה, והיו קוראים לו יהודה האחר. יום אחד פגש בו רבי ייסא סבא, והיה מפריש נכסיו, חצי לעניים וחצי לסחורה על הים עם אותם אנשים שפורשים לימים, והיה יושב ולומד תורה.

אשמע צעקתו. שמוע אשמע תרי זמני: חד לאשגחא בקליהון. וחד לאתפרעא מן אינון דגרמין לון האי. קדא הוא דכתיב, ושמעתי כי חנון אני וחרה אפי וגו'. ועל דא בשעתא דכפנא אשתכח בעלמא, ווי לאינון עתירי חייביא, בקליהון דמסכני לקמי קדשא בריך הוא.

תא חזי דההוא קרבנא דמסכנא, קליל (נ"א קריב) מפלא, בגין דלביה תביר, ואף על גב דחשיב למחטי, אתעבר מניה. דהא די ליה בצעריה, ודאינשי ביתיה. ועל דא כל קרבנא וקרבנא, כל חד וחד בלהודוי, אשתמודען פלהו לגבי כהנא.

עובדא בההוא עתירא, דקריב קמי כהנא תרין יונין, כד חמא ליה כהנא, אמר ליה, לאו דידך הוא האי קרבנא. אתא לביתיה והוה עצוב. אמרו ליה אחוי אמאי את עצוב. אמר להו, דלא קריב לי כהנא קרבנא דילי. אמרו ליה ומאי איהו. אמר להו תרין יונין. אמרו ליה, והא מן מסכנא איהו, ולא דידך. דהא כתיב, ואם דל הוא ואין ידו משגת וגו'. אלא קריב קרבנך. אמר להו מאי איהו. אמרו ליה חד תורא.

אמר להו, ומה כל כך חמירא מחשבה דחטאה. נדרנא, דלא אסלק על לבאי מחשבה דחטאה. מתמן ולהלאה מה עבד. כל יומא אשתדל בסחורתא, ובליליא הוה נאים, כד אתער, הוה קרי לאחוי, ואוליפו ליה מילי דאורייתא, והוה לעי עד דסליק יממא. ואשתכח דאוליף אורייתא, והוה קארי ליה יהודה אחרא. יומא חד איערע ביה רבי ייסא סבא, והוה פריש נכסוי, פלגו למסכני ופלגו לסחורתא על ימא, באינון גבריין פרישי ימין. והוה יתיב ולעי באורייתא.

פֶּתַח וְאָמַר, (שמואל א טו) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל הַקִּינִי. מֵאֵן הוּא קִנִּי. אֵלֶיךָ בָנִי יִתְרוֹ חֲמוּי דְמֹשֶׁה, דְּעַבְדּוֹ קִנָּא בְּמַדְבְּרָא, פְּהַאי דְרוּר, פְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים פד) וַדְרוּר קֵן לָהּ. בְּגִין לְמַלְעֵי בְּאוּרֵיִתָּא. דְּאוּרֵיִתָּא לֹא בַעֲיָא תְּפִנּוּקִין, וְלֹא סְחוּרְתָּא, אֶלֹּא לְאַעְמְלָא בְּהַ יִמְמָא וְלִילֵי. בְּגִין כֶּךָ נִטְלוּ לְמַדְבְּרָא, מֵעֲנוּגָא דִירִיחוֹ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שופטים א) וּבְנֵי קִינִי חוֹתְנֵי מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים וְגו'.

וְאַתָּה עֲשִׂיתָ חֶסֶד עִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּגִין דְּאַהֲבֵי לְמֹשֶׁה בְּבֵיתִיהּ. וּמֹשֶׁה כָּלְלָא דְכָל יִשְׂרָאֵל הוּהוּ. וְתוּ, בְּגִין דְּאוּלִּיף פְּרַשְׁתָּא חֲדָא יִתִּיר בְּאוּרֵיִתָּא, וּבְדָא עֲבִיד חֶסֶד עִם יִשְׂרָאֵל.

אֲמַאי קָא אָתָּא הֶכָּא מְלָה דָּא בְּמַלְחַמְתָּא דְּעַמְלָק. אֶלֹּא אָמַר שְׂאוּל, כִּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, מִכָּל שְׂאָר אַמּוֹת דְּעַלְמָא לֹא הָוּה מֵאֵן דְּאַזְדַּוּג לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל לְקַטְרָגָא לְהוּ, אֶלֹּא עַמְלָק, וְהוּא עֲבִד בֵּישׁ לְיִשְׂרָאֵל וְאַגַּח קָרְבָּא בְּהוּ, וְאַנְתְּ אַקְדַּמְתָּ לְהוּ שְׁלָם, וְעַבְדַּת חֶסֶד עִם כְּלָהוּ, וּבְגִינֵי כֶּךָ לִית אַנְתְּ כְּדָאי לְאַתְחַבְּרָא בְּהוּ.

וְדָא עוּד, אֶלֹּא מַה כְּתִיב בֵּיהּ בִּיתְרוֹ, (שמות יח) וַיִּקַּח יִתְרוֹ חוֹתֵן מֹשֶׁה עוֹלָה וּזְבָחִים לְאַלֹּהִים, דְּהוּא אַקְרִיב קָרְבָּנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתָּא לְאַתְגַּיְרָא. מַאי קָא מִיִּירֵי. דְּקָרְבָּנִיהּ (דף ט' ע"ב) חָשִׁיב קָמִי קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְגִין דְּאִיהוּ אַקְרִיב קָרְבָּנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, פְּתִיב, (שמות יב) וַיָּבֵא אֶהָרֹן וְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַכֹּל לֶחֶם עִם חוֹתֵן מֹשֶׁה לְפָנֵי הָאֱלֹהִים. לְפָנֵי הָאֱלֹהִים דִּיקָא. מִכָּאֵן אוּלִּיפְנָא דְכָל מֵאֵן דְּאַקְרִיב קָרְבָּנָא בְּרַעוּתָא דְּלִבָּא, קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא אַזְדַּמֵּן לְקַבְּלִיהּ.

פֶּתַח וְאָמַר, (שמואל א-טו) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל הַקִּינִי. מֵאֵן הוּא הַקִּינִי? אֵלֹּו בָנִי יִתְרוֹ, חֲמוּי שֶׁל מֹשֶׁה, שְׁעָשׂוּ קֵן בְּמַדְבַּר כְּמוֹ הַדְּרוּר הַזֶּה, כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר (תהלים פב) וַדְרוּר קֵן לָהּ, כְּדֵי לְלַמַּד תּוֹרָה. שְׁתוּרָה לֹא צְרִיכָה תְּפִנּוּקִים וְלֹא סְחוּרָה, אֶלֹּא לְעַמֵּל בְּהַ יוֹמָם וְלִילָהּ. מִשׁוּם כֶּךָ נִסְעוּ לְמַדְבַּר מֵהַעֲנָג שֶׁל יְרִיחוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שופטים א) וּבְנֵי קִינִי חוֹתְנֵי מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים וְגו'.

וְאַתָּה עֲשִׂיתָ חֶסֶד עִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מִשׁוּם שְׁנָתֵן לְמֹשֶׁה לְהַנּוֹת בְּבֵיתוֹ, וּמֹשֶׁה הָיָה כָּלֵל שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְעוֹד, מִשׁוּם שְׁלַמַּד פְּרָשָׁה אַחַת יוֹתֵר בְּתוֹרָה, וּבְזֶה עָשָׂה חֶסֶד עִם יִשְׂרָאֵל.

לְמָה כָּא הַדְּבָר הַזֶּה כָּאֵן בְּמַלְחַמַת עַמְלָק? אֶלֹּא אָמַר שְׂאוּל, כְּשִׁיצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, מִכָּל שְׂאָר אַמּוֹת הָעוֹלָם לֹא הָיָה מִי שִׁיזְדוּג עִם יִשְׂרָאֵל לְקַטְרָג לְהֵם, אֶלֹּא רַק עַמְלָק, וְהוּא עָשָׂה רַע לְיִשְׂרָאֵל וְעַרְף בְּהֵם קָרֵב, וְאַתָּה הַקְדַּמְתָּ לְהֵם שְׁלוֹם וְעֲשִׂיתָ חֶסֶד עִם כְּלָם, וּמִשׁוּם כֶּךָ אֵין אַתָּה כְּדָאי לְהַתְחַבֵּר עִמָּהֶם.

וְדָא עוּד, אֶלֹּא מַה פְּתוּב בִּיתְרוֹ? (שמות יח) וַיִּקַּח יִתְרוֹ חוֹתֵן מֹשֶׁה עֲלֵה וּזְבָחִים לְאַלֹּהִים, שְׁהוּא הַקְרִיב קָרְבָּן לְקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכָא לְהַתְגַּיֵּר. מַה זֶה אוֹמֵר? שְׁקָרְבְּנוּ חָשׁוּב לְפָנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִשׁוּם שְׁהוּא הַקְרִיב קָרְבָּן לְקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, פְּתוּב וַיָּבֵא אֶהָרֹן וְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַכֹּל לֶחֶם עִם חוֹתֵן מֹשֶׁה לְפָנֵי הָאֱלֹהִים. לְפָנֵי הָאֱלֹהִים דְּוָקָא. מִכָּאֵן לְמַדְנּוּ, שְׁכָל מִי שְׁמַקְרִיב קָרְבָּן בְּרִצּוֹן הַלֵּב, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַדְמֵן לְעַמְתּוֹ.

תא חזי, קרבנא דמספנא חשיב קמי קדשא ברין הוא, דהא הוא קריב תרי קרבנין לקמיה. חד חלביה ודמיה. וחד ההוא דקריב. דהא לית ליה למיכל, והוא אייתי קרבנא. קרבנא דעני קליל מפלא תרין תורין, או תרין בני יונה, ואי לאו, זעיר קמחא, ומתכפר ביה והוא שעטא מכריזין ואמרי, כי לא כזה ולא שקץ ענות עני. כל כף למה. בגין דקרבנא דעני עדיף מפלא. דהא הוא גרים לי למהוי בעדביה דקודשא ברין הוא, הוא גרים לי למהוי בחולקא דאורייתא. בגין כף פליגנא כל נכסי (ס"א פליגנא נכסי, פליגא) למספני, דהא אינון גרמו לי פולי האי.

במה דמספנא ארתח חלביה ודמיה, כף ההוא קמחא מרתחין ליה במשח רבות. והכי אוליפנא, דאפילו כל פר נש מקרב האי מנחה על המחבת ומנחת מרחשת. בגין, דכמה דחטאה ארתח חלביה ודמיה באשא דיצר הרע, וכל שייפוי רתחי באשא, כף קרבנא דא, פהאי גוונא ממש. ועקרא דקרבנא כגוונא דחטאה, ולקרבא קמי קדשא ברין הוא, רעוּתא דלביה, ורוחיה ונפשיה, דהאי חביבא מן פלא קמיה.

ובאה חולקיהון דצדיקניא, דאינון מקרבין בכל יומא ויומא האי קרבנא לקמי קדשא ברין הוא. ומאי איהו, גרמייהו ונפשיהו דמקרבין קמיה. ואנא בעינא לקרבא האי קרבנא (ממש), ודא בעי קדשא ברין הוא מפר נש בהאי עלמא. ועם כל דא קרבנא דכלא (ס"א ממש) עדיף, בגין דיתברכון עלמין פלהו.

תו פתח ואמר, (תהלים קלה) ברוך יי מציון שוכן ירושלים הללויה. וכי מציון הוא ברוך, והא מנהרא עמיקא עלאה

בא ראה, קרבן העני חשוב לפני הקדוש ברוך הוא, שהרי הוא הקריב שני קרבנות לפניו, אחד חלבו ודמו, ואחד אותו שהקריב. שהרי אין לו לאכל, והוא הביא קרבן. קרבן העני קל מהכל - שני תורים או שני בני יונה, ואם לא - מעט קמח, ומתכפר בו, ובאותה שעה מכריזים ואומרים: כי לא כזה ולא שקץ ענות עני. כל כף למה? כי קרבן העני עדיף מהכל, שהרי הוא גרם לי להיות בגורלו של הקדוש ברוך הוא, והוא גרם לי להיות בחלק של התורה. משום כף חלקתי כל נכסי (חלקתי נכסי, חצי) לעניים, שהרי הם גרמו לי כל זה.

כמו שהעני הרתיח חלבו ודמו, כף אותו הקמח מרתיחים בשמן משחה. וכף למדנו, שאפלו כל אדם מקריב את המנחה הזו על המחבת ומנחת מרחשת, משום שכמו שהחטא הרתיח את חלבו ודמו באש היצר הרע וכל איכריו רתחו באש - כף הקרבן הזה כמו כן ממש, ועקר הקרבן כמו החטא, ולהקריב לפני הקדוש ברוך הוא רצון לבו ורוחו ונפשו, שזה חביב מהכל לפניו.

אשרי חלקם של הצדיקים שמקריבים בכל יום ויום את הקרבן הזה לפני הקדוש ברוך הוא. ומה הוא? עצמים ונפשם שמקריבים לפניו. ואני רוצה להקריב את הקרבן הזה (ממש), וזה רוצה הקדוש ברוך הוא מאדם בעולם הזה. ועם כל זה, קרבן של הכל (ממש) עדיף, כדי שיתברכו כל העולמות.

עוד פתח ואמר, (תהלים קלה) ברוך ה' מציון שכן ירושלים הללויה. וכי מציון הוא ברוך? והרי

והא מנהרא עמיקא עלאה

מהנהגה העמק העליון הוא ברוך!
אלא ברוך ה', כשמצאירה הלכנה
מאור השמש ומתקרבים זה לזו,
ולא מוסר האור הזה מזה.
ולפעמים שהלכנה נקראת בשם
המלך, כמו שהוא נקרא יהו"ה,
כך היא נקראת יהו"ה, כמו
שנאמר (בראשית יט) וה' המטיר על
סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת
ה' מן השמים. ולא זה לבדו, אלא
אפלו שליח אחד לפעמים
(ממש) נקרא בשם המלך.

דבר אחר ברוך ה' מציון - מאיזה
מקום נודע הקדוש ברוך הוא
שהוא ברוך? חזר ואמר מציון,
ממקום של ציון נודע שהוא
ברוך. מה הטעם? משום שכתוב
(תהלים קלד) כי שם צנה ה' את
הברכה וגו'. אמר לו רבי ייסא,
אשרי חלקך שזכית לכל זה.
אשרי אותם שעוסקים בתורה.
שכל מי שעוסק בתורה כאלו
אוחז בקדוש ברוך הוא. זהו
שכתוב (דברים ד) ואתם הדבקים
בה' אלהיכם חיים כלכם היום.
אם זבח שלמים קרבנו. רבי
יהודה פתח, (בראשית א) ויאמר
אלהים יהי רקיע בתוך המים
וגו'. בא ראה, בשעה שברא
הקדוש ברוך הוא את העולם -
ברא שבעה רקיעים למעלה, ברא
שבע ארצות למטה, שבעה ימים,
שבעה נהרות, שבעה ימים,
שבעה שבעות, שבע שנים,
שבע פעמים. שבעה אלפי שנים
יהיה העולם, והקדוש ברוך הוא
בשביעי של הכל.

שבעה שחקים (רקיעים) למעלה,
ובכל אחד ואחד פוכבים ומזלות
ושמשים שמשמשים בכל רקיע
ורקיע. ובכלם מאלו, מרפבות
אלו על אלו, לקבל עליהם על
מלכות רבונם, ובכל הרקיעים יש
כנפים, ומהם בארבע כנפים. מהם

איהו ברוך. אלא ברוך יי', כד נהיר סיהרא
מנהירו דשמשא, ומתקרבי דא בדא, ולא
אעדיאו נהורא דא מן דא. ולזמנין דסיהרא
אתקרי בשמא דמלפא, כמה דאיהו אקרי
יהו"ה, כף היא נקראת יהו"ה. כמה דאת
אמר, (בראשית ט) ויי' המטיר על סדום ועל
עמורה גפרית ואש מאת ה' מן השמים. ולא
דא בלחודוהי, אלא אפילו חד שליחא,
לזמנין (ממש) אתקרי בשמא דמלפא.

דבר אחר ברוך יי' מציון. מאן אתר אשתמודע
דקודשא בריך הוא, הוא ברוך. הדר
ואמר מציון, מאתר דציון אשתמודע דהוא
ברוך. מאי טעמא. בגין דכתיב, (תהלים קלג) כי
שם צנה יי' את הברכה וגו'. אמר ליה רבי
ייסא זפאה חולקך דזכית לכולי האי. זפאין
אינון דמשתדלין באורייתא, דכל מאן
דאשתדל באורייתא, פאלו אחיד בקודשא
בריך הוא, הדא הוא דכתיב, (דברים ד) ואתם
הדבקים ביי' אלהיכם חיים כלכם היום.

אם זבח שלמים קרבנו. רבי יהודה
פתח, (בראשית א) ויאמר אלהים יהי רקיע
בתוך המים וגו'. תא חזי, בשעתא דברא
קדשא בריך הוא עלמא, ברא ז' רקיעים
לעילא, ברא ז' ארצות לתתא, ז' ימים, ז'
נהרות, ז' יומין, ז' שבעות, ז' שנים. ז'
פעמים. ז' אלפי שנין דהוי עלמא, קדשא
בריך הוא בשביעאה דכלא.

ז' שחקים (ס"א רקיעין) לעילא, ובכל חד וחד
ככבים ומזלות, ושמשין דמשמשין בכל
רקיעא ורקיעא. ובכלהו מאלין, רתיכין אלין
על אלין, לקבלא עלייהו עול מלכותא
דמאריהון. ובכלהו רקיעין אית רתיכין
מרפבות ושמשים משנים זה מזה אלו על אלו, מהם בשש

בארבע פנים, ומהם בשתי פנים, ומהם באחת. מהם אש לזהט, ומהם מים. מהם רוח. זהו שפיתוב (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט.

וכך הרקיעים אלו על אלו כגלדי בצלים, אלו למטה ואלו למעלה. וכל רקיע ורקיע הולך ורועש מאימת רבונם. על פיו נוסעים, ועל פיו עומדים. ומעל לכלם הקדוש ברוך הוא שנושא הכל בחילו ותקפו. כמו כן שבע ארצות למטה, וכלם בישוב, פרט שאלה עליונים ואלה תחתונים. וארץ ישראל עליונה מהכל, וירושלים עליונה מכל ישוב.

וחברינו יושבי הדרום ראו בספרי הקדמונים ובספרו של אדם, שפך מחלקים כל הארצות הללו, שכלם נמצאים למטה כמו אותם הרקיעים שלמעלה, אלו על אלו ואלו על אלו, ובין כל ארץ וארץ רקיע מפריד בין זה לזה, ולכן כל הארצות מפרשות בשמות, וביניהן גן עדן וגיהנם, ויש ביניהן בריות משנות אלו מאלו, כמו שלמעלה, מהן בשתי פנים ומהן בארבע ומהן באחת, ומראה של אלה אינו כאלה.

ואם תאמר, הרי כל בני העולם יצאו מאדם, (אינו בר, שלא) וכי ירד אדם הראשון לכל הארצות והוליד בנים? וכמה נשים היו לו? אלא אדם לא נמצא אלא בעולם העליון הזה מכלם, שנקרא תבל, כמו שאמרנו, שפיתוב (משלי ח) (משחקת בתבל ארצו) ויצו לתבל ארצו. והתבל הזו אחוזה ברקיע שלמעלה ונאחזת בשם העליון. זהו שפיתוב (תהלים

ושמשין, משננין דא מן דא, אלין על אלין, מנהון ברו גרפיין, ומנהון בד' גרפיין. מנהון בד' פנים. ומנהון בתריין פנים, ומנהון בחד. מנהון אשא דלהיט. מנהון מיא. מנהון רוחא. הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט.

וכברו רקיעין, אלין על אלין כגלדי בצלים, אלין לתתא, ואלין לעילא. וכל רקיעא ורקיעא, אזלא ורעשא מאימתא דמאריהון. על פומיה נטלין, ועל פומיה קיימין. ועילא מפלהו קדשא בריה הוא, דנטיל פלא בחיליה ותוקפיה. כגוונא דא שבעה ארצות לתתא, וכלהו בישובא בר (דף י"א) דאלין עלאין ואלין תתאין. וארץ ישראל עלאה מפלא, וירושלם עלאה מפלא ישובא.

וחברנא יתבי דרומא, חמו בספרי קדמאי, ובספרא דאדם, דהכי מחלק כל אינון ארצות, דכלהו משתפחי לתתא, כגוונא דאינון רקיעין דלעילא. אלין על אלין, ואלין על אלין ובין כל ארעא וארעא, רקיע דמפרש בין דא לדא. ועל דא כלהו ארצות פרישן בשמהן. וביניהו גן עדן וגיהנם. ואית ביניהו בריין משננין, אלין מן אלין, כגוונא דלעילא. מנהון בתריין אנפיין, ומנהון בד', ומנהון בא'. וחיזו דאלין לאו כאלין.

ואי תימא, הא כל בני עלמא מאדם נפקו, (לאו הכי ולא) וכי נחית אדם הראשון לכלהו ארצות, ואוליד בנין, וכמה נשין הוו ליה. אלא, אדם לא אשתכח אלא בהאי עלמא עלאה מפלהו, דאקרי תבל, כדאמרינן דכתיב (משלי ח) (ס"א משחקת בתבל ארצו) ויצו לתבל

ארצו. והאי תבל אחידא ברקיע דלעילא, ואתאחידא בשמא עלאה. הדא

הוא דכתיב, (תהלים ט) והוא ישפוט תבל בצדק. בצדק ודאי. בגין כך בנוי דאדם, אשתכחו בהאי ארעא עלאה דאקרי תבל. ואינון עלאין על כלא, כגוונא דלעילא.

(ט) והוא ישפוט תבל בצדק. ודאי. משום כך בנוי של אדם נמצאים בארץ העליונה הזו שנקראת תבל. והם עליונים על הכל, כמו שלמעלה.

מאי טעמא. כמה דלעילא לכלהו רקיעים, אית רקיע עלאה, מפלהו, ולעילא אשתכח פסא דקודשא בריך הוא, כמה דאת אמר (יחזקאל א) כמראה אבן ספיר דמות פסא ועל דמות הפסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה. אוף הכא בהאי תבל, אשתכח מלפא דכלא, ומאן איהו אדם. מה דלא אשתכח בכלהו תתאין.

מה הטעם? כמו שלמעלה לכל הרקיעים יש רקיע עליון מפלם, ולמעלה נמצא פסאו של הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר כמראה אבן ספיר דמות פסא ועל דמות הפסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה. אף כאן בתבל הזו נמצא המלך של הכל, ומיהו? אדם, מה שלא נמצא בכל התחתונים.

ואינון תתאין מאן אתו. אלא מקסטורא (נ"א מקטורא) דארעא, וסיועא דרקיעא דלעילא, נפקין בריין משניין אליון מן אליון, מנהון בלבושין, מנהון בקליפין, פאליון תולעין דמשתכחי בארעא, מנהון בקליפין סומקין, אוכמין חוררין, ומנהון מפל גוונין. כך פל בריין כגוונא דא. ולא אשתכחו בקיומא בר עשר שנין. (או יתיר ס"א מעט או פחות מעט).

ואותם תחתונים מאיפה באו? אלא מהאדים (מעשן) של הארץ והסיוע של הרקיע שלמעלה, יוצאים בריות משנות אלו מאלו, מהם בלבושים, מהם בקלפות, בתולעים הללו שנמצאות בארץ, מהן בקלפות אדמות, שחורות ולבנות, ומהן מפל הגונים. כך פל הבריות כמו כן, ולא נמצאים בקיום, רק עשר שנים (או יותר. ס"א מעט או פחות מעט).

ובספרא דרב המנונא סבא, פריש יתיר, דהא כל ישובא מתגלגלא בעגולא כפדור, אליון לתתא, ואליון לעילא, וכל אינון בריין משניין בחזווייהו משנויא דאורא. כפום פל אתר ואתר, וקיימין בקיומיהו כשאר בני נשא.

ובספרו של רב המנונא סבא פירש יותר, שהרי כל הישוב מתגלגל בעגול כמו כדור, אלה למטה ואלו למעלה, וכל אותן בריות משנות במראיהן משנוי האויר כפי כל מקום ומקום, ועומדות בקיומן כמו שאר בני אדם.

ועל דא אית אתר בישובא, פד נהיר לאליון, חשיף לאליון, לאליון ימא, ולאלין ליליא. ואית אתר דכוליה ימא, ולא אשתכח ביה ליליא, בר בשעתא חדא זעירא. והאי דאמר בספרי קדמאי, ובספרא דאדם הראשון הדי הוא. דהכי כתיב, (תהלים קלט) אורף על פי נוראות נפילתי נפלאים מעשיך. וכתוב, (תהלים

ורבן יש מקום בישוב, כשמאיר לאלה חשוף לאלה, לאלה יום ולא לאלה לילה. ויש מקום שכלו יום, ולא נמצא בו לילה פרט לשעה אחת קטנה. וזה שאמר בספרי הקדמונים, ובספרו של אדם הראשון כך הוא. שפך כתוב, (תהלים קלט) אורף על פי נוראות נפילתי נפלאים מעשיך. וכתוב (שם קד) מה רבו מעשיך ה'.

וְלָכֵן הִפְלֵ יָפָה. וְסוּד זֶה נִמְסָר
לְבַעֲלֵי הַחֲכָמָה, וְלֹא לְמַחְלָקֵי
תַּחוּמִּים, מִשּׁוּם שֶׁהוּא סוּד עִמָּק
שֶׁל הַתּוֹרָה.

כְּמוֹ כֵּן לֹשׁ בַּיָּם, שְׂיֵשׁ בּוֹ כַּמָּה
בְּרִיּוֹת מְשֻׁנוֹת זוֹ מִזֶּה. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב (שם) זֶה הַיָּם גְּדוֹל וְרָחֵב
יָדִים שֶׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חֵיּוֹת
קִטְנוֹת עִם גְּדוּלוֹת שֶׁם אָנִיּוֹת
יִהְיֶה לְוִיָּתָן וְגו'. וְהִפְלֵ תְלוּי זֶה
בְּזֶה (וּמִתְקַשֵּׁר זֶה בְּזֶה), וְהִפְלֵ כְּמוֹ
שְׁלֻמְעֵלָה. וּבְכָל הַעוֹלָמוֹת אִין
שׁוֹלֵט בְּכָל, רַק אָדָם, וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מַעֲלִיּוֹ.

רַבִּי נְהוֹרָאִי סָבֵא פְרִישׁ לַיָּם
הַגְּדוֹל, וְהַתְרַעֵשׁ הַיָּם, וְנֶאֱבָדוּ כָּל
אוֹתָם שֶׁהָיוּ בְּסַפִּינָה, וְהַתְרַחֵשׁ לוֹ
נֶס, וְיָרַד בְּשִׁבְלִים יְדוּעִים לְלֵב
הַיָּם, וְיִצֵּא תַּחַת הַיָּם לִישׁוּב אֶחָד,
וְרָאָה מֵאוֹתָן הַבְּרִיּוֹת כִּלְכָן קִטְנוֹת,
וְהָיוּ מִתְפַּלְלִים תְּפִלָּה, וְלֹא יָדַע
מָה אוֹמְרִים. הַתְרַחֵשׁ לוֹ נֶס וְעֵלָה.
אָמַר, אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים
שֶׁשֶׁמֶשׁתְּדַלִּים בַּתּוֹרָה וְיודְעִים
נִסְתָּרֵי הַסּוּדוֹת הַעֲלִיּוֹנִים. אוֹי
לְאוֹתָם שְׁחוֹלָקִים עַל דְּבָרֵיהֶם
וְלֹא מֵאֲמִינִים.

מֵאוֹתוֹ יוֹם, כִּשְׁהֵיָה בֵּא לְבֵית רַב
וְאוֹמְרִים דְּבַר תּוֹרָה, הֵיָה בּוֹכָה.
אָמְרוּ לוֹ, לָמָּה אַתָּה בּוֹכָה? אָמַר
לָהֶם, מִשּׁוּם שֶׁעֲבַרְתִּי עַל אֲמוּנַת
דְּבָרֵי חֲכָמִים, וּפְוָחַד מֵהַדִּין שֶׁל
אוֹתוֹ הַעוֹלָם.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם (בְּרֵאשִׁית א), רַבִּי יְהוּדָה אָמַר,
אֲלֵמָלֵא אוֹתוֹ רְקִיעַ שֶׁמְפָרֵד בֵּין
מַיִם הַעֲלִיּוֹנִים לַמַּיִם הַתַּחְתּוֹנִים,
הֵיָהָה מַחְלָקֶת בְּעוֹלָם מֵהֶם, אֲבָל
הַרְקִיעַ הַזֶּה עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם,
וְהַעוֹלָם אֵינּוּ מִתְקַיֵּם אֲלָא עַל
שְׁלוֹם. בֵּא רָאָה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא נִקְרָא שְׁלוֹם, הוּא שְׁלוֹם

(קד) מֵה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיָהּ ה'. וְעַל דָּא, כִּלְכָא שְׁפִיר.
וְרָזָא דָּא אֲתַמְסָר לְמֵאֲרִיְהוֹן דְּחֲכָמְתָּא, וְלֹא
לְמַפְלָגֵי תַּחוּמִּין, בְּגִין דְּאִיהוּ רָזָא עִמִּיקָא
דְּאוּרִיָּתָא.

בְּגוּזְנָא דָּא אֵית בִּימָא. דְּאֵית בֵּיה פְּמָה בְּרִיין
מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא. הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב, (תְּהִלִּים קד) זֶה הַיָּם גְּדוֹל וְרָחֵב יָדִים שֶׁם
רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חֵיּוֹת קִטְנוֹת עִם גְּדוּלוֹת שֶׁם
אָנִיּוֹת יִהְיֶה לְוִיָּתָן וְגו'. וְכִלְכָא תְלוּיָא דָּא
בְּדָא (וּמִתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא), וְכִלְכָא כְּגוּזְנָא דְלַעֲיָלָא.
וּבְכִלְהוּ עֲלִמִּין לָא שְׁלֵטָא בְּכִלְכָא בַר אָדָם,
וְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא עֲלֵיהּ.

רַבִּי נְהוֹרָאִי סָבֵא פְרִישׁ לַיָּם רַבָּא, וְאֲתַרְגֵּישׁ
יִמָּא, וְאֲתַאֲבִידוּ כָּל אֵינּוֹן דִּהוּוּ בְּאַרְבָּא,
וְאֲתַרְחִישׁ לֵיה נִיסָא, וְנַחַת בְּשִׁבְלִין יְדִיעֵן
בְּלִבָּא דִּימָא, וְנַפְק תַּחוֹת יִמָּא לִישׁוּבָא חָדָא,
וְחָמָא מֵאֵינּוֹן בְּרִיין, כִּלְהוּ זְעִירִין. וְהוּוּ מַצְלִי
צְלוּתָא, וְלֹא יָדַע מֵאֵי קָא אֲמָרִי. אֲתַרְחִישׁ לֵיה
נִיסָא, וְסָלִיק. אָמַר, זַכָּאִין אֵינּוֹן צְדִיקָיָא,
דְּמִשְׁתְּדִלֵי בְּאוּרִיָּתָא, וְיָדַעִין סְתִימִין דְּרָזִי
עֲלָאִי. וְוִי לְאֵינּוֹן דְּאֲפִלִּיגוּ עַל מְלִיְהוֹן וְלֹא
מְהִימְנֵי.

מֵהֵוּוּא יוֹמָא, כִּד הָוָה אֲתִי לְבֵי רַב, וְאֲמָרִי
מִלְתָּא דְּאוּרִיָּתָא, הָוָה בְּכִי. אֲמָרִי
לֵיה, אֲמָאִי קָא בְּכִית. אָמַר לוֹן, בְּגִין דְּעֲבַרְנָא
עַל מְהִימְנוּתָא דְּמִלֵי דְּרַבְּנֹן, וּמִסְתְּפִינָא מְדִינָא
דִּהֵוּוּא עֲלֵמָא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. (בְּרֵאשִׁית
א) רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲלֵמָלֵא הֵוּוּא
רְקִיעַא דְּאַפְרִישׁ בֵּין מַיִין עֲלָאִי לְתַתָּאִי, הָוָה
פְּלִיגוּ בְּעֲלֵמָא מְנִיְהוּ. אֲבָל (דף י"ע"ב) הָאִי
רְקִיעַ, עֲבִיד שְׁלֵמָא בֵּינֵיהוּ, וְעֲלֵמָא לָא

מִתְקַיֵּמָא אֲלָא עַל שְׁלוֹם. תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא אֲקָרִי שְׁלוֹם, הוּא

ושמו שלום, והכל נקשר בשלום. רבי אבא אמר, ראיתי שהשם העליון הקדוש הכל הוא שלום, והכל אחד, והדרכים נפרדות לצד זה ולצד זה.

ויד של השם הקדוש קשורה בשלשה קשרים, משום זה הי' זהו, קוץ אחד למעלה, וקוץ אחד למטה, ואחד באמצע. משום ששלשה קשרים השתלשלו (התקשרו) בה, קוץ אחד למעלה, כתר עליון, שהוא עליון מעל כל העליונים, הראש של כל הראשים, והוא עומד על הכל. קוץ אחד באמצע, שהוא ראש אחר. משום שהיו שלשה ראשים, וכל אחד ואחד ראש לבדו. ולכן הקוץ של האמצע זהו ראש אחר שיוצא מהקוץ שלמעלה, והוא ראש של כל שאר הראשים שיבנה ממנו השם הקדוש, והראש הזה הוא נסתר של הכל.

ראש אחר תחתון, הוא ראש להשקות את הגן, והוא מעין המים שכל הנטיעות משקות ממנו. וזהו י' בשלשה קשרים, ולכן נקראת שלשלת, כמו השלשלת הזו שנקשרה זה בזה, והכל אחד.

שנינו בספרו של חנוך, בשעה שהראו לו חכמת הסודות העליונים וראה את האילן של גן עדן, הראו לו חכמה בסוד עליון, וראה שכל העולמות היו נקשרים זה בזה, שאל אותם על מה קיימים? אמרו לו, כלם עומדים על י', ממנה נבנו והשתלשלו (נבראו ונתקנו), שפתיב (תהלים קד) כלם בחכמה עשית. וראה שכלם מזדעזעים מאימת רבונם, ועל שמו כלם נקראו.

ובספרו של שלמה המלך אמר, ההגעה היא בשלשלת של שלשה

שלום. ושמייה שלום, ואתקשר כלל בשלום. רבי אבא אמר, חמינא דהאי שמא קדישא עלאה כלל הוא שלום, וכלל חד. וארחן מתפרשאן להאי סטרא, ולהאי סטרא.

ויד דשמא קדישא אתקשר בתלת קשרין, בגין דא, האי י', קוצא חד לעילא, וקוצא חד לתתא, וחד באמצעיתא. בגין דתלת קשרין אשתלשלו (נ"א אתקשרו) בה חד קוצא לעילא, כתרא עלאה, דהוא עלאה מפל עלאין, רישא דכל רישין, והוא קאים על כלל.

חד קוצא באמצעיתא, דהוא רישא אחרא. בגין דתלת רישין הוו, וכל חד וחד רישא בלחודוי. ועל דא קוצא דאמצעיתא, דא הוא רישא אחרא, דנפיק מקוצא דלעילא, והוא רישא לכל שאר רישין, לאתבנהא שמא קדישא, והאי רישא סתימא דכלל.

רישא אחרא תתאה, הוא רישא לאשקאה לגנתא, והוא מבווע דמיין, דכל נטיעין אשתקיין מגייה. ודא הוא י' בתלת קשרין. ועל דא שלשלת אקרי. כהאי שלשלת, דאתקשר דא בדא, וכלל חד.

תאנא בספרא דחנוך, בשעתא דאחזיאו ליה חכמתא דרזין עלאין, וחמא אילנא דגנתא דעדן, אחזיו ליה חכמתא, ברזא עלאה. וחמא, דכלהו עלמין הוו מתקשרין דא בדא, שאיל לזן, על מה קיימין. אמרו ליה, על י' קיימי כלהו. מגייה אתבניאו ואשתלשלו (נ"א אתבראו ואשתכללו). דכתיב, (תהלים קד) כלם בחכמה עשית. וחמא, דכלהו מזדעזעו מדחילו דמאריהון, ועל שמייה אתקרון כלהו.

ובספרא דשלמה מלכא אמר, מטון די בקטפורא דתלתא, דכלילין

בְּקִיטָפָא דְגוּפִיָּהּ. חַד דְּחִילּוּ (ס"א שְׁלִימוּ) דְּכֻלָּא.

חַד סְתִים שְׁבִילִין. חַד נְהָר עֲמִיקָא.

לְבַתָּר פְּרִיט בְּאַתְוּוֹן, (דְּאַלְפָא) בֵּיתָא בְּשַׁכְּלוּלִיָּהּ

י"ד ה"א. בְּנִינָא דְכֻלָּא. (חַד סְתִים שְׁבִילִין.

וְחַד נְהָר עֲמִיקָא לְבַל) שְׁלִימוּ דְשָׂמָא קְדִישָׁא י' רִישָׁא

דְּכֻלָּא, אָב לְכֻלָּא. ו' בֵּן דְּאוּלִּיד וְנִפְיָא מְנִיָּה.

וּמְנִיָּה אֲשַׁתְּכַח ד', בַּת. מְטְרוּנִיתָא דְכָל

דִּינִין (ס"א דִּינִין) בִּידְהָא אֲשַׁתְּכַחוּ טְמִירָא בְּכֻלְהוּ

עֲלָמִין, (ס"א עֲלָאין נִפְקוּ, וְעֲלָאין וְתַמְאין) דְּעֲלָאין נְפִקִין,

וְעֲלָאין וְתַמְאין מְנָה אֲתַזְנוּ. הָא יו"ד שְׁלִימוּ

דְּכֻלָּא, וְשָׂמָא קְדִישָׁא אֲשַׁתְּכַלל בֵּיהּ, וְאֲשַׁתְּכַח

סְתִים בְּגוּיָּהּ.

לְבַתָּר יו"ד אֲפִיק כְּלָא, וְשִׁלְשַׁל כְּלָא בְּקִשׁוּרָא

חֲדָא, דָּא בְּדָא. וְהָא אוּקְמִיָּה בּוּצִינָא

קְדִישָׁא, י' אֲפִיק הֵהוּא נְהָר, דְּכֻתִּיב בֵּיהּ (בְּרַאשִׁית

ב) וְנְהָר יוֹצֵא מֵעֶדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. (ד"א ל"ג

בְּגוּנָא) דָּא ה', רְזָא דְבִינָה, וְהִיא אִימָא עֲלָאָה.

וְהֵהוּא נְהָר, אֲפִיק תְּרִין בְּנִין, כְּמָה דְאַתְמַר.

וּמְנָה אֲתַזְנוּ. לְבַתָּר נְפִקִין תְּרִין בְּנִין,

וּבְרַתָּא אֲתַזְנַת מִבֵּן, דָּא ו', הָא בֵּן הָאִי מִלְכָּא

דְּשִׁלְמָא כְּלָא דִילִיָּהּ, רְזָא דַת"ת. וּלְבַתָּר

אֲשַׁתְּכַח ה', דְּאַתְזַנַת מִן ו'. וְהָא אוּקְמִיָּה. (ס"א

לְבַתָּר נְפִקִין תְּרִין בְּרָא וּבְרַתָּא וְהָא הָאִי בְרָא מִלְכָּא דְשִׁלְמָא כְּלָא דִילִיָּהּ.

וְהָא ה' בְּרַתָּא אֲתַזְנַת מִן ו' וְהָא אוּקְמִיָּה) אֲשַׁתְּכַח, דִּי עֲקָרָא

וְשִׁרְשָׁא וְשִׁלְמוּ דְכֻלָּא. הָדָא הוּא דְכֻתִּיב, (מְשֻׁלִי

כד) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית.

תַּנּוּ, י' שְׁמוֹת אֲשַׁתְּכַלְלוּ וְנִפְקוּ מֵהָא יו"ד.

י' דִּהִיא עֲשִׂירָאָה דְאַתְוּוֹן. וְכֻלְהוּ אָעִיל

לוֹן לְהֵהוּא נְהָר קְדִישָׁא, כִּד אֲתַעֲבָרָא. וְעֲשָׂרָה

שְׁמָהֶן כֻּלְהוּ סְתִימִין בְּחַד. וְכֻלְהוּ סְתִימִין בִּי'.

י' כְּלִיל לוֹן. י' אֲפִיק לוֹן. הוּא אָב לְכֻלָּא. אָב

לְאַבְהֵן.

נְסִתְרִים בְּאַחַד. וְכֻלְהוּ נְסִתְרִים בִּי'. י' כּוֹלְלַת אוֹתָם. י' מוֹצִיאָהּ

שְׁכֻלּוּלִים בְּדַבְק וְקִשְׁר שֶׁל גּוּפוֹ.

אַחַד פְּחוּד (שְׁלֵמוֹת) שֶׁל הַכֵּל, אַחַד

סוֹתָם שְׁבִילִים, וְאַחַד נְהָר עֲמִיקָא.

אַחַר כֶּף פְּרִט בְּאוֹתִיּוֹת, (שֶׁל

אַלֶּף) הַבַּיִת בְּשַׁכְּלוּלוֹ יו"ד ה"א,

הַבְּנִין שֶׁל הַכֵּל. (אַחַד סוֹתָם הַשְׁבִּילִים,

וְאַחַד נְהָר עֲמִיקָא לְבַל) שְׁלֵמוֹת הַשֵּׁם

הַקְּדוּשׁ י' רִאשׁוֹן שֶׁל הַכֵּל, אָב לְכֻלְהוּ.

ו' הַבֵּן שֶׁהוּלֵד וְיֹצֵא מִמֶּנּוּ, וּמִמֶּנּוּ

נִמְצָא ד', בַּת. הַגְּבִירָה שֶׁכָּל

הַדִּינִים (הַדִּינִים) בְּיָדֶיהָ נִמְצָאִים,

טְמִירָה כָּל הַעוֹלָמוֹת, (עֲלִיּוֹנִים

יּוֹצְאִים, וְעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים) שְׁעֲלִיּוֹנִים

יּוֹצְאִים, וְעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים

נִזְוָנִים מִמֶּנּוּ. הָרִי יו"ד שְׁלֵמוֹת

הַכֵּל, וְהַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ נִתְקַן בּוֹ,

וְנִמְצָא נִסְתָּר בְּתוֹכוֹ.

אַחַר כֶּף יו"ד הוֹצִיאָה הַכֵּל,

וְשִׁלְשַׁלָּה הַכֵּל בְּקִשְׁר אַחַד זֶה עִם

זֶה. וְהָרִי בְּאַרְהַ הַמְּנוּרָה

הַקְּדוּשָׁה, י' הוֹצִיאָה אוֹתוֹ הַנְּהָר,

שְׁכֻתוֹ בּוֹ (בְּרַאשִׁית ב) וְנְהָר יֹצֵא

מֵעֶדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. (כְּמוֹ זוֹ

ה', סוּד הַבַּיִת, וְהִיא הָאֵם

הַעֲלִיּוֹנָה.

וְאוֹתוֹ נְהָר מוֹצִיא שְׁנֵי בָנִים, כְּמוֹ

שְׁנַתְּבָר, וּמִמֶּנּוּ נִזְוָנִים. אַחַר כֶּף

יּוֹצְאִים שְׁנֵי בָנִים, וְהַבַּת נִזְוָנִית

מִבֵּן, זֶה ו', הָרִי בֵּן הַמֶּלֶךְ הַזֶּה

שֶׁשְׁשֻׁלוֹם כָּלוּ שְׁלוֹ, סוּד שֶׁל

תְּפָאֲרַת. וְאַחַר כֶּף נִמְצָאֵת ה'

שְׁנִזְוָנִית מִן ו', וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ. (אַחַר

כֶּף יּוֹצְאִים שְׁנֵים, בֵּן וּבַת. וְזֶה בֵּן הַמֶּלֶךְ

שְׁשֻׁלְמוֹת הַכֵּל שְׁלוֹ. וְזֶה ה' הַבַּת נִזְוָנָה מִן ו' וְהָרִי

פְּרִשׁוּהָ) נִמְצָא שְׁנֵי עֲקָר וְשִׁרְשׁ

וְשֵׁלְמוֹת הַכֵּל. זֶהוּ מָה

שְׁכֻתוֹ (מְשֻׁלִי כב) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה

בֵּית.

שְׁנֵינוּ, עֲשָׂרָה שְׁמוֹת הַשְׁתְּכַלְלוּ

וְיֹצְאוּ מֵהַיּו"ד הַזֶּה. י' שְׁהִיא

הַעֲשִׂירִית שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת. וְאֵת כָּל

הַכְּנִיסָה לְאוֹתוֹ נְהָר קְדוּשׁ

כְּשֶׁהִתְעַבְּרָה. וְעֲשָׂרָה שְׁמוֹת

אוֹתָם. הוּא אָב לְכֻלְהוּ. אָב לְאַבּוֹת.

מִמֶּנּוּ יֵצְאוּ (ובו יושבים) (בו עשר תבות) ו"ד. רְמֹז לְעֶשְׂרֵה בְּחֻשְׁבוֹן. אוֹתוֹת יו"ד כּוֹלְלוֹת לְהֶן ו"ד (י"ד), שְׁלֹמֹת הַפֶּל. ו"ד - זָכַר וּנְקָבָה. דו קוֹרְאִים לָהֶם, שְׁנַיִם. וְלֹכֵן אָדָם נִכְרָא דו פְּרָצוּפִים, וְאוֹתָם פְּרָצוּפִים זָכַר וּנְקָבָה הִיוּ כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה. ו"ד מִמְעֵלָה לְמַטֵּה. ד"ו מִמְטֵה לְמַעֲלָה, וְהַפֶּל דְּבָר אֶחָד. י"ג מִדּוֹת הֶרְחָמִים תְּלוּיִים בּוֹ, וְעַל כֵּן יו"ד כּוֹלֵל ו"ד כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

וְכֵּן רָאָה, עֶשְׂרֵה שְׁמוֹת הֵם כְּנֶגֶד עֶשְׂרֵה אוֹתוֹת. וּבִסְפָרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא הֵם שְׁמוֹנָה, וְשִׁתֵּי דְרָגוֹת כְּנֶגֶד שְׁנֵי רְקִיעִים. וּמִשְׁתַּנֵּי הַשְּׁמוֹת, עֶשְׂרֵה, וְתִשְׁעָה, וְשִׁמּוֹנָה, וְשִׁבְעָה. הַרְאֵנוּ - י"ה, מִשּׁוּם שִׁי כּוֹלֵלֵת ה', וְה' יוֹצֵאת מִי'. לָכֵן חֻכְמָה נִקְרָא י"ה.

הַשְּׁנֵי - יְהוָה (י"ד) שֶׁנִּקְרָא אֱלֹהִים, מִשּׁוּם שְׁאוֹתוֹ נִהָר רַחֲמִים, וּמִשּׁוּם שְׁדִינִים מִתְעוֹרְרִים מִמֶּנּוּ, (אֱלֹהִים וְיֵצְאוּ) כַּתּוּבוֹת אוֹתוֹת הֶרְחָמִים עִם נִקּוּד שֶׁל אֱלֹהִים, וְלֹא אֱלֹהִים דִּין.

הַשְּׁרִישִׁי - אֵל, וְהוּא גְדוֹלָה, וְהוּא נִקְרָא הָאֵל הַגְּדוֹל.

הַרְבִּיעִי - אֱלֹהִים, שְׁדִינִים מִתְעוֹרְרִים בּוֹ, וְהוּא הַדִּין הַקָּשָׁה. הַחֲמִישִׁי - יְהוָה, הַפֶּלֶל שֶׁל כָּל שְׁלֹמֹת הָאִמּוֹנָה, וְזֶהוּ רַחֲמִים בְּשְׁלֹמֹת וְזֶהוּ תִפְאָרֶת. שְׁשִׁי וְשִׁבְעִי - צְבָאוֹת נִקְרָאִים.

הַשְּׁמִינִי - א"ל ח"י, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים קל"ג) כִּי שָׁם צִוָּה ה' אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים וְגו'. וְזֶה צִדִּיק, שְׁכַל הַחַיִּים יוֹצֵאִים מִשָּׁם, וְנִקְרָא יְהוָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מִשְׁלֵי כ"ו) ה' צִדִּיק יִבְחֶן. וְזוֹהִי ו' קִטְנָה שֶׁל הַשָּׁם הַקְּדוֹשׁ. מִשּׁוּם כֶּף ו"ו שְׁנֵי נוּיִם.

יְהוָה. כְּמָה דְאֵת אִמֵּר (תְּהִלִּים י"א) י"י צִדִּיק יִבְחֶן. וְדָא הִיא ו' זְעִירָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא. בְּגִין כֶּף ו"ו וְוִין תְּרִין.

מִנִּיהַ נִפְקֵי (ס"א וְכ"י וְתָבִין) (בִּיהַ עֶשְׂרֵה תִיבִין) ו"ד. רְמֹז לְעֶשְׂרֵה בְּחֻשְׁבוֹן. אֲתוּוֹן יו"ד כְּלִיל לֹן ו"ד, (ס"א י"ד) שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא. ו"ד: דְּכַר וְנוֹקְבָא. דו קְרִינֵן לֹן, וְעַל דָּא אָדָם דו פְּרָצוּפִין אֲתַבְרִי, וְאִינוּן פְּרָצוּפִין דְּכַר וְנוֹקְבָא הוּו, כְּגוֹנָא דְלַעֲיָלָא. ו"ד מִעֲיָלָא לְתַתָּא. ד"ו מִתַּתָּא לַעֲיָלָא. וְכֻלָּא חַד מְלָה. י"ג מְכִילָן תְּלִיין בִּיהַ, וְעַל דָּא יו"ד כְּלִיל ו"ד כְּמָה דְאֵתְמַר, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

וְהָא חֲזִי, י' שְׁמַהֵן אִינוּן, לְקַבֵּל י' אֲתוּוֹן. וּבִסְפָרָא דְרַב הַמְּנוּנָא סָבָא תְּמַנְיָא אִינוּן, וְתִרִין דְרָגִין, לְקַבֵּל תְּרִין רְקִיעִין. וּמִשְׁתַּנֵּיין שְׁמַהֵן, עֶשְׂרֵה, וְתִשְׁעָה, וְתְּמַנְיָא, וְשִׁבְעָה. כְּתִמְאָה י"ה, בְּגִין דִּי כְּלִיל ה'. וְה' נִפְקָא מִן י'. בְּגִין כֶּף חֻכְמָה י"ה אֶקְרִי.

תְּנִינָא יְהוָה (נ"א י"ה) דְאֶקְרִי אֱלֹהִים. בְּגִין דְהִהוּא נִהָר רַחֲמִי, וּבְגִין דְדִינִין מִתְעַרֵי מִנִּיהַ, (ס"א ל"ג) (אֱלֹהִים וְנִפְקֵי) אֲתוּוֹן דְרַחֲמִי כְתִיב, וְנִקּוּד אֱלֹהִים. וְלֹא אֱלֹהִים דִּינָא. (דף י"א א"ב)

תְּלִיתָא, אֵל. וְהוּא גְדוֹלָה, וְהוּא אֶקְרִי הָאֵל הַגְּדוֹל.

רְבִיעָא, אֱלֹהִים. דְדִינִין בִּיהַ אֲתַעְרֵן, וְהוּא דִינָא תְקִיפָא.

חֲמִישָׁא, יְהוָה. כְּלָלָא דְכָל שְׁלִימוֹ דְמַהִימְנוּתָא, וְדָא הוּא רַחֲמִי בְשְׁלִימוֹ וְדָא הוּא תִפְאָרֶת. שְׁתִּיתָא וְשִׁבְעָא, צְבָאוֹת אֶקְרוּן.

תְּמִינָא, א"ל ח"י. כְּמָה דְאֵת אִמֵּר (תְּהִלִּים קל"ג) כִּי שָׁם צִוָּה י"י אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים וְגו'.

וְדָא צִדִּיק, דְכָל חַיִּים נִפְקִין מִתַּמֵּן, וְאֶקְרִי יְהוָה. כְּמָה דְאֵת אִמֵּר (תְּהִלִּים י"א) י"י צִדִּיק יִבְחֶן.

תשיעאה, אַדנ"י. וְדָא מְלָכוּת קַדִּישָׁא, דְּדִינִין
נִפְקִין מִתְּמָן לְעֵלְמָא. וְדָא הוּא
כְּתָרָא בְּתָרָא, דְּכִלְהוּ שְׁמֵהּ. וְשֵׁם אֱהִי"ה,
כְּלָלָא וְסְתִימָא דְקַדְמִיתָא. וְדָא הוּא כְּתָרָא
עֲלָאָה, רִישָׁא דְכָל רִישִׁין, שְׁמִיהַּ סְתִים וְלֹא
אֲתַגְלִיָּיא, וְאֲתָמַר. וּבְסַפְרָא דְאַגְדָּתָא, עֶשֶׂר
שְׁמֵהּ פְּתִיבָן בְּגוּוֹנָא אַחְרָא וְאַנָּא לָא תַּיְינָא
הָכִי.

הַתְּשִׁיעִי - אַדְנִי, זֶהוּ מְלָכוּת
הַקְּדוּשָׁה שְׁדִינִים יוֹצֵאִים מִשֵּׁם
לְעוֹלָם, וְזֶהוּ הַכְּתָר הָאֲחֵרוֹן שֶׁל
כָּל הַשְּׁמוֹת. וְשֵׁם אֱהִי"ה, הַכְּלָל
וְהַנְּסָתָר שֶׁבְּרֵאשׁוֹנָה. וְזֶהוּ כְּתָר
עֲלִיּוֹן, הָרֵאשׁ שֶׁל כָּל הָרֵאשִׁים,
שְׁמוֹ נִסְתָּר וְלֹא נִגְלָה, וְנִתְּבָאֵר.
וּבְסֵפֶר הָאַגְדָּה, עֶשֶׂר שְׁמוֹת
כְּתוּבִים בְּגוֹן אַחֵר, וְאַנּוּ לֹא שְׁנִינוּ
כָּף.

רְבִי אַבָּא פִּתַח, (שיר ד) עוֹרֵי צְפוֹן
וּבְאֵי תִימָן הַפִּיחֵי גְנֵי יִזְלוּ בְּשִׁמּוֹ
יבא דודי לָגְנוּ וַיֹּאכַל פְּרִי מְגֵדִיו.
עוֹרֵי צְפוֹן, אֵלּוּ עוֹלוֹת שֶׁנִּשְׁחָטוֹת
בְּצְפוֹן, מִשׁוֹם שֶׁהֵן מִחֻשְׁבוֹת
בְּצִפּוֹנוֹת הַלֵּב וּבְמִקּוֹם הַדִּין.
מִשׁוֹם שֶׁמִּחֻשְׁבָּה נִמְצְאָת בְּלִילָה,
בְּזִמָּן שֶׁהַדִּין נִמְצָא. רוּחַ צְפוֹן
נוֹשֶׁבֶת בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה
כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרִים אָנָּשִׁים, וְכִנּוֹר דָּוִד
מְנַגֵּן מֵאֲלִיּוֹ, וּמִחֻשְׁבוֹת גְּנֵי אֲדָם
מִתְעוֹרְרוֹת.

וּבְאֵי תִימָן, אֵלּוּ שְׁלָמִים
שֶׁנִּשְׁחָטִים בְּדְרוֹם, מִשׁוֹם שֶׁהֵם
הַשְּׁלוֹם שֶׁל הַכֹּל, שְׁלוֹם הַעֲלִיּוֹנִים
וְהַתְּחַתּוֹנִים. וְאֵלּוּ הֵם הַשְּׁלָמוֹת
שֶׁל צְדָדֵי הָעוֹלָם, הַשְּׁלָמוֹת שֶׁל
הַכֹּל מִצַּד הָאֲמוּנָה. וּשְׁלָמִים,
מִשׁוֹם שֶׁהֵם הַשְּׁלוֹם שֶׁל הַכֹּל,
הַבְּעָלִים אוֹכְלִים מֵהֶם וְנִהְיִים
מֵהֶם, שֶׁהָרִי שְׁלוֹם הוּא לוֹ וְלִכְל
הָעוֹלָם בְּדִרְגָּה אַחַת. חֻטְאוֹת
וְאֲשָׁמוֹת נֹאכְלִים לְכַהֲנִים מִשׁוֹם
שֶׁהֵם עֲתִידִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם
וּלְהַעֲבִיר אֶת חֻטְאֵיהֶם. וּמִכָּל
הַקְּרָבָנוֹת אֵין חֻבִּיבִים לְפָנָי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שְׁלָמִים,
מִשׁוֹם שֶׁנִּמְצָא שְׁלוֹם בְּעֲלִיּוֹנִים
וּבַתְּחַתּוֹנִים.

וּמַעַל כָּלֵם קִטְרֵת, שֶׁהִיא שְׁלָמָה
מִהַכֹּל, וְלֹא בָּאָה עַל חֻטָּא וְלֹא
עַל אִשָּׁם וְלֹא עַל עוֹן, אֲלָא עַל
שְׁמָחָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כו) שְׁמֵן
בְּזִמָּן שֶׁשְׁמֵן קָרֵב, זֶהוּ שְׁכֵתוּב (שְׁמוֹת

רְבִי אַבָּא פִּתַח, (שיר השירים ד) עוֹרֵי צְפוֹן וּבְאֵי
תִימָן הַפִּיחֵי גְנֵי יִזְלוּ בְּשִׁמּוֹ יבא דודי
לָגְנוּ וַיֹּאכַל פְּרִי מְגֵדִיו. עוֹרֵי צְפוֹן, אֵלּוּ עוֹלוֹת
דְּנִשְׁחָטוֹת בְּצְפוֹן, בְּגִין דְּאִינוּן מִחֻשְׁבוֹת
בְּצִפּוֹנֵי לְבָא, וּבְאַתֵּר דְּדִינָא. בְּגִין דְּמִחֻשְׁבָּה
אֲשֶׁתְּכַח בְּלִילָא, בְּזִמָּנָא דְּדִינָא אֲשֶׁתְּכַח. רוּחַ
צְפוֹן מְנַשְׁבָּא בְּפִלּוּגְתָא דְּלִילָא, כַּד מִתְעַרֵּי
אָנָּשִׁי, וְכִנּוֹר דְּדָוִד מְנַגֵּן מֵאֲלִיּוֹ, וּמִחֻשְׁבְּתָן
דְּבְנֵי נִשָּׂא מִתְעַרֵּי.

וּבְאֵי תִימָן, אֵלּוּ שְׁלָמִים דְּנִשְׁחָטִין בְּדְרוֹם,
בְּגִין דְּאִינוּן שְׁלָמָא דְּכֵלָא, שְׁלָמָא
דְּעֲלָאי וּדְתַתָּאי. וְאֵלּוּ שְׁלָמֵי דְּסִטְרֵי עֲלָמָא.
שְׁלָמֵי דְּכֵלָא מִסְטָרָא דְּמַהִימְנוּתָא. וּשְׁלָמִים:
בְּגִין דְּאִינוּן שְׁלָמָא דְּכֵלָא. בְּעָלִים אֲכָלִין
מִנֵּיהוּ, וּמִתְהַנְיִין מִנֵּיהוּ. דְּהָא שְׁלָמָא הוּא
לֵיה, וְלִכְל עֲלָמָא, בְּדִרְגָּא חָדָא. חֻטְאוֹת
וְאֲשָׁמוֹת נֹאכְלִין לְכַהֲנֵי, בְּגִין דְּאִינוּן זְמִינִין
לְכַפֵּרָא עֲלֵיהוּ, וְלֹא עֲבָרָא חוּבִייהוּ. וּמִכָּל
קְרָבָנֵי לֹא חֻבִּיבִין קָמֵי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמוֹ
שְׁלָמִים, בְּגִין דְּאֲשֶׁתְּכַח שְׁלָמָא בְּעֲלָאי וְתַתָּאי.
וְעִילָא מְכֻלְהוּ קִטְרֵת, דְּאִיהוּ שְׁלִים מְכֻלָּא,
וְלֹא אֲתִיָּא לֹא עַל חֻטָּא, וְלֹא עַל אִשָּׁם,
וְלֹא עַל עוֹן, אֲלָא עַל שְׁמָחָה. כְּמָה דְּאֵת
אָמַר (משלי כו) שְׁמֵן וּקְטֹרֶת יִשְׂמַח לֵב, וְהָא
וּקְטֹרֶת יִשְׂמַח לֵב, וְהָרִי פְּרֻשִׁיָּה. וְלִכְּן קִטְרֵת לֹא קָרְבָּה אֲלָא

והקטיר עליו אהרן קטרות סמים
 בפקר בפקר בהטיבו את הנרות
 יקטירנה. וכתוב (שם) ובהעלות
 אהרן את הנרות בין הערבים
 יקטירנה. משום שנמצאים שמן
 וקטרות כאחד. בא ראה, שלמים
 הוא שלום בכל, וקטטה וקטרוג
 לא מתעוררים בעולם. אבל
 קטרות קושרת את קשר האמונה.
 רבי אלעזר אמר, כל עשרת
 השמות כתובים, ואנו שנינו,
 שהראשון אהיה, זה הנסתר
 העליון, כמי שאומר: אני מי
 שאני! ולא נודע מי הוא. אחר
 כף אשר אהיה, אני שעתידי
 להתגלות באותם הפתרים
 (האחרים), שהרי בראשונה נסתר,
 ואחר כף מתחיל להתגלות, עד
 שמגיע לגלוי של השם (של
 שלמות) הקדוש.

וכך כתוב במשה, אהיה
 בראשונה הנסתר של הכל, אני
 הוא מי שאני. אחר כף אשר
 אהיה, אני עתיד להתגלות. אחר
 כף אהיה אחרון, וזה פשהאם
 מתעברת ועדין הוא נסתר. מתי
 מתגלה? בזמן שכתוב (שמות א) לך
 ואספת את זקני ישראל ואמרת
 אלהם ה' אלהי אבותיכם וגו'. זו
 שלמות הכל, וכאן הוא הגלוי
 והקשר של השם הקדוש.

משום כף, הראשון של הכל -
 אהיה. השני - יה. משום שחכמה
 מוציאה ה' ונסתרת בה, ולא
 נפרדת ממנה לעולמים, והרי
 פרשוה שכתוב, (בראשית ב) ונהר
 יצא מעדן, כמו זה. ה.

וכך למדתי מאבא, י' כמו
 שנתבאר. אחר כף י"ה, שלא
 נפרדים לעולמים, י' מוציאה ה',
 כמו זה ה' הרי י', ואותו נהר
 שיוצא ממנו. ונמשך ממנו

אוקמוה. ועל דא, קטרות לא מתקרב אלא
 בזמנא דשמן מתקרב, הדיא הוא דכתיב, (שמות
 ל) והקטיר עליו אהרן קטרות סמים בפקר בפקר
 בהטיבו את הנרות יקטירנה. וכתוב, (שמות
 ל) ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים
 יקטירנה. בגין דאשתכחו שמן וקטרות כחדא.
 תא חזי, שלמים בכלא הוא שלמא. וקטטה
 וקטרוגא לא אתער בעלמא, אבל קטרות,
 קשיר קשירו דמהימנותא.

רבי אלעזר אמר, פלהו עשרה שמהן כתיבי,
 ואנן תנינן. קדמאה, אהיה, דא סתימא
 עלאה, כמאן דאמר אנא מאן דאנא, ולא
 אתיידע מאן הוא. לבתר אשר אהיה, אנא
 דזמין לאתגליא, באינון פתרין (אחרים), דהא
 בקדמייתא סתים, ולבתר שרי לאתגליא, עד
 דמטי לגלויא דשמא (ס"א דשלימו) קדישא.

וכך כתיב במשה, אהיה בקדמייתא, סתימו
 דכלא, אנא הוא מאן דאנא. לבתר אשר
 אהיה, אנא זמין לאתגליא. לבתר אהיה
 בתראה, ודא כד אימא מתעברא, ועדיין הוא
 סתים. אימתי אתגליא. בזמנא דכתיב, (שמות
 א) לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם
 יי' אלהי אבותיכם וגו', דא שלימו דכלא,
 והכא הוא גלויא וקשורא דשמא קדישא.

בגין כף, קדמאה דכלא, אהיה. תניינא, יה.
 בגין דחכמה אפיק ה', וסתים ביה, ולא
 אתפרשא לעלמין מגיה. והא אוקמוה
 דכתיב, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן פהאי גוונא.
 ה.

והכי אולפינא מאבא, י' כמה דאתמר. לבתר
 י"ה, דלא מתפרשן לעלמין, י' אפיק
 ה', פהאי גוונא ה הרי י'. וההוא נהר דנפיק

מניה. ואתמשך מניה ולתתא, תרין בנין דנפקין מנייהו. מסטרא דאבא

וּלְמִטָּה, שְׁנֵי בָנִים שְׂוִיָּצִים
מֵהֶם. מִצַּד הָאֵב ' יוֹצֵא בֶן, שֶׁהָרִי
אוֹחֵז בּוֹ בִּי, וְאוֹחֵז בְּאוֹתוֹ נֶהָר.
וּמִצַּד הָאֵם יוֹצֵאת בַּת, שֶׁהִיא
הַנֶּהָר הַתְּחִתּוֹן, וְהַבֶּן הַזֶּה נִמְשָׁךְ
אֲחֵר כִּף וְיוֹצֵא מֵהֶם, וְהוּא ו', וְזֶה
יֹרֵשׁ אֶת הָאֵב וְהָאֵם, וְנִקְשְׁרַת בּוֹ
אֲמוּנַת הַכֹּל, וּמִמֶּנּוּ נְזוּנִית הַבַּת,
מֵאוֹתָהּ יִרְשָׁה שֶׁהוּא יֹרֵשׁ .

וְלִכֵּן צָרִיךְ לְכַתֵּב אֶת הַשֵּׁם
הַקְּדוּשׁ - ' בְּרֵאשׁוֹנָה, קוֹץ אֶחָד
לְמַעַלָּה, וְקוֹץ אֶחָד בְּאֲמֻצֵּעַ, וְקוֹץ
אֶחָד לְמִטָּה, וְהָרִי נִתְבָּאֵר. אֲחֵר
כִּף יֵה, שְׂאִין נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה
לְעוֹלָמִים. כְּמוֹ כֵּן ה', כְּדֵי שְׂמִיָּצְאוֹ
שְׁנֵיהֶם בְּשִׁלְמוֹת הַכֹּל, אָב וְאֵם
בֶּן וּבַת. כְּמוֹ כֵּן י"ה (י"ה). הָרִי לֶךְ
כָּל שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה.

אֲחֵר כִּף מִתְּפִשְׁטַת הָאֲמוּנָה,
וְיוֹצֵאִים שְׁנֵי בָנִים מִכָּלֵל אֶחָד
בְּדַרְכֵיהֶם. הַבֶּן יוֹצֵא מִשְׁנֵיהֶם,
וְהוּא ו' שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ. הַבַּת
יוֹצֵאת מִצַּד הָאֵם, וְהִיא ה'
אֲחֵרוֹנָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, וְאִין
נִשְׁלַמַת אֶלָּא עִם ו', מִשׁוּם שְׂמִמְנוֹ
הִיא נְזוּנִית, וְלִכֵּן צָרִיךְ לְכַתֵּב ו'
וְאֲחֵר כִּף ה', כְּמוֹ זֶה ה', הָרִי ו'
וְאוֹתָהּ הַהִתְפָּשְׁטוֹת שְׂוִיָּצֵאת
מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ אוֹתוֹ נֶהָר שְׂוִיָּצֵא מִי,
מִשׁוּם שְׂמִמְנוֹ נְזוּנִית. ו' הָרִי בֶן
שְׂוִיָּצֵא מִמֶּנּוּ לְמִטָּה.

וְהַדְּבָרִים הֵלְלוּ בְּאֵר אוֹתָם אָבִי,
וְהָרִי נִתְבָּאֵרוֹ. וְאִנִּי כְּשִׂמְגִיעַ
לְדַבְּרִים הֵלְלוּ, אוֹמֵר אוֹתָם,
מִשׁוּם שְׂצוֹאֵת אָבִי כִּף. וְכִף צָרִיךְ
אָדָם לְהַזְהֵר בְּשֵׁם הַקְּדוּשׁ,
שְׂיִכְתֵּב אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ כְּמוֹ זֶה,
וְזֶהוּ כְּרֵאוּי. וְאֵם לֹא, אִינוֹ נִקְרָא
שֵׁם קְדוּשׁ, וְנִקְרָא פְּגוּם. וּמִי
שְׂפּוּגֵם אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, טוֹב לוֹ
שֶׁלֹּא נִבְרָא.

הַשְּׂרִישִׁי - יְהו"ה שְׂנִקְרָא אֱלֹהִים,
כְּמוֹ שְׂנִאָמַר, רַחֲמִים, וְיוֹצֵא
מִמֶּנּוּ דִין, וְזֶהוּ אוֹתוֹ נֶהָר

י', נִפְיִק בֶּן, דִּהָא אֶחָד בֵּיה בִּי, וְאֶחָד בֵּיהוּא
נֶהָר. וּמִסְטָרָא דְאִימָא נִפְקַת בַּת, דְּאִיהוּ נֶהָר
תְּתָא, וְהָאִי בֶן אֲתִמְשָׁךְ לְבָתֵּר וְנִפְיִק
מִנְיֵיהוּ, (דף יא ע"ב) וְהוּא ו', וְדָא יִרִית לְאָבָא
וְלְאִימָא, וְאֲתִקְשַׁר בֵּיה מְהִימְנוּתָא דְכָלָא.
וּמִנְיָה אֲתִזְנַת בְּרֵתָא, מֵהֵהוּא יִרוּתָא דְאִיהוּ
יִרִית.

וְעַל דָּא בְּעֵי לְמַכְתֵּב שְׂמָא קְדִישָׁא, י'
בְּקַדְמִיתָא, קוֹצֵא חַד לְעֵילָא, וְקוֹצֵא חַד
בְּאֲמֻצֵּיתָא, וְקוֹצֵא חַד לְתַתָּא, וְהָא אֲתִמַּר.
לְבָתֵּר יֵה, דִּלָּא מִתְּפָרְשֵׁן דָּא מִן דָּא לְעַלְמִין,
כְּגוֹוְנָא דָּא ה'. בְּגִין דִּישְׁתַּכְּחוּ תְרוּוִייהוּ
בְשִׁלְמוֹ דְכָלָא, אָב וְאֵם בֶּן וּבַת. כְּגוֹוְנָא דָּא
י"ה (ס"א ו"ה). הָרִי לֶךְ כָּל שְׂלִימוֹ דְמְהִימְנוּתָא.

לְבָתֵּר אֲתִפְשֵׁט מְהִימְנוּתָא, וְנִפְקִין תְּרִין בְּנִין
מִכָּלֵלֵא חַד, בְּאַרְחֵייהוּ. בֶּן נִפְיִק
מִתְרוּוִייהוּ, וְהוּא ו' דְשְׂמָא קְדִישָׁא. בַּת נִפְקַת
מִסְטָרָא דְאִימָא, וְהִיא ה' בְּתַרְאָה דְשְׂמָא
קְדִישָׁא. וְלֹא אֲשְׁתַּלִּימַת אֶלָּא עִם ו', בְּגִין
דְּמִנְיָה אֲתִזְנַת, וְעַל דָּא בְּעֵי לְמַכְתֵּב ו', וְלְבָתֵּר
ה', כְּגוֹוְנָא דָּא ה', הָרִי ו' וְהֵהוּא אֲתִפְשֵׁטוּתָא
דְנִפְיִק מִנְיָה, כְּגוֹוְנָא דֵהוּא נֶהָר דְנִפְיִק מִן
י', בְּגִין דְּמִנְיָה אֲתִזְנַת. ו' הָרִי בֶן דְנִפְיִק מִנְיָה
לְתַתָּא.

וְהָא מְלִין אֶלִין אוֹקִים לוֹן אָבָא, וְהָא אֲתִמַּרוּ.
וְאִנָּא כַד מְטִינָא לְמִלִין אֶלִין, אִימָא לוֹן,
בְּגִין דְּפִקְדוּנָא דְאָבָא הָכִי. וְהָכִי בְּעֵי בַר נִשׁ
לְאִזְדַּהֲרָא בְשְׂמָא קְדִישָׁא, דִּיכְתוּב שְׂמָא
קְדִישָׁא כְּגוֹוְנָא דָּא, וְדָא אִיהוּ כְּדָקָא חֲזִי. וְאִי
לֹאו, לֹא אִקְרִי שְׂמָא קְדִישָׁא וְאִקְרִי פְּגִים.
וּמֵאֵן דְּפְגִים שְׂמָא קְדִישָׁא, טַב לִיָּה דִּלָּא
אֲתִבְרִי.

תְּלִיתָא, יְהו"ה דְּאִקְרִי אֱלֹהִים כְּמָה דְאֲתִמַּר,

רַחֲמֵי, וְנִפְיֵק מִנִּיהַ דִּינָא. וְדָא הוּא הַהוּא נְהָר,
דְּנִגִּיד וְנִפְיֵק מִעֲדָן.

רַבִּיעָא, אֵל גְּדוּל. וְהָא אַתְּמַר, וְדָא גְדוּלָּה.
חֲמִשָּׁא, אֱלֹהִים. וּבְכָל אֶתְר הוּא גְבוּרָה.
שְׁתִּיתָא, יְהוָה, רַחֲמֵי, שְׁלִימוּ דְכָלָא. עֲקָרָא
דְכָלָא. קְשָׁרָא דִי מְהִימְנוּתָא. אַחִיד
לְכָל סְטָרִין. וְדָא תַּפְאַרְת יִשְׂרָאֵל.

שְׁבִיעָא וּתְמִינָא עֲבָאוּת. וְעַל דָּא, יְהוָה
קָרִיב בְּכָלָא. אַחִיד בְּכָל סְטָרִין,
לְזַמְנִין יְיָ אֱלֹהִים, דְּהָא קָרִיבִין אֵינוּן תַּפְאַרְת
לְגַבֵּי גְבוּרָה. לְזַמְנִין יְיָ עֲבָאוּת, דְּהָא קָרִיבִין
אֵינוּן תַּפְאַרְת לְגַבֵּי נֶצַח וְהוּד, דְּאֶקְרוּן עֲבָאוּת.
וְהָא אַתְּמַר דְּאֶשְׁתַּמוּדְעָן מִלֵּי נְבִיאֵי מְהִימְנֵי
מְפוּמִּיהוּ. פֶּד אַמְרֵי, כֹּה אָמַר יְיָ אֱלֹהִים. וְכַד
אַמְרֵי, כֹּה אָמַר יְיָ עֲבָאוּת. וְהוּוּ יַדְעִין מֵאָן
אַתְר אַתְּיִין מִלִּין.

תְּשִׁיעָא (ג"א א"ל) שְׂדֵי. דְּאָמַר לְעֵלְמָא דִּי, דְּהָא
דִּי סְפוּקָא הוּא. וְסְפוּקָא לָא אֶתִּי
לְעֵלְמָא, אֶלָּא מִן צְדִיק, דְּאִיהוּ יְסוּד עוֹלָם,
דְּאָמַר לְעוֹלָם דִּי.

עֲשִׂירָא, אֲדַנְיָ. דְּהָא דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא
וְדָאֵי. וְהָאֵי לְאַגְחָא קָרִבִין דְּמַלְכָּא
בְּעֵלְמָא. וְדָא גְבוּרָה תַּתָּא, וְדָא אִיהוּ צְדִיק.

וְאֵלִין אֵינוּן עֲשָׂרָה שְׁמֵהֶן דְּקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא
אַקְרִי בְּהוּ, מִתְקַשְׁרִין דָּא בְּדָא, בִּיחודָא
שְׁלִים. וְאֵלִין אֵינוּן כְּתָרִין קְדִישִׁין דְּמַלְכָּא,
דְּהוּא אֶשְׁתַּמוּדְע בְּהוּ, וְאֵינוּן שְׁמִיה, וְהוּא
אֵינוּן. וְכַד מִתְקַשְׁרִין כְּתָרִין, עַל רִיחָא
דְּקְטָרְת, כְּדִין אַקְרִי קְטָרְת, קְשׁוּרָא דְּמִתְקַשְׁרִין
כְּתָרִין. וְכַפָּא חוּלְקִיהוּן דְּצְדִיקֵינָא, דִּינְדְעִין
אוּרְחִין דְּאוּרִייתָא, וְיַדְעִין לְאֶשְׁתַּמוּדְעָא
בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיהוּן, עַלִּיהוּ כְּתִיב (ישעיה טו) וּבָאוּ
וְרָאוּ אֶת כְּבוֹדִי.

שְׁשׁוּפְע וְיוֹצֵא מִעֲדָן.
הַרְבִּיעִי - אֵל גְּדוּל. וְהָרִי נֶאֱמַר,
וְזוּ גְדוּלָּה.

הַחֲמִישִׁי - אֱלֹהִים, וּבְכָל מְקוֹם
הוּא גְבוּרָה.

הַשְּׁשִׁי - יְהוָה, רַחֲמִים, שְׁלֵמוֹת
הַכֹּל, הַעֲקָר שֶׁל הַכֹּל. קְשֶׁר
הָאֵמוּנָה, אַחוּז לְכָל הַצְּדִיקִים, וְזוּ
תַּפְאַרְת יִשְׂרָאֵל.

הַשְּׁבִיעִי וְהַשְּׁמִינִי - עֲבָאוּת. וְלִכְּן
יְהוָה קָרוּב בְּכָל. אַחוּז בְּכָל
הַצְּדִיקִים, לְפַעְמִים ה' אֱלֹהִים,
שְׁתֵּרֵי הֵם קָרוּבִים תַּפְאַרְת
לְגְבוּרָה. לְפַעְמִים ה' עֲבָאוּת,
שְׁתֵּרֵי הֵם קָרוּבִים תַּפְאַרְת לְנֶצַח
וְהוּד, שְׁנִקְרָאִים עֲבָאוּת. וְהָרִי
נִתְבָּאָר שְׁנוֹדְעִים דְּבָרֵי הַנְּבִיאִים
הַנְּאֻמִּים מִפִּיהֶם, כְּשֶׁאֹמְרִים כֹּה
אָמַר ה' אֱלֹהִים, וְכִשֶׁאֹמְרִים כֹּה
אָמַר ה' עֲבָאוּת, וְהָיוּ יוֹדְעִים
מֵאִיזָה מְקוֹם בָּאִים הַדְּבָרִים.

הַתְּשִׁיעִי - (ל"א ט"ז) שְׂדֵי. שְׁאָמַר
לְעוֹלָם דִּי, שְׁתֵּרֵי דִי סְפוּק
הוּא. וְהַסְּפוּק לָא בָּא לְעוֹלָם
אַלָּא מִצְדִּיק שֶׁהוּא יְסוּד הָעוֹלָם,
שְׁאָמַר לְעוֹלָם דִּי.

הָעֲשִׂירִי - אֲדַנְיָ, שְׁתֵּרֵי דִין
הַמַּלְכוּת דִּין וְדָאֵי. וְזֶה לְעָרֹף אֶת
קְרֻבוֹת הַמַּלְךְ בְּעוֹלָם, וְזוּ גְבוּרָה
תַּחְתּוֹנָה, וְזֶהוּ צְדִיק.

וְאֵלוֹ הֵם הַעֲשָׂרָה שְׁמוֹת שְׁבָהֶם
נִקְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, קְשׁוּרִים
זֶה בְּזֶה בִּיחוד שְׁלֵם, וְאֵלוֹ הֵם
הַכְּתָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַמַּלְךְ,
שֶׁהוּא נוֹדֵע בְּהֶם, וְהֵם שְׁמוֹ, וְהוּא
הֵם. וְכִשְׁנֹקְשִׁרִים כְּלָם כְּאֶחָד עַל
רִיחַ הַקְּטָרְת, אִז נִקְרָאת קְטָרְת,
הַקְּשֶׁר שְׁנֹקְשִׁרִים כְּאֶחָד. אֶשְׁרֵי
חֲלָקֶם שֶׁל הַצְּדִיקִים שִׁיּוֹדְעִים
אֶת דְּרָכֵי הַתּוֹרָה וְיוֹדְעִים לְהַפִּיר
בְּכָבוֹד רַבּוֹנָם, עַלִּיהֶם כְּתוּב (ישעיה

טו) וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת כְּבוֹדִי.

וְאִם זָבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוּ. (ויקרא ג) רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָמַר, כְּתִיב (במדבר ז) עֲשֶׂה עֲשֶׂה הַכֶּף
 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. עֲשֶׂה עֲשֶׂה לְמֵאֵי קָא אַתְיָא.
 אֲלֵא, עֲשֶׂה לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. וְעֲשֶׂה לְמַתָּן
 תּוֹרָה. עֲשֶׂה מְאֻמְרוֹת בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
 וְעֲשֶׂה מְאֻמְרוֹת בְּמַתָּן תּוֹרָה. בְּמֵאֵי קָא מִיִּירֵי.
 בְּגִין דְּעֲלָמָא לֹא אַתְבְּרִי אֲלֵא בְּגִין אֲוִרֵיתָא,
 וְכָל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל מִתְעַסְקִי בְּאֲוִרֵיתָא, עֲלָמָא
 מִתְקִיִּמָא. וְכָל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל מִתְבְּטְלִי
 מְאֻרֵיתָא, מַה כְּתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי
 יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקֹּת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.
 הָא חֲזִי, עֲשֶׂה מְאֻמְרוֹת לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
 כְּדַתְנִן בְּעֲשֶׂה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם.
 עֲשֶׂה מְאֻמְרוֹת לְמַתָּן תּוֹרָה, אֵלּוּ עֲשֶׂרֶת
 הַדְּבָרוֹת. כְּתִיב (שמות כ) אֲנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ. וְכְתִיב
 בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית (בראשית א) יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר.
 דָּא מְהֵימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף ר"ב
 ע"א) אוֹר אֲקָרִי, דְכְתִיב, (תהלים כז) יְיָ אוֹרִי וְיִשְׁעִי
 מִמִּי אִירָא וְגו'.

כְּתִיב (שמות כ) לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל
 פָּנָי. וְכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, (בראשית
 א) יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגו'. יְהִי רָקִיעַ, אֵלִין
 יִשְׂרָאֵל, דְּאִינּוּן חוּלְקָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְּאֲחֻדִין בְּהֵוּא אַתְרָא דְאֲקָרִי שְׁמַיִם. וְהֵינּוּ
 רְזָא, דְזְמַנָּא חָדָא שְׂאֵל רַבִּי יִיסָא סְבָא לְרַבִּי
 אֲלַעָאִי, אָמַר, הָא שְׂאֵר עַמִּין יָהֵב לוֹן קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְרַבְרַבִּין מְמַנֵּן שְׁלִיטִין, יִשְׂרָאֵל בְּאֵן
 אַתְרָא יָהֵב לוֹן. שְׁלַח לִיָּהּ, וַיִּתֵּן אֲתָם אֱלֹהִים
 בְּרָקִיעַ הַשְּׁמַיִם, וְשִׁפִּיר שְׁלַח לִיָּהּ.

בְּתוֹךְ הַמַּיִם, בֵּין מְלוּלֵי אֲוִרֵיתָא. וַיְהִי מִבְּדִיל
 בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְאֲקָרִי בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּבֵין עֲבוּדָה זָרָה,
 דְאֲקָרִי (ירמיה ב) בּוֹרוֹת נִשְׁפָּרִים וְגו' דְאִינּוּן מַיִם

וְאִם זָבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוּ. רַבִּי
 שְׁמַעוֹן אָמַר, כְּתוּב (במדבר
 ז) עֲשֶׂה עֲשֶׂה הַכֶּף בְּשֶׁקֶל
 הַקֹּדֶשׁ. עֲשֶׂה עֲשֶׂה, לְמַה זֶה
 בָּא? אֲלֵא עֲשֶׂה לְמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, וְעֲשֶׂה לְמַתָּן תּוֹרָה.
 עֲשֶׂה מְאֻמְרוֹת בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, וְעֲשֶׂה מְאֻמְרוֹת בְּמַתָּן
 תּוֹרָה. בְּמַה זֶה מְדַבֵּר? מִשּׁוּם
 שְׁהַעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֲלֵא בְּשִׁבִיל
 הַתּוֹרָה, וְכָל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל
 עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, הָעוֹלָם מִתְבְּטֵלִים.
 וְכָל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל מִתְבְּטֵלִים
 מִתּוֹרָה, מַה כְּתוּב? (ירמיה לג) אִם
 לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקֹּת
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.

בֵּא רֵאה, עֲשֶׂה מְאֻמְרוֹת
 לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, כְּפִי שְׁשִׁנִּינוּ
 בְּעֲשֶׂה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם.
 עֲשֶׂה מְאֻמְרוֹת לְמַתָּן תּוֹרָה, אֵלּוּ
 עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת. כְּתוּב (שמות ב)
 אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. וְכְתוּב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, (בראשית א) יְהִי אוֹר וַיְהִי
 אוֹר. אֲמוּנַת הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הַזֶּה נִקְרָאת אוֹר, שְׁכְתוּב (תהלים
 כז) ה' אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא וְגו'.
 כְּתוּב (שמות ב) לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים
 אֲחֵרִים עַל פָּנָי. וְכְתוּב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, (בראשית א) יְהִי רָקִיעַ
 בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגו'. יְהִי רָקִיעַ - אֵלּוּ
 יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם חֻלְקוֹ שֶׁל הַקֹּדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שְׂאוּחֻזִים בְּאוֹתוֹ
 מְקוּם שְׁנִקְרָא שְׁמַיִם. וְהֵינּוּ הַסּוּד,
 שְׁפַעֵם אַחַת שְׂאֵל רַבִּי יִיסָא סְבָא
 לְרַבִּי אֲלַעָאִי, אָמַר, הָרִי אַתְּ שְׂאֵר
 הַעַמִּים נִתֵּן הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְגִדּוּלִים מְמַנִּים שְׁלִיטִים, וְאַתְּ
 יִשְׂרָאֵל בְּאִיזָה מְקוּם נִתֵּן אוֹתָם?
 שְׁלַח לוֹ, וַיִּתֵּן אֲתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ
 הַשְּׁמַיִם. וְיִפְּהָ שְׁלַח לוֹ.

בְּתוֹךְ הַמַּיִם, בֵּין דְּבוּרֵי הַתּוֹרָה.
 וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם - בֵּין
 הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנִקְרָא בְּאֵר
 מַיִם חַיִּים, וּבֵין עֲבוּדָה זָרָה

שְׁנֵי קָרָאת (ירמיה ב) בארת נְשָׁפְרִים וגו', שֶׁהֵם מִים הַמָּרִים, מִים עֲכוּרִים, מְכַנְסִים, סְרוּחִים וּמְטַנְפִים, וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשִׁים מְכַדִּילִים בֵּין מִים לְמִים.

בְּתוֹב (שמות כ) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא, וְכִתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, (בראשית א) יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד. בֹּא וּרְאֵה, כָּל מִי שֶׁנִּשְׁבַּע בְּשֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשִׁקְרָה, כְּאִלוֹ הַפְּרִיד אֶת הָאֵם מִמְּקוֹמָהּ לְמַעַלָּה, וְהַפְּתִירִים הַקְדוּשִׁים אֵינֵם מְתִישְׁבִים בְּמְקוֹמָם, כְּמוֹ שְׁנֵי אֲמָר (משלי טו) וְנִגְזַן מִפְּרִיד אֲלוֹף. וְאֵין אֲלוֹף אֵלֶּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכִתוּב יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, אֵל תִּשָּׂא פְרוּד בְּגַלֵּל שְׁבוּעַת שִׁקְרָה. אֵל מְקוֹם אֶחָד, כְּרֵאוּי בְּמְקוֹם אֶמֶת, וְלֹא בְּמְקוֹם אַחַר לְשִׁקְרָה. וְמָה הַשִּׁקְרָה? הוּא שֶׁהוֹלְכִים הַמַּיִם לְמְקוֹם אַחַר שְׂאִינוֹ שְׁלֵהֶם.

בְּתוֹב זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, וְכִתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֹשֶׂב. מִתִּי מִתְגַּדְּלֵת הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה וּמִתְעַטְרֵת בְּעִטְרוֹתֶיהָ? הֲוִי אוֹמֵר, בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, שֶׁהָרִי אֵז מִתְחַבֵּרֵת הַכֶּלֶה (הַגְּבִירָה) עִם הַמֶּלֶךְ לְהוֹצִיא דְשָׂאִים וּבְכֻרֹת לְעוֹלָם. בְּתוֹב כְּפִד אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, וְכִתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, יְהִי מֵאֵרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם. מָה זֶה אוֹמֵר? אֵלֶּא אֵלוֹ הַמְּאֻרֹת, זֶהוּ אֲבִיךָ וְאִמְךָ. אֲבִיךָ זֶה הַשֶּׁמֶשׁ. אִמְךָ זֶה הַלְּבָנָה. וְאֵין שֶׁמֶשׁ אֵלֶּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכֵתוֹב (תהלים פד) כִּי שֶׁמֶשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹהִים. וְאֵין לְבָנָה אֵלֶּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁכֵתוֹב (ישעיה ס) וִירְחָף לֹא יֵאֲסֹף, וְעַל כֵּן הַכֹּל אֶחָד.

בְּתוֹב לֹא תִרְצַח, וְכִתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, יִשְׂרָצֵי הַמַּיִם שֶׁרָץ נִפְשׁ חַיָּה, וְאֵתָה אֵל תִּהְרַג אָדָם

הַמָּרִים, מִים עֲכוּרִין, מְכַנְסִים, סְרוּחִים וּמְטַנְפִים. וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין מְכַדִּילִין בֵּין מִים לְמִים.

בְּתוֹב (שמות כ) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יי' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא, וְכִתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, (בראשית א) יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד. תָּא חֲזִי, כָּל מָאן דְּאוּמִי בְּשִׁמְא קְדִישָׁא לְשִׁקְרָא, כְּאִילוֹ פְּרִישׁ אִימָא מֵאֲתָרָה לְעִילָא. וְכִתְרִין קְדִישִׁין לֹא מְתִישְׁבִי בְּדוּכְתִייהוּ, כְּמָה דְּאֵת אֲמָר, (משלי טו) וְנִגְזַן מִפְּרִיד אֲלוֹף. וְאֵין אֲלוֹף אֵלֶּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְכִתוּב יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, לֹא תִשָּׂא פְרוּדָא, כְּגִין אוּמָאָה דְּשִׁקְרָא. אֵל מְקוֹם אֶחָד, כְּדָקָא חֲזִי בְּאֲתָר דְּקִשׁוּט, וְלֹא בְּאֲתָר אַחְרָא לְשִׁקְרָא. וּמֵאִי שִׁקְרָא. הוּא דְּאֲזַלִּין מֵיָא לְאֲתָר אַחְרָא, דְּלָאוּ אִיהוּ דִּילִיָּה.

בְּתוֹב (שמות כ) זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, וְכִתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֹשֶׂב. אִימְתִי אֲתִרְבִּיאַת אֲרַעָא קְדִישָׁא וְאֲתַעְטְרֵת בְּעִטְרָהָא, הֲוִי אוֹמֵר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, דְּהָא כְּדִין אֲתַחְבֵּרֵת כֶּלֶה (ג"א מְסֻרִיָּהָא) בְּמִלְפָּא, לְאַפְקָא דְשָׂאִין וּבְכֻרָאן לְעֵלְמָא.

בְּתוֹב כְּפִד אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. וְכִתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, יְהִי מֵאֵרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם. מֵאִי קָא מִיִּירִי. אֵלֶּא אֲלִין מְאֻרֹת, דָּא הוּא אֲבִיךָ וְאִמְךָ. אֲבִיךָ, דָּא שֶׁמֶשׁ. אִמְךָ, דָּא סִיְהָרָא. וְאֵין שֶׁמֶשׁ אֵלֶּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכִתוּב, (תהלים פד) כִּי שֶׁמֶשׁ וּמִגֵּן יי' אֱלֹהִים. וְלִית סִיְהָרָא אֵלֶּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּכִתוּב, (ישעיה ס) וִירְחָף לֹא יֵאֲסֹף, וְעַל דָּא כֹּלָא חֵד.

בְּתוֹב לֹא תִרְצַח, וְכִתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,

יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְאַנְתָּ לֹא תִקְטָל
 בְּרֵשׁ, דְּאִקְרִי הָכִי, דְּכַתִּיב וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ
 חַיָּה. וְלֹא תִהְיוּ כַּדְּגָיִם הַלְלוּ, דְּרַבְרַבִּי בְּלַעֲי
 לְזוּטְרִי.

בְּתִיב לֹא תִנְאַף, וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
 תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. מִכָּאן
 אוֹלִיפְנָא, דְּלֹא יִשְׁקַר בְּרֵשׁ בְּאַנְתּוֹ אַחֲרָא
 דְּלֹא אִיהִי בֵּת זוּגִיָּה. וְעַל דָּא כְּתִיב, תּוֹצֵא
 הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, דְּלֹא תוֹלִיד אַתְתָּא
 אֶלָּא מִמִּינָהּ, וּמֵאֵן אִיהוּ מִינָהּ, דָּא בֵּן זוּגִיָּה.
 בְּתִיב לֹא תִגְנוֹב, וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נִתְתִּי לָכֶם אֶת כָּל
 עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע, מֵאֵי דִיְהִיבִית לָכוּ וְאַפְקִידַת
 לָכוּ יִהְיֶה לָכוּ, וְלֹא תִגְנוֹבוּ מֵהָ דְּהוּא מֵאַחֲרָא.
 בְּתִיב לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַף עַד שֶׁקֶר, וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם
 בְּצַלְמֵנוּ. מֵאֵן דְּהוּא בְּדִיוֹקְנָא דְּמִלְפָּא, לֹא
 תִסְהִיד בֵּיהּ שֶׁקֶר. וּמֵאֵן דְּאַסְהִיד שֶׁקֶר
 בְּחִבְרִיָּה, כְּאִילוּ אִסְהִיד לְעִילָא.

בְּתִיב לֹא תַחֲמוֹד אֶשֶׁת רַעַף, וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבִדּוֹ
 וְגוֹ'. הָא בֵּת זוּגִיָּה לְקַבְּלָהּ, וְעַל דָּא לֹא תַחֲמוֹד
 אֶשֶׁת רַעַף.

וְהִינּוּ עֲשֶׂרֶה מְאֻמְרוֹת לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
 וְעֲשֶׂרֶה מְאֻמְרוֹת לְמִתְּן תּוֹרָה. וְהִינּוּ
 דְּכַתִּיב, (במדבר ז) עֲשֶׂרֶה עֲשֶׂרֶה הַכֹּף בְּשֶׁקֶל
 הַקֹּדֶשׁ. אַתְּקִלוּ כַּחֲדָא בְּשֶׁקוּלָא חֲדָא. וּבְגִין
 כֹּף קָאִים עַלְמָא, וְאַשְׁתַּכַּח בֵּיהּ שְׁלָמָא. וְעַל
 דָּא, וְאִם זָבַח שְׁלָמִים קִרְבָּנוּ, לְקִיָּמָא עַלְמָא
 בְּשְׁלָמָא. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְּמַכְפֵּר עַל מִצְוֹת
 עֲשָׂה, וְעַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֵׂה, בְּגִין לְאַטְלָא
 שְׁלוֹם עַל כָּלָא.

שְׁנִקְרָא כֹּף, שְׁפָתוֹב וַיְהִי הָאָדָם
 לְנֶפֶשׁ חַיָּה. וְאֵל תְּהִיָּה כַּדְּגָיִם
 הַלְלוּ, שְׂגוּדוֹלִים בּוֹלְעִים אֶת
 הַקִּטְנִים.

בְּתוֹב לֹא תִנְאַף, וּכְתוֹב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
 לְמִינָהּ. מִכָּאן לְמַדְנוּ שְׁלֹא יִשְׁקַר
 אָדָם בְּאֶשֶׁה אַחֲרַת שְׂאִינָה בֵּת
 זוּגוּ, וְלָכֵן כְּתוֹב תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ
 חַיָּה לְמִינָהּ, שְׁלֹא תוֹלִיד אֶשֶׁה
 אֶלָּא מִמִּינָהּ, וּמִיָּהּ מִינָהּ? זֶה בֵּן
 זוּגִיָּה.

בְּתוֹב לֹא תִגְנוֹב, וּכְתוֹב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה
 נִתְתִּי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע.
 מֵה שְׁנַתְתִּי לָכֶם וְצוֹיְתִי לָכֶם,
 יְהִיָּה לָכֶם, וְאֵל תִּגְנוֹבוּ מֵה שְׁהוּא
 שֶׁל אַחֲרָא.

בְּתוֹב לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַף עַד שֶׁקֶר,
 וּכְתוֹב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ. מֵי
 שְׁהוּא בְּדִיוֹקְנֵי הַמַּלְאָךְ, אֵל תַּעֲדִיד
 בּוֹ שֶׁקֶר. וּמֵי שְׁמַעֲדִיד שֶׁקֶר
 בְּחִבְרוּ, כְּאִילוּ הַעֲדִיד לְמַעְלָה.

בְּתוֹב לֹא תַחֲמוֹד אֶשֶׁת רַעַף,
 וּכְתוֹב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, לֹא טוֹב
 הָיִיתָ הָאָדָם לְבִדּוֹ וְגוֹ'. הָרִי בֵּת
 זוּגִיָּה כְּנִגְדָּהּ, וְלָכֵן לֹא תַחֲמוֹד אֶשֶׁת
 רַעַף.

וְהִינּוּ עֲשֶׂרֶה מְאֻמְרוֹת לְמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, וְעֲשֶׂרֶה מְאֻמְרוֹת לְמִתְּן
 תּוֹרָה. וְהִינּוּ שְׁפָתוֹב (במדבר ז)
 עֲשֶׂרֶה עֲשֶׂרֶה הַכֹּף בְּשֶׁקֶל
 הַקֹּדֶשׁ. נִשְׁקִלוּ כַּחֲדָא בְּמִשְׁקָל
 אַחֲדָא, וּמִשּׁוֹם כֹּף עוֹמֵד הַעוֹלָם
 וְנִמְצָא בּוֹ שְׁלוֹם. וְעַל כֵּן, אִם זָבַח
 שְׁלָמִים קִרְבָּנוּ, לְהַעֲמִיד הַעוֹלָם
 בְּשְׁלוֹם. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׁמַכְפֵּר
 עַל מִצְוֹת עֲשָׂה וְעַל מִצְוֹת לֹא
 תַעֲשֵׂה, כְּדִי לְהַטִּיל שְׁלוֹם עַל
 הַכָּל.

בְּתוֹב (איוב כה) הַמְשַׁל וּפְחַד עֲמוֹ

בְּתִיב (איוב כה) הַמְשַׁל וּפְחַד עֲמוֹ עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הַאי קָרָא אוֹקְמוּהָ

עשה שלום במרומי. הפסוק הזה פשוטו הוה החברים. אבל המשל - זה אברהם, שפתיב בו (בראשית כג) נשיא אלהים אתה בתוכנו, וכתוב (שם יב) ואברכה ואגדלה שמך. ופחד - זה יצחק, שפתיב (שם לא) ופחד יצחק היה לי. עשה שלום במרומי - זה יעקב, שפתיב (מטוה ז) תתן אמת ליעקב, וכתוב (זכריה ח) והאמת והשלום אהבו. שאמת ושלום קשורים זה עם זה, ולכן הוא שלמות הכל.

ושלמים הוא שלמות, והשלום של הכל. ומי שמקריב שלמים, מרבה שלום בעולם. יעקב עשה שלום, כמו שאמרנו, משום שאחז את זה ואת זה. ושלמים אחוזים במצוות עשה ובמצוות לא תעשה, בצד הזה ובצד הזה, ועל פן נקרא שלמים. וסוד הדבר - שפתיב (בראשית כה) ויעקב איש תם, איש שלם, שלם למעלה ושלם למטה. דבר אחר המשל (איוב כה) - זה מיכאל. ופחד - זה גבריאל. זה יסודו ממים, וזה יסודו מאש, והקדוש ברוך הוא עושה שלום ביניהם, שפתיב (שם) עשה שלום במרומי.

רבי אחא אמר, פתיב (ויקרא ז) אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה וגו'. מה זה אומר? כמו שנאמר, (שם ה) והתודה אשר חטא עליה. עליה דוקא. ועל זה חלות מצות וגו'. וחלות מצות, הרי פשוטה, ועל מה באה? מצת וחלת פתיב חסר, משום שחטא עליה.

שנה רבי חייא, פתיב על זבח תודת שלמיו, זו שלמות הכל. שלמיו - שנים. תודה, נודע. אמר לו רבי יהודה, תודה ידוע. שלמיו למה זה שנים? אמר לו, שני וי"ם, ו"ו שהיננו שלמיו, השלום של הכל.

שלמיו מהו תרי. אמר ליה, שלמא דכלא.

חברייא. אבל המשל, דא (דף י"ב ע"ב) אברהם, דכתיב ביה (בראשית כג) נשיא אלהים אתה בתוכנו, וכתוב (בראשית יב) ואברכה ואגדלה שמך. ופחד, דא יצחק. דכתיב, (בראשית לא) ופחד יצחק היה לי. (איוב כה) עושה שלום במרומי, דא יעקב. דכתיב, (מטוה ז) תתן אמת ליעקב, וכתוב (זכריה ח) והאמת והשלום אהבו. דאמת ושלום קשיר דא בדא. ועל דא הוא שלימותא דכלא.

ושלמים שלימותא הוא, ושלמא דכלא. ומאן דאקריב שלמים אסגי שלמא בעלמא. יעקב איהו עביד שלום, כמה דאמרן. בגין דאחיד להאי ולהאי. ושלמים אחידן במצוות עשה, ובמצוות לא תעשה, בהאי סטרא, ובהאי סטרא. ועל דא אקרי שלמים. ורזא דמלה, דכתיב, (בראשית כה) ויעקב איש תם: גבר שלים. שלים לעילא, ושלים לתתא. דבר אחר (איוב כה) המשל דא מיכאל. ופחד דא גבריאל. דא יסודא דיליה ממאי ודא יסודא דיליה מאשא וקודשא בריך הוא עביד שלמא בינייהו דכתיב, (איוב כה) עושה שלום במרומי.

רבי אחא אמר, פתיב (ויקרא ז) אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה וגו'.

מאי קא מיירי. כמה דאת אמר, (ויקרא ה) והתודה אשר חטא עליה, עליה דייקא. ועל דא חלת מצות וגו'. וחלת מצות, הא אוקמוה, ועל מה אתיא. מצת וחלת פתיב חסר, בגין דחטא עליה.

תאני רבי חייא, פתיב על זבח תודת שלמיו, דא שלימו דכלא. שלמיו: תרי. תודה, אתיידע. אמר ליה רבי יהודה, תודה ידוע, תריין וויין, ו"ו דהיינו שלמיו.

אמר רבי יצחק, תודת שלמיו, דאטיל שלמא בכלא, ואתער רחמי בכלהו עלמין. תודת שלמיו, רבי יוסי אמר, הא דאמר רבי חייא שפיר, דכנסת ישראל אתברכא מאינון תרי, דאינון שלמא דכלא. רבי יוסי אמר, לחם חמץ הא ידיע, והא אתמר כמה דהוה חטאה, כף הוה מקרב בהוה גוונא ממש.

תא חזי, חלת מצת חסר, כמה דאתמר בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן. למאי קא רמיזא. אמר רבי שמעון, הגי אינון (בראשית א) להט החרב אתמנן על ארחייהו דבני נשא, על אינון דעברין על פקודי אורייתא, ועל דא כלא סלת בלולה בשמן, לאמשכא משח רבות מאתר עלאה לתתא, ויתברכון בלהו כחדא, מההוה משח רבות קדשא.

ודא הוא זין לנסוד, והא אוקימנא רביעית ההין. ואתר חד (ס"א תל) מלי זין ושמן ומים לנסוד, והא אוקימנא מלי, מים לאשקאה גנתא, וכל אינון נטיעין. ועל דא, אית מים ואית מים. זין, אית אתר דאיהו טוב, ואית אתר דאיהו לאענשא דאיהו דינא.

על דא, מאן דחמי זין בחלמיה, אית למאן דאיהו טב, ואית למאן דאיהו דינא. אי תלמיד חכם הוא, כתיב (תהלים קד) וזין ישמח לבב אנוש. וכתיב (שיר השירים א) פי טובים דודך מיין, ודא הוא זין דמנטרי, דחדי לכלא. ואי לא, (משלי לא) תנו שכר לאובד וזין למרי נפש. אית זין אתרא דאיהו דינא. ועל דא, יאות לקרבא אלין מלין בקרבניה, בגין דיתעבר דינא, ויתער רחמי. אעבר זין, ואייתי זין, וכן בכלא.

שיעבר הדין ויתעוררו רחמים. עובר זין וזא זין, וכן בכל.

אמר רבי יצחק, תודת שלמיו, דאטיל שלמא בכלא, ואתער רחמי בכלהו עלמין. תודת שלמיו, רבי יוסי אמר, הא דאמר רבי חייא שפיר, דכנסת ישראל אתברכא מאינון תרי, דאינון שלמא דכלא. רבי יוסי אמר, לחם חמץ הא ידיע, והא אתמר כמה דהוה חטאה, כף הוה מקרב בהוה גוונא ממש.

תא חזי, חלת מצת חסר, כמה דאתמר בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן. למאי קא רמיזא. אמר רבי שמעון, הגי אינון (בראשית א) להט החרב אתמנן על ארחייהו דבני נשא, על אינון דעברין על פקודי אורייתא, ועל דא כלא סלת בלולה בשמן, לאמשכא משח רבות מאתר עלאה לתתא, ויתברכון בלהו כחדא, מההוה משח רבות קדשא.

ודא הוא זין לנסוד, והא אוקימנא רביעית ההין. ואתר חד (ס"א תל) מלי זין ושמן ומים לנסוד, והא אוקימנא מלי, מים לאשקאה גנתא, וכל אינון נטיעין. ועל דא, אית מים ואית מים. זין, אית אתר דאיהו טוב, ואית אתר דאיהו לאענשא דאיהו דינא.

על דא, מאן דחמי זין בחלמיה, אית למאן דאיהו טב, ואית למאן דאיהו דינא. אי תלמיד חכם הוא, כתיב (תהלים קד) וזין ישמח לבב אנוש. וכתיב (שיר השירים א) פי טובים דודך מיין, ודא הוא זין דמנטרי, דחדי לכלא. ואי לא, (משלי לא) תנו שכר לאובד וזין למרי נפש. אית זין אתרא דאיהו דינא. ועל דא, יאות לקרבא אלין מלין בקרבניה, בגין דיתעבר דינא, ויתער רחמי. אעבר זין, ואייתי זין, וכן בכלא.

שיעבר הדין ויתעוררו רחמים. עובר זין וזא זין, וכן בכל.

וְשֹׁמֵן לֹא אֲעִדִי מִקְרַבְנֵיהָ לְעַלְמִין, בַּר מִמְּנַחַת
קִנְאוֹת דְּכֹתִיב, (במדבר ה) לֹא יִצּוֹק עָלָיו
שֹׁמֵן וְגו'. דְּהָא הֵכָא לֹא בַעֲיָא רַחֲמֵי, דְּהָא
כֻּלָּא דִּינָא, דְּכֹתִיב, (במדבר ה) וְצַבְתָּהּ בְּטִנְהָ
וְנִפְלְהָ יִרְכָה. וְכֹתִיב (במדבר ה) יִתֵּן יְיָ וְגו', וְעַל
דָּא וְזֹאת תּוֹרַת זְבַח הַשְּׁלָמִים אִם עַל תּוֹדָה
יִקְרִיבֶנּוּ.

רַבִּי חֲזַקְיָה הָוָה יְתִיב קְמִיָּה דְרַבִּי יִצְחָק, קָמוּ
בְּפִלְגוֹת לִילִיא לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא. פְּתַח
רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, (תהלים קלד) הִנֵּה בָּרַכּוּ אֶת יְיָ
כָּל עַבְדֵי יְיָ וְגו', הַאי קָרָא הָא אוּקְמוּהָ
חֲבֵרְיָא, וְהָא אֲתָמַר. אָבֵל הַאי שְׂבַחָא הוּא
דְּכָל אֵינוֹן בְּנֵי מְהֵימְנוּתָא. וּמֵאן אֵינוֹן בְּנֵי
מְהֵימְנוּתָא. אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרִייתָא,
וְיַדְעִין לִיחְדָּא שְׂמָא קְדִישָׁא פְּדָקָא יְאוּת.
וְשְׂבַחָא דְאֵינוֹן בְּנֵי מְהֵימְנוּתָא, אֵינוֹן דְּקִימִין
בְּפִלְגוֹ לִילִיא לְמַלְעֵי (דף י"ג ע"א) בְּאוּרִייתָא
וּמִתְדַבְּקֵי בָּהּ בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, לְשְׂבַחָא לִיהּ
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִילֵי דְאוּרִייתָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נֶשׁ קָם בְּפִלְגוֹת לִילִיא
לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא, וְרוּחַ צְפוֹן אֲתָעַר
בְּפִלְגוֹת לִילִיא, הֵהִיא אֵילְתָּא קִימָא וּמְשַׁבְּחָא
לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְשַׁעְתָּא דְּהִיא
קִימָא, פְּמָה אֶלְף, וּכְמָה רַבְבָּן, קִימִין עֲמָה
בְּקִיּוּמֵיהּ, וּכְלָהּ שְׂאֲרֵן לְשְׂבַחָא לְמַלְכָּא
קְדִישָׁא.

תְּהוּא מֵאן דְּזָכִי וְקָם בְּפִלְגוֹת לִילִיא לְמַלְעֵי
בְּאוּרִייתָא, קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲצִית לִיהּ,
פְּמָה דְאוּקְמוּהָ, דְּכֹתִיב, (שיר השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת
בְּגַנִּים חֲבָרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוֹלָךְ הַשְּׁמִיעֵנִי. וְכָל
אֵינוֹן אוּכְלוּסִין לְעֵילָא, וְכָל בְּנֵי תוֹשְׁבַחְתָּא
דְּמִזְמִרִין לְמֵאֲרִיהוֹן, פְּלָהּ מִשְׁתַּכְּכֵי בְּגִין
תוֹשְׁבַחְתָּא דְאֵינוֹן דְּלַעוּ בְּאוּרִייתָא, וּמְכַרְזֵי וְאָמְרֵי,

(תהלים קלד) הִנֵּה בָּרַכּוּ

וְשֹׁמֵן לֹא אֲעִדִי מִקְרַבְנֵיהָ לְעַלְמִין, בַּר מִמְּנַחַת
קִנְאוֹת דְּכֹתִיב, (במדבר ה) לֹא יִצּוֹק עָלָיו
שֹׁמֵן וְגו'. דְּהָא הֵכָא לֹא בַעֲיָא רַחֲמֵי, דְּהָא
כֻּלָּא דִּינָא, דְּכֹתִיב, (במדבר ה) וְצַבְתָּהּ בְּטִנְהָ
וְנִפְלְהָ יִרְכָה. וְכֹתִיב (במדבר ה) יִתֵּן יְיָ וְגו', וְעַל
דָּא וְזֹאת תּוֹרַת זְבַח הַשְּׁלָמִים אִם עַל תּוֹדָה
יִקְרִיבֶנּוּ.

רַבִּי חֲזַקְיָה הָוָה יְתִיב קְמִיָּה דְרַבִּי יִצְחָק, קָמוּ
בְּפִלְגוֹת לִילִיא לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא. פְּתַח
רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, (תהלים קלד) הִנֵּה בָּרַכּוּ אֶת יְיָ
כָּל עַבְדֵי יְיָ וְגו', הַאי קָרָא הָא אוּקְמוּהָ
חֲבֵרְיָא, וְהָא אֲתָמַר. אָבֵל הַאי שְׂבַחָא הוּא
דְּכָל אֵינוֹן בְּנֵי מְהֵימְנוּתָא. וּמֵאן אֵינוֹן בְּנֵי
מְהֵימְנוּתָא. אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרִייתָא,
וְיַדְעִין לִיחְדָּא שְׂמָא קְדִישָׁא פְּדָקָא יְאוּת.
וְשְׂבַחָא דְאֵינוֹן בְּנֵי מְהֵימְנוּתָא, אֵינוֹן דְּקִימִין
בְּפִלְגוֹ לִילִיא לְמַלְעֵי (דף י"ג ע"א) בְּאוּרִייתָא
וּמִתְדַבְּקֵי בָּהּ בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, לְשְׂבַחָא לִיהּ
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִילֵי דְאוּרִייתָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נֶשׁ קָם בְּפִלְגוֹת לִילִיא
לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא, וְרוּחַ צְפוֹן אֲתָעַר
בְּפִלְגוֹת לִילִיא, הֵהִיא אֵילְתָּא קִימָא וּמְשַׁבְּחָא
לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְשַׁעְתָּא דְּהִיא
קִימָא, פְּמָה אֶלְף, וּכְמָה רַבְבָּן, קִימִין עֲמָה
בְּקִיּוּמֵיהּ, וּכְלָהּ שְׂאֲרֵן לְשְׂבַחָא לְמַלְכָּא
קְדִישָׁא.

תְּהוּא מֵאן דְּזָכִי וְקָם בְּפִלְגוֹת לִילִיא לְמַלְעֵי
בְּאוּרִייתָא, קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲצִית לִיהּ,
פְּמָה דְאוּקְמוּהָ, דְּכֹתִיב, (שיר השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת
בְּגַנִּים חֲבָרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוֹלָךְ הַשְּׁמִיעֵנִי. וְכָל
אֵינוֹן אוּכְלוּסִין לְעֵילָא, וְכָל בְּנֵי תוֹשְׁבַחְתָּא
דְּמִזְמִרִין לְמֵאֲרִיהוֹן, פְּלָהּ מִשְׁתַּכְּכֵי בְּגִין
תוֹשְׁבַחְתָּא דְאֵינוֹן דְּלַעוּ בְּאוּרִייתָא, וּמְכַרְזֵי וְאָמְרֵי,

את יי' כל עבדי יי'. אתון ברכו את יי'. אתון שפחו למלפא קדישא אתון אעטרו ליה למלפא.

וההיא איילתא מתעטרא ביה בההוא בר נש, וקמת קמי מלפא, ואמרת חמי במאי ברא אתינא לקמך, במאי ברא אתערנא לגבך, ומאן אינון דשבחא פלא דלהון קמי מלפא. הדר ואמר, העומדים בבית יי' בלילות. אלין אקרון עבדי יי', אלין אתחזון לברכא למלפא. וברכתא דלהון ברכתא, הדא הוא דכתיב, (תהלים קלד) שאו ידיכם קדש וברכו את יי' וגו'. אתון אתחזון דמלפא קדישא תברך על ידייכו וברכתא דעל ידייכו ברכתא היא. שאו ידיכם קדש. מהו קדש. אתר עלאה, דמבועא דנחלא עמיקא נפיק מגיה. דכתיב, ונהר יוצא מעדן להשקות. ועדן הוא דאקרי קדש עלאה, בגין פך שאו ידיכם קדש. ובר נש דעביד פן, וזכי להאי, מאי קא מכרזי עליה. יברכך יי' מציון, את תברך לקודשא בריך הוא, מאתר דאקרי קדש עלאה. והוא יברך לך מאתר דאקרי ציון, דאת ומטרוניתא תתברכון פחדא.

במה דזווגא דלכון הוה כחדא לשבחא למלפא. פך מההוא אתר דמתברכא כנסת ישראל, מההוא אתר יזמין לך ברכאן, הדא הוא דכתיב יברכך יי' מציון וראה בטוב ירושלים. מאן הוא טוב ירושלים. אינון ברכאן דנפקא לה ממלפא, על ידי דההוא דרגא קדישא דצדיק. ועל דא, יברכך יי' מציון וראה בטוב ירושלים, וכלא חד מלה.

וראה בנים לבניך וגו', וראה בנים לבניך וראה בנים לבניך וגו'. וראה בנים לבניך - יפה, מה זה שלום על ישראל? מה צריך פאן על

בשכיל התשפחת של אותם שעסקו בתורה, ומכריזים ואומרים: (תהלים קלד) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה'. אתם ברכו את ה', אתם שפחו את המלך הקדוש, אתם עטרו את המלך. ואותה האילת מתעטרת באותו אדם, ועומדת לפני המלך ואומרת: ראה באיזה בן באתי לפניך, באיזה בן התעוררתי אליך. ומי הם שהשבח פלו שלהם לפני המלך? וחוזר ואומר, העומדים בבית ה' בלילות, אלו נקראים עבדי ה', אלו ראויים לברך את המלך, וברכתם ברכה, זהו שפתיב (ש) שאו ידיכם קדש וברכו את ה' וגו'. אתם ראויים שהמלך הקדוש יתברך על ידיכם, והברכה שעל ידיכם ברכה היא.

שאו ידיכם קדש. מהו קדש? המקום העליון שמעין הנחל העמק יוצא ממנו, שפתיב ונהר יצא מעדן להשקות. ועדן הוא שנקרא קדש עליון, משום פך שאו ידיכם קדש. ואדם שעושה פן וזוכה לזה, מה מכריזים עליו? יברכך ה' מציון, אתה תברך את הקדוש ברוך הוא ממקום שנקרא קדש עליון, והוא יברך אותך ממקום שנקרא ציון, שאתה והגבירה תתברכו כאחד.

כמו שהזווג היה כאחד לשבח את המלך, פך מאותו מקום שמתברכת כנסת ישראל, מאותו מקום יזמין לך ברכות. זהו שפתיב יברכך ה' מציון וראה בטוב ירושלים. מי הוא טוב ירושלים? אותן ברכות שיוצאות לה מהמלך על ידי אותה דרגת צדיק הקדושה. ועל פן, יברכך ה' מציון וראה בטוב ירושלים, והכל דבר אחד. וראה בנים לבניך וגו'. וראה בנים לבניך - יפה, מה זה שלום על ישראל? מה צריך פאן על

ישראל? אלא משום שמרבה שלום למעלה, שכאשר הוא זוכה לכל זה, מרבה שלום למעלה ולמטה. שלום על ישראל, סתם. והשלום הוא שבחם של עליונים ותחתונים, שבח הוא של כל העולמות, ודברי תורה מרבים שלום בעולם, שכתוב (שם כט) ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום.

נפש פי תחטא. רבי יוסי פתח, (שיר ב) עד שיפוח היום ונסו הצללים וגו'. פמה יש להם לבני אדם להזהר מחטאייהם שלא לחטא לפני רבונם, שהרי בכל יום ויום יוצא כרוז וקורא: העירו בני העולם את לבכם לפני המלך הקדוש! העירו להזהר מחטאיכם! העירו את הנשמה הקדושה שתתן בתוככם מהמקום העליון הקדוש.

ששנינו, בשעה שמוציא הקדוש ברוך הוא נשמה להורידה לבני אדם, הוא מעיד בה בכמה יעודים, בכמה ענשים, כדי לשמר את מצוותיו. ולא עוד, אלא שמעביר אותה באלף ושמונה עולמות להשתעשע, ולראות בהם את כבוד אותם שמשפדלים בתורה. (ויצא) ועומדת לפני המלך בלבוש נכבד, בדמות של העולם הזה, בלבוש נכבד עליון מסתכלת בכבוד המלך בכל יום ומעטר אותה בכמה עטרות.

בשעה שמגיע זמנה לרדת לעולם, הוא עושה מדורה בגן עדן של הארץ שלשים ימים, לראות את כבוד רבונם של הצדיקים, ועולה למקומה למעלה, ואחר כך יורדת לעולם, והמלך הקדוש מעטר אותה בשבע עטרות, עד שבאה ונכנסת לתוך גוף של אדם. וכשהיא בגוף

שפיר, מהו שלום על ישראל, מאי קא בעי הקא על ישראל. אלא, בגין דאסגי שלמא לעילא, דכד הוא זכי לכולי האי, אסגי שלמא לעילא ותתא. שלום על ישראל, סתם. ושלום שבחא הוא דעלאי ותתאי, שבחא הוא דכל עלמין. ומלי דאורייתא אסגיאו שלמא בעלמא, דכתביב, (תהלים כט) יי' עז לעמו יתן יי' יברך את עמו בשלום.

נפש פי תחטא. (ויקרא ד) רבי יוסי פתח, (שיר השירים ב) עד שיפוח היום ונסו הצללים וגו', פמה אית להו לבני נשא לאזדהרא מחוביהון, דלא למחטי קמי מאריהון, דהא בכל יומא ויומא כרוזא נפיק וקארי, אתערו בני עלמא לבייכו לקמי מלפא קדישא. אתערו לאזדהרא מחובייכו. אתערו נשמתא קדישא דיהב בגווייכו מאתר קדישא עלאה.

דתנינו, בשעתא דקודשא בריך הוא אפיק נשמתא לנחתא בבני נשא, אסהיד בה בכמה יעודין, בכמה קסטורין, בגין לנטרא פקודוי. ולא עוד אלא דאעבר לה באלף ותמניא עלמין לאשתעשעא, ולמחמי בהו יקרא דאינון דמשפדלי באורייתא. (נפיק) וקיימא קמי מלפא בלבוש יקר, בדיוקנא דהאי עלמא, בלבוש יקר עלאה אסתפלת ביקרא דמלפא כל יומא, ואעטר לה בכמה עטרין.

בשעתא דמטי זמנא לנחתא לעלמא, עבדת מדורהא בגנתא עדן דארעא תלתין יומין, למחמי יקרא דמאריהון דצדיקייא, וסלקא לאתרהא לעילא, ובתר דא נחתת לעלמא, (דף י"ג ע"ב) אעטר לה מלפא קדישא, בשבע עטרין, עד דאתת ועאלת בגו גופא דבר נש. וכד איהי בגופא דבר נש, וחבת בהאי

של אדם וחוטאת בעולם הזה ומתעסקת בחשף שלה, התורה תמנה עליה ואומרת: ומה כל הכבוד הזה וכל השלמות שהשלים לנפש הזה המלך העליון והיא חוטאת לפניו! נפש פי תחטא, מה הדין הוא שתחטא?

אמר רבי יוסי, נפש פי תחטא, חזרונו לכתוב עד שיפוח היום. העצה לנפש היא להזהר מחטאיה ותשוב להטהר - עד שיפוח היום, עד שלא יפוח היום של העולם הזה ויבא אותו היום הקשה שיתבענה המלך דין לצאת מהעולם הזה. ונסו הצללים - זהו סוד שאומרים בין החברים, שבשעה שמגיע זמנו של אדם לצאת מן העולם, צלם האדם מעבר ממנו. זהו שכתוב עד שיפוח היום, טרם שינשף היום לצאת מהעולם הזה. ונסו הצללים, שיעבר הצלם, ישוב לפני רבנו.

רבי אלעזר אמר, שני צלמים יש לאדם כשהוא בקיומו, אחד גדול ואחד קטן, שכתוב הצללים, שנים. וכשנמצאים כאחד, אזי האדם בקיומו. ועל זה כתוב ונסו הצללים. אזי צריך אדם להסתכל במעשיו ולתקנם לפני אדונו ויודה עליהם, משום שהקדוש ברוך הוא נקרא רחום וחנון, ומקבל את אותם ששבים לפניו. וזהו עד שיפוח היום ונסו הצללים, שפיון שאותם צללים עברו ממנו והוא תפוס בקולר, זו תשובה, אבל לא כל כך מעלה כמו בזמן שהוא עומד בקיומו. ושלמה המלך מוכיח ואומר, (קהלת יב) וזכר את בוראך בימי בחורתיך עד אשר לא יבאו בימי בחורתיך עד אשר לא יבאו בימי הרעה וגו'.

ועל זה עד שיפוח היום, שצריך

עלמא, ואשתדלת בהשוכהא. אורייתא תוהא עליה, ואמרת, ומה כל יקרא דא, וכל אשלוותא אשלים לנפשתיא מלפא עלאה, והיא חבאת קמיה, נפש פי תחטא, מה דין הוא דתחטא.

אמר רבי יוסי, נפש פי תחטא אהדרנא לקרא עד שיפוח היום, עיטא להאי נפש לאזדהרא מחובהא, ותיתוב לאתדפאה, עד שיפוח היום, עד שלא יפוח יומא דהאי עלמא, וייתי ההוא יומא תקיפא, דיתבע לה מלפא דינא, לנפקא מהאי עלמא. ונסו הצללים, דא הוא רזא בין חברייה דקא אמרי, דבשעתא דמטי זמנא דבר נש לנפקא מן עלמא, צולמא דבר נש אתעבר מגיה, הדא הוא דכתיב עד שיפוח היום, עד דלא ינשוף יומא לנפקא מהאי עלמא. ונסו הצללים, דאתעבר צולמא, יתוב קמי מאריה.

רבי אלעזר אמר, תרין צולמין אית ליה לבר נש פד איהו בקיומיה, חד רברבא, וחד זעירא, דכתיב הצללים, תרי. וכד משתפחי כחדא, פדין הוא בר נש בקיומיה. ועל דא, ונסו הצללים פתיב. פדין בעי בר נש לאסתפלא בעובדוי, ולתקנא לון קמי מאריה, ויודי עלייהו. בגין דקודשא בריה הוא אקרי רחום וחנון, ומקבל לאינון דתבין קמיה.

ורא הוא עד שיפוח היום ונסו הצללים, דכיון דאינון צללים מתעברן מגיה, ואיהו תפיס בקולרא, תשובה היא אבל לא מעליא כל כך. בזמנא דקאים איהו בקיומיה. ושלמה מלפא אכריז ואמר, (קהלת יב) וזכור את בוראך בימי בחורתיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה וגו'. ועל דא עד שיפוח היום, דבעי בר נש לאתקנא עובדוי. דכד מטון יומוי לאסתלקא מן

עֲלֹמָא, קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא תוּהָא עָלֶיהָ, וְאוּמַר, וּנְפֹשׁ כִּי תַחֲטָא וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים, וְהָא אוּמִינָא לָהּ בְּאוּמָאָה דְשָׁמַי דְלָא לְשַׁקְרָא בִי, וְאַסְהֵדִית בְּהָּ כַּד נַחֲתַת לְעֲלֹמָא, וְהוּא עַד וּדְאִי, מִכְּמָה זְמַנִּין דְאַסְהֵדִית בְּהָּ, לְנִטְרָא פְקוּדֵי. בְּגִין כְּפִי הוּאִיל וּבִר נָשׁ הוּא עַד, בְּשַׁעֲתָא דִּיתוּב קָמִי מְלָפָא, אוּ רָאָה אוּ יָדַע. אוּ רָאָה, אִינוּן חוּבִין דְעֵבֵד וְאַסְתַּכְּל בְּהוּ. אוּ יָדַע בְּבִירוּרָא דְמִלְּהָ דְעֵבֵר עַל פְּקוּדָא דְמְאָרִיָּה, אִם לֹא יִגִּיד, אִם לָא יוֹדִי עָלֶיהוּ קָמִי מְאָרִיָּה (מִה כְּתִיב) כַּד יִפּוּק מִהָאִי עֲלֹמָא, וּנְשָׂא עֹוֹנוּ. וְכַד יִשָּׂא עֹוֹנוּ, הִיאָף פִּתְחִין לִיהָ פִּתְחָא, וְהִיאָף יְקוּם קָמִי מְאָרִיָּה, וְעַל דָּא נְפֹשׁ כִּי תַחֲטָא כְּתִיב.

נֶפֶשׁ כִּי תַחֲטָא. (ויקרא ד) רבי אבא פתח, (תהלים

מד) כָּל זֹאת בְּאַתְנֹו וְלֹא שְׂכַחְנוּךָ וְלֹא שְׁקָרְנוּ בְּבְרִיתֶךָ. כָּל זֹאת בְּאַתְנֹו, כָּל אֱלוֹ בָּאוּ עָלֵינוּ מִיבְעֵי לִיהָ. אֲלֵא כָּל דִּינִין דְלַעִילָא אָתוּ עֲלָנָא. וְלֹא שְׂכַחְנוּךָ, וְלֹא אֲנַשְׁינָא מִלִּילֵי אוּרִיתֶךָ. מִכָּאן אוּלִּיפְנָא, כָּל מָאן דְאַנְשֵׁי מְלוּלֵי אוּרִיתָא, וְלֹא בְעֵי לְמַלְעֵי בְּהָּ, כְּאֱלוֹ אֲנַשֵׁי לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְהָא אוּרִיתָא כְּלָהּ שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הוּי.

וְרָא שְׁקָרְנוּ בְּבְרִיתֶךָ, דְכָל מָאן דְמִשְׁקַר בִּיהָ בְּהָאִי אָת קָיִמָא קְדִישָׁא דְרָשִׁים בִּיהָ, כְּאֱלוֹ מִשְׁקַר בְּשְׁמָא דְמְלָפָא, בְּגִין דְשְׁמָא דְמְלָפָא אֲתִרְשִׁים בִּיהָ בְּבִר נָשׁ. וְקָרָא אַחְרָא אוּדִי בִיהָ בְּהָאִי קָרָא, דְכְּתִיב, (תהלים מד) אִם שְׂכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וּנְפָרוּשׁ פְּפִינוּ לְאֵל זָר. אִם שְׂכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר וְלֹא שְׂכַחְנוּךָ (וְדָא הוּא אוּרִיתָא דְאִהוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ). וּנְפָרוּשׁ פְּפִינוּ לְאֵל זָר, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, וְלֹא שְׁקָרְנוּ

אֱלֹהֵינוּ. וּנְפָרוּשׁ פְּפִינוּ לְאֵל זָר, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר וְלֹא שְׁקָרְנוּ בְּבְרִיתֶךָ. שְׁפָרוּשׁ פְּפִיו לְרִשׁוֹת אַחְרָת וּמִשְׁקַר בְּבְרִית הַזֹּה, וְלִכְן הַתּוֹרָה

אָדָם לְתַקַּן מַעֲשָׂיו. שְׂפִשְׁמַגִּיעִים יִמְיוֹ לְהַסְתַּלַּק מִהָעוֹלָם, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תוּהָא עָלֵיו וְאוּמַר, וּנְפֹשׁ כִּי תַחֲטָא וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים, וְהִירִי הַשְּׁבַעֲתִי אוּתָהּ בְּשִׁבּוּעָה שֶׁל שָׁמַי שְׁלֹא לְשַׁקְרָא בִי, וְהַעֲדִיתִי בְּהָּ כְּפִי שְׂיָרְדָה לְעוֹלָם, וְהוּא עַד וּדְאִי, מִכְּמָה פְעָמִים שְׁהַעֲדִיתִי בְּהָּ לְשִׁמְר מַצּוּתֵי. לְכֵן, הוּאִיל וְהָאָדָם הוּא עַד, בְּשַׁעֲהָ שִׁישׁוּב לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ - אוּ רָאָה אוּ יָדַע. אוּ רָאָה אוּתָם חֲטָאִים שְׁעָשָׂה וְהַתְּבוּנָה בְּהֵם. אוּ יָדַע בְּבִירוּרָא דְהַדְּבָר שְׁעֵבֵר עַל מַצּוֹת רְבוּנוּ. אִם לֹא יִגִּיד - אִם לָא יוֹדֵה עָלֵיהֶם לְפָנֵי רְבוּנוּ (מִה כְּתוּב) כְּשִׁיצָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, וּנְשָׂא עֹוֹנוּ. וְכִשִּׁישָׂא עֹוֹנוּ, אִיף יִפְתַּחוּ לוֹ פִּתְחָא וְאִיף יַעֲמַד לְפָנֵי רְבוּנוּ, וְעַל זֶה נְפֹשׁ כִּי תַחֲטָא כְּתוּב.

נֶפֶשׁ כִּי תַחֲטָא. רבי אבא פתח, (תהלים מד) כָּל זֹאת בְּאַתְנֹו וְלֹא שְׂכַחְנוּךָ וְלֹא שְׁקָרְנוּ בְּבְרִיתֶךָ. כָּל זֹאת בְּאַתְנֹו, הִיָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל אֱלוֹ בָּאוּ עָלֵינוּ! אֲלֵא כָּל הַדִּינִים שְׁלִמְעָלָה בָּאוּ עָלֵינוּ. וְלֹא שְׂכַחְנוּךָ, וְלֹא שְׂכַחְנוּ דְבְרֵי תוֹרָתֶךָ. מִכָּאן לְמַדְנֹו, כָּל מִי שְׁשׁוּנָה דְבְרֵי תוֹרָה וְלֹא רוּצָה לְעַסֵּק בְּהָּ, כְּאֱלוֹ שְׂכַח אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהִירִי כָּל הַתּוֹרָה הִיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְרָא שְׁקָרְנוּ בְּבְרִיתֶךָ, שְׂכָל מִי שְׂמִשְׁקַר בְּבְרִית הַקְּדוּשׁ הַזֹּה שְׂרִשׁוּמָה בּוּ, כְּאֱלוֹ שְׂמִשְׁקַר בְּשְׁמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ, מִשׁוּם שְׂשִׁמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ רָשׁוּם בְּאָדָם. וּמִקְרָא אַחַר מוֹדָה לְפָתוּב הַזֶּה, שְׂכַתוּב (שם) אִם שְׂכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וּנְפָרוּשׁ פְּפִינוּ לְאֵל זָר. אִם שְׂכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר וְלֹא שְׂכַחְנוּךָ (חוּדֵי הַתּוֹרָה שְׁהִיא שֵׁם וְהַכֹּל דְּבַר אֶחָד. מָה הַשְּׁקָר כָּאֵן? אַחֲזַת בְּזָה. שְׂכָל מִי שְׂשׁוּמַר אֶת

בְּבְרִיתָךְ. וְכֹלֵא חַד מְלָה. מֵאֵי שְׁקָרָא הָכָא. דְּפָרִישׁ כַּפְּיּוֹ לְרִשׁוּתָא אַחְרָא, וּמִשְׁקֵר בְּהַאי בְּרִית. וְעַל דָּא אֹרִייתָא אַחֲדִית בְּהַאי, דְּכָל מֵאן דְּנָטִיר הַאי בְּרִית, כְּאֵלּוּ נָטִיר אֹרִייתָא כְּלָה, וּמֵאן דְּמִשְׁקֵר בְּהַאי, כְּאֵלּוּ מִשְׁקֵר בְּאֹרִייתָא כְּלָה.

תָּא חֲזִי, אַבְרָהָם עַד לֹא אֲתַגְזֹר, הָא לֹא אֲתַמַּר דְּאִיהוּ נָטִיר אֹרִייתָא, פִּינּוּן דְּאֲתַגְזֹר מַה כְּתִיב, (בראשית כו) עֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֵרְתִּי מִצּוֹתֵי חֻקוֹתַי וְתוֹרֹתַי. וְכֹלֵא בְּגִין דְּאֲתַגְזֹר, אֲתַרְשִׁים בֵּיהּ רִשְׁמֵא קְדִישָׁא, וְנָטִיר לִיהּ פְּדָקָא יְאוּת, סְלִיק לִיהּ כְּאֵלּוּ נָטִיר אֹרִייתָא כְּלָה. יִצְחָק (דף י"ד ע"א) אוֹף הֲכִי כְּתִיב, (בראשית י"ז) וְאֵת בְּרִיתִי אֶקִּים אֵת יִצְחָק. וְעַל דָּא אֹרִייתָא אֶקְרִי בְּרִית.

תָּא חֲזִי, יוֹסֵף בְּגִין דְּנָטִיר לִיהּ לְהַאי בְּרִית, וְלֹא כְּעַא לְשְׁקָרָא בֵּיהּ, זְכָה לִיקְרָא בְּהַאי עֲלָמָא, וְלִיקְרָא לְעֲלָמָא דְּאֲתִי. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשֶׁרֵי שְׁמִיהּ בְּגוּיָהּ, דְּכְתִיב, (תהלים פא) יְעוּדוֹת בֵּיהוֹסֵף שְׁמוֹ. וְזָכָה לְבִרְכַּתָּא דְּהַאי עֲלָמָא, וְלְבִרְכַּתָּא דְּעֲלָמָא דְּאֲתִי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתִיב (דברים לג) בְּכוֹר שׁוּרוֹ הָדָר לוֹ וְגו'. יוֹסֵף בְּגִין דְּנָטִיר לְהַאי בְּרִית, זְכָה בְּשׁוּר, דְּאִיהוּ קְדָמָא לְקַרְבָּנָא. אָמַר לִיהּ רַבִּי יְהוּדָה, אֵי הֲכִי אָמַי אֲתַבְּרֵךְ בְּמִלָּה דְּאִיהִי שְׁמֵא לָא, בִּימִינָא מִיבְעִי לִיהּ, דְּהָא כְּתִיב (יחזקאל א) וּפְנֵי שׁוּר מַה־שְּׂמָאל. אָמַר לִיהּ בְּגִין דְּגִינּוּן עַל חוּבֵי דִירְבָּעִים.

אָמַר לִיהּ, רְזָא אוֹלִיפְנָא בְּהַאי קָרָא, דְּכִינּוּן דִּיּוֹסֵף נָטִיר לִיהּ לְהַאי בְּרִית, דְּהַאי בְּרִית אַחֲדִי בְּתַרִּין דְּרִגִין, וְאֵינּוּן תַּרִּין דְּרִגִין לְעֵילָא, בְּשִׁמְהֵן אֲתַקְרוּן. וְאוֹלִיפְנָא בְּפִרְשַׁת פְּרָה אֲדוּמָה, דְּהַאי פְּרָה חַד דְּרִגָא

הַבְּרִית הַזֹּאת כְּאֵלּוּ שְׁמַר אֵת כָּל הַתּוֹרָה, וּמִי שְׁמִשְׁקֵר בְּזֶה כְּאֵלּוּ מִשְׁקֵר בְּכָל הַתּוֹרָה.

בֵּא רְאֵה, טָרַם שְׁנַמּוּל אַבְרָהָם הָרִי לֹא נֹאמַר שֶׁהוּא שְׁמַר אֵת הַתּוֹרָה. פִּינּוּן שְׁנַמּוּל מַה כְּתוּב? (בראשית כו) עֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֵרְתִּי מִצּוֹתֵי חֻקוֹתַי וְתוֹרֹתַי. וְהַכֵּל מִשׁוּם שְׁנַמּוּל וּנְרִשָׁם בּוֹ הַרְשָׁם הַקָּדוֹשׁ וְשָׁמַר אוֹתוֹ כְּרֵאוּי, מַעְלָה עָלָיו כְּאֵלּוּ שְׁמַר אֵת כָּל הַתּוֹרָה. אִף בִּיִצְחָק כְּתוּב, (בראשית יז) וְאֵת בְּרִיתִי אֶקִּים אֵת יִצְחָק. וְעַל זֶה נִקְרְאת הַתּוֹרָה בְּרִית.

בֵּא רְאֵה, מִשׁוּם שְׁיִוְסָף שְׁמַר אֵת הַבְּרִית הַזֹּאת וְלֹא רָצָה לְשַׁקֵּר בֵּיהּ, זְכָה לְכַבּוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּלְכַבּוֹד בְּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִשְׁרָה אֵת שְׁמוֹ בְּתוֹכוֹ, שְׁכַתוּב (תהלים פא) יְעוּדוֹת בֵּיהוֹסֵף שְׁמוֹ. וְזָכָה לְבִרְכַּת הָעוֹלָם הַזֶּה וּלְבִרְכַּת הָעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתוּב (דברים לג) בְּכוֹר שׁוּרוֹ הָדָר לוֹ וְגו'. מִשׁוּם שְׁיִוְסָף שְׁמַר אֵת הַבְּרִית הַזֹּאת, זְכָה בְּשׁוּר, שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן לְקַרְבָּן. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, אִם כֵּן, לְמָה הַתְּבַרְךְ בְּדָבָר שֶׁהוּא שְׂמָאל? בְּיָמֵינוּ הִנֵּה צָרִיךְ, שֶׁהָרִי כְּתוּב (יחזקאל א) וּפְנֵי שׁוּר מַה־שְּׂמָאל. אָמַר לוֹ, כְּדִי שְׂגִין עַל חֻטְאֵי יִרְבָּעִים.

אָמַר לוֹ, סוּד לְמַדְנֵנוּ בְּכַתּוּב הַזֶּה, שְׂפִינּוּן שְׁיִוְסָף שְׁמַר אֵת הַבְּרִית הַזֹּאת, שֶׁהַבְּרִית הַזֹּאת אַחֲזָה בְּשְׁפִי דְּרִגּוֹת, וְאוֹתָן שְׁפִי דְּרִגּוֹת לְמַעַל נִקְרְאוּ בְּשִׁמּוֹת. וְלְמַדְנֵנוּ בְּפִרְשַׁת פְּרָה אֲדוּמָה, שֶׁהַפְּרָה הַזֹּאת הִיא דְּרִגָּה אַחַת מֵאוֹתָן שְׁפִי דְּרִגּוֹת

בְּשִׁמְהֵן אֲתַקְרוּן. וְאוֹלִיפְנָא בְּפִרְשַׁת פְּרָה אֲדוּמָה, דְּהַאי פְּרָה חַד דְּרִגָא

עליונות, והזיווג של פרה נקרא שור, וזהו בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו הדר לו ודאי. ולא כמו השור הזה של העולם, אלא וקרני ראם קרניו קרן עליונה היא על כל האחרות, ועל כן - בהם עמים ינגח יחדיו אפסי ארץ.

אמר רבי אבא, משמע שכל מי ששומר את אור הרשם הקדוש, אותן שתי דרגות עליונות נקשרות בו, לשמר אותו בכל ולעטרו בכבוד עליון, ולכן זכה בשתי מלכות - אחת הוא, ואחת בנו. שפיון ששלמה המלך נדבק בנשים נכריות, נתנה המלכות לירבעם, ולכן הברית חביבה מהכל.

משום כך אמר רבי שמעון, האדם הזה שמוליד בן, נקשר לשכינה, שהיא הפתח של כל הפתחים (והתינוק הזה שנמול נקשר בשכינה, שהיא פתח של כל הכתרים) העליונים, הפתח שנקשר בשם הקדוש. (שומר רבי שמעון) ואותו דם שיוצא מאותו תינוק שמור לפני הקדוש ברוך הוא, ובשעה שמתעוררים דינים בעולם, משגיח הקדוש ברוך הוא באותו דם ומציל את העולם. ומשום כך כתוב, (בראשית יז) וכן שמנת ימים ימול לכם כל זכר. וכתוב (תהלים ז) ואם בגבורת שמונים שנה. והכל עולה במשקל אחד.

שנינו, באותו הדם זוכה העולם להתפשם בחסד, וכל העולמות עומדים, שכתוב (ירמיה לב) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמם וארץ וגו'. אם לא בריתי מילא, אבל למה יומם ולילה?

אמר רבי שמעון, שנינו, שני כתרים מתאחדים כאחד והם הפתח של כל הכתרים, ושנינו, אחד דין ואחד רחמים, ומתפשמים זה עם זה, זכר ונקבה. (ושנינו,

מאינון תרין דרגין עלאין הוי, וזווגא דפּרה שור אקרי, ודא הוא בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו הדר לו ודאי. ולא הא כשור דעלמא, אלא וקרני ראם קרניו. קרנא עלאה הוא על כל אחרנין, ועל דא בהם עמים ינגח יחדיו אפסי ארץ.

אמר רבי אבא, משמע, דכל מאן דנטיר להאי את רשימא קדישא, אינון תרין דרגין עלאין אתקשרן ביה. לנטרא ליה בכלא, ולא עטרא ליה ביקרא עלאה. ועל דא זכה בתרין מלכו. חד הוא. וחד בנו. דכיון דשלמה מלכא אתדבק בנשים נכריות, אתייהיב מלכותא לירבעם, ועל דא ברית חביב מפלא.

בגין כך אמר רבי שמעון, האי בר נש דאוליד בר, אתקשר בשכינתא, דהיא פתחא דכל

פתחין (כ"א והאי רביא דאתגור אתקשר בשכינתא, דהיא פתחא דכל בתרין) עלאין, פתחא דאתקשר בשמא קדישא.

(דאמר רבי שמעון) וההוא דמא דנפיק מההוא רביא, נטיר קמי קדשא בריהו הוא, ובשעתא דדינין מתערין בעלמא, אשגח קדשא בריהו הוא בההוא דמא, ושזיב עלמא. ובגין כך פתיב (בראשית יז) וכן שמנת ימים ימול לכם כל זכר. וכתוב (תהלים ז) ואם בגבורות שמונים שנה.

וכלא בחד מתקלא סלקא.

תאנא בההוא דמא, זכי עלמא לאתבסמא בחסד, וקיימין פלהו עלמין,

דכתיב, (ירמיה לב) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמם וארץ וגו'. אם לא בריתי תינח. יומם ולילה למה.

אמר רבי שמעון, תנינון תרין כתרין אתאחדן פחדא, ואינון פתחא דכל שאר כתרין,

ותאנא, חד דינא, וחד רחמי, ומתבסמאן דא הפתח של כל הכתרים, ושנינו, אחד דין ואחד רחמים, ומתפשמים זה עם זה, זכר ונקבה. (ושנינו,

בְּדָא, דְּכֵר וְנוֹקְבָא. (ס"א ותאנא מד דכר נמד נוקבא, מד דינא, נמד רחמי).

בְּסִטְרָא דְדְכוּרָא שְׂרָיָא חֶסֶד. בְּסִטְרָא דְנוֹקְבָא שְׂרָיָא דִּינָא. (ובגין כך) חד חוורא וחד סומקא. ובגין לאתבסמא דא בדא, בגין כך) מתקשרן דא בדא. והאי ברית אחיד בהו ביומם ולילה, בדינא וחסד. בדינא בקדמיתא. ולבתר שריא ביה בחסד, ואתבסם בכלא. ודא הוא ברית דאקרי יומם ולילה, דאחיד בתרווייהו.

ומאן דזכי לנטרא להאי ברית פדקא יאות, ולא חטי ביה כל יומיו, אחיד בהו ביומם ולילה. וזכי לתרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי. ועל דא אקרי אברהם שלים, דכתיב, (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים, ואימתי אקרי שלים. פד זכה בתרווייהו, ביומם ולילה. דכתיב, (תהלים מב) יומם יצוה יי' חסדו ובלילה שירה עמי. ותרווייהו אחסין אברהם. ולא אתקיימא ביה חסד בקיומא שלים, עד דאתגזר. פיון דאתגזר, אתקיים ביה, וזכה לתרווייהו, ואקרי שלים.

בְּמָה דִּתְנִינן דְּכֵתִיב, (בראשית יח) והוא יושב פתח האהל פחום היום. פתח האהל, דא הוא כתרא עשיראה דמלפא, דאיהו פתחא לכל משכנא קדישא דשאר פתרון, וקרייה דוד מלפא (להאי) פתחא (נ"א צדק), דכתיב, (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק, וכתיב זה השער ליני. פחום היום. פד נהרא נהירו דחסד, חולק עדביה, כמה דיתיב בהאי, יתיב בהאי. אימתי אתקיימו ביה, פד אתגזר. ובגין כך אקרי ברית יומם ולילה. תאנא כתיב, (שמות יב) ופסח יי' על הפתח. מאי ופסח יי' על הפתח. דשריא על האי פתחא חסד, לאתבסמא. ובגיני כך

אחד זכר ואחד נקבה, אחד דין ואחד רחמים). בצד הזכר שרוי חסד, ובצד הנקבה שרוי דין. (ומשום כך) אחד לכן ואחד אדם. וכדי להתבשם זה עם זה, (משום כך) הם מתקשרים זה בזה. והברית הזו אוחת בהם ביומם ולילה, בדין וחסד. בדין בראשונה, ואחר כך שורה בחסד, ומתבשם בכל. וזוהי הברית שנקראת יומם ולילה, שאוחזת בשניהם.

ומי שזוכה לשמר את אות הברית הזו כראוי ולא חוטא בה כל ימיו, הוא אוחו ביומם ולילה, וזוכה לשני עולמות, העולם הזה והעולם הבא. ולכן אברהם נקרא שלם, שפתיב (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים. ואימתי נקרא שלם? כשזכה בשניהם, ביומם ולילה, שפתיב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי. ושניהם ירש אברהם, ולא התקיים בו החסד בקיום שלם עד שנמול. פיון שנמול, התקיים בו וזכה לשניהם, ונקרא שלם.

במו ששנינו, שפתיב (בראשית יח) והוא יושב פתח האהל פחום היום. פתח האהל, זהו הפתח העשירי של המלך, שהיא פתח לכל המשכן הקדוש של שאר הפתרים, ודוד המלך קורא (לזה) פתח (צדק), שפתיב (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק, וכתיב זה השער לה'. פחם היום, כשפאיר האור של החסד, חלק גורלו, כמו שישב בזה - ישב בזה. מתי התקיימו בו? כשנמול, ולכן נקראת ברית יומם ולילה. שנינו, פתיב (שמות יב) ופסח ה' על הפתח. מה זה ופסח ה' על הפתח? ששורה על הפתח הזה חסד להתבשם. ומשום כך, ולא יתן המשחית וגו'.

ולא יתן המשחית וגו'.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָא תַּנִּינָן, גִּיּוֹרָא כַּד אַתְגְּזֹר וְעֵייל תַּחוּת גְּדַפֵּי דְשְׂכִינְתָא, אַקְרִי גַר צֶדֶק וְלֹא יִתִּיר, גַּר צֶדֶק וְדָאִי, זָכִי לְמִיעַל בַּהֲהוּא (ד' ט"ד ע"ב) כְּתָרָא דְצֶדֶק וְאַת אַמְרַת יוֹמָם וְלַיְלָה דְזָכוּ לְתַרוּוּיָהּ.

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, לֹא דְמִי מָאן דְאַתִּי מְשַׁרְשָׁא קַדִּישָׁא, וּמְגֻזָּעָא דְקִשׁוּט, לְמָאן דְאַתִּי מְגֻזָּעָא בִישָׁא, וּמְשַׁרְשָׁא דְגַעְלֵי בִישׁוּן תְּקִיפִין. בִּישְׁרָאֵל כְּתִיב בַּהּ, (ירמיה ב) וְאַנְכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כְּלֵה זֶרַע אֲמַת. בְּאוֹמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה כְּתִיב (יחזקאל כג) אֲשֶׁר בָּשָׂר חֲמוּרִים בָּשָׂרָם וְזָרְמַת סוּסִים וְרָמְתָם.

וּמִשׁוּם כֶּף, יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים זֶרַע שֶׁל אֲמַת, גִּזַּע שֶׁהִתְבַּשְׁמוּ בַּהַר סִינִי וּפְסָקָה מֵהֶם כָּל הַזֶּהֱמָה, כָּלָם מִתְבַּשְׂמִים, וְכָלָם נִכְנָסִים בְּבְרִית הַקְּדוּשָׁה שֶׁל יוֹמָם וְלַיְלָה לְהִיּוֹת שְׁלָמִים בְּכָל. אֲבָל בְּאֲמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה קָשָׁה לְהַעֲבִיר מֵהֶם אֶת הַזֶּהֱמָה, וְאֶפְלוּ עַד שֶׁלְּשָׁה דוֹרוֹת. וּמִשׁוּם כֶּף שְׁנִינּוּ, טוֹב שְׁבַע עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת וְכוּ', וּמִשׁוּם כֶּף גַּר צֶדֶק וְדָאִי.

שְׂאֵמֶר רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, אֲמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, טָרַם שְׁנַמְלוּ שְׁרוּיִים הֵם בְּכִתְרִים תַּחְתּוֹנִים שְׂאֵינָם קְדוּשִׁים, וְרוּחַ טְמֵאָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם. פִּיּוֹן שֶׁהִתְגִּירוּ וְנַמְלוּ, הֵם שׁוֹרִים בְּכִתְרֵי הַקְּדוּשָׁה (שֶׁל הַשְּׂכִינָה) שְׁשׁוֹרָה עַל שְׂאֵר הַכְּתָרִים הַתַּחְתּוֹנִים, וְרוּחַ קְדוּשָׁה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם. אֲבָל יִשְׂרָאֵל, קְדוּשִׁים בְּנֵי קְדוּשִׁים שֶׁל גְּזַעִים וְשְׂרָשִׁים, וְהִתְבַּשְׁמוּ בַּהַר סִינִי, וְנִכְנָסוּ לְאַמּוֹנָה הַשְּׁלֵמָה הַקְּדוּשָׁה בְּשַׁעַת שְׁנַמְלוּ, הֵם שׁוֹרִים בְּכָל, שְׁכָתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

וְהָיָה כִּי יַחֲטָא וְאָשַׁם וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֻלָּה

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָא תַּנִּינָן, גִּיּוֹרָא כַּד אַתְגְּזֹר וְעֵייל תַּחוּת גְּדַפֵּי דְשְׂכִינְתָא, אַקְרִי גַר צֶדֶק וְלֹא יִתִּיר, גַּר צֶדֶק וְדָאִי, זָכִי לְמִיעַל בַּהֲהוּא (ד' ט"ד ע"ב) כְּתָרָא דְצֶדֶק וְאַת אַמְרַת יוֹמָם וְלַיְלָה דְזָכוּ לְתַרוּוּיָהּ.

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, לֹא דְמִי מָאן דְאַתִּי מְשַׁרְשָׁא קַדִּישָׁא, וּמְגֻזָּעָא דְקִשׁוּט, לְמָאן דְאַתִּי מְגֻזָּעָא בִישָׁא, וּמְשַׁרְשָׁא דְגַעְלֵי בִישׁוּן תְּקִיפִין. בִּישְׁרָאֵל כְּתִיב בַּהּ, (ירמיה ב) וְאַנְכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כְּלֵה זֶרַע אֲמַת. בְּאוֹמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה כְּתִיב (יחזקאל כג) אֲשֶׁר בָּשָׂר חֲמוּרִים בָּשָׂרָם וְזָרְמַת סוּסִים וְרָמְתָם.

וּבְגִין כֶּף, יִשְׂרָאֵל קַדִּישִׁין זֶרַעָא דְקִשׁוּט, גְּזַעָא דְאַתְבְּסָמוּ בְּטוֹרָא דְסִינִי, וְאַתְפְּסֵק מְנַיְהוּ כָּל זוֹהֱמָא, כְּלֵהוּ מִתְבַּסְמִין, וְכְלֵהוּ עֵיילֵי בְקִימָא קַדִּישָׁא דִּיוֹמָם וְלַיְלָה, לְמַהוּי שְׁלָמִים בְּכָלָא. אֲבָל בְּאוֹמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, קִשְׁיָא לְמַעַבְר מְנַיְהוּ זוֹהֱמָא, וְאַפִּילוּ עַד ג' דְרִין. וּבְגִין כֶּף תַּנִּינָן, טוֹב שְׁבַע עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת וְכוּ', וּבְגִין כֶּף גַּר צֶדֶק. וְדָאִי. דְאַמְרַר רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, אוֹמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, עַד לֹא אַתְגְּזֹרוּ שְׁרִיין בְּכִתְרִין תַּתְּאִין דְלֹא קַדִּישִׁין, וְרוּחַ מְסֻאָבָא שְׁרִיא עֲלֵיהוּ. פִּיּוֹן דְאַתְגִּירוּ וְאַתְגְּזֹרוּ, שְׁרִיין בְּכִתְרָא קַדִּישָׁא (שֶׁל שְׂכִינְתָא) דְשְׁרִיא עַל שְׂאֵר כְּתָרִין תַּתְּאִין, וְרוּחַא קַדִּישָׁא שְׁרִיא עֲלֵיהוּ. אֲבָל יִשְׂרָאֵל, קַדִּישִׁין בְּנֵי קַדִּישִׁין, דְגַזְעִין וְשְׂרָשִׁין, וְאַתְבְּסָמוּ בְּטוֹרָא דְסִינִי, וְעֵאלוּ בְּמַהִימְנוּתָא שְׁלִימְתָא קַדִּישָׁא. בְּשַׁעַתָּא דְאַתְגְּזֹר שְׁרִיא בְּכָלָא, דְכְּתִיב, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּיְי' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

וְהָיָה כִּי יַחֲטָא וְאָשַׁם וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֻלָּה

וְגו'. (ויקרא ה) רַבִּי יוֹסִי אָמַר, (ישעיה נד) כִּי מִי נָחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֶבֶר מִי נָחַ. הָאִי קָרָא קְשִׁיא, כְּתִיב (בראשית ז) וּמִי הַמְּבּוּל הָיוּ עַל הָאָרֶץ. וְכְתִיב (בראשית ט) וְלֹא יִכְרַת כָּל בֶּשֶׂר עוֹד מִמִּי הַמְּבּוּל. מִי הַמְּבּוּל כְּתִיב, וְלֹא מִי נָחַ, וְהָכָא כְּתִיב כִּי מִי נָחַ זֹאת לִי. זֹאת לִי, הֵם לִי מִיבְעֵי לִיָּהּ.

אֵלָּא הָכִי תֵּאֵנָּא, כַּד זָפֵאִין סָגִיאוּ בְּעֵלְמָא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדֵי וּמִשְׁתַּבַּח בְּהוּ. דְּתִנְיִן כַּד שְׂאֲרֵי זָפְאָה בְּעֵלְמָא, וְאִשְׁתַּכַּח בֵּיהּ, כְּבִיכּוּל אֲטִיל שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא, וְכָל עֵלְמָא מִתְּבַרְכָּא בְּגִינֵיהּ, וְאֲטִיל שְׁלָמָא בְּפִמְלִיא שֶׁל מַעְלָה. מִנָּא לָן. דְּכְתִיב, (ישעיה כז) אוּ יַחֲזֹק בְּמַעֲזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי יַעֲשֶׂה לִי. תְּרִין שְׁלָמִין אֲמַאי הָכָא. אֵלָּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, דְּאֲשְׂרֵי דְכַר וְנוֹקְבָא. שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי, דְּמִתְּבַרְכָּאן אַבְהוֹן.

מָאִי אֵיפֵא בִּינְיָהּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּד מִתְּבַרְכָּאן אַבְהוֹן, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי, דְּאֶקְדִּים שְׁלָמָא כְּכֵלָא. וּבִגִּין כַּד שְׁלוֹם קָדִים. יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, מָאִי טַעְמָא לָא אֶקְדִּים שְׁלוֹם הָכָא. אֵלָּא בְּגִין דִּיתַעְבֵּר חוּזָא דְשִׂרְיָא בְּנוֹקְבָא בְּקַדְמִיתָא, וְיִיתִי דְכוּרָא לְמִשְׂרֵי בְּאַתְרֵיהּ, וּבִגִּין כַּד יַעֲשֶׂה אֶקְדִּים, וּלְבַתֵּר שְׁלוֹם.

תֵּאֵנָּא בְּזִמְנָא דְזָפְאָה שְׂאֲרֵי בְּעֵלְמָא, דִּינִין לָא מִתְּעֲרִין, וְלֹא שְׁלָטִין בְּעֵלְמָא, מִשּׁוּם דִּהוּא בַר נֶשׁ זָפְאָה הוּא אוֹת בְּעֵלְמָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרִיָּה, וְעֵלְמָא מִתְקַיִים בְּגִינֵיהּ.

תֵּנִיָּא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּזִמְנָא דְבִנֵי עֵלְמָא אִשְׁתַּכַּחוּ חִיְיָבִין קָמֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּהוּא זָפְאָה דְאִשְׁתַּכַּח בְּעֵלְמָא, (ע"י) קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִשְׁתַּעֲי בַּהֲדִיָּה, בְּגִין דִּיבְעֵי רַחֲמִין

הַגְּזֵלָה וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, (ישעיה נד) כִּי מִי נָחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֶבֶר מִי נָחַ. הַפְּסוּק הַזֶּה קָשָׁה, כְּתוּב (בראשית ז) וּמִי הַמְּבּוּל הָיוּ עַל הָאָרֶץ, וְכְתוּב (שם ט) וְלֹא יִכְרַת כָּל בֶּשֶׂר עוֹד מִמִּי הַמְּבּוּל. כְּתוּב מִי הַמְּבּוּל, וְלֹא מִי נָחַ, וְכָאן כְּתוּב כִּי מִי נָחַ זֹאת לִי. זֹאת לִי! הֵם לִי הִנֵּה צְרִיף לַהֲיִוֹת!

אֵלָּא כַּד שְׁנִינּוּ, כְּשִׁצְדִיקִים מִתְּרַבִּים בְּעוֹלָם, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמַח וּמִשְׁתַּבַּח בְּהֵם. שְׁשִׁנְיָנוּ, כְּשִׁשְׂרוּי צְדִיק בְּעוֹלָם וְנִמְצָא בוּ, כְּבִיכּוּל הוּא מְטִיל שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, וְכָל הָעוֹלָם מִתְּבַרְכָּא בְּגִלּוֹ, וּמְטִיל שְׁלוֹם בְּפִמְלִיא שֶׁל מַעְלָה. מִנֵּין לָנוּ? שְׁכְּתוּב (ישעיה כז) אוּ יַחֲזֹק בְּמַעֲזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי יַעֲשֶׂה לִי. שְׁנֵי שְׁלוֹמוֹת כָּאן לְמָה? אֵלָּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי - שְׁמִשְׁרָה זָכַר וְנוֹקְבָה. שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי - שְׁהָאָבוֹת מִתְּבַרְכִים.

מָה יֵשׁ בִּינֵיהֶם? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּשִׁהָאָבוֹת מִתְּבַרְכִים, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי, שְׁמַקְדִים שְׁלוֹם כִּפְלָא. וּמִשּׁוּם כַּד שְׁלוֹם קוֹדֵם. יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, מָה הַטַּעַם לֹא הַקְּדִים כָּאן שְׁלוֹם? אֵלָּא כְּדִי שְׁיַעֲבֵר הַנְּחָשׁ שְׁשִׂרוּי בְּנוֹקְבָה בְּרֵאשׁוֹנָה, וְיִבֵּא הַזָּכַר לְשִׁרוֹת בְּמִקוּמוֹ, וּמִשּׁוּם כַּד הַקְּדִים יַעֲשֶׂה, וְאַחַר כַּד שְׁלוֹם.

שְׁנִינּוּ, בְּזִמְנָן שְׁצַדִּיק שְׂרוּי בְּעוֹלָם, הַדִּינִים לֹא מִתְּעוֹרְרִים וְלֹא שׁוֹלְטִים בְּעוֹלָם, מִשּׁוּם שְׁאוֹתוֹ אִישׁ צְדִיק הוּא אוֹת בְּעוֹלָם, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה בְּכַבּוּדוֹ, וְהָעוֹלָם מִתְקַיִם בְּשִׁבְלֵוֹ.

שְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּזִמְנָן שְׁבִנֵי הָעוֹלָם נִמְצָאִים וְשְׂעִים לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוֹתוֹ הַצְּדִיק שְׁנִמְצָא בְּעוֹלָם, (רוצח) הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדַבֵּר עִמוֹ, כְּדִי

שִׁיבְקֶשׁ רַחֲמִים עַל הָעוֹלָם וְיִתְפַּיֵּס עִמָּם. מִה עוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? מְדַבֵּר עִמוֹ עַל אוֹתָם הַרְשָׁעִים שֶׁל הָעוֹלָם. אוֹמֵר לוֹ לְהִיטִיב עִמוֹ לְבַדּוֹ וּלְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם. מִהי דְרָכּוֹ שֶׁל אוֹתוֹ צְדִיק? עוֹזֵב אֶת שְׁלוֹ וְלוֹקֵחַ אֶת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּדֵי שִׁיִּתְפַּיֵּס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמָּם.

מִנֵּינ לָנוּ? מִמֹּשֶׁה, שְׁאָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, חֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת לב) עָשׂוּ לָהֶם עֲגֹל מִסֵּכָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ וְגו'. עוֹד אָמַר לוֹ, הֲרַף מִמְּנֵי וְאֲשֵׁמִידִם וְגו'. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אָמַר מֹשֶׁה, אִם בְּשִׁבִיל כְּבוֹדֵי יִשְׁמְדוּ יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם - טוֹב לִי מוֹת, וְלֹא יֵאמְרוּ שְׁעוֹזְבֵי אֶת זֶה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל כְּבוֹדֵי מִיד - וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהָיו. וְהוֹשִׁיט עֲצָמוֹ לְמִיתָה בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל, שִׁכְתוּב וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חֲטָאתָם וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ וְגו'. וְשִׁנְנוּ, לֹא זֶה מֹשֶׁה מְשֵׁם עַד שִׁמְחַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שִׁכְתוּב, וַיִּנָּחֵם ה' עַל הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ לְעַמּוֹ. וְכַתִּיב (בַּמִּדְבָּר יד) וַיֹּאמֶר ה' סִלַּחְתִּי כְּדָבָרְךָ.

וַאֲלוֹ בְּנֵחַ פְּתִיב, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנַח קָץ כָּל בְּשָׂר בָּא (דף ט"ו ע"א) לְפָנַי וְגו'. אָמַר לוֹ נַח, וְלִי מַה אַתָּה עוֹשֶׂה? אָמַר לוֹ, וְהִקְמַתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּךְ וְגו'. עָשָׂה לָךְ תִּיבַת עֲצֵי גֹפֶר. וְלֹא בָעָא רַחֲמֵי עַל עַלְמָא, וְנַחֲתִיתוּ מִיָּא, וְאוֹבִידוּ בְּנֵי עַלְמָא, וּבְגִין כְּךָ מִי נַח כְּתִיב. מִי נַח וְדָאִי, דְּבִיָּה הוּוּ תְלִינן, דְּלֹא בָעָא רַחֲמֵי עַל עַלְמָא.

מִכָּאֵן אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָאִי דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ט) וַיַּחַל נַח אִישׁ הָאָדָמָה. וַיַּחַל: כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (בַּמִּדְבָּר ב) לֹא יַחַל דְּבָרוֹ, דְאַתְּ עֵבִיד חוּל. אִישׁ הָאָדָמָה, דְּבִגְיָנִיהָ אֲשִׁתְּצִיאֻ בְּנֵי עַלְמָא, דְּלֹא בָעָא רַחֲמֵי עַלֵּיהּ. דְּבָר אַחַר

עַל עַלְמָא, וַיִּתְפַּיֵּס בְּהַדְיָהּ. מַה עֵבֵד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲשִׁתְּעִי בְּהַדְיָה עַל אֵינוֹן חֲתִיבֵי עַלְמָא. אָמַר לִיה לְאוֹטָבָא לִיה בְּלַחֲדוּי, וּלְשִׁיצָאָה לְכַלְהוּ. מַה אֲרַחֲמִיה דְּהָהוּא בְּר נָשׁ זַפְּאָה. שְׁבִיק דִּידִיה, וְנָסִיב לְדְפוּלֵי עַלְמָא בְּדִיל דִּיִּתְפַּיֵּס קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַדְיָהּ.

מִנָּא לָן. מִמֹּשֶׁה. דְאַמַר לִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חָבוּ יִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת לב) עָשׂוּ לָהֶם עֲגֹל מִסֵּכָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ וְגו'. תּוֹ אָמַר לִיה, הֲרַף מִמְּנֵי וְאֲשֵׁמִידִם וְגו', בְּהֵאִי שְׁעַתָּא אָמַר מֹשֶׁה אִי בְּגִין יִקְרָא דִּידִי יִשְׁתַּצוֹן יִשְׂרָאֵל מִעַלְמָא, טַב לִי מוֹתָא, וְלֹא יִמְרוֹן דְּשְׁבִיקְנָא הָאִי דְכוּלֵי עַלְמָא, בְּגִין יִקְרָא דִּילִי. מִיד וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי יי' אֱלֹהָיו. וְאוֹשִׁיט גְּרַמְיָה לְמִיתָה בְּכַמָּה אַתְרֵי בְּגִינֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חֲטָאתָם וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ וְגו'. וְתֵאנָא, לֹא זֶה מֹשֶׁה מִתְּפָן, עַד דְּמַחַל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּנָּחֵם יי' עַל הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ.

וְכַתִּיב (בַּמִּדְבָּר יד) וַיֹּאמֶר ה' סִלַּחְתִּי כְּדָבָרְךָ. וַאֲלוֹ בְּנֵחַ פְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנַח קָץ כָּל בְּשָׂר בָּא (דף ט"ו ע"א) לְפָנַי וְגו'. אָמַר לִיה נַח, וְלִי מַה אַתָּה עֵבִיד. אָמַר לִיה וְהִקְמַתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּךְ וְגו'. עָשָׂה לָךְ תִּיבַת עֲצֵי גֹפֶר. וְלֹא בָעָא רַחֲמֵי עַל עַלְמָא, וְנַחֲתִיתוּ מִיָּא, וְאוֹבִידוּ בְּנֵי עַלְמָא, וּבְגִין כְּךָ מִי נַח כְּתִיב. מִי נַח וְדָאִי, דְּבִיָּה הוּוּ תְלִינן, דְּלֹא בָעָא רַחֲמֵי עַל עַלְמָא.

מִכָּאֵן אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָאִי דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ט) וַיַּחַל נַח אִישׁ הָאָדָמָה. וַיַּחַל: כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (בַּמִּדְבָּר ב) לֹא יַחַל דְּבָרוֹ, דְאַתְּ עֵבִיד חוּל. אִישׁ הָאָדָמָה, דְּבִגְיָנִיהָ אֲשִׁתְּצִיאֻ בְּנֵי עַלְמָא, דְּלֹא בָעָא רַחֲמֵי עַלֵּיהּ. דְּבָר אַחַר

שֶׁבְגָלְלוּ הַשְּׂמֵדוּ בְּנֵי הָעוֹלָם, פִּי
לֹא בִקֵּשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. דָּבָר
אֲחֵר אִישׁ הָאֲדָמָה - שֶׁבִשְׂבִּילֹו
הַתְּקִימָה לְאַחֵר שֶׁהִשְׂמְדוּ
הָרֵאשׁוֹנִים, שֶׁפְּתוּב לֹא אִסָּף
לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאֲדָמָה בְּעֵבֹר
הָאָדָם וְגו'.

שְׁנֵינוּ, הֵם נִקְרְאוּ מִי נֹחַ, שֶׁהוּא
גֵרָם שֶׁנִּקְרְאוּ עַל שְׂמוֹ. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, זֹאת לִי, מַה זֶה אוֹמֵר? אֲלֹא
אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִי נֹחַ
גֵרָמוּ לִי שֶׁאֲגַלֶּה זֹאת בְּעוֹלָם,
שֶׁפְּתוּב וְאֵנִי "זֹאת" בְּרִיתִי אוֹתָם.
"זֹאת" אוֹת הַבְּרִית וְגו'. אֶת
קִשְׁתִּי נִתְּתִי בְּעֵנָן, כְּלוֹמֵר אֵין מִי
שֶׁשִּׁמְשָׁנִיחַ אֲלֹא לְכַבּוֹד שְׁמִי
שֶׁרְמוֹז בְּזֹאת. וּמִי גֵרָם לוֹ? מִי
נֹחַ.

מִכַּאֵן סִימָן לְחִסֵּד צַדִּיק שֶׁלֹא
מִתְגַּלֶּה הַקִּשְׁתׁ הַזֶּה בְּיָמָיו, וְלֹא
צָרִיף הָעוֹלָם בְּיָמָיו לְאוֹת הַזֹּאת.
וּמִי הוּא? אוֹתוֹ שֶׁמִּבְּקֵשׁ רַחֲמִים
עַל הָעוֹלָם וְרֵאוּי לְהִגֵּן עֲלָיו, כְּמוֹ
רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי, שֶׁלֹא צָרִיף
הָעוֹלָם בְּיָמָיו אֶת הָאוֹת הַזֹּאת,
שֶׁהָרִי הוּא הִיָּה אוֹת סִימָן בְּעוֹלָם.
שֶׁלֹא הִיָּתָה גְזֵרָה שֶׁנִּגְזְרָה עַל
הָעוֹלָם לְמַעְלָה שֶׁלֹא מִבְּטֵל
אוֹתָהּ, וְהִיָּנוּ מִה שֶׁפְּתוּב (שְׂמוֹאֵל ב-
ב) מוֹשֵׁל בְּאָדָם. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מוֹשֵׁל בְּאָדָם. וּמִי מוֹשֵׁל
בְּקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּבִיכּוֹל?
צַדִּיק. שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר,
וְהוּא מִבְּטֵל.

כְּמוֹ רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי שִׁיּוֹם
אֶחָד הָיָה יוֹשֵׁב עַל הַדֶּלֶת שֶׁל
שַׁעַר (מֵעֵרַת) לוֹד, הָרִים עֵינָיו
וְרָאָה שֶׁהִשְׁמֵשׁ מְאִירָה, וְהִסְתִּירָהּ
אוֹרָה שֶׁלֹשׁ פְּעָמִים. בֵּינֵתִים
נִחְשָׁף הָאוֹר, וְנִרְאָה בְּשִׁמְשׁ שֶׁחַר
וְיָרַק. אָמַר לוֹ לְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּנוֹ,
בֵּא אַחֲרַי בְּנִי, וְנִרְאָה שֶׁהָרִי וְדָאי
נִגְזְרָה גְזֵרָה לְמַעְלָה, וְהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לְהוֹדִיעַ לִי, שֶׁוְדָאי שְׁלֹשִׁים יוֹם תְּלוּי אוֹתוֹ הַדְּבָר שֶׁנִּגְזַר לְמַעְלָה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

אִישׁ הָאֲדָמָה, דְּבִגְיָנִיהָ אֶתְקַיְיַמַת לְבִתָּר
דְּאִשְׁתְּצִיאוּ קְדָמָי, דְּכִתִּיב לֹא אוֹסִיף לְקַלֵּל
עוֹד אֶת הָאֲדָמָה בְּעֵבֹר הָאָדָם וְגו'.

הַתַּאנָּא מִי נֹחַ אֶקְרוּן, דְּהוּא גְרִים דְּאֶקְרוּן עַל
שְׁמִיָּה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זֹאת לִי מָאִי קָא
מִיָּרִי. אֲלֹא אָמַר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, מִי נֹחַ
גֵרָמוּ לִי, דְּאֲגַלֵּי זֹאת בְּעֵלְמָא. דְּכִתִּיב וְאֵנִי זֹאת
בְּרִיתִי אוֹתָם. זֹאת אוֹת הַבְּרִית וְגו'. אֶת קִשְׁתִּי
נִתְּתִי בְּעֵנָן. כְּלוֹמֵר לִית מָאן דְּאִשְׁגַּח אֲלֹא
לִיקְרָא דְשְׁמִי דְרַמִּיזָא בְּזֹאת. וּמָאן גְרִים לִיה, מִי נֹחַ.

מִכַּאֵן סִימָנָא לְחִסֵּידָא זַכָּאָה, דְּלֹא אֶתְגַּלִּיָּא
הָאִי קִשְׁתׁ בְּיוֹמוֹי, וְלֹא אֶצְטְרִיף עֲלִמָא
בְּיוֹמוֹי לְהָאִי (זֹאת) אוֹת. וּמָאן אִיהוּ. הֵהוּא
דְּבַעֵי רַחֲמֵי עַל עֲלִמָא, וְאֶתְחַזִּי לְאֲגָנָא עֲלוּי.
כְּגוֹן רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי, דְּלֹא אֶצְטְרִיף
עֲלִמָא בְּיוֹמוֹי לְהָאִי אוֹת, דְּהָא הוּא אוֹת סִימָנָא
בְּעֲלִמָא הָהּ.

דְּלֹא הָוָה גְזֵרָה דְּאֶתְגַּזֵּר עַל עֲלִמָא לְעִילָא,
דְּלֹא מִבְּטֵל לָהּ. וְהֵיָּינוּ דְכִתִּיב, (שְׂמוֹאֵל ב
ב) מוֹשֵׁל בְּאָדָם, קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא מוֹשֵׁל
בְּאָדָם. וּמִי מוֹשֵׁל בְּקוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּבִיכּוֹל.
צַדִּיק. דְּקוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא גְזִיר, וְאִיהוּ מִבְּטֵל.
כְּגוֹן רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי, דְּיוֹמָא חַד הָוָה
יְתִיב אֶבְבָּא דְתַרְעָא (נ"א דְמַעְרַתָּא) דְלוֹד, זְקַף
עֵינוּי, חִזָּא שְׁמֵשָׁא דְנִהִיר, וְאֶסְתִּים נִהוּרָא גִ'
זְמַנִּין, אֲדִהֲכִי אֶתְחַשֵּׁף נִהוּרָא, וְאֶתְחַזִּי בִיָּה
בְּשִׁמְשָׁא אוֹכְמָא וִירוֹקָא. אָמַר לִיה לְרַבִּי
אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, תָּא אֶבְתְּרָאי בְרִי, וְנִחֲמִי דְהָא
וְדָאי גְזֵרָה אֶתְגַּזֵּר לְעִילָא, וְקוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא
בַּעֵי לְאוֹדְעָא לִי, דְּוְדָאי תְּלַתִּין יוֹמִין תְּלִיָּא
הֵהוּא מִלְתָּא דְאֶתְגַּזֵּר לְעִילָא. וְלֹא עָבִיד קְדָשָׁא
בְרוּךְ הוּא רוֹצֵה לְהוֹדִיעַ לִי, שֶׁוְדָאי שְׁלֹשִׁים יוֹם תְּלוּי אוֹתוֹ הַדְּבָר שֶׁנִּגְזַר לְמַעְלָה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

הוא אינו עושה עד שמודיע לצדיקים. זהו שכתוב (עמוס א) כי לא יעשה ה' אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים.

עד שהיו הולכים, נכנסו לאותו כרם. ראו נחש אחד שהיה בא, ופיו פתוח, (והיה לוחש בלשנו) ולו הט בארץ בעפר. נער בגדיו רבי שמעון והכה ידו בראש הנחש, שכף הנחש, הנמיך את פיו וראה לשונו רוחשת. אמר לו: נחש נחש, לך ואמר לאותו הנחש העליון שהרי רבי שמעון בן יוחאי מצוי בעולם. הכניס את ראשו לנקב של עפר אחד, ואמר: גוזר אני, כשם שהתחתון חזר לנקב העפר, כך העליון יחזר לנקב תהום רבה.

רחש רבי שמעון בתפלה. עד שהיו מתפללים, שמעו קול אחד: ממני המות, הפנסו למקומכם. המכות של המשחיתים לא שורות בעולם, שהרי רבי שמעון בן יוחאי בטל אותן. אשריך רבי שמעון, שרבונוך רוצה בכבודך על כל בני העולם. במשה כתוב (שמות לב) ויחל משה וגו', שמשמע שאחז אותו פרגוד, ואתה רבי שמעון גוזר, והקדוש ברוך הוא מקיים. הוא גוזר, ואתה מבטל.

בין כך ראה שהאיר השמש ועבר אותו השחר. אמר רבי שמעון, ודאי שהעולם התבשם. נכנס לביתו ודרש, (תהלים יא) כי צדיק ה' צדקות אהב ישר יחזו פנימו. מה הטעם כי צדיק ה' צדקות אהב? משום שישר יחזו פנימו. מה זה פנימו? הפנים העליונים של כל העולם, שצריכים לבקש רחמים ממנו על כל מה שצריכים.

אמר לו רבי אלעזר בנו, אם כך, היה צריך להיות ישר יחזו

ברוך הוא, עד דאודעיה לצדיקייא, הךא הוא דכתיב, (עמוס א) כי לא יעשה יי' אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים.

עד דהוו אזלי עאלו בההוא כרם. חמו חד חויא דהוה אתי, ופומיה פתיחא (נ"א ונהוה לחיש בלישניה), ומלהטא בארעא בעפרא. אשתניק רבי שמעון, וקטפר ידוי ברישיה דחויא, שכיף חויא, מאיך פומיה, וחמא לישניה מרחיש. אמר ליה חויא חויא, זיל ואימא לההוא חויא עלאה, דהא רבי שמעון בן יוחאי בעלמא שכיח. עייליה לרישיה לחד נוקבא דעפרא. אמר גוזר אנא, כשם דתתאה אתחזר לנוקבא דעפרא, כן עלאה יתחזר לנוקבא דתהומא רבא.

רחיש רבי שמעון בצלותא, עד דהוו מצלי שמעו חד קלא, פוטקרא דקיטפא עילו לאתרייכו, קטפירא דבורייגי לא שראן בעלמא, דהא, רבי שמעון בן יוחאי בטיל לון. זפאה אנת רבי שמעון, דמארך בעי ביקרך על כל בני עלמא. במשה כתיב (שמות לב) ויחל משה וגו', דמשמע דאחיד ליה פרגודא, ואנת רבי שמעון גוזר, וקודשא בריך הוא מקיים. הוא גוזר, ואנת מבטל.

אדהכי חמא דנהיר שמשא, ואתעבר ההוא אוכמא, אמר רבי שמעון, ודאי הא עלמא אתבסם, עאל לביתיה ודרש, (תהלים יא) כי צדיק יי' צדקות אהב ישר יחזו פנימו. מאי טעמא כי צדיק יי' צדקות אהב, משום דישר יחזו פנימו. מאי פנימו. פנים עלאין דבני עלמא, בעון למבעי רחמי מגיה, על כל מה דאצטריכן.

אמר ליה רבי אלעזר בריה, אי הכי ישר יחזו פנימו מיבעי ליה, או ישרים יחזו, מאי

יָשָׁר יַחְזוּ. אָמַר לִיה רָזָא עֲלָאָה, דְּאִינוּן יָמֵי קָדָם דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. וַיְמִי עוֹלָם, דְּזַעִיר אַנְפִּין, דְּאִינוּן אַקְרוּן פְּנִימוֹ, (דְּאִינוּן) חֲמָאן בְּאַרְח מִיֶּשֶׁר מַה פְּנִימוֹ, (שְׁהָם) רוּאִים בְּדַרְךָ יֶשֶׁר מַה שְּׁצָרִיף לְרֵאוֹת.

שְׁשִׁנְנוּ, בְּשַׁעָה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁגֵּיחַ בְּעוֹלָם וְרוּאָה שְׁפָשְׁרִים מְעַשִּׂיהֶם שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם לְמַטָּה, מִתְגַּלֶּה הָעֵתִיק הַקְדוֹשׁ בְּזַעִיר אַנְפִּין, וּמְסַתְּכָלִים כָּל אוֹתָם הַפְּנִים בְּפְנִים נְסֻתִים, וְכֻלָּם מִתְּבַרְכִים. מַה הַטַּעַם שֶׁמִּתְּבַרְכִים? מִשּׁוּם שֶׁמְסַתְּכָלִים אֵלָיו כְּאֵלּוֹ בְּדַרְךָ יֶשֶׁר, שֶׁלֹּא סוֹטִים יְמִינָה וּשְׂמֵאלָהּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב יֶשֶׁר יַחְזוּ פְּנִימוֹ. וְכֻלָּם מִתְּבַרְכִים וּמְשַׁקִּים זֶה אֶת זֶה, עַד שֶׁמִּתְּבַרְכִים כָּל הָעוֹלָמוֹת. וְכֻלָּ הָעוֹלָמוֹת נִמְצָאִים כְּאַחַד, וְאִזּוּ נִקְרָא ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

וּבְשַׁחֲטָאֵי הָעוֹלָם מִתְּרַבִּים, נְסֻתָר הָעֵתִיק הַקְדוֹשׁ, וְאִין מְשַׁגֵּיחִים פְּנִים בְּפְנִים, וְאִזּוּ מִתְעוֹרְרִים הַדִּינִים בְּעוֹלָם, וְהַפְּסָאוֹת עוֹלִים, וְעִתִּיק הַיָּמִים סְתוּם וְלֹא מִתְגַּלֶּה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דְּנִיאל ז') הֵייתִי רוּאָה עַד שֶׁהַפְּסָאוֹת הוֹרְמוּ וְעִתִּיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב. עַד שֶׁהַפְּסָאוֹת הוֹרְמוּ, שְׂאוֹתָם הַפְּתָרִים הָעֲלִיּוֹנִים, שֶׁמְשַׁקִּים אֶת כָּל הָאֲחָרִים לְהַעֲמִידָם בְּקִיּוּמָם. וַיְמִי הֵם? הָאֲבוֹת. וְעִתִּיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב וְלֹא מִתְגַּלֶּה. וְאִזּוּ מִהַפְּכִים הַרְשָׁעִים שֶׁל הָעוֹלָם רַחֲמִים לְדִין.

שְׁנִינּוּ. מִצַּד הָאֵם יוֹצְאִים שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים, הַקְּלָפוֹת שְׁלֵהֶם, וְאוֹחֲזִים בְּמַקְל שֶׁל הַגְּבוּרָה, שׁוֹלְטִים עַל הַרְחָמִים, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (בְּמַדְבָּר טו') הַנּוֹעֲדִים עַל ה', עַל ה' מְמַשׁ. וְאִזּוּ נִמְצָאִים שְׁלָמִים, וּמִתְעוֹרְרַת בְּכֻלָּם קֶטְטָה.

יָשָׁר יַחְזוּ. אָמַר לִיה רָזָא עֲלָאָה, דְּאִינוּן יָמֵי קָדָם דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. וַיְמִי עוֹלָם, דְּזַעִיר אַנְפִּין, דְּאִינוּן אַקְרוּן פְּנִימוֹ, (דְּאִינוּן) חֲמָאן בְּאַרְח מִיֶּשֶׁר מַה דְּאֲצֻטְרִיף לְמַחֲמִי.

דְּתֵאֲנָא בְּשַׁעָתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲשַׁגַּח בְּעֲלָמָא, וְחֲמָא דְמִתְּפַשְׁרֵן עוֹבְדֵיהוּן דְּבְנֵי נְשָׂא לְתַתָּא, אֲתַגְּלִיָּא עִתִּיקָא קְדִישָׁא בְּזַעִיר אַנְפִּין, וּמְסַתְּפֵלָן כָּל אִינוּן אַנְפִּין בְּאַנְפִּין סְתִימִין, וּמִתְּבַרְכֵן כְּלָהוּ. מְאִי טַעְמָא מִתְּבַרְכֵן. מִשּׁוּם דְּמְסַתְּפֵלִין אֵלִין בְּאַרְח מִיֶּשֶׁר, דְּלֹא סְטוּ לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא, הֲדָא הוּא דְכִתְיֵב (דף ט"ז ע"ב) יֶשֶׁר יַחְזוּ פְּנִימוֹ. וּמִתְּבַרְכֵן כְּלָהוּ, וּמְשַׁקִּיין דָּא לְדָא, עַד דְּאֲתַבְּרֵן כְּלָהוּ עֲלָמִיא. וּמִשְׁתַּכְּחִי כְּלָהוּ עֲלָמִין כְּתַד, וּכְדִין אֲתַקְרִי (זְכַרְיָה יד) יְי' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

וְכַד חוֹבֵי עֲלָמָא סְגִיאוּ, אֲסֵתִים עִתִּיקָא קְדִישָׁא, וְלֹא מְשַׁגֵּיחִין אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, וּכְדִין דִּינִין מִתְעַרֵי בְּעֲלָמָא, וְכוּרְסוּן רְמִיּוֹ, וְעִתִּיק יוֹמִין אֲסֵתִים, וְלֹא אֲתַגְּלִיָּא. הֲדָא הוּא דְכִתְיֵב, (דְּנִיאל ז') חֲזַה הָוִית עַד דִּי כוּרְסוּן רְמִיּוֹ וְעִתִּיק יוֹמִין יְתִיב. עַד דִּי כוּרְסוּן רְמִיּוֹ, דְּאִינוּן כְּתָרִין עֲלָאִין, דְּמְשַׁקִּיין לְכְּלָהוּ אֲתַרְנִין, לְאוּקוּמֵי בְּקִיּוּמֵיהוּ. וּמֵאֵן אִינוּן. אֲבָהָן. וְעִתִּיק יוֹמִין יְתִיב, וְלֹא אֲתַגְּלִיָּא. וּכְדִין מִהַפְּכִין חֲיִיבֵי עֲלָמָא רַחֲמֵי לְדִינָא.

תֵּאֲנָא. מִסְטְרָא דְאִימָא, נְפָקִין גְּרִדִּינִין נִימוּסִין קְלִיפִין, וְאַחֲדִין בְּקוּלְפוֹי דְּגְבוּרָה, שְׁלֻטִין עַל רַחֲמֵי, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בְּמַדְבָּר טו') הַנּוֹעֲדִים עַל יְי', עַל יְי' מְמַשׁ. וּכְדִין אֲשַׁתְּכַחוּ עֲלָמִין חֲסֵרִין, (ס"א קְטִירִין) דְּלֹא שְׁלָמִין, וּקְטֻטוּתָא אֲתַעַר בְּכְלָהוּ.

הָעוֹלָמוֹת חֲסֵרִים, (קְשׁוּרִים) שְׂאִינָם

וְכַד בְּנֵי עֲלָמָא מְכַשְׂרִין עוֹבְדֵיהוֹן לְתַתָּא, מִתְבַּסְּמֵן דִּינִין, וּמִתְעַבְרֵן, וּמִתְעַרְי רַחְמֵי וְשִׁלְטָן עַל הַהוּא בִישָׂא דְאַתְעַר מִן דִּינָא קְשָׂא. וְכַד מִתְעַרְן רַחְמֵי, חֲדוּה וְנִיחוּמִין מִשְׁתַּכְּחִין, מְשׁוּם דְשִׁלְטִין עַל הַהוּא בִישָׂא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות לב) וַיִּנָּחֵם יי' עַל הָרָעָה. וַיִּנָּחֵם מְשׁוּם (דְּשִׁלְטָא עַל הָרָעָה) דְאַתְכַּפֵּיא דִּינָא קְשָׂא, וְשִׁלְטִין רַחְמֵי.

תַּאנְא, בְּשַׁעְתָּא דְמִתְבַּסְּמֵן דִּינִין, וְשִׁלְטִין רַחְמֵי, כֹּל כְּתָרָא וְכְתָרָא תַב בְּקִיּוּמֵיהּ, וּמִתְבָּרְכָאן כְּלֵהוּ כְּתָרָא. וְכַד תִּיבִין כֹּל חַד וְחַד לְאַתְרֵיהּ, וּמִתְבָּרְכָאן כְּלֵהוּ כְּתָרָא, וּמִתְבַּסְּמָא אִימָא בְּקִלְדִּיטֵי גְלִיפִין וְתִיבִין לְסִטְרָהּ, כְּדִין אִקְרִי תְשׁוּבָה שְׁלִימָה, וְאַתְכַּפֵּר עֲלָמָא, דְהָא אִימָא בְּחֲדוּוֹתָא שְׁלִימָתָא יְתָבָא, דְכְּתִיב, (תהלים קיג) אִם הַבְּנִים שְׁמַחָה, וְכַדִּין אֲתַקְרִי יוֹם הַכַּפּוּרִים, דְכְּתִיב בֵּיהּ (ויקרא טו) לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם. וּמִתְפַתְּחִין ג' תַּרְעִין דְסִטְרִין גְּלִיפִין.

תַּאנְא, כְּתִיב וְהָיָה כִי יַחֲטָא וְאָשֵׁם, מַהוּ כִי יַחֲטָא, וְלִבְסוּף וְאָשֵׁם. אֲלֵא הֲכִי תַאנְא, כִּי יַחֲטָא מְאִינוֹן חוֹבִין דְאַקְרוּן חֲטָא, דְכְּתִיב מִכָּל חַטָּאת הָאָדָם. וְאָשֵׁם: כְּמָה דְאַתְ אָמַר (במדבר ה) הָאָשֵׁם הַמוֹשֵׁב לִי. וְאָשֵׁם: וַיִּתְקַן, כְּלוֹמַר אִם יִתְקַן עוֹבְדוּי, וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזַל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מִמְּשַׁמַּע דְכְּתִיב וְהָשִׁיב, וַיִּשָׁיב לֹא כְּתִיב אֲלֵא וְהָשִׁיב, וְהָשִׁיב דִּיִּיקָא.

תַּנְיָא, בְּאַרְבַּע תְּקוּפִין דְשַׁתָּא, קָלָא אֲתַפְּסֵק, וְדִינִין מִתְעַרְיִן, וְתְשׁוּבָה תְלִיא עַד דְאַתְתַּקֵּן. וְכַד דִּינִין מִתְעַרְיִן, קָלָא נְפִיק, וְד' זְוִרִין (כ"א זְוִרִין) דְעֲלָמָא, סְלָקִין וְנַחְתִּין. כְּרוּזָא קוֹל, וְאַרְבַּע זְוִיּוֹת (פַּעמִים) הָעוֹלָם עוֹלָם וְיִוְרָדִים. הַכְּרוּז קוֹרָא, וְהַקְדוּשׁ

וְכַשְׁבְּנֵי אָדָם מְכַשְׂרִים מְעַשְׂיָהֶם לְמַטָּה, אַזִּי מִתְבַּשְׂמִים הַדִּינִים וְעוֹבְרִים, וּמִתְעוֹרְרִים רַחְמִים וְשׁוֹלְטִים עַל אוֹתוֹ הָרַע שְׁמַתְעוֹרֵר מִן הַדִּין הַקָּשָׁה. וְכַשְׁמַתְעוֹרְרִים רַחְמִים, נִמְצְאִים שְׁמַחָה וְנַחוּמִים, מְשׁוּם שְׁשׁוֹלְטִים עַל אוֹתוֹ הָרַע. זְהוּ שְׁכַתוּב וַיִּנָּחֵם ה' עַל הָרָעָה. וַיִּנָּחֵם, מְשׁוּם (ששולט על הָרָעָה) שְׁנַכְנַע הַדִּין הַקָּשָׁה, וְשׁוֹלְטִים הַרַחְמִים.

שְׁנִינוּ, בְּשַׁעְתָּא שְׁהַדִּינִים מִתְבַּשְׂמִים וְשׁוֹלְטִים הַרַחְמִים, כֹּל כְּתָר וְכְתָר שָׁב לְקִיּוּמוֹ, וְכֹל מִתְבָּרְכִים כְּאַחַד. וְכַשְׁשָׁבִים כֹּל אַחַד וְאַחַד לְמַקְוֵמוֹ וְכֹל מִתְבָּרְכִים כְּאַחַד, וְהָאֵם מִתְבַּשְׂמָת בְּמִפְתַּחוֹת הַחֻקִּים וְשָׁבִים לְצַדִּיקָה, אַז נִקְרָאת תְשׁוּבָה שְׁלִמָה, וְהַעוֹלָם מִתְכַּפֵּר, שְׁהַרִי הָאֵם יוֹשֶׁבֶת בְּשְׁמַחָה שְׁלִמָה, שְׁכַתוּב אִם הַבְּנִים שְׁמַחָה, וְאַז נִקְרָא יוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁכַתוּב כּוּ לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם. וְנִפְתַּחִים חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים שֶׁל צְדָדִים חֻקִּים.

שְׁנִינוּ, כְּתוּב וְהָיָה כִּי יַחֲטָא וְאָשֵׁם, מַה זֶה כִּי יַחֲטָא, וְלִבְסוּף וְאָשֵׁם? אֲלֵא כִּד שְׁנִינוּ, כִּי יַחֲטָא מְאוּתָם חֲטָאִים שְׁנַקְרָאוּ חֲטָא, שְׁכַתוּב מִכָּל חַטָּאת הָאָדָם. וְאָשֵׁם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר הָאָשֵׁם הַמוֹשֵׁב לֵה'. וְאָשֵׁם, וַיִּתְקַן. כְּלוֹמַר, אִם יִתְקַן אֶת מְעַשְׂיוֹ, וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזַל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִמְּשַׁמַּע שְׁכַתוּב וְהָשִׁיב, לֹא כְּתוּב וַיִּשָׁיב אֲלֵא וְהָשִׁיב, וְהָשִׁיב דְּוָקָא.

שְׁנִינוּ, בְּאַרְבַּע תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה הַקּוֹל נִפְסֵק, וּמִתְעוֹרְרִים הַדִּינִים, וְהַתְשׁוּבָה תְלוּיָה עַד שְׁמַתְתַּקֵּן. וְכַשְׁהַדִּינִים מִתְעוֹרְרִים, יוֹצֵא וְאִין מִי שִׁישְׁגִיחַ וַיִּתְעוֹרֵר. וְהַקְדוּשׁ

ברוך הוא מזמן, אם לשובו - לשוב, ואם לא - (הכל ס"א הקול) נפסק, והדינים נעשים, ואז נקרא ויתעצב, ויתעצב בכתים החיצונים.

אמר רבי יהודה, שנינו, מיום שנחרב בית המקדש אין יום שלא נמצא בו פעם רע, מה הטעם? משום ששנינו, אמר רבי יודאי אמר רבי ייסא, נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יבנס בירושלים של מעלה עד שיפנסו ישראל לירושלים של מטה. ומשום כך נמצאת רתחה בעולם. אמר רבי יוסי, כתיב ערות אביך וערות אמה לא תגלה. וכתיב אמה היא לא תגלה ערותה. ושנינו, אמה היא ודאי. הרי אם גלה ערותה, למה צריך להשיב אותה? ודאי לתמן את מה שגלה. ששנינו, כשמתגבר יצר הרע באדם, אינו מתגבר אלא באותן עריות, וכל החטאים אחוזים באותה ערוה. וכתיב לא תגלה. כשמתמקן, מתמן כנגד אותו שגלה, וזו נקראת תשובה.

אמר רבי יצחק, כל חטאי העולם אחוזים (ח) בזה, עד שהאם מתגלה בגללים. וכשהיא מתגלה, כל אותם הבנים מתגלים (בשבילם). וכתיב לא תקח האם על הבנים. וכשמתמקן העולם למטה, הכל מתמקן, עד שעולה התקון לאם הקדושה ומתמקנת, ומתכסית ממה שהתגלתה. ומשום כך כתיב, אשרי נשוי פשע פסוי חטאה, ואז נקראת תשובה, תשובה ודאי. ואז נקרא יום הכפורים, כמו שכתוב מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו.

אמר רבי יהודה, מתי נקראת תשובה? כשהאם מתכסה

קרי, ולית מאן דישיגח ויתער. וקודשא בריך הוא זמין, אם יתובון יתוב, ואי לא (בלא ס"א קלא) אתפסק, ודינא אתעבידו וכדין אתקרי ויתעצב, ויתעצב בכתו בראי.

אמר רבי יהודה, תנינן, מן יומא דאתחרב ביה מקדשא, לית יומא דלא אשתכח ביה רתחא בישא. מאי טעמא. משום דתנינן, אמר רבי יודאי אמר רבי ייסא, נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יבנס בירושלים דלעילא, עד שיפנסו ישראל בירושלים דלתתא. ובגין כך, רתחא אשתכח בעלמא.

אמר רבי יוסי, (ויקרא יח) כתיב ערות אביך וערות אמה לא תגלה. וכתיב, אמה היא לא תגלה ערותה. ותנינן אמה היא ודאי. הא אם גלה עריותה, למאן בעי לאתבא לה, ודאי לתקנא מאי דגלי.

דתנא פד סגיא יצרא בישא בבר נש, לא סגי אלא באינון עריין, וכלהו חובי אחידן בההוא עריא. וכתיב לא תגלה. פד אתתקן אתתקן לקבל ההוא דגלי, ודא אקרי תשובה. אמר רבי יצחק, כל חובי עלמא אחידן (ס"א דא) פדא, עד דאימא אתגליא בגיניהון.

וכד איהי אתגליא, כל אינון בנין אתגליין (בגינה). וכתיב (דברים כב) לא תקח האם על הבנים. וכד אתתקן עלמא לתתא, אתתקן פלא, עד דסלקא תקונא לאימא קדישא, ומתתקנא, ואתפסיא ממה דאתגליא. ובגין כך כתיב, (תהלים לב) אשרי נשוי פשע פסוי חטאה, וכדין אקרי תשובה, תשובה ודאי. וכדין יום הכפורים אתקרי, כמה דכתיב, (ויקרא טו) מכל חטאתיכם לפני יי' תטהרו.

אמר רבי (דף ט"ז ע"א) יהודה אימתי אתקרי

תשובה. פד אימא מתפסיא וקיימא בחדוה על בנין, דכתיב, (תהלים

ועומדת בשמחה על הבנים, שפכתוב (תהלים קיג) אם הבנים שמחה, ושכה לקיום. ומי שהיה סגור, שב למקומו. וכלם שבים אחד לאחד, ומתברכים כל אחד ואחד, ואז נקראת תשובה (שלמה), תשובה סתם, להכליל הכל.

אמר רבי יצחק, כשמכשר העולם, כלו מכשר באחד. כתוב כי גדול מעל שמים חסדך. מעל שמים, שעולה למעלה מהמקום שנקרא שמים. ומי הוא. זו האם. והינו שנקראת תשובה.

רבי יהודה אומר, מדיק שכתוב מעל שמים. אלמלא כתוב על שמים, משמע אותו מקום שעומד על שמים ולא יותר. כיון שאמר מעל שמים, משמע אותו מקום שעומד על השמים למעלה למעלה. (ומה היא? אמא, וזהו שנקרא

תשובה).

ששנינו, באותו זמן שמכשרים המעשים למטה והאם בשמחה, מתגלה העתיק הקדוש, ושב האור לזעיר אנפין, ואז הכל בשמחה, הכל בשלמות, הכל נמצאים בברכות, והרחמים מזמנים, וכל העולמות בשמחה. זהו שכתוב (מכה 1) לשוב ירחמנו יכבש עונותינו. מי ישוב? ישוב העתיק הקדוש להתגלות בזעיר, ישוב להתגלות, שהיה נסתר בראשונה, והכל נקרא תשובה. אמר רבי יהודה, הכל בכלל, הכל סתם. וכתוב (דברים יג) למען ישוב ה' מחרון אפו ונתן לך רחמים. אמר רבי יצחק, הכל הוא ודאי, והרי בארנו את הדברים לפני רבי שמעון.

והשיב את הגזלה. שם שאלו החברים, מפני מה בגזלה כתוב והשיב את הגזלה, ולא יותר?

ולא יתיר. אלא הא אוקימנא, דא שוי דחילו עלאה כתתאה. ודא דגניב,

אם הבנים שמחה. ותבאת בקיומא ומאן דהוה סגיר, תב לאתריה. וכלהו תבין חד לחד, ומתברכאן כל חד וחד, וכדין אתקרי תשובה (שלמה), תשובה סתם לאכללא כלא. אמר רבי יצחק, כד מתכשר עלמא, פוליה מתכשר פחדא. כתיב (תהלים קח) כי גדול מעל שמים חסדך. מעל שמים, דסלקא לעילא מאתר דאקרי שמים. ומאי איהו. דא איהי אימא. והיינו דאקרי תשובה.

רבי יהודה אומר, דייקא דכתיב מעל שמים. אלמלא כתיב על שמים, משמע ההוא אתר דקיימא על שמים, ולא יתיר. כיון דאמר מעל שמים, משמע ההוא אתר דקיימא על השמים לעילא לעילא. (ס"א ומאי איהי אימא, והיינו דאקרי תשובה).

דתאנא, בההוא זמנא דמתפשין עובדין לתתא, ואימא בחדוותא, אתגליא עתיקא קדישא, ותב נהורא לזעיר אנפין, וכדין כלא בחדוותא, כלא בשלימו, כלא אשתכחו בברכאן, ורחמין זמנין, ועלמין כלהו בחדוותא, הדא הוא דכתיב, (מכה 1) ישוב ירחמנו יכבש עונותינו. מאן ישוב. ישוב עתיקא קדישא לאתגליא בזעירא, ישוב לאתגליא דהוה סתים בקדמיתא, וכלא אתקרי תשובה.

אמר רבי יהודה, כלא בכלל, כלא סתם. וכתיב (דברים יג) למען ישוב יי' מחרון אפו ונתן לך רחמים. אמר רבי יצחק, כלא הוא ודאי, והא אוקימנא מלי קמיה דרבי שמעון.

והשיב את הגזלה, תמן שאילו חבריאי, מפני מה בגזלה כתיב, והשיב את הגזלה

ולא יתיר. אלא הא אוקימנא, דא שוי דחילו עלאה כתתאה. ודא דגניב,

אֵלָא הָרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁזָה שָׁם יִרְאֶה הָעֲלִיּוֹנָה כְּמוֹ הַתַּחְתּוֹנָה, וְזֶה שְׂגוּב שָׁם אֶת הִירְאָה הַתַּחְתּוֹנָה כְּנִגְדּוֹ, וְלֹא הִירְאָה הָעֲלִיּוֹנָה.

מִה פְּתוּב לְמַעְלָה? נֶפֶשׁ פִּי תַחֲטָא. כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ, שֶׁהַתּוֹרָה וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תְּמַהִים עָלָיו וְאוֹמְרִים, נֶפֶשׁ פִּי תַחֲטָא וְגוֹ? וְכַתוּב נֶפֶשׁ פִּי תַמְעַל מֵעַל וְגוֹ, אוֹ - נֶפֶשׁ פִּי תִשָּׁבַע וְגוֹ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתוּב נֶפֶשׁ, וְלֹא רוּחַ, וְלֹא נִשְׁמָה, וְכֵן גַּוְיָ (רומ) וְנֶפֶשׁ, שְׂנֵאמַר וְהִיא פִּי יַחֲטָא וְאִשְׁמֵ וְהַשִּׁיב אֶת הַגְּזֵלָה. מִי שְׂרוּצָה לְתַקֵּן אֶת מַעֲשָׂיו, כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ וְהַשִּׁיב. מִי זֶה וְהַשִּׁיב? אֵלָא כְּמִי שִׁיתַקֵּן מַעֲשָׂים, כְּדִי שִׁישִׁיב מַעֲשֵׂי הַמַּיִם לְמַקוֹמָם לְהַשְׁקוֹת אֶת הַנְּטִיעוֹת, שֶׁהֵרִי הוּא גֵרַם בְּחַטָּאוֹ לְמַנְעַ מֵהֶם. וְעַל זֶה - וְהַשִּׁיב אֶת הַגְּזֵלָה וְגוֹ, כְּמוֹ שְׂנַתְבָּא.

רַבִּי אֲבָא הִיא יוֹשֵׁב לִפְנֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן. נִכְנַס רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ. אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, כְּתוּב (תהלים) צְדִיק פְּתָמָר יִפְרַח וְגוֹ. צְדִיק פְּתָמָר, מִה זֶה פְּתָמָר? שֶׁהֵרִי מִכָּל הָאֵילָנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, אֵין מִי שְׂמַתְעַכְב לְפָרַח כְּמוֹ תַמָּר שְׂעוּלָה לְשִׁבְעִים שָׁנִים. מִה הִטְעַם פְּתָמָר? אֵלָא אִף עַל גֵּב שֶׁהַכְּתוּב מַעֲדִי, הַחֲבָרִים כָּלֶם אֵין רוֹצִים לְגַלּוֹת.

אֲבָר צְדִיק פְּתָמָר יִפְרַח, זֶה נֶאמַר עַל גְּלוֹת בָּבֶל, שֶׁהֵרִי לֹא שָׁבָה שְׂכִינָה לְמַקוֹמָה אֵלָא לְסוּף שְׁבַעִים שָׁנָה. זֶהוּ שְׂפָתוּב (ירמיה) כֵּט פִּי לְפִי מְלֹאת לְבָבֶל שְׁבַעִים שָׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם. וְזֶהוּ צְדִיק פְּתָמָר יִפְרַח, שְׂעוּלָה זָכַר וְנִקְבָּה לְשִׁבְעִים שָׁנָה. צְדִיק - זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶהוּ שְׂפָתוּב (תהלים יא)

פִּי צְדִיק ה' צְדָקוֹת אֶהֱב. וְכַתוּב (שמות ה) ה' הַצְדִיק. וְכַתוּב (ישעיה א) אֲמַרו צְדִיק פִּי טוֹב.

שְׁוֵי דְחִילוֹ תַתְּאָה לְקַבְלֶיהָ, וְלֹא דְחִילוֹ עֲלָאָה. מִה פְּתִיב לְעִילָא, נֶפֶשׁ פִּי תַחֲטָא. כְּדָקְאֲמַרְן, דְּאוֹרֵייתָא וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא תְּוֹהֵינן עָלֶיהָ, וְאֲמַרִי נֶפֶשׁ פִּי תַחֲטָא וְגוֹ. וְכַתִּיב נֶפֶשׁ פִּי תַמְעוּל מֵעַל וְגוֹ. אוֹ נֶפֶשׁ פִּי תִשָּׁבַע וְגוֹ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, נֶפֶשׁ פְּתִיב, וְלֹא רוּחַ, וְלֹא נִשְׁמָה. וְהָכָא גּוּפָא (כ"א רומא) וְנֶפֶשׁ. דְּכַתִּיב, וְהִיא פִּי יַחֲטָא וְאִשְׁמֵ וְהַשִּׁיב אֶת הַגְּזֵלָה. מִאֵן דְּבַעֵי לְתַקְנָא עוּבְדוּי, כְּמָה דְּאֲמַרְן וְהַשִּׁיב. מִאֵן וְהַשִּׁיב, אֵלָא כְּמִאֵן דִּיתַקֵּן עוּבְדִין, בְּגִין דִּיתִיב מְבוּעֵי מִיָּא לְאֶתְרֵיהּ, לְאֶשְׁקָאָה נְטִיעֵן, דְּהָא הוּא גְרַים בְּחוּבוֹי לְאֶתְמַנְעָא מִנֵּיהּ. וְעַל דָּא וְהַשִּׁיב אֶת הַגְּזֵלָה וְגוֹ. כְּמָה דְּאֶתְמַר. (ע"ב).

רַבִּי אֲבָא הָוָה יְתִיב קָמִיה דְּרַבִּי שְׂמַעוֹן, עָאל רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, פְּתִיב, (תהלים צב) צְדִיק פְּתָמָר יִפְרַח וְגוֹ. צְדִיק פְּתָמָר, מִאֵי כְּתָמָר. דְּהָא מִכָּל אֵילָנֵי עֲלָמָא לִית דְּמַתְעַכְב לְאֶפְרָחָא, כְּמוֹ תַמָּר. דְּסָלִיק לְשִׁבְעִין שָׁנִין. מִאֵי טַעְמָא כְּתָמָר. אֵלָא אִף עַל גֵּב דְּקָרָא אֶסְהִיד, חֲבַרֵּיָא כְּלָהּ לָא בַעוּ לְגַלּוֹתָא.

אֲבָר צְדִיק פְּתָמָר יִפְרַח, עַל גְּלוֹתָא דְּבָבֶל אֶתְמַר, דְּהָא לֹא תַבַּת שְׂכִינְתָא לְאֶתְרָהָא, אֵלָא בְּסוּף שְׁבַעִין שָׁנִין. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ירמיה כט) פִּי לְפִי מְלֹאת לְבָבֶל שְׁבַעִים שָׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם. וְדָא הוּא צְדִיק פְּתָמָר יִפְרַח, דְּסָלִיק דְּכַר וְנוֹקְבָא לְשִׁבְעִין שָׁנִין. צְדִיק: דָּא קְדוּשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים יא) פִּי צְדִיק יִי' צְדָקוֹת אֶהֱב. וְכַתִּיב, (שמות ט) יִי' הַצְדִיק. וְכַתִּיב, (ישעיה א) אֲמַרו צְדִיק פִּי טוֹב. (א)

פִּי צְדִיק ה' צְדָקוֹת אֶהֱב. וְכַתוּב (שמות ה) ה' הַצְדִיק. וְכַתוּב (ישעיה א) אֲמַרו צְדִיק פִּי טוֹב.

בְּאֶרְזוֹ בַלְבָּנוֹן יִשְׁגָה, מֵהוּ אֶרְזוֹ. דָּא קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. דְּכַתִּיב, בַּחֹר פְּאָרְזִים. (ס"א דְּתִיב עַל בּוֹרְסָא דְנַעֲקֵב שְׁלִימָא) **בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָה, בַּלְבָּנוֹן וְדָא, וְדָא הוּא עֵדֵן דְלַעִילָא, דְעָלִיָּה פְתִיב** (ישעיה ^{יד}) **עֵינַן לֹא רָאֲתָה אֱלֹהִים זִוְלָתָךְ. וְהֵאִי אֶרְזוֹ, בַּהֲהוּא אֲתֵר עֲלָאָה, יִשְׁגָה.**

וְדָא בְּגִלּוּתָא בְּתַרְאָה הוּא כְּהֵאִי אֶרְזוֹ, דְּאֲתַעֲכַב לְסַלְקָאָה. וּמְשַׁעֲתָא, דְּסָלִיק עַד דְּקָאִים בְּקִיּוּמִיָּה, הוּא יוּמָא. וְשִׁירוּתָא דִּיּוּמָא אַחֲרִינָא, עַד דְּעֵבִיד צַל בְּנֵהוּרָא דִּימָמָא. וְאֶרְזוֹ לֹא סָלִיק, אֲלֵא בְּעֵדוּנָא דְמִיָּא. כְּמָה דְּאֲתָא אָמֵר (במדבר כד) כְּפָרְזִים עָלֵי מִים. כְּפָרְזִים בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָה. דְּמִתְמַן נִפְיָק מִבּוּעָא וְנִהְרָא דְמִיָּא, לְאֲשַׁקָּאָה. וְאֶרְזוֹ, דָּא קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּכַתִּיב, (שיר השירים ה) בַּחֹר פְּאָרְזִים.

שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ, לְזִמְנָא דְמַלְכָּא מְשִׁיחָא. בַּחֲצֹרֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ, בְּתַחֲיִית הַמְּתִים. עוֹד יְנוּבּוֹן בְּשִׁיבָה, בַּהֲהוּא יוּמָא דִּישְׁתַּכַּח עֲלֵמָא חָרוּב. דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ, לְבָתֵר דְּכַתִּיב, (ישעיה יט) הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה, וּכְדִין (תהלים קד) יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו כְּתִיב. וְכָל כֶּף (דף ט"ז ע"ב) לְמָה (תהלים צב) לְהַגִּיד כִּי יֵשׁר יְיָ צוּרֵי וְלֹא עוֹלָתָה בּוֹ.

הֲנוּ פָּתַח וְאָמֵר, (משלי טז) אִישׁ תְּהַפְּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֲלוּף. אִישׁ תְּהַפְּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן, כְּמָה דְּאָמְרֵן, חֵיבִיָּא עֲבָדֵי פְּגִימוּ לַעִילָא. וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֲלוּף, מִפְּרִיד אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְדָא קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

דְּבַר אַחַר אִישׁ תְּהַפְּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן. מֵהוּ יִשְׁלַח. יִשְׁלַח לְאֵינּוֹן נְטִיעֵן. מְדוֹן: דִּינְקֵן מִסְטָרָא דְדִינָא. וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֲלוּף,

בְּאֶרְזוֹ בַלְבָּנוֹן יִשְׁגָה. מֵה זֶה אֶרְזוֹ? זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁפָתוֹב בַּחֹר פְּאָרְזִים. (שׁוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף שֶׁל יַעֲקֹב הַשְּׁלֵם) בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָה, בַּלְבָּנוֹן וְדָא, וְזֶהוּ הָעֵדֵן שֶׁלְמַעֲלָה, שְׁעָלָיו כְּתוּב (שם סד) עֵינַן לֹא רָאֲתָה אֱלֹהִים זִוְלָתָךְ. וְהֵאֶרְזוּ הַזֶּה בְּאוֹתוֹ מְקוֹם עֲלִיּוֹן יִשְׁגָה.

וְזֶה בְּגִלּוּת הַאֲחֻרָנָה הוּא כְּמוֹ הָאֶרְזוֹ הַזֶּה שֶׁמְתַעֲכָב לְעֵלוֹת. וּמְשַׁעֲתָא שְׁעוּלָה עַד שְׁעוּמָד בְּקִיּוּמוֹ הוּא יוֹם, וְתַחֲלַת הַיּוֹם הָאֲחֵר עַד שְׁעוּשָׁה צַל בְּאוֹר הַיּוֹם. וְהֵאֶרְזוּ לֹא עוֹלָה אֲלֵא בְּעֵדוּן שֶׁל הַמַּיִם, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמֵר (במדבר כד) כְּפָרְזִים עָלֵי מִים. כְּפָרְזִים בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָה. שְׁמֵשׁ יוֹצֵא הַמַּעַיִן וְהַנֶּהָר שֶׁל הַמַּיִם לְהַשְׁקוֹת. וְאֶרְזוֹ זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁפָתוֹב (שיר ה) בַּחֹר פְּאָרְזִים.

שְׁתוּלִים בְּבֵית ה' - לְזִמְנֵנוּ שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחִת. בַּחֲצֹרֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ - בְּתַחֲיִית הַמְּתִים. עוֹד יְנוּבּוֹן בְּשִׁיבָה - בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁהַעוֹלָם יִמְצֵא חָרָב. דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ - לְאַחַר שְׁפָתוֹב (ישעיה סו) הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה. וְאִז, (תהלים קד) יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו כְּתוּב. וְכָל כֶּף לְמָה? (תהלים צב) לְהַגִּיד כִּי יֵשׁר ה' צוּרֵי וְלֹא עוֹלָתָה בּוֹ.

עוֹד פָּתַח וְאָמֵר, (משלי טז) אִישׁ תְּהַפְּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֲלוּף. אִישׁ תְּהַפְּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, הַרְשָׁעִים עוֹשִׂים פְּגָם לְמַעֲלָה. וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֲלוּף, מִפְּרִיד אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְזֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

דְּבַר אַחַר אִישׁ תְּהַפְּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן - מֵה זֶה יִשְׁלַח? יִשְׁלַח אֶת אוֹתָן נְטִיעוֹת. מְדוֹן - שְׁיִנְקִים מִן הַצֵּד שֶׁל הַדִּין. וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֲלוּף, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, שֶׁהַרְשָׁעִים עוֹשִׂים פְּגָם לְמַעֲלָה. מִפְּרִיד -

שְׁהִיחֹד לֹא נִמְצָא, מִפְּרִיד אֶת הַגְּבִירָה מִהַמְּלֶךְ, וְאֶת הַמְּלֶךְ מִהַגְּבִירָה. וּמִשּׁוּם כִּף לֹא נִקְרָא אֶחָד, שְׂאֶחָד אֵינּוּ נִקְרָא אֲלֵא כִּשְׁהֵם בְּזוּג אֶחָד. אוֹי לְאוֹתָם הַרְשָׁעִים שְׁעוֹשִׂים פְּרוּד לְמַעֲלָה. אֲשֶׁרִי הַצְּדִיקִים שְׁמַעְמִידִים אֶת הַקְּיוּם שְׁלַמְעֲלָה, וְאֲשֶׁרִי בַעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה שְׁמַשִּׁיבִים הַכֹּל לְמִקּוּמָם.

וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ, הַמְּקוּם שְׁבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה יוֹשְׁבִים, צְדִיקִים גְּמוּרִים לֹא יוֹשְׁבִים בּוֹ. מַה הַטַּעַם? אֲלֵא הֵם הַתְּפַקְנּוּ בְּמִקּוּם עֲלִיּוֹן בְּמִקּוּם שְׁהַשְׁקָאָת הַגֵּן נִמְצָאָת מִשָּׁם. וְזוֹהִי תְּשׁוּבָה, וְעַל זֶה נִקְרָאִים בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה. וְאֵלּוּ מִתְּפַקְנִים בְּמִקּוּם אַחַר שְׁנִקְרָא צְדִיק.

וְעַל זֶה אֵלֶּה יוֹשְׁבִים בְּמִקּוּם עֲלִיּוֹן, וְאֵלֶּה יוֹשְׁבִים בְּמִקּוּם קֶטַן. מַה הַטַּעַם? אֵלּוּ מְשִׁיבִים מִים לְמִקּוּמָם מִהַמְּקוּם הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַנְּהַר הַעֵמֶק, עַד אוֹתוֹ מְקוּם שְׁנִקְרָא צְדִיק. וְצְדִיקִים גְּמוּרִים מְשַׁפְּעִים מֵאוֹתוֹ מְקוּם שֶׁהֵם יוֹשְׁבִים לְעוֹלָם הַזֶּה. וְעַל כֵּן אֵלּוּ עֲלִיּוֹנִים וְאֵלּוּ תַּחְתּוֹנִים. אֲשֶׁרִי חֶלְקָם שֶׁל בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, וְאֲשֶׁרִי חֶלְקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים שְׁבַגְלָלָם הַעוֹמֵד עוֹמֵד.

זֶהוּ שְׁכַתּוּב, וְהִיא כִּי יַחֲטֵא וְאִשָּׁם וְגו'. מַה פְּתוּב לְמַעֲלָה? אוֹ מִצָּא אֲבָדָה וְכַחֲשׁ בְּרִיךְ בְּשִׁבִיל זֶה מְסַתֵּלֵק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִהַכֹּל. כִּבְיָכּוֹל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִמְצָא בְּמִקּוּמוֹ, שְׁהִרִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל נִפְרָדָה מִמְּקוּמָה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב אֲבָדָה הָאֲמוּנָה. מַה זֶה הָאֲמוּנָה? זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר וְאֲמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת. אֲבָדָה הָאֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר עַל מַה אֲבָדָה הָאֲרָץ, וְהַכֹּל אֶחָד.

כְּמָה דְאֲמַרְן, חֲיִיבָא עֲבָדִין פְּגִימוּ לְעִילָא. מִפְּרִיד: דִּיחֻדָּא לֹא אֲשַׁתְּכַח, מִפְּרִיד, לְמִטְרוּנִיתָא מִמְּלָכָא. וְלְמִלְכָּא מִמִּטְרוּנִיתָא. וּבְגִין כִּף לֹא אֲקָרִי אֶחָד, דְאֶחָד לֹא אֲקָרִי, אֲלֵא כַּד אֵינּוּן בְּזוּגָא חָדָא. וְוִי לְאֵינּוּן חֲיִיבָא דְעֲבָדִין פְּרוּדָא לְעִילָא. וְזָכָאִין אֵינּוּן צְדִיקִיָּא, דְאֵינּוּן מְקִיָּמָן קְיוּמָא דְלְעִילָא, וְזָכָאִין אֵינּוּן מְאָרִיהוֹן דְתְּשׁוּבָה דְתִיבִין כֹּלָא לְאַתְרֵיהוּ.

וְעַל דָּא תְּנִינּוּ, אֶתְר דְּבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה יְתִבִי, צְדִיקִים גְּמוּרִים לֹא יְתִבִי בֵיה. מְאִי טַעְמָא. אֲלֵא אֵינּוּן אֲתַתְּקִנוּ בְּאַתְר עֲלָאָה, בְּאַתְר דְּשִׁקְיוֹ דְּגִנְתָּא מְשַׁתְּכַח מִתְּפָן. וְדָא הוּא תְּשׁוּבָה. וְעַל דָּא אֲקָרוּן בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה. וְאֵלִין אֲתַתְּקִנוּ בְּאַתְר אַחְרָא, דְאֲקָרִי צְדִיק.

וְעַל דָּא אֵלִין יְתִבִין בְּאַתְר עֲלָאָה, וְאֵלִין יְתִבִין בְּאַתְר זוּטְרָא. מְאִי טַעְמָא. אֵלִין תִּיבִין מִיָּא לְאַתְרֵיהוּ, מְאֵתֵר עֲלָאָה דְנִהְרָא עֲמִיקָא, עַד הֵהוּא אֶתְר דְאֲקָרִי צְדִיק. וְצְדִיקִים גְּמוּרִים, נְגִדִין לוֹן מִהֵהוּא אֶתְר דְאֵינּוּן יְתִבִי, לְהֵאִי עֲלָמָא. וְעַל דָּא אֵלִין עֲלָאִין וְאֵלִין תְּתָאִין. וְזָכָאָה חוּלְקִיהוֹן דְמְאָרִי תְּשׁוּבָה. וְזָכָאָה חוּלְקִיהוֹן דְצְדִיקִיָּא, דְבְּגִינִיהוֹן עֲלָמָא מִתְקִיָּמָא.

הָדָא הוּא דְכַתִּיב וְהָיָה כִּי יַחֲטֵא וְאִשָּׁם וְגו'. מַה פְּתִיב לְעִילָא, אוֹ מִצָּא אֲבָדָה וְכַחֲשׁ בְּהַ וְגו', דְהָא בְּגִין דָּא אֲסַתֵּלֵק קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִכָּלָא. כִּבְיָכּוֹל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֲשַׁתְּכַח בְּקִיּוּמִיהָ, דְהָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲתַפְּרָשָׁא מְאֵתְרָהָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, ^{(ירמיה} אֲבָדָה הָאֲמוּנָה. מְאִי אֲמוּנָה. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. כְּמָה דָּאֵת אָמַר ^(תהלים צב) וְאֲמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת. אֲבָדָה הָאֲמוּנָה כְּמָה דָּאֵת אָמַר ^{(ירמיה} עַל מַה אֲבָדָה הָאֲרָץ, וְכֹלָא חַד.

והרי בארנו אבדה, ולא נאבדת, ולא אבודה. כמו כן הצדיק אבד. אבוד או נאבד לא כתוב, אלא אבד. זהו שכתוב אבדה האמונה, בשביל כך - והשיב את הגזלה או את האבדה וגו'.

רעיא מהימנא (רועה הנאמן)

אמר הרועה הנאמן, מקומות יש בגיהנם רשומים למחללי שבתות בפרהסיא, ולא חוזרים בתשובה מאותו חלול, וממנים עליהם. ואף כך יש מקומות בגיהנם לאותם שמגלים עריות, ולאותם שמגלים פנים בתורה שלא כהלכה, ולאותם ששופכים דם נקי, ולאותם שנשבעים לשקר, ולאותם ששוככים עם נדה או בת אל נכר או זונה או שפחה. ואף כך למי שעובר על שס"ה לא תעשה.

רכ"ח חטא יש מקום בגיהנם, וממנה עליו. ושטן יצר הרע שלו ממנה על כל החטאים והמקומות והממנים שלו. ואם חוזר בתשובה, מה כתוב? מחיתי כעב פשעיך, נמחו הרשומים של הרשעים של המקום של הגיהנם מכל חטא וחטא.

ויש חטאים רשומים למעלה, ולא למטה. ויש שרשומים למטה ולא למעלה. ויש שרשומים למטה ולמעלה. נמחו למטה - נמחו למעלה, אחר שחזר בתשובה. ועוד בארו בעלי המשנה, רשע - עוונותיו חקוקים לו על עצמותיו. צדיק - זכיותיו חקוקים לו על עצמותיו. למה? כדי להיות רשומים בין בעלי החטאים שלהם להודע בהם, וקול יוצא עליו: זהו רשע, ישרפו עצמותיו בגיהנם.

ובארנו, נשמות של רשעים הן

והא אוקימנא אבדה, ולא נאבדת, ולא אבודה. פגוונא דא, (ישעיה נז) הצדיק אבד, אבוד, או נאבד, לא פתיב, אלא אבד. הדא הוא דכתיב אבדה האמונה, פגין פן והשיב את הגזלה או את האבדה וגו'.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, דוכתין אית בגיהנם, רשימין למחללי שבתות בפרהסיא, ולא חזרין בתשובתא מאותו חלול, וממנן עליהו. ואוף הכי דוכתין אית בגיהנם, לאינון דמגלי עריין, ולאינון דמגלין פנים בתורה שלא כהלכה, ולאינון דשפכין דם נקי, ולאינון דאומין לשקרא, ולאינון דשכבין עם נדה. או בת אל נכר, או זונה, או שפחה, ואוף הכי, לעובר על שס"ה לא תעשה.

לכל חובא, אית דוכתא בגיהנם, וממנא עליה. ושטן יצר הרע דיליה, ממנא על פלהו חובין, ודוכתין וממנן דיליה. ואי הדר בתשובתא, מה כתוב, (ישעיה מד) מחיתי כעב פשעיך, אתמחו רשימין דרשיעייא דדוכתא דגיהנם מכל חובה וחובה.

ואית חובין רשימין לעילא, ולא לתתא. ואית דרשימין לתתא, ולא לעילא. ואית דרשימין לתתא ואתמחון לתתא אתמחון לעילא, בתר דאחד בתשובתא. ועוד אוקמוה מארי מתניתין, רשע עונותיו חקוקים לו על עצמותיו. צדיק, זכיותיו חקוקים לו על עצמותיו. אמאי. בגין למהוי רשימין בין בעלי חוביהון, לאשתמודעא בהו, וקלא נפיק עליה, האי רשע איהו ישרפו עצמותיו בגיהנם.

ואוקימנא, נשמות של רשעים הן הן המזיקים בעולם. ודינא דלהון אוקמוה עליהו מארי

מתניתין, דנשמתהון נשרפת ונעשית אפר תחת כפות הן המזיקים בעולם. והדין שלהם בארו עליהם בעלי המשנה, שנשמתם נשרפת ונעשית אפר

תחת כפות רגלי הצדיקים. ובמה נשׁרפים? באש הפסא, שנאמר בו (דניאל ז) פְּרִסְיָה שְׁבִיבִין דִּי-נֹור גַלְגַּלוּהִי נֹור דְלָק. (ונהר דינור שופע ויציא) מארבע חיות של אש שפוכבים את פסא הדין, שהוא אֲדֻנְיִי, דין של המלכות דין.

ואותו נהר נאמר בו, (שם) נהר דינור שופע ויציא מלפניו. נשמות הצדיקים טובלות ונטהרות בו, ונשמות הרשעים נדונים בו, ובוֹעֲרִים לִפְנֵי כְמוֹ קֶשׁ לִפְנֵי אֵשׁ, וְהִינּוּ אֵשׁ אוֹכֶלֶת אֵשׁ. יְהוָה הוּא חֲמָה. וְנִרְתִּיקוּ - אֲדֻנְיִי וְהִינּוּ הַסּוּד שֶׁפִּרְשֵׁהוּ, לְעֵתִיד לְבֹא מוֹצֵיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲמָה מִנְּרִתִּיקָה; צְדִיקִים מִתְּרַפְּאִין בָּהּ, וְרַשְׁעִים נִדְוֲנִים בָּהּ.

ומהחיות של פסא הדין הנה יורד אריה של אש לאכל את הקרבנות, אותם הממנים על כל איבר שחטא מחבל קטגור אחד, כמו שבאריה, עשה עברה אחת - קנה לו קטגור אחד. ומיד שיורדת אש של גבוה ושורפת את אותם איברים ופדרים ואמורים של פרים וכבשים ועתידים ועזים, יהנה שיורד כאריה של אש לשרף אותם, נשׁרפים האיברים שלהם, נשׁרפים המשחיתים שממנים עליהם, ומתפפרים חטאי ישראל, שהם איברי השכינה.

באותו זמן מתקרבות החיות הממנות על הזכיות, שהם מכפא הרחמים, שהיא תשובה, האם העליונה. ובמה מתקרבים? בשם יהנה שינכנס בהם. ומשום זה הקרבן ליהנה. שאין מי שיכול לקרב חיות ויסודות להכניס שלום ביניהם אלא שמו, שמקרב בשמו מים לאש, ולא מכבים זה את זה, ומקרב רוח לעפר ולא מפריד אותו.

באותו זמן, אלו השלמים, חיות ויסודות, ונקראים קדשים, שאין טמאים ביניהם. ועוד, שלמים

רגלי הצדיקים. ובמאי אתוקדון. באש דכורסיא, דאתמר ביה, (דניאל ז) פּוֹרְסִיָּה שְׁבִיבִין דִּי נֹור גַלְגַּלוּהִי נֹור דְלָיק. (ונהר דינור נגיד ונפיק) מד' חיוון דאשא, דסחרין לכורסיא דדין, דאיהו אדני, דינא דמלכותא דינא.

וההוא נהר, אתמר ביה, (דניאל ז) נְהַר דִּי נֹור נְגִיד וְנִפְק מִן קַדְמוּהִי. נשמתהון דצדיקייא, טבלין ומתדכין ביה. ונשמתהון דרשיעי, נדונין ביה, ואתבעירו קמיה, פקש לפני אש, והינינו אש אוכלת אש. יהוה איהי חמה. נרתיקה דיליה, אדני. (דף ר"א ע"א) והינינו רזא דאוקמוה, לעתיד לבא מוציא הקדוש ברוך הוא חמה מנרתיקה צדיקים מתרפאין בה, ורשעים נדונין בה.

ומחיוון דכורסיא דדינא, הוה נחית אריה דאשא למיכל קרבנין, אינון דממנן, על כל אבר דחב מחבל קטיגור אחד, כמה דאוקמוה, עשה עברה אחת, קנה לו קטיגור א'. ומיד דנחת אש של גבוה, ואוקיד לון לאלין אברין ופדרין ואמורין דפרים וכבשים ועתודים ועזים. יהנה דנחית כאריה דאשא לאוקדא לון, אתוקדון אברים דלהון, אתוקדון מחבלים דממנן עליהו, ומתפפרין חובין דישראל, דאינון אברים דשכינתא.

בההוא זמנא, חיוון מתקרבין דממנן על זכוון, דאינון מפורסיא דרחמי, דאיהי תשובה, אימא עלאה. ובמה מתקרבין. בשם יהנה, דעאל בהון. ובגין דא, קרבן ליהנה. דלית מאן דיכיל לקרב חיוון ויסודין, לאעלאה שלם ביניהו, אלא שמיה, דקריב בשמיה מים לאש, ולא מכפה דא לדא, וקריב רוחא לעפרא, ולא מפריד ליה.

בההוא זמנא, אינון שלמים חיוון ויסודין, ואתקריאו

לקרב חיות ויסודות להכניס שלום ביניהם אלא שמו, שמקרב בשמו מים לאש, ולא מכבים זה את זה, ומקרב רוח לעפר ולא מפריד אותו.

באותו זמן, אלו השלמים, חיות ויסודות, ונקראים קדשים, שאין טמאים ביניהם. ועוד, שלמים

זו ה' האחרונה, שהיא שלמותו של העמוד האמצעי בכל ההיות שפלוולות בו, לכל ששת הצדדים שלו, שהן שש ספירות.

וסוד הדבר - חתם רום ופנה למעלה, ביה"ו, לימין של חסד. בהו"י, לשמאל של גבורה. וה"י, בעמוד האמצעי. יו"ה בנצח. בהוד הי"ו. ביסוד וי"ה. האילן שאוחז את כלם - תפארת. עץ עושה פרי. ומשום כף המקום שיפל העץ, שם יה"ו. ואף כף בכל הויה, ה' אחרונה שלמים לה, ולכל ההיות שאחוזים בה. כמו זה, יה"ו עם ה' - יהנה. הו"י עם ה' - הויה. וה"י עם ה' - והי"ה. ואף כף שאר ההיות. והם ח"י אותיות של ששת הצדדים שפלולים בצדיק חי העולמים, ועם ה' נעשה ח"י"ה. וסוד הדבר היא ה', כמו תבת נח שכנס בה בכל מין ומין, שהם שנים שנים שבעה שבעה לקרבן. שנים שנים - ארבעה. שבעה שבעה - ארבעה עשר. הרי י"ח. ותבה ה', בה נשלמת חיה.

(פתח ואמר, באתי לגני וגו') והצדיק כולל שש דרגות, ומשום כף תקנו לפתור בו חלום בשלשה שלומות, בשלשה פדיונות, שהוא ו', בחשבון ו'. והוא הסלם של חלום יעקב, כולל שש ספירות. מצב ארצה - שכינה תחתונה, וזו ה' התחתונה. וראשו - זה י', בו הוא צדיק שביעי. מגיע השמימה - זו האם העליונה, וזו ה' העליונה, שמצד החלום ה' שולטת על י', שהוא ראש הסלם, ה"י מן אלהים. ומשום כף, והנה מלאכי אלהים עלים וגו', ולא מלאכי ה'?

האותיות כסדרן עולות בחלם, שהוא כתר על ארבע אותיות, שהתפשטות שלהן מחכמה על המלכות הקדושה. משום שחכמה היא י', בינה ה', שש ספירות ו', מלכות ה' אחרונה. חלם

כתר על כל האותיות. (ע"כ רעיא מהימנא).

קדשים, דלית טמאים ביניהו. ועוד, שלמים דא ה' בתראה, דאיהו שלימו דעמודא דאמצעייתא, בכל היות דכלילן ביה, לכל שית סטרין דיליה, דאינון שית ספיראן.

ורזא דמלה, חתם רום ופנה למעלה, ביה"ו, לימינא דחסד. בהו"י, לשמאלא דגבורה. וה"י, בעמודא דאמצעייתא. יו"ה בנצח. בהוד הי"ו. ביסוד וי"ה. אילנא דאחיד לון בלהו, תפארת. עץ עושה פרי. ובגין דא מקום שיפול העץ, שם יה"ו. ואוף הכי בכל הויה, ה' בתראה שלמים לה, ולכל הויוין, דאחידן בה. פגוונא דא, יה"ו עם ה', יהנה. הו"י עם ה', הויה. וה"י עם ה', והי"ה ואוף הכי שאר הויוין.

ואינון ח"י אתוון דשית סטרין, דכלילן בצדיק חי עלמין, ועם ה' אתעביד ח"י"ה. ורזא דמלה איהי ה', פגון תיבת נח, דאתכניש בה מפל מין ומין, דאינון שנים שנים שבעה שבעה לקרבנא. שנים שנים ארבעה. שבעה שבעה ארבעה עשר. הא י"ח. ותיבה ה', בה אשתלים חיה.

(ס"א פתח ואמר באתי לגני וגו') וצדיק איהו כליל ו' דרגין. ובגין דא תקינו למפתר ביה חלמא בג' שלומות, בג' פדיונות, דאיהו ו', בחושבן ו'. ואיהו סלם דחלמא דיעקב, כליל ו' ספיראן. מוצב ארצה, שכינתא תתאה, ודא ה' תתאה. וראשו, דא י', ביה איהו צדיק שביעי. מגיע השמימה, דא אימא עלאה, ודא ה' עלאה, דמסטרא דחלמא, ה' שלטא על י', דאיהו רישא דסולמא, ה"י מן אלקים. ובגין דא, (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים עולים וגו', ולא מלאכי יהו"ה.

אתוון כסדרן, עולים בחלם, דאיהו כתר על ד' אתוון, דאתפשטותא דלהון, מחכמה עד מלכות קדישא. בגין דחכמה איהי י', בינה ה', שית ספיראן ו', מלכות ה' בתראה. חלם כתר על כל אתוון. (ע"כ רעיא מהימנא).

האותיות כסדרן עולות בחלם, שהוא כתר על ארבע אותיות, שהתפשטות שלהן מחכמה על המלכות הקדושה. משום שחכמה היא י', בינה ה', שש ספירות ו', מלכות ה' אחרונה. חלם

כתר על כל האותיות. (ע"כ רעיא מהימנא).

אם הפהן המשיח יחטא לאשמת העם.
 רבי אבא פתח, (שיר א) הגידה לי שאהבה
 נפשי וגו', אם לא תדעי לך היפה בנשים
 צאי לך וגו'. את הפסוקים הללו בארו
 החברים במשה בשעה שהיה עולה מן
 העולם, שאמר (במדבר כז) יפקד ה' אלהי
 הרוחת לכל בשר וגו', אשר יצא לפניהם
 וגו'. ושנינו שנה נאמר על הגלות.

ובא ראה, הפסוקים הללו אמרה אותם
 כנסת ישראל למלך הקדוש. הגידה לי
 שאהבה נפשי, כמו שנאמר (שיר א) את
 שאהבה נפשי ראיתם. ולמלך הקדוש
 נאמר, אתה שאהבה נפשי איכה תרעה.
 בספרו של רב המנונא סבא אומר, כל
 זמן שפנסת ישראל נמצאת עם הקדוש
 ברוך הוא, כפיכול הקדוש ברוך הוא
 בשלמות, ורועה ברצון אותו (ואת האחרים
 הוא ו) את עצמו מאותה יניקת החלב (של
 המלך) של האם העליונה, ומאותה יניקה
 שהוא יונק, משקה את כל שאר האחרים
 ומיניק אותם. ולמדנו שאמר רבי שמעון,
 כל זמן שפנסת ישראל נמצאת עם
 הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא
 בשלמות, בשמחה, שרירות בו ברכות
 ויוצאות ממנו לכל שאר האחרים, וכל
 זמן שאין פנסת ישראל נמצאת עם
 הקדוש ברוך הוא, כפיכול הברכות
 נמנעות ממנו ומכל שאר האחרים.

וסוד הדבר - בכל מקום שאין נמצאים
 זכר ונקבה, אין ברכות שורות עליו, ולכן
 הקדוש ברוך הוא גועה ובוכה, כמו
 שנאמר (ירמיה כח) שאג ישאג על נהו.
 ומה הוא אומר? אי שיהחרכתי את ביתי
 ושרפתי את היכלי וכו'.

שאר אחרנין. וכל זמנא דכנסת ישראל לא אשתכחת ביה בקודשא בריך
 הוא, כפיכול ברכאן אתמנעו מניה ומכל שאר אחרנין.

ורוא דמלתא, בכל אתר דלא אשתכח דבר ונוקבא, ברכאן לא שראן
 עלוי, ועל דא קדשא בריך הוא געי ובכי, כמה דאת אמר (ירמיה
 כ"ה) שאג ישאג על נהו. ומאי אומר, אוי שיהחרכתי את ביתי ושרפתי
 את היכלי וכו'.

אם הפהן המשיח יחטא לאשמת
 העם. (ויקרא ד) רבי אבא פתח (שיר

השירים א) הגידה לי שאהבה נפשי וגו',
 אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך
 וגו', הני קראי אוקמוה חבריאי במשה,
 בשעתא דהוה סליק מעלמא,
 דאמר (במדבר כז) יפקוד יי' אלהי הרוחות
 לכל בשר וגו', אשר יצא לפניהם וגו',
 ותנינן דעל גלותא אתמר.

ותא חזי, הני קראי כנסת ישראל אמרן
 למלפא קדישא. הגידה לי שאהבה
 נפשי, כמה דאת אמר (שיר השירים ג) את
 שאהבה נפשי ראיתם. ולמלפא קדישא
 אתמר, אנת שאהבה נפשי איכה תרעה.

בספרא דרב המנונא סבא אומר, כל
 זמנא דכנסת ישראל אשתכח

ביה בקודשא בריך הוא, כפיכול קדשא
 בריך הוא בשלימו, ורעי ברעותא
 ליה (ולאחרנין ון ליה) לגרמיה, מההוא יניקו
 דחלבא (כ"א דמלפא) דאימא עלאה,
 ומההוא יניקו דאיהו יניק, אשקי לכל
 שאר אחרנין, ויניק לון. ואוליפנא
 דאמר רבי שמעון, כל זמנא דכנסת
 ישראל אשתכחת בקודשא בריך הוא,
 קדשא בריך הוא בשלימו, בחדוה,
 ברכאן ביה שריין, ונפקין מניה לכל

שאר אחרנין. וכל זמנא דכנסת ישראל לא אשתכחת ביה בקודשא בריך

הוא, כפיכול ברכאן אתמנעו מניה ומכל שאר אחרנין.
 ורוא דמלתא, בכל אתר דלא אשתכח דבר ונוקבא, ברכאן לא שראן
 עלוי, ועל דא קדשא בריך הוא געי ובכי, כמה דאת אמר (ירמיה
 כ"ה) שאג ישאג על נהו. ומאי אומר, אוי שיהחרכתי את ביתי ושרפתי
 את היכלי וכו'.

ובשעה שפנסת ישראל יצאה לגלות, אמרה לפניו: הגידה לי שאהבה נפשי. אתה אהוב נפשי, אתה שכל אהבת נפשי בך, איכה תרעה? איך תזון את עצמך מעמק הנחל שלא פוסק, איך תזון את עצמך מהאור של העדן העליון. איכה תרביץ בצהררים, איך תזון את כל אלו האחרים שנשקים ממך תמיד?

ואני הייתי נזונית ממך בכל יום, ונשקית ומשקה את כל אותם המתחוננים, וישראל נזונו בי, ועכשו שלמה אהיה פעטיה, איך אהיה מתעטפת בלי ברכות, כשיצטרכו אותן ברכות ולא ימצאו בידי. על עדרי חבריך, איך אעמד עליהם ולא אהיה רועה להם וזנה אותם. עדרי חבריך - אלו הם ישראל שהם בני האבות, שהם המרפכה הקדושה למעלה.

אמר לה הקדוש ברוך הוא: תעזבי את שלי, שהרי שלי הוא דבר נסתר מלהודע. אבל - אם לא תדעי לך, לעצמך, הרי לך עצת. היפה בנשים, כמו שנאמר הנך יפה רעיתי. צאי לך בעקבי הצאן - אלה הם הצדיקים שהם נדשים בין העקבים, ובשבילים נתן לך פח לעמד. (ועם כל זה) ורעי את גדיתיך על משכנות הרועים - אלו הם תינוקות של בית רבן שהעולם מתקיים בשבילים, ונותנים פח לכנסת ישראל בגלות. משכנות הרועים - אלו בתי רבן, מקום בית המדרש שתמיד נמצאת בהם התורה.

דבר אחר אם לא תדעי לך היפה בנשים וגו' - בא ראה, בשעה שצדיקים נמצאים בעולם, ואותם תינוקות של בית רבן נמצאים ועוסקים בתורה, יכולה

ובשעתא (דף י"ז ע"ב) דפנסת ישראל נפקת בגלותא, אמרת קמיה, הגידה לי שאהבה נפשי, אנת רחימא דנפשאי, אנת דכל רחימו דנפשי בך. איכה תרעה, איך תזון גרמך, מעמיקא דנחלא דלא פסיק. איך תזון גרמך מנהירו דעדן עלאה. איכה תרביץ בצהררים, איך תזון לכל אינון אחרנין דאשתקיין מנך תדירא.

ואנא הוינא אתזנא מנך בכל יומא, ומשתקיא, ואשקינא לכל אינון תתאי, וישראל אתזנו בי, והשתא שלמה אהיה כעוטיה, איך אהוי מתעטפא, בלא ברכאן, פד יצטרכוון אינון ברכאן, ולא ישתפחון בידי. על עדרי חבריך, היאך איקום עליהו, ולא אהיה רעינא להו, וזנא להו. עדרי חבריך, אלין אינון ישראל, דאינון בני אבהן, דאינון רתיכא קדישא לעילא.

אמר ליה קדשא בריך הוא, שבוק אנת דידי, דהא דידי מלה טמירא הוא לאתידע. אבל אם לא תדעי לך, לגרמך, הרי לך עיטא. היפה בנשים, כמה דאת אמר הנך יפה רעיתי. צאי לך בעקבי הצאן, אלין אינון צדיקייא, דאינון נדשין בין עקבין, ובגיניהון יהיב לך חילא לקיימא. (ועם כל דא) ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים, אלין אינון תנוקות של בית רבן, דעלמא מתקיימא בגיניהון, ויהבין חילא לפנסת ישראל בגלותא. משכנות הרועים, אלין בתי רבן אתר בית מדרשא דאשתכח אורייתא בהון תדירא.

דבר אחר אם לא תדעי לך היפה בנשים וגו'. תא חזי, בשעתא דצדיקייא אשתכחו בעלמא, ואינון תנוקות של בית רבן משתפחי ולעאן באורייתא, וכלא פנסת ישראל לקיימא

כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד עִמָּם בְּגִלוּת.
וְאִם לֹא, כְּבִיכּוֹל הִיא וְהֵם אֵין
יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם בְּעוֹלָם. וְאִם
נִמְצָאִים צְדִיקִים, הֵם נִתְפָּסִים
בְּרֵאשׁוֹנָה. וְאִם לֹא, אוֹתָם הַגְּדִיִּים
שֶׁהָעוֹלָם מִתְקַיֵּם בְּשִׁבְלָם
נִתְפָּסִים בְּרֵאשׁוֹנָה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְסַלֵּק אוֹתָם מִן הָעוֹלָם, אַף
עַל גַּב שְׂאִין נִמְצָא בָהֶם חֲטָא.
וְלֹא זֶה בְּלִבְדּוֹ, אֲלֵא מְרַחֵק מִמֶּנּוּ
אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְגוֹלָה לְגִלוּת.
זֶהוּ שְׁכַתּוּב, אִם הִפְהֵן הַמְּשִׁיחַ
יְחַטָּא לְאַשְׁמַת הָעָם. לְמָה יְחַטָּא?

לְאַשְׁמַת הָעָם. מִשׁוּם חֲטָאֵי
הָעוֹלָם שֶׁגָּרְמוּ אֶת זֶה, לְאַשְׁמַת
הָעָם וְדָאֵי, וְלֹא לְאַשְׁמַתוֹ. יְחַטָּא
- יִגְרַע טוֹבוֹ וְדִין דִּין בְּכָל, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (מְלָכִים א א) וְהִיִּיתִי אֲנִי
וּבְנֵי שְׁלֵמָה חֲטָאִים. דְּבַר אַחַר
אִם הִפְהֵן הַמְּשִׁיחַ - זֶה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, כְּפִי שְׂאֵמְרָנּוּ. יְחַטָּא
- יְחַסֵּר מִכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וּמִהָעוֹלָם,
שֶׁלֹּא נוֹתֵן לָהֶם סְפוּק הַבְּרָכוֹת.
לְמָה? זֶהוּ לְאַשְׁמַת הָעָם וְדָאֵי,
זֶה בְּשִׁבְלֵי הַחֲטָא שֶׁל הָעָם.

אִם הִפְהֵן הַמְּשִׁיחַ יְחַטָּא. רַבִּי
יִצְחָק פָּתַח, (שְׁמוֹת לב) זָכַר
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל
עַבְדֶּיךָ, הַפְּסוּק הַזֶּה קָשָׁה. כִּי
הִיא צְרִיף לְכַתּוּב: זָכַר לְאַבְרָהָם
וּלְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל. מַה זֶה
לְיִצְחָק? אֲלֵא כִּי שְׁנִינּוּ, בְּכָל
מְקוֹם הַשְּׂמָאל נִכְלָל בִּימִין, וְהוּא
בְּכָלֵל שֶׁל הַיְמִין. שְׁהִימִין הַזֶּה
מִתְקַן לְעוֹלָמִים לְהַכְלִיל בּוֹ אֶת
הַשְּׂמָאל, וְעַל פֶּן לֹא חָלַק, כְּדִי
לְהַכְלִיל אוֹתוֹ בְּאַבְרָהָם. וּמִשׁוּם
כִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק (דוּקָא) כָּלֵל
אַחַד. (אָבֵל) וּלְיִשְׂרָאֵל, שְׁהָרִי הוּא
אוֹחַז בְּכַפְּיוֹ (בְּכַתְּפוּי) אֶת שְׁנֵיהֶם,
וְהוּא שְׁלָם בְּכָל.

אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ. שְׁבוּעָה
נִשְׁבַּע הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַבוֹת,
בְּאַבוֹת שְׁלֵמַעְלָה, זֶהוּ שְׁכַתּוּב

עֲמָהוֹן בְּגִלוּתָא. וְאִי לָאו, כְּבִיכּוֹל הִיא וְאִינּוֹן
לֹא יְכַלִּי לְאַתְקַיֵּימָא בְּעַלְמָא. וְאִי זְפִאִין
אַשְׁתְּכַחוּ, אִינּוֹן אִתְּפָסִין בְּקַדְמִיתָא. וְאִי לֹא,
אִינּוֹן גְּדִיִּין דְּעַלְמָא מִתְקַיֵּימָא בְּגִינִיהוֹן,
מִתְפָּסִין בְּקַדְמִיתָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא סְלִיק
לוֹן מְעַלְמָא, אַף עַל גַּב דְּלֹא אִשְׁתְּכַח בְּהוּ
חוּבָה. וְלֹא דָא בְּלַחֲדוּדֵי, אֲלֵא רַחֵיק מִגִּיָּה
לְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְאַתְגְּלִיָּיא בְּגִלוּתָא.

הָדָא הוּא דְכַתִּיב אִם הִפְהֵן הַמְּשִׁיחַ יְחַטָּא
לְאַשְׁמַת הָעָם. אֲמַאי יְחַטָּא. לְאַשְׁמַת
הָעָם, בְּגִין חוּבֵי עַלְמָא דְגָרְמוּ הֵאֵי, לְאַשְׁמַת
הָעָם וְדָאֵי, וְלֹא לְאַשְׁמָה דִּילֵיהּ. יְחַטָּא: יִגְרַע
טוֹבִיָּה, וְדָאִין דִּינִיָּה בְּכָלֵא, כְּמָה דְאַתְּ
אָמַר (מְלָכִים א א) וְהִיִּיתִי אֲנִי וּבְנֵי שְׁלֵמָה חֲטָאִים.
דְּבַר אַחַר אִם הִפְהֵן הַמְּשִׁיחַ, דָּא קְדֻשָׁא בְרִיךְ
הוּא כְּדִקְאֲמַרְן. יְחַטָּא, יִגְרַע מִן כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
וּמְעַלְמָא, דְּלֹא יְהִיב לְהוֹן סְפוּק בְּרַכָּאן. אֲמַאי.
אִיהוּ לְאַשְׁמַת הָעָם וְדָאֵי, בְּגִין חוּבָה דְּעַמָּא
הִיא.

אִם הִפְהֵן הַמְּשִׁיחַ יְחַטָּא. (ויקרא ד) רַבִּי יִצְחָק
פָּתַח, (שְׁמוֹת לב) זָכַר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ, הֵאֵי קָרָא קְשִׁיא, הֵכִי מִיבְעֵי
לֵיהּ לְמַכְתָּב, זָכַר לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל,
מַאי לְיִצְחָק. אֲלֵא הֵכִי תְנִינּוּ, בְּכָל אַתְר
שְׂמָאלָא אִתְּפָלִיל בִּימִינָא, וּבְכָלֵלָא דִימִינָא
הוּא. דְּהֵאֵי יְמִינָא, אִתְּתַקְנַת לְעַלְמִין, לְאַכְלֵלָא
בֵּיהּ שְׂמָאלָא. וְעַל דָּא לֹא פְּלִיג, בְּגִין לְאַכְלֵלָא
לֵיהּ בֵּיהּ בְּאַבְרָהָם. וּבְגִין כִּי לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק (דוּקָא) פְּלָלָא חַד. (אָבֵל) וּלְיִשְׂרָאֵל, דְּהֵא
בְּתַרוּוִיָּיהוּ אַחִיד לוֹן בְּגַדְפּוּי (ס"א בְּכַתְּפוּי), וְהוּא
שְׁלָם בְּכָלֵא.

אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ. אוּמָאָה אֲוִמֵי קְדֻשָׁא
בְרִיךְ הוּא לְאַבְהֵן, בְּאַבְהֵן דְּלַעִילָא הָדָא

אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ, בְּאֹתָם
שְׁלַמְעֵלָה בְּאֹתָם שְׁשׁוּרִים בְּךָ.
וּתְדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת זֶרְעֶכֶם
וּגּו'. אֲשֶׁר אָמַרְתִּי, אֲשֶׁר אָמַרְתָּ
הֲיֵה צְרִיף לְהִיּוֹת! אֲלֵא הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אָמַר כֶּן לְאֹבוֹת פַּעַם
וּפַעַמִּים. אֲשֶׁר אָמַרְתִּי - שְׂרָצִיתִי
בְּרִצּוֹן נִפְשֵׁי, שְׁהָרִי אֲמִירָה זֶהוּ
רִצּוֹן. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (מַלְכִּים א-
ח) אֲדַנִּי אָמַר לְשָׁכֵן בְּעַרְפֶּל. וְעוֹד
מָה תֵּאמַר נִפְשָׁךְ וְאֶעֱשֶׂה לָּךְ.
וְנַחֲרֹ לְעֵלָם, מָה זֶה לְעֵלָם?
הָעוֹלָם שְׁלַמְעֵלָה שְׁאֲחֻזָּה בּוֹ
אוֹתָהּ אֶרֶץ, וְנִזְוֵיִת מְאוֹתוֹ עוֹלָם.
וְאִם הָאֶרֶץ הִזוּ מִתְגַּרְשֶׁת, מִמָּה
זֶה? לְאַשְׁמַת הָעַם הוּא נִהְיָה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִם הִכְהֵן
הַמְּשִׁיחַ יַחְטֵא - זֶה הִכְהֵן
שְׁלַמְטָה, שְׁנַתְּפִקֵן לְעִבּוּדָה
וְנִמְצָא בּוֹ חֲטָא, זֶה וְדַאי קוֹרָה
לְאַשְׁמַת הָעַם. אוֹי לְאוֹתָם
שְׁסוּמְכִים עָלָיו. כְּמוֹ כֵּן שְׁלִיחַ
צְבוּר שְׁנִמְצָא בּוֹ חֲטָא, (מִשׁוּם שֶׁהָעַם
לֹא נִמְצְאוּ צְדִיקִים לִפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא) אוֹי
לְאוֹתָם שְׁסוּמְכִים עָלָיו. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, וְכָל שָׁפֵן הִכְהֵן, שְׁפָל
יִשְׂרָאֵל, וְהַעֲלִינִים וְהַתְּחַתּוּנִים,
כֻּלָּם מְאַחֲדִים (מִחֲכִים) וּמְצַפִּים
לְהַתְּבַרֵךְ עַל יְדוֹ.

שְׁהָרִי שְׁנִינּוּ, בְּשַׁעָה שֶׁהִכְהֵן
מִתְחִיל לְכוּן דְּבָרִים וּלְהַקְרִיב
קֶרֶבֶן עָלָיו, הַכֹּל נִמְצָאִים בְּבִרְכָה
וּבְשִׁמְחָה. הַיָּמִין מִתְחִיל
לְהַתְּעוֹרֵר, הַשְּׂמָאל נִכְלָל לְיָמִין,
וְהַכֹּל נִקְשֵׁר וְנִאָחַז זֶה עִם זֶה,
וְכֻלָּם מִתְּבָרְכִים כְּאַחֵד. נִמְצָא
שְׁעַל יְדֵי הִכְהֵן מִתְּבָרְכִים
הַעֲלִינִים וְהַתְּחַתּוּנִים, וְהָרִי
פֶּרְשׁוּהָ. וּמִשׁוּם כֶּן צְרִיף לְהַקְרִיב
קֶרֶבֶן עָלָיו, כְּדִי שִׁיתְּכַפֵּר חֲטָאוֹ.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָרִי שְׁנִינּוּ שְׁעַל
יְדֵי הִכְהֵן מִתְּכַפֵּר חֲטָאוֹ שֶׁל אָדָם
כְּשִׁמְקָרִיב קֶרֶבֶן. עֲכָשׁוּ כִּשְׁהוּא
חֲטָא, מִי מְקָרִיב עָלָיו וּמִי יִכְפֹּר

הוּא דְכָתִיב אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ, בְּאִינוֹן
דְּלַעִילָא בְּאִינוֹן דְּשִׂרְאֵן בְּךָ. וְתַדְבֵּר אֲלֵיהֶם
אַרְבֶּה אֶת זֶרְעֶכֶם וּגּו'. אֲשֶׁר אָמַרְתִּי, אֲשֶׁר
אָמַרְתָּ מִיבְעֵי לִיהַ. אֲלֵא קִדְשָׁא בְרִיף הוּא אָמַר
כֶּן לְאַבְהֵן, זְמָנָא וְתֵרִין זְמָנִין. אֲשֶׁר אָמַרְתִּי:
דְּצִבִּיתִי בְרַעוּ נִפְשֵׁי, דְּהָא אֲמִירָה רַעוּתָא הוּא,
הָדָא הוּא דְכָתִיב, (מַלְכִּים א ח) אֲדַנִּי אָמַר לְשָׁפֵן
בְּעַרְפֶּל. וְעוֹד מָה תֵּאמַר נִפְשָׁךְ וְאֶעֱשֶׂה לָּךְ.
וְנַחֲרֹ לְעוֹלָם, מָאִי לְעוֹלָם. עוֹלָם דְּלַעִילָא,
דְּאַחִידָא בִּיהַ הֵיא אֶרֶץ, וְאַתְּזַנַּת
מִהֵהוּא עוֹלָם, וְאִי הֵיא אֶרֶץ אֲתֵרְכַת, כְּמָאִי
הוּא. לְאַשְׁמַת הָעַם הוּא דְהוּי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִם הִכְהֵן הַמְּשִׁיחַ יַחְטֵא, דָּא
כְהֵן דְּלִתְתָא, דְּאַתְּתִקֵן לְעִבּוּדָה וְאַשְׁתַּכַּח
בִּיהַ חֲטָאָה, לְאַשְׁמַת הָעַם הוּא דְהוּי וְדַאי. וּוי
לְאִינוֹן דְּסַמִּיכִין עָלֵיהַ, (דף י"ח ע"א) כְּגוֹוֹנָא דָּא,
שְׁלִיחָא דְצְבוּרָא דְאַשְׁתַּכַּח בִּיהַ חֲטָאָה, (גִּיז
דְעַמָּא לֹא אֲשַׁתְּבַחוּ וּכְפִין קַמִּי קִדְשָׁא בְרִיף הוּא) וּוי לְאִינוֹן
דְּסַמִּיכִין עָלֵיהַ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְכָל שָׁפֵן
כְּהֵנָא, דְּכָל יִשְׂרָאֵל, וְעֵלְאִין וְתַתְּאִין כְּלָהוּ
אַחִידִין (ג"א מִחֲכִין) וּמְצַפָּאן לְאַתְּבָרְכָא עַל יְדוּי.

דְּהָא תְּנִינִין, בְּשַׁעָתָא דְכְהֵנָא שְׁאֵרִי לְכוּוֹנָא
מְלִין, וּלְקָרְבָא קֶרֶבְנָא עֲלָאָה, כִּלְא
אַשְׁתַּכַּחוּ בְּבִרְכָתָא וּבְחִדּוּתָא. יְמִינָא, שְׁאֵרִי
לְאַתְעָרָא. שְׂמָאלָא אֲתַפְּלִיל בִּימִינָא, וְכִלְא
אַתְאַחִיד וְאַתְקַשֵּׁר דָּא בְדָא, וְאַתְבָּרְכוּן כְּלָהוּ
כְּחֵדָא. אֲשַׁתְּכַח, דְּעַל יְדָא דְכְהֵנָא, מִתְּבָרְכָאן
עָלְאִי וְתַתְּאִי, וְהָא אוּקְמוּהָ. וּבְגִין כֶּן בְּעֵי
לְקָרְבָא קֶרֶבְנָא עָלֵיהַ, בְּגִין דִּיתְכַפֵּר חוּבִיָּה.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא תְּנִינִין, דְּעַל יְדָא דְכְהֵנָא
אַתְכַפֵּר חוּבָא דְבֵר נָשׁ, כְּדִי קָרִיב קֶרֶבְנָא.
הַשְּׁתָא דְאִיהוּ חֲטִי, מָאן מְקָרִיב עָלֵיהַ, וּמָאן
יִכְפֹּר עָלֵיהַ. אִי תִימָא דְאִיהוּ מְקָרִיב עַל

עליו? אם תאמר שהוא מקריב על נפשו - הרי הוא התקלקל, ואינו כדאי שיתברכו עליו עליונים ותחתונים. התחתונים לא יתברכו על ידו, כל שפן העליונים. אמר רבי יהודה, ולא? והרי כתוב (ויקרא טז) וכפר בעדו ובעד ביתו. למה צריך לכפר עליו? משום שהוא חטא, וכפר על עצמו, שכתוב וכפר בעדו. אמר רבי חייא, הרי ידוע באיזה מקום נקשר הפה הגדול ובאיזה מקום נקשר פהו אחר. ואותו שנקרא סגן ידוע. משום כך פהו מקריב את קרבנו בראשונה, ומעלה אותו עד אותו מקום שנקשר בו. ואחר שהפכה עלה לאותו מקום, לא מעכבים אותו לעלות למקומו ולכפר על חטאו. ולכן אחר מקריב עליו את קרבנו. כיון שאחר הוא המקריב, ולא מסתפקים כל כך על ידו, אחר כך הוא מקריב, ואותם העליונים, כלם מתחברים לכפר את חטאו, והמלך הקדוש מסכים על ידם. כמו כן המתפלל וטעה, יעמד אחר תחתיו.

רבי אלעזר ורבי אבא היו יושבים. אמר רבי אלעזר, ראיתי את אבא ביום ראש השנה ויום הכפורים שאינו רוצה לשמע תפלה מכל אדם, אלא אם עמד עליו שלשה ימים קדם לטהר אותו. שרבי שמעון היה אומר כך: בתפלת האדם הזה שאני מטהר, מתכפר העולם. וכל שפן בתקיעת השופר שאינו מקבל תקיעה של אדם שאינו חכם לתקע בסוד התקיעה.

ששנינו, רבי ייסא סבא אומר, התקיעות הללו כסדרן. הראשונה כלולה מהכל. השנייה - אחת כסדר ואחת כסדר, גבורה גדולה ביניהם. שלישית - אחת פאן ואחת פאן, וגבורה ביניהם. השכר עולה, והתרוצה יורדת.

נפשיה, הא איהו אתקלקל, ולא איהו כדאי דיתברכו עליה עלאי ותתאי. תתאי לא יתברכו על ידיה, כל שפן עלאי. אמר רבי יהודה, ולא. והא כתיב (ויקרא טז) וכפר בעדו ובעד ביתו, אמאי בעיא לכפרא עליה, בגין דאיהו חב יכפר על גרמיה, דכתיב וכפר בעדו. אמר רבי חייא, הא ידע באן אתר אתקשר פהנא רבא. ובאן אתר אתקשר פהנא אחרא, וההוא דאקרי סגן ידיעא. בגין כך, פהו אחרא קא מקריב קרבניה בקדמיתא, וסליק ליה עד ההוא אתר דאתקשר ביה. פתר דכהנא סליק לההוא אתר, לא מעכבין ליה לסלקא לאתריה, ולא תפרא חוביה. ועל דא, אחרא קא מקריב עליה קרבניה. כיון דאחרא הוא מקריב, ולא מסתפקין כל כך על ידיה, לבתר איהו מקריב, ואינון עלאין, פלהו מתחרון לכפרא חוביה. ומלכא קדישא אסתפם על ידיהו. כגוונא דא, המתפלל וטעה יעמוד אחר תחתיו.

רבי אלעזר ורבי אבא הוו יתבי. אמר רבי אלעזר, חמינא לאבא ביומי דראש השנה ויום הכפורים, דלא בעי למשמע צלותא מפל בר נש, אלא אי קאים עליה תלתא יומין קודם, לדכא ליה. דרבי שמעון הוה אמר הכי, בצלותא דהאי בר נש דאנא מדפינא, אתכפר עלמא. וכל שפן בתקיעה דשופר, דלא מקבל תקיעתא דבר נש דלא איהו חכים למתקע ברזא דתקיעה.

דתנינן, רבי ייסא סבא אומר, הני תקיעתא כסדרן. קדמאה, פלילא מפלא. תנינא, חדא כסדרא וחדא כסדרא, גבורה גדולה ביניהם. תליתאה, חד הכא וחד הכא גדולה ביניהם. שלישית - אחת פאן ואחת פאן, וגבורה ביניהם. השכר עולה, והתרוצה יורדת.

אחת קשה ואחת רפה. והרי פרשוה. והן עשור. והן תשע. כלל אחד של הכל.

וביום הזה מתעטר יצחק, והוא הראש לאבות. ביום הזה כתוב, (ישעיה לג) פחדו בציון חטאים. ביום הזה יצחק נעקד, ועקד הכל, ושרה מדברת (מיללת), וקול שופר חזק מאד. אשרי חלקו של מי שעובר בניניהם ונצל מהם. אמר רבי אבא, משום כך קוראים פרשת יצחק ביום הזה, שביום הזה נעקד יצחק למטה ונקשר באותו שלמעלה. (באברהם) מתי נקשר? בשעה שכתוב (בראשית כב) ויעקד את יצחק בנו וגו'.

אמר רבי אלעזר, ביום הזה מעטר יצחק את אברהם, שכתוב והאלהים נסה את אברהם. מה זה נסה? כמו שנאמר (ישעיה מט) ואל עמים ארים נסי. (שמות יז) ויקרא שמו ה' נסי. מה בא להשמיענו? משום שהימין נתקן ונשלם. זהו שכתוב והאלהים נסה את אברהם. והאלהים בדיוק. וזהו (בראשית לא) ופחד יצחק.

רבי אבא אמר, כתוב (תהלים עה) כי אלהים שופט זה ישפיל וזה ירים. פי אלהים שופט, אלמלא שעבר הדין של יצחק במקום שיעקב שורה (ורפא) והתפסה (ורוחין) והתבשם) שם, או לעולם שיפגש בדינו. וסוד הדבר - (ישעיה סו) כי באש ה' נשפט. וזוהי התבשמות של העולם.

וכיון שנכנס למקומו של יעקב, ויעקב אוחד בו, אזי האש שוככת והגחלים מצטננים. לאדם שהיה רוגז, וחגר ושם עליו פלי זין, ויצא מרגז להרג אנשים. חכם

גבורה בינייהו. פוסקא סלקא, קומטרא נחתא. חד תקיפא וחד רפיא. והא אוקמוה. ואינון עשרה. ואינון תשע. חד פללא דכלא.

ובהאי יומא מתעטרא יצחק, והוא רישא לאבהן. בהאי יומא כתיב, (ישעיה

לג) פחדו בציון חטאים. בהאי יומא יצחק אתעקד, ועקיד פלא, ושרה מלילת (ס"א מיללת) וקול שופרא תקיף לחדא. זפאה חולקיה, מאן דעבר בינייהו, ואשתזיב מנייהו. אמר רבי אבא, בגין כך קרינן פרשתא דיצחק בהאי יומא, דבהאי יומא אתעקד יצחק לתתא, ואתקשר בההוא דלעילא. (נ"א באברהם) אימתי אתקשר. בשעתא דכתיב, (בראשית כב) ויעקוד את יצחק בנו וגו'.

אמר רבי אלעזר, בהאי יומא אעטר יצחק לאברהם, דכתיב, (בראשית כב) והאלהים

נסה את אברהם. מאי נסה. כמה דאת אמר, (ישעיה מט) ואל עמים ארים נסי. (שמות יז) ויקרא שמו יי' נסי. מאי קא משמע לן. בגין דאשתכליל ימינא ואשתלים. הדא הוא דכתיב והאלהים נסה את אברהם. והאלהים דייקא, ודא הוא (בראשית לא) ופחד יצחק.

רבי אבא אמר, כתיב (תהלים עה) פי אלהים שופט זה ישפיל וזה ירים. פי אלהים שופט, אלמלא דאעבר דינא דיצחק, באתר דיעקב שארי, (ס"א) ואתסי) ואתפסי (ס"א) ואתסחי) (ס"א) ואתבסם) תמן, ווי לעלמא דיערע בגיניה, ורזא דמלה, (ישעיה סו) כי באש יי' נשפט. ודא הוא אתבסמותא דעלמא.

וביון דעאל באתרא דיעקב, ויעקב אחיד (ד) יח ע"ב) ביה, כדין שכיך אשא, ואצטננו גומריה. לפר נש, דההו רגזי, וחגר וזיין גרמיה, ונפק ברוגזיה לקטלא לבני נשא. חד חפימא קם על פתחא,

אחד עמד על הפתח ואחז בו. אמר: אלמלא לא החזיק בי ותפס אותי, הרי היה נמצא הרג של אנשים. בעוד שהחזיקו זה בזה ואחזו זה בזה, הצטנן רגזו על שיצא להרג. יצא להוכיח - מי סובל את הרגז וחזק הדין של אותו אדם? הנה אומר, זה שעמד על הפתח.

כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: בני, אל תפחדו, הרי אני עומד על הפתח, אבל הנדרזו ביום הזה ותנו לי כח. במה? בשופר. שאם נמצא קול השופר כראוי ומכונים בו למטה, אותו הקול עולה, ובו מתעטרים האבות, ועומדים במשכנו של יעקב. ולכן צריך להזהר בשופר ולדעת את אותו הקול ולכונן בו. ואין לך קול בשופר שלא עולה רקיע אחד, וכל אותם האוכלוסים של אותו רקיע, נותנים מקום לאותו קול. ומה אומרים? (יואל ב) וה' נתן קולו לפני חילו וגו'. ועומד אותו הקול באותו הרקיע, עד שבא קול אחר, ונועדו (התעוררו) חדרו, ועולים בזווג לרקיע אחר. ועל זה שנינו, יש קול שמעלה קול, ומה הוא? אותו הקול של תקיעתם של ישראל שלמטה.

וכיון שמתחברים כל הקולות הללו שלמטה ועולים לאותו רקיע עליון שהמלך הקדוש שורה בו, מתעטרים (נועדים) כלם לפני המלך, ואז הכסאות עולים, וכסא אחר של יעקב עומד ומתתקן.

ועל זה מצאנו בספרו של רב המנונא סבא באותן תפלות של ראש השנה שהיה אומר, התפלה וקול השופר (שאותו קול) שמוציא אותו הצדיק, שנמצא מרוחו ונפשו באותו השופר של אותו הקול שעולה למעלה. ובאותו יום עומדים ונמצאים מקטרגים

ואחיד ביה, אמר אלמלא לא אחיד בי ואתתקף בי, הא קטולא בכני נשא אשתכח. בעוד דאתתקפו דא בדא, ואחיד דא בדא, אצטנן רוגזיה על דנפק לקטלא. נפק לאוכחא, מאן סביל רוגזא ותוקפא דדינא דההוא בר נש. הוי אימא, דא דקאים אפתחא.

כך אמר קדשא ברוך הוא לישראל, בני, לא תדחלון, הא אנא קאים על פתחא, אבל אנדרזו בהאי יומא והבו לי חילא. ובמה. בשופר. דאי אשתכח קול שופר פדקא יאות, ומכווני ביה לתתא, ההוא קלא סליק, וביה מתעטרי אבהו, וקיימי במשפניה דיעקב. ועל דא בעי לאזדהרא בשופרא, ולמנדע בההוא קלא ולכוונא (ביה).

ולית לך קלא בשופרא, דלא סליק רקיעא חד. וכל אינון אוכלוסין דההוא רקיעא, יתבין אתר לההוא קלא, ומאי קא אמרי. (יואל ב) ויני נתן קולו לפני חילו וגו'. וקאים ההוא קלא בההוא רקיע, עד דאתי קלא אחרא, ואתעתדו (ס"א ואתער) פחדא, וסלקין בזווגא לרקיעא אחרא. ועל דא תנינן, אית קול דסליק קול, ומאי איהו. ההוא קלא דתקיעתא דישראל דתתא.

וכיון דמתחברין כל אינון קלין דלתתא, וסלקין לההוא רקיעא עלאה דמלפא קדישא שארי ביה, מתעטרין (ס"א מתעדרו) פלהו קמי מלפא, וכדין פורסוון רמיו וכורסייא אחרא דיעקב קאים ואתתקן.

על דא אשפחנא בספרא דרב המנונא סבא, באינון צלותי דראש השנה, דהיה אומר, צלותא וקל שופרא (דההוא קול) דאפיק ההוא זפאה, דאשתכח מרוחיה ומנפשיה בההוא ונפשו באותו השופר של אותו הקול שעולה למעלה.

למעלה. וכשעולה אותו קול השופר, כלם נדחים לפניו ולא יכולים לעמד. אשרי חלקם של הצדיקים שיודעים לכון את הרצון לפני רבונו ויודעים לתקן עולם ביום הזה בקול שופר. ועל זה כתוב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. יודעי, ולא תוקעי. ביום הזה צריף העם להסתכל באדם שלם מפל, שיודע את דרכי המלך הקדוש, שיודע בכבוד המלך שיבקש עליהם בקשה ביום הזה, ולזמן קול שופר בכל העולמות, בכונת הלב, בחכמה, ברצון ובשלמות, כדי שיסתלק הדין על ידו מן העולם. אוי לאותם שהשליח שלהם לא נמצא פראוי, שהרי חטאי העולם (העם) באים להזכר בגללו. זהו שכתוב, אם הפהן המשיח יחטא - שהוא שליחם של כל ישראל - לאשמת העם הוא, משום שהדין שורה עליהם.

ובשהשליח הוא צדיק פראוי, אשרי העם, שכל הדינים מסתלקים מהם על ידו, כל שפן הפהן שעליו מתברכים עליונים ותחתונים.

אמר רבי אלעזר, ועל זה, כהן ולוי טרם שיעלה לעבודה, בודקים אחריו, ויודעים דרכיו ומעשיו. ואם לא, אינו עולה לעבודה, וכן בסנהדרין כדי לדון דין.

ואם נמצא פראוי, נותנים עליו חמרות המקדש. ואם לא, אינו עולה לעבודה. זהו שכתוב, (דברים לג) וללוי אמר תמיד ואוריף לאיש חסידך. מפני מה זכה (אחרון) לאורים ולתמים ולעבד עבודה? הוי אומר, אשר נסיתו וגו'. האמר לאביו ולאמו

שופרא, דההוא קול סליק לעילא. ובההוא יומא קיימין ומשתכחי מקטרגין לעילא. וכד סליק ההוא קלא דשופרא, פלהו אתדחין קמיה, ולא כלין לקיימא. זפאה חולקהוון דצדיקייא, דידעין לכוונא רעותא לקמי מאריהון, וידעין לתקנא עלמא בהאי יומא, בקל שופרא. ועל דא כתיב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. יודעי, ולא תוקעי.

בהאי יומא, בעי עמא לאסתפלא בבר נש שלים מפלא, דידע ארחוי דמלפא קדישא, דידע ביקרא דמלפא, דיבעי עלייהו בעותא בהאי יומא. ולזמנא קל שופרא בכלהו עלמין, בכוונה דלפא, בחכמתא, ברעותא, בשלימו. בגין דיסתלק דינא על ידוי מן עלמא. ווי לאינון דשליחא דלהון לא אשתכח פדקא גאות, דהא חובי עלמא (עמא) אתיין לאדפרא בגיניה. הדא הוא דכתיב, אם הפהן המשיח יחטא, דהוא שליחא דכל ישראל, לאשמת העם הוא, בגין דדינא שריא עלייהו. וכד שליחא הוא זפאה כדקא גאות, זפאין אינון עמא, דכל דינין מסתלקין מנייהו על ידיה, כל שפן פהנא, דעליה מתברכאן עלאי ותפאי.

אמר רבי אלעזר, ועל דא, כהן ולוי עד לא יסלק לפולחנא, בדיקין אבתריה, וידעין ארחוי ועובדוי, ואי לא, לא סליק לפולחנא, וכן בסנהדרין למידן דינא.

ואי אשתכח פדקא גאות, יהבין עליה חומרא דמקדשא. ואי לא, לא סליק לפולחנא. הדא הוא דכתיב, (דברים לג) וללוי אמר תמיד ואוריף לאיש חסידך. מפני מה זכה (אחרון) לאורים ולתמים, ולמפלח פולחנא. הוי אומר (דברים לג) אשר נסיתו וגו'. האומר לאביו ולאמו וגו'.

וְכִיּוֹן דְּאַשְׁתַּכְּחוּ בְּאַלְיֵן דְּרַגְיֵן, כְּדִין יוֹרוּ
 מִשְׁפָּטֵיךָ לְיַעֲקֹב וְגו' , יְשִׁימוּ קְטוֹרֶה וְגו' .
 לְשַׁכָּא רוּגְזָא, וּלְזַמְנָא שְׁלָמָא. וְכֻלִּיל עַל
 מְזַבְחָךָ, בְּגִין דִּיתְבַּסְמוּן כְּלָא, וַיִּשְׁתַּכְּחוּן
 בְּרַכָּאן בְּכֻלְהוּ עַלְמִין, כְּדִין ^(דברים לג) בְּרַךְ יי'
 חִילוּ וְגו' .

וְאִם כָּל עַדְת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ וְנִעְלָם וְגו' . ^{(ויקרא}
^{ד)} רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח, ^(ישעיה לב) נְשִׁים
 שְׂאֵנְנוֹת קִמְנָה שְׁמַעְנָה קוּלֵי וְגו' . כִּמְהָ אֵית
 לִיה לְבַר נֶשׁ, לְאַסְתַּפְּלָא בִיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה, בְּגִין
 דִּישְׁתַּכַּח בְּרִיָּה שְׁלִים קִמְיָה קִדְשָׁא בְרִיָּךְ הוּא,
 דְכַד בְּרָא קִדְשָׁא בְרִיָּךְ הוּא לְבַר נֶשׁ ^{(ד' יט}
^{ו"א)} בְּרָא לִיה שְׁלִים, כִּמְהָ דְאַתְמַר, ^{(קהלת}
^{ו)} אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יִשָּׂר וְגו' .
 אֶת הָאָדָם דְּכַר וְנוֹקְבָא. וְנוֹקְבָא אֶתְפְּלִילַת
 בְּדְכוּרָא, וְכִדְיֵן יִשָּׂר כְּתִיב. לְבַתָּר וְהִמָּה בְּקִשׁוּ
 חֲשִׁבְנוֹת רַבִּים.

תָּא חֲזִי, מְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא עַלְאָה,
 אֲשַׁתְּכַחַת חַד נּוֹקְבָא רוּחַתָּא דְכָל רוּחִין,
 וְהָא אוֹקִימְנָא לִילִית שְׁמָה. וְהִיא אֲשַׁתְּכַחַת
 בְּקַדְמִיתָא לְגַבֵּי אָדָם. וּבְשַׁעְתָּא דְאַתְבְּרִי אָדָם,
 וְאַשְׁתְּלִים גּוּפִיָּה, אֲזִדְמְנוּ עַל הַהוּא גּוּפָא אֶלְף
 רוּחִין מִסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא. דָּא בְּעָא לְאַעְלָא
 בֵּיה, וְדָא בְּעָא לְאַעְלָא בֵּיה, וְלָא הוּוּ יְכֻלֵי,
 עַד דְּגַעַר בְּהוּ קִדְשָׁא בְרִיָּךְ הוּא, וְאָדָם הָוָה
 שְׂכִיב גּוּפָא בְּלָא רוּחָא, וְחִיזוּ דִילֵיה יְרוּקָא
 הָוָה, וְכָל אֵינוּן רוּחִין סַחְרִין עַלְיָה.

בְּתַהוּא שַׁעְתָּא נְחִית עֲנָנָא חַד,
 וְדַחָא ^(ויר'ק) לְכָל אֵינוּן רוּחִין.
 וּבְשַׁעְתָּא דָּא כְּתִיב, ^(בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְהָא אוֹקִימְנָא, דְּנוֹקְבָא
 אֶתְעַבְרַת מִן דְּכוּרָא מִן הַהוּא נֶפֶשׁ דְּאָדָם,
 וְהִיא אֶפִיקַת הַהוּא רוּחָא, לְנִשְׁבָּא בֵּיה בְּאָדָם,

לֹא רָאִיתִיּוּ וְגו' . וְכִיּוֹן שְׁנַמְצָאוּ
 בְּדַרְגוֹת הַלְלוּ, אֲזִ - יוֹרוּ מִשְׁפָּטֵיךָ
 לְיַעֲקֹב וְגו' , יְשִׁימוּ קְטוֹרֶה וְגו' .
 לְשַׁכָּף אֶת הַרְגֹז וּלְזַמֵּן שְׁלוֹם.
 וְכֻלִּיל עַל מְזַבְחָךָ, כְּדִי שְׁהַכַּל
 יִתְבַּשְׂמוּ וַיִּמְצָאוּ בְּרֻכּוֹת בְּכָל
 הָעוֹלָמוֹת, אֲזִ - בְּרַךְ ה' חִילוּ וְגו' .
 וְאִם כָּל עַדְת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ וְנִעְלָם
 וְגו' . רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח, ^{(ישעיה}
^{לב)} נְשִׁים שְׂאֵנְנוֹת קִמְנָה שְׁמַעְנָה
 קוּלֵי וְגו' . כִּמְהָ יֵשׁ לוֹ לְאָדָם
 לְהַתְּבוּנָן בְּכַבּוּד רַבּוּנוּ, כְּדִי
 שְׁיִמְצָא בְרִיָּה שְׁלָמָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. שְׁפַאֲשֶׁר בְּרָא הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם, הוּא בְּרָא
 אוֹתוֹ שְׁלֵם, כִּמּוֹ שְׁנַאֲמַר ^{(קהלת ו}
^{ז)} אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
 יִשָּׂר וְגו' . אֶת הָאָדָם - זָכַר וְנִקְבָּה.
 וְנִקְבָּה נְכֻלְלַת בְּזָכַר, וְאֲזִ כְּתוּב
 יִשָּׂר. אַחַר כֵּן - וְהִמָּה בְּקִשׁוּ
 חֲשִׁבְנוֹת רַבִּים.

בֹּא רָאָה, מְנַקֵּב תַּהוּם רַבָּה
 נִמְצָאת רוּחַ נְקֻבָּה, רוּחַ שֶׁל כָּל
 הָרוּחֹת, וּבְאַרְנוּ שְׁשֻׁמָּה לִילִית,
 וְהִיא נִמְצָאָה לְרֵאשׁוֹנָה אֶצֶל
 אָדָם. וּבְשַׁעְתָּא שְׁנוּבְרָא אָדָם וְנִשְׁלַם
 גּוּפוֹ, הֲזִדְמְנוּ עַל אוֹתוֹ הַגּוּף אֶלְף
 רוּחֹת מִצַּד הַשְּׂמָאל. זֶה רְצָה
 לְהַכְנִס בּוֹ, וְזֶה רְצָה לְהַכְנִס בּוֹ,
 וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים. עַד שְׁגַעַר בְּהֵם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָדָם הָיָה
 שׁוֹכֵב גּוּף בְּלֵי רוּחַ, וּמְרָאָהוּ הָיָה
 יְרוֹק, וְכָל אוֹתָן רוּחֹת סוֹכְבוֹת
 אוֹתוֹ.

בְּאוֹתָהּ שַׁעַר יֵרֵד עֲנָן אֶחָד וְדַחָה
^(זיר'ק) אֶת כָּל אוֹתָן הָרוּחֹת,
 וּבְשַׁעַר הַזֶּה כְּתוּב, ^{(בראשית}
^{א)} וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ
 נֶפֶשׁ חַיָּה, וְהָרִי בְּאַרְנוּ, שְׁנִקְבָּה
 מִתְּעַבְרַת מִן הַזָּכַר מִן אוֹתָהּ נֶפֶשׁ
 שֶׁל אָדָם, וְהִיא מוֹצִיאָה אוֹתָהּ
 הָרוּחַ לְנִשְׁבָּא בְּאָדָם, כְּלוּלָהּ

כְּלִיל מִתְרִין סְטְרִין כְּדָקָא, כְּלִיל מִתְרִין סְטְרִין כְּדָקָא,

משני צדדים פראוי. זהו שכתוב (ש ב) ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה. לנפש חיה ממש. ומי שמסתפק בזה, כי אינו יודע אם החיה הזו היא החיה התחתונה, או החיה ששמה ישראל, או מהזכר או מהנקבה. אבל לא כתוב לנפש החיה, אלא לנפש חיה סתם, שמשמע הכל.

וכשעמד אדם, היתה נקבתו תקועה בצדו, ואותה הנשמה הקדושה שבו היתה מתפשטת לצד הנה ולצד הנה, והיתה מספיקה לזה ולזה, משום שפך נכללה. אחר כך נסר הקדוש ברוך הוא את האדם, ותקן את נקבתו. זהו שכתוב (ש) ויבן ה' אלהים את הצלע וגו'. את הצלע, הרי בארנו, כמו שנאמר (ויקרא מד) ולצלע המשפן. ויביאה אל האדם, בתקוניה כמו פלה לחפה. בין שראתה לילית כף, ברחיה, והיא בכרכי הים, ועד עכשו היא מזמנת להרע לבני העולם. וכשעתיד הקדוש ברוך הוא להחריב את רומי הרשעה ושתחרב לעולמים, הוא יעלה את לילית הזו, וישים אותה בחרבן הנה, משום שהיא חרבנו של העולם. זהו שכתוב (ישעיה ד) אף שם הרגיעה לילית ומצאה לה מנוח.

ובספרי הראשונים אמרו, שהיא ברחיה מן האדם מקדם לכן, אבל אנו לא שנינו כף, משום שהרי נקבה זו נמצאה עמו, אבל טרם שקמה הנפש הזו (שהרי נקבה זו לא נמצאה עמו, אבל טרם שתקנה הנקבה הזו) עם אדם פראוי, היתה מזדווגת עמו, וכשזו תקנה עמו פראוי, היא ברחיה לים, ומזמנת להזיק לבני העולם.

הרפואה לזה - באותה שעה שאדם מזדווג עם אשתו, כוון לבו

חזי, הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה. לנפש חיה ממש. ומאן דאסתפק בהאי, בגין דלא ידע, אי חיה זו היא חיה תתאה, או חיה דשמה ישראל, או מדכורא או מנוקבא. אבל לא כתיב לנפש החיה, אלא לנפש חיה סתם, דמשמע פלא.

וכד קם אדם, הוות נוקבתיה תקועה בסטרוי. וההיא נשמתא קדישא דביה, הוה אסגי להאי סטרא, ולהאי סטרא, וסגי להאי ולהאי, בגין דהכי אתפלילת. לבתר נסר קדשא בריך הוא לאדם, ותקין לנוקביה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב) ויבן יי' אלהים את הצלע וגו'. את הצלע הא אוקימנא, כמה דאת אמר (שמות כ) ולצלע המשפן. ויביאה אל האדם, בתקוניהא ככלה לחופה.

בין דחמת לילית דא, ערקת, והיא בכרכי ימא, ועד פען היא זמינא לאבאשא בני עלמא. וכד זמין קדשא בריך הוא לחרבא רומי רשיעתא, ולמהוי חורבן לעלמין, יסלק להאי לילית, וישרי לה להאי חורבא, בגין דהיא חורבנא דעלמא. הדא הוא דכתיב, (ישעיה לד) אף שם הרגיעה לילית ומצאה לה מנוח.

ובספרי קדמאי אמרי, דאיהי ערקת מן אדם מקדמת דנא, ואנן לא תנינן הכי, בגין דהא נוקבא דא אשתפחת עמיה, אבל עד לא קמת האי נפש (כ"א דהא נוקבא דא לא אשתפחת עמיה אבל עד לא אתתקנת נוקבא דא) עמיה דאדם פדקא יאות, הות מזדווגא עמיה וכד האי אתתקנת עמיה פדקא יאות, ערקת היא לימא, וזמינא לאבאשא בני עלמא.

אסונותא להאי, בההיא שעתא דאזדווג בר נש באתתיה, יכוין לביה בקדושה

בקדשת רבוננו ויאמר כף:
העטופה בסדין הזדמנה, מתרת
מתרת, אל תפנסי ואל תצאי, לא
שלך ולא בחלקך. שובי שובי,
הים רועש, הגלים שלו קוראים
לך, בחלק קדוש אני אחוז,
ובקדשת המלך התעטפתי.

ורבסות את ראשו ואת אשתו עד
שעה אחת, וכן בכל פעם, עד
שלשה ימים לקליטה, שכל
הרכבה שאין קולטת לשלשה
ימים, שוב אין קולטת. ובספר
שהניח אשמדאי לשלמה המלך,
אומר שלשים יום. ואמר,
שלאחר שסיים את המעשה,
ישפך מים צלולים סביב מטתו,

וזו שמירה של הכל. (אחר כך)
מי שמניקה תינוק, לא תזדוג עם
אדם אלא בשעה שהתינוק ישן.
ואחר כך אל תניק אותו עד שעה
אחת, כמו שני מילין, או מיל
אחד, אם לא יכולה בשביל צער
התינוק בזמן שהוא בוכה. ובזה
לא יפחד ממנה לעולמים.

אשרי הצדיקים שהקדוש ברוך
הוא מלמד אותם סודות עמקים
שלמעלה ולמטה, והכל בשביל
התורה, שהרי מי שמתעסק
בתורה, מתעטר בעטרות של
השם הקדוש, שהרי התורה היא
שם קדוש, ומי שמתעסק בה
נרשם ומתעטר בשם הקדוש, ואז
יודע דרכים נסתרות וסודות
עמקים שלמעלה ולמטה, ולא
פוחד לעולמים.

בא ראה, באותו יום נצטוו על
עין אחד ועברו על מצות רבונם,
ובגלל שהאשה חטאה בראשונה
ובא עליה אותו הנחש,
כתוב (בראשית א) והוא ימשל בך.
מפאן והלאה, בכל הפעמים
שאנשים נמצאים רשעים לפני
הקדוש ברוך הוא, הרי בארנו
עליהם, מצד הדין הקשה. זהו

דמארי, ולימא הכי, עטיפא בקטפא אזדמנת,
שארי שארי, לא תעול ולא תנפוק, לא דיך
ולא בעדך. תוב תוב, ימא אתרגישא, גלגלוי
ליך קראן, בחולקא קדישא אחידנא, בקדושה
דמלפא אתעטפנא.

ולחפוא ליה לרישיה ולא תתיה עד שענתא
חדא, וכן בכל זמנא, עד ג' יומין
לקליטה, דכל הרפבה דלא קולטת לג' יומין,
תוב ליתא קולטת. ובספרא דאנח אשמדאי
לשלמה מלפא אמר, תלתין יומין. ואמר
דלבתר דסיים עובדא, לישדי מיין צלילן
סותרניה לערסיה. ונטורא דכלא. (לבתר).

מאן דינקא לרבאי, לא תזדוג לבר נש, אלא
בשעתא דרבאי נאים. ולבתר לא תניק
ליה, עד שענתא חדא, בתרין מילין, או חד
מיל, אי לא יכלא בגין צערא דרבאי, בזמנא
דאיהו בכי. ובדא לא מסתפי מנה לעלמין.

זבאין אינון צדיקניא, דקודשא בריך הוא
אוליה לון רזין עמיקין דלעילא ותתא,
וכלא בגין אורייתא, דהא אורייתא, מאן
דישתדל בה, מתעטר בעטרין דשמא קדישא,
דהא אורייתא שמא קדישא הוא. ומאן
דישתדל בה, אתרשים ואתעטר בשמא
קדישא, וכדין ידע ארחין סתימין, ורזין
עמיקין דלעילא ותתא, ולא מסתפי לעלמין.

תא חזי, (דף י"ט ע"ב) בההוא יומא אתפקדו על
אילנא חד, ועברו על פקודא דמאריהון,
ובגין דאתתא היא חבת בקדמיתא, ואתא עליה
ההוא נחש, כתיב, (בראשית א) והוא ימשול בך.

מפאן ולהלאה, בכל זמנין דגוברין אשתכחו
חייבין קמי קדשא בריך הוא, הא אוקימנא
דאינון נשים (דלעילא) מסטרא דדינא קשיא,

שאותן נשים (שלמעלה) שמצד הדין הקשה מזמנות לשלט

שְׁפָתוֹב (ישעיה א) עמי נגשיו מעולל ונשים משלו בו. נשים משלו בו ודאי.

ואלה נקראות להט החרב המתהפכת, לא שהם חרב המתהפכת, אלא להט מאותה חרב, שנקרא (ויקרא כו) חרב נקמת נקם ברית, (ישעיה לד) חרב לה' מלאה דם. ואותו להט החרב המתהפכת, לפעמים גברים ולפעמים נקבות, והרי בארנו. אוי לעולם כשאותן נשים שולטות בעולם. כשראה הנביא שישאל מעקמים את דרכיהם והם נמצאים בחטאים לפני רבונם, אז אמר: נשים שאננות, איך אתן שאננות? איך אתן יושבות שלא להתעורר בעולם? ! קמנה. ובמקום אחר בארנו את הפסוק הזה, והרי פרשהו החברים.

אבל לא נאמר, אלא כמו שמצאנו בדבורה, שכתוב (שופטים ה) היא שפטה את ישראל בעת ההיא. ועל כן שנינו, אוי לאדם שאשה מברכת לו בשלחנו. כף דבורה, היא שפטה את ישראל בעת ההיא - אוי לדור שלא נמצא בהם מי שיזון את העם אלא רק נקבה אחת.

בא ראה, שתי נשים הן שנקראו בעולם ואומרות תשבחתו של הקדוש ברוך הוא, שכל הגברים שבעולם לא יאמרו כזו. ומי הן? דבורה ורחנה. חנה אמרה (שמואל א-ב) אין קדוש כה' פי אין בלתיך, וכל שאר הפסוקים. שהיא פתחה את פתח האמונה לעולם, כמו: מקים מעפר דל מאשפת ירים אביון, הרי הפתח של האמונה להושיבי עם נדיבים, הרי האמונה שלמעלה, במקום ששרויים האבות. מי הנדיבים? אלו האבות, ככתוב (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו.

זמינין לשלטאה עליהון, מסטרא דדינא קשיא, קדא הוא דכתיב, (ישעיה א) עמי נוגשיו מעולל ונשים משלו בו, נשים משלו בו ודאי.

ואלין אקרוין להט החרב המתהפכת, לאו דאינון חרב המתהפכת, אלא להט מההוא חרב, דאקרי (ויקרא כו) חרב נוקמת נקם ברית, (ישעיה לד) חרב ליי' מלאה דם. וההוא להט החרב מתהפכת, לזמנין גוברין ולזמנין נוקבין, והא אוקימנא.

ווי לעלמא, פד אינון נשין שלטן בעלמא, פד חמא נביאה, דישראל מעקמי ארחייהו, ואינון אשתכחו בחובין קמי מאריהון, פדין אמר, נשים שאננות היך אתון שקיטאן, היך אתון יתבן דלא לאתערא בעלמא, קמנה. ובאתר אחרא אוקימנא להאי קרא. והא אוקמוה חבריאי.

אבל לא אתמר, אלא כמה דאשפחן בדבורה. דכתיב (שופטים ה) היא שופטה את ישראל בעת ההיא. ועל דא תנינן, ווי לבר נש דאתתא קא מברכא ליה לפתורא. כף דבורה, היא שופטה את ישראל בעת ההיא, ווי לדרא דלא אשתכח בהו מאן דדאין לעמא, אלא חד נוקבא.

תא חזי, תרין נשין אינון דאשתכחו בעלמא, ואמרי תושבחתא דקודשא בריך הוא, דכל גוברין דעלמא לא יימרון הכי. ומאן אינון. דבורה. ורחנה. חנה אמרה, (שמואל א ב) אין קדוש פיני' פי אין בלתיך וכלהו קראי. דהיא פתחת פתחא דמהימנותא לעלמא, כגון (שמואל א ב) מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון, הא פתחא דמהימנותא. להושיבי עם נדיבים, הא מהימנותא דלעילא, באתר דאבהן שריין. מאן נדיבים. אלין אבהן, פדכתיב (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו.

דָּבָר אַחַר לְהוֹשִׁיב עִם נְדִיבִים - נִבְּאָה עַל שְׁמוּאֵל, שֶׁהוּא עֲתִיד לְהִיּוֹת שְׁקוּל עִם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, שְׁכָתוּב (שם צט) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי וּשְׁמוּאֵל בְּקִרְיַי שְׁמוֹ. וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם, מִי יִנְחִלֵם? זֶה שְׁמוּאֵל, שֶׁהוּרִישׁ כְּבוֹד הַמְּלָכוֹת לְשְׁנֵי מַלְכִים. דָּבָר אַחַר וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּרִישׁ אֶת כְּסָאוֹ לְעַבְדָּיו. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם.

ה' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ, מְרִיבּוֹ חֶסֶד, מֵאִי קָא מִיְרִי. אֲלֵא מְרִיבּוֹ תְּנִינּוּ, מְרִיבּוֹ ו', וְדָא מְלָפָא קְדִישָׁא וְרִזָּא דְחֻכְמָתָא אֲתַמַּר הַכָּא, בְּשַׁעְתָּא דְדִינִין מִתְעַרְיִין וְשְׁלִיטִין שְׁלִטִין עַל רַחְמִי, וְרַחְמִי אֲתַפְפִּיין, וּבְשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַבְּרֵךְ מִמְבוּעָא דְנַחְלָא, כְּדִין גְּבַרִין רַחְמִי וְאֲתַפְפִּיין דִּינִי, הָדָא הוּא דְכָתִיב יי' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ מְרִיבּוֹ ו'.

עָלְיוּ בְּשָׁמַיִם יָרַעַם. עָלְיוּ. מֵאִי עָלְיוּ. בְּשַׁעְתָּא דְטִלָּא דְעַתִּיקָא קְדִישָׁא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וּמְלִיא רִישֶׁיהָ, בְּהֵוּא אֲתַר דְאַקְרִי שְׁמַיִם, כְּדִין יָרַעַם: יַתְּבַר חֵילֵיהוֹן וְתוֹקְפִיהוֹן דְדִינִין תְּקִיפִין. וַיִּתֵּן עֹז לְמַלְכוֹ, דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. וַיִּרַם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְאַקְרִי קֶרֶן הַיּוֹבֵל (ס"א ל"ג הַיּוֹבֵל) כְּמָה דְאוּקְיָמְנָא. מְשִׁיחוֹ כְּמָה דְאֲתַתְּ אֲמַר (מַלְכִים ב כג) מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, בְּגִין כְּף קֶרֶן מְשִׁיחוֹ, וְהָא אֲתַמַּר.

דְּבוֹרָה דְאֲתַת לְשַׁבְחָא שְׁבַחָא אֶת שְׁבַח הַמְּלָךְ הַקְּדוֹשׁ: ה' בְּצִאתְךָ מִשְׁעַר בְּצַעֲדְךָ מִשְׁדֵּה אָדוֹם. מְלַמֵּד שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹמִין אֶת כָּל שְׂאֵר הַעַמִּים לְקַבֵּל תּוֹרָה, וְלֹא רְצוּ. וְכִי לֹא הָיָה גְלוּי לְפָנָיו שְׁלֹא רוֹצִים? אֲלֵא שְׁלֹא יָהִיָּה לָהֶם פְּתֻחוֹן פִּה, שְׁאֵלְמָלָא הָיָה נוֹתֵן לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת

דָּבָר אַחַר לְהוֹשִׁיב עִם נְדִיבִים, נִבְּאָה עַל שְׁמוּאֵל, דְּאִיהוּ זְמִין לְאַתְקַשָּׁא עִם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, דְּכָתִיב, (תהלים צט) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי וּשְׁמוּאֵל בְּקִרְיַי שְׁמוֹ. (שמואל א ב) וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם. מֵאֵן יִנְחִלֵם. דָּא שְׁמוּאֵל. דְּאֲחֻסִּין יְקָרָא דְמַלְכוּתָא לְתַרִין מַלְכִין. דָּבָר אַחַר וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם, דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא דְהוּא אֲחֻסִּין פּוֹרְסִיָּא דִּילֵיהָ לְעַבְדוּהִי, הָדָא הוּא דְכָתִיב וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִלֵם. (עור).

יי' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ, (שמואל א ב) מְרִיבּוֹ חֶסֶד, מֵאִי קָא מִיְרִי. אֲלֵא מְרִיבּוֹ תְּנִינּוּ, מְרִיבּוֹ ו', וְדָא מְלָפָא קְדִישָׁא וְרִזָּא דְחֻכְמָתָא אֲתַמַּר הַכָּא, בְּשַׁעְתָּא דְדִינִין מִתְעַרְיִין וְשְׁלִיטִין שְׁלִטִין עַל רַחְמִי, וְרַחְמִי אֲתַפְפִּיין, וּבְשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַבְּרֵךְ מִמְבוּעָא דְנַחְלָא, כְּדִין גְּבַרִין רַחְמִי וְאֲתַפְפִּיין דִּינִי, הָדָא הוּא דְכָתִיב יי' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ מְרִיבּוֹ ו'.

עָלְיוּ בְּשָׁמַיִם יָרַעַם. עָלְיוּ. מֵאִי עָלְיוּ. בְּשַׁעְתָּא דְטִלָּא דְעַתִּיקָא קְדִישָׁא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וּמְלִיא רִישֶׁיהָ, בְּהֵוּא אֲתַר דְאַקְרִי שְׁמַיִם, כְּדִין יָרַעַם: יַתְּבַר חֵילֵיהוֹן וְתוֹקְפִיהוֹן דְדִינִין תְּקִיפִין. וַיִּתֵּן עֹז לְמַלְכוֹ, דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. וַיִּרַם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְאַקְרִי קֶרֶן הַיּוֹבֵל (ס"א ל"ג הַיּוֹבֵל) כְּמָה דְאוּקְיָמְנָא. מְשִׁיחוֹ כְּמָה דְאֲתַתְּ אֲמַר (מַלְכִים ב כג) מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, בְּגִין כְּף קֶרֶן מְשִׁיחוֹ, וְהָא אֲתַמַּר.

דְּבוֹרָה דְאֲתַת לְשַׁבְחָא שְׁבַחָא אֶת שְׁבַח הַמְּלָכִי קְדִישָׁא, (שופטים ה) יי' בְּצִאתְךָ מִשְׁעַר בְּצַעֲדְךָ מִשְׁדֵּה אָדוֹם. מְלַמֵּד, דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַמִּין לְכָל שְׂאֵר עַמִּין לְקַבֵּל לְאוּרִייתָא, וְלֹא בָּעוּ. וְכִי לֹא הָוּה גְלוּי קַמֵּיהָ דְלֹא בָּעָאן, אֲלֵא דְלֹא יָהּ לֹון פְּתֻחוֹן פִּה, דְאֵלְמָלָא יָהּ לֹון קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲוִרִייתָא הוּוּ נְטִרִי לָהּ.

התורה, היו שומרים אותה. וכל אותם פסוקים שאמרה דבורה, הכל הם בסוד החכמה, עד אותה שעה ששפחה את עצמה, שנאמר עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל, שהרי בארו שהסתלקה ממנה רוח הקדש. ומשום כך, עורי עורי דבורה עורי עורי דברי שיר.

וכך זה כשנמצאו הגברים בחטא, ואינם כדאים להשרות עליהם רוח הקדש ודאי.

ואם כל עדת ישראל ישגו וגו', כמו שבארנו בהוראה שטעו בה. אבל ואם כל עדת ישראל ישגו, ואם כל ישראל ישגו היה צריך להיות! מה זה כל עדת ישראל? אלא אותם (כלם) שנמצאים בירושלים, שהרי משם יוצאת תורה לכל העם, ואם אותם שהיו שם טועים, אז כל ישראל טועים, ושנינו, שפינן ששם טועים, כל העם טועים, משום שכלם נמשכים אחריהם. ונעלם דבר מעיני הקהל - עיני הקהל אלו הסנהדרין, אלו הם שממנים על ישראל.

רעיא מהימנא

מצוה זו להביא קרבן על סנהדרין גדולה שטעו, תנאים ואמוראים שבעים סנהדרין גדולה היו, ומשה עליהם. ושבעים סנהדרין קטנה היו, ואהרן עליהם. ומשום כך אמרו בעלי המשנה, שמשה היה שושבין המלך וזו תפארת, משם סנהדרין גדולה. אהרן שושבין הגבירה, וזו מלכות, ה"א קטנה קוראים לה, כמו (בראשית כט) אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה. ועל שמה נקראת סנהדרין קטנה.

ומשם היו יודעים סנהדרין מצד של המלכות הרשעה וכו',

וכל אינון קראי דאמרה דבורה, פלהו ברזא דחכמתא, עד ההיא שעתא דשבחת גרמה, שנאמר עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל, דהא אוקמוה דאסתלק מנה רוח נבואה, ובגין כך (שופטים ה) עורי עורי דבורה עורי עורי דברי שיר.

וכך דא, כד אשתכחו גוברין בחטאה, ולאן אינון פדאין למשרי עלייהו רוח קדשא ודאי. (דף כ' ע"א)

ואם כל עדת ישראל ישגו וגו', (ויקרא ד) כמה דאוקימנא בהוראה דטעו בה. אבל ואם כל עדת ישראל ישגו, ואם כל ישראל ישגו מיבעי ליה, מאי כל עדת ישראל. אלא אינון (בולחין) דאשתפחון בירושלם, דהא מתמן נפקא אורייתא לכל עמא, ואי אינון דהוה תמן טעאן, כל ישראל טעאן, ותנינן דכיון דתמן טעאן, כל עמא טעאן, בגין דכלהו משכי אבתרייהו. ונעלם דבר מעיני הקהל, עיני הקהל אליו סנהדרין, אליו אינון דממנן על ישראל.

רעיא מהימנא

פקודא דא להביא קרבן על סנהדרין גדולה שטעו, תנאין ואמוראין ע' סנהדרין גדולה היו, ומשה עליהו. וע' סנהדרין קטנה הו, ואהרן עליהו. ובגין דא אמרו מארי מתניתין, משה שושבינא דמלכא הוה, ודא תפארת, מתמן סנהדרין גדולה. אהרן שושבינא דמטרוניתא, ודא מלכות, ה"א זעירא קרינן ליה, כגון (בראשית כט) אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה. ועל שמה אתקרי סנהדרין קטנה.

ובמתמן הו ידעין סנהדרין שבעין לשון, דאינון שבעים פנים לתורה, דאית שבעים לשון מסטרא

שבעים לשון, שהן שבעים פנים לתורה, שיש שבעים לשון

הכל בפרוד. זהו שכתוב מאלה נפרדו איי הגוים בארצותם ללשונותם. כל שבועים הלשון בפרוד זה מזה.

אבל בתורה, שבועים פנים לתורה בלשון אחת. וזה יסוד. ו' הלכה אחת, חכמה קטנה - מלכות, שבה שבועים לשון כחשבון סוד, מן יסוד. ויסוד הוא לשון הקדש, סוד המרפכה, בשבועים קתדראות, עליהם נאמר, כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו, קורעים לו גזר דינו של שבועים שנה. לשון אחד, היא שבועים לשון על מדה קטנה של חכמה קטנה, שהיא י' על מדה קטנה. על חכמה קטנה שהיא י', על מדה קטנה של חכמה ב', שתי שפתיים שבהן דעת ותבונה, בהן נשלמו שבועים ושפתיים. (ע"כ רעיא מהימנא).

רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. עד שהיו הולכים, אמר רבי יוסי לרבי חייא, בדברי תורה, בדברי עתיק הימים. פתח רבי חייא ואמר, (תהלים לב) חטאתי אודיעך וגו', מפאן למדנו, שכל אדם שמכסה את חטאיו ואינו מפרש אותם לפני הקדוש ברוך הוא ויבקש עליהם רחמים, לא נותנים לו לפתח פתח של תשובה, משום שהוא מתבייש (מכסה) ממנו. ואם הוא מפרש אותם לפני הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא חס עליו, ויתגברו הרחמים על הדין. וכך שפן אם הוא בוכה, שהרי כל הפתחים הסתומים הוא פותח, ותפלתו מתקבלת. ועל זה פרישת חטאיו, כבוד הוא למלך להגביר רחמים על דין. ועל זה כתוב, זבח תודה יכבדנני. מה זה אחד בעולם הזה ואחד בעולם הבא.

דמלכות הרשעה וכו', כלא בפרודא. הדא הוא דכתיב, (בראשית י) מאלה נפרדו איי הגוים בארצותם ללשונותם בלהו שבועין לשון בפרודא דא מן דא.

אבל באורייתא, ע' פנים לתורה בלשון חד. ודא יסוד. ו' הלכה חדא, חכמה זעירא מלכות, דבה שבועין לשון, כחושבון סוד, מן יסוד. ויסוד איהו לשון הקדש, סוד המרפכה, בשבועין קתדראין, עליהו אתמר כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו, קורעין לו גזר דינו של שבועים שנה. לשון חד, איהו שבועים לשון, על מדה זעירא דחכמה זעירא, דאיהי י' על מדה זעירא. על חכמה זעירא דאיהי י', על מדה זעירא דחכמה ב', תרין שפון, דבהון דעת ותבונה, בהון אשתלימו שבועין ותרין. (ע"כ רעיא מהימנא).

רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי באורחא, עד דהוו אזלי. אמר רבי יוסי לרבי חייא, נשתדל במלי דאורייתא, במלי דעתיק יומין. פתח רבי חייא ואמר, (תהלים לב) חטאתי אודיעך וגו', מפאן אוליפנא, דכל בר נש דמכסי חטאוי ולא מפרש לון קמי מלפא קדישא, ויתבע עליהו רחמי, לא יהבין ליה למפתח פתחא דתשובה, בגין דאיהו אכסיף (ג"א מכסי) מניה. ואי איהו פריש לון קמי קדשא בריהו, הוא, קדשא בריהו הוא חייס עליה ויתגברון רחמי על דינא.

וכך שפן אי איהו בכי, דהא כל פתחין סתימין איהו פתח, ואתקבל צלותיה, ועל דא, פרישו דחטאוי, יקרא הוא דמלפא, לאגברא רחמי על דינא. ועל דא כתיב (תהלים ט) זובח תודה יכבדנני. מהו יכבדנני. תרין כבודין אינון, חד לעילא, וחד לתתא, חד בעלמא דין, וחד בעלמא דאתי.

יכבדנני? שני כבודים הם, אחד למעלה ואחד למטה. אחד בעולם הזה ואחד בעולם הבא.

הפסוק הנה קשה בכל, ברב דברים, שהרי באודה עלי פשעי מספיק, מה זה חטאתי אודיעך ועוני לא כסיתי, ואחר כך אודה עלי פשעי לה? ועוד, שהרי אודה עלי פשעי לה, לך הנה צריך להיות!

א"א דוד, את כל דבריו הוא אמר ברוח הקדש, ואמר את זה למלכות השמים, משום שהוא שליח מהתחוננים אל העליונים, ומעליונים אל התחוננים, ומי שרוצה את המלך, הוא מודיע לה בראשונה. ועל כן חטאתי אודיעך, (למלכות השמים אמר) ועוני לא כסיתי, מצדיקו של עולם. אמרתי אודה עלי פשעי לה - זהו המלך הקדוש שכל השלום שלו, והשלום שצריך אדם להכניס לפניו - בהודאה. שהרי כך נקריבים שלמים בהודאה, שכתוב על זבח תודת שלמיו. ואתה נשאת עון חטאתי סלה. זה למעלה למעלה, המקום שהעתיק הקדוש שרוי. משום כך הפסוק הנה אוהז בכל.

כמו זה מי שמבקש בקשתו למלך, צריך ליחד את השם הקדוש ברצונו, ממש למעלה וממעלה למטה, ולקשר הכל בקשר אחד, ובאותו קשר נמצאת בקשתו. אמר רבי יוסי, מי החכם לבקש בקשתו כמו דוד המלך, שהוא היה שומר את פתח המלך? אמר לו רבי חייא, ודאי כך הוא, ועל כן התורה למדה אותנו את דרכי המלך הקדוש כדי שנודע ללכת אחריו, כמו שנאמר (דברים יג) אחרי ה' אלהיכם תלכו וגו'.

רבי יוסי פתח ואמר, (ירמיה לא) כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי כבי וגו'. פה אמר רבי יוסי, פה אמר ה', הרי פרושה, אמר ה' הנה, הקדוש ברוך הוא.

האי קרא קשיא בכלא, בסגיאנות מלין, דהא באודה עלי פשעי סגי. מהו חטאתי אודיעך ועוני לא כסיתי, ולבתר אודה עלי פשעי ליי, ועוד דהא אודה עלי פשעי ליי, לך מיבעי ליה.

א"א דוד, כל מלוי ברוח הקדש אמרן, ולמלכותא דשמיא אמר, בגין דאיהי שליחא מתתאי לעילאי, ומעילאי לתתאי, ומאן דבעי למלפא, לה אודע בקדמיתא. ועל דא חטאתי אודיעך, (ד"א למלכותא דשמיא קאמר) ועוני לא כסיתי, מצדיקו של עולם. אמרתי אודה עלי פשעי ליי, דא מלפא קדישא, דשלמא כלא דיליה, ושלמא דבעי בר נש לאעלאה קמיה בהודאה. דהא שלמים הכי מתקרבין בהודאה, דכתיב (ויקרא ז) על זבח תודת שלמיו. (תהלים לב) ואתה נשאת עון חטאתי סלה. דא לעילא לעילא, אתר דעתיקא קדישא שריא. בגין כך, האי קרא אחיד בכלא.

בגוונא דא, מאן דיתבע בעותיה למלפא, בעי ליחדא שמיא קדישא בעותיה, מתתא לעילא ומעילא לתתא, ולקשרא כלא בחד קשרא, ובההוא קשורא אשתכח בעותיה. אמר רבי יוסי, מאן הוא חפימא, למתבע בעותיה כדוד מלפא, דהוא הוה נטיר פתחא דמלפא. אמר ליה רבי חייא ודאי הכי הוא. ועל דא אורייתא אולף לן, ארחי (דף כ' ע"ב) דמלפא קדישא, בגין דננדע למיהך אבתריה, כמה דאת אמר (דברים יג) אחרי יי' אלהיכם תלכו וגו'.

רבי יוסי פתח ואמר, (ירמיה לא) פה אמר יי' קול ברמה נשמע נהי כבי וגו'. פה אמר רבי יוסי, פה אמר ה', הרי פרושה, אמר ה' הנה, הקדוש ברוך הוא.

הוּו מְלוּי אֶשְׁתַּמוּדְעַן, וְהָכָא הָאִי כֹה אָמַר יִי',
 קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְיָמָה אָמַר, קוּל בְּרָמָה נִשְׁמַע.
 הָכִי תַנִּינָן, דְּבַהּ הוּא יוּמָא דְאֶתְחַרְבּ בֵּי מְקַדְשָׁא
 לְתַתָּא, וְיִשְׂרָאֵל אֲזִלוּ בְּגִלּוּתָא, רִיחִיין עַל
 צְאוּרֵיהוּן, וְיִדְיָהוּן מְהִדְקֵן לְאַחֲרָא. וְכִנְסַת
 יִשְׂרָאֵל, אֶתְתַּרְכַּת מִבֵּית מַלְכָּא לְמִיָּהָ
 בְּתַרְיָהוּן. בְּשַׁעֲתָא דְנַחְתַּת, אָמַרְתּ אִיָּהָ
 בְּקַדְמִיתָא וְאַבְכָּה עַל מְדוּרָאִי, וְעַל בְּנֵי, וְעַל
 בְּעַלְי. פֶּד נַחְתַּת, חֲמַת אֶתְרָהָא חֲרִיב, וְכִמְה
 דְּמָא דְחֲסִידֵי אֲתוּשְׁד בְּגוּוה, וְהִיכְלָא קְדִישָׁא
 וּבִיתָא אֲתוּקַד בְּאַשָׁא.

בְּדִין אָרִימַת קְלָא, וְאֶתְרִגִּישׁוּ עֲלָאִי וְתַתָּאִי,
 וּמָטָא קְלָא לְעִילָא, עַד אֶתְר דְּמַלְכָּא שְׂרִי
 בִיה. וּבְעָא מַלְכָּא לְאַהֲדָרָא עֲלִמָּא לְתַהוּ וְבַהוּ,
 עַד דְּנַחְתּוּ כִמְה אוּכְלוּסִין, וְכִמְה מְשַׁרְיִין
 לְקַבְלָה, וְלֹא קַבְלָה תַנְחוּמִין מִנִּיָּהוּ. הָדָא הוּא
 דְכִתִּיב קוּל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְכִי תַמְרוּרִים
 רְחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ מֵאַנְהָ לְהַנְחֵם עַל בְּנֵיהָ,
 דְּלֹא קַבְלָה מִנִּיָּהוּ תַנְחוּמִים. פִּי אֵינְנוּ: בְּגִין
 דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא הָוָה סְלִיק לְעִילָא לְעִילָא, וְלֹא
 אֶשְׁתַּכַּח בְּגוּוה, הָדָא הוּא דְכִתִּיב פִּי אֵינְנוּ,
 וְלֹא כְתִיב פִּי אֵינָם.

אָמַר לִיה רַבִּי חֲזִיא, מָאִי רְחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ.
 אָמַר לִיה אוּלִיפְנָא, דְּהִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
 וְדָא אָנְתוּ דִיעֶקֶב וְדָאִי, דְכִתִּיב (בראשית כ"ט) וַיֵּאָהֵב
 יַעֲקֹב אֶת רְחַל. וְכִתִּיב, (בראשית כט) וְרַחֵל עֶקְרָה.
 וְכִתִּיב, הֵתָם (תהלים קיג) מוֹשִׁיבֵי עֶקְרַת הַבַּיִת אִם
 הַבָּנִים שְׂמִיחָה.

דְּבַר אַחַר פִּי אֵינְנוּ, פְּמָה דְאֶתְמַר, (בראשית לט)
 אֵינְנוּ גְדוֹל בַּבַּיִת וְגוֹ', אֵינְנוּ:
 אֶסְתְּלִיק לְעִילָא וְאֶתְרַחֵיק מִכְּלָא. אֵינְנוּ:

וְיָמָה אָמַר? קוּל בְּרָמָה נִשְׁמַע.
 כִּדְ שְׁנִינּוּ, שְׂבָאוֹתוֹ יוֹם שְׁנַחְרַב
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְמִטָּה וְיִשְׂרָאֵל
 הִלְכוּ לְגָלוּת, רַחִים עַל צְאוּרֵיהֶם
 וְיִדְיָהֶם מְהִדְקוֹת לְאַחֲרוֹ, וְכִנְסַת
 יִשְׂרָאֵל גְּרָשָׁה מִבֵּית הַמִּלְךְ לְלֶכֶת
 אַחֲרֵיהֶם, בְּשַׁעֲה שִׁירְדָּה אָמְרָה:
 אֵלֶךְ בְּרֵאשׁוֹנָה וְאַבְכָּה עַל מְדוּרָי,
 וְעַל בְּנֵי, וְעַל בְּעַלְי. כְּשִׁירְדָּה,
 רָאִתָּה אֶת מְקוֹמָה חֲרִיב, וְכִמְה דָם
 שֶׁל חֲסִידִים שְׁפוּף בְּתוֹכוֹ,
 וְהִהִיכַל הַקְדוֹשׁ וְהַבַּיִת נִשְׂרַף
 בְּאַשׁ.

אִז הָרִימָה קוּל, וְרַעְשׁוּ עֲלִינָם
 וְתַתְּחוּנִים, וְהַקוּל הִגִּיעַ לְמַעְלָה
 עַד לְמָקוֹם שֶׁהַמֶּלֶךְ שְׂרוּי בּוֹ,
 וְרָצָה הַמֶּלֶךְ לְהַחְזִיר אֶת הָעוֹלָם
 לְתַהוּ וְבַהוּ, עַד שִׁירְדוּ כִּמְה
 אוּכְלוּסִים וְכִמְה מַחְנוֹת כְּנַגְדָּה,
 וְלֹא קַבְלָה תַנְחוּמִים מֵהֶם. זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב, קוּל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי
 בְכִי תַמְרוּרִים רְחַל מִבְּכָה עַל
 בְּנֵיהָ מֵאַנְהָ לְהַנְחֵם עַל בְּנֵיהָ,
 שֶׁלֹּא קַבְלָה מֵהֶם תַנְחוּמִים. פִּי
 אֵינְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ
 הָיָה עוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה וְלֹא
 נִמְצָא בְּתוֹכָהּ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב פִּי
 אֵינְנוּ, וְלֹא כְתוּב פִּי אֵינָם.

אָמַר לוֹ רַבִּי חֲזִיא, מַה זֶה רְחַל
 מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ? אָמַר לוֹ, לְמַדְנּוּ
 שֶׁהִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ אֶשְׁתוּ
 שֶׁל יַעֲקֹב וְדָאִי, שְׂכֵתוֹב וַיֵּאָהֵב
 יַעֲקֹב אֶת רְחַל. וְכִתוּב (בראשית כט)
 וְרַחֵל עֶקְרָה. וְכִתוּב שָׁם, (תהלים
 קיג) מוֹשִׁיבֵי עֶקְרַת הַבַּיִת אִם
 הַבָּנִים שְׂמִיחָה.

דְּבַר אַחַר פִּי אֵינְנוּ, כְּמוֹ שְׁנַאָמַר,
 (בראשית לט) אֵינְנוּ גְדוֹל בַּבַּיִת וְגוֹ'.
 אֵינְנוּ - שֶׁהָרִי הִסְתַּלֵּק לְמַעְלָה
 וְהִתְרַחַק מֵהַפֶּל. אֵינְנוּ - בְּזוּוּג
 עִמָּה. אֵינְנוּ - שִׁמְצָא שְׂמוֹ
 הַגְדוֹל.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, מֵאִיָּה מְקוֹם הַתְּחִילָה לְגָלוּת? אָמַר לוֹ, מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁשָּׁם שְׂרַתָּה, וְאַחַר כֵּן
 סוֹבְכָה בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אַחַר כֵּן כְּשִׁצְעָה מִן הָאֶרֶץ, עָמְדָה עַל הַמְּדַבֵּר וַיִּשְׁכַּח שֵׁם שְׁלֹשָׁה

זמים, הנהיגה את אוכלוסייה ומחננותיה (וישבותיה) ותושביה מבית המלך, וקראה עליה איכה ישבה בדרך וגו'. בכו רבי חייא ורבי יוסי.

אמר רבי יוסי, לא גלו ישראל מהארץ ולא נחרב בית המקדש עד שפל ישראל נמצאו חכמים לפני המלך, ועד שמנהיגי העולם נמצאו חכמים בראשונה. זהו שכתוב (ישעיה א) עמי מאשריך מתעים ודרך ארחתך בלעו. שפיון שראשי העם הולכים ברשע, כל העם נמשכים אחריהם. רבי חייא אמר מכאן, ואם כל עדת ישראל ישגו - במה זה היה? משום שנעלם דבר מעיני הקהל, שעניי העם הם ראשיהם, שפל העם נמשכים אחריהם.

הלכו. עד שהיו הולכים ראו מקום אחד מדשן בעשבים ונהר מים זורם בו. ישבו. עד שהיו יושבים, פרח עוף אחד ורחש לפניהם. אמר רבי חייא, נקום מכאן, שודאי חוצבי הרים (שודרים) נמצאים כאן. קמו והלכו. עד שהחזירו ראשיהם, ראו אותם לסטים שרצים אחריהם. התרחש להם נס ומצאו לפניהם סלע אחד ובו מערה אחת. נכנסו לשם וישבו כל אותו יום וכל הלילה. פתח רבי חייא ואמר, (ירמיה ל) ואתה אל תירא עבדי יעקב וגו', פי הנני מושיעך מרחוק. מרחוק?! מקרוב הנה צריך להיות! והרי בארו את הפסוק הזה, מרחוק - כמו שנאמר וישבו מארץ מרחק. אבל מרחוק, כאותו שכתוב (שם לא) מרחוק ה'

בזווגא בה. איננו: לאשתפחא שמייה רבא. אמר רבי חייא, מאן אתר שריא לאתגלאה. אמר ליה, מבי מקדשא. דתמן שריא ולבתר אסחרת כל ארעא דישראל. לבתר כד נפקת מן ארעא, קמת על מדברא ותיבת תמן תלת יומין. דברת אוכלסהא ומשירייהא (ס"א ומתיבתהא) ויתבהא מבי מלפא, וקראת עליה (איכה א) איכה ישבה בדרך וגו'. בכו רבי חייא ורבי יוסי.

אמר רבי יוסי, לא גלו ישראל מארעא, ולא אתחרב בי מקדשא, עד דישראל פלהו אשתפחו בחיובא קמי מלפא, ועד דדברי עלמא אשתפחו בחיובא בקדמיתא. הדא הוא דכתיב, (ישעיה א) עמי מאשריך מתעים ודרך אורחותיך בלעו. דכיון דרישי עמא אזלין בחיובא, כל עמא אתמשכו אבתרייהו. רבי חייא אמר מהכא, ואם כל עדת ישראל ישגו, במאי הוי. בגין ונעלם דבר מעיני הקהל. דעיני עמא אינון רישייהו, דכל עמא אתמשכן אבתרייהו.

אזלו. עד דהוו אזלי חמו חד אתר מדשנא בעשבין, ונהר מיא דהוה נגיד ביה. יתבו. עד דהוו יתבי, פרח חד עופא ורחיש קמיהו. אמר רבי חייא, ניקום מהכא, דודאי נגרי טוריא הכא משתפחין, קמו ואזלו. עד דאהדרו רישייהו, חמו אינון לסטין דרהטין אבתרייהו, אתרחיש לון ניסא, ואשפחו קמיהו חד טיגרא, וחד מערתא ביה, עאלו תמן יתבו כל ההוא יומא וכל ליליא.

פתח רבי חייא ואמר, (ירמיה ל) ואתה אל תירא עבדי יעקב וגו', פי הנני מושיעך

מרחוק. מרחוק, מקרוב מיבעי ליה. והא אוקמוה האי קרא, מרחוק, כמה דאת אמר וישבו מארץ מרחק. אבל מרחוק, פההוא דכתיב, (ירמיה לא)

נראה לי. וכתוב (משלי לא) מִמְרָחֵק תָּבִיא לַחֲמָה. וימי היא? עמק הנחל, המקום שאותו נהר יוצא וזורם. ושב יעקב, כיון שכתוב אל תירא עבדי יעקב, מהו ושב יעקב? אלא כמו ששנינו, הקדוש ברוך הוא עלה למעלה למעלה, כמו שכתוב (תהלים י) לָמָּה ה' תַּעֲמֹד בְּרַחֵק, ומאותו מקום רחוק - הנני מושיעך.

וְשָׁב יַעֲקֹב - לְמִקְוֵמוֹ (לכסא), להזדווג עם פנסת ישראל. ושקט - זה יסוד. ושאנן - להשרות דיורו בה. ואין מחריד - מיצחק. כמו שנאמר (בראשית כז) וַיִּחְרַד יַצְחָק חֲרָדָה גְדוֹלָה, ועל זה כתוב (בראשית לא) וּפְתַח יַצְחָק. וכשמתעורר אותו הפחד, מסתלק היסוד למקום אחר. זהו שכתוב (ישעיה לג) פָּחַדוּ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים. בציון דוקא. ועל זה ואין מחריד. ועכשו הקדוש ברוך הוא הציל אותנו מרחוק והסתיר אותנו במקום הזה בהשקט ובשלווה, ואין מחריד מהכל. שפשהקדוש ברוך הוא עושה נס, בכל הוא עושה.

רַבִּי יוֹסִי פָתַח, (שופטים ד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיָּה בָּרַק אִם תִּלְכִּי עִמִּי וְהִלַּכְתִּי וְגו', מה זה אומר? אלא אמר ברק, הואיל ורוח הקדשה שורה עליה, בזכותה אנצל ולא ישרה עלי נזק. ומה ברק סמוך על אשה להנצל בגללה - אנו, שהתורה עמנו, שהיא שמו של המלך הקדוש, על אחת כמה וכמה.

וְשָׁבוּ בְתוֹךְ אוֹתָהּ הַמַּעֲרָה כֹּל אוֹתוֹ הַיּוֹם, וכשירד הלילה, האירה הלכנה במערה. עברו שני סוחרים וחרמוריהם טעונים מיין וממאכל לעצמם, נחו על מטענם, ואומרים זה לזה: גלון כאן, נתן אכל ומשתה לחרמורים, ואנו נפנס למערה הזו. אמר לו

מִמְרָחֵק יִי' נִרְאָה לִי. וְכִתִּיב (משלי לא) מִמְרָחֵק תָּבִיא לַחֲמָה. וּמֵאֵן הִיא. עֲמִיקָא דְנַחְלָא, אֲתֵר דִּהִיּוּא נְהָר נְגִיד וְנָפִיק. וְשָׁב יַעֲקֹב, כִּיּוֹן דְכִתִּיב אֵל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב, מַהוּ וְשָׁב יַעֲקֹב. אֵלָּא כִּמָּה דְתַנִּינָן, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא סְלִיק לְעִילָא לְעִילָא, כִּמָּה דְכִתִּיב, (תהלים י) לָמָּה יִי' תַּעֲמֹד בְּרַחֵק, וּמַהִּהוּא אֲתֵר רַחֵק הַנְּנִי מוֹשִׁיעֶךָ.

וְשָׁב יַעֲקֹב, לְאַתְרֵיהּ (לבורסא), לְאַזְדוּגָא בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְשָׁקַט: דָּא יִסוּד. וְשָׁאנָן, לְמִשְׁרֵי דִיּוּרֵיהּ בְּה. וְאִין מְחַרִּיד, מִיַּצְחָק. כִּמָּה דְאַתָּא אָמַר, (בראשית כז) וַיִּחְרַד יַצְחָק חֲרָדָה גְדוֹלָה (דף כ"א ע"א) וְעַל דָּא (בראשית לא) וּפְתַח יַצְחָק פְּתִיב. וְהִיּוּא פְתַח פְּד אֲתַעַר, אֲסַתְלַק יִסוּד לְאַתֵּר אַתְרָא, הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (ישעיה לג) פָּחַדוּ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים. בְּצִיּוֹן דִּיּוּקָא, וְעַל דָּא וְאִין מְחַרִּיד, וְהַשְׁתָּא קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁזִיב לָן מְרַחֵק, וְאַסְתִּיר לָן בְּהַאי אֲתֵר, בְּהַשְׁקַט וּבְשִׁלוּהּ, וְאִין מְחַרִּיד מְכַלָּא. דְכַד קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַבִּיד נִיסָא כִּכְלָא עַבִּיד.

רַבִּי יוֹסִי פָתַח, (שופטים ד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיָּה בָּרַק אִם תִּלְכִּי עִמִּי וְהִלַּכְתִּי וְגו', מָאִי קָא מִיִּירֵי. אֵלָּא אָמַר בָּרַק הוּאִיל וְרוּחַ קִדְשָׁא שְׂרִיא עָלֶיהָ, בְּזִכּוּתָהּ אֲשֶׁתִּזִּיב, וְלֹא לִישְׁרֵי עַלֵי נִזְקָא. וּמַה בָּרַק סְמִיךְ עַל אֲתַתָּא לְאַשְׁתִּזְבָּא בְּגִינָה. אֲנָן דְּאוּרִייתָא עֲמָנָא דְהִיא שְׁמִיהּ דְּמִלְכָּא קִדְשָׁא, עַל אַחַת כִּמָּה וְכִמָּה.

וְתָבוּ גוֹ הִיּוּא מְעַרְתָּא כֹּל הִיּוּא יוֹמָא, פֶּד רַמְשׁ לִילִיא, אַתְנַהִיר סִיְהָרָא בְּמְעַרְתָּא.

עֲבָרוּ תְרֵי טַיִיעֵי, וְחֲמַרִּיהוֹן טַעִינִין מִחֲמַרָּא וּמִיכְלָא לְגַרְמִייהוּ שְׁאָרֵי עַל מְטוּלָא. אָמַרִי הֵאֵי לְהֵאֵי, נְבִית הָכָא, נִיְהִב מִיכְלָא וּמִשְׁתִּיֵּיא לְחַמְרֵי, וְאַנָּן נְעוּל לְמְעַרְתָּא דָּא. אָמַר לִיְה

חברו: טרם שנפנס, תאמר לי הפסוק הזה שאינו מישב.

אמר לו: מה הוא? אמר לו: דבר אחד, שכתוב (תהלים נב) אודף לעולם פי עשית וגו'. מהו פי עשית ולא כתוב מה? וכתוב פי טוב נגד חסידך, וכי לאחר אינו טוב? לא הנה בידו? אמר: אוי לסחורתנו שעזבנו את הקדוש ברוך הוא בגללה. רבי חייא רבי יוסי שהיו יושבים במערה שמחו. אמר רבי חייא לרבי יוסי, ולא אמרתי לך שפשעושה הקדוש ברוך הוא נס, ככל הוא עושה? יצאו.

בשיצאו הקדים רבי חייא ופתח, (ישעיה נב) שלום שלום לרחוק. שני שלומות פאן, אחד לרחוק ואחד לקרוב, והכל אחד. לרחוק - שנעשה קרוב. (ועוד לרחוק) זהו בעלי התשובה, שקדם היה רחוק, ועכשו הוא קרוב. ועוד רחוק - כשאדם מתרחק מהתורה, רחוק הוא מהקדוש ברוך הוא. ומי שקרוב לתורה, מקרב אותו הקדוש ברוך הוא עמו, ועכשו התחברו עמנו ותכנסו למערה. פאו אותם סוחרים והשתתפו עמם. שחררו את המשא מחמוריהם ותקנו להם אכל, ויצאו כלם לפי המערה.

אמר אחד מהסוחרים: יאמרו לנו בעלי התורה את הפסוק הזה, אודף לעולם פי עשית ואקנה וגו'. פי עשית, מה זה פי עשית, ולא כתוב מה? וכתוב פי טוב נגד חסידך, וכי לגבי אחר אינו פי טוב?

אמר רבי חייא, פי עשית ודאי. ומה עשית? לעולם. שבגלל זה העולם שעשה הקדוש ברוך הוא והתקין אותו, מודה אדם כן זה ודאי, כנגד אותם צדיקים,

חבריה עד לא ניעול, תימא האי קרא דלא מתיישבא.

אמר ליה מאי הוא. אמר ליה מלה חד, דכתיב, (תהלים נב) אודף לעולם פי עשית וגו'. מהו פי עשית, ולא פתיב מה. וכתיב כי טוב נגד חסידך. וכי לגבי אתרא לאו איהו טוב, לא הנה בידיה. אמר ווי לטיוענא, דשבקנא לקודשא בריך הוא בגיניה. רבי חייא רבי יוסי דהוו יתבי במערתא חדו, אמר רבי חייא לרבי יוסי, ולא אמרית לך דכד עביד קדשא בריך הוא ניסא, בכלא עביד. נפקו.

כד נפקו אקדים רבי חייא ופתח, (ישעיה נב) שלום שלום לרחוק. תרי שלמא הכא, חד לרחוק, וחד לקרוב, וכלא חד. לרחוק, דאתעביד קרוב. (תו לרחוק) דא הוא מאריה דתשובה, קודם הנה רחוק, והשתא איהו קרוב. תו רחוק, כד בר נש אתרחיק מאורייתא. רחיק הוא מקודשא בריך הוא. ומאן דקריב לאורייתא, קריב ליה קדשא בריך הוא בהדיה, והשתא אתחברו עמנא ועולו למערתא אתו אינון טייעין ואשתתפו עמהון. אשתנקלו לחמריהו, ואתקנו למיכל, נפקו כלהו לפום מערתא.

אמר חד מן טייעין נימרו לן מארי דאורייתא, האי קרא אודף לעולם פי עשית ואקנה וגו'. פי עשית, מהו פי עשית, ולא כתיב מה. וכתיב פי טוב נגד חסידך, וכי לגבי אתרא לאו הוא טוב.

אמר רבי חייא, פי עשית ודאי, ומה עשית. לעולם. דבגין האי עולם, דעביד קדשא בריך הוא ואתקן ליה, אוידי בר נש לקודשא בריך הוא בכל יומא. ואקנה שמך כי טוב נגד לקדוש-ברוך-הוא בכל יום. ואקנה שמך כי טוב נגד חסידך,

חסידיה, הכי הוא ודאי, לקבל אינון זכאין, שְמא דקודשא בריהּ הוא טוב. ולא לקבלי חייביא, דמבזין ליה בכל יומא ולא משתדלי באורייתא. אָמר ליה, יאות הוא. אָבל מלה שְמענא מבתר פותלא, ומסתפינא לגלאה. אָמרו ליה רבי חייא ורבי יוסי, אימא מילך, דאורייתא לאו איהו ירותא לאתר חד.

אָמר לון, יומא חד הוינא אזיל ללוד, עאלנא למתא, ואסמכנא גרמאי בתר פותלא חד, ורבי שְמעון בן יוחאי הוה בההוא ביתא, ושְמענא מפומיה האי קרא, אודך לעולם פי עשית. אודך, דוד המלך עליו השלום (לקודשא בריהּ הוא) אָמרו, על ההוא עולם בתראה, דאיהו עבד דדוד מלכא אחיד ביה בההוא עולם, וביה ירית מלכותא. ואקוה שְמך פי טוב, דא קדשא בריהּ הוא, ביחודא דהאי עלמא דאקרי טוב. אימתי אקרי טוב. נגד חסידיה. מאן אינון חסידיה.

שמו של הקדוש ברוך הוא הוא טוב, ולא כנגד הרשעים שמבזים אותו בכל יום ואינם עוסקים בתורה. אָמר לו, זה יפה, אָבל שְמעתי דבר מאחורי הכתל, ואני פוחד לגלות. אָמרו לו רבי חייא ורבי יוסי, אָמר דברך, שתורה אינה ירשה למקום אָחד.

אָמר להם, יום אָחד הייתי הולך ללוד ונכנסתי לעיר, וסמכתי את עצמי אָחר כתל אָחד, ורבי שְמעון בן יוחאי היה באותו הבית, ושְמעתי מפיו את הפסוק הזה, אודך לעולם פי עשית. אודך, דוד המלך עליו השלום (לקדוש בריהּ הוא) אָמרו על אותו עולם אָחרון, שהוא עשה שְדוד המלך אָחוז בו באותו עולם, ובו ירש את המלכות. ואקוה שְמך כי טוב - זה הקדוש ברוך הוא ביחוד של העולם הזה שְנקרא טוב. מתי נקרא טוב? נגד חסידיה. מי הם חסידיה?

אָלא יש חסד ויש חסד, ואלו נקראו חסדי דוד הנאמנים. וכשחסדי דוד הללו מתמלאים מאותו טוב שְשופע של העתיק הקדוש, אזי נקרא היסוד טוב, אזי נמצא להם טוב. שְהרי כמו שְנמצא שהוא בו, כך הוא מבשם את העולם האָחרון הזה, והכל נמצא בברכה, ועל בן דוד היה מחפה לדרךָה הזו שְמאירה לעולם הזה שהוא אָחוז בה.

הדברים הללו, כך שְמעתי אותם, אָלא שלא ידעתי מה זה. באו רבי חייא ורבי יוסי ונשקו אותו בראשו. אָמר רבי חייא, מי מכסה עיניך בעפר, רבי שְמעון בן יוחאי, שאַתה במקומך ואַתה מרעיש הַהרים העליונים, ואפילו צפרי השמים וכלם שְמחים בדבוריך. אוי לעולם באַתה שְעה כשתסתלק ממנו.

אָלא אית חסד ואית חסד, ואלין אקרון חסדי דוד הנאמנים. וכד אלין חסדי דוד אתמליין מההוא טיבו דנגידו דעתיקא קדישא, פדין אקרי יסוד טוב. פדין אשתכח טוב לגבפיהו. דהא (ס"א בד אשתכח כמת דאיהו ביה) כמה דאשתכח דאיהו ביה, הכי איהו מבסם להאי עלמא בתראה. וכלא אשתכח בברכה, ועל דא דוד הוה מחפה להאי דרגא, דנהיר להאי עולם דאיהו אָחיד ביה.

מלין אלין הכי שְמענא לון, אָבל לא ידענא מאי הוא. אָתו רבי חייא ורבי יוסי ונשקו ליה ברישיה. אָמר רבי (דף כא ע"ב) חייא, מאן חפי עיניך בעפרא רבי שְמעון בן יוחאי, דאַנת באַתְרְך ואַנת מרעיש טוריַא עלאי, ואפילו צפורי שְמיַא וכלא חדאן במלולך ווי לעלמא בההיא שְעתא כד תסתלק מניה.

עוד פתח ואמר אותו האיש, הרי
שדבר אחר שמעתי ממנו באותה
שעה בפסוק שכתוב (דניאל ט)
ועתה שמע אלהינו אל תפלת
עבדך ואל תחנוניו וגו' למען
אדני. ואמר כף, אם השם הזה
מעלה (למעלה) מהכל - פה הוא.
שכף אומרים, עושה למען
המלך. אבל השם הזה הרי ידוע
שהוא מקום של בית דין, שממנו
יוצא דין לעולם. מי ראה
שאומרים למלך עשה למען
עבדך, או בשביל דבר קטן ממה?
אלא כף צריף, שהשם הזה מתקן
את בית המלך ובית המקדש
למטה, וזה אחוז בזה, משום
שנקשר זה בזה. וכשהמקדש
למטה עומד במקומו, השם הזה
למעלה עומד במקומו, וזהו כמי
שאומר למלך: בנה את הבית
הזה ואת ההיכל הזה כדי
שהגבירה לא תמצא יושבת
מחוץ להיכלה. אף כאן - והאר
פניך על מקדשך השמים למען
אדני. מה הטעם למען אדני?
שלא ימצא מחוץ למדורו.

תמחו רבי חייא ורבי יוסי,
ושמחו באותו לילה. אחר
שאכלו, פתח חברו הסוחר ואמר,
אמר לפניכם דבר אחד
שהתעסקתי בו היום הזה, הפסוק
הזה שכתוב (תהלים ט) מזמור לדוד
בהיותו במדבר יהודה. דוד אמר
שירה כשהיה בורח מחמו, למה
אמר אלהים אלי אפה אשחרך
צמאה לך נפשי וגו'? אלהים אלי
אפה, שהרי בגבורה אחוזה
תמיד. אשחרך, וכי איך יכל דוד
לשחר את הקדוש ברוך הוא
בארץ רחוקה, וגרש מהארץ
שבה שרויה השכינה?

אלא, אף על גב שגרש משם,
לא עזב את שלו לשחר את
הקדוש ברוך הוא. ואני שמעתי,

הו פתח ואמר ההוא גברא, הא מלה אחרא
שמענא מניה בההיא שעתא, בקרא
דכתיב, (דניאל ט) ועתה שמע אלהינו אל תפלת
עבדך ואל תחנוניו וגו' למען אדני. ואמר
הכי, אי שמא דא מעליא (ג"א לעילא) מכלא,
שפיר הוא, דהכי אמרין עביד בדיל מלפא.
אבל שמא דא, הא ידיע דהוא אתר בי דינא,
דמניה נפיק דינא לעלמא. מאן חמא דאמרין
למלפא, עביד בגין עבדך, או בגין מלה זעירא
מנה.

אלא הכי אצטרין, דשמא דא אתקין ביתא
למלפא, ובי מקדשא לתתא, ודא אחיד
בדא, בגין דאתקשר דא בדא. וכד מקדשא
לתתא קאים בקיומיה, האי שמא לעילא קאים
בקיומיה. ודא הוא כמאן דאמר למלפא בני
ביתא דא, והיכלא דא, בגין דלא ישתכחת
מטרוניתא דיתבא לבר מהיכלה. אוף הכא,
(דניאל ט) והאר פניך על מקדשך השמים למען
אדני. מאי טעמא למען אדני. דלא ישתכח
לבר מן דיוריה.

תוהו רבי חייא ורבי יוסי, וחדו בההוא ליליא.
בתר דאכלו, פתח חבריה טייעא ואמר,
אימא קמייכו מלה חד, דאשתדלנא ביה האי
יומא, האי קרא דכתיב, (תהלים ט) מזמור לדוד
בהיותו במדבר יהודה, דוד אמר שירתא, כד
הוה עריק מחמוי, אמאי אמר (תהלים ט) אלהים
אלי אפה אשחרך צמאה לך נפשי וגו'. אלהים
אלי אפה, דהא בגבורה אחידא תדירא.
אשחרך, וכי דוד הוה יכיל לשחרא ליה
לקודשא בריך הוא, בארעא רחיקא, ואתתריך
מארעא דשכינתא שריא.

אלא, אף על גב דאתתריך מתמן, לא שביק
דידיה לשחרא ליה לקודשא בריך הוא.

אֲשַׁחֲרֶךָ - כְּמֵי שְׂאוֹמֵר, אֵלֶיךָ
 לְהִרְאוֹת לְפָנֶיךָ, רַק שְׁלֹא יִכְלָתִי.
 כִּי אֲשַׁחֲרֶךָ, רַק שְׁאֵנִי מִחוּץ
 לְמִקּוֹם שְׁשֵׁם שׁוֹרֵה שְׂכִינָה.
 צְמָאָה לְךָ נִפְשִׁי, שְׁהִירִי נִפְשִׁי
 וְגוֹפִי מִשְׁתַּקְּקִים אֵלֶיךָ לְהִרְאוֹת
 לְפָנֶיךָ, וְלֹא יִכְלָתִי, כִּי אֲנִי בְּאֶרֶץ
 צִיָּה וְעֵינַי בְּלִי מַיִם, שְׁהִירִי אֶרֶץ
 צִיָּה וְעֵינַי נִקְרָא מִחוּץ לְמִקּוֹם
 שְׁשׁוֹרֵה שְׂכִינָה, מִשּׁוּם שְׁמַיִם
 חַיִּים אֵין מְצוּיִים כָּאֵן. וְמִי הֵם
 הַמַּיִם הַחַיִּים? זֶה שְׂכִינָה, שְׁכַתוֹב
 בָּהּ (בְּרֵאשִׁית כו) בְּאֵר מַיִם חַיִּים, וְעַל
 זֶה אֶרֶץ צִיָּה וְעֵינַי בְּלִי מַיִם פְּתוּב.
 אָמְרוּ רַבֵּי חֵיִיא וְרַבֵּי יוֹסִי, וְדַאי
 שְׁתַּדְרֹךְ תְּקִינָה לְפָנֵינוּ. נִכְנְסוּ
 לְמַעְרָה וְיִשְׁנּוּ. בְּחֻצוֹת הַלְּלִיָּה
 שָׁמְעוּ אֶת קוֹל חֵיִית הַמְדַבֵּר
 שְׁנוֹהֶמּוֹת. הִתְעוֹרְרוּ. אָמַר רַבֵּי
 חֵיִיא, הִרִי עַת הִיא לְסִיעַ לְכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל שְׁמִשְׁבַּחַת אֶת הַמְּלֶכֶךְ.
 אָמְרוּ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֹאמֵר דְּבַר
 מִמָּה שְׁשָׁמַע וְיִדַע בְּתוֹרָה. יִשְׁבוּ
 כָּלֵם.

פְּתַח רַבֵּי חֵיִיא וְאָמַר, (תְּהִלִּים כב)
 לְמִנְצִיחַ עַל אֵילַת הַשְּׁחַר מִזְמוֹר
 לְדוֹד. מִי זֶה אֵילַת הַשְּׁחַר? זֶה
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁנִקְרָאת (מִשְׁלִי ה)
 אֵילַת אֲהָבִים וְיַעֲלַת חֵן. וְכִי אֵילַת
 הַשְּׁחַר, וְלֹא בְּכָל הַיּוֹם? אֵלֹא
 אֵילַת, מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא
 שְׁחַר, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר (הוֹשַׁע ו) כְּשִׁחַר
 נִכּוֹן מִצְאוֹ. וְדוֹד הַמְּלֶכֶךְ אָמַר אֶת
 זֶה עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁהִירִי לֹא
 אָמְרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֶת זֶה (שְׁנִקְרָא
 אֵילַת אֲהָבִים וְיַעֲלַת חֵן, וְהִיא בָּאָה מֵאוֹתוֹ מְקוֹם
 שְׁנִקְרָא שְׁחַר, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר (הוֹשַׁע ו) כְּשִׁחַר נִכּוֹן
 מִצְאוֹ, וְדוֹד הַמְּלֶכֶךְ אָמַר אֶת זֶה עַל כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל), מִשְׁמַע שְׁכַתוֹב עַל אֵילַת
 הַשְּׁחַר.

בֹּא רְאֵה, בְּשַׁעַה שְׁיִוֵּרְד הַלְּלִיָּה,
 פְּתַחִים הַסְּתוּמִים שֶׁל עֲלִיּוֹנִים
 וְתַחְתּוֹנִים נִמְצְאִים (שׁוֹכְכִים), וְכָל
 אוֹתָם רְחוּקִים מִתְעוֹרְרִים

וְאֵנָּה שְׁמַעְנָא, אֲשַׁחֲרֶךָ: כְּמֵאֵן דְּאָמַר, אֵיזִיל
 לְאַתְחִזָּאָה קַמָּךְ, בֵּר דְּלֹא יִכְלִינָא. כִּי אֲשַׁחֲרֶךָ,
 בֵּר דְּאֵנָּה לְבַר מֵאַתֵּר דְּשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא. צְמָאָה
 לְךָ נִפְשִׁי, דְּהֵא נִפְשָׁאִי וְגוֹפָא דִּילִי תְּאִיבִין
 לְגַבְךָ, לְאַתְחִזָּאָה קַמָּךְ, וְלֹא יִכְלִינָא, בְּגִין
 דְּאֵנָּה בְּאֶרֶץ צִיָּה וְעֵינַי בְּלִי מַיִם, דְּהֵא אֶרֶץ
 צִיָּה וְעֵינַי אֶקְרִי לְבַר מֵאַתֵּר דְּשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא.
 בְּגִין דְּמַיִם חַיִּים לֹא שְׂכִיחַ הָכָא. וּמֵאֵן אֵינוֹן
 מַיִם חַיִּים. דָּא שְׂכִינְתָּא, דְּכַתִּיב בָּהּ (בְּרֵאשִׁית כו)
 בְּאֵר מַיִם חַיִּים, וְעַל דָּא אֶרֶץ צִיָּה וְעֵינַי בְּלִי
 מַיִם פְּתִיב.

אָמְרוּ רַבֵּי חֵיִיא וְרַבֵּי יוֹסִי, וְדַאי אוֹרְחָא תְּקִינָא
 קַמָּן, עָאלוּ לְמַעְרָתָא וְדַמְכוּ. בְּפִלְגוּ
 לִילִיא, שְׁמַעוּ קוֹל חֵיִיתָא בְּמַדְבְּרָא דְנִהְמִי.
 אֲתַעְרוּ. אָמַר רַבֵּי חֵיִיא, הָא עֵידֵן הוּא לְסִייעָא
 לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, דְּהִיא מְשַׁבַּחַת לְמַלְכָּא. אָמְרוּ,
 כָּל חַד וְחַד לִימָא מְלָה מְלָה דְּשָׁמַע וְיִדַע
 בְּאוֹרֵיתָא, יִתְבוּ כְּלָהוּ.

פְּתַח רַבֵּי חֵיִיא וְאָמַר, (תְּהִלִּים כב) לְמִנְצִיחַ עַל אֵילַת
 הַשְּׁחַר מִזְמוֹר לְדוֹד. מֵאֵן אֵילַת הַשְּׁחַר.
 דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. דְּאֶקְרִי (מִשְׁלִי ה) אֵילַת אֲהָבִים
 וְיַעֲלַת חֵן. וְכִי אֵילַת הַשְּׁחַר, וְלֹא כָּל יוֹמָא.
 אֵלֹא, אֵילַת: מֵהֵהוּא אֲתֵר, דְּאֶקְרִי שְׁחַר כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר (הוֹשַׁע ו) כְּשִׁחַר נִכּוֹן מוּצְאוֹ, וְדוֹד
 מְלַכָּא עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָאמַר דָּא, דְּהֵא לֹא
 אָמְרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דָּא (ס"א דְּאֶקְרִי אֵילַת אֲהָבִים וְיַעֲלַת
 חֵן) וְהִיא אֲתֵרִיא מֵהֵהוּא אֲתֵר דְּאֶקְרִי שְׁחַר כְּמָה דְּאֵת אָמַר כְּשִׁחַר נִכּוֹן מוּצְאוֹ
 וְדוֹד מְלַכָּא עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָאמַר דָּא) מִשְׁמַע דְּכַתִּיב עַל
 אֵילַת הַשְּׁחַר.

הָא חֲזִי, בְּשַׁעַתָּא דְּרַמְשׁ לִילִיא, פְּתַחִין סְתִימִין
 דְּעֵלָאִי וְתַתָּאִי מִשְׁתַּפְּחִי (ס"א מִשְׁתַּפְּכִי). וְכָל
 אֵינוֹן רְחִיקִין, מִתְעַרְיִן וְאִזְלִין וְשָׁטְאֵן כָּל
 עֲלָמָא, וּמֵהֵדְרִין עַל גּוֹפֵי בְּנֵי נֶשָׂא, וְסַחְרִי

והולכים ושטים בכל העולם, ומחזירים על גופות בני אדם וסוככים למקומותיהם ולמטותיהם, ורואים את דיוקן המלך הקדוש ופחדים, שהרי התחזקו במטותיהם בדברי השם הקדוש. ובני אדם, נשמותיהם עולות כל אחת ואחת כראוי לה, והרי פרשוה. אשרי חלקם של הצדיקים שנשמותיהם עולות למעלה ולא מתעכבות במקום אחר שלא צריף.

בשנחלק הלילה, הכרוז עומד ומכריז, ונפתחים הפתחים. אז רוח אחת של צפון מתעוררת ומקישה בכנור דוד, ומנגן מאליה, ומשבחת את המלך, והקדוש ברוך הוא משתעשע עם הצדיקים בגן עדן.

אשרי חלקו של מי שמתעורר באותו זמן ועוסק בתורה, וכל מי שעומד באותו זמן ועוסק בתורה, נקרא חברו של הקדוש ברוך הוא וכן נקרא ישראל, ולא עוד, אלא שאלו נקראים אחים ורעים שלו, שכתוב (תהלים קכב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך. ונקראים חברים של המלאכים העליונים והמחנות העליונים, שכתוב (שיר ח) חברים מקשיבים לקולך.

בשבא היום, הכרוז עומד ומכריז, ופתחים של צד דרום נפתחים, ומתעוררים כוכבים ומזלות, ופתחי הרחמים נפתחים, והמלך יושב ומקבל תשבחות. אזי כנסת ישראל נוטלת את אותם דברים ועולה, וכל אותם חברים אחרונים בכנפיה, ודבריהם באים ושורים בחיק המלך. אז מצוה המלך לכתב את כל אותם הדברים.

ובספר כתובים כל אותם בני היכלו, וחוט של חסד נמשך עליהם, שמאותו חוט מתעטר אדם

לא תרייהו ולערסיהו. וקמאן דיוקנא דמלכא קדישא, ומסתפי. דהא אתקפו בערסיהו במלי דשמא קדישא. ובני נשא, נשמתהון סלקין כל חד וחד כדחזי ליה, והא אוקמוה. זבאה חולקיהון דצדיקייא, דנשמתהון סלקין לעילא, ולא מתעכבי באתר אתרא דלא אצטריף.

כד אתפלג ליליא, פרוזא קאים וכריז, ופתחין פתיחו. פדין רוחא חד דסטר צפון אתער, ואקיש (דף כ"ב ע"א) בכנור דדוד, ומנגן מאליו. ושבחת למלכא, וקודשא בריה הוא משתעשע בצדיקייא בגנתא דעדן.

זבאה חולקיה מאן דאתער בההוא זמנא ואשתדל באורייתא, וכל מאן דקאים בההוא זמנא ואשתדל באורייתא, אקרי חבריה דקודשא בריה הוא וכנסת ישראל. ולא עוד, אלא דאלין אקרון אחים ורעים ליה. דכתיב, (תהלים קכב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך. ואקרון חברים בהדי מלאכין עלאין, ומשריין עלאין, דכתיב, (שיר השירים ח) חברים מקשיבים לקולך.

כד אתי יממא, פרוזא קאים וכריז, ופתחין דסטר דרומא אתפתחו. ומתערין ככבים ומזלות, ופתחין דרחמין אתפתחו. ומלכא יתיב וקביל תשבחין. פדין כנסת ישראל נטלא לאינון מלין וסלקא. וכל אינון חברים אחידין בגדפהא, ומלייהו אתיין ושריין בחיקא דמלכא. פדין פקיד מלכא, למכתב כל אינון מלין.

ובספרא פתיבו כל אינון בני היכליה, וחוטא דחסד אתמשך עלייהו, דמההוא

בַּעֲטֵרַת הַמֶּלֶךְ, וּמִמֶּנּוּ פּוֹחֲדִים עֲלֵינוּנִים וְתַחְתּוֹנִים. הוּא נִכְנָס לְכָל שְׁעָרֵי הַמֶּלֶךְ, וְאֵין מִי שְׁיִמְחָה בִּידּוֹ. וְאִפְלוּ בְּזִמְן שְׂבַעֲלֵי הַדִּין עוֹמְדִים לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם, אֵין דְּנִים עֲלֵיו דִּין, מִשּׁוּם שֶׁהָרִי גִרְשָׁם בְּרִשָׁם שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שְׂנוֹדַע שֶׁהוּא מֵהִיכַל הַמֶּלֶךְ, וְלִכֵּן לֹא דְנִים עֲלָיו דִּין. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים שְׂמֹשֶׁת־דָּלִים בַּתּוֹרָה, וְכָל שָׂכָן בְּזִמְן שֶׁהַמֶּלֶךְ תָּאב לְדַבְּרֵי תּוֹרָה.

בֵּא וְרֵאָה סוּד הַדְּבָר, אֵין עוֹמְדַת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲלֵא בַּתּוֹרָה, וְכָל זִמְן שִׁישְׂרָאֵל בְּאַרְץ הַתַּעֲסָקוּ בַּתּוֹרָה, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הֵיטָה שְׂרוּיָה עִמָּהֶם. כְּשֶׁהִתְבַּטְּלוּ מִדְּבַרֵי תּוֹרָה, לֹא יִכְלֶה לַעֲמֹד עִמָּהֶם שְׁעָה אַחַת. מִשּׁוּם כֶּף, בְּשַׁעָה שְׂכֻנַּת יִשְׂרָאֵל מִתְעוֹרֶרֶת לְמַלְךְ בַּתּוֹרָה, מִתְחַזֵּק כְּחֵה, וְהַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ שְׂמֵחַ לִקְבַּל אוֹתָהּ.

וְכִי זִמְן שְׂכֻנַּת יִשְׂרָאֵל בָּאָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְאֵין הַתּוֹרָה נִמְצָאָה עִמָּהּ, כְּבִיכּוֹל תִּשָּׁשׁ כְּחֵה. אוֹי לְאוֹתָם שְׂמַחֲלִישִׁים אֶת הַכַּח שְׂלֻמְעָלָה. מִשּׁוּם כֶּף אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׂעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, וְכָל שָׂכָן בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׂצָרִיף לְהַשְׂתַּפֵּחַ עִם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. אֲזִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרָא עֲלָיו, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר.

רַבִּי יוֹסִי פִּתַּח וְאָמַר, (שם כב) מִשָּׂא דוּמָה אֲלֵי קָרָא מִשְׁעִיר שְׂמֵר מַה מְלִילָה שְׂמֵר מַה מְלִיל. אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֵרוֹ הַחֲבָרִים בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת. אֲבָל מִשָּׂא דוּמָה, כָּל הַפְּעָמִים שִׁישְׂרָאֵל נִמְצָאוּ בְּגִלוֹת, נוֹדַע הַזִּמְן וְהַקֶּץ שֶׁלָּהֶם, וְזִמְן וְקֶץ שֶׁל אוֹתָהּ גְלוֹת. וְגִלוֹת אֲדוּם הוּא מִשָּׂא דוּמָה, שְׂלֵא הַתְּגִלָּה וְלֹא נוֹדַע כְּאוֹתָן הַאֲחֵרוֹת.

זָפְאִין אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְכָל שָׂכָן בְּהֵיא שְׁעָתָא דְּאַצְטְרִיף לְאַשְׁתַּתְּפָא בְּהַ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא קְאָרִי עֲלֵיהּ, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר.

רַבִּי יוֹסִי פִּתַּח וְאָמַר, (ישעיה כא) מִשָּׂא דוּמָה אֲלֵי קוֹרָא מִשְׁעִיר שוֹמֵר מַה מְלִילָה שוֹמֵר מַה מְלִיל. הַאי קָרָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא, בְּכַמָּה אֶתֶר. אֲבָל מִשָּׂא דוּמָה, כָּל זִמְנִין דִּישְׂרָאֵל אֲשִׁתְּכַחוּ בְּגִלוּתָא, אֲתִיידַע זִמְנָא וְקֶצָא דְּלַהוֹן, וְזִמְנָא וְקֶצָא דְּהֵהוּא גְלוּתָא. וְגִלוּתָא דְּאֲדוּם, הוּא מִשָּׂא דוּמָה, דְּלֹא אֲתַגְלִיָּא וְלֹא אֲתִיידַע כְּאֵינוֹן אֲחֵרִינִין.

חוּטָא אֲתַעְטֵר בְּרִי נֶשׁ בְּעֵטְרָא דְּמִלְכָּא, וּמִנְיָה דְּחֲלִין עֲלָאִין וְתַתְּאִין, הוּא עָאֵל בְּכָל תְּרַעֵי מִלְכָּא, וְלִית מָאן דִּימְחֵי בִּידּוֹי. וְאַפִּילוּ בְּזִמְנָא דְּמֵאֲרִיהוֹן דִּינָא קְיִימִין לְמִידָן עֲלֵמָא, לֹא דִינִין עֲלֵיהּ דִּינָא. בְּגִין דְּהָא אֲתַרְשִׁים בְּרִשְׁמֵי דְּמִלְכָּא, דְּאַשְׁתַּמוּדַעָא דְּאִיהוּ מֵהִיכְלָא דְּמִלְכָּא, וּבְגִין דָּא לֹא דִינִין עֲלֵיהּ דִּינָא. זָפְאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצְדִיקֵיָּא דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְכָל שָׂכָן בְּזִמְנָא דְּמִלְכָּא תָּאִיב עַל מְלִי דְּאוֹרֵייתָא.

תָּא חֲזִי, רְזָא דְּמִלְכָּה, לֹא קְיִימָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָמִי מִלְכָּא אֲלֵא בְּאוֹרֵייתָא. וְכָל זִמְנָא דִּישְׂרָאֵל בְּאַרְעָא אֲשִׁתַּדְּלוּ בְּאוֹרֵייתָא. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׂרָאֵת עִמָּהוֹן. כִּד אֲתַבְּטְלוּ מִמְּלִי אוֹרֵייתָא, לֹא יִכְלָא לְקְיִימָא עִמָּהוֹן שְׁעָתָא חֲדָא. בְּגִינֵי כֶּף, בְּשַׁעָתָא דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲתַעְרַת לְגַבֵּי מִלְכָּא בְּאוֹרֵייתָא, אֲתַתְּקִיף חִילָהָא, וּמִלְכָּא קְדִישָׁא חֲדִי לְקַבְּלָא לָהּ.

וְכִי זִמְנָא דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתֶת לְקָמִי מִלְכָּא, וְאוֹרֵייתָא לֹא אֲשִׁתְּכַחַת עִמָּהּ, כְּבִיכּוֹל תִּשָּׁשׁ חִילָהָא. וְוִי לְאֵינוֹן דְּמַחֲלִשִׁין חִילָא דְּלַעֲיָלָא, בְּגִינֵי כֶּף,

זָפְאִין אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְכָל שָׂכָן בְּהֵיא שְׁעָתָא דְּאַצְטְרִיף לְאַשְׁתַּתְּפָא בְּהַ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא קְאָרִי עֲלֵיהּ, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר.

רַבִּי יוֹסִי פִּתַּח וְאָמַר, (ישעיה כא) מִשָּׂא דוּמָה אֲלֵי קוֹרָא מִשְׁעִיר שוֹמֵר מַה מְלִילָה שוֹמֵר מַה מְלִיל. הַאי קָרָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא, בְּכַמָּה אֶתֶר. אֲבָל מִשָּׂא דוּמָה, כָּל זִמְנִין דִּישְׂרָאֵל אֲשִׁתְּכַחוּ בְּגִלוּתָא, אֲתִיידַע זִמְנָא וְקֶצָא דְּלַהוֹן, וְזִמְנָא וְקֶצָא דְּהֵהוּא גְלוּתָא. וְגִלוּתָא דְּאֲדוּם, הוּא מִשָּׂא דוּמָה, דְּלֹא אֲתַגְלִיָּא וְלֹא אֲתִיידַע כְּאֵינוֹן אֲחֵרִינִין.

הקדוש ברוך הוא אומר, אלי קרא משעיר. קול שמעתי בגלות שעיר, אותם שדחוקים ביניהם, אותם ששוכבים בעפר. ומה הם אומרים? שמר מה מלילה שמר מה מליל. הם תובעים אותי על הגבירה, מה עשיתי מהגבירה שלי.

אזי הקדוש ברוך הוא מכניס את הפמליא שלו ואומר: ראו בני אהובי, שהם דחוקים בגלות ועוזבים את הצער שלהם ומבקשים ממני על הגבירה, ואומרים: שמר - אתה שנקרא שומר, איפה השמירה שלך? איפה השמירה של ביתך? מה מלילה - מה עשית מלילה, כף שמרת אותה?! מה מליל? שהרי לפעמים נקראת לילה ולפעמים נקראת ליל. זהו שכתוב (שמות יב) ליל שמרים הוא, וכתוב הוא הלילה הזה. אזי הקדוש ברוך הוא משיב להם: הרי שמירתי נמצאת, שהרי אני עתיד לקבל אותה ולהמצא עמה. זהו שכתוב אמר שמר, אותו ששומר את הבית, אתה בקר וגם לילה, שהרי בהתחלה הסתלק למעלה למעלה, והעלה את אותו (מקום) בקר שמזמן אצלו תמיד. עכשו אתה בקר, והרי הוא מזמן להתחבר עם הלילה. וגם לילה, הרי היא זמינה, אבל בגללכם מתעכבים.

ואם אתם רוצים את זה, על מה אתם מתעכבים? שבו. שובו בתשובה. אז אתיו, באו אלי, ונהיה כלנו במדור אחד, וכלנו נשוב למקומנו. זהו שכתוב, (דברים ל) ושב ה' אליהי

את שבותך, והשיב לא נאמר, אלא ושב ושב פתוב כאן. אלא אחד לכנסת ישראל, ואחד לקדוש-ברוך-הוא. זהו שכתוב ושב ה' אליהי את שבותך, ושב וקבצך מכל העמים.

קדשא בריך הוא אומר, אלי קורא משעיר, קלא שמענא בגלותא דשעיר, אינון דדחקי ביניהו, אינון דשכבי לעפרא. ומאי אמרי. שומר מה מלילה שומר מה מליל אינון תבען לי על מטרוניתא, מה עבדית מן מטרוניתא דילי. בדין קדשא בריך הוא כניש לפמליא דיליה, ואמר, חמו בני רחימי, דאינון דחיקין בגלותא, ושבקין צערא דלהון, ותבעין לי על מטרוניתא. ואמרי, שומר: אנת דאקרי שומר, אן הוא שמירה דילך אן הוא שמירה דביתך. מה מלילה: מה עבדת מלילה, הכי נטררת לה. מה מליל. דהא לזמנין אתקרי לילה, ולזמנין אתקרי ליל, הדא הוא דכתיב, (שמות יב) ליל שמורים הוא. וכתיב הוא הלילה הזה.

בדין קדשא בריך הוא אתיב לון, הא שמירה דידי אשתכח, דהא אנא זמין לקבלה, ולאשתפחא בהדה, הדא הוא דכתיב אמר שומר, ההוא דנטיר ביתא, אתה בקר וגם לילה. דהא בקדמיתא אסתלק לעילא לעילא, וסליק לההוא (ס"א אתר) בקר דאזדמן ביה תדירא. השתא אתה בקר. הא זמין לאתחברא בלילה. וגם לילה, הא זמינא היא. אבל בגיניכון אתעכבו. ואי אתון בעאן דא, על מה אתון מתעכבי, שובו. שובו בתשובה. בדין אתיו, אתו לגבאי, ונהוי כלא במדורא חדא, וכלנא נתוב לאתרנא. הדא הוא דכתיב, (דברים ל) ושב יי' אליהי את שבותך, והשיב לא נאמר, (דף כ"ב ע"א) אלא ושב. תרין ושב ושב פתיב הכא. אלא, חד לכנסת ישראל. וחד לקודשא בריך הוא. הדא הוא דכתיב ושב יי' אליהי את שבותך ושב וקבצך מכל העמים.

פְּתַח אוֹתוֹ סוֹחֵר וְאָמַר, (איוב לח) בְּרֵן יַחַד פְּכָבִי בְּקָר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. בא רֵאָה, כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן, כָּל דְּבָרֵי הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן (הַעֲלִיוֹן), וְכָל הַעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים מִתְעוֹרְרִים כְּנִגְדּוֹ, וְכָל הָאֵילָנוֹת שֶׁבְּגֵן עֵדֶן פּוֹתְחִים בְּשִׁבְחַ כְּנִגְדּוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברי הימים א טז) אֲזוּ יִרְנְנוּ עֲצֵי הַיַּעַר מִלִּפְנֵי ה' כִּי בָא. וְאֶפְלוּ עוֹפוֹת הָאָרֶץ, כָּלֵם רוֹחֵשִׁים שִׁבַּח לִפְנֵי. אֲזִי יוֹצֵאת שְׁלֵהֶבֶת וּמִכָּה בְּכַנְפֵי הַתְּרַנְגוּל, וְהוּא קוֹרֵא וּמְשַׁבַּח אֶת הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, וְקוֹרֵא לְבָנָי אָדָם שֵׁשֶׁתְּדַלּוּ בַתּוֹרָה וּבְשִׁבְחוֹ שֶׁל אֲדוֹנָם וּבַעֲבוּרָתוֹ. אֲשֶׁרֵי חֲלָקֵם שֶׁל מִי שְׁעוֹמְדִים מִמִּטּוֹתֵיהֶם לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה.

בְּשִׁבְחַ הַבְּקָר, פֶּתַח הַדְּרוֹם וּפְתַחֵם, וְשַׁעֲרֵי רְפוּאָה יוֹצְאִים לְעוֹלָם, וְרוּחַ הַמְּזוּרַח מִתְעוֹרְרֵת, וְנִמְצְאִים רַחֲמִים, וְכָל אוֹתָם כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת שֶׁמְמַנִּים תַּחַת שְׁלֹטוֹנוֹ שֶׁל הַבְּקָר הַזֶּה, כָּלֵם פּוֹתְחִים בְּשִׁבְחַ וּמְשַׁבְּחִים לְמֶלֶךְ הַעֲלִיוֹן. זֶהוּ שְׁפָתוֹב בְּרֵן יַחַד פְּכָבִי בְּקָר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. מֶה עוֹשִׂים כָּאֵן בְּנֵי אֱלֹהִים, שֶׁהֵם מְזַמְּנִים תְּרוּעָה בְּהַאי בְּקָר, וְהֵא כָּל דֵּינִין אֲתַעְבְּרוּ בְּזִמְנָא דְחֶסֶד אֲתַעַר בְּעֵלְמָא. אֵלָא וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, הֵא אֲתַבַּר תּוֹקְפָא דְדֵינִין קִשְׁיִין, אֲתַבַּר חֵילָא דְלַהוֹן, כְּמָה דְאֵת אָמַר (ישעיה כד) רַעָה הַתְּרוּעָה אֲרִץ.

וְכָל כֶּה, מְשוּם שֶׁהַבְּקָר הַזֶּה הַתְּעוֹרֵר בְּעוֹלָם, וְאֲבַרְהָם מִתְעוֹרֵר וְכָא לְנִטְע אֲשֶׁל בְּבָאָר שְׁבַע. אֵת הַדְּבָר הַזֶּה כֶּה שְׁמַעְתִּי, בְּבָאָר שְׁבַע וְדָאִי, וְכַתוּב וַיִּקְרָא שֵׁם בְּשֵׁם ה' אֵל עוֹלָם.

פְּתַח חֲבֵרִיה טַיִיעָא וְאָמַר, (בראשית מד) הַבְּקָר אוֹר וְהַאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ וְגו', מָאִי הַבְּקָר אוֹר.

פְּתַח הַהוּא טַיִיעָא וְאָמַר, (איוב לח) בְּרֵן יַחַד פְּכָבִי בְּקָר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. תָּא חֲזִי, כִּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִי לְאַשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם צְדִיקָיָא בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, כָּל מְלִי דְעֵלְמָא תַּתְּאָה (ס"א ע"א), וְכָל עֵלְאִין וְתַתְּאִין מִתְעַרְיִין לְקַבְּלֵיהּ. וְכָל אֵילָנֵי דְבְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, פֶּתַחֵי שְׁבַחָא לְקַבְּלֵיהּ. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (דברי הימים א טז) אֲזוּ יִרְנְנוּ עֲצֵי הַיַּעַר מִלִּפְנֵי יי' כִּי בָא. וְאֶפְלוּ עוֹפֵי דְאַרְעָא, כִּלְהוּ מְרַחֲשֵׁי שְׁבַחָא קַמִּיהּ. כְּדִין שְׁלַהוּבָא נֶפֶק, וּבִטְשׁ בְּגִדְפוּי דְתְּרַנְגוּלָא, וְקָרִי וְשִׁבַּח לְמִלְכָּא קְדִישָׁא. וְקָרִי לְבָנֵי נְשָׂא דִישְׁתַּדְלוּן בְּאוּרִייתָא, וּבְשִׁבְחָא דְמֵאֲרִיהוֹן, וּבְפוֹלְחָנֵיהּ. זַפְּאָה חוֹלְקִיהוֹן דְמָאן דְקִיִּמִין מְעַרְסִייהוּ, לְאַשְׁתַּדְלָא בְּאוּרִייתָא.

כִּד אֲתִי צַפְרָא, פֶּתַחִין דְדְרוּמָא נְפַתְחִין, וְתַרְעִי דְאַסְוֹתָא נְפַקִין לְעֵלְמָא, וְרוּחָא דְמְזוּרַח אֲתַעַר, וְרַחֲמֵי אֲשַׁתְּפָחוּ, וְכָל אֵינּוֹן כְּכַבִּיא וּמְזֻלֵי דְמְמַנִּין תַּחוֹת שׁוֹלְטָנֵיהּ דְהַאי בְּקָר, כִּלְהוּ פֶּתַחִין שְׁבַחָא וְזִמְרִין לְמִלְכָּא עֵלְאָה. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, בְּרֵן יַחַד פְּכָבִי בְּקָר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, מֶה בְּעָאן הָכָא בְּנֵי אֱלֹהִים, דְאֵינּוֹן מְזַמְּנִין תְּרוּעָה בְּהַאי בְּקָר, וְהֵא כָּל דֵּינִין אֲתַעְבְּרוּ בְּזִמְנָא דְחֶסֶד אֲתַעַר בְּעֵלְמָא. אֵלָא וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, הֵא אֲתַבַּר תּוֹקְפָא דְדֵינִין קִשְׁיִין, אֲתַבַּר חֵילָא דְלַהוֹן, כְּמָה דְאֵת אָמַר (ישעיה כד) רַעָה הַתְּרוּעָה אֲרִץ.

וְכָל כֶּה, בְּגִין דְהַאי בְּקָר אֲתַעַר בְּעֵלְמָא, וְאֲבַרְהָם אֲתַעַר וְאֲתִי לְמִנְטַע אֲשֶׁל בְּבָאָר שְׁבַע. מְלָה דָא הָכִי שְׁמַעְנָא לָהּ, בְּבָאָר שְׁבַע וְדָאִי, וְכַתִּיב (בראשית כא) וַיִּקְרָא שֵׁם בְּשֵׁם יי' אֵל עוֹלָם.

פְּתַח חֲבֵרִיה טַיִיעָא וְאָמַר, (בראשית מד) הַבְּקָר אוֹר וְהַאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ וְגו', מָאִי הַבְּקָר אוֹר.

הבקר אור? כִּף לְמַדְנוּ, מַה זֶה
בִּקְרָא? אֵלֶּא בְּזִמְנָן שְׂבָא הַבִּקְר
וְהַדְיָנִים עוֹבְרִים וְחֹסֵד רוֹצֵה
לְהַתְעוֹרֵר, כָּל אוֹתָם שְׂבָאִים
מֵהֶצֶד הֵנָּה, מִבִּקְרִים (פּוֹקְדִים) אֵת
מְקוֹמוֹתֵיהֶם לְזִמְנָן בְּרִכּוֹת לְעוֹלָם.
וְזֶהוּ הַבִּקְר אור, שְׁהָרִי הַרְחָמִים
מִתְיָשְׁבִים לְעוֹלָם, וְהַחֹסֵד כָּא
אַחֲרָיו, אֲזִי הוּא בִּקְר אור. וְכַתּוּב,
וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֵת הָאֹר כִּי טוֹב.
בֹּא רָאָה, הַפֶּל הוּא בְּדִרְגוֹת
יְדוּעוֹת. הַלְלִיָּה - הָרִי יְדוּעַ. בִּקְר
אור - הָרִי יְדוּעַ, וְהוּא דִּרְגָה
עֲלִיוֹנָה שְׁנִמְצָאת בּוֹ תָּמִיד. מִתִּי?
כְּשִׁמְאִירָה הַשֶּׁמֶשׁ. הַשֶּׁמֶשׁ יְדוּעַ,
וְהִיא דִּרְגָה עֲלִיוֹנָה שְׁמִבְשֻׁמַּת אֵת
הַפֶּל וּמְאִירָה לְכָל, כְּמוֹ שְׁנִמְצָא
(תְּהִלִּים פד) כִּי שֶׁמֶשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹהִים.
וְהַבִּקְר אור הֵנָּה מְאִיר מִהַשֶּׁמֶשׁ,
וְזֶהוּ מְאִיר לְלִילָה, וְלִכְּן הַפֶּל תְּלוּי
זֶה בְּזֶה, וְהַבִּקְר אור הֵנָּה, כְּשֶׁהוּא
מִתְעוֹרֵר, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם
מִתְאַחֲדִים בְּאַחֲדוּת וּבְשִׁמְחָה,
וְהֵם נִמְצָאִים בְּעוֹלָם. וְכַעַת הָרִי
מְאִיר הַיּוֹם, עַת רְצוֹן הִיא לְלֶכֶת
בְּדִרְגָה.

בְּרַבּוֹ אוֹתָם רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי,
וְנִשְׁקוּ לָהֶם בְּרֵאשִׁיָּהֶם וְשִׁלְחוּ
אוֹתָם. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְרַבִּי יוֹסִי,
בְּרוּךְ הַרְחָמָן שֶׁתִּקַּן דְּרַבְּנֵינוּ לְפָנֵינוּ,
וְדָאִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלַח
אוֹתָם אֲלֵינוּ. אֲשֶׁרִי אוֹתָם
שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה וְלֹא מִרְפִּים
מִמֶּנָּה שְׁעָה אַחַת. יִצְאוּ רַבִּי חֲזִיָּא
וְרַבִּי יוֹסִי וְהִלְכוּ לְדִרְכָּם. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, וְדָאִי אֶהְבֵּת לְבִי קְשׁוּרָה
בְּסוֹחֲרִים הִלְלוּ. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא,
לֹא תִמְהַתִּי עַל זֶה, שְׁהָרִי בִימֵי
רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶפְלוּ צִפְרֵי הַשָּׁמַיִם
מִרְחֻשׁוֹת חֲכָמָה, שְׁהָרִי דְּבָרָיו
נִדְרְעִים לְמַעְלָה וּלְמַטָּה.

פְּתַח רַבִּי חֲזִיָּא וְאָמַר, (דְּבָרִים לא)
וַיֵּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה הִנֵּה שָׁכַב עִם
בְּרַבּוֹ אוֹתָם רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי,
וְנִשְׁקוּ לָהֶם בְּרֵאשִׁיָּהֶם וְשִׁלְחוּ
אוֹתָם. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְרַבִּי יוֹסִי,
בְּרוּךְ הַרְחָמָן שֶׁתִּקַּן דְּרַבְּנֵינוּ לְפָנֵינוּ,
וְדָאִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלַח
אוֹתָם אֲלֵינוּ. אֲשֶׁרִי אוֹתָם
שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה וְלֹא מִרְפִּים
מִמֶּנָּה שְׁעָה אַחַת. יִצְאוּ רַבִּי חֲזִיָּא
וְרַבִּי יוֹסִי וְהִלְכוּ לְדִרְכָּם. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, וְדָאִי אֶהְבֵּת לְבִי קְשׁוּרָה
בְּסוֹחֲרִים הִלְלוּ. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא,
לֹא תִמְהַתִּי עַל זֶה, שְׁהָרִי בִימֵי
רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶפְלוּ צִפְרֵי הַשָּׁמַיִם
מִרְחֻשׁוֹת חֲכָמָה, שְׁהָרִי דְּבָרָיו
נִדְרְעִים לְמַעְלָה וּלְמַטָּה.

הָכִי אוֹלִיפְנָא, מַהוּ בִּקְר. אֵלֶּא בְּזִמְנָא דְאֵתִי
צִפְרָא, וְדִינִין מִתְעַבְרָן, וְחֹסֵד בְּעָא לְאַתְעָרָא,
כָּל אֵינּוֹן דְּאֵתִינָן מִסְטָרָא דָא, מִבִּקְרִי (ס"א מִפְקֵדִי)
לְאַתְרֵיהוּ, לְזִמְנָא בְּרִכָּאן לְעֵלְמָא. וְדָא הוּא
הַבִּקְר אור, דְּהָא רַחֲמֵי מִתְיָשְׁבִי לְעֵלְמָא, וְחֹסֵד
קָאִי בְּאַתְרֵיהּ, כְּדִין הוּא בִּקְר אור. וְכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית
*) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֵת הָאֹר כִּי טוֹב.

תָּא חֲזִי, כִּלְא הוּא בְּדִרְגִין יְדִיעָן. לִילְיָא, הָא
יְדִיעָא. בִּקְר אור, הָא יְדִיעָא, וְהוּא דִּרְגָא
עֲלָאָה דְאַשְׁתַּכַּח בֵּיהּ תְּדִירָא. אֵימְתִי. כִּד נְהִיר
שְׁמָשָׁא. שְׁמָשָׁא יְדִיעָא, וְהוּא דִּרְגָא עֲלָאָה,
דְּמִבְּסָם לְכָלֵא, וְנְהִיר לְכָלֵא, כְּמָה דְאֵתִי אָמַר,
(תְּהִלִּים פד) כִּי שֶׁמֶשׁ וּמִגֵּן יְיָ אֱלֹהִים. וְהִיא בִּקְר
אור, נְהִיר מִשְׁמָשָׁא, וְדָא נְהִיר לְלִילְיָא. בְּגִין
כִּף, כִּלְא תְּלִיָא דָא כְּדָא. וְהִיא בִּקְר אור כִּד
אַתְעָר, כָּל בְּנֵי עֵלְמָא אֵתְאַחֲדוּן בְּאַחֲדוּתָא
בְּחֻדוּתָא, וּמִשְׁתַּכַּחֵי בְּעֵלְמָא, וְהַשְׁתָּא הָא נְהִיר
יִמְמָא, עֵידוֹן רְעוּתָא הוּא, לְמַהֵךְ בְּאוּרְחָא.

בְּרִיבּוֹ לוֹן רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי, וְנִשְׁקוּ לוֹן
בְּרִישֵׁיָּהוּ, וְשִׁדְרוּ לוֹן. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא
לְרַבִּי יוֹסִי, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, דִּתְקִין אֲרַחְנָא קַמָּן,
וְדָאִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁדַר לוֹן גְּבָן. זַכָּאִין
אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵיָּתָא, וְלֹא אֲרַפִּין מִינָּה
שְׁעֵתָא חֲדָא. נִפְקוּ רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי, וְאִזְלוּ
לְאַרְחֵיָּהוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאִי רַחֲמוּתָא
דְּלְבָאִי קְשִׁיר בְּאַלִּין טִייעִי. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא,
לֹא תִוְהֵנָּא עַל דָּא, דְּהָא בְּיוֹמוֹי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן,
אֶפְילוּ צִפְרֵי שְׁמִיָּא מִרְחֻשָּׁן חֲכָמָתָא, דְּהָא מְלוּי
אַשְׁתַּמוּדְעָן לְעִילָא וְתַתָּא.

פְּתַח רַבִּי חֲזִיָּא וְאָמַר, (דְּבָרִים לא) וַיֵּאמֶר יְיָ אֵל
מֹשֶׁה הִנֵּה שָׁכַב עִם אֲבוֹתֶיךָ וְגו' תָּא
חֲזִי, כִּלְ זִמְנָא דְהוּהָ מֹשֶׁה קָיִים בְּעֵלְמָא, הוּהָ
אַבְתִּיךָ וְגו'. בֹּא רָאָה, כִּלְ זִמְנָן שְׁמִשָּׁה הִנֵּה קָיִים בְּעוֹלָם, הִנֵּה מוֹחָה בִּיַדִּי יִשְׂרָאֵל, כְּדִי שְׁלֹא יִמְצָאוּ

בְּחֵטָא לִפְנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמְשׁוּם שְׁמִשָּׁה נִמְצָא בִּינֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה כְּמוֹ אוֹתוֹ הַדּוֹר עַד הַדּוֹר שְׂיָבֵא הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, שְׂיִרְאוּ אֶת כְּבוֹד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹתָם, שֶׁהֵם נִדְבְּקוּ מֵה שְׁלֵא נִדְבְּקוּ דוֹרוֹת אַחֲרֵיהֶם.

שְׁשֵׁנִי, רֵאתָה שְׁפָחָה עַל הַיָּם מֵה שְׁלֵא רֵאתָה עֵינֵי שֶׁל יְחִזְקָאל הַנְּבִיא. אִם הֵם כָּל כֶּף נִדְבְּקוּ, נִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל כָּל שָׁפָן, בְּגֵיהֶם כָּל שָׁפָן, וְהַגְּבָרִים כָּל שָׁפָן, הַסַּנְהֶדְרִין כָּל שָׁפָן, הַנְּשִׂאִים כָּל שָׁפָן, וְכָל שָׁפָן הַנְּבִיא הַעֲלִיּוֹן הַנֶּאֱמָן מִשָּׁה, שֶׁהוּא עַל הַכֹּל. וְעַתָּה אֵלּוּ סוֹחְרֵי הַמִּדְבָּר רוֹחֲשִׁים כָּל כֶּף הַרְבֵּה חֲכָמָה, כָּל שָׁפָן חֲכָמֵי הַדּוֹר, כָּל שָׁפָן אֵלּוּ שְׁעוּמָדִים לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְלוּמָדִים מִמֶּנּוּ בְּכָל יוֹם. כָּל שָׁפָן, וְכָל שָׁפָן רַבִּי שְׁמַעוֹן, שֶׁהוּא עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל.

אַחַר שְׁמֵת מִשָּׁה, מֵה כְּתוּב? וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה וְגו'. כֶּף, אוֹי לְעוֹלָם בְּשִׁיטְלָק מִמֶּנּוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁמַעֲנֹת הַחֲכָמָה יִסְתַּתְּמוּ מִן הָעוֹלָם, וְיִרְצֶה אָדָם דְּבַר חֲכָמָה וְלֹא יִמְצָא מִי שְׂיֵאמֶר, וְכָל הָעוֹלָם טוֹעִים בַּתּוֹרָה, מְשׁוּם שְׁלֵא יִמְצָא בִּינֵיהֶם מִי שְׁמַתְעוֹרֵר בְּחֲכָמָה. עַל אוֹתוֹ זְמַן כְּתוּב, וְאִם כָּל עַדֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ. וְאִם יִשְׁגּוּ בַּתּוֹרָה וְלֹא יִדְעוּ אֶת דְּרָכֶיהָ, בְּמָה זֶה? מְשׁוּם שְׁנַעֲלָם דְּבַר מַעֲיָנֵי הַקֹּהֵל, שְׁלֵא יִמְצָא מִן שִׁידוּעַ לְגַלוּת עֲמֻקּוֹת הַתּוֹרָה וְדְרָכֶיהָ. אוֹי לְאוֹתָם הַדּוֹרוֹת שְׂיִמְצָאוּ אֶז בְּעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, עֲתִיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַלוּת רִזִּים עֲמֻקִּים שֶׁל הַתּוֹרָה בְּזְמַן שְׂיָבֵא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, מְשׁוּם (יִשְׁעִיָּה יא) שְׁמִלְאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת ה' כְּפָיִם לַיָּם מְכֻסִּים. וְכְתוּב (יִרְמִיָּה לא) וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד

מִמַּחֲי בִּידְיֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּפְּחוּן בְּחֵיבָא קָמֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְגִין דְּמִשָּׁה אֲשַׁתְּכַח בִּינֵיהוּ לֹא יִהְיֶה כְּהוּא דְרָא עַד דְּרָא דִּיִּתֵי מִלְּפָא מְשִׁיחָא דִּיחֲמוּ יִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּוֹתִיבֵיהוּ דְאֵינוֹן אֲתִדְבְּקוּ מֵה דְלֹא אֲתִדְבְּקוּ דְרִין אַחֲרֵיהֶן.

דְּתַנְיִן, חֲמָאת שְׁפָחָה חֲדָא עַל יַמָּא, מֵה דְלֹא חֲמָאת עֵינָא דִּיחִזְקָאל נְבִיאָה. אִי אֵינוֹן אֲתִדְבְּקוּ כָּל כֶּף, נִשְׂיֵהוּן דִּישְׂרָאֵל כָּל שָׁפָן. בְּנִייהוּ כָּל שָׁפָן. גּוֹבְרִין כָּל שָׁפָן. סַנְהֶדְרִין כָּל שָׁפָן. נְשִׂאִים כָּל שָׁפָן, וְכָל שָׁפָן נְבִיאָה עֲלָאָה מְהִימְנָא מִשָּׁה, דְּאִיהוּ עַל כָּלָא. וְהַשְׁתָּא אֵלִין טַיִיעֵי מִדְבָּרָא מְרַחֲשִׁין חֲכָמְתָא כָּל כֶּף, כָּל שָׁפָן חֲפִימֵי דְרָא, כָּל שָׁפָן אֵינוֹן דְקִיִּמֵי קָמִיהּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאוֹלְפֵי מִינֵיהּ בְּכָל (דף כ"ג ע"א) יוֹמָא. כָּל שָׁפָן וְכָל שָׁפָן רַבִּי שְׁמַעוֹן דִּהוּא עֲלָאָה עַל כָּלָא.

בְּתַר דְּמִית מִשָּׁה, מֵה כְּתִיב, (דְּבָרִים לא) וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה וְגו'. כֶּף, וְוִי לְעֲלָמָא כַּד יִסְתַּלַּק מִנֵּיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּמַבּוּעֵי דְחֲכָמְתָא יִסְתַּתְּמוּ מִעֲלָמָא, וְיִבְעֵי בַר נֶשׁ מְלָה דְחֲכָמְתָא, וְלֹא יִשְׁפַח מָאן דִּיִּימָא, וְטַעֲאן כָּל עֲלָמָא בְּאוֹרֵייתָא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּפַּח בִּינֵיהוּ, מָאן דְּאֲתַעַר בְּחֲכָמְתָא. עַל הַהוּא זְמַנָּא כְּתִיב, וְאִם כָּל עַדֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ. וְאִם יִשְׁגּוּ בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא יִנְדַּעוּן אוֹרְחָהָא, בְּמֵאֵי הוּא, בְּגִין וְנַעֲלָם דְּבַר מַעֲיָנֵי הַקֹּהֵל, דְּלֹא יִשְׁתַּפַּח מָאן דִּיִּדַע לְגַלְאָה עֲמִיקְתָּא דְּאוֹרֵייתָא וְאוֹרְחָהָא. וְוִי לְאֵינוֹן דְּרִין דְּמִשְׁתַּפְּחֵי כְּדִין בְּעֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זְמִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלְאָה רִזִּין עֲמֻקִּין דְּאוֹרֵייתָא, בְּזְמַנָּא דְּמִלְּפָא מְשִׁיחָא, בְּגִין (יִשְׁעִיָּה יא) דְּמִלְּאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת יי' כְּפָיִם לַיָּם מְכֻסִּים. וְכְתִיב, (יִרְמִיָּה לא) וְלֹא

איש את רעהו ואיש את אחיו
לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו
אותי למקטנם ועד גדולם, אמן
כן יהי רצון.

אשר נשיא יחטא ועשה אחת וגו'
בשגגה ואשם. שנה רבי יצחק,
מה שונה שבכל מקום פתוב פהם
ואם, כמו שנאמר אם הפהן
המשיח יחטא, ואם כל עדת
ישראל ישגו, וכאן אשר נשיא
יחטא, ולא כתוב ואם נשיא
יחטא? מה זה אומר?

אלא, שהפהנים הללו אינם
נמצאים כף בחטא, שהרי הפהן
שומר את עצמו תמיד, משום
שמשאו של אדונו עליו בכל יום,
והמשא של כל ישראל, והמשא
של כל אחד ואחד, ולכן
התמיהה, הוא כשיחטא!
ומשום כף פתוב ואם. וכן ואם
כל עדת ישראל ישגו, תמיהה
היא שכלם ימצאו בחטא אחד,
שאם אלה יחטאו - אלו לא
יחטאו, ומשום כף פתוב ואם.
אבל כאן אשר נשיא יחטא, ודאי,
משום שלבו גס בו, והעם
הולכים אחריו והתמנו תחתיו.
ועל כן אשר נשיא יחטא. כגון
שהוא עבר על מצוות לא תעשה,
והוא עשה אחת מהן, ולכן לא
כתוב בו ואם, שהרי דבריו אינם
בספק.

רבי יהודה פתח, והנשאם הביאו את
את אבני השם ואת אבני
המלאים לאפוד ולחשן. מה
שונה שאת הדברים הללו
הקריבו הנשיאים ולא אדם
אחר? והרי פתוב, (שמות לה) כל
נדיב לבו יביאה את תרומת ה',
וכתוב ואבני שהם ואבני מלאים
לאפוד ולחשן.

אלא, אמר הקדוש ברוך הוא,
אף על גב שבכלם תלויה הנדבה
הזו, האבנים הללו עולות

למדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו
לאמר דעו את יי' כי כולם ידעו אותי למקטנם
ועד גדולם אמן כן יהי רצון.

אשר נשיא יחטא ועשה אחת וגו' בשגגה
ואשם. (ויקרא ד) תאני רבי יצחק, מאי שנא
בכל אתר דכתיב בהו ואם, כמה דאת אמר
אם הפהן המשיח יחטא. ואם כל עדת ישראל
ישגו, והכא אשר נשיא יחטא, ולא כתיב ואם
נשיא יחטא, מאי קא מיירי.

אלא, אלין פהניא לא משתפחי הכי בחטאה,
דהא כהן נטיר גרמיה תדירא, בגין
דמטולא דמאריה עליה בכל יומא, ומטולא
דישראל פלהו, ומטולא דכל חד וחד, ועל
דא תוהא איהו כד יחטא, ובגין כף ואם
פתיב. וכן ואם כל עדת ישראל ישגו, תוהא
הוא דכלהו ישתכחו בחובה חד, דאי אלין
יחטאון, אלין לא יחטאון, ובגיני כף ואם
פתיב. אבל הכא אשר נשיא יחטא, ודאי, בגין
דלביה גס ביה, ועמא אזלין אבתריה, ואתמנון
תחותוי. ועל דא אשר נשיא יחטא. כגון דעבר
על מצות לא תעשה, והוא עביד חד מנייהו,
ועל דא לא כתיב ביה ואם, דהא מלוי לא
בספקא הוו.

רבי יהודה פתח, (שמות לה) והנשאם הביאו את
אבני השם ואת אבני המלואים לאפוד
ולחשן. מאי שנא דמלין אלין אקריבו
נשיאים, ולא בר נש אתרא, והא כתיב (שמות
לה) כל נדיב לבו יביאה את תרומת יי', וכתיב
(שמות לה) ואבני שהם ואבני מלואים לאפוד
ולחשן.

אלא, אמר קדשא ברוך הוא, אף על גב
דבכלא תליא האי נדבה, סליקו אלין
אבנים לנשיאים. מאי טעמא, בגין דעל לבא

לנשיאים. מה הטעם? משום שהן נמצאות על לב הפהן. אמר הקדוש ברוך הוא, יבואו נשיאים שלכם גם בהם, ויביא את האבנים הללו שנמצאות על לבו של הפהן, ויתכפר עליהם מגפות לבם. וכתוב והיו על לב אהרן כבאו לפני ה', ועל זה - והנשיאים הביאו את אבני השהם ואת אבני המלאים, לכפר עליהם.

ומשום כך, אשר נשיא יחטא, ודאי. ועשה אחת מפל מצות ה' אלהיו אשר לא תעשינה, כמו שבארנו, שעבר על מצות לא תעשה. או הודע אליו חטאתו. שמשום שלבו גם בו, לא משגיח בחטאיו, ואחר כך נודע לו ועשה מזה תשובה.

רבי יהודה ורבי יוסי היו יושבים לילה אחד ועוסקים בתורה. אמר רבי יהודה לרבי יוסי, ראיתי שצחות התורה בלילה יותר מאשר ביום. למה זה? אמר לו, משום שהצחות של תורה שבכתב היא תורה שבעל פה, ותורה שבעל פה שולטת בלילה, ומתעוררת יותר מאשר ביום, ובזמן שהיא שולטת, אז קצת הצחות של התורה.

פתח רבי יוסי ואמר, (איוב לה) ולא אמר איה אלוה עשי נתן זמירות בלילה. בא ראה, בשעה שמתעוררת רוח צפון ונחלק הלילה, הרי בארו ששלהבת אחת יוצאת ומכה תחת כנפי התרנגול ומקיש את כנפיו וקורא. ואותה שלהבת, בזמן שמגיעה אליו ומתעוררת כנגדו, הוא מסתכל בה ומזדעזע וקורא, ומסתכל ומשגיח בשביל כבוד רבונו פדי לעשות רצונו, וקורא לבני האדם.

בצד של הגבורה הוא בא

דכהנא אשתכחו. אמר קדשא בריך הוא, ליתו נשיאים דלבייהו גם בהו, וייתון אלין אבנים דאינון משתפחי על לבא דכהנא, ויתכפר עלייהו מגפות לבייהו, וכתוב (שמות כח) והיו על לב אהרן כבאו לפני יי', ועל דא והנשיאים הביאו את אבני השהם ואת אבני המלואים לכפרא עלייהו.

ובגין כך אשר נשיא יחטא ודאי. ועשה אחת מפל מצות יי' אלהיו אשר לא תעשינה, כמה דאוקמוה, דעבר על מצות לא תעשה. או הודע אליו חטאתו. דבגין דלביה גם ביה, לא אשגח בחטאיה, ולבתר אתיידע ליה, ועביד מניה תשובה.

רבי יהודה ורבי יוסי הוו יתבי חד ליליא, ולעאן באורייתא. אמר רבי יהודה לרבי יוסי, חמינא דצחותא דאורייתא בליליא, הוא יתיר מביממא, אמאי. אמר ליה, בגין דצחותא דתורה שבכתב, תורה שבעל פה הוא. ותורה שבעל פה, בליליא שלטא ואתערת יתיר מביממא, ובזמנא דאיהי שלטא, כדין איהו צחותא דאורייתא.

פתח רבי יוסי ואמר, (איוב לה) ולא אמר איה אלוה עושי נתן זמירות בלילה. תא חזי, בשעתא דאתער רוח צפון, ואתפלג ליליא, הא אוקמוה, דשלהובא חד נפיק, ובטש תחות גדפוי דתרנגולא, ואקיש גדפוי וקארי. וההוא שלהובא בזמנא דמטי גביה, ואתער לקבליה, אסתכי ביה, ואזדעזע וקארי, ואסתכי ואשגח בגין יקרא דמאריה, למעבד רעותיה, וקארי לון לבני נשא.

ועל דא אקרי שכוי, אשגחא. ואקרי גבר, בגין דאתער בשלהובא (דף כ"ג ע"ב) דגבורה,

ולכן נקרא שכוי, השגחה. ונקרא גבר, שמתעורר בשלהבת

לְעוֹרֵר אֶת הָעוֹלָם, וְאִז אֹתָם בְּנֵי הָאָמוּנָה עוֹמְדִים וְנוֹתְנִים גְּבוּרָה וְכַח לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וְאִז נִקְרָאת רֵנַת הַתּוֹרָה. וְלִכְן דָּוֵד יָרַשׁ אֶת הַמְּלָכוּת הוּא וּבְנָיו לְעוֹלָמִים וּלְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

וּבְשֵׁה־תִרְנְגוּל קוֹרָא וּבְנֵי אָדָם יִשְׁנִים בְּמִטּוֹתֵיהֶם וְאִינָם מִתְעוֹרְרִים, הַתִּרְנְגוּל קוֹרָא אַחַר כֶּף, וְאוֹמֵר מַה שְּׂאוֹמֵר, וְהָרִי פִּרְשִׁיָּהּ. אַחַר כֶּף מִכָּה בְּכַפּוֹי וְאוֹמֵר: אוֹי לְפִלוֹנֵי הַנְּזוּף שֶׁל רַבּוֹנוֹ, שְׁעֹזֵב אֶת רַבּוֹנוֹ, וְלֹא עוֹרֵר אֶת רוּחוֹ וְלֹא מִשְׁגִּיחַ עַל כְּבוֹד רַבּוֹנוֹ.

בְּשֵׁמַאֵר הַיּוֹם, הַפְּרוּז קוֹרָא עָלָיו וְאוֹמֵר: וְלֹא אָמַר אִיָּה אֱלוֹהַ עֲשֵׂי נִתְּן זְמֵרוֹת בְּלִילָהּ. לְסִיעַ לֹו בְּאוֹתָן הַתְּשַׁבְּחוֹת, וְשִׁיָּהּ הַכַּל בְּסִיּוּעַ אַחַד. עֲשֵׂי? ! עוֹשֵׁנִי הִיָּה צְרִיף לְהִיּוֹת! מַה זֶה עֲשֵׂי? אֵלֹא בְּשַׁעַה שְׂאָדָם קָם בְּחֻצוֹת הַלִּילָהּ וּמִשְׁתַּדֵּל בְּרֵנַת הַתּוֹרָה, שְׂרֵנַת הַתּוֹרָה לֹא נִקְרָאת אֵלֹא בְּלִילָהּ, וּכְשֶׁהוּא נִמְצָא בַּתּוֹרָה כְּשֵׁמַאֵר הַיּוֹם, הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וּכְנִסֵּת יִשְׂרָאֵל מִתְקַנֵּים לֹו חוּט אַחַד שֶׁל חֶסֶד לְהַנְצִל מִן הַכַּל, וְלְהָאִיר לֹו בֵּין הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲנִי שְׂמַעְתִּי שְׂאָמַר רַבִּי אַבָּא אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, אִיָּה אֱלוֹהַ עֲשֵׂי, עוֹשֶׂה לִי הִיָּה צְרִיף לְהִיּוֹת! מַהוֹ עֲשֵׂי? אֵלֹא כְּמוֹ שְׂאָמַרְתָּ, בְּשַׁעַה שֶׁהוּא קָם בְּלִילָהּ וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, כְּשֵׁמַאֵר הַיּוֹם מִתְעוֹרֵר אַבְרָהָם בְּאוֹתוֹ חוּט שְׁלוֹ, שְׁכַתוּב בּוֹ (בְּרַאשִׁית יד) אִם מַחוּט וְעַד שְׂרוּף נַעַל וְגו'. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וּכְנִסֵּת יִשְׂרָאֵל מִתְקַנֵּים אוֹתוֹ, וְעוֹשִׂים אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. זֶהוּ שְׁכַתוּב אֱלוֹהַ עֲשֵׂי. וְהָרִי פִּרְשִׁיָּהּ, א"ל ו"ה. א"ל - זֶה אַבְרָהָם, שְׁכַתוּב בּוֹ, הָאֵל

בְּסִטְרָא דְגְבוּרָה קָא אֲתִיָּא לְאַתְעָרָא בְּעֵלְמָא. כְּדִין אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא קִימִין, וְיִהְבִּין גְּבוּרָה וְחִילָא לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וּכְדִין אִקְרִי רֵנַה דְּאוֹרִייתָא. וְעַל דָּא, יְרִית דְּוֹד מְלָכוּתָא הוּא וּבְנוֹי לְעֵלְמִין וּלְדָרֵי דְרִין.

וְכַד תִּרְנְגוּלָא קְאָרִי, וּבְנֵי נְשָׂא נְיִימֵי בְּעַרְסִייהוּ, וְלֹא מִתְעָרִי. תִּרְנְגוּלָא קְאָרִי לְבַתָּר, וְאָמַר מַה דְּאָמַר, וְהָא אוּקְמוּהָ. לְבַתָּר בְּטַשׁ בְּגַדְפוּי, וְאָמַר, וְוִי לְפִלְנִיָּא נְזִיף דְּמֵאֲרִיָּה, שְׁבִקָא דְּמֵאֲרִיָּה, דְּלֹא אֲתַעַר רוּחִיָּה, וְלֹא אֲשַׁגַּח לִיקְרָא דְּמֵאֲרִיָּה.

כַּד נְהִיר יְמָמָא, כְּרוּזָא קְרִי עֲלֵיהּ וְאָמַר, וְלֹא אָמַר אִיָּה אֱלוֹהַ עוֹשֵׂי נוֹתָן זְמִירוֹת בְּלִילָהּ, לְסִיּוּעָא לִיָּה בְּאֵינּוֹן תְּשַׁבְּחוֹן, וְלִמְהִיָּוִי כְּלָא בְּסִיּוּעָא חֲדָא. עוֹשֵׂי, עוֹשֵׁנִי מִיבְעֵי לִיָּה, מַהוֹ עוֹשֵׂי. אֵלֹא, בְּשַׁעַתָּא דְּבַר נֶשׁ קָם בְּפִלְגוֹת לִילָא, וְאַשְׁתַּדֵּל בְּרֵנַה דְּאוֹרִייתָא, דְּרֵנַה דְּאוֹרִייתָא לֹא אֲתַקְרִי, אֵלֹא בְּלִילָא. וְכַד אִיָּהוּ אֲשַׁתְּכַח בְּאוֹרִייתָא, כַּד נְהִיר יְמָמָא, קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא וּכְנִסֵּת יִשְׂרָאֵל מִתְקַנֵּי לִיָּה בְּחַד חוּטָא דְּחֶסֶד לְאַשְׁתַּזְבָּא מִכְּלָא וּלְנַהֲרָא לִיָּה בֵּין עֲלִיָּין וְתַתָּאִין.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲנָא שְׂמַעְנָא דְּאָמַר רַבִּי אַבָּא הָאִי קְרָא, אִיָּה אֱלוֹהַ עֲשֵׂי, עוֹשֶׂה לִי מִיבְעֵי לִיָּה, מַהוֹ עוֹשֵׂי. אֵלֹא כְּמַה דְּאָמַרְתָּ, בְּשַׁעַתָּא דְּאִיָּהוּ קָם בְּפִלְגוֹת לִילָא, וְאַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרִייתָא, כַּד נְהִיר יְמָמָא, אֲתַעַר אַבְרָהָם בְּהִיָּהוּ חוּטָא דִּילִיָּה, דְּכַתִּיב בֵּיהּ (בְּרַאשִׁית יד) אִם מַחוּט וְעַד שְׂרוּף נַעַל וְגו'. וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּכְנִסֵּת יִשְׂרָאֵל מִתְקַנֵּי לִיָּה, וְעַבְדֵי לִיָּה בְּכָל יוֹמָא בְּרִיָּה חֲדָשָׁה, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב אֱלוֹהַ עוֹשֵׂי.

וְהָא אוּקְמוּהָ, א"ל ו"ה. א"ל: דָּא אַבְרָהָם.

דְּכַתִּיב, בִּיּה, הָאֵל הַגָּדוֹל. וְ דָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא. ה' דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְדָא הוּא אֱלֹהֵי. וְאִינוּן עֲבָדִין לִיה לְבַר נָשׁ, וּמְתַקְנִין לִיה בְּכָל יוֹמָא, וּבְגִין כֶּף כְּתִיב, עֲשֵׂי, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים קמט) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׁיו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי כֶּף הוּא, וְכֹלָא חַד מִלָּה.

רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח וְאָמַר, אוּ הוֹדַע אֱלִיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא. הוֹדַע אֱלִיו, מִסְטָרָא דְמָאן, אוּ יָדַע (נ"א נודע) חֲטָאתוֹ מִיבְעֵי לִיה, מַהוּ הוֹדַע אֱלִיו. אֲלֵא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא פְּקִיד לְכֶנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, לְאוֹדַעָא לִיה לְבַר נָשׁ, הַהוּא חוּבָא דְהוּא חָב, וּבְמָה מוֹדַע לִיה, בְּדִינְהָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (איוב כ) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאָרְצָן מִתְקוּמְמָה לוֹ. הוֹדַע אֱלִיו, כְּמָאן דְּפְקִיד לְאַחֲרָא.

דְּתַנִּינן בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ חָב קָמֵי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלֵא אֲשַׁגַּח בְּחֲטָאֵיהּ לְאַהֲדָרָא בְּתִיבְתָא קָמֵי מְאָרִיָּה, וְאֲשַׁדֵּי לִיה בְּתַר כְּתִפִּיָּה, נִשְׁמַתִּיָּה מִמֶּשׁ סְלֶקַת וְאַסְהִידַת קָמֵי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא. כְּדִין, פְּקִיד מְלָכָא לְכֶנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר אוּ הוֹדַע אֱלִיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא, אוּשִׁיט דִּינָא עֲלֵיהּ, וְאוֹדַע לִיה חוּבֵיהּ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יחזקאל טו) הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַם אֶת תּוֹעֲבוֹתֶיהָ.

בְּתַר דְּמֵטֵי עֲלֵיהּ דִּינָא, כְּדִין אֲתַעַר רוּחָא לְמַהֲדַר בְּתִיבְתָא קָמֵי מְאָרִיָּה, וְאֲתַפְּנַע לְמַקְרַב קַרְפְּנָא, דְּהָא מָאן דְּלַפִּיָּה גַם בִּיָּה, חָטִי, וְאַנְשֵׁי חֲטָאֵיהּ, וְלֵא אֲשַׁגַּח עֲלֵיהּ, וְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא זְמִין לְקַבְּלֵיהּ, וּפְקִיד לְאוֹדַעָא לִיה לְהַהוּא חוּבָא, בְּגִין דְּלֵא יִתְנַשֵּׁי מִנֵּיהּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָכִי הוּא וְדָאֵי (ס"א מְגִלָּת דְּהַכִּי) וְהָכִי

הַגָּדוֹל. ו' - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. ה' - זו כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְזֶה הוּא אֱלֹהֵי. וְהֵם עוֹשִׂים אֶת הָאֲדָם וּמְתַקְנִים אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם, וּמִשּׁוּם כֶּף כְּתוּב עֲשֵׂי, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (תהלים קמט) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׁיו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי כֶּף הוּא, וְהַכֵּל דְּכַר אָחַד.

רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח וְאָמַר, אוּ הוֹדַע אֱלִיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא. הוֹדַע אֱלִיו, מִצַּד שֶׁל מִי? אוּ יָדַע (נודע) חֲטָאתוֹ הִנֵּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת! מַה זֶה הוֹדַע אֱלִיו? אֲלֵא שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצַוֵּה אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְהוֹדִיעַ לְאָדָם אוֹתוֹ הַחֲטָא שֶׁהוּא חָטָא, וּבְמָה מוֹדִיעָה לוֹ? בְּדִינְהָ, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (איוב כ) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאָרְצָן מִתְקוּמְמָה לוֹ. הוֹדַע אֱלִיו, כְּמִי שְׁמַצְוָה לְאַחַר.

שְׁשַׁנִּינוּ, בְּשַׁעְתָּא שְׁאָדָם חוּטָא לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֵא מִשְׁגִּיחַ עַל חֲטָאוֹ לְחֹזַר בְּתִשּׁוּבָה לְפָנֵי רַבּוֹנוֹ, וְזוֹרֵק אוֹתוֹ אַחַר כְּתַפּוֹ, נִשְׁמַתוֹ מִמֶּשׁ עוֹלָה וּמַעֲרִידָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵז מְצַוֵּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכֶנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְאוֹמַר: אוּ הוֹדַע אֱלִיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא, הוֹשִׁיטֵי אֶת הַדִּין עֲלֵיו וְהוֹדִיעֵי לוֹ אֶת חֲטָאוֹ, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (יחזקאל טו) הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַם אֶת תּוֹעֲבוֹתֶיהָ. אַחַר שְׁמַגִּיעַ עֲלֵיו הַדִּין, אֵז מִתְעוֹרְרַת רוּחַ לְחֹזַר בְּתִשּׁוּבָה לְפָנֵי רַבּוֹנוֹ, וְנִכְנַע לְהַקְרִיב קַרְבָּן, שְׁהָרִי מִי שְׁלֻבּוֹ גַם בּוֹ, חוּטָא, וְשׁוֹכַח חֲטָאוֹ וְלֵא מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיו, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן כְּנֶגְדּוֹ, וּמְצַוֵּה לְהוֹדִיעַ לוֹ אֶת אוֹתוֹ הַחֲטָא, כְּדִי שְׁלֵא יִשְׁתַּכַּח מִמֶּנּוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כֶּף זֶה וְדָאֵי (מנצח שְׁכָר) וְכֶף מְצַאנּוּ בְּדוֹד, שְׁפִיזוֹן שַׁעֲשֵׂה אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה שֶׁל בֵּית שְׁבַע,

אֲשַׁפְּחֵנָּא בְּדוֹד, דְּכִיּוֹן דְּעַבְדַּת הַהוּא עוֹבְדָא דְּבַת שְׁבַע, לֵא אֲשַׁגַּח

לֹא הִשְׁגִּיחַ בוֹ. אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אַתָּה שְׂכַחְתָּ אוֹתוֹ! ? אֲנִי אֶזְפִּיר לָךְ. מִיָּד מַה כְּתוּב? (שמואל ב יב) אַתָּה הָאִישׁ כֹּה אָמַר ה'. אַתָּה הָאִישׁ שְׁלֵא זָכַרְתָּ אוֹתוֹ, אַתָּה הָאִישׁ שְׂשַׁכַּחְתָּ אוֹתוֹ. וּבִמָּה הוֹדִיעַ לוֹ? בְּדִין.

אָרְף כָּאֵן, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר, הוֹדַע אֵלָיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא, וְהַדָּבָר יָפֵה, וְכֵן הוּא, שְׁלֵא כְּתוּב אוֹ נוֹדַע אֵלָיו, כְּמוֹ שְׂכַחְתָּ (שמות כא) אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נִגַּח הוּא, וּמִי שְׁעוֹמֵד בְּלִילָה לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה, הַתּוֹרָה מוֹדִיעָה לוֹ אֵת חֲטָאוֹ, וְלֹא בְּדַרְךְ שֶׁל דִּין, אֲלֵא כְּמוֹ אִם שְׁמוֹדִיעָה לְבָנָה בְּדָבָר רָף, וְהוּא אֵינוֹ שׁוֹכַח אוֹתוֹ, וְשׁוֹב בְּתִשְׁבָּה לְפָנָיו רְבוּנוֹ.

וְאִם תֹּאמְרוּ, דָּוִד, שְׁהִיָּה קָם בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, לָמָּה הִתְעוֹרְרוּ עֲלָיו בְּדִין? אֲלֵא דָּוִד שׁוּנָה, שֶׁהוּא עֹבֵר בְּמַה שְׁנִקְשֶׁר, וְצָרִיף דִּין, וּבִמָּה שְׁעֹבֵר הוּא נִדוּן. הוּא חָטָא כְּנִגְדַּת הַמְּלָכוֹת הַקְדוּשָׁה וְלִירוּשָׁלַיִם הַקְדוּשָׁה, וּמִשׁוֹם כֵּן גָּרַשׁ מִירוּשָׁלַיִם, וְהַמְּלָכוֹת הוֹסִרָה מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁהִתְתַּקֵּן כְּרָאוּי (וַתִּעֲנִישׁ).

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַה זֶה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִעֲנִישׁ אֵת דָּוִד עַל יְדֵי בְנוֹ, שְׂכַחְתָּ (שמואל ב יב) הַנְּגִי מְקִים עֲלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתְךָ? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָרִי בְּאָרְנוֹ, מִשׁוֹם שְׂאֵם יַעֲמֵד עֲלָיו אִישׁ אַחֵר, לֹא יִרְחַם עֲלָיו. אָמַר לוֹ, וְהָרִי אֲבִשְׁלוֹם רָעָה לְהִרְגֵּ אֵת אָבִיו בְּכַמָּה עֲצוֹת רְעוּת (חבל תחבולות) עֲלָיו יוֹתֵר מֵאֲדָם אַחֵר? אָמַר לוֹ, לֹא שְׂמַעֲתִי.

אָמַר לוֹ, אֲנִי שְׂמַעֲתִי, דָּוִד חָטָא בְּבַת שֶׁבַע סִתָּם. אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יָבֵא בֶן שֶׁל בַּת אֵל תֹּאֵר, מִהֶקְרָב. מִכָּאֵן לְמִדְּנוֹ, מִי סוֹרֵר וּמוֹרָה. מַה הַטַּעַם? מִשׁוֹם

בֵּיה. אָמַר לִיָּה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵת אֲנִשִּׁית לִיָּה, אֲנָא אֲדַפְרָנָא לָךְ. מִיָּד מַה כְּתִיב, (שמואל ב יב) אַתָּה הָאִישׁ כֹּה אָמַר ה', אַתָּה הָאִישׁ דְּלֹא דְכָרִית לִיָּה, אַתָּה הָאִישׁ דְּאֲנִשִּׁית לִיָּה, וּבִמָּה אוֹדַע לִיָּה בְּדִינָא.

אוֹרְף הָכָא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָאֵמַר, הוֹדַע אֵלָיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְשָׁפִיר מְלָה, וְהָכִי הוּא, דְּלֹא כְּתִיב אוֹ נוֹדַע אֵלָיו, כְּמָה דְכְּתִיב, (שמות כא) אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נִגַּח הוּא, וּמֵאֵן דְּקָאִים בְּלִילָא לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, אוֹרֵייתָא קָא מוֹדַעָא לִיָּה חוֹבִיָּה, וְלֹא בְּאוֹרַח דִּינָא אֲלֵא כְּאִימָא דְאוֹדַעָא לְכַרְהָ, בְּמַלְה רְכִיף, וְהוּא לֹא אֲנִשִּׁי לִיָּה, וְתָב בְּתִיבְתָא קָמִי מְאָרִיָּה.

וְאִי תִימָא דָּוִד, דְּהָוָה קָם בְּפִלְגּוֹ לִילָא, אֲמַאי אֲתַעְרוּ עֲלֵיהָ בְּדִינָא, אֲלֵא שְׂאֲנִי דָּוִד, דְּאִיהוּ עֹבֵר בְּמַה דְּאֲתַקְשֶׁר, וּבְעָא דִינָא, וּבִמָּה דְעֹבֵר אֲתַדָּן. הוּא חָטָא לְקַבְּלִיָּה דְּמַלְכוּתָא קְדִישָׁא וּלְגַבֵּי יְרוּשָׁלַיִם קְדִישָׁא, וּבְגִין דָּא אֲתַתְּרָךְ מִירוּשָׁלַיִם, וּמַלְכוּתָא אַעֲדִיו מִנִּיָּה, עַד (דף כ"ד ע"א) דְּאֲתַתְּקֵן כְּדָקָא יְאוּת. (וַתִּעֲנִישׁ).

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַהוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַעֲנִישׁ לִיָּה לְדָוִד עַל יְדֵא דְבִרְיָה, דְכְּתִיב, (שמואל ב יב) הַנְּגִי מְקִים עֲלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתְךָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא אוֹקִימָנָא, בְּגִין דְּאִי יְקוּם עֲלֵיהָ בַר נֶשׁ אַחֲרָא, לֹא יִרְחַם עֲלֵיהָ. אָמַר לִיָּה, וְהָא אֲבִשְׁלוֹם בְּעָא לְקַטְלָא לְאָבוּי בְּכַמָּה עֵיטִין בִּישִׁין (דבר) עֲלֵיהָ, יִתִּיר מִבַּר נֶשׁ אַחֲרָא. אָמַר לִיָּה לֹא שְׂמַעֲנָא.

אָמַר לִיָּה, אֲנָא שְׂמַעֲנָא, דָּוִד חָטָא בְּבַת שֶׁבַע סִתָּם. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לִיתִי בְּרָא דְבַת אֵל נְכָר, וְיִנְקוּם נוֹקְמָתָא, וּמֵאֵן אִיהוּ. דָּא

נְכָר וְיִנְקָם נְקָמָה, וּמִיָּהוּ? זֶה אֲבִשְׁלוֹם, שְׁהִיָּה בְּנָה שֶׁל יִפְתַּ שְׁלוֹקָתָהּ הָאִשָּׁה הַזֹּאת בְּקָרָב וְחוֹמֵד אוֹתָהּ, לְסוּף יוֹצֵא מִמֶּנָּה בֶּן

אבְשָׁלוּם, דְּבִרָה דִּיפְתָת תוֹאֵר הָהּ, מְקַרְבָּא.
מִפְּאֵן אוֹלִיפְנָא, מֵאֵן דְּנָטִיל אֶתְתָּא דָּא בְּקַרְבָּא,
וְחָמִיד בְּהּ, לְסוּף נָפִיק מִנָּה בֵּין סוּרֵר וּמוֹרָה.
מֵאִי טַעְמָא בְּגִין דְּעַד כְּעוֹן, לָא פְּסָקָא מִנָּה
זוֹהֲמָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, (ישעיה סב) נִשְׁבַּע יְיָ בִּימִינוֹ
וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ, הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ. אָבָל תָּא
חֲזִי, כָּל זְמַנָּא דְּבֵר נֶשׁ חֲטִי קָמִי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, אֵית דְּרָגָא דְּאֶשְׁתְּמוּדְעָא לְעִילָא לְקַבְּלִי
הָאִי חֲטָאָה, לְדִיִּינָא לִיהּ לְבַר נֶשׁ, וְאֶסְתַּפֵּל (ס"א
וְאֶסְתַּבֵּם) עָלֶיהָ, אִי תָב בְּתִיּוּבְתָא שְׁלִימְתָא קָמִי
מְאֲרִיהּ, אֶתְעַבְר חוֹבִיָּהּ, וְדִינָא לָא שְׁלֵטָא
עָלוֹי, וְלָא מְאֲטִי עָלוֹי. אִי לָא תָב, אֶתְרָשִׁים
הֵהוּא חֲטָאָה לְגַבִּי הֵהוּא דְּרָגָא. אוֹסִיף
לְמַחֲטִי, הָא דְּרָגָא אֶתְרָא אֶזְדַּמֵּן לְקַבְּלִיהּ,
וְאֶסְתַּפֵּם בְּדְרָגָא קְדָמָאָה, כְּדִין בְּעִנָּא תְּשׁוּבָה
יִתִיר. (ואי לא תב) וְאִי אוֹסִיף לְמַחֲטִי, אוֹסִיף דְּרָגָא
עַל דְּרָגָא, עַד דְּאֶשְׁלִים לְחַמְשָׁה דְּרָגִין.

בֵּינן דְּאֶתְתַּקֵּן יְמִינָא לְקַבְּלִיהּ, וְאֶסְתַּבֵּם עָלֶיהָ.
הָא שְׁמָאֲלָא זְמִינָא, לְאֶסְכַּמָּא בִּימִינָא,
וְלֹאֲתַפְלְלָא בִּיהּ. כִּינן דְּשְׁמָאֲלָא אֶסְתַּבֵּם
בִּימִינָא, כְּדִין לָא תְלִיָּא בְּתְשׁוּבָה, וְהָא
אוֹקְמוּהָ, וְכְדִין כְּלָא אֶסְתַּכְּמוּ עָלֶיהָ בְּדִינָא,
וְדִינָא שְׂרִיא עָלֶיהָ.

וְכַד דִּינָא אֶשְׁתַּלִּים וְשְׂרִיא עָלֶיהָ דְּבֵר נֶשׁ, כְּדִין
אֶסְתַּיִים וְאֶתְתַּקְנוּ אֶצְבְּעָן, חֲמֵשׁ בְּגוּ
חֲמֵשׁ, יְמִינָא בְּשְׁמָאֲלָא, לְאֶחְזָאָה דְּהָא כְּלָא
אֶסְתַּכְּמוּ עָלֶיהָ בְּהֵהוּא דִּינָא, וְיָדוּי מְתִישְׁרֵן,
לְאֶחְזָאָה מְלָה בְּלָא כְּוֹנָה דְּבֵר נֶשׁ, וְלָא יִתְכַוֵּן
בִּיהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות טו) יְמִינָהּ יְיָ נֶאֱדָרִי
בְּכַח יְמִינָהּ יְיָ תִרְעֵץ אוֹיֵב. לְאֶתְכַלְלָא שְׁמָאֲלָא

שְׂעַד עַכְשׁוּ לָא פְּסָקָה מִמֶּנּוּ
זוֹהֲמָה, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, נִשְׁבַּע ה'
בִּימִינוֹ וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ, הַפְּסוּק הַזֶּה
פְּרִשׁוּהוּ. אָבָל בָּא רָאָה, כָּל זְמַן
שְׂאָדָם חוֹטֵא לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּף
הוּא, יֵשׁ דְּרָגָה אַחַת נוֹדְעַת
לְמַעַלָּה כְּנֶגֶד הַחֲטָא הַזֶּה לְדוֹן
אֶת הָאָדָם, וּמְסַתְּפֶלֶת (ומסכימה)
עָלָיו. אִם שָׁב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה
לְפָנָי רְבוּנוֹ, מְעַבְר חֲטָאוֹ וְאִין
הַדִּין שׁוֹלֵט עָלָיו וְלֹא מְגִיעַ עָלָיו.
וְאִם לֹא שָׁב, נִרְשָׁם אוֹתוֹ הַחֲטָא
לְאוֹתָהּ הַדְּרָגָה. אִם הוֹסִיף לְחַטָּא,
הָרִי דְרָגָה אַחֲרַת מְזַדְּמֶנֶת כְּנֶגְדּוֹ
וּמְסַפִּימָה עִם הַדְּרָגָה הָרֵאשׁוֹנָה,
וְאֵז צְרִיף תְּשׁוּבָה יִתְרָה. (ואם לא
ש) וְאִם מוֹסִיף לְחַטָּא, מוֹסִיף
דְּרָגָה עַל דְּרָגָה, עַד שְׁמִשְׁלִים
לְחַמֵּשׁ דְּרָגוֹת.

כִּינן שְׁהֵימִין הַתַּתְּקֵן כְּנֶגְדּוֹ
וְהַסְּכִים עָלָיו, הָרִי הַשְּׂמָאל מְזַמֵּן
לְהַסְּכִים עִם הֵימִין וְלְהַפְּלֵל בּוֹ.
כִּינן שְׁהַשְּׂמָאל מְסַכִּים עִם הֵימִין,
אֵז כְּבֵר לֹא תְלוּי בְּתְשׁוּבָה, וְהָרִי
פְּרִשׁוּהָ, וְאֵז הַפֵּל מְסַכִּימִים עָלָיו
כְּדִין, וְהַדִּין שׁוֹרָה עָלָיו.

וּבְשִׁהֲרִין נִשְׁלָם וְשׁוֹרָה עַל הָאָדָם,
אֵז מְסַתֵּים וּמְתַתְּקִנּוֹת הָאֶצְבְּעוֹת
חֲמֵשׁ בְּתוּף חֲמֵשׁ, יְמִין בְּשְׂמָאל,
לְהֵרָאוֹת שְׁהָרִי הַפֵּל הַסְּכִימוּ עָלָיו
בְּאוֹתוֹ דִּין, וְיָדוּי מְתִישְׁרוֹת
לְהֵרָאוֹת דְּבֵר כְּפִלִי כּוֹנֵת הָאָדָם,
וְלֹא הַתְּכַוֵּן בּוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב,
(שמות טו) יְמִינָהּ ה' נֶאֱדָרִי בְּכַח
יְמִינָהּ ה' תִּרְעֵץ אוֹיֵב, לְהַפְּלֵל
שְׂמָאל בִּימִין, וְנִשְׁלָם הַדִּין, וְאֵז
זוֹהִי עֲמִידָה שֶׁל הַפֵּל. וְלִכְּנֵן,
כְּשִׁרְוּצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּף הוּא לְקַיִם
הַפֵּל, כְּתוּב (ישעיה סב) נִשְׁבַּע ה'
בִּימִינוֹ וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ וְגו'.

בִּימִינָא, וְאֶשְׁלִים דִּינָא, וְכְדִין הוּא קָיְמָא דְּכְלָא. וְעַל דָּא, כַּד בְּעָא קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְקַיְמָא כְּלָא, כְּתִיב (ישעיה סב) נִשְׁבַּע יְיָ בִּימִינוֹ וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ וְגו'.

רבי יהודה פתח, פתח, פתח (ויקרא כג)
 פרי עץ הדר פתח תמרים. פרי
 עץ הדר מה הוא? זה אתרוג. וכי
 אתרוג מעץ הדר הוא? והרי כמה
 קוצים יש סביבו, מכאן ומכאן,
 ואתה אמרת פרי עץ הדר? אלא
 סוד הדבר, שפתוח ויבן ה'
 אלהים את הצלע אשר לקח מן
 האדם לאשה ויבאה אל האדם.
 וכתוב עצם מעצמי וכשר
 מבשרי, וזהו פרי עץ הדר. מנין
 לנו שאדם נקרא עץ? שפתוח פי
 האדם עץ השדה.

בפת תמרים, שעולים לשבעים
 שנים, ובו נתקנו שבעים שנים
 עליונות. וזה כפות למעלה
 ולמטה, ולכן נקרא פתח, כמו
 שנאמר כפיתו, שעולה לכאן
 ולכאן. וזהו שפתוח פי כל בשמים
 ובארץ, דוקא.

רבי יוסי אמר, פרי עץ הדר - זה
 מזבח, שעושה פרות, ומעלה
 נצנים לכל הצדדים. מה הטעם?
 משום שכל שבעים השנים
 נותנים לה חלק, והיא מתברכת
 מכלם. מה זה אומר? משום שמי
 שחוטא אל המזבח, הוא חוטא
 בכל, שהרי כפות כנגד אותו
 שכפות למעלה, ולכן נקשרו זה
 עם זה, פרי עץ הדר כפת תמרים,
 ולא כתוב וכפת תמרים.

כתוב (ויקרא ז) זאת משחת אהרן
 ומשחת בניו. מה זה אומר? אלא
 זאת - זה מזבח, שנמשח על יד
 אהרן, שכתוב ומשחת את מזבח
 העולה ואת כל פליו. ומשחת (ו)
 משחת בניו, שהרי נמשח מכלם,
 ומתגדל ומתברך ומטטה.

בא ראה, פחג סוכבים את
 המזבח פעם אחת בכל יום, ואחר
 כך שבע פעמים. מה זה אומר?
 אלא, למלך שהזמין אורחים

רבי יהודה פתח, פתח, פתח (ויקרא כג)
 פרי עץ הדר, מאן הוא. דא
 אתרוג. וכי אתרוג מעץ הדר הוא, והא כמה
 קוצין אית סחרניה, מכאן ומכאן, ואת אמרת
 פרי עץ הדר. אלא רזא דמלה, דכתיב, (בראשית
 ז) ויבן יי' אלהים את הצלע אשר לקח מן
 האדם לאשה ויבאה אל האדם. וכתיב (בראשית
 ח) עצם מעצמי וכשר מבשרי, ודא הוא פרי
 עץ הדר. מנלן דאדם עץ אקרי. דכתיב, (דברים
 ט) כי האדם עץ השדה.

בפת תמרים, דסליק לשבעין שנין, וביה
 אשתכללו שבעין שנין עלאין. ודא
 אכפת ואתקשר לעילא ותתא. ועל דא אקרי
 כפות, כמה דאת אמר כפיתו, דסליק להכא
 ולהכא. הך הוא דכתיב פי כל בשמים ובארץ
 דייקא.

רבי יוסי אמר, פרי עץ הדר דא מזבח, דעביד
 פירין, וסליק אבין לכל סטרין. מאי
 טעמא. בגין דכל ע' שנין, יתבין לה חולקא,
 ואתברכא מפלהו. מאי קא מיירי. בגין דמאן
 דחטי לגבי מזבח, בכלא חטי, דהא כפית
 לקבלי ההוא דכפית לעילא, ועל דא אתקשר
 דא בדא, פרי עץ הדר כפת תמרים ולא כתיב
 וכפת תמרים.

כתיב (ויקרא ז) זאת משחת אהרן ומשחת בניו.
 מאי קא מיירי. אלא, זאת: דא מזבח,
 דאתמשח על ידא דאהרן, דכתיב, (שמות מ)
 ומשחת את מזבח העולה ואת כל פליו.
 ומשחת (ס"א ז' משחת) בניו, דהא מפלהו אתמשח,
 ואתרבי, ואתברכא, ואתדכא.

תא חזי, פחג סוכבים את המזבח זמנא חדא
 בכל יומא, ושבעה זמנין לבתר. מאי קא
 מיירי. אלא, למלכא דזמין אושפיזין, ואתעסק בהו, והוה ליה למלכא

והתעסק עמהם, והיתה למלך בתי
יחידה. אמרה לו: אדוני המלך,
משום האורחים לא שמת לב
אלי? אמר לה: חייך בתי, מנה
אעלה לך בכל יום, (ששנה כבלם).

כך בכל יום ויום של החג
מקריבים ישראל כנגד אמות
העולם. אמר המזבח למלך
הקדוש: לכלם נמצאים מנות
וחלקים, ולי מה אתה נותן? אמר
לה: בכל יום ויום יסובבו אותך
שבעה ימים עליונים לברך אותך,
ונותנים לך שבעים חלקים (בכל
יום). רבי יוסי אמר, שבעים חלקים
בכל יום כנגד שבעים פרים
שנקרבים בחג.

רבי יהודה אמר, שבעה בכל יום,
משום שהרי מתברכת (ממקום)
מפלם, ולסוף שבעה הימים
מתברכת ממקום ששמן המשחה
נמצא. (ואחר כך) שבע פעמים, כנגד
כל אותם שבעה ימים פדי
להעמיד לה ברכות ממעין הנחל
שזורם תמיד ולא פוסק. נמצא
שמתברכת (תמיד) בכל יום ויום,
עד שבעה ימים שמתברכת
ממעין הנחל. וכן פעם אחרת
שבע פעמים כאחד, ומתקיימות
בה הברכות אחר כך מהמקום
העליון שהמעין יוצא ולא פוסק,
כפי שאמרנו.

בבב יום מכריזים עליה
ואומרים, (שמואל א-ב) עד עקרה
ילדה שבעה ורבת בנים אמללה.
עד עקרה ילדה שבעה - זו כנסת
ישראל, שמתברכת משבעה בכל
יום, ועולה לחשבון עליון. ורבת
בנים אמללה - אלו אמות עובדי
עבודה זרה שעולים ביום
הראשון לחשבון גדול, ואחר כך
מתמעטים והולכים בכל יום
ויום, ולכן המזבח מכפר על
חטאי ישראל, המזבח מטהר
אותם ומריק להם ברכות ממעלה
למטה.

בת יחידה, אמרה ליה, מארי מלפא, בגין
אושפיזין לא אשגחת עלי. אמר ליה, חייך
ברתי פרקטא חדא אסליק לך בכל יומא, (ד)
כ"ד ע"ב) (דשני כבלהו).

בך, בכל יומא ויומא דחג, מקריבין ישראל
לקבל אומין דעלמא. אמר מזבח למלפא
קדישא, לכלהו משתפחי מאנין וחולקין, ולי
מה אנת יהיב. אמר לה, בכל יומא ויומא
יסובבון לך שבעה יומין עלאין, לברכא לך,
ויהבין לך שבעין חולקין (בכל יומא), רבי יוסי
אמר שבעין חולקין בכל יומא לקבל שבעין
פריים דמתקרבים בחג.

רבי יהודה אמר, שבעה בכל יומא, בגין דהא
אתברכא (מאתר) מפלהו, ולסוף, שבעה
יומין, מתברכא מאתר דמשח רבותא אשתכח.
(ולבתר) שבעה זמנין, לקבל כל אינון שבעה
יומין, בגין לקיימא לה ברכאן מן מבוועא
דנחלא, דנגיד תדיר ולא פסיק, אשתכח
דאתברכא (תדיר) בכל יומא ויומא, עד שבעה
יומין דאתברכא מבוועא דנחלא. וכן זמנא
אחרא שבעה זמנין כחדא ואתקיימו ברכאן
לבתר מאתר עלאה דמבוועא נפיק ולא פסיק,
כדקאמרן.

בבב יומא, מכריזין עלה ואמרין, (שמואל א ב) עד
עקרה ילדה שבעה ורבת בנים אמללה.
עד עקרה ילדה שבעה: דא כנסת ישראל,
דאתברכא משבעה בכל יומא, וסליק לחושבון
עלאה. ורבת בנים אמללה, אלין אומין עובדי
עבודה זרה, דסלקין ביומא קדמא לחושבון
רב, ולבתר מתמעטין ואזלין בכל יומא ויומא.
ועל דא, מזבח מכפר על חוביהון דישראל
מזבח מדפי להון, ואריק להון ברכאן מעילא
לתתא.

וענף עץ עבות - זה המלך הקדוש, שאחוזו לשני צדדים. ומשום כך הדם שלשה ענפים, שיעשה ענף עץ עבות שאחוזו לכל צד. וערבי נחל - אלו שני עמודים, שמכאן יוצא לכפות תמרים. כפת תמרים, אחוזו למעלה ואחוזו למטה, והרי נתבאר. אתרוג יוצא מתוך הקוצים של האילן, וכך זה. גם כפת תמרים אחוזו בהם ודאי. כל מה שיוצא לעולם - מכאן יוצא ומכאן באים (נז"ק).

רבי יוסי פתח, ואבואה אל מזבח אלהים. מי זה מזבח אלהים? זהו המזבח שלמעלה, מזבח אלהים ודאי. והינו באר של יצחק, ולפעמים מזבח ה', כמו שנאמר גם מלפני מזבח ה'. ועל זה יורשים העולמות מכאן דין ורחמים, משום שהיא יונקת בצד הזה ובצד הזה, והרי בארו את הדבר.

רעיא מהימנא

מצוה זו, המועל בהקדש צריך להביא קרן וחמש. זהו שכתוב ואת חמשתו יוסף עליו, קרן ו'. החמש שלו ה'. וזו קרן היובל. קרן שהיתה במצחו של אותו פר שהקריב אדם הראשון. זהו העקר של כל הקרבנות. הקרן קימת לו לעולם הבא, והפרות שלו בעולם הזה. וזה ה' ה'. (ע"ב רע"ב)

רעיא מהימנא.

נפש פי תמעל מעל וגו'. רבי יצחק אמר, הרי פרשוה נפש ודאי. כתוב והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים את ה' אלהיך, וכתוב ואת נפש איביך יקלענה בתוך פה הקלע.

אשריהם הצדיקים שיש להם חלק עליון בקדוש-ברוך-הוא, בחלק הקדוש, בקדוש המלך, משום שהם מקדשים את עצמם בקדשות רבונם. וכל מי

וענף עץ עבות: דא מלפא קדישא, דאחיד לתרין סטרין. ובגין כך הדם תלת ענף, דיתעבד ענף עץ עבות, דאחיד לכל סטרא. וערבי נחל: אלין תרין קיימין, דמהכא נפיק, לכפות תמרים. כפות תמרים, אחיד לעילא ואחיד לתתא, והא אתמר. אתרוג נפקא מגו פובין דאילנא והכי הוא. כפות תמרים הכי נמי אחיד בהו ודאי, כל מה דנפיק לעלמא מהכא נפקא ומהכא אתיין. (ס"א אה"נ).

רבי יוסי פתח, (תהלים מג) ואבואה אל מזבח אלהים. מאן מזבח אלהים. דא הוא מזבח דלעילא, מזבח אלהים ודאי. והיינו באר דיצחק. ולזמנין מזבח יי', כמה דאת אמר (מלכים א ח) קם מלפני מזבח יי', ועל דא ירתין עלמין מהכא דינא ורחמי, בגין דהיא ננקא בהאי סטרא ובהאי סטרא, והא אוקמוה מלה.

רעיא מהימנא

פקודא דא, המועל בהקדש צריך להביא קרן וחמש. הדא הוא דכתיב, ואת חמשתו יוסף עליו קרן ו'. חומש דיליה ה'. ודא (יהושע ו) קרן היובל. קרן דהנה במצחיה דההוא פר דהקריב אדם הראשון. הא, איהו עקרא דכל קרבניא. הקרן קיימת לו לעולם הבא, ופירות דיליה בעלמא דין. ודא ה' ה'. (ע"ב רע"ב).

נפש פי תמעול מעל וגו', (ויקרא ה) רבי יצחק אמר, הא אוקמוה נפש ודאי. פתיב (שמואל א כה) והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את יי' אלהיך, וכתוב ואת נפש איביך יקלענה בתוך פה הקלע.

זכאין אינון צדיקייא דאית לון חולקא עלאה בקודשא בריך הוא, בחולקא קדישא, בקדושי מלפא, בגין דאינון מקדשי גרמייהו

שמתקדש, הקדוש ברוך הוא מקדש אותו, שכתוב (ויקרא כ) והתקדשתם והייתם קדשים. אדם מקדש עצמו מלמטה - מקדשים אותו מלמעלה. וכשמתקדש אדם בקדשת רבונו, מלבישים (מורשים) אותו נשמה קדושה, ירשת הקדוש ברוך הוא ויכנסת ישראל, ואז יורש את הכל. ואלו הם שנקראים בנים לקדוש - ברוך הוא, כמו שכתוב (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם, והרי פרושה.

בא ראה, כתוב תוצא הארץ נפש חיה, ופרושה נפש חיה סתם. ומאותו חלק ירש דוד המלך ונקשר בקשר עליון וירש מלכות, כמו שנאמר. ומשום כך והיתה נפש אדני צרויה בצרור החיים. והרי פרושה שנפש נקשרת ברוח, ורוח עם נשמה, ונשמה עם הקדוש ברוך הוא. אשרי חלקו של מי שירש הירשה העליונה הזו.

אוי לאותם הרשעים שנפשותיהם אינן זוכות בעולם הזה, וכל שפן בעולם הבא, עליהם כתוב ואת נפש איביך יקלענה בתוך קלענה בתוך כף הקלע. שהולכים ומשוטטים בעולם ולא מוצאים מקום למנוחה להתקשר בו, ונטמאים (ונשאבים) בתוך צד הטמאה, והפרוז קורא ואומר: נפש כי תמעל מעל בה'. מקדש ה' טמא. שהרי לקדשה לא נכנס, ולא נכלל. והם מזיקי העולם, משום שנדבקים בהם ונטמאים. רבי יצחק אמר, הרי פרושה נפש, כשמתעטרת כנסת ישראל במלך הקדוש מתעטרת ונקראת צרור החיים, משום שבה הכל נקשר. רבי אלעזר אמר, כששכינה נוסעת, היא נוסעת עם האבות. זהו שכתוב (שמות יד) ויסע

בקדושי דמאריהון. וכל מאן דאתקדש, קדשא בריה הוא מקדש ליה, דכתיב (ויקרא כ) והתקדשתם והייתם קדושים. בר נש מקדש גרמיה מלרע, מקדשין ליה מלעילא, וכד אתקדש בר נש בקדושה דמאריה, מלבישין (נ"א ירמין) ליה נשמתא קדישא, אחסנא דקודשא בריה הוא וכנסת ישראל, וכדין ירית פלא. ואלין דאקרון בנין לקודשא בריה הוא, כמה דכתיב, (דברים יד) בנים אתם ליי' אלהיכם, והא אוקמוה.

תא חזי כתיב (בראשית א) תוצא הארץ נפש חיה, ואוקמוה נפש חיה סתם. ומההוא חולקא ירית דוד מלפא, ואתקשר בקשורא עלאה, ואחסין מלכותא, כמה דאתמר. ובגין כך והיתה נפש אדוני צרויה בצרור החיים. והא אוקמוה דנפש אתקשר (דף כ"ה ע"א) ברוח, ורוח בנשמה, ונשמה בקודשא בריה הוא. זכאה חולקיה מאן דירית ירושתא דא עלאה.

ווי לאינון רשיעיא דנפשאן דלהון לא זכאן בעלמא דין, כל שפן בעלמא דאתי. עלייהו כתיב (שמואל א כה) ואת נפש איביך יקלענה בתוך כף הקלע. דאזלן ושטאן בעלמא, ולא אשפחן אתר לנייחא, לאתקשרא ביה, ואסתאבן (נ"א ואשתאבן) בגו סטרא דמסאבותא, וכרוזא קארי ואמר, נפש כי תמעול מעל ביי' מקדש יי' טמא. דהא בקדושה לא עייל, ולא אתפליל. ואינון מזיקי עלמא, בגין דמתדבקן בהו, ומסתאבן.

רבי יצחק, אמר הא אוקמוה, נפש, פד מתעטרא כנסת ישראל במלפא קדישא, אתעטר, ואקרי צרורא דחיי, בגין דבה אתקשר פלא. רבי אלעזר אמר, שכינתא כד נטלא, באבהתא נטלא, הדא הוא דכתיב, (שמות

מלאך האלהים ההולך וגו'. רבי אבא אמר, הכל נעשה עטרה אחת, כדי שיתעטר כאחד, והשם הקדוש נראה בתוכם (בצורותיו). באותה שעה נקרא (שיר ב) כתפוח בעצי היער פן דודי בין הבנים. והיו ישראל רואים את זיו הכבוד העליון נוסע לפניהם. וזהו ששנינו, (דברים ד) ויצאך בפניו בכחו הגדל ממצרים. אלו האבות. ומשום כך השם הזה משבר הרים ומשבר סלעים, ויש בו לטוב ולרע. אשרי חלקם של ישראל.

בא ראה, עז לקרבן למה? והרי אמר רבי שמעון, עז - השם שלו גורם, ללמד משמו, שהרי צד רע, ומין רע הוא. אלא כך אמר רבי שמעון, את זה צריך להקריב, שהרי אם עוברת עליו רוח טמאה או שהתעסק בו, הרי עז קרבנו, באותו גון שהוא חטא בו.

ואמר רבי שמעון, הרי שנינו, יש מי שזוכה בנשמה, ויש מי שזוכה בהתעוררות הרוח, ויש מי שאינו זוכה אלא רק בנפש. זה מי שלא זוכה אלא רק בנפש, ולא עולה יותר, זה נדבק באותו צד של הטמאה, וכשהוא ישן, אותם צדדים רעים באים ונדבקים בו ומודיעים לו בחלום דברים של העולם, מהם כוזבים, ומהם אמת. ולפעמים שצוחקים עמו ומראים לו דברי שקר, ומצערים אותו בחלומו. ועל כך אמות עובדי עבודה זרה, מהם שרואים בחלום דברי אמת, משום אותו צד שנדבקים בו, וכלם דברים לזמן קרוב.

בא ראה, במינים הרעים הללו יש שלש דרגות אלו על אלו. הדרגה העליונה שלהם הם אותם שתלויים באויר. הדרגה היותר תחתונה שלהם הם אותם

(י) ויסע מלאך האלהים ההולך וגו'. רבי אבא אמר, פלא אתעביד חד עטרא, בגין דיתעטר פחדא, ושמא קדישא אתחזי בגווייהו (כ"א בגונו). ביהיא שעתא, אקרי (שיר השירים ב) כתפוח בעצי היער פן דודי בין הבנים. והווי חמאן ישראל זיו יקרא עלאה נטיל קמייהו, ודא הוא דתנינן, (דברים ד) ויצאך בפניו בכחו הגדול ממצרים. אלן אבהתא, ובגין כך, האי שמא מתבר טורין, ומתבר טורין, ואית ביה לטב ולביש. זפאה חולקיהון דישראל.

תא חזי, עז לקרבנא, אמאי. והא אמר רבי שמעון, עז שמא דיליה גרים, לאוליה מן שמייה, דהא סטרא בישא זינא בישא הוא. אלא הכי אמר רבי שמעון, דא בעי לקרבא, דהא אי אעבר עליה רוחא דמסאבא, או אתעסק ביה, האי עז קרבניה, ביהו גוונא דאיהו חטי ביה.

ואמר רבי שמעון, הא תנינן אית מאן דזכה בנשמה, ואית מאן דזכה באתערוותא דרוח, ואית מאן דלא זכי אלא בנפש. האי מאן דלא זכי אלא בנפש, ולא סליק יתיר, הא אתדבק ביהו סטרא מסאבא, וכד איהו נאים, אינון סטורין בישין אתיין ומתדבקן ביה, ומודעין ליה בחלמא מלין דעלמא. מנהון פדיבין, ומנהון קשוט. ולזמנין דחייכון ביה, ואחזיאו ליה מלי שקר, וצערין ליה בחלמיה. ועל דא אומין עובדי עבודה זרה, מנהון דחמאן בחלמיהו מלי קשוט, בגין ההוא סטרא דמתדבקן ביה. וכלהו מלין לזמן קריב. תא חזי, באלין זינין בישין, אית תלת דרגין, אלין על אלין. דרגא עלאה דלהון הנהו דתליאן באוירא. דרגא תפאה דלהון אינון

שצוחקים עם בני אדם ומצערים אותם בחלומותיהם, משום שכלם חצופים כמו כלבים. ויש דרגה עליונה עליהם, שהם מעליונים ומתחתונים, ואלו מודיעים לאדם דברים, מהם כוזבים ומהם אמתיים, ואלו הדברים האמתיים כלם לזמן הקרוב.

ואותה דרגה מאתם התלוים באויר, שהם יותר עליונים. אותו שלא זוכה יותר מאשר בנפש, ואותה נפש רוצה להתתקן ולקבל רוח, טרם שהרויחה אותו. יוצא מה שיוצא מאותה מאותה הנפש, ומתפשטת בעולם, ורוצה לעלות ולא רוצה, עד שפוגשת באותם שבאויר, והם מודיעים לה דברים, מהם קרובים ומהם יותר רחוקים, ובאותה דרגה הוא הולך ונקשר בחלומו עד שקונה רוח.

בין שקונה רוח, אותה רוח יוצאת, משבר הרים וסלעים, עולה ומתפשט ונכנס בין מלאכים עליונים קדושים, ושם יודע מה שיודע, ולומד דברים, וחוזר למקומו. אז הוא קשר של בן אדם בקדושה, עד שזוכה בנשמה וקונה אותה.

בין שקונה נשמה, היא עולה למעלה למעלה, ושומרי הפתחים לא מעפכים אותה, והולכת ומתפשטת ונכנסת בין אותם הצדיקים שצוררים בצרור החיים, ושם רואה את ענג המלך ונהנית מן הזיו העליון.

ובשמתעוררת האילת הקדושה ברוח צפון, יורדת, ועומד אותו צדיק שקנה אותה, ומתגבר כמו אריה חזק בתורה, עד שבא הבקר והולך עם אותה האילת הקדושה להראות לפני המלך, לקבל חוט אחד של חסד. ומיהו זה? חוט של אברהם, שהוא קנה אותו, שכתוב (בראשית יד) אם מחוט ועד שרוף נעל. הוא לא נהנה מאחר כלום, ואמר אם מחוט, זכה

דחייכן בבני נשא, וצערן להו בחלמייהו, בגין דכלהו חציפין ככלבי. ואית דרגא עלאה עלייהו, דאינון מעלאי ותפאי, ואלין מודעי ליה לפר נש מלין, מנהון פדיבין, ומנהון קשוט. ואינון מלי דקשוט פלהו לזמן קרוב. וזהו דרגא מאינון דתליין באוירא, דאינון עלאין יתיר. ההוא דלא זכי יתיר אלא בנפש, וזהו נפש בעי לאתתקנא לקבלא רוחא, עד לא רוח ליה, נפקא מה דנפקא מהווא נפש, ואתפשט בעלמא, ובעא לסלקא, ולא בעי, עד דאערע פהו באינון דאוירא, ואינון מודעין ליה מלין, מנהון קריבין, ומנהון רחיקין יתיר, ובהווא דרגא אזיל ואתקשר בחלמיה, עד דקני רוח.

בין דקנה רוחא, ההוא רוחא נפיק, מתבר טורין וטנרין, סליק ואתפשט ואעיל בין מלאכי עלאי קדישי, ותמן ידע מה דיודע, ואוליף מלין, ואתהדר לאתריה. כדין הוא קשורא דבר נש בקדושה, עד דזכי בנשמה וקני לה.

בין דקנה נשמה, היא סלקא לעילא לעילא, ונטורי פתחין לא מעפכי לה, ואזלא ומתפשטא ועיילא בין אינון צדיקיא דצורין בצרורא דחיי, ותמן חמי ענוגא דמלכא ומתהניא מן זיוא עלאה.

וכד אתער איילתא קדישא, ברוח צפון, נחתא וקם ההוא זפאה דקני לה, ואתגבר פאריה תקיפא באורייתא, עד דאתי צפרא, ואזיל בה היא איילתא קדישא לאתחזאה קמי מלכא, לקבלא חד חוטא דחסד, ומאי (דף כ"ה ע"ב) איהו דא חוטא דאברהם, דהוא קני ליה, דכתיב,

להראות לפני המלך, לקבל חוט אחד של חסד. ומיהו זה? חוט של אברהם, שהוא קנה אותו, שכתוב (בראשית יד) אם מחוט ועד שרוף נעל. הוא לא נהנה מאחר כלום, ואמר אם מחוט, זכה

לחוט הזה, וזה נקרא החוט של אברהם.

ובשבא אותו צדיק עם האילה הזו, אזי מתעטר עמה לפני המלך, ודוד אמר (תהלים כב) למנצח על אילת השחר, זו פנסת ישראל. אילת השחר - השירה של פנסת ישראל שאומרים בגלות אלי אלי למה עזבתני וגו'.

אמר רבי שמעון, אשריהם בעלי הנשמה, בעלי התורה, בני עבודתו של המלך הקדוש. או לאותם הרשעים שאין זוכים להדבק ברבונם ולא זוכים בתורה, שכל מי שלא זוכה בתורה, לא זוכה לא ברוח ולא בנשמה, ומהדבקות שלהם באותו הצד של המינים הרעים. ולזה אין חלק במלך הקדוש, אין לו חלק של קדושה. או לו כשיצא מן העולם הזה, שהוא הוא מפר לאותם המינים הרעים, בעלי החצפה, עזים כמו כלב, שליחי אש הגיהנם, שאין מרחמים עליהם.

בא וראה מה בין ישראל לעמים עובדי עבודה זרה. ישראל, אף על גב שלא זוכה איש ישראל אלא בנפש, דרגה עליונה עומדת עליו, ואם הוא רוצה לקנות רוח ואם הוא רוצה לקנות נשמה, הוא קונה וזוכה בה. אבל עמים עובדי עבודה זרה לא קונים לעולמים, פרט לאם נמול, שאז קונה נפש (תחת נפש) ממקום אחר.

וישראל שעומדים בדרגה תחתונה בנפש, אם אינו רוצה לזכות יותר, ענשו רב. או לאותו רשע ששכח את מצוות התורה ולא השתדל בתורה, שכח את אדונו, עליו פתוב יתמו חטאים מן הארץ.

ובא ראה, יש בני אדם שנדבקים בצד הזה משום אותה (דוד) נפש

אם מחוט ועד שרוך נעל, הוא לא אתהני מאחרא כלום, ואמר אם מחוט, זכה להאי חוטא, ודא אקרי חוטא דאברהם.

זכר אתי ההוא זפאה בהאי איילתא, פדין אתעטר עמה קמי מלכא, ודוד קאמר, למנצח על אילת השחר, דא כנסת ישראל, אילת השחר שירתא דכנסת ישראל, דקאמרי בגלותא אלי אלי למה עזבתני וגו'.

אמר רבי שמעון, זפאין אינון מארי דנשמתא, מארי דאורייתא, בני פולחנא דמלכא קדישא. ווי לאינון חייביא, דלא זפאן לאתדבקה במאריהון, ולא זפאן באורייתא, דכל מאן דלא זכי באורייתא, לא זכי לא ברוח, ולא בנשמה. ואתדבקותא דלהון, בההוא סטרא דזינין בישין. והאי לית ליה חולקא במלכא קדישא, לית ליה חולקא דקדושה. ווי ליה פד פוק מהאי עלמא, דהא אשתמודע הוא לגבי אינון זינין בישין, מארי חציפותא, תקיפי ככלבא, שלוחי דנורא דגיהנם, דלא מרחמי עליהו.

תא חזי, מה בין ישראל לעמין עובדי עבודה זרה. ישראל, אף על גב דלא זכי בר נש ישראל, אלא בנפש, דרגא עלאה קאים עליה, ואי איהו בעי למקני רוח, ואי איהו בעי למקני נשמה, קני וזכי בה. אבל עמין עובדי עבודה זרה, לא קניין לעלמין, בר אי אתגזר, דקני נפש (תחת נפש) מאתר אחרא.

וישראל דקיימי בדרגא תתאה בנפש, אי איהו לא בעי למזפי יתיר, עונשיה סגיא.

ווי ליההוא חייבא, דאנשי פקודי דאורייתא, ולא אשתדל באורייתא, אנשי למאריה, עליה פתיב (תהלים קד) יתמו חטאים מן הארץ.

ותא חזי אית בני נשא דאתדבקן בהאי סטרא,

שלא זכו יותר, וכשעוברת עליהם אותה רוח טמאה, שורה עליהם ונדבקים בה. אזי אותו החטא שחוטא האדם הוא מצד של אותה רוח טמאה, וקרננו הוא עז אחת, משום שהיא בהמה שפאה מאתו צד לכפר על חטאו.

אמר לו רבי אלעזר בנו, והרי כתוב (דברים כא) לא תלין נבלתו על העץ וגו', ולא תטמא את אדמתך. משום שהארץ היא קדושה, (ובמקום ששורה) ורוח טמאה לא תמצא מקום בארץ הקדושה לשרות עליו. אם כן, כיון שעל אותה בהמה שורה רוח טמאה, והיא באה מצדיה, למה מקריבים אותה לצד הקדשה? אמר לו, יפה שאלת.

אבר בא ראה, בני. כתוב (שם ד) פי ה' אלהיך אש אכלה הוא. יש אש אוכלת אש. האש של הקדוש ברוך הוא אוכלת אש אחרת. ובא ראה, יש מלאכים שאומרים שירה לפני הקדוש ברוך הוא, ומתבטלים בשם מסימים את אותה השירה בניצוץ של אש אוכלת. למטה מזמין הקדוש ברוך הוא אש של המזבח, והאש הזו אוכלת ומשמדה את כל אותו הצד, ואותו הצד מתבטל באותה שלהבת של אש ולא משאירה ממנו בעולם. ואותו אדם שמקריב את קרבנו עומד עליו, ובאותו הריח של הקרבן שעולה, עובר ממנו הצד של רוח הטמאה ששורה עליו ומתפפר. משום כן הכל מתבטל ומשמד, ואין מי שעומד בפני אותה אש. רבי אחא היה הולך בדרך, ורבי חייא ורבי יוסי נפגשו כאחד. אמר רבי אחא, ודאי אנו שלשה עתידים לקבל פני שכנינה. התחברו יחד והלכו. אמר רבי

בגין ההוא (נ"א בהאי) נפש דלא זכאן יתיר, וכד אעבר עליהו ההוא רוחא מסאבא, אשרי עליהו ואתדבקו ביה. כדן ההוא חטאה דחטי בר נש, הוא מסטרא דההוא רוח מסאבא, וקרנניה איהו חד עז, בגין דאיהו בעירא דאתי מההוא סטרא, לכפרא על חוביה.

אמר ליה רבי אלעזר בריה, והא כתיב (דברים כא) לא תלין נבלתו על העץ וגו', ולא תטמא את אדמתך. בגין דארעא היא קדישא, (וכאתרא דשאר) ורוח מסאבא לא ישתכח אתרא בארעא קדישא למשרי עלוי, אי הכי, כיון דההוא בעירא שארי עליה רוח מסאבא ואתי מסטרהא, אמאי מקריבין ליה לסטר קדשא. אמר ליה יאות שאלת.

אבר תא חזי ברי, כתיב (דברים ד) פי יי' אלהיך אש אוכלה הוא, אית אשא אכיל אשא. אשתא דקודשא בריך הוא, אכיל אשא אתרא. ותא חזי אית מלאכין דאמרין שירתא קמי קדשא בריך הוא, ואינון מתבטלי כד מסיימי ההיא שירתא, בניצוצא דאשא אכלא. לתתא זמין קדשא בריך הוא אשא דמדבחא, והאי אשא אכלא ושצי לכל ההוא סטרא, ואתבטל ההוא סטרא, בההוא שלהובא דאשא, ולא אשאר מניה בעלמא. וההוא בר נש דמקרב קרבניה, קאים עליה, ובההוא ריחא דקרננא דסליק, אתעבר מניה סטרא דרוח מסאבא דשריא עלוי, ויתפפר. בגיני כן כלא אתבטיל וישתצי, ולית מאן דקאים לגבי ההוא אשא. רבי אחא הוה אזיל באורחא, ורבי חייא ורבי יוסי אערעו כחדא. אמר רבי אחא, ודאי אנן תלת, זמינן לקבלא אנפי שכנינתא, אתחברו כחדא ואזלו. אמר רבי אחא, כל חד

אָחָא, כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֹאמֶר דְּבַר קָשׁוּר לְתוֹרָה, וְנִלְךָ.

פָּתַח רַבִּי חֲזִיָּא וְאָמַר, (ישעיה מה) הֲרַעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וְגו' . הַפְּסוּק הַזֶּה הוּא סוּד שֶׁל חֻכְמָה שֶׁלְּמַדְנֵנוּ מִהֶמְגֻנְוֵהּ הַקְּדוּשָׁה. הֲרַעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל, מָה זֶה הֲרַעִיפוּ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב) יַעֲרֶף כַּמָּטֵר לִקְחֵי. וְעַל הַצַּד שֶׁל הַמָּטֵר שֶׁהוּא הַמְּזוּזָן שֶׁל הַכֹּל הוּא אָמַר. וְעַל כֵּן כָּל עֵינֵי הָעוֹלָם מִצְּפִים לְקַדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא לְמִזְוֹנֹתָ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא נוֹתֵן מְזוּזָן לְכָל וְזֵן אֶת הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' .

וְאִם תֵּאמַר שֶׁבְּמִקּוֹם הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם הַדְּבָר תְּלוּי - הֲרֵי שֶׁנִּגְנוּ, שֶׁלֹּא בְּזִכּוֹת הַדְּבָר תְּלוּי, וְזִכּוֹת הֲרֵי פְּרָשׁוּהָ זֹז צְדָקָה. וְתַרְגּוּם שֶׁל צְדָקָה - זְכוּת. וְזִכּוֹת וְשָׁמַיִם זֶה דְּבָר אֶחָד, וְכָאן הֲרַעִיפוּ שָׁמַיִם. (ואם תאמר בו תלוי) כְּתוּב מִמַּעַל, מִמַּעַל וְדָאֵי. מִהֶעֱתִיק הַקְּדוּשׁ זֶה בָּא, וְלֹא מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם, וְנִקְרָא זְכוּת, אֲלֵא מִמַּעַל דְּיוֹקָא

וְשִׁחְקִים יִזְלוּ צְדָק. שֶׁכֶּשֶׁשָׁמַיִם נוֹטֵל אוֹתוֹ מִמַּעַל מֵאוֹתוֹ מְקוֹם עֲלִיזָה שֶׁשׁוֹרָה עָלָיו, אֲזִי שִׁחְקִים יִזְלוּ צְדָק. מִי הַשִּׁחְקִים? זֶה הַמְּקוֹם שֶׁטוּחְנִים מִן לְצַדִּיקִים. וּמִי הֵם? נִצַּח וְהוּד, שֶׁהֵם וְדָאֵי טוּחְנִים מִן לְצַדִּיקִים. לְמִי? לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא צְדִיק, שֶׁהֲרֵי הֵם טוּחְנִים אֶת אוֹתוֹ הַמֵּן שֶׁבָּא מִלְּמַעְלָה, וְכָל אוֹתוֹ טוֹב מִתְּכַנְּס בְּתוֹכָם לְמַת אוֹתוֹ לְדַרְגָּה שֶׁל צְדִיק, כְּדִי שִׁיתְּבָרְכוּ צְדָק מֵאוֹתָהּ נִזְלוּ שֶׁלָּהֶם, וְעַל זֶה טוּחְנִים מִן לְצַדִּיקִים. מִי הֵם הַצַּדִּיקִים? זֶה צְדִיק וְצְדָק, יוֹסֵף וְרַחֵל, שֶׁכֶּשֶׁמְדוּבָרִים כְּאֶחָד נִקְרָאוּ צְדִיקִים.

וְאֵלֵּי טוּחְנִים מִן לְצַדִּיקִים וְדָאֵי,

וְיַחַד לִימָא מְלָה דְקָטוּרָא דְאוּרִייתָא וְנִזְלוּ. פָּתַח רַבִּי חֲזִיָּא וְאָמַר, (ישעיה מה) הֲרַעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וְגו' , הַאִי קָרָא רָזָא הוּא דְחֻכְמָתָא, דְאוּלִּיפְנָא מִבוּצִינָא קְדִישָׁא. הֲרַעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל. מָהִי הֲרַעִיפוּ. כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (דברים לב) יַעֲרֹף כַּמָּטֵר לִקְחֵי. וְעַל סְטָרָא דְמָטֵרָא דְהוּא מְזוּנָא דְכֻלָּא קָאֱמַר. וְעַל דָּא, כָּל עֵינֵי עֲלָמָא מִצְּפֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִזְוֵי, בְּגִין דְאִיהוּ יְהִיב מְזוּנָא לְכֻלָּא, וְזֵן כָּל, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר, (תהלים קמה) עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' .

וְאִי תִימָא דְבִבְאֵתֵר דָּא דְאֶקְרִי שָׁמַיִם תְּלִיא מְלִתָּא. הָא תְּנִינָן, דְלֹא בְּזִכּוֹתָא תְּלִיא מְלִתָּא. וְזִכּוֹתָא, הָא אוּקְמוּהָ צְדָקָה. וְתַרְגּוּם צְדָקָה, זְכוּתָא. וְזִכּוֹתָא וְשָׁמַיִם חַד מְלָה הוּא, וְהָכָא הֲרַעִיפוּ שָׁמַיִם. (ואי תימא ביה תליא) כְּתוּב מִמַּעַל, מִמַּעַל וְדָאֵי, מִעֲתִיקָא קְדִישָׁא קָא (דף כ"ד ע"א) אֵתְיָא, וְלֹא מֵהוּא אֵתֵר דְאֶקְרִי שָׁמַיִם, וְאֶקְרִי זְכוּתָא, אֲלֵא מִמַּעַל דִּיִּיקָא.

וְשִׁחְקִים יִזְלוּ צְדָק, דְכַד שָׁמַיִם נָטִיל לִיה מִמַּעַל, מֵהוּא אֵתֵר עֲלָאָה דְשָׁאֲרֵי עֲלוּי, כְּדִין שִׁחְקִים יִזְלוּ צְדָק. מֵאֵן שִׁחְקִים. אֵתֵר דְטוּחְנִין מְנָא לְצַדִּיקִיא. וּמֵאֵי נִינְהוּ. נִצַּח וְהוּד, דְאֵינּוּן וְדָאֵי טוּחְנִין מְנָא לְצַדִּיקִיא. לְמֵאֵן. לְהוּא אֵתֵר דְאֶקְרִי צְדִיק דְהָא אֵינּוּן טוּחְנִין לִיה לְהוּא מְנָא דְאֵתְיָא מְלֵעִילָא, וְכָל הוּא טִיבוּ מִתְּכַנְּשֵׁי בְּגוּוּיָהּ, לְמִיָּהֵב לִיה לְדַרְגָּא דְצְדִיק, בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן צְדָק מֵהוּא נִזְלוּ דְלֵהוּן, וְעַל דָּא טוּחְנִין מְנָא לְצַדִּיקִיא. מֵאֵן צַדִּיקִיא דָּא צְדִיק וְצְדָק, יוֹסֵף וְרַחֵל, דְכַד מְזוּבָרִין כְּתוּבָא צַדִּיקִים אֶקְרוּ.

וְאֵלֵּין טוּחְנִין מְנָא לְצַדִּיקִיא וְדָאֵי, וְעַל דָּא וְשִׁחְקִים יִזְלוּ צְדָק. כְּדִין תְּפַתַּח אֶרְץ

ועל פן - ושחקים יזלו צדק. אז תפתח ארץ - למטה. ויפרו ישע - בני העולם. וצדקה תצמיח יחד - כל הרחמים וכל הטוב של העולם מתרבים, ומזונותיהם של בני אדם מצויים בעולם, אז נוספת שמחה על שמחה, וכל העולמות מתברכים. אמר רבי אחא, אלמלא לא באתי אלא לשמע את זה - די לי.

פתח רבי יוסי ואמר, (שופטים ה) לפי לחוקקי ישראל המתנדבים בעם ברכו ה'. בא ראה, כל הרצון וכל הלב שצריך אדם להריק ברכות ממעלה למטה, ליחד את השם הקדוש, לבקש בתפלה לקדוש ברוך הוא ברצון ובכנות הלב, להשפיע מאותו הנחל העמק, כמו שכתוב (תהלים קל) ממעמקים קראתי ה', ששם העמק של הכל, בעמקים העליונים, שהם הראשית העליונה שאב ואם מזדווגים. אף כאן לפי לחוקקי ישראל, מי הם חוקקי ישראל? לא כתוב חוקקי ישראל, אלא לחוקקי, אלו אבא ואמא שהם מחוקקים לישראל הקדוש שהוא שופע מביניהם.

המתנדבים בעם - אלו הם האבות שנקראים נדיבים, כמו שנאמר נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם. אז ברכו ה', להשפיע ממנו ברכות למטה, וימצאו ברכות בעולם כלם, שששכאן נמצאות ברכות מלמעלה, אז הכל בשמחה והכל בשלמות. אשרי חלקם של ישראל שהקדוש ברוך הוא מריק עליהם ברכות ומקשיב לתפלתם, ועליהם כתוב, פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם וגו'.

לתתא. ויפרו ישע, בני עלמא. וצדקה תצמיח יחד, כל רחמי, וכל טיבו דעלמא סגיא, ומזונותיהו דבני נשא משתכחי בעלמא, כדין חדוה על חדוה אתוסף, וכל עלמין מתברכאן. אמר רבי אחא, אלמלא לא אתינא אלא למשמע דא די.

פתח רבי יוסי ואמר, (שופטים ה) לפי לחוקקי ישראל המתנדבים בעם ברכו יי'. תא חזי, כל רעותא, וכל לבא, דבעי בר נש לארקא ברקאן מעילא לתתא, ליחדא שמא קדישא. לבעי בצלותא לקודשא בריהו הוא ברעותא ובכונה דלבא, לנגדא מההוא נחלא עמיקא, כמה דכתיב, (תהלים קל) ממעמקים קראתי יי', דתמן עומקא דכלא, בעמיקי עלאי, דאינון שירותא עלאה, דאבא ואימא מזדווגין. אוף הכא לפי לחוקקי ישראל, מאן חוקקי ישראל. לא כתיב חוקקי ישראל, אלא לחוקקי. אלן אבא ואימא, דאינון מחוקקי לישראל קדישא, דאיהו נגיד מביניהו.

המתנדבים בעם, אלן אינון אבהן, דאקרון נדיבים, כמה דאת אמר (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם. כדין ברכו יי', לנגדא מגייה ברקאן לתתא, וישתכחון ברקאן בעלמא כלהו, דכד הכא משתכחין ברקאן מלעילא כלא הוא בחדוותא כלא הוא בשלימו. זכאה חולקיהון דישראל, דקודשא בריהו הוא מריק עליהון ברקאן, וציית צלותהון, ועלייהו כתיב, (תהלים קב) פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם וגו'.

פְּרֻשַׁת צו

זאת תִּזְכֹּר הָעוֹלָה וְגו' (ויקרא ו)
 פְּתַח וְאָמַר, צִדְקַתְךָ כְּהַרְרִי אֶל
 מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה וְגו', הַי קָרָא אוֹקִימָנָא
 לִיה וְאִתְמַר, תָּא חֲזִי, הַי עוֹלָה, סְלִיקוּ
 וְקִשְׁרוּ דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל לְעִילָא, וְדַבּוּקָא דִּילָהּ
 בְּגוּ עֲלָמָא דְאִתִּי, לְמַהוּי כְּלָא חַד, בְּקִשׁוּרָא
 חֲדָא, בְּחִידוּ. וּבְגִין דְּסִלְקָא לְעִילָא לְעִילָא,
 כְּתִיב זֹאת תִּזְכֹּר, רְזָא דְכֹר וְנוֹקְבָא כְּחֲדָא,
 תּוֹרָה שְׁבַכְתְּבָא, וְתוֹרָה שְׁבַעֲלָא פְּהָ, לְסִלְקָא
 בְּחַבִּיבוּתָא.

פְּרֻשַׁת צו

זאת תִּזְכֹּר הָעוֹלָה וְגו'. רַבִּי
 שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, צִדְקַתְךָ
 כְּהַרְרִי אֶל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה
 וְגו'. הַפְּסוּקָא הַזֶּה פְּרֻשְׁנוּהוּ
 וְנִתְבָּאָר. בָּא רָאָה, הָעוֹלָה הַזֶּה
 מְעַלָּה וְקוֹשְׁרָתָא אֶת כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל
 לְמַעְלָה, וְהַדְּבָקוּת שְׁלָהּ בְּתוֹךְ
 הָעוֹלָם הַבָּא לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד
 בְּקִשְׁרָא אֶחָד, בְּשִׁמְחָה. וּמִשׁוּם
 שְׁעוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, כְּתוּב
 זֹאת תִּזְכֹּר, סוּד שֶׁל זָכָר וְיִנְקָבָה
 יַחַד, תּוֹרָה שְׁבַכְתְּבָא וְתוֹרָה שְׁבַעֲלָא
 פְּהָ לְעִלוֹת בְּחַבִּיבוּת.

בְּרַחֲמֵי רַחֲמֵי רַחֲמֵי רַחֲמֵי רַחֲמֵי
 שְׁבַעֲרֵנוּהוּ שְׁכַתוּב שְׁמַאלוּ תַּחַת
 לְרַאשֵׁי, אֲזִי הִיא עוֹלָה בְּחַבִּיבוּת,
 וּמִתְעַטְרָת בְּלִמִּין, וּמִתְחַבְּרָת עִם
 הָאֲמִצְעִי, וְהַכֹּל מֵאִיר מִסוּד שֶׁל
 קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, וְזֶה מִתּוֹךְ סוּד שֶׁל
 אָדָם, בְּרִצּוֹן הַפֶּה וּבִתְפִּילָה
 וּבְשִׁירָה.

בְּרַחֲמֵי רַחֲמֵי רַחֲמֵי רַחֲמֵי רַחֲמֵי
 וְהָא אוֹקִימָנָא דְעוֹלָה קֹדֶשׁ קְדוּשִׁים, בְּרִצּוֹ
 דְרוּחַ עֲלָאָה, בְּגִין דְּתַלְתָּ רִוּחִין קְשִׁירִין
 בְּחֲדָא, רִוּחַ תַּתְּאָה דְאֶקְרִי רִוּחַ הַקְּדוּשׁ. רִוּחַ
 דְּלַגּוּ בְּאֲמִצְעִיתָא, דְאֶקְרִי רִוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה.
 וְכֵן אֶקְרִי רִוּחַ תַּתְּאָה. אֲבָל הַי רִוּחַ, דְנִפְיָק
 מִגּוּ שׁוּפֵר, כְּלִילָן בְּאֲשָׁא וּמִיָּא. רִוּחַ עֲלָאָה
 דְאִיהוּ סְתִים בְּחִשָּׁא, דְבִיָּה קְיִימִין כָּל רִוּחִין
 קְדִישִׁין, וְכָל אֲנַפִּין נְהִירִין. וּבְגִין כֵּן אֶהְדְּרַת
 עוֹלָה רִוּחַ מְמִשׁ.

בְּשִׁמְחָתְעוֹרְרָת רִוּחַ צְפוֹן, כְּמוֹ
 שְׁבַעֲרֵנוּהוּ שְׁכַתוּב שְׁמַאלוּ תַּחַת
 לְרַאשֵׁי, אֲזִי הִיא עוֹלָה בְּחַבִּיבוּת,
 וּמִתְעַטְרָת בְּלִמִּין, וּמִתְחַבְּרָת עִם
 הָאֲמִצְעִי, וְהַכֹּל מֵאִיר מִסוּד שֶׁל
 קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, וְזֶה מִתּוֹךְ סוּד שֶׁל
 אָדָם, בְּרִצּוֹן הַפֶּה וּבִתְפִּילָה
 וּבְשִׁירָה.

וְהַי בְּאֲרָנוּ שְׁעוֹלָה קֹדֶשׁ קְדוּשִׁים
 בְּסוּד הַרוּחַ הָעֲלִיּוֹנָה, מִשׁוּם
 שְׁשָׁלֵשׁ רִוּחוֹת קְשִׁירוֹת כְּאַחַת:
 הַרוּחַ הַתַּתְּוֹנָה שְׁנִקְרָאת רִוּחַ
 הַקְּדוּשׁ, הַרוּחַ שְׁלִפְנַיִם בְּאֲמִצְעִי,
 שְׁנִקְרָאת רִוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, וְכֵן
 הַרוּחַ הַתַּתְּוֹנָה. אֲבָל הַרוּחַ הַזֶּה
 שְׁיִוצְאָתָא מִתּוֹךְ שׁוּפֵר, כְּלוּלִים
 בְּאֵשׁ וּמַיִם. הַרוּחַ הָעֲלִיּוֹנָה שְׁהִיא
 סְתוּמָה בְּחִשָּׁא, שְׁבָה מִתְקִימִים
 כָּל הַרוּחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת וְכָל הַפְּנִים
 מֵאִירוֹת, וּמִשׁוּם כֵּן חוֹזְרָת
 הָעוֹלָה רִוּחַ מְמִשׁ.

וְלִבְתֵּר מְרִצָּא דְבַהֲמָה, (דף כ"ו ע"ב) מְסַתְּפִקִי
 וְאִתְזַנְוּ, לְאִתְקַשְׁרָא רִוּחָא אֶתְרָא,
 דְאִיהִי גּוּ מְסַאֲבוּ, מֵאִינוּן תְּרַבִּין וְשְׁמִנוּבִין,
 כְּמָה דְאִתְמַר. וּבְגִין כֵּן עוֹלָה קֹדֶשׁ קְדוּשִׁים,
 שְׁאֵר קְרַבְנִין לְמַעַבְדִּי שְׁלָמָא בְּעֲלָמָא כְּלָהּ,
 מִכְּמָה סְטְרִין וּמֵאִרִי דְדִינִין. לְאִתְעַבְרָא
 וְלִאֲתַנְהָרָא מִגּוּ רַעוּתָא לְאִתְבְּסָמָא, אֶקְרוּן

וְאַחַר כֵּן מִסוּד שֶׁל הַבְּהֵמָה
 נִהְיִים וְנִזְוָנִים לְהִתְקַשֵּׁר לְרוּחַ
 אֶתְרָתָא, שְׁהִיא בְּתוֹךְ הַטְּמָאָה
 מֵאוֹתָם חֲלָבִים וְשִׁמְנִים, כְּמוֹ
 שְׁנִתְבָּאָר. וּמִשׁוּם כֵּן עוֹלָה קֹדֶשׁ
 קְדוּשִׁים, שְׁאֵר הַקְּרַבְנוֹת כְּלָם כְּדִי
 לְעִשׂוֹת שְׁלוֹם בְּעוֹלָם מִכְּמָה
 צְדָדִים וּבְעֲלֵי דִינִים, לְהַעֲבִיר
 וְלְהִיּוֹת נְאוּר מִתּוֹךְ הַרְצוֹן

להתבשם, ונקראים קדשים קלים, משום שלא מתעטרים למעלה למעלה בקדש הקדשים. ועל זה הם קדשים קלים ושחיטתם בכל מקום, כמו שבארנו. אבל העולה, שהיא סוד של קדש הקדשים, אינה כשאר קרבנות, שכל מעשיה קדש.

בא וראה מה פתוב, ולבש הפהן מדו בד, הלבושים הללו מיחדים לקדשה, בד יחיד, מיחד לקדשה. וכתוב בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו וליבשם. מה הטעם זה קדש? אלא סוד הדבר, כמו שאמר שהיא קדש קדשים, שהכל עולה ומתעטר בקדש הקדשים בקשר אחד, ואחר כך מפנה ומעביר רוח טמאה, שטמא הכל, שלא ישלט ולא יקרב לתוף המקדש, ומעבר מכל צדדי הקדשה, והכל נשאר קדש בקדשה יחידה.

ואמר רבי שמעון, הרי נתבאר, שפתוב (תהלים לד) אדם ובהמה תושיע ה'. וכך עולה סוד של אדם מצד של אדם. בהמה - מצד של בהמה. ומשום כך פתוב אדם פי יקריב מכם, אדם ודאי, שהרי קרבנו למעלה לקשר קשר, ואחר מן הבהמה. והכל הוא בפתוב - אדם ובהמה. וזהו סוד שצריך לקרבן - אדם ובהמה, כמו שאמר. בא ראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, כך עשה - אדם ובהמה.

ואם תאמר, הרי פתוב עוף ועופף על הארץ, שהרי מהם מקריבים קרבן, ואפלו עולה, כמו שכתוב ואם מן העוף עלה קרבנו - בא ראה, מכל אותם עופות אין מקריבים אלא מן התורים או בני יונה, אלא סוד זה - מה שהכשר בזה, פסול בזה. זה ימין וזה שמאל, והכל אחד.

קדשים קלים, בגין דלא מתעטרי לעילא לעילא בקדש הקדשים. ועל דא אינון קדשים קלים, ונכיסו דלהון בכל אתר כמה דאוקמוה, אבל עולה דאיהי רזא דקדש הקדשים, לאו איהי כשאר קרבנין, דכל עובדהא קדש.

תא חזי, מה כתיב ולבש הפהן מדו בד, אלן לבושין מיחדין לקדושה. בד יחידאי, מיחדא לקדושה. וכתיב בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו וליבשם. מאי טעמא דא קדש. אלא רזא דמלה, פדקאמר דאיהי קדש קדשים, דסלקא כלא ואתעטרא בקדש הקדשים, בקשורא חדא. ולבתר מפני ואעבר רוח מסאבא, דמסאב כלא, דלא שלטא, ולא יתקריב גו מקדשא, ואתעבר מפל סטרי דקודשא, ואשתאר פלא קדש בקדושה יחידאי.

ואמר רבי שמעון, הא אתמר, דכתיב, (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי'. והכי סלקא רזא דאדם, מסטרא דאדם. בהמה, מסטרא דבהמה. ובגין כך פתיב אדם פי יקריב מכם. אדם ודאי, דהא קרבניה לעילא, לקשורא קשורא. ולבתר מן הבהמה. וכלא איהו בקרא, אדם ובהמה. ודא איהו רזא, דאצטריך לקרבנא אדם ובהמה, פדקאמר. תא חזי, פד ברא קדשא בריך הוא עלמא, הכי עבד אדם ובהמה.

ואי תימא והא כתיב (בראשית א) ועוף יעופף על הארץ, דהא מנייהו מקרבין קרבנא, ואפילו עולה, כמה דכתיב ואם מן העוף עולה קרבנו. תא חזי, מכל אינון עופין לא מקרבין אלא מן התורים או בני יונה. אלא רזא דא, מה דאתפשר בדא, פסיל בדא. דא ימינא, ודא שמאלא, וכלא חד.

עוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ, הָאֵל אוֹקִימָנָא דְאֵינוֹן
רָזָא דְרִתִּיכָא. וּבְהוּ תַסְתַּלֵּק רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
לְסַלְקָא לְעֵילָא. דְאֵינוֹן תְּרִי, חַד לִימִינָא, וְחַד
לְשִׁמְאָלָא. עוֹף לִימִינָא, וְדָא מִיכָאֵל. יְעוֹפֵף
לְשִׁמְאָלָא, וְדָא גְבַרִיאֵל. דָּא לִימִינָא, וְדָא
לְשִׁמְאָלָא.

וּבְגִין כֶּף מְקַרְבִּין תְּרִין אֲלִין, לְסַלְקָא רוּחַ
קֹדֶשׁ, וּשְׁמָאֵלָא מְעֵטֵר וְזִיין לְתַתָּא,
לְהֵוּא סֵטֵר שְׁמָאֵלָא. וִימִינָא לִימִינָא.
וְאַתְקַשְׁרַת אַתְתָּא בְּבַעֲלָהּ, לְמַהוּי חַד. וְכֻלָּא
מְסַתַּלֵּק וּמְתַקְשֵׁר כַּחֲדָא, לְעֵילָא וְתַתָּא
וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶסְתַּלֵּק בְּלַחֲוֹדוּי וְאַתְתַּקֵּף.
וּבְסַפְרֵי קְדֻמָּאי, מְסַפְנָא לָא יְהִיב חוּלְקָא
לְאַתְזָנָא, אֶלָּא לְעֵילָא לְאַתְקַשְׁרָא,
אַבְל כֻּלָּא לְעֵילָא וְתַתָּא כֹּל חַד מְתַקְשֵׁר
לְסֵטֵרִיָּה כְּדָקָא יְאוּת, וְהָא אוֹקִימָנָא.

וּבְסַפְרֵים הַקְּדוּמוֹנִים, הָעֵנִי לָא
נוֹתֵן חֶלֶק לְהוֹזִין אֶלָּא לְהַתְקַשֵּׁר
לְמַעֲלָה, אֲבָל הַכֹּל - לְמַעֲלָה
וּלְמַטָּה - כֹּל אֶחָד נִקְשֵׁר לְצִדּוֹ
כְּרֵאוּי, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׁאֵל אֶת רַבִּי שִׁמְעוֹן
אָבִיו וְאָמַר, הָרִי הַקָּשֶׁר שֶׁל הַכֹּל
נִקְשֵׁר בְּקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים כְּדִי
לְהַאִיר, הַדְּבָקוֹת שֶׁל הַרְצוֹן שֶׁל
כַּהֲנָיִם לְיוֹם וַיִּשְׂרָאֵלִים לְמַעֲלָה,
עַד הֵיכָן הִיא עוֹלָה?

אָמַר לוֹ, הָרִי בְּאַרְנוֹ, עַד אֵין סוּף.
שְׁכַל קָשֶׁר וַיְחַוֵּד וּשְׁלֵמוֹת,
לְהַצְנִיעַ בְּאוֹתָהּ צְנִיעָה שְׂאִינָה
מְשֻׁגָּת וְלֹא נוֹדַעַת שְׁבֵה רְצוֹן כֹּל
הַרְצוֹנוֹת. אֵין סוּף אֵינוֹ עוֹמֵד
לְהוֹדַע, וְלֹא לַעֲשׂוֹת סוּף, וְלֹא
לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ שֶׁל אֵין (רֹאשׁ כְּמוֹ שְׂאֵין).

הַרְאֵשׁוֹן הוֹצִיא רֹאשׁ וְסוּף, מִי
הַרְאֵשׁ? זֶה הַנְּקֻדָּה הַעֲלִינָה,
שֶׁהִיא רֹאשׁ שֶׁל הַכֹּל הַנְּסַתֵּר
שְׁעוֹמֵדָת בְּתוֹךְ הַמַּחְשָׁבָה.
וְעוֹשֶׂה סוּף, שְׁנִקְרָא סוּף דְּבַר,
אַבְל לְשֵׁם אֵין סוּף.

אֵין רְצוֹנוֹת וְאֵין אוֹרוֹת וְאֵין גְּרוֹת
בְּאוֹתוֹ אֵין סוּף. כֹּל הָאוֹרוֹת
וְהַמְּאוֹרוֹת הִלְלוּ תְלוּיִים לְהַתְקַיֵּם
בְּהֵם, וְלֹא עוֹמְדִים לְהַשְׁגָּה, מִי

עוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ, הָאֵל אוֹקִימָנָא דְאֵינוֹן
רָזָא דְרִתִּיכָא. וּבְהוּ תַסְתַּלֵּק רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
לְסַלְקָא לְעֵילָא. דְאֵינוֹן תְּרִי, חַד לִימִינָא, וְחַד
לְשִׁמְאָלָא. עוֹף לִימִינָא, וְדָא מִיכָאֵל. יְעוֹפֵף
לְשִׁמְאָלָא, וְדָא גְבַרִיאֵל. דָּא לִימִינָא, וְדָא
לְשִׁמְאָלָא.

וּבְגִין כֶּף מְקַרְבִּין תְּרִין אֲלִין, לְסַלְקָא רוּחַ
קֹדֶשׁ, וּשְׁמָאֵלָא מְעֵטֵר וְזִיין לְתַתָּא,
לְהֵוּא סֵטֵר שְׁמָאֵלָא. וִימִינָא לִימִינָא.
וְאַתְקַשְׁרַת אַתְתָּא בְּבַעֲלָהּ, לְמַהוּי חַד. וְכֻלָּא
מְסַתַּלֵּק וּמְתַקְשֵׁר כַּחֲדָא, לְעֵילָא וְתַתָּא
וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶסְתַּלֵּק בְּלַחֲוֹדוּי וְאַתְתַּקֵּף.
וּבְסַפְרֵי קְדֻמָּאי, מְסַפְנָא לָא יְהִיב חוּלְקָא
לְאַתְזָנָא, אֶלָּא לְעֵילָא לְאַתְקַשְׁרָא,
אַבְל כֻּלָּא לְעֵילָא וְתַתָּא כֹּל חַד מְתַקְשֵׁר
לְסֵטֵרִיָּה כְּדָקָא יְאוּת, וְהָא אוֹקִימָנָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׁאֵיל לְרַבִּי שִׁמְעוֹן אָבִיו וְאָמַר,
הָא קַשְׁוֵרָא דְכֻלָּא אַתְקַשֵּׁר בְּקֹדֶשׁ
הַקְּדוּשִׁים לְאַתְנַהֲרָא, אַתְדְּבָקוּתָא דְרַעְוָא דְכַהֲנָי
לְיוֹאֵי וַיִּשְׂרָאֵל לְעֵילָא, עַד הֵיכָן אִיהוּ סַלְקָא.
אָמַר לִיהָ הָא אוֹקִימָנָא, עַד אֵין סוּף,
דְּכֹל קַשְׁוֵרָא וַיְחַוֵּדָא וּשְׁלִימוֹ, לְאַצְנִיעָא

בְּהֵוּא צְנִיעוֹ, דְּלֹא אַתְדְּבַק, וְלֹא אַתְיִידַע,
דְּרַעְוָא דְכֹל רַעְוִין בִּיהָ. אֵין סוּף לָא קִימָא
לְאוֹדַעָא, וְלֹא לְמַעַבְדַּד סוּף, וְלֹא לְמַעַבְדַּד רֹאשׁ
דְּאֵין. (נ"א רֹאשׁ כְּמוֹ דְּאֵין) קְדֻמָּאָה, אֶפִּיק רֹאשׁ וְסוּף,
מֵאֵין רֹאשׁ. דָּא נְקוּדָה עֲלָאָה, דְּאִיהִי רִישָׁא
דְּכֻלָּא סְתִימָאָה, דְּקִימָא גּוּ מַחְשָׁבָה. וְעַבִּיד
סוּף, דְּאַקְרִי סוּף דְּבַר, אֲבָל לְהַתֵּם אֵין סוּף.

רְאוּ רְעוּתִין, לָאו נְהוֹרִין, לָאו בּוֹצִינִין
בְּהֵוּא אֵין סוּף, כֹּל אֲלִין נְהוֹרִין
וּבוֹצִינִין תְּלִיין לְאַתְקִימָא בְּהוּ, וְלֹא קִימִי
לְאַתְדְּבָקָא, מֵאֵין דִּידַע וְלֹא יְדַע, לָאו אִיהוּ אֶלָּא

שיודע ולא יודע, אינו אלא רצון
עליון נסתר של כל הנסתרים,
אין.

ובשהנקה העליונה והעולם
הבא התעלו, אינם יודעים פרט
לרית, כמי שהרית ריח והתבשם,
ואין זה נחת (ניחח), שהרי כתוב
ולא אריח בריח ניחחכם, שהרי
ריח ניחח הוא ריח של רצון, שכל
הרצונות הללו של תפלה, ורצון
של שירה, ורצון הכהנים, שכלם
סוד של אדם, איזי פלם נעשים
רצון אחד. והוא נקרא ניחח,
רצון פתגומו. אז הכל נקשר
ומאיר כאחד פראוי, כמו
שנתבאר.

ועל כן נתן הצד האחר ביד הכהן,
שכתוב צו את אהרן ואת בניו
לאמר. סוד כאן, שהרי בארנו,
אין צו אלא עבודה זרה. וכאן
נתן לו לשרף את אותה מחשבה
רעה ולהעבירה מתוך הקדש
ברצון הזה שעולה למעלה,
ובעשן הזה ובחלבים שגשפרים,
כדי שיעברו מן הקדש, והצו הזה
עומד ברשותם להפרידו מן
הקדש מתוך הקרבן הזה. ואם
תאמר, צו את בני ישראל - כף
גם שהרי ברשותם עומד (להפריש
אותה מן הקדש) כל זמן שעושים
רצון רבונם, שלא יוכל לשלט
עליהם.

והפסוק הזה הפל בא להראות
סוד הדבר, לעטר את ריח הקדש
למעלה למעלה, ולהפריד את
ריח הטמאה ולהורידה למטה
למטה, וזה ברצון ובתפלה כפי
שאמרנו, וזה במעשה, הכל כמו
שראוי לו.

והכתוב הזה מוכיח עליהם,
שכתוב צו את אהרן ואת בניו
לאמר. צו - זו עבודה זרה, ריח
הטמאה. לאמר - זו האשה,
שנקראת יראת ה'. כתוב כאן

רעו עלאה סתימאה דכל סתימין, אין.
זכר נקודה עלאה, ועלמא דאתי, אסתלקו,
לא ידעין בר ריחא, כמאן דארח בריחא
ואתבסם, ולאן דא נייחא (ס"א ניחח), דהא כתיב
(ויקרא כו) ולא אריח בריח ניחחכם, דהא ריח
ניחח ריחא דרעותא, דכל הני רעותא דצלותא,
ורעותא דשירתא, ורעותא דכהני, דכלהו רזא
דאדם, פדין פלהו אתעבידו רעותא חדא,
וההוא אקרי ניחח, רעותא: פתרגומו. פדין
כלא אתקשר ואתנהיר פחדא כדקא יאות,
כמה דאתמר.

ועל דא אתיהיבת האי סטרא אחרא בידא
דכהנא, דכתיב, (דף כ"ז ע"א) צו את אהרן
ואת בניו לאמר. רזא הכא, דהא אוקימנא,
לית צו אלא עבודה זרה. והכא אתיהיבת ליה
לאתוקדא ההוא מחשבה רעה, ולאעברא לה
מגו קדשא, בהאי רעותא דסלקא לעילא,
ובהאי תננא ותרבין דאתוקדן, בגין לאתעברא
מן קדשא, והאי צו ברשותיהו קיימא,
לאפרשא לה מן קדשא מגו האי קרבנא ואי
תימא צו את בני ישראל, הכי נמי דהא
ברשותיהו קיימא, (ס"א לאפרשא לה מן קדשא) כל
זמנא דעבדי רעותא דמאריהון, דלא יכלא
לשלטאה עלייהו.

והאי קרא כלא אתיא לאחזאה רזא דמלה,
לאעטרא להאי ריח קדשא לעילא
לעילא, ולאפרשא לה לדא ריח טומאה,
לנחפא לה לתתא לתתא. דא ברעותא
ובצלותא כדקאמרן, ודא בעובדא כלא
כדקחזי ליה.

והאי קרא מוכחא עלייהו, דכתיב צו את אהרן
ואת בניו לאמר. צו: דא עבודה זרה,
ריח מסאבא. לאמר: דא אתתא, דאקרי יראת

י' פְּתִיב הָכָא לְאָמֵר, וּכְתִיב הָתָם (ירמיה א) לְאָמֵר
הֵן יִשְׁלַח אִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ. וְהָא אֻקְמוּהָ. בְּגִין
כְּפָא כְּלָא אֲתָמֵר, וּכְהִנָּא קִיִּימָא לְאַתְתַּקְנָא כְּלָא
בְּרָזָא דְאָדָם וּבְהִמָּה.

וּבָאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקִיָּא בְּעֻלְמָא דִּין
וּבְעֻלְמָא דְאַתִּי, דְּאִינוּן יְדַעִי אֹרְחִי
דְּאוּרִייתָא, וְאִזְלִי בְּהָ בְּאַרְחָ קְשׁוּט, עֲלִייהוּ
כְּתִיב (ישעיה לח) יִי' עֲלִיהֶם יַחֲיוּ. מָאן עֲלִיהֶם.
אַלִּין אֲרַחֵי דְּאוּרִייתָא. יַחֲיוּ: יְתַקְיָמוּן,
בְּעֻלְמָא דִּין וּבְעֻלְמָא דְאַתִּי.

תָּא חֲזִי, פְּתִיב זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, אָמֵר רַבִּי
חֲזִיָּא, הָאִי קָרָא אֻקְיָמָנָא לִיהָ בְּהָאִי
גְּוֹנָא, (זאת תורת, דא כנסת ישראל. העולה: דהיא סלקא, ומתעטרת
לעילא לעילא, לאתקשרא כדקא יאות, עד אתר דאקברי קדש קדשים).

(דבר אחר) זֹאת תּוֹרַת, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הָעוֹלָה:
דָּא מַחְשְׁבָה רַעָה, דְּאִיהִי סְלֵקָא עַל רַעוּתָא
דְּבַר נֶשׁ לְאַסְטָאָה לִיהָ מְאַרְחָ קְשׁוּט, הִיא
הָעוֹלָה, הִיא דְּסְלֵקָא וְאַסְטִיאַת לִיהָ לְבַר נֶשׁ,
וּבְעִי לְאוּקְדָא לָהּ בְּנוּרָא. בְּגִין דְּלֹא יְתִייהִב
לָהּ דְּוּכְתָא לְאַסְטָאָה.

וּבְגִין כְּפָ, עַל מוֹקְדָה עַל הַמְזַבַּח כַּל הַלִּילָה.
מָאן לִילָה. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. דְּאִיהִי
זֹאת, בְּגִין דְּאַתִּי לְדַפְּאָה לְבַר נֶשׁ מֵהֵוּא
רַעוּתָא. עַל מוֹקְדָה, בְּגִין דְּנִהַר דִּינּוּר אִיהוּ
אַתֵּר לְאוּקְדָא לְכָל אִינוּן דְּלֹא קִיִּימִי
בְּקִיּוּמֵיהוּ, דְּהָא עֲאִלִּין לוּן בְּהֵוּא נוּרָא
דְּדְלִיק, וּמְעַבְרִי שׁוּלְטָנִיהוֹן מְעֻלְמָא, וּבְגִין
דְּלֹא יִשְׁלוּט, אַצְטְרִיךְ עַל מוֹקְדָה עַל הַמְזַבַּח
כַּל הַלִּילָה, וְאַתְכַּפֵּיָא וְלֹא שְׁלֻטָא.

וְעַרְ דָּא, כַּד אֲתַכַּפֵּיָא הָאִי, סְלֵקָא כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי רוּחַ קְדָשָׁא, דְּסְלֵקָא
וְאַתְעַטְרָא לְעִילָא, דְּהָא סְלִיקוּ דִּילָהּ, כַּד
אֲתַכַּפֵּיָא הָאִי חִילָא אַחְרָא, וְאַתְפָּרַשׁ מִנָּהּ.

לְאָמֵר, וּכְתוּב שָׁם (ירמיה א) לְאָמֵר
הֵן יִשְׁלַח אִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, וְהָרִי
פְּרִשׁוּהָ. מִשׁוּם כְּפָ הַכֹּל נֶאֱמַר,
וְהִכְהֵן עוֹמֵד לְתַקְּנָא אֶת הַכֹּל בְּסוּד
שְׁלֵ אָדָם וּבְהִמָּה.

אֲשֶׁרִי חֻלְקָם שְׁל הַצַּדִּיקִים
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁהֶם
יּוֹדְעִים אֶת דְּרָכֵי הַתּוֹרָה וְהוֹלְכִים
בָּהּ בְּדַרְכָּהּ אָמֵת, עֲלִיהֶם כְּתוּב
(ישעיה לא) ה' עֲלִיהֶם יַחֲיוּ. מִי
עֲלִיהֶם? אֵלּוּ דְּרָכֵי הַתּוֹרָה. יַחֲיוּ
- יְתַקְיָמוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
הַבָּא.

כָּא רָאָה, כְּתוּב זֹאת תּוֹרַת הָעֵלָה.
אָמֵר רַבִּי חֲזִיָּא, הַפְּסוּק הַזֶּה
בְּאַרְנוּהוּ בְּצוּרָה הַזֹּאת: (זאת תורת - זו
כנסת ישראל. העלה - שהיא עולה ומתעשרת
למעלה למעלה להתקשר כראוי, עד המקום
שנקרא קדש קדשים).

(דבר אחר) זֹאת תּוֹרַת - זו כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל. הָעֵלָה - זו מַחְשְׁבָה רַעָה
שְׁהִיא עוֹלָה עַל רְצוֹנָהּ שְׁל הָאָדָם
לְהַסִּיט אוֹתוֹ מְדַרְכָּהּ אָמֵת. הִיא
הָעֵלָה - הִיא שְׁעוֹלָה וּמִשְׁטִינָה
עַל הָאָדָם, וְצָרִיף לְשַׂרְף אוֹתָהּ
בְּאֵשׁ כְּדִי לֹא לְתַת לָהּ מְקוּם
לְהַשְׁטִין.

וּמִשׁוּם כְּפָ, עַל מוֹקְדָה עַל הַמְזַבַּח
כַּל הַלִּילָה. מִי הַלִּילָה? זו כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיא זֹאת, מִשׁוּם שְׁבָאָה
לְטַהֵר אֶת הָאָדָם מֵאוֹתוֹ רְצוֹן. עַל
מוֹקְדָה, מִשׁוּם שְׁנֵהַר דִּינּוּר הוּא
מְקוּם לְשַׂרְף כַּל אֵלּוּ שְׁלֹא
עוֹמְדִים בְּקִיּוּמָם, שְׁהָרִי מְכַנְּסִים
אוֹתָם בְּאוֹתָהּ אֵשׁ בּוֹעֶרֶת
וּמְעַבְרִים אֶת שְׁלֻטוֹנָם מִן
הָעוֹלָם, וּכְדִי שְׁלֹא יִשְׁלַט, צָרִיף
עַל מוֹקְדָה עַל הַמְזַבַּח כַּל הַלִּילָה,
וּנְכַנְעוּ וְלֹא שׁוּלְטָא.

וְכֵן, כְּשֶׁזָּה נְכַנְעוּ, עוֹלָה כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיא רוּחַ הַקְּדָשׁ
שְׁעוֹלָה וּמִתְעַטְרָת לְמַעְלָה, שְׁהָרִי
עֲלִיתָהּ זֶה כְּשֶׁנְּכַנְעוּ הַכַּח הָאֲחֵר
הַזֶּה וּנְפָרַד מִמֶּנָּה, וְלִכֵּן צָרִיכִים

תְּכַבֵּה לְעֵלְמִין, וְכַהֲנָא מְסַדֵּר לִיהּ בְּכָל יוֹמָא.

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא לְעֵשׂוֹת הָעוֹלָה כְּמִשְׁפָּטָה, וְעֵלָה אֲתָמֵר זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה וְגו'. חָמֵשׁ אֲשִׁים הֵווּ נְחֻתִין עַל קֶרְבָּנָא. אֵשׁ אוֹכַל וְאִינוּ שׁוֹתָה. אֵשׁ שׁוֹתָה וְאִינוּ אוֹכַל. אֵשׁ אוֹכַל וְשׁוֹתָה. אֵשׁ אוֹכַל לַחִים וִיבָשִׁים. אֵשׁ שְׂאִינוּ אוֹכַל וְאִינוּ שׁוֹתָה. לְקַבְּלֵיהוּ אֵינוּן, זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, חֵד. הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה, ב'. עַל הַמְזֻבָּח, ג'. כָּל הַלֵּילָה, ד'. וְאֵשׁ הַמְזֻבָּח תּוֹקֵד בּוּ ה'.

וְאוֹקְמוּהָ מְאִירי מְתַנִּיתִין, עוֹלָה כּוֹלָה סִלְקָא לְגַבּוּתָהּ. וְדָא בִּינָה, ה', ה' מְרָאוֹת דִּילָהּ. י', בַּת יַחֲדָה, (שמות כד) וּמְרָאָה כְּבוֹד יְי' כְּאֵשׁ אוֹכֶלֶת. ו' אֹר דְּבַת עֵינָא, וְהִיא אֵשׁ שׁוֹתָה כָּל מִיּוּן דְּאוֹרֵייתָא, וְאוֹכֶלֶת כָּל קֶרְבָּנִין דְּצִלוֹתָא. וְאוֹכֶלֶת לַחִין וִיבָשִׁין, אֵינוּן פְּשָׁטִי דְּאוֹרֵייתָא דְּאֵינוּן כְּעֵצִים יִבָּשִׁים. וְרַזִּי אוֹרֵייתָא אֵינוּן כְּעֵצִים לַחִים. וְהֵיא אִיהוּ אֵשׁ אוֹכֶלֶת לַחִין וִיבָשִׁין.

וְעוֹד אוֹכֶלֶת לַחִין, כָּל קֶרְבָּנִין דִּהוּוּ קֶרְבִּין בְּצִלוֹתָא, עַל מְצוֹת עֲשֵׂה. וִיבָשִׁין, כָּל קֶרְבָּנִין דִּהוּוּ קֶרְבִּין בְּצִלוֹתָא, עַל מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. וְהֵיא אִיהוּ, סְקִילָה שְׂרִיפָה הֲרַג וְחֻנֵּק, עַל מְצוֹת עֲשֵׂה, וְעַל מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, אֵלִין אֵינוּן קֶרְבָּנִיא דְּשִׁכְנִיתָא, צִלוֹתָא, דְּפִקוּדִין דְּעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. וְלִקְבַל ה' מְרָאוֹת אֵלִין, תְּקִינוּ חֵמֵשׁ צִלוֹתֵי בְיוֹמָא דְּכַפּוּרִי. וְלִקְבַל בַּת עֵינָא, אֵינוּן עֲשָׂרַת יְמֵי הַתְּשׁוּבָה ה' לִקְבַל אֹר דְּבַת עֵינָא. ה' עֲנוּיִין, לִקְבַל ה' בְּתִרְאָה.

פְּקוּדָא בְּתֵר דָּא, לְעֵשׂוֹת הַחֻטָּאת כְּמִשְׁפָּטָה. תְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, אֲתוּן דְּמִסְטָרָא דְּמִדּוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִיתוּ, דְּטַרְחַתוּן סְגִי לְנִקְאָה בְּרִתָּא דִּילִי דְּאִיהִי הַלְכָה, מֵאֵלִין קְלִיפִין, דְּעַרְב רַב, קוּשְׁטִין בִּישְׁטִין, דְּלִית לוֹן תִּירוּץ, וְלֹא פְרוּקָא, דְּעֵלְיָהוּ אֲתָמֵר, (קהלת א) מְעוֹת

מְסַדֵּר אוֹתָהּ בְּכָל יוֹם.
רַעִיא מְהִימְנָא

מְצוּחַ לְעֵשׂוֹת הָעוֹלָה כְּמִשְׁפָּטָה, וְעֵלָה נְאָמֵר זֹאת תּוֹרַת הָעֵלָה וְגו'. חָמֵשׁ אֲשִׁים הֵיוּ יוֹרְדִים עַל הַקֶּרֶבֶן: אֵשׁ אוֹכַל וְאִינוּ שׁוֹתָה. אֵשׁ שׁוֹתָה וְאִינוּ אוֹכַל. אֵשׁ אוֹכַל וְשׁוֹתָה. אֵשׁ אוֹכַל לַחִים וִיבָשִׁים. אֵשׁ שְׂאִינוּ אוֹכַל וְאִינוּ שׁוֹתָה. כְּנֻגְדָם הֵם: זֹאת תּוֹרַת הָעֵלָה - אַחַת. הִיא הָעֵלָה עַל מוֹקְדָה - שְׁתֵּים. עַל הַמְזֻבָּח - שְׁלֹשׁ. כָּל הַלֵּילָה - אַרְבַּע. וְאֵשׁ הַמְזֻבָּח תּוֹקֵד בּוּ - חֲמֵשׁ.

וּפְרָשׁוּהָ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, הָעוֹלָה כְּלָה עוֹלָה לְגַבּוּתָהּ, וְזוּ בִּינָה, ה', ה' מְרָאוֹת שְׁלָה. י' בַּת יַחֲדָה, (שמות כג) וּמְרָאָה כְּבוֹד ה' כְּאֵשׁ אוֹכֶלֶת. ו' אֹר שֶׁל בַּת עֵינַן, וְהִיא אֵשׁ שׁוֹתָה כָּל הַמִּים שֶׁל הַתּוֹרָה, וְאוֹכֶלֶת אֶת כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה. וְאוֹכֵלִים לַחִים וִיבָשִׁים, אוֹתָם פְּשָׁטִי הַתּוֹרָה שֶׁהֵם כְּמוֹ עֵצִים יִבָּשִׁים, וְסוּדוֹת הַתּוֹרָה הֵם כְּמוֹ עֵצִים לַחִים. וְזוֹהִי אֵשׁ הָאוֹכֶלֶת לַחִים וִיבָשִׁים.

וְעוֹד אוֹכֶלֶת לַחִים, כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁהֵיוּ קֶרְבִּים בַּתְּפִלָּה עַל מְצוֹת עֲשֵׂה. וִיבָשִׁים - כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁהֵיוּ קֶרְבִּים בַּתְּפִלָּה עַל מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. וְזוֹהוּ סְקִילָה שְׂרִיפָה הֲרַג וְחֻנֵּק, עַל מְצוֹת עֲשֵׂה, וְעַל מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. אֵלוּ הֵם הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁל הַשְּׁכִינָה, תְּפִלָּה, שֶׁל מְצוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. וּכְנֻגְד חֵמֵשׁ הַמְרָאוֹת הִלְלוּ תְקִינוּ חֵמֵשׁ תְּפִלוֹת בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים. וּכְנֻגְד בַּת עֵינַן אוֹתָם עֲשָׂרַת יְמֵי תְשׁוּבָה. חֲמֵשׁ כְּנֻגְד הָאוֹר שֶׁל בַּת עֵינַן. חֲמֵשׁ עֲנוּיִים כְּנֻגְד ה' אַחֲרוּנָה.

הַמְצוּחַ אַחַר זוּ, לְעֵשׂוֹת אֶת הַחֻטָּאת כְּמִשְׁפָּטָה. תְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, אֲתָם שְׂמַצְד מְדוּתֵיו שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֲתָם, שְׁטַרְחַתָם הֲרַבָּה לְנִקּוֹת אֶת הַבַּת שְׁלִי, שֶׁהִיא הַלְכָה, מֵאוֹתָן הַקְּלַפּוֹת שֶׁל עַרְב רַב, שֶׁהֵן קְשׁוּיֹת רַעוֹת שְׂאִין לָהֶם תְּרוּץ וְלֹא פְרוּק, שְׁעֲלֵיהֶם נְאָמֵר (קהלת א) מְעוֹת לֹא

יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות, אלא נאמר בהם תיקו. וכל תיקו של אסור - לחמרה. והוא תיקו חסר ו', שאין לו תקון. חסר נזן, שהוא העולם הבא, שתיקו של העולם הבא שתיקה, כמו: שתק, כף עלה במחשבה. ויש קשיות שהן הלבושים של הלכה, שנאמר בהם משבצות זהב. זהו שפתוב (תהלים מה) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. ואתם פוסקים אותם בכמה פסקים, ואחר כף מתקנים ומישיבים אותם בכמה פרוקים.

ואם חסר פסק כלשהו מן המשנה, כמו שבארנו זה חסר מן המשנה, אתם מתקנים אותם, וזהו חסרון שיוכל להמנות. ואם יבא טפש ויוציא שם רע על אותו אמן שחותף לבושים, ויאמר: וכי התורה היא חסרה? ! והרי כתוב תורת ה' תמימה, תמימה בכל איברי הגוף, שהם רמ"ח מצוות, זהו שפתוב (שיר ד) כלף יפה רעיתי ומום אין כף, תמימה בלבושיה, ואיך חסר מן המשנה?

אתם תאמרו לו: דייק ותמצא חתיכה, ותמצא אותה מערכת עם שאר פסקים ומשניות. שדרך האמן לחתף לבושים לכמה חתיכות, והתלמיד שאינו בקי לקשר את ההלכה בחתיכות הללו, מתחלפות לו פסקות וקשיות ולא מוצא להם פרוק, עד שיבא האמן ומפרק אותם את כל הספקות הללו שלהם. באותו זמן, הלכה שהיא בת, עולה לפני המלך שלמה בכל, בגופה בלבושה ובתכשיטיה, ומתקנים

בה (בראשית ט) וראיתה לזכר ברית עולם. ולפעמים יש לאמן תלמיד בקי שישלח לו לתקן אותם. כמו כלם ואמרו, ודאי שאתה הוא האמן, רועה הנאמן, שבך נאמר משה קבל תורה מסיני, ומשם ואילך כל התלמידים הם שלך, מיהושע ועד סוף כל הדורות. זהו שאמר ומסרה ליהושע,

לא יוכל לתקון, וחסרון לא יוכל להמנות, אלא אתמר תיקו בהון. וכל תיקו דאסורא לחומרא, ואיהו תיקו חסר ו' דלית ליה תקון. חסר נזן, דאיהו עלמא דאתי, דתיקו דעלמא דאתי, שתיקה. כגון שתוק כף עלה במחשבה. ואית קושין דאינון לבושין דהלכה, דאתמר בהון משבצות זהב. הדיא הוא דכתיב, (תהלים מה) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. ואתון, פסקין לון בכמה פסקות, ולבתר מתקנין ומפרקין לון בכמה פרוקין.

ואי חסר שום פסק ממתניתין, כמה דאוקמוהו זה חסר מן המשנה, אתון מתקנין לון, והאי הוא חסרון שיוכל להמנות. ואי ייתי טפש ויפיק שום ביש על ההוא אומנא דחתף לבושין, ויימא וכי אורייתא איהי חסר, והא כתיב (תהלים ט) תורת ה' תמימה, תמימה בכל אברין דגופא, דאינון רמ"ח פקודין. הדיא הוא דכתיב, (שיר השירים ד) כלף יפה רעיתי ומום אין כף. תמימה בלבושה, ואיך חסר מן המשנה.

אתון תימרון ליה, דוק ותשפח חתיכה, ותשפח לה מעורבת בשאר פסקות ומשניות. דאורח אומנא למחתף לבושין בכמה חתיכות, ותלמיד דלאו איהו בקי למקשר ההלכה באלין חתיכות, מתחלפי ליה פסקות וקושין, ולא אשפח לון פרוקא. עד דייתי אומנא, ופריק לון כל אלין ספקות דלהון. בההוא זמנא, הלכה דאיהי ברפא, סליקת גדם מלכא, שלימא בכלא, בגופא בלבושא ובתכשיטה, ואתקיים בה (בראשית ט) וראיתה לזכור ברית עולם. ולזמנין אית לאומנא תלמיד בקי, דישרר ליה לתקנא לון.

כמו פלהו ואמרו, ודאי אנת הוא אומנא רעיא מהימנא. דאתמר כף משה קבל תורה מסיני, ומתמן ואילך

בה (בראשית ט) וראיתה לזכר ברית עולם. ולפעמים יש לאמן תלמיד בקי שישלח לו לתקן אותם. כמו כלם ואמרו, ודאי שאתה הוא האמן, רועה הנאמן, שבך נאמר משה קבל תורה מסיני, ומשם ואילך כל התלמידים הם שלך, מיהושע ועד סוף כל הדורות. זהו שאמר ומסרה ליהושע,

בלהו תלמידים אינון דילך, מן יהושע עד סוף כל דרין. הדיא הוא דאמר ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, עד סוף בלהו. תלמיד בקי דילך מאן הוא הא חזינא דאתמר, הכל יהא מונח עד שביבא אליהו.

אמר לון, ודאי הכי הוא, דאיהו תלמיד חבר, דעליה אתמר (במדבר כה) בן אהרן הכהן. בגוונא דאתמר באהרן (שמות ד) הוא יהיה לך לכה, (דף כ"ח ע"א) הכי נמי בריה, יהיה לי לכה, דאיהי אורייתא דבעל פה. בגין דהיכי דהוינא בקדמיתא כבד פה וכבד לשון, והכי יוקים לי קדשא בריך הוא, כבד פה באורייתא דבעל פה, וכבד לשון באורייתא שבכתב, דלא יימרון אלין דלא אשתמודעין לי, אחרא איהו. ואלהו הוא יהיה לי לכה, ייתי לתקנא כל אלין ספקות, ולפרקא לון.

בהווא זמנא, זאת תורת העולה, ברפא, דהות מהדקא שפלה בגלותא, סליקת על כל דרגין דלעילא, הדיא הוא דכתיב, (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה, וסליקו דילה תהא לאבא דאיהו לימינא חסד, דביה הרוצה להחפים ידרים, מתמן חכמ"ה, כ"ח מ"ה.

אמר חד תנא, בודאי בגין דא אתמר בך, מוליך לימין משה בגין בלה דילך, דלא יהא לך שלימו אלא בה. דכד אנת תהא שלימא בה, אתמר בך (במדבר יב) פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות. במראה: בגוונא דכלה דאתפשטת מלבושהא, ומתייחדת עם בעלה בקירוב בשר, ברמ"ח אברים דילה, ולא כסיאת אבר חד מנה. והאי איהו במראה רמ"ח בחושפון. (נ"א אתחוי לה דאתמר ביה).

אמר בוצינא קדישא, בקדמיתא אתחזי לך האי חיזו, דאתמר בה במראה, דאיהו לך המראה הגדול בסנה, דאדבר ביה חמשה זמנין הסנה. וכען אתגליא שנאמר בו במראה, שהוא לך המראה הגדול בסנה שנזכר בו

ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, עד הסוף של כלם. התלמיד הבקי שלך מי הוא? הרי ראינו שנאמר, הכל יהא מונח עד שביבא אליהו. אמר להם, ודאי בך זה, שהוא תלמיד חבר, שעליו נאמר (במדבר כה) בן אהרן הכהן, כמו שנאמר באהרן, (שמות ד) הוא יהיה לך לכה, בך גם בנו יהיה לי לכה, שהיא התורה שבעל פה. משום שאיך שהייתי בראשונה כבד פה וכבד לשון, וכך יקים אותי הקדוש ברוך הוא - כבד פה בתורה שבעל פה, וכבד לשון בתורה שבכתב, שלא יאמרו אלו שלא מפירים אותי, זה מישוהו אחר. ואלהו הוא יהיה לי לכה, ובא לתקן את כל הספקות הללו ולישב אותם.

באותו זמן - זאת תורת העלה, הבת, שהיתה לחוצה שפלה בגלות, עולה על כל הדרגות שלמעלה. זהו שכתוב (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה, ועלייתה תהיה לאבא שהוא לימין של חסד, שבו הרוצה להחפים ידרים, משם חכמ"ה, כ"ח מ"ה.

אמר תנא אחד, ודאי שבגלל בך נאמר בך, מוליך לימין משה, משום הכלה שלך שלא תהיה לך שלמות אלא עמה. שפשטתה תהיה שלם עמה, נאמר בך פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות. במראה, כמו בלה שפשטת מלבושיה ומתייחדת עם בעלה בקירוב בשר, ברמ"ח אברים שלה, ולא מכסה איבר אחד ממנה. וזה במראה, רמ"ח בחושפון (ראוי לה שנאמר בו).

אמר המנורה הקדושה, בראשונה נראה לך המראה הזה, שנאמר בו במראה, שהוא לך המראה הגדול בסנה שנזכר בו

לך חיזו דא, ברמ"ח פקודין, דאינון בחמשה חומשי תורה. ולא בחידות, דאינון לבושיין דילה, דבהון חזו כל נביאי. דלית ארץ לאתגלאה כלה בקרוב בשר, אלא לחתן דילה.

לך המראה הזה ברמ"ח מצוות שהם בחמשה חמשי תורה. ולא בחידות, שאותם לבושים שלה, שבהם ראו כל הנביאים. שאין דרך שמתגלה כלה בקרוב בשר אלא לחתן שלה.

בהוא זמנא יתקיים בהו, (בראשית ב) ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו. כגון אדם ואשתו דכבר אתעבר ערובינא בישא, ערב רב, קושא בישא מעלמא, דאינון עריין דקודשא בריה הוא ושכינתיה, עריין דישראל. כל שפן עריין דילך רעיא מהימנא. ומהלכה דילך. דבגניניהו צריך לכסאה ריין דאורייתא, כמה דאוקמוה (משלי כה) כבוד אלהים הסתר דבר, עד דמתעברין מעלמא. ולית מלכים אלא ישראל, כמה דאוקמוה, כל ישראל בני מלכים הם, בהוא זמנא, וכבוד מלכים תקור דבר. אמר רעיא מהימנא, בריה אנת לעתיק יומין, דמתמן אנת, כענפא דאתפשט מאילנא, הכי נשמתין ענפא מגיה.

בהוא זמן יתקיים בהם, (בראשית ב) ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו. כמו אדם ואשתו שפכר העבר הערוב הרע של ערב רב, קשיה רעה מן העולם, שהם העריות של הקדוש ברוך הוא ושכינתו, העריות של ישראל. כל שפן העריות שלך, רועה הנאמן. ומהלכה שלך, שבשבילם צריך לכסות את סודות התורה, כמו שבארוה (משלי כה) כבוד אלהים הסתר דבר, עד שעוברים מן העולם. ואין מלכים אלא ישראל, כמו שבארוה, כל ישראל בני מלכים הם. באותו זמן, וכבוד מלכים תקור דבר. אמר הרועה הנאמן, ברוך אתה לעתיק הימים, שמשם אתה, כענף שמתפשט מן האילן, כף הנשמות ענף ממנו.

תנאים ואמוראים, הא ודאי עולה וחסאת ואשם, תלת פקודין אינון, תלת אבהן. שלמים מטרוניתא. אבר, דאיהי תשלומין דכל אבר, כגוונא דיומא קדמא דחג. (ס"א אחר דאיהו תשלומים דכלא כגוונא).

תנאים ואמוראים, הא ודאי עולה וחסאת ואשם, תלת פקודין אינון, תלת אבהן. שלמים מטרוניתא. אבר, דאיהי תשלומין דכל אבר, כגוונא דיומא קדמא דחג. (ס"א אחר דאיהו תשלומים דכלא כגוונא).

מי שלא חג ביום טוב ראשון, ושאר יומין תשלומין זה בזה, ובהון וחסרון לא יוכל להמנות אבל מי שלא חג יום טוב הראשון של חג עליה אתמר (קהלת א) מעות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות. והאי איהו חטאת דמעכב לעולה. (פאי טעמא) חטא איהו דכר. חטאת, נוקבא. ולזמנין דהא אתבסם חטאת, ואתפרש מעולה. בההוא שעיר, דאתמר (במדבר טו) ושעיר עזים אחד לחטאת.

מי שלא חג ביום טוב ראשון, אין תשלומים לראשון, ושאר יומין תשלומין זה בזה, ובהון וחסרון לא יוכל להמנות אבל מי שלא חג יום טוב הראשון של חג עליה אתמר (קהלת א) מעות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות. והאי איהו חטאת דמעכב לעולה. (פאי טעמא) חטא איהו דכר. חטאת, נוקבא. ולזמנין דהא אתבסם חטאת, ואתפרש מעולה. בההוא שעיר, דאתמר (במדבר טו) ושעיר עזים אחד לחטאת.

אשם תלוי אחד בתרווייהו, כמאן דאחיד לכאן ולכאן, וזוהי החטאת שמעפכת את העולה. (מה הטעם) החטא הוא זכר. החטאת נקבה. ולפעמים שהרי החטאת מתבשמת ונפרדת מעולה באותו שעיר, שנאמר (במדבר כח) ושעיר עזים אחד לחטאת. אשם תלוי אחוז בשניהם, כמי שאחזו לכאן ולכאן, והוא תלוי באמצע. כמו, הכל תלוי עד

אשם תלוי אחד בתרווייהו, כמאן דאחיד לכאן ולכאן, וזוהי החטאת שמעפכת את העולה. (מה הטעם) החטא הוא זכר. החטאת נקבה. ולפעמים שהרי החטאת מתבשמת ונפרדת מעולה באותו שעיר, שנאמר (במדבר כח) ושעיר עזים אחד לחטאת. אשם תלוי אחוז בשניהם, כמי שאחזו לכאן ולכאן, והוא תלוי באמצע. כמו, הכל תלוי עד

ואיהו תלוי באמצעיִתא. כגון, הכל תלוי עד שיבא אליהו, ויפריש לה מתמן. הכי אשם תלוי, איהו אחיד בתרווייהו, עד דיהבין ליה מזונא דיליה, שוחד דיליה, ויתפרש מתמן, ומתקרבין אברין דכלה דא לדא. דהכי איהו אשם וחטאת, כסרכות דאחידן בריאה, ולא מניחין לה לפרחא לסלקא לגבי עילא, לנשבא ברוחא דקודשא.

שיבא אליהו ויפרידו משם. כף אשם תלוי הוא אחוז בשניהם עד שנותנים לו את מזונו, השחד שלו, ויפרד משם, ומתקרבים האיברים של הפלה זה לזה. שכף הוא אשם וחטאת, כמו סרכות שאחוזות בראה, ולא מניחים אותם לפרח לעלות כלפי מעלה לנשב ברוח הקדש.

שה איהו לעולה, דכתיב, (בראשית כב) ואיה השה לעולה. ואתמר ביה (שמות יב) שה תמים זכר, הדא הוא דכתיב איש תמים. והא צריך למשאל, דהא שה איהו לימינא, שעיר איהו לשמאלא, דהיינו שעיר עזים אחד לחטאת, ואית שעיר, ואית שעיר. שעיר אחד לני, ושעיר אחד לעזאזל. והיינו דכתיב, (ויקרא טו) ונתן אהרן על שני השעירים גזרות גזרל אחד לני וגזרל אחד לעזאזל.

השה הוא לעולה, שכתוב (בראשית כב) ואיה השה לעלה. ונאמר בו שה תמים זכר. זהו שכתוב איש תמים. והרי צריך לשאל, שהרי שה הוא לימין, והשעיר הוא לשמאל, שהיינו שעיר עזים אחד לחטאת. ויש שעיר ויש שעיר. שעיר אחד לה, ושעיר אחד לעזאזל. והיינו שכתוב (ויקרא טו) ונתן אהרן על שני השעירים גזרות גזרל אחד לה וגזרל אחד לעזאזל.

ובההוא שעיר, אתמר בעשו, (בראשית כז) איש שעיר. ודא כבד. דנטיל כל אינון שמרים דדם. (דמתמן) שחין אבעבועות פורחות, ספחת, וכל מיני צרעת. והיינו דכתיב, (ויקרא טו) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה. ואינון עונות תם, דאיהו לבא, וכדין אתפרש מלערכא בלבא, וכדין אתבסם, ואיהו כבד באלין חובין, ולא קל לסלקא לגבי יעקב איש תם. חדו מארי מתניתין דמתבתאן, דקא נחתי עם תנאין ואמוראין.

ובאותו שעיר נאמר בעשו (בראשית כז) איש שעיר. וזה הכבד שנטיל את כל אותם השמרים של הדם - (שמש) שחין אבעבועות פורחות, ספחות, וכל מיני צרעת. והיינו שכתוב (ויקרא טו) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה. והם עונות תם, שהוא הלב, ואז נפרד מלהתערב בלב, ואז מתבשם, והוא כבד בחטאים הללו ולא קל לעלות אל יעקב איש תם. שמחו בעלי המשנה של הישיבות, שירדו עם התנאים והאמוראים.

קם חד מנייהו ואמר, רעיא מהימנא, הב לי רשו למשאל, בתר דזכינא למשמע מלין יקירין אלין מפומך, דאורייתא דא דנפקת מפומך (משלי ג) יקרה היא מפנינים וכל חפציה לא ישוו בה, ועל כל דא הלכה היא וללמוד אני צריך. הא שעיר דעזאזל שפיר, אשם תלוי באן אתר איהו.

קם אחד מהם ואמר, רועה הנאמן, תן לי רשות לשאל, אחר שזכיתי לשמע דברים נכבדים אלו מפיה, שהתורה הזו שיוצאת מפיך (משלי א) יקרה היא מפנינים וכל חפציה לא ישוו בה, ועם כל זה הלכה היא, וללמוד אני צריך. בשעיר הזה לעזאזל זה נאה, אף אשם תלוי באיזה מקום הוא?

אמר ליה, בריך אנת ברי, שפיר קא שאלת. אלא, מה מפיך (משלי א) יקרה היא מפנינים וכל חפציה לא ישוו בה, ועם כל זה הלכה היא, וללמוד אני צריך. בשעיר הזה לעזאזל זה נאה, אף אשם תלוי באיזה מקום הוא? אמר לו, ברוך אתה בני, יפה שאלת. אלא מה העמוד האמצעי אחוזים בו ימין ושמאל, שהם

עמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, אַחִיד בֵּיהּ יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, דְּאִינוּן חֶסֶד וּגְבוּרָה, כְּמוֹ גּוֹף שְׂאֲחוּז בֵּין שְׁתֵּי הַזְרוּעוֹת שֶׁל הָאָדָם. אוֹ כְּמוֹ נֶשֶׁר, שְׂאֲחוּזִים בּוֹ שְׁתֵּי כַּנְפִים לְפָרַח בָּהֶן. וְכֵמוֹ יוֹנָה שְׂאֲחוּזִים בֵּיהּ שְׁתֵּי כַּנְפִים, שְׁנַמְשְׁלָה לַתּוֹרָה, וּכְנַפֶּיהָ לְמִצְוֹת עֲשֵׂה, וּבִהֶן הִיא הָעוֹלָה, וּפּוֹרַחַת לְמַעְלָה. כִּף מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה הֵן הַמְלַכְדָת שְׁלָה, כְּמוֹ צְפָרִים הַנֹּאֲחָזִים בְּפֶתַח. וְכָל תַּפְשִׁין דִּילָהּ, דְּמַעֲפָבִין לָהּ לְפָרַחָא, אַתְקָרִיאוּ סְרָכוֹת פְּאֲלִין סְרָכוֹת, דְּמַעֲפָבִין לְכַנְפֵי רִיאַה, לְנִשְׁבָּא.

חֲבִי אֵשֶׁם. דִּישְׂרָאֵל אַחִיד בְּגַדְפוּי דְשְׂכִינְתָא, דְּאִינוּן חִינוּן דְכוּרְסִיָא, דְּלֹא תֵהָא עוֹלָה כְּהוֹן בְּזַכּוּוֹן דִּישְׂרָאֵל, לְגַבֵּי קַדְשָׁא בְרִיף הוּא, וּמַעֲפָבִין לָהּ, וּמַכְבִּידִין גַּדְפָּאָה חִי"ת חִי"ת חֲטָאוֹת דְּלֵהוֹן. וְאֵשֶׁם אִימָא דְעָרַב רַב, סְרָכָא אַחִידָא בְכוּרְסִיָא, דְתַמָּן מְטְרוּנִיתָא, וְלֹא מְנַחַת לָהּ לְסַלְקָא מְגֻלוֹתָא. וְזַכּוּוֹן אַחִידָן בֵּיהּ לְסַלְקָא, אֲשֵׁתְאַרְתַּ בְּאֹרִיא, כְּגוֹן סְרָכָא תְלוּי בְּאֹרִיא. וְדֹא עֵמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. (דִּאִהוּ אֹרִיא) חֲבִי אֵשֶׁם תְלוּי בְּצַדִיק, דְּאִיְהוּ אַחִיד בֵּין שְׂמִיא וְאַרְעָא.

חֲטָאוֹת אִיְהִי יוֹתֵרַת הַפְּבַד, אַכְבִּידַת עֲלֵהּ בְּחֲטָאוֹת, דְּלְכְלוּכִין דְּחוּבִין דִּישְׂרָאֵל, כְּגוֹנוּנָא דְכַבֵּד מַכְבִּיד שְׂמָרִים, דְּאִינוּן דְּמִים, עַל עֲרָקִין דְּלִבָּא. חֲבִי אֵלִין חֲטָאוֹת, מַכְבִּידִין עַל גַּדְפוּי דְשְׂכִינְתָא, דְּאִינוּן פְּקוּדִין דְעֲשֵׂה, דְּדַמְיִין לְכַנְפֵי יוֹנָה. לֹא תַעֲשֶׂה פַד אִינוּן מַכְבִּידִין עַל עֲשֵׂה, דְּאִינוּן פַד חוּבִין דִּישְׂרָאֵל מְרוּבִין מְזַכּוּוֹן, אַתְמַר בְּאֹרִייתָא דְאִיְהוּ גּוּפָא, (דְּנִיאל ח) וְתִשְׁלַף אֶמֶת אֶרְצָה, וְאִיְהִי צוּחַת (אִיכָה א) נְתַנְנִי יְיָ בִיּוֹדִי לֹא אוֹכַל קוּם (עֲמוּס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם.

וּבְגִין דָּא, תַקִּינוּ תַנָּאִים וְאַמּוֹרָאִים צְלוֹתִין בְּאַתְר דְקַרְבְּנִין, לְאַעֲבֵרָא חֲטָאוֹת וְאַשְׁמוֹת מִינָהּ. וּבְגִין הַזְכִּירוֹת, נְאָמַר בַּתּוֹרָה שֶׁהִיא גּוֹף, (דְּנִיאל ח) וְתִשְׁלַף אֶמֶת אֶרְצָה, וְהִיא צוּחַת, (אִיכָה א) נְתַנְנִי ה' בִּיּוֹדִי לֹא אוֹכַל קוּם, (עֲמוּס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם.

חֶסֶד וּגְבוּרָה, כְּמוֹ גּוֹף שְׂאֲחוּז בֵּין שְׁתֵּי הַזְרוּעוֹת שֶׁל הָאָדָם. אוֹ כְּמוֹ נֶשֶׁר, שְׂאֲחוּזִים בּוֹ שְׁתֵּי כַּנְפִים לְפָרַח בָּהֶן. וְכֵמוֹ יוֹנָה שְׂאֲחוּזִים בֵּיהּ שְׁתֵּי כַּנְפִים, שְׁנַמְשְׁלָה לַתּוֹרָה, וּכְנַפֶּיהָ לְמִצְוֹת עֲשֵׂה, וּבִהֶן הִיא הָעוֹלָה, וּפּוֹרַחַת לְמַעְלָה. כִּף מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה הֵן הַמְלַכְדָת שְׁלָה, כְּמוֹ צְפָרִים הַנֹּאֲחָזִים בְּפֶתַח. וְכָל תַּפְשִׁין דִּילָהּ, דְּמַעֲפָבִין לָהּ לְפָרַחָא, אַתְקָרִיאוּ סְרָכוֹת פְּאֲלִין סְרָכוֹת, דְּמַעֲפָבִין לְכַנְפֵי רִיאַה, לְנִשְׁבָּא.

כִּף אֵשֶׁם. שִׁישְׂרָאֵל אַחִידִים בְּכַנְפֵי הַשְּׂכִינָה, שֶׁהֵן חִיּוֹת הַכֶּסֶף, שֶׁלֹּא תֵהִיָּה עוֹלָה בְּהֵם בְּזִכְיוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַעֲפָבִים אוֹתָהּ, וּמַכְבִּידִים אֶת כַּנְפֶּיהָ חִי"ת חִי"ת חֲטָאוֹת שֶׁלָּהֶם. וְאֵשֶׁם, אֶמֶס שֶׁל עָרַב רַב, הַסְרָכָה הָאֲחוּזָה בְּכֶסֶף, שֶׁשֶׁם הַגְּבִירָה, וְלֹא מְנִיחָה אוֹתָהּ לְעֹלוֹת מִן הַגְּלוּת, וְהַזְכִּירוֹת אַחִיוֹת בֵּיהּ לְהַעֲלוֹתָהּ, וְנִשְׁאַרְתַּ בְּאֹרִי כְּמוֹ סְרָכָה שְׁתְלוּיָהּ בְּאֹרִי. וְהוּוּ הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי (שְׁהוּא אֹרִי).

כִּף אֵשֶׁם תְלוּי בְּצַדִיק, שֶׁהוּא אַחִיד בֵּין שְׂמִים וְאַרְץ. חֲטָאוֹת הִיא יוֹתֵרַת הַפְּבַד, מַכְבִּידָה עֲלֵיהּ בְּחֲטָאוֹת שֶׁל לְכְלוּכִים שֶׁל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁהַפְּבַד מַכְבִּיד עַל הַשְּׂמָרִים, שֶׁהֵם דְּמִים, עַל הָעֲרָקִים שֶׁל הַלֵּב. כִּף חֲטָאוֹת הִלְלוּ מַכְבִּידוֹת עַל כַּנְפֵי הַשְּׂכִינָה, שֶׁהֵן מִצְוֹת עֲשֵׂה, שְׂדוּמוֹת לְכַנְפֵי יוֹנָה. וְלֹא תַעֲשֶׂה, כִּשְׁהֵן מַכְבִּידוֹת עַל עֲשֵׂה, שֶׁהֵן כִּשְׁחֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל מְרַבִּים מִן הַזְכִּירוֹת, נְאָמַר בַּתּוֹרָה שֶׁהִיא גּוֹף, (דְּנִיאל ח) וְתִשְׁלַף אֶמֶת אֶרְצָה, וְהִיא צוּחַת, (אִיכָה א) נְתַנְנִי ה' בִּיּוֹדִי לֹא אוֹכַל קוּם, (עֲמוּס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם. וּבְמִשּׁוֹם זֶה תַקִּינוּ תַנָּאִים וְאַמּוֹרָאִים תַפְלוֹת בְּמִקּוֹם קַרְבָּנוֹת, לְהַעֲבִיר מִמֶּנָּה חֲטָאוֹת וְאַשְׁמוֹת,

ומשום כִּף תִּקְנוּ תַּפְּלוֹת שְׁחֲרִית
כְּמוֹ קָרְבַן הַשְּׁחֹר, וּתְפִלוֹת מִנְחָה
כְּמוֹ קָרְבַן בֵּין הָעֲרִבִים, וּתְפִלוֹת
עֲרִבִית כְּמוֹ אֲמוּרִים וּפְדָרִים
שֶׁהֵיוּ מִתְאַפְּלִים כָּל הַלֵּילָה.
וּשְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת שֶׁתִּקְנוּ שְׁלֹשׁ
תְּפִלוֹת, כְּנֶגֶד הַמְּרֻכְבָּה שֶׁהֵם
קְשׁוּרִים בָּהּ, כְּמוֹ שְׂבָאוּהָ,
הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרֻכְבָּה, שֶׁהֵם פְּנֵי
אֲרִיָּה אֶל הַיְמִין לְאַרְבַּעַתָּם. (ע"ב

רעיא מהימנא.)

אִשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְּזֻבַּח לֹא תִּכְבֶּה. (ויקרא ו)
רַבִּי חִיָּיא פְּתַח, (בראשית כב)
וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו
וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הַנְּנִי בְנִי וְגו' .
וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים שֶׁל
יִצְחָק, וַיֹּאמֶר אֶחָד שֶׁל אַבְרָהָם.
לְמָה זֶה כִּף? אֵלָּא שְׁלֹשָׁה
לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהֵם הָיוּ
הַשְּׁלֹשׁ שֶׁל יִצְחָק, וְאֶחָד שֶׁל
אַבְרָהָם בְּרַבִּיעִי, שֶׁכְּתוּב הַנְּנִי
בְנִי, דְּחֻיק (דוּקָא) הַנְּנִי. וְכְתוּב
(בראשית א) ?הִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ
הַשָּׁמַיִם, מְאֹרֶת חֶסֶד.

וְאִם תֹּאמְרוּ, וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר הֵם
יוֹתֵר - אֵלָּא שֶׁהֵם הָיוּ נִסְתָּרִים
בְּמַחְשָׁבָה, וְאֵלּוּ הַתְּגִלוֹ מִתּוֹךְ
הַחֲשָׁבָה. וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם
- וְכְתוּב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי אֹרֶךְ יְהִי אֹרֶךְ. וַיֹּאמֶר אָבִי -
וְכְתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רַקִּיעַ
בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם
לְמַיִם. וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאִשׁ - וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם. וַיֹּאמֶר הַנְּנִי -
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת.

רַעִיא מְהִימְנָא (רועה נאמן)

וְעוֹד אִשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְּזֻבַּח
וְגו' - זוֹ הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (ירמיה
כב) הֲלֹא כֹה דְבַרִי כְּאִשׁ נְאֻם ה' .
לֹא תִּכְבֶּה וְדָאִי, שְׁעִבְרָה אֵינָה
מִכְּבֶּה תּוֹרָה. אֲבָל עֲבִירָה אֵינָה
מִצְוָה, וְיָמִי שְׁעוֹבֵר עֲבִירָה שֶׁמִּכְּבֶּה
מִצְוָה, שֶׁהִיא גֵר, כִּף מִכְּבֶּה אֶת
גֵר, שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ב) גֵר ה' נִשְׁמַת

דָּא תִּקְנוּ צְלוֹתָא דְשְׁחֲרִית, כְּקָרְבַן הַשְּׁחֹר. וְצְלוֹתָא
דְּמִנְחָה, כְּקָרְבַן בֵּין הָעֲרִבִים. וְצְלוֹתָא דְעֲרִבִית, כְּאֲמוּרִים
וּפְדָרִים דְּהוּוּ מִתְאַפְּלִים כָּל הַלֵּילָה. וּתְלַת אֲבָהָן דְּתִקְנוּ
תְּלַת צְלוֹתֵין, לְקַבֵּל מְרַבְּתָא דְאֵינוֹן קְטִירִין בָּהּ. כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ, הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרֻכְבָּה, דְאֵינוֹן פְּנֵי אֲרִיָּה אֶל
הַיְמִין לְאַרְבַּעַתָּם וְגו' . (ע"ב רעיא מהימנא.)

זהו:

אִשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְּזֻבַּח לֹא תִּכְבֶּה. (ויקרא ו)
רַבִּי חִיָּיא פְּתַח, (בראשית כב) וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל
אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הַנְּנִי בְנִי וְגו' ,
וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר תְּלַת זְמַנִּין דְּיִצְחָק, וַיֹּאמֶר חַד
דְּאַבְרָהָם, אֲמַאי הָכִי. אֵלָּא, ג' לְמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, דְאֵינוֹן תְּלַת דְּיִצְחָק הוּוּ. וְחַד
דְּאַבְרָהָם בְּרַבִּיעִי, דְכְּתִיב הַנְּנִי בְנִי דְחִיקָא (ס"א
וְדוּקָא) הַנְּנִי. וְכְתִיב, (בראשית א) יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ
הַשָּׁמַיִם מְאֹרֶת חֶסֶד.

וְאִי תִּימָא וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר יְתִיר אֵינוֹן. אֵלָּא,
אֵינוֹן סְתִימִין הוּוּ בְּמַחְשָׁבָה. וְאֵלִין,
אֲתַגְלִיין מִגּוֹ חֲשׁוּכָא. וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל
אַבְרָהָם, וְכְתִיב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ
וְיְהִי אֹרֶךְ. וַיֹּאמֶר אָבִי, וְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי רַקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם
לְמַיִם. וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאִשׁ, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ
הַמַּיִם. וַיֹּאמֶר הַנְּנִי, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
מְאֹרֶת.

רעיא מהימנא

וְעוֹד אִשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְּזֻבַּח וְגו' . דָּא אוֹרֵיָתָא,
דְּאֲתָמַר בָּהּ (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דְבַרִי כְּאִשׁ נְאֻם יי' .
לֹא תִּכְבֶּה וְדָאִי, דְעִבְרָה אֵינָה מִכְּבֶּה תּוֹרָה. אֲבָל עֲבִירָה
מִכְּבֶּה מִצְוָה, וְיָמִין דְעִבִיד עֲבִירָה דְמִכְּבֶּה מִצְוָה דְאֵינָה
גֵר, הָכִי מִכְּבֶּה גֵר דִּילִיָּה, דְאֲתָמַר בָּהּ (משלי ב) גֵר יי'
נִשְׁמַת אָדָם מִגּוֹפִיָּה, וְהִיא הוּא כְּבוֹי, דְאֲשַׁתָּאֵר גּוּפָא
בְּחֲשׁוּכָא. וְהָכִי מִאֵן דְסִלִּיק שְׁכִינְתָא מֵאֲתֵרָהָא, גְרִים (לְכַל

אדם, מגופו, וזהו כבוי, שנשא
הגוף בחשכה. וכך מי שמסלק
שכינה ממקומה, גורם (לכל העולם)
כבוי וחשכה לאותו מקום.
וחשכה היא עברה, (משלי ל)
ושפחה פי תירש גברתה.

ועלית המצוה של עם הארץ
מכבה להם את המצוה, לקיים
בהם ורשעים בחשף ידמו. אבל
לבעלי תורה אין לה כביה
עולמית בהם, שמאירים לה
בכמה סודות של התורה, שאור
נקרא ר"ז. ומצוות התורה
שמקיימים אותן חכמים, זו תורה
לגביהם, לילה ויומם לא תכבה
עליהם, משום שמקיימים בה
והגית בו יומם ולילה.

והעשן שעולה מפיהם בדברי
תורה, הוא עשן המערכה
שמסדרים אותה ועורכים אותה
לבעלה, כמו (במדבר ח) בהעלות
את הנרת, שנאמר בהם להעלות
נר תמיד. ובעשן המערכה ובענן
הקטרת, שהתורה הוא העשן
שלה, יתעורר מהלב לחכמה,
שהוא כמו מת, כמו הענן.
שהתעוררות של הענן היא
מהלב. זהו שכתוב (בראשית ב) ואד
יעלה מן הארץ, ואחר כך -

והשקה את כל פני האדמה.
כך יתעורר עשן מבינה, שהיא
בלב, שבארוה אצלו, הלב מבין,
ועולה לחכמה שהיא (במח) כמו
מת. (ומה) ומי העשן? (דעת) זה
העמוד האמצעי, דעת, לב מבין
דעת.

אחר שירד עשן, חכמה לבינה,
שהם זה לשמאל וזה לימין. הוא
ירד מלא מאבא ואמא, מלא
י"ה, לשרף עצים שהם תלמידי
חכמים, מצד של עץ החיים,
שהם איברים של הגוף, ששם ה'
העצים ודאי, לשרף אותם
בשלהבות התורה, שנאמר בה הלל כה דברי פאש נאם ה'.

העולם) כבוי וחשוכא ליהוא אתר. וחשוכא איה
עבירה, (משלי ל) ושפחה כי תירש גבירתה.

וסליקו דמצוה מסטרא דעמי הארץ, להון מכבה מצוה,
לקיים בהון, (שמואל א ב) ורשעים בחשף ידמו.

אבל לגבי מארי תורה, לית ליה כביה עולמית, בהון
דנהרין לה בכמה רזין דאורייתא, דאור ר"ז אתקרי.
ומצות דאורייתא דמקיימין לה רבנן, תורה איהו
לגביהו, לילה ויומם לא תכבה עליהו, בגין דמקיימין
בה (יהושע א) והגית בו יומם ולילה.

ועשן דסליק מפומיהו במלי דאורייתא, איהו עשן
המערכה, דמסדרין לה, ומעריכין לה לגבי בעלה,
כגון (במדבר ח) בהעלותך את הנרות, דאתמר בהון להעלות
נר תמיד. ובעשן המערכה וענן הקטרת, דאורייתא עשן
דילה, יתער מלפא, לגבי חכמתא, דאיהו כמוחא, כגוונא
דענא. דאתערותא דענא מלפא, הדא הוא דכתיב
(בראשית ב) ואד יעלה מן הארץ, ולבתר והשקה את כל
פני האדמה.

כבי יתער עשן, מבינה, דאיהו כלפא, דאוקמיה לגביה,
הלב מבין. וסליק לגבי חכמה, דאיהו (דף כ"ט
נ"א) (נ"א כמוחא) כמוחא. (ומאן) ומאי עשן. (דעת) דא,
עמודא דאמצעיתא, דעת, לב מבין דעת.

לבתר דנחית עשן, חכמה לגבי בינה, דאינון דא
לשמאלא, ודא לימינא. איהו נחית מלא מאבא
ואימא, מלא י"ה, לאוקדא עצים דאינון תלמידי חכמים,
מסטרא דעץ חיים, דאינון אברים דגופא, דתמן ה'
העצים ודאי, לאוקדא לון בשלהובין דאורייתא, דאתמר
ביה (ירמיה כג) הלא כה דברי פאש נאם יי'. בשלהובין
דנר מצוה ברחימו. ע"כ.

סקודא להקריב בכל יומא תמידין. ואבתריה להדליק
אש, הדא הוא דכתיב אש תמיד תוקד על
המזבח לא תכבה. ואבתריה, תרומת הדשן. ואבתריה,
בשלהבות התורה, שנאמר בה הלא כה דברי פאש נאם ה'.

מִצְוָה לְהִקְרִיב בְּכָל יוֹם תְּמִידִים, וְאַחֲרָיו לְהַדְלִיק אֵשׁ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב אֵשׁ תְּמִיד תִּנְקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה. וְאַחֲרָיו תְּרוֹמַת הַדֶּשֶׁן, וְאַחֲרָיו קֶרֶבֶן נֶדֶר אוֹ נֶדְבָה. תְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, כָּל אֵלוֹ תְּמִידִים, הֵם מְדוּתָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת לָהֶם נַחַת. וְאִף עַל גַּב שְׁכַל הַסְּפִירוֹת כְּלָן אַחַת, מְכַל מְקוֹם כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה מִמְנָה עַל שְׁבָתוֹת וְזִמְנִים וְיָמִים טוֹבִים, וְאוֹתָהּ מִדָּה שְׁשׁוּלְטַת בְּאוֹתוֹ זְמַן, כָּל הַסְּפִירוֹת נִכְלָלוֹת בָּהּ, וְכִלְכָן נִקְרְאוֹת עַל שֵׁם אוֹתָהּ מִדָּה; בְּחֶסֶד חֶסְדִּים, בְּגִבּוּרָה גְבוּרוֹת, וְכַף בְּכָל מִדָּה.

וְיֵשׁ הַשְּׁבֵתָת מְלֹאכָה, כְּמוֹ שׁוֹר שֵׁישׁ לוֹ עַל, וְחִמּוֹר שֵׁישׁ לוֹ מִשָּׂא. בֵּין עַל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, כְּמוֹ תְּפִלִּין, בֵּין עַל מְלָכוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּיָמִים הִלְלוּ יֵשׁ לָהֶם הַשְּׁבֵתָת מְלֹאכָה וּמְנוּחָה. מִי שֶׁלֹּא מִתְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת, יֵשׁ לוֹ עַל מְלָכוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וְכִי שֶׁמִתְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת, יֵשׁ לוֹ עַל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, שֶׁהִיא ה' אַחֲרוֹנָה, שֶׁנִּקְרְאוֹת מְלָכוֹת שָׁמַיִם.

עַל מִצְוֹת הִיא וְדָאִי, מִשׁוּם שְׁבָה נִבְרָא עַל הַבְּרִיּוֹת שֶׁל שָׁמַיִם וְאַרְצָן, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם. בְּה' בְּרָאָם. וְכִשְׁבִּיבָ שְׁבַת יוֹם טוֹב, יוֹרְדַת בִּינָה, שֶׁהִיא י"ו, עַל ה', שֶׁהִיא מְלָכוֹת שָׁמַיִם נִשְׁמָה יְתֵרָה, וְהוּא (שְׁמוֹת ab) חֲרוֹת עַל הַלְחַת. אֲנֹכִי בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, וּפּוֹרְשֵׁת כְּנַפֶּיהָ עַל הַבַּת וְעַל הַמַּחְנֹת שְׁלֶה, וְיֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה. וְנֹאמַר בְּמִרְכָּבוֹתָיו שֶׁל סִמְאֵ"ל וְנִחַשׁ (דְּבָרִים כח) וְנִרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וְנִרְאוּ מִמֶּךָ. אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת שְׁבַת וְאוֹת שְׁבַת יוֹם טוֹבִים וְאוֹת בְּרִית - כָּלֶם שְׁקוּלִים.

וְיֵשׁ אוֹת שֶׁל שְׁד"י, שֶׁהוּא מִטְטְרוּ"ן עֶבֶד, וְכִמְהָ עֶבְדִּין תְּלִיין מְגִיָּה, דִּמְמָנָא עַל אֲלִין דְּעֶבְדִּין פְּקוּדֵי עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרַס. מִטְטְרוּ"ן וּמִשְׁרִיין דִּילִיָּה מְמָנָן עָלֵיהוּ.

קֶרֶבֶן נֶדֶר אוֹ נֶדְבָה. תְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, כָּל אֲלִין תְּמִידִין, אֵינּוֹן מְדוּת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּצָרִיכֵי לְמַהוּי לֹוֹן נִיחָא. וְאִף עַל גַּב דְּכָל סְפִירָן כְּלָהוּ חַד, מְכַל מְקוֹם, כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה מְמָנָא עַל שְׁבָתוֹת וְזִמְנִין וְיוֹמִין טְבִין, וְהִיא מִדָּה דְּשׁוּלְטָנוּתָא דְּהוּא זְמָנָא, כָּל סְפִירָן אֲתְּפִלִּלוּ בָּהּ, וְאַתְּקִרְיָאוּ כְּלָהוּ עַל שֵׁם הִיא מִדָּה, בְּחֶסֶד חֶסְדִּים, בְּגִבּוּרָה גְבוּרוֹת וְהִיא כְּכָל מִדָּה.

וְאִית הַשְּׁבֵתָת מְלֹאכָה, כְּגוֹן שׁוֹר, דְּאִית לִיהָ עוֹל. וְחִמּוֹר, דְּאִית לִיהָ מִשָּׂאוֹי. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, כְּגוֹן תְּפִלִּין. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, כְּפִי עוֹבְדֵייהוּ, בְּאֲלִין יוֹמִין אִית לֹוֹן הַשְּׁבֵתָת מְלֹאכָה וְנִיחָא. מֵאֵן דְּלֹא אֲתַעֲסַק בְּאוֹרֵייתָא וּבְפִקוּדֵין, אִית לִיהָ עוֹל מְלָכוֹת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וּמֵאֵן דְּאֲתַעֲסַק בְּאוֹרֵייתָא וּבְפִקוּדֵין, אִית לֹוֹן עוֹל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, דְּאִיהִי ה' בְּתִרְאָה, מְלָכוֹת שָׁמַיִם אֲתַקְרִיאַת.

עוֹל מִצְוֹת אִיהִי וְדָאִי, כְּגוֹן דְּבָהּ אֲתַבְּרִיאוּ כָּל בְּרִיין דְּשָׁמַיָא וְאַרְעָא, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (בְּרֵאשִׁית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם. בְּה' בְּרָאָם. וְכַד יִיתִי שְׁבַת יוֹם טוֹב, נַחַתָּת בִּינָה דְּאִיהוּ י"ו, עַל ה', דְּאִיהִי מְלָכוֹת שָׁמַיִם נִשְׁמָה יְתֵרָה, וְאִיהוּ (שְׁמוֹת לב) חֲרוֹת עַל הַלּוּחוֹת. אֲנֹכִי בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, וּפּוֹרְשֵׁת גְּדַפְהָא עַל בְּרִתָּא, וְעַל מִשְׁרִיין דִּילָהּ, וְאִית לֹוֹן נִיחָא. וְאַתְמַר בְּמִשְׁרִיין דְּסִמְאֵ"ל וְנִחַשׁ (דְּבָרִים כח) וְנִרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יי' נִקְרָא עָלֶיךָ וְנִרְאוּ מִמֶּךָ, אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת שְׁבַת, וְאוֹת יוֹמִין טְבִין, וְאוֹת בְּרִית כְּלָהוּ שְׁקוּלִין.

וְאִית אוֹת דְּשְׁד"י, דְּאִיהוּ מִטְטְרוּ"ן עֶבֶד, וְכִמְהָ עֶבְדִּין תְּלִיין מְגִיָּה, דִּמְמָנָא עַל אֲלִין דְּעֶבְדִּין פְּקוּדֵי עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרַס. מִטְטְרוּ"ן וּמִשְׁרִיין דִּילִיָּה מְמָנָן עָלֵיהוּ.

וְעַל הַמַּחְנֹת שְׁלֶה, וְיֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה. וְנֹאמַר בְּמִרְכָּבוֹתָיו שֶׁל סִמְאֵ"ל וְנִחַשׁ (דְּבָרִים כח) וְנִרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וְנִרְאוּ מִמֶּךָ. אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת שְׁבַת וְאוֹת שְׁבַת יוֹם טוֹבִים וְאוֹת בְּרִית - כָּלֶם שְׁקוּלִים.

וְיֵשׁ אוֹת שֶׁל שְׁד"י, שֶׁהוּא מִטְטְרוּ"ן עֶבֶד, וְכִמְהָ עֶבְדִּים תְּלוּיִים מְמָנָן, שֶׁמְמָנָה עַל אֵלוֹ שְׁעוֹשִׂים מִצְוֹת עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרַס. מִטְטְרוּ"ן וְהַמַּחְנֹת שֶׁלוֹ מְמָנִים עָלֵיהֶם. בְּשִׁבְלֵם נֹאמַר, לְמַעַן יְנוּחַ

שׁוֹרֵף וְחַמּוֹרֵף וְעַבְדֵּךְ וְאַמְתֵּךְ. אֲבָל אוֹתָם שְׁעוֹשִׂים מִצְוֹת שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, הֵם בְּנֵי הַפֶּלֶף וְהַגְּבִירָה, וְהֵם הַכֹּתְרִים וְהַתְּגִים עַל הָרֹאשׁ הַעֲבָדִים בִּימֹת הַחַל, וּבִשְׂבִילֵם נֹאמַר וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתַגָּא חֲלָף, וְהַזֶּה הַקָּרֵב אֲלֵיהֶם יוֹמַת. שְׁנַקְרָאִים שְׁבָתוֹת אֶל הַעֲבָדִים.

וּמְשׁוּם כֶּן, אִם כְּבָנִים אִם כְּעֲבָדִים. אִם כְּבָנִים, שְׁנֹאמַר בְּהֵם בָּנִים אֲתָם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם. אִם כְּעֲבָדִים, כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וְלֹא שְׂאֵר הָאֲמוֹת. אֲבָל אוֹתָם הִרְשָׁעִים שְׂאִין מִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת וְאִין עֲלֵיהֶם עַל תּוֹרָה וְעַל תְּפִלִּין וּשְׂאֵר מִצְוֹת, הֵם עֲבָדִים לְאֲמוֹת הָעוֹלָם וּמִשְׁתַּעֲבָדִים בְּהֵם, כְּמוֹ עֲבָדִים הֵינּוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם.

וְאִם שׁוֹמְרִים שְׁבָתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, נֹאמַר בְּהֵם וַיִּצְיָאֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ. וַיִּתְקַים בְּהֵם, לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרֵף וְחַמּוֹרֵף, חַמּוֹר בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת, וַיִּנְפֹּשׁ בֵּין אֲמִתְךָ וּבִהַמְתֵּךְ, עִם הָאֶרֶץ נִקְרָא בְּהֵמָה. וְאַחַר שְׂיַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ תַּחַת אֶדָם בַּתּוֹרָה, יִתְקַים בּוֹ אֶדָם וּבִהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'. אִם הוּא כְּמוֹ סוֹס שְׂרוֹכֵב עָלָיו אֲדוֹנוֹ, וְסוֹבֵל אוֹתוֹ, וְלֹא בּוֹעֵט בְּאֲדוֹנוֹ.

וּמַהוּ הַסֵּבֵל שְׁעַם הָאֶרֶץ לְתַלְמִיד חֲכָם? מִשׁוּם שֶׁתַּלְמִיד חֲכָם כְּמוֹ יוֹם הַשְּׁבָת הוּא צָרִיף, שְׂאִין לוֹ מִשְׁלוֹ. וְאִם עִם הָאֶרֶץ סוֹבֵל אוֹתוֹ בְּמִמוֹנוֹ וְנוֹהֵג בּוֹ כְּפִי רְצוֹנוֹ לְשִׁמְשׁ אוֹתוֹ וְלַהֲתַנְּהֵג בַּמִּצְוֹת כְּפִי רְצוֹנוֹ, יִתְקַים בּוֹ - אֶדָם וּבִהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'. יוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ מִשׁוֹד וּמִגְזֵלָה, יוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ מִמְּלֶאךָ הַמְּוֹת שְׁלִיט עָלֶיהָ, וַיִּשְׁחַט לִיהָ בְּסַפִּין פָּגוּם דִּילֶיהָ. וְכָל מָאן דְּשָׁחִיט בְּסַפִּין פָּגוּם, נִבְלָה אִיהוּ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ לְכָלֵב תִּשְׁלִיכוֹן אוֹתוֹ, דְּאִיהוּ סְמָא"ל.

וְכָל מִי שְׁנִשְׁחַט בְּסַפִּין פָּגוּמָה, הוּא נִבְלָה, שְׁנֹאמַר בּוֹ לְכָלֵב תִּשְׁלִיכוֹן אוֹתוֹ, שְׁהוּא סְמָא"ל. וְהַנְּפֹשׁ שֶׁל תַּלְמִיד חֲכָם נִקְרָאת שְׁבָת הַמְּלָכָה, נִפְשׁ יִתְרָה שֶׁל שְׁבָת, וְהַעֲנֵג שְׁלָה נִשְׁמַת חַיִּים

בְּגִינֵיהּ אֲתַמַּר, (שְׁמוֹת כג) לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרֵף וְחַמּוֹרֵף וְעַבְדֵּךְ וְאַמְתֵּךְ. אֲבָל אֵינּוֹן דְּעַבְדִּין פְּקוּדִין שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, אֵינּוֹן בְּנֵי דְמְלָכָא וּמִטְרוֹנִיתָא. וְאֵינּוֹן בְּתָרִין וְתַגִּין עַל רִישָׁא דְעַבְדִּין בְּיוֹמִין דְּחוֹל. וּבְגִינֵיהּ אֲתַמַּר וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתַגָּא חֲלָף, וְהַזֶּה הַקָּרֵב לְגִבְיֵיהּ יוֹמַת. דְּשְׁבָתוֹת אֲתַקְרִיאוּ לְגִבְיַי עַבְדִּין.

וּבְגִין דָּא, אִם כְּבָנִים אִם כְּעֲבָדִים. אִם כְּבָנִים, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (דְּבָרִים יד) בָּנִים אֲתָם לִי' אֱלֹהֵיכֶם. אִם כְּעֲבָדִים, (וַיִּקְרָא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים וְלֹא שְׂאֵר אוֹמִין. אֲבָל אֵינּוֹן חִיבָא דְלֹא מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא וּמִצְוֹת, וְלִית עֲלֵיהּ עוֹל תּוֹרָה וְעוֹל תְּפִלִּין, וּשְׂאֵר פְּקוּדִין, אֵינּוֹן עַבְדִּין לְאוֹמִין דְּעֵלְמָא, וּמִשְׁתַּעֲבָדִין בְּהוֹ. כְּגוֹן (דְּבָרִים ו) עֲבָדִים הֵינּוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם.

וְאִי נְטָרֵי שְׁבָתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, אֲתַמַּר בְּהוֹ וַיִּצְיָאֵנוּ יי' אֱלֹהֵינוּ. וַיִּתְקַיֵּם בְּהוֹ, (שְׁמוֹת כג) לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרֵף וְחַמּוֹרֵף, חַמּוֹר בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת, וַיִּנְפֹּשׁ בֵּין אֲמִתְךָ וּבִהַמְתֵּךְ, עִם הָאֶרֶץ בְּהֵמָה אֶקְרִי. וְלִכְתָּר דִּייעוֹל גְּרַמֵּיהָ תַּחַת אֶדָם בַּתּוֹרָה, יִתְקַיֵּם בֵּיהּ (תְּהִלִּים לו) אֶדָם וּבִהֵמָה תוֹשִׁיעַ יי'. אִם הוּא כְּסוֹס דְּרֹכִיב עָלֶיהָ מְאָרִיָּה, וְסוֹבֵל לִיהָ, וְלֹא מְבֹעֵט בְּמְאָרִיָּה.

וּמַאי סְבִילוֹ דְּעַם הָאֶרֶץ לְתַלְמִיד חֲכָם. בְּגִין, דְּתַלְמִיד חֲכָם פְּיוֹם שְׁבַת צָרִיף אִיהוּ, דְּלִית לִיהּ מְדִילִיָּה, וְאִי עִם הָאֶרֶץ סְבִיל לִיהּ בְּמִמוֹנֵיהּ, וְאִתְנַהֵיג בֵּיהּ כְּפּוּם רְעוּתִיָּה לְשִׁמְשָׁא לִיהּ, וְלִאֲתַנְּהֵג בְּפְקוּדִין כְּפּוּם רְעוּתִיָּה, יִתְקַיֵּם בֵּיהּ אֶדָם וּבִהֵמָה תוֹשִׁיעַ יי'. יוֹשִׁיעַ לִיהּ מִשׁוֹד וּגְזֵלָה, יוֹשִׁיעַ לִיהּ מִמְּלֶאךָ הַמְּוֹת, דְּלֹא שְׁלִיט עָלֶיהָ, וַיִּשְׁחַט לִיהּ בְּסַפִּין פָּגוּם דִּילֶיהָ. וְכָל מָאן דְּשָׁחִיט בְּסַפִּין פָּגוּם, נִבְלָה אִיהוּ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ לְכָלֵב תִּשְׁלִיכוֹן אוֹתוֹ, דְּאִיהוּ סְמָא"ל.

וְנִפְשׁ דְּתַלְמִיד חֲכָם אֲתַקְרִיאת שְׁבַת מְלָכָתָא, נִפְשׁ יִתְרָה

ורוח שכלי. והם נשמה יתרה, רוח יתרה, על נשמה ורוח ונפש, שהם עבדים ששולטים בגוף של ימות החל. נשמה יתרה, נשמת כל חי, כתר הראש צדיק, שהוא יום השבת. ובנשמה היתרה הזו תהלה יה, שהם אבא ואמא, שעליהם נאמר (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך, שהיא מרכבה לעלת העלות, ולא שולטת עליו העין, ומשום כך עין לא ראתה.

רוח יתרה, הנהר שיוצא מעדן מבין אבא ואמא, ומהלכו חמש מאות שנה, ומגיע לששי שהוא צדיק להשקות את הגן, שהיא נפש יתרה, מלכות.

הנשמה ששולטת בימות החל על עבד ה' היא מכסא הכבוד, כמו שבארנו בעלי המשנה, כל הנשמות גזורות מתחת פסא הכבוד. ורוח ששולטת בימות החל על עבד ה', היא מעבד המלך מטטרו"ן, כולל ששה סדרי משנה, והיא שש מעלות לפסא. והנפש ששולטת בימות החל היא מכסא דין, סנדלפו"ן, תכלת שבציצית, כמעשה לבנת הספיר. אבל בת המלך, בפסח, היא נפש השכלית, ליל שמורים, מצה שמורה, ורוח שמור כנגדה היא יום טוב, והיא יום שבת, זכור ושמור, משום שהיא אצילות ממלכות.

וכך תלמידי חכמים, בני המלך והמלכה, נקראו שבתות וימים טובים, ואין להם משלהם, שאינם בעלי מלאכה כמו שאר העבדים בני החלין. שכרם בעולם הזה ובעולם הבא לענג אותם בכל מיני מאכל ומשתה,

דשבת. וענג דיליה נשמת חיים, ורוח שכלי. ואינון נשמה יתרה, רוח יתרה, על נשמה ורוחא ונפשא, דאינון עבדין, דשליטין בגופא, דיומין דחול. נשמה יתרה, נשמת כל חי, כתר בראש צדיק, דאיהו יום שבת. ובהאי נשמה יתרה תהלה יה, דאינון אבא ואמא, דעלה אתמר, (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך, בגין דאיהו מרכבה לעלת העלות, דאיהו מכוסה ולא שליט עליה עינא, ובגין דא עין לא ראתה.

רוחא יתרה, נהר דנפיק מעדן, מבין אבא ואמא. ומהלכו חמש מאה שנין, ומטי לשתיתאה דאיהו צדיק. להשקות את הגן, דאיהו נפש יתרה, מלכות.

נשמה דשליטא ביומין דחולא, על עבד יי', איהי מכסא הכבוד. כמה דאוקמוה (דף כ"ט ע"ב) מארי מתניתין, כל הנשמות גזורות מתחת פסא הכבוד. ורוח דשליטא ביומי דחול, על עבד יי', איהי מעבדא דמלכא מטטרו"ן, כליל שית סדרי משנה, ואיהי שש מעלות לפסא. ונפש דשליט בחול, איהי מכסא דין, סנדלפו"ן, תכלת שבציצית, כמעשה לבנת הספיר. אבל ברתא דמלכא. בפסח, איהי נפש השכלית, ליל שמורים, מצה שמורה, ורוח שמור לקבליה איהי יום טוב, ואיהי יום שבת, זכור ושמור. בגין דאיהי אצילות ממלכות.

והכי תלמידי חכמים, בנוי דמלכא ומטרוניתא, אתקריאו שבתות וימים טובים, ולית לון מדלהון, דלאו אינון בעלי מלאכה, כשאר עבדין בנוי דחולין. אגרא דלהון בעלמא דין, ובעלמא דאתי, לענגא לון בכל מיני מאכל ומשתה, ולאוקרא לון בלבושין שפירין, כגוונא דשבת, דאתמר ביה, כבדהו בכסות נקיה. כל מה דעבד בר נש לשבתות וימים טובים, אית למעבד לון.

ומאן דמחלל שבת חייב סקילה. והכי מאן דאשתמש בתגא, חלף. והכי הוא המשתמש במי ששונה הלכות, דמחלל תורתיה. ופל שפן המבזה ליה, פאילו מבזה שבתות ומועדות. ואוקמוה מארי מתניתין, כל

ולכבדם כמלכושים יפיעיקמו
ששבת, שנאמר בה, כבדהו
בכסות נקיה. פל מה שעושה
אדם לשבתות וימים טובים, יש
לעשות להם.

ומי שמחלל שבת חייב סקילה.
וכן מי שמשתמש בכתר חולף.
וכך מי שמשתמש במי ששונה
הלכות, שמחלל את תורתו. וכל
שפן המבזה אותו, פאלו מבזה
שבתות ומועדות. ופרשוה בעלי
המשנה, פל המבזה את
המועדות, פאלו כופר בעקר.

וכמו שפל פלי בית המקדש
שנקראו קדש, כך פל אותם
שמשתמשים תלמידי חכמים
נקראים קדש. ותלמידי רב, שהם
כנגד איברי הגוף, נקראו קדש
קדשים. וסוד הדבר רמזו בהם,
(שמותכו) והבדילה הפרכת לכם בין
הקדש ובין קדש הקדשים.
ומטטרו"ן, אמה ומחנותיך,
צריכים להקריבם קרבן לפני ה'
בכל לילה.

עשיה, לקבל עליו על מלכות
שמים, זו קבלת יסורים של עניות
לתלמיד חכמים, שהוא מות לגוף
הבהמות. שמזון התורה הוא
מזון של הנשמה ורוח נפש
השכליים, שהם כהן לוי וישראל.
הכהן בו י', חכמה ודאי. הלוי בו
ה', תבונה. ישראל בו דעת, וזו
ו'. נפש יתרה, ה' אחרונה, רמ"ח
מצוות עשה ושס"ה לא תעשה.
ותורה זו אדם. זהו שכתוב זאת
התורה אדם. וזה כולל את השם
המפרש יו"ד ה"א וא"ו ה"א.
זוהי התורה מזון לאדם בארבע
הפנים שלו. מזון הבהמות לחם
ויין ובשר וכל מיני פרות, (קהלת

ז) לעמת זה עשה האלהים.
וצריך אדם להקריב בכל לילה
קרבן נפש ורוח ונשמה של
במחשבתו קרבן לפני ה'. להוציא

המבזה את המועדות, פאלו
וכגוונא דכל מאני בית המקדש ואתקריאו קדש, הכי
כל אינון דמשמשי תלמידי חכמים, אתקריאו
קדש. ותלמידי דרב דאינון לקבל אברים דגופא,
אתקריאו קדש קדשים. ורזא דמלה קא רמיז בהון, (שמות
כו) והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים.
ומטטרו"ן, את ומשריין דילך, צריכין לקרבא לון קרבנא
קדם יי' בכל ליליא.

עשיה לקבל עליה עול מלכות שמים, דא קבלת יסורין
דעניות לתלמיד חכם איהו מות לגופא דבעירן.
דמזונא דאורייתא, איהו מזונא דנשמתא ורוחא ונפשא
שכליים, דאינון כהן לוי וישראל. כהן ביה י', חכמה
ודאי. לוי, ביה ה', תבונה. ישראל, ביה דעת, ודא ו'.
נפש יתירה, ה' בתראה, רמ"ח מצוות עשה ושס"ה לא
תעשה. ותורה דא אדם, הדא הוא דכתיב, (במדבר יט) זאת
התורה אדם. ודא כליל שמא מפרש, יו"ד ה"א וא"ו
ה"א. האי איהו אורייתא מזונא לאדם, בד' אנפין דיליה.
מזונא דבעירן, נהמא וחמרא ובשרא, וכל מיני פירות,
(קהלת ז) זה לעמת זה עשה האלהים.

וצריך בר נש, לקרבא בכל ליליא, קרבן נפשא ורוחא
ונשמתא דבעירן, קדם יי'. ויתודה בכמה מיני
ודויין, ויסלק לון במחשבתיה, קרבנא קדם יי'. לאפקא
לון בקריאת שמע, (בלב אחד) לקמי קדשא בריך הוא,
ונפיק רוחיה דדפיק בערקין דלבא. נפש, וכוין בשרפתה,
ובשחיתתה, ובנחירתה, דהו נחירין פהנייא, הדא הוא
דכתיב ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל. והיינו
חנק. ותלתא מיתות אלין, הו פמרה סומקא, ירוקא,
אוקמא. דאינון בכבד פמרה בטחול, ואינון בתלת קליפין
דאגוזא.

וקורם דא, יתקן מזבח אבנים, ויכוין למעבדה סקילה,
ממרה חוורא, דשלטת בכנפי ריאה, באינון
בהמות לפני ה', ויתודה בכמה מיני ודויים, ויעלה אותם

אותם בקריאת שמע (פלב אהוד) לפני הקדוש ברוך הוא, ויוציא את רוחו שדופק בעורקי הלב. הנפש, כגון בשרפתה ובשחיתותה ובנחירתה, שהיו הפהנים נזחרים, זהו שפתוב ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יכדיל. והינו חנק. ושלוש המיתות הללו היו כמו מרה אדמה, ירקה ושחרה, שהם בכבד, בכמה ובטחול, והם כשלוש קלפות האגוז.

וקדם לכן יתקן מזבח אבנים, ויכון לעשות סקילה ממרה הלבנה ששולטת בכנפי ראה באותן סרכות שאותן הבהמות תפוסות שם. ויורדת אש תכלת ומכלה אותם, ויהיו החיות והבהמות והעופות טהורים לקרב לה ולהשרות שמו עליהם. באותו זמן יתקיים בהם, (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים. ויהיו כמו סוס שאדונו רוכב עליו. זהו שפתוב (חבוקק א) פי תרכב על סוסך מרפבתיך ישועה. ובאותו זמן - אדם ובהמה תושיע ה'.

והתלמיד חכם שקול לכל בעלי התורה, וכך צריך לשקל עצמו מצדה של התורה, ומצד האכרים של הגוף צריך לשקל לעצמו לכל עמי הארץ, כמו שבארנו בעלי המשנה, לעולם יראה אדם עצמו כאלו כל העולם פלו תלוי בו. ויכון בנפשו וברוחו ובנשמתו לעשות אותם קרפנות עם כל בני העולם. והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה. וכזה, אדם ובהמה תושיע ה'. קמו כל התנאים והאמוראים אליו, ואמרו כלם בקול אחד: אפה הוא הרועה הנאמן שיש לו רשות לעשות את כל זה, שאפה שקול לכל ישראל, ומשום כך שלח אותך הקדוש ברוך הוא ביניהם. (ע"כ הרעיא מהימנא).

תוספתא

זאת תורה העלה. אמר רבי חייא, את הפסוק הזה בארנו בגן הזה: זאת תורה - זו כנסת ישראל. העלה - זו מחשבה רעה, שעולה על רצונו של אדם להסיטו מדרך האמת. היא העלה - היא היא שעולה להסטיין על האדם, ורועה לשרף אותו באש, כדי שלא ינתן לו מקום להשטיין.

סרכות דאלין בעירן תפוסין תמן. ונחיתת אשא תכלא, וישעי לון, ויהון חיוון ובעירן ועופין דכין, לקרבה ליי, ולשרייה שמייה עלייהו. בההוא זמנא יתקיים בהו, (דברים ד) ואתם הדבקים בני' אלהיכם חיים. ויהון כסוסיא דרכיב מאריה עלייהו, הדיא הוא דכתיב, (חבוקק א) פי תרכב על סוסך מרפבתיך ישועה, ובההוא זמנא (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע י'.

ותלמיד חכם איהו שקיל לכל מארי תורה, והכי צריך למהוי שקיל גרמיה מסטרא דאורייתא, ומסטרא דאברים דגופא, צריך למשקל גרמיה לכל עמי הארץ. כמה דאוקמיה מארי מתניתין, לעולם יראה אדם עצמו, כאלו כל העולם פלו תלוי בו. ויכוין בנפשיה וברוחיה ובנשמתיה, למעבד לון קרפנין, עם כל בני עלמא. וקודשא בריך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה. ובדיא אדם ובהמה תושיע י'. קמו כלהו תנאין ואמוראין לגביה, ואמרו כלהו בקלא חדא, אנת הוא רעיא מהימנא, דאית לך רשו למעבד כל דא, דאנת שקיל לכל ישראל, ובגין דא שלח לך קדשא בריך הוא בינייהו. (ע"כ רעיא מהימנא).

תוספתא

(ויקרא ו) זאת תורת העולה. אמר רבי חייא, האי קרא אוקימנא ליה בהאי גוונא, זאת תורת: דא כנסת ישראל. העולה דא מחשבה רעה, דאיהי סלקא על רעותא דבר נש, לאסטא ליה מארחא דקשוט. היא העולה: היא היא דסלקא ואסטטיה ליה לבר נש, בעי לאוקדא ליה (דף ל' ע"א) בנורא. בגין דלא יתייהב ליה

ולכן, על המזבח כל הלילה. מי הלילה? זו כנסת ישראל, שהיא זאת, לטהר את האדם מאתו רצון.

על מוקדה, משום שנהר דינור הוא מקום לשרף את כל אלו שלא עומדים בקיומם, שהרי מכניסים אותם לאותה אש בוערת ומעבירים את שליטתם מן העולם. וכדי שלא תשלט, (צריך) על מוקדה כל הלילה, ותפנע ולא תשלט. (ע"כ תוספתא).

כתוב (מלכים א' ט) והנה ה' עבר ורוח גדולה וחזק וגו'. רוח גדולה שאמרנו, וכתוב לא ברוח ה'. ואחר הרוח רעש, שכתוב (יחזקאל א) ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול. הרי רעש אחר הרוח. ואחר הרעש אש, זהו שכתוב (דניאל ז) נהר דינור יוצא ושופע מלפניו וגו'.

רבי יצחק אמר, הינו שכתוב (יחזקאל א) ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בערות כמראה הלפדים היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן האש יוצא ברק. ואחר האש קול דממה דקה, הקול הזה קול אחרון, שהוא דממה דקה, שאין לה דבר פרט משלה, אלא היא דוממת מעצמה. וכשמתכנסים עליה, היא נשמעת בכל העולמות, וכלם מזדעזעים ממנה. דממה דקה, למה היא דקה? משום (שהיא) (שבאה) הקטנה מפלן.

רבי חייא אמר, אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה, דא אשו דיצחק. דכתוב, (בראשית כב) הנה האש והעצים, והינו אש תמיד, שעומדת תמיד. והעצים - אלו העצים של אברהם, שכתוב ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר. שנינו, מהאש של יצחק שופע ומגיע למזבח הנה, ויוצאת גחלת אחת לצד מזרח, וגחלת אחת לצד

היבטא לאסטא, ובגין כך על המזבח כל הלילה. מאן לילה. דא כנסת ישראל, דאיהי זאת לאתדבא בר נש מההוא רעותא.

על מוקדה, בגין דנהר דינור איהו אתר לאוקדא, לכל אינון דלא קיימי בקיומיהו, דהא עאלין לון בההוא נורא דדליק ומעפרי שולטניהון מעלמא. ובגין דלא תשלוט (ס"א אצטריף) על מוקדה כל הלילה, ואתפסייא ולא שלטא. (ע"כ תוספתא).

כתוב (מלכים א' ט) והנה יי' עבר וגו' ורוח גדולה וחזק וגו'. רוח גדולה דאמרן, וכתוב לא ברוח יי'. ואחר הרוח רעש דכתוב, (יחזקאל א) ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול. הרי רעש אבתייה דרוח. ואחר הרעש אש, דא הוא דכתוב (דניאל ז) נהר דינור נגיד ונפק מן קדמוהי וגו'.

רבי יצחק אמר היינו דכתוב, (יחזקאל א) ודמות החיות מראיהן כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן האש יוצא ברק ואחר האש קול דממה דקה. קול דא, קול בתראה, דהיא דממה, דלית לה מלה פרטא, אלא היא דממה מגרמה. וכד מתפנשי עליה, היא אשתמע בכלהו עלמין, וכלהו מזדעזעי מנה. דממה דקה, אמאי היא דקה. בגין (ס"א דאיהי) (דאיהי) זעירא מכלא.

רבי חייא אמר, אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה, דא אשו דיצחק. דכתוב, (בראשית כב) הנה האש והעצים, והינו אש תמיד, דקיימא תדיר. והעצים, אלן עצים דאברהם, דכתוב ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר. תנו, מאשא דיצחק נגיד ומטי להאי מזבח, ונפיק גומרא חד לסטר מזרח, וגומרא ומגיע למזבח הנה, ויוצאת גחלת אחת לצד מזרח, וגחלת אחת לצד

צפון, ונחלת אחת לצד דרום, לארבע קרנות המזבח, והפכה מסוכב אותה לארבע קרנות. במזבח (במזרח) יש כבש אחד בדרגות ידועות, והדרגה התחתונה מגיעה ויורדת לתהום העליון, מתוך שש אחת. ובשעה שאותן הגחלים מגיעות לארבע הקרנות, רוח אחת מתעוררת ויורדת לאותו התהום העליון. ובאותו מקום יש צבאות צבאות שאומרים קדוש בקול גדול עליון. ומצד אחר אומרים קדוש בקול נעימות עליונה. ומצד אחר צבאות אחרים שאומרים קדוש. וכן לארבע הקרנות. שש מאות אלף רכבות צבאות בכל קרן נמצאים, ועליהם מונה אחד, וכלם לבושים אפוד, ועומדים לסדר עבודת המזבח פנגד התחתונים.

במקום אחר נמצאים גלי הים שנוהמים ויורדים בדרגות ידועות, ושם צבאות שאומרים בקול נעימות, ברוך פבוד ה' ממקומו. וכלם משבחים בשירה ולא שוקטים ביום ובלילה, וכלם מסדרים שבח בקול נעימות. במקום אחר נמצאים צבאות צבאות, עומדים בפחד, בזיע, ברתת, כמו שנאמר (יחזקאל א) ונגה להם ויראה להם. (וגבה להם ויראה להם). וכלם מסתכלים אל אותו מזבח שלמעלה.

ובשעה שמגיעה האש של יצחק על גבי המזבח, כמה זיקים עולים ויורדים לכל עבר, ולוהטים מהם כמה תקיפים בעלי כח, גבורים של העולם. ואלמלא שהפכה עומד על המזבח ומסדר עצים, לא יכול העולם לעמד לפניהם. מאלה

חד לסטר מערב, וגומרא חד לסטר צפון, וגומרא חד לסטר דרום, לד' זווין דמדבחה, וכהנא אסחר לה לד' זווין.

במדבחה (ס"א במזרח) אית כבש חד, בדרגין ידיען. ודרגא תתאה, מטי ונחית לתהומא עלאה, מגו שית חד. ובשעתא דאינון גומרין מטו לד' זווין, חד זיקא אתער ונחית לה הוא תהומא עלאה.

ובהוא אתר, אית חיילין חיילין דאמרי קדוש, בקל רב עלאה. ומסטר אחרא אמרי קדוש, בקל נעימותא עלאה. ומסטר אחרא, חיילין אחרנין דאמרי קדוש. וכן לד' זווין. שית מאה אלף רבוון חיילין בכל זוויא אשתכח, ועלייהו חד ממנא, וכלהו מתלבשי אפודא, וקיימי לסדרא פולחנא דמדבחה לקבל תתאי.

באתר אחרא משתפחי גלגלי ימא דנהמין, ונחתין בדרגין ידיען, ותמן חיילין אמרין בקל נעימותא, (יחזקאל ג) ברוך פבוד יי ממקומו. וכלהו משבחי בשירתא, ולא משתככי ביממא ובליליא, וכלהו מסדרי שבחה בקל נעימותא.

באתר אחרא, משתפחי חיילין חיילין, קיימין בדחילו בזיע ברתת, כמה דאת אמר (יחזקאל א) ונגה להם ויראה להם. (וגבה להם ויראה להם). וכלהו מסתכלי לגבי ההוא מדבחה דלעילא.

ובשעתא דמטי אשא דיצחק על גבי מדבחה, כמה זיקין סלקין ונחתין לכל עיבר, ומתלהטין מנייהו, כמה תקיפין מארי דחילא, גיברין דעלמא. ואלמלא דכהנא קאים על מדבחה, ומסדר אעין, לא יכול עלמא למיקם קמייהו. מאלין גומרין וזיקין דנפקין, מתלהטן גביהון דאינון חיוון,

הגחלים והזיקים שיצואים, לוחטים גביהם של אותן חיות, כמו שנאמר ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בערות כמראה הלפידים.

מצד זמין של אותן החיות מתעוררת רוח אחת מלמעלה, נושבת ויושבת באותה האש, ומתלהטת ומתבשמת, ולוהטת, ושוככת בזיו יקר, ומאירה לכמה צבאות שעומדים בצד זמין. ומצד השמאל מתעוררת רוח אחרת חזקה משברת סלעים ונושבת (וישבת) באותה האש ומתחזקת ומתגברת. ואז מתלבשת ממנה אותה רוח שמצד שמאל, ומאירה (ולוהטת) לכמה צבאות שעומדים באותו צד, וכן לארבעת הצדדים, לארבע מחנות. וכלם מתבשמים בשעה שהפהן עולה על המזבח. אמר רבי אבא, שני מזבחות הם למטה, ושנים למעלה, אחד פנימי של הפל, שנקרכת בו הקטרת הפנימית ודקה, קשר האמונה, והפהן העליון מהפל קושר (מקטיר) את הקטרת הזו בקשר האמונה, וזה נקרא מזבח הדקה. ומכאן נקטר ונקשר קשר האמונה בקשר אחד. ומזבח אחד אחר שנקרא מזבח הנחשת, וזהו בחוץ, (גדול עליון) ומיכאל השר הגדול מקריב עליו קרבן גיחח לקדוש ברוך הוא. ולמטה - מזבח הדקה ומזבח הנחשת, בזה קטרת, ובזה חלבים ואמורים.

ועל זה כתוב, (משליכו) שמן וקטרת ישמח לב. ולא כתוב שמן וחלבים ואמורים ישמח, אף על גב שהם התבשומות של הרגז והדין. אבל שמן וקטרת הם שמחת הפל, ולא מצד הרגז והדין. והמזבח הזה שהוא פנימי של קטרת (שהם פנימיות הקטרת) דקה,

כמה דאת אמר ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים.

מסטרך דימינא דאינון חיוון, אתער רוחא חדא מלעילא, נשיב ויתיב בההוא אשא, ומתלהטא ומתבסמא, ולהיט, ושכיף בזיווא יקירא, ונהיר לכמה חיילין דקיימין בסטרך דימינא. מסטרך דשמאלא, אתער רוחא אחרא תקיפא, מתבר טנרין, ונשיב (ס"א ותיב) בההוא אשא, ואתתקף ואתגבר. פדין אתלבש מניה ההוא רוחא דמסטרך דשמאלא, ונהיר (ס"א ולהיט) לכמה חיילין דקיימין לההוא סטר. וכן לארבע סטרין, לד' משריין. וכלהו מתבסמן בשעתא דכהנא סליק על מדבחה.

אמר רבי אבא תרין מדבחאן אינון לתתא, ותרין לעילא. חד פנימאה דכלא, (דף 2 ע"ב) דמתקרב ביה קטרת פנימאה, ודקה. קשורא דמהימנותא, וכהנא עלאה מפלא, אתקשר (נ"א אקשר) קטורתא דא, בקשורא דמהימנותא, ודא אתקרי מזבח הדקה, ומתבסמא אתקטר ואתקשר קשורא דמהימנותא, בחד קשורא. וחד מדבחה אחרא, ואקרי מזבח הנחשת, ודא הוא לבר, (ברכא עלאה) ומיכאל השר הגדול, מקריב עליה קרבנא גיחח דקודשא בריך הוא. ולתתא, מזבח הדקה, ומזבח הנחשת, בדא קטרת. ובדא חלבין ואמורין.

ועל דא כתיב, (משליכו) שמן וקטרת ישמח לב. ולא כתיב שמן וחלבין ואמורין ישמח, אף על גב דאתבסמותא דרוגזא ודינא אינון. אבל שמן וקטרת, חדותא דכלא איהו, ולא מסטרך דרוגזא ודינא. ודא מדבחה דאיהו פנימאה דקטרת (ס"א דאינון פנימאה דקטרת) דקה,

בְּדִקּוֹתָא שֶׁל הַפֶּל, בְּקֶשֶׁר הָאֲמוּנָה,
נִקְרָא קוֹל דְּמָמָה דְקָה, וּבְגִין דְּאִיהוּ מְדַבְּחָא
שֶׁהוּא הַמְזַבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁנִּקְשֶׁר
בְּקֶשֶׁר הָאֲמוּנָה.

מְזַבֵּחַ אַחַר נִקְרָא מְזַבֵּחַ הַחִיצוֹן,
וְהַפְּנִימִי נִקְרָא מְזַבֵּחַ ה'. הָאֲחֵר
נִקְרָא מְזַבֵּחַ הַנְּחֻשֶׁת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(מלכים א-ח) מְזַבֵּחַ הַנְּחֻשֶׁת אֲשֶׁר
לְפָנַי ה' קִטְן מֵהַכִּיל וְגו'. רַבִּי יוֹסִי
אָמַר מִפְּאֵן, (דברים לג) וְכָלִיל עַל
מְזַבְּחֶךָ, שְׁנַיִם. וְכַתוּב עַל
מְזַבְּחוֹתַי לְרִצּוֹן.

רַבִּי אֲבָא (אָהָא) אָמַר, כְּתוּב (שמות
יז) וַיִּבֶן מֹשֶׁה מְזַבֵּחַ וְגו', פִּנְגֹּד
אוֹתוֹ פְּנִימִי בְּנָה אֶת זֶה, וְעַל זֶה
נִקְרָא ה' נְסִי. מַה זֶה נְסִי? שְׂרֵשֶׁם
אֶת הָרֶשֶׁם שֶׁל אוֹת הַבְּרִית
הַקְּדוּשׁ. שֶׁבִשְׂעָה שֶׁעֲמַלְק בָּא
לְהַעֲבִיר אֶת הָרֶשֶׁם הַקְּדוּשׁ הַזֶּה
מִיִּשְׂרָאֵל, הַמְזַבֵּחַ הַזֶּה עֲמַד כְּנִגְדּוֹ
לְנֶקֶם אוֹתָהּ נִקְמַת אוֹת הַבְּרִית,
וְלָכֵן נִקְרָא (ויקרא כו) חֶרֶב נִקְמַת
נֶקֶם בְּרִית. וְזוֹ הַתְּקִינָה לִישְׂרָאֵל
רֶשֶׁם קְדוּשׁ. וּמֹשֶׁה בְּנָה כְּנִגְדָּה
מְזַבֵּחַ, וְנִקְרָא לוֹ ה' נְסִי, וְזֶהוּ
מְזַבֵּחַ הַפְּנִימִי, (מלכים א-יט) קוֹל
דְּמָמָה דְקָה.

וְעַל כֵּן, אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל
הַמְזַבֵּחַ וְגו', אֵשׁ שֶׁנִּמְצְאָת תְּמִיד.
וּמִי הִיא? הָאֵשׁ שֶׁל יִצְחָק. וְאֵז
הַשֵּׁם הַזֶּה - אֲדֹנָי. וְכַשִּׁיסְדֵּר
עָלָיו הִפְהֵן אוֹתָם עֲצִים, הוּא
מִתְבַּשֵּׂם בְּשֵׁם, וְקוֹרְאִים לוֹ בְּשֵׁם
הַרְחָמִים - יי, וְקוֹרְאִים לָהּ בְּשֵׁם
הַזֶּה. וְלִפְעָמִים עוֹמְדָת כְּמוֹ זֶה,
וְלִפְעָמִים עוֹמְדָת כְּמוֹ זֶה. רַבִּי
שִׁמְעוֹן אָמַר, שְׁנַיִם הֵיוּ, וְהַפְּנִימִי
עוֹמֵד עַל אוֹתוֹ אֶחָד שֶׁבְּחוּץ,
וּמִמֶּנּוּ נִזְוֵן, וְנִקְשְׂרִים זֶה עִם זֶה.
זֶה קָרְבַּן אֶהְרֹן. רַבִּי חִזְקִיָּה פִּתַּח,
(תהלים קמה) צְדִיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו
וְחָסִיד מְעֻשָׂיו. צְדִיק ה' בְּכָל
דְּרָכָיו, הָרִי שְׁנִינוּ, כְּמַה יֵשׁ לְבָנִי
אָדָם לְהַתְּבוֹנֵן בְּכַבוֹד רְבוּנָם שְׁלֵא

בְּדִקּוֹתָא דְכֻלָּא, בְּקֶשֶׁר דְּמַהִימְנוּתָא, אֲקָרִי
קוֹל דְּמָמָה דְקָה, וּבְגִין דְּאִיהוּ מְדַבְּחָא
פְּנִימָאָה, דְּאֵתְקֶשֶׁר בְּקֶשֶׁר דְּמַהִימְנוּתָא.

מְדַבְּחָא אַחְרָא, אֲקָרִי מְזַבֵּחַ הַחִיצוֹן. וּפְנִימָאָה
אֲקָרִי מְזַבֵּחַ יי'. אַחְרָא, אֲקָרִי מְזַבֵּחַ
הַנְּחֻשֶׁת, כְּמַה דְּאֵתְ אָמַר (מלכים א, ח) מְזַבֵּחַ הַנְּחֻשֶׁת
אֲשֶׁר לְפָנַי יי' קִטְן מֵהַכִּיל וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר
מֵהַכָּא, (דברים לג) וְכָלִיל עַל מְזַבְּחֶךָ, תְּרִי. וְכַתִּיב
עַל מְזַבְּחוֹתַי לְרִצּוֹן.

רַבִּי אֲבָא (אָהָא) אָמַר, כְּתִיב (שמות יז) וַיִּבֶן מֹשֶׁה
מְזַבֵּחַ וְגו', לְקַבֵּל הֵהוּא פְּנִימָאָה בְּנָה
הַאי, וְעַל דָּא אֲתִקְרִי יי' נְסִי. מַהוּ נְסִי. דְרִשִׁים
רְשִׁימָא דָּאָת קְרִימָא קְדִישָׁא. דְבִשְׂעָתָא דְעֲמַלְק
אֵתְא לְאֵעֲבָרָא הַאי רְשִׁימָא קְדִישָׁא מְנִייהו
דִישְׂרָאֵל, הַאי מְזַבֵּחַ קְרִימָא לְקַבְּלִיהּ לְנִקְמָא
הֵהוּא נִיקְמָא דָּאָת קְרִימָא, וְעַל דָּא אֲתִקְרִי (ויקרא
כו) חֶרֶב נִיקְמַת נֶקֶם בְּרִית. וְדָא אֲתִקְנַת לְהוּ
לִישְׂרָאֵל רְשִׁימָא קְדִישָׁא. וּמֹשֶׁה בְּנָה לְקַבֵּל
הַאי מְזַבֵּחַ, וְקָרִי לִיהּ יי' נְסִי. וְדָא הוּא מְזַבֵּחַ
פְּנִימִי, (מלכים א, יט) קוֹל דְּמָמָה דְקָה.

וְעַל דָּא אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְזַבֵּחַ וְגו', אֵשׁ
דְּאִשְׁתַּכַּח תְּדִירָא. וּמֵאִי אִיהוּ. אֵשׁ
דִּיצְחָק. וּכְדִין, שְׂמָא דָּא, אֲדֹנָי. וְכַד יִסְדֵּר
עָלָה כְּהֵנָּא אֵינוֹן אֵעִין, אֲתַבְּסָמָא בְּשְׂמָא,
וְקָרִינוֹן לָהּ בְּשְׂמָא דְרַחֲמִי, יי', וְקָרִינוֹן לָהּ
בְּשְׂמָא דָּא. וְלִזְמַנִּין קְרִימָא כְּגוּוֹנָא דָּא, וְלִזְמַנִּין
קְרִימָא כְּגוּוֹנָא דָּא. רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, תְּרִי הוּוּ,
וּפְנִימָאָה קְרִימָא עַל הֵהוּא דְלָבֵר, וּמִנָּה אֲתִזְוֵן,
וְאֵתְקֶשֶׁר דָּא בְּדָא.

זֶה קָרְבַּן אֶהְרֹן. (ויקרא ו) רַבִּי חִזְקִיָּה פִּתַּח, (תהלים
קמה) צְדִיק יי' בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל
מְעֻשָׂיו. צְדִיק יי' בְּכָל דְּרָכָיו, הָא תְּנִינָן, כְּמַה
אֵית לּוֹן לְבָנִי נְשָׂא לְאֵסְתַּפְּלָא בִּיקְרָא

יִסְטוּ מִדְּרָכָם הַחוּצָה, שֶׁהָרִי בְּכָל יוֹם יוֹם הַדִּין תְּלוּי בְּעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא וְעוֹמֵד עַל הַדִּין. וְכֵן צָרִיךְ אָדָם לְהִשְׁמֵר מִחֻטְאֵיו, שְׂלֵא יֵדַע אֶת הַזְּמַן שֶׁהַדִּין שׁוֹרָה עָלָיו. יוֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ - הַדִּין שׁוֹרָה עָלָיו. יוֹצֵא מִבֵּיתוֹ הַחוּצָה - הַדִּין שׁוֹרָה עָלָיו, וְלֹא יֵדַע אִם לְשׁוֹב לְבֵיתוֹ וְאִם לֹא. יוֹצֵא לְדֶרֶךְ - עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה, שֶׁהָרִי הַדִּין יוֹצֵא כְּנֻגְדּוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (שם פה) צָדֵק לִפְנֵי יְהוָה. מִשּׁוּם כִּף צָרִיךְ לְהִקְדִּים וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ כְּדֵי שְׂיִנְצַל מִן הַדִּין בְּשַׁעַר שֶׁהוּא שׁוֹרָה בְּעוֹלָם, שֶׁהָרִי בְּכָל יוֹם יוֹם שׁוֹרָה הַדִּין בְּעוֹלָם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְאֵל זַעַם בְּכָל יוֹם.

עֲתָה יֵשׁ לֹמַר, הָרִי שְׂנִינּוּ, וְהַתְּעוֹרְרוּ הַחֲבָרִים, אֵל בְּכָל מְקוֹם חֶסֶד הוּא, כְּמוֹ שְׂנֵאֲמַר (דברים ט) הָאֵל הַגָּדוֹל, וְזֶה אֹרֶךְ שֶׁל חֲכָמָה עֲלִיּוֹנָה, וְאַתָּה אֲמַרְתָּ וְאֵל זַעַם בְּכָל יוֹם. עֲזוֹב הַפְּסוּק כֹּל אֵלּוּ הַשְּׂמוֹת וְאַחֲזוּ בְּזָה. אִם כֵּן, לֹא עוֹמְדִים הַדְּבָרִים. וְעוֹד, שְׂכָתוֹב (ישעיה ט) אֵל גְּבוּר, אוֹ שְׂנַעְמִיד אוֹתוֹ בְּדִין, אוֹ שְׂנַעְמִיד אוֹתוֹ בְּרַחֲמִים.

אֲלֵא כִּף שְׂמַעְנוּ, הַרְשָׁעִים מִהַפְּכִים רַחֲמִים לְדִין. שְׂאִין לָךְ בְּכָל אֵלּוּ כְּתָרִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ שְׂלֵא כְּלוּלִים רַחֲמִים בְּדִין, וְדִין בְּרַחֲמִים. וְרַשָּׁעִים מִהַפְּכִים רַחֲמִים לְדִין. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, טוֹב בְּזָה שְׂכָתוֹב אֵל גְּבוּר, אֵלּא אֵל זַעַם בְּכָל יוֹם מִהוּ? שֶׁהָרִי בְּכָל יוֹם וְיוֹם עוֹמֵד בְּדִין, בֵּין שְׂבָנֵי הָעוֹלָם זְכָאִים, בֵּין שְׂלֵא זְכָאִים. לֹא הָיָה כִּנְדוּ. בָּאוּ וְשָׂאֵלוּ לוֹ לְרַבִּי שְׂמַעוֹן. אָמַר לָהֶם, וְדָאִי אֵל זַעַם בְּכָל יוֹם, וְהָרִי בְּאֵרוּהַ הַחֲבָרִים,

דְּמֵאֲרִיהוֹן, וְלֹא יִסְטוּ מֵאֲרַחֲיָהוּ לְבַר. דְּהָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא דִּינָא תְּלִי בְּעֵלְמָא, בְּגִין דְּעֵלְמָא עַל דִּינָא אַתְּבָרִי וְקִיִּמָּא.

וְעַרְ דָּא, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַסְתְּמָרָא מְחוּבּוּי, דְּלֹא יֵדַע זְמָנָא דְּדִינָא שְׂרִיא עֲלוּי. יְתִיב בְּבֵיתֵיהּ, דִּינָא שְׂרִיא עֲלוּי. נִפְקַ מִבֵּיתֵיהּ לְבַר, דִּינָא שְׂרִיא עֲלוּי. וְלֹא יֵדַע אִי יְתוּב לְבֵיתֵיהּ אִי לָאוּ. נִפְיַק לְאַרְחָא, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה, דְּהָא כְּדִין דִּינָא נִפְקָא קַמֵּיהּ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים פה) צָדֵק לִפְנֵי יְהוָה. בְּגִין כִּף, בְּעֵי לְאַקְדָּמָא וּלְמַבְעֵי רַחֲמֵי קַמֵּי מִלְּפָא, בְּגִין דִּישְׂתַּזִּיב מִן דִּינָא, בְּשַׁעַתָּא דְּשְׂרִיא בְּעֵלְמָא. דְּהָא כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא שְׂרִיא דִּינָא בְּעֵלְמָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים ט) וְאֵל זַעַם בְּכָל יוֹם.

הַשְּׂתָא אִית לְמִימַר, הָא תְּנִינָן, וְאַתְעָרוּ חֲבָרִיא, אֵל בְּכָל אַתְר חֶסֶד הוּא, פְּמָה דְּאַתָּ אָמַר (דברים ט) הָאֵל הַגָּדוֹל, וְדָא נְהִירוּ דְּחֲכָמָה עֲלָאָה, וְאַתָּ אֲמַרְתָּ וְאֵל זַעַם בְּכָל יוֹם, שְׂבִיַק קָרָא כָּל אֲלִין שְׂמָהֶן, וְאַחִיד בְּהָאִי, אִי הָכֵי לֹא קִיִּימִין מִלִּילִי. וְעוֹד, דְּכְתִיב, (ישעיה ט) אֵל גְּבוּר, אוֹ נוֹקִיָּם לִיָּה דִּינָא, אוֹ נוֹקִיָּם לִיָּה רַחֲמֵי.

אֲלֵא הָכֵי שְׂמַעְנָא, חֲיִיבֵיא מְהַפְּכֵי רַחֲמֵי לְדִינָא. דְּלִית לָךְ בְּכָל אֵינּוֹן כְּתָרִין עֲלָאִין דְּמִלְּפָא קַדִּישָׁא, דְּלֹא פְּלִילָן רַחֲמֵי בְּדִינָא, וְדִינָא בְּרַחֲמֵי. וְחֲיִיבֵיא, מְהַפְּכֵי רַחֲמֵי לְדִינָא.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָה, שְׂפִיר בְּהוּא דְּכְתִיב אֵל גְּבוּר, אֵלּא אֵל זַעַם בְּכָל יוֹם מִהוּ, דְּהָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא קִיִּימָא בְּדִינָא, בֵּין דְּבַנֵּי עֲלָמָא זְכָאִין, בֵּין דְּלֹא זְכָאִין. לֹא הָוָה כִּיִּדִיָּה, אַתּוּ שְׂאִילוּ לִיָּה לְרַבִּי שְׂמַעוֹן. אָמַר לוֹן, וְדָאִי אֵל זַעַם בְּכָל יוֹם, וְהָא אוֹקְמוּהַ חֲבָרִיא,

לְזַמְנִין הוּא דִּינָא, לְזַמְנִין

לעתים הוא דין ולעתים הוא רחמים. אם זוכים בני העולם, הרי אל עומד, והוא חסד. ואם לא זוכים, הרי אל עומד, ונקרא גבור, ועל זה עומד בכל יום.

אבל דבר נאה הוא, אל בכל מקום זהו אור (ר) החכמה העליונה, ועומד בקיומו בכל יום, שכתוב (תהלים נ) חסד אל כל היום. ואלמלא שאל הנה מתעורר בעולם, לא יכול העולם לעמד אפלו שעה אחת מלפני הדינים הקשים שמתעוררים בעולם בכל יום. זהו שכתוב (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם אלא באברהם, בהתעוררות של אברהם עומדים, וכשמתעורר אברהם בעולם, כל אותם הדינים שנמצאים בכל יום ויום, הוא דוחה אותם החוצה ולא עומדים לפניו.

זהו שכתוב ואל זעם בכל יום. נזעם או זעום בכל יום לא כתוב, אלא זעם. בכל יום ויום שנמצא דין, דוחה אותם החוצה, והוא עומד ומבשם את העולם. זהו שכתוב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו. ואלמלא זה, לא יכול העולם לעמד אפלו רגע אחד. ולכן הפל עומד משום אברהם. וזה שכתוב אל גבור. לא שהוא גבור, אלא הפסוק הנה רמוז הוא שרומז לאבות, ורמוז הוא שרומז לאמונה העליונה הקדושה, שכתוב פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום. פלא - זו החכמה העליונה שמפלאה ומכסית מהפל, כמו שנאמר (דברים יז) כי יפלא ממה דבר. יועץ - זהו נהר עליון ששופע ויוצא ולא פוסק. וזה יועץ לכל ומשקה את הפל. א"ר - זה אברהם, כמו שבארנו האל הגדול. גבור - זה יצחק.

הוא (דף ל"א ע"א) רחמי. אי זכאין בני עלמא, הא אל קיימא, והוא חסד. ואי לא זכאן, הא אל קיימא, ואקרי גבור, ועל דא קיימא בכל יומא.

אבל מלה שפיר הוא, אל בכל אתר, נהירו (ר) דחכמתא עלאה הוא, וקיימא בקיומיה בכל יומא, דכתיב, (תהלים נב) חסד אל כל היום. ואלמלא דהאי אל אתער בעלמא, לא יכיל עלמא למיקם אפילו שעתא חדא, מקמי דינין תקיפין דמתערין בעלמא בכל יומא, הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם, אלא באברהם, באתערוותא דאברהם קיימי, וכד אתער אברהם בעלמא, כל אינון דינין דמשפתחי בכל יומא ויומא דחי להו לבר, ולא קיימין קמיה.

הדא הוא דכתיב, ואל זעם בכל יום, נזעם, או זעום בכל יום, לא כתיב, אלא זעם. בכל יומא ויומא דדינא אשתכח, דחי לון לבר, וקיימא הוא ומבסם עלמא, הדא הוא דכתיב, (תהלים מב) יומם יצוה יי' חסדו. ואלמלא האי, לא יכיל עלמא למיקם אפילו רגעא חדא. ועל דא כלא קיימו בגיניה דאברהם. והאי דכתיב אל גבור, לאו דאיהו גבור, אלא האי קרא רמוז הוא דקא רמיז לאבהן, ורמיזא הוא דקא רמיז למהימנותא עלאה קדישא, דכתיב (ישעיה ט) פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום. פלא, דא חכמתא עלאה, דהיא פליאה ואתפסאי מפלא, פמה דאת אמר (דברים יז) כי יפלא ממה דבר. יועץ, דא הוא נהר עלאה דנגיד ונפיק, ולא פסקא, ודא יועץ לכלא, ואשקי לכלא.

אל דא אברהם, פמה דאוקימנא האל הגדול.

שכתוב הגבור. אבי עד - זה יעקב, שאוחז בצד הזה ובצד הזה ועומד בקיום שלם. שר שלום - זה צדיק, שהוא השלום של העולם, שלום הבית, שלום הגבירה.

באו רבי חזקיה ורבי יהודה ונשקו את ידו. בכו ואמרו: אשרי חלקנו ששאלנו את זה. אשרי הדור שאתה שרוי בתוכו.

אמר רבי שמעון, כתוב זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו לה. בא ראה, הרשעים של העולם גורמים לקדוש ברוך הוא להסתלק מכנסת ישראל. זהו שכתוב (משלי טו) איש תהפכות ישלח מדון ונרגן מפריד אלוף. מי האלוף? זה הקדוש ברוך הוא (שהוא אלוף של עולם), כמו שנאמר אלוף נעורי אתה. והם (הרשעים) מפרידים את זאת מזה, שהיא שלום הבית, והם זונג אחר.

בא אהרן הקדוש ובניו, ועל ידיהם נקרכים שניהם ומזדווגים זה עם זאת. זהו שכתוב, בזאת יבא אהרן אל הקדש. זה קרבן אהרן ובניו. והם מזווגים את המלך הקדוש העליון בגבירה, ועל ידיהם מתברכים עליונים ותחתונים ונמצאות ברכות בכל העולמות, ונמצא הפל אחד בלי פרווד.

ואם תאמר, למה לא כתוב זאת קרבן, לקרב זאת למקומה? לא כן, שהרי הפהן ממעלה שורה להביא את הזוג לכנסת ישראל, עד שמגיע לזה הזה לזוג עם זאת ולקרובם פאחד, ולכן הפהן משלים את הקרבן ומקרב את הזוג. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא.

רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים מאושא לטבריה. אמר רבי חייא, פתיב (תהלים קלב) פי בחר ה' בציון

גבור, דא יצחק, דכתיב הגבור. אבי עד, דא יעקב, דאחיד להאי סטרא ולהאי סטרא, וקיימא בקיומא שלים. שר שלום, דא צדיק, דאיהו שלמא דעלמא, שלמא דביתא, שלמא דמטרוניתא.

אתו רבי חזקיה ורבי יהודה, ונשקו ידוי. בכו, ואמרו זכאה חולקנא, דשאלנא האי זכאה הוא דרא, דאת שארי בגווייהו.

אמר רבי שמעון, פתיב. זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו ליי'. תא חזי, חייבי עלמא, גרמין ליה לקודשא בריה הוא, לאסתלקא מכנסת ישראל. הדא הוא דכתיב, (משלי טו) איש תהפכות ישלח מדון ונרגן מפריד אלוף. מאן הוא אלוף. דא קדשא בריה הוא (דאיהו אלוף של עולם), כמה דאת אמר, (ירמיה ג) אלוף נעורי אתה. ואינון (תנ"כ) מפרישין לזאת מזה, דאיהו שלמא דביתא, ואינון זונגא חדא.

אתא אהרן קדישא ובנוי, ועל ידיהו מתקרבין תרווייהו, ואזדווג זה בזאת. הדא הוא דכתיב, (ויקרא טו) בזאת יבא אהרן אל הקדש. זה קרבן אהרן ובניו. ואינון מזווגי למלכא קדישא עלאה במטרוניתא, ועל ידיהו מתברכאן עלאין ותתאין, ומשתכחין ברכאן בכלהו עלמין, ואשתכח פלא חד בלא פרוודא. ואי תימא, אמאי לא כתיב זאת קרבן, לקרבא זאת לאתריה. לאו הכי, דהא כהנא מעילא קא שרי לאיתאה זונגא לה לכנסת ישראל, עד דמטי להאי זה, לאזדווגא בזאת ולקרבא לון פחדא. ובגין כן כהנא אשלים קרבנא וקריב זונגא, זכאה חולקיהון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי מאושא לטבריה, אמר רבי חייא, פתיב (תהלים קלב) פי בחר ה' בציון

וְגו'. זאת מְנוּחָתִי וְגו'. לַפְעָמִים קוֹרְאִים אֶת זֶה כָּל הַחֲבָרִים זָכָר, מְשׁוּם שֶׁהוּא (שְׁצִיּוֹן הוּא) רַחֲמִים, וְכֵן הַפְתּוּב קוֹרֵא אוֹתוֹ גְּבָהּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כִּדְ נִשְׁמַע לִי מִהַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, (אָבֵל) בְּשִׁעָה שֶׁהוּוּג מְזוּוּג כְּאֶחָד לַהֲרֹאוֹת שֶׁהַגְּבָהּ נִכְלָלָת בּוֹ בְּכָלֵל אֶחָד, הַגְּבָהּ נִקְרָאת בְּשֵׁם (הַזָּכָר), שֶׁהָרִי אֵז נִמְצָאוֹת הַבְּרָכוֹת שֶׁל הַגְּבָהּ וְאֵין בָּהּ פְּרִישׁוֹת כָּלֵל, וְעַל כֵּן כְּתוּב לְמוֹשֶׁב לוֹ. וְכְתוּב כִּי בַחַר ה' בְּצִיּוֹן, בְּצִיּוֹן בְּדִיּוּק, בְּאוֹתוֹ שֵׁשׁ בְּתוֹכּוֹ שְׁשׁוּרָה בּוֹ, וְלֹא כְּתוּב לְצִיּוֹן, וְהַכֵּל אֶחָד. בֵּין שְׁקוֹרָא לְזֶה בְּשֵׁם שֶׁל זָכָר, וּבֵין שְׁקוֹרָא לְזֶה בְּשֵׁם שֶׁל גְּבָהּ, הַכֵּל אֶחָד וְעוֹמְדִים בְּדַרְגָּה אֶחָת.

(פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר) וְעַל זֶה כְּתוּב, (שֵׁם) (10) וְלְצִיּוֹן יֹאמֵר אִישׁ וְאִישׁ יוֹלֵד בָּהּ. אֶחָד לְדִין, וְאֶחָד לְרַחֲמִים. כְּשֶׁמְזוּוּגִים כְּאֶחָד בְּזוּוּג אֶחָד, אֵז נִקְרָא צִיּוֹן, וְצִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם יְדוּעִים, וְנִמְצָא שְׁנֵי תְלוּי בָּזֶה.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, כְּתוּב (וִיקָרָא) (11) וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים. מִי שֶׁמְקַדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ מִלְמַטָּה, מְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ מִלְמַעְלָה. וּמִי שֶׁמְטַמֵּא אֶת עַצְמוֹ מִלְמַטָּה, מְטַמֵּא אוֹתוֹ מִלְמַעְלָה. מְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ מִלְמַעְלָה - נְאֻה, שְׁהָרִי קְדֻשַׁת רְבוּנוֹ שׁוּרָה עָלָיו, אָבֵל מְטַמֵּא אוֹתוֹ מֵאִיזָה מְקוֹם? וְאִם תֹּאמַר מִלְמַעְלָה, וְכִי טְמֵאָה שׁוּרָה מִלְמַעְלָה?

אָמַר רַבִּי חִיָּיא, זֶה שְׁשִׁנְיָנוּ, בְּמַעֲשֵׂה שְׁלֵמָטָה מִתְעוֹרֵר מַעֲשֵׂה שְׁלֵמָטָה. אִם הַמַּעֲשֵׂה שְׁלֵמָטָה בְּקִדְשָׁהּ, מִתְעוֹרֵרֶת קְדֻשָּׁה לְמַעְלָה, וּבָאָה וְשׁוּרָה עָלָיו וּמִתְקַדֵּשׁ בָּהּ. וְאִם הוּא מְטַמֵּא לְמַטָּה, מִתְעוֹרֵרֶת רוּחַ טְמֵאָה מִלְמַעְלָה, וּבָאָה וְשׁוּרָה עָלָיו וְנִטְמָא בָּהּ, שְׁהָרִי הַדָּבָר תְלוּי בְּמַעֲשֵׂה.

בְּצִיּוֹן וְגו'. זאת מְנוּחָתִי וְגו', לְזַמְנִין קָרָא לְהֵאֵי חֲבָרִיָּיא כְּלָהּ דְכּוֹרָא, בְּגִין דְּאִיהוּ (ס"א) דְּצִיּוֹן אִיהוּ רַחֲמִי. וְהֵכָא קָרָא נוֹקְבָא קָרָא לִיהּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָכִי שְׁמִיעַ לִי מִבּוֹצִינָא קְדִישָׁא, (אָבֵל) בְּשִׁעָתָא דְזוּוּגָא אֲזַדְוּוּג פְּחָדָא, לְאַחְזָאָה דְהָא נוֹקְבָא אֲתַפְלִילַת בֵּיהּ בְּכָלֵלָא חָדָא, אֲתַקְרִי נוֹקְבָא בְּשֵׁמָא (דְדְכּוֹרָא), דְהָא כְּדִין בְּרַכָּאן דְמִטְרוּנִיתָא אֲשַׁתְּכַחוּ, וְלֹא הָוִי בָּהּ פְּרִישׁוֹתָא כָּלֵל. וְעַל דָּא לְמוֹשֶׁב לוֹ כְּתִיב. וְכְתִיב כִּי בַחַר יי' בְּצִיּוֹן, בְּצִיּוֹן דִּיִּיקָא, בְּהֵהוּא דְאִית בְּגוּיָהּ דְשְׁרָא בֵּיהּ, וְלֹא כְתִיב לְצִיּוֹן. וְכֵלָא חָד, בֵּין דְקָרָא לְהֵאֵי בְשֵׁמָא דְדְכּוֹרָא, וּבֵין דְקָרָא לְהֵאֵי בְשֵׁמָא דְנוֹקְבָא כְּלָא חָד וּבְדַרְגָּא חָד קִיִּימִין.

(פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר), וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְּהִלִּים פ"ו) וְלְצִיּוֹן יֹאמֵר אִישׁ וְאִישׁ יוֹלֵד בָּהּ. חָד לְדִינָא, וְחָד לְרַחֲמִי. פֶּד מְזוּוּגִי פְּחָדָא בְּזוּוּגָא חָד, כְּדִין צִיּוֹן אַקְרִי, וְצִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם אֲשַׁתְּמוּדַע, וְאֲשַׁתְּכַח דְדָא בְדָא תְלוּיָא.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, כְּתִיב (וִיקָרָא כ) וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם (ד' 9 ל"א ע"ב) וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים. מֵאֵן דְמְקַדֵּשׁ גְּרַמְיָה מְלַרַע, מְקַדֵּשִׁין לִיהּ מִלְעֵילָא. מֵאֵן דְמְסַאִיב גְּרַמְיָה מְלַרַע, מְסַאִיבִין לִיהּ מִלְעֵילָא. מְקַדֵּשִׁין לִיהּ מִלְעֵילָא וְאוֹת, דְהָא קְדֻשָּׁה דְמֵאֲרִיָּה שְׁרִיא עָלֶיהּ, אָבֵל מְסַאִיבִין לִיהּ מֵאֵן אַתָּר. וְאִי תִימָא מִלְעֵילָא, וְכִי מְסַאִבוּתָא שְׁרִיא לְעֵילָא.

אָמַר רַבִּי חִיָּיא, הֵיִינוּ דְתַנְיָנוּ, בְּעוּבְדָא דְלַתְתָּא אַתְעַר עוּבְדָא לְעֵילָא. אִי עוּבְדָא דְלַתְתָּא הִיא בְּקְדוּשָׁה, אַתְעַר קְדֻשָּׁה לְעֵילָא, וְאַתִּי וְשְׁרִיא עָלֶיהּ, וְאַתְקַדֵּשׁ בֵּיהּ. וְאִי אִיהוּ אֲסַתָּאב לַתְתָּא, אַתְעַר רוּחַ מְסַאִבוּתָא לְעֵילָא, וְאַתִּי וְשְׁרִיא עָלֶיהּ, וְאַסַתָּאב בֵּיהּ. דְהָא בְּעוּבְדָא תְלוּיָא מְלַתָּא.

שְׁהָרִי אֵין לָךְ טוֹב וְרַע, קִדְשָׁה וְטִמְאַה, שְׂאִין לָהֶם עֶקֶר וְשִׂרְשׁ לְמַעְלָה, וּבְמַעֲשֵׂה שְׁלֹמֶטָה מִתְעוֹרֵר מַעֲשֵׂה שְׁלֹמֶעְלָה. מֵה שְׁתִּלּוּי בְּמַעֲשֵׂה, בְּמַעֲשֵׂה מִתְעוֹרֵר לְמַעְלָה וְנַעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה. וּמֵה שְׁתִּלּוּי בְּדִבְרִים, בְּדִבְרִים. כְּשֶׁנִּגְזַר בְּדִבְרֵי, מִתְעוֹרֵר כֶּף לְמַעְלָה.

וְאִם תֹּאמְרוּ, מֵה הַדִּבְרֵי מְעוֹרֵר? אֲלֹא כֶּף כְּתוּב, (ישעיה נח) וְדִבְרֵי דִבְרֵי. אוֹתוֹ הַדִּבְרֵי מְעוֹרֵר דִּבְרֵי אַחַר לְמַעְלָה שְׁנִקְרָא דִּבְרֵי. (הושע א) דִּבְרֵי ה' אֲשֶׁר הָיָה. (שמואל א-א) וְדִבְרֵי ה' הָיָה יָקָר. (תהלים א) בְּדִבְרֵי ה' שְׁמִים נַעֲשׂוּ. שְׁהָרִי שְׁנִינוּ, אוֹתוֹ הַדִּבְרֵי עוֹלָה וּבִקְעָה רְקִיעִים עַד שְׁעוֹלָה (שְׁמִיטָה) בְּמִקוֹמוֹ וּמְעוֹרֵר אֶת מֵה שְׁמְעוֹרֵר, אִם טוֹב - טוֹב, וְאִם רַע - רַע. וְעַל זֶה כְּתוּב, (דברים ג)

וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דִּבְרֵי רַע. וְאַרְבָּעָה מִיָּנִים בְּלוּלָב, וְהֵם שְׁבַעָה. וְאִם תֹּאמְרוּ שְׁבַעָה מִיָּנִים הֵם - לֹא כֶּף, אֲלֹא אֲרָבָעָה הֵם, וְהֵם נִפְרָדִים לְשִׁלְשָׁה אַחֲרִים, וּבְמַעֲשֵׂה שְׁלֹשָׁה מִתְעוֹרְרִים שְׁבַעָה אַחֲרִים לְמַעְלָה לְהִיטִיב אֶת הָעוֹלָם בְּכַמָּה צְדָדִים.

בְּנִסְתֵי יִשְׂרָאֵל, אֵף עַל גִּבְ שֶׁהִיא בְּכָלֵל, מִתְבַּרְכֶת מִכָּל הַשְּׁשָׁה, (ולא תברך מאותם ששה) וּמִהַנְּחַל הָעֵמֶק שֶׁל הַמַּעֲרָן שְׁשׁוּפֵעַ וְאִינוּ פּוֹסֵק אֶת מִימּוֹ לְעוֹלָמִים שְׁמִשְׁפִּיעַ (מִלְּהַשְׁפִּיעַ) עֲלֵיהֶם, וּמִיָּנִיק לְבַת. שְׁמִשׁוּם שֶׁהִיא בַת לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְלִתְחִתּוֹן, הִיא מִתְבַּרְכֶת מֵהֶם בְּהַתְעוֹרְרוֹת הַזֹּו. שְׁהָרִי בְּשַׁעָה שְׁכָנִסֵת יִשְׂרָאֵל מִתְבַּרְכֶת מֵהֶם, כֹּל הָעוֹלָמוֹת מִתְבַּרְכִים, וְעַל כֵּן סוֹבְבִים אֶת הַמְזַבֵּחַ, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר.

וְעוֹד, בְּהַתְעוֹרְרוֹת הַזֹּאת מִתְבַּרְכִים כֹּל הַשְּׁשָׁה בְּמִים לְהַנּוֹת בּוֹ, וְכֹלֵם שׁוֹאֲבִים מֵהַמַּעֲרָן שֶׁל הַיָּין (שֶׁל הַיָּים) (שֶׁל הַמִּים) (שֶׁל הַנַּחַל) הָעֵמֶק שֶׁל הַכָּל לְרַדַת לְעוֹלָם. וּמִשׁוּם כֶּף צְרִיכִים כָּלֵם לְחַיִם וְלֹא יְבִשִׁים,

דִּהָא לִית לָךְ טוֹב וּבִישׁ, קִדּוּשָׁא וּמִסְאָבוּתָא, דְּלִית לִיהַ עֶקְרָא וְשִׂרְשָׁא לְעִילָא. וּבְעוֹבְדָא דְלִתְתָא אֲתַעֵר עוֹבְדָא דְלְעִילָא, מֵה דְתִלִי בְּעוֹבְדָא, בְּעוֹבְדָא אֲתַעֵר לְעִילָא, וְאֲתַעֵבִיד עוֹבְדָא. וּמֵה דְתִלִי בְּמִלּוֹן, בְּמִלּוֹן. כֹּד אֲתַגְזֵר בְּמִלָּה, אֲתַעֵר הָכִי לְעִילָא.

וְאִי תִימָא, מִלָּה מֵה אֲתַעֵר. אֲלֹא הָכִי כְּתִיב, (ישעיה נח) וְדִבְרֵי דִבְרֵי. הַהוּא דִבְרֵי, אֲתַעֵר מִלָּה אֲחֵרָא לְעִילָא, דְּאִקְרִי דִבְרֵי. (הושע א) דִּבְרֵי יְיָ אֲשֶׁר הָיָה. (שמואל א, ג) וְדִבְרֵי יְיָ הָיָה יָקָר. (תהלים לג) בְּדִבְרֵי יְיָ שְׁמִים נַעֲשׂוּ. דִּהָא תְּגִינֵן, הַהִיא מִלָּה סִלְקָא, וּבְקַע רְקִיעִין, עַד דְּסִלְקָא (ס"א דִּאֲתִישְׁבָא) בְּדוּכְתִיָה, וְאֲתַעֵר מֵה דִּאֲתַעֵר, אִי טוֹב, אִי טוֹב. אִי בִישׁ, בִישׁ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים כג) וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דִּבְרֵי רַע.

ד' מִיָּנִין בְּלוּלָב, וְאִינוּן שְׁבַעָה. וְאִי תִימָא דְז' מִיָּנִין אִינוּן. לָאוּ הָכִי, אֲלֹא אֲרָבָעָה נִינְהוּ וְאִינוּן מִתְפָּרְשִׁין לְתִלְתָא אוֹחְרִינִין. וּבְעוֹבְדָא דְלַהוֹן אֲתַעֵרוּ שְׁבַעָה אַחְרֵינִין לְעִילָא, לָאוּטְבָא עֲלֵמָא בְּכַמָּה סְטָרִין.

בְּנִסְתֵי יִשְׂרָאֵל, אֵף עַל גִּבְ דְּאִיְהִי בְּכָלֵלָא, מִתְבַּרְכָא מְכֻלְהוּ שִׁית, (ס"א וְלֹא תִבְרַכָא מֵאִינוּן שִׁית) וּמִנְחָלָא דְעַמִּיקָא דְמִבּוּעָא, דְנִגִיד וְלֹא פָסִיק לְעֲלֵמִין מִימּוֹי דְנִגִידָא (ס"א מִלְּנִגִידָא) עֲלִיָּהוּ, וְיִנְקָא לְבַת. דִּהָא בְּגִין דְּאִיְהִי בַת לָה לְעֲלֵמָא עֲלָאָה וְתִתְאָה, אֲתַבְּרָא מְנִיָּהוּ בְּאֲתַעֵרוּתָא דָּא. דִּהָא בְּשַׁעֲתָא דְכְּנִסְתֵי יִשְׂרָאֵל אֲתַבְּרָא מְנִיָּהוּ, כְּלַהוּ עֲלֵמִין אֲתַבְּרָכֵן, עַל דָּא סוֹבְבִים אֶת הַמְזַבֵּחַ כְּמֵה דִּאֲתַמַּר.

וְעוֹד בְּאֲתַעֵרוּתָא דָּא, שִׁיתָא כְּלַהוּ מִתְבַּרְכָא בְּמִיָּא, לְאִסְתַּפְקָא בִיָּה, וְאֲשַׁתְּאֲבִין כְּלַהוּ

למשך ברכות לעולם, משום שהאילנות הללו כלם לחים תמיד, והעלים שלהם נמצאים תמיד, וזמן השמחה שלהם בזמן הזה.

ושנינו בספרו של רב המנונא סבא, שהרי אותו פח שהפקד על האילנות הללו, כל אחד ואחד מאלו לא נוטל ברכות של שמחה למעלה, אלא בזמן הזה, והשמחה שלהם כלם למעלה, ושמחת האילנות הללו למטה, כלם בזמן הזה הוא.

וההתעוררות שלהם באותם קדושי המלך תלויים. וכשישראל נוטלים אותם, הכל מתעורר בזמן הזה, והעולם מתברך (לכנסת ישראל מתברכת) להוריק ברכות לעולם.

בתוב, (תהלים כט) קול ה' על המים אל הפבור. אמר רבי יוסי, זה אברהם. קול ה' בפתח - זה יצחק. קול ה' בהדר - זה יעקב. קול ה' שבר ארזים - זה נצח. קול ה' חצב להבות אש - זה הוד. קול ה' יחיל מדבר - זה צדיק. קול ה' יחולל אילות - זה צדק. וכלם גדלים על הים (המים) ונשקים במים כדי לגדל. זהו שכתוב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. וכל אלה מעוררים ברכות לעולם מאותה ההשקאה שכלם משקים.

בא ראה, שכעת הקולות הללו תלויים בפבור הפה בשאר ימות השנה, ועכשו אין תלויים אלא במעשה, ואנו צריכים מעשה, ולא דבור, משום שבזמן הזה מברך את כל השנה.

ביום השביעי של החג, הוא סיום הדין של העולם, והפתקים יוצאים מבית המלך, והגבורות מתעוררות ומסתימות ביום הזה, וערכי נחל (תלויים) בהם. וצריכים

ממבועא דיינא (ס"א דינא) (דמנא) (ס"א דנחלא) עמיקא דכלא, לנחתא לעלמא. ובגין כך, בעיין כלהו לחין ולא יבשין, לאמשכא ברכאן לעלמא, בגין דאילני אלין, כלהו לחין תדירא, וטרפין דלהון משתפחין תדירא, וזמן חדוותא דלהון בהאי זמנא.

ותנינן בספרא דרב המנונא סבא, דהא ההוא חילא דאתפקדא על אילנין אלין, כל חד וחד מאלין, לא נטיל ברכאן דחדוותא לעילא, אלא בזמנא דא. וחדוותא דלהון כלהו לעילא, וחדוותא דאילנין אלין לתתא, כלהו בזמנא דא הוא. ואתערוותא דלהון באינון קדישי מלפא תליין. וכד ישראל נטלי לון, פלא אתער בזמנא דא, ועלמא מתברכא, (ס"א לכנסת ישראל מתברכא) לארקא ברכאן לעלמא.

בתוב (תהלים כט) קול יי' על המים אל הפבור, אמר רבי יוסי, דא אברהם. קול יי' בפתח: דא יצחק. קול יי' בהדר: דא יעקב. קול יי' שובר ארזים: דא נצח. קול יי' חוצב להבות אש: דא הוד. קול יי' יחיל מדבר: דא צדיק. קול יי' יחולל אילות: דא צדק. וכלהו מתגדלי על ימא (מיא) ואתשקיין במיא, לגדלא. הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. וכלהו הני מתערי ברכאן לעלמא, מההוא שקיו, דאתשקיין כלהו.

תא חזי, הני שבע קלין, תליין במלה דפומא בשאר יומי שתא, והשתא, לא תליין אלא בעובדא, ואנן עובדא קא בעינן, ולא מלה. בגין דבזמנא דא, מברך לכל שתא.

ביומא שביעאה דחג, הוא סיומא דדינא דעלמא, ופתקין נפקין מבי מלפא, וגבורן מתערי ומסתימן בהאי יומא, וערכי

לעורר גבורות למים, ולהקיף שבע פעמים כדי לרוות את המזבח הזה מהמים של יצחק, משום שהבאר הזו של יצחק מתמלאת מים, וכשמתמלאת, כל העולם מתברך במים.

וביום הזה צריכים גבורות למים, ולסים אותה אחר כך, שהרי ביום הזה מסתים הדין, ומשום כך צריכים לחבט אותם בקרקע שלא ימצאו, שהרי זהו יום של התעוררות וסיוס. ולכן התעוררות וסיוס הוא שעושים בערבי נחל.

אמר רבי חייא, ודאי כך הוא, ויפה. וערבי נחל, מהצד של נחל יוצאות גבורות. וביום הזה מתעוררים ומסיימי. ביום הזה כתוב, (בראשית כו) וישב יצחק ויחפור את בארת המים. בארת כתוב חסר. וישב, מה זה וישב? אלא היום הראשון של החדש, ראשית הדין היה בכל העולם, ויצחק עומד לכסא לדון את העולם. ביום הזה, וישב יצחק, לעורר דינים ולסים דינים. ויחפור את בארת המים, להריק גבורות לכנסת ישראל לעורר את המים, שהרי מים יורדים לעולם בגבורות.

ומשום שהגבורות הללו אין יורדות אלא בעננים, ויום המען לא נחה רוחם של עמודי העולם, רק משום שהעולם צריך אותם. מה הטעם? משום שהעולם נברא בדין, והכל כך צריך. משום כך הפל תלוי במעשה. ועל כן הפהן במעשה ובתקון שהוא עושה למטה, מתעוררים עליונים ותחתונים לתקן אותם, והם מתתקנים על ידו.

אמר רבי יוסי, הרי שנינו, הערבה שדומה לשפתים ביום הזה, ומה היא? אמר רבי חייא,

נחל (תלוי) בהו. ובעינין לאתערא גבורין למיא. ולסתרא ז' זמנין, לרוואה להאי מזבח, ממיא דיצחק, בגין דאתמלא מיא האי בירא דיצחק, וכד הוא אתמליא, כל עלמא אתברכא במיא.

ובהאי יומא גבורות בעינין למיא, ולסיימא לון לבתר, דהא (דף ג"ב ע"א) בהאי יומא

מסתיימי דינא. ובגין כך בעינין לבטשא לון בארעא, ולסיימא לון דלא משתכחו, דהאי יומא אתערוותא וסיומא הוא. ועל דא אתערוותא וסיומא הוא דעבדין בערבי נחל. אמר רבי חייא ודאי הכי הוא, ושפיר. וערבי נחל, מסטרא דנחל, נפקי גבורין.

ובהאי יומא מתערי ומסיימי. בהאי יומא כתיב, (בראשית כו) וישב יצחק ויחפור את בארת המים. בארת כתיב חסר. וישב, מהו וישב. אלא יומא קדמא דירחא, שירותא דדינא הוה בכל עלמא, ויצחק קיימא לכוורסייא למידן עלמא. בהאי יומא, וישב יצחק לאתערא דינין ולסיימא דינין. ויחפור את בארת המים, לארקא גבורין לכנסת ישראל, לאתערא למיא, דהא מיא בגבורין נחתן לעלמא.

ובגין דאלין גבורין, לא נחתין אלא בעיבא, ויומא דעיבא לא נייחא רוחיהון דקיימי עלמא, אלא בגין דעלמא אצטריף להו. מאי טעמא. בגין דעלמא פדינא אתברי, וכלא בעיא הכי. בגין כך פלא בעובדא תליא מלתא. ועל דא, פהנא בעובדא ותקוונא דאיהו עביד לתתא, אתערו עלאין ותתאין לתקנא לון, ומתתקני על ידוי.

אמר רבי יוסי הא תנינן, הערבה דדמיא לשפון בהאי יומא, ומאי היא. אמר רבי חייא, אף על גב דלדרשא הוא דאתי,

אף על גב ש'לדרש הוא בא, כ'ף זה ודאי. ש'הרי ביום הזה זה תלוי בש'פתיים, ביום הזה מצוה המ'לך לתת פתקים למ'נה, והדינים מס'מיים, ונסתם לשון הרע מהעולם. ביום הראשון של החדש הוא ראשית הדין, והסיום הוא ביום הזה, והרי נתבאר. בא ראה, ביום הזה העמים עובדי

עבודה זרה משלימים ומסימים את הברכות שלהם ושורים בדין, וישראל ביום הזה מסימים את הדינים שלהם ושורים בברכות, ש'הרי ליום אחר עתידים להשתעשע עם המ'לך, לטל ממנו ברכות לכל השנה, ובאותה שמחה לא נמצאים עם המ'לך, רק ישראל לבדם. ומי שיושב עם המ'לך ונטל אותו לבדו, כל מה שרוצה שואל, ונותן לו. ועל כן ישראל מתחילים, ועמים עובדי עבודה זרה מסימים. ועל כן פתוב, (מלאכי א) אהבתי אתכם אמר ה' וגו'.

אמר לו, הרי אני רואה את עשו בשלחה, במלכות, בכרפים עליונים, ושולט על העולם, ואתה אמרת ואשים את הריו שממה! אמר לו, בכל מקום זה כ'ף, כיון שהמ'לך הקדוש גזר גזרה ושם אותה גזרה בפתק שלו, הכתוב מעיד כמו ש'נעשה. ועל כן ואשים את הריו שממה, ש'הרי שמתי את זה בפתק שלי, וכן כל אותן טובות שגזר על ישראל, שכתוב (יחזקאל יז) אני ה' דברתי ועשיתי.

וזאת תורת האשם וזאת תורת המנחה וזאת תורת זבח השלמים וזאת תורת החטאת. רבי יצחק אמר, הרי פרשוה, אם למטה - זו בכל, ואם למעלה - זו בכל. ומי שמשתדל בתורה, נוטל אותה לחלקו בכל ונאחזו בכל הצדדים, ולא צריך להקריב קרבן על נפשו, והרי נתבאר.

החטאת. (ויקרא ז) רבי יצחק אמר, הא אוקמוה אי לתתא דא בכלא. אי לעילא דא בכלא. ומאן דאשתדל באורייתא, נטלא לחולקיה בכלא, ואתאחיד בכל סטרין, ולא בעי לקרבא קרבנא על נפשיה, והא אתמר.

הכי הוא ודאי. דהא בהאי יומא בשפון תליא, בהאי יומא פקיד מלכא למיהב פתקין לסנטרא, ומסתיימי דינין, ואסתים לישנא בישא מעלמא. ביומא קדמאה דירחא שירותא דדינא הוא, וסיומא הוא בהאי יומא, והא אתמר.

תא חזי, ביומא דא שלמין ומסיימי עמין עובדי עבודה זרה ברכאן דלהון, ושראן בדינא, וישראל ביומא דא מסיימי דינין דלהון ושראן בברכתא. דהא ליומא אחרא זמינין לאשתעשעא במלכא, לנטלא מיניה ברכאן לכל שתא, ובההוא חדוותא לא משתפחי במלכא אלא ישראל בלחודייהו. ומאן דיתיב עם מלכא, ונטל ליה בלחודיה, כל מה דבעי שאיל, ויהיב ליה. ועל דא ישראל שראן, ועמין עובדי עבודה זרה מסיימי. ועל דא פתיב, (מלאכי א) אהבתי אתכם אמר יי' וגו'.

אמר ליה, הא חמינא ליה לעשו בשלחה, במלכו, בכריכן עלאין, ושליט על עלמא, ואת אמר ואשים את הריו שממה. אמר ליה, בכל אתר הכי הוא. כיון דמלכא קדישא גזר גזרה, ושוי ההיא גזרה בפתקיה, קרא אסהיד כמה דאתעביד. ועל דא ואשים את הריו שממה, הא שויתי בפתקא דילי. וכן כל אינון טבן דגזר עלייהו דישראל, דכתיב, (יחזקאל יז) אני יי' דברתי ועשיתי.

וזאת תורת האשם וזאת תורת המנחה וזאת תורת זבח השלמים וזאת תורת

רבי יצחק פתח, (ירמיה ב) הפהנים לא אמרו איה ה' ותפשי התורה לא ידעוני והרעים פשעו בי. הפהנים - אלו הפהנים שמשמשים בכהנה גדולה, ומקריבים דברים קדושים למקומם, ומיחדים היחוד כל אחד ואחד פראוי. ותפשי התורה, מי הם תפשי התורה? וכי כהנים אינם תפשי התורה? אלא אלו הם הלויים שתופשים את הפנורות, שבאים מצד של התורה, והתורה נתנה מהצד שלהם, והם ממנים על השבח של תשבתו של המלך הקדוש ליחד אותו יחוד שלם פראוי. והרעים פשעו בי - אלה הם גדולי העמים, שהרי רועים את העם כמו רועה שמנהיג את צאנו.

ואלה הם שלש דרגות שצריכות תמיד להמצא על הקרבן למצא רצון למעלה ולמטה ושימצאו ברכות בכל העולמות. הפהן מקריב קרבן, ומתפונן ליחד את השם הקדוש פראוי ולעורר את הצד שלו, והלויים מתכוננים בשיר לעורר את הצד שלהם ולהפיל בצדו של הפהן, וישראל מכון לבו ורצונו לתשובה שלמה ונכנע לפני המלך הקדוש, וזה נוטל הכל ומתפפר חטאו, ונמצאת שמחה בעליונים ובתחתונים.

רבי יהודה פתח, (תהלים קד) המקרה במים עליותיו וגו'. כשפרא הקדוש ברוך הוא את העולם, הוציא אותו מתוך מים, וסדר אותו על המים. מה עשה? חלק את המים לשנים, מחצית למטה ומחצית למעלה, ועשה מהם מעשים. מהמחצית התחתונה עשה ותקן את העולם הזה וסדר אותו על המחצית הזאת, ותקן אותו למעלה

רבי יצחק פתח, (ירמיה ב) הפהנים לא אמרו איה יי' ותפשי התורה לא ידעוני והרועים פשעו בי. הפהנים, אלין פהנים דמשמשין בכהונה גדולה, ומקריבין מלין קדישין לאתרייהו, ומייחדין יחודא כל חד וחד פדקא חזי. ותופשי התורה מאן אינון תופשי התורה, וכי כהני לאו תופשי התורה נינהו. אלא, אלין אינון ליואי, דתפשי בכנורות, דאתיין מסטרא דאורייתא. ואתייהבת מסטרא דלהון אורייתא. ואינון ממנן על שבחא דתושבחתא דמלכא קדישא, ליחדא ליה יחודא שלים פדקא יאות. והרועים פשעו בי. אלין אינון רבירבי עמא, דאינון רעיין לעמא, פרעיא דמדבר עאניה.

ואלין אינון ג' דרגין, דבעיא לאשתפחא תדיר על קרבנא, לאשפחא רענא לעילא ותתא, ולאשתפחא ברכאן בכלהו עלמין. פהנא מקריב קרבנא, ואתפונן ליחדא שמא קדישא כדקא חזי, ולאשתפחא סטרא דיליה. וליואי אתפונון בשיר, לאשתפחא סטרא דלהון, (דף ל"ב ע"ב) ולאשתפחא דכהנא. וישראל אתפונון לפא ורעותא לתיובתא שלימתא, ואתפנע קמי מלכא קדישא, והאי נטיל כללא, ואתפפר חוביה, ואשתכח חדוותא בעלאי ותתאי.

רבי יהודה פתח, (תהלים קד) המקרה במים עליותיו וגו'. קדשא ברוך הוא כד פרא עלמא, מגו מיא אפיק ליה, וסדר ליה על מיא. מה עבד. פלג מיא לתרין. פלגותא לתתא, ופלגותא לעילא. ועביד מנייהו עובדין, מפלגותא תתאה עבד ותקן עלמא דא, וסדר ליה על פלגותא דא, ואתקין ליה לעילא עלייהו. הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) פי

עליהם, זהו שכתוב (שם כד) כי הוא על ימים יסדה. ואת המחצית האחרת העלה למעלה וסדר בו את התקרות העליונות, זהו שכתוב המקרה במים עליותיו וגו'.

ועשה רקיע בין שני החצאים הללו, זהו שכתוב (בראשית א) יהי רקיע בתוך המים וגו'. ועליהם תקן וסדר עליונים קדושים מתוך טפות טפות ברוח שנגזרה בתאר (במאור) (וסדר מלאכים עליונים קדושים מתוך רוח שנגזרה מפיו), שכתוב וברוח פיו כל צבאם.

ובאלו תקן וסדר המזמרים את תשבתותו ביום, והתערבו בשלהבות אש. ואותם גודי הצבאות אומרים שירה ביום, תשבתות בבקר וזמירות בערב. כשמגיע הלילה, כלם מפסיקים את השירה. מעליהם גודי אש בשלהבת חזקה עומדים ומריחים אש אוכלת, וחוזרים למקומם.

ויש בצד האחר שתהומות עולים אלו על אלו, ויש תהום עליון ותהום תחתון, ובכלם שורים בעלי הדינים מצד של הדין הקשה. ויש בתוך צד התהום התחתון שלהבות ששורפות זיקים של אש הממנים על דיני העולם, לשרף את הרשעים באש שיוצאת מאותו נהר דינור. וכלם אש, ומראיהם אש לוהטת, ועומדים בין עליונים ותחתונים. וכשעוררה עשן המזבח, עוכרים ועולים מאותה דרגה, שעומדים לכלות ולהאביר, ואותו זרם של של אש חזרה של נהר דינור, שהוא תקיף ועליון, חוזר למקומו, וכלם נהנים מעשן המזבח, משום שנתתן פנגד (המזבח) המלך העליון, ומשום כך הם נהנים ממנו, והם קרבים לכאן. ועשן אחר עולה, והרי

הוא על ימים יסדה. ופלגו אחרא סלקיה לעילא, ותקר ביה תקראין עלאין, הדא הוא דכתיב המקרה במים עליותיו וגו'.

ועבר רקיע בין תרין פלגותיא אלין, הדא הוא דכתיב (בראשית א) יהי רקיע בתוך המים וגו', ועלייהו אתקין וסדר עלאין קדישין מגו טיפי טיפי ברוחא דאתגזרא בבסיטא (ס"א בבוצינא) (ס"א וסדר מלאכי עלאי קדישי, מגו רוחא דאתגזר מפומיה).

דכתיב, (תהלים לג) וברוח פיו כל צבאם. ובאלו אתקין וסדר מזמרי תושבתותיה ביומא, ואתערבו בשלהובי אשא. ואינון גודי חילין, אמרין שירתא ביומא, תשבתון בצפרא, וזמרון ברמשא. כד מטי ליליא, כלהו פסקי שירתא. לעילא מנייהו, גודדין דאשא, בשלהובא תקיף, קיימין ומריחין אשא דאכלא, ואהדרי לאתרייהו.

ואית בסטרא אחרא, דתהומין סלקין אלין על אלין. ואית תהומא עלאה, ותהומא תתאה, ובכלהו שארן מאריהון דדינין מסטרא דדינא קשיא. ואית בגו סטרא דתהומא תתאה, שלהובן דאוקדין זיקין נורין, ממנן על דינין דעלמא, לאוקדא לחייביא בנורא, דנגדי מההוא נהר דינור. וכלהו אשא, וחיזו דלהון אשא דלהיט, וקיימין בין עלאי ותתאי.

וכד תננא דמדבחא סליק, מתעברן וסלקין מההוא דרגא, דקיימין לשיצאה ולאובדא, וההוא נגידו דאשא תקיפא דנהר דינור, דאיהו תקיף ועלאה, אהדר לאתריה. וכלהו, מתהננין מתננא דמדבחא, בגין דאתתקנת לקבלי (ס"א מדבחא) מלכא עלאה, ובגין כך מתהננין מניה, ואינון קרבין להכא.

המלך העליון, ומשום כך הם נהנים ממנו, והם קרבים לכאן. ועשן אחר עולה, והרי

בארנו, לכל אחד ואחד, הרצון של הכל שעולה למעלה, שהוא נחת רוח למלך הקדוש.

הרי נתבאר שבמזבח עולה ונראה אוריאל, כמו מראה של אריה חזק רובץ על טרפו, והיו הפהגים וישראלים רואים ושמחים, שהיו יודעים שהתקבל ברצון לפני המלך הקדוש, ואש אחרת עליונה קדושה יורדת כנגד האש התחתונה, ואז אדם הולך (דא) ומזדעזע לפני אדונו ושב בתשובה שלמה.

למלך ששלחו לו דורון, והיה מקבל לפניו. אמר לעבדו, לך וטל את הדורון הזה שהביאו לי. כך אמר הקדוש ברוך הוא לאוריאל, לך וקבל את הדורון שבני מקריבים לפני. כמה שמחה נמצאת בכל, כמה התבשמות נמצאת בכל, כשהכהן והלוי ואותו שמקריב קרבן מכנינים להקריב קרבן כראוי ביחוד שלם. בא ראה, כתוב ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העלה וגו'. זה אוריאל, שיורד במראה של אש בשלהבת, עד שיורד למזבח לקבל את הדורון, ונראה כמו אריה גדול רובץ על הקרבן. ובש"ש"א לא נמצאו צדיקים, או שאותו מקריב הקרבן לא הקריב כראוי ולא התקבל קרבנו, היו רואים שהעשן לא עולה בדרך ישרה, והיתה עומדת רוח אחת מנקב הצפון ונכנסת למזבח, והיו רואים דיוקן של כליב אחד חצוף רובץ על הקרבן, ואז היו יודעים שלא התקבל ברצון אותו הקרבן.

למלך ששלחו לו דורון, ראה אותו המלך שאינו כדאי לקרבו לפניו. אמר המלך, סלקו את

ותננא אחרא סליק, והא אוקימנא, לכל חד וחד, רעותא דכלא דסלקא לעילא, דאיהו נייחא דרוחא, לגבי מלכא קדישא.

הא אתמר, דבמדבחה סלקא ואתחזי אוריאל, כחזיו דחד אריא תקיפא, רביע על טרפיה. והווי חמאן פהגי וישראל, וחדאן, דהוו ידעין דאתקבל ברענא קמי מלכא קדישא. ואשא אחרא עלאה קדישא נחית, לקבלא אשא תתאה, פדין בר נש אזיל (נ"א דחיל) ואזדעזע קמי מאריה, ותב בתיובתא שלימתא.

למלכא דשדרו ליה דורונא, ואתיישר קמיה, אמר לעבדיה, זיל וטול דורון דא, דאיתיאו לי. כך אמר קדשא בריה הוא לאוריאל, זיל וקביל דורונא דבני מקריבין קמאי. כמה חדרוה משתפחי בכלא, כמה בסימותא בכלא משתכת, פד פהנא וליואה, וההוא דמקריב קרבנא, מכיוני לקרבא קרבנא כדקא יאות, ביחודא שלים.

הא חזי, פתיב, (ויקרא ט) ותצא אש מלפני יי' ותאכל על המזבח את העולה וגו'. דא אוריאל, דנחית בחזיו דאשא בשלהובא, עד דנחית למדבחה, לקבלא דורונא ואתחזי כאריה רברבא, רביע על קרבנא.

וכד ישראל לא אשתכחו זכאין, או ההוא דמקריב קרבנא לא קריב פדקא יאות, ולא אתקבל קרבניה, הווי חמאן דלא סליק תננא בארע מישר, והוה קם חד רוחא מנוקבא דצפון, ועאל למדבחה, והווי חמאן דיוקנא דחד פלבא חציפא, רביע על קרבנא. פדין הווי ידעי דלא אתקבל ברענא קרבנא. למלכא דשדרו ליה דורון, חמא ליה מלכא דלאו איהו פדאי לקרבא קמיה, אמר מלכא, אסיקו ההוא

אותו הדורון ותנו אותו לפלב, שאינו כדאי להפנס לפני. כך בשעה שנקרב הקרבן ולא התקבל ברצון, הדורון נמסר לפלב, ומשום כך היו רואים את דיוקן הפלב על גבי המזבח.

בא ראה, כתוב ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העלה. אמר רבי יהודה, זה אוריאל, שנראה בשלהבת אש על המזבח, כמו שנאמר רובץ על הקרבן. ואז היתה שמחה בכל, שהרי התקבל ברצון, כמו שכתוב וירא כבוד ה' אל כל העם. ואם לא היתה הערפוביאי של בני אהרן מיום שיצאו ישראל ממצרים, לא נמצא רצון כך למעלה ולמטה.

רעיא מהימנא

מצוה זו לשרף קדשים באש, ואחריה - והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף. תנאים ואמוראים, בסתרי תורה יש קדש, ויש קדשים, ויש קדוש קדשים. מה הנאה יש לקדוש ברנף הוא בקדשים שגשפרו? אם תאמר בשביל יצחק, שבשעה שישראל בצרה, עולה אפרו של יצחק לפניו, שאם חביבים שפרה ינצלו בגללו - זהו לדרש. ואם תאמרו משום (הצדיקים) (ואם משום) בני אהרן שהיו שרפת קדשים, שכתוב בהם ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימתו, ומיתתם פפרה לישראל כמו שרפת קדשים - אף זה לדרש בא.

אלא שלשה אשים בנר: אש לבנה, ואש שחרה, ואש תכלה, כנגד תורה נביאים וכתובים, כנגד פהן לוי וישראל. ותכלת היא שכינה, קרובה לנו, והיא אחוזה באותן פתילות, בכנפי מצוה, שנאמר בהם ועשו להם ציצית. ותתכלת הזו שהיא שכינה, היא דין שאוכלת קרבנות ועולות.

דורנא, והבו ליה לכלבא, דלאו איהו כדאי לאעלא קמאי. כך בשעתא דקרנא אתקריב, ולא אתקבל ברעוא, דורנא לכלבא אתמסר. ובגין כך הוה חמאן, דיוקנא דכלבא על גבי מדבחה.

תא חזי כתיב (דף ל"ג ע"א) (ויקרא ט) **ותצא אש מלפני יי' ותאכל על המזבח את העולה. אמר רבי יהודה, דא אוריאל, דאתחזי בשלהוביתא דאשא על מדבחה, כמה דאתמר רביע על קרבנא. וכדין חדוותא הוה בכלא, דהא אתקבל ברעווא, כמה דכתיב, וירא כבוד יי' אל כל העם. ואי לא הוה ערפוביאי דבני אהרן, מן יומא דנפקו ישראל ממצרים, לא אשתכח רעוא הכי לעילא ותתא.**

רעיא מהימנא

פקודא דא לשרוף קדשים באש. ואבתריה והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף. תנאין ואמוראין. בסתרי תורה, אית קדש, ואית קדשים, ואית קדוש קדשים. מה הנאה אית לקודשא בריה דאוריאל בעקו, דאתוקדו. אי תימא בגין יצחק, דבשעתא דישראל בעקו, סליק אפרו של יצחק קמיה, דאי חייבין שריפה אשתזיבו בגיניה. האי לדרשא איהו. ואי תימרון בגין (צדיקיא) (נ"א ואי בני) בני אהרן דהוו שריפת קדשים, דכתיב בהון ותצא אש מלפני יי' ותאכל אותם וימתו. ומיתתהון פפרה לישראל כמו שריפת קדשים, אוף דא לדרשא קא אתי. **אלא**, תלת אשין בשרגא: אשא חוורא, ואשא אוכמא, ואשא תכלתא. לקבל: תורה, נביאים, וכתובים. לקבל: פהן, לוי, וישראל. ותכלת איהי שכינתא, קריבא לן, ואיהי אחידא באינון פתילות, בכנפי מצוה, דאתמר בהון ועשו להם ציצית. והאי תכלת דאיהי שכינתא, איהי דינא, דאכילת קרבנין ועלוון.

אם מוצאת בני אדם שהם עצים
 יבשים כמו אותן פתילות יבשות,
 בלי שמן, שהיא תורה ורחמים,
 היא להם (שידונו) שרפה, ושוּרְפָת
 אותם. ומשום שעמי הארץ הם
 בהמות, כמו שבארנו שהם
 שקץ. תכלת, שהיא אדני, שורפת
 אותם, משום שקרבים אליה עם
 שרץ, שהוא יצר הרע זר. זהו
 שכתוב והזר הקרב יומת.

ואם במיתתם חוזרים בתשובה,
 (כששוחט אותם מלאך המות, מיכאל)
 המלאך מיכאל שהוא כהן גדול,
 האריה שאוכל קרבנות יורד
 עליהם להקריבם קרבן לפני ה'.
 והפני שתצא נשמתו מתודה
 בכמה ודויים, וכשיוצאת נשמתו
 הוא היה מתפנן לגמר את השם,
 שמע ישראל וברוך שם, להקריב
 את נשמתו פלי (קרבן) לשם יהוה,
 וצריך להתודות אל הקדוש ברוך
 הוא לקבל ולקרב ה' שבשמו
 שאוכלת ומכלה, ולהחזיר
 בתשובה ליהו' אהי' פחשבוץ
 מ"ב. של אדני קוראים דין של
 מלכות דין.

ויבון בשם המפרש, שהוא יו"ד
 ה"א וא"ו ה"א, בלב אחד, ובו
 תצא רוחו. בנפש שלו מקבל
 עליו מיתה ויסורים, ובנשמה
 מודה בכמה ודויים ומתחרט.
 בנפש מקבל עליו מיתה,
 שחיטה, שרפה. ואם צריך ארבע
 מיתות בית דין, שהם סקילה
 שרפה הרג וחנוק, מקבל אותם
 מאדני בנפש שלו. ובנשמתו
 מודה בכמה ודויים, וחוזר
 בתשובה אל אהי'ה, שאחוז
 בשני שמות - יהוה יהוה.

במחשבתו יבון להוציא ודוי
 וקבלת מיתה עליו בלב אחד,
 שהוא שם המפרש, כמו זה: יו"ד

ה"א וא"ו ה"א, (כבוד) שבו הכהנים כורעים ומשתחוים על פניהם ואומרים: ברוך שם כבוד
 מלכותו לעולם ועד. כבוד הוא ל"ב בחשבון, וביה היה מתכוין
 לגמור את השם. (וא"ו איהו אחד בלב).

א' אשפחת בני נשא, דאינון עצים יבשים, פגוונא דאינון
 פתילות יבשין, בלא משחא, דאיהי אורייתא רחמי,
 איהי לון (דלדונו) שריפה, ואוקידת לון. ובגין דעמי
 הארץ אינון בעירן, כמה דאוקמוה דאינון שקץ. תכלת,
 דאיהי אדני, אוקידת לון, בגין דקרבין לגבה עם שרץ,
 דאיהו יצר הרע, זר, הדא הוא דכתיב, (כמדבר ג) והזר
 הקרב יומת.

ואי במיתתהון חזרין בתיובתא, (נ"א כד שחיי לון מלאך המות
 מיכאל) מלאך מיכאל דאיהו כהנא רבא, אריה דאכיל
 קרבנין, נחית עליהו, לקרבא לון קרבנא קדם יי'.

וקדם דתפוק נשמתיה, מתודה בכמה ודויין, וכד נפיק
 נשמתיה הוא הנה מתכוון לגמור את השם, שמע
 ישראל וברוך שם, לקרבא נשמתיה מאנא (נ"א
 קרבנא) לשם יהוה, וצריך למתודה לקודשא בריך הוא,
 לקבלא לקרבא ה' בשמיה, דאכיל ושחי, ולאחזרה
 בתיובתא לגבי יהו', אהי'ה כחושבן מ"ב. דאדני קרינא
 ליה דינא דמלכותא דינא.

ויבון בשמא מפרש, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, בלב
 אחד. וביה יפוק רוחיה. בנפש דיליה מקבל עליה
 מיתה ויסורין. ובנשמתא מודה בכמה ודויין ומתחרט.
 בנפש מקבל עליה מיתה שחיטה שריפה, ואי צריך
 ארבע מיתות בית דין, דאינון סקילה שריפה הרג
 וחנוק, מקבל ליה מאדני בנפש דיליה. ובנשמתיה מודה
 בכמה ודויין, וחוזר בתיובתא לגבי אהי'ה, דאחיד
 בתרין שמיהן, יהוה יהוה.

במחשבתיה יבון לאפקא ודוי, וקבלת מיתה עליה,
 בלב אחד, דאיהו שמא מפרש, פגוונא
 דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א. (כבוד) ביה כהנים כורעים
 ומשתחוים על פניהם, ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו
 לעולם ועד. כבוד, איהו ל"ב בחושבן. וביה היה מתכוין
 לגמור את השם. (וא"ו איהו אחד בלב).

ה"א וא"ו ה"א, (כבוד) שבו הכהנים כורעים ומשתחוים על פניהם ואומרים: ברוך שם כבוד
 מלכותו לעולם ועד. כבוד הוא ל"ב בחשבון, ובו היה מתכוין לגמור את השם. (וא"ו הוא אחד בלב).

וְתִנְאִין וְאִמְרָאין, אִי תִימְרוּן וְכִי עִם הָאָרְץ מִנָּא יַדַּע דָּא. אֶלָּא וְדָאֵי עִם הָאָרְץ אִיהוּ כְּשׁוּר, אוּ שְׁה, אוּ עִז, אוּ (פֶּר) תוּר, אוּ יוֹנָה. מַה בְּעִירִין לָא יַדְעֵי אוּרִייתָא, דְּאִיְהִי שֵׁם יְהוָה, הֲכִי עִם הָאָרְץ, לָא יַדַּע. אֶלָּא מִיכָאֵל פִּתְנָא רַבָּא, אִיהוּ עֶבֶד לִיהַּ עוֹלָה וְקַרְבָּנָא קָדָם יְיָ, וְאִיהוּ מְכוּוֹן בְּשִׁמָּא מִפְּרָשׁ, בְּסַלְיָקוּ דְרוּחִייהּ, דְּתַפּוּק בְּלָב אֶחָד, כְּגוּוֹנָא דְכַד נְפִיק רִיחָא דְבַר נֶשׁ בְּכָל לַיְלָא.

וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ רַבָּנִין, שׁוּב יוֹם אֶחָד לְפָנֵי מִיתְתָּךְ, דְּבְכָל יוֹם וְיוֹם צָרִיף בַּר נֶשׁ לְאַהֲדָרָא בְּתִיבְתָא, וְלִמְמַסְרֵי רִיחִיהּ לְגַבְיָהּ, דְּתַפּוּק בְּאֶחָד, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים לא) בְּיַדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי.

וְאִם הוּא תַלְמִיד חֲכָם, עַלִּיהּ אֶתְמַר (משלי יב) יוֹדַע צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהִמְתּוּהָ דְלִית חֲכָם, כְּמוֹ פִתְנָא. כְּמוֹ הַרְוֵצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים. וְאִם תַלְמִיד חֲכָם הוּא, צָרִיף שְׂיִהֵא בֵיהּ חֲסֵד, וְעַם י' דְּאִיהוּ חֲכָמָה, חֲסִיד. וּמֵאֵן (דף ל"ג ע"ב) דְלִית בֵּיהּ חֲכָמָה, לָאוּ אִיהוּ חֲסִיד. וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ, וְלָא עִם הָאָרְץ חֲסִיד. וְאִי אִית בֵּיהּ ה', חֲמֻשָּׁה חוּמְשֵׁי תוּרָה, דְּאֶתְיִיְהִיבוּ מִשְׁמָאֵלָא, אֶתְקַרֵי גְבוּר בַּתוּרָה, וְיִרָא חֲטָא. וְאִי אִיהוּ בּוּר, אֶתְמַר בֵּיהּ, אֵין בּוּר יִרָא חֲטָא.

וּמֵאֵן דְּזָכִי לְתַפְאָרְתָּא, דְּאִיהוּ ו', וְאִיהוּ חֲכָם מְבִין בַּתוּרָה וְיִרָא חֲטָא, יְרִית מְלַכּוּתִיהּ, דְּאִיהוּ ה"א, מְצַנַת הַמְּלָךְ, אִי עֶבֶד פְּקוּדֵי מְלָכָא. פִּינִין דְּזָכִי לְשֵׁם יְהוָה, זָכִי לְשִׁמָּא מִפְּרָשׁ דְּאֶתְקַרֵי אָדָם, וְדָא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. בְּהִיהוּ זְמָנָא שְׁלִיט עַל גּוֹפִייהּ, דְּאִיהוּ שׁוּתְפּוּ דְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית. וְרוּחַ הַבְּהֵמִית דְּבִנְפֶשׁ הַבְּהֵמִית עֲשִׂית הַבְּלִי עֲלָמָא, רוּחַ מְמַלְלָא בְּהַבְּלִי עֲלָמָא (נְשִׁמָּה דְכָּה כָּל הַחַדְוָרִין וּפְחֻשְׁבוֹת דְּהַבְּלִי עֲלָמָא). וְתַלְמִיד חֲכָם שְׁלִיט עַלִּיהּוּ.

הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) וַיִּרְדּוּ בְדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרְץ. מָאֵי וּבְכָל הָאָרְץ.

הַבְּהֵמִית עֲשִׂית הַבְּלִי הָעוֹלָם, רוּחַ שְׁמַדְפְּרַת בְּהַבְּלִי הָעוֹלָם, (נְשִׁמָּה שְׁבָה כָּל הַחַדְוָרִים וְהַמְחֻשְׁבוֹת שֶׁל הַבְּלִי הָעוֹלָם), וְתַלְמִיד חֲכָם שׁוּלֵט עַלִּיהֶם.

זֶהוּ שְׁפַתּוּב, (בראשית א) וַיִּרְדּוּ בְדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרְץ. מַה זֶה וּבְכָל הָאָרְץ?

זֶה הַגּוֹף, עוֹלָם קָטָן, וּפְּוֹחֲדִים מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם ט) וּמִוֶּרְאָכֶם וְחַתְכֶם. מִצַּד הַיָּמִין שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, בּוֹ וַיְרֵדוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים עב) וַיְרֵד מִיָּם עַד יָם. מִצַּד הַשְּׂמָאל פּוֹחֲדִים מִמֶּנּוּ, זֶהוּ שְׁכָתוּב וּמִוֶּרְאָכֶם וְחַתְכֶם, וְעֲלִיו נֶאֱמַר יוֹדֵעַ צְדִיק נֶפֶשׁ בְּהִמָּתוֹ.

אַחַר שֶׁהוּא צְדִיק, לֹא נוֹתֵן לוֹ שְׂכָר מַצּוֹת, אֵין לוֹ שְׂכָר בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא מְזוֹן לְבִהמוֹת, שֶׁעֲנִי חָשׁוּב כְּמוֹ מֵת. הוּא עִם הַשְּׂכִינָה בְּקַבְּיעוֹת שְׁלֵה עֲמָה עַל הַכֹּל.

כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא (דברים ד). הָאֵשׁ הַזֶּה הוּא צְרִיף לְהִיּוֹת תְּמִיד עֲמָה, שְׁאִין לָהּ כְּבִיָּה, שֶׁהוּא אוֹכֵל כָּל הַקְּרַבְנֹת שֶׁל הַתְּפִלוֹת וְדַבְּרֵי תוֹרָה. שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה הִיא פְּרֻנְסָתוֹ, וּבְמָה? בַּתְּפִלָּה, זֶהוּ שְׁכָתוּב (שיר ה) פִּתְחֵי לִי. פִּתְחֵי לִי, בַּתְּפִלָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (תהלים נא) אֲדַנִּי שְׁפֹתַי תִּפְתָּח, אֲדַנִּי שְׁפֹתַי תִּפְתָּח, שְׁהִיא אַחֲתֵי רַעֲיָתִי, וְאֵין רַעֲיָתִי אֶלָּא פְּרֻנְסָתִי, שְׁבָה מִתְּקַנָּים מְאֻכְלִים שֶׁל קְרַבְנֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַבְּנִים הַקְּדוֹשִׁים, בְּכַמָּה מִיָּנִי מְאֻכְלִים, בְּלָחֶם שֶׁל הַתּוֹרָה.

שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (משלי ט) לָכוּ לַחֲמוּ בְּלַחֲמִי, מִיָּמִין. וּבַיָּיִן, שֶׁהוּא יָיִן הַתּוֹרָה, מִשְׂמָאל. בְּנִסּוּף הַמַּיִם, וַיָּיִן הַתּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב וּבָעַל פֶּה, מִהֶעֱמוּד הָאֲמֻצָּעִי שְׁכוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם. בְּבִשּׁוֹר, שֶׁהוּא בִשּׁוֹר הַקֶּדֶשׁ, בְּכַמָּה קְרַבְנֹת, שֶׁעֲלֶיהָ פָּרְשׁוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שְׁעוֹסְקִים בְּבִשּׁוֹר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם. מַה זֶה מִן הַשָּׁמַיִם? זֶה הֶעֱמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁעֲלִיו נֶאֱמַר וּבִשּׁוֹר מִבְּשָׂרִי.

וְזֶה בִשּׁוֹר הַקֶּדֶשׁ, שְׁדוֹלְקֵת בְּכַמָּה שְׁלֵהבוֹת מִצַּד הַגְּבוּרָה בְּאֵהֶבֶת בְּעֲלָה, נִשְׂרָפֶת בְּאֵהֶבֶת שֶׁל אֵהֶבֶת

דָּא גּוֹפָא, עוֹלָם קָטָן, וְדַחֲלִין מִנְיָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ט) וּמִוֶּרְאָכֶם וְחַתְכֶם. מִסְטָרָא דִּימִינָא, שְׁלִיט עֲלֵיהִי, בִּיה וַיְרֵדוּ, כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (תהלים עב) וַיְרֵד מִיָּם עַד יָם. מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, דַּחֲלִין מִנְיָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וּמִוֶּרְאָכֶם וְחַתְכֶם. וְעֲלִיהָ אֲתַמַּר, יוֹדֵעַ צְדִיק נֶפֶשׁ בְּהִמָּתוֹ. בְּתַר דְּאִיהוּ צְדִיק, לֹא יְהִיב לִיה שְׂכָר מַצּוֹת, לִית לִיה אַגְרָא בְּעֲלָמָא דָּא, וְלֹא מְזוֹנָא לְבַעֲרִין דְּעֲנִי חָשׁוּב בְּמֵת. אִיהוּ עִם שְׂכִינְתָּא בְּקַבְּיעוֹ דִּילָה עֲמָה עַל כָּלָא.

(דברים ד) כִּי יִי אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא. הִיא אֵשׁ, צְרִיף לִיה תְּמִיד עֲמָה, דְלִית לִיה כְּבִיָּה, דְּאִיהוּ אֹכִיל כָּל קְרַבְנֵין דְּצִלוֹתֵין, וּמִלִּין דְּאוֹרֵייתָא. דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא אִיהוּ פְּרֻנְסָה דִּילָה, וּבְמָה. בְּצִלוֹתֵין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר ה) פִּתְחֵי לִי. פִּתְחֵי לִי, בְּצִלוֹתָא דְאַתְמַר בָּהּ (תהלים נא) אֲדַנִּי שְׁפֹתַי תִּפְתָּח, דְּאִיהִי אַחֲתֵי רַעֲיָתִי, וְלִית רַעֲיָתִי אֶלָּא פְּרֻנְסָתִי, דְּבָהּ מִתְּקַנָּין מְאֻכְלִין דְּקְרַבְנֵין דְּמִלְפָּא בְּנִין קְדִישִׁין, בְּכַמָּה מִיָּנִי מְאֻכְלִים, בְּנִהמָא דְּאוֹרֵייתָא.

דְּאַתְמַר בָּהּ (משלי ט) לָכוּ לַחֲמוּ בְּלַחֲמִי, מִיָּמִין. וּבְחִמְרָא, דְּאִיהוּ יָיִן דְּאוֹרֵייתָא, מִשְׂמָאלָא. בְּנִסּוּף הַמַּיִם, וַיָּיִן דְּאוֹרֵייתָא דְּכֹתֵב וּבָעַל פֶּה, מִעֶמּוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, דְּכִלִּיל תְּרוּוִיָּהוּ. בְּבִשּׁוֹרָא, דְּאִיהִי בִשּׁוֹר הַקֶּדֶשׁ, בְּכַמָּה קְרַבְנֵין, דְּעֲלָה אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין בְּבִשּׁוֹר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם עֶסְקִינָן. מְאִי מִן הַשָּׁמַיִם. עֶמּוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא. דְּעֲלָה אֲתַמַּר, וּבִשּׁוֹר מִבְּשָׂרִי.

וְדָא בִשּׁוֹר הַקֶּדֶשׁ, דְּאֲדִלְקֵת בְּכַמָּה שְׁלֵהוּבִין, מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה בְּרַחֲמֵי דְּבַעֲלָה, אֲתוֹקֶדֶת בְּרַחֲמֵי דְּאֵהֶבֶת בְּקִרְיַת שְׁמַע, בְּרַחֲמֵי דִּיחֻדָּא, דְּלִילָא וַיּוֹמֵם לֹא תִכְבֵּה. וְחַבְרִיָּא בְּחֵיכוֹן אֵל תִּתְּנוּ דְּמִי לוֹ לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא, לְמַהוּי אִיהוּ בְּשְׁלֵהוּבִין דְּרַחֲמֵי דִּיחֻדָּיה דְּקִרְיַת שְׁמַע. לְקִימָא בִּיה, אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְּזַבֵּחַ לֹא תִכְבֵּה. (ע"ב רעיא מהימנא).

בְּקִרְיַת שְׁמַע, בְּאֵהֶבֶת הַיְחִיד, שְׁלִילָה יוֹם לֹא תִכְבֵּה. וְהַחֲבָרִים, בְּחֵיכֶם, אֵל תִּתְּנוּ דְּמִי לוֹ לְקוֹדֶשׁ הוּא שְׁהוּא יְהִיב בְּשְׁלֵהבוֹת שֶׁל אֵהֶבֶת שֶׁל יְחִידוֹ בְּקִרְיַת שְׁמַע, לְקִים בּוֹ אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְּזַבֵּחַ לֹא תִכְבֵּה. (ע"ב רעיא מהימנא).

בְּקִרְיַת שְׁמַע, בְּאֵהֶבֶת הַיְחִיד, שְׁלִילָה יוֹם לֹא תִכְבֵּה. וְהַחֲבָרִים, בְּחֵיכֶם, אֵל תִּתְּנוּ דְּמִי לוֹ לְקוֹדֶשׁ בְּרוּף הוּא שְׁהוּא יְהִיב בְּשְׁלֵהבוֹת שֶׁל אֵהֶבֶת שֶׁל יְחִידוֹ בְּקִרְיַת שְׁמַע, לְקִים בּוֹ אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְּזַבֵּחַ לֹא תִכְבֵּה. (ע"ב רעיא מהימנא).

זכר:

זכר

תא חזי, אף על גב דבני אהרן מיתו בההיא שעתא, יאות הוה בכמה גוונין. חדא, דלא הוה שעתא דקטרת, דהא קטרת לא סלקא, אלא בזמנין ידיען, דכתיב (שמות ל) והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר. ואימתי בהטיבו את הנרות וגו' לאשתכחא שמן וקטרת פחדא. וכתיב ובהעלות אהרן את הנרות בין הערפים יקטירנה וגו'.

בא ראה, אף על גב שבני אהרן מתו באותה שעה, זה היה מתאים בכמה גונים. אחד - שלא היתה זו שעת הקטרת, שהרי קטרת אינה עולה אלא בזמנים ידועים, שכתוב (שמות ל) והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר. ומתי? בהיטיבו את הנרות וגו', להמצא שמן וקטרת כאחד. וכתוב, ובהעלת אהרן את הנרות בין הערפים יקטירנה וגו'.

ובזמנין אלין אתקריב, ולא בזמנא אחרא, בר בזמנא דמותנא שריא בעלמא, כמה דאערע דכתיב (במדבר יז) ויאמר משה אל אהרן קח את המחטה ותן עליה אש וגו'. ובני אהרן לא קריבו בשעתא דשמן וקטרת משתכחי פחדא.

ובזמנים הללו נקרכת, ולא בזמן אחר, פרט לזמן שהמות שרוי בעולם, כמו שקרה, שכתוב (במדבר יז) ויאמר משה אל אהרן קח את המחטה ותן עליה אש וגו'. ובני אהרן לא הקריבו בשעה ששמן וקטרת נמצאים כאחד. ועוד, שדחקו את השעה בחיי אביהם, ועוד שלא היו נשואים, והיו פגומים. שמי שלא נשא הוא פגום, ואינו כדאי שימצאו ברכות על ידו בעולם. עליו הן לא שורות, כל שכן על ידי אחרים. ועוד, שהרי שנינו שהיו שתויי יין, ומשום כך ותצא אש מלפני ה' ותאכל אתם וגו'. שהרי הקטרת היא חביבה מן הפל, והיא שמחת העליונים והתחתונים. וכתוב שמן וקטרת ישמח לב.

ועוד דדחקו שעתא בחיי דאבוהון. ועוד דלא אנסיבו, והווי פגימין, (ד"ק ל"ד ע"א) דמאן דלא אנסיב, פגים הוא, ולאו הוא כדאי לאשתכחא ברקאן בעלמא על ידוי, עלוי לא שריין, כל שפן על ידוי לא אחרים. ועוד, דהא תנן רזוי חמרא הווי, ובגין כך, ותצא אש מלפני יי' ותאכל אותם וגו'. דהא קטרת חביבה הוא מפלא, וחדוותא דעלאין ותפאין, וכתיב (משלי יז) שמן וקטרת ישמח לב.

ועוד, שדחקו את השעה בחיי אביהם, ועוד שלא היו נשואים, והיו פגומים. שמי שלא נשא הוא פגום, ואינו כדאי שימצאו ברכות על ידו בעולם. עליו הן לא שורות, כל שכן על ידי אחרים. ועוד, שהרי שנינו שהיו שתויי יין, ומשום כך ותצא אש מלפני ה' ותאכל אתם וגו'. שהרי הקטרת היא חביבה מן הפל, והיא שמחת העליונים והתחתונים. וכתוב שמן וקטרת ישמח לב.

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

לית מצורע אלא ההוא דאתעביד בזבותא. דחמש דמים אינון דדם נדה מסאבין, דאינון פלהו דם טמא. וחמש דמין דכניין. ומאן דאעבר עליהו, פאלו אעבר על עשר דברות, דאינון פלל תרי"ג פקודין.

אין מצרע אלא אותו שנעשה בזיבה. שחמשה דמים הם של דם נדה שמטמאים, שכלם הם דם טמא, וחמשה דמים טהורים. ומי שעובר עליהם פאלו עבר על עשרת הדברות, שהם כלל של תרי"ג מצוות.

ושפחה יצר הרע איהי מליא מומין. ובגין דא, (ויקרא כא) כל אשר בו מום לא יקרב. ובגין דא, פהנא

ושפחה, יצר הרע, היא מלאה במומים, ומשום כך (ויקרא כא) כל אשר בו מום לא יקרב. ומשום שבעולם, משום שנאמר בגבירה,

זה הכהן לא היה צריך לקרב אל מי שיש בו מום מפל המומים

(שיר ד) בָּלֶךְ זָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ, כִּף לֹא צָרִיךְ לְקַרֵּב אֵלֶיךָ מִי שֵׁשׁ בּוֹ מוֹם, וְאִךְ כִּף לֹא צָרִיךְ לְקַרֵּב אֵלֶיךָ זָר, (במדבר א) וְהִזָּר הַקָּרֵב יוֹמֵת, וְהִינֵנו מִמְּזוֹר, מוֹ"ם זָר. מוֹם נִקְבָּה, זָר זָכָר. וּמְשׁוּם כִּף צְנוּה, (ויקרא יח) וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַת טְמֵאָתָה לֹא תִקְרַב. וְעַל אוֹתָם שִׁקְרָבִים אֵלֶיךָ כְּתוּב בְּהֵם, וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צְנוּה אוֹתָם וַתִּצָּא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ.

וְקָרְבָן שֶׁל אוֹתוֹת הֵם, י' בְּאִישׁ, ה' בְּאִשָּׁה, ו' בְּבֶן חֲתָן, ה' בְּכֶלֶה. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְקַרֵּב אוֹתוֹת יְהוָה בּוֹ וּבְאִשְׁתּוֹ וּבְכֶנֶס וּבְכֶתוּב בְּקִדְשָׁה וּבְכֶרֶכָה, בְּנִקְיוֹת, בְּעֶנְוָה וּבְכַשְׁת פְּנִים, בְּכֹל מַדוֹת טוֹבוֹת שְׁכַתוֹבוֹת עַל בְּעַלֵי הַמְּשֻׁנָה.

וּמִתְחַמְּמִים בְּאִשִּׁים קְדוּשִׁים, שְׂאִישׁ וְאִשָּׁה שֶׁהֵם אֵשׁ, עוֹלָה וַיּוֹרֵד, אֵשׁ קִדְשׁ שֶׁל עֲצֵי הַמַּעֲרֶכָה, שֶׁהֵם עֲצֵי הַקִּדְשׁ אֵיכָרִים קְדוּשִׁים, וְאֵשׁ שֶׁל גְבוּהָ יוֹרֵד, שֶׁהִיא קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים, וּבִשְׂבִיל שְׁנֵי הָאִשִּׁים הִלְלוּ אֱמֶר הַנְּבִיא (ישעיה כד) בְּאוֹרִים כְּבָדוֹ יי'. שֶׁהֵם הָאִשִּׁים שֶׁל הַשְּׂכִינָה, שְׁבָה כְּתוּב (דברים ד) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא.

וְהֵם אֵשׁ עֲלִיּוֹן, כְּסֵא רַחֲמִים. אֵשׁ תְּחַתּוֹנָה, כְּסֵא דִין. וְהֵם בִּינָה וּמְלָכוּת. מְלָכוּת - אֵשׁ עוֹלָה. בִּינָה - אֵשׁ יוֹרֵד. יְהוָה, עֲמוּד הָאֱמָצְעִי, אוֹחוֹז בְּשִׁנְיָהֶם. בִּינָה יְהוָה, ה' מְלָכוּת.

בְּאֲשֶׁר הַתְּפָאֶרֶת אוֹחֶזֶת אוֹתָם, שׁוֹרָה עֲלֵיו חֲכָמָה, שְׁבָה כ"ח מ"ה. מ"ה - הוּא יוֹד ה"א וְא"ו ה"א. ה"א. הַפֶּתַח שְׁלוֹ - יוֹד וְא"ו דְּלִת. ה"א אֶלֶף. וְא"ו אֶלֶף וְא"ו. ה"א אֶלֶף. וְכֹלֵן אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת נִמְצְאוֹת בְּאָדָם וּמִי שֶׁאֵין לוֹ בֶּן, שֶׁהוּא ו', מִסְתַּלְקֵת

לֹא הָיָה צָרִיךְ לְקַרֵּב לְגַבֵּי מֵאֵן דְּאִית בֵּיה מוּמוֹא, מְכַל מוּמִין דְּעֻלְמָא. בְּגִין דְּמִטְרוּנִיתָא אֲתָמַר בֵּיה, (שיר השירים ד) בָּלֶךְ זָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ. הֵכִי לֹא צָרִיךְ לְקַרֵּב לְגַבֵּיה מֵאֵן דְּאִית בֵּיה מוֹם, וְאִוִּף הֵכִי לֹא צָרִיךְ לְמַקְרַב לְגַבֵּיה זָר (במדבר א) וְהִזָּר הַקָּרֵב יוֹמֵת וְהִינֵנו מִמְּזוֹר, מוֹ"ם זָר. מוֹם נִקְבָּא, זָר זָכָר. וּבְגִין דָּא מְנִי. (ויקרא יח) וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַת טְמֵאָתָה לֹא תִקְרַב וְעַל אֵינוֹן דְּקָרִיבִין לָהּ, כְּתִיב בְּהוֹן וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי יי' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צְנוּה אוֹתָם וַתִּצָּא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יי', וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ.

וְקָרְבָן דְּאֵתוֹן אֵינוֹן, י' בְּאִישׁ, ה' בְּאִשָּׁה, ו' בְּבֶן חֲתָן, ה' בְּכֶלֶה. זְכָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּאֶקְרִיב אֵתוֹן דִּיהוָה, בֵּיה וּבְאִתְתִּיהַ וּבְכֶרֶתִיהַ, בְּקִדּוּשָׁה וּבְכֶרֶכָה בְּנִקְיוֹ בְּעֶנְוָה וּבְכַשְׁת פְּנִים בְּכֹל מַדוֹת טְבִין דְּכְתִיבִין עַל מְאִרֵי מִתְנִיתִין.

וּמִתְחַמְּמִין בְּאִשִּׁין קְדִישִׁין, דְּאִישׁ וְאִשָּׁה דְּאֵינוֹן אֵשׁ, עוֹלָה וַיּוֹרֵד, אֵשׁ קִדְשׁ דְּעֲצֵי הַמַּעֲרֶכָה, דְּאֵינוֹן עֲצֵי הַקִּדְשׁ אֶבְרִין קְדִישִׁין, וְאֵשׁ שֶׁל גְבוּהָ נְחִית, דְּאִיהוּ קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים, וּבְגִין תְּרִין אֲשִׁין אֵלִין אֱמֶר נְבִיא, (ישעיה כד) בְּאוֹרִים כְּבָדוֹ יי'. דְּאֵינוֹן אֲשִׁין דְּשְׂכִינְתָא, דְּבָה כְּתִיב (דברים ד) כִּי יי' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא.

וְאֵינוֹן אֵשׁ עֲלָאָה כְּסֵא רַחֲמִים. אֵשׁ תְּתָאָה כְּסֵא דִין. וְאֵינוֹן בִּינָה וּמְלָכוּת מְלָכוּת אֵשׁ עוֹלָה. בִּינָה אֵשׁ יוֹרֵד. יְהוָה, עֲמוּדָא דְּאֱמָצְעִיתָא, אֲחִיד בְּתְרוּוִיָּהּ. בִּינָה יְהוָה ה' מְלָכוּת.

תְּפָאֶרֶת כַּד אֲחִיד לֹון, שְׂרִיא עֲלִיהַ חֲכָמָה, דְּבִינָה כ"ח מ"ה. מ"ה: אִיהוּ יוֹד ה"א וְא"ו ה"א. כַּח דִּילִיָּה, יוֹד וְא"ו דְּלִת. ה"א אֶלֶף. וְא"ו אֶלֶף וְא"ו. ה"א אֶלֶף. וְכֹלֵהוּ אַרְבָּעִין וַתְּרִין אֵתוֹן, מִשְׁתַּכְּחִין בְּבַר נֶשׁ וּבְאִתְתִּיהַ וּבְכֶנוּי, וּבְגִין דָּא לִית בַּר נֶשׁ שְׁלִים, אֶלָּא כְּבֶן וּבֵת. וּמֵאֵן דְּלִית לִיהַ בֶּן דְּאִיהוּ ו', אִסְתַּלַּק י' מִיְגִיָּה. וּמֵאֵן דְּלִית לִיהַ בֵּת, דְּאִיהוּ ה', אִסְתַּלַּק ה' עֲלָאָה, דְּאִיהוּ וּבְאִשְׁתּוֹ וּבְכֶנוּי, וּמְשׁוּם כִּף אֵין אָדָם שְׁלָם אֶלָּא בְּבֶן וּבֵת. וּמִי שֶׁאֵין לוֹ בֶּן, שֶׁהוּא ו', מִסְתַּלְקֵת

אם, מן פת זוגיה. דאתוון לא שריין דא בלא דא. ובגין דא, באיש ואשה בן ובת, דאתעבידו כדקא יאות, שריא עליהו יהו"ה, ואתקריאו (ס"א בנים לקודשא בריך הוא. ה"א הוא דכתיב) (דברים יד) בנים אתם ליהו"ה אלהיכם. (ע"כ רע"א מהימנא).

זאת משחת אהרן ומשחת בניו. (ויקרא ז) רבי יוסי אמר, זאת ודאי משיחותא דאהרן. דהא אהרן אתמשח, ואייתי ממשח רבות עלאה מעילא, ונגיד ליה לתתא. ועל ידא דאהרן אתמשח, ממשיחתא קדישא לאתברכא, ועל דא זאת משחת אהרן ומשחת בניו ודאי.

רבי יהודה פתח, (מלכים ב, ד) ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי מה יש לך בבית. מהכא אוליפנא, דלית ברכתא שריא בפתורא ריקניא, ועל מלה ריקנית. ותאמר אין לשפחתך כל בבית פי אם אסוף שמן. אמר לה, ודאי סיועא דניסא הוא, דהא ודאי באתריה הוא, ומתמן ברכאן נפקין ושריין. מה פתיב הם מגישים אליה והיא מוצקת. והיא מוצקת סתם.

רבי יוסי אמר, ויעמד השמן, פמה דאוקמוה, דכתיב, (ישעיה ה) בקרן בן שמן. וכתיב (שיר השירים א) שמן תורק שמך, לאחזאה דהא מהאי שמן, נגידין ברכאן על ידא דכהנא, וכהנא נגיד להו לתתא, ואמשח (ס"א ואתמשך) להאי זאת, דהא הוא דכתיב זאת משחת אהרן ומשחת בניו, וכתיב (תהלים קלב) כשמן הטוב על הראש, והא אתמר.

קח את אהרן ואת בניו אתו ואת הבגדים. (ויקרא ח) רבי חייא פתח (תהלים לו) כי עמך מקור חיים באורך נראה אור. כי עמך מקור חיים, עמך מקור חיים - זה השמן העליון ששופע ואינו פוסק לעולמים, ששרוי בתוך החכמה העליונה

ממנו י. ומי שאין לו בת, שהיא ה', מסתלקת ה' העליונה, שהיא אם, מבת זוגו. שהאותיות לא שורות זו בלי זו, ומשום כך באיש ואשה, בן ובת שנעשו כראוי, שורה עליהם יהו"ה, ונקראים (בנים לקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב) (שם יד) בנים אתם לה' אלהיכם. (ע"כ רע"א מהימנא).

זאת משחת אהרן ומשחת בניו. רבי יוסי אמר, זאת ודאי משיחת אהרן, שהרי אהרן נמשח, וכא משמן משחה עליו מלמעלה, ומשפיע אותו למטה. ועל ידי שאהרן נמשח ממשיחה קדושה להתברך, ועל זה זאת משחת אהרן ומשחת בניו ודאי.

רבי יהודה פתח, (מלכים ב, ד) ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי מה יש לך בבית. מכאן למדנו, שאין הברכה שורה בשלחן ריק ועל דבר ריקני. ותאמר אין לשפחתך כל בבית פי אם אסוף שמן. אמר לה, ודאי זהו סיוע של נס, שהרי ודאי אחריו הוא, ומשם ברכות יוצאות ושורות. מה פתיב? הם מגישים אליה והיא מוצקת. והיא מוצקת סתם.

רבי יוסי אמר, ויעמד השמן, פמו שבארובה, שכתוב (ישעיה ה) בקרן בן שמן. וכתיב (שיר א) שמן תורק שמך, להראות שהרי מהשמן הזה שופעות ברכות על יד הכהן, והכהן משפיע אותן למטה ומושח (ובמשך) לזאת הזו. זהו שכתוב זאת משחת אהרן ומשחת בניו, וכתיב (תהלים קלב) כשמן הטוב על הראש, והרי נתבאר.

קח את אהרן ואת בניו אתו ואת הבגדים. רבי חייא פתח, כי עמך מקור חיים באורך נראה אור. כי עמך מקור חיים, ששרוי בתוך החכמה העליונה

של הכל. זהו שכתוב כי עמך, עמך שרוי, ולא נפרד ממך לעולמים, בחביבות של הכל. מקור חיים, משום שהיא מקור ומצין החיים, להוציא חיים לעץ העליון ולהדליק את הנרות. ועל זה אותו העץ נקרא עץ חיים, האילן שנטוע ונשרש משום אותו מקור החיים.

ועל זה באורף נראה אור. באורף - זה האור שגנוז לצדיקים לעתיד לבא, שכתוב (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב. ומאותו אור עתידים ישראל להאיר בעולם הבא.

דבר אחר כי עמך מקור חיים וגו' - זה הקדוש ברוך הוא, שהוא עץ עליון באמצע הגן שאוחז את כל הצדדים. מה הטעם? משום שאחוז בו אותו (באותו) מקור חיים, ומעטר אותו בעטרות עליונות סביב הגן כמו אם שמעטרת את בנה על הכל. זהו שכתוב (שיר א) צִאֲנָה וּרְאִינָה בְנוֹת צִיּוֹן וְגו'. ומשום כך כי עמך מקור חיים, ועל זה באורף נראה אור.

רבי יצחק אמר, כי עמך מקור חיים - זה הפה הגדול למעלה, כנגדו כהן גדול למטה. משום כך משפיע הפה שמן משחת קדש עליון למטה ומדליק מנורות למעלה. שהפה הגדול שלם בשלמות של שבעת הימים העליונים, ולהתעטר על הכל. כנגד זה שבעה ימי מלואים לכהן שלמטה, שימצא הכל כמו שלמעלה. ועל זה ימי המלואים נקראו ימי ההשלמה, כדי שישתלם הפה בשאר הימים האחרים להשלים שבעה כאחד. ואלה נקראים ימי מלואים,

דא שמן עלאה, דנגיד ולא פסיק לעלמין, דשריא בגו חכמה עלאה דכלא, הדא הוא דכתיב פי עמך, עמך שריא, ולא מתפרשא מנף לעלמין, בחביבותא דכלא. מקור חיים, בגין דהיא מקורא ומפועא דחיים, לאפקא חיים לאילנא עלאה, ולאדלקא בוצינין. ועל דא ההוא אילנא אקרי עץ חיים, אילנא דנטיע ואשתרשא בגין ההוא מקורא דחיים.

ועל דא באורף נראה אור. באורף: דא אור דגניו לצדיקייא לזמנא דאתי, דכתיב, (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב. ומההוא נהירו זמנין ישראל לאנהרא (דף ל"ד ע"ב) לעלמא דאתי.

דבר אחר כי עמך מקור חיים וגו', דא קדשא בריה הוא, דאיהו אילנא עלאה במציעות גנתא, דאחיד לכל סטרין. מאי טעמא. בגין דאחיד ביה ההוא (ג"א ביהוא) מקור חיים, ואעטר ליה בעטרין עלאין סחרניה דגנתא. פאימא דמעטרא לברה על כלא, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים א) צִאֲנָה וּרְאִינָה בְנוֹת צִיּוֹן וְגו'. ובגין כך כי עמך מקור חיים, ועל דא באורף נראה אור.

רבי יצחק אמר, כי עמך מקור חיים, דא כהן גדול לעילא, לקבליה כהן גדול לתתא. בגין כך, אנגיד פהנא משח רבות עלאה קדישא לתתא, ואדליק בוצינין לעילא. דכהן גדול שלים בשלימו דז' יומין עלאין, ולא תעטרא על כלא.

דקבר דא שבעת ימי מלואים, לכהנא דלתתא, לאשתפחא כלא כגוונא דלעילא. ועל דא ימי מלואים אקרוין: יומי אשלמותא, בגין דישתלים פהנא בשאר יומין אחרנין, לאשלמא שבעה כחדא. ואלין ימי מלואים אקרוין, בגין דאתאחדן שאר

משום שאוֹחֲזִים בו שְׁאָר
הָאֲחֵרִים. מה זֶה אוֹמֵר?
שְׁפִשְׁהֵכֶּהֶן מִתְעוֹרֵר, כָּל שְׁאָר
הָאֲחֵרִים מִתְעוֹרְרִים עִמּוֹ.

וּמְשׁוּם כֵּן כְּתוּב, וּמִפְתַּח אֵהָל
מוֹעֵד וְגו', עַד יוֹם מְלֵאת וְגו'.
שְׂבָעָה יָמִים וְדָאִי, וְאִזּוּ מִתְעוֹרֵר
הַכֹּהֵן לְמִטָּה בְּכָל כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה.
מְשׁוּם שְׂבָשְׁעָה שְׂמִתְעוֹרֵר הַכֹּהֵן
שְׁלֹמֶטָה, הַכֹּל יִתְעוֹרְרוּ עַל יְדוֹ
לְמַעְלָה, וְיִמְצְאוּ בְּרֻכּוֹת לְמַעְלָה
וּלְמִטָּה.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, מַה שׁוֹנָה
שְׂמִשַׁח מִשֶּׁה אֶת אֶהָרָן? אֵלֶּא
מְשׁוּם שֶׁהוּא הֵבִין שֶׁל אוֹתוֹ
(אָחֻז בְּאוֹתוֹ) מְקוֹם מְקוֹר הַחַיִּים,
וְכָתוּב (ישעיה סג) מוֹלִיף לִימִין מִשֶּׁה
זְרוּעַ תְּפָאֲרָתוֹ. וּמִשֶּׁה שְׂמִשַׁח כָּל
אוֹתָם יָמִי מְלוֹאֲאִים, לְהַשְׁרֹת הַכֹּל
עִם אֶהָרָן.

רַבִּי חֲזַקְיָה הֵיךְ יוֹשֵׁב לְפָנַי רַבִּי
אֶלְעָזָר. אָמַר לוֹ, כִּמְהָ אוֹרוֹת
נִבְרָאוּ טָרַם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם? אָמַר
לוֹ, שְׂבָעָה. וְאֵלּוּ הֵם: אוֹר תּוֹרָה,
אוֹר גִּיהֶנָּם, אוֹר גֵּן עֵדֶן, אוֹר כֶּסֶף
הַכְּבוֹד, אוֹר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אוֹר
תְּשׁוּבָה, אוֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ. וְאֵלֶּה
נִבְרָאוּ בְּטָרַם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם.
שְׂבָעָה אוֹרוֹת וּמְאוֹרוֹת שֶׁנִּבְרָאוּ
בְּאֶהָרָן, וְהוּא מְדַלֵּק מְנוֹרוֹת
מִמַּעְלָה לְמִטָּה.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (קהלת א) הַכֹּל
הֵיךְ מִן הָעֵפֶר וְהַכֹּל שָׁב אֶל
הָעֵפֶר. הֲרֵי שְׁנִינּוּ, הַכֹּל הֵיךְ מִן
הָעֵפֶר - אֶפְלוּ גִלְגַּל חֲמָה. מִי
הָעֵפֶר? אוֹתוֹ שְׁשֵׁרוּי תַּחַת כֶּסֶף
הַכְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ.

בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב יִיסָא סְבָא, הַכֹּל
הֵיךְ מִן הָעֵפֶר - מְקוֹם שְׂכוֹנֵס אֶת
הַכֹּל. מְלַמֵּד שֶׁיִּצְאוּ שְׂבִילִים לְצַד
הַזֶּה וּלְצַד הַזֶּה, וְהַתְּכַנְסוּ לְהָאִיר
כְּמוֹ הָעֵפֶר הַזֶּה שְׁזוֹרְקִים אוֹתוֹ
לְכָל עֵבֶר. וְעַל זֶה, הַכֹּל הֵיךְ מִן
הָעֵפֶר, וְהַכֹּל שָׁב אֶל הָעֵפֶר וְדָאִי.

אֲחֵרָנִין בִּיה. מָאִי קָא מִיִּירִי. דְּכִד כְּהֵנָּה אֲתַעֵר,
כָּל שְׁאָר אֲחֵרָנִין מִתְעַרְיָן עִמֶיהָ.

וּבְגִין כֵּן פְּתִיב וּמִפְתַּח אֵהָל מוֹעֵד וְגו', עַד
יוֹם מְלֵאת וְגו'. שְׂבָעָה יוֹמִין וְדָאִי, כְּדִין
אֲתַעֵטֵר כְּהֵנָּה לְתַתָּא בְּכָלֵּא, כְּגוֹוָנָא דְלַעֲיִלָּא.
בְּגִין דְּכִשְׁעַתָּא דְכְּהֵנָּה דְלְתַתָּא אֲתַעֵר, כְּלָא
יִתְעַרוּן עַל יְדִיהָ לַעֲיִלָּא, וְיִשְׁתַּכְּחוּן בְּרֻכָּאן
לַעֲיִלָּא וְתַתָּא.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, מָאִי שְׁנָא דְמִשַׁח מִשֶּׁה לְאֶהָרָן.
אֵלֶּא, בְּגִין דְּאִיהוּ בְּרָא דְהוּא (ס"א אֲחִיד
בְּהוּא) אֲתַר מְקוֹרָא דְחַיִּי. וְכָתִיב (ישעיה סג) מוֹלִיף
לִימִין מִשֶּׁה זְרוּעַ תְּפָאֲרָתוֹ. וּמִשֶּׁה שְׂמִשַׁח כָּל
אִינוּן שְׂבָעַת יָמִי מְלוֹאֲאִין, לְאֲשְׁרָאָה כְּלָא עִמֶיהָ
דְּאֶהָרָן.

רַבִּי חֲזַקְיָה הֵיךְ יִתִּיב קָמִי דְרַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר
לִיה, כִּמְהָ נְהוֹרִין אֲתַבְּרִיאוּ עַד לָא אֲבַרִי
עֲלִמָּא. אָמַר לִיה שְׂבָעָה. וְאֵלִין אִינוּן: אוֹר
תּוֹרָה. אוֹר גִּיהֶנָּם. אוֹר גֵּן עֵדֶן. אוֹר כֶּסֶף
הַכְּבוֹד. אוֹר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. אוֹר תְּשׁוּבָה. אוֹרוֹ
שֶׁל מְשִׁיחַ. וְאֵלִין אֲתַבְּרִיאוּ עַד לָא אֲתַבְּרִי
עֲלִמָּא. שְׂבָעָה נְהוֹרִין בּוֹצִינִין אֲתַאֲחֵדוּ בִּיה
בְּאֶהָרָן, וְהוּא אֲדַלֵּיק בּוֹצִינִין מַעֲיִלָּא לְתַתָּא.
רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח (קהלת א) הַכֹּל הֵיךְ מִן הָעֵפֶר
וְהַכֹּל שָׁב אֶל הָעֵפֶר. הָא תְּגִינּוּ, הַכֹּל הֵיךְ
מִן הָעֵפֶר, אֶפְלוּ גִלְגַּל חֲמָה. מָאֵן הָעֵפֶר.
הֵהוּא דְשְׁרִיא תַּחוֹת כֶּרְסִי יְקָרָא קְדִישָׁא.

בְּסִפְרָא דְבִי רַב יִיסָא סְבָא, הַכֹּל הֵיךְ מִן הָעֵפֶר,
אֲתַר דְּכִנְיִשׁ לְכָלֵּא, מְלַמֵּד, דְּנִפְקוּ
שְׂבִילִין לְהָאִי סְטָרָא וּלְהָאִי סְטָרָא, וְאֲתַכְּנָשׁוּ
לְאִנְהָרָא, כְּעַפְרָא דָּא דְזוֹרְקִין לָהּ לְכָל עֵבֶר.
וְעַל דָּא הַכֹּל הֵיךְ מִן הָעֵפֶר, וְהַכֹּל שָׁב אֶל
הָעֵפֶר וְדָאִי.

אָרְא מִן הָעֶפֶר - שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
הַקָּדוֹשׁ. וְהָעֶפֶר הַזֶּה מֵהָעֶפֶר
הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב כח)
וְעִפְרוֹת זָהָב לוֹ. כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָא
מַעֲשֵׂה לְמִטָּה, כִּף הוּא לְמַעְלָה
כְּמוֹ זֶה. וּבִארְנוּ עֶפֶר, עֶפֶר שֶׁל
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה נִבְרָא
בְּה"א. וְעַל זֶה - אֶפְלוּ גִלְגַּל חֲמָה,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם - בְּה'
בְּרָאָם. וּמִשּׁוּם כִּף, הַכֹּל הָיָה מִן
הָעֶפֶר. אֵיזָה עֶפֶר? אוֹתוֹ שִׁשְׁרוּי
תַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד הַקָּדוֹשׁ.

כְּתוּב (שירד) כִּלְךָ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם
אֵין בָּךְ. כִּלְךָ יָפָה רַעֲיָתִי - זֹו כְּנִסְת
יִשְׂרָאֵל. וּמוֹם אֵין בָּךְ - אֵלוֹ
סְנֵהֲדָרִין, שֶׁהֵם כְּנִגְדֵי שְׁבַעִים
וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת. שְׁבַעִים נֶפֶשׁ שִׁרְדוּ
עִם יַעֲקֹב, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
כֻּלָּם. וְעַל זֶה אֵין בּוֹדְקִין מִן
הַסְּנֵהֲדָרִין וְלִמְעַלָּה.

שְׁנַיִם, כְּתוּב (שמות יט) וְאַתֶּם תִּהְיוּ
לִי מִמְּלַכְת כְּהֻנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ. מִי
זֹו מִמְּלַכְת כְּהֻנִים? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר,
זֹאת מִשְׁחַת אֶהְרֵן וּמִשְׁחַת בְּנָיו.
שֶׁכְּשֶׁמֶתְבְּרַכְת כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל עַל
יַד הַכְּהֻנִים, אֹז נִקְרָאת עַל שְׁמֵם,
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב מִמְּלַכְת כְּהֻנִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בֹּא רֵאָה,
מַלְכוּת כְּהֻנִים לֹא נִקְרָאת, אֲלֹא
מִמְּלַכְת, שֶׁהַמְּלִיכוֹ אוֹתָהּ הַכְּהֻנִים
וְעָשׂוּ אוֹתָהּ גְּבִירָה עַל הַכֹּל. אֲבָל
מַלְכוּת כְּהֻנִים לֹא נִקְרָאת, שֶׁהָרִי
מִן הַשָּׁמַיִם נִקְרָאת מַלְכוּת,
מַלְכוּת שְׁמַיִם וְדָאִי. וְכֵאֵן
מִמְּלַכְת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שֶׁכְּהֻנִים
הַמְּלִיכוֹ אוֹתָהּ, וּמַחְבְּרִים אוֹתָהּ
עִם הַמְּלָךְ, וְאִזּוּ הִיא מִמְּלַכְת עַל
כֹּל גְּבוּי הַמְּלָךְ. מִמְּלַכְת עַל כֹּל
כְּלֵי זֵינּוּ שֶׁל הַמְּלָךְ. מִמְּלַכְת
בְּעֲלִיּוֹנִים וּבַתְּחֻתָּוִים. מִמְּלַכְת
עַל כֹּל הָעוֹלָם.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּתוּב (עמוס ט)
וְאִגְדַּתוֹ עַל אֶרֶץ יִסְדָּה. וְאִגְדַּתוֹ -

אָרְא מִן הָעֶפֶר, דְּבִי מִקְדָּשָׁא קְדִישָׁא. וְהֵאֵי
עֶפֶר מֵעֶפְרָא עֲלֵאָה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (איוב
כח) וְעִפְרוֹת זָהָב לוֹ. כְּמָה דְאַשְׁתַּכַּח עוֹבְדָא
לְתַתָּא, הִכִּי נָמִי הוּא לְעֵילָא כְּגוֹוֵנָא דָא.
וְאוֹקִימָנָא עֶפֶר, עֶפֶר דְבִי מִקְדָּשָׁא. דְעֵלְמָא
דָא בְּה' אֶתְבְּרִי. וְעַל דָא, אֶפִּילוּ גִלְגַּל חֲמָה.
כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
בְּהַבְרָאָם, בְּה' בְּרָאָם. וּבְגִינֵי כִף, הַכֹּל הָיָה מִן
הָעֶפֶר. מָאֵן עֶפֶר. הֵהוּא דְשְׁרֵי תַחֲוֹת כְּרִסֵּי
יִקְרָא קְדִישָׁא.

כְּתוּב (שיר השירים ד) כִּלְךָ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם
אֵין בָּךְ. כִּלְךָ יָפָה רַעֲיָתִי, דָא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל.
וּמוֹם אֵין בָּךְ, אֵלוֹ סְנֵהֲדָרִין דְאֵינּוֹן לְקַבִּיל
שְׁבַעִין וְתַרְיֵן שְׁמָהּוֹן. שְׁבַעִין נֶפֶשׁ דְנַחְתּוֹ עִם
יַעֲקֹב, וְקוֹדֶשׁא בְרִיךְ הוּא עַל כֻּלָּא. וְעַל דָא
אֵין בּוֹדְקִין מִן הַסְּנֵהֲדָרִין וְלִמְעַלָּה.

הַתָּנָן, כְּתוּב (שמות יט) וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכְת כְּהֻנִים
וְגוֹי קְדוֹשׁ. מָאֵן מִמְּלַכְת כְּהֻנִים. כְּמָה
דְאַתְּ אָמַר, זֹאת מִשְׁחַת אֶהְרֵן וּמִשְׁחַת בְּנָיו,
דְכַד אֶתְבְּרַכָא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל עַל יְדָא דְכַהֲנֵי,
כְּדִין אֶתְקַרֵי עַל שְׁמִיהוֹן, הֵדָא הוּא דְכְתִיב
מִמְּלַכְת כְּהֻנִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, תָּא חֲזִי, מַלְכוּת כְּהֻנִים לֹא
אֶקְרִי, אֲלֹא מִמְּלַכְת, דְאִמְלִכוּ לָהּ כְּהֻנֵי,
וְעַבְדוּ לָהּ גְּבִירְתָא עַל כֻּלָּא. אֲבָל מַלְכוּת
כְּהֻנִים לֹא אֶקְרִי, דְהָא מִן הַשָּׁמַיִם אֶקְרִי
מַלְכוּת, מַלְכוּת שְׁמַיִם וְדָאִי. וְהֵכָא מִמְּלַכְת,
כְּמָה דְאַתְּ אָמַר דְכַהֲנֵי אִמְלִכוּ לָהּ, וּמַחְבְּרָאֵן
לָהּ בְּמִלְפָא, וְכְדִין הִיא מִמְּלַכְת, עַל כֹּל גְּבוּי

מִלְפָא. מִמְּלַכְת עַל כֹּל זֵינֵי מִלְפָא. (דף ל"ה ע"א)
מִמְּלַכְת בְּעֵלְאֵי וְתַתָּאֵי. מִמְּלַכְת עַל כֹּל עֵלְמָא.
רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּתוּב (עמוס ט) וְאִגְדַּתוֹ עַל אֶרֶץ
יִסְדָּה. וְאִגְדַּתוֹ: כַּד אִזְדוּג מִלְפָא

כְּשֶׁמִזְדוּג הַמֶּלֶךְ כְּנִגְדָה בְּכָל אוֹתָן
הַעֲטוּרוֹת הַקְדוּשׁוֹת בְּכַוֵּנוֹס אֶחָד,
אֲזִי וְאֶגְדָתוֹ כְּתוּב.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְאֶגְדָתוֹ - כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וּלְקַחְתֶּם אֶגְדַּת אֲזוּב. מַה
זֶה אוֹמֵר? שֶׁכְּשֶׁמִּתְחַבְּרִים כְּאֶחָד
וּמִתְבָּרְכַת מֵהֶם, אֲזִי שׁוֹלֵטת עַל
הַכֹּל וּמֵאִירָה לְמַעְלָה וּלְמַטָּה,
וְהַכֹּל בְּשֶׁעָה שֶׁהִכְהֵן עוֹבֵד אֶת
הַעֲבוּדָה וּמְקַרֵּיב קֶרְבָּן וּמְקַטֵּיר
קֶטֶרֶת וּמְכוּן דְּבָרִים לְקָרֵב הַכֹּל
כְּאֶחָד. אֲזִי כְּתוּב, וְאֶגְדָתוֹ עַל
אֶרֶץ יִסְדָּה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּשֶׁנוֹסֵעַ אֶהְרֵן,
הַכֹּל נוֹסְעִים עִמּוֹ, עַד שֶׁמִּתְבָּרְכַת
כְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל וּמִתְבָּרְכִים עֲלֵינוּנִים
וְתַחְתּוֹנִים, אֲזִי כְּתוּב (תהלים קלה)
בְּרוּךְ ה' מִצִּיּוֹן שֶׁכֵּן יְרוּשָׁלַם
הַלְלוּנִהּ. (שם עב) וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ
וְיִמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן
וְאָמֵן.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָיָה הוֹלֵךְ מִקְפּוֹטְקִיָּא
לְלוּד, וְהָיוּ עִמּוֹ רַבִּי יִיסָא וְרַבִּי
חִזְקִיָּה. פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר,
(ישעיה נא) וְאֲשֶׁם דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֶל
יְדֵי כִסִּיתִיךָ וּגו'. שְׁנִינּוּ, כָּל אָדָם
שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּדַבְּרֵי תוֹרָה
וּשְׁפֹתוֹתָיו מְרַחֲשׁוֹת תוֹרָה,
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַסֶּה עֲלָיו,
וּשְׁכִינָה פּוֹרֶשֶׁת כְּנִפְיָה עֲלָיו. זֶהוּ
שֶׁכְּתוּב וְאֲשֶׁם דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֶל
יְדֵי כִסִּיתִיךָ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהוּא
מְקַיֵּם אֶת הַעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שְׂמַח עִמּוֹ כְּאֵלוֹ אוֹתוֹ יוֹם
נִטְעַ שְׁמַיִם וְאֶרֶץ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שם)
לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיִּסְדַּ אֶרֶץ וְלֹאמַר
לְצִיּוֹן עַמִּי אֶתָּה.

מִבְּאֵן לְמִדְנּוֹ שִׁישְׂרָאֵל נִקְרָאוּ
בְּשֵׁם שֶׁל צִיּוֹן, שֶׁכְּתוּב וְלֹאמַר
לְצִיּוֹן עַמִּי אֶתָּה. וְרֵאִיתִי שֶׁכְּנִסְתַּי
יִשְׂרָאֵל נִקְרָאת בְּשֵׁם שֶׁל צִיּוֹן.
שֶׁכְּתוּב (שם א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדָּה
וְשָׁבִיָּה בְּצַדִּיקָה.

לְקַבְּלָהּ, בְּכָל אֵינוֹן עֲטָרִין קְדִישִׁין, בְּכַוֵּנוֹפִיָּא
חַד, כְּדִין וְאֶגְדָתוֹ כְּתוּב.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְאֶגְדָתוֹ: כְּמָה דְאֵת אָמַר,
(שמות יב) וּלְקַחְתֶּם אֶגְדַּת אֲזוּב. מָאִי קָא
מִיִּירִי. דְּכֵד מִתְחַבְּרָאן כְּחָדָא, וְאִתְבָּרְכָא
מִמֵּיָהוּ, כְּדִין שְׁלֵטָא עַל כְּלָא, וְנִהְרָא לְעֵילָא
וְתַתָּא. וְכְלָא בְשֶׁעָתָא דְכִהְנָא פְּלַח פּוּלְחָנָא,
וְאֶקְרִיב קֶרְבָּנָא, וְאֶקְטֵר קֶטֶרֶת, וּמְכוּוֹן מְלִין
לְקָרְבָא כְּלָא כְּחָדָא. כְּדִין כְּתוּב, וְאֶגְדָתוֹ עַל
אֶרֶץ יִסְדָּה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּדִן נִטְלֵ אֶהְרֵן כְּלָא נִטְלִין
עִמֵּיהּ, עַד דְאִתְבָּרְכָא כְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל,
וְאִתְבָּרְכָאן עֲלָאִי וְתַתָּאִי. כְּדִין כְּתוּב, (תהלים קלה)
בְּרוּךְ יי' מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּנִהּ.
(תהלים עב) וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת
כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָוָה אֲזִיל מִקְפּוֹטְקִיָּא לְלוּד, וְהָוּוּ
עִמֵּיהּ רַבִּי יִיסָא וְרַבִּי חִזְקִיָּה. פָּתַח רַבִּי
אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה נא) וְאֲשֶׁם דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֶל
יְדֵי כִסִּיתִיךָ וּגו'. תְּנִינֵן, כָּל בַּר נֶשׁ דְאִשְׁתַּדֵּל
בְּמֵלֵי דְאוּרִיָּתָא, וּשְׁפוּוֹתִיהּ מְרַחֲשֵׁן אוּרִיָּתָא,
קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא חֲפִיָּא עֲלֵיהּ, וּשְׁכִינְתָּא פְּרָשָׁא
עֲלֵיהּ גְדַפְּהָא, הָדָא הוּא דְכְתוּב וְאֲשֶׁם דְּבָרִי
בְּפִיךָ וּבְצֶל יְדֵי כִסִּיתִיךָ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְהוּא
מְקַיֵּים עֲלֵמָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא חֲדִי עִמֵּיהּ,
כְּאֵלוֹ הֵהוּא יוּמָא נִטְעַ שְׁמַיָּא וְאֶרֶעָא. הָדָא
הוּא דְכְתוּב, (ישעיה נא) לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיִּסוּד אֶרֶץ
וְלֹאמַר לְצִיּוֹן עַמִּי אֶתָּה.

מִבְּאֵן אוּלְפִינָא, דִּישְׂרָאֵל אֶקְרוּן בְּשֵׁמָא דְצִיּוֹן,
דְכְתוּב וְלֹאמַר לְצִיּוֹן עַמִּי אֶתָּה, וְחִמִּינָא
דְכְנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל אֶקְרִי בְשֵׁמָא דְצִיּוֹן, דְכְתוּב,
(ישעיה א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדָּה וְשָׁבִיָּה בְּצַדִּיקָה.

עוד פתח ואמר, (שם) צור תעודה
 חתום תורה בלמדי. צור תעודה
 - זו עדות של דוד, שכתוב (תהלים
 קלב) ועדותי זו אלמדם. צור - היא
 קשור, כמו שקושר קשר במקום
 אחד. חתום תורה בלמדי. חתום
 תורה - חתימה של התורה, וכל
 שפע ומשחת שמן ששופעים
 מלמעלה, באיזו (בין) חתימה
 שלו? בלמדי. משום ששם
 מתכנס שמן משחה בין שני
 עמודים ששם שורים, מקום
 הפנוס של כל שמן משחה
 ששופע ממעל, לשפך אותו לפי
 האמה ולהריק אותו בתעודה
 הזאת, ואז נקשר הכל קשר אחד
 נאמן.

בא וראה מה בין אותם
 שמשפדלים בתורה לנביאים
 נאמנים. אותם שמשפדלים
 בתורה עדיפים מנביאים בכל
 פעם. מה הטעם? שהם עומדים
 בדרך עליונה יותר מנביאים,
 אלו שמשפדלים בתורה עומדים
 למעלה, במקום שנקרא תורה,
 (תפארת) שהוא קיומה של כל
 האמונה, ונביאים עומדים למטה
 במקום שנקראו נצח והוד. ועל
 כן (נקראו) אותם שמשפדלים
 בתורה עדיפים מנביאים,
 ועליונים יותר מהם. שאלו
 עומדים למעלה, ואלו עומדים
 למטה. ואותם שאומרים דברים
 ברוח הקדש, עומדים למטה
 מכלם.

אשרי אותם שמשפדלים בתורה,
 שהם בדרך יותר עליונה על
 הכל. מי שעוסק בתורה, לא צריך
 לא לקרבנות ולא לעולות, שהרי
 התורה עדיפה מהכל, וקשר של
 האמונה של הכל. ועל זה כתוב,
 דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה
 שלום. וכתוב, (תהלים קיט) שלום רב
 לאהבי תורתך ואין למו מכשול.

הו פתח ואמר, (ישעיה ח) צור תעודה חתום תורה
 בלמודי. צור תעודה. דא סהדותא דדוד,
 דכתיב, (תהלים קלב) ועדותי זו אלמדם. צור: היא
 קשורא, כמאן דקטר קטורא באתר חד. חתום
 תורה בלמודי. חתום תורה: חתימה
 דאורייתא, וכל נגידו ורבו דנגיד מלעילא,
 באן (נ"א בין) חתימה דיליה. בלמודי. בגין דתמן
 אתכנש רבו ומשחא, בין תרין קיימין, דתמן
 שריין, אטר כנישו דכל רבות ומשח דנגיד
 מלעילא, לאשדאה ליה בפומא דאמה,
 ולארקא ליה בהאי תעודה. וכדין אתקשר
 כלא קשרא חד מהימנא.

תא חזי, מה בין אינון דמשפדלי באורייתא,
 לנביאי מהימני. אינון דמשפדלי
 באורייתא, עדיפי מנביאי בכל זמנא. מאי
 טעמא. דאינון קיימי בדרגא עלאה, יתיר
 מנביאי, אינון דמשפדלי באורייתא קיימי
 לעילא, באתרא דאקרי תורה, (נ"א תפארת) דהוא
 קיומא דכל מהימנותא. ונביאי קיימי לתתא,
 באתר דאקרונו נצח והוד. ועל דא (אקרונו), אינון
 דמשפדלי באורייתא, עדיפי מנביאי, ועלאין
 מנהון יתיר. דאלין קיימין לעילא, ואלין
 קיימין לתתא. אינון דאמרי מלין ברוח הקדש,
 קיימי לתתא מפלהו. (ועל דא).

וכאן אינון דמשפדלי באורייתא, דאינון
 בדרגא עלאה יתיר על כלא. (ועל דא)
 מאן דלעי באורייתא, לא אצטריך לא
 לקרבנין, ולא לעלוון. דהא אורייתא עדיף
 מכלא, וקשורא דמהימנותא דכלא. ועל דא
 כתיב, (משלי ג) דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה
 שלום. וכתיב, (תהלים קיט) שלום רב לאוהבי
 תורתך ואין למו מכשול.

עד דהוה אַזלי, אשפּחו חד גברא דהוה אַתי, ותלת ענפי הדס בידיה, קריבו גביה, אמרו ליה למה לך האי. אמר לרווחא אוּבדא. אמר רבי אלעזר שפיר קאמרת. אבל תלת אלין למה. אמר ליה, חד לאברהם. חד ליצחק, וחד ליעקב. וקשירנא להו כחדא, וארחנא בהו. בגין דכתיב, (שיר השירים א) לריח שמניך טובים שמן תורק שמך. בגין דבהאי ריחא, אתקיים חולשא דנפשא, ובהימנותא דא אתקיימא, ואתנגידו ברכאן מעילא ותתא. אמר רבי אלעזר זכאה חולקיהון (דף לה ע"ב) דישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי.

תא חזי, לית עלמא (נ"א נפשא) מתקיימא, אלא על ריחא, ומריחא דא אשתמודעא ריחא אחרא. דהא בשעתא דנפיק שבתא, (נחפדה החבילה) וסלקא נפשא יתירא, ואשתארוּן נפשא ורוחא מתפרשן עציבין, אתא ריחא דא, ומתקרבן דא בדא וחדאן. ועל דא, פעי ריחא בטר ריחא, לקבלא ריחא, פיון דאתקבל ריחא מתקרבן פחדא וחדאן. פי האי גוונא ריחא דקורבנא, בריחא (דא) מתקרבין פלא כחדא, ומתלהטן בוציני וחדאן.

תא חזי, תרי בוציני, חד לעילא וחד לתתא, אי להיט בר נש האי בוצינא דלתתא, וכבי לה (כ"א לתהיא ולעילא), ההוא תננא דסליק (נ"א מבוצינא תתאה), להיט ההוא בוצינא עלאה. פן תננא דקרבנין, האי תננא דסליק, להיט בוציני עלאי, ומתלהטן בחד, ומתקרבין פלהו פחדא, בריחא דא. ובגין פן, ריח ניחח ליי, (אשה) והא אוקמוה.

ועל דא, ריחא דקרבנא, קיומא דכלא, וקיומא דעלמא. וקרבנא על ידא דכהנא, דמקרב הכל וקיום העולם. והקרבן על יד הכהן שמקריב הכל, ומשום פך שבועה ימי השלמה נשפלו

בא ראה, אין העולם (הנפש) מתקים אלא על ריח, ומקריח הנה נודע ריח אחר. שהרי בשעה שיוצאת שבת (נחפדה החבילה) ועולה הנפש היתרה, ונשארו הנפש והרוח נפרדות עצובות, בא הריח הנה, ומתקרבים זה לזה ושמחים. ועל זה צריך רוח אחר ריח, לקבל ריח. פיון שמתקבל ריח, מתקרבים כאחד ושמחים. כגון זה ריח של הקרבנות, בריח זה מתקרבים כלם כאחד, ונדלקים הנרות ושמחים.

בא ראה, שני מאורות, אחד למעלה ואחד למטה, אם מלהיט אדם המאור שלמטה הנה ומכבה אותו (את אותו שלמעלה), אותו עשן שעולה (מהמאור התחתון), מלהיט אותו המאור העליון. פך עשן הקרבנות, העשן הנה שעולה, מלהיט המאורות העליונים ומתלהטים כאחד, וכלם מתקרבים כאחד בריח הנה. ומשום פך, ריח ניחח לה, (אשה) והרי פרשה.

בו, כְּדִי שְׁפֹלֵם יִתְבָּרְכוּ בְּעִבּוּדְתוֹ, וְיִמְצְאוּ שְׂמֵחוֹת וּבְרָכוֹת לְמַעַלְהָ וּלְמַטָּה.

כָּתוּב, (ישעיה כה) ה' אֱלֹהֵי אֲתָהּ אֲרוֹמְמָךְ וְגו', הַפְּסוּק הַזֶּה פֶּרְשׁוֹהוּ, ה' אֱלֹהֵי אֲתָהּ, שְׁצַרְיָךְ אָדָם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם הַקְּדוֹשׁ וּלְשַׁבַּח אוֹתוֹ עַל הַכֹּל. וּמֵאִיזָה מְקוֹם הַשְּׁבַח שָׁלוֹ? כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְיֵה. וְכֵאֵן מֵהַעֲמֵק שֶׁל הַכֹּל, שְׁפָתוֹב כִּי עֲשִׂית פֶּלֶא. פֶּלֶא - כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם ט) וְיִקְרָא שְׁמוֹ פֶּלֶא, וְהָרִי נֶאֱמַר. יַעֲצוֹת מֵרַחֵק, יַעֲצוֹת - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יוֹעֵץ. מֵרַחֵק - שְׁפָתוֹב (ירמיה לא) מֵרַחֵק ה' נִרְאָה לִי. וְכָתוּב (משלי לא) מִמֵּרְחֵק תְּבִיא לְחֶמֶה.

אֲמוּנָה אֲמֵן - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב) אֵל אֲמוּנָה וְאֵין עוֹל. וּפֶרְשׁוֹהָ אֲמוּנָה בְּלִילָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צב) וְאֲמוּנַתְךָ בְּלִילוֹת. וְכָתוּב (איכה א) חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה אֲמוּנַתְךָ. וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל מִחַטָּאֵיהֶם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יחזקאל לו) וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אֲמֵן וְאֲמֵן.

כָּלֵא. וּבִגִּין כֶּךָ, שְׁבַעַה יוֹמֵי אֲשַׁלְמוּתָא, אֲשַׁתְּלִימוּ בֵיהּ, בִּגִין דִּיתְבָּרְכוּן כָּלְהוּ בְּפוֹלְחָנֵיהּ, וְיִשְׁתַּכְחוּ חֲדוּוֹאֵן וּבְרַפְאֵן לְעִילָא וְתַתָּא.

כְּתִיב (ישעיה כה) יִי אֱלֹהֵי אֲתָהּ אֲרוֹמְמָךְ וְגו', הָאֵי קָרָא אוֹקְמוּהָ, יִי אֱלֹהֵי אֲתָהּ. דְּבַעֵי בַר נֶשׁ לְאוֹדָאָה לְשֵׁמָא קַדִּישָׁא, וּלְשַׁבְּחָא לֵיהּ עַל כָּלֵא. וּמֵאֵן אֲתַר שְׁבַחָא דִּילֵיהּ, כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ. וְהָכָא מֵעַמִּיקָא דְכָלֵא, דְכְּתִיב כִּי עֲשִׂית פֶּלֶא. פֶּלֶא: כְּמָה דְכְּתִיב, (ישעיה ט) וְיִקְרָא שְׁמוֹ פֶּלֶא, וְהָא אֲתַמַּר. יַעֲצוֹת מֵרַחֵק, יַעֲצוֹת: כְּמָה דְאֵת אֲמַר, יוֹעֵץ. מֵרַחֵק: דְכְּתִיב, (ירמיה לא) מֵרַחֵק יִי נִרְאָה לִי. וְכָתִיב, (משלי לא) מִמֵּרְחֵק תְּבִיא לְחֶמֶה.

אֲמוּנָה אֲמֵן, כְּמָה דְאֵת אֲמַר, (דברים לב) אֵל אֲמוּנָה וְאֵין עוֹל. וְאוֹקְמוּהָ אֲמוּנָה בְּלִילָה, כְּמָה דְאֵת אֲמַר (תהלים צב) וְאֲמוּנַתְךָ בְּלִילוֹת. וְכָתִיב (איכה א) חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה אֲמוּנַתְךָ, וְזַמִּין קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְדַפְּאָה לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל מִחוּבֵיהוֹן, כְּמָה דְכְּתִיב, (יחזקאל לו) וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם. בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם אֲמֵן וְאֲמֵן.

לוח זיהור ש"ס דף היומי מסכת גיטין

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ד תרמז-תרמח	גיטין דף סב
ח"ד תרמט-תרנ	גיטין דף סג
ח"ד תרנא-תרנב	גיטין דף סד
ח"ד תרנג-תרנד	גיטין דף סה
ח"ד תרנה-תרנו	גיטין דף סו
ח"ד תרנז-תרנח	גיטין דף סז
ח"ד תרנט-תרס	גיטין דף סח
ח"ד תרסא-תרסב	גיטין דף סט
ח"ד תרסג-תרסד	גיטין דף ע
ח"ד תרסה-תרסו	גיטין דף עא
ח"ד תרסז-תרסח	גיטין דף עב
ח"ד תרסט-תרע	גיטין דף עג
ח"ד תרעא-תרעב	גיטין דף עד
ח"ד תרעג-תרעד	גיטין דף עה
ח"ד תרעה-תרעו	גיטין דף עו
ח"ד תרעז-תרעה	גיטין דף עז
ח"ד תרעט-תרפ	גיטין דף עח
ח"ד תרפא-תרפב	גיטין דף עט
ח"ד תרפג-תרפד	גיטין דף פ
ח"ד תרפה-תרפו	גיטין דף פא
ח"ד תרפז-תרפח	גיטין דף פב
ח"ד תרפט-תרצ	גיטין דף פג
ח"ד תרצא-תרצב	גיטין דף פד
ח"ד תרצג-תרצד	גיטין דף פה
ח"ה א-ב	גיטין דף פו
ח"ה ג-ד	גיטין דף פז
ח"ה ה-ו	גיטין דף פח
ח"ה ז-ח	גיטין דף פט
ח"ה ט-י	גיטין דף צ

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ד תקפז-תקפח	גיטין דף לב
ח"ד תקפט-תקצ	גיטין דף לג
ח"ד תקצא-תקצב	גיטין דף לד
ח"ד תקצג-תקצד	גיטין דף לה
ח"ד תקצה-תקצו	גיטין דף לו
ח"ד תקצז-תקצח	גיטין דף לז
ח"ד תקצט-תר	גיטין דף לח
ח"ד תרא-תרב	גיטין דף לט
ח"ד תרג-תרד	גיטין דף מ
ח"ד תרה-תרו	גיטין דף מא
ח"ד תרוז-תרח	גיטין דף מב
ח"ד תרט-תרי	גיטין דף מג
ח"ד תריא-תריב	גיטין דף מד
ח"ד תריג-תריד	גיטין דף מה
ח"ד תרטו-תרטז	גיטין דף מו
ח"ד תריז-תריח	גיטין דף מז
ח"ד תריט-תרכ	גיטין דף מח
ח"ד תרכא-תרכב	גיטין דף מט
ח"ד תרכג-תרכד	גיטין דף נ
ח"ד תרכה-תרכו	גיטין דף נא
ח"ד תרכז-תרכח	גיטין דף נב
ח"ד תרכט-תרל	גיטין דף נג
ח"ד תרלא-תרלב	גיטין דף נד
ח"ד תרלג-תרלד	גיטין דף נה
ח"ד תרלה-תרלו	גיטין דף נו
ח"ד תרלז-תרלח	גיטין דף נז
ח"ד תרלט-תרמ	גיטין דף נח
ח"ד תרמא-תרמב	גיטין דף נט
ח"ד תרמג-תרמד	גיטין דף ס
ח"ד תרמה-תרמו	גיטין דף סא

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ד תקכז-תקכח	גיטין דף ב
ח"ד תקכט-תקל	גיטין דף ג
ח"ד תקלא-תקלב	גיטין דף ד
ח"ד תקלג-תקלד	גיטין דף ה
ח"ד תקלה-תקלו	גיטין דף ו
ח"ד תקלז-תקלח	גיטין דף ז
ח"ד תקלט-תקמ	גיטין דף ח
ח"ד תקמא-תקמב	גיטין דף ט
ח"ד תקמג-תקמד	גיטין דף י
ח"ד תקמה-תקמו	גיטין דף יא
ח"ד תקמוז-תקמח	גיטין דף יב
ח"ד תקמט-תקנ	גיטין דף יג
ח"ד תקנא-תקנב	גיטין דף יד
ח"ד תקנג-תקנד	גיטין דף טו
ח"ד תקנה-תקנו	גיטין דף טז
ח"ד תקנז-תקנח	גיטין דף יז
ח"ד תקנט-תקס	גיטין דף יח
ח"ד תקסא-תקסב	גיטין דף יט
ח"ד תקסג-תקסד	גיטין דף כ
ח"ד תקסה-תקסו	גיטין דף כא
ח"ד תקסז-תקסח	גיטין דף כב
ח"ד תקסט-תקע	גיטין דף כג
ח"ד תקעא-תקעב	גיטין דף כד
ח"ד תקעג-תקעד	גיטין דף כה
ח"ד תקעה-תקעו	גיטין דף כו
ח"ד תקעז-תקעח	גיטין דף כז
ח"ד תקעט-תקפ	גיטין דף כח
ח"ד תקפא-תקפב	גיטין דף כט
ח"ד תקפג-תקפד	גיטין דף ל
ח"ד תקפה-תקפו	גיטין דף לא

לוח זוהר ש"ס דף היזמי מפסקת קידושין

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ה קיט-קכ	קידושין דף נו	ח"ה סה-סו	קידושין דף כט	ח"ה יא-יב	קידושין דף ב
ח"ה קכא-קכב	קידושין דף נז	ח"ה סז-סח	קידושין דף ל	ח"ה יג-יד	קידושין דף ג
ח"ה קכג-קכד	קידושין דף נח	ח"ה טט-ע	קידושין דף לא	ח"ה טו-טז	קידושין דף ד
ח"ה קכה-קכו	קידושין דף נט	ח"ה עא-עב	קידושין דף לב	ח"ה יז-יח	קידושין דף ה
ח"ה קכז-קכח	קידושין דף ס	ח"ה עג-עד	קידושין דף לג	ח"ה יט-כ	קידושין דף ו
ח"ה קכט-קל	קידושין דף סא	ח"ה עה-עו	קידושין דף לד	ח"ה כא-כב	קידושין דף ז
ח"ה קלא-קלב	קידושין דף סב	ח"ה עז-עח	קידושין דף לה	ח"ה כג-כד	קידושין דף ח
ח"ה קלג-קלד	קידושין דף סג	ח"ה עט-פ	קידושין דף לו	ח"ה כה-כו	קידושין דף ט
ח"ה קלה-קלו	קידושין דף סד	ח"ה פא-פב	קידושין דף לז	ח"ה כז-כח	קידושין דף י
ח"ה קלז-קלח	קידושין דף סה	ח"ה פג-פד	קידושין דף לח	ח"ה כט-ל	קידושין דף יא
ח"ה קלט-קמ	קידושין דף סו	ח"ה פה-פו	קידושין דף לט	ח"ה לא-לב	קידושין דף יב
ח"ה קמא-קמב	קידושין דף סז	ח"ה פז-פח	קידושין דף מ	ח"ה לג-לד	קידושין דף יג
ח"ה קמג-קמד	קידושין דף סח	ח"ה פט-צ	קידושין דף מא	ח"ה לה-לו	קידושין דף יד
ח"ה קמה-קמו	קידושין דף סט	ח"ה צא-צב	קידושין דף מב	ח"ה לז-לח	קידושין דף טו
ח"ה קמז-קמח	קידושין דף ע	ח"ה צג-צד	קידושין דף מג	ח"ה לט-מ	קידושין דף טז
ח"ה קמט-קנ	קידושין דף עא	ח"ה צה-צו	קידושין דף מד	ח"ה מא-מב	קידושין דף יז
ח"ה קנא-קנב	קידושין דף עב	ח"ה צז-צח	קידושין דף מה	ח"ה מג-מד	קידושין דף יח
ח"ה קנג-קנד	קידושין דף עג	ח"ה צט-ק	קידושין דף מו	ח"ה מה-מו	קידושין דף יט
ח"ה קנה-קנו	קידושין דף עד	ח"ה קא-קב	קידושין דף מז	ח"ה מז-מח	קידושין דף כ
ח"ה קנז-קנח	קידושין דף עה	ח"ה קג-קד	קידושין דף מח	ח"ה מט-נ	קידושין דף כא
ח"ה קנט-קס	קידושין דף עו	ח"ה קה-קו	קידושין דף מט	ח"ה נא-נב	קידושין דף כב
ח"ה קסא-קסב	קידושין דף עז	ח"ה קז-קח	קידושין דף נ	ח"ה נג-נד	קידושין דף כג
ח"ה קסג-קסד	קידושין דף עח	ח"ה קט-קי	קידושין דף נא	ח"ה נה-נו	קידושין דף כד
ח"ה קסה-קסו	קידושין דף עט	ח"ה קיא-קיב	קידושין דף נב	ח"ה נז-נח	קידושין דף כה
ח"ה קסז-קסח	קידושין דף פ	ח"ה קיג-קי�	קידושין דף נג	ח"ה נט-ס	קידושין דף כו
ח"ה קסט-קע	קידושין דף פא	ח"ה קטז-קטז	קידושין דף נד	ח"ה סא-סב	קידושין דף כז
ח"ה קעא-קעב	קידושין דף פב	ח"ה קיז-קיח	קידושין דף נה	ח"ה סג-סד	קידושין דף כח

תפילה קצרה לאומרה קדם הלימוד

לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁבִינְתִּיהּ וְכוּ'. עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר וְנִעְלַם בְּשֵׁם כּל יִשְׂרָאֵל לְאִקְמָא שְׁבִינְתָא מַעֲפָרָא, וְלַעֲלוֹי שְׁבִינַת עֵזוֹנוּ אִם הַבְּנִים שְׂמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר וְנִעְלַם בְּשֵׁם כּל יִשְׂרָאֵל.

הַרְיֵנוּ מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּלִימוֹד הַקְדוּשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כּל הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּחַר הַקְדוּשׁ וּבְרָאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלוֹכֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי וְרַבִּי אֲלֵעָזָר בְּנֵי. וְעַל יְדֵי זֶה הַתְּקִינִים תְּפִילַת דְּדוֹר הַמְּלָךְ עִ"ה (הַחֵלִים ס"א ד' ה) כִּי הָיִיתָ מַחֲסֵה לִי מִגְדָּל עֵז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲנוּחָה בְּאַהֲלֵךְ עוֹלָמִים אַחֲסֵה כְּסִתָּר בְּנִפְיָךְ סֵלָה. וְאִזְכָּרָה שְׁבִלִימוֹדֵינוּ זֶה יְהִי שְׁפָתוֹתֵיהֶם דּוֹכְבוֹת בְּקַבֵּר, לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַחֲבָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבְהִרְיֵן סִפְרָא סִפְרָא הַזוּחַר, וּבְקִינֵי יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, וְרָאָה אֵל עֲבָדֶיךָ פְּעֻלָּךְ וְהִדְרֶךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיְהִי נַעֲם אֲדָרְנִי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה, וְיְהִי נַעֲם אֲדָרְנִי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה (הַחֵלִים צ' ס"ז י"ג). (סוד ה')

רְבוּז הַעוֹלָמִים וְאֲדוּנֵי הָאֲדוּנִים, אֵב הַרְחִמִים וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקַדְחָה וּבְהַשְׁתַּחֲוִיָּה, שְׁקַבְּתֵנוּ לְהוֹרְתָךְ וְלַעֲבוֹדְתָךְ עֲבוֹדַת הַקְדוּשׁ, וְנַתַּת לָנוּ חֵלֶק בְּסוֹדוֹת הַתּוֹרָתָךְ הַקְדוּשָׁה. מַה אֲנִי, מַה חַיִּינוּ, אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גְּדוֹל בְּזֶה. עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, שְׂתַמְחֹל, וְתַסְּלַח, לְכָל חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ, וְאֵל יְהִי עוֹנוֹתֵינוּ מִבְּדִילִים בִּיעֵינֵנוּ לְבִיעֵיךָ.

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּבּוֹנֵן לְכַבֵּינוּ לְרִאשֻׁתָּךְ וְאַחֲבָתָךְ, וְתַקְשִׁיב אוֹנֵיךָ לְדַבְּרֵינוּ אֱלֹהִי, וְתַפְתַּח לְכַבֵּינוּ הַעֲרַל בְּסוֹדוֹת תּוֹרָתָךְ, וְיִהְיֶה לְמוֹדֵנוּ זֶה נַחַת רוּחַ לְפָנֵי כַּסָּא כְּבוֹדָךְ בְּרִית נִיחוּת. וְהַאֲצִיל עֲלֵינוּ אוֹר מְקוֹר נִשְׁמַתֵנוּ כָּכֵל בְּחִינַתֵנוּ, וְשִׁתְּנוּצְצֵנוּ נִיצוּצוֹת עֲבָדֶיךָ הַקְדוּשִׁים אֲשֶׁר עַל יְדָם גְּלוּת דְּבָרֶיךָ אֱלֹהִי בְּעוֹלָם. וְזִכּוֹתֵם, וְזִכּוֹת אֲבוֹתֵם, וְזִכּוֹת תּוֹרַתֵם, וְתַמְיוּמוֹתֵם, וְקַדְשֵׁתֵם, יַעֲמוּד לָנוּ לְכָל נַפְשַׁל בְּדָבָרִים אֵלֶּה. וּבְזִכּוֹתֵם תֵּאִיר עֵינֵינוּ בְּמַה שְׁאֵנוּ לוֹמְדִים. כְּמֵאֲמַר נַעֲיִם וְמִדּוֹת יִשְׂרָאֵל "גַּל עֵינֵי וְאִפְסִיטָה נַפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ". וְיְהִי לְרְצוֹן אֲמִרֵי פִי וְהִגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ יי צִוְרֵי וְנוֹאֲלֵי. כִּי יי וְתֵן חֲכָמָה מִפִּיו דַּעַת וְתַבְנוּנָה; (בְּבִלָּה מְקַאֲרִינֵל)

לאחר קריאת הזוהר יאמר תפלה זו בכונת הלב:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי שִׁתְּקוּם בְּנֵי עֲתָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצַל יְדֵי בְּסִיתֶיךָ לְנַעַם שְׁמִים וְלִיסַד אֲרִיץ", לְהַעֲלוֹת לְרוּחִים וּלְתַנְּן תְּרִיסוֹת וְחִרְבוֹת הַשְּׁבִינָה הַקְדוּשָׁה לְקַשׁוּט וּפּוֹרְפִירָא עֲלָהָה וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוּנֵי יוֹשֵׁב לְחַזְזוֹר עֲסָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקוּם בְּנֵי מַהֲרָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְיִהְיֶה אוֹר הַמְּלַבְּנָה בְּאוֹר הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה יְהִי שְׁבַעֲתִים בְּאוֹר שְׁבַעֲתִים הַיּוֹמִים". וְזִכּוֹת הַרְשָׁב" הַקְדוּשׁ וּבְנֵי רַבִּי אֲלֵעָזָר, וְיוֹתָם כֵּן עֲזִיחוּ, יַעֲמוּד לָנוּ לְתַנְּן הַעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנַבְרָא עַד סוֹפֵי בְּרַצוֹנֵנוּ וְכַרְצוֹן יִרְאוּ. וּבְזִכּוֹת חִיּוֹתֵנוּ עֲסוּקִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת, עַל יְדֵי הַתְּקַרֵב הַנְּאוּלָה, וְיִשְׁעֵתָה מַהֲרָה תַּצְמִיחַ, לַעֲלוֹי שְׁבִינַת עֵזוֹנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקְוִים בְּנֵי מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר", וְיִזְרַח עֲלֵינוּ אוֹר יי, בְּיוֹם הַהוּא יְהִי יי אֲחֵד וְשְׁמוֹ אֲחֵד, אֲמֵן נַצַּח סֵלָה וְעַד.

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלוֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי שְׁוִפִּיתֵנוּ לְלָמוֹד וּלְהַגוֹת כְּסִפְר הַקְדוּשׁ הַזֶּה וְיִתְרָה עֵילָתָה, וְזִכּוֹת הַתְּנָאִים הַקְדוּשִׁים שְׁלַמְדֵנוּ תּוֹרַתֵם יַעֲמוּד לָנוּ וּלְיוֹרְעֵנוּ וְנִזְכָּה לְחֲכָמַת הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָה נ"ב, כ"ב) וְכֵא לְצִיּוֹן נוֹאֵל וְלְשָׁבִי פִשַׁע בְּעַקֵּב נָאִם ה'. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אֲמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עֲלֶיךָ וְדַבְּרֵי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי וְרַעַף וּמִפִּי וְרַעַף אֲמַר ה' מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, וְיִתְקַוִּים בְּנֵי הַנְּבוּאָה (יִשְׁעִיָה נ"א, ס"ה) וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצַל יְדֵי בְּסִיתֶיךָ לְנַעַם שְׁמִים וְלִיסַד אֲרִיץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה. וּבְרַפַּת מִשָּׁה רַעִיא מְהִימָנָא תַתְּגַלָּה בְּמַהֲרָה דִּדְךָ, ה' בְּרַד נַחְנוּ וְאִין עִמּוֹ אֵל נְבַר, וְרֵא וְעֵינֵנוּ וְיִשְׂמַח לְבַנוּ וְתַגְּל נַפְשֵׁנוּ בִישְׁעֵתָךְ בְּאֲמַת כְּמֵאֲמַר לְצִיּוֹן מְלַךְ אֱלֹהֵיךָ, בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אֲמֵן וְאֲמֵן. (סוד ה')

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵנוּ מְלַךְ רַחֲמָן רַחֵם עֲלֵינוּ טוֹב וּמְטִיב הַדְּרָשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ וְעֲלֵינוּ בְּחֵמּוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגִלְלָא אֲבוֹת שְׁעֵשׂוּ רְצוּנָךְ. בְּנַה בִּיתָךְ בְּכַתְחֵלָה וּבְנוּן מִקְדוּשָׁךְ עַל מְכוּנֵנוּ. וְהִרְאֵנוּ בְּכַנְיָנוּ וְשְׂמַחְנוּ בְּחַמְיָנוּ. וְהַשֵּׁב שְׁבִינְתָךְ לְחֹמוֹ, וְהַשֵּׁב בְּהַנִּים לַעֲבוֹדְתָם וְלוֹוִים לְדוּכְבָּם לְשִׁירִם וְלִמְרָם. וְהַשֵּׁב יִשְׂרָאֵל לְנִוְיָהֶם. וּמְלָאָה הָאֲרִיץ דַּעַת אֵת ה' לְרִאָה וְלֵאחֲבָה אֵת שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן. (סוד ה')

שכר ועונש ה' חלקים

מפעל הזוהר העולמי יוצא במבצע חסר תקדים, רכישת הספרים במחיר מסובסד, לארגונים לקרב רחוקים, כגון הידברות, ערכים, יד לאחים, שובו בנים ועוד, וכן למזכי הרבים המתנדבים לקרב ולרבות הלומדים.

המעוניין יתקשר לטלפון:

0527-651911

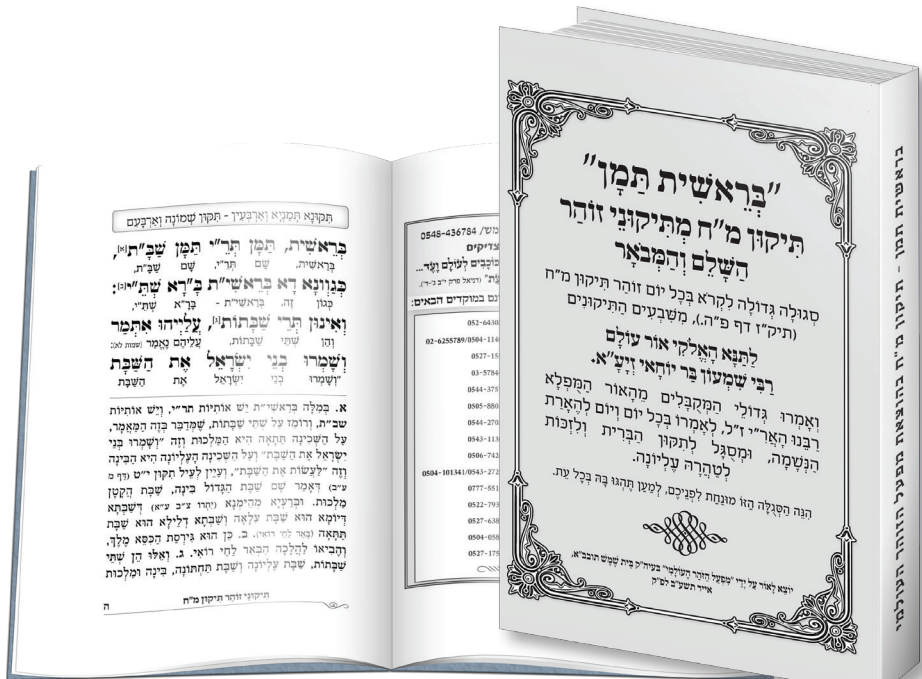
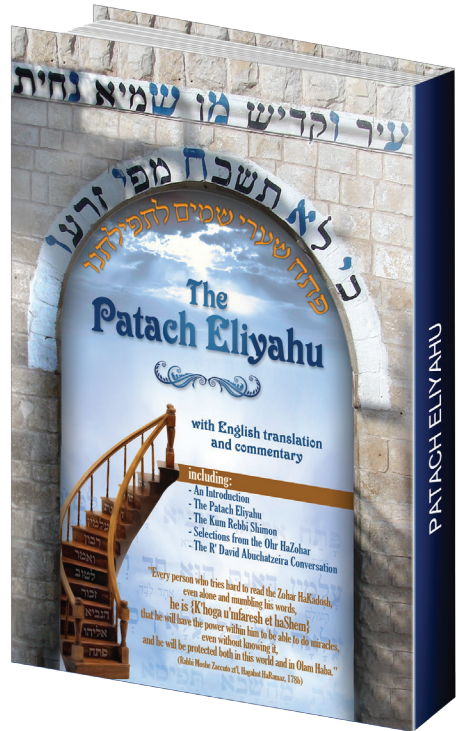

קחו עמכם
דברים ושובו אל ה'!
לא ידה ממנו נדה

<p>ספר הזוהר היומי</p> <p>חלקו</p> <p>לימוד וזכר היומי</p> <p>אדר</p> <p>זוכר המחולק ל-354 ימות השנה</p> <p>⑥</p> <p>אוצר הספרים</p> <p>חברה מזני הרבם העולמי</p>	<p>ספר הזוהר היומי</p> <p>חלקה</p> <p>לימוד וזכר היומי</p> <p>שבט</p> <p>זוכר המחולק ל-354 ימות השנה</p> <p>⑤</p> <p>אוצר הספרים</p> <p>חברה מזני הרבם העולמי</p>	<p>ספר הזוהר היומי</p> <p>חלקד</p> <p>לימוד וזכר היומי</p> <p>טבת</p> <p>זוכר המחולק ל-354 ימות השנה</p> <p>④</p> <p>אוצר הספרים</p> <p>חברה מזני הרבם העולמי</p>	<p>ספר הזוהר היומי</p> <p>חלקג</p> <p>לימוד וזכר היומי</p> <p>כסלו</p> <p>זוכר המחולק ל-354 ימות השנה</p> <p>③</p> <p>אוצר הספרים</p> <p>חברה מזני הרבם העולמי</p>	<p>ספר הזוהר היומי</p> <p>חלקב</p> <p>לימוד וזכר היומי</p> <p>חשוון</p> <p>זוכר המחולק ל-354 ימות השנה</p> <p>②</p> <p>אוצר הספרים</p> <p>חברה מזני הרבם העולמי</p>	<p>ספר הזוהר היומי</p> <p>חלקא</p> <p>לימוד וזכר היומי</p> <p>תשרי</p> <p>זוכר המחולק ל-354 ימות השנה</p> <p>①</p> <p>אוצר הספרים</p> <p>חברה מזני הרבם העולמי</p>
--	--	--	---	--	---

זוהר השבת

תוכן הספר: זוהר על פרשת השבוע - אור הזוהר מחלק. - זוהר על מעלת ושמירת השבת וימים טובים - שלחן ערוך הלכות שבת מחבר רמ"א מחלק לכל שבתות השנה - ספורי הזוהר, ספורים מיוחדים מלוקטים מכל ספר הזוהר - סיפור מדהים בהמשכים משני בעלי תשובה בעיר קראקא - מזכה הרבים כהלכתה - ועוד הרבה ספרים בהמשכים. **ספר קדוש זה מסוגל לאהבת השם ויראת שמים טהורה, וללמוד מקודשת וצדקת רבותינו הקדושים חכמי הזוהר, הסוד והנסתר, ולהתקשר לנשמת הרשב"י ורבי אלעזר בנו זיע"א.**

ספר הזוהר הקדוש חק לישראל דף היומי עם לשון הקודש – מנוקד מופסק ומחולק לקטעים מסדר על הפרשיות

<p>מכריז</p> <p>אוצרות הזוהר</p> <p>ברדי</p> <p>בח הזוהר חלק א' 1-34 עלוני אור הזוהר מחודש אלול תש"ע עד תש"א</p> <p>360 עמודים</p> <p>10</p> <p>מפעל הזוהר העולמי</p>	<p>מכריז</p> <p>אוצרות הזוהר</p> <p>ברדיס</p> <p>תיקוני הזוהר דף היומי חלק ב' המחולק ל-354 ימות השנה</p> <p>410 עמודים</p> <p>9</p> <p>מפעל הזוהר העולמי</p>	<p>מכריז</p> <p>אוצרות הזוהר</p> <p>ברדיח</p> <p>תיקוני הזוהר דף היומי חלק א' המחולק ל-354 ימות השנה עם שער התיקונים החדש</p> <p>416 עמודים</p> <p>8</p> <p>מפעל הזוהר העולמי</p>	<p>מכריז</p> <p>אוצרות הזוהר</p> <p>ברדיז</p> <p>תיקוני הזוהר עמוד היומי המחולק ל-354 ימות השנה עם שער התיקונים</p> <p>344 עמודים</p> <p>7</p> <p>מפעל הזוהר העולמי</p>	<p>מכריז</p> <p>אוצרות הזוהר</p> <p>ברדיז</p> <p>אדרא רבא וויטא חלק ב' עם חספות חדשות שלא נראו כבושם הזה</p> <p>390 עמודים</p> <p>6</p> <p>מפעל הזוהר העולמי</p>	<p>מכריז</p> <p>אוצרות הזוהר</p> <p>ברדיה</p> <p>אדרא רבא וויטא חלק א' ונספחו עליו ו' ספרים הפחות ובקשות הרשב"י נאולת הרשב"י שירה חמדה תחלות הזוהר תשובת הרשב"י עלון אור הזוהר 27-28 חספות הרשב"י רשימת 200 ספרי הזוהר</p> <p>344 עמודים</p> <p>5</p> <p>מפעל הזוהר העולמי</p>	<p>מכריז</p> <p>אוצרות הזוהר</p> <p>ברדיד</p> <p>זהרי הזוהר ח' ספרים חבלי על כל דגש נשמת הרשב"י חיים של וזרי הששקות הרשב"י רחמי הרשב"י הזוהר וזרי סיני חקיקת חכ הזוהר</p> <p>416 עמודים</p> <p>4</p> <p>מפעל הזוהר העולמי</p>	<p>מכריז</p> <p>אוצרות הזוהר</p> <p>ברדיג</p> <p>אורות הזוהר י"ב ספרים תשובת הרשב"י נשאלת הזוהר תחלות הזוהר נאולת הרשב"י במחיצת הרשב"י מסעלות הזוהר אור הרשב"י חזון והעובד וב זכותא דרשב"י גימטריאות הזוהר</p> <p>418 עמודים</p> <p>3</p> <p>מפעל הזוהר העולמי</p>	<p>מכריז</p> <p>אוצרות הזוהר</p> <p>ברדיב</p> <p>מאורות הזוהר ט"ו ספרים מאורות הזוהר התנולות הזוהר אגרות הזוהר הרמח"ל והזוהר סת לעשות לחי המשיח והזוהר הדייקים והזוהר חסבנות הזוהר קבלתי ונשעתי אלה מוכריא קודש הפנת הזוהר מצדיקי הרבים תיבת נח ישיבות הזוהר אל הנקטל</p> <p>418 עמודים</p> <p>2</p> <p>מפעל הזוהר העולמי</p>	<p>מכריז</p> <p>אוצרות הזוהר</p> <p>ברדיא</p> <p>אור הזוהר המוחלק ל-354 ימות השנה גדולי ישראל והזוהר ערכה של שעה</p> <p>768 עמודים</p> <p>1</p> <p>מפעל הזוהר העולמי</p>
---	--	---	---	--	--	---	--	---	--

Shlomo Moshe Amar
 Rishon Lezion Chief Rabbi Of Israel
 President of the Great Rabbinical Court

שלמה משה עמאר
 ראשון לציון הרב הראשי לישראל
 נשיא בית הדין הרבני הגדול

בעה"ח"ש. בשלישי בשבט עשרים יום בחנונו התשע"ב.

25-718/ע"כ

קריאה של חבה

אחינו בית ישראל, עת צרה היא ליעקב, ואין להחריש לעת כזאת, כי הגה אויבנו נשאו ראש נזר ח' ונגד משיחו ועמו, אמרו לכו ונכחידם מגוי וגו', בעלילות שוא ומדוחים, והדברים מתמשכים ומתחזקים מזה זמן רב. הקב"ה יצילנו מידם, ויפר מחשבותם וישב גמולם על ראשם.

וגם הגזרה הקשה של התאונות והחולאים הרעים אשר חללים רבים הפילו, ה' יאמר לצרחה עמו ישראל רי'. ועוד שזה זמן רב שהטומאים מרברים על רציחות אדמה, והן אמש נודע שהיתה רעידה אדמה בדרגה גבוהה רחמנא ליצלן ולישובינן.

וזה העת להקהל ולעמוד על נפשנו, באהבה רבה, להיות כולנו כאיש אחד בלב אחד, ולהרחיק המחלוקת והשנאה, "כי כוחנו הוא באחדותנו". ועינינו רואות שהשטן מרקד בתוכנו, ומצית אש של הסתה לשנאה ולפירודי הלבבות, ומעורר מהומות נגד תורת א-ל-הים חיים ולומריה, בסיסמאות ריקות ושדופות, בדברי הכל שלא יועילו ולא יצילו, ואחריהם מי ישדרנו.

וישכנו לרדן בכוכבי ראש מתוך תרדה לעם ה' ונחלתו, כרת מח לצעות, כדי לבטל רעת השינאה והמחלוקת, ואחר דיונים רבים, באנו לכלל החלטה, שמלבד החיזוק הנדרש בכל זמן, להגדיל תורה ועבודה ה', ואהבת איש את רעהו, והרכות צדקה וחסד, שזה נחזק ביותר לעת הזאת.

עוד אנו קוראים בזה לכל איש ישראל שיקבל עליו, לקרא לפחות דף אחד של תורה הקדוש בכל יום, כל אתר כפי הכנתו, שאפילו הגירסו לבד מפגולה הרבה לטהרת הנפש, וקירוב הגאולה כירדע, (וודפס בחוברות מיוחדות, באהיזוח מאירות עינים, ומלווה בפירושי קל וקצר, ומחולק למי השיעור של כל יום יום), ובזכות הלימוד והקריאה בספר תורה הקדוש נצא מהגלות הרע והמר הזה, בחסד וברחמים רבים, כמאמר חננא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, בגין חיבורא דא יפקין ישראל מגלותא.

וגם זאת נבקש להרבות בקריאת הקטורת בכונה ובשמחה בכל הזדמנות (בנוסף על מה שאומרים בסדר החפלה) במקומות הקדושים ובקברי צדיקים. ומפורש כזהר הקדוש נודל מעלת אמירת הקטורת, שהיא מבטלת הגזרות הרעות, וממחקת הדינים, ומהפכת מרת הדין למדת הרחמים, ואלו הן מגולות ידועות ומנוסות.

ושומע חפלות ישמע תפילתו, ויקבל שרעתו, ותבא לפניו נאפתו, ויחיש לגאילתו גאולה עולם בשובה ונתח כב"א.

המצפים לישועת ה' ברחמים.

ביתנו יושבני שמואל
 בביתו שמואל
 ראש ושיבת המקובלים נהר שלום
 בעה"ק ירושלים ת"ו

ביתנו יושבני
 בית הדין הגדול לערעורים
 בעה"ק ירושלים ת"ו

שלמה משה עמאר
 ראשון לציון הרב הראשי לישראל
 נשיא בית הדין הרבני הגדול

הרב עובדיה יוסף
 מן מאור ישראל מופה הודו הראשון
 ראש ממשלת התורה, מגדולי דורנו
 נשיא מועצת חכמי התורה

תן שלום יג' לר' זלמן
 אג' ק'ק'
 ה' יושבני שמואל
 אבדקים
 עמדת ישיני
 הגלמון
 בית עובדי תוככי
 אח"א

4/63
 כ"ב ס' ל' ה'
 א"ב 2008

שטר שותפות

יהודי יקר!!!

בס"ד זכית להיות שותף במאמצי הגאולה
 וללמוד זוהר הקדוש "יחד שבטי ישראל",
 להווי ידוע לך, שבשתי דקות לימוד זוהר ליום,
 אתה בן עולם הבא, וזוכה להיות מרואי פני המלך!
ברצוננו להגיע לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם!
וזהו בגדר הצלת נפשות ממש! ובך משתבח הקב"ה בכל יום!
 בכמה שקלים ליום אתה נעשה שותף לרשב"י הקדוש,
 זוכה לשמירה והגנה לך ולמשפחתך ובכל משלח ידך.
 בא והטה שכם, למפעל הקדוש
 שבלו לשם שמים, לקירוב הגאולה ברחמים.

זכור המשיח בפתח!

וכל מי שיפגס בתוך תיבת ההצלה של הרשב"י, יזכה לספת מגן!
 ולא יחוש ולא יפחד מהאויבים, מהטילים, ומכל מיני פגעים.
 הרוח פולו שלך,
 תן לרשב"י ותקבל פי אלה,
 בברפת אלה המגן,
 מפעל הזוהר העולמי

אנא הושיטו ידיכם ומלאו את הטופס המצורף,
 ושלחו בפקס: 02-9951300
 לתרומות בפרטים אשראי: 054-8433385
 ניתן לשלוח בפקס הנ"ל, שמות לתפלה ושועה:
 וכן אפשר להתפלל וללמוד זוהר הקדוש לעלוי נשמות
 תזכו למצוות ולחיים טובים!

הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנא מלא במקומות הלבנים

קוד מסלקה		סוג חשבון	מספר חשבון											
בנק	סניף													

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה				
4 7 6 9 5					

לכבוד בנק _____
 סניף _____
 כתובת הסניף _____

אני/הח"מ _____ (שם בעלי החשבון כמופיע בספרי הבנק) מס' זהות _____
 רחוב _____ עיר _____ מיקוד _____ טלפון _____

נותנים לכם בזה הוראה לחייב את חשבונו/הני"ל בסניפיכם, בנוי תרומה כסכומים ובמועדים שיומציאו לכם מדי פעם בפעם באמצעי מונטי, עיי "גן עדן התחנות" כמפורט מטה ב"פרטי הרשאה".
 2. ידוע לי/לנו כי:
 א. הוראה זו ניתנת לכיטול ע"י הודעה מפני/מאתנו בכתב לבנק ול"גן עדן התחנות" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מכן הודעה בבנק וכן, ניתנת לכיטול עפ"י הוראת כל דין.
 ב. אהיה/נחה רשאי/ם לבטל מראש חיוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תיפטר על ידי/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב.
 ג. אהיה/נחה רשאי/ם לבטל חיוב, לא יותר מתשעים ימים ממועד החיוב אם אוכזר/נוכחי לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב ההרשאה, אם נקבעו.
 3. ידוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב ההרשאה ומילויים, הם נושאים שעלינו להסדיר עם המטב.
 4. ידוע לי/לנו, כי סכומי החיוב עפ"י הרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תישלח לי/לנו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בנוי חיובים אלה.
 5. הבנק יפעל בהתאם להוראות בכתב הרשאה זה, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו.
 6. הבנק רשאי להוציאני/נו מן ההסדר המפורט בכתב הרשאה זה, אם תהיה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לי/לנו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה.
 7. נא לאשר לי/גן עדן התחנות" בספח המחובר לזה, קבלת הוראות אלו מפני/מאתנו.

מספר פעמים _____ מתאריך _____ עד תאריך _____
 פרטי הרשאה _____
 חתימת בעלי החשבון _____

קוד מסלקה		סוג חשבון	מספר חשבון											
בנק	סניף													

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה				
4 7 6 9 5					

אישור הבנק

לכבוד "גן עדן התחנות" (עפ"י זוהר פי' לך) רח' נחשון 10 בית שמש 29099
 בית שמש
 קבלנו הוראות מ _____ לכבוד חיובים כסכומים ובמועדים שיופיעו באמצעי מונטי שתצוינו לנו מידי פעם בפעם, ואשר מספר חשבונו/ם בבנק יהיה נקוב בהם, והכל בהתאם למפורט בכתב ההרשאה.
 רשמנו לפנינו את ההוראות, ונפעל בהתאם כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, כל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת כיטול בכתב על ידי בעלי החשבון, או כל עוד לא הוצאו/ו בעלי החשבון מן ההסדר. אישור זה לא יפגע בהתייבותיכם כלפינו, לפי כתב השיפוי שנחתם על ידיכם.

בכבוד רב,
 בנק _____
 סניף _____
 תאריך _____
 חתימה וחותמת הסניף _____